JO. ALBERTI FABRICII ... BIBLIOTHECA GRAECA, SIVE NOTITIA SCRIPTORUM VETERUM...

Johann Albert Fabricius, Demetrios Prokopios, ...

Digitized by Google

- MAG 4018

Digitized by Google

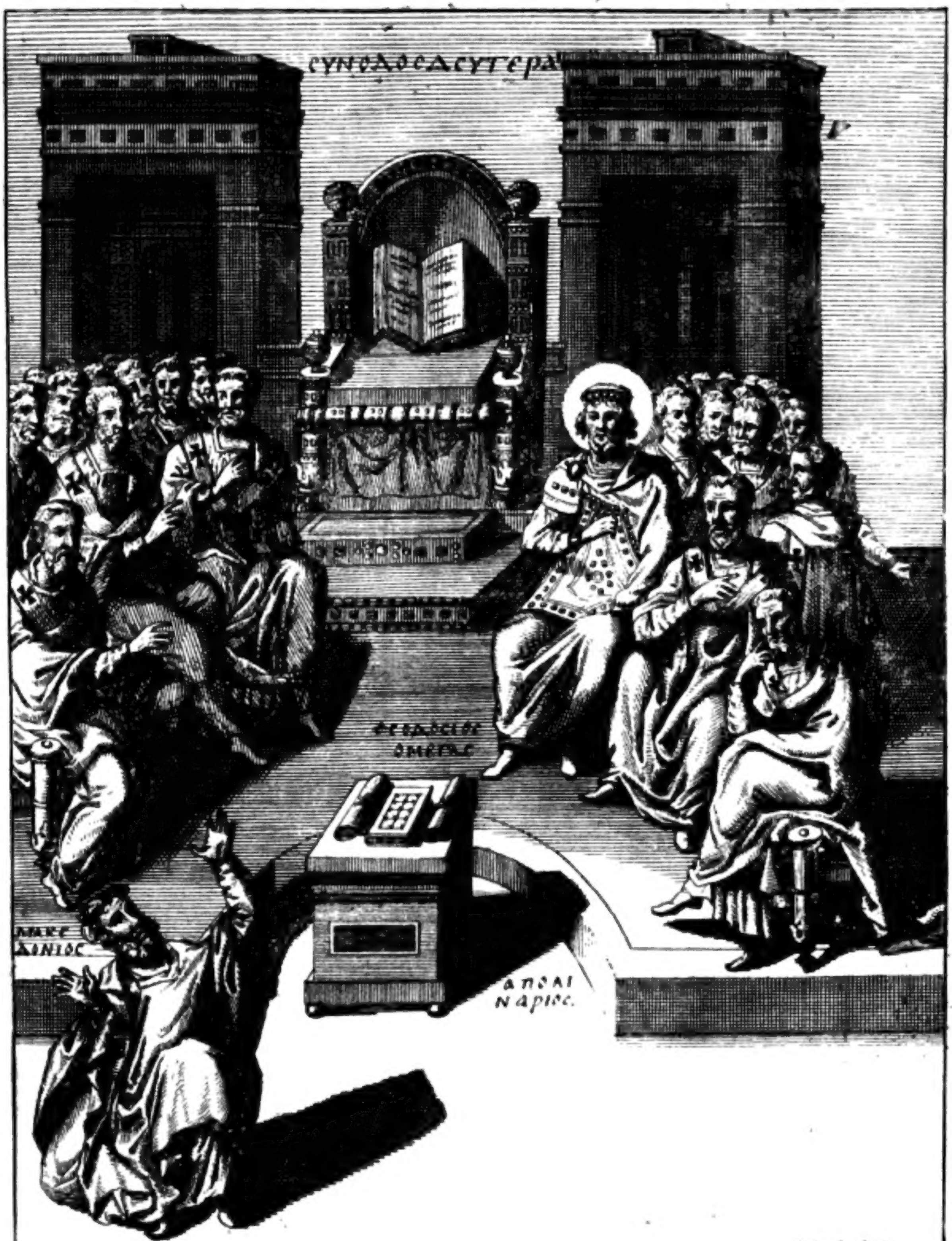
Digitized by Google

Digitized by Google

B

VITTORIO EMANUELE
BIBLIOTECA
IN

Digitized by Google



Concilii generalis Secundi Constantinopoli A.C. 381. Celebrati, delineatio ex codice noni Sæculi M.sto Orationum S. Gregorii Nazianzeni, in Bibliotheca Regis Christianiſſimi.

Digitized by Google

JO. ALBERTI FABRICII,

SS. THEOL. D. ET PROFESS. PUBL.

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ,

VOLUMEN UNDECIMUM,

SIVE

LIBRI VI. CAPITA QUATUOR PRIORA,

QUIBUS ENARRANTUR COLLECTIONES CANONUM VETERIS ECCLESIÆ, ET CONCILIORUM TAM UNIVERSALIUM QUAM PARTICULARIUM, NEC NON DE EPISTOLIS AC DECRETIS PONTIFICUM ROM. NOTITIA TRADITUR.

ACCEDIT PRÆTER

SYNODICON VETUS,

PRIDEM IN LUCEM DATUM

A. B. D. JOANNE PAPPO,

DEMETRII PROCOPII

MACEDONIS MOSCHOPOLITÆ SUCCINCTA ERUDITORUM GRÆCORUM SUPERIORIS AC PRÆSENTIS SÆCULI RECENSIO, NUNC PRIMUM EDITA GRÆCE ET LATINE.



HAMBURGI,

SUMTU THEODORI CHRISTOPHORI FELGINER,

M DCC XXII.

Digitized by Google

Digitized by Google

CELSISSIMO AC SAPIENTISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO,

D O M I N O

JOANNI NICOLAO ALEXANDRI F. MAURO CORDATO DE SCARLATI,

TOTIUS HUNGAROWALACHIÆ
PRINCIPI EXOPTATISSIMO,

SALUTEM AC FELICITATEM
JO. ALBERTUS FABRICIUS.

MAgnum auſum hunc induit mihi ſingularis Virtus Tua, PRINCEPS SAPIENTISSIME, ut longe diſſitus licet, multumque infra culminis Tui fulgorem poſitus, non ignotus ta-

a 2 men,

Digitized by Google

men, Celſiſſimi Nominis Tui late ſplendens jubar libro huic pace Tua præmittendum mihi ſumam. Atque ut in Bibliotheca Græca Virum Principem, Græcum natione, & Græci Nominis præſidium ac ſummum decus, non Græce ſed Latine alloquar, haud minus ſvadet Eruditio Tua, cui perinde familiaris eſt Latina hæc, quam Græca vel Arabica aut Perſica, Gallicave aut Italica lingua, atque injungit mihi pudor meus, qui merito verebar, ne idem mihi, quod A. Albino olim acideret reprehenſo a M. Catone, ſi Græce ſcribere inſtituens ad Græcum non Græcus, culpam deprecari ſermonis quam culpa vacare maluiſſem. Tu porro digniſſimus, in cujus laudibus celebrandis non Græca ſolum ſed plurium linguarum ingenia decertent: quæ laudes cum non brevi Epiſtola circumſcribi poſſint vel debeant, ſed annalibus & hiſtoriarum monumentis explicari mereantur, ſaltim integrum ſit mihi gratulari Græco Nomini, quod in Te, CELSISSIME PRINCEPS, habet, qui veteris illius florentis quondam Græciæ virtutem, doctrinam gloriamque ingenii & eloquentiæ non modo afferat ac vindicet ipſe, ſed etiam ad hanc laudem

excita-

Digitized by Google

excitare & accendere non ceſſet cives ſuos exemplo ſuo, auctoritate, conſilio ac munificentia: qui moderatione & clementia in ſubjectos & prudenti adminiſtratione imperii, perfecti Principis impleat partes: qui denique ſanctiſſimum morum exemplar non minus diſerte & ſolide commendaverit deſcripſeritque in aureolo ſuo de officiis libro, quam vita ſua illud referat atque exprimat conſtanter. Cum vero hac ætate major Græco nomini nulla gloria, & Bibliothecæ huic Græcæ majus & illuſtrius ornamentum nullum poſſit accedere quam ab oſtro Nominis Tui Græciæ auſpicatiſſimi, patere quæſo illud in limine hujus Voluminis exſtare tanquam in votiva tabella, cui pro ſalute Tua & ſimillimi CAROLI Tui incolumitate ac felicitate, nullis intervertenda fortunæ, nullis invidiæ injuriis, ſubſcribunt mecum etiam longe a Te disjuncti omnes quotquot Græciæ, quotquot bonis moribus ac gloriæ litterarum bene cupiunt. Scripſi Hamburgi X. Cal. Maj. Anni Chriſtiani cIɔ Iɔcc XXII.

Digitized by Google

AD LECTOREM.

EX quatuor illis vel quinque argumentis, quæ libro ſexto hujus Bibliothecæ Græcæ complecti conſtitueram, ut de Canonibus primùm Eccleſiæ & de Conciliis, deinde de JCtis Græcis, Medicisque, nec non de ſcriptis ſuppoſititiis ac de collectionibus ſcriptorum Græcorum junctim editorum, quas hactenus non attigiſſem, tractarem: in præſenti tantum habes à me quæ de Canonum collectionibus & Conciliis in ſtudioſorum uſus annotare licuit, ubi veniam dabis, quod Græca tantum pollicitus, cætera etiam ob nexum, quem habent, & communem utilitatem eodem ſtudio recenſenda nec ab Græcis divellenda duxi, ſimulque etiam attigi Epiſtolas Pontificum (a) *& bullaria,* (b) *pœnitentiales libellos,* (c) *Capitularia item* (d) *Imperatorum ac Regum, aliaque ſine quibus notitia Canonum & Conciliorum parum integra videri poteſt. Indices ſcriptorum dedi in Gelaſium de Actis Concilii Niceni p. 367. & Gelaſium alterum de duabus CHRISTI naturis p. 417. nec non in Juſtiniani Imp. librum adverſus Origenem p. 440. Breviarium Liberati p. 443. & in decreta Imperialia de cultu Imaginum a Goldaſto edita p. 491.* Synodicum *vero* vetus *D. Pappi, utpote pleniſſimam de Conciliis ad Photii usque ætatem ſynopſin, rariusque niſi in voluminoſis operibus obvium, ſtudioſorum in gratiam p. 185. integrum inſerui. Denique addidi egregii Viri* Demetrii Procopii *Moſchopolitæ jucundam, licet breviorem fortaſſe quàm velles, notitiam de recentibus Græciæ eruditis, Bucureſto nuper transmiſſam ad me beneficio Celſiſſimi Principis, cujus conſiliis, exemplo & generoſæ benignitati longe plurium ingeniorum proventum, uberiusque incrementum bonorum ſtudiorum & debet Græcia & debebit. Vale.*

(a) p. 21. & 760. ſeq. (b) p. 23. (c) p. 73. (d) p. 85. & 493. ſeq.

BIBLI-

Digitized by Google

BIBLIOTHECÆ GRÆCÆ

VOLUMEN UNDECIMUM.

LIBRI VI.

CAPUT I.

De SABINO Heracleenſi, & aliis Canonum veterum Eccleſiaſticorum Collectoribus.

Notitia ſcriptorum recentium, qui collectiones Canonum varias recenſuere. 1. *noſtrum inſtitutum.* 2. *Canones quinquaginta Apoſtolici Latinis probati.* 3. *Græcis, LXXXV.* 4. *Illorum auctoritas.* 5. *Canones Antiocheni Apoſtolis affixi.* 6. *Conſtitutiones Apoſtolicæ* 7. *Epiſtolæ Pontificum* 8. *Collectiones Canonum deperditæ, ut Sabini Heracleenſis,* 9. *vel ineditæ ut Stephani Epheſii.* 10. *alia Theodoreto perperam adſcripta.* 11. *Codex Canonum Eccleſiæ Orientalis à Jo. Tilio editus.* 12. *Codex Eccleſiæ univerſæ.* 13. *Codex Eccleſiæ Africanæ.* 14. *Abbreviationes Canonum.* 15. *Canonum Scholiaſtæ Græci.* 16. *Nomocanonum ſcriptores.* 17. *Bibliotheca Canonica Juſtelli & Voëlli.* 18. *Guil. Beveregii pandecta Canonum,* 19. *De Latinis Canonum collectionibus.* 20.

Digitized by Google

I.

ARgumentum quod tradere aggredior, ante me illuſtrarunt viri præclari, quorum obſervatis mea adjungam, *Petrus Pithœus* in ſynopſi hiſtorica eorum, qui Canones & decreta Eccleſiaſtica collegerunt, præmiſſa editioni luculentæ Corporis Juris Canonici, Pariſ. 1687. & Lipſ. 1705. fol. *Antonius Auguſtinus*, Tarraconenſis Epiſcopus in dialogorum libris duobus de emendatione Gratiani, editis Tarracone A. 1587. 4. & Pariſiis 1607. nec non *Stephanus Baluzius*, Tutelenſis, in prolegomenis & notis ad Anton. Auguſtini libros emendatius recuſos, Pariſ. 1672. 8. & Gerhardo à Maſtricht curante, Arnhemii 1678. 8. *Chriſtophorus Juſtellus* in præfatione ad Codicem Canonum Eccleſiæ univerſæ, & in aliis præfationibus & prolegomenis quæ in Bibliotheca Juris Canonici Gvil. Voëlli & Henr. Juſtelli, variis Canonum collectionibus præmiſſa leguntur, Pariſ. 1661. fol. *Petrus de Marca*, Pariſienſis Archiepiſcopus, in opere de Concordia Sacerdotii & Imperii lib. III. cap. 2. 3. 4. 5. 6. Pariſ. 1641. 1663. 1669. & Francof. 1708. fol. & in diſſertatione de veteribus collectionibus Canonum, quam inter alias poſtumas illius lucubrationes Baluzius A. 1680. Pariſiis edidit p. 201. ſeq. & *Juſtus Henningus Bœhmerus* editioni Francofurtenſi operis de Concordia p. 343. curavit ſubjungi. *Carolus le Cointe* in Annalibus Francorum T. II. p. 175. ſeq. *Franciſcus Florens*, Aurelianenſis primum, deinde Pariſienſis Anteceſſor in diſſertatione de origine, arte & auctoritate Juris Canonici, quæ inter alia ejus opera Canonica & Juridica lucem vidit Joanne Doujatio editore Pariſ. 1679. 4. & nuper Halæ prelo iterum ſubjecta eſt in faſciculo primo novæ variorum ſcriptorum collectionis 1716. 8. p. 202. *Joannes Doujatius*, quem modo memoravi in Hiſtoria Juris Canonici, edita Gallice Pariſ. 1676. 12. & in libro tertio prænotionum Canonicarum, vulgatarum ibid. 1687. 4. *Natalis Alexander* in ſelectis Hiſtoriæ Eccleſ. capitibus appendice ad diſſ. XXI. Seculi I. pag. 219. ſeq. edit. in fol. Tom. 3. *Jo. Mabillonius* de Studiis Monaſticis parte 2. c. 5. *Claudius Fleury* in Inſtitutione ad jus Eccleſiaſticum, Gallice edita ſub init. ut Lud. Morerium in Lexico, voce *Droit Canonique*, Hunoldum Plettenbergium introductione ad jus Canonicum, Hildeſiæ 1692. 8. edita, aliosque omittam.

E Reformatis *Jacobus Uſſerius* * Epiſtola X. ad Samuelem Wardum,

* Bibl. univerſelle de Mr. le Clerc T. 2. p. 245. ſeq.

Digitized by Google

dum, cum Wardi reſponſione: *Gerhardus van Maſtricht*, Syndicus Bremenſis ſuperiore anno 1720. extinctus, in Hiſtoria juris Eccleſiaſtici & Pontificii, edita Duisburgi 1676. & Amſtelodami 1686. 8. atque cum præfatione Chriſtiani Thomaſii, JCti Hallenſis, recuſa Halæ 1705. & 1719. 8. *Guil. Caveus* in hiſtoria litteraria ſcriptorum Eccleſ. parte 2. ad A. 451. ubi de Codice Canonum Eccleſiæ univerſæ.

E noſtratibus Theologis *Gerhardus Theodorus Meier* in hiſtorica de collectionibus Canonum relatione, præmiſſa Codici Canonum Eccleſiæ univerſæ, qui ipſius cura Græce & Latine Helmſtadii 1663. 4. eſt excuſus. *Thomas Ittigius*, Doctor olim meus, in ſchediaſmate de ſcriptis Canones & Concilia ſpectantibus, quod inter ejus varia opuſcula poſtuma Lipſiæ, vulgante L. Chriſtiano Ludovici 1714. 8. prodiit pag. 425. ſeq. *Jo. Andreas Schmidius* in ſupplemento ad Caſp. Sagittarii introductionem in Hiſtoriam Eccleſiaſticam T. 2. pag. 728. ſeq. Jen. 1718. 4. Ex Jurisconſultis *Caſpar Zieglerus* Anteceſſor Witebergenſis, in diſſ. de origine & incrementis Juris Canonici, quæ cum commentario ejus ad Jo. Pauli Lancelloti Inſtitutiones pridem in lucem data Witeberg. 1669. 4. & nuper ab illuſtri D. Chriſtiano Thomaſio adjuncta eſt propriis in eundem Lancellotum obſervationibus Halæ Sax. 1716. 4. *Joannes Strauchius*, JCtus Jenenſis, in diſſertationibus Canonicis de origine, libris & auctoritate juris Canonici, Gieſſæ 1677. 4. *Hermannus Conringius*, licet Medicum profiteretur, juris omnis peritiſſimus in libro tertium recuſo de origine Juris Germanici, Helmſt. 1643. 1649. 1665. 4. *Juſtus Henningus Bœhmerus* in jure Eccleſiaſtico Proteſtantium Lib. 1. tit. 2. qui eſt de conſtitutionibus, Halæ Sax. 1714. 4. *Chriſtianus Thomaſius* in cautelis circa præcognita Jurisprudentiæ Eccleſiaſticæ, ibid. 1712. 4. cap. 18. 19. 20. *Burchardus Gotthelff Struvius* in Hiſtoria Juris Romani, Juſtinianei, Græci, Germanici, Canonici, Feudalis, Criminalis & publici, capite VII. p. 561. ſeq. Jen. 1718. 4. ne dicam, quæ idem vir doctiſſimus paucis perſtrinxit in Bibliotheca Juris ſelecta ſæpius recuſa non ſine auctariis in 8.

II. Ut igitur ordine & ſuccincte rem complectar, Græcarum collectionum canonicarum notitiam primo loco traditurus, breviter dicam de collectione antiquiſſima earum, quam habemus ſub Canonum, Conſtitutionumque Apoſtolicarum titulo: deinde de decretalibus Epiſtolis Pontificum, quarum apud Euſebium & Epiphanium mentio occurrit. Hinc de deperditis vel ineditis συναγωγαῖς Sabini Heracleenſis, Stephani Epheſii atque aliorum, etiam anonymorum: Denique de editis, ac pri-

Digitized by Google

primum de Tiliano Codice: tum de iis, quæ in Guil. Beveregii pandectis Canonum & quæ in Bibliotheca Canonica Guil. Voëlli & Henrici Juſtelli exſtant. Quoniam porro Latinæ etiam collectiones Canonum partem magnam ex Græcis converſæ vel derivatæ ſunt, non alienum à meo inſtituto fuerit, earum etiam notitiam quantum fieri à me poterit accuratam diſtincteque ordine temporis traditam ſubjungere.

III. Ante Dionyſium Exiguum priſca regularum Eccleſiaſticarum verſio Latina ferebatur, cujus confuſione offenſi Laurentius presbyter & Stephanus Salonitanus Epiſcopus Dionyſium permoverunt, ut nova interpretatione illas circa A. C. 500. donaret. In illa priſca collectione nulli fuere *Canones Apoſtolici,* ſiquidem ſanctionum Eccleſiaſticarum Codex à Paſchaſio Queſnello in tomo ſecundo Leonis M. vulgatus haud diverſus a veteri iſta, Dionyſio memorata credatur: nullum etiam Canonum Apoſtolicorum veſtigium in antiquis Africanis, Hiſpanicis & Gallicanis conſtitutionum Eccleſiaſticarum collectionibus extitit, ut ex Ferrando, Codice Canonum Eccleſiæ Africanæ, Martino Braccarenſi & Hincmaro jam obſervarunt viri docti. Hic itaque primus Dionyſius latinis auribus dedit *Canones quinquaginta. In principio itaque*, inquit in Epiſtola ad Stephanum Epiſc. *Canones qui dicuntur Apoſtolorum, de Græco tranſtulimus, quibus quia plurimi conſenſum non præbuere facilem, hoc ipſum ignorare veſtram nolumus ſanctitatem: quamvis poſtea quædam conſtituta Pontificum ex ipſis Canonibus aſſumta eſſe videantur.* Hi quinquaginta Canones admittuntur in collectione Creſconii Afri & in Codice Canonum, qui Moguntiæ A. 1525. Joanne Wendelſtino edente, ac deinde Pariſ. 1609. 8. lucem vidit, nec non in Hadriani I. epitome Canonum, quam vulgarunt Caniſius, * Labbeus, Harduinus: tum à Burchardo, Ivone, Gratiano: atque in collectione Iſidori Mercatoris ſeu Peccatoris, qui à quibusdam Apocryphos dici non diffitetur: *Denique propter eorum autoritatem ceteris Conciliis præpoſuimus Canones, qui dicuntur Apoſtolorum, licet à quibusdam Apocryphi dicantur: quoniam plures eos recipiunt, & ſancti Patres eorum ſententias ſynodali autoritate* (can. 2. Trullan.) *roboraverunt, & inter canonicas poſuerunt conſtitutiones.* Apocryphorum tamen numero illos certe quinquaginta eximit Stephanus IV. in Concilio Lateranenſi A. C. 769. actione IV. ** *Non amplius ſuſcipiantur Apoſtolorum Canonum*

* Caniſius T. 6. Lection. antiqu. Labbeus T. 6. Concil. p. 1800. Harduin. T. 3. p. 2033.

** T. 3. Concil. Harduini p. 2015. Labbei T. 6. p. 1723. Holſtenii collect. Romana veterum Hiſt. Eccleſ. monumentorum part. I. p. 263.

num prolata per S. Clementem, niſi quinquaginta capita quæ ſuſcipit ſancta Dei Catholica Romana Eccleſia. Et qui A. C. 1054. ſcripſit, Humbertus adverſus Nicetam Pectoratum ad calcem Tomi XI. Annal. Baronii pag. 803. licet his verbis utitur: *Quia Canonibus, ſub nomine Apoſtolorum editis nos urgere videris, exponere tibi tua capitula decrevimus, quamvis ea inter Apocrypha usque nunc magna ex parte computaverimus, ut aperte cognoſcatur nec apocryphis nec authenticis vos veſtras ineptias poſſe defendere.* Tamen pag. 798. dixerat: *Nam Clementis librum, id eſt Petri Apoſtoli itinerarium & Canones Apoſtolorum, ſancti Patres numeravere inter Apocrypha, exceptis capitulis quinquaginta, quæ decreverunt regulis Orthodoxiæ adjungenda.* Hæc capitula quinquaginta reſpondent in editione Cotelerii Græcis primoribus Canonibus tantummodo XLII. Nam pro uno Græco 1. apud Dionyſium eſt 1. 2. pro Græco 2. apud Dionyſ. 3. 4. 5. pro Græco 12. apud Dionyſ. 15. 16. pro Græco 17. apud Dionyſium 21. 22. 23. 24. pro Græco 18. apud Dionyſ. 25. 26. & pro Græco 35. apud Dionyſium 42. 43. Viciſſim pro uno Dionyſii 40. in Græco ſunt duo, 32. & 33. Similiter in collectione Hadriani I. licet capitula 45. numerentur, tamen nullum ex illis quinquaginta omiſſum, ſed nonnunquam tres vel duos in unum contractos deprehendi notavit B. D. Thom. Ittigius ad calcem appendicis de hæreſiarchis pag. 162. In Græco-Latina editione Gregor. Haloandri a) duodequinquageſimus Canon reſpondet quinquageſimo apud Dionyſium & in editionibus Herveti b) atque Beveregii, c) quoniam pro 12. & 13. apud Haloandrum eſt 12. Latinorum ſolos quinquaginta Canones recipientium ſententiam notavit auctor ſcholii ad canonem Trullanum ſecundum: σημείωσαι τὸν παρόντα κανόνα διὰ

a) Greg. Haloander Canones Apoſtolorum Græce edidit ad calcem Novellarum Juſtiniani Imp. deinde Latinam ſuam verſionem ſubjunxit, Norimberg. 1531. fol. apud Jo. Petrejum. Cum Haloandri verſione recuſi ſunt in Orthodoxographis. Eadem etiam occurrit in Francisci Joverii Valentini ſanctionibus Eccleſiaſticis, quæ prodierunt Latine 1555. fol.

b) Gentianus Hervetus Canones Apoſtolorum Theodori Balſamonis ſcholiis illuſtratos vertit & Latine edidit Pariſ. 1561. fol. cum aliis Canonibus Conciliorum & SS. Patrum. Herveti verſio Dionyſianæ adjuncta exſtat in variis Conciliorum editionibus. Servata etiam ab Elia Ehingero, qui Græce & Latine Canones Conciliorum edidit Witeberg. 1614. 4. & in editionibus Canonum Græco-Latinis Pariſienſibus cum Balſamonis & Zonaræ ſcholiis, nec non in magno Beveregii Synodico.

c) In Guil. Beveregii Synodico ſive Pandectis Canonum familiam ducunt Canones Apoſtolorum cum Balſamonis, Zonaræ & Alexii Ariſteni ſcholiis, Græce & Latine, Oxon. 1672. fol. additis notis eruditiſſimis.

Digitized by Google

τὺς Λατίνυς, τὺς λέγοντας μὴ εἶναι τὺς ὀγδοήκοντα πέντε τὺς κανόνας τῶν ἁγίων Ἀποςόλων.

IV. Græci hiſce quinquaginta Canonibus additos habent alios quinque & triginta, ſic ut *Canones Apoſtolicos LXXXV.* numerent Joannes Scholaſticus, qui ex presbytero Antiocheno Patriarcha CPol. fuit ab A.C. 564. ad 578. & poſt eum Patres Concilii Trullani A. 680. canone 2. Photius Patriarcha CPol. Stephanus Epheſius in ſynopſi *κανονικῇ*, quam MS. memorat Lambecius III. p. 66. Matthæus Blaſtares, Arſenius Monachus, & ſcholiaſtæ Canonum, Jo. Zonaras & Theodorus Balſamo, aliique Græci juniores communiter: ita etiam Jo. Tilius, qui Apoſtolorum & SS. Conciliorum decreta Græce edidit Pariſiis per Conradum Neobarium 1540. 4. licet à Greg. Haloandro tantum LXXXIV. numerentur, quoniam, ut dixi, pro 12. & 13. duodecimum computat, ut fit etiam in Chriſtophori Hegendorfini editione Lipſ. 1524. & in Orthodoxographis: nec non in Conciliis Binii, Labbei atque Harduini, verſionem Herveti adjunctam habentibus. Simeon d) Magiſter numerat LXXXII. Joſephus Ægyptius, Arabicus interpres LXXXI. Cotelerius (cui pro 77. & 78. eſt unus canon 69.) exhibet LXXVI. Turrianus e), a quo earum quartus de mundialibus curis ab Epiſcopo Presbytero aut Diacono non ſuſcipiendis, neſcio quomodo, prætermiſſus eſt, LXXV. Ineditam Theodoriti canonicam collectionem, qua Canonum Apoſtolicorum recipiatur auctoritas, laudari videas à Salmaſio pag. 633. libri de uſuris. Sed illa Theodoreto perperam tribuitur etiam à Petro de Marca, * qui MSto Codice deceptus fuit, non alia enim illa eſſe comperta eſt quam Joannis Scholaſtici.

V. Nec quinquaginta illos, neque cæteros (haud multum licet prioribus, ut opinor, inferiores junioresque Canones) ab Apoſtolis conditos, aut

d) à Simeone hoc, de quo infra, omittitur canon 70. & 71. ſed in unum contrahitur 10. & 11. quemadmodum & 15. 16. at in duos diſpeſcitur 38.

e) Franciscus Turrianus S. J. ad calcem Conſtitutionum Apoſtolicarum Latine verſos & illuſtratos Canones Apoſtolorum vulgavit Antwerpiæ 1578. fol. apud Chriſtoph. Plantin. Novam denique verſionem adornavit Jo. Baptista Cotelerius, qui in Patribus Apoſtolicis T. 1. ad calcem Conſtitutionum Apoſtolicarum Canones quoque novo ſtudio recenſuit, atque Græce cum interpretatione duplici, vetere Dionyſii, novaque ſua & notis edidit Pariſ. 1672. fol. In Amſtelodamenſi editione operis Coteleriani, clariſſimo viro Jo. Clerico curante Beveregii etiam annotationes optimo inſtituto adjunctæ ſunt.

* De Concordia Sacerdot. & Imperii T. 1. *p.* 152. *T.* 2. *p.* 237.

Digitized by Google

aut à *Clemente Romano* Apoſtolor. æquali literis conſignatos eſſe; virorum eruditorum in Romana etiam Eccleſia communis propemodum conſenſus præjudicavit, adeo ut laterem lavent, qui contrariam ſententiam poſt Turrianum contendunt evincere Antonius deCaſtrovillare & noviſſime Guil. Whiſtonus in libro Anglice edito Londini 1711. 8. *eſſay on the Apoſtolical-Conſtitutions* p. 83. ſqq. Pleraque tamen, quæ in illis Canonibus continentur, optime congruere cum diſciplina Eccleſiaſtica ſecundi tertiique ſæculi, non pauca etiam quæ à quarti jam ſæculi ſcriptoribus & conciliis ipſis ad Canonum Eccleſiaſticorum præſcriptum nominatim provocantibus afferuntur, eodem modo & propemodum αὐτολεξεὶ reperiri in his, non in aliis antiquioribus Eccleſiaſticis ſanctionibus, abunde jam demonſtratum eſt à viris eruditiſſimis, f) præcipue à Guilelmo Beveregio in notis ad Canones Apoſtolicos, & in Codice Canonum Eccleſiæ primitivæ vindicato. Quod autem *Clementi Alexandrino* debeatur illa Canonum veterum συναγωγὴ, parum eſt veriſimile: nam illius Canon Eccleſiaſticus Euſebio atque Hieronymo & Photio memoratus g) ſpecialem ritum & Paſchatis celebrandi tempus in Eccleſia probatum adverſus Judæos vindicabat, in his vero Canonibus non modo varia ac multiplicia, ſed quædam etiam recentiorem quam Clementis ætatem ſapientia reperiuntur, ut quod can. 50. baptiſmus non per trinam ſed unam immerſionem peractus condemnatur contra inſtitutum Eunomianorum. Nonne vero qui Euſebii ætate χθὲς καὶ πρώην Clementi Romano πολυεπῆ καὶ μακρὰ συγγράμματα ſuppoſuerunt Petri & Apionis dialogos, ut ipſe teſtatur Euſebius lib. 3. Hiſt. c. 38. potuerunt etiam ex veteribus didaſcaliis & Canonibus, Conſtitutionum libros, Canonumque Apoſtolicorum, hoc eſt in Apoſtolicis Eccleſiis receptorum collectionem ſub Clementis nomine in manus hominum dare? Tamen innotuiſſe illa vel ſub Apoſtolicorum Canonum nomine lecta eſſe in Eccleſia non videntur ante ſæculi quarti finem, primus enim Nectarius CPol. in Synodo CPol. A. 394. T. 1. Concilior. Harduin. p. 957. ad Canonem LXXIV. reſpiciens καθὼς οἱ Ἀποστολικοὶ κανόνες διωρίσαντο. At Innocentius I. qui ab A. 402. ad 416. Rom. Eccl. præfuit, in Epiſt. ad CPolitanos apud Sozomen. VIII. 26. ſolos adhuc canones Nicænos ab Eccleſia Catholica ſuſceptos teſtatur, οἷς μόνοις ὀφείλει ἐξακολουθεῖν ἡ καθολικὴ ἐκκλησία, καὶ τούτους γνωρίζειν. Nec defuerunt ſtatim qui de Apoſtol. canonum auctoritate intercederent, ut Gelaſii, Dionyſii, Iſidori, Photii aliorumq; teſti-

f) vide Lib. V. hujus Bibl. pag. 3?.

g) id. p. 113. & quæ notavi ad Hieron. de Script. Eccleſ. c. 38.

teſtimoniis conſtat. Ut adeo, quod ad ſummam rei attinet, non longe à veritate abſit Johannis Dallæi ſententia, qui res ipſas canonibus comprehenſas ritusque & ſingulos etiam canones quosdam antiquiores & ex uſu ſecundi vel tertii ſeculi repetitos nec ipſe aut ignoravit aut negavit: collectionem autem ipſam ſerius factam, atque Eccleſiæ ſub Apoſtolicorum Canonum nomine ſerius commendatam, recte docuit libro tertio de pſeudepigraphis Apoſtolicis, cui jungenda quæ adverſus Beveregium diſputant Matthæus Larroquanus in appendice ad obſervationes in Pearſonianas Ignatii vindicias, D. Tho. Ittigius diſſ. de pſeudepigraphis Apoſtolicis (appendice ad diſſert. de hæreſiarchis) pag. 174. ſeq. & Rev. D. Jo. Guil. Janus in diſſert. de antiquitate Canonum Apoſtolicorum, edita Witebergæ A. 1706. 4.

VI. Longe ſerius inauditum conſtat de Canonibus commentitiis quos neque in Oriente neque in Occidente usquam recepit Eccleſia, licet in Antioch. Synodo conditos fuiſſe ab Apoſtolis traditur in actis Concilii Nicæni ſecundi A. C. 787. actione 1. h) Γρηγόριος Ἐπίσκοπος Πισινοῦντος εἶπεν. *Ἐν τῇ κατὰ Ἀντιόχειαν συνόδῳ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων εἴρηται τοῦ μηκέτι πλανᾶσθαι εἰς τὰ εἴδωλα τοὺς σωζομένους, ἀλλ᾽ ἀντεικονίζειν τὴν θεανδρικὴν ἄχραντον στήλην τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*, addit Franciſcus Turrianus: *καὶ τῶν αὐτοῦ θεραπόντων ἄντικρυ τῶν εἰδώλων καὶ Ἰουδαίων, καὶ μηκέτι πλανᾶσθαι εἰς εἴδωλα μηδὲ ὁμοιοῦσθαι τοῖς Ἰουδαίοις. Gregorius Epiſcopus Piſinuntis dixit: In Synodo ſanctorum Apoſtolorum apud Antiochiam congregata, dictum eſt ne hi qui ſalvari cupiunt ultra decipiantur circa idola, ſed illorum loco ſanctam & divinam ſibi ſtatuant imaginem veri Dei & Servatoris noſtri, Domini noſtri Jeſu Chriſti ejusque famulorum* &c. Hic Turrianus primus pluſcula de Canonibus illis produxit adverſus Magdeburgenſes Centuriatores pro Canonibus Apoſtolorum, Colon. 1573. 4. libro 1. cap. 25. p. 124. *Reperimus etiam nos partem Synodi Apoſtolorum Antiochenæ, quos Pamphilus Martyr teſtatur ſe in Bibliotheca Origenis reperiſſe. Sic enim reperi in antiquiſſimo Codice Græco ſcriptum: τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Παμφίλου ἐκ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῶν Ἀποστόλων συνόδου, τουτέστιν, ἐκ τῶν συνοδικῶν αὐτῶν κανόνων μέρος τῶν εὑρεθέντων εἰς τὴν Ὠριγένους βιβλιοθήκην.* Sancti Hieromartyris Pamphili ex Antiochena Apoſtolorum Synodo, id eſt pars ex Synodicis ipſorum Canonibus inventis in Origenis Bibliotheca. *Hos ego Canones conciſe & in epitome, quaſi indices quosdam, gratia brevitatis deſcribam:*

1. *Ut*

h) T. VII. Concil. edit. Labbei p. 63. & T. IV. Harduin. p. 47.

Digitized by Google

1. *Ut credentes in Dominum JEſum, quos illius temporis homines vocabant Galilæos, Chriſtiani* i) *deinceps vocarentur.*
2. *Ut baptizati non jam circumciderentur more Judæorum, ſiquidem ſit baptiſmus circumciſio non manu facta.*
3. *Ut ex omni natione & genere ad fidem orthodoxam admitterentur.*
4. *De avaritia fugienda Chriſtiano, ac maxime ex iniquis quæſtibus.*
5. *De vitio gulæ, Chriſtianis item fugiendo, & de theatris ac juramentis.*
6. *De fugienda ſcurrilitate, blaſphemia & moribus gentilium, & eorum imitatione, ne ſimpliciores deciperentur.*
7. *Quo renovatum ac confirmatum eſt decretum Synodi Hieroſolymitanæ, ut abſtinerent Chriſtiani à ſanguine & ſuffocato & fornicatione.*
8. *De imaginibus veri Dei & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti & famulorum ejus, opponendis in locum Idolorum & Judaicorum rituum.* Hunc enim ſenſum eſſe puto verbi ἀντεικονίζειν in loco, quem ſupra ex Concilio Nicæno ſecundo adſcripſi: non ut Turrianus, *ponendis ex adverſo coram idolis & Judæis.*
9. *Ne Chriſtiani à cibis abſtinendo, Judæos imitentur, imo veſcantur ſuilla, cum Dominus pronunciaverit,* k) quæ in os intrant, non inquinare hominem, ſed quæ ex ore exeunt, *utpote ex corde exeuntia. Et ne ſecundum literam eos ſectentur, ſed ſpiritualiter & anagogice vivant. Synagoga enim belluina Judæorum ſuem quidem abominatur, turpem vero vitam vivit, & improbitate tenetur conſtricta, ſicut ait Propheta,* l) ſaturati ſunt ſuilla, & reliquerunt reliquias parvulis ſuis. *Similiter non eſt interdictum Chriſtianis ſecundum literam,* veſci piſce teſtam habente, m) & piſce item ſquamis carente: *hoc enim eſt ſecundum ſpiritum piſce teſtaceo veſci, cum quis ſtupido & imprudenti corde, veritatis prædicationem in-*

i) Anſa hujus fingendi Canonis & totius Synodi Antiochenæ comminiſcendæ petita ex Actor. XI. 26. ubi de Apoſtolis Barnaba & Saulo per totum annum verſantibus Antiochiæ, & in illa urbe Eccleſiam docentibus, ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, ſubjungitur primum exinde uſu veniſſe ut diſcipuli JEſu, Chriſtiani appellarentur. Χρηματίσαι δὲ πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς. Ad eundem Lucæ locum reſpiciens Innocentius I. Epiſtola 18. de Antiochena loquens Eccleſia, *ubi & nomen,* inquit, *accepit religio Chriſtiana, & quæ conventum Apoſtolorum apud ſe celeberrimum meruit.*

k) Matth. XV, 17. l) Pſal. XVII. 14. m) Levit. XI. 9. 10. Deut. XIV. 9. 10.

inſtar teſtæ abjicit. Græca apud Turrianum pag. 127. hæc ſunt: τοῦ μὴ ἐξομοιοῦσθαι Χριστιανοὺς Ἰουδαίοις ἕνεκεν ἀποχῆς βρωμάτων, ἀλλὰ καὶ ὑείων ἀπογεύεσθαι, τοῦ Κυρίου θεσπίσαντος, ὅτι τὰ εἰσπορευόμενα εἰς τὸ στόμα οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ὡς ἐκ τῆς καρδίας ἐξερχόμενα. Καὶ ἵνα μὴ κατὰ γράμμα ἀκολουθῇ ἀλλὰ πνευματικῶς καὶ ἀναγωγικῶς πολιτεύηται, ἡ γὰρ χηνώδης συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων τὸν ὗν βδελύσσεται, τῇ δὲ πονηρίᾳ συνέχεται κατὰ τὸν Προφητικὸν λόγον, ὅτι ἐχορτάσθησαν ὑείων, καὶ ἀφῆκεν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν. Ὁμοίως καὶ ὀστρακόδερμον καὶ ἀλεπίδωτον ἰχθὺν ἀκώλυτον τοῖς Χριστιανοῖς εἶναι εἰς τὸ ἀπογεύεσθαι, νοεῖται γὰρ καὶ οὕτω πνευματικῶς τὴν ἀσύνετον αὐτῶν καρδίαν ὀστράκου δίκην ἀποβάλλεσθαι τὰ τῆς ἀληθείας κηρύγματα.

Confictos eſſe hoſce canones probavit Jo. Dallæus libro III. de pſeudepigraphis Apoſtolicis c. 22. -- 25. cui ſuffragantur Antonius P.‸gi in Critica Baroniana ad A. C. 56. Petavius lib. XV. Dogm. Theol. de incarnatione c. 14. §. 5. ſeq. Natalis Alexander Hiſt. Eccleſ. ſæculi I. diſſ. 20. Ac licet locum illis dederunt Baronius ad A. 102. num. 19. Binius in Concil. & Labbeus T. 1. pag. 62. tamen Harduinus velut manifeſte ſpuriorum nullam illorum rationem habuit in noviſſima quam dedit Conciliorum editione.

VII. Canone 85. Apoſtolico velut ſub Clementis Romani perſona commendantur etiam *libri octo Conſtitutionum*, καὶ αἱ διαταγαὶ ὑμῖν τοῖς Ἐπισκόποις δι' ἐμοῦ Κλήμεντος ἐν ὀκτὼ βιβλίοις προσπεφωνημέναι. Hos Labbeus T. 1. Concil. p. 192. vocat *uberiorem univerſi fere apud Græcos juris Canonici fontem, & diſciplinæ Eccleſiaſticæ theſaurum in plerisque locupletiſſimum* πᾶσαν κανονικὴν τάξιν *ut docet S. Epiphanius*, * *complectentem, licet in eo nævos quamplurimos reperiri, & ab hæreticis, Græculisque multa perperam inculcata, nemo paulo eruditior ſit, qui non ultro fateatur cum Baronio, Bellarmino, Perronio, Sirmondo, Petavio aliisque Catholicis tractatoribus, poſt Zonaram, Balſamonem, aliosque etiam Græcos*, ** *qui docent* παρὰ κακοδόξων τινῶν νενοθεῦσθαι καὶ παραφθαρῆναι. Nolo hic repetere, quæ de editionibus & auctoritate ſublecta hujus operis dixi lib. V. p. 33. ſeq. tantum notabo, Conſtitutionum Apoſtolicarum libris, quos Labbeus cum Turriani verſione integros exhibuit, locum nullum datum eſſe in noviſſima Conciliorum editione

* Hæreſi LXX. num. 10.

** Photium Cod. 112. 113. Zonaram & Balſamonem ad Can. Apoſtol. ult. Zonaram ad Can. Apoſtol. 60.

Digitized by Google

tione, quam Jo. Harduinus adornavit: In Anglia autem novum illorum vindicem ſurrexiſſe *Guilelmum Whiſtonum*, qui in Tomo ſecundo Chriſtianiſmi primitivi redivivi Græce eos recudi curavit cum Anglica ſua verſione, variisque Lectionibus: Lond. 1710. 8. Deinde nactus Latinam verſionem, quam ex Arabicis Codicibus Huntingtonianis Conſtitutionum ipſo rogante compoſuit eruditiſſimus vir Joannes Gagnierius, genuinam διδαχὴν Apoſtolicam illa contineri ſibi perſvaſit, in tomo tertio Chriſtianiſmi ſui, Lond. 1711. 8. *an eſſay on the Apoſtolical Conſtitutions, wherein is proved, that they are the moſt ſacred of the Canonical books of the New Teſtament.* Sed quam parum feliciter hoc ei ſucceſſerit, evidenter expoſuerunt Rob. Turnerus in libro edito Lond. 1715. 8. cui titulus: *a diſcourſe of the pretended Apoſtolical Conſtitutions, wherein all the principal evidence both external and internal, brought by Mr. Whiſton in his eſſay on thoſe books, to prove them genuine, is examin'd and confuted.* Richardus Smalbroke * *in the pretended autority of the Clementine Conſtitutions confuted by their inconſiſtency with the inſpired writings.* Lond. 1714. 8. Jo. Erneſtus Grabe ** in libro, qui inſcribitur *an eſſay upon two Arabick Manuſcripts.* Oxon. 1711. 8. Conſulendus etiam Simon Ockely *in the account of the autority of the Arabick Manuſcripts*, Lond. 1712. 8. Licet vero Whiſtonus identidem tueri ſententiam ſuam conatus eſt repetitis ſcriptis adverſus Grabium, *remarks on Dr. Grabe's eſſay*, Lond. 1711. 8. adverſus Petrum Allixium *a reply to Dr. Allix's remarks*, Lond. 1711. 8. adverſus Turnerum *St. Clement's and St. Irenæus's vindication of the Apoſtolical Conſtitutions, from ſeveral objections made againſt them, with a poſtſcript, on occaſion of Mr. Turner's diſcourſe of the Apoſtolical Conſtitutions*, Lond. 1715. 8. vix quenquam tamen antiquitatis Eccleſiaſticæ peritum confido eſſe futurum, cui illius argumenta petita longius & conjecturæ leves rem tantam perſvadere poterunt. Illud vero non ſine detrimento harum litterarum accidit, quod laudatus Grabius morte impeditus non potuit, ut conſtituerat *** perficere opus, in quo latius probare voluit Conſtitutionum libros eſſe

B 2 ſane

* Memoirs of Literature T. IV. p. 155.

** Acta Erud. 1712. p. 201. ſeq.

*** Grabius in ſcripto poſtumo, cui titulus, ſome inſtances of the defects and omiſſions in Mr. Whiſton's collection of teſtimonies from the Scriptures and the Fathers againſt the true Deity of the Son and the Holy Goſt. Lond. 1712. 8. pag. 21. *On the contrary, as i have in my ſpicilegium Patrum Tom. I. p. 284. ſeq. affirmed, and*

ſane collectionem ex antiquis διδαχαῖς ſive didaſcaliis, quales ſub maximis Apoſtolicæque ætati vicinis nominibus olim ferebantur, at interpolatam multis modis, atque adeo contra ſententiam primorum auctorum corruptis, ut non modo plura addita & detracta fuerint, ſed etiam usque adeo mutata vitiataque, ut quæ primi illi ſcriptores affirmaverant, negari jam, & quæ negaverant affirmari deprehendantur, & quod Uſſerio etiam atque aliis viris eruditis jam ſuboluit, in Arianam ſententiam non pauca ſint detorta manifeſte atque alterata.

VIII. *Epiſtolas* Epiſcoporum, Romanorum præcipue, per quas conſulentibus de rebus ad doctrinam vel diſciplinam pertinentibus reſpondebant, non contemnendas viſas atque in auctoritate fuiſſe, ſatis colligitur ex Euſebio, qui illarum paſſim meminit, nominatim Epiſtolarum, quas Romani præſules Clemens, Cornelius, Victor, tum quas Carthaginienſis Cyprianus, Corinthius Dionyſius, Ignatius Antiochenus, Polycarpus Smyrnenſis, Theoctiſtus Cæſareæ Palæſtinæ, Irenæus Lugdunenſis, Dionyſius Alexandrinus, Pinytus Gnoſſiorum in Creta & Dionyſius Alexandrinus Epiſcopus exararunt. Etiam Clementis Romani Epiſtolas encyclias in omnibus Eccleſiis lectas, teſtis eſt Epiphanius XXX. 15. Cæterum collectiones Epiſtolarum decretalium in uſum Canonicum atque Eccleſiaſticum factam eſſe non conſtat ante *Dionyſium Exiguum*, hoc eſt ante ſexti ſæculi initia, licet in jure Canonico velut ex ſententia Synodi Romanæ A. C. 494. ſub Gelaſio habitæ ſtatuitur c. ſancta Romana diſt. 15. *Item decretales Epiſtolæ quas beatiſſimi Papæ diverſis temporibus ab Urbe Roma pro diverſorum Patrum conſultatione dederunt, venerabiliter ſuſcipiendæ ſunt.* In illo Dionyſii libro decretorum (ut appellat Zacharias Papa * Epiſtola ad Pipinum) poſt præmiſſam

and partly proved, ſo i ſhall, God willing, in due time, more clearly and fully ſhew, that theſe eight books of Apoſtolical Conſtitutions are a collection of the Didaſcalia of the Apoſtles, of Clemens Romanus, Hipppolytus and of the like ancient writings put together, but ſtrangely interpolated and viciated by an Arian, in ſo much that he hath no ſcrupuled ſo add whole chapters, and to turn affirmatives into negatives, & vice verſa. And therefore all the teſtimonies which in that, and from thence in Mr. Whiſtons collection favour Arianiſm, may in general juſtly by ſuppoſed to be ſpurious and foiſted in by the ſaid compiler, though that could not be proved of any one of them in particular.

* Hadrianus I. etiam obtulit Carolo M. vide Sirmondi Concilia Galliæ T. 2. p. 117. Cointii Annales Francorum T. VI. p. 44. ſeq.

Digitized by Google

miſſam * Epiſtolam dedicatoriam ad *Julianum* presbyterum tituli S. Anaſtaſiæ, qui Synodis Romanis A. C. 484. & 499. interſuit, habentur

XV. Decreta	*Siricii* qui Epiſcopus Romæ ſuit ab A. C.	385. ad 398.
LVII.	*Innocentii*	402. --- 416.
IV.	*Zoſimi*	417. --- 418.
IV.	*Bonifacii I.*	418. --- 423.
XXII.	*Cæleſtini*	423. --- 431.
XLIX.	*Leonis I.*	440. --- 461.
XXVIII.	*Gelaſii*	492. --- 496.
VIII.	*Anaſtaſii I.*	496. --- 498.

Cum Dionyſiana hac magnam partem conſpirat longe junior collectio decretalium, quæ poſt Codicem Canonum Eccleſiæ Rom. à Jo. Wendeleſtino A. 1525. Moguntiæ fol. primum editum, & Chriſtoph. Juſtello curante Pariſ. 1609. 8. atque ex Petri Pithœi recenſione, una cum Miſcellaneis ejus Eccleſ. ibid. è typographia Regia 1687. fol. recuſum, habetur. In hac præmittitur Nicolai Papæ, qui ab A. 858. ad 867. fuit, Epiſtola ad Archiepiſcopos & Epiſcopos per Galliam conſtitutos, nec non S. Ambroſii ad Siricium Papam, deinde poſt decreta 15. Siricii, 57. Innocentii, 4. Zoſimi, 4. Bonifacii I. (præmiſſa S. Auguſtini ad eum Epiſtola) 22. Cæleſtini, 49. Leonis I.

VI. Decreta	*Hilarii*, qui Epiſcopus Romæ fuit ab A. C.	461. ad 467.
II.	*Simplicii*	467. --- 483.
II.	*Felicis*	483. --- 492.
28. Gelaſii, 8. Anaſtaſii II.		
IV.	*Symmachi*	498. --- 514.
IV.	*Hormiſdæ*	514. --- 523.
XVII.	*Gregorii II.*	715. --- 731.

Dionyſii Studium imitatus quoque fuit *Iſidorus Hiſpalenſis* Epiſcopus, A. C. 636. defunctus: qui non modo præter Canones in collectione Dionyſii comprehenſos etiam diverſa Africæ Concilia, tum Gallicanas & Hiſpanicas Synodos in ſuam συναγωγὴν transtulit, ſed Epiſtolas quoque inſeruit Pontificum, qui poſt Damaſum Romanam cathedram tenuerunt, quam collectionem poſterorum diligentia auxit his Conciliis, quæ habita in

 Hi-

* Hanc Epiſtolam primus ex Sirmondi codice addidit Chriſtophorus Juſtellus editioni ſuæ A. 1643. unde habetur etiam in Tomo I. Bibl. Canonicæ Guil. Voëlli & Henr. Juſtelli p. 183. ubi hæc collectio decretorum Dionyſiana & altera ad Gregorium II. continuata extat, & in Conciliis Labbei T. I. p. 3. & Harduini T. I. p. 5.

Hiſpania ſunt poſt tempora Iſidori. *Viderat* a) *unum collectionis illius exemplar vir illuſtriſſimus & excellentiſſimus in omni genere laudis Antonius Auguſtinus, Archiepiſcopus Tarraconenſis, illud ipſum fortaſſis, quod etiamnum exſtat in Bibliotheca Eccleſiæ Urgellenſis in provincia Tarraconenſi, in quo Epiſtolæ Romanorum Pontificum nullæ exſtant ante Damaſi & Siricii tempora.* Etiam Iſidori Hiſpalenſis collectionem Ambroſius Morales lib. XII. hiſtor. c. 25. viſus eſt ſibi in Codice Eſcurialenſi deprehendere: ſed Nic. Antonius b) non ſine cauſa ſuſpicatur in illo potius contineri collectionem alteram longe junioris ſcriptoris, qui poſt Synodum Pariſienſem A. C. 829. celebratam adhuc fuit, & Epiſtolas antiquiorum Pontificum nomine venditatas congeſſit, atque *Iſidorus Mercator* ſive *Peccator* habetur. De hac decretalium collectione Baluzius c): *Ævo deinde Karoli magni infertæ ſunt famoſæ illæ Epiſtolæ, quæ priſcis Pontificibus tribuuntur, quas vero Riculfus Archiepiſcopus Moguntinus à bono illo Mercatore Hiſpano* (Blondellus Germano-Francum malit) *comparatas in hunc terrarum orbem primus detulit. Diſputatum valde eſt illo ſeculo de auctoritate iſtarum Epiſtolarum, Gallicanis Epiſcopis litem adverſus eas moventibus, quod intelligerent illas antiquis regulis eſſe contrarias. Vicit tamen fortuna populi Romani. Itaque nihil frequentius poſt illa tempora inſonuit in auribus Chriſtianorum, quam iſtarum Epiſtolarum auctoritas & mentio, ita ut qui deinceps collectiones canonum & decretorum compoſuerunt, etiam iſtis Epiſtolis uſi ſunt tanquam bonis mercibus, quamvis non omnes. Rhabanus enim, tametſi Abbas Fuldenſis eſſet in diœceſi Moguntina, licet Moguntinus & ipſe Archiepiſcopus fuerit poſt Otgarium, adeoque Riculfi* (A. 814. defuncti) *ſucceſſor, Epiſtolis illis non utebatur, ut recte obſervatum eſt ab Antonio Auguſtino.* Ab hac, quam habemus Iſidori Mercatoris & altera inedita Iſidori Hiſpalenſis collectione, diverſam exiſtimes quam Hincmarus Remenſis memorans T. 2. Opp. p. 793. ait Iſidorum Hiſpalenſem Epiſcopum collegiſſe *Epiſtolas Romanæ ſedis Epiſcoporum à ſancto Clemente usque ad beatum Gregorium*: nam in Iſidori Mercatoris farragine habentur Epiſtolæ à Clemente ad Papam Deusdedit, qui ſedem Romanam tenuit ab A. C. 616. ad 619. Ut vero diſtinctius illa Iſidori collectio cognoſcatur, en tibi indicem Epiſtolarum Pontificum, quas certiſſimis Criticis cenſuris ſubjecit David Blondellus, & evidentibus de νοθείᾳ ac ſuppoſitione argumentis convictas dedit in pſeudo-Iſidoro ſuo, ſive Turriano vapulante, Genevæ 1628. 4.

Pag. 1.

a) Steph. Baluzius præf. ad Reginonem.
b) Nic. Antonius Bibliotheca veteri Hiſpana V. 4. § 201. p. 271.
c) Baluzius ibid.

Digitized by Google

Pag. 1. V. Epiſtolæ *Clementis*, qui traditur fuiſſe Epiſcopus Romæ A. C. 67. ad 76.

101. III.	*Anacleti*	84. --- 92.
147. II.	*Evariſti*	95. --- 108.
159. III.	*Alexandri*	108. --- 117.
177. II.	*Sixti I.*	117. --- 127.
183. I.	*Teleſphori*	127. --- 138.
189. II.	*Hygini*	138. --- 150.
194. IV.	*Pii I.*	150. --- 153.
201. I.	*Aniceti*	153. --- 154.
205. II.	*Soteris*	162. --- 171.
209. I.	*Eleutherii*	171. --- 185.
215. IV.	*Victoris*	186. --- 196.
235. II.	*Zephyrini*	198. --- 217.
252. II.	*Calliſti*	217. --- 222.
265. I.	*Urbani*	222. --- 231.
271. II.	*Pontiani*	231. --- 235.
278. I.	*Anteri*	235. --- 236.
286. III.	*Fabiani*	236. --- 250.
308. V.	*Cornelii*	251. --- 252.
321. I.	*Lucii*	252. --- 255.
329. II.	*Stephani*	255. --- 257.
342. II.	*Sixti II.*	257. --- 258.
349. II.	*Dionyſii*	259. --- 269.
353. III.	*Felicis*	270. --- 274.
365. II.	*Eutychiani*	275. --- 283.
377. I.	*Caji*	283. --- 296.
385. II.	*Marcellini*	296. --- 304.
393. II.	*Marcelli*	308. --- 310.
403. III.	*Euſebii*	310. April. ad Sept.
422. I.	*Melchiadis*	310. --- 314.

Decretum & Epiſtola Synodi Nicænæ ad Silveſtrum p. 433.

Pag. 434. Reſponſio *Sylveſtri*, qui Epiſcopus Romanus fuit ab A. Chriſti 314. ad 335.

436. Ægyptiorum ad Marcum.

Digitized by Google

Pag. 438. Reſponſio *Marci* qui Epiſc. Romæ fuit ab A. C. 336. Januar. ad Octobr.
443. Epiſtolæ II. *Julii* 337. ad 352.
452. Orientalium ad Julium.
477. 485. Epiſtola XII. & XIII. *Liberii* 352.---366.
482. Athanaſii & Ægyptiorum Epiſcoporum ad Liberium de oppreſſionibus Arianorum.
488. *Liberii* ad fratres presbyteros & Coepiſcopos Orientales.
490. Ægyptiorum ad Felicem II.
499. Epiſtolæ duæ *Felicis II.* 352.---358.
515. 549. Epiſtolæ duæ *Damaſi* ad Hieronymum.
516. 547. Hieronymi totidem ad Damaſum 366.---384.
518. Africani Concilii ad Damaſum.
520. Damaſi Epiſtola IV. ad Afros, V. ad Chorepiſcopos, VII. ad Epiſcopos Italiæ, VIII. ad Aurelium Epiſcopum Carthag.
544. 549. Aurelii Epiſcopi Epiſtolæ duæ, una ad Damaſum, & altera ad Donatianum.
550. Blondellus contendit *Siricii* (qui ab A. 385. ad 398. Romanæ Eccleſiæ præfuit) Epiſtolam quartam ad Afros illi eſſe ſuppoſitam, quoniam tota propemodum ad verbum deſcripta eſt ex Epiſtola *Innocentii I.* (qui ab A. 402. ad 416. fuit) Epiſtola ſecunda ad Victricium Epiſcopum Rothomagenſem.
557. Epiſtolæ duæ *Anaſtaſii.* 398.---401.
562. *Innocentii I.* Epiſtolas licet ſuſpectas Eraſmo, tamen genuinas eſſe diſputat Blondellus præter illam ad Julianam nobilem fœminam, & trigeſimam ad Arcadium.
563. Epiſtola tertia ad Orientales, *Sixti III.* 432.---440.
567. Epiſtola LXXXVIII. & XCVI. *Leonis I.* 440.---461.
569. Epiſtola III. IV. & VIII. *Symmacho*, (qui ab A. 498. ad 514. Epiſcopatum Rom. geſſit) præter rem tributas, Ennodii eſſe Blondellus annotat.
570. Epiſtolæ duæ *Joannis I.* 523.---526.
578. totidem *Felicis IV.* 526.---530.
589. ad Eulalium Alexandrinum, Epiſtola *Bonifacii II.* 530.---532.
593. Eulalii exemplar precum & Juſtiniani Principis.
596. Epiſtola *Joannis II.* 532.---535.
598. Epiſtola quinta *Agapeti* 535.---536.
603. 606.

Pag. 603. 606. duæ Epiſtolæ *Silverii*, qui Papa fuit ab A. C. 536. --- 537.
605. Amatoris Epiſcopi ad Silverium.
609. Epiſtola *Pelagii I.* 556. --- 561.
613. Epiſtola *Joannis III.* 561. --- 574.
619. Epiſtola *Benedicti I.* 575. --- 579.
623. Epiſtola I. II. VIII. & IX. *Pelagii II.* 579. --- 590.
647. Privilegium, Medardi monaſterio à *Gregorio M.*, ſi Diis placet, collatum.
664. *Felicis* Siciliæ Epiſcopi ad Gregorium 590. --- 601.
668. *Gregorii* lib. XII. Epiſt. 32. ad Felicem Meſſanenſem Epiſc.
669. Epiſtola Papæ *Deusdedit*, 616. --- 619.

Hæc Iſidori Mercatoris, de qua hactenus dixi, collectio tomis Conciliorum inſerta quidem fuit jam à Jac. Merlino Pariſ. 1524. atque deinde ab aliis: ſed neutiquam ita diſtincta & ſeparata in illis exſtat, ut vel ordo ejus intelligi vel quid ab ipſo ſit agnoſci poſſit: rariſſime etiam obviæ ſunt Veterum Pontificum ante Concilium Nicænum Epiſtolæ à Joanne Wendelſtino Col. A. 1525. vulgatæ. Igitur operæ eſſet pretium ſeparatim illam edi recenſerique ex fide MStorum Codicum, in quibus eximius locus debetur Codici Lanfranci Cantabrigienſi, de quo Matthæus Larroquanus in Epiſtola quam Baſnagius Bellovallius edidit: * *L'edition que Merlin nous donna de la Collection d' Iſidore Mercator ou Peccator, vers le millieu du ſiecle paſſé, m'avoit toûjours paru bien defectueuſe, & ſur tout en ce, qu'on n'y peut ſouvent diſtinguer entre ce qui eſt de lui, ou d' Iſidore, & non pas même* l' *ordre dans lequel* l'*Auteur avoit rangé ces Decretales des Papes, leſquelles ont tout* l' *air d'être de ſon invention, auſſi bien que le témoignage d' Atticus Archevêque de Conſtantinople touchant la maniere d'écrire ces lettres qu'on appelloit* formatæ, *& dont on ne voit point d'exemple dans toute* l'*antiquité avant le temps où Iſidore fleuriſſoit. Comme je penſois frequemment à cela en viſitant les Bibliotheques où il y a des Manuſcrits, Mr. Laughton Bibliothecaire de* l'*Univerſité, hõme de beaucoup d'erudition, & à qui je ſuis infiniment redevable, m'ayant parlé d'un MS. où* l'*on trouvoit des Decretales, me fit auſſi-tôt naître la penſée que c'eſtoit la Collection dont il s'agit. A peine* l'*eus je veuë, que je reconnus ce que je cherchois, & avec d'autant plus de joye, que le MS. me paroiſſoit très-beau, & de 600. ans, comme je* l'*ay ſû depuis avec certitude par ces paroles qui ſont à la fin:* Ego Lanfrancus Cantuarienſis Archiepiſcopus dato precio emi hunc librum. *Car Lan-*

C

* Hiſtoire des Ouvrages des Savans A. 1688. Janvier p. 51.

Lanfranc n'ayant eſté élevé à l'Archevéché de Cantorbery que l'an 1072. comme je l'ay lû dans une ancienne Chronique MS. qui eſt au College de la Trinité à Cambrige, il faut neceſſairement que ce MS. ſoit du moins de l'âge dont je l'ay marqué. Aprés l'avoir bien regardé, enfin j'en fis la lecture toute entiere dans l'eſpace de neuf ou dix jours. D'abord on n'y voit point cette Préface qu'on attribüe à Iſidore, non plus que la maniere de convoquer les Conciles, & qui porte ſon nom dans toutes les Editions des Conciles, ſi ma memoire ne me trompe. Le MS. commence par trois Epitres de S. Clement, contre ce qu'on voit dans tous les exemplaires imprimez, où il y en a cinq: ce que j'ay auſſi remarqué dans un MS. de l'Univerſité de Cambrige, mais plus moderne que le nôtre. Tout le reſte des Decretales differe ſi ſouvent de l'Edition de Merlin, qu'à peine en les confrontant peut-on reconnoître Iſidore. Elles ſont dans l'imprimé d'ordinaire du quart ou de la moitié plus amples que dans le MS. Ce qui vient ſans doute de ce que ces ſortes de Livres eſtant copiez dans des Convens par des Moines, chacun d'eux y ajoûtoit à ſa fantaiſie. Car je n'ay garde d'accuſer Merlin, qui m'a paru d'aſſez bonne foy dans ſon Edition, laquelle a ſans doute eſté faite ſur quelques-uns de ces MS. plus récens qui ont eſté gâtez par des copiſtes temeraires. Pour l'ordre dans lequel Merlin les a rangées, il me paroît ètre de luy; car dans ce MS. plus moderne dont j'ay parlé, elles ne s'accordent pas plus avec luy ſur ce ſujet qu'avec celuy de Lanfranc. La Collection des Decretales finit à celle de Gregoire le Jeune. Enſuite viennent les Canons des Apôtres, & puis les Conciles, ſuivant l'ordre où Merlin les a rangez; mais avec cette difference, que les Capitula *ou Sommaires des Canons ſont preſque toûjours tout autres que ceux de l'imprimé, & que d'ailleurs les Canons, qui ſont quelquefois miſerablement confondus dans Merlin, & même dans le Pere Labbe, ſe trouvent icy dans un fort bel ordre. La Lettre d'Aurelius & de Mizonius au Concile de Carthage, & qui n'eſt point dans Merlin, s'y trouve, mais c'eſt à la tête du premier Concile de Carthage, & non pas au troiſiéme, comme la met le Pere Labbe contre toutes les regles, puis que ce premier Concile ne s'aſſembla que pour confirmer les decrets de celuy d'Hyppone, comme il paroît par la Lettre dont j'ay parlé cy-devant. Au reſte ce Concile dont Merlin ne fait nulle mention, eſt non ſeulement cité dans la Lettre d'Aurelius & de Mizonius, mais auſſi dans le MS. de Cambrige au 45. Can. du III. Concile de Carthage; lequel Canon ne ſe trouve point dans Merlin, mais bien dans l'Edition du Pere Labbe, & qui eſt le 46. Can. en ces termes:* Honoratus & Urbanus dixerunt. Et illud nobis verbo mandatum eſt, ut quia conſtitutum eſt IN CONCILIO HYPPONENSI ſingulas debere provincias, *&c. Ces paroles*, in

Con-

Concilio Hypponenſi, *ne ſont point dans les Editions de Paris, bien que ces termes ſoient fort conſiderables, puis qu'ils ſervent de confirmation à la Lettre que je vous ay déjà citée pluſieurs fois. Je n'aurois jamais fait, Monſieur, ſi je vous rapportois toutes les autres differences qui ſe trouvent dans ce Manuſcrit.*

Epiſtolarum ipſarum auctoritatem & fidem, quæ ante Caroli M. tempora vix cuiquam auditæ, & nec Gratiano ipſi omnes ita probatæ fuiſſe videntur, multis & ſolidis argumentis oppugnarunt Magdeburgenſes Centuria ſecunda capite 7. p. 109. -- 116. addito teſtimonio Kalteiſenii monachi, qui ante ducentos & quinquaginta annos inquiſitorem hæreticæ pravitatis egit, nec dubitavit diſerte profiteri *in Epiſtolis hiſce penitus fundare ſe, volentes Romanam ſedem omni laude digniſſimam plus quam expedit exaltare, cum tamen omnino non videantur illorum Sanctorum Epiſtolæ, conſideratis contentis in iis.* Aliis virorum doctorum ex ipſa Romana Eccleſia Epiſtolas illas rejicientium ſuffragiis collectis à B. D. Gerhardo in Confeſſione Catholica T. 1. pag. 430. -- 476. longe plures ab eo tempore poſſunt adjungi, cum nemo fere ſit amplius inter eruditiores, quin Epiſtolas illas à Paparum paraſitis confictas atque ipſorum tuendis uſurpationibus inter Chriſtianos jactatas fateatur. Vide ſis etiam Jo. Rainoldi Colloquium cum Hardto p. 813. ſeq. Blondellum Prolegom. ad Pſeudo-Iſidor. cap. ult. B. D. Ittigii diſſ. de Patribus Apoſtolicis p. 116. 119. &c. Præcipue lectu digna ſunt quæ hanc in rem notavit Claudius Fleury, diſertiſſimus Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ſcriptor, in diſſ. præmiſſa tomo decimo ſexto, qua rationes exaggeratæ ultra veterem morem Pontificiæ poteſtatis atque immutatæ notabiliter Seculo undecimo diſciplinæ Eccleſiaſticæ inquirit, ejusque cauſas in has Epiſtolas magnam partem rejicit. Quæcunque igitur pro fide Epiſtolis illis concilianda vel *Franciſcus Turrianus* S. J. in libris quinque adverſus Magdeburgenſes pro Canonibus Apoſtolorum & Epiſtolis Decretalibus Pontificum Apoſtolicorum, Colon. 1573. 4. vel *Bonaventura Malvaſia* Bononienſis, Franciſcani Ordinis Theologus in Apologetico * pro Pontificum Epiſtolis, vel *Cardinalis Aguirre* in apparatu ad Concilia Hiſpanica diſſ. IV. T. 1. p. 69. ſeq. diſputarunt, neutiquam ita comparata ſunt, ut Centuriatorum Magdeburgenſium eorumque hyperaſpiſtæ hac in cauſa fortiſſimi Blondelli argumentis ſatisfaciant.

Inter eos, qui Epiſtolis decretalibus Pontificum poſt Caroli M. tempora uſi ſunt, ut ex illis atque ex Canonibus Conciliorum corpus quoddam diſciplinæ Eccleſiaſticæ concinnarent, celeberrimus facile fuit *Gratianus*, qui circa A. C. 1151. ſcripſit. De hoc & illis dicturus ſum infra, ubi

* Nuncius veritatis Dav. Blondello miſſus. Rom. 1635. 8.

Digitized by Google

LatinasCanonumCollectiones ordine temporum perſequar. NuncV.collectiones veteres decretalium Epiſtolarum referre juvat, quæ poſtGratianum concinnatæ,atque àCaroloLabbeoPariſ.1610.fol.ad editionem Ilerdenſem 1576. fol. in lucem editæ cum doctis Antonii Auguſtini notis ſunt. Ejus potiſſimum verbis notitiam illarum collectionum hoc loco dare opportunum inſtituto meo exiſtimavi: Primus *poſt Gratiani collectionem* Bernardus Circa *fuit*, *Papienſis Præpoſitus, mox Faventinus Epiſcopus*, *qui ſub eiſdem fere titulis, quibus Gregoriana collectio, qua hodie utimur, conſtat, Pontificum Maximorum Epiſtolas Decretales collegit, quarum poſtremæ ſunt Alexandri Tertii & Lucii Tertii, & aliorum ad Cæleſtinum Tertium, cujus nullum reſcriptum exſtat in hoc volumine. Hanc* primam compilationem *Henricus Oſtienſis, & Jo. Andreæ filius, & Ægidius Bellamera appellant, ipſe* Breviarium Extravagantium: *qui ſcholia ſcripſerunt, librum* primum *vocant. Sic etiam ceteras collectiones alii* compilationem ſecundam, tertiam, quartam, quintam: *alii* librum ſecundum, tertium, quartum, quintum *appellaverunt. Idem Bernardus ſub eiſdem titulis ſummam ſcripſiſſe dicitur, cujus initium fuit:* Profectus diſcipuli, gloria magiſtri: *item ſcholia, ſive gloſſulas eidem primæ collectioni adſcriptas nos vidimus aliquot ſine nomine ſcriptas, ſed multo plures adſcriptis nominibus Vincentii, Alani, Tancredi, Laurentii, Rogerii, & aliorum, Bernardo antiquiores a Gullielmo Durante, cognomine Speculatore, & ab ejus interprete Jo. Andreæ F. fuiſſe dicuntur Rufinus, Sylveſter, Joannes Hiſpanus, & alter Joannes Falenſis, ſive Fanenſis, ſive Faventinus, ut alii referunt; quorum nos ſcripta non vidimus. Hi fortaſſe aut corpore canonum uſi ſunt, aut Decretorum collectionibus Burchardi, Juonis, Anſelmi, & Gratiani, & aliorum ſcriptorum.*

Papienſem Bernardum imitatus eſt Gilbertus, atque etiam Alanus, ſed nomen his præripuit Joannes Gallenſis, *ſive* Vallenſis, *cujus liber* ſecunda compilatio *dicta eſt. Hic Volterris natus poſt duodecim annos a prima collectione eorumdem Pontificum reſcripta collegit, itemque Cæleſtini Tertii, eiſdemque mox addidit ſcholia quædam. Sed & Hugo Ferrarienſis Epiſcopus ab Innocentio tertio ſæpe relatus, & Bernardus major Compoſtellanus Archidiaconus hujus collectionis interpretes fuerunt. Nos eorumdem Scholia vidimus, quorum nomina ſupra ſcripſimus, Vincentii, inquam, Tancredi, Alani, Laurentii, & aliorum, non pauca etiam ſine nomine, quæ ejuſdem Joannis fuiſſe putamus.*

Tertiam *collectionem cœperat idem* Bernardus Compoſtellanus *ex regiſtris Innocentii Tertii, eaque aliquando* Romana compilatio *dicta eſt. Sed offenſi Romani, quod uſu judiciorum minus recepta referret, ab eodem Innocentio impetrarunt, ut Pontificia auctoritate aliqua collectio ederetur. Cui rei* Petrus

Bene-

Beneventanus *notarius præfectus eſt, anno XII.* † *ejuſdem Pontificis. Tum primum publica auctoritate facta collectio juris Pontificii eſt : nam ſuperiores omnes ſive Decretorum, ſive Decretalium collectores privata auctoritate ſcripſerunt : & reſcripta ab eis relata negari poterant, niſi ab Scriniariis Romanæ Eccleſiæ comprobarentur. Fuit hujus collectionis interpres, ut Jo. Andreæ F. refert, Paulus Hungarus : nos eadem nomina in ſcholiis vidimus, quæ in aliis collectionibus.*

Quartæ *collectioni cauſam præbuit concilium generale Lateranenſe, in quo idem Pontifex capita LXXI. edidit, ſed & illo quinquennii ſpatio poſt tertiam collectionem aliquot ediderat conſtitutiones. Ita duplex editio exſtat, altera canones ejus tantum concilii continet, altera alias quoque conſtitutiones. Ejus interpres Vincentius fuiſſe dicitur : ego Joannem, & Jacobum, & Robertum ſive Rogerium legi.*

Quinta *collectio Honorii Tertii conſtitutiones habet a* Tancredo *Bononienſi Archidiacono collectas, ſub ipſius Pont. Max. nomine. Ejus interpres fuit Jacobus Albanus, Faventinus Epiſcopus, Henrici Oſtienſis præceptor.*

Præter Epiſtolas Pontificum in jam memoratis obvias collectionibus, aut à Binio in *Conciliorum* tomis, atque inde ab aliis ſæpius vulgatas, & in tertia claſſe ſanctionum Eccleſiaſticarum *Franciſci Joverii*, Valentini, Pariſ. 1555. fol. exhibitas : memorandæ etiam Epiſtolæ Pontificum quas in Annalibus ſuis paſſim referunt *Baronius, Bzovius, Raynaldus :* ſingulorum etiam nonnullæ, quæ ſeparatis voluminibus prodiere, ut

Leonis Magni Epiſtolæ, qui Epiſcopus Rom. fuit ab A. C. 440. ad 461. ſæpius editæ inter ejus opera, atque noviſſime eruditis Paſchaſii Queſnelli obſervationibus illuſtratæ Pariſ. 1675. 4. & Lugd. 1700. fol.

Epiſtola dogmatica ad Flavianum * CPol. Epiſcopum, & altera ** ad Leonem Imp. Græce & Latine vulgatæ à Gerh. Voſſio ad calcem Gregorii Thaumaturgi, Mogunt. 1604. 4.

Gregorii I. (Papæ ab A. 590. ad 604.) Epiſtolarum libri XII. ſæpius inter ejus opera editi, & noviſſime Pariſ. 1705. fol.

Pauli I. (Papæ ab A. 757. ad 767.) Epiſtolæ XXXI. in Franciſci du Cheſne T. 3. ſcriptor. Francicor. pag. 725.--760.

† Anno Chriſti 1209.

* Græca verſio incipit : ἀναγνόντες τὰ γράμματα τῆς ἀγάπης τῆς σῆς.

** Græca verſio incipit : ὑποχόμενον ἐμαυτὸν διαμεμνημαι.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

Epiſtolæ ſedecim *Nicolai I.* qui ab A. C. 858. ad 867. Pontificatum geſſit, editæ Romæ A. 1542. fol. longe plures deinde evolvit Baronius, ac Binius in Conciliorum tomis & poſt eum alii dederunt.

Sylveſtri II. (Papæ ab A. 999. ad 1003.) Epiſtolæ CLIX. cum decreto electionis editæ è Bibl. Papyrii Maſſoni JCti, Pariſ. 1611. 4.

Innocentii III. (Papæ ab A. C. 1198. ad 1216.) Epiſtolas libris XVI. digeſtas, inſignem rerum Eccleſiaſticarum & Civilium illa ætate cognoſcendarum theſaurum vulgavit Steph. Baluzius Pariſ. 1682. fol. duobus voluminibus, poſt longe imperfectiores collectiones Guil. Sirleti Rom. 1543. Colonienſem 1576. fol. vel Pauli du May * Pariſ. 1625. 8. & Franciſci Boſqueti Toloſ. 1635. fol.

Gregorii IX. (Papæ ab A. 1227. ad 1241.) Decretales Epiſtolæ ſæpius editæ ſeparatim atque inter opera à Jac. Pamelio illuſtrata Antwerp. 1572.

Pii II. (ante Æneæ Sylvii) qui Papa fuit ab A. 1458. ad 1464. Epiſtolæ CCCCXXXI. ante Pontificatum & in Pontificatu ſcriptæ, Norimb. 1481. & Lugd. 1497. fol. & inter Opera Baſileæ excuſa.

Hadriani VI. (Papæ ab A. 1522. ad 1523.) Epiſtolæ editæ Colon. 1535. Vide Ludov. de S. Carolo Bibl. Pontificiam p. 107.

Pii V. (Pontificis Max. ab A. 1566. ad 1572.) Epiſtolarum libros quinque Latine edidit Franciſcus Goubau Antwerp. 1640. 4. poſt editionem Italicam Mantuanam ** 1587. 4. & Latinas Colonienſem atque Romanam 1629. Conſtitutiones Eccleſiaſticæ & litteræ Apoſtolicæ, Lugd. 1582. Florent. 1583. Rom. 1579.

Ab *Antonio Caraffa* Cardinali & *Antonio de Aquino* publicatæ Epiſtolæ Pontificum à S. Clemente ad Gregorium VII. juſſu Gregorii XIV. Rom. 1591. fol.

Novam locupletiorem accuratioremque Epiſtolarum Pontificum editionem à Clemente ad Innocentium III. exſpectare jubemur à *Petro Couſtant*, Monacho erudito Benedictino, qui & dignas fide ſejunget à commentitiis, & emendatas diligenter ad Codices MSS. & ordine digeſtas Chronologico illuſtrabit notis. Vide Ephemerides literarias Pariſienſes menſe Octobri A. 1719. p. 476. ſeq.

Leonis

* Vide Menagiana T. 3. p. 326. ſeq.

** Lud. de S. Carolo Bibl. Pontificia p. 194. in qua paſſim de ſingulorum Epiſtolis Pontificum, ubi exſtent, annotat, plures earum collectiones MStas in Bibl. Vaticana adhuc deliteſcere teſtatus.

Digitized by Google

Leonis III. (qui Papa fuit ab A.795. ad 816.) Epiſtolas decem ad Carolum M. primus ex MSS. Academiæ Juliæ edidit notisque illuſtravit Hermannus Conringius, Helmſt. 1647. 4.

Epiſtolarum volumen, quas Romani quidam Pontifices miſerunt ad Francorum Reges, Carolum Martellum, Pipinum & Carolum M. editore *Jac. Gretſero* S. J. Ingolſtad. 1613. 4. Eidem debemus Epiſtolas variorum Pontificum ad Petrum Cnapheum, Eutychianum Græce & Latine vulgatas, Ingolſtad. 1616. 4.

Leonis IX. (Papæ ab A. 1049. ad 1054.) Epiſtolæ decretales ad calcem operum Leonis Magni excuſæ Colon. 1561. fol. apud Joannem Birckmannum juniorem, editore Laurentio Surio.

Epiſtolæ decretales Pontificum Romanorum, tribus Voluminibus in fol. editæ Romæ 1591.

Gregorii XIII. Conſtitutiones Eccleſiaſticæ, Lugd. 1582. 8.

Pii IV. & *V.* & *Gregorii XIII.* Florentiæ 1583. 1586. 4.

Collectio Bullarum & Conſtitutionum Clementis VIII. ſeparatim editarum ab A. 1592. ad 1603. fol. fuit in Bibl. Telleriana.

Gregorii XV. (ab A. 1621. Papæ ad A. 1623.) Conſtitutiones & Decreta, Romæ 1623. fol.

Bullæ Pontificum à Bonifacio VIII. (A. 1294. -- 1303.) ad Paulum IV. (A. 1555. -- 1559.) Romæ apud Antonium Bladium 1559. fol.

Collectio Bullarum à Gregorio VII. (A. 1073. ---- 1085.) ad Gregorium XIII. (A. 1572. --- 1582.) Rom. 1589. fol.

Bullarium ſive Collectio Conſtitutionum Romanorum Pontificum, juſſu Sixti V. collectum à Gregorio VII. usque ad Sixtum V. (qui Pontificatum geſſit ab A. 1585. ad 1590.) cum rubricis *Laërtii Cherubini*, Rom. 1586. fol.

Sixti V. Conſtitutiones à Laërtio Cherubino editæ Rom. 1588. fol.

Summa Conſtitutionum Pontificalium & rerum in Eccleſia Romana geſtarum à Gregorio IX. (A. 1227. --- 1241.) ad Sixtum V. curante *Petro Matthæo* JCto, Lugd. 1589. 4.

Bullarum, Brevium & Conſtitutionum Apoſtolicarum, quæ in Archivo Impreſſoris Cameralis exiſtunt, index. Rom. 1627. 12. in Biblioth. Barberina.

Summa Bullarii per *Stephanum de Quaranta*. Venet. 1607. 4. Lugdun. 1622. 4. usque ad Paulum V.

Jac.

Jac. Caſtellani Compendium Conſtitutionum ſummorum Pontificum à Gregorio VII. ad Clementem VIII. (Papam ab A. 1592. ad A. 1605.) Venet. 1603. 4.

Bullarium magnum *Laërtii Cherubini* JCti Romani * à S. Leone Magno (Papa ab A. 440. ad 461.) ad Paulum V. (ab A. 1555. ad 1559.) Rom. 1617. fol. tribus voluminibus. Et à D. *Angelo Cherubino*, Monacho Caſſinenſi continuatum usque ad Urbanum VIII. (Papam ab A. 1623. ad 1644.) Rom. 1638. fol. quatuor Voluminibus, & Lugd. 1655. fol. additis Innocentii X. Conſtitutionibus.

Bullarii Collectanea per *Auguſtinum Barboſum*. Lugd. 1634. 4.

Flavii Cherubini Compendium Bullarii à Laërtio Cherubino editi, Lugd. 1624. 4. Rom. 1638. fol.

Bullarii magni Cherubiniani continuatio ad Clementem X. (Papam ab A. 1670. ad 1676.) per *Angelum à Lantuſca* & *Jo. Paulum* à Roma, ** Ord. minor. Tomus V. & VI. Rom. 1672. fol.

Vincentii Petræ JCti, Commentarius in Bullarium edi cœpit Rom. 1705. fol. Tomus quartus jam lucem vidit A. 1714. Journal des Savans 1714. Aouſt p. 225.

Conſtitutiones Pontificiæ & Romanarum Congregationum Deciſiones ad Vicarios utriusque Cleri ſpectantes *Jo. Baptiſta Pittono*, *** Sacerdote Veneto collectore. Venet. apud Leonardum Pittonum collectoris patrem 1714. 8.

Jo. Baptiſta Confectius ſive *Confertius* in Collectione Privilegiorum ſacrorum Ordinum Fratrum mendicantium & non mendicantium, Venet. 1607. 4.

Emanuel Rodericus in nova collectione & compilatione privilegiorum Regularium mendicantium & non mendicantium, Turnoni 1609. fol.

Bullarium Caſinenſe ſeu Conſtitutiones Pontificum, Imperatorum, Regum, &c. & decreta ſacræ Congregationis pro Congregatione Caſinenſi, per *Cornelium Margarinum*. Venet. 1650. fol.

Bullarium Ordinis eremitarum S. Auguſtini à *Laurentio Empolo* collectum, Rom. 1628. fol.

Bulla-

* Proſper Mandoſius Bibl. Roman. p. 192.

** id. p. 199.

*** Giornale de' letterati d'Italia T. 19. p. 441.

Bullarii Seraphici Indiculus per *Petrum de Alva.* Rom. 1655. 4.

Archivium bullarum, decretorum, &c. fratrum & ſororum tertii Ordinis S. Franciſci per *Franciſcum Bordonum*, Parmæ 1658. 4.

IX. Inter Græcos, qui Canones & Decreta Eccleſiaſtica collegerunt, Petrus Pithœus a) primum locum dat SABINO b) Heracleæ in Thracia Macedonianorum Epiſcopo, circa A. C. 425. quem Socrates lib. 1. cap. 8. pag. 22. teſtatur compoſuiſſe *Συναγωγὴν ὧν διάφοροι ἐπισκόπων σύνοδοι ἐγγράφως ἐξέδωκαν*, quod Epiphanius Scholaſticus in Hiſtoria tripartita II. 8. vocat *congeſtionem eorum, quæ per diverſa Concilia Sacerdotum ex ſcripto prolata ſunt.* Eodem loco Socrates atque iterum c. 9. p. 31. Patres Nicænos tanquam idiotas & *γνώσει* deſtitutos à Sabino traductos memorat, atque ipſum etiam propemodum Euſebium. Et lib. 2. c. 15. p. 92. S. Athanaſiii calumniatoribus hunc Sabinum adſcribit. Idem lib. 2. c. 17. opus ejus *Συναγωγὴν Συνόδων* appellat. *Σαβῖνος μέντοι ὁ τῆς Μακεδονίου αἱρέσεως* (ex p. 31. ſubintellige *προεστώς*) *τὰς παρὰ Ἰουλίου ἐπιστολὰς ἐν τῇ Συναγωγῇ τῶν Συνόδων οὐκ ἔθηκεν, καίτοι τὴν παρὰ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ πρὸς Ἰούλιον οὐ παρέλειπε.* *Sabinus Macedonianæ ſectæ Epiſcopus in collectione Synodorum* (Valeſ. non male *geſtorum Synodalium*, nam legendum *Συνοδικῶν*, quemadmodum exſtat lib. 3. c. 10. p. 182. & c. 25. p. 204. & lib. 4. c. 12. p. 224.) *epiſtolas Julii* (Epiſcopi Rom. cujus Epiſtola occurrit apud S. Athanaſium Apologia I. pro fuga T. I. p. 739.) *neutiquam intexuit : tametſi eam minime prætermiſerit quam Epiſcopi Antiochiæ collecti ad Julium ſcripſere.* *Τοῦτο δὲ σύνηθες αὐτῷ ποιεῖν.* *Verum Sabinus ita ſemper facere conſuevit. Nam ſi quæ forte ſynodales epiſtolæ vocem conſubſtantialis aut reticent, aut omnino rejiciunt, eas ſtudioſe operi ſuo inſerit : contrarias vero ſciens ac prudens ſilentio tranſilit.* Similiter lib. 2. c. 39. p. 146. refert de Seleucienſi Synodo (A. C. 359. celebrata) uberius ab illo traditum fuiſſe, & lib. 3. c. 10. p. 182. de Synodis per Macedonianos habitis Macedonium ipſum, Eleuſiumque, Euſtathium & Sophronium : (unde miretur aliquis quod lib. 2. c. 15. p. 92. ne nomen quidem Macedonii usquam ab eo commemoratum fuiſſe notat.) Nec non de Synodo Antiochena A. C. 363. habita per Acacianos lib. 3. c. 25. p. 204. & de Macedonianis cum Liberio Epiſcopo Rom. communicantibus A. C. 366. Confer Tillemontium T. VI. Memoriar. Eccleſ. p. 537. Ex jam dictis

a) In Synopſi Hiſtorica, Juri Canonico præfixa.

b) De aliis Sabinis infra, cap. V. ubi de Sabino Medico.

ctis facile patet falli Chriſtophorum Sandium, qui p. 166. Nuclei Hiſt. Eccleſ. * hanc Sabini συναγωγὴν putat adhuc hodie exſtare, atque eſſe illam Συναγωγὴν καὶ ἔκθεσιν τῶν ἁγίων πασῶν συνόδων, quam ex Oriente Chriſtianus Ravius ſecum attulit, & ex qua loca proferunt Uſſerius de Symbola vetere p. 23. Seldenus ad Eutychii Origines Alexandrinas p. 68. ſeq. 89. & Stephanus le Moyne notis ad Varia Sacra p. 783. tribuuntque Photio Tyrio Metrapolitæ, qui A. C. 449. Synodo Epheſinæ interfuit. Certe longe aliud ſcriptum iſtud eſt quàm à Socrate deſcribitur, neque in illo habentur quas ex eo citat Socrates Epiſtolæ aut conſtitutiones. Deinde ſcriptor hic Patres Nicænos θεοφόρους πατέρας laudibus effert, cum Sabinus utpote Macedonianus iisdem detraxerit, atque eos tamquam rudes & illiteratos traduxerit. Unde à Sandii ſententia merito recedunt Steph. le Moyne loco laudato, & B. D. Ittigius in Hiſtoria Concilii Nicæni §. XXXVII.

X. In Bibl. Cæſarea aliquot reperiuntur Canonum collectiones adhuc ineditæ, ut quam Lambecius III. p. 66. memorat κανονικὴν σύνοψιν *Stephani* Epheſii, quæ fuit quoque in Palatina Cod. 33. ad calcem panopliæ Euthymii, in codicibus 200. 274. & 375. etiam obviæ, Canonesque Apoſtolorum, Concilii Nicæni & Ancyrani complectitur. Vide Frid. Sylburgii Catalogum MSS. Bibl. Palatinæ (translatæ poſtea in Vaticanam) pag. 14. ubi Stephanus ille Epheſinus appellatur Epiſcopus, idem fortaſſe, ut ſuſpicatur præſtantiſſimus Caveus, qui Concilio ſecundo Epheſino A. C. 449. & Chalcedonenſi A. C. 451. interfuit atque in hujus Actione XI. (T. 2. Harduin. p. 551.) rogavit, ut ex Codice Eccleſiæ univerſæ Canon. XCV. & XCVI. de translatione Epiſcoporum prælegeretur. Fuit etiam Stephanus Epheſinus (junior ut exiſtimo) in Concilio Rom. A. C. 503. Videndum porro ab iis, quibus utrumque ſcriptum datur inſpicere, eademne cum illa Stephani ſynopſi ſit collectio Canonum Epheſina MS. memorata Hugoni Grotio

* Sandii verba ſunt: *Mihi videtur auctor, licet ſcriptum non viderim, eſſe* Sabinus *Macedonianus cujus meminit Socrates I. 9. II. 15. 20. IV. 22. tum quia hic etiam librum ejusdem tituli conſcripſit teſte Socrate I. 9. II. 15. 20. IV. 22. IV. 12. tum quia circa tempora Concilii Chalcedonenſis, vel paullo ante Sabinus etiam floruit & Epiſcopus Heraclea Thraciæ fuit, Socr. I. 8. Quod vero ejus ſcriptum ad noſtra uſque tempora duraverit, liquet ex Catalogo Bibl. Patr. Conſtantinop. edito Argentorati A. 1578. ubi extat MS. Græcum, cui titulus:* Sabini monachi *(ut dicitur)* epitome omnium Synodorum univerſalium & provincialium.

Digitized by Google

Grotio Epiſt. 265. & Salmaſio Epiſt. 22. qui Hamburgo eam obtinere peroptabat.

Libro VI. p. 51. & Lib. VIII. p. 431. Lambecius memorat *Photii* Patriarchæ CPol. *σύνταγμα κανόνων*, conſtans Canonibus Apoſtolicis & Conciliorum decem, atque anno 6391. (CHriſti 883.) compoſitum, adjunctumque Nomocanoni ſæpius edito, de quo dixi Volum. IX. pag. 558. De Syntagmate hoc ita Photius in præf. Προθύμως ἐνεχείρησα τοὺς ὑπὸ τῶν ἐν χρόνοις διαφόροις γεγενημένων ἁγίων ΔΕΚΑ ΣΥΝΟΔΩΝ ἐπὶ βεβαιώσει τοῦ σωτηρίου δόγματος, καὶ χρηστῇ διδασκαλίᾳ πάντων ἀνθρώπων ἐκτεθέντας θεοπρεπεῖς ΚΑΝΟΝΑΣ ΕΙΣ ΤΑΥΤΟΝ ΣΥΝΑΓΑΓΕΙΝ, ἑκάστης Συνόδου τῇ προσηγορίᾳ τοὺς αὐτῆς ἐχομένως ὑποτιθείς. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοὺς λεγομένους τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ εἴ τινες αὐτοὺς ἀμφιβόλους &c. Hoc eſt: *Quotquot à ſanctis DECEM SYNODIS, diverſis temporibus ad ſalutaris Doctrinæ confirmationem, bonamque omnium hominum inſtitutionem habitis, editi ſunt CANONES, eos omnes IN UNUM CORPUS COLLIGENDOS magna animi alacritate ſuſcepi, ita ut uniuscujusque Synodi appellationi ac titulo ſui Canones proxime ſubjecti ſint: nec non etiam eos Canones, qui Sanctorum Apoſtolorum eſſe dicuntur, eodem Opere complexus ſum; quamvis nonnulli quibusdam cauſis moti pro dubiis eos habuerint.*

Occurrunt in illo Syntagmate poſt Canones LXXXV. Apoſtolicos, *1) Canones Concilii Nicæni*, *2) Ancyrani*, *3) Neocæſarienſis*, *4) Sardicenſis*, *5) Gangrenſis*, *6) Antiocheni*, *7) Laodiceni*, *8) CPolitani* primi, *9) Epheſini*, *10) Chalcedonenſis.* Deinde Epiſtolæ Canonicæ Dionyſii Alexandrini, Gregorii Neocæſarienſis, Athanaſii & Baſilii magni, Gregorii Nyſſeni, Amphilochii Iconienſis, Cyrilli Alexand. Gennadii CPol. Epiſtola ad Martyrium Epiſcopum Antiochenum de recipiendis hæreticis, * Timothei Alex. reſponſa Canonica. Concilii CPol. A. C. 553. Canones XV. contra Origenem, quos infra integros Græce & Latine Lectori exhibebo. Leonis I. Papæ Epiſtola dogmatica ad Flavianum CPol. Concilii Carthag. (A. C. 418.) Canones CXXXVII. & Actiones VI. Concilii Carthaginienſis tertii A. C. 256. à S. Cypriano celebrati Acta & Canones LXXXIV. Excerpta ex Actis Concilii CPol. A. 394. Canones Concilii CPol. in Trullo, Canones XXII. Concilii Nicæni II. A. C. 787. habiti. Taraſii Patriarchæ CPol. Epiſtola ad Hadrianum I. Papam: Canones XVII. Concilii CPol. pro Photio A. 861. Canones III. Concilii CPol. pro Photio A. C. 879. S. Athanaſii Epiſtola ad Rufinianum,

* Confer Eychologium Goari p. 883. Lambecium V. p. 119. VIII. p. 424.

quæ incipit: Σὺ μὲν τὲ υἱὲ ἠγαπημένε πρέποντα. Anonymi εἴδησις συντεθεῖσα ἐκ διαφόρων συγγραμμάτων περὶ τῶν ἑπτὰ ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων, τὸ πότε καὶ διὰ τί, καὶ ἐν ποίοις τόποις συνηθροίσθησαν, καὶ τίνας ἀνεθεμάτισαν. Incipit: ἀπὸ τῆς Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως ἕως τῆς πρώτης συνόδου ἔτη τιη', καὶ κόσμου εωιη'. Πρώτη Σύνοδος. Ἡ πρώτη καὶ οἰκουμενικὴ ἁγία Σύνοδος γέγονεν ἐν Νικαίᾳ &c. Anaſtaſii Sinaitæ narratio compendiaria de hæreſibus & Synodis adverſus eas celebratis. Incipit: ἤδη μὲν οὐ βραχεῖς. Anonymi recenſio compendiaria Conciliorum ab Orthodoxis & ab hæreticis celebratorum deſinens circa A. C. 652. quam & ipſam Græce & Latine infra adſcribam. Alia Anonymi Notitia Conciliorum generalium & provincialium usque ad generale quintum. Incipit: ἐν τοῖς χρόνοις Αὐρηλιανοῦ. Epitome Doctrinæ Neſtorii. Incipit: ἡ Νεστορίου πίστις, μᾶλλον δὲ κακοδοξία. S. Cyrilli anathematiſmi duodecim contra Neſtorium. S. Maximini Confeſſoris de duabus Chriſti naturis capita decem. S. Damaſi profeſſio fidei & anathematiſmi XII. ad Paulinum Antiochenum contra hæreſes Apollinaris, Arii, Sabellii, Macedonii, Eunomii & Photini. Expoſitio Concilii CPol. A. 6428. (Chriſti 920.) contra quartas nuptias. Metrophanis CPol. ſanctio de trigamis & aliis cauſis matrimonialibus. Joannis Sinaitæ quæſtiones XX. ad Nicolaum CPol. (ab A. C. 1084.) Nicolai hujus de oblationibus liturgicis. Nicetæ Pectorati Epiſtolæ III. Canonicæ. S. Nili Epiſtola ad Characletum presb. peccantes nimis ſevere tractantem. Coſmæ ſermo ad peccatorem pertinacem. Et poſt alia quædam Photii Symbolum fidei πρὸς τοὺς μέλλοντας χειροτονεῖσθαι ἐπισκόπους, *pro iis qui ordinandi ſunt Epiſcopi.*

Lib. VIII. p. 400. ab eodem Lambecio memoratur MStum σύνταγμα κανόνων,* in quo Anonymi Græcis ſcholiis illuſtrati exſtant 1) Canones LXXXV. Apoſtolici. 2) Canones XX. *Nicæni* in Bithynia A. C. 325. 3) Canones XXV. *Ancyrani* in Galatia A. C. 314. 4) Canones XIV. *Neocæſarienſes* in Cappadocia A. C. 314. 5) Canones XX. Concilii *Gangrenſis* in Paphlagonia A. C. 326. 6) Canones XXV. *Antiocheni* in Syria A. C. 341. 7) Canones LIX. *Laodiceni* in Phrygia A. C. 367. 8) Canones VII. Concilii *CPolitani* A. C. 381. 9) Canones IX. Concilii *Epheſini* A. C. 431. 10) Canones XXX. Concilii *Chalcedonenſis* A. C. 451. 11) Canones XXI. Concilii *Sardicenſis* in Thracia A. C. 347. 12) Canones X. Concilii *Carthaginienſis* A. C. 418.--423. ſubjunctis poſt Symbolum Nicænum Capitulis variis CXXXVIII. quorum ultimum eſt Epiſtola Concilii Africani ad Cæleſtinum I. Papam. 13) Ex Actis Concilii *CPol.* A. C. 394. in cauſa Agapii

* Simile fere eſt, quod deſtitutum ſcholiis Tilius edidit, de quo infra § XII.

Digitized by Google

Agapii & Bagadii de Epiſcopatu Boſtrenſi inter ſe contendentium excerpta. 14) Canones CII. Concilii *CPol. in Trullo* A. C. 680. 15) Canones XXII. Concilii *Nicæni* ſecundi A. C. 787. 16) Canones XVII. Concilii *CPolitani pro Photio* A. C. 861. habiti. 17) Canones III. Concilii *CPolitani pro Photio* A. C. 879. 18) Epiſtolæ & Reſponſa Canonica SS. *Dionyſii* Alex. *Petri* Alex. *Gregorii* Neocæſarienſis, *Athanaſii*, Alex. *Baſilii* magni, *Theophili* Alex. *Timothei* Alex. *Cyrilli* Alex. *Gennadii* CPol. *Gregorii* Nyſſeni, *Gregorii* Nazianzeni, *Amphilochii* Iconienſis, *Cyrilli* Alex. Volumen claudunt Anaſtaſii Patriarchæ Antiocheni demonſtratio de dignitate Sacerdotis & de Gregorio Magno Narratio, Jo. Damaſceni liber de hæreſibus, Timothei presb. CPol. liber de differentia hæreticorum ad fidem Catholicam accedentium, & Gregorii Nyſſeni fragmentum contra Manichæos. Canones Concilii quinti adverſus Origenem, Græce primum à Lambecio VIII. p. 435. editos hoc loco repræſentare ex Photii collectione juvat cum verſione Jo. Harduini T. 3. Concil. p. 282.

Sanctorum centum ſexaginta quinque Patrum Conſtantinopolitanæ ſanctæ quintæ Synodi Canones XV.

I. Si quis fabuloſam animarum præexſiſtentiam, & quæ ex illa conſequitur monſtruoſam reſtitutionem aſſeruerit; anathema ſit.

II. Si quis dixerit, omnium rationalium productionem fuiſſe mentes corporis & materiæ expertes, abſque ullo numero & nomine; adeo ut eorum omnium fuerit unitas identitate ſubſtantiæ, potentiæ & virtutis, atque unione & cognitione erga Deum Verbum; ſatietatem autem illas cepiſſe divinæ contemplationis, & in deterius converſas eſſe, pro eo ac unaquæque propenſa fuerit in illud; & aſſumpſiſſe corpora ſubtiliora vel craſſiora, nec non accepiſſe nomen; eo quod ſicut nominum,

Τῶν ἁγίων ρξέ πατέρων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας πέμπτης συνόδου κανόνες δεκαπέντε.

α΄. Εἴ τις τὴν μυθώδη προΰπαρξιν τῶν ψυχῶν, καὶ τὴν ταύτῃ ἑπομένην τερατώδη ἀποκατάστασιν πρεσβεύει, ἀνάθεμα ἔστω.

β΄. Εἴ τις λέγει, πάντων τῶν λογικῶν τὴν παραγωγὴν νόας ἀσωμάτους καὶ ἀΰλους γεγονέναι δίχα παντὸς ἀριθμοῦ καὶ ὀνόματος, ὡς ἑνάδα πάντων τούτων γενέσθαι τῇ ταυτότητι τῆς οὐσίας καὶ δυνάμεως καὶ ἐνεργείας, καὶ τῇ πρὸς τὸν Θεὸν Λόγον ἑνώσει τε καὶ γνώσει, κόρον δὲ αὐτὸν* λαβεῖν τῆς θείας θεωρίας, καὶ πρὸς τὸ χεῖρον τραπῆναι κατὰ τὴν ἑκάστου ἀναλογίαν τῆς ἐπὶ τοῦτο ῥοπῆς, καὶ εἰληφέναι σώματα λεπτομερέστερα ἢ παχύτερα, καὶ ὄνομα κληρώσασθαι, διὰ τὸ, ὡς ὀνομάτων, οὕτω καὶ σωμάτων διαφορὰς εἶναι τῶν ἄνω δυνάμεων. καὶ ἐντεῦθεν, τοὺς

* foraſſe αὐτοὺς. Harduin.

num, ita & corporum differentiæ ſunt apud ſupernas virtutes: atque hinc factum eſſe, ut alii Cherubim, alii Seraphim, alii Principatus & Poteſtates, vel Dominationes, vel Throni, & Angeli, & quotquot ſunt ordines cœleſtes, effecti fuerint ac vocati; anathema ſit.

III. Si quis dixerit, ſolem, & lunam, & aſtra, ipſa quoque cum ex eadem rationalium unitate eſſent, ex converſione in pejus facta eſſe id quod ſunt; anathema eſto.

IV. Si quis dixerit, rationalia refrigerata a divina charitate, craſſis corporibus, qualia ſunt noſtra, illigata fuiſſe & homines vocata, alia vero, cum ad ſummum malitiæ pertigiſſent, frigidis tenebroſisque illigata eſſe corporibus; atque tum eſſe, tum apppellari dæmones, ſive ſpiritalia nequitiæ; anathema ſit.

V. Si quis dixerit, ex angelico & archangelico ſtatu animalem ſtatum fieri, ex animali autem dæmoniacum & humanum; ex humano vero angelos iterum dæmonesque fieri, & ſingulos ordines cœleſtium virtutum, vel cunctos ex inferioribus, vel ex ſuperioribus: vel ex ſuperioribus & inferioribus conſtitiſſe; anathema ſit.

VI. Si quis dixerit duplex exſtitiſſe dæmonum genus conſtans ex animabus hominum, & ex præſtantioribus ſpiritibus ad hoc delapſis; unum autem animum ex omni utique

que

τοὺς μὲν Χερουβίμ, τοὺς δὲ Σεραφίμ, τοὺς δὲ Ἀρχάς, καὶ Ἐξουσίας, ἢ Κυριότητας, ἢ Θρόνους καὶ Ἀγγέλους, καὶ ὅσα ἐστὶν οὐράνια τάγματα, γεγονέναι τε καὶ ὀνομασθῆναι, ἀνάθεμα ἔστω.

γʹ. Εἴ τις λέγει, τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ αὐτὰ τῆς αὐτῆς τῶν λογικῶν ἑνάδος ὄντα, ἐκ παρατροπῆς τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον γεγονέναι τοῦτο, ὅπερ ἐστὶν, ἀνάθεμα ἔστω.

δʹ. Εἴ τις λέγει, τὰ λογικὰ τὰ τῆς θείας ἀγάπης ἀποψυγέντα, σώμασι παχυτέροις τοῖς καθ᾽ ἡμᾶς ἐνδεθῆναι, καὶ ἀνθρώπους ὀνομασθῆναι, τὰ δὲ ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς κακίας ἐληλακότα, ψυχροῖς καὶ ζοφεροῖς ἐνδεθῆναι σώμασι, καὶ δαίμονας ἢ πνευματικὰ τῆς πονηρίας εἶναί τε καὶ καλεῖσθαι, ἀνάθεμα ἔστω.

εʹ. Εἴ τις λέγει, ἐξ ἀγγελικῆς καταστάσεως καὶ ἀρχαγγελικῆς ψυχικὴν κατάστασιν γίνεσθαι, ἐκ τῆς ψυχῆς δὲ δαιμονιώδη καὶ ἀνθρωπίνην, ἐκ δὲ ἀνθρωπίνης ἀγγέλους πάλιν καὶ δαίμονας γίνεσθαι, καὶ ἕκαστον τάγμα τῶν οὐρανίων δυνάμεων, ἢ ὅλον ἐκ τῶν κάτω, ἢ ἐκ τῶν ἄνω, ἢ ἐκ τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω συνεστηκέναι, ἀνάθεμα ἔστω.

ϛʹ. Εἴ τις λέγει, διττὸν πεφηνέναι τὸ γένος τῶν δαιμόνων, συγκροτούμενον ἔκ τε ψυχῶν ἀνθρωπίνων, καὶ ἐκ κρειττόνων καταπιπτόντων εἰς τοῦτο πνευμάτων, ἕνα δὲ νοῦν ἐκ πάσης τῆς δῆθεν ἑνάδος

τῶν

Digitized by Google

que rationalium unitate immotum manſiſſe in Dei charitate & contemplatione: qui Chriſtus cum fuerit & rex omnium rationalium, univerſam prætergreſſus ſit corpoream naturam, cœlum & terram, quæque ſunt intermedia: & quod mundus antiquiora ipſius exſiſtentia elementa habens in ſe ſubſiſtentia, ſiccitatem, humorem, calorem, frigus; & ideam, ad quam efformatus eſt, ita eſt factus: quodque ſanctiſſima & conſubſtantialis Trinitas mundum non creaverit, & ideo ſit genitus: ſed mens, quam creatricem vocant, exſiſtens ante mundum, ipſique mundo exſiſtentiam largiens, genitum exhibuerit; anathema ſit.

τῶν λογικῶν ἀκίνητον μεῖναι τῆς θείας ἀγάπης καὶ θεωρίας, ὃν Χριστὸν καὶ βασιλέα γεγονότα πάντων τῶν λογικῶν παραγαγεῖν πᾶσαν τὴν σωματικὴν φύσιν, οὐρανόν τε καὶ γῆν, καὶ τὰ ἐν μέσῳ, καὶ ὅτι ὁ κόσμος πρεσβύτερα τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ στοιχεῖα ἔχων ἐνυπόστατα, ξηρὸν, ὑγρὸν, θερμὸν, ψυχρὸν, καὶ τὴν ἰδέαν πρὸς ἣν ἀνετυπώθη, οὕτως γέγονε, καὶ ὅτι οὐχ ἡ παναγία καὶ ὁμοούσιος Τριὰς ἐδημιούργησε τὸν κόσμον, καὶ διὰ τοῦτο ἐστὶ γενητὸς, ἀλλ' ὁ νοῦς, ὅν φασι δημιουργικὸν, προϋπάρχων τοῦ κόσμου, καὶ τὸ εἶναι αὐτῷ τῷ κόσμῳ παρέχων γενητὸν ἀνέδειξεν, ἀνάθεμα ἔστω.

VII. Si quis dixerit, Chriſtum, qui dicitur in forma Dei exſiſtere, & ante omnia ſæcula Deo Verbo unitum, noviſſimis diebus exinaniviſſe ſemetipſum ad naturam humanam, miſertum illius quæ facta eſt, ut ajunt, multiplex prolapſio eorum qui erant in eadem unitate: & cum vellet ipſos reſtituere, per omnes exſtitiſſe, & diverſa corpora induiſſe, & nomina ſumpſiſſe, omnia omnibus factum: in Angelis Angelum, ſed & in Virtutibus Virtutem, & in aliis ordinibus vel ſpeciebus rationalium, congruenter ſingulis transformatum fuiſſe: poſtea ſimiliter nobis communicaſſe carni & ſanguini, & factum eſſe hominibus hominem: & non confitetur Deum Verbum exinanitum

ζʹ. Εἴ τις λέγει, Χριστὸν λεγόμενον ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχειν, καὶ πρὸ πάντων τῶν αἰώνων ἑνωθέντα τῷ Θεῷ Λόγῳ, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν κενῶσαι ἑαυτὸν πρὸς τὸ ἀνθρώπινον, ἐλεήσαντα τὴν, ὥς φασι, γενομένην πολυσχεδῆ κατάπτωσιν τῶν τῆς αὐτῆς ἑνάδος, καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτοὺς βουλόμενον διὰ πάντων γενέσθαι, καὶ σώματα διάφορα μεταμφιάσασθαι, καὶ ὀνόματα κληρώσασθαι, πάντα πᾶσι γενόμενον, ἐν Ἀγγέλοις, Ἄγγελον, ἀλλὰ καὶ ἐν Δυνάμεσι Δύναμιν, καὶ ἐν ἄλλοις τάγμασιν ἢ εἴδεσι τῶν λογικῶν ἁρμονίως ἑκάστοις μεταμορφῶσθαι, εἶτα παραπλησίως ἡμῖν μετεσχηκέναι σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ γεγονέναι καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἄνθρωπον, καὶ μὴ ὁμολογεῖ, τὸν Θεὸν Λόγον κενωθῆναι

Digitized by Google

tum fuiſſe & hominem factum fuiſſe; anathema ſit.

καί τι καὶ ἐνανθρωπῆσαι, ἀνάθεμα ἔστω.

VIII. Si quis non dixerit, Deum Verbum, conſubſtantialem Deo & Patri ac ſancto Spiritui, incarnatum & hominem factum, unum ex ſancta Trinitate, proprie Chriſtum eſſe, ſed abuſive; propter Mentem, quæ, ut ajunt, exinanivit ſemetipſam: tamquam conjunctam ipſi Deo Verbo, & quæ proprie Chriſtus dicitur: ſed illum propter hunc Chriſtum eſſe, & hunc propter illum eſſe Deum; anathema ſit.

η'. Εἴ τις μὴ λέγει, τὸν Θεὸν Λόγον τὸν ὁμοούσιον τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι, τὸν σαρκωθέντα καὶ ἐνανθρωπήσαντα, τὸν ἕνα τῆς ἁγίας Τριάδος, κυρίως Χριστὸν, ἀλλὰ καταχρηστικῶς, διὰ τὸν, ὥς φασι, κενώσαντα ἑαυτὸν νοῦν, ὡς συνημμένον αὐτῷ τῷ Θεῷ Λόγῳ, καὶ κυρίως λεγόμενον Χριστὸν, ἀλλ' ἐκεῖνον διὰ τοῦτον Χριστὸν, καὶ τοῦτον δι' ἐκεῖνον Θεὸν, ἀνάθεμα ἔστω.

IX. Si quis dixerit, quod non Verbum Dei incarnatum carne, animata anima rationali & intelligente, deſcendit ad inferos, & rurſum in cœlum idem aſcendit: ſed eum qui ab ipſis dicitur Mens, quem impie loquentes dicunt eſſe proprie Chriſtum, factum cognitione Monadis; anathema ſit.

θ'. Εἴ τις λέγει, ὅτι οὐχ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ σαρκωθεὶς σαρκὶ ἐμψυχωμένῃ, ψυχῇ λογικῇ καὶ νοερᾷ, καταλήλυθεν εἰς τὸν ᾅδην, καὶ πάλιν εἰς τὸν οὐρανὸν ὁ αὐτὸς ἀναβέβηκεν, ἀλλ' ὁ παρ' αὐτοῖς λεγόμενος νοῦς, ὃν ἀσεβοῦντες λέγουσι κυρίως Χριστὸν, τῇ τῆς μονάδος γνώσει πεποιημένον, ἀνάθεμα ἔστω.

X. Si quis dixerit, Domini corpus poſt reſurrectionem fuiſſe æthereum & figura ſphærica; & quod talia etiam reliquorum poſt reſurrectionem futura ſunt corpora: & quod ipſo Domino primum deponente proprium ſuum corpus, & omnibus ſimiliter, abibit in nihilum natura corporum: anathema ſit.

ι'. Εἴ τις λέγει, ὡς τὸ τοῦ Κυρίου ἐξ ἀναστάσεως σῶμα αἰθέριόν τε καὶ σφαιροειδὲς τῷ σχήματι, καὶ ὅτι τὰ τοιαῦτα καὶ τὰ τῶν λοιπῶν ἐξ ἀναστάσεως ἔσται σώματα, καὶ ὅτι αὐτοῦ τοῦ Κυρίου πρῶτον ἀποτιθεμένου τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῶμα, καὶ πάντων ὁμοίως, εἰς τὸ ἀνύπαρκτον χωρήσει ἡ τῶν σωμάτων φύσις, ἀνάθεμα ἔστω.

XI. Si quis dixerit, quod futurum judicium ſignificat omnimodam corporum abolitionem: & quod finis confictæ fabulæ eſt natura expers materiæ: & quod in futuro

ια'. Εἴ τις λέγει, ὅτι ἡ μέλλουσα κρίσις ἀναίρεσιν παντελῆ τῶν σωμάτων σημαίνει, καὶ ὅτι τέλος ἐστὶ τοῦ μυθευομένου ἡ ἄϋλος φύσις, καὶ οὐδὲν ἐν τῷ μέλ-

ro nihil eorum erit, quæ conſtant materia, ſed nuda & ſola mens; anathema ſit.

XII. Si quis dixerit, quod uniuntur Deo Verbo per omnia ſimiliter cœleſtes Virtutes, & omnes homines, & diabolus, & ſpiritalia nequitiæ, ut ipſa Mens, quæ dicitur ab ipſis Chriſtus, & quæ in forma Dei eſt, & exinanivit, ut ajunt, ſemetipſam: & quod finis erit regni Chriſti; anathema ſit.

XIII. Si quis dixerit, quod nulla re omnino Chriſtus diſcrepabit ab ulla rationabilium creaturarum, neque eſſentia, neque cognitione, neque poteſtate aut virtute ſupra univerſa, ſed futuros omnes a dextris Dei; quemadmodum qui ab illis dicitur Chriſtus, quemadmodum fuere in illa quam fabulantur præexſiſtentia; anathema ſit.

XIV. Si quis dixerit, quod omnium rationabilium unitas una erit, hypoſtaſi & numero ſublatis una cum corporibus: & quod cognitionem rationalium ſequitur mundorum interitus, & depoſitio corporum, & nominum abrogatio; quod identitas futura eſt cognitionis, quemadmodum & hypoſtaſeon: & quod in fabuloſa reſtitutione futuræ ſunt ſolæ mentes nudæ, quemadmodum in illa quam delirantes fingunt præexſiſtentia fuerunt; anathema ſit.

XV. Si

μέλλοντι τῶν τῆς ὕλης ὑπάρξει, ἀλλὰ γυμνὸς ὁ νοῦς; ἀνάθεμα ἔστω.

ιβ΄. Εἴ τις λέγει, ὅτι ἑνοῦνται τῷ Θεῷ Λόγῳ οὕτως ἀπαραλλάκτως αἵτε ἐπουράνιαι δυνάμεις, καὶ πάντες οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὁ διάβολος, καὶ τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας, ὡς αὐτὸς ὁ νοῦς ὁ λεγόμενος παρ᾽ αὐτῶν Χριστὸς, καὶ ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, καὶ κενώσας, ὥς φασιν, ἑαυτὸν, καὶ πέρας ἔσεσθαι τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, ἀνάθεμα ἔστω.

ιγ΄. Εἴ τις λέγει, ὡς οὐδεμίαν παντελῶς ἕξει ὁ Χριστὸς πρὸς οὐδὲ ἓν τῶν λογικῶν διαφορὰν, οὐδὲ τῇ οὐσίᾳ, οὐδὲ τῇ γνώσει, οὐδὲ τῇ ἐφ᾽ ἅπαντα δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ πάντες ἐκ δεξιῶν ἔσονται τοῦ Θεοῦ, καθάπερ ὁ παρ᾽ αὐτοῖς Χριστὸς, ὡς καὶ ἐν τῇ παρ᾽ αὐτῶν μυθευομένῃ προϋπάρξει ἐτύγχανον, ἀνάθεμα ἔστω.

ιδ΄. Εἴ τις λέγει, ὅτι πάντων τῶν λογικῶν ἑνὰς μία ἔσται, τῶν ὑποστάσεων καὶ τῶν ἀριθμῶν συναναιρουμένων τοῖς σώμασι, καὶ ὅτι τῇ γνώσει τῇ περὶ τῶν λογικῶν ἕπεται κόσμων τε φθορὰ καὶ σωμάτων ἀπόθεσις, καὶ ὀνομάτων αἵρεσις, ταυτότης ἔσται τῆς γνώσεως, καθάπερ καὶ τῶν ὑποστάσεων, καὶ ὅτι ἐν τῇ μυθευομένῃ ἀποκαταστάσει ἔσονται * μόνοι γυμνοὶ, καθάπερ καὶ ἐν τῇ παρ᾽ αὐτῶν ληρῳδουμένῃ προϋπάρξει ἐτύγχανον, ἀνάθεμα ἔστω.

E

ιε΄. Εἴ

* Fortè μόνοι νόοι. Harduin.

XV. Si quis dixerit, quod vita mentium eadem erit cum priore, quando nondum deſcenderant aut deciderant, ut principium ſit idem cum fine, & finis menſura principii ſit; anathema ſit.

ιε΄. Εἴ τις λέγει, ὅτι ἡ ἀγωγὴ τῶν νοῶν ἡ αὐτὴ ἔσαι τῇ προτέρᾳ, ὅτι οὔπω ὑποβεβήκεσαν ἢ καταπεπτώκεισαν, ὡς τὴν ἀρχὴν τὴν αὐτὴν εἶναι τῷ τέλει, καὶ τὸ πλῆθος τῆς ἀρχῆς μέτρον εἶναι, ἀνάθεμα ἔσω.

Capitulum de eo, quot & quales fuerint Synodi Orthodoxorum & Hæreticorum. Brevis Expoſitio.

Κεφάλαιον* περὶ τοῦ, πόσαι καὶ ποῖαι γεγόνασι Σύνοδοι Ορθοδόξων τε καὶ Αἱρετικῶν, Διάληψις σύντομος.

Orthodoxorum Oecumenicæ. 1) Nicææ ſanctorum Patrum CCCXVIII. 2) CPoli Patrum CL. 3) Epheſina prima, Patrum CC. 4) Chalcedone, Patrum DCXXX. 5) CPoli, Patrum CLX. 6) Iterum CPoli, Patrum CLXX.

Ορθοδόξων Οἰκουμενικαί. α΄. Ἡ ἐν Νικαίᾳ τῶν τιη΄ ἁγίων Πατέρων. β΄. Ἡ ἐν Κωνσαντινουπόλει τῶν ρν΄. γ΄. Ἡ ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον, διακοσίων. δ΄. Ἡ ἐν Χαλκηδόνι τῶν χλ΄. ε΄. Ἡ ἐν Κωνσαντινουπόλει τῶν ρξ΄. ς΄. Ἡ αὖθις ἐν Κωνσαντινουπόλει τῶν ρο΄.

Particulares Synodi hæ: 1) Sardicenſis, quam Oecumenicam appellat in ſua indictione Juſtinianus Imp. quod octo Provinciarum Epiſcopi in illa convenerunt; 2) in Antiochia Syriæ, 3) in Ancyra Galatiæ, 4) Gangrenſis, 5) Neocæſarienſis, 6) Laodicena, 7) Carthaginienſis in Africa, ſub Cypriano, 8) in Italia Romæ, ſub Hormiſda, 9) in Gallia, 10) Mediolani, 11) Alexandriæ, 12) Romæ iterum, ſub Martino S. Martyre. Univerſæ Synodi generales & particulares ſunt XVIII.

Καὶ Τοπικαὶ αὗται. α΄. Ἡ ἐν Σαρδικῇ, ἣν Οἰκουμενικὴν καλεῖ ἐν οἰκείῳ ἰνδίκτῳ Ἰουστινιανὸς ὁ Βασιλεὺς, διὰ τὸ, ὀκτὼ ἐπαρχιῶν Ἐπισκόπους ἐν αὐτῇ συνελθεῖν. β΄. Ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας. γ΄. Ἡ ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας. δ΄. Ἡ ἐν Γάγγραις. ε΄. Ἡ ἐν Νεοκαισαρείᾳ. ς΄. Ἡ ἐν Λαοδικείᾳ. ζ΄. Ἡ ἐν Καρθαγένῃ τῆς τῶν Ἀφρῶν χώρας ἐπὶ Κυπριανοῦ. η΄. Ἡ ἐν Ἰταλίᾳ ἤγουν ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Ὁρμίσδα. θ΄. Ἡ ἐν Γαλλίᾳ. ι΄. Ἡ ἐν Μεδιολάνῳ. ια΄. Ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. ιβ΄. Ἡ † ἐν Ῥώμῃ αὖθις ἐπὶ Μαρτίνου τοῦ ἁγίου Μάρτυρος. Γίνονται ὅλαι ὁμοῦ Οἰκουμενικαί τε καὶ Τοπικαὶ, ιη΄.

Hæreticæ Synodi hæ ſunt: Tyanenſis, Ancyrana, Lampſacena, Cyzicena,

Αἱρετικαὶ δὲ, αὗται, ἡ ἐν Τυάνοις, ἡ ἐν Ἀγκύρᾳ, ἡ ἐν Λαμψάκῳ, ἡ ἐν Κυ-

* Lambec. VIII. p. 444.

† Concilium hoc Romanum Lateranenſe ſub S. Martino I. Papa contra Monotheletas celebratum eſt A. C. 649.

igitized by

zicena, Seleucienſis, Zelenſis, * Ariminenſis, Sirmienſis, Nicææ Thraciæ, Iſaurica, Byzantina ſub Eudoxio Ariano. Antiochena ſecunda, iterumque tertia ſub Conſtantino Ariano & Valente, de conſubſtantialis vocabulo ſupprimendo, atq; Sancto perſequendo Euſtathio. Et de - - beato Meletio, Paulinum pro eo hæreticum ordinans. Epheſina ſecunda ſub Dioſcoro & Theodoſio minore. Tyria Philippopolitana. Beroſaphenſis, in qua Barſanuphius hæreticus, qui ſacræ Synodo Chalcedonenſi adverſatus fuit. CPolitana ſub Sergio pro expoſitione fidei Heraclii Imp. CPolitana iterum ſub Pyrrho Patriarcha. CPolitana ſub Petro vere Jacobita, ſive potius Dei oſore adverſus ſanctos Patres Anaſtaſium presb. & Apocriſiarium Romanum, Maximumque & Anaſtaſium ejus diſcipulum. Hæ ſimul computatæ ſunt viginti.

Κυζίκῳ, ἡ ἐν Σελευκείᾳ, ἡ ἐν Ζήλῳ, ἡ ἐν Ἀριμήνῳ, ἡ ἐν τῷ Σερμίῳ, ἡ ἐν Νίκῃ τῆς Θράκης, ἡ ἐν Ἰσαυρίᾳ, ἡ ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ Εὐδοξίου τοῦ Ἀρειανοῦ, ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸ δεύτερον, ἡ ἐν αὐτῇ πάλιν τὸ τρίτον, ἡ μὲν ἐπὶ Κωνσταντίου τοῦ Ἀρειανοῦ, ἡ δὲ ἐπὶ Οὐάλεντος, ἡ μὲν ἐπὶ τῇ ἀποσιωπήσει τοῦ ὁμοουσίου καὶ ἐκδιώξει τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου, ἡ δὲ ἐπὶ - - τοῦ μακαρίου Μελετίου, χειροτονήσασα ἀντ' αὐτοῦ Παυλῖνον τὸν αἱρετικὸν, ἡ ἐν Ἐφέσῳ τὸ δεύτερον ἐπὶ Διοσκόρου καὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, ἡ ἐν Τύρῳ, ἡ ἐν Φιλιππουπόλει, ἡ ἐν Βεροσάφοις, ἐν ᾗ καὶ Βαρσανούφιος εὑρέθη ὁ αἱρετικὸς, συναινῶν κατὰ τῆς ἁγίας Συνόδου Χαλκηδόνος, ἡ ἐν † Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Σεργίου ὑπὲρ τῆς ἐκθέσεως Ἡρακλείου, ἡ ἐν τῇ αὐτῇ ἐπὶ Πύρρου ὁμοίως, ἡ ἐν αὐτῇ ἐπὶ Πέτρου, τοῦ ἀληθῶς Ἰακωβίτου, μᾶλλον δὲ θεομισήτου κατὰ τῶν ἁγίων Πατέρων, Ἀναστασίου τοῦ Πρεσβυτέρου καὶ Ἀποκρισιαρίου Ῥώμης, Μαξίμου τε καὶ Ἀναστασίου τοῦ αὐτοῦ μαθητοῦ, καὶ αὗται γίνονται ὁμοῦ κ΄.

XI. Salmaſius libro de Uſuris, A. 1638. edito, cap. 21. p. 633. *Ut germanos eſſe Canones Apoſtolicos non præſto, ita poſſum vetuſtiſſimos aſſerere.* Theodoretus, *Cyri Epiſcopus, in Canonum compilatione ἀνεκδότῳ pro genuinis agnovit.* Nullam aliam deſignat Salmaſius canonum collectionem, quam illam *Joannis Scholaſtici* & presb. *Antiocheni* (poſtea ab A. C. 565. ad 577.

* Ζῆλαι vel Ζῆλοι in provincia Helenoponti, in Novella Juſtiniani XXVII. Ζῆλα. Plinio lib. 6. ſect. 3. Zela in Cappadocia. In numis antiquis Ζηλειτῶν τοῦ Πόντου. Vide Harduin. T. 12. Concil. p. 912.

† Tres illi Patriarchæ Conſtantinopolitani, quorum hic fit mentio, nempe Sergius, Pyrrhus & Petrus fuerunt Monotheletæ; eorumque ultimus, nempe Petrus, Patriarchatum adeptus eſt A. C. 652. & A. 656. obiit. *Lambec.*

Digitized by Google

Patriarchæ CPol.) in quinquaginta tributam titulos & Græce & Latine poſtea A. 1661. in tomo poſteriore Bibliothecæ Canonicæ Juſtelli editam. Atque Collectionem Canonum quidem eſſe à Theodoreto, cui Codex Bibl. Regiæ Pariſ. illam tribuit: ſed collationem Legum & præcipue Novellarum Juſtiniani (à quo in thronum CPol. evectus erat) à Joanne illo adjunctam opinatus eſt Petrus de Marca lib. 2. de concordia Sacerdotii & Imp. c. 11. §. 4. & lib. 3. c. 3. §. 8. Verùm Codices alii MSS. quibus Juſtellus uſus, Seguierianus, Claromontenſis & Oxonienſis uni eidemque Joanni & illam Collectionem Canonum & Nomocanonem titulis quinquaginta diviſum diſerte tribuunt, neque quiſquam eſt vetus aut idoneus auctor, qui à Theodorito Canonum *συναγωγὴν* adornatam eſſe teſtetur. Non omittendum autem, quod Johannes hic Scholaſticus mentionem facit alterius Canonum collectionis vetuſtioris, * tributæ in titulos ſexaginta, quæ hodie nuſquam exſtat quod ſciam. En Joannis verba in præf. p. 500.

Quoniam igitur pro temporibus olim à diverſis ad diverſos diverſisque concordantes Leges & Canones Eccleſiæ editi ſunt, (decem enim, poſt Apoſtolos, magnæ Patrum celebratæ fuerunt ſynodi: præterea etiam Baſilius magnus de multis rebus canones compoſuit) idcirco non mirum ſi ſparſim ab ipſis, prout res quæ quibusque temporibus oriebantur exigerent, & non ordine quodam rerum velut in capita diſtributarum canones ſcripti ſint: adeo, ut propterea difficile admodum inventu & conquiſitu ſit id quod a nonnullis confertim de canone requiritur. Propterea, cum gratia Domini & Dei & Servatoris noſtri Jeſu Chriſti, ea quæ paſſim ab ipſis definita ſunt pro temporibus, in unum colligere magno ſtudio enixi fuerimus, eaque in titulos

Ἐπεὶ οὖν πάλαι κατὰ καιροὺς ὑπὸ διαφόρων πρὸς διαφόρους καὶ διαφόροις ἁρμόζοντες οἱ νόμοι καὶ κανόνες τῆς ἐκκλησίας ἐτέθησαν, δέκα γὰρ μετὰ τοὺς ἀποστόλους αἱ μεγάλαι τῶν πατέρων γεγόνασι σύνοδοι, πρὸς τούτοις δὲ αὖ καὶ Βασίλειος ὁ μέγας περὶ πολλῶν ἐκανόνισεν. Εἰκότως δὲ διὰ τοῦτο σποράδην ὑπ' αὐτῶν ὡς ἀπῄτει τὰ κατὰ χρόνον ἀναφυόμενα, καὶ οὐ τάξει τινὶ πραγμάτων ὡς ἐν κεφαλαίοις διῃρημένων οἱ κανόνες ἐγράφησαν, ὡς ἐκ τούτου δυσεύρετον εἶναι κομιδῇ καὶ δυσπόριστον τὸ πρός τινων ἀθρόως περὶ κανόνος ἐπιζητούμενον. Διὰ τοῦτο χάριτι τοῦ Κυρίου, καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὰ σποράδην ὑπ' αὐτῶν ὁρισθέντα κατὰ καιροὺς εἰς ἓν ἡμεῖς ἀθροῖσαι σπουδάσαντες, καὶ ταῦτα διελόντες εἰς τίτλους πεντήκοντα, οὐ τάξιν τινὰ καὶ ἀκολουθίαν ἀριθμῶν ἐφυλαξάμεθα, πρῶτον, ὡς εἰπεῖν,

* Confer Beveregium lib. 1. Codicis Can. vindicati cap. 15.

titulos quinquaginta diſtribuerimus, non ordinem quendam & ſeriem numerorum ſervavimus; primum, ut ita dicam, & ſecundum, & tertium, & quartum, & quintum deinceps canones conjungentes; ſed ſimilia ſimilibus quantum fieri potuit copulantes, & par pari capiti connectentes, facilem ſimul & laboris expertem omnibus, ut opinor, eorum, quæ conquiruntur inventionem reddidimus. Cum non ipſi ſoli & primi inter cæteros ad hoc faciendum incitati fuerimus, ſed alios compererimus ea in titulos ſexaginta diviſiſſe, ac neque Baſilii canones cum aliis conjunxiſſe, neque res ſimiles ſimilibus, ut oportebat, velut ſub titulis compoſuiſſe, propterea quod multi de uno capite canones reperirentur, & ea quæ ab omnibus de una re canonibus conſtituta ſunt deprehenſu eſſent difficilia: clariorem, quantum fieri potuit, nos ſimilium collatione & compoſitione canonum diviſionem facere contendimus: unaquaque præterea titulorum inſcriptione eorum, quæ proponuntur vim optimè declarante.

πρῶτον, καὶ δεύτερον, καὶ τρίτον, καὶ τέταρτον, καὶ πέμπτον αὖθις κανόνας συνάψαντες, ἀλλ᾽ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις, ὡς οἷόν τε συναρμόσαντες, καὶ * ἴσον ἴσῳ κεφαλαίῳ συμπλέξαντες, ῥᾳδίαν ἐποιησάμεθα ἅμα καὶ ἄπονον τοῖς πᾶσιν, ὡς οἶμαι, τῶν ζητουμένων τὴν εὕρεσιν, οὐκ αὐτοὶ τοῦτο μόνοι καὶ πρῶτοι τῶν ἄλλων ποιῆσαι ὁρμήσαντες, ἀλλ᾽ ἑτέρους εὑρόντες ταῦτα διελόντας εἰς τίτλους ἑξήκοντα, καὶ μήτε τοὺς ** Βασιλείου κανόνας τοῖς ἄλλοις ἐπισυνάψαντας, μήτε δὲ ὅμοια τοῖς ὁμοίοις, ὡς ἔδει, πράγματι συναρμόσαντας, ὡς ἐν τίτλοις διὰ † τὸ πολλοὺς περὶ ἑνὸς κεφαλαίου κανόνας εὑρίσκεσθαι, καὶ δυσάλωτα γίνεσθαι τὰ περὶ τοῦ πράγματος ἑνὸς παρὰ τῶν †† ὅλων κανονιζόμενα, σαφεστέραν ὡς οἷόν τε ἦν ἡμεῖς τῇ παραθέσει τῶν ὁμοίων ποιῆσαι τῶν κανόνων τὴν διαίρεσιν ἐσπουδάσαμεν, τῆς ἑκάστου πρὸς τούτοις τῶν τίτλων ἐπιγραφῆς προσημαινούσης εὖ μάλα τῶν ἐμφερομένων τὴν δύναμιν.

XII. *Jo. Tilius*, Engoliſmenſis, quem Epiſcopatui Briocenſi deinde ac Meldenſi præfectum & variis monumentis in lucem prolatis de antiquitate Eccleſiaſtica bene meritum conſtat, Pariſiis typis Conr. Neobarii typogr. Regii Græce A. 1540. 4. edidit & Franciſco Turnonio Cardinali dicavit Apoſtolorum & Sanctorum Conciliorum decreta, hinc ſarciendam Eccleſiæ concordiam, (incaſſum, ut eventus oſtendit) ipſo in titulo libri ominatus. In hoc volumine exhibentur: 1. *Canones Apoſtolici* LXXXV. 2. *Canones*

* al. τῶν ἴσων κεφαλαίων. ** al. τοῦ ἁγίου. † al. τοῦ. †† al. πολλῶν.

nones Nicæni (A. C. 325.) XX. κανόνες τῶν τιή ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων ἐν ὑπατείᾳ Παυλίνου καὶ Ἰουλιανοῦ τῶν λαμπροτάτων ἔτους χλϛ´ ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐν μηνὶ Δεσίῳ. ἐννεακαιδεκάτη πρὸ δεκατριῶν καλανδῶν Ἰουλίων. 3. *Canones Ancyrani* (A. 314.) XXV. κανόνες τῶν ἐν Ἀγκύρᾳ συνελθόντων μακαρίων πατέρων οἵτινες πρεσβύτεροι μέν εἰσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ ἐκτεθέντων κανόνων, δευτερεύουσι δὲ διὰ τὴν τῆς οἰκουμενικῆς Συνόδου αὐθεντίαν. 4. *Canones Neocæſarienſes* (A. 315.) XV. κανόνες τῶν ἐν Νεοκαισαρείᾳ συνελθόντων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων, οἵτινες δεύτεροι μὲν εἰσὶ τῶν ἐν Ἀγκύρᾳ, τῶν δὲ ἐν Νικαίᾳ πρεσβύτεροι, διὰ δὲ σεβασμιότητα προτέτακται αὐτῶν ἐν Νικαίᾳ. 5. *Canones Gangrenſes* (A. 326.) XX. κανόνες τῶν ἐν Γάγγρᾳ συνελθόντων ἁγίων πατέρων οἵτινες μετὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ σύνοδον ἐξετέθησαν. Κυρίοις τιμιωτάτοις ἐν Ἀρμενίᾳ συλλειτουργοῖς, Εὐσέβιος, Αἰλιανὸς, Εὐγένιος, Ὀλύμπιος, Βιθυνικὸς, Γρηγόριος, Φιλητὸς, Πάππος, Εὐλάλιος, Ὑπάτιος, Προαιρέσιος, Βασίλειος, Βάσσος, οἱ συνελθόντες εἰς τὴν κατὰ Γάγγραν ἁγίαν σύνοδον, ἐν Κυρίῳ χαίρειν. Ἐπειδὴ συνελθοῦσα &c. 6. *Antiocheni Canones* (A. 341.) XXV. κανόνες τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ συνελθόντων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Ἡ ἁγία καὶ εἰρηνικωτάτη σύνοδος ἡ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ συγκροτηθεῖσα ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐξ ἐπαρχίας Συρίας κοίλης, Φοινίκης, Παλαιστίνης, Ἀραβίας, Μεσοποταμίας, Κιλικίας, Ἰσαυρίας τοῖς κατ' ἐπαρχίαν ὁμοψύχοις καὶ ἁγίοις συλλειτουργοῖς ἐν Κυρίῳ χαίρειν. Ἡ χάρις καὶ ἀλήθεια Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν &c. 7. *Laodiceni Canones* (A. 367.) LVIII. κανόνες τῶν ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Φρυγίας συνελθόντων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ κατὰ Λαοδίκειαν τῆς Φρυγίας Πακατιανῆς συγκροτηθεῖσα ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν τῆς Ἀσιανῆς, ὅρους ἐξέθετο ἐκκλησιαστικοὺς οὓς ὑποτέτακται. 8. *CPolitani Concilii Oecumenici Canones* (A. 381.) VII. κανόνες τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθόντων ἐν ὑπατείᾳ Φλαβίου Εὐχερίου καὶ Φλαβίου Εὐαγρίου τῶν λαμπροτάτων, πρὸ ἑπτὰ ἰδῶν ἰουλίων. Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ ἡ ἁγία σύνοδος τῶν ἐπισκόπων τῶν ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν συνελθόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν τοῦ πρὸς τὴν σὴν εὐσέβειαν γράμματος &c. Τάδε ὥρισαν οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει, χάριτι Χριστοῦ συνελθόντες ἐπίσκοποι ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν κατὰ κλῆσιν τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Θεοδοσίου &c. 9. *Epheſini Canones* (A. 431.) VII. κανόνες τῶν διακοσίων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων τῶν ἐν Ἐφέσῳ συνελθόντων μετὰ τὴν ὑπατείαν Φλαβίου Θεοδοσίου τὸ τρισκαιδέκατον, καὶ Φλαβίου Οὐαλεντινιανοῦ τὸ τρίτον τῶν αἰωνίων Αὐγούστων πρὸ δέκα καλανδῶν ἰουλίων. Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος &c. Poſt ſeptem Canones ſequitur ψῆφος τῆς αὐτῆς ἁγίας Συνόδου ἐκφωνηθεῖσα ἐκ προελεύσεως γινομένης αὐτῇ παρὰ τῶν Κυ-

πρίων

πρίων ἐπισκόπων (Ζήνωνος καὶ Εὐαγρίου) Πρᾶγμα περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς &c. nec non Epiſtola ad Synodum in Pamphylia de Euſtathio ipſorum Metropolitano, ἐπιστολὴ τῆς αὐτῆς ἐν Ἐφέσῳ ἁγίας συνόδου πρὸς τὴν ἐν Παμφυλίᾳ εὐαγῆ σύνοδον, περὶ Εὐσταθίου τοῦ γενομένου αὐτῶν μητροπολίτου. Μετὰ βουλῆς πάντα ποίει &c. 10. *Chalcedonenſis Concilii* (A. C. 451.) Canones XXVIII. κανόνες τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων τῶν ἐν Καλχηδόνι συνελθόντων ὑπατείας Μαρκιανοῦ τοῦ αἰωνίου Αὐγούστου καὶ τοῦ δηλωθησομένου τῇ πρὸ ὀκτὼ Καλανδῶν Νοεμβρίου. Poſt Canones illos ſubjicitur τῆς αὐτῆς ἁγίας συνόδου ἐκ τῆς πράξεως τῆς περὶ Φωτίου * ἐπισκόπου Τύρου, καὶ Εὐσταθίου ἐπισκόπου Τύρου. 11. *Concilii Sardicenſis* (A. C. 347.) Canones XXI. Κανόνες τῶν ἐν Σαρδικῇ συνελθόντων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Ἡ ἁγία σύνοδος ἡ ἐν Σαρδικῇ συγκροτηθεῖσα ἐκ διαφόρων ἐπαρχιῶν ὥρισεν τὰ ὑποτεταγμένα. 12. *Carthaginienſis Synodi* (A. C. 418.--423.) Canones X. & deinde poſt Symbolum fidei, alia Capita CXXXVIII. Κανόνες τῶν ἐν Καρθαγένῃ συνελθόντων διακοσίων δέκα καὶ ἑπτὰ ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων. Capite CIX. σύνοδος κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν αἱρετικῶν ἐπὶ Βάσσου καὶ Φιλίππου τῶν λαμπροτάτων ὑπάτων, τῇ πρὸ ἓξ καὶ δεκάτῃ καλανδῶν ἰουλίων ἐν Καρχηδόνι εἰς τὸ σήκρητον τῆς ρεστιτούτης ἐκκλησίας. Et CXXXV. ἄρχεται ἡ ἀπὸ πάσης τῆς ἐν Ἀφρικῇ συνόδου πρὸς Βονιφάτιον τὸν τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἐπίσκοπον διὰ Φαυστίνου ἐπισκόπου, Φιλίππου καὶ Ἀσέλλου πρεσβυτέρων τῶν τοποτηρητῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας ἀποσταλεῖσα ἐπιστολή. Ultimi Capitis locum occupat Epiſtola ad Cœleſtinum Papam. δεσπότῃ ἀγαπητῷ καὶ τιμιωτάτῳ ἀδελφῷ Κελεστίνῳ Αὐρήλιος, Παλατῖνος, Ἀντώνιος, Τοῦτος, Σερβοὺς Δεΐ, Τερέντιος, Φουρτουνᾶτος, Μαρτῖνος, Ἰαννουάριος, Ὀπτᾶτος, Κελτίκιος, Δονᾶτος, Θεάσιος, Βιγκέντιος, Φουρτουνατιανὸς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ συνόδῳ τῆς Καρχηδόνος εὑρεθέντες. 13. *Ex Actis Concilii CPol.* (A. C. 394.) in cauſa Agapii & Bagadii, ἐκ τῶν πραχθέντων ὑπομνημάτων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἢ περὶ Ἀγαπίου καὶ Βαγαδίου, ἑκατέρου ἀντιχομένου τῆς ἐπισκοπῆς Βόστρης. 14. *Concilii CPol. in Trullo* (A. C. 680.) Canones CIII. κανόνες τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῷ τρούλλῳ τοῦ βασιλικοῦ παλατίου συνελθόντων ἁγίων πατέρων ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν βασιλέως. 15. *Synodi ſecundæ Nicænæ* (A. C. 787.) Canones XXII. κανόνες τῶν ἐν Νικαίᾳ πατέρων συνελθόντων τὸ δεύτερον, ἔτει ϛσϟϛ τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως, ἰνδικτιῶνος ἑνδεκάτης, εὐσεβῶς βασιλευόντων Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς αὐτοῦ μητρός. In his Synodi ſecundæ Nicænæ Canonibus deſinit Tilii editio, licet credibile eſt in

* Confer Acta Concilii Chalced. Actione IV.

in MSto Codice eum alia etiam reperiſſe, quæ exſtant in Syntagmate Canonum Cæſareæ Bibl. quod ſupra p. 28. ſeq. è Lambecio memoravi, & quod Tiliano in omnibus eſt ſimillimum: in eo enim ſubjunguntur Canones Conciliorum CPolitanorum pro Photio A. C. 861. & 879. habitorum, nec non SS. Patrum Epiſtolæ ac reſponſa Canonica. Illas pro Photio Synodos facile quis credat, ob notum Romanæ Eccleſiæ in Photianas partes odium, de induſtria Tilium ſuppreſſiſſe: Epiſtolas vero Canonicas ad manus ſibi fuiſſe non diffitetur in præfat. *quod ſi impetrabo ut ſtudium meum boni conſulas, pro virili navabo operam ut Reip. deinceps ſi non majus certè par munus offeram. Nam eſt penes nos tomus hujus operis ſecundus, qui SS. Patrum eorumque Græcorum Epiſtolas Canonicas complectitur, varia eruditione & pietate inſtructas, quas itidem atque hos canones à doctiſſimis divi Hilarii Pictavienſis Canonicis hac lege accepimus, ut in pii lectoris gratiam evulgentur.* Nunquam promiſſum hoc ſuum implevit Tilius, neſcio qua re impeditus, ſed ſyntagma ejus Canonum *Elias Ebingerus* integrum recudi curavit, addita ex antiquis Conciliorum editionibus latina verſione, & adſperſis paſſim celebris Doctoris Lucæ Oſiandri ex Hiſtoria ejus Eccleſiaſtica epicriſibus. Witebergæ 1614. 4. Ait in præfat. Ehingerus contuliſſe ſe etiam Codicem MS. Græcum Canonum ſuppeditatum ab Hœſchelio, ſed in libro illo nullum ejus rei documentum reperire potui, neque ad calcem voluminis quicquam aliud acceſſionis loco habetur, quam 1) Joannis Metropolitæ Ruſſiæ Epiſtola Lat. ad Epiſcopum Rom. data A. 1549. & a Sigiſmundo ab Herberſtein publicata in rerum Moſcoviticarum commentariis. 2) Symbolum fidei, quod A. C. 971. Pilegrinus Archiepiſcopus Laureacenſis Bavaros Auſtriacos & Hungaros docuit. Et 3) Synopſis brevis de ſeptem Conciliis Græce edita ex MS. Bibl. Auguſtanæ, quam A. 1604. Commelinus dederat ad calcem Gelaſii Cyziceni de Actis Concilii Nicæni. Incipit: *χρὴ γινώσκειν πάντα Χριστιανόν.*

Omiſit Ehingerus, quod in Tilii editione poſt præfationem poſitum video *ἐκ τοῦ Ἰωάννου Ψελλοῦ περὶ τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν συνόδων. Γέγονεν πρώτη σύνοδος μετὰ τριακόσια ἔτη τῆς τοῦ Κυρίου ἀναλήψεως.*

ἀπὸ πρώτης μέχρι δευτέρας ἔτη νϛʹ.	*à prima Synodo ad ſecundam, anni*	*LVI.*
ἀπὸ δευτέρας μέχρι τρίτης ἔτη μʹ.	*à ſecunda ad tertiam*	*XL.*
ἀπὸ τρίτης μέχρι τετάρτης ἔτη λʹ.	*à tertia ad quartam*	*XXX.*
ἀπὸ τετάρτης μέχρι πέμπτης ἔτη ρβʹ.	*à quarta ad quintam*	*CII.*
ἀπὸ πέμπτης μέχρι ἕκτης ἔτη ρκθʹ.	*à quinta ad ſextam*	*CXXIX.*
ἀπὸ ἕκτης μέχρι ἑβδόμης ἔτη οʹ.	*à ſexta ad ſeptimam*	*LXX.*

XIII.

Digitized by Google

XIII. Hæc Tiliana, quam hactenus recenſui, Canonum Collectio viris eruditis venire ſolet ſub titulo *Codicis Eccleſiæ Orientalis*, atque probata videri poteſt Patribus Concilii Trullani A. C. 680. & Quini ſexti A. 691. nec non Nicæni II. A. 787. Quæ vero de Conciliis Photianis & Nicæno ſecundo ſub extremum leguntur, poſtea interjecto tempore illi adjuncta ſunt. Hunc Eccleſiæ Orientalis Codicem, quem deinde Alexius Ariſtenus, Theodorus Balſamo & Jo. Zonaras Scholiis etiam illuſtraverunt, tempore & ætate anteceſſit *Codex Canonum Eccleſiæ univerſæ*, jam probatus allegatusque in Concilio Chalcedonenſi A. 451. & confirmatus Novella CXXXI. Juſtiniani Imp. Hujus Codicis, cui Chalcedonenſes deinde Canones adjunctos conſtat, memoriam primus inſtauravit atque erudite ex antiquitate Eccleſiaſtica eruit *Jacobus Leſchaſſerius* JCtus in conſultatione de controverſia inter Paulum V. & Remp. Venetam, quam Goldaſtus exhibet in præclaro opere de Monarchia Imperii T. 3. p. 439. Ipſum deinde Codicem Græce & Latine editum reſtituit, notiſque illuſtratum Leſchaſſerio dicavit *Chriſtophorus Juſtellus* Pariſ. 1610. 8. & addito * Concilio Sardicenſi 1618. 8. Recuſus deinde eſt in tomo priore Bibliothecæ Juris Canonici Juſtellianæ Pariſ. 1661. fol. Separatim etiam luci datus cum Juſtelli notis à B. *Gebhardo Theodoro Meiero* Theologo Helmſtadienſi, præmiſſa hiſtorica de collectionibus Canonum relatione. Helmſt. 1663. 4. Hic codex totus conſtat Canonibus CCVII. qui una ſerie procedunt, atque hoc numerorum ordine etiam in veteribus Conciliis allegantur:

A numero 1.--- 20.	Canones Concilii *Nicæni XX.*
21.--- 45.	*Ancyrani XXV.*
46.--- 59.	*Neocæſarienſis XIV.*
60.--- 79.	*Gangrenſis XX.*
80.--- 104.	*Antiocheni XXV.*
105.--- 163.	*Laodiceni LXI.*
164.--- 170.	*CPolitani VII.*
171.--- 178.	*Epheſini VIII.*
179.--- 207.	*Chalcedonenſis XXIX.*

XIV. Eidem Juſtello, doctiſſimo Viro, debemus *Codicem Canonum Eccleſiæ Africanæ* Latine ſcriptum, addita Græca verſione ex Codice Eccleſiæ Orientalis Tiliano, cum variis Lectionibus MS. Regii Græci Pariſ. & Palatini, Digeſtus is eſt per capita CXXXVIII. & ex tribus MStis Latinis,

* Bibl. Telleriana p. 188.

uno præcipue Nic. Fabri, Thuanique altero & tertio Johannis Bochardi diligenter expreſſus, cui editoris obſervationes & notæ accedunt. In hoc codice exſtant

Canones 1.— 33. Concilii Carthaginenſis A. 419. poſt Conſulatum Honorii XII. & Theodoſii VIII. 5. Kal. Jun.

Hinc brevis notitia de Concilio quod *Hippone* Regio factum eſt A.C. 393. Theodoſio III. & Abundantio COSS. 8. Id. Oct.

de Concilio *Carthaginienſi* A. 394. Arcadio III. & Honorico II. COSS. 6. Kal. Jul. ubi legati epiſcopi proconſulares τῆς ἀνθυπαλιανῆς ad Concilium Adrumetinum deſtinantur.

de Concilio *Carthaginienſi* A. 397. Cæſario & Attico COSS. 6. Kal. Jul.

34.— 56. Ejusdem Concilii *Carthaginienſis* A. 397.

Notitia de Concilio *Carthaginienſi* A. 399. poſt Conſulatum Honorii IV. & Eutychiani V. Kal. Maj.

56.— 65. Concilii *Carthaginienſis* A. 401. poſt Conſulatum Fl. Stiliconis 14. Kal. Jul.

65.— 85. Concilii *Carthaginienſis* A. 401. Vincentio & Flavito COSS. Idibus Sept.

85.— 90. Concilii *Milevitani* A. 402. Arcadio & Honorio V. COSS. 6. Kal. Sept.

90.— 92. Concilii *Carthaginienſis* A. 403. Theodoſio & Rumorido COSS. 8. Kal. Sept.

92. 93. Concilii *Carthaginienſis* A. 404. Honorio VI. COS. 6. Kal. Jul.

94. Concilii *Carthaginienſis* A. 405. Stilicone II. & Arthemio COSS. 10. Kal. Sept.

94.—106. Concilii *Carthaginienſis* A. 407. Honorio VII. & Theodoſio II. COSS. Id. Jun.

Notitia de Conciliis *Carthag.* A. 408. Baſſo & Philippo COSS. 16. Kal. Jul. & 3. Id. Octobr. & A. 409. Honorio VIII. & Theodoſio III. COSS. 17. Kal. Jul. & A. 410. poſt Conſulatum Honorii VIII. & Theodoſii III. 18. Kal. Jul.

108.—127. Canones Concilii *Carthaginienſis* A. 418. Honorio XII. & Theodoſio VIII. COSS. Kal. Maj.

127.—138.

igitized by Google

127.--138. Canones Concilii *Carthaginienſis* A. 419. poſt Conſulatum Honorii XII. & Theodoſii VIII. 3. Kal. Jun.

Hic Codex Eccleſiæ Africanæ cum Chriſtoph. Juſtelli notis primum editus fuit Pariſ. 1615. 8. quam editionem ex auctione Gudiana nactus ſum hinc inde notatam emendatamque manu Claudii Salmaſii: Deinde iterum prodiit in tomo primo Bibliothecæ Juris Canonici veteris Guil. Voëllo & Henrico Juſtello curante, Pariſ. 1661. fol. quam in multis emendatam profitentur editores.

XV. Abbreviatores Canonum Græci tres vel quatuor exſtant in eadem Juris Canonici Bibliotheca, quos hoc loco diſtinctius referre erit à meo inſtituto haud alienum. Nam de *Joanne Scholaſtico*, qui ex Presbytero *Antiocheno* fuit Patriarcha CPol. ab A. C. 564. ad 578. & Canonum *συναγωγὴν* per quinquaginta titulos digeſſit, abunde dixi Volum. IX. pag. 158. 159. quod autem Theodoreti non ſit, ſed Johannis hujus illa *συναγωγὴ*, præter Codices MStos ſupra p. 36. memoratos teſtantur Codices Cæſarei, de quibus Lambecius VI. p. 55. 56. 61. & VIII. p. 458.

Alexii Ariſteni * *σύνοψις* Canonum T. 2. Bibl. Canon. p. 673.--709. compendio refert 1) Canones Apoſtolicos LXXVII. 2) Nicænos XXIV. 3) Ancyranos XXVI. 4) Neocæſarienſes XV. 5) Gangrenſes VI. 6) Antiochenos XXV. 7) Laodicenos XLVII. 8) CPolitanos VIII. 9) Epheſinos VII. 10) Chalcedonenſes XXXI. 11) Sardicenſes XXI. 12) Africanos XXII. 13) Trullanos XCI. 14. Ex S. Baſilii Epiſtola I. Canones 18. Ex Epiſtola II. Canones XXXIV. Ex Epiſtola III. Canones XVIII. Hic Alexius Ariſtenus, cujus ſcholia etiam in Canones exſtant edita à Guil. Beveregio, CPoli vixit & magni Oeconomi dignitatem geſſit ſæculo duodecimo, laudatus à Theodoro Balſamone ad Can. 6. Apoſtol. & Trullanum 37. Atque ſi Allatium audimus p. 419. de conſenſu utriusque Eccleſiæ, Zonaram etiam ætate Ariſtenus anteceſſit, qui ex Alexio profeciſſe Balſamonem, notat p. 254. Sed idem pag. 191. etiam laudat epitomatorem Canonum ſatis antiquum Græcum Ariſteno, Zonara & Balſamone antiquiorem.

Simeonis Magiſtri & Logothetæ *ἐπιτομὴ κανόνων* T. 2. Bibl. Canonicæ p. 710.--748. exhibet 1) Canones Apoſtolicos LXXXII. 2) Nicænos XX. 3) CPolitanos VI. 4) Epheſinos VIII. 5) Chalcedonenſes XXXI. addito ſcholio ad Can. IX. de exarcho diœceſis. 6) Ancyranos XXV. 7) Neocæſarienſes XIV. 8) Sardicenſes XVIII. 9) Gangrenſes VII. 10) An-

* Vel antiquioris potius ſcriptoris. Vide Bevereg. prolegom. ad Synodic. §. 26. ſeq.

Digitized by Google

Antiochenos XXIV. 11) Laodicenos L. 12) Carthaginienſes LXXXIV. 13) Ex Baſilii Epiſtola I. Canones XVI. Ex Epiſtola II. Canones XXXII. Ex Epiſtola III. Canones XXVIII. 14) Trullanos LXXXVIII. Hunc Simeonem, cujus etiam ſcholia in Canones fuerunt, ſed necdum edita, non diverſum puto eſſe à Simeone Metaphraſte, qui ſæculo nono labente vixit & Annalibus aliisque pluribus ſcriptis clariſſimum nomen ſibi peperit. Vide quæ notavi Volum. X. p. 297.

Arſenii Monachi in ſancto monte Atho monaſterii Philothei * τῆς ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει μονῆς τοῦ Φιλοθέου *ſynopſis Canonum*, qui appoſitis unicuique capiti Canonum Parallelorum numeris, ubi ejusdem argumenti alii reperiuntur, non ut in ſuperioribus ſynopſibus factum eſt ordine Conciliorum, ſed per titulos CXLI. digeſti ſunt. In eadem Juſtelli Bibliotheca Canonica primum lucem vidit p. 749.--784. ex MS. Codice Bibl. Regiæ Pariſ. addita Latina verſione. Utitur Canonibus LXXXV. *Apoſtolicis*, & Synodorum *Nicænæ, Ancyranæ, Neocæſarienſis, Gangrenſis, Antiochenæ, Laodicenæ, CPolitanæ, Epheſinæ, Chalcedonenſis, Sardicenſis, Carthaginienſis*, cæterarumque quæ in Codice Africano exſtant. Laudat porro ὑπόμνημα πραχθὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει (A. C. 394.) περὶ Βαγαδίου καὶ Ἀγαπίου, (ita legendum p. 771. pro περὶ βαγαδ -- καὶ ἀγάπης) in cauſa Bagadii & Agapii de Epiſcopatu Boſtrenſi inter ſe concertantium, nec non Canones Synodi ſextæ Trullanæ A. C. 680. & ſeptimæ ſive Nicænæ II. A. C. 787. habitæ & Synodi celebratæ in templo ſanctorum Apoſtolorum A. C. 861. & in templo S. Sophiæ A. C. 879. Præterea citat Apocalypſin *S. Gregorii Thaumaturgi, S. Sophronii*, λόγους β´ ἐκ τῶν συνοδικῶν, libellum *Michaëlis Syncelli*. Anonymi λόγον περὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν ζ´ συνόδων. Canones *SS. Gregorii* Thaumaturgi, *Dionyſii, Baſilii, Athanaſii, Timothei*, qui p. 768. dicitur Apoſtolus, ſed intelligitur Patriarcha Alex. *Theophili* Alexandrini, *Gregorii* Nyſſeni, *Petri* Alex. & *Cyrilli*: tum verſus ſive στίχους *SS. Gregorii* Theologi & *Amphilochii*. *S. Baſilii* Epiſtolam ad S. Martyrium (ita enim legendum p. 757. Μαρτύριον, ubi Μάρτυρα editum eſt) Epiſcopum Antiochenum. Ejusdem Epiſtolam ad Cæſarium Patricium. Epiſtolam S. Taraſii, Epiſtolam Gennadii Patriarchæ. Adhibuit etiam hic Arſenius, ſive ipſe compoſuit *Synopſin* ejusmodi *Legum Imperatoriarum* ſub titulis ſimiliter digeſtarum, quorum νομικῶν κεφαλαίων numeros ſubinde Canonibus Eccleſiaſticis reſpondentes laudat, quo pacto

ſi

* De hoc Philothei monaſterio in monte Atho, ejusque fundatoribus Arſenio, Philotheo & Dionyſio vide celeberr. Montfauconi Palæographiam Græcam p. 497.

Digitized by Google

ſi illa ſynopſis legum & ipſa exſtaret, poſſet hæc Canonum ſynopſis etiam Nomocanonis vices explere. Neſcio, unde habuerit Juſtellus, quod idem hic ſit Arſenius, qui poſtea Patriarchatum CPolitanum geſſit Nicææ A. 1255. ſeq. & deinde urbe Græcis reſtituta CPoli 1261. - 1264. Nam Patriarcham iſtum antea Monachum fuiſſe non in monte Atho, ſed in urbe Nicæa & Apolloniade, teſtatur Ephraim Chronographus apud Allatium p. 726. de conſenſu. Plura de Arſenio Patriarcha dixi Volum. VI. pag. 739. 740. Vitam ejus, ſcriptum a Maximo Planude, laudat Nic. Comnenus Papadopoli p. 74. prænotionum myſtagogicarum. De aliis Arſeniis dicere me memini Volum. X. pag. 490. ubi etiam notavi Arſenii Chartophylacis *Syllogen Canonum* citari à Nic. Comneno pag. 192. & 219. ſeq. & *ſecundam collectionem Canonum* p. 210.

Sophronii Patriarchæ Hieroſol. A.C. 638. defuncti Collectio ex Synodis MS. in Bibliotheca Galliar. Reginæ matris in 4. memoratur à Petro Pithœo, nec aliunde mihi nota eſt, qui de aliis hujus Sophronii ſcriptis dixi Vol. VIII. p. 199. & IX. p. 484. ſeq.

Antonii Lemnii Synopſin Conciliorum allegat Nic. Comnenus pag. 216. ut *Hierothei* Monachi Collectionem Canonum p. 188. 241. 262. & *Maximi Planudæ* Syllogen Canonum p. 4.

De *Matthæi Blaſtaris* hieromonachi ſyntagmate Canonum Alphabetico compoſito circa A. C. 1335. quod Græce & Latine Guil. Beveregius edidit, dictum à me eſt Volum. X. p. 493. Ejus Codex MS. Voſſianus Leidæ in Bibl. publica aſſervatur, ſcriptus à Joanne Sanclamone Cyprio, 74. annos nato Romæ A. C. 1512.

De *Conſtantini Harmenopuli*, qui circa A.C. 1380. vel 1383. obiit, Prochiro Juris Canonici, ſive ἐπιτομὴ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, quæ in Freheri Jure Græco Romano cum Jo. Leunclavii verſione prodiit, vide Vol. X. pag. 276.

XVI. Inter eos, qui ſcholiis & expoſitione illuſtrandos Canones Eccleſiaſticos in ſe ſuſceperunt, primus locus debetur *Theodoro Prodromo*, non illum intellige, qui circa ſæculi duodecimi initia libros de Rhodantes & Doſiclis amoribus, variaque alia ſcripſit, recenſita à me Volum. VI. p. 815. ſeq. ſed adhuc ineditum antiquiorem, quem τὸν τῶν ἱερῶν κανόνων πρῶτον σαφηνιστὴν appellat Nicephorus Blemmida Orat. 1. de proceſſione Spiritus S. & Nic. Comnenus pag. 409. notat ſcripſiſſe ante annos nongentos, antiquiſſimum Canonum interpretem, Balſamone antiquiorem p. 23. 28. juris

Digitized by Google

Græcorum ſacri *primum & ſapientia & ætate interpretem* p. 395. *Ejus libros bis*, inquit, *terve percucurri, ſunt enim perbreves* p.272. & p.265. *Exemplar Prodromi, quod penes eminentiſſimum Card. Brancacium legimus, mancum erat atque aſteriſcis ubique miſerrime detruncatum.* Plura in eius laudem p. 173. *Docet hoc inprimis Prodromus ille Theodorus, quem ſæpe laudat Marguniu*s (not. 3. ad Can. Apoſt. not. 31. ad Can. Neocæſar. not. 5. ad Can. Nicæn. & alibi) *quem* ὑπέρμαχον ἔρεισμα τῶν κανονικῶν παραδόσεων *appellat Georgius Coreſſius* (ad Synopſin Nili Rhodii ad Can. 3. Apoſt.) *quem Leo Xanthopulus* (in Can. 70. Apoſt.) *à quo omnia Gabriel Severus corraſit*, εὐσεβῆ τῶν κανόνων διδάσκαλον καὶ πολυμαθέστατον ἱερέα, *primum canonum magiſtrum, & eruditiſſimum nuncupat ſacerdotem.* Idem pag. 345. *Huic teſtimonio Viri juriſconſultiſſimi, ſapientiſſimi, quo magiſtro Nicetas Paphlago* (in explicatione Pſalmi IV. in fine) *gloriatur, cujus dicta ſummis laudibus effert Nicephorus Blemmydes* (in explicat. Pſalmi II.) *cujus ſententias omnium probatiſſimas palam affirmat cum Balſamone* (in Epiſt. ad Epiſc. Cypri) *Ariſtenus* (in proœmio nomocan. ad Manuelem Imp.) *Blaſtarius* (in compendio ſyntagm. elem. γ´.) *Harmenopulus* (in ectheſi Canonum XX, h. e. Nicænor.) *cæterique omnes, qui Canones interpretati ſunt noſtros: quem Theologum maximum & ſimpliciter* καθ᾽ ἐξοχὴν *Magiſtrum ipſe appellat Margunius:* (in proœmio notarum & alibi ſæpe) *huic inquam teſtimonio, quid obiicient Photiani?* Idem Comnenus p. 364. notat Theodorum hunc Sardicenſes Canones ſub Nicænis recenſere: at Harmenopulum, licet pæne in omnibus aliis Prodromum ſequatur, Sardicenſem Synodum à Nicæna diſtinxiſſe, & ad topicas rejeciſſe. Laudat iterum p. 12. 20. 31. 33. 37. 48. 57. 75. 182. 190. 212. 233. 239. 283. 291. 387. 394. &c. atque eruditum ejusdem de ſacris Eccleſiæ ſynaxibus librum allegat p. 73. 74.

Jo. Zonaræ ſcholia in Canones, qui circa A. C. 1130. ſcripſit, ſæpius vulgata ſunt Græce & Latine, de quorum editionibus non repetam quæ dixi Volum. X. pag. 242. ubi etiam de aliis illius ſcriptis editis atque ineditis. Tantum addam, quod in Petri Opmeeri Chronographia pag. 648. reperi, Zonaram hunc obiiſſe in monte Atho; annos natum LXXXVIII. menſes VII. in monaſterio S. Eliæ, & ſepulchro ejus inſcripta hæc verba: εἰς τὸ παρὸν μνημεῖον ὁ σοφὸς Ζωναρᾶς κεῖται. Ejus ἐξήγησις in Cantica & Pſalmos graduum, MS. in Bibl. Bavarica Cod. 112. in qua etiam ſcholia in Canones aſſervantur; vide Catalogum MSS. p. 17. 18.

Alexii Ariſteni Nomophylacis & Oeconomi Eccleſiæ CPol. qui A. C. 1166.

Digitized by Google

C. 1166. in Synodo CPol. Nicephoro Patriarchæ Hieroſol. reſtitit & à Balſamone ad Can. 6. Apoſtol. & Trullan. 37. cum laude citatur, Synopſin Canonum de qua ſupra p. 43. dictum eſt, ſcholiis illuſtravit, quæ Genebrardum præter & Allatium evolvit pridem Antonius Auguſtinus & non uno loco allegat in notis ad veteres collectiones Decretalium: Primus ex quatuor Codd. MSS. Græce edidit verſionemque Latinam adjunxit Guil. Beveregius in ſplendido ſuo ſynodico ſive pandectis Canonum Oxon. 1672. fol.

Theodorus Balſamon ſcholiorum in Canones auctor, à Gabriele Severo apud Nic. Comnenum p. 178. prænotionum myſtagogicarum male refertur ad A. C. 1430. nam qui illo tempore vixit alius eſt Michael Balſamon, magnæ Eccleſiæ ſcevophylax, cujus anaphoras quasdam atque Epiſtolas laudat idem Comnenus pag. 143. & 181. Sed Theodorum Balſamonem circa A. C. 1190. claruiſſe conſtat, de cujus ſcholiis in Canones, eorumque editionibus vide ſi placet quæ notavi volum. IX. p. 186. ſeq. Præ nimio in aulam Romanam ſtudio factum eſt, ut ab eodem Comneno p. 75. & pag. 349. Balſamo iſte mendaciſſimus Canonum corruptor appelletur, & pag. 190. ſeq. graviſſimorum arguatur mendaciorum.

Celebrioribus illis Canonum ſcholiaſtis atque illuſtratoribus addi poterunt hi minus noti & paucis fortaſſe inſpecti,

Antonius Cuboclesius, cujus explicationem Canonum pœnitentialium laudat Nic. Comnenus p. 411.

Chriſtophorus Campanas Chius, ſæculo decimo ſexto clarus, cujus ſylloge ſynodica & commentarii de Canonum vi, nec non examen ſynodicorum frequenter ab eodem Comneno allegantur, qui ob ſingulare in canonibus illuſtrandis ſtudium *Canonarchæ* nomine inſignem eum fuiſſe annotat.

Geraſimus Monachus, cujus ecthesin canonum citat idem Comnenus p. 249. & explanatorem accuratiſſimum Balſamonis appellat p. 145. Haud diverſus, ut opinor, à Geraſimo Nicæno Archiepiſcopo, cujus obſervationes ad ſeptem concilia atque ecthesin Canonum allegat p. 398. & 192.

Joannes Abbas S. Anaſtaſiæ, cujus ſcholia ad Canones Nicænos, id. pag. 158.

Joannes Janopulus chartularius, circa A. C. 1370. cujus explicationem Canonum Gregorii Thaumaturgi pag. 400.

Joannes Laſcaris Rhyndacenus, Regis Gallorum Ludovici XII. ad Senatum Venetum legatus, de quo præter ea, quæ dixi volum. X. pag. 519. ſeq. conſules Jovium p. 59. elog. Lambecium VI. p. 279. II. Bullartium Academ.

dem. des ſciences T. 1. p. 282. Varillaſium anecdot. Florentin. lib. 4. p. 182. Paulum Freherum theatri virorum erudit. p. 1430. Tho. Popeblount in cenſura ſcriptorum p. 348. Jac. Gaddium de ſcriptoribus non Eccleſiaſticis T. 1. pag. 285. Hujus Joannis Laſcaris plura huc ſpectantia à Nic. Comneno laudantur, ut ſcholia in Nili Rhodii ſynopſin Canonum pag. 138. Explanatio Canonum Apoſtolicorum p. 253. Notæ ad Synodales ſententias pag. 251. Explanatio regularum Nicephori CPol. pag. 139. 210. 273. De Nicephori iſtius Synodicis ſanctionibus dictum volum. VI. hujus Bibl. pag. 682.

Joannis Monachi conſiderationem Canonum citat idem Comnenus p. 410. & ecthesin Canonum Trullanorum p. 210.

Joannis Peganii notas ad Theodorum Prodromum Canonum interpretem, p. 398.

Joannis Stavracii ſcholia ad Canones Synodorum p. 398.

Leonis Magentini, qui circa A. C. 1300. claruit, explicationem Canonum pœnitentialium Petri Alexandrini id. p. 200. & Gregorii Thavmaturgi p. 233. nec non libellum de neglectis Canonum præceptis, quem hortatu Vaſſionenſis Epiſcopi Soarii Latinum feciſſe & innumeris locis, ut licuit, emendaſſe ſe teſtatur p. 8.

Leonis Numodotæ ecthesin Canonum id. pag. 220. 310. & ſcholia ad Balſamonem p. 325.

Leonis Sebaſteni Monachi ecthesin Canonum p. 143. 216. 219. 249. 278. Idem hic Leo, cujus compendium legum laudat Comnenus p. 250.

Leonis Xanthopuli explicationem Canonum Nicænorum p. 195.

Manuelis Malaxi ſcholia ad Canones pœnitentiales S. Baſilii p. 206.

Maximi Margunii ſcholia in Canones Apoſtolorum, Conciliorum & Patrum, Græcobarbaro redditos ſermone, id. p. 10. 16. & paſſim.

Nili Rhodii explanationem Canonum Synodicorum, (diverſam à ſynoptica * ejus enarratione de IX. Synodis,) & *Georgii Coreſſii* ad eum notas p. 12. 17. 188. 227. 237. 411. nec non *Joannis Laſcaris* p. 138.

Thomæ Selybriæ Epiſcopi ſcholia in Canones Pœnitentiales S. Baſilii, pag. 243.

XVII. *Nomocanon*, Νομοκανὼν ſive Νομοκανόνιον, Harmonia Legum & Canonum, Liber ex ſanctionibus Eccleſiaſticis ſeu Conciliorum Decretis & ex Legibus Civilibus contextus, hasque cum illis componens. *Primus*, ut

* De hac Allatius p. 80. diatribæ de Nilis, Volumine V. hujus Bibliothecæ.

Digitized by Google

ut in gloſſario obſervat Cangius, *Juſtinianus Imp. quicquid inſigne eſt in Eccleſiaſticis ſanctionibus, quarum vindicem atque cuſtodem non ſemel ipſe ſe appellat, ſua voluit auctoritate ſtabilitum, declaratum ac pœnis vindicatum. Inde factum eſt, ut Eccleſiarum Orientis Epiſcopi eas ſibi regularum collectiones concinnare cœperint, quas* Νομοκανόνια *ſive* Νομοκάνονας vocant, *quorum primus auctor fuit* Joannes Scholaſticus, *qui Eutychio CPol. Patriarcha in exilium pulſo* (A. C. 565.) *ſuffectus eſt à Juſtiniano.* De hujus Joannis Nomocanone in 50. titulos diſtributo, & Græce ac Latine edito, dixi Volum. X. pag. 158. ſeq. ubi etiam reſponſum Allatio & Nic. Comneno, qui Principum conſtitutiones de rebus Eccleſiaſticis ferunt impatienter, & totum illud Nomocanonum inſtitutum velut auctoritati Eccleſiæ injurium improbant. Idem hic Johannes, de cujus collectione Canonum, quam nonnulli male tribuerunt Theodorito, tradidi ſupra p. 35. ſeq. & 43.

Longe plura hujus generis ſcripta, quibus Canones & Leges inter ſe conferebantur, olim extitiſſe teſtatur Theodorus Balſamo ad canonem ſecundum Trullanum, *εἶδον γὰρ μυρία τοιαῦτα βιβλία παρὰ πολλοῖς ἀξιολόγοις ἀνδράσι, innumerabiles tales libros vidi apud multos non adſpernandos homines.* Omnibus autem jubet præferre, quem *Photius* Patriarcha CPol. deinde ſcripſit diſtinctum titulis XIV., quem habemus ſæpius editum, ut dixi volum. IX. pag. 558. ſeq. & de *Balſamonis*, qui Manuelis Comneni juſſu ſcripſit, in eundem commentariis, volum. IX. p. 186. ſeq. Hic Photii Nomocanon dictus etiam προκανών, quod præmiſſus eſſet a Photio collectioni Canonum, de qua ſupra p. 27.

Paullo ante Balſamonem, eundem Nomocanonem Photii in compendium verſibus politicis reduxerat *Michaël Pſellus* in gratiam Michaëlis Ducæ Imp. Illud ejus περὶ τῶν ἐν τῷ νομοκανόνῳ opuſculum in codice Regio 1837. evolvit Cangius, qui hos illi præfixos affert verſiculos, quibus Ducam affatur:

Ἔχε μοι γνῶσιν, Δέσποτα, καὶ τοῦ Νομοκανόνου·
Συνθετὸς βίβλος πέφυκε νόμων τε καὶ κανόνων
Κανόνων μὲν συνοδικῶν, κανόνων διαφόρων,
Τῶν Νεαρῶν δὲ μάλιστα πανσόφων θεσπισμάτων
Συνηγορούνται κάλλιστα τοῖς γραφεῖσιν κανόσιν.

Edidit Græce Franciſcus Boſquetus Pariſ. 1632. 8. cum Mich. Pſelli ſynopſi Legum & opuſculo de ſeptem Synodis, quæ ambo verſibus Politicis ſcripta ſunt, perinde ut illa de Nomocanone Carmina, quæ Allatius Conſtantino Pſello in quibusdam Codicibus tribui obſervat cap. 50. libri de Pſellis.

Sed illum Conſtantinum Pſellum neutiquam diverſum eſſe à Michaële Pſello, Michaëlis Ducæ Præceptore, recte videtur monere Cangius Gloſſario Græco p. 1637. voce ὕπατος φιλοσόφων.

Anonymi Nomocanon allegatur ab Allatio p. 39. libri de purgatorio. Anonymi Nomocanon abbreviatus MS. Lambec. VI. p. 56.

Manuelis Malaxi Nomocanonem citant idem Allatius diatriba de Georgiis & Nic. Comnenus prænot. myſtagogicar. pag. 61. 188. 192. 220. &c.

Matthæi Blaſtaris etiam ſyntagma, quia Leges confert, Nomocanonibus adſcribi merito poteſt, ut dixi volum. X. p. 493.

Maximi Planudæ Nomocanon ab eodem Comneno laudatur pag. 363.

Non omittendum etiam, Nomocanonis nomine venire interdum collectiones & ſynopſes Canonum nudas, in quibus nulla Civilium legum mentio, quod & illi legum inſtar eſſe debeant, ut notavit Guil. Beveregius Prolegom. ad Synodicon §. 29. & in Codice Canonum illuſtrato lib. 1. cap. 15. Talis eſt ſynopſis Canonum, quam Græce & Latine edidit Cotelerius T. 1. monument. pag. 68. -- 158. Capitibus CXLVII. Inſcribitur: ἀρχὴ σὺν Θεῷ νομοκάνονος. Κανόνες τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν Συνόδων, περὶ ἀρχιερέων, ἱερέων, μοναχῶν μεγαλοσχήμων καὶ ἄλλων μοναχῶν καὶ λαϊκῶν. Deinde Nomocanones etiam appellant Canonaria ſive libros Canonum pœnitentialium, ut illum Joannis Neſtevtæ, de quo dixi volum. X. p. 166. vel Matthæi Blaſtaris, de quo ib. pag. 494. vel Manuelis Malaxi, de quo p. 529.

XVIII. Juvat his, quæ de collectionibus Canonum veteris Eccleſiæ hactenus dixi, ſubjungere notitiam operis duplicis præſtantiſſimi, quibus nemo huic ſtudio deditus libenter carebit, & quorum alterum a) Juſtellis & Voëllo b) alterum Beveregio c) debemus. Prioris titulus hic eſt: *Bibliotheca*

a) Christophorus Justellus, Pater, Chriſtianiſſimi Regis à ſecretis, diem obiit Pariſiis menſe Julio A. 1649. ætat. 70. ut diſces ex Sarravii Epiſtolis p. 256. edit. primæ. Henricus Justellus, filius, patri primum in munere Secretarii ſucceſſit, deinde aliquot ante revocatum edictum Nannetenſe annis, religionis cauſa (erat enim reformatis ſacris addictus) contulit ſe in Angliam & Bibliothecarius Regis magnæ Britanniæ obiit Londini A. 1692. Vide Caroli Ancillonii vitas eruditorum quorundam editas Gallice, Amſt. 1709. 8. p. 220. ſeq.

b) Guil. Voellus Theologus Sorbonicus, cum Joanne Voëllo Jeſuita non confundendus.

c) Guil. Beveregius Epiſcopus Aſaphenſis, cleri Anglicani ingens gloria, diem obiit ſupremum 5. Martii 1708. æt. 71.

Digitized by Google

bliotheca Juris Canonici veteris, in duos tomos diſtributa, quorum unus Canonum Eccleſiaſticorum Codices antiquos tum Græcos tum Latinos complectitur, ſubjunctis vetuſtiſſimis eorundem Canonum Collectoribus Latinis: alter vero inſigniores Juris Canonici veteris collectores Græcos exhibet. Ex antiquis Codicibus MSS. Bibliothecæ CHRISTOPHORI JUSTELLI. Horum major pars nunc primum in lucem prodit, cum verſionibus Latinis, præfationibus, notis & indicibus huic editioni neceſſariis. Opera & ſtudio GUILIELMI VOELLI, Theologi ac ſocii Sorbonici, & HENRICI JUSTELLI, Chriſtophori F. Lutetiæ Pariſ. apud Ludovicum Billaine in majori aula Palatii, ad inſigne magni Cæſaris, & Sancti Auguſtini, 1661. fol.

IN PRIMO TOMO.

1) Codex canonum Eccleſiæ univerſæ, d) à concilio Chalcedonenſi & Juſtiniano Imp. confirmatus, Græce & Latine (emendatior, quam in prima editione Pariſienſi A. 1610.) p. 29.

2) *Chriſtophori Juſtelli* Notæ in codicem Eccleſiæ Univerſæ, emendatæ & auctæ p. 69.

3) Codex canonum Eccleſiaſticorum *Dionyſii Exigui* ſive codex canonum vetus Eccleſiæ Romanæ, ex antiquiſſimo 700 amplius annorum codice MS. Bibliothecæ Chriſtophori Juſtelli ſeorſim antea editus Pariſ. 1628. 8. p. 101.

4) Epiſtola Synodica S. Cyrilli & concilii Alexandr. contra Neſtorium, à Dionyſio Exiguo in Latinum ſermonem translata; incipit: *Cum Salvator noſter aperte pronunciet, dicens, qui diligit patrem aut matrem ſuper me.* p. 176.

5) Collectio Decretorum Pontificum Romanorum, e) auctore Dionyſio Exiguo, p. 183.

6) Altera Collectio Decretorum Pontificum Rom. collectioni Dionyſianæ addita, f) p. 249.

*7) Priſca canonum editio Latina p. 277. complectens canones Conciliorum Ancyrani, Neocæſarienſis, Nicæni, Sardicenſis, Gangrenſis, Antiocheni, Laodicenſis, Conſtantinopolitani & Chalcedonenſis, nunc primum edita ex vetuſtiſſimo MS. Chriſtophori Juſtelli codice 800 annorum, cui ſimilis exſtat in Bibl. Vaticana laudatus à Sirmondo in diatriba de regionibus ſuburbicariis. In hoc Sardicenſium cano-

d) de hoc ſupra p. 41. e) p. 12. ſeq. f) p. 13.

canonum fragmenta pag. 289. ſtatim g) Nicæno concilio ſubjiciuntur.

8) Codex canonum Eccleſiæ Africanæ, h) Græce & Latine, ex editione Chriſtoph. Juſtelli A. 1615. 8. in multis emendata p. 321.

9) *Chriſtoph. Juſtelli* Notæ & Obſervationes in codicem Eccleſiæ Africanæ p. 418.

10) *Fulgentii Ferrandi*, Eccleſiæ Carthaginienſis Diaconi, breviatio canonum p. 448.

11) *Criſconii*, Epiſcopi Africani, breviarium canonum p. 456.

*12) Indiculi duo in Ferrandum & Criſconium, quorum unus materiam canonum, alter vero conſonantiam & diſcrepantiam inter utrumque declarat, e MS. exemplari Guilielmi Blueti, in Senatu Pariſ. Advocati, nunc primum editi, p. 467.

IN APPENDICE TOMI I.

13) *Martini Braccarenſi* Epiſcopi collectio Orientalium canonum, adſcriptis ad margines tum variis lectionibus tum fontibus, ex quibus canones illi deprompti ſunt, cura & ſtudio *Joannis Doujatii*, ſacrorum canonum Profeſſoris Regii, cujus notæ primum editæ, illuſtrata, p. 7.

*14) *Criſconii* Epiſcopi Africani alterum opus, quod liber canonum, ſeu concordia canonum inſcribitur, in quo integri conciliorum canones & Pontificum decreta referuntur. Ex codice MS. Bibliothecæ Claromontanæ S. J. nunc primum editum p. 33.

IN SECUNDO TOMO.

*15) *Joannis*, Scholaſtici dicti, ex Presb. Antiocheno Patriarchæ CPol. collectio canonum i) in quinquaginta titulos diſtributa, Græce & Latine, primum edita e codice MS. Bibl. Claromontanæ S. J. collato cum altero Petri Seguierii, p. 499.

*16) Ejusdem Joannis Scholaſtici Nomocanon, k) Græce & Latine e codice MS. Bibliothecæ Regiæ nunc primum in lucem editus, collato codice Oxonienſi, p. 603.

*17)

g) Confer Steph. Baluzii præf. ad Opera poſtuma Petri de Marca, & D. Tho. Ittigium de Bibliothecis Patrum p. 767. ſq.

h) de hoc ſupra p. 42. i) vide ſupra p. 43. k) p. 49.

*17) *Alexii Ariſtini* l) vel antiquioris potius ſcriptoris ſynopſis canonum, Græce & Latine e codice MS. Biblioth. Regiæ primum edita p. 673.

*18) *Simeonis* m) Magiſtri & Logothetæ Epitome canonum, Græce & Latine e codice MS. ejusdem Bibl. Regiæ primum edita, p. 710.

*19) *Arſenii* n) Monachi, Patriarchæ CPol. divinorum canonum ſynopſis ſive Nomocanon, Græce & Latine primum editus ex codice MS. ejusdem Bibl. Regiæ, p. 749.

20) *Photii* Patriarchæ CPolitani Nomocanon o) cum *Theodori Balſamonis*, Patriarchæ Antiocheni, commentariis, Græce & Latine è codice MS. Bibl. Palatinæ A. 1615. 4. editus à Chriſtoph. Juſtello, in hac vero editione ad codicem MS. Eminentiſſ. Cardinalis Mazarini collatus, cum prolegomenis ejusdem Photii è codice Bibl. Oxonienſis Græce & Latine nunc primum editis, p. 789.

21) Ejusdem *Photii* opuſculum de ſeptem Synodis Oecumenicis, ex Epiſtola ad Michaëlem Bulgariæ principem, Græce & Latine p. 1141. incipit: ἡ πρώτη καὶ οἰκουμενικὴ ἁγία σύνοδος.

22) *Nili* Metropolitæ Rhodii, de ſanctis & œcumenicis Synodis enarratio ſynoptica Græce & Latine p. 1155. incipit: ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς ὁ γινώσκων τοὺς ἰδίους.

23) Auctoris *anonymi* de ſex œcumenicis Synodis opuſculum, Græce & Latine, p. 1161. incipit: χρὴ γινώσκειν ὅτι ϛ' εἰσὶν αἱ ἅγιαι καὶ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι. Hæc tria opuſcula de ſynodis etiam cum Photii Nomocanone Chriſtoph. Juſtellus vulgaverat Pariſ. 1615. 4.

24) Συνοδικὸν ſive *Libellus Synodicus anonymi* auctoris, omnes Synodos tam orthodoxas quam hæreticas à tempore Apoſtolorum ad octavam œcumenicam complectens Græce & Latine, ex editione D. *Joannis Pappi* & cum ejus verſione p. 1166.

*25) *Theodori Balſamonis* collectio conſtitutionum Eccleſiaſticarum e Codice, Digeſtis & Novellis Juſtiniani congeſta, olim à *Jo. Leunclavio* Latine ſub paratitlorum nomine primum edita Francof. 1593. 8. nunc vero è duobus antiquiſſimis codicibus MSS. inter ſe collatis, Græce primum vulgata cum ejusdem Jo. Leunclavii verſione in multis emendata, pag. 1217. ſubjunctis Imp. Heraclii Novellis, pag. 1361.

26) *Caroli Annibalis Fabrotti* notæ perpetuæ in eandem collectionem Theodori Balſamonis, primum editæ, p. 1377.

G 3 27) *Jo.*

l) de hac ſupra p. 43. m) ibid. n) p. 44. o) p. 49.

27) *Jo. Leunclavii* in paratitla, notatorum libri duo, p. 1421. -- 1478.

Sunt quidam, non adeo multi tamen, in hac Bibliotheca errores admiſſi, unde paullo acerbior cenſura Cotelerii T. 3. monument. p. 628. *Stupenda plane ſeſe paſſim exerit editorum Bibliothecæ Juris Canonici veteris negligentia. Ii* Saccophoros *in* Sarcophoros *mutaverunt* p. 708. 740. *quemadmodum & ῥύπη in ῥέπη ibidem, ἄρκ]ȣς vel ἄρκȣς in ἄρτȣς vel ὄρκȣς* pag. 702. 746. *Ἀγαπίȣ in ἀγάπης* p. 771. *Baſilidem Dionyſii Alexandrini in βασιλίδα* reginam, *& magni Baſilii* Chorepiſcopos *in* Archiepiſcopos p. 794. *denique τίκνα in πνὰ* p. 768. *Ad hæc verterunt* p. 704. & 748. *μέλη*, mel; *ac ſæpe πτεάδα*, quatuor tempora, *ut alia conſimilis farinæ bene multa prætercam, in quibus quis riſum teneat?*

XIX. *Guil. Beveregii*, Eccleſiæ Anglicanæ tunc presbyteri (poſtea Epiſcopi Aſaphenſis) Synodicum ſive Pandectæ Canonum SS. Apoſtolorum & Conciliorum ab Eccleſia Græca receptorum, nec non Canonicarum SS. Patrum Epiſtolarum, una cum ſcholiis antiquorum ſingulis eorum annexis, & ſcriptis aliis huc ſpectantibus, Græce & Latine, quamplurima è Bibliothecæ Bodlejanæ aliorumque MSS. Codicibus nunc primum edita, reliqua cum iisdem MSS. non mediocri fide & diligentia collata, totum opus in duos tomos diviſum cum prolegomenis eruditis & locupletibus annotationibus lucem vidit Oxonii e Theatro Sheldoniano ſumptibus Guil. Wells & Roberti Scott, Bibliopolarum Londinenſium 1672. fol.

TOMO PRIMO.

Prolegomena editoris pagg. XXIV.

Canones LXXXV. SS. Apoſtolorum, cum ſcholiis *Theodori Balſamonis* & *Joannis Zonaræ* plurimis in locis auctis & emendatis, addita veteri cujusque Canonis Epitome & *Alexii Ariſteni* in eandem ſcholiis, pag. 1.

Canones XX. Concilii *Nicæni*, primi Oecumenici A. C. 325. cum ſcholiis, ut ſupra p. 58.

Canones VII. Concilii *CPolitani primi*, ſive ſecundi Oecumenici A. C. 381. cum ſcholiis &c. p. 85.

Canones VIII. Concilii *Epheſini*, Oecumenici tertii, A. C. 431. cum ſcholiis &c. p. 99. ſubjuncta Epiſtola Epheſinæ Synodi ad Synodum in Pamphylia de Euſtathio, qui fuerat eorum Metropolitanus, cum ſcholiis &c. p. 106.

Canones

Canones XXX. Concilii *Chalcedonenſis*, A. C. 451. Oecumenici quarti, cum ſcholiis &c. p. 111.
De quinta & ſexta Synodo, Balſamonis & Zonaræ annotationes, p. 150.
Canones CII. Concilii ſexti *in Trullo*, A. C. 680. cum ſcholiis &c. p. 152.
Canones XXII. Concilii *Nicæni ſecundi*, ſeptimi Oecumenici dicti, A. C. 787. cum ſcholiis &c. p. 284.
Canones XVII. Concilii *CPolitani primi & ſecundi* dicti, A. C. 861. quod in templo SS. Apoſtolorum habitum eſt, cum ſcholiis &c. p. 331.
Canones III. * Concilii *CPolitani*, A. C. 879. in templo S. Sophiæ habiti, cum ſcholiis &c. p. 360.
Canon & Acta Concilii *Carthaginienſis*, A. C. 255. ſub S. Cypriano habiti de hæreticorum rebaptizatione, cum ſcholiis &c. p. 365.
Canones XXV. Concilii *Ancyrani*, A. C. 314. cum ſcholiis &c. p. 375.
Canones XV. Concilii *Neocæſarienſis*, A. C. 314. cum ſcholiis &c. p. 402.
Canones XXI. Concilii *Gangreni*, A. C. 326. cum ſcholiis &c. p. 415.
Canones XXV. Concilii *Antiocheni*, A. C. 341. cum ſcholiis &c. p. 429.
Canones LX. Concilii *Laodiceni*, A. C. 367. cum ſcholiis &c. p. 453.
Canones XXI. Concilii *Sardicenſis*, A. C. 347. cum ſcholiis &c. p. 482.
Codex Canonum Eccleſiæ Africanæ (de quo ſupra p. 39. & 42.) cum ſcholiis Balſamonis, Zonaræ & Ariſteni, p. 509.
Ex Actis Concilii CPol. de cauſa Agapii & Bagadii, A. C. 394. cum ſcholiis Balſamonis & Zonaræ, p. 678.
Joſephi Ægyptii proœmia & paraphraſis in quatuor priorum generalium Conciliorum Canones Nicæni, CPolitani, Epheſini & Chalcedonenſis, Arabice cum Latina verſione Guil. Beveregii, p. 681. -- 727.

TOMO SECUNDO.

Cum Scholiis Balſamonis & Zonaræ exhibentur Græce & Latine:

1. *Dionyſii* Alex. Epiſtola ad Baſilidem, diviſa in Canones IV. p. 1.
2. *Petri* Alexandrini Archiep. & Martyris Canones XV. ex ejus ſermone de pœnitentia p. 8.
3. *S. Gregorii* Neocæſarienſis, Thaumaturgi Epiſtola Canonica, diviſa in Canones XI. de iis, qui in barbarorum incurſione idolothyta comederant, & alia quædam peccata commiſerant, p. 24.
4. *S. Athanaſii* Epiſtola ad Amunem Monachum, p. 36. & ex Epiſtola undequa-

* Confer Lambecium VIII. p. 413.

de quadrageſima ἑορταστικῇ ſive feſtali pag. 42. Ejuſdem Epiſtola ad Rufinianum p. 44.

Cum Scholiis Balſamonis, Zonaræ atque Ariſteni:

5. *S. Baſilii* ad Amphilochium Iconii Epiſcopum Epiſtola prima, diviſa in Canones XVI. p. 47. ſecunda Can. XVII. -- L. pag. 73. & tertia Can. LI. -- LXXXV. p. 109.

Cum Scholiis Balſamonis:

6. Ejuſdem S. Baſilii ex alio ſermone ad B. Amphilochii Epiſtolam de ciborum differentia, p. 318. Ad Diodorum Tarſenſem Epiſcopum de eo qui duas ſorores in matrimonium duxit, p. 319. Ad Gregorium presb. ut ſeparetur à muliercula cum qua habitabat, p. 322. Ad Chorepiſcopos, ne ſine ipſo fiant miniſtri præter Canones, p. 375. Ad Epiſcopos ſibi ſubjectos, ne propter pecunias ordinent μὴ χειροτονεῖν ἐπὶ χρήμασιν, p. 375. Ex capite XXVII. & XXIX. libri ad Amphilochium de Spiritu S. p. 376. 379.

7. *S. Gregorii* Nyſſeni ad S. Letoium Melitenes Epiſcopum Canones VIII. pag. 381.

8. *Timothei* Alex. qui Patribus 150. in Concilio CPol. A. C. 381. interfuit, reſponſa Canonica ad interrogationes ei propoſitas de Epiſcopis & Clericis, p. 165.

9. *Theophili* Archiepiſcopi Alex. cum ſancta Theophania in die Dominico inſtarent, p. 170. Ejuſdem Commonitorium, quod accepit Ammon propter Lyco, διὰ τὴν Λυκώ, diviſum in Canones X. ibid. Ejuſdem narratio de iis qui dicuntur Cathari, pag. 174. Ad Agathonem Epiſc. ibid. ad Mennam Epiſcopum p. 175.

10. *S. Cyrilli* Archiepiſcopi Alex. Epiſtola Canonica ἐν τοῖς τόμοις ad Domnum, diviſa in Canones III. p. 175. Ejuſdem ad Epiſcopos in Libya & Pentapoli, p. 178.

11. *S. Gregorii* Naz. verſus, quinam libri Vet. & Novi Teſt. legendi ſint, p. 178.

12. *S. Amphilochii* ex Jambis ad Seleucum de eodem argumento, p. 179.

13. *Gennadii* Patriarchæ CPol. & ſanctæ cum eo congregatæ Synodi ad Metropolitanos & Papam urbis Romæ, Epiſtola Encyclica. Incipit: ὁ δεσπότης ἡμῶν καὶ Θεὸς καὶ σωτήρ. Concilium illud celebratum eſt circa

Digitized by Google

circa A. C. 459. * Notandum autem eſt ea, quæ pro Balſamonis ſcholio ſubjiciuntur, non eſſe Balſamonis, ſed partem Epiſtolæ Gennadii, ut poſt Baronium A. C. 459. multi jam notarunt. Confer Labbei Concilia tom. 4. p. 1028. & Harduini tom. 2. p. 782.

14. Ex Epiſtola magni *Baſilii* ad Nicopolitanos, p. 183.

15. *Tarſii* Patriarchæ CPol. A. C. 806. defuncti Epiſtola ad Adrianum Papam veteris Romæ περὶ τοῦ μὴ ἐπὶ χρήμασι γίνεσθαι τὰς χειροτονίας, de non faciendis pecunia ordinationibus, p. 184. Incipit: πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως εὐαγγελικῶς τε ἀποστολικῶς διδασκόμεθα. In hac Epiſtola præter ſacræ ſcripturæ libros citantur Canon 29. Apoſtol. S. Baſilii in Eſaiam & Epiſtola ad Epiſcopos ipſi ſubjectos ne ob pecunias ordinarent, Vita S. Joannis Chryſoſtomi, Canones Patrum 630. Chalcedonenſium, tum Gennadii CPol. Epiſtola Encyclica & Canon ſextæ Synodi. Confer Blaſtaris ſyntagma p 267.

Sine Scholiis:

16. *Alexii Ariſteni* Synopſis Epiſtolarum SS. Patrum, quas hactenus recenſui Canonicarum, poſt pag. 188.

Cum Scholiis Balſamonis:

17. XI. Interrogationes quorundam Monachorum, qui extra urbem CPol. in vitam monaſticam ducebant, & reſponſiones quæ ad eas factæ ſunt à S. CPolitana Synodo tempore S. Patriarchæ *Nicolai* (qui ab A. 1084. ad 1111. fuit) imperante Alexio Comneno.

Poſt hæc ſcripta Canonica, ſcholiis illuſtrata, ſequitur inſigne & copioſum *Matthæi Blaſtaris* Hieromonachi, qui circa A. C. 1335. vixit, opus alphabeticum ex duobus MSS. Codicibus primùm in lucem datum à Beveregio, de quo jam dixi Volum. X. p. 493. Titulus eſt: Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον τῶν ἐμπεριειλημμένων ἁπασῶν ὑποθέσεων τοῖς ἱεροῖς καὶ θείοις κανόσι, πονηθέν τε ἅμα καὶ συντεθὲν τῷ ἐν ἱερομονάχοις ἐλαχίστῳ Ματθαίῳ τῷ Βλαστάρῃ. *Syntagma Alphabeticum, quo ſub titulis, literarum ordine digeſtis, res omnes, quæ in ſacris diviniſque Canonibus comprehenduntur, collatis etiam Legibus Civilibus*, (ut Alexii Comneni p. 125. Conſtantini Porphyrogenetæ p. 232. 258. novella p. 98. & tomo unionis p. 64. Leonis Sap. pag. 34. 52. 61. 62. 64. 66. 73. 104. Heraclii p. 98. Manuelis Comneni pag. 49. 101. Andronici pag. 258. Alexii pag. 76. 98. Iſaaci Angeli pag. 81. & Juſtiniani paſſim) *expoſita ſunt*. p. 1. -- 272. In præfatione pluribus diſſerit Blaſtares de ſcriptis ipſis & ſcriptoribus, ex quibus ſyntagma ſuum concinnavit:

* Ita Baronius, non plane certa conjectura. Vide Tillemontium T. XVI. memor. p. 71.

navit: De Canonibus Apoſtolorum, de Synodo Carthaginienſi ſub S. Cypriano, de Dionyſio Alex. cujus Epiſtolam ad Novatum presb. Romanum affert p. 234. De Synodo Antiochena, de Petri Alex. Canonibus, de Synodis Ancyrana, Neocæſarienſi, Nicæna, Antiochena ſecunda, Sardicenſi, Laodicena: de Canonibus SS. Athanaſii, Baſilii magni, Gregorii Nyſſeni: De Synodo Gangrenſi & CPolitana ſive ſecunda Oecumenica. De Canonibus SS. Timothei & Cyrilli Alexandrinorum, de Synodo Epheſina ſive Oecumenica tertia, nec non Carthaginienſi, & Chalcedonenſi ſive Oecumenica quarta: de S. Gennadio CPol. de Synodo Oecumenica quinta, ſextaque, nec non quiniſexta in Trullo, de Synodo ſeptima Oecumenica ſive Nicæna ſecunda, de S. Taraſio CPol. de Synodo primoſecunda CPol. De Synodo ſub Photio, & de civilibus legibus eorumque origine & conſtitutione. In opere ipſo, inter alia de hæreticis p. 7. -- 17. diſſeritur. Præterea citantur quandoque etiam ſcriptores alii præter jam nominatos, ut Homerus p. 47. Joſephus & Philo p. 201. Iſidorus Peluſ. p. 233. Photius Patriarcha & Theodorus Studita p. 109. Theodorus Tiro de miraculo κολλύβων p. 240. Zonaras p. 114. 254. Balſamon p. 36. 76. 77. Eccleſ. hiſtoria p. 138. Chryſoſtomus p. 232. II. ad Theodorum Epiſt. p. 193. in Matthæum p. 152. 218. homilia XXI. περὶ ἀνδριάντων & VI. contra Judæos p. 173. II. de Sacerdotio p. 179. in Acta p. 93. in Epiſt. ad Theſſalon. p. 111. Gregorius Naz. p. 63. 71. 106. Cyrillus Alex. in Eſaiam p. 112. Paphnutius in Concilio Nic. pag. 60. Poëtæ dictum γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει, p. 85. Chumnus Theſſalonicenſis p. 48. 51. Joannes Neſtevtes p. 33. 164. Patriarchæ CPol. Lucas p. 46. 99. 166. 178. Nicolaus p. 49. 269. Chliarenus p. 172. Leo Stypa p. 50. 51. Alexius p. 232. Athanaſius p. 258. Michaël p. 264. 269. Theodotus p. 72. Non ſine laude etiam pag. 57. meminit Simeonis Metaphraſtæ his verbis: πόσου τοίνυν ἄξιον ἂν εἴη μακαρισμοῦ ὁ θαυμάσιος Συμεὼν ὁ τὸ καλεῖσθαι μεταφραστὴς διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀπενεγκάμενος, ὁ τῇ ἐπινοίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τὰ τῶν ἁγίων μαρτύρων ὑπὲρ ἀληθείας σκάμματα πολλοῖς ἱδρῶσι καὶ πόνοις συγγραψάμενος, καὶ δυνάμει λόγου καὶ σοφίᾳ καλλύνας εἰς ὕμνον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δόξαν διαιωνίζουσαν τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἠγωνισμένων ἁγίων μαρτύρων, καὶ πᾶν δυσεβὲς ἀποῤῥάψας στόμα, καὶ μηδ' ἠντιναοῦν πρόφασιν ἀμφιβολίας τοῖς εὐσεβέσι καταλιπών. *Quanta igitur beatitatis prædicatione dignus eſt admirandus ille Simeon, qui Metaphraſtes dici egregie præ aliis meruit, qui S. Spiritus inſpiratione, ſanctorum Martyrum pro veritate certamina non ſine multis ſudoribus & laboribus conſcripſit, & nervoſe, eloquenter, ſapienterque exornavit, ad laudem Domini noſtri Jeſu Chriſti, & ſanctorum Martyrum, qui pro eo certamina obierunt, perennem gloriam: quique omne*

os

os impium obturavit, & piis nullum omnino dubitandi prætextum reliquit. Secutus eſt Blaſtares Balſamonem, cujus hæc ſunt ad can. 63. Trullan. *χάρις τῷ μακαρίτῃ Μεταφραςῇ τῷ τὰ μαρτυρικὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας σκάμματα πολλοῖς πόνοις καὶ ἱδρῶσι καταχαλλύναντι εἰς ὕμνον Θεοῦ καὶ δόξαν αἰωνίζουσαν τῶν ἁγίων μαρτύρων.* Addenda hæc aliis aliorum de Metaphraſte teſtimoniis, quæ attuli Volum. VI. p. 509. & Volum. IX. p. 49.

18. Poſt Blaſtaris Syntagma Beveregius dat *Acta* quædam *Synodi CPol. octavæ* pro Photio A. C. 879. habitæ, petita ex Joh. Becci ſive Vecci Patriarchæ CPol. *λόγῳ* de pace Eccleſiæ ex Codice Bodlej. Græce & Lat. pag. 273. 293.--307. Integriora deinde vulgavit Jo. Harduinus tom. VI. Concil. p. 214.-- 343. ut jam notavi Volum. IX. p. 371. Eadem Acta MSta in Bibl. Bavarica Cod. 115. Et Stephanus de Altimura, ſive qui ſub illo nomine latet, V. C. Michael le Quien in præfat. ad Panopliam contra ſchiſma Græcorum, teſtatur horum actorum legendorum copiam ſibi factam à celeberr. Baluzio, qui codicem Græcum è Bibl. Columnenſi deſcriptum accuratiſſime & cum aliis duobus Romanis collatum, & verſionem Latinam à Federico Metio ante centum annos adornatam cum eo communicavit.

Denique poſt indices totum opus Beveregii claudunt perquam eruditæ & locupletes ejusdem in Canones eorumque ſcholiaſtas notæ, p. 1.--230.

XX. Supereſt ut notitiam Collectionum Latinarum quam promiſi ſubjungam, atque ita capiti huic de Canonibus Eccleſiaſticis finem imponam.

1) Pro antiquiſſima omnium habendus *Codex Canonum Eccleſiæ Romanæ*, quem ex Codice duplici Oxonienſi per Eduardum * Bernhardum transmiſſo, ac Thuano primus vulgavit celeb. vir *Paſchaſius Queſnellus* cum Leonis Magni operibus Pariſ. 1675. 4. & Lugd. 1700. fol. Hic nempe ipſi videtur codex, cujus ut antiquioris *Dionyſius Exiguus* meminit, & cujus confuſione teſtatur ſe impulſum, ut novam ipſe Canonum editionem adornaret. In hoc Canon viceſimus Nicænus prætermiſſus, & Canones Sardicenſes cum Nicænis ita permixti extant, ut Canones Nicænos numeret XLVI. vel XLVII. ut in Codice Atrebatenſi (quem laudant Jac. Pamelius notis ad Cyprian. de unitate & Eccleſiæ & Alanus Copus Dialogo I. adverſus novatores Antvv. 1573. 4. p. 57.) vel, ut in MS. Oxonienſi, XLVIII. Hinc Sardicen-

* Male Edmundum vocat Queſnellus.

ſes pro Nicænis laudat Innocentius I. (A. 416. defunctus) qui ſolos etiam Nicænos Canones à Romana Eccleſia receptos, alibi teſtatur: pro Sardicenſi viciſſim Nicænum Canonem adduxit Ferrandus Diaconus: qua de re, & quomodo Codex ille novis ſubinde incrementis ſub Innocentio, Zoſimo, Cæleſtino & Leone Magno fuerit auctus, & excreverit in illam capp. XCVIII. magnitudinem, conſulere juvabit laudatum Queſnellum diſſertatione ad Leonem duodecima & decima quarta. Eandem plane Collectionem memorat Petrus Pithœus, qui Dionyſio Exiguo juniorem ratus, tres ejus evolvit MStos Codices, & poſt Dionyſium illius facit mentionem his verbis: *Incertus, cujus exemplaria duo ſunt in Bibliotheca Eccleſiæ Bellovacenſis. Tertium habet frater Franciſcus Pithœus, hoc titulo:* Continet Codex iſte Canones Eccleſiaſticos & Conſtituta Sedis Apoſtolicæ. *Incipit autem à Canonibus Nicæni Concilii, quibus admiſta ſunt quædam Sardicenſis Synodi capitula, cum præfatione & expoſitione fidei. Sequuntur Canones Carthaginienſis Synodi, Anquiritanæ, Cæſarienſis, Gangrenſis & aliorum plurium* (Carthaginienſis plenariæ contra Pelagium & Cæleſtium, Milevitanæ, Chalcedonenſis, Antiochenæ, Laodicenæ, CPolitanæ, Theleptenſis in Africa) *inſertis* (Conſtitutionum Imperatorum &) *Pontificum Romanorum Epiſtolis à temporibus Innocentii I.* (qui Epiſcopus Rom. fuit ab A. C. 402. ad 416.) *ad S. Leonem* (qui fuit ab A. 440. ad 461.) *cujus Epiſtola 98. ad Porum* (Dorum) *Beneventanum Epiſcopum eam collectionem claudit.* (Inſerta etiam Fauſtini presb. fides, libellus fidei Auguſtini, Cyrilli ad Neſtorium & variorum ad Leonem &c.

2) De Gallicana ante Dionyſium Exiguum collectione Canonum hæc Sirmondus præf. ad Concilia Gallicana: *Græcos quidem Canones & Africanos omnes, quos Dionyſius in ſua poſtea collectione poſuit, atque Epiſtolas Pontificum, quarum decreta Dionyſius excerpſit, & in ordinem redegit, habuiſſe in Codicibus ſuis Gallos, iisque etiam ante Dionyſii ætatem in Conciliis ſuis uti ſolitos, docent inprimis ſynodi aliquot Dionyſio ipſo vel ejus collectione antiquiores, ut Valentina, Regenſis, Arelatenſis II, Agathenſis, & Epaonenſis, in quibus citatos videmus Græcos Canones, Nicænos, Laodicenos & Ancyranos, non ex Dionyſiana translatione, quæ nondum erat, ſed ex altera vetuſtiore apud Gallos tum recepta: illa ipſa nimirum, quæ apud* Iſidorum Mercatorem *legitur, & quam Laur. Surius in editione Conciliorum cum Dionyſiana interpretatione conjunxit. Vidimus*

Digitized by Google

dimus & ipſi antiquæ hujus verſionis exemplaria non pauca, tum in his optimæ præ cæteris notæ quatuor, in Anicienſi, Corbejenſi, Remenſi ac Foſſatenſi.

3) *Dionyſius Exiguus*, natione Scytha, monachus & Abbas Romanus, rogatus à Stephano Salonitano Epiſcopo circa A.C. 500. Canones Eccleſiaſticos ex Græcis exemplaribus vertit, *quos hodie*, inquit Caſſiodorus c. 23. divin. lect. *uſu celeberrimo Eccleſia Romana complectitur*. Scripſit hæc Caſſiodorus circa A.C. 556. Et Gallis etiam ignotam non fuiſſe Dionyſianam hanc Canonum verſionem, priusquam ejus exemplar ab Epiſcopo Romano Hadriano ſub Carolo Magno acciperent, atque hac interdum uſos eſſe, Sirmondus probat ex antiqua collatione Canonum è Bibl. S. Benigni Divionenſis, atque ex aliis ejusmodi monumentis, Caroli ævo longe anterioribus, in quibus Canones Græci promiſcue nunc ex Dionyſiana, nunc ex vetere illa proferuntur. *Attamen certum eſt*, inquit, *illos priſcam illam libentius ſemper uſurpaſſe, ejusque uſum ad eadem usque Caroli magni tempora frequentaſſe, idque declarat inter cetera Capitulare Aquisgranenſe Caroli ejusdem, quod totum Græcis antiquæ verſionis auctoritatibus refertum eſt, præterquam in Canonibus Apoſtolicis, qui neceſſario ex Dionyſiana citantur, quia alia tunc illorum verſio nulla erat. Poſt hæc vero ſenſim ab ea deflexere, Codicemque Canonum Dionyſianæ collectionis per Hadrianum Papam Carolo Regi commendatum amplexi* &c. Confer Paſchaſ. Queſnelli diſſ. 16. ad Leonem Magnum & Carolum le Cointe tom. 6. Annal. Francor. p. 44. ſeq. Habet hæc Dionyſii Collectio

Canones 50. *Apoſtolicos*,
20. *Concilii Nicæni*,
24. *Ancyrani*,
14. *Neocæſarienſis*,
20. *Gangrenſis*,
25. *Antiocheni*,

Canones 59. *Concilii Laodiceni*,
3. *Concilii CPol.*
27. *Chalcedonenſis*,
21. *Sardicenſis*,
138. *Carthag. & diverſor. Conciliorum Africanæ provinciæ.*

Editionem hujus Codicis Dionyſiani, ſed ex interpolato, ut videtur * Codice debemus Chriſtophoro Juſtello Pariſ. 1628. 8. unde in tomo primo Bibliothecæ Canonicæ recuſus eſt, una cum ejusdem Dionyſii Exigui collectione decretorum ſive Epiſtolarum Pontificum Romanorum, de qua ſupra pag. 13. Tituli Canonum cum Epiſtola

H 3 Dio-

* Vide Paſchaſ. Queſnellum p. 774. ſeq. ad Leon.

Dionyſii ad Stephanum Salonitanum prodierunt Pariſ. 1609. 8. è Nic. Fabri Codice ad calcem Codicis Canonum veteris Eccleſiæ Romanæ, de quo ſtatim ſum dicturus.

4) Dionyſium in plerisque omnibus ſequitur Codex Canonum Carolo M. miſſus circa A. C. 787. ab *Hadriano* Papa, * & adjuncta recentius habens decreta Pontificum usque ad Gregorium II. (de quibus ſupra p. 13.) quæ ſeculo nono labente Gallis Nicolaus Papa commendavit. Hæc eſt collectio, quæ apud Burchardum *Nucleus Canonum*, & *Corpus Canonum* appellatur a Nicolao I. & Leone IV. can. ſi Romanorum diſt. 19. & can. de libellis diſt. 20. & cap. 2. de præbend. extr. Continet & hæc Conciliorum Canones eosdem, quos Dionyſiana *συναγωγὴ*, verſos è Codice Græco Orientali, quem à Jo. Tilio editum, dixi p. 37. præterquam quod Græci collectioni ſuæ inſeruerunt Synodum Carthaginienſem, cui S. Cyprianus interfuit, quam Latinorum corpus non admiſit, perinde ut nec canones poſtremos XXXV. Apoſtolicos, vel quæcunque poſt Africanos Canones apud Tilium ſequuntur. Primum editus eſt (ſatis emendate, judice Petro Pithœo, niſi quod in Africano Concilio quædam transpoſita ſunt) Moguntiæ 1525. fol. in ædibus Johannis Schœffer cum præfatione *Joannis Wendelſtini* data Francofurti ad Mœnum, qui ex tribus codicibus MStis illum vulgare ſe teſtatus, ſcribit *Canones Epheſinos* XII. qui apud Dionyſium etiam deſiderantur, ex uno tantum codice ſe addidiſſe. Titulus Collectionis in editione Moguntina eſt: ***Canones Apoſtolorum, veterum Conciliorum Conſtitutiones, Decreta Pontificum antiquiora.*** Sed à Franciſco Pithœo, qui nomine ſuo præterito curavit editionem Pariſienſem A. 1609. 8. inſcribitur ***Codex Canonum Vetus Eccleſiæ Romanæ.*** Denique cum ejusdem Franciſci Pithœi eruditis notis ſplendide recuſus eſt Pariſ. 1687. fol. additis Fulgentii & Creſconii breviationibus Canonum, quæ in priore edit. Pariſienſi etiam ſubjiciebantur, & Petri Pithœi fratris Miſcellaneis Eccleſiaſticis, in quibus (1. opuſculum de Græcis Latinisque antiquis Bibliorum interpretibus, auctius quam Anno 1609. 4. Carolus Labbeus inter Petri Pithœi opera ediderat p. 342. (2. Nicephori CPol. ſtichometria ſive Canon librorum Scripturæ S. Græce & Lat. p. 367. (3. Hiſtoria controverſiæ veteris de proceſſione Spiritus S. p. 355. (4. Fides Iſatis ſive

* Vide Juſtelli Bibl. Canonicam T. I. ante p. 97.

Digitized by Google

ſive Iſaaci ex Judæo, cujus meminit Gennadius cap. 26. de Script. Eccleſ. Incipit: *Quinque ſunt omnia quæ ſunt* p. 362. (5. Polycrates de Martyrio S. Timothei, diſcipuli S. Pauli Apoſtoli, primi Patriarchæ Epheſiorum Metropoli Aſiæ, ex Actis Synodis Epheſinæ, Latine, incipit: *Multi multas hiſtorias & vitas* p. 366. (6. Ordo Cameracenſis & Atrebatenſis Eccleſiæ, qualiter diebus Dominicis vel feſtivitatibus Sanctorum agendum eſt p. 368. (7. Sortes Apoſtolorum ex collectione Synodorum P. Pithœi p. 370. (8. Catalogus Synodorum Eccleſiaſticarum & Epiſtolarum Decretalium ex collectione adhuc inedita Petri Pithœi p. 374. -- 386. (9. Diſſertatio de anno Romano, tam priſco quàm Juliano & Gregoriano, ſeu potius Liliano p. 386. -- 389. (10. Abbonis Abbatis Floriacenſis (circa A.C. 970.) Apologeticus adverſus Arnulphum Epiſc. Aurelianenſem ad Hugonem & Robertum Reges Francorum, ex Bibliotheca D. Claudii le Peletier p. 395. -- 402. Ejusdem Abbonis & aliorum quorundam Epiſtolæ XIII. pag. 402. -- 429. Formulæ antiquæ Alſaticæ XXVII. p. 434. -- 448.

5) Epitome ſive *compendioſa traditio Canonum*, quam *Hadrianus* Pontifex Carolo Magno traditur Romæ obtuliſſe A.C. 774. edita primum ab Henrico Caniſio T. VI. Lect. Antiqu. Ingolſtad. 1604. 4. deinde in tomis Conciliorum Labbei tom. 6. p. 1800. & Harduini tom. 3. p. 2033. recuſa, in qua Canones Apoſtolici XLV. Ancyrani XXIV. Neocæſarienſes XV. Gangrenſes XX. Antiocheni XXV. Laodiceni LIX. Sardicenſes XXI. Carthaginienſes XXXIII. & diverſorum Africanæ provinciæ CV. Ab his diverſa ſunt *Capitula LXXX.* de Epiſcoporum juribus, quæ ex Græcis & Latinis Canonibus & Synodis Romanis atque decretis Præſulum ac Principum Romanorum ſparſim collecta, Ingilramo Mediomatricæ urbis Epiſcopo idem Hadrianus * Papa Romæ tradidit A. C. 785. quæ cum *Antonii Auguſtini* notis leguntur in tomo tertio Conciliorum Binii A. 1618. pag. 436. & tom. VI. Labbei p. 1828. & ſine illis notis tom. III. Harduini p. 2061. Illorum auctoritatem, quibus obtemperandum libenter ſubſcripſerat Hincmarus Laudunenſis, aſpernatur Hincmarus Rhemenſis c. 24. tom. 2. Opp. p. 475. & c. 36. p. 526.

6) *Fulgentii* Ferrandi Diaconi Carthag. qui circa A. C. 540. claruit, & cujus præter Creſconium meminit Gratianus diſt. 63. breviatio Canonum

* vel potius Hadriano obtulit Ingilramus. Vide Baluz. §. 4. præf. ad Anton. Auguſtin. de emendatione Gratiani.

Digitized by Google

num Eccleſiaſticorum, Capitulis CCXXXII. * contrahens præcipua, quæ continentur Canonibus Conciliorum *Ancyrani, Anquiritani, Antiocheni, Carthaginienſium, Cellenſis* ſive *Zellenſis, Conſtantinopolitani, Gangrenſis, Hipponenſium, Jucenſis, Laodicenſis, Macrianenſis, Marzianenſis, Mazaranenſis, Milevitani, Nicæni, Novacæſarienſis, Sardicenſis, Septimunicenſis, Suffetulenſis, Tenitani* & *Tusduritani*, & denique *Zellenſis* ex Epiſtola Siricii Papæ. Variis nævis ſcatere hanc breviationem docet Queſnellus diſſert. XV. ad Leonem Magnum p. 738. & pluribus oſtenſurus erat Franciſcus Florens in nova Ferrandi editione. Primus edidit cum Creſconio (de quo mox) *Franciſcus Pithœus* ex Codice MS. Eccleſiæ Trecenſis ſive Tricaſſinæ Pariſ. 1588. 8. deinde ad calcem Codicis Canonum Eccleſiæ Romanæ Pariſ. 1609. 8. Inde cum Dionyſii Exigui collectione Canonum *Chriſtoph. Juſtellus* Pariſ. 1628. 8. Hinc poſt *Antonii Dandini Alteſerræ* editionem, Auguſtoriti Pictonum 1630. 8. in qua indiculus breviationi antiquus cum notis annectitur, & poſt editionem *Petri Franciſci Chifletii* S. J. Divione 1649. 4. recuſa eſt hæc breviatio in tomo I. Bibliothecæ Canonicæ Voëlli & Juſtelli tom. 1. pag. 418. Pariſ. 1661. fol. & in Bibliotheca Patrum Lugd. 1677. tomo IX. ex Chifletii editione: & cum Codice canonum Eccleſiæ Romanæ & Petri Pithœi Miſcellaneis Eccleſiaſticis Pariſ. 1687. fol.

7) *Compendium ſacrorum Canonum*, quibus Eccleſia præſertim Hiſpanica regebatur ab ineunte ſexto ſæculo usque ad octavi initium. Hoc primus edidit illuſtriſſ. Cardinalis Joſephus Saenz de Aguirre tomo tertio Collectionis maximæ Conciliorum Hiſpaniæ, Rom. 1694. fol. putatque eſſe ipſam, de qua jam dixi Ferrandi breviationem, ſed auctam atque interpolatam, additis Conciliis & decretis poſt Ferrandi obitum ſancitis.

8) *Creſconii* ſive *Criſconii*, Epiſcopi Africani, qui circa A. C. 690. vixit, *Concordia libri Canonum*, ſive *breviarium Canonicum* ad Liberinum Epiſcopum per titulos 300. ** ex Canonibus Apoſtolorum & Nicænis, Ancyranis, Neocæſarienſibus, Gangrenſibus, Antiochenis, Laodicenſibus, Chalcedonenſibus, Sardicenſibus, Carthaginienſibus, nec non ex decretis præſulum Siricii, Innocentii, Zoſimi, Cæleſtini, Leonis

* Non XXXII, ut errore typographi legas, in B. Gebh. Theod. Meieri hiſtorica relatione de collectionibus canonum § 17.

** In Codice Helmſt. Capita 303. Vide ejusd. Meieri §. 26.

nis & Gelaſii. Editum primum à Franciſco Pithœo A. 1588. cum Ferrandi breviatione Canonum, & cum eadem in editionibus ſupra memoratis toties recuſum, etiam in tomo primo Bibl. Canonicæ Voëlli & Juſtelli, ubi etiam duplices indices harmonici in Ferrandum & Creſconium exſtant, & in appendice præterea p. 33.--112. ejusdem Creſconii *liber Canonum*, Canones ipſos & decreta eodem ordine per titulos trecentos deſcripta exhibens, ex Codice MS. Bibl. Claromontanæ S. J. In Codice MS. Patrum Oratorii Romani Mabillonius pag. 69. itineris Italici reperit hanc notam: *Concordia Canonum à Creſconio Africano Epiſcopo digeſta ſub capitulis trecentis. Iſte nimirum Creſconius bella & victorias, quas Johannes* * *Deſ. Patricius apud Africam de Saracenis geſſit, hexametris verſibus deſcripſit ſub libris - - -*

9) *Martinus* natione Pannonicus, ex Dumienſi Abbate *Braccarenſis* in Gallicia Hiſpaniæ Epiſcopus Capitula LXXXIV. ex Orientalibus Synodis collegit & ad Concilium Lucenſe A. C. 572. miſit, quæ in Synodo etiam Braccarenſi II. A. C. 572. probata ſunt. Citantur à Gratiano his titulis: *Ex Synodo Martini Papæ, ex Concilio Martini Papæ, ex Synodico;* non confundenda cum concilio Martini II. Papæ Romani, habiti Romæ contra Monothelitas A. C. 662. cujus meminit Beda lib. 4. Hiſtor. Angl. cap. 17. Citantur, ut notat Petrus Pithœus, in ordine celebrandi concilii apud Ivonem Carnotenſem part. 4. c. 246. & apud Burchardum in fine ex Synodo Salegonſtandienſi aut potius ex concilio Toletano IV. Vide Ambroſium Moralem lib. XI. Hiſtor. Hiſpan. cap. 4. fol. 6. verſo & lib. XII. cap. 24. fol. 127. Gregorium Turonenſem lib. V. Hiſtor. cap. 57. & de virtutibus ſancti Martini c. 11. Item vide Toletanum concilium X. tom. 6. Labbei pag. 467. In Martini capitulis nihil affertur ex canonibus Apoſtolicis, * ſed ex Nicænis, Ancyranis, Antiochenis, Laodicenis, Neocæſarienſibus, Gangrenſibus, nec non Carthaginienſibus, Arelatenſis denique & Toletani concilii, ac Braccarenſis atque Agathenſis. Etiam ex capitularibus c. 68. Prodierunt hæc Martini capitula in Conciliis Hiſpaniæ, Garſiæ à Loayſa A. 1593. & in Card. Aguirre tom. 2. p. 327. In Conciliis Labbei tom. 6. p.

I 902.

* In editione Harduini Tom. 3. p. 394. ad canonem Martini XXVI. citatur Canon *Apoſt.* 18. ſed vitioſe, nam legendum *Antiochen.* 20. ut recte habet Labbei editio.

Digitized by Google

902. & Harduin. tom. 3. p. 391. Exſtant etiam cum Jo. Doujatii notis in appendice ad tomum I. Bibliothecæ canonicæ Voëlli & Juſtelli, ut ſupra p. 52. annotavi. Vide ſis quoque Petrum de Marca VII. 18. 10. de Concordia Sacerdotii & Imperii, & Queſnellum diſſ. 12. ad Leonem magnum pag. 657. & de Martino ipſo Acta Sanctorum 20. Martii, & de cæteris ejus ſcriptis Nicolaum Antonium in Bibliotheca veteri Hiſpana lib. IV. cap. 3.

10) *Iſidorus* Hiſpalenſis A. C. 633. defunctus, (de quo fuſe idem Nic. Antonius lib. V. c. 4. & Henſchenius in Actis Sanctor. ad 3. April. & Jo. Mabillonius in ſeculo ſecundo Benedictino) poſt Dionyſium Exiguum Conciliorum & Decretalium collectionem & ipſe contexuit, quam *Decretum Canonum* Trithemius appellat, c. 232. de Scriptoribus Eccleſ. & Vincentius Bellovacenſis XXIII. 31. ſpeculi Hiſt. librum Epiſtolarum decretalium Romanorum Pontificum, canonumque conciliorum, ex quo Ivonis & Gratiani decreta fuerint excerpta. Hujus videtur meminiſſe ipſe Iſidorus lib. VI. Originum c. 16. ubi poſt commemoratos quatuor Synodorum generalium Canones, *Sed & ſi qua*, inquit, *ſunt Concilia, quæ ſancti Patres Spiritu Dei pleni ſanxerunt, poſt iſtorum quatuor auctoritatem omni manent ſtabilita vigore, quorum geſta in hoc opere condita continentur.* Diverſa eſt hæc collectio ab illa Iſidori Mercatoris, de qua mox, & ſupra p. 14. Sed de iſta adhuc inedita Iſidori Hiſpalenſis ita Steph. Baluzius præfat. ad Reginonem Prumienſem: *Dionyſii ſtudium imitatus poſtea eſt* Iſidorus *Epiſcopus Hiſpalenſis, qui præter ea quæ in collectione Dionyſii continentur, etiam diverſa Africæ Concilia, tum Gallicanas & Hiſpanicas Synodos in ſuam tranſtulit, Epiſtolas quoque inferens eorum Pontificum, qui poſt Damaſum Romanam cathedram tenuerunt, quam collectionem poſterorum diligentia auxit his Conciliis, quæ habita in Hiſpania ſunt poſt tempora Iſidori. Viderat unum collectionis illius exemplar vir illuſtriſſimus & excellentiſſimus in omni genere laudis Antonius Auguſtinus, Archiepiſcopus Tarraconenſis, illud ipſum fortaſſis, quod etiamnum exſtat in Bibliotheca Eccleſiæ Urgellenſis in provincia Tarraconenſi, in quo Epiſtolæ Romanorum Pontificum nullæ exſtant ante Damaſi ac Siricii tempora.*

11) *Iſidori Mercatoris* ſive *Peccatoris*, vel quicunque demum auctor fuerit, prævalentis Romanorum Epiſcoporum potentiæ, jure injuria am-

amplificandæ ſtudioſiſſimus, Moguntinis præſulibus Ricolfo & Otgario (non perinde Rabano) probata collectio facta poſt A C. 800. præter Epiſtolas decretales maximam partem commentitias Pontificum (de quibus ſupra p. 14. ſeq.) complectitur ſanctionum Eccleſiaſticarum farraginem ab Canonibus Apoſtolicis ad Concilium Hiſpalenſe ſecundum A.C.617. habitum, ſæpiusque prodiit ab A. 1524. in Conciliorum tomis, licet parum diſtincta parumque ſincera, ut p. 17. monere me memini. Auctor ipſe in præfatione, inprimis conqueritur de Codicum & interpretationum varietate, *ſed hoc oppido conturbat, quod diverſæ interpretationes varias ſententias faciunt, & licet unus ſit ſenſus, diverſæ tamen ſunt ſententiæ, aliæ longiores & aliæ breviores. Ea vero Concilia, quæ Græco ſunt edita ſtilo, amplius quam tripliciter aut quadrupliciter interpretata atque conſcripta reperimus.* Deinde ordinem & rationem operis ſui exponit his verbis: *In principio vero voluminis hujus, qualiter Concilium apud nos celebratur, poſuimus. - - - Denique propter eorum auctoritatem cæteris Conciliis præpoſuimus Canones, qui dicuntur Apoſtolorum, licet à quibusdam apocryphi dicantur, quoniam plures eos recipiunt, & ſancti Patres eorum ſententias ſynodali auctoritate roboraverunt, & inter Canonicas poſuerunt conſtitutiones. Deinde quarundam Epiſtolarum decreta, virorum Apoſtolicorum inſeruimus, id eſt Clementis, Anacleti, Evariſti & cæterorum Apoſtolicorum, quas potuimus hactenus reperire Epiſtolas usque ad Silveſtrum Papam. Poſtmodum vero Nicænam Synodum conſtituimus propter auctoritatem ejusdem magni Concilii. Deinceps diverſorum Conciliorum Græcorum & Latinorum, ſive quæ antea, ſive quæ poſtmodum facta ſunt, ſub ordine numerorum ac temporum, capitulis ſuis diſtincta ſub hujus voluminis aſpectu locamus, ſubjicientes etiam reliqua decreta Præſulum Romanorum usque ad ſanctum Gregorium, & quasdam Epiſtolas ipſius, in quibus pro culmine ſedis Apoſtolicæ non impar Conciliorum exſtat auctoritas.*

Catalogus Conciliorum & Auctorum, quorum teſtimoniis Iſidorus Hypobolimæus utitur

Ex Blondelli Prolegomenis ad Pſeudo-Iſidorum pag. 57. ſeq.

INDEX CONCILIORUM ET CANONUM.

Canones Apoſtolorum dicti. Scripti videntur circa A. D. 200. Sunt enim

nim velut appendix libri octavi Conſtitutionum, quarum ſententiam de Phœnice circa A. D. 208. expreſſiſſe videtur Tertull. lib. de Reſurrect. c. 13. & Dionyſius Alexandrinus verba citavit A. D. 260. ὡς φωνῆς Ἀποστολικῆς Euſeb. teſte lib. 7. c. 7. Concilium Antiochenum Canonem 33. ἀρχαῖον τῶν πατέρων κανόνα vocavit A. D. 341. Omnes vero Latine (ſi Baronio credamus) reddidit Dionyſ. Exiguus, circa A. D. 527.

Concilium Eliberitanum coactum A. D. 305.
Neocæſarienſe A. D. 314.
Arelatenſe I. eod. anno.
Nicænum A. D. 325.
Antiochenum A. D. 341.
Sardicenſe A. D. 347.
Laodicenum circa A. D. 360.
Conſtantinopolitanum Oecumen. A. D. 381.
CPolitan. aliud in cauſa Eutychetis congregatum A. D. 448.
Carthaginenſe I. A. D. 348.
II. A. D. 390.
III. A. D. 397.
IV. A. D. 398.
V. A. D. 401.
VI. A. D. 419.
Milevitanum I. A. D. 402.
Africanum ſub Theodoro Papa A. D. 646.

Collectio dicta Concilium Africanum, compilata ante A. D. 527.

Concilium Chalcedonenſe Oecumen. congreg. A. D. 451.
Romanum ſub Hilaro A. D. 465.
ſub Felice III. A. D. 487. & Gelaſio A. D. 494.
ſub Symmacho I. & III. A. D. 499. & 501.
IV. A. D. 502.
ſub Martino A. D. 649.
ſub Gregorio II. A. D. 721.
Agathenſe A. D. 506.
Aurelianenſe V. A. D. 552.
Pariſ. III. poſt A. D. 559.
Pariſienſe ſub Ludovico Pio A. D. 829.
Hiſpalenſe II. A. D. 619.

Con-

Digitized by Google

Concilium Toletanum VI. A. D. 619.
VIII. A. D. 653.
X. A. D. 656.
XI. A. D. 675.
Braccarenſe III. eodem anno.

SERIES EPISCOPORUM URBIS.

Julius I. ſedit is ab A. D.	337. ad	352.
Damaſus	367.	382. aut 384.
Siricius	385.	398.
Innocentius	402.	417.
Zoſimus	417.	418.
Bonifacius	418.	423.
Celeſtinus	423.	432.
Leo	440.	446.
Hilarus	461.	467.
Simplicius	467.	483.
Felix III.	483.	492.
Gelaſius	492.	496.
Anaſtaſius II.	496.	498.
Symmachus	498.	514.
Hormiſda	514.	523.
Vigilius	540.	555.
Gregorius I.	590.	604.
Agatho	678.	682.
Gregorius II.	714.	731.
Gregorius III.	731.	741.
Zacharias	742.	752.
Hadrianus	772.	795.

NOTITIA DOCTORUM ET HISTORICORUM ECCLESIASTICORUM.

Auctor Recognitionis Clementis Romani nomine ſcriptarum. Vixiſſe videtur circa A. D. 180. vel 200. cum Baſilius & Nazianzenus Philocaliæ cap. 22. teſtentur Origenem Tom. 3. in Geneſin, ex libro recognit. 10. binas paginas deſcripſiſſe: Ruffinus, cujus verſione Pſeudo-Iſidorus uſus eſt, eam

Digitized by Google

dicavit Gaudentio Eccleſiæ Brixienſis antiſtiti, quem in locum Philaſtrii A. D. 386. ſubrogatum conſtat.

Auctor primæ Clementinæ vel idem cum ſuperiore vel coævus. Falſarius verſionem à Ruffino elucubratam defloravit.

Euſebius Cæſarienſis ſcripſit ad Cæſarienſes ſuos A. D. 325. obiit 340.

Athanaſius magnus ſedit ab A. D. 326. ad 372. apologiam de fuga ſua ſcripſit A. D. 354.

Hilarius Pictavienſis ſcripſit de SS. Trinit. poſt A. D. 356. obiit A. D. 369.

Ithacius Clarus Oſſonobenſis claruit circa A. D. 385.

Gregorius Nazianzenus, Saſimorum Epiſcopatui præfectus A. D. 371. obiit anno 389. Maji 9.

Ambroſius Mediolanenſis ſedit ab A. D. 374. ad 397.

Prudentius natus A. D. 332. cœpit de rebus ſacris ſcribere A. D. 389. vitæ 57. Apotheoſin vero elaboravit poſt idololatriam ab Imperatoribus profligatam, vel anno 391. à Valentiniano, Theodoſio & Arcadio Impp. vel anno 395. ab Arcadio & Honorio.

Auctor commentarii in Paulum, Ambroſio adſcripti, vixiſſe videtur circa A. D. 380.

Hieronymus floruit ab A. D. 372. ad 420.

Auctor Epiſt. ad Oceanum de moribus Clericorum, T. IX. Operum Hieronymi inſertæ, quando vixerit incertum eſt, poſt annum D. 500. ſcripſiſſe veriſimile eſt.

Auguſtinus Hipponenſis Epiſc. ſedit ab A. D. 395. ad 430.

Cyrillus Alexandrinus ſedit ab A. D. 412. ad 444. ſcripſit adverſus Theodorum Mopſveſtenum circa A. D. 436.

Eucherius Lugdun. vel (ut alii volunt) *Euſebius Gallicanus* floruit circa A. D. 440. Eucherium Martiano & Valentiniano regnantibus, id eſt, ante A. D. 455. obiiſſe vult Gennadius de viris illuſtr. at A. 449. præciſe, Pithœi Proſper.

Atticus CPolitan. ſedit ab A. D. 405. ad 425. ad Afros ſcripſit A. D. 422.

Proclus CPol. ſedit ab A. D. 433. ad 446. ſcripſit ad Domnum Antiochenum in gratiam Athanaſii Perrheni ante A. D. 444.

Flavianus Conſtantinopolit. ſedit ab A. D. 446. ad 449. vel 450. ſcripſit ad Leonem Papam anno 448.

Proſper Aquitanicus floruit ab A. D. 427. ad 457. vel 466. ſi Baronium ſequamur; libros *de vita contemplativa* circa A. D. 450. ſcripſiſſe videtur

poſt

Digitized by Google

poſt obitum Hilarii Arelatenſis, cui Ravennius anno 449. ſucceſſit. Vide lib. 2. cap. 9.

Petrus Ravennas, Chryſologus dictus, ſcripſit ad Eutychem. A. D. 448.

Socrates perduxit hiſtoriam ad A. D. 439.

Theodoretus Cyrenſis ſcripſit Hiſt. Eccl. ante Concilium Epheſinum, * Baronio teſte ad A. D. 427. §. 28. eundem ab anno 423. ad 453. ſediſſe vult Baronius idem, ſed falſo, cum Gennadius & ex eo Beda de 6. ætatibus; Ado in Chronico, & Freculphus Tom. I. lib. 5. c. 18. diſerte doceant, eum *uſque ad Imperium Leonis ſenioris hiſt. deduxiſſe ſub eoque mortuum*: Marcellin. ad A. D. 466. eundem *de Incarnatione Domini adverſus Eutychem & Dioſcorum* ſcripſiſſe vult, quod confirmant Beda, Freculphus, Ado, Honorius. Sed & Theodoretus ipſemet quæſt. 38. in Deuteron. à Judæorum diſperſione, quam circa A. D. 73. contigiſſe putat Baronius, quadringentos ad ſua tempora annos numerat.

Sozomenus hiſtoriam continuavit ad A. D. 411.

Auctor Actorum Sylveſtri fabulas ſuas commentus videtur circa A. D. 440. vel 450. eas enim Gelaſii tempore Romani legere conſueverant.

Ennodius claruit circa A. D. 488. decretum de Cellulanis ſcripſit anno 502. Antonii vitam poſt annum 488. Apologeticum pro Symmacho Papa anno 503. Ticini ſedit ab anno 515. ad 521.

Benedictus Abbas eremum petiit A. D. 494. Caſſinenſe monaſterium fundavit poſt annos aliquot; circa idem tempus regulam ſcripſiſſe, anno 546. obiiſſe videtur Totila regnante. Vide Greg. Dial. lib. 2.

Caſſiodorus hiſtoriam tripartitam concinnavit circa A. D. 545. ejus enim meminit cap. 17. Lectionum divinarum, quas Synodi V. tempore ſcriptas ex cap. 5. colligere eſt. *Liberatus* paullo poſt obitum Vigilii ex eadem hiſtoria ſententiam Socratis de Neſtorio eruit.

Venantius Fortunatus floruit circa A. D. 590.

Iſidorus Hiſpalenſis ſedit ab A. D. 600. ad 636. libros *de Officiis* ante A. D. 633. quo Synodus Tolet. IV. congregata eſt, ſcripſit, eos enim dicavit Fulgentio Aſtigitano fratri, cujus ſucceſſor Abentius dicto Concilio Toletano ſubſcriptus reperitur. *Synonyma* poſt A. D 614. ſcripſiſſe videtur: tunc enim Joannes Cæſarauguſtanus Braulionis (cui nuncupata hæc lucubratio eſt) frater nondum Maximo ſucceſſerat; eſt autem veriſimile Braulionem ſub fraterno regimine Archidiaconatu, quem exercebat, cum ad eum Iſidorus ſcriberet, auctum fuiſſe. Quo tempore *Sententias* ſcripſerit, non liquet.

Ser-

* *Male* Nicænum *apud Blondellum legitur.*

Digitized by Google

Sergius Cypri Archiepiſc. ad Theodorum Papam A. D. 643. epiſtolam dedit.

Victor Carthag. ad eundem Theodorum ſcripſit A. D. 646.

Stephanus Dorenſis Epiſc. & Græci Archimandritæ libellos Martino I. & Synodo Lateranenſi obtulerunt A. D. 649.

Maurus Ceſenas, Maximus Aquilejenſis, & *Deusdedit Caralitanus*, quorum verba mutuatur epiſtolarum decretalium effictor, eidem Synodo interfuerunt.

Libri Pontificalis ſcriptor vixiſſe videtur ante A. D. 700. citatur enim à Beda, Amalario Fortunato, Walafrido Strabone, & aliis Anaſtaſio Bibliothecario, quem Bellarminus, Baronius & alii auctorem credunt, antiquioribus.

Bonifacius Moguntinus ſedit ab A. D. 719. ad 754. Annales à Pithœo editi, Hincmarus Remenſis epiſt. 6. cap. 29. Epitome ad hiſt. Bedæ, Hermannus Contractus in Chron. Baronius tamen ab A. D. 723. ad 755. Pontificatum tenuiſſe vult; auctorem vitæ ejusdem Bonifacii recentiorem Hincmaro (ni fallor) ſecutus.

Citat præterea Pſeudo-Iſidorus:

Eangith ſive Cangith Abbatiſſæ epiſtolam ad Bonifacium Moguntinum ſcriptam A. D. 721.

Conſtantini M. epiſtolam ſcriptam ad Ablavium A. D. 314. & epiſt. ad Epiſcopos Tyri congregatos A. D. 335.

Conſtantini junioris epiſt. ad Alexandrinos datam A. D. 338.

Theodoſiani Codicis libri II. Tit. 1. conſt. 4. dat. A. C. 379.
10. conſt. 2. & 3. dat. A. C. 321.
18. conſt. 1. dat. A. C. 321.
IV. Tit. 16. conſt. 2. dat. A. C. 379.
IX. Tit. 1. conſt. 6. dat. A. C. 334.
10. dat. A. C. 373.
12. dat. A. C. 374.
ult. dat. A. C. 423.
6. conſt. 3. dat. A. C. 397.
ult. dat. A. C. 423.
X. Tit. 10. conſt. 2. dat. A. C. 313.
2. dat. A. C. 319.
30. dat. A. C. 335.

Theo-

Theodoſiani Codicis libri XVI. Tit. 2. conſt. 23. dat. A. C. 376.
40. dat. A. C. 412.
41. dat. eod. anno.

Novell. *Neminem exhiberi* &c. ſcript. A. D. 450.

Aniani Comitis interpretationes editas A. D. 506. Alarici Regis 22. Meſſala & Areobinda Coſſ.

Juſtiniani Conſtitutionum A. D. 545. promulgatam adverſus tria capitula, libros nimirum Theodori Mopſveſteni, Theodoreti reprehenſiones 12. anathematiſmorum Cyrilli Alexandrini, & Ibæ Edeſſeni epiſtolam ad Marim Perſam.

Citat denique ex Hæreticorum lacunis:

Acacii Conſtantinopolit. epiſt. ad Simplicium Papam A. D. 476. dat.

Pauli Conſtantinopolit. Monothelitæ epiſt. ad Theodorum Papam ſcript. A. D. 646.

Conſtantis Imp. typum in gratiam Monothelitarum promulgatum A. C. 648.

Ex Judæis Philonem.

Ex Ethnicis Sixtum Pythagoræum, cujus ſententias è Græcis Latinas fecit Ruffinus, Hieronymo teſte, adverſus Pelagianos ad Cteſiphontem, in 22. cap. Hierem. & in 18. cap. Ezechielis.

12) *Theodori*, Cantuarienſis Archiepiſcopi, A. C. 690. defuncti, quem Tarſo Ciliciæ natum Vitallianus Papa Romæ ordinavit & in Angliam miſit, *Capitula Eccleſiaſtica CXX.* apud Dacherium tom. IX. ſpicilegii & Concil. Labbei tom. VI. pag. 1875. & Harduin. tom. III. p. 1771. Ejusdem Theodori *Pœnitentiale* omnium toto Occidente antiquiſſimum, editum à Jacobo Petito Pariſ. 1679. 4. Non integrum illud quidem, ſed quale ex duobus Codicibus Bibl. Thuanæ dare potuit, præcipua ſaltim ejus capita complectens. Titulos capitum LXXVIII. ediderat Henricus Speelmannus Lond. 1639. fol. tom. 1. Concilior. Angliæ, atque ex eo Petitus p. 83. qui plurima ſimilis argumenti ex priſcis pœnitentialibus libris & Canonibus adjunxit, atque eruditis notis ac diſſertationibus Theodorum illuſtravit, vindicavitque adverſus Jo. Morinum & alios novitatis eum arguentes. Integriorum Codicum MSS. Vaticani & duorum Anglicanorum mentionem facit Bailletus: * *Le preſent que Mr. Petit a fait au public, ſeroit plus com-*

K

* Jugemens des Savans tom. 2. part. 2. p. 568.

complet, s'il nous avoit donné le Penitentiel de Theodore ſur quelque Manuſcrit qui euſt eſté entier, tel qu'eſt celuy de la Bibliotheque du Vatican, qui a eſté lû & loué par Baronius, (ad A. 51. n. 24. & alibi) *& deux autres qui ſont en Angleterre, dont parle Speelmann.* Sed Cantabrigiæ quidem in Biblioth. Benedicti Codicem illum integriorem Speelmanno laudatum hodie adhuc ſupereſſe negat Caveus: Codice vero, qui in illa Bibliotheca ſervatur, & cujus apographum Pariſios transmiſſum eſt, ſola ait contineri excerpta, qualia Petitus edidit, licet Cantabrigienſis hujus MSti mentionem ille involvit ſilentio.

Operæ pretium eſt aliorum quoque Pœnitentialium libellorum Occidentalis Eccleſiæ hoc loco facere mentionem, cum de Græcis ſimilibus *Joannis Neſtevta* aliorumque à Joanne Morino publicatis dixerim volum. X. p. 164. ſeq. Atque primo loco memoranda ſummi & de hiſce litteris immortaliter meriti Viri *Antonii Auguſtini*, Archiepiſcopi Tarraconenſis, Canonum Pœnitentialium collectio vulgata cum notis, Tarracone 1582. 4. & recuſa Venetiis 1584. 4. rariusque hodie obvia, in qua occurrunt:

α) *Pœnitentiale Romanum*, quale Burchardus collectioni ſuæ inſeruit, in quo Pontificum Calixti II. A. 1109. & Innocentii A. 1130. mentio, & longe diverſum adeo & junioris ætatis, quam quod ex Codice antiquo Corbejenſi cum notis Hugonis Menardi lucem vidit, in ejus notis ad ſacramentarium Gregorii Magni Pariſ. 1642. 4. p. 238. atque cum iisdem recuſum eſt in Bibliotheca Patrum edit. Lugdun. tom. XIV. p. 926. nec non in nova Operum Gregorii M. editione: & ſine notis, ad calcem Morini de Pœnitentia. Hoc Cameracenſis Epiſcopus *Halitgarius*, qui A. 831. obiit, a ſcrinio Eccleſiæ Rom. deſcripſiſſe ſe teſtatur, igitur à Menardo ſub titulo Pœnitentialis Romani eſt editum, etſi quamplurima in eo deſiderentur capitula, quæ à Burchardo & aliis antiquis auctoribus ſub titulo Pœnitentialis Romani laudata ſunt, ut à Jac. Petito probe notatum.

β) *Bedæ* presbyteri A. C. 735. defuncti, ſive *Egberti* Eboracenſis Archi-Epiſcopi (defuncti A. 767.) de remedio peccatorum, excerptum ex Canonibus Catholicorum Patrum vel pœnitentiæ ad remedium animarum, Domini Egberti Archiepiſcopi. Recuſum Pariſ. 1641. cum Antonii Auguſtini juris Pontificii epitome, quæ Romæ 1614. fol.

Digitized by Google

fol. lucem viderat : & in Operibus Bedæ Venerabilis tom. VIII. p. 961. -- 968. & in Speelmanni Conciliis Angliæ tom. 1.

γ) *Rabani Mauri* Archiepiſcopi Moguntini, A. C. 856. defuncti, pœnitentium liber, poſt A. 841. ſcriptus ad Otgarium Archiepiſcop. Moguntinum, cui Rabanus deinde ſucceſſit. Exſtat etiam in Operibus Rabani tom. VI. p. 154. -- 165.

δ) *Gregorii Thaumaturgi* & *Gregorii Nyſſeni* Græcorum Patrum Epiſtolæ Canonicæ.

ε) *Canones Pœnitentiales Aſtenſes*, in ditione Sabaudiæ.

Poſt Antonium Auguſtinum vir & ipſe doctiſſimus *Joannes Morinus* ad calcem præclari operis de diſciplina in adminiſtratione ſacramenti pœnitentiæ, quod Pariſiis primum 1651. fol. editum, deinde Bruxellis 1685. ac denique Venetiis 1702. recuſum exſtat, novam pœnitentialium libellorum collectionem dedit in qua occurrunt:

a) Antiquus Pœnitentialis Romanus, qualem ab *Halitgario* excerptum & ab Hug. Menardo editum jam dixi.

b) *Egberti* Eboracenſis Archiepiſcopi, defuncti A. C. 767. Excerptum ſive capita 245. de Canonibus Catholicorum Patrum, vel pœnitentiæ ad remedium animarum. Sive pars ſive epitome operis in quatuor libros diſtincti & adhuc inediti, quod in variis Cantabrig. & Oxonienſibus Bibliothecis ſupereſſe MStum Caveus teſtatur. Partem vulgaverat etiam Speelmannus tom. 1. Concil. Angl. atque inde exhibuit Labbeus tom. 6. Concil. p. 1586. 1601. & Harduinus tom. 3. p. 1961. 1976. cum ejusdem Egberti Dialogo per interrogationes & reſponſiones de inſtitutione Eccleſiaſtica pag. 1979. (Labbeus pag. 1604.) quem Dublinii vulgaverat *Jac. Waræus*, * eques, A. 1664. 8.

c) Tres Pœnitentiales Andegavenſes, ex Codicibus MSS. D. de Loyauté, civis Andegavenſis & in ſuprema Pariſienſ. curia advocati.

d) Excerpta pauca è Reginone, Pœnitentiali Romano, Pœnitentiali Theodori Cantuar. & Bedæ. *Regino*, ex Abbate (ab A. 892. ad 899.) Prumienſi Ord. Benedicti in ditione Germaniæ Trevirenſi, Monachus S. Maximini Trevirenſis, (Chronico ** ad Alberonem Meten-

* Male *Jo. Vavræus*, Harduino & Labbeo.

** Prodiit Reginonis Chronicon Moguntiæ 1521. fol. & inter ſcriptores rerum Germanicarum

Digitized by Google

ſem Epiſcopum, quod à Chriſto nato ad tempora ſua A. C. 907. deduxit, non incelebris) qui opus inſigne Canonum, quod in uſus diœceſis maxime Treverenſis, hortante Archi-Epiſcopo Trevirenſi Ratbodo, circa A. C. 906. compoſuit, editum primum à B. D. Joach. Hildebrando, ex Codice Bibliothecæ Helmſtadienſis, qui olim Flacii Illyrici fuit, & in quo præterea exſtat Synodus Remenſis adverſus Arnulphum * A. C. 991. Editum autem eſt hoc titulo: *De diſciplina Eccleſiaſtica veterum, præcipue Germanorum, libri duo.* Helmſt. 1659. 4. Fatetur ipſe Hildebrandus in defectu Codicis MS. huncce ſe titulum præfixiſſe ex ſuo ingenio, nam in Viennenſi Codice, quem poſtea nactus eſt, ipſe notat inſcribi *de Eccleſiaſticis diſciplinis & religione Chriſtiana*, atque hunc titulum Trithemio etiam inſpectum ſervavit in ſua editione Stephanus Baluzius, qui Reginonis libros duos, quorum prior Clericorum res maxime, poſterior Laicorum ſpectat, ad Helmſtadienſem editionem, veteremque Codicem MS. Bibl. Oratorii Pariſienſis, eodem quo uſus fuerat Morinus emendatos: cum notis, citatisque in margine Canonum & Capitularium regularumque monaſticarum, nec non Burchardi & aliorum locis vulgavit Pariſ. 1671. 8. Idem Baluzius præf. ad Ant. Auguſtinum de emendatione Gratiani §. 17. obſervat Reginonem admodum raro uti Pſeudepigraphis Epiſtolis decretalibus ab Iſidoro Mercatore collectis. Subjunxit Hildebrandus Varias Lectiones non Viennenſis modo Codicis ſed Moguntini quoque, nec non appendicem plurium capitum quæ in MS. Helmſtadienſi abſunt. Eam appendicem etiam auctam & emendatam Baluzius adjunxit, una cum *Rhabani Mauri* Pœnitentiali altero quod *Epiſtola ad Heribaldum* Epiſcopum Alcedronenſem ſive Autiſſiodorenſem, A. C. 853. ſcripta, continetur, & lucem viderat in Petri Stevartii tomo ineditorum, Ingolſtad. 1616. 4. Eadem multa hæc Epiſtola quæ Rabani Pœnitentium liber ſupra memoratus continet, & citatur non raro tum à Reginone tum ab Ivone, Gratiano, &c. Reginonis effigies ære deſcripta exſtat

rum Piſtorii tomo primo, Francof. 1583. fol. nec non cum Chronico Conradi de Lichtenau, Argentorat. 1609. fol. Numeros annorum ab ipſo eſſe auctore notat Mabillonius itineris Germanici pag. 23. De MSto Vindobonenſi vide Lambecium lib. 2. pag. 390.

* De hac vide Baluzium præf. ad Anton. Auguſtin. de emendatione Gratiani §. 14. & præf. ad Reginonem §. 4. ſeq.

ſtat in Iſaaci Bullarti Academia ſcientiarum, edita Gallice Pariſ. 1682. fol. tom. 1. pag. 121.

e) Excerptum ex regulæ *Chrodogangi* circa A. C. 757. Canonicis ſuis datæ cap. 28. 29. 30. Chrodogangi hujus, ab A. 742. ad 766. Metenſis Epiſcopi, qui aliis Crodegrandus ſive Crodogandus (Trithemio c. 255. de Script. Eccleſ. Ruggandus) Regula Clericis Metenſibus præſcripta, in qua S. Benedicti Regulam frequenter ſequitur, edita eſt à Luca Dacherio tom. 1. ſpicileg. p. 205. & minus interpolata à Labbeo tom. 7. Concil. p. 1444. & Harduino tom 4. p. 1181. & à Carolo le Cointe tom. 5. Annal. Eccleſiæ Francor. ad A. C. 757. Vide etiam Andream du Cheſne tom. 2. Scriptor. Francor. p. 204. & Concilium Aquisgranenſe A. C. 816. & regulam ex Chrodogando & aliis, quam dant Labbeus tom. 7. Concil. pag. 1464. & Harduinus tom. 4. p. 1198.

f) Excerpta ex tribus Codicibus Turonenſis Eccleſiæ, tribus Remenſis, & duobus Bellovacenſis, duobus Collegii Foxenſis Toloſani: quatuor Codicibus Eccleſiæ Rothomagenſis, & decem variis Codicibus MSS. Abbatiæ S. Victoris Pariſ.

g) Notitia de *Ordine Romano* MS. breviore & antiquiore, atque adeo ſincerlore quam in Melch. Hittorpii ſcriptoribus de Divinis Officiis Colon. 1568. fol. ſub init. & in Operibus Georgii Caſſandri p. 97. & in Bibliothecis Patrum ſæpe prodiit ab Alcuino, ut videtur, ad ætatis ſuæ mores auctus & interpolatus. Vide Henr. Warthoni auctarium ad Uſſerium de ſacris Scripturisque vernaculis p. 359.

h) Notitia de antiquiſſimo Sacramentario Gelaſiano, quod ex Petaviana venit in Bibliothecam Chriſtinæ, Reginæ Sveciæ. De libro ſententiarum Magiſtri *Roberti Pulli*, Cardinalis, circa A. C. 1144.

i) Ex duobus ſacramentariis Toloſanis Excerpta, & Ordo Pœnitentiæ imponendæ, & de reconciliatione Pœnitentium.

k) Ex Codice MS. Abbatiæ Dionyſianæ in agro Pariſienſi.

l) Ex duobus Sacramentorum libris in Bibl. Thuana.

Ab eo tempore *Jacobus Petitus* ad calcem Theodori Cantuarienſis edidit Excerpta ex Pœnitentialibus MSS.

α) Magiſtri *Bartholomæi*, Oxonienſis Epiſcopi.

β) *Petri* Pictavienſis, Canonici S. Victoris.

Digitized by Google

γ) Magiſtri *Roberti de Flamesbure*, Canonici S. Victoris & Pœnitentiarii.

δ) Magiſtri *Joannis de Deo.*

ε) Ex Anonymo de Sacramento Pœnitentiæ in Bibl. S. Victoris Pariſ.

ϛ) Ex formulario Pœnitentiali MS. Bibl. Regiæ Navarræ.

ζ) Ex libro MS. Bibl. S. Victoris Pariſ. cui titulus: *Correctior & Medicus, qui correctiones corporum & animarum medicinas continet.*

η) Ex libro Pœnitentiali MS. Bibl. Victorinæ à diverſis libris Pœnitentialibus deſumto.

ϑ) Ex tractatu de Pœnitentia in ſumma ſcholaſtica *Petri* Cantoris Pariſ. in ſumma *Magiſtri Præpoſitivi*, Cancellarii Pariſ. & in ſumma Magiſtri *Roberti de Chorcon*, Cardinalis.

Præter hæc ab Antonio Auguſtino, Jo. Morino & Jac. Petito vulgata, huc faciunt:

Collectio antiqua Canonum Pœnitentialium ſæculo IX. antiquior, inque tres diſtincta libros, quam tomo undecimo ſpicilegii vulgavit Lucas Dacherius Pariſ. 1672. 4. Præfationem hujus operis vidit & partem ejus vulgavit Beatus Rhenanus in admonitione de Tertulliani dogmatibus, teſtatus opus ipſum magno redimere ſe cupere. Vide Baluzium ad Gratianum p. 462.

Halitgarii Epiſcopi Cameracenſis, qui A. C. 831. obiit, de vitiis & virtutibus, remediis peccatorum & ordine atque judiciis pœnitentiæ, libri ſex, quorum *ſextus* ſive ultimus eſt Pœnitentiale Romanum, de quo ſupra p. 74. abunde dixi. Libros V. in lucem protulit Henr. Caniſius tom. V. lect. antiqu. parte 2. p. 227. Ingolſtad. 1604. 4. Inde recuſi ſunt in Bibliotheca Patrum Colon. 1618. tomo VIII. & Pariſ. 1654. tomo V. & Lugd. 1672. tomo XIV. Ex his *Liber I. & II.* iidem ſunt, qui inter *Rabani Mauri* Archi-Epiſcopi Moguntini, A. C. 856. defuncti, opera prodiere tom. 6. p. 125. Liber I. & II. de vitiis & virtutibus, & peccatorum ſatisfactione in remediis, ſive de pœnitentiis. *Liber III. & VI.* Halitgarii reſpondent libro II. & III. ſub ejuſdem Rabani nomine editis tom. 6. p. 116. ſeq. de quæſtionibus Canonum Pœnitentialium ad Heribaldum Epiſcopum Autiſſiodorenſem. *Liber quintus* Halitgarii denique idem eſt, qui ſub Rabani nomine ad Heribaldum legitur primus tom. 6. pag. 110. Supereſt liber tertius ſive ultimus *Rabani* de vitiis & virtutibus, qui eſt de

gravibus

gravibus mortalibus peccatis & eorum ſatisfactione, capita LXXXIII. tom. 6. p. 130--154.

S. Columbani, Luxovienſis in Burgundia Abbatis, qui A.C. 615. obiit, Pœnitentiale MS laudat Hugo Menardus p. 932. ad Gregorii M. Sacramentorum librum. Ejusdem Columbani de pœnitentiarum menſura taxanda, ſive pœnitentiale ad calcem ejus regulæ cœnobialis, prodiit in Codice Regularum Holſtenii, Rom. 1661. 4. Pariſ. 1663. 4. parte 2. pag. 98. & inter Columbani opera à Patricio Flemingo edita Lovan. 1667. & in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. tom. XII. p. 21.

Cumeani ſive *Cummiani* Abbatis Hiberni, qui circa A. C. 660. diem obiit ſupremum, liber de pœnitentiarum menſura exſtat in eodem tomo XII. Bibliothecæ Patrum Lugd. p. 42--48. Ediderat Patricius Flemingus ex Codice Bibl. Sangallenſis, & Columbano adjunxerat.

Liber Pœnitentialis ad inſtar libri Canonum pœnitentialium ex SS. Auguſtini, Hieronymi & Gregorii M. dictis, neſcio quo auctore collectus & ſine loco aut anno impreſſionis editus in fol. fuit in Bibl. Sarraziana, in cujus Catalogo memoratur p. 32.

Pœnitentiale ſive judicia congrua pœnitentibus, capitula XXXIII. excerpta ex Patrum dictis Canonumque ſententiis prodierunt in Bibliotheca Patrum Pariſ. 1589. & 1654. tom. VI. & tom. VI. Concil. Labbei p. 1468. & tom. III. Harduini pag. 1869. ſub nomine *Gregorii III.* (Papæ ab A. C. 731. ad 741.) Petro Pithœo videtur poſterioris ſcriptoris.

Collectio Canonum Pœnitentialium MS. in Bibl. Michaëlis Thomaſii, Epiſcopi Ilerdenſis, qua uſi correctores Romani ad Gratianum.

Eugenii Papæ Canones Pœnitentiales in Bibliotheca Jo. Tilii MS. memorat idem Pithœus.

Canones XLVII. Pœnitentiales, decreto Gratiani ſubjecti in editione Pithœorum atque aliis quibusdam, & *Gratiani* ipſius tractatus *de pœnitentia*, inſertus cauſæ XXXIII.

13) *Burchardus* ſive *Brocardus* * Haſſus, ex Lobienſi Monacho Diœceſis Leo-

* Hinc *brocardica juris*. Confer Celeberr. D. Chriſtiani Thomaſii diſſert. de brocardico, *cauſa fatua excuſat à dolo*. Damaſii *Burchardica* ſive regulas Canonicas ex recenſione Petri Alauni Aquilii, Colon. 1564. 8.

Leodienſis, Ord. S. Benedicti, Wormacienſis ab A. C. 996. Epiſcopus, ab *Olberto* Abbate poſtea Gemblacenſi, præceptore ſuo adjutus * Walterio Spirenſe Epiſcopo impellente compoſuit, & Brunichoni Eccleſiæ Wormatienſis præpoſito dicavit *duodecim tomos decretorum* collectos ex ſacris litteris, ex Conciliis & Epiſtolis ſpuriis decretalibus, † nec non pœnitentiali Romano, Theodori & Bedæ & ex ſcriptis SS. Gregorii, Hieronymi, Auguſtini, Ambroſii, Benedicti, Baſilii Magni & Iſidori, & ſub titulis digeſtos. Hoc opus ipſum integrum nec dum lucem vidit, ſed tantum excerpta ex illo diviſa in *libros XX.* ex quibus Surius modo XVI. habuit, quibus in Conciliorum editione utitur ſub hoc titulo, *ex Codice XVI. librorum.* Exemplaria vetuſtiſſima Burchardi Pithœus teſtatur exſtare in Bibliothecis Eccleſiarum Carnotenſis, Tricaſſinæ, Veſuntinæ, Burdigalenſis. In Hendreichii Pandectis Brandenburgicis pag. 794. memoratur editio Burchardi Pariſienſis 1499. 8. quam nunquam videre me, nec ab aliis laudari memini. Sed cum viginti illis, quos dixi, libris Decreti, *lex familiæ* excuſa eſt Coloniæ 1548. (1549.) fol. & 1560. fol. ex editione Bartholdi Queſtenburg. Eadem deeſt in editione Pariſ. 1549. (1550.) apud Joannem Foucherium, 8. Sed hanc claudunt *Canones Synodi Salegunſtadenſis* ſub Aribone Moguntino Archi-Epiſcopo, cui Burchardus præſens adſuit A. C. 1023. & *quomodo initianda Synodus*, ſive Conſtitutio ordinis qui in celebranda Synodo obſervari debet. Bene multa accepiſſe Burchardum a Reginone, nec pauca de ſuo addentem multa corrupiſſe, notat Baluzius ad Reginonem p. 454. ſq. & ad Gratian. p. 539. 542. &c. Idem in præf. ad Ant. Auguſtinum de emendatione Gratiani § 18. teſtatur, ſe tria vidiſſe Burchardi antiquiſſima exemplaria optimæ notæ. Ex his Codicem Dionyſii Talonii, laudat p. 497. 502. &c. Atque editos libros non ſatis integros atque emendatos exſtare, obſervatum etiam in Georgii Caſſandri Operibus p. 1091. & 1098. *Nacti etiam ſumus*, inquit, *MStum opus Burchardi, quod obiter tantum cum impreſſo Pariſiis Anno MDXLIX. contulimus, & deprehendimus epiſtolæ phraſin totam immutatam. In libro vero XX. impreſſus liber capita C. exſcriptus vero*

* Vide Baluzium §. 18. præf. ad Anton. Auguſtin. de emendatione Gratiani.

† Blondellus prolegom. ad Pſeudo-Iſidor. p. 98. Viciſſim Capitularibus noluiſſe Burchardum uti, notat Baluzius ad Gratian. p. 530. 539. &c.

Digitized by Google

vero CLVIII. continet, & quorundam capitum ordo immutatus legitur. Joannis Molinæi tamen editio, quem Burchardi libris emendandis operam locaſſe Caſſander ibidem teſtatur, lucem haud vidit. Non ipſo Burchardi opere ſed tantum illius epitome uſum fuiſſe Gratianum monet Guido Pancirollus III. 1. de claris legum interpretibus. Argumenta librorum viginti editorum adſcribere ſuperſedeo, quia iſta habes etiam apud Gerh. Maſtrichtum Hiſtor. Juris Eccleſ. § 251. & Caſp. Sagittarium tom 2. introduct. in Hiſtor. Eccleſ. p. 750. ſeq. Obiit Burchardus A. C. 1025. 13 Kal. Sept.

14) *Ivo* Carnotenſis ab A. 1092. Epiſcopus egregius doctrina, zelo, prudenti conſtantia & fide, diem obiit A. 1115. de cujus vita Johannes Fronto in opuſculis, quæ nuper junctim excudenda dedi Hamb. 1720. 8. & ante opera Ivonis edita ex Joh. Baptiſtæ Soucheti recenſione, Pariſ. 1647. fol. & in Actis Sanctorum 20. Maji tom. V. p. 247. Vide & Jacobi Hommey ſupplementum Patrum pag. 526. atque librum editum Pariſ. 1701. 12. *l'Eſprit d'Yve de Chartres dans la conduite de ſon diœceſe & dans la Cour de France & de Rome.* Journal des Savans 1701. pag. 540. Hujus Ivonis *Pannormia* (ita enim conſtanter veteres codices & Trithemius, non *Pannomia*) exſtat diviſa in partes octo: exſtat etiam major *liber Canonum* ſive *decretum Ivonis* in partes XVII. digeſtum, & curante Jo. Molinæo Gandenſi viro doctiſſimo Lovanii 1561. fol. editum, poſtea cum aliis Ivonis ſcriptis Pariſ. 1647. fol. ad fidem Codicis antiquiſſimi S. Victoris Pariſ. recuſum. Pannormia prodiit Baſileæ 1499. 4. expenſis Michaelis Furter, cum præfatione Seb. Brandt: & Lovanii 1557. 8. curante Melchiore à Vosmediano. Utrique operi præmittitur præfatio, quæ his verbis incipit: *Excerptiones eccleſiaſticarum regularum, partim ex Epiſtolis Romanorum Pontificum* (etiam ſpuriis illis,* Burchardi exemplo) *partim ex geſtis Conciliorum Catholicorum Epiſcoporum, partim ex tractatibus Orthodoxorum Patrum, partim ex inſtitutionibus Catholicorum Regum* (quas Regum leges Burchardus omiſerat) *nonnullo labore in uno corpore adunare curavi.* Sebaſtianus Brandt ſuſpicatur Pannormiam eſſe compendium, quod ex majori Ivonis decretorum opere concinnaverit *Hugo* Catalanus.** Et ſane Vincentius Bellovacenſis XXV. 84. ſpeculi Hiſtorial. cum dixiſſet

* id. Blondellus pag. 100.

** Circa A. 1100. vid. Jac. Bergomas.

librum decretorum Ivonis, non parvæ quantitatis eſſe, nec facile portatilem, ſubjungit: *Hugo Catalanenſis ex eodem volumine abbreviato libellum portatilem legitur compoſuiſſe, qui & ipſe apud nos eſt & ſumma decretorum Ivonis appellatur.* Hanc Brandti conjecturam videtur firmare, quod Innocentius ſecundus, cujus decreta in calce Pannormiæ leguntur, poſt Ivonem fuit. Verùm Anton. Auguſtinus & Steph. Baluzius ** teſtantur illa in antiquiſſimis Codicibus Pannormiæ non extare, ſed à recentiore manu eſſe addita. Neque pro epitome majoris operis haberi poteſt, cum pauciora habeat in quibus cum illo convenit, neque in Codicibus vetuſtis *ſumma decretorum*, quo titulo epitomen memorat Vincentius, ſed *Pannormia* appellatur. Igitur Baluzio aſſentior, Hugonis epitomen intercidiſſe, & Ivonem ipſum primo compoſuiſſe Pannormiam, deinde cum probari eam legentibus videret, ad majus opus concinnandum etiam animum appuliſſe. Majus hoc decreti opus una cum Pannormia lucem vidiſſe Baſileæ 1499. 4. præter rem traditur a præſtantiſſimo Caveo in hiſt. literaria Scriptorum Eccleſiaſticorum, & in Laur. Neocori Bibliotheca novorum librorum A. 1698. p. 58. Libro *primo* majoris operis, res ad ſacrum Baptiſmum & Confirmationem pertinentes exponuntur. *Secundo* de Sacra Cœna & Miſſa & ſanctitate aliorum ſacramentorum. *Tertio* de Eccleſia & rebus Eccleſiaſticis. *Quarto* de feſtis ac jejuniis, Scriptura ſacra, Eccleſiæ conſuetudinibus & Conciliis. *Quinto* de primatu Eccleſiæ Romanæ, & de Primatum, Metropolitanorum, Epiſcoporumque Ordine ac juribus. *Sexto* de vita, ordine & cenſura Clericorum. *Septimo* de Monachis. *Octavo* de conjugio & virginitate, de raptu, concubinatu, adulterio. *Nono* de inceſtu & gradibus prohibitis. *Decimo* de homicidiis voluntariis & involuntariis. *Undecimo* de Magis, ſagis, hiſtrionibus. *Duodecimo* de mendacio, perjurio, &c. *Tertiodecimo* de furto, uſuris, venatoribus, ebrioſis, furioſis, Judæis. *Decimoquarto* de excommunicatione. *Decimoquinto* de pœnitentia. *Decimoſexto* de officio & judiciis Laicorum. *Decimoſeptimo* SS. Patrum, & Gregorii M. præ cæteris ſententiæ de Fide, Spe & Charitate.

Quo facilius & *Pannormiam* poſſis cum majore illo decreto conferre, ac

** Baluz. §. 23. præf. ad Anton. Auguſtin.

Digitized by Google

ac quam veriſimiliter pro epitoma ejus haberi poſſit, judicare; en tibi etiam hujus librorum octo argumenta, qualia auctor ipſe in calce prologi expoſuit. Prima pars *bujus libri continet de ſide & de diverſis bareſibus, de ſacramento, id eſt Baptiſmate & miniſterio baptizandorum & conſecrandorum & conſignandorum & conſignatorum & de obſervatione ſingulorum, & quid conferat Baptiſmus, quid Confirmatio. De ſacramento Corporis & Sanguinis Chriſti. De Miſſa & ſanctitate aliorum Sacramentorum.*

Secunda pars *continet de conſtitutione Eccleſia & oblationibus fidelium. De dedicatione & conſecratione Eccleſiarum & Altarium. De ſepultura & presbyteris, & de eorum Eccleſiis. De Decimis & legitima poſſeſſione, & de confugientibus ad Eccleſiam. De ſacrilegio. De libertorum tutela. De alienatione & communicatione rerum Eccleſiaſticarum. De Scripturis & authenticis Conciliis.*

Tertia pars *continet de electione & conſecratione Papæ, Archiepiſcoporum: de ordinibus, de clericis & de laicis: ordinandis & non ordinandis. De mutatione Epiſcoporum. De ordinatis non reordinandis. De continentia ordinatorum. De ſimoniace ordinatis & ordinatoribus, quod omnino ſint deponendi, & quod miſericorditer reconciliandi. De profeſſione bareticorum. De lapſu in ſacris ordinibus, quod non debeant miniſtrare, & quod miſericorditer ad miniſtrandum poſſint accedere. De clericis bomicidis, quod non debent miniſtrare. De uſurariis. De ſervis per ignorantiam ordinatis, qui debeant manere in ordinatione, qui non. De clericis ebrioſis ſcurrilatoribus: de monachis. De ætate, qua poſſint parentes contradicere religioni filiorum, & qua non poſſint: de viduis & virginibus velatis: De Abbatiſſis.*

Quarta pars *continet de primatu & dignitate Romanæ Eccleſia: de Conciliis convocandis. De provincia, quomodo ſit conſtituenda: de poteſtate Primatum & Metropolitanorum Epiſcoporum. De negotiis & cauſis Clericorum, ubi debeant tractari. De ſpoliatis reveſtiendis. De accuſatione, & quo ordine, & a quibus perſonis, & adverſus quas perſonas debeat vel non debeat fieri. De teſtibus, qui & quomodo, & quot & in quo negotio teſtificari debeant. De judicibus, quales debeant eſſe, & quando ſententiam judicii debeant proferre. De appellatione, quo tempore & qua ratione debeat fieri, & de pœna male appellantium.*

Quinta pars *continet de clericis, ſola infamia ſine teſtibus, accuſatis, quota manu ſe debeant purgare. De cauſis & negotiis laicorum. De vocatione excommunicandorum. De licita & illicita excommunicatione. De abſolutione.*

De illis, qui excommunicatis in fidelitate aut ſacramento adſtricti ſunt, poſſunt ſine perjurio abſolvi ab illo ſacramento. De hæreticis poſt mortem excommunicandis. Quod ſit communicandum non ex nomine excommunicatis.

Sexta pars *continet de nuptiis, quo ſcilicet tempore & inter quas perſonas & qua de cauſa debeant fieri. De tribus, quæ perfectum reddunt Conjugium. De perfecto & imperfecto Conjugio. De Concubinis. De Conjugibus, quorum alter ſine altero continentiam vovit, vel religionis habitum ſumſit. De uxoribus, quæ viris in captivitatem ductis, aliis nupſere. Quod ſit conjugium inter perſonas ejusdem religionis vel fidei: non poteſt & inter Judæos; inter perſonas vero, quæ non ſunt ejusdem religionis vel fidei, non poteſt fieri conjugium. Quibus de cauſis non debeat ſolvi conjugium. Cujusmodi conjunctio non facit conjugium. De ſeparatione conjugii non ob cauſam fornicationis.*

Septima pars *continet de ſeparatione Conjugii ob cauſam fornicationis carnalis. De viro, qui cum alterius uxore fornicatur, quod poſt mortem mariti non poteſt eam habere uxorem. De interfectoribus conjugum ſuarum. De fornicatione ſpirituali, quod propter eam licite dimittatur uxor. De reconciliatione conjugum. De ſacramentis, quod debent viri facere mulieribus, & mulieres viris ſuis quando reconciliantur. De ſubjectione, qua debent uxores ſubjici viris ſuis. Qua ratione non debet fieri conjugium inter parentes. De eo, quod unus vir non poteſt duas commatres ducere unam poſt aliam. De eo, qui cum filiola ſua aut cum commatre ſua, aut qui filium ſuum baptizavit, aut ejus uxor filium ſuum, aut privignum ſuum de ſacro fonte levavit, aut ad confirmationem tenuit, & ideo voluit ſeparari. In quo ramuſculo conſanguinitatis poſſunt conjugia fieri. De accuſatione conſanguinitatis, & à quibus perſonis debet fieri. De inquirenda parentela & de inceſtuoſo conjugio: diſcidio de gradibus conſanguinitatis, recto & transverſo ordine diſpoſitis.*

Octava pars *continet de homicidio ſpontaneo & non ſpontaneo, & quod poteſt fieri ſine peccato: de eo, qui quemlibet clericum occiderit, quid debeat emendare. De eo, qui percuſſerit mulierem in utero habentem & abortierit, utrum homicidium fecerit, nec ne. De incantationibus & divinationibus, & diverſo genere magicæ artis. De natura dæmonum. De ſortibus. De obſervatione dierum & menſium. De juramento, quod debeat teneri, nec ne; & quos habeat comites. De omni genere mendacii.*

15) *Herardi*, Turonenſium Archiepiſcopi A. C. 858. conſtituti Capitula CXL. ex Corpore Canonum excerpta, editaque a Jac. Sirmondo in Conciliis Galliæ, atque hinc recuſa tom. VIII. Concilior. Labbei p. 637.

637. & tom. V. Harduin. p. 450. nec non in Capitularibus Baluzii tom. I. De hoc Herardo Baluzius ad Anton. Auguſtin. de emendatione Gratiani p. 485. Sed Labbeus p. 637. & Harduinus p. 459. ſubjecerunt etiam *Gualteri* ſive *Walteri* Epiſcopi ab A. C. 870. Aurelianenſis capitula XXIV. ex editione Lud. Cellotii, S. J. cujus notas quoque Labbeus adjunxit, Harduinus omiſit.

16) *Iſaacus* Epiſcopus ab A. C. 859. Lingonenſis, teſte ſcriptore Chronici S. Benigni *compoſuit librum, qui dicitur Canones Iſaac, eoque ex libris Canonum utiliora quaeque eligendo in unum volumen coartavit.* Illum librum primus edidit Sirmondus in Conciliis Galliæ, inde Labbeus tom. VIII. Concil. p. 598. Baluzius tom. I. Capitular. ac denique Harduinus tom. V. Concil. pag. 419. Notat Sirmondus excerpſiſſe Iſaacum ſua ex libris *Capitularis*, ut vocat: praecipue vero ex tribus libris poſterioribus, quos Benedictus Levita (idem à quo Epiſtolas decretales ſuppoſitas collectas, ſuſpicatur Blondellus prolegom. ad Pſeudo-Iſidor. p. 28. ſeq.) ad Anſegiſi Abbatis collectionem adjecit. Ut vero idem Baluzius ad Reginonem p. 542. notat, duplex capitulorum regiorum genus erat. Alia erant regia ſimpliciter, id eſt, in Conſilio Principis inventa & ſtatuta; alia vero ſynodalia, regia ſane, ſed in Synodis facta, & utplurimum de rebus Eccleſiaſticis. Collectionem generis utriusque Capitularium Caroli M. & Ludovici Pii, Regum Francorum, circa A. C. 830. ſvaſu Otgarii Archi-Epiſc. Moguntini adornavit *Anſegiſus*, e Luxovienſi Abbas Fontanellenſis, quem Trithemius auctor eſt collegiſſe Statuta Eccleſiaſtica Caroli M. libris II. Leges mundanas ejusdem, libris II. Statuta Eccleſiaſtica Ludovici, libris II. Leges mundanas ejusdem, libris II. Hiſce libros tres alios Capitularium Pipini & Carolomanni ſubjunxit *Benedictus* Levita Moguntinenſis A. C. 845. qui cum Anſegiſo viderunt lucem, adjunctis etiam Lotharii & Caroli Calvi aliorumque Regum Francorum capitulis, cum annotationibus *Viti Amerbachii* (ex edit. Ingolſtad. 1545. 8.) & gloſſario *Franciſci Pithœi*, Pariſ. 1588. 8. & 1603. 8. & ex *Petri Pithœi* recognitione Pariſ. 1620. 1640. 8. Et in Codice legum antiquarum *Frid. Lindenbrogii*, Francof. 1613. fol. & in tomo I. *Goldaſti* * Conſtitutionum Imperialium,

* Quæ ſingula in Goldaſti conſtitutionibus contineantur, recenſet D. Jo. Fabricius, Theologus

rialium, ibid. 1613. 1674. & 1713. fol. Ab eo tempore *Jacobus Sirmondus* S. J. promiſſa à Pithœo Caroli Calvi, Ludovici II. Carolomanni Regis, & Caroli Simplicis Capitula, cum coronationibus Caroli Calvi & Ludovici II. Judith item filiæ & Hermintrudis, conjugis Caroli ejusdem, cum notis & analectis vulgavit Pariſ. 1623. 1640. 8. & inter ejusdem opera Sirmondi, quinque tomis in fol. junctim edita Pariſ. 1696. tomo 3. ubi etiam Capitulum regis Odonis & alia quædam addita ſunt ex locupletiſſima Capitularium editione, quam cum erudita præfat. & notis dedit *Stephanus Baluzius* Pariſ. 1677. fol. 2 Volum. in quibus & Anſegiſi ac Benedicti collectiones cum MSS. collatæ, adeoque à prioribus editt. ſubinde diſcrepantes (confer Caroli le Cointe Annales Francorum ad A. C. 827. n. 7.) & quæ à Sirmondo in lucem protracta jam dixi, & Capitularia Regum Francorum à Childeberto I. A. 554. ad Childericum III. A. 744. Pipini item & Caroli M. Pipinique Italiæ Regis ac Ludovici Pii, Caroli Calvi, Ludovici Balbi, Odonis Regis, Caroli III. & Imperatorum Lotharii atque Caroli III. continentur. Adjuncta etiam Herardi, Iſaacique Lingonenſis Capitula: & Marculfi Monachi ** aliorumque formulæ veteres, quas cum eruditis notis ediderat Hieron. Bignonius Pariſ. 1613. 8. & 1666. 4. Omitto leges & Capitula Regum Francorum edita in tomo ſecundo Andreæ du Cheſne, & ad calcem Conciliorum Galliæ Narbonenſis à Steph. Baluzio, Pariſ. 1668. 8. Prodierunt etiam Caroli M. Conſtitutt. præcipuæ (ne dicam de non abſoluta & imperfecta Jo. Tilii † editione Pariſ. 1548. 8.) cum notis Viti Amerbachii, Ingolſtad. 1545. 8. & in legibus antiquis Joannis Heroldi

gus Helmſt. T. 2. Bibliothecæ ſuæ p. 248. ſeq. De Lindenbrogii Codice Legum antiquarum dixi in Bibliotheca Latina lib. IV. c. 10. p. 841. ſeq.

** Non vixiſſe Marculfum hunc Regis Dagoberti tempore, qui A. C. 638. obiit, ſed diu poſt formulasque ſacras inſcripſiſſe Lauderico non Pariſienſi ſed Meldenſi Epiſcopo, qui circa Pipini & Caroli Magni tempora claruit, contendit Launojus in inquiſitione in chartam immunitatis p. 25. & in aſſertione inquiſitionis p. 616. ſeq. Marculfi formularum antiquiſſimum Codicem membranaceum, ex auctione Gudiana redemtum, poſſideo, qui olim fuit Frid. Lindebrogii. Marculfi formulæ ſine Bignonii notis recuſæ ſunt in Frid. Lindenbrogii Codice Legum antiquarum, qui & ipſe notas addidit, & in ſupplemento Bibliothecæ Patrum Morelliano T. 2. & in Bibl. Patrum Lugdunenſi T. 12. p. 768.

† Vide Jacobi le Long Bibl. Hiſtoric. Franciæ p. 585. Gerh. von Maſtricht §. 207. Hiſtor. Juris Eccleſ.

Heroldi Baſil. 1557. fol. & ad calcem Epiſtolarum Hincmari Remenſis, edente a) Jo. Buſæo S. J. Mogunt. 1602, 4. & in Goldaſti Monarchia Imperii tom. 3. Francof. 1613. fol.

17) *Abbonis* Floriacenſis Abbatis, A. C. 1004. defuncti, liber Canonum ſive capita LII. ex Canonibus excerpta cum præfatione ad Francorum Regem Hugonem, filiumque Robertum, in lucem data ſunt à Johanne Mabillonio tom. 2. Analect. p. 248.--337.

18) Sub *Anſelmi* nomine, Lucenſis ab A. C. 1071. Epiſcopi, defuncti A. 1086. de quo auctor vitæ à Seb. Tegnagelio editus, & Acta Sanctor. 18 Martii tom. 2. p. 647. ſeq. exſtat in Barberina & aliis Bibliothecis *Collectio Canonum* in plures tributa libros. In Regia quidem Pariſ. b) ſeptem primores libri ſunt hoc titulo: *Incipit authentica & compendioſa collectio regularum & ſententiarum ſanctorum Patrum & auctorabilium Conciliorum, facta tempore* (Gregorii VII.) *ſanctiſſimi Papæ à beato* Anſelmo *Epiſcopo Lucenſi, ejus diligenti imitatore & diſcipulo, cujus juſſione & præcepto deſideranter conſummavit opus hoc.* Antonius Auguſtinus Hildeberto c) Cenomanenſi maluit tribuere, certe Anſelmi eſſe d) negat, quoniam Urbani II. & quoque poſteriorum Pontificum decreta continet. Sed illa abſunt à Codice antiquiſſimo Vaticano ſexcentorum annorum, ut indicat Antonius Pagi ad A. C. 1086. n. 4. nec non in altero monaſterii S. Germani Pariſ. ex quo utroque operis illius editionem molitus fuit Lucas Dacherius, qui tamen morte præventus exequi illud non potuit. Vaticani meminit etiam Baluzius ad Lupum Ferrarienſem pag. 379. edit. Lipſ. 1710. 8. Gratianum multa ex Anſelmo repetiiſſe non dubitabat Latinus Latinius p. 81. b. Bibliothecæ ſacro profanæ.

19) Ex *Bernardi* Papienſis collectione quædam ſumſiſſe Gratianum putat Labbeus tom. X. Concil. p. 509. ſed Antonius Auguſtinus Bernardum Gratiano juniorem facit, ut notavi ſupra p. 20. Auguſtino aſſen-

a) Titulus eſt: *Caroli Magni Conſtitutiones præcipue tam Eccleſiaſticæ quam Politicæ à Hlotario Imp. ejus nepote in epitomen redactæ.*

b) Baluz. ad Gratian. p. 641.

c) *Hildeberto* collectionem Canonum & decretorum videtur tribuiſſe Anton. Auguſtinus; quia inter ejus Epiſtolas per errorem legitur præfatio Ivonis.

d) id. Baluz. in præf. §. 19.

Digitized by Google

aſſentitur Steph. Baluzius pag. 521. ad Gratianum. Etiam Labbei notam in ſua Concilior. editione Harduinus omiſit.

20) *Jarlandi* Chryſopolitani Candela, ſive opus libris XXII. diſtinctum & è Pontificum decretis & Patrum ſcriptis conſarcinatum, quod Ericus Mauritius JCtus inſignis in diſſ. de libris juris communis §. 28. p. 122 teſtatur MStum ſe ſæpius vidiſſe in Bibliotheca eximia, quæ plus quam mille quingentos Codices MStos continet, Canonicorum ad S. Victorem Lutetiæ Pariſiorum volumine 819. Additur in Codice, vixiſſe Jarlandum hunc ante A. 800. & quod excedit.

21) *Ratherii*, qui ex Monacho Lobienſi Epiſcopus Veronenſis, mox Leodienſis, atque iterum Veronenſis, denique exul in monaſterio Lobienſi circa A. C. 973. obiit, Volumen perpendiculorum ſive de contemptu Canonum liber in duas partes tributus ad Huberum Parmenſem Epiſcopum prodiit in tomo ſecundo ſpicilegii Dacheriani Pariſ. 1657. 4. pag. 161. ſeq.

22) Ex *Hiberna* veteri Canonum collectione capitula ſelecta, una cum nonnullis Theodori Cantuarienſis vulgavit Lucas Dacherius tomo IX. ſpicilegii Pariſ. 1669. 4. Confer D. Ittigium τ̃ μακαρίτην de Bibliothecis Patrum pag. 232.

23) *Flori* Magiſtri, qui ſub Carolo Calvo A. 877. defuncto vixit, collecta ex Lege * & Canone, edidit ex Bibliotheca S. Benigni Divionenſis idem Dacherius tom. XII. ſpicilegii, Pariſ. 1675. 4.

24) Canonum libri à Chilperico Rege (qui A. C. 584. obiit) ad Epiſcopos miſſi meminit Gregorius Turonenſis lib. V. Hiſtor. Francorum cap. 18.

Pervetuſta collectio Canonum MS. quæ fuit Claudii Puteani, citatur à Baluzio ad Gratian. p. 483. 487. &c. 500. 501. 509. 521. ſq.

Antiquiſſima alia Canonum collectio Lugdunenſis, optimæ notæ, quam confectam in Hiſpania & inde Lugdunum olim advectam putat idem Baluzius p. 490. Citat eandem cum antiqua collectione Canonum Andegavenſi pag. 503. quam laudat iterum p. 552. & 461. Alia in codice MSto monaſterii Rivipullenſis, id. p. 515. 535. Vetus collectio canonum MS. in Bibl. Regia, id. p. 523. 525. Aliæ quædam Canonum collectiones MSS. quibus ex

* Codicis Theodoſiani breviario de Epiſcopis & hæreticis.

Digitized by Google

ex Bibl. Vaticana & Eccleſiæ Mutinenſis uſi Correctores Romani ad Gratianum. His adde collectionem canonum & decretalium, quam in membrana MS. habuit V. C. Gerhardus von Maſtricht, & deſcribit in Hiſtoria Juris Eccleſiaſtici §. 413. diſtinctam in libros tres.

Arabica canonum collectio, ſive Nomocanon Arabicus MS. in Bibl. Bodlejana.

25) GRATIANUS de Cluſio, Tuſciæ civitate, Monachus S. Felicis Bononienſis, Ordinis S. Benedicti, A. C. 1151. tempore Eugenii III. Papæ in illo monaſterio abſolvit opus jam ab A. 1127. cœptum, quod Innocentius III. *corpus Decretorum* vocat, Auctor ipſe *Concordantiam diſcordantium Canonum* inſcripſit. Dividitur opus in *Diſtinctiones* 101. (quarum ſingulae ſuis iterum diſtinguuntur capitulis) & *Cauſas* 36. (quæ ſuis iterum *quæſtionibus*, quæſtiones capitulis ſubdividuntur) & tractationem *de Conſecratione*, quinque diſtinctionibus abſolutam. In cauſa XXXIII. amplus *de pœnitentia* tractatus occurrit, ſeptem abſolutus diſtinctionibus. Privatis auſpiciis hoc opus eſt compoſitum à Gratiano, Burchardi, Anſelmi atque Ivonis collectionibus ſtrenue uſo, quorum omnium luminibus obſtruxit, atque ut notat Pancirollus, *tantæ poſtea auctoritatis fuit, ut vulgo* Magiſter *vocatus, maximum in decidendis cauſis pondus habuerit, etſi velut privati hominis eius dicta vim legis non obtinent.* Quam ſaepius erraſſe Gratianum multi jam notarunt, vel dum Burchardi & aliorum errores ſequitur, vel dum ipſe non accurate lecta excerpit, vel dum interpretibus errantibus præbet aurem, ipſe ne ſummos quidem Græcæ linguæ apices callens, ut monuit Baluzius ad Anton. Auguſtinum de emendatione Gratiani p. 536. Licet vero Papæ Romani auctoritatem, Epiſtolis decretalibus obſequens, ſuper omnia effert maxime, nihilominus multa ipſi exciderunt, quæ Pontificis aſſeclæ ab illo dicta nollent, & quorum partem collectam videre licet in D. Jo. Henr. Feuſtkingii præſidiis Veritatis ex Jure Canonico, Witeb. 1711. 4. D. Jo. Chriſtoph. Pfaffii dogmatibus Proteſtantium ex jure Canonico comprobatis, Tubing. 1712. 4. ab Auctore Aſyli innocentiæ Queſnellianæ in jure Canonico quæſiti, Francof. 1718. in Sam. Stryckii præſidio Religionis Evangelicæ ex jure Canonico in terris Proteſtantium &c. Vide ſis etiam D. Joh. Gerhardum

M

dum tom. 1. Confeſſ. Cathol. p. 730. ſeq. Huic Gratiani collectioni *Cotta Palea* diſcipulus dicitur aliquot addidiſſe capita, quæ in antiquioribus MSS. non leguntur. His *Palea* nomen eſt adſcriptum, quod alii putant eſſe παλαιὸν, pro veteri interprete, alii paleam, velut levioris rem momenti, minus bene utrumque.

Prima Gratiani editio Argentinenſis, charta maxima A. 1471. fol. per Henricum Eggeſtein, memoratur Joanni Caillio in hiſtoria typographiæ, Gallice edita Pariſ. 1689. 4. pag. 19. atque inde Michaëli Maittaire in Annalibus typograph. p. 92. qui p. 94. etiam affert Auctoritates Decretorum per Joannem Caldrini, ex editione Colonienſi A. 1471. fol. apud Petrum de Olpe.

Baluzius pro prima habuit Moguntinam, in cujus calce leguntur hæc verba: *Anno incarnationis Dominicæ M CCCC LXXII. Idibus Auguſtiis Sanctiſſimo in Chriſto Patre ac Domino* Sixto *Papa* quarto *Pontifice Maximo Illuſtriſſimo, Nobiliſſimo domus Auſtriæ* Friderico *Romanorum Rege glorioſiſſimo rerum Dominus: Nobili nec non generoſo* Adolpho de Naſſau *archiepiſcopatum gerente Moguntinenſem, in nobili urbe* Moguncia, *quæ noſtros apud majores aurea dicta, quam divina etiam clementia dono gratuito præ cæteris terrarum nationibus arte impreſſoria dignata eſt illuſtrare, hoc præſens* Gratiani Decretum *ſuis cum rubricis, non atramentali penna cannave, ſed arte quadam ingenioſa imprimendi, cunctipotente adſpiranti Deo,* Petrus Schoiffer de Gernſerheym *ſuis conſignando ſcutis feliciter conſummavit.* Scutum ſive inſigne ſequitur duplex, in quorum altero crux S. Andreæ cum quatuor faſtigiis anſatis cuſpidatisque, in altero figura Græcum lambda majuſculum referens inter tres ſtellas.

Hanc inſecutæ ſunt Venetæ 1474. & 1479. fol. cum præfatione Petri Albiguani Trecii & 1480. 4. per Adamum de Rotwil. & cum gloſſa Venet. 1478. & 1486. fol. & 1493. fol.

Baſil. 1476. fol. cum gloſſis.

Pariſ. 1500. 4. 1508. 1517. 8. 1522. 1528. 4.

Decretales per Petrum Schoiffer, Mogunt. 1479. fol.

Decretales, nec non Sextus Decretalium cum Clementinis & Extravagantibus. Venetiis per Nic. Jenſon. 1479. fol.

Sextus

Digitized by Google

Sextus Decretalium per Leonardum Pflugl & Georgium Laver, Rom. 1472. fol.

Sextus Decretalium, Clementinæ & Extravangantes ex Franciſci Moneliensis recognitione, additis gloſſis, Venet. 1483. fol. per Bartholomæum de Alexandria & Andream de Aſula.

Nova compilatio Decretalium Gregorii IX. cum gloſſa ordinaria Bernardi Brixiani A. 1473. fol. Mogunt. apud Petrum Schœffer de Gernsheim, Papa Sixto IV. & Friderico Rege Rom. & Archiepiſcopo Moguntino Adolpho. Vide Catalogum Bibl. Hohendorfianæ p. 16.

Juris Canonici Compendium, Argentorat. 1499. fol. in Biblioth. Barberina.

Corpus Juris Canonici gloſſatum ad manus mihi eſt ex editione Baſileenſi 1512. fol. in cujus tomo *primo* occurrit decretum Gratiani cum Beati Rhenani præfatione, in qua teſtatur ad antiqua exemplaria & Moguntinenſem editionem illud eſſe emendatum à Joanne Amorbachio. Excuderunt Johannes Peter & Johannes Frobenius Hammelburgenſis, cives Baſileenſes. Additæ gloſſæ *Joannis* (Semecæ) *Theutonici*, * præpoſiti Halberſtadienſis A. C. 1243. defuncti, & notæ *Bartholomæi Brixienſis*, qui A. 1240. claruit, cum diviſionibus Archidiaconi & caſibus Benedicti: nec non medullis & margarita decreti ſive indicibus locupletiſſimis. *Tomo ſecundo* exſtant, Concordantiis & annotationibus illuſtrati, quinque libri *Decretalium* ** *Gregorii IX.* auſpiciis à *Raymundo de Pennaforti*, Hiſpano Ord. Prædicator, poſt A. C. 1230. collecti ex Conſtitutionibus & Conciliis ab Alexandro III. qui Papa fuit ab A. C. 1159. ad Gregorium IX. quem conſtat Pontificatum geſſiſſe ſiſſe ab A. 1227. ad 1241. De hoc Raymundo, qui A. C. 1275. ætat. 99. obiit, adi ſis Acta Sanctorum ad 7. Januar. tom. 1. p. 404. & Natalem Alex. tom. 7. Hiſt. Eccleſ. pag. 144. Ejus ſum-

* De hoc conſules D. Jo. Andream Schmidium in diatriba de triumviris Halberſtadienſibus, Clemente II. Semeca & Conrado Halberſtadienſi. Helmſt. 1715. 4. De Decretalibus à B. Luthero publice exuſtis Witebergæ 1520. 10. Dec. Vide Lutheri Opp. tom. 1. Altenb. pag. 539. & Burch. Gotthelff Struvii Bibliothecam librorum variorum tom. 1. pag. 135. ſeq.

** De quinque collectionibus Decretalium, quæ Gratiano poſteriores illam Gregorii IX. anteceſſerunt, & ab Antonio Auguſtino editæ & illuſtratæ ſunt, dixi ſupra p. 20. ſeq.

ſummam de caſibus pœnitentialibus, cum gloſſis Jo. de Friburgo nuper recuderunt Avenione 1715. 4. Tomo *tertio* denique ſive ultimo Corporis Canonici exſtat 1) *liber ſextus decretalium* à Bonifacio VIII. in Concilio Lugdunenſi editus, cum gloſſematis & interpretamentis Johannis Andreæ, Heliæ & Dominici de ſancto Geminiano, caſibus litteralibus, ſummulis, &c. Liber ſextus decretalium vocatur, qui in libros quinque diviſus complectitur conſtitutiones Gregorii IX. & X. nec non Innocentii IV. Alexandri, Urbani, Clementis IV. Nicolai III. & Bonifacii VIII. Conciliorumque inprimis duorum Lugdunenſi A. C. 1245. & 1274. collectas juſſu Bonifacii VIII. à Guilelmo Archiepiſcopo Ebredunenſi, Berengario Epiſcopo Biterenſi & Richardo de Senis Vice-Cancelllario EccleſiæRomanæ, promulgatasque A.C. 1297. 2) *Clementinæ* (ſive quinque libri Conſtitutionum Clementis V. in Concilio Viennenſi A. C. 1310.) cum enarrationibus, gloſſis, caſibus & additionibus Joannis de Imola & Franciſci Zabarellæ. 3) *Extravagantes* ſive XX. conſtitutiones Johannis XXII. A. C. 1320. cum interpretamentis Domini Zenzelini & Johannis Franciſci de Pavinis. 4) *Extravagantes communes* liber I. II. III. V. cum gloſſis Joannis monachi Picardi Cardinalis, Guillemi de monte Lauduno & Jo. Franciſci de Pavinis.

Aliæ editiones Corporis Juris Canonici gloſſati, tribus in fol. voluminibus editi, hæ mihi innotuere:

Lugd. 1508. 1548. 1554. 1572. 1584. 1618. 1624.
Pariſ. 1561. 1585. 1612.
Antwerp. 1573.

Præterea exſtat:

Decretum Gratiani Pariſ. 1552. 8. duobus volum. poſt Decretales Pariſ. 1550. 8. duobus volum.
Sextus Decretalium liber Pariſ. 1537. 8.
Corpus Juris Canonici cum paratitlis *Antonii Demochariæ.* Lugd. 1555. forma minore, ſex volum.
Cum gloſſis & notis *Caroli Molinæi.* Lugd. 1559. 4. Quæ à Clemente VIII. in hac editione damnata ſunt, exhibet Poſſevinus tom. 1. apparatus ſacri p. 302--327.
Cum paratitlis *Anton. Demochariæ, Anton. Contii* (qui ſolet diſtinguere verba

verba Gratiani à verbis Canonum & aliorum) & annotatt. marginalibus, Antwerp. 1570. 8. tribus volum.

Venet. 1572. 4.

Ex recenſione *Franciſci Modii.* Francof. 1586. 8.

Ex *Petri Matthæi* editione. Francof. 1590. 8. quatuor Volum. Hic *ſeptimum decretalium librum* addidit, qualem Sixti V. auſpiciis juſſi fuere colligere Dominicus Cardinalis Pinellus, Hippolytus Cardinalis Aldobrandinus, Hieron. Cardinalis Pinellus, Lucius Sanus Epiſcopus Rupanus, Seraphinus Olivarius Rotæ Auditor, Laurentius Blancherus Rotæ Auditor, & ejus in Galliam profecti loco, Hieronymus Pamphilius Auditor & ipſe, Franciſcus Pegna Rotæ Auditor, Pompejus Arreſtinus Advocatus Conſiſtorialis, Julius Cæſar Ottinellus Secretarius Congregationis.

Ex *Romana Correctione* ad exemplaria undecim MSS. auſpiciis Gregorii XIII. 1582. fol. & 1584. 4. Correctioni illi affuere * præter Cardinalem *Caraffam, Franciſcus Turrianus*, poſtea Jeſuita: *Petrus Diaconus*, Presbyter Hiſpanus: *Flaminius Nobilius*, Theologiæ Doctor, cui Annotationum cura mandata eſt: *Hieronymus Pariſetus*, Juris Canonici Doctor in Studio Rom. *Lalemus Salemius* Viterbienſis, annos natus LXXV. & *Petrus Morinus* Gallus. Correctores Romanos Demochare & Contio audaciores fuiſſe paſſim queritur Baluzius in notis ad Gratianum, adeo ut p. 516. ſcribat: *Gratiani collectionem hodie non habemus, ſed collectionem correctorum Romanorum, inhærentem ordini qui ſervatus à Gratiano eſt.* Et p. 522. *Debebant Gratianum emendare ad vetera exemplaria, emendationes vero ex originalibus, ut vocant, adnotare in margine aut in notis, ut factum à Demochare & Contio.* Adde pag. 492. 494. 499. 527. 531. &c.

Recuſum ex Romana editione Corpus juris Canonici, Pariſ. 1587. fol. cum notis *Joh. Pauli Lancelotti*, ejusque libris IV. Inſtitutionum juris Canonici, primum editis A. 1563.

Lugd. 1591. 4. 1605. 4. Pariſ. 1618. fol. Genev. 1631. 4. Lugd. 1661. 4. Antwerp. 1648. fol. Colon. 1670. 4.

Cum gloſſis & additionibus *Aug. Caravitæ*, P. *Andreæ Alciati*, *Proſperi* Cara-

* Indicem ſelectorum virorum ſub Pio IV. & Pio V. emendationi Gratiani præfectorum habes apud Antonium Auguſtinum in fine libri 1. dialog. 20. de emendat. Gratiani, & Gerh. von Maſtricht in hiſtoria juris Eccleſ. §. 393.

Caravitæ, & P. *Marcelli Francolini*, Venet. apud Juntas, 1615. 4. quatuor volum.

A *Petro* & *Franciſco Pithœis* fratribus ad MSS. Codices ſingulari induſtria reſtitutum & notis illuſtratum. Pariſ. 1685. 1687. fol. 2 voluminibus, & Lipſiæ 1695. 1705. fol.

Specimen novæ editionis, quam cum notis Practicis, Criticis, Hiſtoricis, Chronologicis & Geographicis molitus eſt *Jo. Petrus Gibertus*, Doctor Theologus Aquenſis, habetur in ejus disquiſitione hiſtorica de doctrina Canonum corpore juris incluſorum circa requiſitum, ad filiorum matrimonium, parentum conſenſum: Pariſ. 1709. 12. Vide Novellas Reip. litterariæ illius anni, menſe Auguſto p. 166. ſeq.

26) *Hincmari* * Remenſis Archiepiſcopi, A. C. 882. ** defuncti, liber de Synodis, qui citatur à Franciſco Turriano & recognitoribus Decreti Romani, nondum mihi viſus eſt, inquit Petrus Pithœus, & vereor ne ſint capita XX -- XXVII. ejusd. Hincmari adverſus Hincmarum Laudunenſem, in quo de Conciliorum Canonibus & Decretis, Epiſtolisque Pontificum agit, in tomo poſteriore operum Hincmari, pag. 451 --- 494. edit. Sirmondianæ Pariſ. 1645. fol. Hincmari hujus Capitula excerpta ex Canonibus & presbyteris parochiæ ſuæ data A. C. 852. aliaque illis ſuperaddita A. 857. & 874. & 877. edidit Sirmondus in Conciliis Galliæ & in Hincmari Operum tom. I. p. 701. atque inde Labbeus tom. VIII. Concil. p. 568. & Harduinus tom. V. p. 391.

27) *Gregorium* cognomento *Polycarpum* inter Canonum & decretorum collectores laudat Turrianus lib. I. pro Canonibus Apoſtolorum cap. 21. p. 95. cum Anſelmo Lucenſi, Deusdedit, Ivone, Burchardo & Gratiano. Hic eſt Gregorius presbyter, auctor collectionis Canonum, cui titulum fecit *Polycarpum*, & qua adhuc inedita uſi Antonius Auguſtinus & Romani correctores ad Gratianum.

28) *Deusdedit*, Presbyter R. E. Cardinalis titulo Eudoxiæ † ab Hildebrando

* Turrianus *Igmarum* ſolet vocare, ſæpius ad eum provocans in Apologia pro Canonibus Apoſtolor. p. 25. 64. 65. 90. 104. 141. 284. &c.

** Male A. 842. excuſum in Cangii indice auctorum mediæ Latinitatis p. 114.

† Cangio *Cardinalis S. Petri ad vincula*. Turriano *Cardinalis tituli Apoſtolorum*, ubi virum ſuæ ætatis doctiſſimum vocat, laudatque ejus librum, quod ad Regem vel Imp. non pertinent poteſtates Eccleſiaſticas conſtituere, nec electionem ſummi Pontificis confirmare, p. 95. Apologiæ pro Canonibus Apoſt. Ejus lucubrationem adverſus invaſores Simoniacos & reliquos ſchiſmaticos laudat Baronius ad A. C. 1087. n. 23.

Digitized by Google

brando Papa factus, juſſu Victoris III. Papæ, Canonum Volumen, ut Platina ait, in ordinem redegit circa A. C. 1087. Ejus in quibusdam Bibliothecis exſtant libri quatuor de rebus Eccleſiaſticis, ſive de privilegiis Romanæ Sedis. Ab his diverſa eſt ejus collectio Canonum, qua MS. uſi Correctores Romani ad Gratianum. Vide Gerh. von Maſtricht hiſtoriam juris Eccleſ. §. 273. *Hunc quidam Burchardi breviatorem dixerunt: male. Vidimus aliquando exemplar hujus collectionis in Bibliotheca Dominicanorum Valentin. quatuor in libros diſtinctum, continens multa ex Rom. Eccleſiæ ſcriniis, quæ Burchardus non viderat.* Hæc Petrus Pithœus.

29) *Rutgerus* Trevirenſis Epiſcopus, Ratbodi ſucceſſor, circa A. C. 917. decretorum librum collegit, quem in Synodo à ſuffraganeis ſuis comprobari curavit, ut ex Trithemii Chronico Hirſaugienſi notavit Petrus Pithœus.

30) *Remedii* Curienſis Epiſcopi Canones Eccleſiæ Alemannicæ ex Pontificum Epiſtolis excerpti circa A. C. 813. juſſu Caroli M. Vide Goldaſtum tom. 2. ſcriptorum Alemannicor. Francof. 1606. & 1661. fol. pag. 154. 157. ubi etiam de *Notingo* Conſtantienſi Epiſcopo defuncto A. C. 934. qui Remedio alios Canones adjecit.

31) *Sicardus* Cremonenſis Epiſcopus circa A. 1160. clarus.

32) Auctor libri *Populeti*.

33) *Radulphi de Rivo* Canonici & Decani Tungrenſis, defuncti A. C. 1403. liber de Canonum obſervantia ex Codice Jacobi Pamelii editus Lovanii 1568. & in Melch. Hittorpii collectione de divinis Catholicæ Eccleſiæ officiis, Colon. 1568. fol. pag. 529. & in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. 1672. tom. 26. p. 289 -- 320. recuſus; capitibus ſive propoſitionibus XXIII. continet Ordinem cultus Eccleſiaſtici & officia eorum, qui vitam Canonicam profeſſi ſunt.

INDEX SCRIPTORUM
in hoc capite memoratorum.

Abbo Floriacenſis, p. 87.
Cardinalis Aguirre, 19.
Natalis Alexander, p. 2.
ALEXIUS ARISTENUS, 43. 46.

Ano-

Anonymæ collectiones Canonum, p. 4. 60. Hiſpan. 64. Hibern. 88. aliæ, ibid.

ANONYMI σύνταγμα κανόνων, 28. aliud perditum, 36.

ANONYMI Nomocanon, 50. ſynopſis Canonum Coteleriana, 50.

Anſegiſus Abbas, 85.

Anſelmus Lucenſis, 87.

ANTONIUS Lemnius, 45.

APOSTOLICI CANONES, 4. ANTIOCHENI Apoſtolorum, 8.

APOSTOLICÆ CONSTITUTIONES, 10.

ALEXIUS ARISTENUS, 43. 46.

ANTONIUS CUBOCLESIUS, 47.

ARSENIUS, 44.

Antonius Auguſtinus, 2. 20. 74.

THEODORUS BALSAMON, 47.

Steph. Baluzius, 2. 22. 86.

Magiſter Bartholomæus, Oxon. Epiſc. 77.

Beda, 74.

Bernardus Circa, 20. Papienſis, 87. Compoſtellanus, 20. Levita, 85.

Guil. Beveregii Synodicum ſive Pandectæ Canonum, 54. ſeq.

MATTHÆUS BLASTARES, 45. 50. 57. ſeq.

David Blondellus, 14.

Juſtus Henning Bœhmerus, 2. 3.

Bullaria Pontificum, 23. ſeq.

Burchardus Wormac. 79.

CHRISTOPHORUS CAMPANAS, 47.

Capitularia Regum Francorum, 85. 86.

Chrodogangus, 77.

Bernardus Circa, Papienſis, 20.

Codex Canonum Eccleſiæ Romanæ, 59. ſeq.

CODEX Eccleſiæ Orientalis, 37.-41.

CODEX Eccleſiæ Univerſæ, 41.

CODEX Eccleſiæ Africanæ, 41. ſeq.

Carolus le Cointe, 2.

S. Columbanus, 79.

Hermann Conringius, 3.

CONSTANTINUS HARMENOPULUS, 45.

Corpus Juris Canonici, 89. ſeq.

Jo. Baptiſta Cotelerius, 6. 50.

Petrus Couſtant, 22.

Creſconius Afer, 64.

Cumeanus, 79.

Deusdedit, 95.

Dionyſius Exiguus, 4. 12. 61.

Joannes Doujatius, 2.

Egbertus Eboracenſis, 75.

Epiſtolæ Decretales, 12. ſeq. 66. ſingulorum Pontificum, 21. ſq.

Decretalium libri, 90. ſeq.

Elias Ebingerus, 41.

Robertus de Flamesbure, 78.

Claudius Fleury, 2.

Franciſcus Florens, 2.

Florus Magiſter, 88.

GERASIMUS, 47.

Gratianus, 89.

Hadrianus Papa, 62. 63.

Halitgarius, 78.

Greg. Haloander, 5.

Herardus Turonenſis, 84.

Gentianus Hervetus, 5.

Hilde-

Hildebertus Cenomanenſis, 87.
Hincmarus, 94.
Hugo Catalanenſis, 81. 82.
Jarlandus, 88.
Ingilramus, 63.
JOANNES Abbas S. Anaſtaſiæ, 47.
Joannes de Deo, 78.
JOANNES JANOPULUS, 47.
LASCARIS, 47. ſq.
MONACHUS, 48.
NESTEUTES, 74.
PEGANIUS, 48.
SCHOLASTICUS, Presb. Antiochen. 6. 35. 36. 43. 49.
STAURACIUS, 48.
Joannes Gallenſis ſeu Vallenſis, 20.
Franciſcus Joverius, 5.
Iſaacus Lingonenſis, 85.
Iſidorus Hiſp. 13. 66.
Iſidorus Mercator, 14. 66. ſeq.
Tho. Ittigius, 3.
Ivo Carnotenſis, 81.
Chriſtoph. Juſtellus, 2. Bibliotheca Canonica, 51. ſeq.
LEO MAGENTINUS, 48.
NUMODOTA, 48.
SEBASTENUS, 48.
XANTHOPULUS, 48.
Jo. Mabillonius, 2.
LEO MAGENTINUS, 48.
MANUEL MALAXUS, 48. 50.
Bonaventura Malvaſia, 19.
Petrus de Marca, 2.
Martinus Braccarenſis, 65.
Gerhard von Maſtricht, 3.
MATTHÆUS BLASTARES, 45. 50. 57. ſeq.
Gebhard Theodorus Meier, 3.
Joannes Morinus, 78.
NILUS Rhodius, 48.
NOMOCANONIUM ſcriptores, 48. ſeq.
Ordo Romanus, 77.
Cotta Palea, Gratiani diſcipulus, 90.
Jacobus Petitus, 73. 77.
Petrus Pictavienſis, 77.
Petrus Pithœus, 2. 13. 62. 85.
PHOTIUS Patriarcha CPol. 27. 49.
MAXIMUS PLANUDES, 50.
Pœnitentiales libelli, 74. ſeq.
Gregorius Polycarpus, 94.
Populeti liber, 95.
MICHAEL PSELLUS, 49.
Rabanus Maurus, 75. 76. 78. 79.
Radulphus de Rivo, 95.
Regino Prumienſis Abbas, 75. ſeq.
Remedius, 95.
Romana decretalium compilatio, 20.
Rutgerus Trevirenſis, 95.
Jo. Andreas Schmidius, 3.
SABINUS Heracleæ Epiſc. 25.
Sicardus Cremonenſis, 95.
SIMEON Magiſter & Logotheta, 43.
Jac. Sirmondus, 86.
SOPHRONIUS, 45.
STEPHANUS Epheſius, 26.
Jo. Strauchius, 3.
Burchard Gotthelf Struvius, 3.
Tancredus, 21.

THEODORITUS, 6. 35. ſeq.
THEODORUS PRODROMUS, 45.
THEODORUS BALSAMON, 47.
Theodorus Cantuar. 73.
THOMAS Selybriæ Epiſc. 48.
Chriſtianus Thomaſius, 3.
Jo. Tilius, 37.
Franciſcus Turrianus, 6. 8. 19.
Jacobus Uſſerius, 2.
Joh. Wendelſtinus, 17. 62.
LEO XANTHOPULUS, 48.
Caſpar Zieglerus, 3.
JO. ZONARAS, 46.

CAPUT II.

De CONCILIIS * ECCLESIASTICIS eorumque COLLECTIONIBUS.

Concilia. 1. *Hiſtoriæ & ſynopſes Conciliorum.* 2. *De Conciliorum ritu & auctoritate ſcriptores.* 3. *Concilia alia generalia ſive Oecumenica, alia particularia.* 4. *Collectiones Conciliorum utriusque generis univerſales,* 5. *& particulares certarum nationum.* 6. *Index Conciliorum Alphabeticus & Chronologicus ex editione noviſſima Harduiniana, collatus cum Regia & Labbei.* 7. *Notitia Geographica Epiſcopatuum, quorum in Conciliis mentio.* 8. *Mantiſſa de recentibus Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ſcriptoribus.* 9.

I.

CONCILIA nemo ignorat eſſe conventus antiſtitum Eccleſiæ, quibus de dogmatibus, moribus ac diſciplina debet conſtitui, ut ad Divini Verbi regulam errores reprobentur, abuſus corrigantur. A quo tempore Principes fuere Chriſtiani, Synodi ejusmodi, ut Nicæna à Conſtantino, CPolitana à Theodoſio, convocatæ ſunt à Principibus, & ſub

* Franc. Pollctum, qui in Hiſtoria Fori Romani lib. 3. pag. 285. negat *Concilii* vocabulum honeſte de conventibus Eccleſiaſticis uſurpari poſſe, confutavit Georg. Henr. Urſinus, quem vide ſis in Obſervatt. Philologicis c. 3. 4. 5.

ſub eorum auctoritate celebratæ, * à quibus etiam habent, ut definitiones Synodicæ in illorum ditione legum inſtar valere potuerint. Eorundem Principum conniventia primum deinde imbecillitate & ſiniſtra fortuna factum eſt, ut quod Principum erat, uſurparent Præſules Romani, & hac ipſa poteſtate ad illorum auctoritatem magis magisque circumſcribendam abuterentur. Subinde tamen Pontificibus ipſis metuenda fuere Concilia, atque hodie etiam nulla magis Romæ inviſa vox, quam provocantium in Gallia à Papa, & appellantium Concilium. Etiam Concilia poſſe errare, cum homines ſint fuerintque à quibus illa haberi contingit, & gravibus ſæpe animorum motibus obnoxii, nemo ſanus dubitet, & tot damnantium ſe mutuo ſententiarum contrariæ deciſiones neminem patiantur dubitare. Notiſſima quoque & multorum calamis celebrata Greg. Nazianzeni querela gravis de infelici cœtuum ejusmodi ſucceſſu, & de φιλονεικίαις ac φιλαρχίαις Epiſcoporum ſuo tempore, qui ad Synodos convenerant, Epiſt. 55. ad Procopium. Nihilominus iniquiſſimum fuerit hoc promiſcue de omnibus pronunciare, ut contra evidens eſt non temere conculcandam eſſe Conciliorum, Oecumenicorum præſertim auctoritatem, quorum doctrinæ & conſtitutionibus, Verbo Divino minime diſſentientibus, jam à tot ſæculorum decurſu obſequium Chriſtiani orbis ſuffragatur, idque ſuadet non modeſtia tantum & pudor, ſed prudentia, officium ac pietas. Patet quoque in Conciliorum decretis pulcherrimam hiſtoriæ Eccleſiaſticæ partem, luculentiſſime ac certiſſime tam quod ad dogmata quam ad diſciplinam moresque attinet, traditam explicatamque contineri. Quamobrem duxi operæ pretium poſt notitiam de collectionibus Canonum expoſitam capite ſuperiore, etiam Conciliis impendere caput præſens tertiumque & quartum, ac pro inſtituti mei ratione ita de illis tractare, ut Synodorum acta & conſtitutiones conſulere cupientibus, per apparatus litterarii chronologicique ac geographici ſubſidium facilior ſit ad eas aditus, & expeditior evolutio.

* Vide Launoji partem ſextam Epiſtolarum, nec non Petrum de Marca libro VI. de Concordia Sacerdot. & Imperii; Hug. Grotium T. 3. Opp. Theol. p. 113. ſq. M. Antonium de Dominis VI. 5. & VII. 3. Jac. Baſnage Hiſt. Eccleſiaſtique liv. 10. Chamier, Panſtratiæ Cathol. Tom. 2. lib. XIII. 10. 11. 12. XIV. 6. &c.

Digitized by Google

II. Hiſtoriæ & Synopſes ** Conciliorum.

Inſtitutione Canonica, nella quale ſi contengono le leggi di Santa Chieſa, le Ordinatione de' ſummi Pontefici & le Conſtitutioni di tutti i ſacri Concilii, raccolta per *M. de gli Alberti*. Venet. 1569. 4.

Thomæ Mariæ Alſani, Ord. Prædicator. Neapoli, præter Collectionem Conciliorum Neapolitanorum prelo paratum habet opus quadripartitum, *lezioni per lo ſtudio de' Concilii*, cujus prima parte tractat generatim de Conciliis, 2) de Conciliis per prima ſex ſæcula, 3) à ſæculo ſeptimo ad duodecimum, 4) à ſæculo tertiodecimo in præſens tempus. A. 1719.

Dan. Angelocratoris Epitome Conciliorum usque ad Dordracenam Synodum. Marpurg. 1620. 4.

Anonymi Hiſtoire des Conciles generaux, commençant par le premier Concile de Nicée. Paris 1691. 8. Amſt. 1692. 4. Acta Erud. 1692. p. 457.

Antonii Auguſtini, ſummi viri, Hiſtoriam Conciliorum MS. memorat Nic. Antonius Bibl. Hiſpan. T. 1. p. 500.

Ægidii Gonſalez d' Avila Toletani, S. J. Concilia generalia in locos communes redacta. Philippus Alegambe Bibl. Jeſuit. p. 8.

Summa Conciliorum ex Mœrlini, Joverii, Baronii, Binii, Coriolani, Sirmondi aliorumque collectionibus ac MStis aliquot, auctore *Lud. Bailio*. Pariſ. 1645. 1659. & 1672. fol. Patavii 1701. fol. 2 Volum. Vide & infra in Coriolano.

Antonio Baldaſarri, S. J. iſtoria di tutti i Concilli œcumenici di Oriente e di Occidente, con la ſcelta d'alcuni nazionali. Venet. 1708. 12. duobus Volum. Giornale de' letterati d' Italia tom. 7. pag. 466. tom. 15. p. 473.

Marci Battaglini, Nuceritani Epiſcopi, Hiſtoria univerſale di tutti i Concilii generali & particolari 475. Venet. 1688. 1696. & 1704. fol. Nouvell. de la Rep. des lettres 1688. Jul. p. 695. Galleria di Minerva tom. 1. p. 269. ſeq.

Bernardi Guidonis, Ord. Prædic. libellum de Conciliis citat Baluzius tom. 7. Miſc.

** De Græcis infra capite 3.

Digitized by Google

7. Miſc. pag. 79. Ejuſdem Chronicon p. 405. & Hiſtoriam Ordinis fratrum Prædicatorum p. 479. Vixit A. C. 1320.

D. Laurentii Brancati, infra *Laurea*.

N. Burchardi, Presbyteri Veſontini, ſummula Conciliorum generalium. Pariſ. 1718. 12. Journal des Savans 1719. p. 58.

Abregée des Conciles generaux par *Felix Buy*. Vigneul Marville tom. 3. melanges d'hiſtoire & de litterature p. 7. ſeq.

Jo. Cabaſſutii Aquiſextienſis presb. Congregat. Oratorii Notitia Eccleſiaſtica Hiſtoriarum, Conciliorum & Canonum invicem collatorum, veterumque ac recentiorum Eccleſiæ rituum. Lugd. 1680. fol. 1685. 1690. Brevior ejuſdem Cabaſſutii notitia Conciliorum S. Eccleſiæ, Lugd. 1670. 8. recuſa Venet. 1703. 8.

Joach. Camerarii enumeratio Oecumenicarum ſynodorum, indicatis temporibus atque præcipuis illarum negotiis, ad calcem Chronologiæ Nicephori CPol. & narrationis de Synodo Nicæna, Baſil. 1561. fol. & ad calcem Synopſeos de VII. Synodis, quam Græce cum Abr. Sculteti verſione recudi curavit Jo. à Fuchte. Helmſt. 1614. 8.

Bartholomæi Carranzæ Mirandæ, Ord. Prædicator. ſumma Conciliorum, ſed mire contaminata interpolataque & truncata Conciliorum decreta referens, licet edita ſæpiſſime Venet. 1546. 1573. Salmanticæ 1551. 4. Antwerp. 1556. 1561. 1576. Lugdun. 1564. 1570. 1600. 12. Pariſ. 1564. 1655. 1660. 12. Rom. 1635. 8. & cum *Franciſci Sylvii* additionibus, Duaci 1639. 1659. 1679. 8. & *Franciſci Janſenii Elinga*, Ord. Præd. Lovan. 1681. 4.

Guilielmi Cave præclara notitia Conciliorum omnium in parte altera Hiſtoriæ literariæ ſcriptorum Eccleſiaſticorum tradita Lond. 1697. & Genev. 1699. fol. quæ priori parti juncta iterum lucem vidit Genev. 1705. 1720. fol.

Dav. Chytræi Catalogus Conciliorum, Onomaſtico ejus Theologico ſubjunctus, Witeb. 1578. 8. & ad calcem Synodici veteris à D. Jo. Pappo Græce & Lat. editi Argentor. 1601. 4.

Franciſci Longi à Coriolano ſumma Conciliorum usque ad Gregorium XV. Lugd. 1623. Antwerp. 1623. Pariſ. 1639. 1645. fol. cum additione 100. Conciliorum per *Ludov. Bailium*, Pariſ. 1745. fol. Vide D. Jo. Fabricii Theologi Helmſt. Bibliothecam tom. 2. p. 331.

Ejuſdem Longi Chronologia Pontificum & Conciliorum. Lugd. 1623. fol. De Conciliis generalibus approbatis & reprobatis cum explicatione bullæ Dominicæ. Rom.

Digitized by Google

Jo. Dartis de Conciliis commentario in Decreti diſt. 15. & 16. qui inter ejus opera lucem vidit Pariſ. 1656. fol. non modo in genere diſputat de Conciliis, ſed & hiſtoriam Conciliorum generalium & multorum particularium perſequitur, adjunctis ad Canones non paucos obſervationibus.

Franciſcus Janſenius Elinga, ſupra in *Carranza*.

Zegen Bernhardi Eſpen tractatus Hiſtorico-Canonicus, exhibens ſcholia in plurimorum CanonesConciliorum. Leodii 1593. 4.

D. Jo. Forſteri tractatus de Conciliis præcipue quatuor Oecumenicis cum brevi hypotypoſi Colloquiorum inter Lutheranos & Anti-Lutheranos habitorum. Witeb. 1613. 4.

D. Salomonis Geſneri libri IV. de Conciliis, quorum 1) generalem tractationem, 2) Hiſtoricam narrationem Conciliorum usque ad A. 1600. 3) & 4) refutationem librorum duorum Rob. Bellarmini de Conciliis continent. Witeb. 1607. 8.

Jo. Ludovici Hartmanni, vide infra in Ruelio.

Godfridi Hermantii ſcriptum poſtumum, table des Canons des Conciles & des decrets des Papes & des Eveques, diſpoſée ſuivant l'ordre des matieres. Ellies du Pin tom. 18. Bibl. Eccleſ. p. 186.

Alius *Hermantius* Cadomenſis, auctor Hiſtoriæ Conciliorum editæ Gallice Rothomagi 1695. 12. Hiſtoire des Conciles, ou l'on verra en abregé ce qui s'eſt paſſé de plus conſiderable dans l'Egliſe, depuis ſa naiſſance jusqu'à preſent. Hæc auctior recuſa 1704. & 1716. 12. quatuor voluminibus. Journal des Savans 1695. p. 650. Memoires de Trevoux 1717. p. 1929. ſeq.

Dictionaire des Conciles par Mr. *Hermant*. MS. id. 1702. pag. 324. edit. Amſtel.

Caſp. Heuniſchii Chronologia ſex Conciliorum Oecumenicorum, ſubjecta ejus Patrologiæ. Lipſ. 1679. 4.

D. Joachimi Hildebrandi hiſtoria poſtuma Conciliorum à nato Chriſto ad A. 1645. in Eccleſia habitorum. Helmſt. 1707. 4.

Joh. Hoornbeck lib. 1. Miſcellaneorum ſacrorum cap. 23. de ratione & ritibus Synodorum in veteri Eccleſia differens.

Franciſci Joverii ſanctiones Eccleſiaſticæ tam Synodicæ Conciliorum univerſalium & particularium quam Pontificiorum decretorum, Pariſ. 1555. fol.

Ema-

Digitized by Google

Emanuelis Katonæ de Patrum, Conciliorum & traditionum auctoritate, Francofurti 1611. 8.

Philippi Labbei S. J. Synopſis Hiſtorica Conciliorum, Pariſ. 1661. 4. & tomo primo Conciliorum, Pariſ. 1672. fol. *Dan. Neſſelii* ſymbola ſynodica ad Labbei ſynopſin, quam promiſit in ſciagraphia magni corporis hiſtorici (Act. Er. 1692. p. 499.) non vidit lucem, quod ſciam. Labbei hiſtoria Synodorum Galliæ. Pariſ. 1646. fol.

D. Job. Laſſenii Synopſis & ſumma Conciliorum omnium inde à paſſione Chriſti uſque hæc tempora in Europa, Aſia, Africa & America habitorum. Jen. 1661. 4.

D. Laurentii Brancati Cardinalis de Laurea, Min. Convent. S. Franciſci Epitome Canonum omnium ſive index in Concilia generalia ac provincialia, Decretum Gratiani, Decretales & conſtitutiones Pontificum. Rom. 1659. Colon. 1684. fol.

Synodorum generalium ac provincialium decreta & canones ſcholiis, notis ac hiſtorica Actorum diſſertatione illuſtrati per *Chriſtianum Lupum*, Ord. eremitar. S. Auguſtini. Bruxell. 1673. 4. quinque Volum. Vide Ellies Du Pinium tom. 18. Bibl. Eccleſiaſt. p. 132.

Leandri de S. Martino Hiſtoria & Harmonia Conciliorum. Francof. 1618. fol.

Dan. Neſſelii, vide ſupra in *Labbeo*.

Lucas Oſiander in Epitome Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ per XVI. Centurias deductæ etiam ſynopſin Conciliorum exhibet, Tubing. 1608. 4. Quemadmodum & in Centuriis XIII. Magdeburgenſibus caput nonum ſolet tribui Conciliis, ne dicam de aliis Hiſtoriæ & Annalium Eccleſiaſticorum ſcriptoribus, quos in mantiſſa ad hoc caput recenſeo.

Franciſci de Padilla Index Chronographia ſeu Epitome Conciliorum. Madrit. 1587. 4.

Theodori Pangali, iſtoria polemica Pontificia de i primi Concili generali. Giornale de' letterati d'Italia tom. 15. p. 470.

Mutii Panſæ Hiſtoria Conciliorum generalium ad Tridentinum usque, cum ejus obſervationibus de Bibliotheca Vaticana. Rom. 1590. 4. Italice.

Delectus Actorum Eccleſiæ univerſalis, ſive nova ſumma Conciliorum auctore *P. Poiſſon*, ſacri Oratorii presbytero. Lugd. 1705. fol. 2 Volum.

Digitized by Google

2 Volum. Nouvell. de la Rep. des lettr. 1705. II. p. 578. Memoires de Trevoux 1705. pag. 2005.

Gabrielis Prateoli narratio hiſtorica Conciliorum XCIV. & in Chronico Chronicorum Jani Gruteri lib. 2. pag. 246. & cum caſtigationibus *Joannis Lydii*, Francofurtenſis. Lugd. Bat. 1610. 8. Francof. 1614. 8.

Joannis Prideaux Synopſis Conciliorum, in ejus Operibus junctim editis Oxon. 1651. 4. Tiguri 1672. 4. p. 707. ſeq.

Jo. Baptiſta Ricciolus Chronologiæ reformatæ parte 3. pag. 130 -- 150. Concilia ordine Chronologico & Alphabetico percenſens.

Edmundi Richerii, Doctoris Sorbonici, Hiſtoria Conciliorum generalium, libri IV. Colon. 1683. 8. 2 Vol. Acta Erud. 1683. p. 494- 550.

Gregorii de Rives Canonum Conciliorum Epitome. Lugd. 1663. fol.

Jo. Lud. Ruelii de Conciliis quatuor Oecumenicis. Colon. Brandeb. 1667. & Altdorf. 1669. Ejusd. Concilia illuſtrata per ſedecim ſecula, ſive Hiſtoria Conciliorum & Colloquiorum continuata ad A. 1661. à Joanne Ludovico Hartmanno, Superintendente Rotenburgenſi ad Tuberim. Noriberg. 1675. 4. quatuor volumina.

Projet d'une nouvelle ſomme des Conciles par *Mr. Sautour.* Mem. de Trevoux 1710. p. 743. Neuer Bücher-Saal XII. p. 937. l'Hiſtoire des Conciles generaux par demandes & par réponſes, eodem auctore.

Emanuelis Schelſtrateni Antiquitas illuſtrata circa Concilia generalia & provincialia, decreta & geſta Pontificum &c. Antwerp. 1678. 4.

D. Joh. Andreæ Schmidii, Theologi Helmſt. Conciliorum & Colloquiorum erudita hiſtoria ſynoptica, in tomo ſecundo introductionis Caſp. Sagittarii ad Hiſtoriam Eccleſiaſticam. Jen. 1718. 4.

Nic. Selnecceri Catalogus brevis præcipuorum Conciliorum Oecumenicorum & Nationalium. Lipſ. 1561. 8. *Francof.* 1571. 8.

Nicolai Simonis, Carmelitæ, qui Harlemi A. 1511. diem obiit, Volumina duo Conciliorum, quorum meminit Theodorus Schrevelius in Harlemo ſua p. 81. lucem nunquam viderunt.

Simonis Sinuvolſcii Epitome Conciliorum tam generalium quam provincialium vitarumque Pontificum. Rom. 1615. 1653. fol.

Franciſcus Sylvius, ſupra in *Carranza*.

Lud. Thomaſini diſſertationes 20. in Concilia generalia & particularia tomus I. Pariſ. 1667. 4. & tomo XV. Rocaberti Bibl. maximæ Pontificiæ. Ejusdem opus ingens 3 Voluminibus in fol. MS. remarques

Digitized by Google

marques ſur les Conciles. Vide Catalogum Bibl. Hohendorfianæ (quam Cæſareæ nuper Auguſtiſſimus Carolus VI. adjunxit) III. pag. 232.

Henr. Zindelii tabula Conciliorum univerſalium. Hanov. 1671.

Anonymi Hiſtoire des Conciles generaux. Paris 1699. 8. 2 Vol. Unſchuldige Nachrichten 1701. p. 93.

Analyſe, ou idée generale (peu exacte) des Conciles oecumeniques & particuliers. Bruxell. 1706. 8. 2 Volum. Journal des Sav. Sept. pag. 947.

Methode pour apprendre facilement l'hiſtoire de la Bible avec l' hiſtoire des Conciles generaux, dediée à Madame de Maintenon, troiſieme edition. Paris 1695. 12. Journal des Sav. p. 685.

Neſcio quid libri ſit, de quo Hiſtoire des Ouvrages des Savans 1699. Septembr. *On inprime au Louvre chez Mr. Aniſſon l'Hiſtoire des Conciles, in folio. Le Pere Harduin, le P. Daniel & le P. Douvcin, preſident à cette impreſſion.*

III. De ritu Conciliorum & auctoritate.

Acta Appellationum à Pontifice ad Concilium, ut à Gregorio IX. A. 1239. & ab Innocentio IV. A. 1245. tum ab Alexandro IV. Urbano IV. Clemente IV. Gregorio X. Sed & à Bonifacio VIII. A. 1303. & à Johanne XXII. Benedicto XII. Gregorio XII. Martino V. Eugenio IV. Nicolao V. Calixto III. Pio II. Paulo II. &c. A Sixto IV. A. 1478. 1483. 1484. & ab Innocentio VIII. Alexandro VI. Julio II. Leone X. A Clemente VII. A. 1526. 1527. & à Pio IV. ab Innocentio XI. A. 1688. & noviſſime à Clemente XI. A. 1717. & 1718. Vide Du Puy, preuves des libertez c. 13. Petrum de Marca IV. 17. de Concordia Sacerdotii & Imperii, Anonymi traité de l'autorité du Pape (à la Haye 1720. 12.) tom. 3. p. 93. ſeqq. & tom. 1. pag. 309. Rev. D. Chriſtoph. Matthæi Pfaffii Acta publica Conſtitutionis *Unigenitus* p. 251. ſeq. 276. 360. 410. 431. 451. 586. & poſt præf. Cardinalis item Noallii appellationem cum D. Jo. Mich. Heineccii animadverſionibus editam Hall. 1718. 4.

Decreta Concilii Piſani A. 1409. Conſtantienſis A. 1415. Baſileenſis A. 1432.

Didaci de Alabus Eſquivel, Epiſcopi Granatenſis liber de Conciliis univerſalibus, ac de his, quæ ad Religionis & Reip. Chriſtianæ reformationem inſtituenda videntur. Granatæ 1582. fol.

Natalis Alexandri Sec. XV. & XVI. diſſ. IV. tom. VIII. Hiſt. Eccleſ. pag. 365. ſeqq. edit. in fol.

Petri Allixii diſſ. de Conciliorum quorumvis definitionibus ad examen revocandis, *Pariſ.* 1680. 8. *(ſine auctoris nomine cum diſſert. de vita Tertulliani &c.)*

Jacobi Almaini contra Thomam Cajetanum de auctoritate Eccleſiæ & Concilii, quod illius poteſtas & auctoritas Pontifice ſit ſuperior. Confer Ellies du Pin tom. 14. p. 90.

Moſis Amyraldi diſſ. III. 1) *de Conciliorum origine & neceſſitate*, 2) *de ratione Conciliorum convocandorum*, 3) *de illorum auctoritate. Inter ejus diſſ. Salmur.* 1641. 8. *atque in Diſpp. Salmurienſibus pag.* 505 -- 552. *Salmur.* 1665. 4.

Camilli Andociani Hiſpani, grande volumen de Conciliis, quod è Claſenio laudat D. Jo. Andreas Schmidius p. 774.

Antonii Joannis Aſtorii tractatus de Synodo Diœceſana, Tarracone 1604. 4.

Rob. Bellarmini Liber de Conciliis & Eccleſia, & ſecundus de Conciliorum auctoritate, quo ſummum Pontificem abſolute eſſe ſupra Concilia contendit.

Cypriani Beneti, infra in Rocaberto, tom. 7.

Johannes Brevicoxa, Theologus Pariſ. ex cujus tractatu MS. de poteſtate Eccleſiæ & Conciliorum nonnulla affert Jo. Launojus VIII. 11. Epiſt.

Cataldini de Boncompagnis, infra in Rocaberto, tom. 6.

Henr. Bullingeri de Conciliis libri II. Tigur. 1561. *& Germanice* 1574. &c.

Tho. Cajetani, infra in Rocaberto, tom. 19.

Joach. Camerarii Synodica, i. e. de indicta Synodo capita. Prima, ſecunda, tertia. Lipſiæ 1543. 8.

Camilli Campegii infra in Rocaberto, tom. 7.

Melchioris Cani infra in Rocaberto, tom. 16.

Petri Joſephi Cantelii, S. J. diſſertatio V. & VI. in metropolitanarum urbium hiſtoria civili & eccleſiaſtica, Pariſ. 1685. 4.

Joannes Capiſtranus de Papæ & Concilii auctoritate. Venet. 1580. 4.

Jac. Cappelli diſſertationes III. de Conciliis, contra Bellarminum, Tom. I. diſſ. Sedanenſ. p. 1033. ſeq. Genev. 1661. 4.

D. Mar-

Digitized by Google

Barthol. Carranza, vide infra in Jacobatio.

D. Martinus Chemnitius in examine Concilii Tridentini, *Francof.* 1565. 1585. 1609. & 1707. *fol.* & 1599. 8. *duobus volum.* & *Germanice à G. Nigrino. Francof.* 1576. *fol.*

Gilberti de Choiſeul du Pleſſis Pralain, Tornacenſis Epiſcopi, Epiſtola ad M. Steyaertum, Theol. Lovanienſem, de autoritate Eccleſiæ, quam in Concilio univerſali, Pontificis poteſtate ſuperiorem eſſe diſputat. Vide Ellies du Pin Bibl. Eccleſ. tom. 18. p. 179. ſeq.

Nicolai de Clemangis diſputatio ſuper materia Concilii generalis, habita cum quodam Scholaſtico Pariſienſi p. 61. ſqq. Operum editorum à Joh. Martino Lydio, Lugd. Bat. 1613. 4.

Hermanni Conringii Exercitatio hiſtorico-politica de Conciliis & circa ea ſumma poteſtatis auctoritate, Helmſt. 1650. 1675. 4. *reſpondente Joach. Johanne Madero.*

Caſparis Contareni Cardinal. de poteſtate Pontificis & Concilii, Venet. 1562.

Rudolphi Cupers, infra in Rocaberto, tom. 19.

Nic. Cuſanus de Concordantia Catholica libro 2.

Philippi Decii Conſilium ad Ludovicum Francorum Regem pro auctoritate Concilii generalis ſupra Papam.

Jo. Anton. Delphini libellus de tractandis in Concilio Oecumenico, & qualiter & in quem finem Patres ea differere conveniat. Rom. 1561. 4. infra in Jacobatius.

Chriſtiani Dreieri diſputatio XVII. & XVIII. controverſ. præcip. cum Pontificiis eſt de convocatione & Præſide Conciliorum. Regiomont. 1688. 4.

Guil. Durandi, Mimatenſis Epiſcopi, de modo generalis Concilii celebrandi. Pariſ. 1545. 8. & ſæpius recuſ. ut 1635. 1671. &c.

Andreæ Duval, infra in Rocaberto, tom. 3. & in Vigorio.

Boëtii Eponis, infra in Rocaberto, tom. 5.

Joannis Fabri, Epiſcopi Viennenſis, libellus præparatorius Concilii univerſalis futuri.

Pauli Fabulotti, infra in Jacobatio, & Rocaberto, tom. 18.

Vincentii Ferre, infra in Rocaberto, tom. 20.

Jo. Gerſonis de Concilio generali unius obedientiæ &c. Confer Ellies du Pinii Gerſoniana, & F. D. T. B. * Apologiam Gerſonis pro ſuprema Eccleſiæ & Concilii generalis autoritate. Lugd. Bat. 1676. 4.

* Edmundi Richerii.

Cl. Gouſtai, quæ Regia poteſtas, quo debent auctore ſolennes Eccleſiæ conventus indici, qui in his locus & ordo conſidendi Regum Procerum & Populi? Senonibus 1561. 4.

Dominici Gravinæ, infra in Rocaberto, tom. 8.

Tractatus de modo & ordine generalis Concilii celebrandi, auctore *Alphonſo Guerrerio* Hiſpano. Neapoli 1545. 4.

D. Jac. Heilbrunneri von *Conciliis*, Catholiſchen Glauben/ ꝛc. Rettung wider J. P. Sicklers Rettung der *Concilien* des Pabſts. *Lauingæ* 1591. 4.

Jo. Gordonus Huntleus Controverſiis de Eccleſia, Papa, Conciliis, &c.

Dominici Cardinalis *Jacobatii* de Concilio tractatus, Rom. 1538. fol. & in Rocaberto, tom. 9. Solet etiam Conciliis Labbei velut apparatus alter ſubjici volumen Pariſ. 1672. excuſum, in quo continentur præter Jacobatium, *Jo. Antonius Delphinus* de Concilio Oecumenico, ex edit. Rom. 1561. *Hieron. Donatus* de Principatu Romanæ Sedis Apologeticus ad Græcos cum Epiſtola ad Oliverium Cardinalem Neapolitanum ex edit. Rom. 1525. *Marci Mantua-Bonaviti*, Patavini JCti, Dialogus de Concilio, ex edit. Venet. 1541. 4. *Pauli Fabulotti*, Romani, ex Religione SS. Barnabæ & Ambroſii de poteſtate Papæ ſupra Concilium ad Fabricium Verullum Cardinalem, ex edit. Venet. 1613. *Barthol. Carrantzæ* quatuor Controverſiarum de auctoritate Pontificis & Conciliorum explicatio, ad edit. Venet. 1546. *Petri de Monte* Veneti, Epiſcopi Brix. Monarchia ſive de Pontificis & Conciliorum generalium poteſtate, ex edit. Rom. 1537. ad MS. Felini Sandei transſcripta.

Jo. Henichii diſſertatio de auctoritate antiquitatis Eccleſiaſticæ & Conciliorum. Luneburg. 1648.

D. Henr. Hœpfneri diſſ. de Conciliis contra Rob. Bellarminum. Lipſ. 1620. 4.

Stanislai Hoſii, infra in Rocaberto, tom. 19.

Iſidori Mercatoris, qualiter Concilium celebratur. Vide ſupra p. 67.

Franciſci Junii de Conciliis & de magiſtratus ſummi circa illa officio contra Bellarmin. tom. 2. Opp. p. 1025. ſqq. Genev. 1613. *fol.*

D. Andreæ Kunadi diſſ. de Conciliis Eccleſiaſticis. Witeb. 1654.

Petri Labati, infra in Rocaberto, tom. 18.

Joannis Lampadii decades tres diſſertationum de Conciliis. Brem. 1613. 1615. 1618. 8.

Jo.

Digitized by Google

Jo. Launoji plures & eruditæ diſſertationes exſtant in ejus Epiſtolis parte 2. 3. 4. 5. & 6. quibus Bellarminum Papæ auctoritatem ſupra Concilium efferentem confutat. Multis etiam idem parte 8. confirmat non Papam præfuiſſe Conciliis nec Papæ confirmatione opus fuiſſe. Confer B. D. Antonii Reiſeri Launojum confeſſorem p. 427. ſeq.

Sibrandi Lubberti de Conciliis libri V. contra Bellarmin. Genev. 1601. 8.

Ludovici presbyteri Congregat. Oratorii. Vide infra Thomaſin.

D. Martini Lutheri von den *Conciliis* und Kirchen. *Witeb.* 1539. 4. *& tom. 7. Jen. p. 218. tom. 7. Altenb. p. 235. Confer Sleidanum lib. 12. p. 345. & Seckendorfium lib. 3. de Lutheraniſmo p. 244. ſeq.*

Petri Magni de Concilio libellus. 1587. 4.

Marci Mantuæ Bonaviti, vide ſupra in Jacobatio. Unſchuldige Nachrichten 1702. p 628.

Jo. Marius, Belga, de Schiſmatum & Conciliorum Eccleſiæ univerſalis differentia, deque præſtantia Gallicæ Eccleſiæ Conciliorum, fol. è Gallico Latine edidit Simon Schardius cum Theodorici Niem de ſchiſmate.

Jo. Anton. Maſſobrii tractatus de Synodo diœceſana ſeu Epiſcopi. Rom. 1627. 4.

D. Jo. Frid. Mayeri diſſ. quod Papa non ſit ſupra Concilium. Gryphiswald.

Petri Molinæi de Conciliis, tom. 1. diſſ. Sedanenſium. Genev. 1661. 4.

Petri de Monte, vide in Jacobatio & Rocaberto, tom. 18.

Jac. Naclanti tractatus, an acta generalis Concilii neceſſario exigant Confirmationem Papæ. Venet. 1562.

Friderici Nauſeæ ad Paulum III. Papam rerum Conciliarium, ſeu de Conciliis libri V. Lipſ. 1538. fol.

Didaci Nugni Cabezudi tractatus de auctoritate Papæ & Concil. Venet. 1612.

Jo. Andreæ Oſiandri aſſertiones Theologicæ de Conciliis. Tubing. 1666.

Antonii Paulutii, infra in Rocaberto, tom. 4.

De Concilio, liber *Reginaldi Poli* Cardinalis. Rom. 1562. 4. Lovan 1569. 8. & in Rocaberto, tom. 18.

P. Franciſci Porteri, Hiberni, ſyſtema decretorum dogmaticorum è Conciliis, Avenione 1693. Acta Erud. p. 335.

Digitized by Google

Urbanus Regius in Colloquio de Concilio Mantuano tom. 4. Opp. Germanice editor. p. LXVI. ſeq. non adeo aſpernatur Conciliorum auctoritatem, ſed partium ſtudio & dominandi, quod eſt in Papa & Epiſcopis, nihil boni ex illis exſpectandum queritur. Idem dixeris de B. Lutheri & aliorum Proteſtantium durius in Concilia dictis, quæ colligit Allatius p. 33. contra Hottingerum & contra Creyghtonum p. 63. ſeq.

Edm. Richerii Apologia pro Joanne Gerſonio pro ſuprema Eccleſiæ & Concilii generalis auctoritate &c. Lugd. Bat. 1676. 4.

In Bibliotheca maxima Pontificia *Jo. Thomæ Rocaberti*, quæ Tomis XXI. Rom. 1697. fol. lucem vidit, plura exſtant ſcripta, quorum pleraque Pontificis auctoritatem ſuper Concilia mordicus tuentur; tomo 1. *Adami Tanneri* ex Commentar. in ſummam D. Thomæ tom. 3. diſp. qu. 4. tomo 3. *Andreæ Duvallii*, Doctoris Sorbonici, de ſuprema Pontificis in Eccleſiam poteſtate: tomo 4. *Antonii Paulutii* JCti Veneti Jurisprudentia ſacra de Eccleſia, Pontifice, Comitiis Eccleſiaſticis: tomo 5. *Boëtii Eponis* de Hierarchia Eccleſiaſtica & de provocatione à ſummo Pontifice ad Concilium generale: tomo 6. *Cataldini de Boncompagnis* de translatione Concilii Baſil. & Poteſtate Papæ: tomo 7. *Camilli Campegii* Ord. Præd. de Pontificis ſupra Reges & Concilium auctoritate: *Cypriani Beneti* de prima Orbis ſede, Concilio, Eccleſiaſtica poteſtate & Papæ ſupremo inſuperabilique Dominio: tomo 8. *Dominici Gravinæ* de cauſis Conciliorum &c. tomo 9. *Dominici Jacobatii* liber 3--10. tomo 10. *Dominici à S. Trinitate* de ſummo Pontifice & ſacris Conciliis: tomo 11. *Emanuelis à Schelſtrate* Antiquitatis illuſtratæ diſſ. 1. & 3. & ad Concilium Conſtantienſe de ſuperioritate Papæ ſupra Concil. tomo 12. *Franciſci Suarezii* de Conciliis: tomo 13. *Joannis de Turrecremata*: tomo 15. *Lud. Thomaſinus*: tomo 16. *Melchioris Cani*: tomo 18. *Pauli Fabuloti* & *Petri Labati* de Papæ ſuperioritate ſupra Concilia, *Petri à Monte*, & *Reginaldi Poli*: tomo 19. *Rudolphi Cupers*, JCti, *Staniſlai Hoſii*, *Tho. Cajetani* de comparatione auctoritatis Papæ & Concilii: & tomo 20. *Tho. Stapletoni*, *Vincentii Ferre* de comparatione Concilii generalis cum poteſtate Papæ.

Antonii de Roſellis Monarchia ſeu de poteſtate Imperatoris ac Papæ, & de materia Conciliorum. Venet. 1487. fol.

Emanuelis à Schelſtrate, ſupra in Rocaberto, tom. 11.

Nicolai

Digitized by Google

Nicolai Simonis Carmelitæ, A. 1511. defuncti de poteſtate Papæ, Imp. & Concilii libri IV. memorantur à Valerio Andrea & Franciſco Sweertio in Bibl. Belgica.

Tho. Stapletoni, ſupra in Rocaberto, tom. 20.

Franciſci Suareſii, in Rocaberto, tom. 12.

Matthæi Sutlivii libri de Conciliis contra Bellarmin. Lond. 1600. 4.

Mich. Thomaſii Takaquet, Epiſcopi Ilerdenſis, de ratione habendi Concilia provincialia ac diœceſana, ac de iis quæ in his præcipue ſunt tractanda, cui adjungitur *Iſidori* ordo de celebrando Concilio. Rom. 1565. 4. & tom. 2. Bibl. Hiſpan. p. 117.

Adami Tanneri, ſupra in Rocaberto, tom. 1.

Lud. Thomaſinus de auctoritate Papæ ſupra Concilium, Pariſ. 1667. 4. & tom. 15. Rocaberti. Vide Ellies du Pin tom. 18. Bibl. Eccleſ. p. 188. Hiſtoire des ouvrages des Sav. 1695. Fevr. p. 284.

Gerh. Titii Diſſ. Theologica de Conciliis, Helmſt. 1656. 4.

Dominici à S. Trinitate, ſupra in Rocaberto, tom. 10.

Joannis de Turrecremata de Papæ Conciliique generalis auctoritate. Venet. 1563. 4. & tom. 13. Rocaberti.

Dav. Toſſani de Colloquiis & Conciliis quisnam eorum uſus in Eccleſia. Heidelb. 1589. 8.

Franciſci Turriani, S. J. de Papæ ſupra Concilium auctoritate. Florent. 4.

Petri Pauli Vergerii cur & quomodo Chriſtianum Concilium debeat eſſe liberum? 1557. 8. Ejusdem Concilia Papæ vitanda, 1553. 4.

De Conciliis Synodia Ugonia, ſive *Matthiæ Ugonii*, Epiſcopi Famaugustani, opus de omnibus ad Concilia rite ac legitime celebranda pertinentibus. Brixiæ 1541. fol. Venet. 1565. fol.

Simonis Vigorii de auctoritate Concilii generalis ſupra Papam. Colon. 1613. 8. Declaration aux Docteurs de Sorbonne, 8. Apologia de ſuprema Eccleſiæ auctoritate contra Andream du Val. Trecis 1615. 8.

Campegii Vitringa Oratio de Synodis. Franck. 1706. 4. Unſchuldige Nachrichten *1706. p. 536.*

Guilelmi Wake, Archiepiſcopi poſtea Cantuarienſis, liber inſignis, qui inſcribitur: the authority of Chriſtian Princes over their Eccleſiaſtical Synods aſſerted, with particular reſpect to the Convocations of the Clergy of the Realm and Church of England. Lond. 1697. Omitto ſcripta plurima apud Anglos ab eo tempore de eodem argumento in utramque partem vulgata,

gata, Wakii ſententiam tuentibus G. Tydallo, White Kenneto, Humfredo Hody, Benjamino Hoadly, &c. Contrariam Franciſco Atterbury, Samuele Hillio aliisque.

Eliæ Weibenmaieri diſſ. de convocatoribus ac directoribus priorum quatuor Conciliorum Oecumenicorum adverſus Baronium, Bellarminum, Binium, &c. Witeberg. 1692. 4.

Guil. Whitakeri prælectiones de Conciliis contra Bellarminum &c. ſex quæſtionibus. Cantabrig. 1600. Herborn. 1601. 8. & tom. 1. Opp. p. 569. Genev. 1610. fol.

Georgii Wicelii adhortatio ad Epiſcopum Moguntinum, ut vocetur Concilium.

Andreæ Willeti ſynopſis papiſmi de Conciliis adverſus Bellarmin. Oppenheim. 1618. 4.

Franciſci de Zabarellis, ad quem pertinet jus indicendi Concilium (tempore ſchiſmatis A. 1404. inter Innocentium VII. & Benedictum) Mogunt. 1607. 8. & in Simonis Schardii ſyntagmate tractatuum de Imperiali jurisdictione Argentor. 1609. fol. ex edit. A. 1545.

IV. Concilia & Synodi Eccleſiaſticæ auctoritatem diverſam obtinent, prout celebratæ ſunt vel à ſingularum diœceſeon clericis ac præſulibus, quales in ſingulis provinciis bis per annum fieri cautum eſt canone Apoſt. 37. & Nicæno 5. Vide Petr. de Marca VI, 13. de Concordia Sacerdotii & Imperii. Vel quæ ſunt habita ab Epiſcopis plurium diœceſeon ſub uno Metropolita, Exarcho aut Patriarcha: vel denique, quæ comuni nomine magnæ partis Orbis Chriſtiani ex variis provinciis ac diœceſibus ſive Orientis ſive Occidentis Eccleſiarum, quod poſtremum genus Oecumenica, generalia atque univerſalia Concilia appellari conſueverunt. Vide Suicerum in σύνοδος. Quatuor duntaxat hujuſcemodi ſunt, quæ ab Oriente pariter & Occidente, à Romana Eccleſia & Proteſtantibus ſuſcipiuntur:

1. Nicænum ſub Conſtantino M. adverſus hæreſin Arii		A.C. 325.
2. CPolitanum ſub Theodoſio M.	Macedonii	381.
3. Epheſinum ſub Theodoſio minore	Neſtorii	431.
4. Chalcedonenſe ſub Imp. Marciano	Eutychis	451.

Orientalis Eccleſia præterea amplectitur:

5. CPolitanum ſub Juſtiniano, de tribus Capitulis & adverſus Origenianos & Eutychianos 553.
6. Trullanum ſub Conſtantino Pogonato adverſus Monotheletas 680.

Quini-

Digitized by Google

Quiniſextum Trullanum ſub Juſtiniano Rhinotmeto, contra Honorium & Monotheletas. 691

7. Nicænum ſub Conſtantino V. & Irene Matre, pro imaginibus. 787

CPolitanum ſub Baſilio Macedone, contra Photium. 869

8. CPolitanum ſub eodem Baſilio, pro Photio. 879

At in Romana Eccleſia * pro Oecumenicis Conciliis inſuper habentur:

9. Lateranenſe I. A. 1119. ſub Calliſto II.
10. Lateranenſe II. A. 1139. ſub Innocentio II.
11. Lateranenſe III. A. 1180. ſub Alexandro III.
12. Lateranenſe IV. A. 1215. ſub Innocentio III.
13. Lugdunenſe I. A. 1245. ſub Innocentio IV.
14. Lugdunenſe II. A. 1274. ſub Gregorio X.
15. Viennenſe A. 1311. ſub Clemente V.
16. Conſtantienſe A. 1414. ſub Joanne XXII. ad Martinum V.
17. Baſileenſe ** A. 1431. ſub Eugenio IV.
18. Florentinum A. 1439. ſub Eugenio IV.
19. Lateranenſe V. A. 1512. ſub Julio II. & Leone X.
20. Tridentinum A. 1545. ad 1563. ſub Paulo III. ad Pium IV.

V. Collectiones Conciliorum, generalium & particularium.

Primum omnium † *Jacobus Merlinus*, Doctor Theologus & Eccleſiæ Pariſienſis Pœnitentiarius, Lutetiæ A. C. 1524. duos conciliorum tomos, à Retro Quentello A. C. 1530. †† Coloniæ recuſos, & A. C. 1535. denuo Pariſiis

P

* Vide Laur. Brancati Epitomen Canonum p. 133.

** Baſileenſe Concilium inter generalia omittit Brancatius, Bellarminus etiam Conſtantienſe lib. 1. de Concil. cap. 5. A Gallicana Eccleſia nec Florentinum nec Lateranenſe V. pro univerſalibus haberi, notat Jo. Launojus Parte VIII. Epiſt. 11. p. 736. ſeq.

† Cum Doctor olim meus B. Thomas Ittigius notitiam Collectionum Conciliorum dederit in Actis Eruditorum A. 1684. p. 348. eam hoc loco excerpere & obſervationibus meis ac ſupplementis auctam lectori exhibere volui.

†† Apud Labbeum, qui præfationes ſuperiorum editionum tomo primo Collectionis ſuæ præmiſit, præter rem, typographi vel calami vitio traditur editionem Colonienſem Merlinianam Anni 1530. eſſe in 8. Eſt mihi in manibus editio Colonienſis A. 1530. perinde in fol. ut Pariſienſes 1524. & 1535. Tomus prior mera eſt Iſidori collectio, ſed

riſiis impreſſos adornavit; uno quidem concilia una cum Romanorum Pontificum epiſtolis decretalibus ab Iſidoro quondam compilata, altero vero acta duorum Conſtantinopolitanorum, nec non Conſtantienſis & Baſileenſis concilii complexus.

Hujus diligentiam imitatus *Petrus Crabbe*, Mechlinenſis, ordinis Franciſcani A. C. 1538. Coloniæ apud Petrum Quentel, itidem duos conciliorum tomos Carolo V. Imperatori dicatos, ſed longe ampliores edidit, in quibus præter appendices & ſupplementa concilii Conſtantienſis & Baſileenſis, variasque ſynodos & epiſtolas, geſta Concilii Chalcedonenſis ex recenſione Ruſtici Romanæ eccleſiæ Diaconi, Liberati Carthaginienſis breviarium, concilium Lateranenſe ſub Innocentii III. Pontificatu celebratum, geſta concilii Florentini ex interpretatione Bartholomæi Abrami Cretenſis, & vitas Romanorum Pontificum adjecit. Cum vero, ne ſic quidem conciliorum hiſtoriæ ſatisfeciſſe ſibi videretur, anno vulgaris æræ 1551. junctis *Orthuini Gratii* ſtudiis, Coloniæ ex officina Joannis Quentel, novum conciliorum opus tribus tomis comprehenſum, Nicæno II. Lateranenſi V. plurimisque aliis conciliis additis, in publicum emiſit. In tomo 2. p. 809. exhibuit etiam Leodienſis Cleri epiſtolam contra Paſchalem II. & tom. 2. pag. 967. Opuſculum tripartitum de variis negotiis & abuſibus, nec non tom. 3. p. 819. conſilium delectorum Cardinalium & aliorum Prælatorum de emendanda eccleſia Paulo III. jubente conſcriptum & exhibitum A. C. 1538. quæ tria ſcripta deinde omiſſa à Binio, dedit iterum Ed. Brown in appendice ad faſciculum rerum expetendarum fugiendarumque. Crabbium in Conciliis integre ac fideliter edendis ſummam diligentiam adhibuiſſe, Guil. Witackerus in præfat. ad tom. 2. Opp. libenter fuit profeſſus.

Anno 1555. Pariſiis apud Audoënum Parvum *Franciſcus Joverius* Valentinus tripartitum ſanctionum eccleſiaſticarum opus, quarum prima claſſis ſynodos univerſales, ſecunda particulares, tertia Pontificum decreta continet, eum in finem Pariſiis vulgavit, ut ſingulis ſanctionum iſtarum generibus, quæ hactenus permixta fuerant, ſeorſim collocatis, conciliorum lectio jucundior & facilior redderetur. Verum cum novi nihil attulerit, ſed potius de contrahendo volumine, ne ultra debitam magnitudinem excreſceret, ſolicitus fuerit, æque minus hoc loco rationem ejus aliquam habendam

ſed ut ſupra p. 17. notavi, interpolata & additis Pontificum poſt Gregorium Magnum decretis aucta. In editionibus A. 1530. & 1535. ad calcem Tomi I. etiam addita bulla aurea Caroli IV. & bulla Pii V. de non appellando ad futurum Concilium. Harduinus præterea memorat alteram collectionem Conciliorum, quam vocat, elegantiſſimam Anni 1535. apud Franciſcum Regnault, Pariſiis in 8. quam non vidi.

Digitized by Google

bendam ducimus, quam Bartholomæi Carranzæ & cæterorum, qui conciliorum tomos in ſummas & compendia redegerunt, de quibus ſupra pag. 100. ſeq.

Progredimur ergo ad *Laurentium Surium* Carthuſianum, qui quatuor volumina conciliorum, Coloniæ A. C. 1567. Gerwini Calenii Juris Licentiati, & heredum Joannis Qventelii typis impreſſa divulgavit & Philippo II. Hiſpaniarum Regi inſcripſit, in quibus non ſolum aliquot locorum millia, ad manuſcriptorum codicum fidem diligenter collata, emendavit & integritati ſuæ reſtituit, verum etiam libris octo Conſtitutionum Apoſtolicarum, quas vocant, & codice encyclio ſeu ſyntagmate epiſtolarum ſynodalium, pro defenſione Concilii Chalcedonenſis ad Leonem Imp. ex diverſis provinciis ſcriptarum, Concilio V. generali, plurimisque aliis antiquitatis eccleſiaſticæ monumentis, quæ in id usque tempus deſiderata fuerant, conciliorum theſaurum locupletavit. Ad hanc editionem animadverſiones nonnullæ *Latini Latinii* leguntur in eius Bibliotheca ſacro-profana p. 117. ſeq. De *Frontonis Ducæi* ad hanc editionem notis & variis lectionibus, quas deinde ad Binium edendas transmiſit, vide Petri Aurelii Opera tom. 3. p. 285. ſeq. 289. De fide non optima, qua in vulgandis Conciliis Surius fuit uſus, B. D. Caſparem Lœſcherum diſſ. de latrociniis in publicós ſcriptores §. 46. & 48.

Surianam Conciliorum Collectionem *Veneta* excepit, quæ in quinque tomos diſtributa A. C. 1585. auſpiciis Sixti V. ex Dominici Nicolini officina prodiit, actis Concilii Nicæni, quæ Alphonſus Piſanus ediderat, nec non actis Epheſini Concilii, quæ Theodorus Peltanus Latino idiomate donaverat, & Caroli Borromæi Conciliis Mediolanenſibus, nonnullisque aliis conciliis & epiſtolis auctior; ut annotationes breviores margini, & pleniores contextui adjectas taceamus. Male Hendreichius pag. 580. Pandect. Brandenburg. editionem Venetam Conciliorum tribuit Binio. Male idem memorat editiones Colonienſem 1628. pro 1618. & Romanam 1628. pro 1608.

Severinus Binius Canonicus Colonienſis A. C. 1606. novam conciliorum collectionem, ſcholiis & annotationibus ex Baronio * maxime depromptis, & ad Curiæ Romanæ placita accommodatis illuſtratam, & duo-

* Binium Baronii perpetuum exſcriptorem vocat Matthæus Larroquanus pag. 155. diſſ. de Liberio Pontifice. Et ideo notas ejus omiſiſſe ſe in ſua Conciliorum editione Harduinus profitetur. Binius in Græcis, ut multa docent, parum exercitatus judice Labbeo tom. 1. p. 192. Malam quoque fidem illius in Conciliis edendis arguit Beveregius

duodecimo poſt anno vulgaris æræ 1618. iterum aliam in eruditorum conſpectum hoc diſcrimine prodire juſſit, ut prior editio mere Latina quatuor tomis, tertio in duo volumina diviſo, contineatur, in poſteriore autem, quæ longe amplior & illuſtrior eſt, Græca, præter alias acceſſiones plurimas & maximas, quæcunque reperiri potuerunt, acceſſerint, ſingulis tomis in duo vel tria volumina diſtributis; quanquam poſtea Pariſienſes, cum poſteriorem Binii editionem A. C. 1638. iterum Morellianis typis prelo ſubjecerunt, totum opus in novem tomos, ſeptimo in duo volumina partito, digeſſerunt. Cæterum e plurimis, quæ Binius partim in prima, partim in ſecunda editione conciliorum tomis primus inſeruit, nominare jam ſufficiat Concilia Hiſpanica, quæ A. C. 1593. Madriti apud Petrum Madrigalium, *Garſiæ Loaiſæ* ſtudio, cum ejusdem ſcholiis & annotationibus edita fuerant, & tomos IV. Græco Latinos Conciliorum generalium, quæ A. C. 1608. Pauli V. auſpiciis Romæ ex Vaticana typographia prodeuntia *Jac. Sirmondo* curante lucem aſpexerunt. Sirmondi præfatio in ejus Operibus tom. 4. p. 606. recuſa legitur.

Verum & voluminum numero, & auguſto chartæ & typorum apparatu, Binianas & omnes reliquas conciliorum collectiones antecellit *Regia*, quæ in 37. tomos diffuſa A. C. 1644. Pariſiis in publicum exivit, quæ & ipſa novis acceſſionibus minime caruit. In ea enim Jacobi Sirmondi Concilia Gallicana, Horatii Juſtiniani Concilium Florentinum, quod paulo ante id tempus Romæ excuſum fuerat, Vigilii epiſtola pro confirmatione Synodi V. & appendix ad Concilium Claromontanum cum diſſertationibus Petri de Marca, antiqua Angliæ Concilia, Concilium Lemovicenſe ex manuſcripto Thuanæ Bibliothecæ Codice ſuppletum, aliaque, quæ Binium & reliquos Conciliorum editores latuerant, comparent. Jacobus le Long in Bibliotheca Hiſtorica Galliæ p. 89. ex Lengleto notat fuiſſe, qui obſervarint monumenta Poteſtatem Regum Principumque ſpectantia in hac editione accuratius quam in aliis expreſſa legi. Tamen & ipſe monet in hac etiam exſtare, quod Philippus Pulcher jure fuerit excommunicatus, & auctor ſcripti Toloſæ 1691. 12. excuſi, lettre d'un Abbé à un Prelat

veregius notis ad Synodicum p. 170. 172. 175. &c. Confer Tho. Comberi Canonici Eboracenſis fraudes Romanas in editione Conciliorum priorum quatuor ſeculorum & à Baronio commiſſas, Lond. 1689. 4. Acta Erud. tom. 2. Supplem. p. 39. Tho. Jameſii of the corruption of Scripture, Councels and Fathers, by the Church of Rome, Lond 1611. 4. Guilhelmi Grashovii Epiſtolam ad Severinum Binium de Conciliorum editione, Lond. 1624. & in Eduardi Brown appendice ad faſciculum rerum expetendarum & fugiendarum num. XXIII.

Prelat de la Cour de Rome pag. 54. non ſine indignatione teſtatur hoc ſe videre, quod in Conciliis, Regis ſumtu excuſis, non levis macula memoriæ majorum ejus adſpergatur, decretisque Regiam poteſtatem circumſcribentibus & Regno ſchiſmatis notam impingentibus concilietur auctoritas. Labbeus tom. 1. p. 194. *Neque hic ſollicitabo manes ſollertis, mihi dum viveret amici, Regiæ ſeu Lupareæ, ut vocant, collectionis Conciliorum editoris, quem Binianis erroribus tenacius, ſaltem per initia adhæſiſſe, ſæpius doluimus.* Indicem Chronologicum & Alphabeticum in hanc editionem habes in Catalogo Bibl. publicæ Groninganæ p. 38. ſeq.

Viginti tomis minor eſt conciliorum collectio, quam ab eo tempore *Philippus Labbeus* S. J. in ſe ſuſcepit, & operi * A. 1667. 17. Mart. immortuus *Gabrieli Coſſartio* S. J. perficiendam reliquit, A. C. 1672. Pariſiis abſoluta. Sed quantum Regiæ cedit voluminum numero, typis quippe minutioribus expreſſa, tantum conciliorum & tractatuum ad pleniorem conciliorum hiſtoriam pertinentium copia Regiam ſuperat; ut patet ex ſynopſi ſingulorum 17. tomorum, in qua aſteriſco notantur, quæ in Regia collectione deſiderantur: qualia ſunt Clementis Romani prior ad Corinthios epiſtola cum præfatione & notis Patricii Junii, & poſterioris epiſtolæ fragmentum cum divinatione Godofredi Vendelini, Conſtitutiones Apoſtolicæ Græce & Latine, interprete Franciſco Turriano; Urſini Afri tractatus de baptiſmo hæreticorum, a Rigaltio in notis ad Cyprianum, non expreſſo Autoris nomine vulgatus; Ferdinandi de Mendoza libri tres de confirmando Concilio Eliberitano; Canones 84. Nicæni, cum aliis ejusdem concilii ſanctionibus & decretis, ex Arabica verſione ab Abrahamo Ecchellenſi Maronita Latine redditi, ejusdemque interpretis diſſertatio & notæ: Concilium Carthaginienſe I. a Luca Holſtenio ex Vaticana Bibliotheca emendatum; Marii Mercatoris commonitorium ſuper nomine Celeſtii, Pelagii, & Juliani; Petavii

* Jo. Commirius p. 212. Poëmatum hoc Labbeo poſuit epitaphium:

Labbeus hic ſitus eſt, vitam mortemque requiris?
Vita libros illi ſcribere, morsque fuit.
O nimium felix, qui Patrum antiqua retractans
Concilia, acceſſit Conciliis Superûm.

Idem de Coſſartio p. 212.

Hic & Concilia & cœtus ſpectare piorum
Meo adſidentem Labbeo demum licet,
Et conjuratos Chriſtum defendere Patres &c.

tavii diſſertatio de damnatione Photini; variorum Patrum epiſtolæ & reſponſa canonica; varia concilia ex libello ſynodico; Albaſpinei ad concilia nonnulla obſervationes; Jacobi Sirmondi ad epiſtolas Pontificum & Concilia Gallica notæ poſtumæ, aliaque eccleſiaſtica monumenta ab ipſo edita; ut ipſius Labbei obſervationes paſſim interſperſas, & cætera, quæ partim in primo & ſecundo tomo, ex quibus huc paucula ſpeciminis loco excerpſimus, partim in reliquis voluminibus occurrunt, ſilentio prætermittamus, cum longe plura ſint, quam ut hic ſigillatim recenſeri poſſint aut debeant.

Jamque apud multos perfecta & omnibus numeris abſoluta videri poterat conciliorum collectio, cum vir celeberrimus *Stephanus Baluzius*, poſtquam & ſuopte ingenio a teneris ad hæc ſtudia propenſus, & Petri de Marca, quem perquam ſibi familiarem habuit, exemplo incitatus, & Colbertina, cui poſtmodo præfectus fuit, Bibliotheca aliisque ſubſidiis adjutus, maximam eccleſiaſticæ eruditionis ſupellectilem collegiſſet, plurima in conciliorum collectionibus etiam poſtremis omiſſa, aut negligentius, quam oportuit, tractata deprehendit. Quamobrem, ſi ad emendanda, augenda, & complenda conciliorum acta animum appelleret, operæ ſe pretium facturum exiſtimavit, eoque conſilio novam conciliorum collectionem ſeu potius reliquarum collectionum ſupplementum apparare cœpit, cujus primus tomus A. 1683. Pariſiis editus, & A. 1707. ſub titulo ſupplementi Conciliorum Labbei iterum expoſitus, ab A. C. 125. ad ſexti usque ſeculi medium pertingit. Auſpicatur a concilio Siculo contra Heracleonitas Valentini progeniem coacto, cujus memoriam antiquus autor, ſub Prædeſtinati nomine a Sirmondo editus, in libro primo de hæreſibus ad poſteros transmiſit, ex quo etiam concilium Pergamenſe contra Colarbaſianos, Romanum contra Venuſtianos, Carthaginienſe contra Manichæos, Orientale contra Cerdonianos, & duo Achaica contra Valeſios & Aetianos, ſuo quodque loco inſerta memorantur. Longum eſſet referre concilia, quæ a Labbeo & aliis omiſſa, ex Euſebio, Athanaſio, Hilario, Ambroſio, Epiphanio, Hieronymo, Auguſtino, Mario Mercatore, Victore Tununenſi, Photio, aliisque autoribus Baluzius ſupplevit. Longius ea enumerare, quæ vel a plurimis mendis liberavit, vel loco non ſuo poſita monuit, vel egregiis obſervationibus illuſtravit, vel acceſſionibus non pœnitendis locupletavit. Quocirca unum tantum ac alterum exemplum referemus.

Ad Concilium Mediolanenſe, A. C. 355. in cauſa Athanaſii a trecentis & amplius Epiſcopis habitum, ex vita Euſebii Vercellenſis, quam tom. 4. Italiæ

Italiæ ſacræ Ferdinandus Ughellus publicavit, prolixam de rebus in eo geſtis narrationē addit. Acta Ariminenſis concilii A. 359. ex fragmentis Hilarii, a Nic. Fabro ex Petri Pithœi Biblioth. editis, & Hieronymo, ſubjectis notis & variis lectionibus recenſet. Synodum Seleucienſem ejusd. Anni, cum eam tanto compendio in concilia relatam animadverteret, ut etiam expoſitio fidei in illo concilio tradita omiſſa fuerit, paulo accuratius enarrandam exiſtimavit, ut harum rerum ſtudioſi in unum locum congeſta reperire poſſint, quæ Athanaſius, Hilarius, Epiphanius, Severus Sulpitius, Socrates, aliique veteres de iſta ſynodo tradiderunt. Concilium Rom. A. 367. in quo Damaſus publica voce Liberium damnavit, quamvis ejus mentio nullibi quam in vita Euſebii Romani habeatur, non indignum tamen cenſuit, quod reliquis conciliis adjungeretur. Concilii Cabarſuſſitani A. 393. epiſtolam ſynodicam ab Auguſtino ſervatam cum pluribus codicibus manuſcriptis contulit, & varias lectiones annotavit. Ad Concilium Carthaginienſe IV. quod A. C. 398. celebratum eſt, canonem 105. nunc primum ex Urgellenſis eccleſiæ codice adjecit, ex quo etiam ad Regenſe concilium duos canones addidit, quos in vulgatis editionibus deeſſe deprehendit. Acta Concilii ad Quercum contra Chryſoſtomum A. 403. habiti, quæ in poſtrema conciliorum editione ex Photio relata fuerant, ex Palladii dialogo, quem Emerico Bigotio debemus, memorat. In epiſtola Vigilii ad Profuturum Epiſcopum Bracarenſem ſcripta, quæ quondam Eutherio vel Eleutherio inſcripta fuerat, eam partem, quæ de Romanæ eccleſiæ primatu agit, omiſit, fidem antiquorum codicum, ex quibus hanc epiſtolam edidit, ſecutus. Sed his omiſſis ad ea, quæ majorem hujus tomi partem occupant, tranſeamus.

Celebris eſt *collatio* Auguſtini ævo inter *Catholicos & Donatiſtas* A. 411. habita, cujus geſta Severini & Juliani impulſu Marcellus Memorialis in compendium contraxit. Eorum unicum, quantum conſtat, manuſcriptum exemplar ab interitu ſervatum hodie ſupereſt, quod quum ſuperiore ſeculo Johannis Tilii Meldenſis Epiſcopi beneficio in Franciſci Balduini manus perveniſſet, poſt ejus mortem primum Papyrii Maſſoni, ac deinceps Petri Pithœi cura emendatius prodiit. A quo tempore collationis ejus geſta etiam cum Optati Milevitani operibus, & in conciliorum tomis excuſa denuo fuerunt. Cum autem Baluzius multa adhuc emendanda reſtare intelligeret, id operæ in ſe ſuſcepit, ut codices editos cum manuſcripto, quod nunc in Colbertina Bibliotheca aſſervatur, diligenter conferret, errata veteris librarii tolleret, & geſta hæc longe ſaniora, quam unquam antea prodierant, vulgaret. Adjunxit ſermones ab Auguſtino ante & poſt collatio-

nem

nem habitos, & quæ in geſtis tertiæ cognitionis deſiderantur, ex Auguſtini breviculo ſupplevit. In notis vero, quas addidit, non ſolum emendationum ſuarum rationem expoſuit, verum etiam plurima obſcura & intellectu difficilia ſolerter explicavit, & inprimis eccleſiæ Africanæ notitiam egregie illuſtravit.

Antiquam verſionem *Concilii Epheſini* ab Antonio Contio quondam editam, & in tomis conciliorum hactenus neglectam, novæ huic conciliorum collectioni inſerere non dedignatus eſt, cum præſertim eam ope trium vetuſtiſſimorum codicum longe meliorem fecerit, & eruditis conjecturis ſuis ubique additis, a plurimis mendis & lacunis repurgaverit. Subjuncta eſt actio VI. Concilii Epheſini, interprete Mario Mercatore nunc primum edita, cum epiſtolis quibusdam ad Neſtorii cauſam pertinentibus, quas inter Marii Mercatoris opera Garnerius jam ediderat. Succedunt fragmenta quædam Græca, partim ex codicibus Bibliothecæ Regiæ nunc primum edita, partim ex monumentis Eccleſiæ Græcæ a Cotelerio vulgatis deprompta. Præmiſſum eſt actis concilii Epheſini commonitorium Cyrilli Poſidonio datum, cum propter Neſtorii negotium Romam mitteretur, inter Jacobi Sirmondi ſchedas haud ita pridem repertum, nec non commonitorium Cæleſtini Epiſcopi Romani Epiſcopis & Presbyteris ad Epheſinum concilium euntibus datum, quod hactenus ineditum Baluzius aſſerit, oblitus, quod Chriſtianus Lupus Ord. Fr. Eremit. S. Auguſtini, poſt variorum Patrum epiſtolas ad Epheſinum & Chalcedonenſe concilium ſpectantes, illud ipſum commonitorium jam evulgaverat.

Totum illud *ſyntagma epiſtolarum a Lupo ex codice Caſinenſi* Romæ deſcriptum, & poſtea in Belgio vulgatum, & in Actis Erudit. menſe Auguſto 1683. memoratum, Baluzius in novam hanc conciliorum collectionem intulit, ægerrime ferens, quod MS. illum codicem, quo Lupus uſus fuerat, conſulere haud potuerit. Quamvis enim nihil intentatum reliquiſſet, ut ejus compos fieret, tanta tamen fuit monachorum iſtorum pertinacia, ut nulla arte nullisque precibus id impetrare potuerit. Suſpicatur autem Baluzius, autorem iſtius collectionis fuiſſe Africanum & trium capitulorum defenſorem, & poſt Juſtiniani tempora hoc ſynodicum adverſus tragœdiam Irenæi, ſeu adverſus libros, quos Irenæus Neſtorii partibus addictus, tragœdiam vocavit, compilaſſe, quod a Lupo admodum indiligenter emiſſum queritur. Notas, quas Lupus admodum prolixas ad ducenteſimum usque collectionis hujus caput, cui immortuus eſt, * adjunxit, Baluzius omiſit, & ipſe

* 10. Jul. A. 1681. Vide Ellies du Pin tom. 18. Bibl. Eccleſ. p. 131.

Digitized by Google

ipſe breviores animadverſiones ſingulis fere paginis ſubjecit, in quibus haud raro a Lupi ſcholiis diſſentit. Cum enim Lupus in ſcholiis ad cap. 117. ſolum Damaſum damnaſſe Lucium Arianum & Maximum Cynicum aſſerat, id negat Baluzius, eumque vehementer errare minime dubitat, cum Damaſus Lucium non ſolus, ſed cum concilio Italiæ & totius Occidentis damnaverit, Maximum autem non damnaverit, ſed potius contra Nectarium partibus ejus addictus fuerit. Quæ Lupus de pactis inter Proclum & Domnum conventis ex epiſtola Theodoreti ad Flavianum in ſcholiis ad c. 192. protulit, Baluzius mera eſſe commenta judicat. Loca, e quibus Lupus evincere conatur, Chriſtianam fidem ſemper tradidiſſe, unicuique fideli præſertim Epiſcopo eſſe proprium cuſtodem Angelum, id minime probare quod debent, Baluzius arbitratur.

Idem antiquam *Chalcedonenſis Concilii* verſionem, quam Ruſticus Diaconus emendandam ſuſcepit, & Petrus Crabbe primus integram edidit, cum antea exiguam ejus partem Merlinus evulgaſſet, a Romanis conciliorum generalium editoribus, quos Binius & reliqui ſecuti ſunt, ſub emendationis ſpecie tantum non obliteratam animadvertens, antiqua Chalcedonenſis concilii exemplaria magno ſtudio conquiſivit, & cum editis tanta diligentia contulit, ut ipſe pæne vereatur, ne in annotatione variarum lectionum, quas huc congeſſit, nimius fuerit. In prolegomenis huic concilio præfixis, ut & hoc addamus, inter alia contra Paſchaſium Quesnelium diſputat, qui Julium Puteolanum Epiſcopum Epheſino concilio non interfuiſſe, & actionem concilii Chalcedonenſis de Domno, a Latino quodam impoſtore in gratiam Romani Pontificis confictam cenſuerat.

Poſt appendices Concilii Chalcedonenſis, *Codicem* illum *encyclium* juſſu Caſſiodori Senatoris ab Epiphanio Scholaſtico Latinitate donatum, & primum a Surio vulgatum, cujus jam ſupra mentionem fecimus, eadem methodo, qua Chalcedonenſe Concilium tractavit. Cum enim Romana & cæteris Romanam ſecutis conciliorum editionibus multa huic codici perperam inſerta, multa haud exigui momenti intacta & prætermiſſa, ordinem epiſtolarum turbatum, ipſumque codicem loco alieno poſitum obſervaſſet, exemplaria manuſcripta & edita antiqua & nova accurate perluſtravit, & quantum inter ſe varient, oſtendit.

Poſtremum hujus tomi *Concilium* eſt *generale quintum*, cujus emendationem etſi jam Labbeus antiquo Claudii Jolii codice adhibito aggreſſus fuerat, Baluzius tamen eodem codice, quo Labbeus uſus fuerat, penitius in-

Q ſpecto,

ſpecto, deprehendit, multa ab ipſo neglecta & præterita fuiſſe. Quapropter ſe rem nec a propoſito ſuo alienam, nec eruditis ingratam facturum arbitratus eſt, ſi ea, conſulto præterea Bellovacenſi codice, in nova hac conciliorum collectione fideliter ſuppleret. Videas igitur hic fragmentum ex judicato Vigilii, duas Vigilii epiſtolas ad Juſtinianum & Theodoram, jam olim a Monotheletis corruptas, eoque nomine in ſynodo generali VI. falſi poſtulatas, teſtimonium Theodori Cappadocis & Cethegi patricii, de jurejurando, quo ſe Vigilius obſtrinxit, & literas Juſtiniani adverſus Vigilium, ut maximum variarum lectionum apparatum taceamus. Additi ſunt canones concilii V. quos ex veteri MS. Bibliothecæ Cæſareæ Petrus Lambecius Græce edidit, quos excipit conſtitutum Vigilii de damnatione trium capitulorum in Colbertino quodam codice inventum, & ab epiſtola Vigilii adEutychium, quam in Regiæ Bibliothecæ codice repertam Petrus deMarca publici juris fecerat, & erudita diſſertatione illuſtraverat, diverſum.

Poſt finem tomi primi accedunt *Addenda* ad concilium Chalcedonenſe, ab Hieronymo Caſanata ſerius transmiſſa, & alia nonnulla, quæ in diverſis conciliis edenda vel emendanda Cl. Autor obſervavit, qui toto hoc opere monſtravit, longe pleniorem & emendatiorem conciliorum collectionem fieri poſſe, ſi quis pulcherrimi iſtius & utiliſſimi laboris conſilium aliquando capiat. Quamvis vero optandum foret, ut ipſe, qui conſilium dedit, negotio huic, cui nemo aptior, manum admoviſſet, * interim tamen maximæ ipſi ab hiſtoriæ eccleſiaſticæ ſtudioſis gratiæ debentur, quod ſaltem aliis egregii hujus operis molem in ſe aliquando fortaſſe ſuſcepturis fundamenta præſtruxit, & ut maximum laborum compendium illis faceret, nullis vigiliis atque laboribus pepercit. *Hactenus de collectione Conciliorum Baluziana.*

Petri Pithœi corpus Conciliorum, amplius Labbeano, nunquam lucem vidit: ea MSta uſus eſt Sirmondus ** ad Gallicorum Conciliorum editionem.

Neque

* Tomi ſecundi Conciliorum argumentum & elenchus editus eſt à Baluzio A. 1688. ut memorat Jacobus le Long p. 89. Biblioth. Hiſtoricæ Gallicæ. Obiit Baluzius 28. Jul. 1718. ætat. 88. De cujus vita & ſcriptis, Europe ſavante 1718. Auguſt. pag. 239. Journal de Sav. 1719. Jul. p. 18. ſeq.

** Journal des Sav. p. 1697. ſeq. *Mr. Desmarets, Avocat au Parlement, nous apprend dans la Preface qu'il a miſe à la téte du Corps de Droit Canonique de* Mrs. Pithou, *que quand* Pierre, *l' ainé & le plus ſavant des deux freres,*

Neque editum eſt ſupplementum Conciliorum, quod è MSS. Bibliothecæ Cæſareæ dare promiſit *Lambecius* lib. 1. pag. 127. 132. 146. &c. ac poſt Lambecium *Daniel Neſſelius* in ſciagraphia magni corporis hiſtorici.

Fatis etiam prius interceptus fuit *Petrus Allixius*, quam Conciliorum generalium corpus notis & diſſertationibus illuſtrandum ac quinque voluminibus abſolvendum, cujus A. 1693. * ſpem fecit, ad umbilicum perducere potuit.

Non difficile fuiſſet *Joanni Harduino* S. J. ſi hoc ei fuiſſet propoſitum, quadraginta tomis ** Concilia edere, atque ita voluminum multitudine non Labbeanam modo ſed ipſam etiam Regiam *συναγωγὴν* ſupergredi. Sed viſum ipſi potius minuere quam augere tomorum amplitudinem & numerum, igitur noviſſima quam ipſi debemus collectio undecim modo tomis, (ſive duodecim, nam quintus in duo volumina diviſus eſt) tota abſolvitur, Pariſ. 1715. non pauca tamen habet recens addita, multa emendatiora, & brevibus ſed appoſitis & eruditis notis illuminata, præcipue laudatiſſimam operam ab eo poſitam videre licet in indice Geographico Epiſcopatuum, in quo Geographiæ Eccleſiaſticæ veteri lucem novam ac ſingularem ab eo allatam eſſe nemo negaverit. Cæterum character typorum, Græcorum præſertim, longe quam in Labbeana (nedum Regia) minutior, notæ pleræque omnes non Binii modo ſed Labbei quoque prætermiſſæ,

Q 2 omiſſa

res, eut entrepris de revoir le texte du decret, & des decretales, & de le corriger, il fit venir pour cet efet avec beaucoup de peine & de depenſe des plus fameuſes Bibliotheques de l' Europe, un grand nombre d' anciens manuſcrits de Conciles generaux & provinciaux, dont il auroit donné le recueil au public s' il en avoit eu le tems. Ce recueil qui dés lors ſe trouva plus ample que n'eſt celui que le P. Labbe & le P. Coſſart ont fait imprimer depuis, fuit preté en 1621. par Mr. Dupui au P. Sirmond, *qui s' en ſervit pour publier ſes* Conciles *de France, comme il le temoigne en pluſieurs endroits de ſes notes.*

* Acta Erud. 1693. p. 96.

** Hiſtoire des ouvrages des Savans A. 1690. Fevr. p. 279. *Je ne connois point les auteurs de deux petits livres - - - - ce ſont là des bagatelles en comparaiſon d' un grand ouvrage que le P. Hardouin va commencer : je veux dire de donner les Conciles en quarante Volumes. Il eſt ſavant & aſſez laborieux pour une pareille entrepriſe.*

omiſſa etiam multa alia, quæ multi omiſſa nolent, atque ideo cogentur tanto ſumtu etiam Labbeanam ſibi editionem comparare, ne dicam alterata quædam & perperam poſita, ut *κυρίαις δόξαις* calamus ſuffragaretur, cujus rei exemplum ſupra p. 65. attuli: quare ſemper erit commodum priores editiones conferre, ubi argumentum dubium fuerit, nec uno Harduino ſtare: imo peroptandum Concilia de integro bona fide recenſeri à viris rei Eccleſiaſticæ peritis & veritati candide litantibus, ut neceſſariis notis inſtructa & adverſus corruptelas præmunita legi tutius & majore cum fructu poſſint. Quæ libertatibus Eccleſiæ Gallicanæ Regumque poteſtati contraria, in indice præſertim operis Harduinus tradidit, à Ludovico Ellies du Pinio notata ſunt in ſcripto ad Parlamentum Pariſienſe, cujus decreto 20. Dec. A. 1715. opus ipſum tantiſper prohibitum conſtat. Conſpectum Conciliorum Harduini vide ſi placet in Actis Eruditor. A. 1715. p. 377. & in altero Diario Lipſienſi, cui titulus Neuer Bücher-Saal/ parti LI. p. 143.

De Conciliis in Gallia habitis.

Petri Frizon Gallia purpurata ſive de rebus geſtis Pontificum & Cardinalium, atque Epitome Conciliorum Galliæ, Pariſ. 1638. fol.

Conciliorum Synodorumque Galliæ brevis & accurata hiſtoria, auctore *Philippo Labbe*, S. J. Pariſ. 1646. fol.

Concilia antiqua Galliæ, à Conſtantini temporibus ad finem decimi ſæculi, tres in tomos ordine digeſta cum Epiſtolis Pontificum, Principum Conſtitutionibus & aliis Gallicanæ rei Eccleſiaſticæ monumentis, opera *Jac. Sirmondi* S. J. cujus notæ ad calcem cujusque voluminis ſubjiciuntur. Pariſ. 1629. fol. Vide tom. 4. Opp. Sirmondi p. 626. Eadem Concilia cum Sirmondi notis repetita poſtea in magnis collectionibus, Regia, Labbei † & Harduini. Petrus Aurelius * olim promiſit, ſe plures collectionis illius Sirmondianæ errores oſtenſurum. Non tamen illud præſtitit. Edita etiam nonnulla Conciliorum decreta ab eodem Sirmondo cum appendice codicis Theodoſiani &c.

Con-

† Labbeus etiam poſtumas Sirmondi notas primus addidit.

* Petrus Aurelius reſponſione ad Sirmondum de Canone Arauſicano pag. 306. *Ut magis intelligi poſſit quam immerito tantulam animadverſionem tomis illis iniquam dixeris, & meum in te pudorem ſis aſpernatus; profiteri*

Digitized by Google

Conciliorum antiquorum Galliæ à Sirmondo (magno auctoris avunculo) editorum ſupplementa, opera *Petri de la Lande*, Ricomagenſis, Theſaurarii Eccleſiæ Regalis S. Frambaldi Silvanectenſis, Pariſ. 1660. fol. Audaciam hujus Lalandei perſtringit Baluzius notis ad Epiſtolam CXXX. Lupi Ferrarienſis.

Concilia XV. Galliæ Narbonenſis, cum ſtatutis Guidonis Fulcodii, Archiepiſc. Narbonenſis, collecta & notis illuſtrata à *Stephano Baluzio*, Tutelenſi. Pariſ. 1668. 8. Idem Baluzius quædam Conciliorum decreta vulgavit cum Petri de Marca opere de Concordia Sacerdotii & Imperii.

Synodicon Eccleſiæ Pariſienſis ab A. 1196. Pariſ. 1674. 8. Journal des Sav. 1675. p. 9.

Concilia Eccleſiæ Rotomagenſis, edita ſtudio *Franciſci Pommeraye*, Benedictini è Congregatione S. Mauri, cum notis *Antonii Godini*, Rothomagi 1677. 4. & cum auctario *Guil. Beſſini* ex ejusdem S. Mauri Congregatione, Officialis Fiſcanenſis, Rothomagi 1717. fol. Europe Savante 1718. Martio p. 83.

Aquitanica quædam Concilia etiam edidit *Philippus Labbeus* tomo poſteriore Bibliothecæ novæ MSS. Pariſ. 1657. fol.

Nonnulla itidem Galliæ Concilia in lucem producta ab *Edmundo Martene* in nova collectione veterum monumentorum, Rothomag. 1700. 4. & in theſauro novo Anecdotorum, Pariſ. 1717. fol.

Concilia Provinciæ Turonenſis ſtudio *Joannis Maan*, ad calcem Hiſtoriæ Ec-

fiteri non verebor, non tres literulas, ſed res graviſſimas; non in una voce, ſed permultis locis, ita in tomis tuis detortas, & ſine cauſa ulla deformatas eſſe, ut ſine publica expurgatione præteriri nullo modo poſſint. Quem laborem, niſi quis alius ſuſcipiat, ego Eccleſiæ Gallicanæ, Catholicæque univerſæ bono deberi non patiar diutius, & quæ prima mihi vacui temporis facultas à ſodalibus tuis Eccleſiæ populatoribus continget, eam huic muneri conſecrabo, quo planius fiat te fruſtra ad curandum Canonis unius reduviam exarſiſſe, cum de tuendo tomorum tuorum ipſo capite laborare debueris; & perperam laureolam in hoc muſtaceo quæſiſſe, quam in illa tomorum mole ægre reperies: & me qui talia objicere potuerim, moderatione aliqua, non mala mente, de trium literarum una vocula commoviſſe te magis quam reprehendiſſe.

Eccleſiaſticæ Turonenſis ab eodem vulgatæ, Auguſtæ Turonum 1667. fol.

Conſtitutiones Synodales Caturcenſes, editæ & renovatæ per *Antonium de Luſetgio*, Epiſcopum Caturcenſem A. 1502. Petracoræ 1503. fol.

Concilia noviſſima Galliæ à tempore Concilii Tridentini celebrata, in editionibus Regia Pariſ. & Colonienſibus omiſſa, editore *Ludovico Odeſpun* de la Meſchinieres, Presbytero Turonenſi. Pariſ. 1646. fol. Eadem poſtea dedere Labbeus & Harduinus. Singula autem Galliæ Concilia, quando habita & ubi in tomis Conciliorum vel in aliis collectionibus reperiantur, ordine Alphabetico exponit Jacobus le Long in Bibliotheca Hiſtorica Galliæ p. 89--113.

Canones Eccleſiaſtici ad Eccleſiæ Gallicanæ uſum collecti ab *Adriano Bebotio*, Magno Archidiacono Rothomagenſi. Pariſ. 1605. 8.

Decretorum Eccleſiæ Gallicanæ ex Conciliis ejusdem Oecumenicis, ſtatutis Synodalibus Patriarchicis, Provincialibus ac Diœceſanis, Regiis Conſtitutionibus, Senatusconſultis, Epiſcoporum Galliæ ſcriptis, aliisque cum veterum tum recentium monumentis collectorum libri VIII. opera *Laurentii Bochelli*, Creſpeienſis Valeſii, in ſuprema Pariſienſi Curia Advocati. Pariſ. 1609. 1621. fol.

Omitto notitiam Conciliorum, quæ paſſim traditur à Carolo Cointe in Annalibus Francorum, nec non a Sammarthanis fratribus in Gallia Chriſtiana, quæ cum pulcherrimo auctario jam recuditur: tum ſingulorum Epiſcoporum decreta conſtitutiones & cenſuras Eccleſiaſticas, quales longe plurimæ exſtant in Bibl. Telleriana p. 165. ſeq. & 191. quibus poteſt addi Recueil des ordonnances, mandemens & cenſures de Mr. l'Eveque d'Arras. 1710. 8. Acta Erudit. 1710. pag. 438.

Recueil des Actes, titres & memoires concernans le Clergé de France. Paris 1716. fol. quinque Volum. Journal des Savans 1717. p. 622.

Synodicon in Gallia Reformata, or the acts, deciſions, decrees and canons of the famous National Councils of the Reformed Churches in France, by *John Quick*. Lond. 1692. fol. 2 Volum. Acta Erud. A. 1693. p. 23.

D. Thomæ Ittigii Hiſtoria Synodorum Nationalium à Reformatis in Gallia habitarum, Pariſienſis A. 1559. Pictavienſis A. 1560. Aurelianenſis A. 1562. Lugdunenſis A. 1563. & Charentonenſis A. 1631. variis illuſtrata obſervationibus. Lipſ. 1706. 1707. 4.

Tous

Digitized by Google

Tous les Synodes Nationaux des Egliſes Reformées de France par *Jean Aymon.* Hagæ Com. 1710. 4. duobus Volum. Acta Erud. tom. V. Supplem. p. 375. Journal des Sav. 1711. p. 353. Memoirs of literature T. 1. p. 128. 181. 187. 191. 206. 230. 235. 239. Bibliotheque choiſie de Mr. Jean le Clerc T. 21. p. 377. Hiſtory of the works of the learned A. 1710. p. 605. 643. &c.

De Conciliis in Hiſpania habitis.

Concilia Hiſpanica à *Garſia Loaiſa* collecta editaque Madrit. 1693. fol. deinde inſerta poſterioribus Binii editionibus, nec minus Regiæ, Labbeique & Harduini.

Concilium Illiberitanum cum *Ferd. Mendozæ* obſervationibus, Madrit. 1594. fol. & *Gundiſalvi Tellez.* Lugd. 1665. fol.

Brevis epitome decretorum, quæ in Valentinis Synodis ſtatuta ſunt, ordine alphabetico digeſta à *Gaſp. Scholano.* Valentiæ 1616. 8.

Joſephi Saënz, Cardinalis *de Aguirre*, notitia Conciliorum Hiſpaniæ. Salmanticæ 1686. 8. Acta Erud. A. 1688. p. 71. & 1694. p. 447.

Ejusdem collectio maxima Conciliorum Hiſpaniæ & novi Orbis. Rom. 1694. fol. tomis quatuor. Acta Erud. A. 1696. pag. 120. 164. 214. 217. Ex his quædam ab Harduino delibata.

Omitto Conſtitutiones ſynodales in ſingulis diœceſibus Hiſpaniæ, ut Conſtitutionum Provincialium Tarraconenſium libros V. ab Anton. Auguſtino editos Tarracone 1580. 4. aliasque aliarum provinciarum, vulgatas lingua Hiſpanica, quarum locuples Catalogus exſtat in Bibliotheca Telleriana p. 148. & 167.

De recentioribus nonnullis Synodis Hiſpaniæ, quibus etiam interſunt Laici; vide Rich. Simonis Epiſtolas ſelectas Gallice editas tom. 2. Epiſt. 20. p. 109. ſeq.

De Conciliis in Italia habitis.

Romana quædam Concilia primus luci aſſeruit *Lucas Holſtenius* in collectione Romana bipartita veterum Hiſt. Eccleſiaſt. monumentorum poſtuma, Rom. 1662. 8.

Alexander Raynaldus, teſte Allatio p. 23. Apum Urbanarum enumeravit omnia Concilia Romæ habita, adjecitque ex Vaticanis Codicibus ab aliis ignorata vel derelicta: tradidit exemplar Scipioni Cotellucio Cardinali, tunc temporis R. E. Bibliothecario.

Caroli

Caroli Borromæi Concilia Provincialia Mediolanenſia. Mediolan. 1599. fol. Venet. 1600. 4. Lugd. 1683. fol.

Multa Synodorum per varias Italiæ diœceſes celebratarum Acta ſeparatim edita recenſentur ordine Alphabetico in Bibliotheca Telleriana p. 159 -- 164. & 190. ſeq.

Conciliorum Regni Neapolitani fragmenta, Fr. *Thomæ Mariæ Alfani* Ord. Prædicator. ſtudio & labore collecta ac notis & diſſertationibus illuſtrata duobus tomis, quorum prior Synodos ante Concilium Tridentinum, alter poſt illud habitas, complectitur. Hoc opus ad præla paratum habere ſe profitetur auctor, qui ſub Thomæ Niſalæ nomine Florentiæ 1715. 8. Joannis Cardinalis de Turrecremata flores ſententiarum ex Thomæ Aquinatis ſcriptis collectos de ſummi Pontificis auctoritate edidit.

De Conciliis habitis in Anglia.

Hiſtoriam Conciliorum Anglicanorum breviter exponit *Martinus Kempius* in Bibliotheca Anglorum Theologica, edita Regiomont. 1677. 4. cap. XXI. p. 540 -- 610. præcipue ex Jo. Lud. Ruellii & Jo. Lud. Hartmanni Conciliis illuſtratis.

Henricus Speelmannus ex tribus, quos meditatus eſt, Conciliorum Britannicorum tomis primum tantummodo edidit, Lond. 1639. fol. complectentem Synodos ab initio Chriſtianæ Religionis ad periodum dynaſtiæ Anglo-Saxonicæ ſive Annum Chriſti 1066. Concilia, decreta, leges, conſtitutiones in re Eccleſiarum Orbis Britannici, videlicet Pambritannica, Pananglica, Scotica, Hibernica, Cambrica, Mannica, Provincialia, Diœceſana. Secundus tomus ab illo tempore usque ad excuſſum ab Henrico VIII. Papæ jugum, à Carolo Speelmanno nepote editus Lond. 1664. fol. manum admovente Guilelmo Dugdalo, minus emendatus minusque plenus. Tomus tertius, qui inſecuta tempora debebat perſequi, necdum lucem adſpexit.

Laurentii Howel Synopſis Canonum SS. Apoſtolorum & Conciliorum Oecumenicorum & Provincialium ab Eccleſia Græca receptorum, nec non Conciliorum, Decretorum & Legum Eccleſiæ Britannicæ & Anglo-Saxonicæ. Lond. 1708. fol. Hiſtory of the works of the learned A. 1708. p. 237. Ausführlicher Bericht von Büchern VII. pag. 728.

Pro-

Digitized by Google

Provinciale, ſive Conſtitutiones Angliæ, cum ſummariis & annotationibus *Guilelmi Lindewood*, Antwerp. 1525. fol. & Provinciale vetus provinciæ Cantuarienſis, cum ſelectioribus Lindewoodi notis, ex recenſione *Roberti Scharrok*. Oxon. 1664. 8.

Etiam Synodorum quarundam notitia peti poterit ex magna collectione actorum publicor. *Tho. Rymeri* ab A. 1101. ad 1616. tomis XVI. in fol.

Synodos, Convocationes & Conventus Eccleſiæ Anglicanæ perſequitur *Guilelmus Wake*, Archiepiſcopus hodie Cantuarienſis, in libro Anglice edito de ſtatu Eccleſiæ Clerique Anglicani.

De Conciliis habitis in Germania.

Statuta ſeu Decreta Provincialium & Diœceſanarum Synodorum Eccleſiæ Colonienſis. Colon. 1554. fol.

Acta Synodalia Oſnabrugenſis Eccleſiæ ab A. 1628. ad 1653. Colon. 1653. fol.

Sed quo pluribus innoteſcat atque ad promovendum tam præclarum opus ſtimulus addatur, age hoc loco oportuno, apponam integram delineationem collectionis novæ Conciliorum, aliorumque Eccleſiaſticorum monumentorum Germaniæ noſtræ, quam laudatiſſimo ſtudio parat eruditiſſimus vir *Chriſtophorus Matthæus Pfaffius*, Theologus Primarius & Cancellarius Tubingenſis.

ECCLESIÆ GERMANICÆ *tum veteris tum recentioris* ACTA PUBLICA, *inde à primis ejus initiis usque ad noſtra tempora digeſta, Concilia omnia, Imperatorum Germanorum Capitularia quævis & edicta Eccleſiaſtica, Pontificum Romanorum Bullæ Epiſtolæque, Eccleſiæ Germanicæ res juraque ſpectantes. Concordata, aviſamenta & gravamina nationis Germanicæ, Acta Reformationis ſciſſam in tres partes Eccleſiam Germanicam exhibentia, tum quæ in Comitiis Imperii concluſa, tum quæ in conventibus colloquiisque publica autoritate habitis diſceptata enataque fuere, Confœderationes denique & Pacificationes religioſæ. Omnia ex inſtrumentis authenticis, ubi dantur, fontibus ſaltem ſuis depromta recenſebit, atque ubi opus quidem id videbitur illuſtrata dabit, diſſertationemque præliminarem adjiciet Chriſtoph. Matthæus Pfaffius.*

Lecturis ſalutem plurimam dicit CHRISTOPH. MATTHÆUS PFAFFIUS, Theologus Tubingenſis.

SÆpiſſime jam animum noſtrum ſubiit cogitatio, qui contigerit, ut, cum Eccleſiarum fere quarumvis Orientalium & Occidentalium Concilia actaque publica in unum viri doctiſſimi digeſſerint, atque patriæ ſubinde

ſuæ res ornare certatim contenderint, nemo hactenus inter cives noſtros exſtiterit, qui Germanicæ Eccleſiæ acta publica Conciliaque in Corpus quoddam conflare & juxta temporum ordinem diſpoſita, luci exhibere ſuſtinuerit. Cum enim cumulata laude donati fuerint hactenus Viri præſtantiſſimi, qui Eccleſiæ Græcæ & Orientalium acta publica Conciliaque recenſuere, id quod poſt multos alios præſtitere *Beveregius, Juſtellus, Allatius, Clemens Galanus, Ludolphus:* qui porro Eccleſiæ Romanæ Italicæque res ejusmodi compilationibus ornavere, tum qui Conciliorum Romanas dedere collectiones, tum qui vitas Pontificum Romanorum enarravere, tum qui opera eorundem epiſtolasque & bullas in lucem prodire juſſere, ut *Ughellum*, qui *Italiam ſacram* ſcripſit, ut *Borromæum*, qui *Concilia Mediolanenſia* edidit, ut *Pithæum*, ut *Queſnellum* aliosq;, qui *Codicem Canonum Eccleſiæ Romanæ* exhibuere, taceamus: qui etiam Eccleſiæ Africanæ Conſtitutiones Canonesque illuſtravere, *Juſtelli, Schelſtratius, Capellus, Ellies du Pin:* qui rurſus Eccleſiæ Hiſpanicæ Concilia in unum jacta curis ſuis adſperſere, inter quos *Garciam Loaiſam* & *Joſephum Saënz de Aguirre*, Cardinalem maxime nominamus: qui & Eccleſiæ Gallicanæ Concilia ſtatutaque paſſim contulerunt, *Pithœus, Sirmondus, Bochellus, de la Lande, Odeſpunius, le Cointe, Baluzius, Pommeræus, Martenius, de Taix,* * *Sammarthani, Quickius, Aimonius,* alii: qui denique Eccleſiæ Anglicanæ Concilia actaque expoſuere, *Lindwoodus, Speelmannus, Dugdalius, Howelus, Rymerus*, aliique, cum & ii, qui reconditiorem plenioremque & ſolidiorem hiſtoriarum notitiam ſibi comparare avent, facile pervideant, nihil ſe acturos, ſi ex Scriptoribus ſaltem ſingularibus, *Actis Publicis* inſuper habitis atque neglectis, ſapiant. Mirum ſubinde cuipiam videatur neceſſe eſt, quod inter Germanos hactenus Eccleſiæ patriæ acta nemo in ordinem digerere atque diſponere tentaverit, digeſtaque in dias luminis auras quantocyus emiſerit. Fuit hinc opus hoc deſideratum hactenus, atque à Viris doctiſſimis, barbaris maxime exterisve, qui in interiora Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Germanicæ penetralia viſceraque ἐπιθυμοῦσι παρακύψαι, ut expoliretur perficereturque, expetitum. Quamvis enim, quæ huc pertinent, paſſim à ſummis, qui Hiſtoriam Eccleſiaſticam ſcriptis excoluere, Viris exhibeantur, nulla tamen hactenus collectio in unum facta à quoquam fuit, ubi, quæ in ampliſſimis voluminibus iisque ſubinde rarioribus miris modis diſperſa exſtant, quæ & nonniſi iis, qui hiſtoriam literariam ad unguem norunt, ſingula cognita eſſe poſſunt, jam coadunata atque congregata reperirentur. Nec profecto defuere eruditiſſimi Viri, qui haud ita pridem, cum adhuc extra Germaniam verſaremur, frequenter nos monuere,

* *Guil. de Taix*, Memoires des affaires du Clergé de France 1576--1586. Paris 1625. 4.

Digitized by Google

nuere, ut hanc ſpartam nobis exornandam ſumeremus. Sed manum quo minus rei adjiceremus, tum vaſta rerum congerendarum moles operisque amplitudo, cui exornando impares lacerti humerique noſtri videbantur, tum officii, quo tum defungebamur, quibus Sereniſſimi Wirtembergiæ Ducis FRIDERICI LUDOVICI inſtitutio ſacrorumque apud eundem peragendorum cura eo tempore fuerat concredita, ratio effecit. Nunc autem, cum inde fere à biennio literis ſanctioribus in Academia Tubingenſi docendis ſimus admoti, cum & nuper valetudo, qua valde afflicta diu laboravimus, tantiſper nobis, Deo dante, reſtituta fuerit, tentandum nobis eſt, num ſpem Virorum doctiſſimorum aſſequi quadantenus, exſpectationemve pro tenuitatis noſtræ modulo tantiſper ſuſtinere valeamus. Exhibemus itaque hic rerum à nobis dandarum conſpectum, eo fine, ut & videant eruditi, quid e promiſſo opere habeant exſpectare, &, ſi quæ ſint à nobis vel errata vel omiſſa, (quæ profecto haud ſatis humana cavet natura) literis ad nos datis ſupplere iidem & corrigere poſſint. Quæ itaque daturi ſumus, *Acta*, hæc fere ſunt, à nobis ſecundum temporum ſeriem ita diſponenda.

Circa medium Sec. IV. Concilium Agrippinenſe, quod noviſſime exhibuit quoque Harduinus, lectis Crabbii, Surii & Sirmondi veſtigiis. De ejusdem epocha diſputavere Cointius, Henſchenius, Pagius. De αὐθεντίᾳ poſt Ellieſium du Pin latius agemus. Acta edita ſunt ex Hiſtoria Servati Tungrenſis, ad quam Papebrochius conſerendus eſt, & Herigero, Abbate Laubienſi.

A. 386. Trevirenſe Concilium ex Sulpitio Severo.

397. Anaſtaſii I. Epiſtola ad Epiſcopos Germaniæ, apud Harduinum & Lünigium.

440. Leonis I. Epiſtola ad Epiſcopos Germaniæ de Chorepiſcopis.

444. Concilium Veſontinum contra Chelidonium ex Sirmondo trahi huc poterat, niſi idem id potius Viennenſe eſſe notaſſet.

497. Epiſtola Epiſcoporum Germaniæ ad Anaſtaſ. II. Pont. Rom. apud Goldaſtum.

590. Epiſtola Pelagii II. ad Epiſcopos Germaniæ & Galliæ, quam tamen ſuppoſititiam eſſe conſtat.

590. Concilium Metenſe ex Gregorio Turonenſi apud Sirmondum, Pagium, Natalem Alex. & Harduinum.

Digitized by Google

A. 630. Dagoberti, Regis Francorum Capitularia tria ex Baluzio, ſex nempe Ripuariorum, lex Alemannorum, & lex Bajuvariorum.

697. Concilium Trajectenſe, cujus acta habet Marcellinus, illuſtravit Cointius, ſuſpectum Henſchenio, Mabillonio, Pagio.

Epiſtolæ & Acta Bonifacii, Germanorum Apoſtoli, Pontificumque Romanorum Gregorii II. Gregorii III. Zachariæ I. & Hadriani I. apud Baronium, Goldaſtum, Ducheſnium, Gretſerum, Serarium, Dacherium, Schilterum, Harduinum & Lünigium.

Capitularia, epiſtolæ, diplomata & edicta Caroli M. ad res Eccleſiæ Germanicæ ſpectantia apud Pithœum, Baronium, Goldaſtum, Baluzium, Harduinum, Lünigium, alios.

740. Concilium Germanicum ſub Bonifacio apud Baronium & Harduinum.

742. Concilium aliud Germanicum ſub eodem apud eosdem, itemque Goldaſtum, Serarium, Lehmannum, Cointium, Holſtenium, Schilterum, Baluzium, Natalem Alex. Mabillonium, Pagium, Lünigium. Cæterum idem hoc Concilium & *Francicum* adpellari videas.

743. Liptinenſe, quo vel maxime pertinet *indiculus ſuperſtitionum paganicarum* ex Baronio, Sirmondo, Cointio, Conringio, Schiltero, Baluzio, Pagio, Natali Alex. & Meinderſio.

744. 745. Germanicum apud Baronium, Goldaſtum, Schilterum, Baluzium & Harduinum.

745. Romanum (jam enim & Romanorum Conciliorum acta tum damus, ubi ad Eccleſiæ Germanicæ res enarrandas neceſſaria ſunt) apud Cointium & Harduinum.

747. Germanicum, quod è Willibaldo J. A. Schmidius quoque notavit.

753. Metenſe apud Harduinum, quod ad A. 757. Schmidium notare videmus.

756. Liptinenſe, quod tamen fictitium eſſe notarunt Sirmondus, Baluzius & Pagius.

761. Durienſe apud Caniſium, Sirmondum & Harduinum.

763. Nivernenſe apud Sirmondum & Harduinum.

764. Wormatienſe apud eosdem.

765. Attiniacenſe apud eosdem.

770. Wormatienſe apud eosdem, Baronium item & Goldaſtum.

771. Valentinianum ex Reginonis Chronico apud Sirmondum.

A. 772.

A. 772. Wormatienſe apud laudatos Autores, maxime vero Baluzium, qui de purgatione Sacerdotum decretum ibi factum exhibet, atque Harduinum.
772. Dingolvingenſe, quod Marcus Welſerus primus edidit, repetitum a Baronio, Cointio, Natali Alex. Pagio & Harduino.
773. Romanum, notatum etiam Struvio in Syntagm. Hiſt. Germ. p. 194.
775. Durienſe apud Baronium, Sirmondum, Mabillonium, Pagium & Harduinum.
776. Wormatienſe apud Baronium, Sirmondum, Pagium & Harduin.
777. Paderbornenſe apud Labbeum, Pagium & Schatenium.
779. Durienſe aliud poſt Sirmondum Caveus notat. Hinc factum, ut entia hic præter neceſſitatem diligentiſſimus Lünigius multiplicaret.
780. Paderbornenſe ſive Lippienſe apud Labbeum & Schatenium.
782. Paderbornenſe apud Schatenium, & Colonienſe quoddam apud Lünigium, qui & Lippienſe hic notat.
785. Paderbornenſe apud Schatenium, Pagium, &c.
786. Paderbornenſe notat Caveus. Verum & entia hic præter neceſſitatem multiplicantur.
786. 787. Wormatienſia apud Pagium & Harduinum.
788. Ingelheimenſe l. c. & apud Sirmondum. Accedere poſſunt, &, quæ ex Chronico Reicherſpergenſi, quod nuper Ludewigius recuſum edidit, peti poſſunt.
789. Aquisgranenſe apud eosdem & Baluzium.
790. Wormatienſe apud Sirmondum & Harduinum.
792. Ratisbonenſe apud Cointium & Harduinum.
794. Francofurtanum illud & inſigne datum & illuſtratum apud Goldaſtum, Baronium, Petavium, Sirmondum, Aguirre, Baluzium, Dorſchæum, Maimburgium, Nat. Alex. Pagium, Dallæum, Spanhemium, Cabaſſutium, Harduinum, cum capitularibus actisque omnibus huc pertinentibus.
797. Aquisgranenſe apud Baluzium & Harduinum.
799. Aquisgranenſe apud Sirmondum, Nat. Alex. Pagium & Harduin.
800. Conventus generalis Moguntinus apud Lyſerum.
Canones Alemannicæ Eccleſiæ veteris à Goldaſto editi.
802. Aquisgranenſe apud Sirmondum, Cointium, Baluzium, &c.

Digitized by Google

A. 803. Ratisbonenſe apud Pagium, Baluzium & Harduinum.
Wormatienſe apud Baluzium.

806. Ad Theodonis villam apud Baronium & Harduinum.

807. Salisburgenſe apud Caniſium, Aventinum, Cointium, Mezgerum, alios.

809. Aquisgranenſe apud Baronium, Cointium, Schilterum, Baluzium & Harduinum.

813. Moguntinum apud Baronium, Cointium, Sirmondum, Cabaſſutium, Natalem Alex. Serarium, Harduinum, Lünigium. A. 1532. Baſileæ editum habetur.

813. Aquisgranenſe apud Baluzium.

ad A. 814. Trevirenſe notat Lünigius, ex Sirmondo videlicet, Ducheſnio & Harduino.
Capitularia, donationes, diplomata, reformatio, reſcripta & Acta Ludovici Pii & ſequentium Imperatorum usque ad Arnolphum apud Goldaſtum, Baronium, Sigonium, Schilterum, Baluzium, Harduinum, Lünigium, Struvium. De αὐθεντίᾳ omnium agetur curatius.

A. 816. Aquisgranenſe apud Sirmondum, Cabaſſutium, Natal. Alex. Baluzium, Harduinum, Lünigium.

817. Aquisgranenſe apud Goldaſtum, Baronium, Sirmondum, Baluzium, Harduinum, Leibnitium.

817. Romanum de donationibus ſedi Romanæ factis, in Jure Canonico & apud Raph. Volatterran. Sigon. Baron. Cointium, Harduinum, alios, quos citat Struvius in Syntagm. Hiſt. Germ. p. 210. 211.

818. Aquisgranenſe apud Baluzium & Harduinum.

ad A. 819. Ingelheimenſe notat Lünigius, id quod tamen alios fugit.

A. 821. Theodonis Villare & Triburienſe apud Sirmondum, Harduinum, Cointium, Goldaſtum, Baluzium.

826. Ingelheimenſe apud Baluzium, Sirmondum, Harduinum.
Gregorii IV. epiſtolæ quædam apud Baronium & Harduinum ad Epiſcopos Germaniæ.

828. Aquisgranenſe apud Cointium, Pagium, Baluzium, &c.

829. Moguntinum apud Baronium & Sirmondum.

829. Wormatienſe apud Baluzium, Cointium, Pagium & Harduinum.

830. Aquisgranenſe præſente Gregorio IV. Pontifice de reformandis Sacerdotum & Monachorum moribus apud Henricum Mutium.

A. 831.

Digitized by Google

A. 831. Noviomagenſe apud Harduinum.
833. Moguntinum fictitium apud Lyſerum, ubi & neſcio, quo jure Aquisgranenſe notat Lünigius.
833. Wormatienſe apud Cointium & Harduinum. Geſta duorum Conciliorum Maguncìaci & Wormacienſis, edita Baſileæ apud Henr. Petri 1532. 4.
833. Hamburgenſe apud Lambecium.
834. Moguntinum apud Lyſerum.
835. Metenſe apud Sirmondum, Pagium & Harduinum.
835. Theodonis-Villare apud Sirmondum, Harduinum, Cointium.
836. Aquisgranenſe apud Baronium, Sirmondum, Harduinum, Natalem Alex. Pagium.
836. Wormatienſe apud Schmidium.
840. Ingelheimenſe apud Sirmondum, Pagium & Harduinum.
841. vel 842. Aquisgranenſe apud Harduinum.
843. Colonienſe apud Harduinum & Baluzium, cum Agrippinenſe haud ſit, ſed Gallicanum aliud, omittitur.
Sergii II. epiſtola apud Harduinum.
844. Theodonis-Villare apud Harduinum & Baluzium, itemque Natalem Alex.
847. Moguntinum apud Baronium, Harduinum, Serarium, Lünigium, alios.
Leonis IV. epiſtola ad Lotharium & Ludovicum Imp. apud Baron.
848. Moguntinum apud Baronium, Mabillonium, Harduinum, Sirmondum, Serarium, Nat. Al. Pagium, Mauguinum, Leibnitium, alios.
852. Moguntinum apud Baronium, Harduinum & Pagium.
857. Moguntinum apud Baronium, Serarium, Freherum, Harduinum.
858. vel 859. Metenſe apud Harduinum & Baluzium, itemque Sirmondum & Pagium.
859. Moguntinum apud Sirmondum.
860. Confluentinum apud Baronium, Sirmondum & Harduinum.
860. vel 861. Aquisgranenſe apud Goldaſtum, Sirmondum, Baluzium & Harduinum.
Nicolai I. Epiſtolæ ex Baronio & Lünigio.
862. Aquisgranenſe apud Baronium, Sirmondum & Harduinum.
863. Romanum apud Baronium & Goldaſtum.

Digitized by Google

A. 863. Metenſe apud Baronium, Sirmondum, Harduinum, Natalem Alex. & Pagium.

Colonienſe fictitium apud Goldaſtum, ubi & epiſtolæ Epiſcoporum Germaniæ ad Nicol. I. quales duæ & in Baronio atque Lünigio.

Wormatienſe apud Aventinum & Goldaſtum. Idem ad A. 868. referunt Pagius, Cabaſſutius, Natalis Alex. Harduinus, Lünigius. Acta prolixiora promiſit Neſſelius.

Hadriani II. Epiſtolæ apud Baronium, Harduinum & Lünigium.

Acta Teutgaudi Trevirenſis & Guntharii Agrippin. apud Baronium, Lünigium & alios.

869. Metenſe apud Sirmondum, Schilterum, Pagium, Baluz. & Hard.

870. vel 871. Colonienſe fictitium apud Goldaſtum, Freherum & Hard.

870. Romanum apud Baronium.

873. vel 874. Colonienſe apud Meibomium & Harduinum.

875. Romanum, & A. 876. Ticinenſe apud Baronium, Harduinum, Struvium & alios.

887. Colonienſe apud Harduinum.

888. Moguntinum apud Harduin. Nat. Alex. Schatenium, Paullinium.

888. Metenſe apud Harduinum, Sirmondum, Nat. Alex.

890. Forcheimenſe apud Lünigium.

890. Wormatienſe apud Harduinum, Pagium, Cabaſſutium & Nat. Alex.

895. Moguntinum apud Serarium, Nat. Alex. alibi.

895. Triburienſe apud Baronium, Henſchenium, Harduinum, Nat. Alex. Lambecium & Schilterum. Prodiit & ſeparatim.

899. Triburienſe apud Sigebertum Gemblacenſem.

Johannis VIII. epiſtolæ quædam ad Epiſcopos Germanos, horumque epiſtola ad Johannem, & Hattonis Archiep. Mogunt. epiſtola ad Johannem IX. apud Harduinum & Lunigium.

ad A. 903. Synodum Leodienſem diligentiſſimus Lunigius notat, quam invenire hactenus non potuimus.

ad A. 912. idem notat Concilium Confluentinum.

A. 916. Synodus Altheimenſis ex Hermanno Contracto & Ivone apud Schilterum.

922. Concilium Confluentinum, quod exſtat apud Harduinum.

928. Duisburgenſe apud eundem.

932. Erfordienſe apud Schilterum, Leibnitium & Harduinum.

A. 943.

A. 943. Bonnenſe apud Leibnitium & Harduinum.
Agapeti II. quædam epiſtola apud Harduinum.
947. Virdunenſe apud Harduinum.
948. Moſomenſe apud Baronium & Harduinum.
948. vel 949. Ingelheimenſe apud Goldaſtum, Sirmondum, Schilterum, Freherum, Pagium, Leibnitium, Natalem Alex. & Harduinum.
948. Trevirenſe apud Harduinum & Maſenium.
949. Romanum apud Harduinum.
951. vel 952. Auguſtanum apud Goldaſtum, Caniſium, Natalem Alex. Pagium & Harduinum.
ad A. 956. Auguſtanum, ſed dubium notat Lunigius.
Leonis VII. epiſtola ad Gallos & Germanos apud Harduinum.
963. 964. Acta Conciliorum Romanorum, Ottonis I. & Leonis VIII. ex Goldaſto, Baronio, Natali Alex. Pagio, Schiltero, Struvio, Lunigio, aliis.
963. Concilium Moguntinum dubium notat Lunigius, ſcilicet ex Trithemio.
964. Colonienſe ex Trithemio.
972. Ingelheimenſe apud Baronium, Pagium & Harduinum.
Benedicti VI. Epiſtola quædam apud Harduinum.
Pilgrimi Laureacenſis Epiſtola ad Benedictum VII. apud eundem.
Benedicti VII. epiſtola ad Gallos & Germanos apud eundem.
992. Concilium Aquisgranenſe apud Hermannum Contractum.
995. Moſomenſe apud Baronium, Pagium & Harduinum.
996. Concilium Romanum fictitium de VII. Electoribus inſtitutis apud Baronium, Harduinum & alios. Vide & Struv. in Syntagmate Juris publici diſſert. 16. § 3.
Gregorii V. epiſtola ad Germanos apud Baronium.
1000. Synodus Gandenſis apud Leibnitium.
Ottonum Imperatorum Conſtitutiones Eccleſiaſticæ donationesque & diplomata, itemque Senatus Romani conſulta & Leonis VIII. bulla ex Baronio, Goldaſto, Holſtenio, Schiltero, Harduino, Struvio, autoribusque apud hunc citatis, itemque Lunigio.
Epiſtola Udalrici, Epiſcopi Auguſtani ad Nic. I. ejusdemque Canoniſatio in Concilio Romano A. 993. facta apud Goldaſtum, Baronium, Schilterum, Cherubinum, Calixtum, Harduinum, alios.

Digitized by Google

A. 1001. Varias Synodos ſub initium Seculi XI. habitas, Palithinam ſive Pœldanam, Francofurtanam & Frizlarienſem Tangmarus apud Leibnitium memorat.

1005. Concilium Tremonienſe apud Meibomium, Schilterum, Pagium, Leibnitium & Harduinum.

1006. Francofurtanum apud Baluzium, Leibnitium & Harduinum; ad A. 1011. refert Lehmannus.

1007. Aliud Francofurtanum, prioris appendix, apud Gretſerum & Ludewigium.

ad A. 1010. Gandersheimenſe notat Lunigius, de quo tamen nihil habet Leukfeldius.

A. 1011. Bambergenſe apud Harduinum.

1018. Neomagienſe apud Meibomium & Leibnitium.

1018. Goslarienſe apud Leibnitium.

1022. Salegunſtadienſe apud Cabaſſutium, Natalem Alex. Pagium & Harduinum, Orthuinum item Gratium, Leibnitiumque & Lunigium.

1022. vel 1023. Aquisgranenſe apud Harduinum.

1022. Moguntinum ſive Salegunſtadienſe (quæ neſcio, quo jure in duo dividit Lunigius) apud Leibnitium, Natalem Alex. Serarium, Pagium, Harduinum. Addit aliud Moguntinum ad A. 1023. Schmidius cum Lyſero. Cæterum heic in annis mirè variant Scriptores. Ita enim ad A. 1026. novum Salegunſtadienſe memorant autores vitarum Meinwerci & Godehardi apud Leibnitium.

1027. 1028. Ad hos annos Francofurtenſe, Moguntinum ſive Geizlicenſe, itemque Palithinum ſive Pœldenſe, Scriptores apud Leibnitium & Harduinum notant.

1031. Triburienſe apud Harduinum.

1035. vel 1036. Triburienſe aliud apud eundem, itemque Freherum & Pagium. Unum hoc idemque cum priore eſſe notavit Schmidius.

1043. Trevirenſe apud Leibnitium.

1044. Conſtantienſe apud Harduinum.

1046. Sutrinum apud Baronium, Pagium & Harduinum.

1047. Germanicum quoddam apud Pagium & Schmidium, qui notat, à Coſſartio id omiſſum fuiſſe; habet idem & Baronius.

A. 1049.

Digitized by Google

A. 1049. vel 1051. Moguntinum apud Bœclerum, Leibnitium, Pagium & Harduinum.
1049. Wormatienſe apud Natalem Alex. & Pagium.
1052. Goslarienſe apud Hermannum Contractum.
1053. Wormatienſe apud eundem.
1054. Moguntinum apud Harduinum.
1056. Colonienſe apud Lupum & Harduinum.
1061. Baſileenſe apud Baronium, Schilterum & Harduinum.
1062. Osborienſe apud Natalem Alex. Pagium & Harduinum.
1069. Moguntinum apud Pagium, Harduinum & Lunigium. Acta Moguntiæ cuſa ſunt in forma majore.
1071. Moguntinum aliud apud Harduinum & Lunigium.
1072. vel 1073. Erfordienſe apud Baronium, Serarium, Leibnitium & Harduinum.
1074. Erfordienſe alterum apud Serarium & Piſtorium.
1075. Moguntinum apud Harduinum.
1076. Triburienſe apud eundem & Baronium.
1076. Wormatienſe apud Goldaſtum, Meibomium, Natalem Alex. Pagium, Harduinum & Lunigium.
1076. Romanum apud Lupum & Harduinum.
1076. Papienſe apud Harduinum.
1078. & ſeqq. Romana Concilia apud Lupum, Natalem Alex. Pagium & Harduinum.
1080. Moguntinum apud Harduinum.
1080. Herbipolenſe apud Bertholdum & Harduinum.
1080. Brixinenſe apud Lupum, Natalem Alex. Harduinum, Lunigium, maxime vero Goldaſtum.
1080. Ultrajectinum apud Natalem Alex.
1085. Berbacenſe apud Lupum & Natalem Alex.
1085. Moguntinum apud Aventinum, Kranzium, Goldaſtum, Freherum, Piſtorium & Harduinum.
1085. Quintilineburgenſe apud Baronium, Lupum, Natalem Alex. Pagium & Harduinum, itemque Goldaſtum & Urſtiſium.
1086. Moguntinum apud Dubravium, Pagium, &c.
1086. Oppenheimenſe in Chronica Auguſtenſi & Bertholdo.
1094. Conſtantienſe apud Pagium & Harduinum.

Acta, Conſtitutiones, decreta & epiſtolæ Imperatorum Henrici II. & Henrici IV. apud Aventinum, Baronium, Goldaſtum, Magdeburgenſes, Urſtiſium, Reuberum, Harduinum & Lunigium.

Clementis II. epiſtola ad Clerum Bambergenſem apud Gretſerum, Pagium & Ludewigium.

Leonis IX. diploma de Corpore S. Dionyſii apud Harduinum.

Gregorii VII. dictatus, acta epiſtolæque decretales apud Goldaſtum, Baronium, Cherubinum, Schilterum, Rechenbergium, Harduinum, Lünigium & Ditmarum.

A. 1105. Quintilineburgenſe ſive Northuſanum apud Goldaſtum, Piſtorium, Leibnitium & Harduinum.

1105. Moguntinum apud Harduinum.

1106. Auguſtanum apud Ditmarum.

1108. Moguntinum apud Kranzium.

1111. Lateranenſe apud Baluzium, Natalem Alex. Pagium & Harduinum.

1115. Colonienſe apud Harduinum.

1116. Colonienſe aliud apud eundem.

1118. Colonienſe aliud apud eundem.

1118. Frizlarienſe apud Pagium & Harduinum.

ad A. 1121. Conventum Quedlinburgenſem Lünigius notat. Ex Harduino ſcilicet.

1122. Wormatienſe apud Goldaſtum, Pagium & Harduinum.

1129. Leodienſe apud Kranzium.

1130. Herbipolenſe apud Baronium & Pagium.

1131. Moguntinum apud Serarium & Harduinum.

1131. Leodienſe apud Leibnitium, Pagium & Harduinum.

1148. Trevirenſe apud Pagium & Harduinum.

1151. Moguntinum apud Kranzium.

1152. Conſtantienſe apud Theodor. Engelhuſenium, quem Leibnitius dedit.

1159. Moguntinum apud Serarium.

1160. Papienſe apud Goldaſtum, Baronium, Pagium, Harduinum & Lünigium.

1161. Laudenſe apud Goldaſtum, Natalem Alex. & Harduinum.

A. 1165.

A. 1165. vel 1166. Herbipolenſe apud Goldaſtum, Baronium, Pagium, Harduinum & Lünigium.
1168. Lateranenſe apud Harduinum.
1177. Venetum apud eundem.
1178. Salisburgenſe quoddam Lünigius notat.
1179. Lateranenſe apud Cabaſſutium, Natalem Alex. Pagium & Harduinum.
1186. Moſomenſe apud Pagium & Schmidium.
1186. Geilhuſanum apud Schilterum.
1189. Ratisbonenſe apud Freherum.
1196. Bambergenſe apud Hoffmannum.

Epiſtolæ Pontificum Romanor. Paſchalis II. Calixti II. Innocentii II. Lucii II. Eugenii III. Hadriani IV. Alexandri III. Clementis III. & Innocentii III. apud Baronium, Cherubinum, Baluzium, Harduinum, Lünigium, aliosque quam plurimos, Goldaſtum, Urſtiſium, Martenium, &c.

Acta Innocentii II. & Lotharii II. apud Baronium, Lünigium, aliosque.

Senatus Romani conſultum ſub Conrado III. apud Goldaſtum.

Acta Henrici V. cum Paſchali II. & Calixto II. juramentum Pontifici præſtitum, privilegiaque Sedi Romanæ data, conſtitutionesque & epiſtolæ apud Baronium, Goldaſtum, Cherubinum, Schilterum, Pfeffingerum, Leibnitium, Harduinum, Ditmarum & Lünigium.

Epiſtola Procerum Germaniæ ad Hadrianum IV. de delenda infami pictura, coronationem Lotharii II. repræſentante; ex Radevico apud Schilterum.

Friderici I. Acta cum Pontificibus Rom. Eugenio III. Hadriano IV. & Alexandro III. Conſtitutiones itidem, reſcripta & epiſtolæ, apud Goldaſtum, Baronium, Schilterum, Harduinum & Lünigium.

Principum Germaniæ reſcriptum ad Innocentium III. de electione Ottonis IV. apud eosdem.

Ottonis IV. donatio Sedi Romanæ facta apud Baronium. Ejusdem reformatio apud Goldaſtum. Juramentum Sedi Romanæ præſtitum apud Lünigium.

1219. Concilium Salisburgenſe apud Freherum.

A. 1225. Germanicum ſive Colonienſe ſive Moguntinum (inde enim factum, ut entia hic rurſus præter neceſſitatem Lünigius multiplicaret, ex unico tria faciens Concilia, Germanicum, Colonienſe & Moguntinum) apud Natalem Alex. & Harduinum.
1226. Leodienſe apud Harduinum.
1228. Romanum apud Raynaldum, Natalem Alex. & Harduinum.
1233. Moguntinum apud Harduinum.
1235. Moguntinum aliud apud Raynaldum & Harduinum.
1245. Acta Concilii Lugdun. contra Frider. II. apud Harduinum.
1248. Scheningenſe apud Oſtrogothos in Suecia habitum, inter Concilia Germaniæ memorat Lunigius, qui forſan alicubi *Sueviam* pro *Suecia* legit. Ponit enim *zu Scheningen in Schwaben.*
1248. Vratislavienſe apud Raynaldum, Harduinum, alios.
1260. Colonienſe apud Natalem Alex. Harduinum & Lunigium.
1260. Moguntinum apud Serarium.
1261. Moguntinum aliud apud Serarium, Leibnitium & Harduinum.
1266. Colonienſe apud Harduinum & Lunigium.
1267. Vratislavienſe apud Harduinum, aliosque, quos notat Schmidius.
1267. Viennenſe in Auſtria apud Freherum, Lazium, Caniſium, Lambecium, Natalem Alex. & Harduinum.
1273. Leodienſe in Chronico Elwangenſi.
1274. Salisburgenſe apud Mezgerum, Natalem Alex. & Harduinum.
1276. Triburienſe apud Lambertum Schaffnaburgenſem.
1280. Colonienſe apud Natalem Alex. Harduinum & Lunigium.
1281. Salisburgenſe apud Mezgerum, Natalem Alex. & Harduinum. Poſt hoc aliud Salisburgenſe adhuc Mezgerus ponit.
1287. Herbipolenſe apud Natalem Alex. & Harduinum.
1291. Salisburgenſe apud Mezgerum, Harduinum & Lünigium.
1292. Aſchaffenburgenſe apud Harduinum.
1300. Colonienſe apud Harduinum.

Statuta Eccleſiæ Conſtantienſis ab Edmundo Martenio edita.

Ottonis IV. Acta cum Pontificibus Rom. apud Baronium, Lünigium, &c.

Ejusdem Decretum de bonis eccleſiaſticis apud Goldaſtum.

Friderici II. Imp. Conſtitutiones, apologia, aurea bulla, acta contra hæreticos, cum Pontificibus Romanis & contra Synodum Lugdunenſem,

Digitized by Google

nenſem epiſtolæ, &c. apud Radevicum, Petrum de Vineis, Albertum Stadenſem, Matthæum Pariſienſem, Baronium, Goldaſtum, Cherubinum, Schilterum, Harduinum & Lünigium.

Acta Pontificia contra Conradum, apud Cherubinum.

Conradi V. edictum apud Goldaſtum.

Richardi Angli Conſtitutio apud Goldaſtum.

Conradini querelæ apud Goldaſtum.

Rudolphi Habsburgici, Adolphi & Alberti I. Imperatorum, Electorumque Imperii Principumque acta, donationes Sedi Romanæ factas ſpectantia, Conſtitutionesque aliæ, qualis illa Rudolphi pro primis precibus, apud Goldaſtum, Lünigium, &c. itemque in appendice Actorum Comaclenſium, &c.

Epiſtolæ Pontificum Romanorum Innocentii III. Alexandri IV. Urbani IV. Gregorii X. &c. apud Baronium, Goldaſtum, Baluzium, Harduinum, &c.

Legatorum Pontificiorum ſtatuta & mandata Germanis A. 1225. & 1246. præſcripta apud Lünigium.

1306. Colonienſe. Ad hunc enim annum & ſequentes 1307. & 1310. Henrici II. Archiep. Colonienſis acta Synodalia exhibet Lunigius. Adde Harduinum.

1310. Moguntinum ſeparatim cuſum. Adjice eundem.

1310. Salisburgenſia duo. Conſule eundem.

1310. Trevirenſe. Inſpice Edmundi Martenii theſaurum anecdotorum, qui nuper hujus Concilii notitiam & acta dedit. Adde tamen & Lunigium.

1322. Colonienſe apud Harduinum & Lunigium.

Statuta Synodalia Colonienſia annorum 1327. 1328. 1330. quæ & exhibet Lunigius.

1327. Moguntinum. Evolve Statuta Moguntina.

1333. Colonienſe apud Lunigium.

1350. Bremenſe apud Lambecium.

1359. Moguntinum apud Serarium.

1370. Colonienſe. Etenim ſtatuta ſynodalia Frid. III. Archiep. Colon. ab A. 1370. usque ad A. 1400. exhibet Lunigius.

1372. Moguntinum apud Serarium.

1387. Salisburgenſe apud Natalem Alex. & Harduinum.

Henrici

Henrici VII. Lützelburgici Acta Eccleſiaſtica apud Goldaſtum, Schilterum, Leibnitium & Lunigium.

Ludovici Bavari & Johannis Pontif. Rom. Ordinumque Imperii Acta apud Goldaſtum, Flacium, Herwartum, Freherum, Schilterum, Harduinum, Lunigium, alios.

Electorum reſcriptum ad Benedictum IV. apud Goldaſtum, Lunigium, aliaque apud hunc haud negligenda.

Gravamina nationis Germanicæ 1345. 1346. apud Goldaſtum.

Eduardi Angli acta eccleſiaſtica apud Goldaſtum.

Caroli IV. mandata, Conſtitutiones & epiſtolæ, itemque Reformatio apud Goldaſtum, Cherubinum, Schilterum, Leibnitium, Lunigium & Struvium.

Wenceslai Conſtitutio pro primariis precibus, itemque reformatio aliaque apud Goldaſtum & Lunigium.

Clementis VI. epiſtola contra Flagellantes apud Harduinum.

Urbani VI. epiſtola ad Wenceslaum apud Lunigium.

Bonifacii IX. Conſtitutio pro libertaae Eccleſiaſtica apud Goldaſtum & Lunigium.

A. 1405. Pragenſe apud Raynaudum & Harduinum.

1408. Pragenſe apud Raynaudum.

1409. Francofurtanum apud Harduinum.

1414. Conſtantienſe illud inſigne, cujus acta ampliſſima non ſolum apud Collectores Conciliorum, ſeparatimque cuſa exſtant, ſed & aucta ſuppletaque & meliorem in formam fuſa conſpiciuntur maxime apud Goldaſtum, Holſtenium, Schilterum, Hermannum von der Hardt, Leibnitium, Schelſtratium, Lenfantium, Lunigium, aliosque, quos longo recenſet ordine Vir ſummus *Jo. Andreas Schmidius.* * Noviſſime acta hujus Concilii acceſſionibus haud contemnendis ornavere Viri præſtantiſſimi, *Edmundus Martene*, Monachus Benedictinus e congregatione S. Mauri, S. Germani à Pratis, & *Burgeois du Chaſtenet*, Parlamenti Pariſienſis Advocatus, quas & nos actis communibus adjiciemus. Alia quædam eaque & ipſa nondum cuſa haud parvæ molis, Protocollum quoque

* Supplemento ad Caſp. Sagittarii τοῦ μακαρίτου introductionem in Hiſtoriam Eccleſiaſticam T. 2, p. 982. ſeq.

que Concilii Conſtantienſis authenticum, exſtitere apud Virum celeberrimum, qui vero nuper vivis exceſſit, & cujus mortem lachrymis acerbis Reſpublica deflet literaria, *Stephanum Baluzium*, in Bibliothecam Regiam Pariſienſem jam, uti accipimus, invehenda.

A. 1420. Salisburgenſia duo apud Natalem Alex. Harduinum & Lunigium.

1420. Lubecenſe apud Lunigium.

1421. Pragenſe apud Raynaldum & rerum Bohemicarum ſcriptores, quorum longum agmen dant Caveus & Schmidius.

1423. Colonienſe apud Harduinum & Lunigium.

1431. Baſileenſe apud Autores, quos citant Caveus & Schmidius. Addi merentur Goldaſtus, Orthuinus Gratius, Cherubinus, Leibnitius, Lunigius, & qui noviſſime anecdota hujus Concilii acta dedit, Martenius. Plura adhuc dabunt Lenfantius & von der Hardt, queis fauſta ut adſit Lucina, precamur. Ampliſſima hujus Concilii Acta atque ea nondum cuſa apud Baluzium vidimus.

1435. Synodus Argentoratenſis apud Martenium.

1437. Synodus Pomeranica apud Ludewigium.

1440. Friſingenſe Concilium apud Harduinum & Lunigium.

1449. Lauſannenſe apud Harduinum cum adviſamentis Nicolai V. cæteriſque actis huc pertinentibus.

1451. Moguntinum apud Serarium.

1452. Colonienſe apud Harduinum.

ad A. 1470. Colonienſe aliud Lunigius memorat. Statuta judicialia Theodorici Archiepiſcopi Colonienſis edita 1529. 4.

A. 1479. Confluentinum apud Lunigium, ubi & Gravamina quædam nationis Germanicæ exhibentur.

1489. Stargardenſe apud Ludewigium.

1499. Moguntinum apud Serarium.

1499. Sedinenſe apud Ludewigium.

Acta in cauſa Ruperti Palatini contra prætenſiones Pontificum apud Herwartum, Schilterum, Goldaſtum, Leibnitium, Struvium, alios.

Sigiſmundi Imp. reformatio, concordata cum Martino V. aviſamenta & gravamina nationis Germanicæ A. 1416. & 1427. Conſtantiæ & Moguntiæ ſub ipſo producta, Conſtitutiones, acta & epi-

ſtolæ apud Goldaſtum, Leibnitium, Müllerum, Struvium, Harduinum, Lunigium, alios.

Alberti II. ſanctio pragmatica apud Goldaſtum.

Unio Electorum ad ſchiſma tollendum apud Müllerum, 1438. Adde Lunigium.

Acta Friderici III. aviſamenta, reformatio, gravamina nationis Germanicæ eidem bis ac ter propoſita, juramentum Nicolao V. præſtitum, concordata maxime nationis Germanicæ cum Nicolao V. A. 1447. facta, & declaratione Gregorii XIII. explicata, apud Goldaſtum, Urſtiſium, Duarenum, Fuggerum, Kulpiſium, Cherubinum, Schilterum, Leibnitium, Dattium, Müllerum, Cortrejum, Lunigium, Struvium.

Johannis XXIII. Bulla apud Harduinum & Lunigium.

Eugenii IV. Bullæ, res Eccleſiæ Germanicæ ſpectantes, apud Harduinum, Bzovium, Wadingum, Cherubinum, Lunigium.

Nicolai V. Bullæ apud eosdem.

Calixti III. confirmatio indultuum de precibus primariis apud Harduinum & Lunigium.

Indulgentiæ Papales per Raymundum Perandum in Germania A. 1489. publicatæ, apud Lunigium.

Innocentii XIII. Indultus de primariis precibus apud Lunigium.

Pii II. quædam epiſtolæ & retractionum maxime bulla apud Goldaſtum, Harduinum & Lunigium.

A. 1505. Gravamina nationis Germanicæ apud Orthuinum Gratium & Goldaſtum.

1510. Gravamina nationis Germanicæ cum edicto Maximiliani I. apud Goldaſtum, Schilterum, Struvium & Lunigium.

1511. Maximiliani I. mandatum, legatis Romam miſſis datum de Convocatione Concilii univerſalis.

1512. Edictum Maximiliani I. de abolitione Concilii Piſani & Turonenſ. apud Goldaſtum & Schilterum.

1516. Concilium Colonienſe apud Lunigium.

1517. Theſes Lutheri indulgentiis Tetzelianis oppoſitæ.

1518. Maximiliani I. literæ ad Leonem X. de Luthero, apud Lunigium & Goldaſtum.

Digitized by Google

A. 1518. Colloquium Auguſtanum inter Cajetanum & Lutherum, cujus fontes Schmidius indicavit.

1518. Colloquium Lipſienſe.

1520. Bullæ Leonis X. contra Lutherum, apud Cherubinum, Lunigium, Harduinum, &c.

1521. Acta Conventus Wormatienſis, cum Caroli V. ad Lutherum & Hadrianum VI. epiſtolis, itemque edicto contra Lutherum, apud Goldaſtum, Orthuinum Gratium, Melanchthonem, Lunigium. Alios fontes, qui anhelat, Schmidium conſulat.

1522. Hadriani VI. Breve ad Fridericum, Electorem Saxoniæ, adverſus Lutherum; apud Cherubinum, Harduinum, Lunigium.

1522. Acta Conventus Norimbergenſis, ubi gravamina nationis Germanicæ fuere propoſita, apud P. Martyrem, Orthuinum Gratium, Goldaſtum, Hortlederum, Struvium, Lunigium.

1524. Acta Conventus Ratisbonenſis, apud Goldaſtum, Hortlederum, Lunigium, itemque Harduinum, qui & Canones Campegii de reformando Clero Germaniæ exhibet.

1525. Receſſus Auguſtani excerpta ex Corpore Receſſuum petenda.

1526. Prima confœderatio religioſa Torgenſis, inter Johannem Electorem Saxoniæ & Philippum Landgravium Haſſiæ, apud Hortlederum.

1526. Receſſus Spirenſis, exscerpenda quædam ex corpore receſſuum, Hortledero, &c.

1526. Acta Caroli V. & Clementis VII. apud Lunigium.

1526. Colloquium Homburgenſe apud Scultetum & Lambertum.

1527. Statuta judicialia Hermanni Archiepiſcopi Colon. edita 1529. 4.

1528. Concilium Bituricenſe contra Lutherum, apud Harduinum.

1528. Concilium Senonenſe vel potius Pariſienſe contra Lutherum, apud eundem & Lunigium.

1529. Conventus Spirenſis, cujus acta dabuntur ex corpore Receſſ. Imperii, Goldaſto, Hortledero, Mullero, Cœleſtino, Lunigio cum inſtrumento *Proteſtationis* & edicto Caroli V. contra Anabaptiſtas.

1529. Colloquii Marpurgenſis acta, ſeparatim cuſa, ſed & danda ex Goldaſto & Joh. Brentio, qui hiſtoriam arcanam ejusdem conſcripſit, è tabulario Reutlingenſi adjiciendam itemque Paullinio.

Tacemus vero fontes eos prorſus, quos celeberrimi viri Schmidius & Lœſcherus citant.

A. 1530. Acta Conventus Auguſtani ſuppeditabunt Melanchthon, Cœleſtinus, Chytræus, Hortlederus, Heuterus, Goldaſtus, Seckendorfius, Mullerus, & Receſſuum Imperii Corpus, itemque Lunigius aliique, ut alios adhuc fontes, quos Wernsdorfius & Lœſcherus monſtrant, taceamus. Dabimus vero hic non ſolum Confeſſionem Auguſtanam ex exemplo Brentiano, ſed etiam ſcripta nomine Imperatoris Caroli V. & Statutum Imperii Romano-Catholicorum, imo & privatis à Doctoribus Romanenſibus Auguſtanæ Confeſſioni oppoſita, ab Andr. Fabricio Leodio tota & Dav. Chytræo ex parte ſaltem edita, tum quia apparent rariſſima, tum quia ſine iis Theologia Auguſtanæ Confeſſionis, ipſis utpote oppoſita, nequit intelligi. Addemus & Tetrapolitanam Confeſſionem.

1531. Fœdus Smalcaldicum apud Hortlederum & Lunigium.

1532. Acta Conventus Schweinfurtenſis apud Goldaſtum, Seckendorfium, in der Strasburgiſchen Kirchen-Ordnung, Magirum, &c. aliosque apud Lœſcherum.

1532. Prima pacificatio religioſa Norimbergenſis apud Goldaſtum, Hortlederum & Lunigium, in corpore receſſuum Imperii & in Recueil des traités des paix.

1532. Indultus primariarum precum per Clementem VII. datus, apud Lunigium.

1532. Caroli V. edictum ad ordines Imperii de tollendo diſſidio religionis & Concilio convocando, apud Lunigium.

1534. Tractatus Cadanenſis apud Goldaſtum & Hortlederum.

1534. Clementis VII. Conſtitutio contra Epiſcopos, concordatis nationis Germanicæ contravenientes, apud Lunigium.

1535. Receſſus Imperii Wormatienſis contra Anabaptiſtas Weſtphalos, in Corpore Receſſuum.

1536. Concilium Colonienſe apud Harduinum, idem & ſeparatim cuſum Colon. 1538. fol. Addi poſſent, ſi rerum id pateretur moles, reformatio Hermanni Archiepiſcopi Colonienſis, cum Colonienſium antididagmate, Bucerique hanc in rem ſcriptis, actisque iſtis Colonienſibus omnibus & ſeparatim cuſis & apud Lunigium aliosque inveniendis. Sed eo excurrere vix nobis licebit.

A. 1536.

Digitized by Google

A. 1536. Pauli III. Bulla in Cœna Domini, quam ſub ſequentibus Pontificibus, neſcio cur, ad nauſeam usque repetierit facetus homo, Laërtius Cherubinus.

1536. Confirmatio fœderis Smalcaldici apud Hortlederum, Lunigium, & in Recueil des traittés des paix.

1536. Acta Collegii Bevergenſis, ex archivis Caſſellanis petenda, hactenus apud Wigandum.

1536. Formula Concordiæ Wittebergenſis, data à Luthero, Bucero, Melanchthone, Myconio, Goldaſto, Oſiandro, Hoſpiniano, Magiro, multisque aliis paſſim, Wigando, Hoſpiniano, Seckendorfio, Chytræo, Garthio, Luthero ipſo, quos omnes fere Lœſcherus hic in partes vocat.

1537. Ferdinandi I. literæ ad Lutherum apud Goldaſtum & Lunigium ſuppoſititiæ eſſe videntur.

1537. Acta Conventus Smalcaldici, ubi & articuli Smalcaldici fuerunt producti, & contra Schwenckfeldium actum, ſeparatim cuſa. Exſtant & apud Hortlederum, & qui utramque heic ſemper paginam facit, Seckendorfium.

1538. Fœdus Romano-Catholicorum Smalcaldico oppoſitum der Catholiſche Gegen-Bund/ apud Hortlederum, Lunigium & in Recueil des traittês des paix.

1539. Acta Comitiorum Francofurtenſium apud Goldaſtum & Hortlederum.

1539. Concilium Hildesheimenſe apud Lunigium.

1540. Acta Conventus Hagenoënſis apud Melanchthonem & Hortlederum.

1540. Acta Conventus Wormatienſis apud eosdem.

1541. Acta Colloquii Ratisbonenſis apud autores a Schmidio citatos, Goldaſtum etiam, qui & edictum Caroli V. Spirenſe 1541. habet, Hortlederum, Bucerum, qui Acta ampliſſima edidit, Lunigium. Adde receſſum Ratisbonenſem hoc anno factum, in corpore receſſuum exſtantem. *Interim Ratisbonenſe* apud Jo. Erdmannum Bielckium.

1542. Ferdinandi I. declaratio, ſociis Auguſtanæ Confeſſionis facta, apud Lunigium.

1544. Receſſus Spirenſis in Corpore Receſſuum.

A. 1545. Concilium Tridentinum ſeparatim toties cuſum & apud Harduinum quoque exhibitum, cujus hiſtoria repetenda ex Sarpio, Card. Pallavicino, collectione epiſtolarum & obſervationum Vaſſoriana aliisque infinitis fere monumentis, quæ luculenta profecto recenſet celeberr. Schmidius. Solum addimus Lunigium, qui acta quædam Concilii Tridentini quoque exhibuit.

1545. Caroli V. approbatio articulorum Lovanienſium apud Goldaſtum & Lunigium.

1545. Acta Colloquii Ratisbonenſis, haurienda è fontibus à Schmidio adductis.

1546. Unio Caroli V. & Pontificis Romani apud Goldaſtum & Hortlederum.

1546. Pauli III. indulgentiæ ad exſtirpandam hæreſin Lutheranam, apud Hortlederum & Lunigium.

1548. Concilium Moguntinum ſeparatim cuſum.

1548. Synodus Auguſtana apud Harduinum.

1548. Synodus Trevirenſis apud eundem, Maſenium & Lunigium.

1548. *Interim Auguſtanum*, apud Goldaſtum, Oſiandrum, in corpore receſſuum, Lunigium & alibi paſſim, ſeparatim ſæpius cuſum.

1548. *Interim Lipſienſe* apud Joh. Erdmannum Bieckium.

1548. Receſſus Auguſtanus in corpore receſſuum.

1549. Concilium Colonienſe apud Harduinum & ſeparatim cuſum.

1549. Moguntinum, ſub D. Sebaſtiano, Archiepiſcopo & Electore, apud Cabaſſutium, Natalem Alex. Harduinum, Lunigium, idemque ſeparatim editum Mogunt. 1549. fol.

1549. Trevirenſe, ſub Joanne Archiepiſcopo, apud Cabaſſutium, Natalem Alex. Harduinum & Lunigium, & ſeparatim cuſum Colon. 1549. 4. adjunctis aliis Archiepiſcoporum ſtatutis provincialibus.

1549. Argentoratenſe ſub Eraſmo Epiſcopo celebratum, cujus ſtatuta & decreta prodierunt Moguntiæ 1566. fol.

1549. Caroli V. conſtitutio de obſervat. canonum, apud Lunigium.

1550. Synodus Cameracenſis ſeparatim impreſſa.

1552. Transactio Paſſavienſis, cum appendice & ſeparatim edita, & apud Goldaſtum, Londorpium, Mejerum, in corpore receſſuum, apud Hortlederum, Cortrejum, Lunigium, in Recueil des traités des paix & alibi paſſim.

A. 1554.

Digitized by Google

A. 1554. Ferdinandi I. edictum de Catechiſmis, aliaque apud Goldaſtum & Lunigium.

1555. Pax Auguſtana religioſa apud Goldaſtum, Schilterum, Londorpium, Cortrejum, Lunigium, &c. qui & acta huc pertinentia habent.

1556. Synodus Barthenſis ſeparatim edita.

1556. Colloquium Iſenacenſe à Flacio, Paullino aliisque datum.

1557. Wormatienſe ſeparatim editum atque etiam apud Melanchthonem, Goldaſtum, Freherum, Oſiandrum, Fornerum, Altingium, Lunigium. Acta ejus MSS. à Joachimo Camerario ſcripta exſtant in Bibliotheca Univerſitatis Tubingenſis.

1558. Conventus Francofurtanus apud Goldaſtum, Hoſpinianum, Boſſuetum, alios. Acta ejusdem pleniſſima manu ſcripta habentur in tabulario Illuſtris Conſiſtorii Stuttgardiani.

1559. Proteſtatio Statuum Evangelicorum contra Reſervatum Eccleſiaſticum, apud Lunigium.

1560. Colloquii Vinarienſis Acta, à Simone Muſæo & Marquardo Frehero edita.

1560. Colloquii Heidelbergenſis Acta, ab Altingio aliisque data.

1561. Conventus Naumburgenſis, à D. Honnio celeberrimoque Viro *V. E. Leſchero* deſcriptus. Compoſitum in eodem ſcriptum fuit, quo enarratæ fuere rationes, quæ Proteſtantes adegerint, quo minus Concilio Tridentino præſentes ſe ſiſterint. Ejusmodi ſcripta publica tria danda ſunt, unum de A. 1537. alterum de A. 1546. tertium de A. 1564. apud Goldaſtum, Hortlederum, Lunigium invenienda. Vide, ſi placet, librum commentarium, quem de actis ſcriptisque publicis Eccleſiæ Wirtembergicæ ſcripſimus, pag. 37. 38. Cæterum ampliſſima acta Conventus Naumburgenſis, ſed manu ſcripta, aſſervantur in tabulario Illuſtris Conſiſtorii Stutgardiani.

1564. Colloquium Maulbronnenſe, cujus fontes in libro citato p. 76. ſq. ſatis indicavimus.

1564. Ferdinandi I. literæ ad Pontificem de danda laicis communione ſub utraque, cum brevi conceſſorio Pii IV. apud Goldaſtum, Peliſſonium, Lunigium.

A. 1564.

A. 1564. Ferdinandi I. literæ ad Georgium Wicelium, apud Orthuinum Gratium.

Caſſandri Conſultatio & Wicelii via regia.

1564. Pii IV. indultus primariarum precum apud Lunigium.

1564. Maximiliani II. epiſtola ad Pium IV. de conjugio Clericis non prohibendo, apud eundem & Goldaſtum.

1565. Concilium Cameracenſe apud Harduinum.

1566. Synodus Diœceſana Argentoratenſis ſeparatim cuſa.

1566. Pii V. Bulla apud Lunigium.

1567. Synodus Auguſtana apud Lunigium.

1567. Conſtitutiones & decreta Synodalia Civitatis & Diœceſis Conſtantienſis, à Marco Sitico Cardinali, Epiſcopo Conſtantienſi, prodierunt ſeparatim Conſtantiæ 1568. 4.

1568. Pii V. conſtitutio de reſign. bonorum Eccleſ. apud Lunigium.

1568. Colloquium Altenburgenſe ſeparatim cuſum.

1569. Conſtitutiones & Decreta in Synodo Salisburgenſi, edita ſub D. Joanne Jacobo Archiepiſcopo. Dilingæ 1574. 4.

1570. Concilium Mechlinienſe ſeparatim cuſum, itemque apud Caballutium, Natalem Alex. & Harduinum.

1570. Synodus Guelpherbytana, ubi formula concordiæ inter Saxonicas Svecicasque Eccleſias condita fuit. Acta ſeparatim prodiere. Vide differt. de actis ſcriptisque publicis Eccleſiæ Wirtemberg. p. 41.

1571. Conventus Dreſdenſis Crypto-Calvinianorum, quos vocant, acta ſeparatim cuſa.

1571. Colloquium Franckenthalenſe cum Anabaptiſtis, ſeparatim cuſum.

1574. Torgavienſe apud Oſiandrum & Hutterum.

1576. Acta Conventus Lichtenbergenſis apud Hutterum.

1576. Declaratio Concordatorum nationis Germanicæ per Gregorium XIII. apud Cherubinum, Lunigium, &c.

1576. Varia Acta Maximiliani II. apud Lunigium.

1576. Acta Conventus Maulbronnenſis apud Hutterum & Oſiandrum. Vide libellum de actis ſcriptisque publ. Eccl. Wirtemb. p. 41.

1576. Acta Conventus Torgenſis apud Hutterum.

1576. Acta Conventus Riddagshuſani apud eundem.

Digitized by Google

A. 1576. Synodus Antwerpienſis, ſeparatim cuſa.
1576. Colloquium Jeverenſe, à Selneccero, Wigando & Feuſtkingio datum.
1577. Acta Conventus Bergenſis apud Hutterum.
1577. Acta Conventus Sangerhuſani apud eundem.
1578. Acta Conventus Tangermundenſis apud eundem.
1578. Acta Conventus Langenſaltzenſis apud eundem.
1578. Colloquium Hertzbergenſe ex editione Olearii, non Serveſtana, & Huttero.
1579. Conventus Juterbocenſis apud Hutterum.
1579. Conventus Torgenſis apud Huterum alibique. Cæterum acta ad Formulam Concordiæ ſpectantia plurima prodiere, quæ recenſere nunc non vacat. Habet & ejusmodi quædam Goldaſtus. Dabimus hic & plura ἀνέκδοτα.
1580. Uratislavienſis Synodus ſeparatim cuſa, Uratislaviæ 1585. 4. cum Uratislavienſis Eccleſiæ ſtatutis ſynodalibus antiquis.
1581. Gregorii XIII. Conſtitutio de emendatione Calendarii apud Goldaſtum & Lunigium.
1582. Conventus Erfurtenſis, ubi apologia Formulæ concordiæ fuit confecta.
1583. Acta Conventus Quedlinburgenſis apud Hutterum aliosque, quos longo agmine Schmidius recenſet. Habentur eadem ampliſſima ſed manu ſcripta in tabulario Illuſtris Conſiſtorii Stutgardiani, ut taceam Lunigium, qui Receſſum Quedlinb. exhibet.
1586. Concilium Cameracenſe apud Harduinum.
1586. Colloquium Mompelgardenſe, cujus fontes nuper * indicavimus.
1589. Badenſe, de quo itidem noviſſime** egimus.
1590. Emmendingenſe à Fechtio datum.
1593. Neuburgenſe ſive Bipontinum apud Hutterum.
1601. Ratisbonenſe apud Thuanum, Ludolphum, Hunnium, Cramerum, Tannerum aliosque, quos nuper citavimus † & quos in partes celeberrimus Schmidius vocat. Cum Poſt-colloquio.
1606. Acta Donawerdenſia apud Londorpium & Mejerum.
1606. Pacificatio Viennenſis cum Hungaris apud Mejerum & in Hiſt. diplomatica Eccl. Hung.

U A. 1607.

* De actis ſcriptisque publicis Eccleſ. Wirtemberg. p. 79. ſeq.
** id. p. 80. † id. p. 84. ſeq.

Digitized by Google

A. 1607. Concilium Mechlinienſe ſeparatim cuſum, itemque apud Cabaſſutium, Natalem Alex. & Harduinum.

1609. Synodus Conſtantienſis ſub Jacobo Epiſcopo Conſtantienſi. Prodiit Conſtantiæ 1609. 4.

1609. Literæ Majeſtatis Rudolphi II. apud Goldaſtum, Mejerum & Lunigium.

1610. Unio Halenſis ſive Heilbronnenſis, cum actis reliquis apud Londorpium, Lunigiumque, & in Recueil des traités des paix.

1610. Liga Catholico-Romanorum Imperii Statuum Herbipolenſis apud Londorpium, Mejerum, Lunigium.

1610. Synodus Antwerpienſis & Argentoratenſis, omnes ſeparatim cuſæ.

1610. Decreta Synodalia Diœceſis Auguſtanæ, ſub D. Henrico Epiſcopo promulgata, editaque Dilingæ 1611. 4.

1611. Acta Aquisgranenſia apud Mejerum.

1612. Indultus primariarum precum Pauli V. apud Lunigium.

1613. Gravamina Statuum Romano-Catholicorum & Proteſtantium apud Londorpium, Mejerum & Lunigium.

1613. Colloquium Durlacenſe ſeparatim aliquoties cuſum.

1615. Colloquium Neuburgenſe, de quo nuper egimus.

1618. Acta Pragenſia, Bohemica, Sileſiaca, Auſtriaca, apud Londorpium & in Recueil des traités des paix.

1620. Aſſecuratio Romano-Catholicorum apud Lunigium.

1620. Pauli V. indultus primariarum precum apud eundem Lunigium.

1620. Transactio Ulmenſis inter Ligiſtas & Unitos apud Londorpium & Lunigium, itemque in Recueil des traités des paix.

1625. ſqq. Oſnabrugenſes variæ Synodi apud Lunigium.

1625. Conventus circuli Saxon. inferioris acta habent Londorpius & Adlzreiterus.

1627. Synodus Colonienſis, &

1628. Oſnabrugenſis ſeparatim cuſæ.

1629. Pacificatio Lubecenſis apud Londorpium, & in Recueil des traités des paix.

1629. Edictum Reſtitutorium apud Londorpium, Mejerum, Lunigium & in Recueil des traités des paix.

1629. Compoſitio pacis Dillingenſis.

A. 1629. Pupilla Auguſtanæ Confeſſionis cum defenſione contra compoſitionem Dillingenſem.

1630. Replica circuli Suevici ad Imperatoris edictum reſtitutorium per JCtos Tubingenſes ſeparatim cuſa.

1631. Acta Conventus Colloquiique Lipſienſis apud Londorpium, Mejerum, Vogelium, Kromayerum, Calixtum, Lunigium, alios.

1635. Pacificatio Pragenſis apud Londorpium, Mejerum, Vogelium, Lunigium, inque Corpore Receſſuum &c.

1638. Indultus primariarum precum per Urbanum VIII. apud Lunigium.

1645. Colloquium Thorunienſe apud Calixtum, Hülſemannum, Prawdekium, à S. Hyacintho, Hartknochium, Calovium, Hoornbekium, Andreæ, *Jægerum* noſtratem.

1645. Pacificatio Lintzenſis cum Hungaris, in Hiſtor. diplomatica Eccleſ. Hungar.

1646. Receſſus Monaſterienſis Ferdinandi III. apud Lunigium.

1648. Inſtrumentum Pacis Weſtphalicæ, cum Innocentii X. bulla & Proteſtatione Nuncii Pontificii, in corpore receſſuum & apud Londorpium, Puſendorfium, Happelium, Cortrejum, Lunigium, &c. itemque in Recueil des traités des paix.

1651. Receſſus Norimbergenſis, quo Pacificatio Weſtphalica executioni data fuit, apud Londorpium & Lunigium.

1651. Colloquium Rheinfelſenſe apud Valerianum Magnum & Haberkornium aliosque, quos refert Schmidius.

1661. Caſſellenſe, ſeparatim cuſum, quod plurimis ſcriptis polemicis, quæ Schmidius citat, occaſionem dedit.

1662. Decreta & ſtatuta diœceſanæ Synodi Colonienſis, ſub D. Maximiliano Henrico Archiepiſcopo celebratæ, edita ſeparatim Colon. 1666. fol.

1665. Decreta & conſtitutiones ſynodales Eccleſiæ & Epiſcopatus Lauſannenſis per J. B. de Strambino Epiſcopum confirmatæ. Friburgi 1666. 4.

1695. Leopoldi & Innocentii XII. Conſtitutiones abuſum electionum ſacrarum concernentes apud Lunigium.

Articulus IV. Pacis Ryſvicenſis Gravaminaque Statuum Imperii Proteſtantium hinc enata, quæ in Antonii Fabri Staats-Cantzley & in electis Juris Publici recenſentur.

Acta Sileſiaca de A. 1706. ſeqq. apud eosdem exſtantia itemque ſeparatim cuſa.

A. 1715. Caroli VI. edictum contra injurias, queis diverſæ fidei ſocii inconſulte ſe invicem lacerant, apud Fabrum & Lunigium.

Et hæc quidem ſunt *Acta* illa, quæ in unum compingere, ſi hoc quidem Viris doctis, ſi & Bibliopolis, qui ſumtus rebus dare velint, arrideat inſtitutum, ſi &, quod primum præcipuumque eſt, vires valetudinemque largiatur nobis divina bonitas, fert animus. Accedimus autem ad rem præparati atque haud parvo ad hoc opus exornandum ſtudiò collato, qui non ſolum Scriptores rerum Germanicarum omnes à Schardio, Piſtorio, Reubero, Frehero, Goldaſto, Caniſio, Lindenbrogio, Urſtiſio, Schiltero, Meibomio, Paullinio, Leibnitio, Ludewigio aliisque editos pervolavimus, ſed & rerum Eccleſiaſticarum collectiones à Goldaſto & Lunigio, maxime vero Conciliorum collectoribus factas cum cura inſpeximus atque evolvimus, etſi & in Goldaſto ſive fidem ſive curam, in Lunigio id maxime, quod, unde ſua habeat, qui tamen, quæ in prima parte Spicilegii Eccleſiaſtici dedit, ex libris impreſſis mutuatus eſt, nullibi adſcripſit, deſideremus. Hinc, quæ è Goldaſto, quæ itidem e Baronio, quæ & e Lunigio, qui data à prioribus documenta monumentaque in ſcenam fœcundior ipſe reduxit, dabimus, ad artis criticæ diplomaticæque trutinam revocabimus atque fontes, e quibus viri iſti biberunt, ſollicite, ubi id quidem nobis cognitum erit, indicabimus. Contulimus &, quæ ex Londorpii, Mejeri & Mülleri, Fabrique itidem aliorumque ampliſſimis compilationibus ad rem totius Eccleſiæ Germanicæ (particularium enim Eccleſiarum Germanicarum acta publica heic enarrare nobiscum prorſus haud conſtituimus) ſpectant. Nec tamen cogitare velimus quenquam, infinitorum fere voluminum hanc noſtram collectionem fore, maxime, ſi acta iſta colloquiorum & conventuum, & Conſtantienſis Baſileenſisque Conciliorum acta omnia hactenus edita, ut cætera jam taceamus, prælo dare aveamus. Dabimus enim ſaltem neceſſaria, dabimus certa, dabimus ſelecta. Colloquiorum & conventuum acta, ubi prolixiora ſunt, ubi & à litigantium utraque parte data, coarctabimus, quantum res ſinit, & breviabimus, ita tamen, ut rebus nihil decedere videatur, totumque opus paucis in forma majore voluminibus conſtet. Germanica ob barbaros, qui noſtra non norunt, (ob hos enim vel maxime hunc laborem noſtrum inſumimus) Latina ea fide, ad quam interpres aſſurgere

gere poteſt, faciemus. Ubique vero ab omni partium ſectæve ſtudio (quod profecto cane pejus & angue nobis eſt, odio plus quam Vatiniano, quamdiu ſpiritus hos noſtros artus reget, à nobis proſequendum) nobis cavebimus, dexteritatisque noſtræ & fidei, addimus & induſtriæ curæque nullo rerum faſtidio nauſeave, aut longioris operis mora minuendæ cumulata, ſperamus, ſpecimina exhibebimus, atque etiam ſubinde, quæ hucusque lucem non conſpexere, acta vel a Viris doctis nobiscum communicata, vel e tabulariis publicis petita immiſcebimus. Diſſertationem præliminarem primas facere paginas Actaque ipſa præcurrere jubebimus, ubi de horum αὐθεντία juxta rerum temporumque ordinem atque de ſingulorum eorundem neceſſitate & uſu luculentius diſſeremus. Totum vero Opus notis noſtris, brevioribus licet, quæ acta, ubi id quidem opus videbitur, illuſtrent explicentque, diſtinguemus, variaque & Juris ſubinde publici & Jurisprudentiæ Eccleſiaſticæ capita, ubi fatemur, nos aliquando à Viris doctiſſimis (nondum enim ſub incudem omnia heic ſatis revocata ſunt) diſſentire, maxime quod jus ſacrorum inveſtiturasque eccleſiaſticas concernit, curate enucleabimus. Nec tamen, quæ in conſpectu hoc noſtro notamus, ſingula exhibebimus, niſi ita Viri eruditiſſimi, quorum conſiliis aſſurgemus, exiſtimaverint. Scripſimus enim ſaltem hic omnia, ne quis clamitet, hæc vel illa omiſſa & neglecta à nobis eſſe. Enimvero ſunt multa Concilia Germanica & acta vetera parvi admodum imo nullius momenti, quibus profecto charta ſaltem maculatur, oculusque & ſtudium lectoris fallitur. Dantur & talia Conventuum Colloquiorumque Acta, quæ impune negligi poſſunt, in quibus tamen omnibus vel dandis vel omittendis prudentiorum atque etiam Bibliopolarum rationes ſpectabimus. Addidimus & quædam Concilia haud Germanica, maxime Romana, ubi ad res Eccleſiæ Germanicæ momentum quoddam conferunt. Colloquia * plurima conventusque privatos plane tacuimus atque pede ſicco præteriimus, queis ea ſaltem, quibus publica conſtat auctoritas, acta dare conſtitutum eſt. De neceſſitate atque utilitate inſtituti noſtri multa diſſerere cum injuria lectorum noſtrorum, prudentiorum ſaltem, conjunctum videri poſſet, cum norint

U 3

* Colloquiorum religioſorum publice & privatim intra bina proxima ſæcula habitorum hiſtoriam & acta dare noviſſime promiſit vir celeberrimus D. *Jo. Michael Heineccius* in ſchedIaſmate hac de re edito Halæ Magdeburgicæ 1719. 4. Breviorem eorum hiſtoriam ſingulari concinnatam ſtudio debemus Rev. D. *Jo. Andreæ Schmidio* in tomo II. introductionis Caſp. Sagittarii ad Hiſtoriam Eccleſiaſticam p. 1495 -- 1608.

rint omnes, nullam Hiſtoriam accuratam ſolidamque dari poſſe, niſi quæ ex *Actis publicis* extrahatur. Sunt, qui hac ratione Hiſtoriam Germanicam Politicam poſt alios eosque itidem doctiſſimos Viros nuper expoluere (jam enim inde ab aliquo tempore magna lux ſtudio huic plaudentibus omnibus, qui literas amant, affunditur) Viri plane eximii, *Burcardus Gotthelf Struve* & *Jacobus Carolus Spener*, hic olim, cum ante decem annos Muſas Oxonienſes ambo magno ſtudio frequentaremus, ſocius noſter longe ſuaviſſimus deſideratiſſimusque, qui ex *Actis publicis* ſua ambo depromſere adeoque *pragmaticam* rerum notitiam dedere, quæ genuinum hiſtoriarum uſum ſimul doceat. Scilicet ita viam nobis parare animus eſt ad Hiſtoriam Eccleſiæ Germanicæ univerſalem conficiendam, quam, ſi ita rerum noſtrarum rationes ſiverint, ſepoſito partium ſtudio ſuamque in rem abire juſſis ſectæ præjudiciis exarare olim forſan nobis continget. *Acta* vero *publica* Eccleſiæ Germanicæ nunc daturi rogamus Viros doctos, quibus harum rerum ſtudium familiare eſt, & qui in publicum egregium notitiæ, qua fulgent, ſupellectilem conferre amant, ut, ſi videant, vel quædam a nobis omiſſa eſſe, qualia vel maxime in Pontificum Romanorum actis, epiſtolis decretalibus Bullisque, quarum collectiones omnes nondum poſſidemus, vel Imperatorum Romanorum Conſtitutionibus, edictis reſcriptisve, qui diligentiam rebus hic afferre volunt librorumque affluxu gaudent, reperire poterunt, ea per literas nobiscum benevole communicent, ut porro, quæ ſupervacanea atque nullius momenti uſusque videbuntur adeoque in hac collectione omittenda, atro lapillo notent, ut denique, ſi qua habeant inedita Conciliorum, Conventuum vel Colloquiorum acta, diplomata vel Epiſtolas, ad ornandum hoc opus noſtrum publicamque rem augendam uſibus noſtris ea conſecrent, denique vero de ordine rerum totiusque collectionis methodo ineunda placita ſua nobiscum conferant. Quod reſtat, ſi hoc inſtitutum applauſu eruditorum haud careat, novam addere collectionem, quæ alterius appendix videri poſſit, poterimus, ſua utilitate & elegantia haudquaquam priori ceſſuram, ubi Eccleſiæ Germanicæ veteris libros Eccleſiaſticos, Miſſalia vetera, Symbola, litanias antiquiſſimas & progreſſu temporum ſubinde variatas interpolatasque, Codicemque Canonum aliumque canticorum veterum Eccleſiæ Germanicæ & Statuta ejusdem Synodalia, Moguntina, Trevirenſia, Colonienſia, Salisburgenſia, Argentoratenſia aliaque dabimus, adjectis quoque iis Autoribus Germanis antiquioribus, qui de divinis Eccleſiæ officiis ac miniſteriis cultusque publici, prout

Digitized by Google

prout olim is obtinuit, ratione ſcripſere, inter quos maxime Rabanus Moguntinus, Amalarius Trevirenſis, Walafridus Strabo, Berno Augienſis, Rupertus Tuitienſis, Radulphus de Vico & Hugo de S. Victore (Micrologum enim Gallum fuiſſe recte exiſtimavit Mabillonius) eminent, adjectis & porro Confeſſionibus præcipuis recentioribus Proteſtantium, tum qui Auguſtanam profitentur Confeſſionem atque maximam partem ſua ſibi habent doctrinæ Chriſtianæ Corpora, commune illud primum, poſtea Philippicum, Pomeranicum, Prutenicum, Thuringicum, Julium, Wirtembergicum, ut alias Confeſſiones particulares taceamus: tum qui Reformatorum titulo gaudent, tum etiam Anabaptiſtarum, additis quoque Ordinationibus præcipuis Eccleſiaſticis, inter quas Formula Miſſæ Wittebergenſis à Martino Luthero confecta, & Reformatio Hermanni Colonienſis primas tenent: additis denique actis controverſiarum particularium & litium Theologicarum præcipuis, maxime vero iis, quæ *Adiaphoriſtica, Interimiſtica, Antinomiſtica, Majoriſtica, Synergiſtica, Oſiandrina, Flaciana,* &c. quæ & *Crypto-Calviniana* faceto nomine, quæ *Irenica,* quæ *Tubingenſia,* quæ *Calixtina,* quæ *Terminiſtica,* quæ denique *Pietiſtica* ab infauſta illa ineptaque *Pietiſmi,* quem appellant, ſecta adpellaveris. Sed ab his quidem latius nunc enarrandis calamum facile abſtinemus, idque unicum monemus, iis typis, ſi quidem adſint, qui ſumtibus haud parcant, Bibliopolæ, omnia exſcriptum iri, quæ elegantiam & nitorem Belgicorum, Anglicorum vel Gallicorum haud infeliciter imitentur, cum exterorum magis quam civium noſtrorum gratia hoc quicquid eſt operis ſuſcipiamus. Jam vero e veſtibulo rerum & propylæo vel tandem egredimur, qui ædificii ampliſſimi vaſtiſſimique molem è longinquo ſaltem ſpectandam dedimus, & oſtia heic claudimus, teque, Lector benevole, ut conatibus hiſce noſtris faveas, rogamus.

CAPUT

Digitized by Google

CAPUT III.

SYNOPTICÆ VETERUM de SYNODIS, univerſalibus maxime, Relationes.

Latinorum Iſidori Hiſp. Gelaſii, Gregorii M. libri diurni Pontificum, nec non Bedæ & Freculſi. 1. Græcorum Germani CPol. 2. Nicephori CPol. 3. Photii CPol. 4. Anonymi. 5. Nili Rhodii. 6. De ineditis Photii Tyrii, Maximi, Mich. Pſelli. 7. Synodicon vetus, vulgatum à Johanne Pappo. 8.

I.

QUatuor Concilia univerſalia amplecti ſe profitetur Iſidorus Hiſp. lib. VI. etymolog. c. 16. cujus verba laudant Gratianus diſt. 15. Ivo libro 2. Pannormiæ, aliique juniores. *Inter cætera autem Concilia, quatuor eſſe ſcimus venerabiles Synodos, quæ totam principaliter fidem complectuntur, quaſi quatuor Evangelia, vel totidem Paradiſi flumina. Harum prima* Nicæna *Synodus CCCXVIII. Epiſcoporum, Conſtantino Auguſto imperante peracta eſt; in qua Arianæ perfidiæ condemnata blaſphemia, quam de inæqualitate Sanctæ Trinitatis idem* Arius *aſſerebat: conſubſtantialem Deo Patri Deum Filium eadem Sancta Synodus per Symbolum definivit. Secunda Synodus CL Patrum ſub Theodoſio Seniore* Conſtantinopoli *congregata eſt, quæ* Macedonium *Spiritum Sanctum Deum eſſe negantem, condemnans, conſubſtantialem Patri & Filio Spiritum Sanctum demonſtravit, dans Symboli formam, quam tota Græcorum & Latinorum confeſſio in Eccleſiis prædicat. Tertia Synodus* Epheſina *prima CC. Epiſcoporum ſub Juniore Theodoſio Auguſto edita eſt, quæ* Neſtorium, *duas perſonas in Chriſto aſſerentem, juſto anathemate condemnavit, oſtendens manere in duabus naturis unam Domini noſtri Jeſu Chriſti perſonam. Quarta Synodus* Chalcedonenſis *DCXXX. Sacerdotum ſub Marciano Principe habita eſt; in qua* Eutychem *Conſtantinopolitanum Abbatem, Verbi Dei & carnis unam naturam pronunciantem, & ejus defenſorem* Dioſcorum, *quondam Alexandrinum Epiſcopum, & ipſum rurſus Neſtorium cum reliquis Hæreticis una Patrum ſententia damnavit, prædicans eadem Synodus Chriſtum Dominum de virgine ſic natum, ut in eo ſubſtantiam Divinæ & Humanæ confiteamur naturæ.*

Hæ

Digitized by Google

Hæ ſunt quatuor Synodi principales, fidei doctrinam pleniſſime prædicantes. Sed, & ſi qua ſunt Concilia, quæ ſancti Patres Spiritu Dei pleni ſanxerunt, poſt iſtorum quatuor autoritatem, omni manent ſtabilita vigore; quorum geſta in hoc Opere condita continentur. Ante Iſidorum Gelaſius in Synodo Rom. (A. 493.) apud eundem Gratianum loco laudato, Burchardum lib. 3. decreti c. 220. Ivonem &c. *Quamvis aliud fundamentum nemo poſſit ponere, præter id quod poſitum eſt, quod eſt Chriſtus Jeſus, tamen ad ædificationem noſtram eadem ſancta Romana Eccleſia, poſt illas Veteris vel Novi Teſtamenti, quas regulariter ſuſcipimus, etiam has ſuſcipi non prohibet ſcripturas. Sanctam Synodum Nicænam trecentorum XVIII. Patrum, mediante maximo Conſtantino Auguſto, in qua Arius hæreticus condemnatus eſt. Sanctam Synodum Conſtantinopolitanam, mediante Theodoſio Seniore Auguſto, in quo Macedonius hæreticus debitam damnationem excepit. Sanctam Synodum Epheſinam, in qua Neſtorius damnatus eſt, cum conſenſu beatiſſimi Cæleſtini papæ, mediante Cyrillo Alexandrinæ ſedis antiſtite, & Arcadio Epiſcopo ab Italia deſtinato. Sanctam Synodum Chalcedonenſem, mediante Martiano Auguſto & Anatolio Conſtantinopolitano Epiſcopo, in qua Neſtoriana & Eutychiana hæreſis ſimul cum Dioſcoro, ejuſque complicibus damnatæ ſunt. Sed & ſi qua ſunt concilia à ſanctis patribus hactenus inſtituta, præter iſtorum quatuor autoritatem, & cuſtodienda & recipienda decrevimus.*

S. Gregorius Magnus addit quintam Synodum lib. 1. regeſti Epiſt. 24. cujus verba idem laudat Gratianus: *Sicut ſancti Evangelii quatuor libros, ſic quatuor Concilia ſuſcipere & venerari me fateor: Nicænum ſcilicet, in quo perverſum Arii dogma deſtruitur; Conſtantinopolitanum quoque, in quo Eunomii & Macedonii error convincitur; Epheſinum etiam primum, in quo Neſtorii impietas judicatur; Chalcedonenſe vero, in quo Eutychis Dioſcorique pravitas reprobatur, tota devotione complector, integerrima approbatione cuſtodio: quia in his velut in quadrato lapide, ſanctæ fidei ſtructura conſurgit, & cujuslibet vitæ, atque actionis norma conſiſtit. Quintum quoque Concilium pariter veneror, in quo Epiſtola, quæ Ibæ dicitur, erroris plena reprobatur, in quo Theodorus perſonam mediatoris Dei & hominum in duabus ſubſtantiis ſeparans, ad impietatis perfidiam cecidiſſe convincitur; & in quo ſcripta quoque Theodoriti, per quæ beati Cyrilli fides reprehenditur, auſu dementiæ prolata, refutantur. Cunctas vero, quas præfata veneranda Concilia perſonas reſpuunt, reſpuo; quas venerantur, amplector: quia, dum univerſali ſunt conſenſu conſtituta; ſe, & non illa deſtruit, quiſquis præſumit aut ſolvere, quos religant, aut ligare, quos ſolvunt.*

Sextam Synodum adjungunt Beda libro de temporibus ſive ſex ætatibus Mundi tom. 2. Opp. p. 116. & Freculſus capite ultimo Chronici. Bedæ verba hæc ſunt: *Agatho Papa ex rogatu Conſtantini Heraclii & Tiberii principum piiſſimorum, miſit in regiam urbem legatos ſuos, in quibus erat Joannes Romanæ Eccleſiæ tunc Diaconus, non longe poſt Epiſcopus, pro adunatione facienda ſanctarum Dei Eccleſiarum. Qui benigniſſime ſuſcepti à Reverendiſſimo fidei Catholicæ defenſore Conſtantino, juſſi ſunt remiſſis diſputationibus philoſophicis pacifico colloquio de fide vera perquirere, datis eis de Bibliotheca Conſtantinopolitana cunctis antiquorum Patrum, quos petebant libellis. Adfuerunt autem & Epiſcopi* CL. *præſidente Georgio Patriarcha regiæ urbis, & Antiochiæ Macario. Et convicti ſunt, qui unam voluntatem & operationem adſtruebant in Chriſto, falſaſſe Patrum Catholicorum dicta perplurima. Finito autem conflictu Georgius correctus eſt. Macarius vero cum ſuis ſequacibus, ſimul & prædeceſſoribus Cyro, Sergio, Honorio, Pyrrho, Paulo & Petro anathematizatus, & in locum ejus Theophanius, Abbas de Sicilia, Antiochiæ Epiſcopus factus. Tantaque gratia legatos Catholicæ pacis comitata eſt, ut Joannes Portuenſis Epiſcopus, qui erat unus ex ipſis, dominica octavarum Paſchæ miſſas publice in Eccleſia S. Sophiæ coram principe & patriarcha Latine celebraret. Hæc eſt ſexta Synodus univerſalis Conſtantinopoli celebrata, & Græco ſermone conſcripta, temporibus papæ Agathonis, exequente ac reſidente piiſſimo principe Conſtantino intra palatium ſuum, ſimulque legatis Apoſtolicæ Sedis & Epiſcopis* CL. *reſidentibus. Prima enim univerſalis Synodus in Nicæa congregata eſt contra Arium,* CCCXVIII. *Patrum, temporibus Julii papæ ſub Conſtantino principe. Secunda in Conſtantinopoli* CL. *patrum, contra Macedonium & Eudoxium, temporibus Damaſi papæ & Gratiani principis, quando Nectarius eidem urbi eſt ordinatus Epiſcopus. Tertia in Epheſo* CC. *patrum, contra Neſtorium Auguſtæ urbis Epiſcopum, ſub Theodoſio magno principe & papa Cæleſtino. Quarta in Chalcedone, patrum DCXXX. ſub Leone papa, temporibus Martiani principis, contra Eutychem nefandiſſimorum præſulem monachorum. Quinta item Conſtantinopoli, temporibus Vigilii papæ, ſub Juſtiniano principe, contra Theodorum & omnes hæreticos. Sexta hæc, de qua in præſenti diximus.* Freculphus tom. 14. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 1194. *Ut omiſſa ſuperius pauliſper repetamus, quæ ſint univerſales ſex Synodi, quas totus Oriens recipit & concelebrat, qui Catholicam fidem ſana mente retinent, oſtendamus. Prima enim univerſalis Synodus in Nicæa congregata eſt contra Arium,* CCCXVIII. *patrum, temporibus Julii Papæ ſub Conſtantino principe. Secunda in Conſtantinopoli,* CL. *patrum, contra Mace-*

donium

Digitized by Google

donium & Eudoxium, temporibus Damaſi Papæ & Gratiani principis, quando Nectarius eidem urbi eſt ordinatus Epiſcopus. Tertia in Epheſo, CC. *patrum contra Neſtorium Auguſtæ urbis Epiſcopum, ſub Theodoſio Magno Principe, & Papa Celeſtino. Quarta in Chalcedone, patrum DCXXX. ſub Leone Papa temporibus Marciani principis contra Eutychen, nefandiſſimorum præſulem monachorum. Quinta item in Conſtantinopoli, temporibus Vigilii Papæ ſub Juſtiniano principe, contra Theodorum & omnes hæreticos. Sexta Synodus univerſalis Conſtantinopoli celebrata, & Græco ſermone conſcripta, temporibus Papæ Agathonis, exequente ac reſidente piiſſimo principe Conſtantino, intra palatium ſuum, ſimulque legatis Apoſtolicæ Sedis & Epiſcopis* CL. *reſidentibus.* Diſertiſſime autem liber diurnus * Romanorum Pontificum in profeſſione fidei prima p. 28. *Sancta quoque univerſalia Concilia Nicænum, Conſtantinopolitanum, Epheſinum primum, Chalcedonenſe, & ſecundum Conſtantinopolitanum, quod Juſtiniani piæ memoriæ Principis temporibus celebratum eſt, usque ad unum apicem immutilata ſervare. Et una cum eis pari honore & veneratione ſanctum* ſextum *Concilium, quod nuper Conſtantino piæ memoriæ Principe, Agathone Apoſtolico prædeceſſore meo convenit, medullitus & plenius conſervare, quæque vero prædicaverunt prædicare, quæcunque condemnaverunt, ore & corde condemnare.* In profeſſione ſecunda p. 39. *Inter hæc veneranda univerſalia quinque Concilia etiam ſanctum Sextum Concilium univerſale centum ſeptuaginta quinque venerabilium Præſulum prædicamus, quod favente Deo, & votum piæ memoriæ magni Principis noſtri Domini Conſtantini clementer implente, in urbe regia, eo præſidente, celebratum eſt, cui Apoſtolicæ recordationis Agatho Papa per Legatos ſuos & Reſponſales præfuit, cujus venerabilem tomum celebriter aſſequentes, eos qui novo & hæretico dogmate immaculatam Dei Eccleſiam polluere nitebantur, & erraſſe manifeſtius probaverunt, & cum ſui erroris autoribus, atque fautoribus, perpetuo anathemate damnaverunt.*

Recte atque veraciter ſtatuentes, ſicut duas unius Domini noſtri Jeſu Chriſti naturas, id eſt, Deitatem & Humanitatem, cujus duas nativitates eſſe cognoſcimus, de Patre videlicet, ex æterno; de matre, de qua humanitas ei acceſſit, ex tempore: ita duas quoque ſubſtantias unius ejusdemque perſonæ confitemur,

* Liber Diurnus Romanorum pontificum, ab Ivone, Gratiano, Anſelmo Lucenſi aliisque laudatus, lucem primum vidit cum notis Joannis Garnerii Pariſ. 1680. 4. Scriptus ei videtur ex uſu octavi ſæculi.

Digitized by Google

ſitemur, juxta ſubſiſtentiam unitas, ex quibus & in quibus idem Dominus noſter Jeſus Chriſtus Filius Dei, & adnunciatur, & creditur: quia totus Deus totus factus eſt homo, & in ſuis integer manens, etiam in noſtris perfectus apparuit, abſque ſolo peccato, quia in ſe ſalvare totum hominem venerat; ita quoque & duas naturales habere voluntates, duasque naturales operationes, ſecundum ſanctorum Patrum doctrinam, decreverunt.

Autores vero novi heretici dogmatis Sergium, Pyrrhum, Paulum & Peterum Conſtantinopolitanos, una cum Honorio, qui pravis eorum aſſertionibus fomentum impendit; pariterque & Theodorum Pharanitanum, & Cyrum Alexandrinum, cum eorum imitatoribus, ſimulque & hos, qui heretica dogmata contra veritatem fidei ſynodaliter declaratam atque prædicatam, pertinaciter defendebant.

Peſſimum etiam & Deo odibilem Macarium (cum ejus diſcipulo, & magiſtro impietatis, Stephano, & Polychronio deliro ſene, novo Simone) cum omnibus hereticis ſcriptis atque ſequacibus nexu perpetui anathematis devinxerunt, qui unam execrabiliter aſſerebant voluntatem, & unam operationem in Chriſto; quam neque divinam, neque humanam, neque inconditam, neque conditam poterant demonſtrare, ſed velut confuſam atque congregatam. Sicut de naturis impius Eutyches, ita de naturalibus voluntatibus atque operationibus Chriſti, juxta hereticorum præſtigias, nitebantur defendere.

Sed & eos, qui unam ſimul & duas voluntates & operationes in Chriſto dicere præſumebant, ſive nec unam, nec duas; vel qui proprietates naturarum Chriſti confundere vel extinguere niſi ſunt, vel nituntur, pari cum eis anathemate multaverunt.

Propterea quosquos, vel quæque ſancta ſex univerſalia Concilia abjecerunt, ſimili etiam nos condemnatione percellimus anathematis.

Cum ſupra ſatis hereticis, Sabellium, Paulum Samoſatenum, Marim Perſam, Montanum, Donatum, Eunomium, Novatum, Sabbatium, Acacium, Anthimum, Julianum Halicarnaſſeum, Theodoſium, Gajanum, Priſcillianum, Pelagium, Celeſtium & Julianum eorum diſcipulum, & cum eis ſimul omnes hereticos eorumque ſimul ſequaces execramur ac condemnamus.

Quosque vero, vel quæque eadem ſex ſancta Concilia ſuſceperunt, ut rectæ fidei conſortes ſuſcipimus, & cum eadem reverentia, ore & corde veneramur. Et in profeſſione tertia pag. 50. *Ad hæc vero ſuſcipio & amplector & veneror definitionem, quam Deo auſpice, fecit ſancta & univerſalis ac magna ſexta Synodus, quæ nuper in regia Conſtantinopoli urbe, in qua & Apoſtolicæ Sedis Lega-*

Legatos præſidere manifeſtum eſt, quæ & per decretum Chriſtianiſſimi, ac piiſſimi, à Deoque coronati Conſtantini Principis congregata eſt, & quæ ſuſcepit, ſuſcipio, & quæ vel quos abjecit, abjicio, ſimiliter & quos anathematizavit atque damnavit, anathematizo & damno.

Et hanc denique, dilectiſſimi, orthodoxæ atque Apoſtolicæ fidei normam in omnibus tenentes, atque ſpiritalium Patrum, lucidiſſimis veluti ſæculi luminaribus, ſacris inhærentes doctrinis, oportet noſtræ humilitatis religioſa devotione, quæ eorum magiſterio, illuſtrante ſuperna gratia, corde concepimus, ore etiam libere confiteri, ut in die adventus Domini & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti a dextris conſiſtentes, illam deſiderabilem de Evangelio mereamur vocem audire, dicentem: Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum, quod vobis præparatum eſt de origine mundi.

Denique ſeptima & octava Synodus adjungitur in recentiore profeſſione Pontificia, quam cum libro diurno vulgavit Garnerius pag. 28. *Sanctaque octo univerſalia Concilia, id eſt Nicænum, CPolitanum & Epheſinum primum, Chalcedonenſe, quintum quoque & ſextum CPolitana, & ſeptimum item Nicænum, octavum quoque CPolitanum usque ad unum apicem immutilate ſervare.*

II. Græcas Synopſes Conciliorum, ſive breves de Synodis univerſalibus commemorationes, ut diſtinctius referam, prima eſt *Germani* Patriarchæ ab A. C. 715--730. CPolitani, *de ſex Synodis œcumenicis*, περὶ τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν συνόδων, πόσαι εἰσὶ καὶ πότε, καὶ διὰ τί συνηθροίσθησαν, *quot, quando & quare fuerint congregatæ?* Incipit: χρὴ πάντα Χριστιανὸν γινώσκειν ὅτι ἕξ. Prodierat ſine nomine auctoris, cum *Henr. Juſtelli* verſione ad calcem Nomo-Canonis Photiani, Pariſ. 1615. 4. & in Bibl. Canonica Voëlli & Juſtelli, Pariſ. 1661. fol. tom. 2. pag. 1155. recuſa in Harduini Conciliis tom. 5. p. 1458. ſervata Juſtelli verſione, quam retinuit etiam *Steph. le Moyne*, qui ex Codicis Oxonienſis fide ſcriptum hoc in Variis Sacris tom. 1. p. 81--123. iterum vulgatum, Lugd. Bat. 1685. 1694. 4. auctori ſuo Germano reſtituit, & nonnulla ſupplevit quæ Juſtellus & Harduinus non habent, ut de quinta Synodo p. 76. verba: μεθ᾽ ὧν καὶ τὴν Ἴβα λεγομένην ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πέρσην γεγράφθαι Μάρην ἀπερρίζωσεν, ὡς οὐ μόνον ὀρθῶν δογμάτων ἀντίπαλον, ἀλλὰ καὶ πάσης ἀσεβείας συμμέτοχον. *Cum quibus Epiſtolam, quæ ab Iba dicebatur ſcripta ad Marin Perſam, non tantum ut contrariam orthodoxæ doctrinæ, ſed ut omni impietate refertam eraſit & eradicavit.* Et p. 79. 80. clauſulam:

Hæ vero deſcriptæ ſunt ſex ſanctæ & œcumenicæ Synodi, ad majorem inſtructionem eorum, qui laboribus indulgent. Dictum eſt autem quando, quare, quibus in locis fuerunt congregatæ, quos & quæ dogmata anathematizaverunt, quales orthodoxas doctrinas confirmaverunt. Beati vero, & ter beati omnes, qui divina dogmata ab illis ſancita indubitante corde cuſtodiunt, & blaſphemas doctrinas ab illis damnatas & reprobatas deteſtantur, perſpicue & inſigniter concomitante præceptorum divinorum impletione & obſervantia. Quæ immobiliter & firmiſſime cuſtodientes, faxit, ut nos omnes ſine condemnatione ſiſtamur coram tremendo & terribili tribunali Chriſti veri Dei noſtri, cui & Deo Patri ſimul cum illius Spiritu ſanctiſſimo, vivificante conſubſtantiali, gloria, honor, potentia, nunc, ſemper & in infinita ſit ſæcula. Amen.

Ἰδοὺ πρὸς μείζονα γνῶσιν τῶν φιλοπόνων ἐγράφησαν αἱ ἅγιαι ἓξ οἰκουμενικαὶ σύνοδοι, πότε καὶ διατί καὶ ἐν ποίοις τόποις συνηθροίσθησαν, καὶ τίνας ἀνεθεμάτισαν μετὰ τῶν δογμάτων αὐτῶν, καὶ τίνα ταῦτα ὑπάρχουσι, καὶ ποῖα δόγματα ὀρθόδοξα ἐβεβαίωσαν. Μακάριοι οὖν καὶ τρισμακάριοι πάντες οἱ ἀδιστάκτῳ καρδίᾳ, τὰ ὑπ᾽ αὐτῶν κυρωθέντα φυλάττοντες θεῖα δόγματα, καὶ τὰ ὑπ᾽ αὐτῶν κατακριθέντα βδελυσσόμενοι βλάσφημα δόγματα, προδήλως συνεπομένης καὶ τῆς τῶν δεσποτικῶν ἐντολῶν ἐκπληρώσεως, ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἀκλινεῖς γενομένους φύλακας ἀκατακρίτως παραστῆναι τῷ φοβερῷ καὶ φρικτῷ βήματι, Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, μεθ᾽ οὗ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ ἅμα τῷ παναγίῳ καὶ ζωοποιῷ καὶ ὁμοουσίῳ αὐτοῦ Πνεύματι, δόξα τιμὴ κράτος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

III. In *Nicephori* CPolitani (quem Patriarcham fuiſſe conſtat ab A.C. 806. ad 815.) Epiſtola Synodica ad Leonem III. Papam, ſeptem Synodi breviter deſcribuntur & probantur hunc in modum:

Salubriter præterea reverenterque veneror, & amplector ſeptem ſacras & œcumenicas Synodos: omniaque ſupernaturalia, & ſalutaria dogmata & decreta, quæ a ſanctis & divinis patribus noſtris, quos olim Spiritus ſanctus ad eccleſiam ſuam regen-

Πρὸς τούτοις ἀσπασίως ἀποδέχομαι καὶ τιμῶ τὰς ἁγίας καὶ οἰκουμενικὰς ἑπτὰ συνόδους· καὶ τὰ ἐν αὐταῖς δογματισθέντα καὶ κηρυχθέντα θεῖά τε καὶ ὑπερφυῆ καὶ σωτήρια δόγματα παρὰ τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν. οὓς κατὰ καιρὸν ἔθετο τὸ Πνεῦμα τὸ ἅ-

γιον

γιον ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ καὶ διέπειν.

regendam paſcendamque inſtituit, in illis exſtant ſancita & determinata.

Πρῶτα μὲν τὴν ἐν Νικαίᾳ συνελθοῦσαν τῶν τιη. ἀοιδίμων πατέρων ἡμῶν σύνοδον, κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς καὶ μανιώδους Ἀρείου· ὃν τῆς ἐκκλησίας ἐξώσασα, πίστιν ἡμῖν ἀληθῆ καὶ εὐθυτάτην διὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ θείου συμβόλου ἐξεφώνησε· τὸν λόγον, καὶ τοῦ Θεοῦ υἱὸν, οὐ κτίσμα κατ' αὐτὸν, ὁμοούσιον δὲ τῷ Πατρὶ καὶ συνάναρχον, ὡς Θεὸν ἀληθινὸν καὶ κτίστην τῶν ἁπάντων ὀρθοδόξως ἐδογμάτισεν.

Inprimis quidem ſacram trecentorum & octodecim celeberrimorum patrum Synodum, qui quondam apud Nicæam civitatem, contra impium & furioſum Arium convenerunt. Quæ & impietatis auctorem ab eccleſia expulit, & fidem veram rectamque per ſacrum illud divinumque ſymbolum nobis expoſuit: & Deum Verbum, Deique Filium, non creaturam, ut ille; ſed Patri homouſion, & certum verumque Deum, & rerum omnium creatorem eſſe, orthodoxe determinavit.

Εἶτα τὴν μετ' αὐτὴν ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων συναθροισθεῖσαν τῶν ρν. θεοπνεύστων πατέρων. τὸν ἀνόσιον πνευματομάχον καθελοῦσαν Μακεδόνιον. καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ συμβόλου ἔννοιαν ἐξαπλώσασαν, καὶ τοῖς τοῦ ἁγίου Πνεύματος λόγοις ἐπιτρανώσασαν, Θεὸν ἀληθινὸν ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ οὐ κτίσμα αὐτὸν βεβαιώσασαν. καὶ Ἀπολινάριον τὸν Λαοδικέα, τὸν ὄντως ἄφρονα καὶ ἀνόητον τῆς ἐκκλησίας ἀποκηρύξασαν.

Deinde vero centum & quinquaginta ſanctorum diviniſſimorumq; Patrum Synodum: quæ poſt Nicæam in hac regia civitate coacta Macedonium impiiſſimum Spiritus ſancti impugnatorem exauctoritavit: oſtendens illum non eſſe quid creatum, ſed verum Deum Patri & Filio per omnia homouſion: eadem ſacrum ſymbolum Spiritus ſancti verbis fuſius explicavit: quin & Apollinarium quoque hominem vere ſtolidum & mente deſtitutum, ab Eccleſia pepulit.

Μεθ' ἣν τὴν ἐν Ἐφέσῳ τὸ πρότερον συναγηγερμένην, τῶν ἱερῶν διακοσίων διδασκάλων ἁγίαν σύνοδον κατὰ Νεστορίου τοῦ ματαιόφρονος καὶ τῶν ἐκείνου βλασφη-

Poſt hanc autem ſuſcipio ſacram ducentorum ſanctorum Patrum doctorumque hominum Synodum, quæ contra veſanum Neſtorium, blaſphe-

Digitized by Google

blaſphemasque ejuſdem voces Epheſi coïit, eumdemque gradu & loco movit: & unam eſſe Chriſti & Dei noſtri perſonam, duas vero ejuſdem naturas ſine ulla confuſione ac diviſione inter ſe unitas determinans: unum rurſum eumdemque Deum & hominem ſimul eſſe declarans: ac ſacram tamdem virginem Mariam vere proprieque Deiparam eſſe pronuncians.

Complector quarto ſacram ſexcentorum & triginta divinorum Deoque afflatorum patrum Chalcedone coactorum Synodum: quæ impiiſſimos Eutychem, & Dioſcorum, obſcuramque ac tenebroſam eorundem confuſionem condemnavit. His anathemate jugulatis, unum eundemque Chriſtum Deum ac Dominum noſtrum & hominem perfectũ, & Deum rurſum profectum eſſe in duabus quidem naturis, in una vero perſona inconfuſe indivulſeque exſiſtentem, pie deprædicavit.

Tum quintam rurſum ſacram centum & ſexaginta quinque ſanctorum Patrum Synodum, quæ in hac iterum divina Deoque addicta civitate coacta, impia Theodori, Neſtorii, Origenis, Didymi, Evagrii, reliquorumque hæreticorum prædicta ſectantium dogmata, dudum quidem ante apud pleroſque occultata, per id vero tempus acerbos denuo ramos ſurculoſque proferentia, juſtè excidit, quæ enim ipſi mente delira,

&

βλασφημιῶν, ὃν καθελοῦσα, μίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν καθ᾽ ἕνωσιν ὑπόστασιν, καὶ δύο φύσεις ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαιρέτως σοφῶς ἐδογμάτισε, τὸν αὐτὸν Θεὸν καὶ ἄνθρωπον ἀποφήνασα, καὶ τὴν ἁγίαν Μαρίαν, κυρίως καὶ ἀληθῶς θεοτόκον ὁμολογήσασα.

Μετὰ ταύτης τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνδραμόντων ἑξακοσίων τριάκοντα ἐνθέων καὶ θεοφόρων πατέρων, ἥτις τοὺς δυσσεβεῖς, Εὐτυχέα καὶ Διόσκορον, καὶ τὴν ζοφώδη καὶ ἐσκοτισμένην αὐτῶν σύγχυσιν κατεδίκασε· καὶ τούτους ἀναθεματίσασα, τέλειον αὐτὸν Θεὸν καὶ τέλειον ἄνθρωπον τὸν αὐτὸν Χριστὸν καὶ Θεὸν ἡμῶν ἐν δύο φύσεσι καὶ ὑποστάσει μιᾷ ἀσυγχύτως καὶ ἀδιαιρέτως εὐσεβῶς ἀνεκήρυξεν.

Ἔτι μὴν καὶ τὴν αὖθις κατ᾽ αὐτὴν τὴν θεοφρούρητον πόλιν συγκροτηθεῖσαν ἁγίαν πέμπτην σύνοδον τῶν ρξε. ἁγίων πατέρων ἡμῶν· ἥτις τὰ Θεοδώρου καὶ Νεστορίου, πρὸς δὲ καὶ Ὠριγένους, Διδύμου τε καὶ Εὐαγρίου καὶ τῶν ἀμφ᾽ αὐτοὺς κακοδόξων ἀσεβῆ δόγματα, πως μὲν παρὰ τοῖς πολλοῖς κρυπτόμενα, τηνικαῦτα δὲ πικρῶς ἀναφυέντα καὶ ἀναβλαστήσαντα ἐξέτεμε. δι᾽ ὧν γὰρ αὐτοὶ ἐληρώδουν μυθολογημάτων, Ἰουδαϊκὴν

π

Digitized by Google

τε καὶ Ἑλληνικῇ μᾶλλον, ἢ Χριστιανικῇ δόξῃ ἐπηκολούθησαν.

& fabuloſe profitebantur, ea Judæorum & paganorum imaginationi verius, quam Chriſtianorum fidei, conſentanea erant.

Ἑξῆς τὴν ἕκτην τῶν ρο΄. ἱερῶν ἀνδρῶν οἰκουμενικὴν σύνοδον, καὶ αὐτὴν κατὰ τοῦτο τὸ βασίλειον ἄστυ συνηγμένην, καὶ τὰς κατὰ Χριστὸν φύσεων τάς τε ἰδιότητας καὶ φυσικὰς ἐνεργείας καὶ θελήσεις κηρύξασαν· ἀναθεματίσασαν δὲ Θεόδωρον τὸν τῆς Φαρὰν ἐπίσκοπον, καὶ Ὀνώριον, Κῦρόν τε καὶ Σέργιον, Πύῤῥον, Παῦλον καὶ Πέτρον, τοὺς συγχωρήσει Θεοῦ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν ἐν τῇ ἱερωσύνῃ εἰσφθαρέντας· ἔτι καὶ Μακάριον τὸν Ἀντιοχείας ὀνομασθέντα πρόεδρον, καὶ Στέφανον τὸν τούτου μαθητήν· πρὸς δὲ καὶ Πολυχρόνιον, τὸν νηπιόφρονα γέροντα· οἱ ἓν θέλημα, καὶ μίαν ἐνέργειαν, ἐπὶ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἐδόξαζον.

Poſt hanc & ſextam quoque ſanctam & œcumenicam centum & ſeptuaginta ſanctorum virorum Synodum, iterum in regia hac urbe congregatam veneror: quæ pro naturarum Chriſti ratione, ejusdem quoque proprietates, naturalesque operationes, & voluntates diſtinxit, ac prædicavit: & Theodorum Epiſcopum Pharan, Honorium, Cyrum, Sergium, Pyrrhum, Paulum, Petrum, qui permiſſu Dei per corruptionem & fraudem in Eccleſiæ ſacerdotium irrepſerant, Macarium Antiochiæ antiſtitem, & Stephanum Macarii diſcipulum, & Polychronium puerilem inſanumque ſenem, anathemati ſubjecit. Unam enim hi duntaxat voluntatem, unamque operationem, Chriſto Servatori noſtro tribuendam docebant.

Ἐπὶ ταύτης δὲ πάλιν καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον συνελθοῦσαν τῶν ἐν τοῖς καθ᾽ ἡμᾶς χρόνοις ρν΄. πατέρων ἑβδόμην καὶ ἱερὰν σύνοδον· ἥτις πάσας τὰς προλαβούσας ἁγίας συνόδους ἐπεσφράγισε, καὶ τὰ τούτων δόγματα· τῶν σεπτῶν καὶ ἱερῶν εἰκόνων τὴν ἄρχηθεν παραδεδομένην τῇ ἐκκλησίᾳ προσκύνησιν ἀνεδέξατο, ὁρίσασα παραπλησίως αὐτὰς τῷ τύπῳ τοῦ ζωοποιοῦ

Recipio tamdem ſeptimam ſacram centum & quinquaginta ſanctorum Patrum Synodum, noſtro hoc ævo in civitate Nicæa denuo celebratam, quæ omnes præcedentes ſacras Synodos, earumque dogmata ac decreta confirmavit, & quodammodo obſignavit: ſacrarumque ac venerabilium imaginum cultum adorationemque jam inde ab initio eccleſiis traditam, ſuſcepit; definivitque non ſecus venerandas eſſe, atque

atque vivificæ crucis effigiem. Eos proinde ex Eccleſiis ejicimus, qui in harum contumeliam & everſionem futili garrulitate Chriſtianis inſultant, quaſi Deorum loco hactenus illas habeant, venerenturque: quales ſunt Theodoſius, Baſilius & Siſinnius, qui Dei permiſſione epiſcopalibus ſedibus præſuere.

Has itaque prædictas ſacras & œcumenicas Synodos ſuſcipio, & omnium electorum beatorumque Patrum dogmata & opuſcula, ut quæ ab omni reprehenſione alienam doctrinam ſalutisque fundamentum contineant, ex animo complector: demum quoscunque Eccleſia Catholica recipit, illos ego quoque recipio: & quoscunque illa averſatur, illos ipſos & ego itidem averſor. Exſecror etiam modisque omnibus deteſtor, qui à Simone Mago appellationem ſortiti, & ab omni prorſus pietate exuti, ad præſentem usque diem pravorum exitialiumque dogmatum opinionibus ſanctorum traditionem infirmare, virulentumque zizaniorum ſemen orthodoxæ fidei agro immiſcere non ceſſant. Hos (inquam) omnesq; eorumdem ſequaces exſecror, & veluti Eccleſiarum Chriſti peſtes reſpuo & anathematizo.

ποιοῦ σταυροῦ προσκυνεῖσθαι· ἀπεβαλόμεθα τῆς ἐκκλησίας τοὺς ἐφ' ὕβρει καὶ καταστροφῇ τούτων κενολογήσαντας, καὶ τῶν Χριστιανῶν κατηγορήσαντας, ὅτι ὡς θεοῖς αὐτοῖς προσεκύνησαν· τουτέστι Θεοδόσιον, Βασίλειον, Σισίννιον, τοὺς παροράσει Θεοῦ ἱερατικῶν θρόνων ἄρξαντες.

Καὶ ταύτας τὰς εἰρημένας ἁγίας οἰκουμενικὰς συνόδους ἀποδέχομαι, καὶ πάντων τῶν ἐκκρίτων καὶ μακαρίων πατέρων τά τε δόγματα καὶ πονήματα ἀσπάζομαι, ὡς διδασκαλίαν ἀνεπίληπτον, καὶ σωτηρίας θεμέλιον· καὶ οὓς ἡ καθολικὴ ἐκκλησία προσίεται ἀποδέχομαι, καὶ οὓς ἀποστρέφεται ἀποστρέφομαι· ἀποβάλλομαι δὲ καὶ παντελῶς ἀποτρέπομαι τοὺς ἀπὸ Σίμωνος τοῦ Μάγου, καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο τῆς εὐσεβείας παντάπασιν ἀποπεπτωκότας, καὶ δόξαις πονηρῶν δογμάτων καὶ φθοροποιῶν ἐμφυρέντας, καὶ τὴν τῶν ἁγίων παράδοσιν ἀθετήσαντας, καὶ τὸν πικρὸν τῶν ζιζανίων σπόρον συναναμίξαι τῇ τῆς ὀρθοδοξίας ἀρούρᾳ τολμήσαντας, αὐτούς τε ἀναθεματίζω, καὶ πάντας τοὺς ἑπομένους αὐτοῖς· καὶ ὡς λύμην τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας διαπτύω καὶ τῷ ἀναθέματι καθυποβάλλω.

Illa Nicephori CPol. ad Leonem III. Epiſtola, Græce primum prodiit in Actis Synodi Epheſinæ, licet tot ſæculis illâ junior p. 303. Heidelberg. 1591, fol. & Latine in Theodori Peltani verſione illorum Actorum pag. 342.

342. ibid. 1604. fol. Deinde veterem Latinam verſionem ad Baronium miſit Fronto Ducæus, deſcriptam ex magno Codice Conciliorum MSto Bibl. Canonicorum Eccleſiæ Virdunenſis in Lotharingia. Dedit igitur eam Baronius in Annalibus ad A. 811. n. 19. ſeq. Denique cum Peltani verſione legitur Græce & Latine in Conciliis Labbei tom. VII. p. 1205. & Harduini tom. IV. p. 978. Græcis utrobique ex præclaro Codice Seguieriano caſtigatis.

IV. *Photii*, qui Patriarchatum Cpol. geſſit ab A. 857. ad 867. atque iterum ab A. 877. ad 886. narratio de ſeptem Synodis, quæ incipit: ἡ πρώτη καὶ οἰκουμενικὴ ἁγία σύνοδος, ſæpius lucem vidit, atque pars eſt primæ ejus Epiſtolæ ad Michaëlem Bulgariæ Principem, ut dicere me memini Volum. IX. p. 520. Nunc tantummodo addere juvat, hunc eſſe libellum Photii de Synodis, quem laudat Allatius pag. 450. de conſenſu, atque alibi: Et illam Photii Epiſtolam verſibus expreſſam Gallicis Regi Chriſtianiſſimo Ludovico XV. recens oblatam à P. D. Bernardo Theatino, editamque Pariſiis 1718. 4. hoc titulo: *Maximes pour la conduite du Prince Michael, Roi de Bulgarie.* Diverſa tamen eſt, & necdum edita ejusdem Photii ἐπιτομὴ τῶν πρακτικῶν τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων, quæ incipit: ἀναγκαῖον δὲ μέλλοντας ἡμᾶς χριστιανικῶν αἱρέσεων ἐπιμιμνῆσθαι, MS. in Bibl. Cæſarea teſte Lambecio III. p. 46.

V. Anonymi Σύνοψις τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων, ποῦ καὶ πότε καὶ κατὰ τίνων ἑκάστη αὐτῶν συνήχθη. *Compendiaria narratio de ſeptem univerſalibus Synodis ubi, quando & contra quos quælibet earum fuerit congregata.* Incipit: χρὴ γινώσκειν πάντα χριστιανὸν ὅτι ἑπτά εἰσιν ἅγιαι. Primus edidit Græce è MS. Bibl. Auguſtanæ *David Hæſchelius*, dicavitque Theodoro Cantero, Auguſtæ Vindel. 1595. 4. Deinde Commelinus ſubjunxit Græce Gelaſii Actis Synodi Nicænæ editis Heidelberg. 1604. fol. & Latinam *Abrahami Sculteti* verſionem, iisdem Gelaſii Actis per Rob. Balforeum, Scotum verſis, ibid. Ab eo tempore *Joannes à Fuchte* ſynopſin iſtam Græce & Latine cum Abrah. Sculteti verſione iterum vulgavit, Helmſt. 1614. 8. adjecta Joach. Camerarii brevi de Synodis Oecumenicis enarratione. Præter Sculteturm vertit etiam Latine *Conradus Rittershuſius*, cujus interpretatio legitur in ejus Commentario ad Novellas p. 51. Argentorat. 1615. & 1629. 4. nec non in libro ſecundo ſacrarum lectionum, capite undecimo p. 120. Norimb. 1643. 8. Multis partibus locupletior eſt, licet idem initium

Digitized by Google

tium & multa eadem habet Synopſis de ſeptem Synodis Oecumenicis, quam ex Codice Antonii Eparchi Græce & Latine edidit *Stephanus le Moyne* tom. I. Variorum ſacrorum Lugd. Bat. 1685. 1694. 4. pag. 81. -- 118. Confeſſionem autem fidei, quam eidem p. 118 -- 123. alio, ut videtur, auctore ſubjunxit, hoc etiam loco exhibere juvat.

CRedo in unum Deum Patrem omnipotentem, creatorem cœli & terræ, &c. Sic ſentiens, & confeſſus immutabiliter fidem in Eccleſia Catholica & Apoſtolica ædificatam & annunciatam, ſeptem ſanctas & generales Synodos recipio.

Primam quæ Arium & illi conſentientes cum abominanda eorum doctrina, quæ docet creaturæ adorationem, evertit & effringit.

Secundam quæ mente captum Macedonium ab Eccleſiaſtica communione & ſtatione removit & abſcidit, ut qui adhæreret inſaniæ ad Arianam proxime accedenti. Nam cum in ordinem creaturarum cogeret ſanctiſſimum, & omnipotentem Spiritum, à creaturæ adoratione non cohibeatur.

Tertiam vero, ut quæ tollat & evertat Hæreſin impii Neſtorii novam ubique & Deo adverſam. Nam totum hominem Deo verbo unitum hypoſtatice & indiviſibiliter, temere & inepte avellens à divina Verbi perſona, illum propriam perſonam habere ſibi, & fingebat & monſtrum iſtud doctrinæ diſſeminabat. Quapropter Filium & Verbum Dei, quod in carne apparuit, merum eſſe homi-

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς· οὕτω φρονῶν καὶ διομολογῶν ἀπαρατρέπτως τὴν ἐν τῇ καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ ἐφιδρυμένην τε καὶ κηρυσσομένην πίστιν, τὰς ἁγίας καὶ οἰκουμενικὰς ἑπτὰ συνόδους ἀποδέχομαι.

Τὴν μὲν πρώτην ἥτε δὴ Ἄρειον καὶ τοὺς ὁμόφρονας αὐτῷ ἅμα τῇ βδελυκτῇ αὐτῶν κτισματολατρείᾳ, καθελοῦσαν καὶ διαρρήξασαν.

Τὴν δὲ δευτέραν ὡς τὸν φρενοβλαβῆ Μακεδόνιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς χοροστασίας ἐξοστρακίσασαν καὶ ἀποτεμοῦσαν, Ἀρείῳ τῷ παραπλησίαν καὶ αὐτὸν μανίαν ἐκμεμηνότα· ἐν κτίσμασι γὰρ καὶ οὗτος τὸ πανάγιον καὶ παντουργὸν τιθεὶς Πνεῦμα κτισματολατρεῖν οὐκ ἠνέχετο.

Τὴν δὲ τρίτην ὡς καθαιρέτιν οὖσαν τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου καὶ τῆς αὐτῷ καινοποιηθείσης θεοστυγοῦς αἱρέσεως. οὗτος γὰρ τὸν ἀδιαιρέτως καὶ καθ' ὑπόστασιν ἑνωθέντα τῷ Θεῷ Λόγῳ ὁλικὸν ἄνθρωπον τολμηρῶς καὶ ἀφρόνως τῆς θεϊκῆς τοῦ Λόγου διασπῶν ὑποστάσεως ἰδιοϋπόστατον αὐτὸν ἑτερατολόγει τε καὶ ἐφαντάζετο. διὸ καὶ ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν σαρκὶ ἐπιφανέντα υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ ὀνειρώξας.

Digitized by Google

ξας, ἀκολούθως ὁ τρισάθλιος καλεῖν καὶ τὴν παναγίαν θεοτόκον, χριστοτόκον οὐκ ἠρυθρία.

hominem ſomnians, per conſequentiam, iſte miſerrimus, ſanctiſſimam virginem Dei matrem, tantum Chriſti matrem vocare non erubuit.

Τὴν δὲ τετάρτην ὡς τὸν δυστυχέστατον Εὐτυχῆ καὶ Διόσκορον ἀλάστορα καταρράξασαν καὶ ἀναθεματίσασαν μετὰ τῆς φαντασιώδους αὐτῶν φρενοβλαβείας καὶ πάσης αὐτῶν τῆς συμμοιρείας. τὴν γὰρ τοῦ Κυρίου σάρκα μὴ εἶναι ὁμοούσιον ἡμῖν ἐληρώδουν. ἀλλ᾽ ἐκ δύο μὲν φύσεων τὴν ἕνωσιν συναναλωθῆναι φησίν, μηδετέρας ἀποσωζούσης σῶα τὰ ἰδιώματα μήτε τῆς θεϊκῆς μήτε τῆς ἀνθρωπίνης.

Quartam quæ infeliciſſimum Eutychem & ſuperbum Dioſcorum anathematizavit & deturbavit, cum omni eorum ſocietate & ineptis eorum figmentis. Nam Domini carnem noſtræ non eſſe ſimilem nec conſubſtantialem delirabant, ſed unionem fieri duarum Naturarum, poſt unionem vero in unam conſumi & conflari naturam, nulla naturarum, nec Divina nec Humana ſervante ſartas tectas ſuas proprietates.

Τὴν δὲ πέμπτην ὡς ἐκτεμοῦσαν τε καὶ ἀποτεφρώσασαν τέλεον τὰ καὶ πρώην μὲν ὑπὸ τῆς τρίτης συνόδου σβεσθέντα. ἔστι δὲ ἀναρριπιζόμενα πάλιν μιαρὰ δόγματα τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου τοῦ τῆς Βασιλίδος ἀθέως ἱεραρχήσαντος, καὶ Θεοδώρου τοῦ Μοψουεστίας ἀθεώτερον ἐπισκοπήσαντος. ἀλλὰ μὲν καὶ αὐτοὺς πάντας τοὺς τὴν τοιαύτην ματαιοφροσύνην νοσήσαντας. ἔτι δὲ καὶ ὡς διασπάσασάν τε καὶ ἐκθερίσασαν Ὠριγένην, Δίδυμον καὶ Εὐάγριον ἑλληνόφρονι λογισμῷ καὶ ἀσυνέτῳ γνώμῃ εἰς ἔσχατον βυθὸν ἀθεότητος ἐμπεπτωκότας. βαθμοὺς γὰρ καὶ ὑποβάσεις θεότητος ἀναπλάσαντες καὶ ψυχῶν προϋπάρξεις καὶ τῆς πρὸς τὸ θεῖον αὐτῶν νεύσεως ἀπορροίας τε καὶ ἀποπτώσεις ἐν ἑαυτοῖς ὑποστήσαν-

Quintam, ut reſcindentem & in cineres plane redigentem, ea quæ diu ante à tertia Synodo fuerunt extincta. Inſuper & deteſtanda dogmata, impii Neſtorii in urbe Regia impie ſacra adminiſtrantis, & Theodori Mopſueſtiæ iniquiſſimi Epiſcopi, quæ iterum fuerant quaſi flatu ſuſcitata; ſicut & omnes alios, qui iſtis ineptiis correpti laborabant. Ut & evellentem & demetentem doctrinas Origenis, Didymi, Evagrii, gentilium dogmatibus incoctorum, qui imprudenti & inepta ſententia, in ultimum impietatis barathrum delapſi ſunt. Nam divinitatis gradus & inferiora ſubſellia fingebant & excogitabant, animarum præexiſtentiam, & illarum (ſecundum divinitatem nutus ſui) effluvia & lapſus,

plus, in ſe ipſis ſubſtituentes & admittentes, illas ad diverſa & varia corpora accedere, & in illa detrudi volebant, & ſuppliciorum finem, & Dæmonum reſtitutionem in priorem ſtatum, & ventriloquium eructantes, ore aperto fabulabantur, inaniterque jactabant & decantabant.

Sextam vero, ut rejicientem & avellentem Honorii, Sergii, Macarii ſocios, ineptos & monſtra loquentes, ſimul & eos, qui illorum impietatem impotenter repræſentabant, cum eorum peregrinis & alienis figmentis. Unam quippe voluntatem, & unam operationem, Chriſto Deo noſtro, ex duabus immutabilibus naturis emergenti, iſti miſeri peſſime tribuebant.

Cum his vero ſanctam magnam ſeptimam Synodum Nicænam ſecundam, hoſtes imaginum, ut ipſius Chriſti hoſtes, & ſanctorum accuſatores, tanquam excrementa rejicientem & removentem; & cum illis abominabilem Manichæorum hæreſin. Nam Domini noſtri Jeſu Chriſti ſanctum corpus, & nobis conſubſtantiale, imagine repræſentare abhorrebant, illud nec figurari nec circumſcribi poſſe debacchantes, ac propterea nec nobis eſſe conſubſtantiale, impotenter & furioſe concludentes. Has ergo ſeptem ſanctas Synodos generales recipio, anathematiſans eos, quos illæ anathe-

στήσαντες εἰς διαφορά τε καὶ πολυειδῆ σώματα μετάγγιζοντες ταύτας καὶ μεταβάλλοντες, καὶ τέλος κολάσεως, καὶ Δαιμόνων ἀποκαταστάσεις, ἀπὸ κοιλίας τὸ δὴ λεγόμενον ἐρευγόμενοι ἀθυροστόμως ἐμυθολογησάν τε καὶ ἐρραψῴδησαν.

Τὴν ἕκτην δὲ ὡς ἀπορρίψασάν τε καὶ καταασπάσασαν τοὺς ἀμφὶ Ὀνώριον, καὶ Σέργιον, καὶ Μακάριον, τοὺς τερατολόγους καὶ παράφρονας. ἅμα δὲ καὶ τοὺς τὴν αὐτῶν δυσσέβειαν ἀκρατῶς ἐναπομαξαμένους μετὰ τῆς ἐκφύλου καὶ ἀλλοκότου αὐτῶν πλασματολογίας. ἓν γὰρ θέλημα καὶ μίαν ἐνέργειαν τῷ ἐκ δύο ἀπαραλλάκτων φύσεων πεφυκότι Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν κακῶς οἱ δείλαιοι ἐπεγράφοντο.

Πρὸς ταύταις δὲ καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον ἱερὰν καὶ μεγάλην ἑβδόμην σύνοδον ὡς τοὺς εἰκονομάχους καὶ διὰ τοῦτο Χριστομάχους καὶ ἁγιοκατηγόρους ἀποσκυβαλίσασάν τι καὶ καταβαλοῦσαν. καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ τὴν βδελυκτὴν Μανιχαϊκὴν αὐτῶν αἵρεσιν. τὸ γὰρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἅγιον σῶμα καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν γράφειν εἰκονικῶς ἐμυσάττοντο, τὸ ἄγραπτον καὶ ἀπερίγραπτον αὐτοῦ καταβακχεύοντες, καὶ διὰ τοῦτο μὴ εἶναι ἡμῖν ὁμοούσιον μανικῶς συμπεραίνοντες. Ταύτας οὖν τὰς ἁγίας καὶ οἰκουμενικὰς ἑπτὰ συνόδους ἀποδέχομαι, ἀναθεματίζων μὲν οὓς ἐκεῖναι ἀνεθεμάτισαν, κατασπαζόμενος

νος δὲ ἔμπαλιν καὶ μεγαλύνων οὓς ἐπευφήμησαν. αὕτη μὲν ἡ τῆς πίστεως ἐμῆς καὶ τῶν εἰς ταύτην ἀνηκόντων καὶ περὶ αὐτὴν ὑφισαμένων ὁμολογία. ἐν ταύτῃ μοι ἡ ἐλπίς. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὅσοις εὐσεβεῖν μεμελέτεται καὶ τῆς καθαρᾶς καὶ ἀκιβδήλου δόξης τῶν Χριστιανῶν θεῖος ἔρως προσπέφυκεν.

themate percuſſerunt, & amplexu & oſculo excipiens, iterumque celebrans eos, quos illæ laudibus & teſtimonio ſuo ſunt proſecutæ. Hæc eſt fidei meæ & eorum, quæ ad illam pertinent & ab illa dependent confeſſio. In ea ſpes mea collocata eſt, ſicut & omnium aliorum, quibus pietas curæ eſt, & quibus innatus eſt divinus amor puræ & ſinceræ Chriſtianorum doctrinæ.

Non omittendus etiam *Conſtantinus Harmenopulus*, * JCtus circa A. 1380. defunctus, qui in protheoria epitomes ſacrorum Canonum ** non pluribus quam ſeptem Synodis univerſalibus teſtimonium perhibet his verbis:

Τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων ἡ μὲν πρώτη ἐν Νικαίᾳ ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, κατὰ Ἀρείου, τοῦ κτίσμα τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ λέγοντος, συνηθροίσθη, τριακοσίων δέκα, καὶ ὀκτὼ θεοφόρων ἁγίων οὖσα πατέρων, ὃν καὶ ἀνεθεμάτισεν. ἡ δὲ δευτέρα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου συνηθροίσθη κατὰ τῶν πνευματομάχων, ἑκατὸν πεντήκοντα ἁγίων οὖσα πατέρων, οὓς καὶ ἀνεθεμάτισεν. ἡ δὲ τρίτη ἐν Ἐφέσῳ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ συνηθροίσθη κατὰ Νεστορίου, τοῦ ψιλὸν ἄνθρωπον τὸν Χριστὸν δογματίζοντος καὶ Κελεστίνου, διακοσίων ἁγίων οὖσα πατέρων, οὓς καὶ ἀνεθεμάτισεν. ἡ δὲ τετάρτη ἐν Χαλκηδόνι ἐπὶ Μαρκιανοῦ συνηθροίσθη κατὰ Διοσκόρου καὶ

Prima Synodus Oecumenica Nicææ ſub Conſtantino Magno, adverſus Arium, qui Creaturam eſſe dicebat Dei Filium, convenit, ac omnino CCCXVIII. divis ſanctisque Patribus congreſſis, Arium anathemati ſubjecit. Secunda CL. Patres habuit, coacta Conſtantinopoli ſub Theodoſio Magno, contra Pneumatomachos, quos anathemate feriit. Tertia ſub Theodoſio Minore coiit Epheſi contra Neſtorium, qui Chriſtum tradebat nudum Hominem eſſe, contraque Cæleſtinum. Adfuere Patres CC. & in iſtos anathematis eſt promulgata ſententia. Quarta Chalcedone convenit ſub Mar-

* Dixi de eo Volum. X. p. 274. ſqq.

** In Freberi Jure Græco Romano lib. I. p. I. & in Ritterſhuſii Sacris Lect. p. 138.

Digitized by Google

Marciano, adverſus Dioſcorum & Eutychem, qui duas Verbi, Dei pariter & hominis, naturas, poſt unionem commiſtas, in unam naturam redactas dicebant: ideoque à DCXXX. Patribus ibidem anathemati ſubjecti fuerunt. Quinta ſub Juſtiniano I. Conſtantinopoli collecta, quum CLX. ſancti Patres adeſſent, quartæ Synodi decreta confirmavit, eique reſiſtentes, & inter hos Origenem, atque omnes hæreticos anathemate mulctavit. Sexta itidem Conſtantinopoli habita, congreſſis CLXX. ſanctis Patribus, ſub Imperio Conſtantini Barbati, anathematis ſententiam tulit in eos, qui unam in Chriſto voluntatem & unam agendi vim tradebant. Canones & ipſa nullos expoſuit, uti nec quinta fecerat. Ideoque coacta in Trullo palatii Conſtantinopolitani Synodus alia fuit CCXXVII. Patrum, Juſtiniani naribus mutilati, Barbati filii, juſſu, Canonum duntaxat exponendorum cauſſa. Quapropter & iſthæc ſexta dicitur, uti quæ ſuppleverit, quod ſextæ deerat, Canonum ſcilicet expoſitionem.

Septima Nicææ ſub Conſtantino, & matre ipſius Irene, congregata fuit adverſus imaginum adverſarios, qui à CCCLXVII. Patribus iſthic anathemati fuere ſubjecti.

καὶ Εὐτυχοῦς, τὰς δύο φύσεις τοῦ Θεανθρώπου Λόγου μετὰ τὴν ἕνωσιν λεγόντων συγκραθῆναι, καὶ εἰς μίαν φύσιν ἀποτελεσθῆναι. ἑξακοσίων τριάκοντα ἁγίων οὖσα πατέρων, οὓς καὶ ἀνεθεμάτισεν. ἡ δὲ πέμπτη ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ πρώτου ἐν Κωνσταντινουπόλει συναθροισθεῖσα, ἑκατὸν ἑξήκοντα καὶ πέντε ἁγίων οὖσα πατέρων, τὰ τῆς τετάρτης ἐπεκύρωσε δόγματα. καὶ τοὺς ἀνθισταμένους ταύτῃ ἀνεθεμάτισε, καὶ σὺν αὐτοῖς Ὠριγένην καὶ τοὺς αἱρετικοὺς ἅπαντας. ἡ δὲ ἕκτη ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ αὐτὴ συναθροισθεῖσα, ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἁγίων οὖσα πατέρων, ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, τοὺς μίαν θέλησιν καὶ μίαν ἐνέργειαν ἐπὶ Χριστοῦ δογματίζοντας ἀνεθεμάτισε, κανόνας δὲ οὐδὲ αὐτὴ ἐξέθετο, ὥσπερ οὐδὲ ἡ πέμπτη, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐν Τρούλλῳ συνηθροίσθη ἡ καὶ ἕκτη (πενθέκτη, ut vocat Theodor. Balſamo init. l. 7. Jur. Græco Romani) λεγομένη, ἥτις κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν τῷ Τρούλλῳ συνηθροίσθη τοῦ Παλατίου, διακοσίων εἰκοσιεπτὰ ἁγίων οὖσα πατέρων κατὰ κέλευσιν Ἰουστινιανοῦ τοῦ ῥινοτμήτου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πωγωνάτου, δι' ἔκθεσιν καὶ μόνων Κανόνων. ὅθεν καὶ ἕκτη προσαγορεύεται, ὡς τὸ τῇ ἕκτῃ ἐλλεῖπον ἀναπληρώσασα, ὅπερ ἐστὶν ἡ τῶν Κανόνων ἔκθεσις. ἡ δὲ ἑβδόμη ἐν Νικαίᾳ ἐπὶ Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς μητρὸς αὐτοῦ συνηθροίσθη κατὰ τῶν εἰκονομάχων, τριακοσίων ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ ἁγίων οὖσα πατέρων. οὓς καὶ ἀνεθεμάτισεν.

Mat-

Matthaeus vero *Blaſtares* Hieromonachus * in prooemio Syntagmatis Alphabetici Canonum de octo Synodis diſſerit, ex quo tantum hoc loco adſcribam quæ de ſeptima & octava Synodo ſcribit:

Χρόνων παρεῤῥυηκότων εἴκοσι καὶ ἑκατὸν, ὀγδόου δὲ ἱσταμένου τοῦ Κωνσταντίνου τῇ βασιλεία καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Εἰρήνης, Νικαίαν δὲ τῶν Βιθυνῶν μητρόπολιν κριτήριον τῆς εὐσεβείας, καὶ ἡ ἑβδόμη σύνοδος δείκνυσιν, ὥς γε δὴ καὶ ἡ πρώτη σύνοδος πάλαι· εἰς ἑπτὰ δὲ καὶ ἑξήκοντα καὶ τριακοσίους ἄνδρας ἱεροὺς ἐπληθύνετο, ταξιάρχας τῆς ἱερᾶς αὐτῆς φάλαγγος προβαλλομένη Ταράσιον Κωνσταντινουπόλεως τὸν ἐν ἱερεῦσι Θεοῦ περιβόητον. Πέτρον τοῦ τῶν ἱερέων τάγματος πρῶτον, καὶ ἕτερον Πέτρον πρεσβύτερον καὶ ἡγούμενον τῆς τοῦ ἁγίου Σάββα μονῆς, τὸν τόπον Ἀδριανοῦ τοῦ Πάπα Ῥώμης κληρωσάμενον. Ἰωάννην τε καὶ Θωμᾶν πρεσβυτέρους. Καὶ καλὸν ἐν ἀσκηταῖς λάμποντας, τῶν τῆς ἀνατολῆς πατριαρχῶν τὸν τόπον ἐπέχοντας· λέγω δὲ Ἀπολιναρίου Ἀλεξανδρείας· Θεοδωρήτου Ἀντιοχείας, καὶ Ἠλία Ἱεροσολύμων. Αὕτη τοίνυν ἡ ἁγία σύνοδος τοὺς εἴδωλα τὰς προσκυνητὰς τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ εἰκόνας, ὦ μιαρᾶς γλώττης, ἀποκαλοῦντας, δι' ὧν εἰδώλων πλάνη διώκεται, κοινῇ ψήφῳ δεσμοῖς ἀλύτοις τῷ ἀναθέματι ὑποβάλλουσι· καὶ κανόνας δύο πρὸς τοῖς εἴκοσιν εἰς τὴν τῶν πιστῶν ὠφέλειαν συντεθέασιν, ἑξάκις χιλιοστοῦ διακοσιοστοῦ ἐνενηκοστοῦ ἕκτου τηνικαῦτα διϊππεύοντος ἔτους.

Elapſis (poſt ſextam) centum viginti annis, octavo autem imperii Conſtantini & matris ejus Irenes fluente, ſeptima etiam Synodus, ut prima olim, Nicæam Bithyniorum metropolim pietatis forum oſtendit. Trecentis autem ſexaginta ſeptem ſacris viris ornata eſt: Sacræ hujus phalangis conſtituens duces, Taraſium Conſtantinopolitanum, magni inter Dei Sacerdotes nominis, Petrum in Sacerdotum ordine primas tenentem, & alium Petrum Presbyterum, & ſancti Sabæ monaſterii præfectum, qui Adriani Papæ Romani locum ſortitus eſt: Johannem & Thomam Presbyteros, & admodum inter Monachos celebres, Orientis Patriarcharum locum tenentes, nimirum Apolinarii Alexandrini, Theodoriti Antiocheni, & Eliæ Hieroſolymitani. Hæc igitur ſancta Synodus eos, qui venerandas Chriſti & ſanctorum illius imagines, per quas idolorum error expellitur, oh impura lingua! idola vocant, irreſolubilibus anathematis vinculis communi ſuffragio ſubjecerunt: & duos & viginti canones in fidelium utilitatem compoſuerunt: Anno mundi VICIↃCCXCVI. ** tunc temporis labente.

* De hoc Blaſtare, Volum. X, p. 493.

** A. C. 787.

Alia quædam Conſtantinopoli quoque Synodus celebrata eſt in celebri ſanctorum Apoſtolorum templo, quæ inſcribitur ſancta & magna prima & ſecunda Synodus. Fertur autem eam Photii Patriarchæ Conſtantinopolitani diebus congregatam fuiſſe, quo tempore Baſilius Macedo Romani Imperii ſceptra tenebat: quinto & ſeptuageſimo anno à Synodo ſeptima elapſo. Cum in primo enim conventu ſeditio aliqua coorta eſſet, ſecunda etiam congreſſione divinis patribus opus fuit, in qua decreta confirmarentur pariter & ſcriptis mandarentur, ut exinde una Synodus diſtincte nominetur. Et hæc etiam canones ſeptemdecem compoſuit.

Alii præterea tres canones à Synodo, quæ Photium in throno Conſtantinopolitano ultima collocavit, poſt divini Ignatii translationem, utroque ſæpius antea ejecto & rurſus introducto, editi fuerunt.

Γέγονέ τις καὶ ἑτέρα κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν σύνοδος, ἐν τῷ περιφανεῖ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ναῷ, ἥτις ἐπιγέγραπται ἡ ἁγία καὶ μεγάλη πρώτη καὶ δευτέρα σύνοδος. ἐπὶ τῶν ἡμερῶν δέ φασι ταύτην ἠθροῖσθαι Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἡνίκα Βασίλειος ὁ Μακεδὼν τὰ σκῆπτρα τῆς Ῥωμαίων διεῖπεν ἀρχῆς, ἑβδομηκοστοῦ καὶ πέμπτου ἔτους μετὰ τὴν ἑβδόμην ἐξήκοντος σύνοδον· στάσεως δέ τινος κατὰ τὴν πρώτην συμβάσης συνέλευσιν, καὶ δευτέρας συνδρομῆς τοῖς θείοις πατράσιν ἐδέησεν, ἐν ᾗ καὶ δογματισθέντα κυρωθῆναί τε καὶ γραφῇ δοθῆναι, ὡς ἐντεῦθεν διῃρημένως τὴν μίαν ὀνομάζεσθαι σύνοδον. κανόνας δὲ καὶ αὕτη συντέθηκεν ἑπτακαίδεκα.

Ἀλλὰ καὶ ἕτεροι τρεῖς κανόνες ἐξεφωνήθησαν τῇ συνόδῳ ἥτις τὸν Φώτιον τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως τελευταῖα ἐνίδρυσε, μετὰ τὴν τοῦ θείου μετάθεσιν Ἰγνατίου, ἑκατέρου πολλάκις πρότερον ἐκβαλλομένου καὶ ἀντεισαγομένου.

VI. *Nilus* Metropolita Rhodius, Philothei Patriarchæ CPol. circa A.C. 1366. exarchus, ſed quod cum Palamitis * faceret ſacro Rhodi ſolio etiam invito Philotheo deturbatus, præter alia, quæ ab Allatio libro de Nilis cap. 16. commemorantur, ſcripſit ſynopticam narrationem de Synodis Oecumenicis novem, quam Græce & Latine vulgavit Chriſtoph. Juſtellus ad calcem Nomocanonis Photiani Pariſ. 1615. recuſam deinde in Bibliotheca Juris Canonici Voëllo-Juſtelliana Pariſ. 1661. fol. tom. 2. pag. 1155. & in Conciliis Jo. Harduini tom. V. p. 1479. Diverſa eſt hæc ſynopſis ab ejusdem Nili explanatione Canonum Synodicorum, Georgii Coreſſii &

* Vide Nicolaum Methonenſem libro in Palamam, & Nic. Comnenum Papadopoli p. 226. Prænot. Myſtagog.

Digitized by Google

& Johannis Laſcaris notis illuſtratum, de qua ſupra p. 48. Placet hoc loco tantum referre, quæ ſcribit Nilus de Synodo ſexta, ſeptima, octava & nona.

Η ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ ἕκτη σύνοδος γέγονεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, συναθροισθεῖσα ὑπὸ ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἁγίων πατέρων, ἧς ἡγοῦντο Ἀγάθων Ῥώμης, Γεώργιος Κωνσταντινουπόλεως, Πέτρος μοναχὸς τοποτηρητὴς τῆς Ἀλεξανδρείας, Θεοφάνης Ἀντιοχείας. κατὰ Ὀνωρίου πάπα Ῥώμης, Κύρου Ἀλεξανδρείας, Σεργίου τε καὶ Πύῤῥου καὶ Παύλου καὶ Πέτρου ἐπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως. ἦν δὲ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη ςροθʹ. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ψιθʹ. ἀπὸ ἕκτης ἕως ἑβδόμης ἔτη ἑκατὸν ἐννέα.

Sancta & œcumenica ſexta Synodus habita eſt, imperante Conſtantino Pogonato, congregata à centum ſeptuaginta ſanctis Patribus, cui præerant Agatho Romæ, Georgius Conſtantinopolis, Petrus Monachus Alexandrini legatus, Theophanes Antiochiæ Epiſcopus adverſus Honorium Papam Romæ, Cyrum Alexandriæ, Sergium, Pyrrhum, Paulum & Petrum Conſtantinopolis Epiſcopos. Erat annus mundi 6179. Chriſti vero 719. † A ſexta ad ſeptimam ſunt anni novem & centum.

Η ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ ἑβδόμη σύνοδος ἐν Νικαίᾳ τὸ δεύτερον γέγονεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῆς μητρὸς αὐτοῦ συγκροτηθεῖσα ὑπὸ τριακοσίων ἑξήκοντα τριῶν ἁγίων πατέρων κατὰ τῶν εἰκονομάχων. ἡγοῦντο δὲ αὐτῆς Ἀδριανὸς πάπας Ῥώμης, Ταράσιος Κωνσταντινουπόλεως, Πολιτιανὸς Ἀλεξανδρείας, Θεοδώρητος Ἀντιοχείας, Ἠλίας Ἱεροσολύμων. ἦν δὲ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη .·.·. ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ἔτη ψκδʹ. ἀπὸ ἑβδόμης ἕως ὀγδόης ἔτη ἑκατὸν εἴκοσι.

Sancta & œcumenica ſeptima Synodus Nicææ ſecundo habita eſt, imperantibus Conſtantino & ejus matre Irene, congregata à ſexcentis ſexaginta tribus ſanctis Patribus adverſus iconomachos. Præerant huic Adrianus Papa Romæ, Taraſius Conſtantinopolis, Politianus †† Alexandriæ, Theodoritus Antiochiæ, Elias Hieroſolymorum. Annus erat mundi * Chriſti vero 724. A ſeptima ad octavam ſunt anni centum viginti.

Η ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ αὕτη σύνοδος ὀγδόη τῶν τριακοσίων ὀγδοήκοντα ἁγίων πατέρων γέγονεν ἐπὶ τῆς βασιλείας Βασιλείου τοῦ Μακεδόνος, καθʹ ἣν

Sancta & œcumenica octava Synodus trecentorum octoginta ſanctorum Patrum habita eſt, imperante Baſilio Macedone, ** in qua Synodo co-

† Imo 680. †† Apolinarius.

* Ex auctoris mente & calculo eſſet annus mundi 6288. Concilium vero illud habitum A. C. 787. ** Anno Chriſti 869.

coaluit pax cum Occidentali Eccleſia ac reliquis Patriarchis, manifeſte profitentibus Occidentalibus in hæc verba: Nos ita legimus ac credidimus ut & vos abſque ulla additione Symbolum ſanctum, ut ita ſe habens ſit vere Symbolum veræ fidei. Sed & eos, qui addunt aut detrahunt quid, anathematizamus. Aderant illic Joannes Papa Romæ, Photius Conſtantinopolis, & legati Romanorum Eccleſiæ, Paulus, & Eugenius Epiſcopi, & Petrus Presbyter ac Cardinalis, aliique Patriarchæ per legatos: quibus congregatis pro communi Eccleſiarum concordia, Presbyteri quidem ſenioris Romæ conclamarunt, decorum eſt nihil aliud innovari, ſed veterem definitionem & toto orbe obtinentem ac celebratam legi & confirmari. Cumque ſanctum Symbolum abſque adjectione, ſicuti ſe habet, lectum fuiſſet, ſancta Synodus acclamavit, nos ſecundum Servatoris doctrinam & Apoſtolorum traditionem, ac præterea ſecundum Canonicos ſanctarum & œcumenicarum ſeptem Synodorum typos, definitionem ſinceriſſimæ Chriſtianorum fidei antiquitus à patribus ad nos uſque propagatam mente & lingua comprobamus, & omnibus conſtanter annunciamus, nihil detrahentes, nec adjicientes menti nec verbis, nihil immutantes, nihil adulterantes. Poſtea legati

ἣν σύνοδον γέγονεν εἰρήνη μεταξὺ τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἄλλων πατριαρχείων, φανερῶς ὁμολογησάντων τῶν δυτικῶν, ὅτι οὕτως ἀναγινώσκομεν καὶ πιστεύομεν, ὡς καὶ ὑμεῖς, χωρὶς προσθήκης τινὸς τὸ σύμβολον τὸ ἅγιον, ὡς οὕτως ἔχον, ὄντως σύμβολον εἶναι τῆς ἀληθοῦς πίστεως, ἀλλὰ καὶ τοὺς προστιθέντας, ἢ ἐλλείποντας ἀναθεματίζομεν. ὄντος τηνικαῦτα Ἰωάννου Πάπα Ῥώμης, Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοποτηρητῶν τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας, Παύλου καὶ Εὐγενίου ἐπισκόπων, καὶ Πέτρου πρεσβυτέρου καὶ καρδινάλιου, καὶ τῶν ἄλλων πατριαρχῶν διὰ τοποτηρητῶν. ὧν συνελθόντων ὑπὲρ τῆς κοινῆς ὁμονοίας τῶν ἐκκλησιῶν, οἱ μὲν τοποτηρηταὶ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐβόησαν, πρέπον δεῖ μὴ ἕτερον καινουργηθῆναι, ἀλλὰ αὐτὸν τὸν ἀρχαῖον ὅρον καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην κρατούμενόν τε καὶ ἐπιβεβαιωθῆναι, καὶ τοῦ ἱεροῦ συμβόλου ἀναγνωσθέντος ἄνευ προσθήκης ὡς ἔχει, ἡ ἁγία σύνοδος ἐξεβόησεν, ἡμεῖς κατὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος διδασκαλίαν καὶ τῶν Ἀποστόλων παράδοσιν, ἔτι δὲ καὶ τοὺς κανονικοὺς τύπους τῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν ἑπτὰ συνόδων τὸν ἄνωθεν ἐκ πατέρων καὶ μέχρι ἡμῶν καταληλυθότα τῆς ἀκραιφνεστάτης τῶν Χριστιανῶν πίστεως ὅρον, καὶ ἐπινοίᾳ καὶ γλώττῃ στέργομέν τε καὶ πᾶσι περιαγγέλλομεν διαπρυσίως, οὐδὲν ἀφαιροῦντες, οὐδὲ προστιθέντες κατὰ διάνοιαν ἢ λέξιν, οὐδὲν ἀμείβοντες, οὐδὲν κιβδηλεύοντες. καὶ μετὰ τοῦτο οἵτε τοποτη-

τηρηταὶ Ῥώμης καὶ ἡ σύνοδος ἅπασα ἐξεβόησεν, ἕτερον ἐκθέσθαι σύμβολον, καὶ ὅρον ἀνακινῆσαι, ἢ προσθήκην ἢ ὑφαίρεσιν ποιῆσαι ἐν τῷ ἀναγνωσθέντι ἱερῷ καὶ ἁγίῳ συμβόλῳ, ἀνάθεμα ἔστω. ταῦτα καὶ ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς κανόσι τοῖς ἐκ τῆς πράξεως τῆς συνόδου ταύτης εὑρίσκεται ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς Ἰωάννου πάπα Ῥώμης πρὸς Φώτιον πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. καὶ ἡ σὴ ἀδελφότης ἐπίσταται, ὡς ὅτε πρὸς ἡμᾶς παρεγένετο ὁ μικρὸν ἔμπροσθεν ἀποσταλεὶς παρ' αὐτῆς περὶ τοῦ ἁγίου συμβόλου ἡμᾶς ἐδοκίμασεν, εὗρεν ἀπαράτρωτον, καθὼς ἀρχῆθεν παρεδόθη ἡμῖν, διατηροῦντας, καὶ μήτε προστιθέντας τι, ἢ ἀφαιροῦντας, ἀκριβῶς εἰδότας, ὡς τὰ τοιαῦτα τολμῶσι βαρεῖα καταδίκη ἀναμένουσα ἀπόκειται. καὶ πάλιν οὖν παραδηλοῦμεν τῇ αἰδεσιμότητί σου, ἵνα περὶ τοῦ ἄρθρου τούτου, δι' ὃ συνέβη τὰ σκάνδαλα μέσον τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, ἔχῃ πληροφορίαν εἰς ἡμᾶς, ὅτι οὐ μόνον λέγομεν τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοὺς πρῶτον θαῤῥήσαντας τῇ ἑαυτῶν ἀπονοίᾳ τοῦτο ποιῆσαι, παραβάτας τῶν θείων λόγων κρίνομεν καὶ μεταποιητὰς τῆς θεολογίας τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, καὶ τῶν ἁγίων πατέρων, οἳ συνοδικῶς παρέλαβον τὸ ἅγιον σύμβολον, καὶ μετὰ τοῦ Ἰούδα αὐτοὺς τάττομεν, ὅτι καὶ ταυτὸν ἐκείνῳ τετολμήκασι, οὐ παραδόντες εἰς θάνατον τὸ κυριακὸν σῶμα, ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς, οἵ τινές εἰσι μέρη τοῦ σώματος αὐτοῦ, διαχίσαντές τε, καὶ διατέμνοντες ἀλλήλων.

legati Romæ & tota Synodus acclamavit, ſi quis edat aliud ſymbolum, aut hanc definitionem commoveat, vel adjiciat detrahatve quidpiam huic ſacro ſanctoque ſymbolo, quomodo lectum eſt, anathema eſto. Hæc etiam in Romanis canonibus actorum hujus Synodi comperiuntur ex epiſtola Joannis Papæ Romani ad Photium Patriarcham Conſtantinopolis. Et tua fraternitas novit, quod cum ad nos venit, qui nuper ab ea miſſus eſt, ut probaret nos ſuper ſancto ſymbolo, invenit nos illud conſervantes intemeratum prout antiquitus nobis traditum fuerat, neque quidquam adjicientes detrahentesve, cum probe noverimus iis qui talia audent gravem imminere condemnationem. Rurſus igitur ſignificamus reverentiæ veſtræ, ut de hoc articulo, ob quem inter eccleſias Dei ſcandalum exortum eſt, ita de nobis perſuaſum habeas quod non modo dicimus hoc, ſed & eos qui primum auſi ſunt ſua temeritate hoc facere, eos transgreſſores divinorum ſermonum cenſemus & interverſores Theologiæ Domini Chriſti, ſanctorumque Patrum, qui ſynodice ſymbolum hoc ſanctum acceperunt, eosque cum Juda collocamus, quod idem ac ille ſint auſi, non dominicum quidem corpus morti tradentes, ſed fideles, qui ſunt corporis ejus membra, lacerantes, & alios ab aliis diſcerpentes.

Sancta & œcumenica Synodus nona habita eſt imperante beato & celebri Imperatore domino Andronico Palæologo, & Joanne filio ejus, adverſus Barlaam & Acindynum. Docebant illi modo quidem nullam eſſe diſtinctionem in divina natura, eſſentia & operatione, ſed eandem eſſe & indiſtinctam; modo vero diſtinctionem quidem aliquam eſſe dicebant, verum ita ut ſubſtantiam quidem increatam, ſubſtantiales vero ejus operationes atque naturales concederent diverſas eſſe à proprietatibus humanæ naturæ, non tamen increatas ſed creatas. Rurſus divinum illud lumen quod in monte Thabor effulſit, phantaſma prorſus & creaturam orientem ac intercidentem eſſe dicebant, at neque divinæ naturæ fulgorem eſſe fatebantur, qui dicitur divinitas & lux inacceſſa atque ardens. Adverſus hos igitur ita docentes, congregata eſt hæc ſancta Synodus coarguens inſanientes illos ac mentientes modis omnibus, reliquoſque hæreticos impietate ſuperantes. Intererant huic Synodo Iſidorus Conſtantinopolis, Lazarus Hieroſolymorum Epiſcopi, tum Alexandrinus ac Antiochenus, per legatos, Gregorius Palamas, Philotheus Coccinus, & alii monachi multi magnæ virtutis ac prudentiæ, qui etiam hos anathematizaverunt. Accepimus voce, Deus, ſignificari ope-

Η ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ αὕτη σύνοδος ἐνάτη γέγονεν ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ μακαρίτου καὶ ἀοιδίμου βασιλέως κυρίου Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, κατὰ Βαρλαὰμ, καὶ Ἀκινδύνου. ἐδογμάτισαν γὰρ οὗτοι νῦν μὲν οὐδεμίαν διάκρισιν εἶναι ἐπὶ τῆς θείας φύσεως, οὐσίας, καὶ ἐνεργείας, ἀλλὰ ταυτὸν εἶναι καὶ ἀδιάφορον. νῦν δὲ διάκρισιν μὲν εἶναι ἔλεγον· πλὴν τὴν μὲν οὐσίαν ἄκτιστον, τὰς δὲ αὐτῆς οὐσιώδεις ἐνεργείας καὶ φυσικὰς συγχωροῦντες ἑτέρας εἶναι, πλὴν οὐκ ἀκτίστους, ἀλλὰ κτιστάς. καὶ ἔτι τὸ ἐν τῷ Θαβωρίῳ ἐκλάμψαν θεῖον ἐκεῖνο φῶς, φάσμα ἁπλῶς καὶ κτίσμα, γινόμενον καὶ ἀπογινόμενον, ἀλλ' οὔτε θείας φύσεως φυσικὴν αἴγλην, καὶ θεότητα, καὶ φῶς ἀπρόσιτον καὶ καῖον λεγόμενον. κατὰ τούτων οὖν οὕτω λεγόντων συνήχθη ἡ ἁγία σύνοδος αὕτη ἐλέγξασα τούτους ἀνοηταίνοντας καὶ ψευδομένους κατὰ πᾶν εἶδος λόγου, καὶ ἀσεβοῦντας μᾶλλον τῶν ἄλλων αἱρετικῶν. παρῆσαν δὲ τῇ συνόδῳ ταύτῃ Ἰσίδωρος Κωνσταντινουπόλεως, Λάζαρος Ἱεροσολύμων, Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἀντιοχείας διὰ τοποτηρητῶν, Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Φιλόθεος ὁ Κόκκινος, καὶ ἕτεροι μοναχοὶ πολλοὶ ἐνάρετοι καὶ λογάδες, οἳ καὶ αὐτοὺς ἀνεθεμάτισαν. παρελάβομεν, ὅτι θεὸν ἐνεργοῦντα δηλοῖ, θεότητος δὲ ἐνέργειαν. οὐδὲν δὲ τῶν τριῶν ἐνέργεια. παρελάβομεν ὅτι τὸ μηδεμίαν

μίαν δύναμιν ἢ ἐνέργειαν ἔχον, ὔτε ἔστιν, ὔτε τι ἐστίν. ὐδέ ἐστιν αὐτῦ θέσις ἢ ἀφαίρεσις. τὸ δὲ ἔχον, ἕτερόν ἐστι πάντως ὖ ἔχει.

operantem, voce vero Divinitatis operationem. Nihil autem horum trium eſt operatio. Accepimus id quod nullam virtutem aut operationem habet, omnino non eſſe; illud, inquam, nec eſt aliquid, nec ejus eſt poſitio vel detractio. Quod autem habet, aliud omnino eſt ab eo quod habet.

VII. Laudantur etiam ineditæ quædam lucubrationes huc facientes: ut *Photii* Tyriorum Epiſcopi, qui Concilio Chalcedonenſi A. C. 451. interfuit, cujus Synopſin de Conciliis, Chriſtiani Ravii beneficio ex Oriente ſe adeptum, teſtatur Jac. Uſſerius libro de ſymbolis p. 22. atque ex illa affert, quod quum Patres Nicænos Symbolum fidei expoſuiſſe prius dixiſſet Photius usque ad capitulum illud, καὶ εἰς Πνεῦμα τὸ ἅγιον, de CPolitanis poſtea ſuo loco addidit: Τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐκράτυναν· καὶ Θεὸν ἀληθινὸν, καὶ ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐκήρυξαν· προσθέντες τῷ προεκτεθέντι ἐν Νικαίᾳ τῆς πίστεως συμβόλῳ καὶ ταῦτα. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ κύριον καὶ ζωοποιὸν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον. τὸ σὺν Πατρὶ καὶ υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. εἰς μίαν ἁγίαν καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν, καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν. Καὶ οὕτως ἀναπληρώσαντες τὸ σύμπαν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως σύμβολον τῇ ἐκκλησίᾳ παραδεδώκασιν. *Orthodoxam fidem confirmarunt, & Spiritum ſanctum quoque verum Deum, & conſubſtantialem Patri, prædicarunt; addentes prædicto Nicæno fidei Symbolo & iſta:* Et in Spiritum ſanctum, Dominum & vivificantem, qui ex Patre procedit, &c. *usque ad*, Vitam futuri ſæculi. Amen. *Atque ita fidei orthodoxæ Symbolum complentes, Eccleſiæ tradiderunt.*

Michaëlis Pſelli de Conciliis Opuſculum, nec non *Maximus* de Synodis, ambo MSS. ſervantur in Bibl. Bavarica. Omitto, quod Photii CPol. Epiſtola, in qua Synopſis de ſeptem Synodis legitur, etiam fertur ſub

ſub nomine aliorum Patriarcharum CPol. ut *Siſinnii*, teſte Baronio ad A. C. 863. n. 33. & Allatio de conſenſu pag. 606. nec non *Palamæ* & *Philothei*, ut refert Nic. Comnenus Papadopoli pag. 340. Prænotionum Myſtagogicarum.

VIII. Claudam hoc caput inſigni antiquitatis monumento, quod non modo multa paucis comprehendit, ſed etiam varia docet alibi quærenda incaſſum. Eſt illud Synodicum veteris ſcriptoris ſive notitia Conciliorum in Eccleſia habitorum usque ad Photii tempora, quod cum verſione ſua perſpicua & accurata edidit meritiſſimus Argentoratenſium Theologus D. *Johannes Pappus*, * Argentor. 1601. 4. Ab Allatio p. 388. de conſenſu *auctor Synodici* vocatur *valde pius*, *quisquis ille fuerit*. Et p. 455. *Synodicon accuratiſſime confectum temporibus Photii*. Illud, ut frequentius poſſit evolvi à ſtudioſis, hoc loco dare volui, licet recuſum in Bibliotheca Canonica tom. 2. p. 1166. & in Harduini Conciliis tomo V. Nam Labbeum omitto, qui in ſua Conciliorum Collectione dedit quidem hoc Synodicum, ſed non una ſerie deſcriptum, ſed ſparſim ſingulis capitibus ad tempora ſua relatis, ita ut caput primum legatur tom. 1. pag. 21. caput ſecundum pag. 599. caput tertium pag. 564. caput quartum pag. 583. &c.

ΣΥΝΟΔΙ-

* D. Pappus in præfat. ad Andream Ungnadium, L. Baronem in Sonneck. *Cum ante annos ſedecim ferme* Andreas *quidam* Darmarius *Epidaurius libros aliquot Græcos Manuſcriptos venales attuliſſet, inter cæteros* συνοδικὸν *iſtud mole quidem exiguum, ſed rerum quæ in eo tractantur varietate & copia ſatis magnum, licet pretio juſto majore id æſtimaret, redimendum tamen ab eo putavi. Videbam enim, etſi non omnium, ut habet inſcriptio, plerarumque tamen & quidem præcipuarum Synodorum ad nongenteſimum prope à CHRISTI Servatoris nativitate annum, hiſtoriam eo contineri: quin & indicis vicem id ipſum præſtare poſſe in veteris Eccleſiæ hiſtoricos, qui adhuc exſtant.* - - - - Suſpicatur deinde auctorem eſſe *Nicephorum* Patriarcham CPol. cujus Chronicon in eadem tempora deſinat. Sed Nicephorus ille jam A. C. 828. diem obiit: Et ſynodici auctor commemorat res A. 869. geſtas.

ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ, ΠΕΡΙΕΧΟΝ

ΕΝ ΕΠΙΤΟΜΗ ΑΠΑΣΑΣ ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΓΕΓΟΝΥΙΑΣ ὀρθοδόξους καὶ αἱρετικὰς συνόδους: μέχρι τῆς ὀγδόης, τῆς ἐπὶ τῇ τοῦ ΦΩΤΙΟΥ, καὶ τοῦ Πάπα ΙΩΑΝΝΟΥ ἑνώσει.

LIBELLUS SYNODICUS, OMNES SYNODOS, TAM ORTHODOXAS, QUAM HÆRETICAS, BREVI COMPENDIO CONTINENS:

Quæ ab Apoſtolorum inde tempore, usque ad Octavam, ſuper unione PHOTII, & JOHANNIS Papæ inſtitutam, ſunt celebratæ.

D. JO. PAPPO, Theologo Argentoratenſi, interprete.

1. HIEROSOLYMITANA, APOSTOLORUM.

ΣΥΝΟΔΟΣ θεία καὶ ἱερά, συναθροισθεῖσα ἐν Ἱεροσολύμοις, ὑπὸ τῶν θεοδιδάκτων ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ μυσταγωγῶν πρεσβυτέρων, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀδελφῶν: κατὰ τῶν ἐπιχειρησάντων πιστῶν Φαρισαίων, κρατύνειν τὴν ἐν σαρκὶ περιτεμνομένην, καὶ τηρεῖν τὰ νόμιμα ἔθη μετὰ τὸ εἰσδέξασθαι καθάπαξ τῆς πίστεως, τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκύνησιν καὶ λατρείαν: καὶ χάριτι καὶ νόμῳ δουλεύειν, οἱονεὶ δυσὶ κυρίοις: ὅπερ ἀπεῖπεν ὁ τῶν ὑπὲρ νοῦν ἀγαθῶν παροχος, καὶ τῆς κατάρας τοῦ νόμου ἐξαγορασάμενος ἡμᾶς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

SYNODUS divina & ſancta, A.C. 49.
Hieroſolymis à divinitus edoctis ſanctisque Apoſtolis, & myſteriorum præfectis Presbyteris, aliisque, cum ipſis qui erant, fratribus celebrata: contra eos, qui fidem ſuſceperant, Phariſæos: qui & circumciſionem, in carne quæ fiebat, retinere, & legales conſuetudines, poſt receptam quoque à fidelibus eam, quæ in Spiritu & veritate fit, adorationem & cultum, obſervare: atque ita Gratiæ & Legi, tanquam duobus Dominis ſervire conabantur. Quod quidem is ipſe, qui maxima illa ſupra mentis noſtræ captum nobis confert munera & à legis maledicto nos redemit, Chriſtus Deus noſter * prohibuit.

Μετὰ γοῦν τὴν τῶν Ἀποστόλων σύνοδον, ἐξανέστη Σίμων ὁ μάγος, καὶ Κήρινθος: οὓς ἀπεκήρυξαν οἱ κορυφαῖοι τῶν Ἀποστόλων: τὸν Σίμωνα,

Poſt Apoſtolorum autem Synodum, Simon Magus exſurrexit & Cerinthus: quos Apoſtolorum refutarunt principes: Simonem quidem,

* Matth. VI. 24.

Digitized by Google

dem, Petrus: Cerinthum vero is, qui Theologus cognominatur, Johannes. Poſt iſtos Valentinus exſurrexit, Secundus, Marcion, Baſilides, Saturninus, Carpocrates, Ebion, Hermogenes, Alexander ærarius, eorumque complices.

να, Πέτρος: τὴν δὲ Κήρινθον, ὁ τῆς θεολογίας ἐπώνυμος Ἰωάννης. Μετὰ τούτους ἐξανέστη Οὐαλεντῖνος, Σεκοῦνδος, Μαρκίων, Βασιλείδης, Σατορνῖνος, Καρποκράτης, Αἰβίων, Ἑρμογένης, Ἀλέξανδρος ὁ Χαλκεύς, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς.

2. Lugdunensis, Irenæi.

Synodus divina & ſancta provincialis, duodecim Epiſcoporum, collecta Lugduni metropo'i Galliæ, ad Rhodanum flumen, ab Irenæo ſancto Martyre, ejuſdemque urbis Epiſcopo: contra præſcriptos Hæreticos.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, δύο καὶ δέκα ἐπισκόπων, συναθροισθεῖσα ἐν Λουγδούνῳ μητροπόλει τῆς Γαλλίας, παρὰ τὸν Ῥοδανὸν ποταμὸν ὑπὸ Εἰρηναίου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου τῆς αὐτῆς πόλεως κατὰ τῶν προγεγραμμένων αἱρετικῶν.

3. Romana, Telesphori.

A.C. 146. Synodus ſancta & divina provincialis, Romæ, duodecim Epiſcoporum à Teleſphoro ſancto Martyre, ejuſdemque urbis Papa, collecta contra Theodotum Coriarium Byzantium, diſcipulum illorum: qui cum ſapientia plurimum præſtaret, ſed in perſecutione ſacrificaſſet, Chriſtumque negaſſet: atque id à fidelibus ipſi exprobraretur, neque ipſe hoc probrum ferret, dicere auſus fuit impius ille: Ego Deum non negavi, ſed nudum hominem.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, ἐν Ῥώμῃ, δυοκαίδεκα ἐπισκόπων, ὑπὸ Τελεσφόρου ἱερομάρτυρος, τοῦ ταύτης πάπα συναθροισθεῖσα: κατὰ Θεοδότου σκυτέως τοῦ Βυζαντίου, τοῦ αὐτῶν μαθητοῦ. ὃς εἰς ἄκρον σοφίας ἐληλακώς, καὶ ἐν τῷ διωγμῷ ἀποθύσας, καὶ ἐξαρνησάμενος τὸν Χριστὸν, ἐσχάτως ὑπὸ τῶν πιστῶν ὀνειδιζόμενος, καὶ μὴ φέρων τὴν αἰσχύνην, εἰπεῖν ἐτόλμησεν ὁ ἀνόσιος: Ἐγὼ Θεὸν οὐκ ἠρνησάμην, ἀλλὰ ἄνθρωπον ψιλόν.

4. Romana, Aniceti.

170. Synodus divina & ſancta provincialis, Romæ congregata à beatiſſimo Aniceto, ejuſdem urbis Papa, & Polycarpo ſancto Martyre Smyrnæ

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπική, ἐν Ῥώμῃ συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου Ανικήτου, τοῦ ταύτης πάπα, καὶ Πολυκάρπου ἱερομάρτυρος

τυρος ἐπισκόπου Σμύρνης, καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων δέκα: κατὰ τῶν Ἰουδαϊκῶς τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τῆς σελήνης ἑορταζόντων τὸ θεῖον πάσχα, καὶ ἑτέροις ἔθεσι καὶ τύποις τοῦτο ἐκτελούντων: Ὁρίσασα τὸ μὲν φρικτὸν καὶ ζωτήριον πάθος τοῦ δεσπότου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ, τῇ ἁγίᾳ παρασκευῇ μυστικῶς ἐκτελεῖν: τὴν δὲ ζωαρχικὴν ἀνάστασιν, αὐτῇ τῇ περιδόξῳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ, ἐκ παντὸς τρόπου ἄγειν.

næ Epiſcopo, aliiſque Epiſcopis decem: contra eos, qui Judaico more Luna decima quarta divinum celebrabant Paſcha, aliiſque ritibus & typis id ipſum perficiebant. Hæc igitur Synodus definivit tremendam & ſalutarem Domini noſtri Jeſu Chriſti & Dei paſſionem in ſancta Paraſceve myſtice celebrandam, Reſurrectionem autem vitæ auctricem, ipſa celebri & magna Dominica omni modo eſſe peragendam.

5. Hierapolitana, Apolinarii.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ ἐπαρχική, ἐν Ἱεραπόλει τῆς Ἀσίας, συναθροισθεῖσα ὑπὸ Ἀπολιναρίου τοῦ ταύτης ὁσιωτάτου ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων εἰκοσιὲξ ἐπισκόπων: ἀποκηρύξασά τε καὶ ἐκκόψασα Μοντανὸν καὶ Μαξιμίλλαν, τοὺς ψευδοπροφήτας: οἳ καὶ βλασφήμως, ἤτοι δαιμονιῶντες, καθὼς φησιν ὁ αὐτὸς πατὴρ, τὸν βίον κατέστρεψαν. Σὺν αὐτοῖς δὲ, κατέκρινε καὶ Θεόδοτον τὸν σκυτέα.

Synodus divina & ſancta provincialis, Hierapoli Aſiæ celebrata ab Apolinario ſanctiſſimo hujus Epiſcopo, aliiſque viginti ſex Epiſcopis: quæ abdicavit & exſtirpavit Montanum & Maximillam Pſeudoprophetas: qui blaſpheme, utpote à dæmone obſeſſi, ſicut idem pater dicit, vitam commutarunt. Cum iiſdem vero & Theodotum Coriarium (eadem Synodus) condemnavit.

6. Achillana, Sotæ.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ μερική, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Ἀχιλῶν * Σωτᾶ, καὶ ἑτέρων δυοκαίδεκα ἐπισκόπων: ἥτις ἐλέγξασα ἀπεκήρυξε τὸν σκυτέα Θεόδοτον, καὶ Μοντανὸν, σὺν Μαξιμίλλῃ: ὀκτακοσίους καὶ ἑβδομήκοντα ὀκτὼ αἰῶνας δογματίζοντα, καὶ πνεῦμα ἅγιον ἑαυτὸν εἶναι ἐπιφημίζοντα.

Synodus divina & ſacra particularis, congregata à ſanctiſſimo Achillarum Epiſcopo Sota, aliiſque duodecim Epiſcopis; quæ refutatum Theodotum Coriarium abdicavit: Montanum item cum Maximilla, qui octingentos ſeptuaginta octo Æonas docebat, ſeque ipſum pro Spiritu ſancto venditabat.

* ἐν Ἀγχιάλῳ Euſeb, V. 19. Hiſt. Eccleſ.

7. Gallicana, Confessorum.

Synodus divina & ſacra provincialis in Gallia, congregata à Confeſſoribus: quæ Montanum & Maximillam abdicavit: cujus decretum ad eos, qui in Aſia erant, fideles dimanavit.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ ἐπαρχικὴ ἐν Γαλλίᾳ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τῶν ὁμολογητῶν: ἀποκηρύξασα Μοντανὸν καὶ Μαξιμίλλαν: ἧς ὁ ὅρος πρὸς τοὺς ἐν Ἀσίᾳ πιστοὺς διέβη.

8. Ephesina, Polycratis.

A.C. 198. Synodus ſimplex, neque exquiſita, particularis, Epheſi metropoli Aſiæ congregata à Polycrate ſanctiſſimo ejuſdem Epiſcopo: quæ dignum cenſet & conſtituit, ut omnes Luna decima quarta Judæorum ritu myſticum Paſcha peragant: tanquam hoc ipſa jam inde à principio accepiſſet à ſanctis Apoſtolis Timotheo & Philippo confirmatum. Victor autem Romanorum Eccleſiæ ſanctiſſimus Papa excommunicationem mittit Polycrati, qui huic præfuerat Synodo: neque hoc ſolum, ſed Synodice etiam ea, quæ ad hoc feſtum pertinebant, perſequitur: & cum ipſo Synodi in plurimis provinciis & partibus terræ congregatæ, idem unanimiter ſtatuunt. Hæc vero Commodo imperante evenerunt.

Σύνοδος ἀφελής, ἀνεξέταστος, μερικὴ, ἐν Ἐφέσῳ μητροπόλει τῆς Ἀσίας, συναθροισθεῖσα ὑπὸ Πολυκράτους τοῦ ὁσιωτάτου αὐτῆς ἐπισκόπου: ἀξιοῦσα καὶ ὁρίζουσα ἅπαντας, ὥστε ἐν τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τῆς σελήνης, Ἰουδαιοπρεπῶς ἄγειν τὸ μυστικὸν πάσχα, ὡς οὕτω ἄνεκαθεν παραλαβοῦσα, βεβαιούμενον παρὰ Τιμοθέου καὶ Φιλίππου τῶν Ἀποστόλων. Βίκτωρ οὖν ὁ τῆς Ῥωμαίων ἐκκλησίας ἁγιώτατος πάπας, ἀκοινωνησίαν στέλλει Πολυκράτει ταύτης προϊσταμένῳ. Οὐ μόνον δὲ οὕτω, ἀλλὰ καὶ συνοδικῶς τὰ περὶ τῆς αὐτῆς ἑορτῆς διεξέρχεται: καὶ σὺν αὐτῷ ἐν πλείσταις ἐπαρχίαις καὶ μέρεσι τῆς γῆς σύνοδοι συγκροτοῦνται, καὶ συμφώνως ὁρίζουσι. Ταῦτα δὲ Κομμόδου βασιλεύοντος, γέγονεν.

9. Romana, Victoris.

Synodus divina & ſacra provincialis Romæ collecta à beatiſſimo ejuſdem Epiſcopo Victore, & aliis Epiſcopis quatuordecim: quæ vetat Judaice celebrari Luna decima quarta

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ ἐν Ῥώμῃ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου αὐτῆς Πάπα Βίκτωρος, καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων δεκατεσσάρων: ἀπαγορεύουσα Ἰουδαϊκῶς τελεῖν

τελεῖν τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τῆς σελήνης τὸ θεῖον καὶ μυστικὸν πάσχα: ἀλλ' ἐν μόνῃ τῇ μεγάλῃ καὶ ζωοδοτικῇ κυριακῇ.

quarta ſanctum & myſticum Paſcha: ſed in ſola magna & vitæ præſtatrice Dominica.

10. Hierosolymitana, Narcissi.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ἱεροσολύμοις ὑπὸ Ναρκίσσου, τοῦ ταύτης τρισμακάρος ἀρχιεπισκόπου, καὶ ἑτέρων Ἐπισκόπων δεκατεσσάρων, ὑπὲρ τοῦ μυστικοῦ πάσχα, ὁρίσασα κατὰ τοὺς ἁγιωτάτους, Ἀνίκητον καὶ Βίκτωρα.

Synodus divina & ſacra provincialis, collecta Hieroſolymis à terbeato illius Archiepiſcopo Narciſſo, & aliis Epiſcopis quatuordecim: ſuper myſtico Paſcha, ſecundum ſanctiſſimum Anicetum & Victorem pronuncians. A.C. 198.

11. Cæsariensis, Palæstinæ, Theophili.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, Πυργοστράτωνος, ὑπὸ Θεοφίλου τῆς αὐτῆς ἁγιωτάτου Ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων δυοκαίδεκα ὑπὸ τοῦ ἁγίου πάσχα, ὁρίσασα ὡσαύτως.

Synodus divina & ſacra provincialis, collecta Cæſareæ Palæſtinæ, ſive Pyrgoſtratonis, à Theophilo ſanctiſſimo ejuſdem Epiſcopo, aliiſque duodecim: quæ de ſancto Paſcha idem conſtituit. 198.

12. Lugdunensis, Irenæi.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Λουγδούνῳ τῆς Γαλλίας, ὑπὸ Εἰρηναίου τοῦ ταύτης ἁγιωτάτου Ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων δέκα καὶ τριῶν Ἐπισκόπων: ὁρίσασα ὑπὲρ τοῦ θείου καὶ μυστικοῦ πάσχα ὁμοίως.

Synodus divina & ſacra provincialis, collecta Lugduni Galliæ, ab Irenæo ſanctiſſimo ibidem Epiſcopo, aliiſque tredecim Epiſcopis: quæ ſimiliter de divino & myſtico Paſcha conſtituit. 198.

13. Corinthiaca, Bacchylidis.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ Βακχυλίδου, τοῦ ταύτης ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου, καὶ ἑτέρων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπισκόπων: ὁρίσασα περὶ τοῦ μακαρίου πάσχα ὡσαύτως.

Synodus divina & ſacra provincialis, collecta Corinthi à Bacchylide ejuſdem ſanctiſſimo Archiepiſcopo, aliiſque octodecim Epiſcopis: quæ idem de beato Paſchate conſtituit. 198.

 14. A-

14. Asiatica, Plasmæ.

A.C. Synodus divina & ſacra provincialis, collecta in Aſia à Plaſma ſanctiſſimo, aliiſque quatuordecim Epiſcopis: quæ ſimiliter de ſancto Paſcha conſtituit.

198\. Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ἀσίᾳ, ὑπὸ Πλάσμα * τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ ἑτέρων δεκατεσσάρων ἐπισκόπων: περὶ τοῦ ἁγίου πάσχα ὁρίσασα ὁμοίως.

15. Osroena.

198\. Synodus divina & ſacra provincialis in Oſroëne, cui Edaſa & Adiabenorum regia ſubjacet, collecta ab Epiſcopis octodecim, quorum præſes memoriæ proditus non eſt: de ſancto Paſcha idem ſtatuens, Commodo imperante.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Ὀσροίνῃ, ὑφ᾽ ἣν καὶ ἡ Ἔδασα καὶ τῶν Ἀδιαβηνῶν γῆ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπισκόπων, ὧν ὁ προκαθήμενος οὐ δεδήλωται: περὶ τοῦ θείου πάσχα ὡσαύτως ὁρίσασα, Κομμόδου βασιλεύοντος.

16. Mesopotamica.

198\. Synodus divina & ſacra provincialis, ab octodecim Epiſcopis collecta in Meſopotamia, Commodo imperante; quæ de ſancto Paſcha ſimiliter conſtituit: cujus præſidem, Hiſtoricorum nemo manifeſtavit.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ὑπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπισκόπων συναθροισθεῖσα ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ἐπὶ Κομμόδου τοῦ βασιλέως: περὶ τοῦ ἁγίου πάσχα ὁμοίως ὁρίσασα: ἧς τὸν προκαθεζόμενον, οὐδεὶς τῶν ἱστορικῶν ἐδήλωσεν.

17. Bostrena, Origenis.

229\. Synodus divina & ſacra provincialis, collecta à doctiſſimo Origene in Boſtra Arabiæ, quam Jeſaias olim Botron nominavit, cognominem Boſoræ matri divini Jobi; ad emendationem ſacriſophiſtæ Berilli ejusdem urbis Epiſcopi, qui in Theodoti Coriarii ſenſum prolapſus fuerat, & ad orthodoxam rurſus fidem, Origenis cohortatione recurrerat.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ πολυμαθοῦς Ὠριγένους, ἐν Βόστρᾳ τῆς Ἀρραβίας, ἥντινα Ἡσαΐας πάλαι Βόστρον ** ὠνόμασεν, ἐπώνυμον οὖσαν Βοσόρας, τῆς μητρὸς τοῦ θεσπεσίου Ἰὼβ· ἐπὶ διορθώσει τοῦ ἱεροσοφιστοῦ Βηρύλλου, τοῦ τῆς αὐτῆς πόλεως ἐπισκόπου, εἰς τὸ τοῦ σκυτέως Θεοδότου φρόνημα παρασυρρέντος, καὶ αὖθις παλινδρομήσαντος εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ταῖς παραινέσεσιν Ὠριγένους.

18\. Ara-

* Πάλμαν vocat Euſebius IV. 13.

** Eſ. LXIII. 1. Βοσόρ.

18. Arabica, Ejusdem.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Ἀῤῥαβίᾳ συναθροισθεῖσα ὑπὸ Ὠριγένους, καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων δεκατεσσάρων: ἐπὶ τῇ τῶν πιστῶν διορθώσει, ἔκ τινος λοιμώδους αἱρέσεως, ἀναφανείσης συμφθείρεσθαι τὰς ψυχὰς τοῖς σώμασι, καὶ πάλιν συνανίστασθαι οἰηθέντων: τῇ παραινέσει δὲ τοῦ Ὠριγένους προκαθεζομένου, τὴν πλάνην ἀποθεμένων.

Synodus divina & ſacra provin- A.C.
cialis, in Arabia collecta ab Origene, 249.
aliiſque quatuordecim Epiſcopis pro correctione fidelium ex quadam peſtilente hæreſi, quæ affirmabat una cum ipſis corporibus animas interire, easdemque rurſus cum corporibus reſurgere arbitrabantur: Origenis autem, qui præſidebat, cohortatione, errorem depoſuerunt.

19. Romana, Victoris.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ῥώμῃ, ἐπὶ Βίκτωρος τοῦ ἁγιωτάτου πάπα, καὶ ἑτέρων ἐπισκόπων δεκατεσσάρων: ἀποκηρύξασα Θεόδοτον, Αἰβίωνα, καὶ Ἀρτέμονα, τοὺς οὐχ ἧττον Ἰουδαίων τῇ πίστει. οὗτοι γὰρ ἀρχηγοὶ γεγόνασι Παύλου τοῦ Σαμοσατέως καὶ Νεστορίου.

Synodus divina & ſacra provin- 198.
cialis, collecta Romæ ſub Victore ſanctiſſimo Papa, aliiſque quatuordecim Epiſcopis; quæ Theodotum, Ebionem & Artemonem abdicavit, qui non minus, quam Judæi, fide. Hi enim duces fuerunt Pauli Samoſateni & Neſtorii.

20. Romana alia, Ejusdem.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ῥώμῃ, ὑπὸ τοῦ μακαριωτάτου πάπα Βίκτωρος: ἀποκηρύξασα Σαβέλλιον καὶ Νοητὸν, τοὺς ἐπὶ τῆς τρισυποστάτου θεότητος, συναλοιφὴν καὶ συναίρεσιν ὑποστάσεων πρεσβεύοντας: καὶ Οὐαλεντῖνον, τὸν σὺν πολλοῖς ἀπτήμασι, καὶ οὐράνιον τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ δογματίζοντα.

Synodus divina & ſacra provin- 198.
cialis, collecta Romæ à beatiſſimo Papa Victore; quæ Sabellium & Noëtum abdicavit, qui de divinitate in tribus perſonis ſubſiſtente, contractionem & commixtionem perſonarum divulgabant: Valentinum item, qui præter cæteras ineptias, corpus etiam Chriſti cœleſte aſſerebat.

21. Romana, Cornelii.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, πατέρων μακαρίων, ἐν Ῥώμῃ, συναθροι-

Synodus divina & ſacra provin- 252.
cialis, patrum beatorum Romæ con-

congregata à Cornelio beatiſſimo Papa, aliiſque octodecim Epiſcopis: quæ Novatum, laqueum illum pœnitentiam agere volentium, abdicavit.

ἀθροισθεῖσα ὑπὸ Κορνηλίου τοῦ μακαριωτάτου Πάπα, καὶ ἑτέρων δέκα καὶ ὀκτὼ ἐπισκόπων: ἀποκηρύξασα Ναύατον, παγίδα τῶν μετανοεῖν βουλομένων.

22. Carthaginensis, Cypriani.

A.C. 254. Synodus divina & ſacra provincialis, Carthagine, nova Africæ civitate dicta, collecta à ſacro martyre Cypriano, qui ejus erat Epiſcopus, aliiſque octoginta quatuor Epiſcopis, quæ Novatum, utpote pœnitentiam lapſis negantem, abdicavit.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Καρθαγένῃ τῇ Νεαπόλει τῆς Ἀφρικῆς καλουμένῃ, συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἱερομάρτυρος Κυπριανοῦ, γενομένου αὐτῆς ἐπισκόπου, καὶ ἑτέρων ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἐπισκόπων: ἀποκηρύξασα Ναύατον, ὡς τὴν μετάνοιαν τοῖς πταίουσι κλείοντα.

23. Antiochena, Demetrii.

255. Synodus divina & ſacra provincialis, Antiochiæ collecta à Demetrio, ejuſdem ſanctiſſimo Epiſcopo: quæ Novatum depoſuit, tanquam qui peccatoribus patrocinaretur.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Ἀντιοχείᾳ συναθροισθεῖσα ὑπὸ Δημητριανοῦ τοῦ ταύτης ἁγιωτάτου ἐπισκόπου: καθελοῦσα Ναύατον, ὡς ὄντα φιλαμαρτήμονα.

24. Alexandrina, Dionysii.

258. Synodus divina & ſancta particularis, Alexandriæ collecta à confeſſore Dionyſio, ejuſdem Archiepiſcopo: quæ Sabellium divinitatis inimicum abdicavit.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ μερικὴ, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συναθροισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὁμολογητοῦ Διονυσίου, τοῦ ταύτης ἀρχιερέως: ἀποκηρύξασα τὸν Σαβέλλιον τὸν ἀντίθεον.

25. Alexandrina Alia, Ejusdem.

263. Synodus divina & ſancta provincialis, collecta Alexandriæ ab eodem Dionyſio: quæ damnavit & poſt mortem abdicavit Nepotianum, Epiſcopum Ægypti & Cerinthum: tanquam aſſeverantes, eoque errori plurimos alios involventes,

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὑπὸ τοῦ προειρημένου Διονυσίου: καταδικάσασα καὶ ἀποκηρύξασα μετὰ θάνατον, Νεποτιανὸν ἐπίσκοπον Αἰγύπτου, καὶ Κήρινθον: ὡς διαβεβαιουμένους, καὶ πλεῖστα ἐξαπατῶντας, ἐν

ἐν τῇ ἐπιγείῳ ἱερουσαλὴμ τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν χιλιετηρίδα δογματίζοντες, πρὸς τούτοις βουθυσίας καὶ μηλοσφαγίας νομοθετοῦντες.

tes, in terrena Hieruſalem Chriſti eſſe regnum, & millenarium annorum docentes: & præterea boum ſacrificia & ovium mactationes tanquam legitimas exigentes.

26. Romana, Stephani.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Ῥώμῃ συναθροισθεῖσα ὑπὸ Στεφάνου τοῦ ἱερομάρτυρος πάπα: ἀποκηρύξασα τοὺς ἐν τῇ Ἀφρικῇ συνόδῳ παραλόγως ἐπικεχειρηκότας ἀναβαπτίζειν τοὺς ἐκ πάσης αἱρέσεως προσερχομένους τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ.

Synodus divina & ſacra provincialis, Romæ collecta à Stephano ſancto martyre & Papa: quæ eos, qui in Africana Synodo ſine ratione conceſſerant eos rebaptiſari, qui ex quacunque hæreſi ad Catholicam accederent Eccleſiam, abdicavit. A.C. 268.

27. Antiochena, Heleni.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Ἀντιοχείᾳ συναθροισθεῖσα: ἧς ἔξαρχος ἦν Ἕλενος, ὁ Ταρσοῦ ἐπίσκοπος; Θεόδωρος ὁ Μοψουεστίας, ὁ θαυματουργὸς Γρηγόριος Καισαρείας πόντου; Ἀνατόλιος Λαοδικείας, ὁ ἱερόσοφος, οὗτινος οἱ περὶ τοῦ πάσχα κανόνες ἐκφέρονται, καὶ Μαλχίων, Ἀντιοχείας ὁ ἱερώτατος, καθελοῦσα καὶ ἀποκηρύξασα Παῦλον τὸν Σαμοσατέα, μηδὲν ἧττον Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐπὶ Χριστὸν πρεσβεύοντα.

Synodus divina & ſacra provincialis, Antiochiæ collecta: (cujus præſes erat Helenus, Tarſi Epiſcopus; Theodorus Mopſveſtiæ; miraculorum effector Gregorius, Cæſareæ Ponti: Anatolius Laodiceæ, hieroſophus, cujus de Paſchate canones circumferuntur: & Malchion Antiochiæ, ſanctiſſimus) quæ depoſuit & abdicavit Paulum Samoſatenum, qui nihil aliud, quam Annas & Caiphas de Chriſto docuit. 274.

28. Mesopotamica, Archelai.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ μερικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ὑπὸ Ἀρχελάου ἐπισκόπου Καρχάρων, καὶ Διοδώρου ἱερέως, κατὰ Μάνεντος τοῦ ἐρεβώδους, καὶ Διοδωριάδου

Synodus divina & ſacra particularis, collecta in Meſopotamia ab Archelao Carcharorum Epiſcopo, & Diodoro ſacerdote: contra Manem infernalem, & Diodoriadem pres- 277.

presbyterum; quæ multis modis confutatos hoſce abdicavit.

δωρελάδου πρεσβυτέρου: ἥτις πολυτρόπως τούτους ἐλέγξασα ἀπεκήρυξε.

29. Romana, Miltiadis.

A.C. 313. Synodus divina & ſacra provincialis, collecta Romæ à Miltiade ſanctiſſimo Papa, & Marco ſanctiſſimo, & Cæciliano Carthaginis Epiſcopo, ſuper unione Epiſcoporum. Hanc igitur, ut & Arelatenſem, Conſtantinus Magnus Imperator colligi præcepit, cum ab Occidentalibus ad Orientalia loca, nunquam reverſurus diſceſſiſſet, non viſo Sylveſtro Epiſcopo in throno Romæ: Sub Miltiade enim receſſit: unde verius eſt, ut teneamus, non baptizatum ipſum eſſe Romæ, ſed Nicomediæ.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, συναθροισθεῖσα ἐν Ῥώμῃ, ὑπὸ Μιλτιάδου τοῦ ἁγιωτάτου πάπα, καὶ Μάρκου τοῦ ὁσιωτάτου, καὶ Κικιλλιανοῦ Ἐπισκόπου Καρθαγένης, ἐπὶ τῇ ἑνώσει τῶν ἐπισκόπων. Ταύτην τοίνυν, καὶ τὴν ἐν Ἀρελάτῳ, προστάξας συγκροτηθῆναι ὁ μέγας βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἀπάρας ἀπὸ τῶν ἑσπερίων ἐπὶ τὰ ἑῷα χωρία, ἀμεταστρεπτὶ ἅπασι: μὴ τεθεακὼς Σίλβεστρον ἐπίσκοπον ἐν τῷ θρόνῳ Ῥώμης, ἀλλ' ἐπὶ Μιλτιάδου ἀναχωρήσας: ὅθεν ἀληθέστερον ἐστὶ κρατεῖν, μὴ βεβαπτίσθαι αὐτὸν ἐν Ῥώμῃ, ἀλλ' ἐν Νικομηδείᾳ.

30. Arelatensis, Chresti.

314. Synodus divina & ſacra provincialis, Arelati, à Chreſto ſanctiſſimo Syracuſiorum Siciliæ & prænominato Cæciliano, Epiſcopis congregata: pro unione Epiſcoporum.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, ἐν Ἀρελάτῳ, ὑπὸ Χρήστου συναθροισθεῖσα τοῦ ὁσιωτάτου ἐπισκόπου Συρακουσίων τῆς Σικελίας, καὶ τοῦ προειρημένου Κικιλλιανοῦ ἐπισκόπου: ἐπὶ τῇ ἑνώσει τῶν ἐπισκόπων.

31. Ancyrana, Marcelli.

316. Synodus divina & ſacra provincialis, duodecim Epiſcoporum, collecta Ancyræ Galatiæ; cui præfuit Marcellus ibidem Epiſcopus, & Agricola, Cæſareæ Cappadociæ: quæ Canonicam præſcripſit emendatio-

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, δυοκαίδεκα ἐπισκόπων, συναθροισθεῖσα ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας: ἧς ἐξῆρχε Μάρκελλος τῆς αὐτῆς ἐπίσκοπος, καὶ Ἀγρικόλας Καισαρείας Καππαδοκίας: κανονι-

νικῶς τυπώσασα τὴν διόρθωσιν τῶν ἐν τῷ διωγμῷ παραπεσόντων.

dationem eorum, qui in perſecutione cecidiſſent.

32. Cæsariensis, Pontica, Vitalii.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ, εἴκοσι καὶ τριῶν ἐπισκόπων, ὧν ἐξῆρχε Βιτάλιος, συναθροισθεῖσα ἐν Καισαρείᾳ τοῦ Πόντου: περὶ τῶν ἐν τῷ διωγμῷ ἐπιθυσάντων, ἢ ἐξομωσαμένων, ἢ εἰδωλοθύτων γευσαμένων, ἢ καὶ πρὸς τὴν διαφορὰν τῆς παραβάσεως, ἀνάλογον καὶ τὴν διόρθωσιν κανονικῶς διετύπωσεν.

Synodus divina & ſancta provincialis, viginti trium Epiſcoporum, quorum præſes fuit Vitalis, collecta Cæſareæ Ponti: de iis, qui in perſecutione ſacrificaſſent, aut abjuraſſent, aut idolothyta guſtaſſent: quæ etiam ſecundum differentiam transgreſſionis, rationabilem emendationem canonicè præſcripſit. A.C. 316.

Πατρικίου Ἀραρσίου τοῦ μάκαρος, ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ: τοῦ ἐπιλεγομένου, Ὠκεανοῦ.

Patricii Ararſii ſancti, ex oratione ipſius, quæ Oceanus cognominatur.

Μελίτιον τοίνυν ἐπίσκοπον Θηβαΐδος, ἐν τῷ διωγμῷ θύσαντα, καὶ ἐπὶ μυρίοις ἑτέροις φωραθέντα ἐγκλήμασιν, ὁ μακαριώτατος Πέτρος Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, πρὶν ἢ τὸν τοῦ μαρτυρίου στέφανον ἀναδήσασθαι, καθεῖλε, καὶ τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας ἐξέωσε: καὶ Ἄρειον διάκονον, ὡς τὸ ἑτεροούσιον πρεσβεύοντα ἐπὶ τοῦ θεοῦ λόγου, καὶ τὸ, ἐξ οὐκ ὄντων, καὶ τὸ, ἦν ποτε, ὅτι οὐκ ἦν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, διακονεῖν καθάπαξ κεκώλυκε. Πέτρου δὲ ἐν κυρίῳ τελειωθέντος, Ἀχιλλᾶς διαδέχεται: καὶ Ἄρειον τῇ αἱρέσει καὶ φιλαρχίᾳ κρατούμενον, καὶ τοῖς Μελιτίου τολμήμασιν ἀντιθέως συμπράττοντα, δελεασθεὶς χειροτονεῖ πρεσ-

Meletium igitur Epiſcopum Thebaidos, qui in perſecutione ſacrificaverit, & infinitorum aliorum criminum reus fuerat deprehenſus, ſanctiſſimus Alexandriæ Epiſcopus Petrus, ante acceptam martyrii coronam depoſuerat, Chriſtique Eccleſia ejecerat: itemque Arium Diaconum, tanquam qui diverſam ſubſtantiam de DEO Verbo, atque etiam iſta, Ex non entibus, &, Erat aliquando, cùm non eſſet filius DEI & Patris aſſereret, Diaconi munere fungi omninò prohibuerat. Petro autem in Domino defuncto, Achillas ſucceſſit: qui Arium, ipſa hæreſi & dominandi cupiditate victum, & Meletii auſis nefariè cooperantem, deceptus presbyterum conſtituit, & Scho-

læ Alexandrinæ præfecit. Achilla verò non ita multò poſt ſanctè defuncto, ille Apoſtolicorum dogmatum propugnator Alexander ſucceſſit. Arius igitur, quod Alexandro prælatus non eſſet, magis jam dominandi cupiditate inſoleſcere, & abſtractis ab Eccleſia, Euzoio Diacono, Aeithale & aliis quibuſdam, contra Eccleſiam & Alexandrum, conventicula cœpit cogere: Heteroüſii doctrinam confirmare conatus. Beatiſſimus autem Alexander, cum multis ante admonitionibus uſus eſſet, ad illud tandem Apoſtolicum præceptum ſive conſtitutionem devenit, quæ jubet hæreticum hominem poſt unam & alteram admonitionem vitari: cùm quidem videret illos Scripturarum teſtimoniis omnino deſtitui.*

πρεσβύτερον, καὶ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διδασκαλείου προέστησεν. Ἀχιλλᾶν δὲ οὐ μετὰ πολὺ ὁσίως τελειωθέντα, ὁ τῶν ἀποστολικῶν δογμάτων ὑπέρμαχος Ἀλέξανδρος διαδέχεται. Ἄρειος οὖν, ὡς μὴ προχειρισθεὶς Ἀλεξάνδρου, μειζόνως τῇ φιλαρχίᾳ ἀλαζονεύεται: καὶ ἀποσπάσας τῆς ἐκκλησίας Εὐζώϊον τὸν διάκονον, Ἀειθαλᾶν, καὶ ἑτέρους τινὰς, κατὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ Ἀλεξάνδρου, φρατριάζειν ἀπήρξατο, κρατῦναι πειρώμενος τὸ ἑτερούσιον. Ὁ δὲ μακαριώτατος Ἀλέξανδρος πολλαῖς νουθεσίαις χρησάμενος, ἐπὶ τὴν ἀποστολικὴν διάταξιν ἔρχεται τὴν λέγουσαν, αἱρετικὸν ἄνθρωπον, μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ: ἰδὼν ἐκείνων καθόλου τὸ ἀνεπίγραφον.

33. Alexandrina, Alexandri.

A.C. 317. Synodus divina & ſancta, ſed particularis, (ſi ita dicendus eſt eorum, qui nuper & facile reperiebantur Epiſcoporum conventus); quæ Alexandriæ à beato Alexandro collecta abdicavit & anathemati ſubjecit, tanquam in infidelitate perſeverantes, & putredinem ſive ulcus Eccleſiæ aſſerentes, Arium, Euzoium, Achillam, Aeithalem, Lucium, Sarmatium, Julium, Menam, Arium alium, & Helladium: ipſorumque depoſitionem ubique emiſit: cui ſubſcripſerunt Epiſcopi Libyæ & Pentapolis, Syriæ & Lyciæ, Cappa-

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ, μερικὴ δὲ, ὡς φέρε εἰπεῖν ἐστὶ, τῶν προσφάτως εὑρισκομένων καὶ προχείρως ἐπισκόπων συνέλευσις: ἥτις συγκληθεῖσα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ μάκαρος, ἀπεκήρυξε καὶ ἀναθέματι καθυπέβαλεν, ὡς ἐμμένοντας τῇ ἀπειθείᾳ, καὶ σηπεδόνα τῇ ἐκκλησίᾳ προσάγοντας, Ἄρειον, Εὐζώϊον, Ἀχιλλᾶν, Ἀειθαλᾶν, Λούκιον, Σαρμάτιον, Ἰούλιον, Μηνᾶν, Ἄρειον ἕτερον, καὶ Ἑλλάδιον: καὶ τὴν αὐτῶν καθαίρεσιν πανταχοῦ ἐξαπέστειλεν. εἰς ἣν ὑπογράφουσιν ἐπίσκοποι Λιβύης, καὶ Πενταπό-

* Tit. III. 10.

Digitized by Google

τινουπόλεως, Συρίας, καὶ Λυκίας, Καππαδοκίας, καὶ Ἀσίας, καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Κωνσταντινουπόλεως. γράφει δὲ Ἄρειος τὰ συμβάντα πρὸς τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον, καὶ τὸν ἐκείνου Παλαιστίνης ὁμόφρονα καὶ συνώνυμον, οἱ ὁμονοήσαντες τῇ ἀσεβείᾳ, κατὰ Ἀλεξάνδρου, καὶ τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας δυνάμει καὶ κακουργίᾳ πολλῇ παρατάττονται. ὅθεν ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος συγκροτηθῆναι θεσπίζει τὴν σύνοδον.

Cappadociæ & Aſiæ, atque etiam Alexander Conſtantinopolis. Quæ verò acciderant, ea Arius ad Euſebium Nicomediæ & alterum Palæſtinæ, huic & conſentientem & cognominem perſcribit: qui cum in impietate idem ſentirent, contra Alexandrum & Chriſti Eccleſiam, multa vi & verſutia aciem inſtruunt: unde Chriſti amans Imperator Conſtantinus Synodum congregari præcepit.

34. Synodus Nicæna, Œcumenica Prima: CCCXVIII. Patrum.

Σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ, οἰκουμενικὴ πρώτη, τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων, συναθροισθεῖσα ἐν τῇ Νικαέων μητροπόλει, τῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας, ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι, Βίτων καὶ Βικέντιος πρεσβύτεροι, τὸν τόπον ἐπέχοντες Σιλβέστρου τοῦ πάπα Ῥώμης, καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Ἰουλίου, Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας, Μακάριος Ἱεροσολύμων, Εὐστάθιος Ἀντιοχείας, ἐκ προσώπου Μητροφάνους Κωνσταντινουπόλεως Ἀλέξανδρος πρεσβύτερος. Ὅσιος ὁ Κουρδούβης ἐπίσκοπος, καὶ Κωνσταντῖνος, ὁ ἐν χριστιανοῖς βασιλεῦσιν ἀπόστολος. Ἥτις ἁγία σύνοδος τὸ ὁμοούσιον ἐπὶ τῆς ἁγίας τριάδος ἁρμόσασα, καὶ τὸ θεῖον καὶ μυστικὸν πάσχα ὁρισαμένη, ἐξέθετο κατὰ πάσης αἱρέσεως τὸ θεουργὸν τῆς πίστεως μάθημα, Ἀρείου, Σα-

Synodus divina & ſacra, Oecumenica prima, trecentorum & octodecim divinorum Patrum, collecta Nicææ, metropoli Bithyniæ provinciæ: cui præfuerunt & præſederunt Vito & Vincentius presbyteri, locum tenentes Sylveſtri Papæ Romani, ejusque Succeſſoris Julii; Alexander, Alexandriæ; Macarius, Hieroſolymorum; Euſtathius, Antiochiæ; vice Metrophanis Conſtantinopolitani, Alexander presbyter: Hoſius, Cordubæ Epiſcopus, & Conſtantinus inter Chriſtianos Imperatores Apoſtolus. Quæ ſancta Synodus unitatem eſſentiæ divinæ, ſive τὸ ὁμοούσιον ſanctæ Trinitati accommodans, & ſanctum atque myſticum Paſcha definiens, contra omnem hæreſim, divinam fidei diſciplinam expoſuit; Arii videlicet, Sabellii, Photini, Pauli A.C. 325.

li Samoſateni, Manetis, Valentini, Marcionis, & eorum, qui cum ipſis ſentiunt. Abdicavit eadem Meletium Thebaidis Epiſcopum, una cum ordinationibus ipſius, & Nicomediæ Euſebium. Sacros etiam libros & apocryphos, hoc modo manifeſtos fecit. In domo enim Dei, inferiore loco juxta divinam menſam omnibus collocatis, Dominum invocans oravit: ut qui divinitus inſpirati eſſent, ſuperius; qui autem adulterini, inferius (quod & factum eſt) invenirentur.

Σαβελλίου, Φωτεινοῦ, Παύλου τοῦ Σαμοσατέως, Μάνεντος, Οὐαλεντίνου, Μαρκίωνος, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς. Ἀποκηρύττει δὲ καὶ τὸν τῆς Θηβαΐδος Μελίτιον, μετὰ τῶν χειροτονιῶν αὐτοῦ, καὶ τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον. Τὰς ἐνδιαθήκους βίβλους καὶ ἀποκρύφους, τοιῷδε τρόπῳ καταδήλους ποιήσασα. Ἐν γὰρ τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, κάτω παρὰ τῇ θείᾳ τραπέζῃ αὐτὰς παραθεμένη προσηύξατο, ὡς εὑρεθῆναι τὰς θεοπνεύστους ἐπάνω, τὸν κύριον ἐξαιτησαμένη, καὶ τὰς κιβδήλους, ὃ καὶ γέγονεν, ὑποκάτωθεν.

35. Cæsarienſis Palæstina, Arianorum.

A.C. 334. Alexandro vero Papa Alexandriæ, quinto poſt menſe, quam Nicæa domum reverſus eſſet, ad Dominum digreſſo, Athanaſius præſulatum merito accepit. Quos autem prius nominavimus falſæ doctrinæ aſſertores, cum hoc reſciviſſent, vehementer perturbati ſunt: quod jam ante, qualis hic vir eſſet, ipſo uſu didiciſſent; eumque tanquam homicidam, Chriſti amanti Imp. Conſtantino detulerunt: & ut Synodus contra ipſum Cæſareæ Palæſtinæ inſtitueretur, incitarunt. Cum autem Athanaſius, ut qui epiſcopum illius loci jam olim, & ſibi & veritati expertus eſſet infenſiſſimum, ibi non compareret: furioſa hæc, re infecta, diſſoluta eſt Synodus.

Ἀλεξάνδρου τοίνυν τοῦ πάπα Ἀλεξανδρείας μετὰ πεντεμηναῖον χρόνον τοῦ ἀναστρέψαι ἀπὸ Νικαίας, πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, Ἀθανάσιος τὴν προεδρίαν ἀξίως εἰσδέχεται. Οἱ δὲ προῤῥηθέντες κακόδοξοι μεμαθηκότες, μεγάλως ἐτάκησαν, πείρᾳ τὸν ἄνδρα γινώσκοντες, καὶ ὡς φόνιον τῷ φιλοχρίστῳ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ τοῦτον ἀναδιδάξαντες, ἐν Καισαρείᾳ Παλαιστίνης σύνοδον κατ᾽ αὐτοῦ γενέσθαι παρώτρυναν. Ἀθανασίου γοῦν ἐκεῖσε μὴ παραγενομένου, καὶ τὸν αὐτῆς ἐπίσκοπον προδήλως αὐτῷ ἐκ πάλαι καὶ τῇ ἀληθείᾳ χρηματίσαντος δυσμενέστατον, ἡ μανικὴ ἄπρακτος διελύετο σύνοδος.

36. Tr-

36. Tyria, Eorundem.

Ὅθεν καὶ μᾶλλον οἱ ἀσεβεῖς κακουργοῦσι, καὶ τὸν θυμὸν τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως ἀνάπτουσι, κατὰ τοῦ πολυάθλου Ἀθανασίου, συνοδικῶς ἐν Τύρῳ κριθῆναι παρασκευάζουσι διαπέξασθαι. Εὐσέβιος δὲ ὁ Νικομηδείας, ταῖς πιθανολογίαις βουκολήσας τὸν αὐτοκράτορα, ὡς ἐν πέξει θέας τῶν παρὰ τῆς μακαρίας Ἑλένης πρὸς δόξαν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν οἰκοδομηθεισῶν ἐκκλησιῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, (προεχουσῶν πολλῶν θεαμάτων, ὧν τὰ μεγέθη Ἑλλήνων παῖδες ἱστορίαις παραδεδώκασιν) ὀχήματι ἐπιβὰς, καὶ ἀριθμὸν πλείστων ἐπισκόπων, καὶ συγκλητικῶν λογάδων ἐπισυρόμενος, τὴν Τύρον κατέλαβεν, Ἀθανασίῳ πραγματευόμενος τὴν ἐκβολὴν καὶ καθαίρεσιν: καὶ σύνοδον συκοφαντίας ἀνάμεστον, κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, καὶ Ἀθανασίου τοῦ μακαρίου, ἐν αὐτῇ συνεκρότησε, πόρνην παραστησάμενος τῷ ἀθῴῳ κατήγορον. Ἀθανασίου δὲ τὴν σκευὴν διὰ Τιμοθέου πρεσβυτέρου καθολικῶς διελέγξαντος, ἐπὶ τὴν ἐκκοπὴν τῆς χειρὸς Ἀρσηνίου τοῦ Μελιτιανῶν διακόνου. * πλὴν καὶ ἐν τούτῳ συκοφάντας αὐτοὺς παραστήσας ὁ μακάριος Ἀθανάσιος, διὰ τῶν δύο χειρῶν Ἀρσηνίου τῆς ἀποδείξεως, οὐκ ἐδυσώπησεν αὐτοὺς λωφῆσαι τοῦ λυσσώδους φρονήματος, ἀλλ᾽ ὑπ᾽ αὐτῶν ἀναθεματίζεται, καὶ ὡς κακοῦργος ἐκ-

Unde impii hi deteriora moliuntur, & pii Imperatoris animum accendunt contra ſtrenuum illum Athanaſium; & ut Synodice in Tyro judicetur, mandatum impetrant. A.C. 335. Euſebius autem Nicomedienſis blandis ſermonibus Imperatore decepto, & ſub prætextu viſendarum à beata Helena ad gloriam JESU CHRISTI veri DEI noſtri Hieroſolymis exſtructarum Eccleſiarum, (quæ multa ſpectatu habebant digniſſima, quarumque magnitudines Græci hiſtoriis tradiderunt) vehiculo aſcenſo, & numero plurimorum Epiſcoporum, primariorumque Senatorii ordinis ad ſe attracto, Tyrum tenuit, Athanaſio ejectionem & depoſitionem molitus; Synodumque calumniis refertam contra divinum Symbolum & beatum Athanaſium ibi coëgit: ſcortum ſiſtens, à quo innocens accuſaretur. Cum autem Athanaſius ſubornationem hanc, per Timotheum presbyterum manifeſtiſſimè redarguiſſet; ad exciſionem manus Arſenii, Meletianorum diaconi ſunt converſi. Sed licet hac etiam in re calumniatores ipſos eſſe beatus Athanaſius oſtenderit, utraque Arſenii manu demonſtrata: non tamen pudorem eis incuſſit, ut à rabioſo propoſito deſiſterent: ſed ab ipſis anathemate notatus, & tanquam maleficus eſt ejectus; Arius vero

Digitized by Google

vero & Euzoïus in communionem ſunt recepti. Athanaſius autem iſta adverſus ſe deſignari animadvertens, fuga arrepta, Conſtantinopolim ad Chriſti-amantem Imperatorem ſeſe confert: & Sycophantias ipſorum exponit.

ἐκβάλλεται, Ἄρειος δὲ καὶ Εὐζώϊος εἰς κοινωνίαν εἰσδέχονται. Ἀθανάσιος μέντοι τὰ καθ' αὐτοῦ θεασάμενος, φυγὰς ἐν Κωνσταντίνου πόλει πρὸς τὸν φιλόχριστον βασιλέα καταντήσας: τὰς τῶν συκοφαντίας αὐτῶν ἐξηγούμενος.

37. Mareotica, Eorundem.

A.C. 335. Qui vero cum Euſebio erant, ad inſpicienda Hieroſolyma, & ad Encænia ſeſe convertunt; Nicææ autem Theognium, & Perinthi Theodorum, Narciſſum & Marin, una cum ſocietate idem ſentiente, contra pium Athanaſium in Mareotidem emittunt, quæ à vicina palude, Maria dicta, nomen habet. Eſt enim hic tractus: Ægyptus, Thebais ſuperior & inferior, Mareotis, Augaſis, Marmarica, Libya, Pentapolis, Africa, Barbaria, Bæotia, Gadeira, Oceanus. Theognius igitur in Mareotide, una cum conventiculo illo impio conſiſtens, Iſchyrionem à ſemetipſo electum Mareotidis Epiſcopum, accuſatorem divini Athanaſii, in illa Synodo conſtituit: contra abſentem objecta crimina, tanquam certa recipiens.

Οἱ δὲ περὶ τὸν Εὐσέβιον, ἐπὶ τὴν θέαν τῶν Ἱεροσολύμων χωροῦντες, καὶ τὰ ἐγκαίνια, τὸν Νικαίας Θεόγνιον, καὶ τὸν Περίνθου Θεόδωρον, Νάρκισσον καὶ Μάριν Χαλκηδόνιον, μετὰ συμμορίας ὁμόφρονος, κατὰ τοῦ θεόφρονος Ἀθανασίου ἐν τῷ Μαρεώτῃ ἐξέπεμψαν, ᾧ τινι ἐκ τῆς πλησιοχώρου λίμνης, καλουμένης Μαρίας, πρόσκειται τὸ ἐπώνυμον. ἔστι γὰρ ἀκολούθως οὕτως. Αἴγυπτος, Θηβαῒς ἡ ἄνω καὶ κάτω, Μαρεώτης, Αὔγασις, Μαρμαρικὴ, Λιβύη, Πεντάπολις, Ἀφρικὴ, Βαρβαρία, Βοιωτία, Γάδειρα, Ὠκεανός. Θεόγνιος τοίνυν ἐν τῷ Μαρεώτῃ μετὰ τοῦ συνεδρίου τῆς ἀσεβείας γενόμενος, Ἰσχυρίωνα τὸν αὐτοχειροτόνητον Μαρεώτου ἐπίσκοπον, κατήγορον τοῦ θεοφόρου Ἀθανασίου, ἐν τῇ παρ' αὐτοῖς συνόδῳ προεστήσατο, κατ' αὐτοῦ μὴ παρόντος δεχόμενος τὰ ἐγκλήματα βέβαια.

38. Antiochena, Eorundem.

A.C. 341. Neque hoc ſolum, ſed & Nicomedienſis Euſebius poſt ſpectata Hieroſolyma & Encænia ibi celebrata, Antiochiam ſeſe confert, &

Οὐ μὴν δὲ, ἀλλὰ καὶ ὁ Νικομηδείας Εὐσέβιος, ἀπάρας μετὰ τὴν θέαν, καὶ τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις ἐγκαίνια, ἐπὶ τὴν Ἀντιόχειαν παραγίνεται,

Sy- καὶ

Digitized by Google

καὶ σύνοδον κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, καὶ Εὐσταθίου συνέστησε τοῦ μακαρίου. πλέξας Σαβελλισμὸν αὐτῷ καὶ μοιχείαν, δι' ὧν καθαίρεσιν ἐψηφίσατο, καὶ ἐκ τοῦ βασιλέως κατάκρισιν ἐξορίας ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ παρεσκεύασε. Μόνον τοῦ ἑταιρικοῦ γυναίου ἔχοντος ἐν ἀγκάλαις τὸ βρέφος, καὶ Εὐσταθίου εἶναι διομνυμένου, τοὺς ὅρκους λήθῃ καλύψαι οὐκ ἴσχυσε. Τούτου γὰρ καὶ μακροτάτῃ κλινοβατείᾳ περιπεσόντος, κλῆρος καὶ λαὸς ἐξαγορεύοντος ἤκουον, ἣν παρὰ τῶν αἱρετικῶν χρυσίου κατὰ τοῦ μακαρίου Εὐσταθίου ποσότητα ἔλαβε, ἐπὶ τῶν ὅρκων φάσκοντος μὴ διαμαρτεῖν, ὡς ἔοικε, τοῦ ὀνόματος, Εὐσταθίου σπέρμα τοῦ χαλκέως, τοῦ ἐπιδειχθέντος βρέφους καὶ καθάπαξ ὑπάρχοντος.

Synodum contra divinum ſymbolum & beatum Euſtathium inſtituit, Sabellianiſmum ipſi objiciens, & adulterium, propter quæ depoſitionem illi decernit, & ab Imperatore condemnationem exilii in Illyrico præparat. Verumtamen meretricia illa muliercula, quæ in ulnis infantem habuerat, & Euſtathii eum eſſe dejeraverat, juramenta oblivione involvere non potuit. Cum enim in longiſſimam cubationem ex morbo incidiſſet; clerus & populus confitentem audiverunt, quantam ab hæreticis contra beatum Euſtathium auri ſummam accepiſſet: de juramento autem affirmantem, ſe non aberraſſe à nomine, cum Euſtathii ærarii omnino fuerit infans demonſtratus.

39. Constantinopolitana, Eusebianorum.

Οἱ γοῦν περὶ τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον, καὶ οἱ ἐν τῷ Μαρεώτῃ, ἐλθόντες εἰς τὸ Βυζάντιον, εὗρον τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον, Κωνσταντῖνον τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα αἰτούμενον, ἐπὶ τῇ ἐν Τύρῳ συκοφαντίᾳ κανονικὴν γενέσθαι ἐπὶ τοῖς διαβλήτορσιν ἐπεξέλευσιν, καὶ πρὸς τοὺς ἑαυτῶν φωλεοὺς καταπλήξαντες οἱ ἀνήμεροι θῆρες κατέδυσαν. Εὐσέβιος δὲ ἀναιδῶς φρυαττόμενος κατ' αὐτοῦ ὄνομα *φέροντος ἐπισκόπου, τέσσαρας συκοφάντας παρέστησεν, οἱ περὶ σιτομετρίου, καὶ τῶν λοιπῶν ὅρκοις τοὺς λοιδο-

Euſebius igitur Nicomedienſis, & qui in Mareote convenerant, A.C. 341.
Byzantium cum veniſſent, ſanctum Athanaſium invenerunt, qui à piiſſimo Imperatore canonicam vindictam inſtitui peteret in delatores ſuos, propter calumniam illam in Tyro: quamobrem ad ſua luſtra immites illæ beſtiæ metu perculſæ deſcenderunt. Euſebius autem impudenter inſurgens contra cognominem ſibi Epiſcopum, quatuor calumniatores exhibuit, qui de procuratione annonæ & reliquis, jurejurando ca-

* φέροντας, contra ipſum, nomen gerentes Epiſcopi.

calumnias confirmantes, Imperatori perſvaſerunt, ut quæ contra celebrem Athanaſium afferebantur, Conſtantinopoli Synodice examinarentur. Quod & factum eſt: conſeſſu Hæreticorum, omnem contra ſacrum Symbolum movente lapidem, & Athanaſium innocentem Treviros Galliæ exilio condemnante. Sanctum etiam Cimaten & Euphraten Antaradi, Euprepium Adrianopolis, & Lucium confeſſorem, qui in vinculis mortuus eſt, & Marcellum Ancyræ, tanquam homini-cultorem, deponente.

λοιδορίας ἐκύρωσαν, τὸν βασιλέα συνοδικῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει τὰ κατὰ τὸν ἀοίδιμον πείσαντες Ἀθανάσιον ἐξετασθῆναι. Ὃ καὶ γέγονεν, συνεδρίου αἱρετικῶν κατὰ τοῦ ἁγίου συμβόλου πάντα λίθον κινήσαντος, καὶ Ἀθανάσιον τὸν ἀνεύθυνον, εἰς Τρίβεριν τῆς Γαλλίας ἐξόριστον κατακρίναντος, σὺν τὸν ὅσιον Κιματὴν, καὶ Εὐφρατὴν Ἀνταράδου, Εὐπρέπιον Ἀδριανουπόλεως, καὶ Λούκιον τὸν ὁμολογητὴν, ὃς τελευτᾷ ἐν ταῖς ἁλύσεσι, καὶ Μάρκελλον τὸν Ἀγκύρας, ὡς ἀνθρωπολάτρην, καταίραντος.

40. Constantinopolitana, Constantii.

A.C. 340. Conſtantinus igitur Chriſtianus Imperator,* poſteaquam exilio Athanaſium multaſſet, Nicomediam veniens, cum in ægritudinem incidiſſet, baptizatus eſt: & cum jam ad Dominum peregrinaturus eſſet, teſtamento facto, revocari ab exilio divinum Athanaſium juſſit; & Conſtantinum quidem & Conſtantem filios ſuos, Orientalium Romanorum, Roma relicta, imperium retinere: Conſtantium autem ab Antiochia Romam ſimiliter proficiſci. Sed teſtamento ab Euſtathio presbytero & curatore, qui Arianis occultè favebat corrupto: Conſtantius Imperator Orientis renunciatur, & cum fratres ipſius orthodoxi eſſent, ſolus ipſe in Arianorum

Κωνσταντῖνος μὲν οὖν, ὁ ἐν Χριστιανοῖς βασιλεῦσιν, ἀπόστολος διὰ τῆς ἐξορίας τὴν σωτηρίαν Ἀθανασίῳ πραγματευσάμενος, ἐλθὼν ἐπὶ Νικομήδειαν, καὶ ἀσθενείᾳ περιπεσὼν, ἐβαπτίσατο: καὶ μέλλων ἐκδημεῖν πρὸς τὸν κύριον, ἐν διαθήκαις ἀνακληθῆναι τῆς ἐξορίας θεσπέσιον διετύπωσεν Ἀθανάσιον. Κωνσταντῖνον καὶ Κώνσταντα τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, τῶν ἑῴων Ῥωμαίων, ἐκ Ῥώμης ἀπάραντας, τῆς βασιλείας ἀντέχεσθαι, καὶ Κωνστάντιον ἀπὸ Ἀντιοχείας εἰς Ῥώμην, ὁμοίως ἀντιπορεύεσθαι. Ἀλλὰ τῆς διαθήκης φαλσευθείσης ὑπὸ Εὐσταθίου τοῦ πρεσβυτέρου καὶ ἐπιτρόπου κεκρυμμένου Ἀρειανοῖς χρηματίζοντος, Κωνστάντιος βασιλεὺς τῆς Ἑῴας ἀναγο-

* Inter Chriſtianos Imperatores Apoſtolus, cum per exilium ſalutem Athanaſio procuraſſet.

ναγορεύε). καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ὀρθοδοξούντων, μόνος εἰς τὸ Ἀρειανικὸν κατωλίσθησε φρόνημα. Εὐθὺς γὰρ οἱ περὶ τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον, αὐτῷ κατὰ τοῦ μακαριωτάτου Παύλου προσέρχονται, σὺν πολλαῖς διαβολαῖς καὶ τοῦτο φαίνοντες, ὡς δίχα τῆς σῆς, βασιλεῦ, διαγνώσεως, Ἀλεξάνδρου τελειωθέντος, εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ἑαυτὸν ἐνεκαθίδρευσεν. Ὁ δὲ συνέδριον αἱρετικῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκροτηθῆναι κατὰ τοῦ θείου συμβόλου διαταξάμενος, Παῦλον τὸν ὁμολογητὴν ἐκβληθῆναι τῆς ἐκκλησίας ἐκέλευσε, καὶ ἀντεισαχθῆναι πρώην Βηρύτου, Νικομηδείας Εὐσέβιον.

norum ſenſum prolapſus eſt. Confeſtim enim, qui cum Euſebio Nicomedienſi faciebant, ipſum contra ſanctiſſimum Paulum accedunt, cum multis calumniis, & hoc deferentes: ſine tuo, Imperator, decreto, Alexandro mortuo, in ſolium Conſtantinopolis ſeipſum collocavit. Ille autem conſeſſum Hæreticorum Conſtantinopoli, contra divinum Symbolum congregari præcipiens, Paulum confeſſorem ex Eccleſia ejici, ejusque loco pridem Beryti, tunc autem Nicomediæ Epiſcopum Euſebium introduci juſſit.

41. Antiochena, Arianorum.

Σύνοδος αἱρετικὴ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, τῶν ἐνενήκοντα καὶ ἑπτὰ ἐπισκόπων συνελθόντων: λόγῳ μὲν καὶ προφάσει τῶν ἐγκαινίων τῆς Κωνσταντιανικῆς ἐκκλησίας, ἑνὸς ὑπαρχούσης τῶν θεαμάτων, σκοπῷ δὲ καὶ πράγματι κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, καὶ τοῦ Ἀθανασίου τοῦ γενναιόφρονος: ὥσπερ ἐξῆρχον ὁ Νικομηδείας Εὐσέβιος, καὶ Παλαιστίνης Ἀκάκιος, καὶ Καισαρείας Καππαδοκίας Διάνιος, Ἀστέριον ἔχων τὸν Καππαδόκην φιλόσοφον. Οἳ καὶ τὸ ἅγιον μεταποιήσαντες σύμβολον, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γρηγόριον ἐξαπέστειλαν, ὅστις ἐπιστάς, σὺν τετρακισχιλίοις ὁπλίταις τὸν μακά-

Synodus hæretica Antiochiæ Syriæ, nonaginta ſeptem Epiſcoporum, qui verbo quidem & prætextu propter initiationem Eccleſiæ Conſtantinianæ, quæ inter ſpectacula præcipuum obtinebat locum, ſcopo autem & re ipſa contra divinum Symbolum, & generoſa mente præditum Athanaſium convenerant. Ei præfuerunt Nicomediæ Epiſcopus Euſebius, & Palæſtinæ Acacius, Cæſariæ Cappadociæ Dianius, Aſterium habens Cappadocem Philoſophum. Qui & ſacrum commutantes Symbolum, Alexandriam Gregorium emiſerunt, qui cum quatuor millibus armatorum A.C. 341.

beatum Athanaſium perſecutus eſt, & ipſe corrumpere Eccleſiam feſtinavit. Qui igitur cum Euſebio erant Ariani, cum in Synodo ſuperiores eſſent, quanquam ei Orthodoxi quoque intereſſent, divinum Paſcha ſecundum Nicænam Synodum definiverunt, & canones, qui jam circumferuntur, expoſuerunt.

ριον Ἀθανάσιον ἐξεδίωξεν· καὶ αὐτὸς λυμαίνεσθαι τὴν ἐκκλησίαν κατέσπευσεν. Οἱ γοῦν περὶ Εὐσέβιον Ἀρειανοὶ, τῆς Συνόδου κρατοῦντες, κἂν ὑπῆρχον ἐν αὐτῇ καὶ ὀρθόδοξοι, τὸ θεῖον πάσχα κατὰ τὴν ἁγίαν ἐν Νικαίᾳ ὁρίζουσι σύνοδον, καὶ τοὺς ἐμφερομένους ἤδη κανόνας ἐξέθεντο.

42. Antiochena alia, Eorundem.

A.C. Paulum igitur & Athanaſium,
344. beatus Papa Julius, & Conſtans piiſſimus Imperator, Romæ cum vidiſſent, ſua eis ſolia reddiderunt. Quapropter qui diverſum ſentiebant, rurſus Antiochiæ contra divinum Symbolum congregantes Synodum, Paulum & Athanaſium depoſuerunt; multis etiam Julium inceſſentes, quod non bene contra ipſos canones conſtituiſſet.

Παῦλον τοίνυν ἐν Ῥώμῃ, καὶ Ἀθανάσιον ὁ μακάριος πάπας Ἰούλιος, καὶ Κώνστας ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς θεασάμενοι, * καὶ οἰκείους θρόνους ἀποδεδώκασι. διόπερ οἱ ἑτερόδοξοι, καὶ αὖθις ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τοῦ θείου Συμβόλου συναθροίσαντες σύνοδον, Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον ἀπεκήρυξαν, καθαψάμενοι πλεῖστα Ἰουλίου, ὡς μὴ καλῶς αὐτοὺς ἀντικανονίσαντος.

43. Antiochena rursus alia, Eorundem.

Conſtante ergo & Julio propter ſanctum Symbolum auxilia ſua cum illius (Symboli) profeſſoribus conjungentibus, vera & ſalutaris fides augebatur. Unde & phalanx Hæreticorum rurſus Antiochiæ contra divinum Symbolum confluens, Photinum & Sabellium, & Marcellum Ancyræ anathemate notavit, & Romam definitionem exponens fidei ablegavit, quam tamen occidentales & Julius non admiſerunt.

Κώνσταντος γοῦν καὶ Ἰουλίου διὰ τὸ ἅγιον Σύμβολον τοῖς αὐτῶν συμμαχούντων συνίστορσιν, ἡ ἀληθὴς σωτήριος πίστις ηὐξάνετο. Ὅθεν καὶ φάλαγξ αἱρετικὴ πάλιν ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τοῦ θείου Συμβόλου συῤῥέουσα, Φωτεινὸν καὶ Σαβέλλιον, καὶ Μάρκελλον Ἀγκύρας, ἀνεθεμάτισε, καὶ εἰς Ῥώμην ὅρον ἐκτιθεμένη τῆς πίστεως ἐξαπέστειλεν, ὃν οἱ ἑσπέριοι καὶ Ἰούλιος οὐ προσήκαντο.

44. Sar-

Digitized by Google

44. Sardicensis, Orthodoxa.

Κώνστας δὲ ὁ θειότατος, Κωνστάντιον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ θεασάμενος εὐριπόφρονα, καὶ τοῖς Ἀρειανοῖς χαριζόμενον, δηλοποιεῖ σύνοδον ἁγίαν, ἐν Σαρδῇ τῇ μητροπόλει τῶν Ἰλλυρικῶν καὶ Δακῶν ἀθροισθεῖσαν, ἐξετάσαι τὰ κατὰ Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον. ἐν ᾗ συνῆλθον ἀπό τε Ῥώμης, καὶ τῶν Σπανιῶν, Γαλλίας, Ἰταλίας, Καμπανίας, Ἀφρικῆς, Σαρδινίας, Δαρδανίας, Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Παιονίας, Μυσίας, Ἀχαΐας, Ἠπείρου, Θρᾴκης, Εὐρώπης, Ἀσίας, Καρίας, Βιθυνίας, Ἑλλησπόντου, Φρυγίας, Πισιδίας, Καππαδοκίας, Εὐξείνου Πόντου, Κιλικίας, Φρυγίας ἄλλης. Παμφυλίας, Λυδίας, νήσων Κυκλάδων, Αἰγύπτου, Θηβαΐδος, Λιβύης, Γαλατίας, Παλαιστίνης, Ἀρραβίας, ο καὶ ϛ λογάδες ἐπίσκοποι, ὧν ἐξῆρχον, Ὅσιος Κουρδούβης ἐπίσκοπος, Ἀβραμιαῖος, καὶ Πρωτογένης ὁ ταύτης ἀρχιεπίσκοπος. Ἡ τὸ ὑγιὲς τρανώσασα μάθημα, προσεδέξατο Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον, εἰς παντελῆ καθαίρεσιν Γρηγόριον τὸν Ἀλεξανδρείας ἀποκηρύξασα, Κυντιλιανὸν Γάζης, καὶ τὸν Ἀγκύρας Βασίλειον, μὴ κοινωνεῖν αὐτοῖς, καὶ ἐπισκόπους οὐκ ὀνομάζεσθαι παρὰ παντὸς πιστοῦ κρίνασα, ὡς τυραννικῶς τῶν θρόνων κρατησάντων. Θεόδωρον δὲ τὸν

Conſtans vero diviniſſimus, cum fratrem Conſtantium Euripi inſtar mutabilem eſſe, & Arianis gratificari animadverteret; Synodum ſanctam Sardicam indicit, metropolin Illyriorum & Dacorum, ut Pauli & Athanaſii cauſam examinarent. In ea convenerunt Roma, ex Hiſpaniis, Gallia, Italia, Campania, Africa, Sardinia, Dardania, Macedonia, Theſſalia, Pæonia, Myſia, Achaja, Epiro, Thracia, Europa, Aſia, Caria, Bithynia, Helleſponto, Phrygia, Piſidia, Cappadocia, Ponto Euxino, Cilicia, Phrygia altera, Pamphylia, Lydia, Inſulis Cycladibus, Ægypto, Thebaide, Libya, Galatia, Palæſtina, Arabia, ſexagintaſex primores Epiſcopi; quibus præerant Hoſius Cordubæ Epiſcopus, Abramiæus, & Protogenes Sardicæ Archiepiſcopus. Hæc ſanam illuſtrans doctrinam, Paulum & Athanaſium recepit, perpetuaque depoſitione notavit Gregorium Alexandriæ, Quintilianum Gazæ, & Ancyræ Baſilium; decernens ne quis eis communicaret, neve à quoquam fideli Epiſcopi nominarentur, tanquam qui tyrannice ſedes ſuas occupaſſent: Theodorum vero Heracleæ & Palæſtinæ

A.C. 347.

Acacium, Stephanum Antiochiæ, & Syngidoni Iſaacium, Menophantem Epheſi, & Mydæ *Valentem abdicavit ſolùm, & Ciliciæ Georgium: quos poſt mortem abjecit, cùm comperiſſet, eos pridem ab Alexandro Conſtantinopolis condemnatos fuiſſe.

τὸν Ἡρακλείας καὶ Παλαιστίνης Ἀκάκιον, Στέφανον Ἀντιοχείας, καὶ τὸν Συγγιδόνου Ἰσαάκιον, Μηνόφαντον Ἐφέσου, καὶ τὸν Μύδας Οὐάλεντα, ἀπεκήρυξε μόνον, καὶ τὸν Κιλικίας Γεώργιον: οὓς τινας μετὰ θάνατον ἀπεβάλλετο, παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἀλεξάνδρου καταδίκους τὸ πρὶν ἐξιχνεύσασα.

45. Philippopolitana, Arianorum.

A.C. 347. Ariani igitur propter Paulum & Athanaſium ſciſſione facta, conventiculum aliud Philippopoli Epiſcoporum ſexaginta fecerunt: & infami definitione expoſita, Paulum & Athanaſium abdicarunt.

Οἱ γοῦν Ἀρειανοὶ διὰ τὸν Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον ἀποσχίσαντες, παρασύναγμα ἐν Φιλιππουπόλει ἐπισκόπων ἑξήκοντα ἐποιήσαντο, καὶ δύσφημον ὅρον ἐκθέμενοι, Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον ἀπεκήρυξαν.

46. Cordubensis, Hosii.

347. Quapropter Cordubæ Epiſcopus ſanctiſſimus Oſius Synodum divinam & ſanctam Epiſcoporum ſua in civitate convocans, divinitus expoſitam illuſtravit doctrinam, condemnans eosdem, quos Sardicenſis abdicaverat Synodus, & quos ea abſolverat, recipiens.

Διόπερ Κουρδούβης ἐπίσκοπος ὁ πανόσιος σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν, ἐπισκόπων ἐν τῇ οἰκείᾳ πόλει προσκαλεσάμενος, τὸ θεουργὸν ἐτράνωσε μάθημα: κατακρίνας οὓς ἡ Σαρδικὴ ἀπεκήρυξε σύνοδος, καὶ οὓς πάλιν ἐδικαίωσε, προσδεξάμενος.

47. Antiochena, Arianorum.

347. Verum & piiſſimus Conſtans, Paulum & Athanaſium defendens, Reverendiſſimos duos Epiſcopos, Euphraten & Vincentium nominatos, & cum illis Chriſti-amantem ducem Salinum Roma Antiochiam ad fratrem Conſtantium miſit. Stephanus vero impius Antiochiæ Epiſcopus hæreticorum conſeſſum ca-

Ἀλλὰ καὶ ὁ εὐσεβέστατος Κώνστας, εἰς Ἀντιόχειαν ἐκ Ῥώμης πρὸς Κωνστάντιον τὸν ἴδιον ἀδελφὸν, ἐκδικῶν Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον, ἐξαπέστειλε δύο αἰδεσιμωτάτους ἐπισκόπους, καλουμένους Εὐφράταν καὶ Βικέντιον, μεθ' ὧν καὶ τὸν φιλόχριστον στρατηγέτην, ὀνομαζόμενον Σαλῖνον. Στέφανος δὲ ὁ ἄθεος, ὁ Ἀντιο-

* Murſæ.

λοχείας ἐπίσκοπος, αἱρετικῶν συνέδριον συκοφαντίας μεστὸν ποιησάμενος, χαμαιτύπην διά τινος νεανίου, νυκτὸς πρὸς τοὺς εὐλαβεῖς ἐπισκόπους Ῥωμαίων εἰσήγαγεν. ὅπερ Σάλινος ῥᾳδιουργηθὲν ὑπὸ Στεφάνου διήλεγξε. Διὸ ἡ συναχθεῖσα σύνοδος καθελοῦσα Στέφανον Ἀρειανόν, Λεόντιον ἀντιχειροτόνησεν, ἐκτομίαν αὐτόχειρα. Ὃς τὸν ΚΑΙ σύνδεσμον ἐπὶ τῆς τοῦ υἱοῦ δοξολογίας τινὰς τιθέντας ἐνσημηνάμενος, καὶ τὴν ΔΙΑ ἄλλους πρόθεσιν, ἑτέρους τὴν ΕΝ τῷ πνεύματι προσαρμόζοντας: σιγῇ τὸ πλῆθος τῆς δοξολογίας ἐπλήρου, μόνον ἐκφωνῶν, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

calumniis plenum efficiens, ſcortum per quendam juvenem noctu ad venerandos Epiſcopos Romanorum introduxit, id quod Salinus à Stephano aſtu procuratum fuiſſe redarguit. Quapropter quæ convocata fuerat Synodus, Stephanum Arianum depoſuit, ejusque in locum Leontium ſubſtituit, qui ſua ſe manu caſtraverat. Is cum animadvertiſſet, quosdam in doxologia Filii, pro conjunctione Et, præpoſitionem Per ponere; alios vero præpoſitionem aliam In, Spiritui Sancto accommodare, ſilentio finem doxologiæ complevit, tantummodo pronuncians, In ſæcula ſæculorum.

48. Hierosolymitana, Orthodoxa.

Κωνσταντίνου οὖν τοῦ φιλοχρίστου διὰ Σαλίνου Κωνσταντίῳ πόλεμον ἀπειλήσαντος, εἰ Παύλῳ καὶ Ἀθανασίῳ τοὺς ἰδίους θρόνους ἀποδοῦναι διαναβάλλοιτο, σύνοδος θεία καὶ ἱερὰ τοπικὴ ἐν Ἱεροσολύμοις ἠθροίζετο, Μάξιμον τὸν ὁμολογητὴν καὶ Μακάριον ἐκ τοῦ πάλαι διωγμοῦ, ἀγκύλην καὶ ὀφθαλμόν, καὶ τὸν δεξιὸν μηρὸν ἀφῃρημένον, ἔξαρχον τῆς ἁγίας πόλεως ἀρχιεπίσκοπον ἔχουσα, ἣ τὸ σωτηριῶδες μάθημα βεβαιώσασα, Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον προσεδέξατο.

Cum igitur Conſtantinus Chriſti-amans per Salinum Conſtantio bellum minatus eſſet, ſi Paulo & Athanaſio ſuos thronos reddere differret; Synodus divina & ſancta provincialis Hieroſolymis congregabatur, Maximum confeſſorem & Macarium, qui ſuperiore perſecutione, axillam & oculum, & femur dextrum amiſiſſet, ſanctæ civitatis archiepiſcopum præſidem habens: quæ ſalutarem doctrinam confirmans, Paulum & Athanaſium ſuſcepit. A.C. 350.

49. Hierosolymitana, Arianorum.

Ἀθανασίου γοῦν καὶ Παύλου τιμίως

Athanaſio igitur & Paulo honorificè 350.

ed by Google

rifice ad ſua ovilia proficiſcentibus, impietatis anteſignani, Synodum Hieroſolymis hæreticam coëgerunt, & confeſſorem quidem Maximum abjecerunt, catecheten autem Cyrillum tanquam Arianum elegerunt, quem tamen ſub Damaſo Romæ, & ſub Nectario Conſtantinopoli celebratæ Synodi multis efferunt laudibus, & Acacius Cæſareæ Philippi, Euſebii Pamphili diſcipulus & ſucceſſor, propter primatum, ſede hac exegit.

μίως πορευομένων πρὸς τὰ ἴδια ποίμνια, τῆς ἀσεβείας οἱ πρόμαχοι, Σύνοδον ἐν Ἱεροσολύμοις αἱρετικὴν συνεκρότησαν, καὶ τὸν μὲν ὁμολογητὴν ἀπεβάλλοντο Μάξιμον, τὸν δὲ κατηχιστὴν ὡς Ἀρειανὸν ἐχειροτόνησαν Κύριλλον. ὃν ἡ ἐπὶ Δαμάσου ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἡ ἐπὶ Νεκταρίου ἐν Κωνσταντινουπόλει, πολλοῖς ἐπαίνοις ἐξαίρουσι Σύνοδοι, καὶ Ἀκάκιος ὁ Καισαρείας τῆς Φιλίππου, Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου φοιτητὴς καὶ διάδοχος, χάριν πρωτείων τοῦ θρόνου τούτου ἐξήγαγεν.

50. Sirmiensis, Arianorum.

A.C. Cum autem Magnentius ſeditio-
351. nem moviſſet, & beatum Conſtantem percuſſiſſet; ea re cognita Conſtantius Gallum quidem fratrem Juliani apoſtatæ, Cæſarem deſignatum, Orientis curam juſſit gerere: ipſe autem maximo cum exercitu per Europam peragravit, hoſtes ſubigens, & Eccleſiis turbas inſerens haud parvas. Unde & Synodum mandat Hæreticam in Syrmio congregari, prætextu quidem Photini Epiſcopi illius loci, qui Homini-cultor eſſet & inſipiens; revera autem contra divinum ſymbolum & Athanaſium generoſa mente præditum. Ea definitionem fidei expoſuit impiam, quæ vetarat Naturam aut Subſtantiam de Deo prædicari. Definitionem illam ajunt, ſub Juliano apoſtata, a Marco Are-

Ἀντάραντος οὖν Μαγνεντίου, καὶ τὸν μακάριον Κώνσταντα πατάξαντος, μεμαθηκὼς ὁ Κωνστάντιος, Γάλλον μὲν τὸν ἀδελφὸν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ἀναγορεύσας Καίσαρα, τῶν ἑῴων ἐκέλευσε φροντίζειν. Αὐτὸς δὲ μετὰ μεγίστης δυνάμεως διὰ Εὐρώπης ἐχώρησε, τοὺς πολεμίους χειρούμενος, καὶ ταῖς ἐκκλησίαις κλόνον προσφέρων οὐ μέτριον. Ὅθεν καὶ κελεύει Σύνοδον αἱρετικὴν ἐν Συρμίῳ ἀθροίζεσθαι, προφάσει μὲν Φωτεινοῦ τοῦ ἐπισκόπου αὐτῆς, ὄντος ἀνθρωπολάτρου καὶ ἄφρονος, ἀληθείᾳ δὲ, κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, καὶ Ἀθανασίου τοῦ γενναιόφρονος, ἥτις ὅρον πίστεως ἐξέθετο ἄθεον, φύσιν, ἢ οὐσίαν ἐπὶ θεοῦ λέγειν ἀπαγορεύοντα, ὃν ἵνα φασὶν ἐπὶ παραβάτου Ἰουλιανοῦ, Μάρκον ἐκθέσθαι τὸν Ἀρεθούσιον, παρὰ τῶν Ἀρεθουσίων πολλὰ

Digitized by Google

πολλὰ παθόντα διὰ τὸν Κύριον ἐπὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου. Οὕτω σάρκας, μακαρίας ὁμοῦ καὶ ἀθλίας, ὁ Θεολόγος ἔφη Γρηγόριος.

Arethuſio compoſitam eſſe, qui ab Arethuſiis multa perpeſſus ſit propter Dominum ſub Juliano apoſtata. Ita carnes beatas ſimul & miſeras Theologus dixit Gregorius.

51. Mediolanensis, Orthodoxa.

Μετὰ γοῦν τὴν σύνοδον ταύτην, Κωνστάντιος ἐν Μεδιολάνῳ πόλει τῆς Ἰταλίας, ἑτέραν γενέσθαι διαταξάμενος, τοὺς Ἑσπερίους συνήθροισεν. Ἥτις ἁγία θεόπνευστος σύνοδος, μὴ ἀνασχομένη τοῦ βασιλέως, καὶ τῆς Ἀρειανικῆς οὐ φροντίσασα φάλαγγος, ἀνατρέψαι τὸ θεῖον σύμβολον, καὶ τὴν ἐν Τύρῳ κυρῶσαι Ἀθανασίου καθαίρεσιν ἀπηρνήσατο. Διὸ τοὺς ἐξάρχους αὐτῆς ἐξορίᾳ Κωνστάντιος κατεδίκασε, τὸν τῶν Ἀποστόλων διδαχῶν κήρυκα, τὸν Ῥώμης πάπαν Λιβέριον πρὸς αὐτοκράτορα πολλοῖς ἐλέγχοις τηνικαῦτα χρησάμενον, τοὺς Γαλλιῶν μητροπολίτας Παῦλον καὶ Διονύσιον, τὸν Ἰταλίας μητροπολίτην Εὐσέβιον τὸν μακάριον, καὶ Λουκίφερον Σαρδινίας τῆς νήσου ἀρχιεπίσκοπον.

Poſt hanc ergo Synodum, Conſtantius Mediolani, civitate Italiæ, alia indicta, Occidentales congregavit. Quæ quidem ſancta divinitus inſpirata Synodus, cum nec Imperatorem vereretur, nec Arianam phalangem curaret, divinum evertere Symbolum, & Tyri procuratam Athanaſii depoſitionem confirmare recuſavit. Propterea principes ejus Synodi exilio Conſtantius mulctavit; Apoſtolicarum doctrinarum præconem, papam Romæ Liberium, multis adverſus Imperatorem argumentis tunc uſum, Galliarum item metropolitas, Paulum & Dionyſium: Italiæ metropolitam, beatum Euſebium, & Luciferum Sardiniæ inſulæ archiepiſcopum. A.C. 355.

52. Ariminensis.

Τούτων ἐξορισθέντων, ἐνδελεχισμῷ τῶν ὀρθοδόξων, Κωνστάντιος ἐν Ἀριμίνῳ σύνοδον ἁγίων ἐπισκόπων Ἑσπερίων διακοσίων συγκροτηθῆναι προσέταξε, καὶ τοὺς περὶ Εὐδόξιον Γερμανικίας, βραχυπλεῖς Ἀρειόφρονας. Ἥτις θεία καὶ ἱερὰ σύνοδος, τὸ θεῖον κυρώσασα σύμβολον,

His in exilium exactis, crebris permotus Orthodoxorum precibus Conſtantius, Arimini Synodum Sanctorum Epiſcoporum Occidentalium ducentorum congregari præcepit, atque eos etiam, qui cum Eudoxio Germaniciæ, idem cum Ario compendioſe ſentiebant. Quæ divi- 359.

divina & ſancta Synodus divinum confirmans Symbolum, anathemate notavit Arium, ejusque complices, quod qui diverſum ſentiebant, Euſebius & Urſacius, Demophilus & Gregorius, non admiſerunt, ſed propterea à Synodo abdicati ſunt; poſtea tamen cum ſincere pœnitentiam egiſſent, Valentem & Urſacium, quanquam Athanaſii calumniatores diri habiti fuiſſent, ut Epiſcopos receperunt. Quidam tamen iſthanc, ut & Nicænam, propter Hæreticos in illis repertos, valde inſectantur.

βολον, ἀνεθεμάτισεν Ἄρειον καὶ σὺν ἐκείνῳ συνίστορας. ὅπερ οἱ ἑτερόδοξοι, Εὐσέβιος καὶ Οὐρσάκιος, Δημόφιλος καὶ Γρηγόριος οὐ προσήκαντο. διὰ τοῦτο γε τῆς συνόδου ἀπεκηρύχθησαν, ὕστερον μὲν τοι γνησίως μετανοήσαντες, Οὐάλην τε καὶ Οὐρσάκιον, καίπερ Ἀθανασίου συκοφάντας δεινοὺς χρηματίσαντας, ὡς ἐπισκόπους ἐδέξαντο. Καὶ ἔνιοι ταύτην, καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ, διὰ τοὺς εὑρεθέντας αἱρετικοὺς ἐν αὐταῖς, κακῶς διασύρουσιν.

53. Nicena Thraciæ, Hæretica.

359. Eudoxiani igitur impietatis propugnatores præcipui, Euſebii auxilio, Conſtantio perſuadent, ut in Nice Thraciæ contra divinum Symbolum, hæreticæ phalangis Synodum conſtitueret, Fidei definitione expoſita, quæ Conſubſtantiale omnino tolleret: cui Orthodoxorum aliqui metu, alii fraude decepti ſubſcripſerunt. Quibus qui aſſentiri nollent, in extremas orbis partes exulatum mittebantur.

Οἱ γοῦν περὶ Εὐδόξιον τῆς ἀσεβείας ὑπέρμαχοι δόκιμοι, Εὐσεβίου συνάρσει πείθουσι τὸν Κωνστάντιον, ἐν Νίκῃ τῆς Θρᾴκης κατὰ τοῦ θείου συμβόλου, σύνοδον αἱρετικῆς συστήσασθαι φάλαγγος, εἰς ἅπαν ἐξαίροντα τὸ ὁμοούσιον, πίστεως ὅρον ἐκθέμενοι, εἰς ὃν οἱ μὲν δέει, οἱ δὲ φενακισμῷ, τῶν ὀρθοδόξων ὑπέγραψαν. Ὧν οἱ συνθέσθαι μὴ βουληθέντες, εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς οἰκουμένης ἐξόριστοι διεπέμφθησαν.

54. Nicæna Bithyniæ, Arianorum.

359. Definitionem igitur iſtam cum Occidentales Patres meritis anathematiſmis ſubjicerent: ea re cognita, qui diverſum ſentiebant, ſimul arrepto Conſtantio, Nicææ Bithynicæ Synodum congregarunt, ut

Τὸν ὅρον τοίνυν τοῦτον τῶν ἑσπερίων πατέρων καθυποβαλλόντων τοῖς πρέπουσιν ἀναθέμασιν, μαθόντες οἱ ἑτερόδοξοι, συναρπάσαντες τὸν Κωνστάντιον, ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας συνεκρότησαν σύνοδον, τὸ θεῖον ἀ-

ράσα-

ῥάσασθαι σύμβολον. Ἀλλὰ καὶ πρὶν τῆς βλασφημίας ἐνάρξαιντο, Θεὸς τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων κατασείσας τὴν πόλιν, συντετριμμένους αὐτοὺς ἐκεῖθεν ἐξέβαλεν.

ut divinum exſecrarentur Symbolum, ſed priusquam inchoarent blaſphemiam, Deus trecentorum & octodecim patrum concutiens urbem, contritos illos inde ejecit.

55. Seleuciensis, Arianorum.

Μεμωλωπισμένοι γοῦν διασπαρέντες οἱ ἑτερόδοξοι, τὸν Κωνστάντιον ἐν Σελευκείᾳ τῆς Ἰσαυρίας ποιῆσαι παρασκευάζουσι σύνοδον, ὅρον ἐκθέμενοι, περὶ τῶν ἑσπερίων ὀρθοδόξων, πολλοῖς βαλλόμενον ἀναθέμασιν. ἐν ᾗ τὸν κατηχητὴν Κύριλλον Ἱεροσολύμων ἀρχιεπίσκοπον παρὰ τῷ θείῳ Σιλβανῷ Σελευκείας Φιλίππου. * Ἀκάκιος, Εὐδόξιον, μεταστάντα εἰς Συρίας τὴν Ἀντιόχειαν μεθ' ἑαυτοῦ προσλαβόμενος, ἐν Κωνσταντινουπόλει ὥρμησε πρὸς Κωνσταντῖνον. *

Hac igitur vibice affecti & diſperſi diverſa ſentientes efficiunt, A.C. 359.
ut Conſtantius in Seleucia Iſauriæ Synodum convocet: definitionem exponentes de Occidentalibus Orthodoxis, multis eos anathematiſmis ferientem: in qua catecheten Cyrillum Hieroſolymorum archiepiſcopum, à divino Silvano Seleuciæ Philippi, * Acacius Eudoxium Syriæ Antiochiam translatum ſecum aſſumens, Conſtantinopolin ad Conſtantinum profectus eſt.

56. Constantinopolitana, Arianorum.

Ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ δυάδι τῆς εὐσεβείας † φενακιζόμενος, ἐν Βυζαντίῳ αἱρετικὴν συνεκρότησε σύνοδον, πολλῇ δυνάμει σπουδάσασαν τοῦ θείου συμβόλου καταγωνίσασθαι. Καὶ οὐχ ἡ τυχοῦσα στάσις ἐντεῦθεν μεταξὺ τῶν ἑτεροδόξων καὶ ὀρθοδόξων παρηκολούθησεν. Ὁ γὰρ μακαρίτης Εὐστάθιος Ἀντιοχείας, ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκτεθέντος ἀσεβοῦς τόμου, ἀνόμοιον λέγοντος τὸ Ἐξ οὗ, τοῦ Δι' οὗ, τὸν ἄθεον Εὐσέβιον διήλεγξε καὶ Ἀέτιον. Τέλος καθελοῦσα, μὴ ὡς

Imperator autem iſto quaſi bi- 359.
nario pietatis deceptus, Byzantii hæreticam congregavit Synodum, omni ſtudio oppugnaturam divinum Symbolum. Hinc verò non non mediocris inter diverſa-ſentientes, & Orthodoxos ſecuta eſt diſſenſio. Beatæ enim memoriæ Euſtathius Antiochenus ex impio tomo quem proferebat, qui diſſimile dicebat eſſe *Id ex quo*, *Ei per quod*, impium Euſebium & Aëtium coarguit. Tandem Synodus hæc Mace-

* Κωνστάντιον. † ἀσεβείας, impietatis. Coteler. III. p. 522.

Macedonium depoſuit; non quod Filium Dei creaturam diceret, ſed quod in Spiritum tantummodo ſanctum impingeret, eumque omnino à Deitate alienum eſſe affimaret. Introduxit eadem Synodus in Byzantium Epiſcopatum, ſceleratiſſimum illum Eudoxium, qui ex Germanicia Antiochiam venerat: cùm quidem jam mortuus eſſet impius ille Euſebius, & confeſſor Paulus ad Dominum emigraſſet. Præterea anathemate notavit diaconum quoque Alexandrinum Aëtium, ducem Eunomii, & præceptorem Theophronii.

ὡς λέγοντα κτίσμα τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, Μακεδόνιον, ἀλλ᾽ εἰς τὸ Θεῖον Πνεῦμα μόνον προσκρούοντα, καὶ ἀλλότριον αὐτὸ φάσκοντα εἶναι παντελῶς τῆς θεότητος, ἀντεισάγει εἰς Βυζάντιον τὸν ἐκ Γερμανικίας κατελθόντα εἰς Ἀντιόχειαν, Εὐδόξιον τὸν παμμιαρὸν, ἤδη τοῦ δυσσεβοῦς Εὐσεβίου τὸν βίον τελέσαντος, καὶ τοῦ ὁμολογητοῦ Παύλου πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος. πρὸς τούτοις ἀνεθεμάτισε καὶ τὸν διάκονον Ἀλεξανδρείας Ἀέτιον, τὸν ἀρχηγὸν Εὐνομίου καὶ Θεοφρονίου διδάσκαλον.

57. Antiochena, ſub Constantio.

A.C. 360 Poſthæc vero cum Conſtantius comperiſſet, a Perſis Itzibium obſideri, Antiochiam properavit: ſed Saporio jam retrogreſſo, ipſum Homouſion furioſè ſemel evellens & Heterouſium confirmans, Synodum congregavit. Cum autem thronus Antiochiæ viduatus eſſet, Ariani pariter & orthodoxi Meletium Sebaſtiæ Armeniæ archiepiſcopum elegerunt. Imperatore vero explicationem dicti hujus, *Dominus* ἔκτισέ *me initium viarum ſuarū* ab Epiſcopis ſeorſim flagitante, & plurimis ad eum impiis confluentibus, Meletius orthodoxè id expoſuit, magnaque voce Sacram Trinitatem conſubſtantialem prædicavit. Cumque archidiaconus os

* Νίζιβιον.

Μετὰ δὲ ταῦτα μαθὼν ὁ Κωνστάντιος τοὺς Πέρσας πολιορκεῖν τὸν Ιτζίβιον,* ἐπὶ Ἀντιοχείας ὥρμησε, καὶ Σαβωρίου ἀναχωρήσαντος, αὐτὸν εἰς ἅπαν ἐξάρας τὸ ὁμοούσιον φρυαττόμενος, καὶ τὸ ἑτεροούσιον κηρύξας, σύνοδον συνεκρότησε. Τοῦ δὲ θρόνου Ἀντιοχείας χηρεύοντος, Ἀρειανοί τε καὶ ὀρθόδοξοι, Σεβαστείας Ἀρμενίας ἀρχιεπίσκοπον Μελέτιον προχειρίζονται. Ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ, Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, παρὰ τῶν ἐπισκόπων ἰδιοσυστάτως ἐξαιτησάμενος, πλείστων δυσσεβῶν προσελθόντων. Μελέτιος ὀρθοδόξως ἐκθέμενος, μεγαλοφώνως ὁμοούσιον τὴν ἁγίαν τριάδα ἐκήρυξε. Καὶ τοῦ ἀρχιδιακόνου τὸ στόμα τούτου φιμώσαν-

μώσαντος, ἐκεῖνος διὰ τῶν δακτύλων, τὸ θεουργὸν ἐκήρυξε μάθημα. Ὅπερ οἱ κακόδοξοι θεασάμενοι, Σαβελλισμὸν αὐτῷ πλέξαντες, ἐξορίᾳ παρέπεμψαν, καὶ τὸν σὺν Ἀρείῳ ἀναθεματισθέντα Εὐδόξιον προχειρίζονται, ὑφ᾽ οὗ καὶ νοσήσας Κωνστάντιος βαπτισθεὶς, τὸν βίον κατέλιπεν.

os ei obturaſſet, per digitos tamen divinam illam doctrinam prædicavit, quod cùm qui male ſentiebant, vidiſſent, Sabelliſmi eum accuſatum in exilium egerunt: & Eudoxium cum Ario olim anathemate percuſſum ei ſubſtituerunt, à quo etiam Conſtantius ægrotans, baptiſatus, vitam reliquit.

58. Alexandrina, Athanasii.

Αὐτοκράτωρ τοίνυν Ῥωμαίων Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης γενόμενος, τοὺς ὑπὸ Κωνσταντίου ἐξορισθέντας ἐπισκόπους, προσχήματι συμπαθείας ἀνεκαλέσατο. Ἀθανάσιος οὖν ὁ μακάριος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συναθροίσας τοὺς ἀφεθέντας ἐπισκόπους ἐκ τῶν ἁλύσεων, συνοδικῶς τὰ ἐν Νικαίᾳ δογματισθέντα ἐκύρωσε, καὶ Ἀρειανικὴν ἀνεθεμάτισε ἀθεότητα. Ἐπισκόπους δὲ τοὺς μέχρι τότε τῇ πλάνῃ ἐμμείναντας, μετανοοῦντας εἰς κοινωνίαν δεξάμενος, ἱερουργεῖν διεκέλευσεν.

Julianus igitur Apoſtata Imperator factus, eos qui ſub Conſtantio in exilium acti fuerant, Epiſcopos, prætextu quodam compaſſionis revocavit. Athanaſius ergo beatus convocatis Alexandriam, è vinculis jam dimiſſis Epiſcopis, Synodicè ea, quæ Nicææ decreta fuerant, confirmavit, & Arianam impietatem anathemate notavit. Epiſcopos vero, qui eousque in errore perſeveraverant, ſed jam reſipiſcebant, ad communionem receptos, ſacris operari juſſit. A.C. 361.

59. Antiochena, Meletii.

Ὁμοίως δὲ καὶ Μελέτιος ὁ ἀοίδιμος, ἀναλαβὼν Εὐσέβιον καὶ Λουκίφερον, ἐν Ἀντιοχείᾳ τοῖς Εὐσταθιανοῖς Παυλῖνον χειροτονήσαντα, καὶ πολλὰς καινοτομίας παραδεδωκότα τῷ ὑπ᾽ αὐτοῦ διδασκομένῳ ποιμνίῳ, καὶ αὐτὸς θρόνον τὸν ἑαυτοῦ καταλαμβάνει, τὴν Ἀντιόχειαν. Ἐν ᾗ τοὺς ἐκ Συρίας καὶ Φοινίκης ἀρχιερεῖς συλλεξάμενος, τὰ ἐν Νικαίᾳ συνοδικῶς ἐκήρυξεν.

Similiter vero & celeberrimus Meletius, aſſumpto Euſebio & Lucifero, qui Antiochiæ Euſtathianis Paulinum Epiſcopum legerat, multaque nova inſtituta ovili, quod docebat, tradiderat: ſuum & ipſe thronum recepit, Antiochiam: ubi Syriæ & Phœnices Epiſcopis congregatis, Nicæna decreta Synodicè confirmavit. 361.

60. Alexandrina, Athanasii.

A.C. 362. Præterea vero & victorioſus ille Athanaſius, convocatis Alexandriam ſibi ſubjectis Epiſcopis, amentem Apolinarium Synodicè anathemate notavit, & carnem Chriſti Domini noſtri, animatam, intelligentem, rationalem, ſecundum veteres Patres pie pronunciavit, quo ipſo tempore Julianus Apoſtata in Perſide periit.

Ἐπί γε μὴν καὶ ὁ πολύαθλος Ἀθανάσιος σὺν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προσκαλεσάμενος, ἀναθεματίζει συνοδικῶς τὸν ἄνουν Ἀπολινάριον, καὶ τὴν σάρκα Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἔμψυχον, νοερὰν, λογικὴν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς πατέρας, εὐσεβῶς ἀνεκήρυξε, καθ' ὃν χρόνον καὶ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης ἐν Περσίδι ἀνῄρηται.

61. Alexandrina Alia, Ejusdem.

363. Piiſſimus autem Imperator Jovianus, miſſa Alexandriam ad Athanaſium legatione, immutabilem veræ Orthodoxiæ definitionem quæſivit. Is igitur delectos Ægypti, Thebaidos & Libyæ Epiſcopos congregans, definitionem Synodicam, gratia & veritate plenam Joviano Chriſti-amanti miſit, qui non multo poſt ex terrena regia ad cœleſtem tranſivit.

Ὁ δὲ θειότατος Ἰοβιανὸς ὁ αὐτοκράτωρ, ἀποστείλας εἰς Ἀλεξάνδρειαν Ἀθανασίῳ, τὸν ἀπαράλλακτον ὅρον τῆς ἀληθοῦς ὀρθοδοξίας ἐζήτησεν. ὃς συναγαγὼν τοὺς λογάδας τῶν ἐπισκόπων Αἰγύπτου, Θηβαΐδος καὶ Λιβύης, ὅρον συνοδικὸν πλήρη ἀληθείας καὶ χάριτος, Ἰοβιανῷ τῷ φιλοχρίστῳ ἀπέστειλεν, οὐ μετὰ πολὺ ἐκ τῶν ἐπιγείων πρὸς τὰ οὐράνια μετελθόντι βασίλεια.

62. Mediolanensis, Ambrosii.

364. Cum autem Valentinianus Imperator fratrem Valentem Cæſarem Romanorum renunciaſſet, & Romam contendiſſet: Mediolani Synodus congregata fuit, ut Eudoxius, qui illic Arianus & Pneumatomachus fuerat Epiſcopus, etiam poſt mortem, debito anathemathi ſubjiceretur, & rectè ſentiens alius paſtor throno præficeretur. Arianis autem ſeditionem propterea moven-

Οὐαλεντινιανοῦ τοίνυν τοῦ αὐτοκράτορος τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Οὐάλεντα, βασιλέα τῶν Ῥωμαίων ἀναγορεύσαντος, καὶ πρὸς τὴν Ῥώμην ἀπαίροντος· ἐν Μεδιολάνῳ συναθροίζεται σύνοδος, ὅπως Εὐδόξιον * τὸν ἐκεῖσε καὶ γεγονότα ἐπίσκοπον Ἀρειανὸν καὶ Πνευματομάχον ὑπάρχοντα, καὶ μετὰ θάνατον ἀναθέματι καθυποβάλλῃ τῷ πρέποντι, θεόφρονα δὲ ποιμένα τῷ θρόνῳ ἐγκαθιδρύ-

* Αὐξέντιον. Vide Hieron. Chron.

ϑιδρύσειεν. Αρειανῶν τοιγαροῦν ἐπὶ τούτοις στασιαζόντων, Αμβρόσιος κατέλαβεν ὁ τῆς πόλεως ἔπαρχος ἀναστεῖλαι τὸν θόρυβον. Τὸ δὲ ἄθροισμα τῶν ἑτεροδόξων αὐτὸν θεασάμενον, καὶ τῶν πιστῶν τὴν κραυγὴν ἀπωσάμενον, ἐπίσκοπον ἀνηγόρευσεν. ὃν ἡ συνελθοῦσα θεία Σύνοδος ἐπ' ὄψεσι τοῦ βασιλέως κατασχοῦσα, ἐμύησε τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι, καὶ χειροτονηθέντος αὐτοῦ, τοιοῦτον ὕμνον ὁ βασιλεὺς τῷ Θεῷ πάντων ἐπ' ὄψεσιν ἀνεπέμψατο. Χάρις σοι δέσποτα παντοκράτορ, καὶ Σῶτερ ἡμέτερε, ὅτι τῷδε τῷ ἀνδρὶ ἐγὼ μὲν τὰ σώματα, σὺ δὲ τὰς ψυχὰς ἐνεχείρισας, καὶ τὰς ἐμὰς ψήφους δικαίας ἀπέφηνας.

moventibus, Ambroſius, qui urbi præfectus eſſet, ſedandi tumultus cauſa ſupervenit. Quem cùm eorum, qui aliter ſentiunt, turba aſpexiſſet, & fidelium clamorem repuliſſet, Epiſcopum eum renunciavit. Quin & divina conveniens Synodus, ipſo inſpectante Imperatore eum comprehendens, ſacro baptiſmate initiavit. Electo autem jam eo hujuſmodi hymnum Deo Imperator coram omnibus cecinit: Gratia tibi Domine omnipotens & Servator noſter, quod cui ego viro corpora, tu animas commiſeris, meumque de eo judicium juſtum eſſe declaraveris.

63. Tyanensis, Orthodoxa.

Αὐτίκα γοῦν οἱ τῆς ἀληθείας παρρησιασταὶ, πρὸς Οὐαλεντινιανὸν ἐποιήσαντο δέησιν, ἐν Τυάνοις ἀθροισθῆναι ὀρθόδοξον Σύνοδον, ὡς ἂν τὰ ἐν Νικαίᾳ συναθροισθέντα κυρώσειεν. ἐν ᾗ Γρηγόριος Ναζιανζοῦ ὁ τοῦ Θεολόγου πατὴρ, καὶ ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας ὑπῆρχεν Εὐσέβιος, ὁ Μελιτηνῆς Ὀτρήϊος, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐνθέου ζήλου ἀνάμεστοι. Ὁ Πάπας τοίνυν Ῥώμης Λιβέριος πρὸς αὐτοὺς ὀρθοδοξίας τύπον ἀπέστειλε, καὶ χαρᾶς μεγίστης ἐνέπλησεν. Οὐάλης δὲ ὑπὸ Εὐδοξίου ἐν τῷ βαπτίζεσθαι ὅρκοις τὸν Αρειανισμὸν κρατύνειν διαβεβαιωσάμενος, τοὺς συνελθόντας ἐκεῖσε ἀπέλυσεν.

Confeſtim igitur, qui veritatem liberè profitebantur à Valentiniano A.C. 365.
petiverunt, ut Tyanis Orthodoxa Synodus congregaretur, quæ Nicææ decreta confirmaret. In ea Gregorius Nazianzenus, Theologi pater, Euſebius Cæſareæ Cappadociæ, Ortrejus Melitenæ, Epiſcopi, aliique multi divino zelo pleni, fuerunt. Liberius autem Romanus Papa Orthodoxiæ typum ad eos miſit, maximoque eos implevit gaudio; Valens autem, qui cum ab Eudoxio baptiſaretur, juramento confirmaſſet, ſe Arianiſmum defenſurum, eos qui ibi convenerant, dimiſit.

64. Cæ-

64. Cæsarienſis Cappadociæ, Baſilii.

A.C. 365. Poſt hæc Euſebio Cæſareæ Cappadociæ mortuo, magnus ille Baſilius ab omnibus throni illius ſuffragia accipit: & convocatis iis, qui in montanis degebant, Samoſatenſi etiam Euſebio, & Sardenſi Lucifero, & quæ cum illis erat orthodoxa Synodo, Epiſcopus ab illis creatur: & Dianium, qui Cæſareæ ante Euſebium Epiſcopus fuerat, Aſterium item, Eunomium & Theophronium Cappadocas anathemati ſubjicit.

Μετὰ ταῦτα τοῦ Εὐσεβίου τοῦ Καισαρείας Καππαδοκίας τελειωθέντος, ὁ μέγας Βασίλειος ὑπὸ πάντων εἰς τὸν θρόνον ψηφίζεται, καὶ τοὺς ἐκ τῆς ὑπερορίας ἀνακληθέντας προσκαλεσάμενος, τὸν Σαμοσατέα Εὐσέβιον, καὶ τὸν Σάρδεων Λουκίφερον, καὶ τὴν σὺν αὐτοῖς ὀρθόδοξον σύνοδον, ἀρχιερεὺς ὑπ᾽ αὐτῶν προχειρίζεται, καὶ ἀναθεματίζει Διάνιον τὸν αὐτῆς πρὸ Εὐσεβίου ἐπίσκοπον, Ἀστέριον, Εὐνόμιον, καὶ Θεοφρόνιον, τοὺς Καππαδόκας.

65. Romana, Damaſi.

368. Liberio autem beato Romæ papa mortuo, Damaſus merito eligitur, qui quidem Apoſtolicis pro dogmatibus omnia & dicere & facere ſtudebat. Is confeſtim Synodum nonaginta Patrum congregavit, & anathemate in Auxentium pronunciato divinam illuſtravit doctrinam; definitione pietatis edita quam ad Illyricos miſit.

Λιβερίου τοίνυν πάπα Ῥώμης τελειωθέντος τοῦ μάκαρος, Δάμασος ἀξιοπρεπῶς προχειρίζεται, ὁ πάντα λέγειν καὶ πράττειν ὑπὲρ τῶν Ἀποστολικῶν δογμάτων αἱρούμενος. Ὃς αὐτίκα σύνοδον ἐννενήκοντα πατέρων συνήθροισε, καὶ ἀναθεματίσας Αὐξέντιον, τὸ θεῖον ἐστεφάνωσε μάθημα, ὅρον εὐσεβείας ἐκθέμενος, ὃν πρὸς Ἰλλυρικοὺς ἀπέστειλεν.

66. Romana, Ejusdem Secunda.

369. Sed & alteram divinitus collectam Synodum idem ſanctiſſimus pro Homouſio contra Auxentium congregavit.

Ἀλλὰ καὶ δευτέραν ὁ αὐτὸς πανίερος ὑπὲρ τοῦ ὁμοουσίου κατὰ Αὐξεντίου συνεκρότησε θεοσύλλεκτον σύνοδον.

67. Lampſacena.

365. Similiter vero, & qui ab oriente miſſi fuerant ad defendendum Homouſion,

Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ πρεσβεύοντες ἐξ ἕω ὑπὲρ τὸ ὁμοούσιον, Οὐαλεντινιανῷ πρεσ-

προσῆλθον σύνοδον ἐν Λαμψάκῳ αἰτούμενοι, κυρῶσαι τὰ ἐν Νικαίᾳ, καὶ ἀποκηρύξαι τὸν Ἡρακλείας Περίνθου Ὑπέτιον. Συνελθόντες οὖν καὶ μῆνας δύο ἐκεῖσε τελέσαντες, ἄκυρα μένειν τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει πεπραγμένα Εὐδοξίῳ καὶ Ακακίῳ ψηφίζονται, καὶ τὴν ἐν Σελευκείᾳ πίστιν κρατεῖν ἀφρόνως θεσπίζουσιν. Οπερ Οὐάλης πυθόμενος, τὰ γεγονότα πάντα συνέχεε, τοὺς ἐπισκόπους ὅλους ἐξορίᾳ διωξάμενος, καὶ τὰς ἐκκλησίας τῷ Εὐδοξίῳ παρέδωκεν.

moüſion, cùm ad Valentinianum veniſſent, Synodum Lampſacum indicendam poſtularunt, qua Nicæna, decreta confirmarentur, & Hypetius Heracleæ Perinthi exauctoraretur. Cum igitur conveniſſent,& menſes duos ibi finiiſſent, irrita manere decernunt, quæ Eudoxius & Acacius Conſtantinopoli egiſſent: eam verò, quæ Seleuciæ edita fuiſſet, fidem imprudenter confirmant. Quod ubi cognovit Valens, omnia acta abolevit, Epiſcopos omnes exilio multavit, & Eccleſias Eudoxio tradidit.

68. Puzensis, Aetianorum.

καὶ οἱ ἐν Φρυγίᾳ δὲ Αἐτιανοὶ, σύνοδον ἐν Πούζῃ τῇ κώμῃ ποιήσαντες, ὥς τε μετὰ Ιουδαίων ἐκτελεῖν τὸ Πάσχα, ὅρον ἐκτίθενται. ὃν κρατύνας Σαββάτιος, πολλοὺς τῶν Βυζαντίων συνήρπασε, παρ᾽ οὗ Σαββατιανοὶ μέχρι καὶ σήμερον λέγονται.

Qui autem in Phrygia erant *Aëtiani, Synodo in Puza vico collecta, cum Judæis celebrandum eſſe Paſcha decreverunt. Quod decretum cùm Sabbatius apprehendiſſet, multos Byzantiorum in ſocietatem erroris abripuit, a quo Sabbatiani hodieque dicuntur. A. C. 368.

69. Illyricana, Orthodoxa.

Οὐαλεντινιανὸς γοῦν ὁ μέγας τοῖς ὀρθοδόξοις τῆς πίστεως προστερήμασι θεσπίζει ἐν τῷ Ιλλυρικῷ θείαν γενέσθαι καὶ πανίερον σύνοδον. Η τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν καλῶς ἐβεβαίωσεν, ἀναθεματίσασα Πολυχρόνιον, Τηλέμαχον, Φαῦστον, Ασκληπιάδην, Κλεόπατρον, καὶ Αμάντιον, ἑαυτῆς δὲ τόμον ἐν Ασίᾳ, Καρίᾳ, Φρυγίᾳ, ἐπισκόποις Αρειανοῖς διεπέμψατο, καὶ ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς ὡσαύτως ἐξ ἴσου τὸ Εδικτον.

Valentinianus igitur magnus, ex præcipuis orthodoxæ fidei propugnatoribus divinam & ſanctam in Illyrico fieri jubet Synodum, quæ Nicænam quidem fidem pulchrè confirmavit, Polychronium autem, Telemachum, Fauſtum, Aſclepiadem, Cleopatrum & Amantium anathemate notavit: ſuumq; tomũ Arianis in Aſia, Caria & Phrygia Epiſcopis miſit, ut & Chriſti-amans Imperator ſuum ſimiliter Edictum. 368.

E e 70. Ro-

* Novatiani. Vide Socratem IV. 28. V. 21. Sozom. VI. 24.

Digitized by Google

70. Romana, Damasi Tertia.

A.C. 373. Sancto igitur Athanaſio è terra in cœlum profecto, Petrus, qui plurimorum ei ſudorum ſocius fuerat, per ſuffragia throni illius ſucceſſor efficitur, quem, qui adulterinæ ſententiæ adhærebant, Alexandria per Græcam manum occupata eiiciunt, in ejusque locum, lupum illum Lucium introducunt. Petrus verò Romam contendit, eoque recepto, Papa Damaſus Romæ divinam & ſanctam Synodum convocavit, quæ amentem illum Apolinarium, Stephanumque ejus diſcipulum, & latronem Lucium anathemate notavit.

Ἀθανασίου τοίνυν τοῦ πανιέρου μεταπλθόντος γῆθεν πρὸς τὰ οὐράνια, Πέτρος ὁ πολλὰ συνιδρώσας αὐτῷ, ψήφοις ἐκείνου τοῦ θρόνου διάδοχος γίνεται. ὃν οἱ τῆς κιβδήλου δόξας ἐχόμενοι, τὴν Ἀλεξάνδρειαν καταλαβόντες, ἑλληνικῇ χειρὶ ἐξελαύνουσι, τὸν λύκον Λούκιον ἀντεισαξάντες. Πέτρος δὲ τὴν Ῥώμην καταλαβε, καὶ πάπας Δάμασος αὐτὸν προσλαβόμενος, ἐν Ῥώμῃ σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν συνεκρότησεν, ἣ τὸν ἄνουν Ἀπολινάριον, Στέφανόν τε τὸν μαθητὴν αὐτοῦ ἀνεθεμάτισε, καὶ τὸν φόνιον Λούκιον.

71. Gangrensis, Dio Præside.

375. Cum autem Euſtathii Armeniæ Epiſcopi diſcipuli virus ſuum in plures diſpergerent, (Dadoæ enim, qui Maſſalianorum erat hæreſeos, opinioni veteratores hi aſtipulabantur, & cum ſententiis in utramque partem variarent, ut & præceptor ipſorum: Deum, qui maſculum & fœminam fecit, ipſo damnato conjugio, calumniabantur) ſancta Gangræ congregata Synodus, Dium illum præſtantiſſimum præſidem habuit: & definitionem à Deo inſpiratam proferens, ad fratres in Armenia emiſit.

Τῶν μαθητῶν δὲ τοῦ Εὐσταθίου Ἀρμενίας τὴν οἰκεῖαν λύμην διανεμόντων εἰς πλείονας, Δαδόῃ γὰρ τοῦ Μασσαλιανῶν μετέχοντι φρονήματος παλίμβουλοι, * καὶ ταῖς γνώμαις ὑπάρχοντες ἀμφιτάλαντοι, καθὼς ὁ ἐκείνων διδάσκαλος, Θεὸν τὸν ποιήσαντα ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἐκ τῆς κατηγορίας τοῦ γάμου ἐνδιαβάλλοντες, ἡ ἐν Γάγγρᾳ ἁγία συναθροισθεῖσα σύνοδος, φέρουσα Δίον τὸν πάνυ αὐτῆς προκαθήμενον, ἥτις ὅρον θεόπνευστον ἐξενέγκασα, πρὸς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν Ἀρμενίᾳ ἐξέπεμψεν.

72. Romana, Damasi Quarta.

378. Valens autem, cum in Thracia ad-

Οὐάλης μὲν ἐν Θρᾴκῃ Γότθοις συμ-

* παλίμβολοι Cotcler, 1. monum. p. 785.

συμβαλὼν, ὑπ' αὐτῶν εἰς Χαλκίδα, πυρίκαυστος ἐν ἀχυρῶνι γενόμενος, πρὸς τὸ αἰώνιον πῦρ ἐξεδήμησε, καὶ Γρατιανὸς, Οὐαλεντίνου τελευτήσαντος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἑσπερίων καὶ τῶν ἑῴων αὐτοκράτωρ γενόμενος, τοὺς ἐν ἐξορίᾳ εὐσεβεῖς ἐπισκόπους ἀνεκαλέσατο. Καθ' ὃν χρόνον καὶ ὁ μακάριος Δάμασος, ἐν Ῥώμῃ ἁγίαν συγκαλεσάμενος σύνοδον, κατὰ Ἀρειανῶν καὶ Πνευματομάχων, καὶ ἄλλων πλείστων αἱρετικῶν, ὅρον θείων κεφαλαίων ἐκθέμενος, ἐν Θεσσαλονίκῃ πρὸς τὸν Παυλῖνον ἀπέστειλεν, ἐκ θείας οἰκονομίας πανταχοῦ τὰ μέγιστα διανύσαντα, προσκυνεῖν γὰρ Τριάδα πάντας ἔπεισεν ὁμοούσιον.

adverſus Gotthos pugnaſſet, in Chalcide ab ipſis igne abſumptus in quodam palearum receptaculo, ad æternum ignem migravit. Valentino * etiam in Chriſto Deo noſtro defuncto, Gratianus filius, & Occidentis & Orientis Imperator factus, pios Epiſcopos ab exilio revocavit. Quo tempore beatus etiam Damaſus ſacram Romæ convocavit Synodum, adverſus Arianos, Pneumatomachos & alios plurimos hæreticos, expoſitamque definitionem divinorum capitum, Theſſalonicam ad Paulinum miſit, quæ ex divina diſpenſatione ubique maxima perfecit, & Trinitatem homoüſion adorandam eſſe omnibus perſuaſit.

73. Antiochena, Meletii.

Ἀλλὰ καὶ Μελέτιος, ἀνακληθεὶς ὁ ἀοίδιμος, ἐν τῷ οἰκείῳ θρόνῳ Ἀντιοχείας, θείαν καὶ ἱερὰν συνεκαλέσατο σύνοδον, ἣ τὸ θεοποιὸν κυρώσασα σύμβολον, καὶ ἀναθεματίσασα Μάρκελλον, Φωτεινὸν καὶ Ἀπολινάριον, ὅρον θεῖον πρὸς Δάμασον, καὶ τοὺς ἱεράρχας τῆς ἑσπέρας ἀπέστειλε.

Sed & Meletius, qui ἀοίδιμος, id A.C. 379.
eſt, celebris cognominatur, ſuo in throno Antiochiæ divinam & ſacram convocavit Synodum, quæ divinum confirmans Symbolum, & Marcellum, Photinum ac Apollinarium anathemate notans, divinam ad Damaſum & Epiſcopos Occidentis miſit expoſitionem.

74. Aquilegiensis, Ambrosii.

Γρατιανοῦ τοίνυν κατὰ Γότθων στρατοπεδεύσαντος, καὶ Θεοδόσιον τὸν ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸν αὐτοῦ στρατηγὸν ἀναδείξαντος, εἰρήνευον οἱ πολέμιοι, καὶ τροπαιοφόρους πρὸς τὸν κρατοῦντα ὁ στρα-

Cum igitur Gratianus caſtris ad- 381.
verſus Gotthos metatis, Theodoſium ſororis maritum exercitui præfeciſſet, quieverunt hoſtes, & dux militiæ cum triumpho ad Impera-

* Valentiniano.

peratorem rediit. Quapropter Gratianus, ut digno eum honore remuneraretur, patrui ſui imperium ipſum juſſit adminiſtrare, quod Conſtantius & Valens Arianis gratificantes corruperant: eumque Orientis Imperatorem deſignavit. Mandavit etiam Damaſo Papæ, ut Aquilegiæ Synodum inſtitueret, cui præfuerunt Ambroſius Mediolani, ac Aſcholius Theſſalonicæ: quæ ſancta Synodus tomum exhortationis plenum confecit, tanquam Oecumenica eſſet Synodus, eumque ad Theodoſium piiſſimum Imperatorem, per fide dignos homines miſit. Romani enim, & qui Galliam Hiſpanicam, item Spanogalliam, Italiam, Campaniam, Dalmatiam, Calabriam, Sardiniam, Achaïam incolebant, & quicunque Occidentales Gratiani imperio ſuberant, ab hæretica illa lue erant immunes.

ὁ στρατηγέτης ἐπάνεισι. Διὸ Γρατιανὸς ἀμοιβῇ πρεπούσῃ τιμήσας τὸν μέγιστον Θεοδόσιον, τοῦ οἰκείου αὐτοῦ πατραδέλφου τὴν ἡγεμονίαν διέπειν ἐκέλευσεν, ἥνπερ Κωνστάντιος καὶ Οὐάλης, Ἀρειανοῖς χαριζόμενοι ἐλυμήναντο, καὶ βασιλέα τῶν ἑῴων Ῥωμαίων προεχειρίσατο. Δαμάσῳ προστάξας τῷ πάπᾳ ἐν Ἀκυλίᾳ συστήσασθαι σύνοδον, ἧς ἐξῆρχον ὁ Μεδιολάνου Ἀμβρόσιος, καὶ ὁ Θεσσαλονίκης Ἀσχόλιος. Ἡ τις ἁγία σύνοδος ἐκθεμένη τόμον παραινέσεως γέμοντα, ὡς ἂν οἰκουμενικὴ γένοιτο σύνοδος, πρὸς Θεοδόσιον τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα, σὺν ἀξιοπίστοις ἀνδράσιν ἀπέστειλε. Ῥωμαίων γὰρ καὶ οἱ τῆς Ἱσπανικῆς Γαλλίας, τῆς αἱρετικῆς λύμης ὑπῆρχον ἀλώβητοι, Σπανογαλλίας, Ἰταλίας, Καμπανίας, Δαλματίας Σαρδινίας, Ἀχαΐας, καὶ ὅσοι τῶν Ἑσπερίων τῇ Γρατιανοῦ βασιλείᾳ ὑπέκειντο.

75. CONSTANTINOPOLITANA, OECUMENICA SECUNDA.

A.C. 381. Cum igitur Theodoſius, verè in Dei cultu magnus, regiam Conſtantinopolitanam accepiſſet, & Agelius quidem Arianis, Gregorius autem Theologus Orthodoxis Byzantii præeſſet: ſecunda Oecumenica centum quinquaginta divinorum Patrum congregata eſt Synodus: cui præfuerunt & præſederunt, Timotheus Alexandriæ, Cyrillus Hieroſolymorum, qui iam à Silvano, & aliis triginta ſex cum ipſo

Θεοδοσίου δὲ, τοῦ ἀληθῶς ἐν θεοσεβείᾳ μεγάλου τὴν βασιλίδα καταλαβόντος Κωνσταντινουπόλεως, Ἀγελίου Ἀρειανῶν, καὶ Γρηγορίου τοῦ θεολόγου τῶν ὀρθοδόξων ἐν Βυζαντίῳ ἐξαρχόντων, ἡ τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα θεοφόρων πατέρων, οἰκουμενικὴ δευτέρα σύνοδος συνήθροιστο. ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι, ὁ Ἀλεξανδρείας Τιμόθεος, Κύριλλος Ἱεροσολύμων, ἤδη ἀποσχίσας Σιλβανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Πνευματομά-

μάχων, ἕξτι καὶ τριάκοντα, καὶ ὁ Φιλόχριστος βασιλεὺς Θεοδόσιος. Ἡ τις ἁγία σύνοδος, Βιθυνοὺς, Εὐσέβιον καὶ Θεόγνιον, Πατρόφιλον καὶ Ἀέτιον, ἀπεκήρυξε Παλαιστινοὺς, Παυλῖνον τε καὶ Γρηγόριον, φοίνικας, Θεόδωρον καὶ Γεώργιον Κίλικας, Νάρκισσον καὶ Ἀθανάσιον, Μηνοφάντιον Ἐφέσου, καὶ Περίνθου Θεόδωρον, Μάρκελλον Ἀγκύρας, καὶ Ἀπολινάριον, Μαξίμον τε, καὶ τὴν αὐτοῦ χειροτονίαν ἀργὴν καθόλου θεσπίσασα. Καθ' ὃν χρόνον καὶ τὸν ἐν ἁγίοις Σαμοσατέα Εὐσέβιον, Γρατιανὸς τῆς Θρακικῆς ἐξορίας ἀφέμενος, πρὸς τὸ ἴδιον ποίμνιον ἐξαπέστειλε, καὶ πρὸς τὴν πύλην πόλεως ἐξερχόμενον, ἄνωθεν γυνὴ κεράμῳ Ἀρειανὴ ἐθανάτωσεν.

ipſo ſentientibus Pneumatomachis ſe ſejunxerat, & Chriſti amans Imperator Theodoſius. Hæc ſancta Synodus, Euſebium & Theognium Bithynios, Patrophilum & Aëtium Palæſtinos, Paulinum & Gregorium Phœnices, Theodorum & Georgium Cilices, Narciſſum & Athanaſium, Menophantum Epheſi, & Theodorum Perinthi, Marcellum Ancyræ, & Apolinarium: Maximum item depoſuit, electionem ejus planè irritam decernens. Quo tempore ſanctum etiam Samoſatenſem Euſebium Gratianus Thracico exilio liberans, ad proprium ovile remiſit: quem tamen ad portam urbis accedentem mulier Ariana deſuper dejecta olla interfecit.

76. Romana, Damasi Quinta.

Ἀλλ' οὔπω τῆς αἱρετικῆς φλογὸς εἰς ἅπαν ἀποσβεσθείσης, Γρατιανοῦ τοῦ εὐσεβοῦς ἀναιρεθέντος, καὶ τῶν κακοδόξων ἐν τῇ Γραικίᾳ βαπταριζόντων, Δάμασος ὁ πανίερος ἐν Ῥώμῃ σύνοδον συστησάμενος, ὅρον θεῖον ἐξέθετο, καὶ πρὸς τὴν ἀθροιζομένην ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίαν σύνοδον ἀπέστειλεν.

Nondum tamen planè extincta hæretica flamma, Gratiano pio ſublato, & iis, qui malè ſentiebant, in Græcia tumultuantibus: Damaſus ſanctiſſimus collecta Romæ Synodo divinum Decretum edidit: & ad eam, quæ Conſtantinopoli cogebatur Synodus, emiſit. A.C. 382.

77. Constantinopolitana, Nectarii.

Ὅνπερ οἱ ταύτης δεξάμενοι ἔξαρχοι, ὁ Βυζαντίου Νεκτάριος, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος, μετὰ τῶν συμπαρόντων, συνοδικῶς ἀνα-

Quod & qui illi præerant, Nectarius Byzantii, & Alexandriæ Theophilus, una cum cæteris qui præſentes aderant, receperunt: & Sy- 390.

Digitized by Google

Synodicè anathemati ſubjecerunt eos, qui Ariani permanerent, Paulianos item, Apolinariſtas, Marcellianos & Photinianos; & decreto edito perquàm pio, una cum Epiſcopis ad beatum Damaſum id miſerunt.

ἀναθέματι καθυπέβαλον τοὺς ἐπιμένοντας Ἀρειανοὺς, Παυλιανοὺς, Ἀπολιναρειστὰς, Μαρκελλιανοὺς, καὶ Φωτεινιανοὺς, καὶ ὅρον ἐκθέμενοι πανσεβάσμιον, ἅμα ἀρχιερεῦσι πρὸς τὸν μακάριον ἐξαπέστειλαν Δάμασον.

78. Carthaginensis, Aurelii.

A.C. 397. Theodoſio igitur & Nectario ad cœleſtia translatis, in illius quidem imperium filius Arcadius ſucceſſit, ut in Gratiani Honorius, Arcadii frater. Quo tempore Carthagine Synodus provincialis & ſacra congregata fuit, patrum centum viginti & ſeptem conventum præ ſe ferens; quæ contra idololatras Donatiſtas, & aliam quamcunque hæreſin, & alia illorum locorum errata, actiones inſtituit; cui præfuit Aurelius Carthaginenſis Epiſcopus. Canones ſacri & divini, quos illa edidit, ad Theodoſii usque minoris tempora obtinuerunt.

Θεοδοσίου γοῦν καὶ Νεκταρίου μεθαρμοσθέντων πρὸς τὰ οὐράνια, τοῦ μὲν τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς Ἀρκάδιος διαδέχεται, Γρατιανοῦ δὲ, ὁ ἀδελφὸς Ἀρκαδίου Ὀνώριος. ἐν οἷς χρόνοις ἐν Καρθαγένῃ σύνοδος τοπικὴ καὶ ἱερὰ συναθροίζεται, πατέρων ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἑπτὰ συνέλευσιν φέρουσα, κατὰ εἰδώλων, Δονατιστῶν, καὶ ἄλλης ἑκάστης αἱρέσεως, καὶ τῶν ἐν τόποις ἐκείνοις ἀτόποις σφαλμάτων τὰς πράξεις ποιήσασα. Ἧς ἡγεῖτο Αὐρήλιος ὁ Καρθαγένης ἐπίσκοπος. Καὶ κανόνας ἱεροὺς ἐκθεμένη καὶ θείους, ἕως καιρῶν τοῦ μικροῦ Θεοδοσίου διήρκεσε.

79. Constantinopolitana, contra Johannem Chrysostomum.

403. Nectarii autem archiepiſcopalem thronum, divina voluntate ſortitus eſt presbyter Antiochiæ Syriæ Johannes, magnus ille Chryſoſtomus, contra quem calumniæ ab iis, qui haud parum poterant, eique invidebant, nec vulgares exortæ, pravo conventiculo triginta & triū Epiſcoporum occaſionē dederunt, à quibus & exilio multatus eſt.

Νεκταρίου δὲ τῆς ἀρχιερωσύνης τὸν θρόνον θείῳ νεύματι ἐκληρώσατο πρεσβύτερος Ἀντιοχείας Συρίας, Ἰωάννης ὁ μέγας χρυσόστομος, καθ᾽ οὗ διαβολαὶ παρὰ τῶν κρατούντων οὐχ ἥκιστα καὶ φθονούντων, οὐχ αἱ τυχοῦσαι γινόμεναι, συνέδριον πονηρὸν τριάκοντα καὶ τριῶν ἐπισκόπων συνέστησαν, καὶ ὑπόδικον ἐξορίᾳ κατέκριναν.

80. Con-

Digitized by Google

80. CONSTANTINOPOLITANA ALIA, PRO CHRYSOSTOMO.

Ἀλλ᾽ οὐ μετὰ πολὺ, τὴν βασιλίδα Κωνσταντινούπολιν τῆς ἀληθείας πρόμαχος ἑξήκοντα ἐπισκόπων κατέλαβε σύνοδος, καὶ τὸν ἅγιον συκοφαντηθέντα Χρυσόστομον, τῷ αὐτοῦ θρόνῳ ἀποκατέστησε. Καὶ πάλιν ἀδικηθέντα, καὶ ὑπὸ τῆς Κομανικῆς ἐξορίας ἀναδραμόντα πρὸς τὰ οὐράνια, Ἀρσένιος διαδέχεται, Ἀττικὸς ἐκεῖνον, καὶ οὗτον, Σισίνιος.

Verum haud ita multo poſt, regiam Conſtantinopolin Synodus alia veritatis patrona ſexaginta patrum conveniens, beatum Chryſoſtomum per fraudem dejectum, ſuo throno reſtituit. Cum autem iterum per injuriam expulſus, & à Comanico exilio in cœlum remeaſſet, Arſenius ei ſucceſſit; huic Atticus; & huic, Siſinnius.

81. ALEXANDRINA, CYRILLI.

Καὶ Νεστόριος ἐξ Ἀντιοχείας ὁ φρενοβλαβὴς πρεσβύτερος, διαδέχεται τὸν Σισίνιον. Ὃς τῆς ἀληθείας τὸν λόγον παρίθυνε, θεοτόκον λέγειν τὴν παναγίαν παρθένον μὴ προσιέμενος, καὶ τὴν καθ᾽ ὑπόστασιν ἕνωσιν τοῦ σωτῆρος τῶν ὅλων Χριστοῦ δοξάζειν οὐκ ἀνεχόμενος. Καθ᾽ οὗ Κύριλλος ὁ μέγας ἀγωνισάμενος σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συνήθροισεν. Ἥτις ὅρον κεφαλαίων δύο καὶ δέκα ἐκθεμένη, τῷ Νεστορίῳ ἀπέστειλεν. Ὅντινα μᾶλλον ἀποσεισάμενος τῇ κιβδήλῳ ἑαυτὸν δόξῃ προσέθηκε, τῆς ἐκκλησίας ταράττων τὸ σύστημα.

Siſinnio autem inſanus ille Neſtorius ab Antiochia ſucceſſit, qui A.C. 425.
ſermonem veritatis corrupit, cum non ſuſtineret, ut beata virgo θεοτόκος, id eſt Deipara diceretur, neque concederet, ut hypoſtatica Chriſti Servatoris omnium unio prædicaretur. Contra eum Cyrillus ille magnus depugnans, Synodum divinam & ſacram Alexandriæ congregavit, quæ decretum capitum duodecim edidit, Neſtorioque transmiſit. Sed hoc ille averſatus, adulterinæ ſeſe opinioni adjunxit, & Eccleſiæ compagem turbavit.

82. EPHESINA, OECUMENICA TERTIA, CONTRA NESTORIUM.

Ὅπερ θεωρῶν βασιλεὺς ὁ μικρὸς Θεοδόσιος, ἐν Ἐφέσῳ τῶν διακοσίων μακαρίων πατέρων, τρίτην οἰκουμενικὴν σύνοδον συγκροτηθῆναι ἐκέλευσεν, ἧς ἐξῆρχε Κύριλλος ὁ τῶν

Quod animadvertens Theodo- 431.
ſius minor Imperator, Epheſi beatorum patrum ducentorum tertiam œcumenicam Synodum congregari juſſit, cui Cyrillus præfuit, Apo-

Digitized by Google

Apoſtolorum adſtipulator. Johannes autem Antiochiæ Syriæ, & qui cum eo erant, Neſtorio gratificabantur. Sancta autem Synodus, cum multum abſumſiſſet temporis, & a peſtilentia ipſa abſumeretur, tandem Neſtorium depoſuit, convenienti cum anathemati ſubjiciens: Deiparam verò beatam virginem prædicans, & hypoſtaticam unionem Servatoris omnium & Dei noſtri Chriſti.

τῶν Ἀποστόλων συνήγορος. Ἰωάννης δὲ ὁ Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, Νεστορίῳ χαριζόμενοι. Ἡ δὲ ἁγία σύνοδος χρονοτριβοῦσα, καὶ λιμοῦ γινομένη κατάβρωμα, τέλος Νεστόριον ἀπεκήρυξεν, ἀναθέματι καθυποβαλοῦσα τῷ πρέποντι, θεοτόκον τὴν ἁγίαν παρθένον Μαρίαν κηρύξασα, καὶ τὴν καθ' ὑπόστασιν ἕνωσιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ τῶν ὅλων, καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

83. Antiochena, Johannis.

A.C. 434. Johannes igitur poſthæc, & qui ab ipſo erant, non mediocri, adverſus ſanctam Synodum concitata ſeditione, Antiochiam concurrerunt omnes, & divina & ſancta inſtituta Synodo Neſtorium depoſuerunt: & duas in Chriſto incommixtas, indiviſasque naturas divinè docentes, Decretum ſuum ad magnum Cyrillum miſerunt, quod ille amplexus, *Lætentur cæli, & exſultet terra*, exclamavit.

Ἰωάννης οὖν μετὰ ταῦτα, καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, οὐ μετρίως πρὸς τὴν ἁγίαν στασιάσαντες σύνοδον, ἐν Ἀντιοχείᾳ συνέδραμον ἅπαντες, καὶ θείαν καὶ ἱερὰν ποιησάμενοι σύνοδον, ἀπεκήρυξαν τὸν Νεστόριον, καὶ δύο φύσεις ἐπὶ Χριστοῦ ἀσυγχύτους, ἀδιαιρέτους, θεοφρόνως τρανώσαντες, τὸν ὅρον αὐτῶν πρὸς τὸν μέγαν Κύριλλον ἐξαπέστειλαν. Ὃν δεξάμενος, Εὐφρανθήτωσαν οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, ἀνεβόησε.

84. Constantinopolitana, Procli.

438. Neſtorio igitur depoſito, Maximinus in thronum Conſtantinopolitanum intruditur. Cui ſuccedens Proclus, divinam & ſanctam Conſtantinopoli congregavit Synodum: & omnes, qui ſacræ Dei Eccleſiæ ſeſe opponerent, anathemati ſubjecit.

Νεστορίου τοίνυν καθαιρεθέντος, Μαξιμῖνος ἐν τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως ἐμβιβάζεται, καὶ τοῦτον Πρόκλος διαδεξάμενος, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνήθροισε σύνοδον, καὶ ὅλους τοὺς ἀνθισταμένους τῇ ἁγίᾳ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ, καθυπέβαλεν ἀναθέματι.

85. An-

Digitized by Google

85. Antiochena, Johannis.

Πρὸς τούτοις ἐξ Ἀρμενίας εὐλαβεῖς τινὲς μοναχοὶ, τὴν βασιλίδα κατέλαβον, ἀπαγγέλλοντες, ὡς Θεοδώρου βιβλία τοῦ Μοψουεστίας, βλασφημιῶν ὄντα ἀνάμεστα, οἱ ἐν τῇ ἀνατολῇ σεμνύνουσιν, ἀντὶ Νεστορίου κατέχοντες. Διὸ Πρόκλος, Ἰωάννῃ τῷ Ἀντιοχείας, καὶ ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος γράφουσι κατὰ Θεοδώρου τοῦ μιαροῦ συνοδικῶς ἀποφήνασθαι. Ὁ δὲ συνέδριον ἀσφαλὲς ποιησάμενος, ἀνεξετάστως μηδένα μῶμον ἔχειν τὰ Θεοδώρου βιβλία, Θεοδοσίῳ καὶ Πρόκλῳ ἀντέγραψεν.

Ad hæc pii quidam ex Armenia monachi Conſtantinopolim appulerunt, qui referebant, Theodori Mopſueſteni libros blaſphemiarum plenos, ab Orientalibus, qui Neſtorium defenderent, in pretio magno haberi. Quapropter Proclus & Imperator Theodoſius ad Johannem Antiochiæ ſcribunt, ut Synodo convocata, contra impium Theodorum definiat. Is vero Synedrio frequente congregato, ſine ulla inquiſitione libros Theodori nihil reprehendendum habere, Theodoſio & Proclo reſcripſit. A.C. 438.

86. Constantinopolitana, Flaviani.

Κυρίλλου τοίνυν καὶ Πρόκλου πρὸς τὴν ἀγήρω μετελθόντων λαμπρότητα, Διόσκορος τὸν μὲν, τὸν δὲ Φλαβιανὸς ὁ μακάριος διαδέχεται. Ὃς παρὰ τοῦ ὁσιωτάτου Εὐσεβίου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δορυλαίου παρενοχλούμενος, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Κωνσταντινουπόλει συνεκαλέσατο σύνοδον, τὰ κατὰ τὸν Εὐτυχὴν ἐξετάζουσαν, τοῦ Βυζαντίου ἀρχιμανδρίτην ὑπάρχοντα, καὶ τοῦτον τῆς ἐκκλησίας ἐχώρισεν.

Cyrillo igitur & Proclo ad immortalem gloriam translatis: illi quidem Dioſcorus, huic autem Flavianus beatus ſucceſſit. Qui à ſanctiſſimo Euſebio Dorylæi archiepiſcopo interpellatus, divinam & ſacram Conſtantinopoli convocavit Synodum: quæ Eutychis archimandritæ Conſtantinopolitani cauſam cognovit, eumque ab Eccleſia ſegregavit. 448.

87. Ephesina, Dioscori.

Εὐτυχοῦς γε τοὺς συγκλητικοὺς, καὶ μάλιστα τὸν Χρυσάφιον, τὸν Τζέρουπον ἐπιλεγόμενον, Πραιπόσιτον χρηματίζοντα, καὶ δι᾽ αὐτοῦ, ὡς μεγάλα ἰσχύοντος, Θεοδόσιον τὸν βασιλέα θωπείαις ὑπονοθεύσαντος,

Cum autem Eutyches Senatores, & maxime Chryſaphium, qui Tzerupus cognominabatur & Præpoſitus, & per eum, ut qui plurimum poterat, ipſum adeo Theodoſium Imperatorem adulationibus corrupiſſet: 449.

Digitized by Google

piſſet: prædatoria Epheſi coacta fuit Synodus: cui Dioſcorus Alexandriæ Papa præfuit. In eius medio Eutyches ſtans, Valentinum & Manem ſine ſimulatione anathemate notavit: ideoque recipiendum eum eſſe, decretum eſt. Flavianus vero inclytus Conſtantinopoli Epiſcopus abdicatus, calcibus occiditur: Euſebius Dorylæi, Chriſti cauſa in exilium ablegatur.

τος, ληστρικὴ ἐν Ἐφέσῳ συναθροίζεται σύνοδος. Ἧς ἐξῆρχεν Ἀλεξανδρείας ὁ πάπας Διόσκορος. Ἐν ᾗ Εὐτυχὴς μέσου στὰς, Οὐαλεντῖνον καὶ Μάνην ἀνεθεμάτισεν ἀπροσποιήτως, κριθεὶς εὐαπόδεκτος. Φλαβιανὸς δὲ Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἀοίδιμος καθαιρεθεὶς, λακτίσματι ἀποκτείνεται, καὶ ὁ τοῦ Δορυλαίου Εὐσέβιος ὑπὲρ Χριστοῦ ἐξορίζεται.

88. Romana, Leonis.

A.C. 449. Leo igitur magnus Eccleſiæ Romanorum Papa, cum quæ a Dioſcoro geſta eſſent percepiſſet, adverſus ipſum inſurgit, & Synodum divinam & ſanctam conſtituens, anathemati eum cum Eutyche ſubjecit: & Clero, ac Senatui & populo Conſtantinopolitano, teſſeram excommunicationis publicè editam tranſmiſit.

Λέων οὖν πάπας ὁ μέγας τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐκκλησίας, τὰ ὑπὸ Διοσκόρου μαθὼν γενόμενα, κατ' αὐτοῦ διανίσταται, καὶ σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν συστησάμενος, ἀναθέματι αὐτὸν σὺν Εὐτυχεῖ καθυπέβαλε, κλήρῳ τε, καὶ ἀξιωματικῷ, καὶ λαῷ Κωνσταντινουπόλεως, τύπον ἀκοινωνησίας ἐκθέμενος, ἐξαπέστειλεν.

89. Romana alia, Ejusdem.

449. Idem præterea Leo, Apoſtolicorum dogmatum propugnator, divina & ſacra Romæ convocata Synodo, admonitiones ſcriptas Imperatori Marciano tranſmiſit: cum Imperator Theodoſius minor res terrenas jam reliquiſſet: & ut convocata Synodo Flaviani cauſa cognoſceretur, poſtulavit.

Ἐπί γε μὴν Λέων ὁ τῶν ἀποστολικῶν δογμάτων ὑπέρμαχος, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Ῥώμῃ συγκαλεσάμενος σύνοδον, παραινέσεις ἐγγράφους τῷ βασιλεῖ Μαρκιανῷ διεπέμψατο, ἐπεὶ βασιλεὺς ὁ μικρὸς Θεοδόσιος τὰ ἐπίγεια καταλέλοιπε. συνοδικῶς τὰ περὶ Φλαβιανοῦ ἐξετασθῆναι παρεγγυώμενος.

90. Chalcedoniensis, Oecumenica Quarta.

451. Sed & Pulcheria pia Auguſta urgere & congregare Synodum œcumeni-

Ἀλλὰ καὶ Πουλχερία ἡ εὐσεβὴς Αὐγούστη διεγείρειν τὴν σύνοδον * οὐ κατά-

* τὸν σύνευνον urgere maritum (Marcianum). *Harduin.*

κατώκνησε, σύνοδον οἰκουμενικὴν τετάρτην ἐν Χαλκηδόνι, τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα θεοφόρων πατέρων ἀθροίσασθαι. Ἥτις ἁγία σύνοδος καθελοῦσα Εὐτυχῆ καὶ Διόσκορον, τὰς δύο φύσεις Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀδιαιρέτως καὶ ἀσυγχύτως ἐτράνωσέ τε, καὶ ἀνεκήρυξεν.

menicam quartam Chalcedone ſexcentorum & triginta divinorum patrum non eſt cunctata. Quæ quidem ſancta Synodus, Eutyche ac Dioſcoro abdicatis, duas JEſu Chriſti Dei noſtri naturas diviſè & incommixte declaravit & prædicavit.

91. Alexandrina, Timothei Æluri.

Ἀνατολίου τοίνυν τοῦ Βυζαντίων ἀρχιερέως ὑπάρξαντος, καὶ Ἀπολιναρίου τὸν Διοσκόρου θρόνον κατέχοντος, καὶ πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, Προτέριος ὁ μακάριος ἀρχιερεὺς Ἀλεξανδρείας ἐχρημάτισε. Καὶ Τιμόθεος μοναχὸς, προσαγορευόμενος Αἴλουρος, διεγείρας Ἀλεξανδρέων τὸ φιλοσύγχυτον, ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ παρεσκεύασεν ἀναιρεθῆναι Προτέριον, καὶ αὐτὸς Ἀλεξανδρείας τοῦ θρόνου δραξάμενος, συνέδριον συνεκρότησεν ἀθεώτατον, καὶ τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι ἀνεθεμάτισε σύνοδον.

Cum igitur Anatolius Byzantiorum A.C. 451.
eſſet ſummus ſacerdos, & Apolinarius, qui Dioſcori thronum obtinuerat, ad Dominum emigraſſet, beatus Proterius Alexandriæ Epiſcopus eſt factus. Timotheus autem monachus, qui Ælurus cognominabatur, commotis Alexandrinis, ad confuſiones promtis, in Baptiſterio abdicandum curavit Proterium: ipſeque ſolio Alexandriæ occupato, impiiſſimum corrogavit Synedrium, & Chalcedonenſem Synodum anathemate notavit.

92. Thessalonicensis, Eudoxii.

Ὅπερ Λέων, ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς μετὰ Μαρκιανὸν τελευτήσαντα μαθὼν, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Θεσσαλονίκῃ σύνοδον ἀθροισθῆναι ὑπὸ Εὐδοξίου τοῦ αὐτῆς ἐπισκόπου ἐθέσπισεν. Ἡ Εὐτυχῆ καὶ Διόσκορον ἀνεθεμάτισε, καὶ Τιμόθεον. καὶ τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι ἐκύρωσε σύνοδον.

Quod cum Leo Imperator 453.
Chriſti-amans, qui Marciano mortuo ſucceſſerat, percepiſſet, divinam & ſanctam Theſſalonicæ ab Eudoxio, urbis illius Epiſcopo, Synodum congregari juſſit: quæ Eutychem, Dioſcorum & Timotheum anathemate notavit: ſacram vero Chalcedonenſem Synodum confirmavit.

93. CONSTANTINOPOLITANA, ANATOLII.

A.C. 455. Similiter & Anatolius, Conſtantinopoli divinitus inſpirata convocata Synodo, Eutychem, Dioſcorum & Timotheum, cui Æluro cognomen erat, anathemate notavit: & Chalcedonenſem Synodum confirmavit.

Ὡσαύτως καὶ Ἀνατόλιος ἐν Κωνσταντινουπόλει θεόπνευστον προσκαλεσάμενος σύνοδον, Εὐτυχῆ, καὶ Διόσκορον, καὶ Τιμόθεον, τὸν ἐπιλεγόμενον Αἴλουρον, ἀνεθεμάτισε, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐκύρωσεν.

94. ROMANA, LEONIS.

458. Sed & Leo Romæ Papa, Apoſtolis æquandus, Eutychem & Dioſcorum una cum Timotheo, Synodo convocata, anathemati ſubjecit: ſanctamque Chalcedonenſem confirmavit Synodum.

Ἀλλὰ καὶ Λέων πάπας Ῥώμης ὁ ἰσαπόστολος, Εὐτυχῆ τε καὶ Διόσκορον σὺν Τιμοθέῳ, συνοδικῶς καθυπέβαλεν ἀναθέματι, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν ἐκύρωσε σύνοδον.

95. ROMANA, SIMPLICII.

465. Similiter & Simplicius, qui Leoni Romæ ſucceſſerat, divina & ſancta conſtituta Synodo, Eutychem, Diodorum & Timotheum anathemate notavit: & ſanctam Chalcedonenſem Synodum confirmavit.

Ὁμοίως τούτου καὶ Σιμπλίκιος, Λέοντα Ῥώμης διαδεξάμενος, θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον συστησάμενος, Εὐτυχῆ καὶ Διόσκορον ἀνεθεμάτισε, καὶ Τιμόθεον, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἐκύρωσε.

96. ANTIOCHENA, LEONIS IMP.

465. Cum autem Imperator Leo generum ſuum Zenonem, Ariadnes filiæ maritum, in Syriam ablegaſſet: monachus quidam monaſterii Perviligatorum * eum comitatus eſt: qui cum ad ſolium Urbis oculos adjeciſſet, Zenoni perſuaſit, ut ipſum adjuvaret: & mercede conductis quibusdam de Apolinarii factione, ſolium Antiochiæ invaſit, & impia congregata Synodo, ipſe impius

Τοῦ βασιλέως οὖν Λέοντος γαμβρὸν αὐτοῦ Ζήνωνα, τὸν ἐπὶ θυγατρὶ Ἀριάδνῃ οἰκεῖα, ἐναντία Συρίας ἐξαποστείλαντος, μοναχός τις μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων ἐπηκολούθησεν, ὃς τῷ θρόνῳ ἐποφθαλμιάσας τῆς πόλεως, πείθει τὸν Ζήνωνα συνεργεῖν αὐτῷ, καὶ τῆς λώβης Ἀπολιναρίου τινὰς μισθωσάμενος, τὸν θρόνον Ἀντιοχείας καθήρπασε, καὶ μιαρὰν ποιησάμενος σύνοδον, προσθή-

* Acœmetarum.

προσθήκην τοῦ τρισαγίου, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, καινοτομεῖ ὁ ἀνόσιος. Ὅπερ μαθὼν αὐτοκράτωρ Λέων, ὁ μέγας καὶ εὐσεβέστατος, ἐξορισθῆναι αὐτὸν διετάξατο, ὃς προφθάσας εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἀκοιμήτων κατέφυγεν.

pius additionem illam hymni triſagii: *qui crucifixus es pro nobis*, innovavit. Quod cum comperiſſet Leo magnus & piiſſimus Imperator, in exilium agi ipſum præcepit: verum ipſe prævertens, in Monaſterium Pervigilatorum confugit.

97. Alexandrina, Timothei Æluri.

Ζήνωνα τοίνυν τὴν βασιλείαν τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ διαδεξάμενον Λέοντος, Βασιλίσκος καὶ Ἁρμάτιος, αὐτῆς ἀντάραντες, ἐξεδίωξαν, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον παντελῶς ἐξεστρακίσαι προθέμενοι, τύπῳ γενικῷ Τιμόθεον ἐκ Χερσῶνος ἀνεκαλέσαντο. Ὅστις Αἴλουρος καταλαβὼν Ἀλεξάνδρειαν, Τιμόθεον τὸν Σαλοφακίολον μεταστήσας, καὶ τοῦ θρόνου δραξάμενος, ἄθεον ποιησάμενος σύνοδον, πολλοῖς ἀναθέμασι τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν καθυπέβαλε σύνοδον. Ταῦτα δὲ Ἀνατολίου καὶ Γενναδίου ἱεραρχῶν τοῦ Βυζαντίου τῶν ἀειμνήστων, χρησαμένων τέλει τοῦ βίου, καὶ Ἀκακίου κρατοῦντος ἐγένετο.

Cum autem Zeno Leoni utrique, & magno & parvo, in imperio A.C. 482.
ſucceſſiſſet, Baſiliſcus & Harmatius id invadentes eum expulerunt: & cum propoſuiſſent Synodum Chalcedonenſem plane evertere, generali decreto Timotheum, cui Æluro cognomen erat, ex Cherſone evocarunt: qui cum Alexandriam veniſſet, & Timotheo Salofaciolio amoto, ſolium invaſiſſet, impia congregata Synodo multis anathematiſmis ſanctam Chalcedonenſem Synodum ſubjecit. Hæc autem facta ſunt, cum Anatolius & Gennadius Byzantii Epiſcopi vivendi finem jam feciſſent, & Acacius ſolio potiretur.

98. Cyrensis, Johannis.

Ἰωάννης δὲ Κύρου ἐπίσκοπος ὁ μακάριος, τὸν Κναφέα Πέτρον, καὶ πάλιν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁρῶν ἀθέως πολιτευόμενον, καὶ Βασιλίσκου τὸ κράτος ἐχόμενον πρὸς ἀσθένειαν, σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ συνεκρότησε, καὶ τὸν Κναφέα Πέτρον ἀνεθεμάτισε.

Johannes vero Cyri Epiſcopus 482.
beatus, cum Petrum Fullonem iterum Antiochiæ videret impie adminiſtrantem Eccleſiam, & Baſiliſci potentia ſuam fulcientem infirmitatem: divinam & ſanctam ſua in urbe congregavit Synodum, & Petrum Fullonem anathemate notavit.

99. Antiochena, Zenonis Imp.

A.C. 483. Zenon autem tyranno Baſiliſco capto, Antiochiæ ſanctam Synodum congregari juſſit: quæ ſanctam Chalcedonenſem Synodum confirmavit, Petrum Fullonem exilio & anathemati ſubjecit, eique beatum Stephanum ſubſtituit: cui mox ad Chriſtum emigranti, Stephanus alius ſucceſſit.

Καὶ Βασιλίσκον Ζήνων τὸν τύραννον χειρωσάμενος, ἐν Ἀντιοχείᾳ σύνοδον ἁγίαν συναθροισθῆναι προσέταξεν, ἣ τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον κυρώσασα, τὸν Κναφέα Πέτρον ἐξορίᾳ καὶ ἀναθέματι καθυπέβαλεν, ἀντ' αὐτοῦ προχειρισαμένη Στέφανον τὸν μακάριον, ὃν τάχιστα πρὸς Χριστὸν ἐκδημήσαντα, Στέφανος ἕτερος διαδέχεται.

100. Laodicensis, pro Stephano Antiocheno.

483. Qui vero Petri ſtudioſi erant, tanquam Neſtorianum illum (Stephanum) inſimulabant: & Imperatori Zenoni perſuadebant, ut divinam & ſanctam Laodiceæ Synodum cogeret. Quæ cum falſo accuſatum ab impiis Stephanum comperiſſet, ſolio eum Antiochiæ reſtituit. Qui vero falſum dogma profitebantur, non longo tempore interpoſito, ira maxima ex invidia accenſi, beatum martyrem Stephanum arundinibus acutis inſtar haſtarum, confixum interemerunt, & in profluentem Orontē fluvium demerſerunt.

Οἱ γοῦν Πέτρου σπουδασταὶ, ὡς Νεστοριανὸν αὐτὸν διασύραντες, πείθουσι τὸν αὐτοκράτορα Ζήνωνα, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Λαοδικείᾳ συστήσασθαι σύνοδον. Ἥτις κατηγορούμενον ὑπὸ τῶν ἀθέων εὑροῦσα τὸν Στέφανον, τῷ θρόνῳ Ἀντιοχείας ἀποκατέστησεν. Οἱ δὲ τῆς κιβδήλου δόξης θεραπευταὶ χρόνον μικρὸν ἀναμείναντες, θυμῷ ἐκ φθόνου μεγίστῳ πυρούμενοι, συρμῷ τὸν ἱερομάρτυρα Στέφανον ἀποκτείναντες, εἰς τὸν παραῤῥέοντα Ὀρρόντην ποταμὸν κατεπόντισαν.

101. Alexandrina, Petri Mongi.

480. Poſteaquam vero Timotheus Ælurus Alexandriæ ad infernum migravit: qui confuſionis cupidi erant, Petrum Mongum ſucceſſorem ſolii conſtituerunt. Clerici autem & Monachi veritatis propugnatores, ipſo ejecto, beatum Johannem

Τιμοθέου γοῦν τοῦ Αἰλούρου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πρὸς ᾅδην χωρήσαντος, τὸν Μογγὸν Πέτρον οἱ φιλοσύγχυτοι διάδοχον τοῦ θρόνου κατέστησαν. Κληρικοὶ δὲ καὶ μοναχοὶ, τῆς ἀληθείας ὑπέρμαχοι, αὐτὸν ἐξώσαντες, τὸν μακάριον Ἰωάννην τὸν Ταβευσιώτην

βευσιώτην καθίδρυσαν. Ὅπερ Ζήνων, ὡς παρὰ γνώμην αὐτοῦ χειροτονηθέντα ἐξέωσε, καὶ τὸν δυσσεβῆ Μογγὸν, δοὺς τὸ Ἑνωτικὸν αὐτοῦ, εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐξαπέστειλεν, ὃς αἱρετικὴν συστησάμενος σύνοδον, τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν ἀνεθεμάτισε σύνοδον, τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀκάκιον ἔχων συμπράκτορα.

hannem Tabeuſioten * conſecrarunt. Quem Zenon, utpote præter ſuam voluntatem electum expulit, & impium Mongum, dato ei ſuo Henotico, Alexandriam remiſit: qui hæretica convocata Synodo, Chalcedonenſem ſanctam Synodum anathemate notavit, Acacium Conſtantinopolitanum adjutorem habens.

102. Romana, Felicis III.

Ἀλλ᾽ οἱ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς πάσης ἑῴας ὀρθόδοξοι, Φίληκι τῷ πάπᾳ Ῥώμης ταῦτα διασαφήσαντες, θείαν καὶ ἱερὰν παρεσκεύασαν πειήσασθαι σύνοδον, ἣ τὸν Μογγὸν Πέτρον ἀνεθεμάτισε, καὶ Ἀκάκιον, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἀνεκύρωσε.

Conſtantinopolitani autem, & A.C.
qui per totum Orientem erant Orthodoxi, 484.
Felici Papæ Romano hæc ſignificantes perfecerunt, ut divinam ille & ſanctam Synodum convocaret: quæ Petrum Mongum & Acacium anathemate notavit, & ſanctam Chalcedonenſem Synodum confirmavit.

103. Alexandrina alia, Petri Mongi.

Ζήνων τοίνυν ὁ βασιλεὺς, χειρωσάμενος Ἴλλουν τε καὶ Λεόντιον, κατὰ τῶν τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόπων ἐχώρησε, καὶ Ἀντιοχείας τὸν Κλαυδίωνα ἐξορίσας εἰς Ὄασιν, τὸν Κναφέα Πέτρον πάλιν ἀπεκατέστησεν, ὃς αἱρετικὴν συστησάμενος σύνοδον, τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν ἀνεθεμάτισε σύνοδον, καὶ σὺν πολλοῖς ἀτοπήμασιν Ἱεραπόλεως χειροτονεῖ Ξεναίαν ἐπίσκοπον, τῷ γένει Πέρσην, ἀβάπτιστον, καὶ τῆς δουλικῆς τύχης δραπέτην γενόμενον, καὶ τῆς Χριστιανοκατηγορικῆς αἱρέσεως ἀρχηγέτην δια-

Zenon igitur Imperator, Illo & 489.
Leontio captis, adverſus epiſcopos Orientis ſe convertit, & Claudione Antiocheno in exilium acto in Oaſin, Petrum Fullonem denuo reſtituit: qui hæretica convocata Synodo, ſacram Chalcedonenſem Synodum anathemate notavit, & multis cum ſceleribus Xenajam Hierapolis epiſcopum deſignavit: genere Perſam, baptiſmi expertem, conditionis ſervilis fugitivum, & hæreſeωs Chriſtianos-accuſantis ducem acerrimum. Primus enim omnium

* Tabenneſiotam.

omnium Chriſti Dei noſtri, tum ſanctiſſimæ Matris, & omnium Sanctorum venerandas imagines ex Eccleſia ejecit.

διαπυρον. Πρῶτον γὰρ πάντων Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τῆς παναγνοῦ μητρὸς, καὶ πάντων τῶν ἁγίων τὰς σεβασμίας εἰκόνας, τῆς ἐκκλησίας ἐξέβαλεν.

104. Alexandrina, proximæ opposita.

Beatus igitur Felix Romæ veteris Epiſcopus, cum ab Orthodoxis Orientis Epiſcopis, Petri impietatem cognoviſſet, per Quintinianum Arculianorum Epiſcopum, divinam & ſanctam convocans Synodum, Fullonem deponendum curavit.

Ὁ γοῦν μακάριος Φίληξ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐπίσκοπος, μαθὼν περὶ τῶν ὀρθοδόξων τῆς ἀνατολῆς ἱεραρχῶν τὴν Πέτρου δυσσέβειαν, διὰ Κιντινιανοῦ ἐπισκόπου Ἀρκουλιανῶν, θείαν καὶ ἱερὰν ποιησάμενος σύνοδον, γραφῆναι καθαίρεσιν τῷ Κναφεῖ παρεσκεύασεν.

105. Romana alia, Felicis III.

A.C. 486. Quin & ipſe Felix Romæ divina & ſancta convocata Synodo, depoſitionis libellum Fulloni miſit.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς Φίληξ ἐν Ῥώμῃ θείαν καὶ ἱερὰν συγκαλεσάμενος σύνοδον, Πέτρῳ καθαίρεσιν τῷ Κναφεῖ ἀπέστειλεν.

106. Constantinopolitana, Euphemii.

518. Acacio autem, & qui ei ſucceſſerat Phrarita morte ſublatis, Euphemius ſanctiſſimus in ſolium Conſtantinopolitanum inducitur: qui divinam & ſanctam convocans Synodum, Chalcedonenſem Synodum confirmavit, & acta Synodi Papæ transmiſit: quem Felix & Occidentales Archiepiſcopi, ut orthodoxum quidem virum receperunt, non tamen ut Epiſcopum: propterea quod Acacii à Felice anathemate notati nomen è ſacris tabulis non deleviſſet.

Τῷ θανάτῳ δὲ Ἀκακίου καὶ Φραβίτα * προσχωρήσαντος, Εὐφήμιος ὁ πανσέβαστος ἐπὶ τὸν θρόνον ἀνάγεται Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον συγκαλεσάμενος, τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐβεβαίωσε, καὶ τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ τῷ πάπᾳ ἀπέστειλεν. Ὅνπερ Φίληξ καὶ οἱ Ἑσπέριοι ἀρχιεπίσκοποι, ὡς μὲν ὀρθόδοξον ἄνδρα ἐδέξαντο, οὐ μὴν δὲ καὶ ὡς ἐπίσκοπον, διὰ τὸ μὴ ἐξαλεῖψαι τῶν ἱερῶν διπτύχων τοῦ ὑπὸ Φίληκος ἀναθεματισθέντος Ἀκακίου τὸ ὄνομα.

* al. Φραυίτα.

107. Con-

Digitized by Google

107. Constantinopolitana, contra Euphemium.

Ζήνωνος γοῦν τελευτήσαντος, Ἀριάδνην τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὴν βασιλείαν διεδέξατο Ἀναστάσιος, καὶ σύνοδον αἱρετικὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει συστησάμενος, διὰ τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον, μυρίαις συκοφαντίαις ὑποβαλὼν, Ἀρμενίας ἐπέκεινα ἐξώρισεν τὸν Εὐφήμιον. Καὶ τῷ θρόνῳ ἀντικατέστησε τὸν ὁσιώτατον Μακεδόνιον, Ὅστις ἀφελῆ ποιησάμενος σύνοδον, τὰ ἐν Χαλκηδόνι δογματισθέντα, ἐγγράφως ἐκύρωσε, τὸ Ἑνωτικὸν δὲ Ζήνωνος φόβῳ Ἀναστασίου παρεσιώπησεν.

Zenone igitur mortuo, & Ariadnen uxorem ipſius, & Imperium A.C. 518.
ſuſcepit Anaſtaſius: & Synodo hæretica Conſtantinopoli congregata, propter ſanctam Chalcedonenſem Synodum, infinitis calumniis obruit, & ultra Armeniam in exilium egit Euphemium: & ſolio denuo reſtituit beatiſſimum Macedonium: qui ſimplici convocata Synodo, decreta quidem Chalcedonenſia ſcripto confirmavit: Henoticum vero Zenonis, metu Anaſtaſii ſilentio præteriit.

108. Sidonia, contra Chalcedonensem.

Τοῦ Κναφέως τοίνυν Πέτρου ἀποβληθέντος, Παλλάδιος τὸν θρόνον Ἀντιοχείας παρέλαβε· κἀκείνου τελειωθέντος, Φλαβιανὸς τὸ Ἑνωτικὸν ἐδέξατο Ζήνωνος. καὶ τὰς ἁγίας τρεῖς οἰκουμενικὰς συνόδους κυρώσας ἐγγράφως, τὴν ἐν Χαλκηδόνι παρεσιώπησε, τῷ βασιλεῖ χαριζόμενος. Καὶ ὁ βασιλεὺς δὲ Ἀναστάσιος δι Εὐτροπίου τριβούνου, Φλαβιανῷ καὶ τῷ Ἱεροσολύμων Ἠλίᾳ ἐν Σιδῶνι σύνοδον συναθροῖσαι παρεκελεύσατο, καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ὑποβαλεῖν ἀναθέμασιν. Ἀλλὰ ταύτην Ἠλίας διέλυσεν ἄπρακτον, δι ἣν αἰτίαν τοῖς Πατριάρχαις μεγάλως ὠργίζετο.

Petro igitur Fullone rejecto, Palladius ſolium Antiochiæ ſuſcepit: 520.
eoque defuncto Flavianus, Zenonis Henoticum recepit: & cum tres ſanctas œcumenicas Synodos ſcripto probaſſet, Chalcedonenſem ſilentio præteriit, Imperatori gratificatus. Imperator autem Anaſtaſius per Eutropium tribunum, Flaviano & Eliæ Hieroſolymitano mandavit, ut Sidonem Synodum convocarent, & anathematiſmis ſacram Chalcedonenſem Synodum ſubjicerent. Verum hanc Elias re infecta dimiſit: quapropter Patriarchis vehementer Imperator ſuccenſuit.

109. Antiochena, Eutychianorum.

A.C. 521. Cum autem Flavianus Antiochiam revertiſſet, Monachi quidam apoſtatæ, & Eutychiani delirii ſectatores, Synodum prædatoriam convocantes, Flavianum ejecerunt, & in exilium pepulerunt, eique Severum ſubſtituerunt. Hic igitur, qui Acephalus deinde dictus fuit, cum ducentis Apoſtatis monachis, ex Eleutheropoli Conſtantinopolin contendit, & multa contra Macedonium fremens, dato etiam Anaſtaſio juramento, nulla conſcientiæ ratione habita, quod nunquam contra ſanctam Chalcedonenſem Synodum moturus aliquid eſſet: & juramentum conculcavit, & cum nefanda Synodo illam anathemate notavit.

Φλαβιανοῦ δὲ καταλαβόντος τὴν Ἀντιόχειαν, μοναχοί τινες ἀποστάται, καὶ τῆς Εὐτυχοῦς λώβης οὐ μέτριοι, σύνοδον λῃστρικὴν ποιησάμενοι, Φλαβιανὸν ἐξεδίωξαν βουκολήσαντες, καὶ Σεβῆρον ἀντικατέστησαν. Οὗτος οὖν, σὺν διακοσίοις ἀποστάταις μοναχοῖς, ὁ Ἀκέφαλος, ἀπάρας ἐξ Ἐλευθερουπόλεως τῇ βασιλίδι προσώρμισε, κατὰ Μακεδονίου πολλὰ φρυαξάμενος, καὶ Ἀναστασίῳ δοὺς ὅρκον ὁ ἀσυνείδητος, ὡς οὐδέποτε κατὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας συνόδου κινήσειε, καὶ τοὺς ὅρκους ἐπάτησε, καὶ μετὰ μιαρᾶς συνόδου ταύτην ἀνεθεμάτισεν.

110. Constantinopolitana, Timothei.

536. Anaſtaſius igitur Imperator Macedonium Conſtantinopolitanum innumeris circumventum criminationibus, ſolioque exturbatum, Gangras in exilium exegit: nec multo poſt etiam ipſum, & qui ante eum fuerat, Euphemium, quod ad Gotthos confugiſſent, & ſe ipſos inviſiſſent, Patriarchas gladio punivit. Hæreticum autem Timotheum, qui Colon & Litrobulus cognominabatur, Eccleſiæ reddidit, tanquam ejusdem ſecum ſententiæ, & conſiliis ſuis obtemperantem. Is impiiſſima congregata Sy-

Ἀναστάσιος τοίνυν ὁ βασιλεὺς Μακεδόνιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως περιβαλὼν μυρίοις ἐγκλήμασιν, τοῦ θρόνου ἐξώσας ἐν Γάγγραις ἐξώρισεν, καὶ οὐ μετὰ πολὺ αὐτόν τε ἀποστείλας, καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ Εὐφήμιον, χάριν τῆς καταδρομῆς τῶν Γότθων, ὡς ἑωρακότας ἀλλήλους τοὺς Πατριάρχας, ξίφει ἐτιμωρήσατο, αἱρετικόν γε Τιμόθεον, Κόλωνα καὶ Λιτρόβουλον τὸν ἐπιλεγόμενον, τῇ ἐκκλησίᾳ παρέδωκεν, ὡς ὁμόφρονα, καὶ τοῖς αὐτοῦ πειθαρχοῦντα βουλεύμασιν. Ὅστις ἀθεωτάτην ποιησάμενος σύνοδον, κατὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἁγίας

Digitized by Google

ἁγίας συνόδου ἠλάκτισε, καὶ συμφωνήσας Σευήρῳ, ὁμοῦ τὰ συνοδικὰ αὐτῶν ἐκπέμπουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα, ὧν μὴ δεχθέντων, πρὸς ὀργὴν ἐξῆψε τὸν Ἀναστάσιον, διὸ τῆς ἁγίας πόλεως τὸν Ἠλίαν, ἐν τῷ * Ευειλᾷ περιώρισεν, Ἰωάννην δὲ τῷ θρόνῳ ἀποκατέστησε, καὶ τὰ συνοδικὰ Σευήρου καὶ Τιμοθέου ἐκεῖ διαπέμπεται.

Synodo, contra ſanctam Chalcedonenſem Synodum calcitravit: & Severo aſſentiens, una cum eo acta Synodi Hieroſolymam miſit, quibus non receptis, ad iram accendit Anaſtaſium: quapropter & Eliam ſanctæ civitatis Epiſcopum in Evilam exulatum miſit; Johannem vero ſolio reſtituit, & acta Synodica Severi & Timothei eo transmiſit.

111. Hierosolymitana, Theodosii & Sabæ.

Θεοδόσιος δὲ καὶ Σάβας τῶν ὀρθοδόξων ὑπέρμαχοι, καὶ τῆς ἐρήμου τῶν ἡγουμένων καὶ μοναχῶν οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες τῆς πίστεως, τὸ μοναδικὸν συναθροίσαντες σύστημα, τοὺς τὰ συνοδικὰ κομίσαντας τῶν ἁγίων τόπων ἐξήλασαν. Ὅπερ μαθὼν Ἀναστάσιος, Θεοδόσιον καὶ Σάβαν ἐξορισθῆναι προσέταξεν. Οἱ δὲ προκαταλαβόντες τὴν ἔρημον, θείαν καὶ ἱερὰν μοναστῶν λογάδων συνεστήσαντο σύνοδον, καὶ τέσσαρας διαμαρτυρίας πλήρεις ὀρθοδοξίας † συνάξαντες, δύο τῷ βασιλεῖ Ἀναστασίῳ ἐκπέμπουσι, μίαν τοῖς ἄρχουσι, καὶ Ἰωάννῃ ἄλλην, τῷ διαδόχῳ Ἠλίᾳ τοῦ Θεοκήρυκος. Καθ' ὃν χρόνον ὁ τοῦ Βυζαντίου Τιμόθεος ἐτελεύτησε, καὶ Μηνᾶς τὸν θρόνον παρέλαβεν.

Theodoſius vero & Sabas orthodoxorum propugnatores, minimeque errantes ſtellæ, deſertæ ducum & monachorum fidei, peculiari collecta congregatione, eos qui Synodica illa acta attulerant, e ſacris locis ejecerunt. Quod cum comperiſſet Anaſtaſius, Theodoſium & Sabam in exilium deportari præcepit. Hi vero præoccupato deſerto divinam & ſanctam monaſticorum ordinum collegerunt Synodum: & quatuor atteſtationibus doctrinæ orthodoxæ plenis collectis, duas quidem Imperatori Anaſtaſio miſerunt, unam principibus, & quartam Johanni, qui Eliæ Dei-præconi ſucceſſerat. Quo ipſo tempore Timotheus Byzantinus obiit, & Menas ſolium accepit. A.C. 536.

112. Constantinopolitana.

Ἀλλὰ καὶ Ὁρμίσδας, διαδεξάμενος Φίληκα, ὁ πάπας Ῥώμης, Βιταλιανὸν καὶ Εὐόδιον σὺν ἑτέροις διακο-

Hormiſdas vero Papa Romanus, qui Felici ſucceſſerat, Vitalianum & Evodium cum aliis ducentis Epi- 519.

Gg 2 ſcopis

* al. Ἀειλᾷ.

† Harduin. συντάξαντες. Vide Theophanem p. 139.

ſcopis Byzantium ablegavit, Timotheo adhuc ſvaviter vivente. Quam divinam & ſanctam Synodum Imperator Anaſtaſius, & impius Timotheus, multo tempore male excruciantes, re infecta dimiſerunt.

διακοσίοις ἐπισκόποις, εἰς τὸ Βυζάντιον ἐξαπέστειλε, Τιμοθέου ἐπὶ βίου ὄντος † ἐπηράτως. Ἥντινα θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀνόσιος, πολυχρονίως κακῶς ἀνιάσαντες, ἄπρακτον ἀπεπέμψαντο.

113. Thessalonicensis.

Cum igitur Anaſtaſius in lecto impiam animam fulgure ab irato Deo immiſſo efflaſſet, eique Juſtinus pius in imperio ſucceſſiſſet: beatus Hormiſdas Papa Romanus, plurimos Epiſcopos Theſſalonicam miſit, ut ſacram Chalcedonenſem Synodum confirmarent. Quam divinam & ſanctam Synodum, qui male ſentiebant, noctu crudeliter incenſa domo, ubi erant congregati, diſſiparunt: & ſanctos illos viros ſemiuſtulatos abegerunt.

Ἀναστασίου γοῦν ἐν τῷ κοιτῶνι ὀργῇ Θεοῦ τὴν μιαρὰν ψυχὴν ἀστραπῇ ἀπορρήξαντος, καὶ Ἰουστίνου τοῦ εὐσεβοῦς βασιλεύσαντος, Ὁρμίσδας ὁ μακάριος πάπας Ῥώμης, πλείστους ἐπισκόπους ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀπέστειλεν, ὡς ἂν τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον βεβαιώσειεν. Ἥντινα θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον νύκτωρ οἱ φονιώδεις ἐπελθόντες κακόδοξοι, τὴν οἰκίαν ἀνῆψαν, ἔνθα συνήθροιστο, καὶ τοὺς ἁγίους ἡμικαύστους ἐκεῖθεν ἀπήλασαν.

114. Constantinopolitana, Hormisdæ.

A.C. 536. Hormiſdas igitur iterum divinam & ſanctam Synodum, Conſtantinopolim miſit, & decreta Chalcedonenſia confirmavit: & doctrinam de duabus naturis beati Cyrilli proponens, rationalem illum ſtaterem, imperatorium numiſma, cui duplici charactere Chriſtus impreſſus erat, declaravit. Hormiſda autem ad Dominum demigrante, Agapetus ſolium eius excepit.

Ὁρμίσδας οὖν αὖθις ἐν Κωνσταντινουπόλει θείαν καὶ ἱερὰν ἐξαπέστειλε σύνοδον, καὶ τὰ ἐν Χαλκηδόνι δογματισθέντα ἐκύρωσε, καὶ τὰ περὶ δύο φύσεων * δοῦναι μακαρίου Κυρίλλου προεκθέμενος, τὸν νοητὸν στατῆρα, τὸ βασιλικὸν νόμισμα, ᾧ ἐνενόητο διπλοῦς χαρακτὴρ ὁ Χριστὸς, διεσάφησε. Καὶ Ὁρμίσδα πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, Ἀγαπητὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ διεδέξατο.

115. Con-

† Forte ἐπαράτως, *execrabiliter*. Vide Epiſtolam Anaſtaſii I. Imp. ad Hormiſdam, *Harduin.*

Digitized by Google

115. Constantinopolitana, Agapeti.

Ἰουστίνου δὲ τελευτήσαντος, Ἰουστινιανὸς ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας παρέλαβε. Μηνᾶ δὲ τὰ πρόσκαιρα καταλείψαντος, Ἄνθιμος ὁ Τραπεζούντιος ἐπίσκοπος, τῆς Βυζαντίου ἐκκλησίας τὸν θρόνον ἐκράτησε, καὶ τῶν Γότθων τὴν Ῥώμην, καὶ τὰ περὶ αὐτὴν μελλόντων λῄζεσθαι, Ἀγαπητὸς ὁ ταύτης μακάριος πάπας, τὴν βασιλίδα κατέλαβε, καὶ σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν ποιησάμενος, Ἄνθιμον τὸν ταύτης ἐπίσκοπον, Μανιχαΐου λαβόντα ὑπόνοιαν, καὶ λάθρα φυγοδικήσαντα, καὶ ἑαυτὸν ἀδηλοποιήσαντα, ἕως τῆς σήμερον ἀναθέματι καθυπέβαλε, καὶ τὸν θρόνον τῆς ἐκκλησίας τῆς Βυζαντίου, Εὐτύχιος μοναχὸς ἐκληρώσατο.

Juſtino autem mortuo, Juſtinianus nepos ipſius ſceptra Imperatoria ſuſcepit. A.C. 536. Cum vero & Menas terrena iſthæc reliquiſſet, Anthimus Trapezuntis Epiſcopus, Byzantinæ Eccleſiæ ſolium nactus eſt: & cum Gotthi Romam, eique vicina loca deprædaturi eſſent, Agapetus beatus illius Papa, urbem regiam acceſſit, divina & ſancta inſtituta Synodo: in qua Anthimum CPol. Epiſcopum, qui in Manichæiſmi ſuſpicionem venerat, & ne judicio ſiſtere ſeſe cogeretur, ſeipſum abſconderat, in hunc usque diem anathemati ſubjecit: ſolium vero Eccleſiæ Byzantinæ, Eutychius monachus ſortitus eſt.

116. Syriaca, Euphræmii.

Ἐν ᾧ καιρῷ τὰ Ὠριγένεια δόγματα ὑπό τινων τῆς Παλαιστίνης μοναχῶν ἐκρατύνετο, καθ' ὧν ὁ μέγας Εὐφραίμιος, Ἀντιοχείας Συρίας ἀρχιεπίσκοπος θείαν σύνοδον καὶ ἱερὰν συστησάμενος, ἀναθέματι τοὺς προασπιστὰς αὐτῶν κατεδίκασε.

Quo ipſo tempore Origenica 537. dogmata apud quoſdam Palæſtinæ monachos obtinebant: contra quos magnus Euphræmius Antiochiæ Syriæ Archiepiſcopus, divina & ſancta Synodo inſtituta, propugnatores ipſorum anathemate condemnavit.

117. Mopsuestena.

Νεστορίῳ τινῶν τῷ δυσσεβεῖ οἱ προσκείμενοι διὰ τῶν Θεοδώρου τοῦ μιαροῦ συγγραμμάτων λανθανόντων τῆς γνώμης ἀντεχόντων. Διὸ ζήλῳ πυρούμενοι πλεῖστοι ἱεράρχαι, συνο-

Cum igitur Neſtorio impio qui- 538. dam adhærerent, Theodori nefarii ſcriptis ſeducti, eamque ſententiam clanculum defenderent: Zelo ſuccenſi multi Præſules, Synodi ce-

lebrandæ cauſa Mopſueſtiam venerunt: & convocato Clero & magiſtratibus, ad intemerata Evangelia juramentũ exegerunt, utrum Theodori, qui ipſorum fuiſſet impius Epiſcopus, nomen in ſacras tabulas eſſet relatum: & cum reſpondiſſent, Ita, nec iſtud negaſſent: ſancta Synodus hæc in ſcriptis Vigilio ſanctiſſimo Papæ Romano tranſmiſit. Hic enim beato Agapeto ſucceſſerat.

συνοδικῶς κατέλαβον Μοψυεστίαν, οἱ τὸν κλῆρον καὶ πολιτευομένους αὐτῆς συναθροίσαντες, ἐπὶ τῶν ἀχράντων εὐαγγελίων ἐξώρκισαν, εἰ Θεοδώρου τοῦ αὐτῶν γεγονότος ἀσεβοῦς ἐπισκόπου τὸ ὄνομα ἐν τοῖς παρ' αὐτοῖς διπτύχοις ἐντέτακται. Εἰπόντων δὲ Ναί, καὶ μὴ ἀρνησαμένων τὴν πρότασιν, ἡ ἁγία σύνοδος ταῦτα ἐγγράφως Βιγιλίῳ τῷ ἁγιωτάτῳ πάπᾳ Ῥώμης ἀπέστειλεν. οὗτος γὰρ ἦν Ἀγαπητὸν διαδεξάμενος τὸν μακάριον.

118. Constantinopolitana Quinta, Oecumenica.

A.C. 550. Juſtinianus vero Imperator Chriſti-amans, cum videret male ſentientium caliginem vehementer exſuſcitari, Synodum ſanctam & Oecumenicam quintam Conſtantinopoli congregari præcepit: cui præfuerunt Patriarchæ præſidentes, Eutychius Conſtantinopolitanus, magnus Apolinarius Alexandrinus, Domnus Antiochenus, & Chriſti-amans Imperator Juſtinianus. Vigilii autem Romani locum-tenens præſens non una conſedit: propterea quod non Synodi, ſed incurſionis Gotthorum cauſa, Byzantium appuliſſet. Quæ quidem divina & ſancta Synodus, Origenica dogmata, & Theodori Mopſueſteni, ut & Theodoreti & Ibæ adverſus beatum Cyrillum Alexandrinum ſcripta, decenti anathemati ſubjecit.

Ἰουστινιανὸς δὲ ὁ βασιλεύς, θεωρῶν ὁ φιλόχριστος τῶν κακοδόξων πολλὴν ἀναρριπιζομένην σκοτόμαιναν, σύνοδον ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν πέμπτην ἐν Κωνσταντινουπόλει κροτηθῆναι ἐθέσπισεν, ἧσπερ ἐξῆρχον οἱ πατριάρχαι προκαθεζόμενοι, Εὐτύχιος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Ἀλεξανδρείας, ὁ μέγας Ἀπολινάριος, Δόμνος Ἀντιοχείας, καὶ βασιλεὺς Ἰουστινιανός, ὁ φιλόχριστος. Βιγίλιος δὲ Ῥώμης παρὼν οὐ συνήδρευσε, διὰ τὸ μὴ συνόδου, ἀλλὰ χάριν τῆς ἐπιδρομῆς Γότθων καταλαβεῖν τὸ Βυζάντιον, ἥτις θεία καὶ ἱερὰ σύνοδος τὰ Ὠριγένεια δόγματα, καὶ τὰ Θεοδώρου Μοψυεστίας συγγράμματα, καὶ τὰ Θεοδωρήτου καὶ Ἴβα, κατὰ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας τοῦ μάκαρος, ἀναθέματι καθυπέβαλε πρεπόντως.

119. Constantinopolitana, Hæretica.

Ἀλλ' ὢ τῶν ἐνέδρων τοῦ διαβόλου, πρὸς ἃ καὶ οἷα καθ' ἑκάστην καθ' ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων ἐπιχειρόμενος; μετὰ γὰρ χρόνους τινὰς Ἰουλιανοῦ τοῦ Ἁλικαρνασέως οἱ ἀντεχόμενοι τῆς αἱρέσεως, Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα ὑπονοθεύσαντες πείθουσιν, ἐξ οὐρανοῦ καὶ παντελῶς ἄφθαρτον εἶναι τὸ σῶμα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ διαβεβαιούμενοι, δι' ἣν αἰτίαν αἱρετικὴν σύνοδον ποιησάμενος, μὴ πειθόμενον αὐτοῖς Εὐτύχιον τὸν ἀοίδιμον, εἰς Ἀμάσειαν κατακρίνει ἐξόριστον, καὶ Ἰωάννην Ἀντιοχέα σχολαστικόν, τῷ θρόνῳ τῆς Βυζαντίων ἐκκλησίας ἀντικαθίστησι, τῇ ἀσεβείᾳ συνθέμενον.

Sed ô inſidias Diaboli, ad quæ & quanta quotidie contra nos homines inſurgit? Poſt aliquantum enim temporis ii, qui Juliani Halicarnaſſei hæreſin tuebantur, Imperatori ſeducto perſuadent, è cœlo & omnino corruptionis expers eſſe corpus Domini & Dei noſtri JEſu Chriſti. Convocata igitur hæretica Synodo, celebrem illum Eutychium, qui ipſis non aſſentiebatur, in Amaſiam exulatum ablegat: & Johannem Antiochenum ſcholaſticum, qui impietati illi adſtipulabatur, in ſolium Eccleſiæ Byzantinæ collocat. A.C. 550.

120. Antiochena, Anastasii Magni.

Δόμνου τοίνυν ἐν Ἀντιοχείᾳ τελευτηθέντος, Ἀναστάσιος ὁ μέγας ἐν τῷ θρόνῳ ἀνάγεται, Ἀπολιναρίου τοῦ θεοσόφου Ἀλεξανδρείας δεξιὸς παραστάτης γινόμενος. Ὅστις θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον ποιησάμενος, τοὺς ἀνθισταμένους τῇ ἁγίᾳ ἐν Χαλκηδόνι συνόδῳ ἀναθέματι καθυπέβαλεν.

Domno etiam Antiochiæ mortuo, Anaſtaſius magnus in id ſolium evehitur, qui Apolinarii Alexandrini divina ſapientia præditi fidelis adjutor fuit. Is divina & ſancta Synodo inſtituta, eos qui ſacræ Chalcedonenſi Synodo reſiſterent, anathemati ſubjecit. 554.

121. Constantinopolitana, Sergii.

Μετὰ γοῦν τὴν Ἰουστινιανοῦ ἀποβίωσιν, Ἰουστῖνος ὁ εὐσεβὴς ἐβασίλευσε, καὶ Ἰωάννου τοῦ σχολαστικοῦ τὸν βίον πλήσαντος, Εὐτύχιον τὸν μακάριον τῆς ἐξορίας ἀνεκαλέσατο, τὸν θρόνον αὐτοῦ ἀποδοὺς αὐτῷ. Καὶ πρὸς

Poſt Juſtiniani vero mortem Juſtinus pius imperavit: qui Johanne Scholaſtico vita functo, beatum Eutychium ab exilio revocavit, reſtituto ei ſolio. Cum autem is quoque ad Dominum migraſſet, Jo- 620.

Digitized by Google

Johannem Neſteuten * ſummo Byzantii in Chriſto Jeſu Sacerdotio fungi juſſit. Juſtini autem imperium Tiberius excepit: & hujus Mauricius; Mauricii vero Phocas ille hominum oſor. Johannis autem Neſteutæ ſolio Cyriacus potitus eſt, & hujus Thomas, iterumque hujus Sergius Monotheletes. Derepente autem Heraclius ab Occidente profectus, Phoca occiſo, Imperium arripuit, & bello contra Perſas divinitus ſuſcepto, Phaſidem fluvium in poteſtatem redegit, ubi quidam Acephalorum quæſtionem de voluntatibus & operationibus ei ſuggeſſit. Quam quidem quæſtionem, cum is cum Cyro Phaſidis epiſcopo communicaſſet, & uterque dubitaret: Sergio Conſtantinopolitano iſthæc renunciarunt. Ille vero hæretico inſtituto Synedrio, & acta Menæ particulatim conſiderans, unam voluntatem & operationem in Chriſto Deo & Servatore noſtro eſſe, Imperatori Heraclio reſcripſit.

πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος, Ἰωάννην τὸν Νηστευτὴν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀρχιερατεύειν τοῦ Βυζαντίου ἐθέσπισεν. Ἰουστίνου δὲ τὴν βασιλείαν Τιβέριος διεδέξατο, καὶ Μαυρίκιος τοῦτον, καὶ Μαυρικίου Φωκᾶς ὁ μισάνθρωπος. Καὶ Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ τὸν θρόνον Κυριακὸς διεδέξατο, καὶ Θωμᾶς ἐκεῖνον, καὶ τοῦτον Μονοθελήτης ὁ Σέργιος. Ἐξαίφνης δὲ Ἡράκλειος ἀναλαβὼν ἐκ τῆς δύσεως, Φωκᾶν ἀνελὼν, τὴν βασιλείαν παρέλαβε, καὶ τὸν κατὰ Περσῶν θεόθεν ἀράμενος πόλεμον, ποταμὸν τὸν Φᾶσιν κατέλαβεν, ἐν ᾧ τῶν Ἀκεφάλων περὶ θελημάτων καὶ ἐνεργειῶν τις αὐτῷ πεῦσιν προσήγαγεν. Ἥντινα πεῦσιν Κύρῳ τῷ Φάσιδος ἐπισκόπῳ ἀνακοινωσάμενος, ἄμφω ἐξαπορήσαντες, τῷ Κωνσταντινουπόλεως Σεργίῳ τὰ περὶ τούτου ἐγνώρισαν. Ὅστις αἱρετικὸν ποιήσας συνέδριον, καὶ τὰ συνοδικὰ Μηνᾶ μονομερῶς ἐπισκεψάμενος, μίαν θέλησιν καὶ ἐνέργειαν ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν εἶναι, τῷ βασιλεῖ Ἡρακλείῳ ἀντέγραψεν.

122. Constantinopolitana alia, Ejusdem,

A.C. 620. Heraclio vero Conſtantinopolim reverſo, Sergius hæretica inſtituta Synodo, unam voluntatem & operationem in Chriſto Jeſu Deo noſtro impiè docuit.

Ἡρακλείου δὲ τὴν βασιλίδα καταλαβόντος Κωνσταντινουπόλεως, Σέργιος αἱρετικὴν συστησάμενος σύνοδον, μίαν θέλησιν καὶ ἐνέργειαν ἐπὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν δυσσεβῶς ἐδογμάτισεν.

* Jejunatorem.

Digitized by Google

123. Alexandrina, Cyri.

Ἀλλὰ μὴν καὶ Κῦρος τ̀ θρόνον Ἀλεξανδρείας παραλαβὼν, ἐκ Φάσιδος μιαρὰν ποιησάμενος σύνοδον, ἐννέα κεφάλαια τῷ Σεργίῳ ἀπέστειλε, μίαν θέλησιν καὶ ἐνέργειαν ἐπὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐκθέμενος.

Verum & Cyrus, Alexandriæ ſolium adeptus, ex Phaſide nefanda inſtituta Synodo, novem capitula Sergio miſit, quibus una voluntas & operatio in Chriſto JEſu DEo noſtro exponebatur. A.C. 620.

124. Hierosolymitana, Sophronii: Orthod.

Σωφρόνιος δὲ ὁ μελίγλωσσος τῆς ἀληθείας πρόμαχος, ἀρχιερεὺς Ἱεροσολύμων γενόμενος, θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον ποιησάμενος, δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τρανώσας, ἀπέστειλεν Ὁνορίῳ τῷ πάπα Ῥώμης, καὶ Σεργίῳ Κωνσταντινουπόλεως τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ.

Sophronius autem, mellitus veritatis propugnator, qui Hieroſolymorum ſummus eſſet Sacerdos, divina & ſancta convocata Synodo, duas voluntates & operationes declaravit: actaque ſua Synodica Honorio Papæ Romano, & Sergio Conſtantinopolitano miſit. 630.

125. Constantinopolitana, Pyrrhi: Hæret.

Τελευτήσαντος οὖν Σεργίου, Πύῤῥος ὁ τῆς κιβδήλου δόξης, τ̀ θρόνον παρέλαβε, καὶ σύνοδον αἱρετικὴν συστησάμενος, τὰ δογματισθέντα ὑπὸ Σεργίου, καὶ τοῦ Φάσιδος Κύρου ἐκράτυνεν.

Sergio vero mortuo, Pyrrhus, qui & ipſe falſæ illi opinioni erat addictus, ſolio potitus eſt: & Synodo hæretica inſtituta, ea quæ à Sergio & Cyro Phaſiano decreta fuerant, corroboravit. 640.

126. Constantinopolitana, Colybi: Orthod.

Ἀλλὰ Κολυβὸς ὁ τοῦ Βυζαντίου θεόπνευς ἐπίσκοπος, ἀθροίσας πνευματοκίνητον σύνοδον, τὰ δογματισθέντα Σεργίῳ καὶ Πύῤῥῳ καὶ Κύρῳ, τῷ πρέποντι καθυπέβαλεν ἀναθέματι, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἀνεκήρυξεν.

Sed Colybus à Deo inſpiratus Byzantii Epiſcopus, collecta à Spiritu mota Synodo, ea quæ Sergius, & Pyrrhus & Cyrus decreverant, decenti ſubjecit anathemati: & duas voluntates operationesque Servatoris Chriſti prædicavit. 641.

Digitized by Google

127. Numidica, Stephani: Orthod.

A.C. 643. Similiter autem & Stephanus, Numidiæ Africæ ſanctiſſimus Epiſcopus, ſacra convocata Synodo, Sergium, Pyrrhum & Cyrum anathemate notavit: & duas voluntates ac operationes Servatoris noſtri Jeſu Chriſti docuit.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Νουμηδείας τῆς Ἀφρικῆς ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Στέφανος, ἁγίαν συγκαλεσάμενος σύνοδον, Σέργιον, Πύῤῥον, καὶ Κῦρον ἀνεθεμάτισε, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ἐδογμάτισεν.

128. Mauritanica, Reparati: Orthod.

643. Eodem modo & Reparatus ſanctiſſimus Mauritaniæ Epiſcopus, divina & ſancta inſtituta Synodo, Sergium, Cyrum & Pyrrhum anathemate notavit: & duas voluntates ac operationes Servatoris noſtri & Dei JEſu Chriſti prædicavit.

Ὡσαύτως Ῥεπάρατος Μαυριτανίας ἐπίσκοπος ὁσιώτατος, σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν ποιησάμενος, Σέργιον, Κῦρον, καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισεν, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ, ἀνεκήρυξεν.

129. Carthaginiensis, Victoris: Orthod.

636. Victor vero Carthaginis admiratione dignus Epiſcopus, pariter ſacra convocata Synodo, Sergium, Cyrum & Pyrrhum anathemate notavit: duaſque voluntates & operationes in Chriſto Servatore noſtro declaravit.

Βίκτωρ δὲ ὁ Καρθαγένης ἐπίσκοπος ἀξιάγαστος, ἐξ ἴσου ἁγίαν συγκαλεσάμενος σύνοδον, Σέργιον, Κῦρον, καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισεν, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας ἐπὶ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν διετράνωσεν.

130. Romana, Johannis: Orthod.

638. Præterea & Johannes Papa Romanus ter-beatus, qui Honorio Monothelet æ ſucceſſerat, divina & ſancta inſtituta Synodo, Sergium, Cyrum & Pyrrhum anathemate notavit: duaſque voluntates & operationes Domini & Dei noſtri JEſu Chriſti prædicavit: & ad Da-

Πρὸς τούτοις καὶ Ἰωάννης ὁ πάπας Ῥώμης, διαδεξάμενος γὰρ ἦν τὸν Μονοθελήτην Ὀνώριον ὁ τρισμακάριος, θείαν καὶ ἱερὰν σύνοδον ποιησάμενος, Σέργιον, Κῦρον, καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισε, καὶ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ δεσπότου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ, ἀνεκήρυξε,

Digitized by Google

ρυξε, καὶ πρὸς Δαβὶδ καὶ Ἡράκλειον, υἱοὺς Ἡρακλείου, τύπον εὐσεβείας ἀπέστειλεν ὕστερον.

Davidem atque Heraclium, Heraclii filios, typum piæ doctrinæ poſtea transmiſit.

131. Romana, Theodori: Orthod.

Μέλλων τοίνυν τελευτᾷν ὁ Ἡράκλειος, κατέκρινεν ὁρίσας *Πύρρον τὸν ἑτερόδοξον, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ γαμετὴν Μαρτίναν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ αὐτοῦ κακωθῆναι μὴ συγχωρήσειε, δοὺς αὐτῷ χάριν αὐτῶν καὶ χρήματα πάμπολλα, εἰς ἀντίληψιν. Δι' ἣν αἰτίαν οἱ τῆς πόλεως Βυζάντιοι Πύρρῳ καταστασιάσαντες, τοῦ θρόνου ἐξέωσαν. καὶ πρὸς τὴν Ἀφρικὴν γενέσθαι φυγάδα κατηνάγκασαν. καὶ Πέτρον, ὡς μονοθελήτην, Πύρρου τῷ θρόνῳ ἀντικατέστησαν. Καὶ τοῦτον Παῦλος, τῆς αὐτῆς θρησκείας ὤν, διεδέξατο. τὴν Ἀφρικὴν δὲ Πύρρος κατέλαβε. καθ' οὗ ἐξανέστησαν, Μάξιμος ὁ ἐν μοναχοῖς αἰδέσιμος, καὶ οἱ ἐκεῖσε ὄντες ἱεράρχαι θεόσοφοι. Αὐτὸς δὲ τὴν Ῥώμην καταλαβὼν, ὡς πρεσβύτερος, λίβελλον ὀρθοδοξίας ἐπέδωκεν, ὃς ἐν Ῥαβέννῃ γενόμενος, ἐπὶ τὸν ἴδιον, ὡς κύων, ἐπανέστρεψεν ἔμετον. Ὅπερ μαθὼν πάπας ὁ μακαρίτης Θεόδωρος, ἦν γὰρ τὸν ὅσιον Ἰωάννην διαδεξάμενος, τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας προσκαλεσάμενος, καὶ τὸν τάφον τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων Χριστοῦ, Πέτρου καταλαβὼν, αἰτήσας τὸ θεῖον ποτήριον, ἐκ τοῦ φρικτοῦ καὶ ζωοδότου αἵματος Χριστοῦ

A.C. 642.

Cum autem Heraclius morti vicinus jam eſſet, Pyrrho, qui heterodoxus erat, ſerio mandavit, ut Martinam uxorem ſuam & filios a primogenito Conſtantino affligi ne pateretur: data ei & gratia ipſorum & pecunia ſane multa in recompenſationem. Quam ob cauſam Byzantini mota adverſus Pyrrhum ſeditione, ſolio eum exturbarunt, & in Africam exulatum abire compulerunt: ac Petrum Monotheleten in Pyrrhi ſolium evexerunt, cui Paulus ejusdem ſectæ ſucceſſit. Pyrrho autem in Africam delato, contra eum inſurrexerunt Maximus, qui inter Monachos venerabilis erat, quique illic erant ſacri antiſtites divina præditi ſapientia. Ipſe vero Romam profectus, tanquam Presbyter, libellum orthodoxæ confeſſionis obtulit: ſed Ravennæ poſtea, inſtar canis, ad proprium reverſus eſt vomitum. Quod cum beatus Theodorus, qui ſancto Johanni ſucceſſerat, intellexiſſet: univerſa Eccleſia convocata, & ſepulchro Apoſtolorum principis Petri occupato, divino etiam calice poſtulato, ex tremendo & vivifico ſanguine Chriſti, atra-

* Coteler. ὁρκίσας, jurejurando obſtrinxit.

tramento affundens, propria manu depoſitionem ejus, & eorum, qui cum ipſo communicarent, exaravit. Pyrrho autem Byzantium reverſo, cum Paulus blaſphema lingua, vitam cum morte commutaſſet, generoſuli & audaculi heterodoxi, Pyrrhum denuo in ſolium per vim intrudunt.

Χριςοῦ ἐπιςάξας τῷ μέλανι, οἰκείᾳ χειρὶ τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ, καὶ τῶν αὐτῷ κοινωνούντων ἐποίησε. Πύῤῥου δὲ τὸ Βυζάντιον καταλαβόντος, καὶ Παύλου βλασφήμῳ γλώσσῃ τὸν βίον τελέσαντος, οἱ γεννάδαι καὶ τολμηροὶ ἑτερόδοξοι, Πύῤῥον πάλιν τῷ θρόνῳ ἀναβιβάζουσιν.

132. Romana, Martini: Orthod.

A.C. 652. Sed & Martinus ſanctiſſimus Papa Romanus, qui Theodoro ſucceſſerat eodem, quo divinus Maximus, zelo ſuccenſus, divinam & ſanctam convocavit Synodum, in qua Sergium, Cyrum, Petrum & Paulum, & Pyrrhum anathemate notavit; ſummaria Definitione expoſita, in qua & duas voluntates ac operationes Chriſti Dei & Servatoris noſtri corroboravit. Quapropter Conſtantinus Imperator Heraclii F. qui Pogonati cognomen habuit, multis cum injuriis Byzantium abſtractum, Cherſone juſſit exulare. Quin & generoſum illum Maximum poſtea comprehenſum, exſecta ei lingua, Caucaſiis ipſum montibus incluſit.

Ἀλλὰ καὶ Μαρτῖνος ὁ ἁγιώτατος πάπας Ῥώμης διαδεξάμενος Θεόδωρον, τῷ διδύμῳ τοῦ θεοφόρου τῷ ζήλῳ Μαξίμου ἀναφλεγόμενος, καὶ θείαν καὶ ἱερὰν συγκαλεσάμενος σύνοδον, Σέργιον, Κῦρον, Πέτρον καὶ Παῦλον, καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισεν, ὅρον κεφαλαιώδη ἐκθέμενος, ἐν ᾧ καὶ τὰς δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Χριςοῦ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν ἐβεβαίωσε. Διὸ Κωνςαντῖνος αὐτὸν βασιλεὺς, ὁ υἱὸς Ἡρακλείου, ὁ ἐπιλεγόμενος Πωγωνάτος, ἁρπάσας πρὸς τὸ Βυζάντιον μετὰ πολλὰς τιμωρίας, ἐν Χερσῶνι ἐξώρισεν. Ἐπεί γε μὴν καὶ τὸν γενναῖον ὕστερον συλλαβόμενος Μάξιμον γλωσσοτμήσας τοῖς Καυκασίοις περιώρισεν ὄρεσιν.

133. Romana, Agathonis: Orthod.

680. Agathon vero beatiſſimus Papa Romanus, qui Martino in ſolio ſucceſſerat, ſanctam congregavit Synodum: & Sergium, Cyrum, Petrum,

Ἀγάθων δὲ ὁ πανόλβιος πάπας Ῥώμης, τὸν θρόνον Μαρτίνου διαδεξάμενος, ἁγίαν συνήθροισε σύνοδον, καὶ Σέργιον, Κῦρον, Πέτρον, Παῦλον

Digitized by Google

Παῦλον καὶ Πύῤῥον ἀνεθεμάτισε, καὶ τρανώσας τὰς δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ὅρον πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα υἱὸν τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, πατέρα δὲ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Ῥινοτμήτου ἐξέπεμψε.

trum, Paulum & Pyrrhum anathemate notavit: & duabus in Chriſto JEſu Deo noſtro declaratis voluntatibus & operationibus, Definitionem fidei ad Leonem Imperatorem, Conſtantini Pogonati filium, & Juſtiniani Rhinotmeti patrem emiſit.

134. Synodus Sexta Oecumenica Constantinopolitana.

Imperante Leone Imperatore, filio Conſtantini Pogonati: Patrum divinorum.

Ὅνπερ ὁ φιλόχριστος αὐτοκράτωρ Λέων ἀναδεξάμενος, ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν ἕκτην ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκροτηθῆναι προσέταξε σύνοδον. Ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι, τοποτηρηταὶ τοῦ πάπα Ῥώμης Ἀγάθωνος, Θεόδωρος καὶ Γεώργιος πρεσβύτεροι, καὶ Ἰωάννης διάκονος, καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης Γεώργιος, Πέτρον διαδεξάμενος; Θεοφάνης, Ἀντιοχείας τῆς Συρίας ἀρχιεπίσκοπος, τῆς Ἀλεξανδρέων ὑποτηρητὴς, Πέτρος μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος, διὰ τὸ χηρεύειν πατριαρχῶν τὴν ἐκ τῆς Ἀγαρηνῶν ἐπικρατείας, αὐτήν τε καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα. κατὰ Θεοδώρου, τοῦ Φαρὰν ἐπισκόπου, Ὁνωρίου Ῥώμης, Κύρου Ἀλεξανδρείας, Σεργίου, Πύῤῥου, Παύλου καὶ Πέτρου, προέδρων γενομένων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Θεοδώρου Αἰγυπτίου, Μακαρίου τοῦ ὀνομασθέντος Ἀντιοχείας, Στεφάνου τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ, καὶ Πολυχρονίου τοῦ νηπιόφρονος γέροντος, οὓς καθελοῦσα ἀνε-

Quam cum Chriſti-amans Imperator Leo accepiſſet, ſacram & œcumenicam ſextam Conſtantinopoli Synodum juſſit congregari: cui præfuerunt præſidentes, locum-tenentes Papæ Romani Agathonis, Theodorus & Georgius Presbyteri, & Johannes Diaconus, Conſtantinopolitanus item Patriarcha Georgius, qui Petro * ſucceſſerat: Theophanes, Antiochiæ Syriæ Archiepiſcopus: Alexandrinæ Eccleſiæ locum-tenens Petrus monachus & presbyter: propterea quod Patriarchis viduatæ eſſent ob Agarenorum potentiam, & ipſa & Hieroſolyma; contra Theodorum Pharanum; Honorium Romanum; Cyrum Alexandrinum; Sergium, Pyrrhum, Paulum & Petrum, qui Conſtantinopolitani præſules fuerant: Theodorum item Ægyptium**, Macarium cognominatum Antiochenum, Stephanum diſcipulum ejus, & Polychronium ſenem A.C. 681.

* imo Theodoro.

** Pharanitem.

ſenem delirum, quos depoſitos anathemate notavit. Definitionem autem fidei divinam ſecundum occidentales Synodos expoſuit, qua duæ naturæ, duæ voluntates & operationes unius Chriſti JEſu, Dei & Servatoris noſtri annunciantur. Georgio autem ſanctiſſimo ad Dominum profecto, Theodorus reverendiſſimus ſucceſſit, & huic Secretarius Paulus omni honore dignus, eique vere ſanctus & beatus Callinicus.

ἀνεθεμάτισεν. Ὅρον δὲ θεῖον κατὰ τὰς ἑσπερίους συνόδους ἐξέθετο, δύο φύσεις, δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ ἑνὸς Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν καταγγέλλοντα. Γεωργίου δὲ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος τοῦ παμμακάρος, Θεόδωρος αὐτὸν διεδέξατο ὁ πανσέβαστος, κἀκεῖνον ὁ ἀπὸ σηκρήτοις Παῦλος ὁ πάντιμος, καὶ αὐτὸν ἱερομάκαρ ὄντως Καλλίνικος.

135. Constantinopolitana, Justiniani.

A.C. 686. Juſtinianus igitur, cùm imperium paternum iniiſſet, divinam & ſanctam Conſtantinopoli patrum divinorum ducentorum & quadraginta congregavit Synodum, quæ omiſſos in quinta & ſexta Synodo Canones edidit; & ab omni Græca atque Judaica, quin & hæretica traditione Eccleſias purgavit. Cum
696. autem Leontius imperium invaſiſſet, & Juſtinianum abſciſſis naribus Cherſonem relegaſſet: Arte-
699. mius, qui & Anaſtaſius dicitur, Leontio ſucceſſit; ipſeque Juſtinia-
706. nus imperio recuperato, ſummum ſacerdotem Callinicum oculis privavit, & in monaſterium Choræ exulatum miſit: & Cyrum, qui in Amaſtride inſula incluſus fuerat, & recuperationem imperii ei prædixerat, Byzantii Patriarcham in Calli-

Ἰουστινιανὸς τοίνυν βασίλεια τὰ πατρῷα δεξάμενος, θείαν καὶ ἱερὰν ἐν Κωνσταντινουπόλει διακοσίων τεσσαράκοντα θεοφόρων πατέρων συνήγαγε σύνοδον, ἣ τοὺς παραλειφθέντας τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ καὶ ἕκτῃ συνόδῳ κανόνας ἐξέθετο, καὶ πάσης Ἑλληνικῆς τε καὶ Ἰουδαϊκῆς, ἀλλά γε καὶ τῆς αἱρετικῆς παραδόσεως, τὰς ἐκκλησίας ἐκάθηρε. Λεοντίου δὲ τῇ βασιλείᾳ ἐπιθεμένου, καὶ ῥινότμητον Ἰουστινιανὸν ἐν Χερσῶνι περιορίσαντος, Ἀρτέμιος, ὁ καὶ Ἀναστάσιος, τὸν Λεόντιον διεδέξατο, καὶ Ἰουστινιανὸς πάλιν τὴν βασιλείαν παρέλαβε, καὶ τὸν ἀρχιεράρχην Καλλίνικον ἀπόμματον ποιήσας, τῷ σεμνείῳ τῆς Χώρας παρέπεμψε; καὶ Κῦρον, τὸν Ἀμάστριδος τῆς νήσου ἔγκλειστον γεγονότα, καὶ τῆς ἑτέρας βασιλείας τὴν κατοχὴν αὐ-
τῷ

Digitized by Google

τῷ εὐαγγελισάμενον, τοῦ Βυζαντίου πατριάρχην ἀντὶ Καλλινίκου ὁ θηριότροπος ἀποκατίστησεν.

Callinici locum efferus conſtituit.

136. Constantinopolitana, Philippici.

Ἀλλὰ Φιλιππικὸς ὁ καὶ Βαρδάνης, ἀπὸ Χερσῶνος ἅμα τῷ στόλῳ παραλαβὼν τὰ βασίλεια, καὶ Ἰουστινιανὸν ἐν τῷ Δαματρύϊ ἀποκλείνας τοῖς ξίφεσιν, ἐν Κωνσταντινουπόλει συνέδριον μιαρὸν ποιησάμενος, τῶν Μονοθελητῶν ἀνεκαίνησε τὴν ἀσέβειαν, καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπον Κῦρον ἐξέωσεν, ἐν τῇ μονῇ τῆς Χώρας ποιήσας αὐτὸν ἔγκλειστον, καὶ ἀντ᾽ αὐτοῦ Ἰωάννην ἐχειροτόνησε.

Philippicus autem, qui & Barda- A.C.
nes, Cherſone profectus, cum una 712.
cum claſſe regiam occupaſſet, & Juſtinianum in Damatrye gladiis occidiſſet, Conſtantinopoli Synedrium nefandum congregans, Monothelitarum impietatem renovavit, & Archiepiſcopum Cyrum ejecit, & monaſterio, quod Chora dicebatur, eum incluſit, inque ejus locum Johannem elegit.

137. Constantinopolitana, Germani.

Φιλιππικοῦ δὲ ὑπὸ Ἀψιμάρου ἀναιρεθέντος, Γερμανὸς ὁ πανόσιος Κυζίκου ἐπίσκοπος τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως ἀνατίθεται, καὶ Θεοδοσίου τοῦ ἀπὸ Δυτικῶν ἐπιθεμένου τῇ βασιλείᾳ, καὶ τὸν Ἀψίμαρον διώξαντος, Γερμανὸς ὁ μακάριος σύνοδον ἑκατὸν ἀρχιερέων θείαν καὶ ἱερὰν ποιησάμενος, Σέργιον, Κῦρον, Πύῤῥον, Πέτρον, Παῦλον καὶ Ἰωάννην ἀνεθεμάτισε, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, δύο φύσεις καὶ θελήσεις καὶ ἐνεργείας ἐτράνωσε.

Philippico autem per Apſima- 714.
rum ſublato, Germanus perbeatus Cyzici Epiſcopus, ſolio Con- 715.
ſtantinopolitano imponitur. Cum Eod.
autem Theodoſius ab Occidente, imperio inſidiaretur, & Apſimarum perſequeretur: beatus Germanus divina & ſancta centum Archipræſulum inſtituta Synodo; Sergium, Cyrum, Pyrrhum, Petrum, Paulum & Johannem anathemate notavit, & Chriſti JEſu veri Dei noſtri duas voluntates & operationes declaravit.

138. Constantinopolitana, Leonis Isauri.

Λέων τοίνυν, ὁ καὶ Κόνων ἐπιλεγόμενος, τὸ γένος Ἴσαυρος, τὴν βασιλείαν

Leo igitur, qui & Conon diceba- 717.
tur, Iſaurus genere, cum Theodoſio in

in imperio ſucceſſiſſet, & errore
A.C. Conſtantini Nacolienſis Epiſcopi, &
729. Biſer Patritii Saracenica ſapientis,
hæreſiarcharum eſſet pollutus, ne-
fandam in Palatio contra ſacras I-
magines inſtituit Synodum, & bea-
tum Germanum, ut earum demo-
litionem publice renunciaret, coë-
git. Sacer autem Dei antiſtes, ex-
uto humerali, è Synedrio diſceſſit:
quem efferus tyrannus domi ſuæ
concluſit; nec multo poſt in mo-
naſterio Choræ, unacum archidia-
Eod. cono Anthimo, laqueo ſuffocavit.
Anaſtaſium vero Deo inimicum
ſolio intrudens, ea quæ Græcis &
Judæis in Chriſti Eccleſia perſe-
quenda defuerunt, truculenter im-
plevit.

σιλείαν Θεοδοσίου διαδεξάμενος, καὶ τῇ πλάνῃ Κωνσταντίνου ἐπισκόπου Νακολείας, καὶ Βίσηρ πατρικίου σαρακηνόφρονος, τῶν αἱρεσιαρχῶν χραινόμενος, μιαρὰν ἐν τῷ παλατίῳ κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων ποιησάμενος σύνοδον; Γερμανὸν τὸν μακάριον τὴν αὐτῶν ἠνάγκαζεν ἐκφωνῆσαι καθαίρεσιν. Ὁ δὲ τοῦ Θεοῦ ἱεράρχης τὸ ὠμοφόριον ἔξεισι τοῦ συνεδρίου ἀποδυσάμενος, ὅντινα μὲν ὁ θηριώνυμος τύραννος, ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ περιώρισε. μετὰ μικρὸν δὲ ἐν τῷ σεμνείῳ τῆς Χώρας, σὺν τῷ ἀρχιδιακόνῳ αὐτοῦ Ανθίμῳ, ἀγχόνῃ αὐτὸν ἐθανάτωσεν. Αναστάσιον δὲ τὸν ἀντίθεον, τῷ θρόνῳ ἀναβιβάσας, τὰ ὑστερήματα Ελλήνων καὶ Ιουδαίων, ἐν τῇ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ δεινῶς ἀνεπλήρωσεν.

139. Romana, Gregorii.

750. Quod cum divinus Papa Romæ Gregorius reſciviſſet; divina & ſancta convocata Synodo, Imaginum oppugnatores generoſè anathemati ſubjecit: multis & vehementibus ad Imperatorem Leonem uſus argumentis.

Ὅπερ μαθὼν ὁ θεόληπτος πάπας Ῥώμης Γρηγόριος, θείαν καὶ ἱερὰν συστησάμενος σύνοδον, τοὺς εἰκονομάχους γενναίως ἀναθέματι καθυπέβαλεν, ἐλέγχοις πολλοῖς καὶ σφοδροῖς πρὸς τὸν βασιλέα χρησάμενος Λέοντα.

140. Hierosolymitana, Theodori.

750. Similiter & Theodorus, Hieroſolymitanus epiſcopus, congregata a Deo collecta Synodo, ſacras ſex œcumenicas Synodos, numero & tabulis prædicavit; recens autem natam

Ὁμοίως τε καὶ Θεόδωρος, ὁ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος, ἀθροίσας θεοσύλλεκτον σύνοδον, τὰς ἁγίας ς΄ οἰκουμενικὰς συνόδους, ἀριθμῷ καὶ διπτύχοις ἐκήρυξε, τὴν ἀναφυεῖ-

Digitized by Google

φυεῖσαν τῶν ἁγιοκαύστων αἵρεσιν ἀναθέματι καθυπέβαλεν.

natam ſanctorum combuſtricem hæreſin anathemati ſubjecit.

141. Constantinopolitana, Constantini.

Λέοντος οὖν τελευτήσαντος, Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ γεγονὼς τῆς βασιλείας διάδοχος, Ἑλλήνων καὶ Ἰουδαίων χεῖρον τὴν Χριστοῦ ἐκκλησίαν ἐδίωξεν. Συγκαθεσθεὶς γὰρ Κωνσταντίνῳ διαδόχῳ Ἀναστασίου, σὺν τοῖς ἐπισκόποις τοῖς ματαιόφροσιν, ἄθεον ἐποιήσατο σύνοδον, ἐν ᾗ Χριστοῦ καὶ ἁπάντων τῶν ἁγίων τὰς σεβασμίας εἰκόνας ἀπεκάλεσεν εἴδωλα, τὰς πρεσβείας ἠρνήσατο, καὶ τὰ θεόπεμπτα πυρὶ παρέδωκε λείψανα. Ὁ γὰρ Κωνσταντῖνος οὗτος τῆς Παμφυλίας γεγονὼς ἦν ἐπίσκοπος, καὶ διὰ αἰσχροπραγματείας τινὰς, ὑπὸ τῶν ὁμοθρήσκων αὐτοῦ, εἰς τελείαν τὴν καθαίρεσιν.* Σχολάζων δὲ πολυτρόπως ἐφιλιώθη τῷ αὐτοκράτορι, καὶ σύντεκνος αὐτοῦ ἐχρημάτισε τῷ τοῦ Βυζαντίου ἀρχιεπισκόπῳ. Ὅμως οὖν βλασφημιῶν αὐτοῦ, ἄξιον μισθὸν ἀντιπέβαλεν, ὑπὸ τοῦ συντέκνου αὐτοῦ καρατομηθεὶς περιφανῶς εἰς τὸ κυνήγιον, καὶ Νικήτας τὸν θρόνον αὐτοῦ διεδέξατο, κἀκείνου Παῦλος ὁ Κύπριος Σαλαμινιὺς ἐκληρώσατο.

Leoni igitur mortuo, Conſtan- A.C.
tinus filius in imperio ſucceſſit: 741.
& ipſis Græcis atque Judæis dete-
rius Eccleſiam Chriſti eſt perſecu-
tus. Conſpiratione enim inita 753.
cum Conſtantino Anaſtaſii ſucceſ-
ſore, & vaniſſimis Epiſcopis, im-
piam inſtituit Synodum: in qua
Chriſti, omniumque ſanctorum i-
magines Idola nominavit, inter-
ceſſiones negavit, & divinitus ho-
noratas reliquias igni tradidit.
Conſtantinus enim iſte Pamphiliæ
fuerat Epiſcopus: & propter tur-
pia quædam facta ab ejuſdem re-
ligionis ſociis depoſitione multa-
tus. Cum autem varie ſeſe verſa-
ret, demum in amicitiam Impera-
toris penetravit, ejuſque compa-
ter & Archiepiſcopus Byzantii 766.
eſt factus. Nihilominus tamen
blaſphemiarum ſuarum meritam
conſecutus eſt mercedem, à com-
patre ſuo publice in loco venatio-
nibus deſtinato, capite truncatus.
Solium vero ejus Nicetas conſecu-
tus eſt: & hujus Paulus Cyprius
Salaminius.

142. Constantinopolitana, Constantini & Irenes.

Κωνσταντίνου τοίνυν τὴν βασιλείαν, Λέων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἐκ Χαζάρου διεδέξατο, καὶ τὴν βασιλείαν,

Conſtantino vero in imperio fi- 775.
lius Leo Chazarenus ſucceſſit: e- 780.
juſque imperium Conſtantinus i-
terum

A.C. terum filius cum matre Irene ſortitus eſt: qui divinam & ſanctam in templo ſanctorum & celeberrimorum Apoſtolorum Synodum inſtituentes, usque ad quartam horam conſidentes, anathemate notare Imaginum oppugnatores feſtinarunt: quod tamen, ut fieret, Scholarii non permiſerunt.

786. λείαν Λέοντος, Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ μετὰ Εἰρήνης τῆς οἰκείας μητρὸς ἐκληρώσατο, οἱ θείαν καὶ ἱερὰν ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων σύνοδον ποιησάμενοι, μέχρις ὥρας τετάρτης καθήσαντες, ἀναθεματίσαι εἰκονομάχους κατέσπευδον. ὅπερ γενέσθαι οὐ συνεχώρησαν οἱ σχολάριοι.

143. Synodus Septima Oecumenica, Nicææ Bithynorum.

787. Chriſti igitur amantes & diviniſſimi Imperatores, exſilio Scholarios caſtigantes, ſanctam Oecumenicam ſeptimam Synodum Nicææ, quæ ad Bithynorum præfecturam ſpectat, congregari præceperunt; cui præfuerunt præſidentes, ſanctus Taraſius Conſtantinopolitanus, qui Paulo Cyprio ſucceſſerat, Petrus & Petrus presbyteri, Adriani ſanctiſſimi Papæ Romani locum tenentes, Johannes & Thomas monachi & presbyteri, Patriarcharum, Alexandrini, Antiocheni, Hieroſolymitani diœceſeos orientalis locum tenentes. Hæc ſancta Synodus eos, qui contra Dei Eccleſias latraverant, anathemati ſubjecit: & definitione orthodoxa expoſita, ſacras imagines ad priſtinam exiſtimationem revocavit.

Οἱ γοῦν φιλόχριστοι βασιλεῖς καὶ θειότατοι, ἐξορίᾳ τοὺς σχολαρίους παιδεύσαντες, ἁγίαν οἰκουμενικὴν ἑβδόμην συγκροτηθῆναι σύνοδον ἐν Νικαίᾳ τῶν Βιθυνῶν ἐπαρχίας ἐθέσπισαν, ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι, Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἐν ἁγίοις Ταράσιος, τὸν Κύπριον Παῦλον διαδεξάμενος, Πέτρος καὶ Πέτρος πρεσβύτεροι, Ἀδριανοῦ τοῦ ἁγιωτάτου πάπα Ῥώμης τὸν τόπον ἐπέχοντες, Ἰωάννης καὶ Θωμᾶς μοναχοὶ καὶ πρεσβύτεροι, τοποτηρηταὶ πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, τῆς ἀνατολικῆς διοικήσεως. Ἥτις ἁγία σύνοδος τοὺς κατὰ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας λυττήσαντας ἀναθέματι καθυπέβαλε, καὶ ὅρον ἐκθεμένη ὀρθόδοξον, τὰς εἰκόνας τὰς ἱερὰς πρὸς τὴν ἀνέκαθεν δόξαν αὐτῶν, ἀνεβίβασεν.

144. Constantinopolitana, Nicephori.

802. Cum autem Chriſti amantiſſimus Nicephorus, Irenæ piiſſimæ in

Νικηφόρου τοῦ φιλοχρίστου, Εἰρήνης τὴν βασιλείαν διαδεξαμένου τ

τ̃ εὐσεϐόφρονος, ἀντάρας Τȣ̃ρκος στρατηγὸς καὶ πατρίκιος, Εἰρήνης δῆθεν τ̃ βασιλίδος ἀντιποιȣμένος, ἐφάνη τῷ αὐτοκράτορι. Ἀλλὰ χωρὶς αἵματος Θεὸς τὴν ὁρμὴν αὐτȣ̃ διεσκέδασεν, Ἰωσὴφ πρεσϐυτέρȣ καὶ οἰκονόμȣ τ̃ μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινȣπόλεως μεσιτεύσαντος. δι' ἣν αἰτίαν ὁ τρισμακάριστος Νικηφόρος πατριάρχης Ταράσιον τ̃ ἐν ἁγίοις διαδεξάμενος, θείαν καὶ ἱερὰν μερικὴν σύνοδον συναρέσει τȣ̃ βασιλέως ἐν Βυζαντίῳ συνήθροισε, καὶ οἰκονομικῶς τ̃ Ἰωσὴφ ἐδέξατο εἰς πρεσβύτερον ὑπὸ Ταρασίȣ πεπαυμένȣ καταλειφθέντα, χάριν μοιχοζευξίας Κωνσταντίνȣ υἱȣ̃ Εἰρήνης τȣ̃ αὐτοκράτορος. ὅθεν ἀφελῶς τ̃ Χριστȣ̃ ἐκκλησίας τινὲς ἀπορραγέντες πάλιν ἡνώθησαν. Τελευτήσαντος οὖν ἐν πολέμῳ Βȣλγαρίων Νικηφόρȣ, τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτȣ̃ Σταυράκιος διεδέξατο.

in imperio ſucceſſiſſet: Turcus dux & patricius, qui Irenem Imperatricem ambiret, Imperatori ſe manifeſto oppoſuit: ſed absque ſanguine Deus impetum ejus confregit, Joſepho presbytero & œconomo magnæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ medium ſeſe interponente. Quam ob cauſam bea- A.C. tiſſimus Nicephorus, qui ſancto 805. Taraſio ſucceſſerat, divinam & ſanctam particularem Synodum de conſenſu Imperatoris, Byzantii congregavit: & per diſpenſationem, Joſephum, quem defunctus Taraſius, propter conciliatas inceſtas nuptias Conſtantini Imp. filii Irenes depoſuerat, in presbyterum recepit: unde quidam, qui à Chriſti Eccleſia per ſimplicitatem abrupti fuerant, rurſus ſunt uniti. Mortuo vero in bello Bulgariorum Nicephoro, filius ejus Stauratius 811. in imperio ſucceſſit.

145. Constantinopolitana, Theodori Studitæ.

Ὃν Μιχαὴλ ὁ Ῥαγγαβὲ, ἐκείνȣ ἐπ' ἀδελφῇ Προκοπίᾳ * προσεκληρώσατο, καὶ Λέων, στεφθεὶς ὑπὸ Νικηφόρȣ πατριάρχȣ, ἐπὶ τȣ́τȣ ἦν καὶ ὁ ὁμολογητὴς Θεόδωρος ὁ Στȣδίτης: * ἐπαναστὰς, ὁ Συραρμέλιος, ἐκράτησε τὰ βασίλεια: Ἰȣδαϊκῆς τε καὶ Μανιχαϊκῆς θρησκείας ὑπάρχων κρησφύγετον. Τῆς ἐξȣσίας γὰρ ἀναξίως ἐπιλαβό-

Quem quidem Michaël Ranga- Eod. be, ſororis ejus Procopiæ maritus, 813. ſibi aſcivit: & Leo, coronatus à Nicephoro Patriarcha. Eo imperante erat confeſſor Theodorus Studites; * cui Syrarmelio nomen erat, imperium arripuit: & Judaicæ ac Manichaicæ ſuperſtitioni receptum præbuit. Imperio enim injuſte arrepto, profanam & impiam,

Digitized by Google

A.C. 814. piam, Chriſtianorumque accuſatricem in magna Chriſti Eccleſia Conſtantinopoli congregavit Synodum: depoſitoque ſancto Nicephoro, & exſilii cauſa in monaſterium ſuum relegato, Theodotum in ipſius locum ſurrogavit, qui Caſſiteras & Flavianus cognominabatur: ſacriſque imaginibus everſis, adoratores earum anathemati ſubjecit: & proſcriptionibus, exſiliis, fame, carceribus, variiſque mortis generibus eos abſumſit, pedibus trahens & cervices calcans impius.

βόμενος, μιαρὰν δὲ ἄθεον Χριστιανοκατηγορικὴν ἐν τῇ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως ἐποιήσατο σύνοδον, καὶ Νικηφόρον τὸν ἐν ἁγίοις καθελὼν, περιορίσας ἐν τῷ μοναστηρίῳ αὐτοῦ, Θεόδοτον ἀντεχειροτόνησε, Κασσιτερᾶν καὶ Φλαβιανὸν ἐπιλεγόμενον, καὶ τὰς ἁγίας εἰκόνας καταστρεψάμενος, τοὺς προσκυνητὰς αὐτῶν ἀναθέματι καθυπέβαλεν, δημευσίαις, ἐξορίαις, λιμῷ, φυλακαῖς, καὶ παντοίαις ἰδέαις θανάτου, ὁ ἄθεος κατανάλωσεν, ἐκ ποδῶν σύρων, καὶ πατῶν αὐχένας ὁ ἀλιτήριος.

146. Constantinopolitana, in Blachernis.

820. Cum autem Leo, quem Canem potius quis vere nominarit, canis inſtar, gladio interemtus mortis viciniæ commigraſſet, & Theodotus ad infernum conceſſiſſet: illi quidem in imperio Michael Balbus, huic autem in ſolio Antonius monachus, monaſterii Metropolitarum præfectus ſucceſſit: cum quidem prius Pergæ Pamphyliæ epiſcopus factus, locoque motus fuiſſet. Theophilus autem Michaelis filius,
829. imperium adeptus, mortuo Antonio, Johannem, qui pelui inſpecta divinare ſoleret, ſolio præfecit, & maximam adverſus pios perſecutionem commovit; ac impiam in Blachernis Synodum congregans, adoratores ſacrarum imaginum anathemati ſubjecit.

Ξίφει δὲ κυνοτρόπως τοῦ ἀληθῶς κυνολέοντος τῷ θανάτῳ προσομιλήσαντος, καὶ Θεοδότου πρὸς ᾅδην χωρήσαντος, Μιχαὴλ ὁ τραυλὸς, τοῦ μὲν τὴν βασιλείαν, τοῦ δὲ τὸν θρόνον, Ἀντώνιος μοναχὸς μονῆς τῶν Μητροπολιτῶν ἡγούμενος, διεδέξατο, Πέργης τῆς Παμφυλίας προγεγονὼς καθῃρημένος ἐπίσκοπος. Καὶ Θεόφιλος υἱὸς Μιχαὴλ αὐτοκράτωρ γενόμενος, τελευτήσαντος Ἀντωνίου, τὸν λεκανομάντην πρόεδρον Ἰωάννην προχειρισάμενος, μειζόνως τοῖς εὐσεβέσι τὸν διωγμὸν ἀνεῤῥίπισε, καὶ ἄθεον ἐν Βλαχέρναις κατασκευάσας συνέδριον, τοὺς προσκυνητὰς τῶν σεβασμίων εἰκόνων ἀνεθεμάτισε.

147. Con-

147. Constantinopolitana, in Canicleo.

Θεόφιλος τοίνυν τὸν βίον βλασφήμως πλήσαντος, Μιχαὴλ ὁ υἱὸς αὐτοῦ σὺν τῇ οἰκείᾳ μητρὶ Θεοδώρᾳ, τὴν βασιλείαν παρέλαβον. Οἱ ζήλῳ Θεοῦ πυρακτούμενοι, τοὺς ἐν ἐξορίαις ὑπάρχοντας ὁσίους πατέρας ἀνεκαλέσαντο, καὶ σύνοδον θείαν καὶ ἱερὰν τοπικὴν ἐν τοῖς Κανικλείου ποιήσαντες, Ἰωάννην μὲν τὸν μιαρὸν τοῦ θρόνου ἐξήλασαν, Μεθόδιον δὲ τὸν ἐν ἁγίοις, Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχην προεχειρίσαντο. Καὶ τὰς ἁγίας οἰκουμενικὰς ἑπτὰ συνόδους ἀποδεξάμενοι, τὰς ἁγίας εἰκόνας ἐπὶ τὸ ἀρχῆθεν ὀφειλόμενον σέβας αὐταῖς, καλῶς ἀνεστήλωσαν.

Cum igitur Theophilus vitam A.C.
blaſpheme finiiſſet, Michael filius 842.
ejus una cum matre Theodora imperium ſuſcepit. Qui zelo Dei inflammati eos, qui in exſiliis erant, ſanctos Patres revocarunt: & Synodo divina ac ſacra locali in Canicleo convocata, Joannem quidem impuriſſimum throno dejecerunt, ſanctum vero Methodium, Conſtantinopolitanum Patriarchã conſtituerunt: ſanctaſque ſeptem œcumenicas Synodos approbantes, ſacras imagines ad eam venerationem, quæ eis olim debebatur, reduxerunt.

148. Constantinopolitana, in Palatio.

Μεθοδίου δὲ τοῦ παμμακάρος πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος, Ἰγνάτιος μοναχὸς καὶ πρεσβύτερος ὑπὸ Μιχαὴλ καὶ Νικηφόρου γεγονὼς, τῶν φιλοχρίστων αὐτοκρατόρων, κανονικῶς ἐπὶ τὸν θρόνον ἀναβιβάζεται, καθ' οὗ φιλαρχίας κενοδοξίᾳ, ἐπίσκοποι τινὲς καὶ μονάζοντες κουφιζόμενοι, οὐ μετρίως χρόνῳ μακρῷ ἐστασίασαν. Οἱ καὶ Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως λαβόμενοι τὸ κοῦφοτητος, ἐξελαθῆναι τοῦ θρόνου ἀρχοντικῇ χειρὶ τὸν πατριάρχην Ἰγνάτιον παρεσκεύασαν, ἐν Τερεβίνθῳ τῇ νήσῳ αὐτὸν ἐξορίσαντες, καὶ ἐν τῷ Παλατίῳ σύνοδον ἀφελῆ ποιη-

Methodio autem ſanctiſſimo ad 850.
Dominum profecto, Ignatius, qui monachus & presbyter ſub Michaele & Nicephoro Chriſti amantibus Imperatoribus fuerat, legitime in thronum elevatur. Adverſus quem dominandi ſtudio & ambitione, Epiſcopi quidam & Monachi elati, haud mediocriter longo tempore ſunt tumultuati; quin & Michaëlis Imperatoris levitate abuſi, imperatoria manu dejiciendum de throno Patriarcham Ignatium curarunt, in Terebintho inſula, loco exſilii ei conſtituto. In Palatio etiam Synodo vili coacta, Photium,

tium, qui primus à ſecretis fuerat, ſurrogarunt. *

ποιησάμενοι, τὸν πρωτοασηκρῆτιν Φώτιον προεχειρίσαντο. * πολλὰ μὴ ἀκουσθέντες λόγῳ παραιτήσεως πρὸς Ἰγνάτιον πρεσβευσάμενοι.

149. Constantinopolitana, in Blachernis.

Photius igitur, cum præter divinos & ſanctos Canones, thronum conſcendiſſet, non quieti operam dedit; * ſed Imperatore ad iram concitato, infinitis malis Ignatium affecit, tandemque in inſulam Mitylenem, innocentem relegavit: & malignantium conventiculo in Blachernis congregato, ipſum præſentem injuſte depoſuit: eosque etiam, qui pravis ipſius nutibus ſubſcribere, eique communicare detrectabant, infinitis malis affecit; in exſilium agens, quo & quomodo vellet.

Φώτιος οὖν παρὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας τοῦ θρόνου ἐπιλαβόμενος, οὐκ ἐστοίχει τῷ ἡσυχάσαι, * οἵαπερ ὠλίσθησεν. ἀλλ' εἰς θυμὸν κινήσας τὸν αὐτοκράτορα, μυρία δεινὰ * ἐξορίζει πρὸς τῇ νήσῳ Μιτυλήνῃ τὸν ἀθῷον Ἰγνάτιον. Καὶ συναθροίσας πονηρευομένων ἐν Βλαχέρναις συνέδριον, καθαιρεῖ μὲν παρόντα τὸν ἀδικούμενον, καὶ τοὺς ἀπαρνουμένους καθυπογράψαι τοῖς πονηροῖς αὐτοῦ νεύμασι, καὶ τῆς κοινωνίας ἀντέχεσθαι, πάσης κακουργίας εἰργάσατο καταγώγια, περιορίσας ἔνθα, καὶ ὡς ἠβούλετο.

150. Constantinopolitana, in Templo Apostolorum.

A.C. 863. Præterea vero & ad Romanum Papam, bonæ memoriæ Nicolaum Photius miſit: cum quidem oſtenderet, Ignatium propter ingraveſcentem ætatem & corporis infirmitatem ultro abdicaſſe; & ad dejectionem abſolutam hæreſeos Iconomachorum, locum tenentes ab illo mitti plurimum rogavit: Ignatio interim fraudulente condemnationem machinans. Poſteaquam vero Rodoaldus & Zacharias Romani Epiſcopi locumtenentes

Εὖγε μὴν καὶ πρὸς τὸν Ῥώμης πάπαν τὸν μακαριώτατον ἐξαπέστειλε Νικόλαον, ἑκουσίως παραιτησάμενον διὰ γῆρας λιπαρὸν καὶ ἀσθένειαν σώματος, Φώτιος ἀνεδίδασκε τὸν Ἰγνάτιον, καὶ πρὸς ἀποβολὴν τελείαν τῶν τῆς εἰκονομάχων αἱρέσεως, τοποτηρητὰς πεμφθῆναι αὐτοῦ, μεγάλως ἱκέτευσεν, Ἰγνατίῳ δόλῳ πραγματευόμενος τὴν κατάκρισιν. Ῥοδοάλδου δὲ καὶ Ζαχαρίου Ῥωμαίων ἐπισκόπου τοποτηρητῶν καταλαβόντων Κωνσταντινούπολιν

νούπολιν, Φώτιος ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων Χριστοῦ, ἀθεσμότατων σύνοδον ποιησάμενος, ἀγώγιμον πρὸς αὐτὴν γενέσθαι τὸν ἱεράρχην Ἰγνάτιον παρεσκεύασε, ἑβδομήκοντα καὶ δύο ἀγελαίους παρασκευασάμενος ψευδομάρτυρας, πείθων αὐτοὺς λαϊκοὺς ὄντας, ἀπειλὰς παρενείρων ταῖς ὑποσχέσεσιν, ἐπὶ πάσης θείας ὀμόσαι δυνάμεως, μὴ ἐψηφίσθαι, χρόνους ἕνδεκα, μῆνας τέσσαρας, καὶ ἡμέρας εἴκοσι, ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ πατριάρχου διαδραμόντα Ἰγνάτιον· ἐπαναγνοὺς τῇ συνελεύσει ἀποστατικῆς αὐθεντίας ἀποτομίαν, ἐχοῦσαν οὕτως. Εἴ τις ἐπίσκοπος κοσμικοῖς ἄρχουσι χρησάμενος, δι᾽ αὐτῶν ἐγκρατὴς ἐκκλησίας ἐγίνετο, καθαιρείσθω· ἀποσιωπήσας τοῦ κανόνος τὸ ἐπαγόμενον, καὶ διὰ τοῦτο μόνον, αὐτοῦ ἀποφηνάμενος τὴν καθαίρεσιν.

tes Conſtantinopolim appuliſſent: Photius in templo ſanctorum & clariſſimorum Apoſtolorum Chriſti, Synodo eorum, qui Ignatium depoſuerant, convocata, adduci ad eam ſacrorum antiſtitem Ignatium curavit: & ſeptuaginta duobus e plebis fæce falſis teſtibus productis, iiisque qui Laici eſſent, minas promiſſionibus innectendo perſuaſis, ut per omnipotentiam Dei jurarent, Ignatium, qui annos undecim, menſes quatuor, dies viginti, thronum Patriarchæ occupaſſet, electum nunquam fuiſſe: recitata etiam conventui reciſa cujusdam canonis improbatæ auctoritatis particula, quæ ſic habet: Si quis Epiſcopus mundanorum principum uſus opera, per eos Eccleſiam obtinuerit, deponatur: (diſſimulato interim eo, quod in Canone proxime ſequitur: propter iſtam ſolam cauſam,) depoſitionem ei decrevit.

151. Romana, Nicolai.

Ὅπερ μαθὼν ὁ ἐν ἁγίοις πάπας Νικόλαος, οὐ γὰρ ἦν εἰκὸς λαθεῖν τὴν οἰκουμένην, ἔργον κακίας εἰς μέσον γενόμενον, τοὺς οἰκείους τοποτηρητὰς ἀκριβῶς ἀνακρίνας, καὶ ἀπὸ τῶν στομάτων αὐτῶν δωροληπτίας εὑρόμενος, καθαιρέσει διηνεκεῖ Ῥοδόαλδον καὶ Ζαχαρίαν ὑπέβαλεν, καὶ θεῖαν καὶ ἱερὰν

Quod cum ſanctus Papa Nicolaus percepiſſet: neque enim latere poterat orbem tantum maleficium publice commiſſum: in locumtenentes ſuos accurata inquiſitione facta, cum ex propria eorum confeſſione repeiiſſet, munera ipſos accepiſſe, perpetuæ depoſitioni Rodoaldum & Zachariam ſubjecit;

cit; divinaque & ſacra congregata Synodo, Photium, ut adulterum & invaſorem anathemate notavit, quæque ab eo & ſub eo acta eſſent, minime recipienda eſſe definivit: quin & omnibus, qui ei communicarent, Michaëli ipſi Imperatori, ſubditis, principibus, & reliquis ſanctis Patriarchis, depoſitionem denunciavit.

Evanuerat finis propter vetuſtatem.

ἱερὰν σύνοδον ποιησάμενος, Φώτιον ὡς μοιχὸν ἀναθεματίζει καὶ ἐπιβήτορα, τὰ εἰς αὐτὸν καὶ ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντα ὁρισάμενος μένειν ἀπρόσδεκτα, καὶ ἀφορισμὸν τοῖς αὐτῷ κοινωνοῦσι Μιχαὴλ ἀποσειλάμενος αὐτοκράτορι, ὑπεχομένοις καὶ ἄρχουσι, καὶ τοῖς λοιποῖς ὁσίοις πατριάρχαις διέπεμψε.

Ἐξίτηλον ἦν τὸ τέλος ὑπὸ τῆς ἀρχαιότητος.

152. Constantinopolitana Octava Oecumenica.

A.C. 872. Synodus œcumenica octava, Conſtantinopoli celebrata, anno tertio piiſſimorum Imperatorum, Baſilii & Conſtantini; in qua præſentibus, Donato & Stephano Epiſcopis, & Marino diacono, locumtenentibus Adriani Archiepiſcopi ſenioris Romæ, in locum priſtinæ dignitatis reſtitutus eſt Ignatius; eſtque judicatum, Photium nefaria occupatione ſolium Patriarchæ tenuiſſe, & reſtituendum eſſe Ignatium. Tum & exſecratione damnatus Photius: & hoc decretum ſanctum eſt: Conſecrationes & promotiones Epiſcoporum, Clericorum electione ac decreto, & Epiſcoporum collegio fieri debere, hæc ſancta & univerſalis Synodus definivit & ſtatuit: atque jure promulgavit, neminem Laicorum principum vel potentum, ſemet inſerere debere electioni vel promotioni Patriarchæ, vel Metropolitani, aut cujuslibet Epiſcopi.

Hoc caput, & poſtremum infra, Latine de ſuo adjunxit D. Pappus, pro quibus Harduinus adpoſuit hæc, quæ ex Synodico laudat Allatius libro de octava Synodo Photiana pag. 19. & 39.

Photius igitur agnoſcens Nicolai adverſus ſemetipſum concitatam, atque exardeſcentem iracundiam, ad ſe malitioſe Michaële Imperatore tracto, & clanculum verſuta illa

Φώτιος γοῦν τὴν καθ' ἑαυτοῦ γνοὺς Νικολάου τοῦ Πάπα διάπυρον, Μιχαὴλ συναρπάσας βασιλέα τὴν ἀλλοπρόσαλλον κρυφηδὸν συγγραψάμενος ψευδοσύνοδον, καὶ δῆθεν τοποτηρητὰς τῶ

τῶν λοιπῶν πατριαρχῶν συστησάμενος, φωνὰς καὶ ὑπογραφὰς πάντων ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων, καὶ ἡγουμένων τῶν ὑπ' αὐτὸν κατεχαράξατο, καὶ πατρικίων μὴ καθόλου εἰδότων πότε καὶ πῶς καὶ διατί συγκεκίνηται, δι' ὧν ἁπάντων καθαίρεσιν καὶ ἀναθεματισμὸν τῷ πάπα Ῥώμης Νικολάῳ τῷ θεοσόφῳ ἀπέστειλε διὰ χειρὸς Ζαχαρίου Μητροπολίτου Χαλκηδόνος, καὶ Θεοδώρου Καρίας μετελθόντος εἰς Λαοδίκειαν.

Ἀλλ' ἐν ὅσῳ ταῦτα ἠνύετο, Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως θείᾳ δίκῃ τὸν βίον τελέσαντος Βασίλειος ὁ φιλόχριστος αὐτοκράτωρ μέγας Ῥωμαίων ἀναγορευθεὶς, καὶ ζήλῳ Κυρίου πυρούμενος ἵνα τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας πάντα ἐξάρῃ τὰ σκάνδαλα, θείαν καὶ ἱερὰν οἰκουμενικὴν ὀγδόην σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκροτηθῆναι ἐθέσπισε σύνοδον, ἧς ἐξῆρχον προκαθεζόμενοι Ἀδριανοῦ τοῦ πάπα Ῥώμης, Νικόλαος γὰρ πρὸς Κύριον ἐξεδήμησε, τοποτηρηταὶ Στέφανος καὶ Δονάτος ἐπίσκοποι, καὶ Μαρῖνος διάκονος, Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης Ἰγνάτιος, Μιχαὴλ διάκονος χαρτοφύλαξ, καὶ σύγκελλος, Μιχαὴλ τοῦ πάπα Ἀλεξανδρείας τὸν τόπον ἐπέχων, Θωμᾶς ἐπίσκοπος Τύρου Νικολάου Ἀντιοχείας Συρίας, καὶ Ἠλίας μοναχὸς πρεσβύτερος, καὶ σύγκελλος Θεοδοσίου Ἱεροσολύμων, Βασίλειος τε, καὶ Κωνσταντῖνος οἱ εὐσεβέστατοι αὐτοκράτορες.

illa Pſeudoſynodo concinnata, & ac ſi reliquorum Patriarcharum Oratores adeſſent, vocibus ac inſcriptionibus effictis, nec non omnium Epiſcoporum, Sacerdotum, Diaconorum & Abbatum, qui in ditione illius erant; Patriciorum item, qui prorſus ignorabant, quando, & quomodo, & quare motus ille exortus fuiſſet, depoſitionem & anathematiſmũ Nicolao divinitus inſtructo Papæ Romano per Zachariam Chalcedonis Metropolitam, & Theodorũ Cariæ in Laodiceam promotũ miſit.

Interim dum iſta peraguntur, & Michaële Imperatore divino judicio vita defuncto, Baſilius Chriſti amans magnus Græcorum Imperator declaratur, qui divino zelo incenſus, ut e Chriſti Eccleſia omnia ſcandala ejicerentur, divinam & ſacram Oecumenicam Synodum in urbe CPolitana cogi mandavit, in qua præerant præſidentes Adriani Papæ Romani, Nicolaus enim ad Dominum migraverat, Locumtenentes Stephanus, & Donatus Epiſcopi, & Marinus Diaconus; CPolitanus Patriarcha Ignatius; Papæ Alexandrini locum tenebat Michaël Diaconus Chartophylax, & Syncellus; Antiocheni Syriæ Nicolai Thomas Tyri Epiſcopus; Hieroſolymorum Theodoſii Elias Monachus Presbyter, & Syncellus; Baſilius & Conſtantinus piiſſimi Imperatores. Quæ

ſancta Synodus ſanctas & œcumenicas ſeptem Synodos, & a longinquo tempore inter ipſas beatos Patres præconis inſtar deprædicans Nicolai & Adriani Papæ Romæ Synodica confirmavit, & Photium anathemati tradens, quæ in ipſum, & per ipſum, & ab ipſo omnia facta tentataque juſtis Eccleſiaſticæ traditionis definitionibus rejecit; & ſic, ut Dei cultores addecet, peracta, in dextris ſanctæ magnæ Salvatoris Chriſti Eccleſiæ partibus, quam Sapientiam nuncupare didicimus, abſoluta eſt.

τορες. ἥτις ἁγία Σύνοδος τὰς ἁγίας, καὶ οἰκουμενικὰς ἑπτὰ Συνόδους, καὶ τοὺς ἀνέκαθεν αὐτῶν διὰ μέσου πατέρας μακαρίους ἀνακηρύξασα, Νικολάου, καὶ Ἀδριανοῦ πάπα Ῥώμης τὰ Συνοδικὰ ἐπεκύρωσε, καὶ τὸν Φώτιον ἀναθεματίσασα, καὶ τὰ εἰς αὐτὸν, καὶ δι' αὐτοῦ, καὶ ὑπ' αὐτοῦ πάντα γινόμενα, δικαίοις ὅροις ἐκκλησιαστικῆς ἀπεβάλετο παραδόσεως, καὶ οὕτω θεοπρεπῶς ἐτελειῶτο ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι γινομένη τῆς ἁγίας μεγάλης τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐκκλησίας, ἥνπερ Σοφίαν καλονομάζειν ἐξεπαιδεύθημεν.

153. Constantinopolitana.

Quam ipſam aliqui Octavam Oecumenicam nominant.

A.C. 877. Ignatio circa annum Domini DCCCLXXVII. mortuo, Photius conſentiente Johanne IX. Papa Romano, qui VIII. alias ſolet nominari, in ſolium Patriarchale reductus eſt à Baſilio Imperatore. Habita inde Synodus eſt Epiſcoporum Conſtantinopoli, in qua de unione cum Johanne his verbis, quæ apud Balſamonem reperiuntur, eſt actum. Statuit ſancta & univerſalis Synodus, ut ſi qui ex Italiæ Clericis, vel Laicis, vel Epiſcopis, in Aſia vel Europa, vel Libya verſantes, ſub vinculo, vel depoſitione, vel anathematizatione, apud ſanctiſſimum Papam Johannem fuerunt, ut ii quoque ſint ejuſmodi etiam apud Photium ſanctiſſimum Patriarcham Conſtantinopolitanum in eadem pœnæ definitione: id eſt, vel depoſiti, vel anathematizati, vel ſegregati; & quos Photius quidem ſanctiſſimus noſter Patriarcha, clericos vel laicos, vel epiſcopalis vel ſacerdotalis ordinis in quacunque parochia, ſegregationi vel depoſitioni vel anathematizationi ſubjecerit, ſanctiſſimus quoque Papa Johannes, & ſancta Dei Romanorum Eccleſia, eoſdem in eodem pœnæ judicio habeat; privilegiis, quæ adſunt ſanctiſſimæ Romanorum Eccleſiæ ſedi, & ejus antiſtiti, nihil penitus innovatis, nec nunc, nec in poſterum.

CAPUT

Digitized by Google

CAPUT IV.

CONCILIORUM NOTITIA Alphabetica, Chronologica & Geographica.

Index Conciliorum Alphabeticus ex editione Labbei, collatus cum noviſſima Harduiniana & Regia. 1. Index Conciliorum eo ordine, quo habita ſunt, collatis iiſdem tribus editionibus, additisque variis obſervationibus. 2. Notitia Geographica Epiſcopatuum, quorum in Conciliis mentio. 3. Mantiſſa de recentibus Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ſcriptoribus. 4.

Index Alphabeticus Conciliorum.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1172.	Abrincantenſe	*Alexandro III.*	VI. 2. p. 1631.	X. 1457.	XXVII. 388.
circa 197.	Achaicum ſeu Corinthiacum	*Victore I.*		I. 598. 601	
197.	Achillanum	*Victore I.*		I. 599.	
788.	Acleenſe ſeu Acclechenſe	*Hadriano I.*	IV. 823.	VII. 966.	XX. 2.
1627.	Adrienſis, infra Rhodig.				
394.	Adrumetinum	*Siricio*		II. 1153.	III. 458.
1065.	Æduenſe		VI. 1145.		
1056.	in S. Ægidii villa	*Victore II.*	VI. 1041.	IX. 1082.	
1210.	ibidem	*Innocentio III.*	VI. 2. p. 1995.	XI. 54.	
1009.	Ænhamenſe	*Johanne XVII.*	VI. 773.	IX. 789.	XXV. 240.
217.	Africanum	*Zephyrino*		I. 602.	I. 272.
255.	Africanum I.	*Stephano I.*		I. 741.	I. 465.
256.	Africanum II.	*Stephano I.*		I. 746.	I. 473.
399.	Africanum I.	*Anaſtaſio I.*		II. 1221.	I. 566.
401.	Africanum II.	*Anaſtaſio I.*		II. 1241.	III. 597.
401.	Africanum III.	*Anaſtaſio I.*		II. 1245.	III. 597.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
403.	Africanum I.	*Innocentio I.*	I. in indice.	II. 1331.	IV. 96.
404.	Africanum II.	*Innocentio I.*		II. 1332.	IV. 97.
405.	Africanum III.	*Innocentio I.*		II. 1333.	IV. 97.
407.	Africanum IV.	*Innocentio I.*		II. 1333.	IV. 98.
408.	Africanum V.	*Innocentio I.*		II. 1334.	IV. 99.
408.	Africanum VI.	*Innocentio I.*		II. 1334.	IV. 99.
409.	Africanum VII.	*Innocentio I.*		II. 1334.	IV. 100.
410.	Africanum VIII.	*Innocentio I.*		II. 1334.	IV. 100.
414.	Africanum Conciliabulum	*Innocentio I.*		II. 1524.	IV. 351.
418.	Africanum	*Zoſimo*		II. 1576.	IV. 418.
419.	Africanum ſive Carthaginenſe, de quo vide Synopſin Labbei.	*Bonifacio I.*		II. 1041.	
424.	Africanum, pars Codicis Africanæ Eccleſiæ ſive Concilii A. 419. celebrati.	*Cæleſtino I.*		II. 1638.	IV. 511.
484.	Africanus Conventus	*Felice III.*		IV. 1127.	
534.	Africanum vid. Carthaginenſia.	*Joanne II.*		IV. 1784.	XI. 167.
646.	Africanum		III. in indice.		
506.	Agathenſe	*Symmacho*	II. 995.	IV. 1381.	X. 370.
circa 515.	Agaunenſe	*Hormiſda*	II. in indice.	IV. 1557 1827.	
888.	Agaunenſis Conventus	*Stephano V.*	VI. 399.	IX. 400.	
1589.	Agrigentinum per Didacum de Hædo Epiſcopum. Panormi 1589. 4.				
1630.	Agrigentinum ſub Franciſco Trahina Epiſcopo. ibid. 1632. 4.				
346.	Agrippinenſe vid. Colonienſia.	*Julio I.*	I. 631.	II. 615.	II. 695.
circa 1020.	Airiacenſe	*Benedicto VIII.*	VI. 825.	IX. 842.	
	Conſtitutiones Synodi Marci Hieronymi Vidæ, Albæ Epiſcopi. Cremon. 1562. 4.				
1254.	Albienſe	*Alexandro IV.*	VII. 455.	XI. 720.	
	Acta Synodi II. III. & IV. Albenſis à Paulo Britio Albenſi Epiſcopo habi-				

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
	habitarum A. 1649. 1652. 1658. prodierunt ſeparatim Carmagnolæ, fol.				
1620.	Albinganenſe Concilium, ſub D. Vincentio Laudinello Epiſcopo. Papiæ 1620. 4.				
circa 235.	Alexandrinum, ſub Demetrio Alex.		I. in indice.	I. 1564.	
236.	Alexandrinum	*Fabiano*		I. 1564.	
263.	Alexandrinum I.	*Dionyſio*		I. 831.	
263.	Alexandrinum II.	*Dionyſio*		I. 832.	
circa 308.	Alexandrinum		I. in indice.		
315.	Alexandrinum I.	*Sylveſtro I.*		I. 1491. & 1494.	II. 85.
319.	Alexandrinum II.	*Sylveſtro I.*		I. 1493.	II. 87.
321.	Alexandrina duo		I. 295. 310.		
circa 330.	Alexandrinum		I. in Indice.		
339.	Alexandrinum	*Julio I.*	I. 569.	II. 532.	II. 620.
362.	Alexandrinum I.	*Liberio*	I. 729.	II. 97. 808.	III. 206.
363.	Alexandrinum II.	*Liberio*	I. 739.	II. 823.	III. 218.
399.	Alexandrinum cum Theophilus Alexxandrinus eſſet Epiſcopus.	*Anaſtaſio I.*	I. in indice.	II. 1219.	III. 564.
430.	Alexandrinum	*Cæleſtino I.*	I. in indice.	II. 1688.	IV. 675.
430.	Alexandrinum	*Cæleſtino I.*		III. 1255.	
449.	Alexandrinum Conciliabulum	*Leone I.*		III. 1475.	IX. 427.
451. aut ſq.	Alexandrinum	*Leone I.*		IV. 1007.	
457.	Alexandrinum Conciliabulum	*Leone I.*		IV. 1008.	
475.	Alexandrinum Conciliabulum	*Simplicio*		IV. 1151.	
482.	Alexandrinum Conciliabulum	*Simplicio*		IV. 1152.	
484.	Alexandrinum Conciliabulum	*Felice III.*		IV. 1153.	
485.	Alexandrinum	*Felice III.*		IV. 1153.	
circa 630.	Alexandrinum Conciliabulum	*Honorio I.*		V. 1696.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
633.	Alexandrinum	*Honorio I.*	III. in indice.	V. 1695.	XIV. 476.
	Decreta in Synodis Alexandrinis A. 1602. 1605. 1606. ſub Petro Georgio Odeſchalco Epiſcopo. Alexandriæ in Italia 1608. 4.				
709.	Alnenſe in Anglia	*Conſtantino*	III. 1831.	VI. 1401.	XXI. 247.
802.	Altinenſe	*Leone III.*	IV. 965.	VII. 1187.	XX. 311.
304.	Alutinenſe		I. in indice.		
1059.	Amalphitanum vide Melphitanum.	*Nicolao II.*	VI. 1067.	IX. 1105.	XXV. 597
1601.	Amalphitanum ſub Julio Roſſinio Archiepiſcopo. Firmi 1606. 4.				
1170.	ad S. Amantii Buxienſis Conventus		VI. 2. p. 1625.		
978.	Ambresbyrienſe	*Benedicto VII.*	VI. 705.	IX. 724.	XXV. 199.
	Amerinæ Synodi ab Anton. Maria Gratiano Epiſcopo A. 1595. habitæ acta prodierunt ſeparatim Venet. 1597. fol.				
circa 314.	Ancyranum	*Sylveſtro I.*	I. 269.	I. 1456.	II. 43.
358.	Ancyranum Conciliabulum ſemiarianorum	*Liberio*	I, 707.	II, 789.	III, 186.
391.	Ancyranum Conciliabulum	*Siricio*		II, 1041.	
453.	Andegavenſe	*Leone I.*	II, 777.	IV, 1020.	IX, 442.
530.	Andegavenſis Conventus	*Bonifacio II.*		IV, 1828.	
1269.	Andegavenſe	*Clemente IV.*	VII, 647.	XI, 911.	
1279.	Andegavenſe	*Nicolao III.*	VII, 815.	XI, 1104.	
1365.	Andegavenſe	*Urbano V.*	VII, 1771.	XI, 1939.	
1448.	Andegavenſe ſeu Turonenſe	*Nicolao V.*	IX, 1341.	XIII, 1352.	
587.	Andelaënſe	*Pelagio II,*		V, 993.	XIII, 96,
	Angaritanum Novatianorum	*Siricio*	I. in indice.		III, 156.
679.	Anglicanum generale		III, 1037.		
circa 700.	Anglicanum incerti loci		III, 1821.	VI, 1393.	XVII, 235. XXI, 46.
circa 708.	Anglicanum ſub Ina Rege		III, 1827.		
	Anglicanum	*Formoſo*		IX, 429.	XXIV, 618.
969.	Anglicanum	*Johanne XIII.*	VI, 675.	IX, 698.	XXV, 175.

1072. Angli-

A.C. Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1072. Anglicanum	*Alexandro II.*	VI, 1173.	IX, 1211.	XXV, 689.
1074. Anglicanum	*Gregorio VII.*	VI, 1551.	X, 344.	XXVI, 566
1076. Anglicanum	*Gregorio VII.*	VI, 1555.		
1083. Anglicana quinque		VI, 1614.		
1095. Anglicanum	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1741.	X, 597.	XXVI, 679
1093. Anglicanus Conventus		VI, 2. p. 1705.		
1167. Anglicanum Conciliabulum	*Alexandro III.*	VI, 2. p. 1619.	X, 1444.	XXVII, 350
1188. Anglicanum	*Clemente III.*	VI, 2. p. 1901.	X, 1762.	XXVIII, 44.
1341. Anglicanum		VII, 1659.		
1400. Anglicanum	*Bonifacio VIII.*		XI, 2082.	
1402. Anglicanum	*Bonifacio VIII.*		XI, 2082.	
1404. Anglicanum vide Britannica.	*Bonifacio VIII.*	VII, 1925.	XI, 2082.	
1130. Anicienſe	*Innocentio II.*	VI, 2. p. 1181.	X, 971.	
1025. Anſanum	*Johanne XVIII.*	VI, 839.	IX, 859.	
1070. Anſanum	*Alexandro II.*	VI, 1163.	IX, 1201.	
1076. Anſanum	*Gregorio VII.*	VI, 1567.	X, 359.	
1100. Anſanum	*Paſchale II.*	VI, 2. p. 186[illegible]	X, 726.	
1112 Anſanum	*Paſchale II.*	VI, 2. p. 1914.	X, 786.	
56 Antiochenum Apoſtolorum		I. in indice.	I, 62.	
circa 253 Antiochenum	*Cornelio*		I, 719.	
264 Antiochenum I,	*Dionyſio*	I. in indice.	I, 843.	I, 543.
268. 269 Antiochen. II, & III, contra Paulum Samoſaten.	*Dionyſio*	I. in indice & p. 195.	I, 893. 901.	I, 548.
329. 335 Antiochenum Conciliabulum Arianorum	*Sylveſtro I.*	I. in indice.	II, 87.	
341 Antiochenum I.	*Julio I.*	I, 589.	II, 89. 559.	II, 640.
341 Antiochenum II.	*Julio I.*		II, 89. 607.	II, 689.
344 Antiochenum III. Conciliabulum	*Julio I.*		II, 90.	
circa 348 Antiochenum IV. Conciliabulum	*Julio I.*		II, 91.	
355 & 357 Antiochena Arianorum		I, in indice.		
360 Antiochenum Conciliabulum	*Liberio*	I, in indice.	II, 96. 807.	III, 204. 221

361 An-

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
361	Antiochenum Anomœorum		I, in indice.		
363	Antiochenum	*Liberio*	I, 744.	II, 97. 825.	
370	Antiochenum		I, 776.		
377	Antiochenum	*Damaſo I.*		II,900.908.	III,315.
389	Antiochenum		I, in indice.		
432	Antiochenum	*Sixto III.*		III, 1256. 1265.	VII, 12.
circa 445	Antiochenum	*Leone I.*	I, in indice.	IV. 727.	
circa 470	Antiochenum Conciliabulum	*Simplicio*		IV. 1009.	
472	Antiochenum	*Simplicio*	II, in indice.		
478	Antiochenum	*Simplicio*	II, in indice.	IV, 1151.	
512	Antiochenum Conciliabulum	*Symmacho*		IV, 1413.	
circa 540	Antiochenum	*Silverio*		V, 832.	
781	Antiochenum		III,2059.		
1136	* Antiochenum	*Innocentio II.*	VI,2.p.1199.	X,1824.	XXVII, 150
1142	Antiochenum		VI,2.p.1225.		
367	Antiochenum in Caria, Arianorum		I, in indice.		
378	Antiochenum in Caria, Macedonianorum		I, in indice.		
	Antiſſiodorenſe, vide Autiſſiodorenſe.				
1212	Apamienſis Conventus	*Innocentio III.*	VI,2.p.2017.	XI, 80.	
1585	Aquenſe in Provincia	*Gregorio XIII.*	X, 1515.	XV, 1119.	
1612	Aquenſe	*Paulo V.*	XI, 57.	XV, 1629.	
1660	Aquenſe ſub D. Nic. Læto Epiſcopo. Rom. 1665. 4.				
381	Aquilejenſe	*Damaſo I.*	I,825.835.	II,978.997.	III, 386.
553	Aquilejenſe	*Vigilio*	III, in indice.	V,739.	XII, 437.
698	Aquilejenſe Conciliabulum	*Sergio I.*	III, in indice.	VI, 1381.	XVII, 218.
1184	Aquilejenſe	*Gregorio VII.*	VI,2.p.1883.	X,1829.	

1408 Aqui-

* Binius minus bene 1142.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1408	Aquilejenſe	*Gregorio XII.*	VII, 1949.	XI, 2012.	XXIX, 184
1566	Aquilejenſe, juſſu Philippi Archinti Epiſcopi Comenſis A. 1598. promulgatum. Comi 1599. 4.				
1596	Aquilejenſe	*Clemente VIII.*	IX, 1871.	XV, 1471.	XXXVI, 780
789	Aquiſgranenſe Capitulare	*Hadriano I.*		VII, 966.	
799	Aquiſgranenſe	*Leone III.*	IV, 929.	VII, 1151.	XX, 265.
802	Aquiſgranenſe	*Leone III.*		VII, 1863.	XX, 318.
809	Aquiſgranenſe	*Leone III.*	IV, in indice.	VII, 1194	
816	Aquiſgranenſe I.	*Stephano IV.*	IV, 1055.	VII, 1307.	xx, 430.
817	Aquiſgranenſis Conventus	*Paſchale I.*	IV, 1225.	VII, 1505.	XXI, 23.
818	Aquiſgranenſe	*Paſchale I.*	IV, in indice.	VII, 1866.	
836	Aquiſgranenſe II.	*Gregorio IV.*	IV, 1387.	VII, 1700.	XXI, 295.
842	Aquiſgranenſe	*Gregorio IV.*	IV, in indice.	VII, 1777.	XXI, 406.
860	Aquiſgranenſia duo	*Nicolao I.*	V, 501.	VIII, 696.	XXII, 675.
862	Aquiſgranenſe III.	*Nicolao I.*	V, 539.	VIII, 739.	XXII, 734.
1022	Aquiſgranenſe	*Benedicto VIII.*	VI, 833.	IX, 853.	xxv, 302.
863	Aquitanicum incerti loci	*Nicolao I.*		VIII, 1936.	
247.	Arabicum	*Fabiano*		I, 650.	I, 338.
1062	Aragonenſe	*Alexandro II.*	VII, 1135.	IX, 1173.	xxv, 664.
1408 & 1409	Aragonienſe ſeu Perpinianenſe Conciliabulum	*Gregorio XII.*		IX, 2108.	XXIX, 186.
1473	Arandenſe		IX, 1501.		
441	Arauſicanum I.	*Leone I.*	I, 1783.	III, 1446.	VII, 272.
529	Arauſicanum II.	*Felice IV.*	II, 1097.	IV, 1666.	XI, 61.
1229	Arauſicanum	*Gregorio IX.*	VII, 183.	XI, 437.	
1171	Ardmachienſe	*Alexandro III.*	VI, 2. p. 1627.	X, 1452.	
314	Arelatenſe I.	*Silveſtro I.*	I, 259.	I, 1421 1456.	II, 22.
353	Arelatenſe Arianorum	*Liberio*	I, 697.	II, 770.	III, 163.
452	Arelatenſe dictum II.	*Leone I.*	II, 771.	IV, 1010. 1819.	IX, 428.
circa 455	Arelatenſe dictum III.	*Leone I.*	II, 779.	IV, 1023.	IX, 447.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
463	Arelatenſe	*Hilaro*		IV, 1820.	
circa 475	Arelatenſe	*Simplicio*	II, 806.	IV, 1041.	
524	Arelatenſe dictum IV.	*Joanne I.*	II, 1069.	IV, 1622.	XI, 33.
554	Arelatenſe dictum V.	*Vigilio*	III, 327.	V, 780.	XII, 497.
813	Arelatenſe dictum VI.	*Leone III.*	IV, 1001.	VII, 1231.	XX, 328.
1210	Arelatenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. p. 1997.	XI, 1329.	
1234	Arelatenſe	*Gregorio IX.*		XI, 2339.	
1246	Arelatenſe	*Innocentio IV.*		XI, 2348.	
1260.	Arelatenſe	*Alexandro IV.*	VII. 509.	XI, 2359.	
1275	Arelatenſe	*Gregorio X.*	VII, 727.	XI, 2369.	
1282	Arelatenſe ſive Avenionenſe	*Martino II.*		XI, 1174.	
1334	Arelatenſe		VII, 235.		
1597	Aretinum ſub D. Petro Uſimbardio Epiſcopo. Florent. 1598. 4.				
359	ARIMINENSE Oecumenicum	*Liberio*	I, 711.	II, 94, 791.	III, 188.
359	Ariminenſe Conciliabulum	*Liberio*	I, 711.	II, 801.	III, 198.
1654	Ariminenſe ſub Federico Sfortia Cardinali, Epiſcopo Ariminenſi. Arimini 1655. 4.				
435.	Armenum	*Sixto III.*		III, 1283.	VII, 39.
circa 555	Armoricum incerti loci	*Pelagio I.*		V, 1852.	
535	Arvernenſe	*Agapeto I.*	II, 1180.	IV, 1803.	XI, 190.
549	Arvernenſe	*Vigilio*	II, 1451.	V, 401. 1849.	XI, 650.
588	Arvernenſe	*Pelagio II.*	III, in indice.	V, 996.	XIII, 100.
1046	Arulenſis Conventus	*Gregorio VI.*	VI, 921.	IX, 943.	
1292	Aſchaffemburgenſe	*Sede vac.*	VII, 1167.	XI, 1361.	XXVIII, 675
circa 197	Aſiaticum ſive Epheſinum	*Victore I.*		I, 598.	
circa 197	Aſiaticum ſive Ponticum	*Victore I.*		I, 598, 602.	I, 264.
1588.	Aſtenſe ſub Epiſcopo M. Panigarola. Aſtæ 1589. 4.				
1597	Aſtenſe ſub D. Jo. Steph. Agatii Epiſcopo. ibid. 1597. 4.				

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
447	Aſturicenſe		I, in indice.		
765	Attiniacenſis Conventus	*Paulo I.*	III, 2009.	VI, 1701.	XVIII, 648.
822	Attiniacenſe	*Paſchale I.*	IV, 1247.	VII, 1529.	XXI, 55.
835	Attiniacenſis Conventus	*Gregorio IV.*		VII, 1694.	
870	Attiniacenſe	*Hadriano II.*	V, 1217.	VIII, 1537.	XXIII, 782
1025	Atrebatenſis Synodus		VI, in indice.		
1099	Audomarenſe	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1761.	X, 618.	
1279	Audomarenſe	*Nicolao III.*		XI, 1643.	
1080	Avenionenſe	*Gregorio VII.*		X, 390.	XXVI, 599
1209	Avenionenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. p. 1985.	XI, 41.	
1210	Avenionenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. p. 1995.	XI, 53.	
1270	Avenionenſe	*Clemente IV.*	VII, 655.	XI, 919.	
1279	Avenionenſe	*Nicolao III.*	VII, 771.	XI, 1050.	
1282	Avenionenſe	*Martino II.*	VII, 877.	XI, 1174.	
1326	Avenionenſe	*Joanne XX.*	VII, 1491.	XI, 1717. & 2476.	
1327	Avenionenſe	*Joanne XX.*	VII, 1537.	XI, 1774.	XXIX, 117
1337	Avenionenſe	*Benedicto XII.*	VII, 1619.	XI, 1850.	
1457	Avenionenſe		IX, 1387.		
1594	Avenionenſe	*Clemente VIII.*	X, 1835.	XV, 1434.	
952	Auguſtanum	*Agapeto II.*	VI, 615.	IX, 635.	XXV, 91.
1548	Auguſtana Synodus	*Paulo III.*	IX, 2029.	XIV, 566.	XXXV, 122.
663. vel 670	Auguſtodunenſe	*Adeodato*	III, 1013.	VI, 535. 1887.	XV, 497.
circa 1065	Auguſtodunenſe	*Alexandro II.*		IX, 1183.	
1077	Auguſtodunenſe	*Gregorio VII.*		VI, 1567.	X, 360.
1094	Auguſtodunenſe ſive Oſtonienſe, vide Eduenſe	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1711.	X, 499.	XXVI, 659.
511	Aurelianenſe I.	*Symmacho IV.*	II, 1008.	IV, 1403.	X, 399.
533	Aurelianenſe II.	*Joanne II.*	II, 1177.	IV, 1779.	XI, 160.
538	Aurelianenſe III.	*Silverio*	II, 1421.	V, 294.	XI, 617.
541	Aurelianenſe IV.	*Vigilio*	II, 1435.	V, 380.	XI, 633.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
549	Aurelianenſe V.	*Vigilio*	II, 1443.	V, 490. 1849.	
634	Aurelianenſe		III, in indice.		
645	Aurelianenſe	*Theodoro*		V, 1834.	xiv, 654
766	Aurelianenſis Conventus	*Paulo I.*	III, 2011.	VI, 1703.	XVII, 649.
1017	Aurelianenſe	*Benedicto VIII.*	VI, 821.	ix, 836.	xxv, 284.
1029	Aurelianenſis Conventus	*Joanne XVII.*	VI, 843.	ix, 860.	
1129	Aurelianenſe	*Honorio II.*	VI, 2. p. 1147.	x, 939.	
1479	Aurelianenſis Conventus	*Sixto IV.*		xii, 1433.	
1068	Auſcenſe	*Alexandro II.*	VI, 1157.	ix, 1195.	
1279	Auſcenſe	*Nicolao III.*	VII, 763.	xi, 2375.	
1301	Auſcenſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1245.	xi, 1468.	
1308	Auſcenſe	*Clemente V.*	VII, 1281.	xi, 1500.	
1330	Auſcenſe apud Marciacum	*Joanne XX.*		xi, 1782.	
1038	Auſonenſis Conventus		VI, 917.		
1068	Auſonenſe		VI, in indice.		
578	Autiſſiodorenſe	*Pelagio II.*	III, 443.	V, 956.	xiii, 4.
841	Autiſſiodorenſis Conventus	*Gregorio IV.*	IV, 1457.	VII, 1781.	

B.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
	Bacanceldenſe, vide Becanceldenſe.				
394	Bagajenſe Donatiſtarum Conciliabulum	*Siricio II.*	I, in indice.	II, 1154.	III, 459.
1300	Bajocenſis Synodus	*Bonifacio VIII.*	VII, 1223.	xi, 1447.	
1104	Balgenciacenſe	*Paſchale II.*	vi, 2. p. 1875.	x, 741.	
1151	Balgenciacenſe	*Eugenio III.*	vi, 2. p. 1319.	x, 1129.	
1012	Bambergenſe	*Sergio IV.*	vi, 793.	ix, 806 1248.	xxv, 269.
circa 540	Barcinonenſe	*Vigilio*	II, 1434.	v, 358.	xi, 615.
599	Barcinonenſe	*Gregorio M.*	III, 537.	v, 1605.	xiv, 340.
906	Barcinonenſe		vi, 499.		

1009 Bar-

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1009	Barcinonenſis Conventus	*Joanne XVIII.*	VI, 773.	IX, 1248.	
1054	Barcinonenſis Conventus	*Leone IX.*	VI, 1037.	IX, 1077.	
1058	Barcinonenſis Conventus	*Benedicto X.*		IX, 1259.	
1064	Barcinonenſe	*Alexandro II.*	VI, 1143.	IX, 1180.	XXV, 669.
1094	Barenſe	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1753.	X, 611.	XXVI, 681.
1061	Baſileenſe Conciliabulum	*Alexandro II.*	VI, 1117.	IX, 1155.	XXV, 637.
1431	BASILEENSE Oecumenicum	*Eugenio IV.*	VIII, 1103.	XII, 459.	XXX, 1. XXXI, 1.
1228	Baſſegienſis Conventus	*Gregorio IX.*		XI, 414.	
772	Bavaricum	*Hadriano I.*	III, 2029.		XVIII, 104.
694	Becanceldenſe	*Sergio I.*	III, 1805.	VI, 1356 1359.	XVII, 179.
circa 798	Becanceldenſe	*Leone III.*	IV, 925.	VII, 1148.	XX, 261.
845	Bellovacenſe	*Sergio II.*	IV, 1473.	VII, 1811 1826.	XXI, 454.
	Bellovacenſe	*Benedicto IX.*			XXV, 409.
1114	Bellovacenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. p. 1925.	X, 797.	XXVI, 798.
1119	Bellovacenſe	*Callisto II.*	VI, 2. p. 1101.	X, 882.	
1124	Bellovacenſe	*Callisto II.*		X, 908.	
1161	Bellovacenſe	*Alexandro III.*	VI, 2. p. 1585.	X, 1406.	XXVII, 350.
	Bellovacenſe fictitium		VI, 892.		
1059	Beneventanum	*Nicolao II.*	VI, 1067.	IX, 1105.	
1061	Beneventanum		VI, 1075.		
1062	Beneventanum		VI, 1117.		
1075	Beneventanum	*Gregorio VII.*	VI, 1553.	X, 1813.	
1087	Beneventanum	*Victore III.*	VI, 2. p. 1625.	X, 418.	XXVI, 607.
1091	Beneventanum	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1695.	X, 483 1822.	XXVI, 657.
1108	Beneventanum I.	*Paſchale II.*	VI, 2. p. 1889.	X, 757.	XXVI, 767.
1112	Beneventanum II.	*Paſchale II.*	VI, 2. p. 1921.	X, 792.	XXVI, 794.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1117	Beneventanum III.	*Paſchale II.*	VI,2.p.1939.	X,812.	
1119	Beneventanum	*Calliſto II.*	VI,2.p.1101.	X,1835.	
circa 850	Benningdonenſe	*Leone IV.*	V, 33.	VIII,72.	XXI,627.
697	Berghamſtedenſe	*Sergio I.*	III, 1817.	VI, 1576.	XVII,211.
1100	Bertrandi villæ conventus		VI,2. p.1861.		
449	Berytenſe	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1469. & IV,637.	VII, 302.
1261	Beverlacenſe	*Alexandro IV.*		XI,815.	
356	Biterrenſe Arianorum Conciliabulum	*Liberio*	I, 699.	II, 783.	III, 176.
1233	Biterrenſe	*Gregorio IX.*		XI, 452.	
1246	Biterrenſe	*Innocentio IV.*	VII,405.	XI, 676.	
1255	Biterrenſe	*Alexandro IV.*	VII,479.	XI, 753.	
1279	Biterrenſe	*Nicolao III.*	VII, 763.	XI, 1061.	
1280	Biterrenſe	*Nicolao III.*	VII, 835.	XI, 1124.	
1299	Biterrenſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1205.	XI, 1430.	
1333	Biterrenſe		VII,1207.		
1351	Biterrenſe	*Clemente VII.*	VII, 1685.	XI, 1918.	
	Synodus Bituntina Cornelii Muſſi Epiſcopi Bituntini, totam fere Eccleſiaſticam diſciplinam conſtitutionibus ſynodalibus complectens. Venet. 1579. fol.				
454	Bituricenſe	*Leone I.*		IV, 1819.	
472	Bituricenſe	*Simplicio*		IV, 1820.	
767	Bituricenſe	*Paulo I.*		V, 1886.	
842	Bituricenſe	*Gregorio IV.*		VII, 1874.	
1031	Bituricenſe	*Joanne XVIII.*		IX, 864.	
	Bituricenſe	*Benedicto IX.*			XXV, 342.
1145	Bituricenſis Conventus	*Eugenio III.*	VI,2. p.1293.	X,1099.	
1215	Bituricenſe	*Innocentio III.*	VI,2.p.2051.	XI,2333.	
1225	Bituricenſe	*Honorio III.*	VII, 133.	XI, 91.	
1228	Bituricenſe	*Gregorio IX.*	VII, 173.	XI, 425.	
1276	Bituricenſe	*Hadriano V.*	VII, 741.	XI, 1017.	
1286	Bituricenſe	*Honorio IV.*	VII,949.	XI, 1246. & 2521.	
1337	Bituricenſe	*Benedicto XII.*	VII, 1607.	XI, 2522.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1438	Bituricenſe	*Eugenio IV.*	VIII, 1949.	XII, 1429.	xxx, 909.
1528	Bituricenſe	*Clemente VII.*		XIV, 426.	
1584	Bituricenſe	*Gregorio XII.*	x, 1457.	xv, 1067.	
942	Bonnenſe	*Stephano VIII.*	VI, in indice.	IX, 1237.	
1264	Bononienſe in Gallia	*Urbano IV.*	VII, 559.	XI, 829.	
circa 243	Boſtrenum	*Fabiano*	I, in indice.	I, 651.	
412	Bracarenſe	*Innocentio I.*	I, 1190.	II, 1508.	
563	Bracarenſe II.	*Joanne III.*	III, 347.	v, 836.	XII, 567.
572	Bracarenſe III.	*Joanne III.*	III, 383.	v, 894.	XII, 656.
675	Bracarenſe IV.	*Adeodato*	III, 1031.	VI, 561.	xv, 536.
964	Brandanfordiæ	*Joanne XII.*	VI, 635.	IX, 675.	xxv, 122.
580	Brennacenſe	*Pelagio II.*	III, 449.	v, 965.	XIII, 53.
1050	Briotnenſis Conventus	*Leone IX.*	VI, 1017.	IX, 1054.	
449	Britannicum	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1474.	VII, 310.
	Britannicum	*Symmacho*			x, 414.
519	Britannicum	*Hormiſda IV.*		IV, 1590.	x, 622.
circa 712	Britannicum	*Conſtantino VI.*	III, 1847.	VI, 1421.	
	Britannicum	*Hadriano I.*			xx, 2.
1261	Britannica duo vide Anglicum.		VII, 546.		
1079	Britannicum in minore Britannia, hoc eſt Aremoricum	*Gregorio VII.*	VI, 1587.	x, 380.	XXVI, 591
1094	Brivatenſe	*Urbano II.*	VI, 2.p.1709.	x, 499.	
1080	Brixienſe Conciliabulum	*Gregorio VII.*	VI, 1595.	x, 389.	XXVI, 598
1279	Budenſe	*Nicolao III.*	VII, 789.	XI, 1071.	
943	Bundenſe	*Marino II.*		IX, 1237.	
385	Burdegalenſe	*Siricio*	I, 859.	II, 1034.	III, 447.
1076	Burdegalenſe		VI, 1551.		
1079	Burdegalenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1587.	x, 381.	
1098	Burdegalenſe	*Urbano II.*	VI, 2.p.1757.	x, 614.	
1255	Burdegalenſe	*Alexandro IV.*	VII, 470.	XI, 738.	
1262	Burdegalenſe	*Urbano IV.*	VII, 553.	XI, 822.	
1583	Burdegalenſe	*Gregorio XIII.*	x, 1333.	xv, 944.	
1624	Burdegalenſe	*Urbano VIII.*	XI, 59.	xv, 1632.	
1080	Burgenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1605.	x, 1815.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1136	Burgenſe		VI, 2. in indice.		
	Diœceſanum Burgenſe ab Alphonſo Puteo Epiſcopo habita A. 1624. ſeparatim prodiit Placentiæ 1624. 4. & alterum Burgenſe S. Sepulchri à F. Dionyſio Epiſcopo A. 1641. Florent. 1641. 4.				
955	Burgundicum incerti loci	*Agapeto II.*	VI, 619.		
1170	Buxienſis Conventus	*Alexandro III.*		x, 1451.	
circa 504	Byzacenum	*Symmacho*	I, 969.	IV, 1378.	x, 368.
541	Byzacenum	*Vigilio*	II, in indice.	v, 380.	XI, 616.
602	Byzacenum	*Gregorio M.*		v, 1612.	XIV, 350.
646	Byzacenum	*Theodoro*		v, 1697. 1835.	XIV, 656.

C.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
393	Cabarſuſſitanum Donatiſtarum		I, in indice.		
470	Cabilonenſe	*Simplicio*		IV, 1820.	
579	Cabilonenſe	*Pelagio II.*	III, 447.	v, 963.	XIII, 52.
589	Cabilonenſis Conventus	*Pelagio II.*		v, 1025.	
594	Cabilonenſe	*Gregorio M.*	III, in indice.	v, 1854.	XIV, 350.
603	Cabilonenſe	*Gregorio M.*	III, 541.	v, 1612.	
circa 650	Cabilonenſe I.	*Martino I.*	III, 947.	VI, 385.	xv, 289.
813	Cabilonenſe II.	*Leone III.*	IV, 1029.	VII, 1270.	xx, 388.
839	Cabilonenſis Conventus	*Gregorio IV.*	IV, in indice.	VII, 1770.	XXI, 398.
873	Cabilonenſe	*Joanne VIII.*	VI, 137.	IX, 251.	XXIV, 385
875	Cabilonenſis Conventus	*Joanne VIII.*	VI, 159.	IX, 275.	
886	Cabilonenſe		VI, 395.		
894	Cabilonenſe	*Formoſo*	VI, 433.	IX, 437.	XXIV, 570
915	Cabilonenſe	*Joanne X.*	VI, 559.	IX, 578.	xxv, 18.
1063	Cabilonenſe	*Alexandro II.*	VI, 1139.	IX, 1177.	
1073	Cabilonenſe	*Alexandro II.*	VI, 1515.	x, 1811.	
1073	Cabilonenſe	*Gregorio VII.*		x, 308.	
381	Cæſarauguſtanum	*Damaſo I.*	I, 805.	II, 1009.	III, 413.

592 Cæſar-

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
592	Cæſarauguſtanum	*Gregorio M.*	III, 533.	v, 1600.	XIV, 332.
691	Cæſarauguſtan. III.	*Sergio I.*	III, 1779.	VI, 1311.	XVIII, 108.
	Cæſarienſe in Ponto	*Silveſtro I.*		I, 1490.	
circa 197	Cæſarienſe in Palæſtina	*Victore I.*	I, in indice.	I, 596. 600.	
326	Cæſarienſe in Palæſtina Conciliabulum	*Silveſtro I.*		II, 85.	
circa 370	Cæſarienſe Cappadociæ	*Damaſo I.*		II, 99.	
1042	Cæſenatenſe	*Benedicto IX.*	VI, 919.	IX, 941.	
1637	Cæſenæ celebratum à Petro Bonaventura Epiſcopo, prodiit Romæ 1638. 4.				
451	CALCHEDONENSE generale IV.	*Leone I.*	II, 1.	IV, 1003. 1006.	VIII, 1. IX, 1
787	Calchutenſe	*Hadriano I.*	III, 2071.	IX, 787.	XVIII, 224
	Calenſe, vide Kalenſe.				
1420	Caliſchienſis Synodus	*Martino III.* vulgo *V.*	VIII, 991.	XII, 343.	
1119	Calixti Papæ Concilia		VI, 2. p. 1999.		
	Conſtitutiones Synodales del Arzobiſpado de Caller, hechas y ordenadas per Don Bernardo de la Cabra Arçobiſpo, en la Synodo del anno 1651. en Caller 1652. fol.				
978	in Calnenſi villa	*Benedicto VII.*	VI, 703.	IX, 724.	XXV, 199.
circa 465	Cambricum	*Hilaro*		IV, 1059.	IX, 498.
1565	Cameracenſe	*Pio IV.*	X, 571.	XV, 147.	
1586	Cameracenſe		IX, 2153.		
1238	Campinacenſe	*Gregorio IX.*	VII, 315.	XI, 556.	
617	Cantianum	*Bonifacio V.*	III, in indice	v, 1662.	XIV, 353.
685	Cantuarienſe		III, 1757.		
705	Cantuarienſe	*Sabiniano*		v, 1614.	XIV, 335.
785	Cantuarienſe	*Joanne V.*		VI, 1874.	
820	Cantuarienſe	*Paſchale I.*		VII, 1519.	
1236	Cantuarienſe	*Gregorio IX.*	VII, 265.	XI, 503.	
1286	Cantuariæ damnatæ opiniones hæreticæ		VII, 1065.		

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1341	Cantuarienſe	*Benedicto XII.*		XI, 1873.	
1399	Cadtuarienſe	*Bonifacio IX.*	VII, 1925.	XI, 2081.	
1439	Cantuarienſe	*Eugenio IV.*		XIII, 1282.	
1463	Cantuarienſe	*Pio II.*		XIII, 1439.	
389	Capuanum	*Siricio*	I, in indice.	II, 1039.	III, 454.
1087	Capuanum	*Victore III.*	VI, 2. p. 1625.	X, 418.	XXVI, 607
1118	Capuanum	*Gelaſio II.*	VI, 2. p. 1947.	X, 823.	XXVII, 15
	Diœceſanum Caputaquenſe à D. Petro de Matta & Haro Epiſcopo habitum A. 1617. prodiit Viterbii 1619. 4.				
circa 366	Caricum conciliabulum	*Liberio*		II, 839.	III, 234.
926	Carilocenſe	*Johanne X.*	VI, 563.	IX, 582.	xxv, 21.
849	Cariſiacenſe I.	*Leone IV.*	v, 17.	VIII, 55.	XXI, 601.
853	Cariſiacenſe II.	*Leone IV.*	v, 57.	VIII, 98. 1935.	
857	Cariſiacenſe	*Benedicto III.*	v, 115.	VIII, 246.	XXII, 25.
868	Cariſiacenſis conventus	*Hadriano II.*	v, 731.	VIII, 1939.	XXII, 613
849	Carnotenſis conventus	*Leone IV.*	v, 17.	VIII, 1928.	
1124	Carnotenſe	*Calliſto II.*		x, 908.	
1146	Carnotenſe	*Eugenio III.*	VI, 2. p. 1295.	x, 1102.	XXVII, 182
527	Carpentoratenſe	*Felice IV.*	I, 1095.	IV, 1363.	
252	Carthaginenſe I.	*Cornelio*		I, 713. 719.	I, 424.
253	Carthaginenſe II.	*Cornelio*		I, 715.	I, 427.
256	Carthaginenſia tria de Baptiſmo	*Stephano I.*		I, 761. 763. 786. 798.	I, 494. 498. 508.
306	Carthaginenſe I. conciliabulum	*Marcello I.*		I, 1378.	I, 671.
308	Carthaginenſe II.	*Marcello I.*		I, 1379.	I, 672.
348	Carthaginenſe dictum I.	*Julio I.*		II, 713. 1821.	III, 101.
390	Carthaginienſe dictum II.	*Siricio*		II, 1158. 1827.	III, 465.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
397	Carthaginienſe dictum III.	*Siricio*		II, 1165. 1884.	III, 481.
398	Carthaginienſe dictum IV.	*Anaſtaſio I.*		II, 1196.	III, 552.
398	Carthaginienſe dictum V.	*Anaſtaſio I.*		II, 1215.	III, 557.
411	Carthaginienſis collatio	*Innocentio I.*	I, 1043.	II, 1335.	IV, 101.
412	Carthaginienſe contra Pelagianos I.	*Innocentio I.*		II, 1510.	IV, 357.
416	Carthaginienſe contra Pelagianos II.	*Innocentio I.*		II, 1533.	
419	Carthaginienſe dictum VI.	*Bonifacio I.*		II, 1589.	IV, 443.
eodem anno	Carthaginienſe VII. ſeu Seſſio ſecunda Sexti	*Bonifacio I.*		II, 1603.	IV, 465.
circa 420	Carthaginienſe XIX.	*Johanne I.*		II, 1605.	
525	Carthaginienſe	*Johanne I.*		IV, 1628.	
534	Carthaginienſe	*Agapeto I.*		IV, 1785.	
646	Carthaginienſe	*Theodoro*		V, 1698. 1836.	XIV, 656.

Carthaginienſia Concilia longe plura & diſtinctius refert Harduinus hoc modo:

A.C.	Concilium.	Harduin.
215	Carthaginienſe ſub Agrippino	I, in indice.
217	Carthaginienſe II. ſub Agrippino	I, in indice.
251	Carthaginienſe I. ſub Cypriano	I, in indice.
	II. ſub Cypriano	I, 133.
	III. ſub Cypriano	I, 147.
	IV. ſub Cypriano	I, 149.
	Carthaginienſe ſub Cypriano I. de Baptiſmo	I, 154.
	Carthaginienſe ſub Cypriano II. de Baptiſmo	I, 157.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Harduin.
251	Carthaginienſe ſub Cypriano III. de Baptiſmo	I, 159.
311	Carthaginienſe Donatiſtarum	I, in indice.
312	Carthaginienſe	I, in indice.
348	Carthaginienſe ſub Grato	I, 683.
389	Carthaginienſe	I, in indice.
390	Carthaginienſe III ſub Geneclio	I, 950.
394	Carthaginienſe ſub Aurelio II.	I, 881.
397	Carthaginienſe III. ſub Aurelio IV.	I, 397.
398	Carthaginienſe IV.	I, 975.
399	Carthaginienſe ſub Aurelio IV.	I, 894.
401	Carthaginienſe ſub Aurelio V.	I, 985.
401	Carthaginienſe ſub Aurelio VI.	I, 986.
404	Carthaginienſe ſub Aurelio IX.	I, in indice.
405	Carthaginienſe ſub Aurelio x.	I, in indice.
407	Carthaginienſe ſub Aurelio XI.	I, in indice.
408	Carthaginienſe ſub Aurelio XII.	I, in indice.
409	Carthaginienſe ſub Aurelio XIII.	I, in indice.
410	Carthaginienſe ſub Aurelio XIV.	I, 926.
412	Carthaginienſe ſub Aurelio xv.	I, 1201.
	Carthaginienſis collatio	I, 1043.
416	Carthaginienſe II. contra Pelagianos	I, 1214.
417	Carthaginienſe	I, in indice.
418	Carthaginienſe ſub Aurelio XVI.	I, in indice.
418	Carthaginienſe ſub Aurelio XVII.	I, in indice.
419	Carthaginienſe VI. ſub Aurelio XVIII.	I, 1241.
419	Carthaginienſe VII.	I, in indice.
421	Carthaginienſe ſub Aurelio XIX.	I, in indice.
424	Carthaginienſe ſub Aurelio xx.	I, in indice.
525	Carthaginienſe	II, 1071.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
	Caſalenſia in promptuario Eccleſiaſtico Caſalenſis diœceſis, edito Caſali 1622. 4. Exſtant etiam Italice, i decreti generali della viſita Apoſtolica di Caſale. Turin. 1578. 4.				
1172	Caſſilienſe	*Alexandro III.*	VI, 2. p. 1627.	X, 1453.	XXVII, 387.

1595

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1595	Caſtellanetenſe à D. Bernhardo Nicoſienſi, Epiſcopo Caſtellanetenſi habitum, prodiit Romæ 1596. 4.				
1626	civitatis Caſtellanæ, ab Angelo Gazadino Epiſcopo celebratum, editumque Roncilioni 1627. 4.				
1674	Conſtitutiones Synodales à Joſepho à S. Maria de Sebaſtianis, Epiſcopo civitatis Caſtelli, prodierunt Rom. 1675. 4.				
933	Caſtelli Theoderici	*Joanne IX.*	VI, 573.	IX, 592.	
1231	Caſtri Gonterii	*Gregorio IX.*	VII, 191.	XI, 438.	
1253	Ibidem	*Innocentio IV.*	VII, 547.	XI, 715.	
1268	Ibidem	*Clemente IV.*	VII, 645.	XI, 909.	
1336	Ibidem	*Benedicto XII.*	VII, 1613.	XI, 1842.	
1115	Catalaunenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. p. 1929.	X, 802.	
1622	Catanenſe à Joanne de Torres Oſorio, Epiſcopo, habitum & ſeparatim editum Catanæ in 4.				
1628	Diœceſanum ſacri Monaſterii Cavenſis per Angelum de Fundis, Abbatem prodiit Neapoli 1629. 4.				
394	Cavernenſe conciliabulum	*Siricio*		II, 1153.	III, 459.
447	Celenenſe in Gallæcia	*Leone I.*		III, 1466.	
816	Celichytenſe	*Stephano IV.*	VI, 1219.	VII, 1484.	XX, 638.
1188	Cenomanenſis conventus	*Clemente III.*	VI, 2. p. 1899.	X, 1760.	
1618	Cephaleditanum à Martino Mira Epiſcopo celebratum, prodiit Panormi 1618. 4.				
451	CHALCEDONENSE generale IV.	*Leone I.*	II, 1.	IV, 1003.	VIII. & IX.
1167	Chinonenſis conventus	*Alexandro III.*	VI, 2. 1617.	X, 1443.	
1157	Ciceſtrenſe	*Hadriano IV.*	VI, 2. 1367.	X, 1176.	
1289	Ciceſtrenſe	*Nicolao IV.*	VII, 1151.	XI, 1345.	
1292	Ciceſtrenſe	*ſede vacante*	VII, 1167.	XI, 1361.	
423	Cilicium		I, in indice.		
303	Cirtenſe	*Marcellino*	I, in indice.	I, 936.	I, 603.
412	Cirtenſe conciliabulum	*Innocentio I.*		II, 1518.	IV, 343.

A.C.	Concilium.	Papa.	Hardum.	Labbe.	Reg.
1164	Clarendonenſe conciliabulum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1603.	x, 1425.	XXVII, 370
1077	Claromontanum	*Gregorio VII.*	VI, 1567.	x, 359.	
1095	Claromontanum	*Urbano II.*	VI, 2. 1717.	x, 506,	XXVI, 662
1110	Claromontanum	*Paſchale II.*	VI, 2. 1897.	x, 765.	
1124	Claromontanum	*Calliſto II.*		x, 908.	
1130	Claromontanum	*Innocentio II.*	VI, 2. 1181.	x, 972.	XXVII, 102
533	Clippiacenſe		III, 2085.		
536	Clippiacenſe		II, in indice.		
628	Clippiacenſe	*Honorio I.*		V. Append.	
636	Clippiacenſe		III, in indice.		
659	Clippiacenſis conventus	*Vitaliano*	III, 987.	VI, 389.	xv, 441.
1603	Clodienſe à Laurentio Prezato Epiſcopo habitum, editumque Venetiis 1604. 4.				
742	Cloveshovienſe	*Zacharia*	III, 1917.	VI, 1532.	XVII, 412.
747	Cloveshovienſe	*Zacharia*	III, 1945.	VI, 1565.	XVII, 456.
800	Cloveshovienſe	*Leone III.*	IV, 933.	VII, 1153.	xx, 267.
803	Cloveshovienſe	*Leone III.*	IV, 967.	VII, 1189.	xx, 313.
822	Cloveshovienſe	*Paſchale I.*	IV, 1245.	VII, 1527.	XXI, 52.
824	Cloveshovienſe	*Eugenio II.*	IV, 1265.	VII, 1555.	XXI, 93.
1594	Collenſe à D. Uſimbardio, Epiſcopo Collenſi primo habitum, editumque Florentiæ 1595. 4.				
	Colonienſe	*Paulo I.*			XVIII, 167
782	Colonienſe	*Hadriano I.*		VI, 1827.	
870	Colonienſe	*Hadriano II.*		VIII, 1539.	XXIII, 784.
873	Colonienſe	*Joanne VIII.*	VI, 137.	IX, 252.	
887	Colonienſe	*Stephano V.*	VI, 397.	IX, 396.	XXIV, 565
1056	Colonienſe	*Victore II.*	VI, 1041.	IX, 1082.	xxv, 570.
1115	Colonienſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1929.	x, 802.	XXVI, 801.
1116	Colonienſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1933.	x, 806.	
1118	Colonienſe	*Gelaſio II.*	VI, 2. 1947.	x, 823.	XXVII, 15.
1225	Colonienſe falſo dictum	*Honorio III.*		XII, 300.	XXVIII, 264
1260	Colonienſe	*Alexandro IV.*	VII, 517.	XI, 783.	
1266	Colonienſe	*Clemente IV.*	VII, 559.	XI, 835.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1280	Colonienſis Synodus	*Nicolao III.*	VII, 817.	XI, 1107.	
1300	Colonienſis Synodus	*Bonifacio VIII.*	VII, 1215.	XI, 1439.	
1310	Colonienſe	*Clemente V.*	VII, 1305.	XI, 1517.	
1322	Colonienſe	*Joanne XX.*	VII, 1481.	XI, 1707.	
1423	Colonienſis Synodus	*Martino III.*		XII, 360.	
1452	Colonienſe	*Nicolao V.*	IX, 1363.	XIII, 1378.	
1470	Colonienſe	*Paulo II.*		XIII, 1436.	
1536	Colonienſe	*Paulo III.*	IX, 1965.	XIV, 484.	xxxv, 3.
1549	Colonienſe vide Agrippinenſe.	*Paulo III.*	IX, 2077.	XIV, 627.	xxxv, 213.
843	Coloniæ villæ	*Gregorio VI.*		VII, 1783. 1819.	XXI, 14.

1565 & 1579 duorum conciliorum diœceſanorum Comenſium acta ſub D. Jo. Antonio Ulpio Epiſcopo prodiere Comi 1588. 4.

Jo. Franciſci Bonhomii, Epiſcopi Vercellenſis & Viſitatoris Apoſtolici, in diœceſibus Comi & Novariæ decreta generalia in viſitatione Comenſi edita, adjunctis ſummorum Pontificum ſanctionibus & Epiſcoporum Comenſium edictis, Comi 1618. 4.

1633 Synodus Diœceſana Comenſis V. à Lazaro Carafino Epiſcopo habita, editaque Comi 1634. 4.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
757	Compendienſe	*Paulo I.*	III, 203.	VI, 1694.	XVII, 641.
758	Compendienſis conventus	*Paulo I.*		VI, 1884.	
823	Compendienſe			IV, in indice.	
833	Compendienſis conventus	*Gregorio IV.*	IV, 1377.	VII, 1686.	XXI, 278.
1085	Compendienſe	*Gregorio VII.*	VI, 1617.	X, 406.	
1235	Compendienſe	*Gregorio IX.*		XI, 503.	
1270	Compendienſe	*Clemente IV.*		VII, 653.	X, 917.
1277	Compendienſe	*Joanne XIX.*	VII, 751.	XI, 1031.	
1302	Compendienſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1247.	XI, 1472.	
1304	Compendienſe	*Benedicto XI.*	VII, 1263.	XI, 1492.	
1329	Compendienſe	*Joanne XX.*	VII, 1541.	XI, 1774.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1326	Complutenſe	*Joanne XX.*	VII, 1533.	XI, 1771.	
900	Compoſtellanum	*Stephano VI.*	VI, 467.	IX, 482.	
1056	Compoſtellanum	*Victore II.*	VI, 1049.	IX, 1087.	XXV, 576.
1114	Compoſtellanum		VI, 2. in indice.		
1597	Compſanum à Scipione Geſwaldo Archiepiſcopo celebratum, prodiit ſeparatim Neapoli 1600. 4.				
1261	Concilia ubique terrarum		VII, 546.		
1587	Concordienſe à Matthæo Sanuto Epiſcopo habitum, prodiit Venet. 1587. 4.				
860	Confluentinum	*Nicolao I.*	V, 503.	VIII, 698.	XXII, 678.
922	Confluentinum ad Rhenum	*Joanne X.*	VI, 559.	IX, 579.	XXV, 14.
1579	Conſentinum ſub Fantino Petrigano Archiepiſcopo habitum, prodiit Romæ 1580. 4.				
1044	Conſtantienſe	*Benedicto IX.*	VI, 921.	IX, 942.	
1094	Conſtantienſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1707.	X, 497.	XXVI, 658.
1413. ſeq.	CONSTANTIENSE generale	*Joanne XXIII.*	VIII, 209.	XII, 1. 1434.	XXIX, 232.
336	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Marco*		II, 87. 473.	II, 554.
337	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Julio I.*		II, 88.	
359	Conſtantinopolitanum Acacianorum conciliabulum	*Liberio*	I, 725.	II, 95. 804.	III, 202.
362	Conſtantinopolitanum		I, in indice.		
381	CONSTANTINOPOLITANUM generale II.	*Damaſo I.*	I, 807.	II, 911. 974. 975. 977.	III, 317.
382	CPolitanum	*Damaſo I.*	I, in indice.	II, 1014. 1015.	III, 421.
394	CPolitanum	*Siricio*	I, 955.	II, 1151.	III, 458.
400	CPolitanum	*Anaſtaſio I.*	I, in indice.	II, 1221.	III, 567.
403	CPolitanum	*Innocentio I.*	II, 1331.		
426	Conſtantinopolitanum		I, in indice.		
432	CPolitanum	*Sixto III.*		III, 1256.	VII, 39.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
439	Conſtantinopolitanum	*Sixto III.*		III, 1284.	
448	CPolitanum I.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1446. IV, 150. usq; ad 231. 1002.	VII, 298.
449	CPolitanum II.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1470. IV, 233. usq; ad 233.	VII, 303.
450	CPolitanum III.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1475.	VII, 312.
457	CPolitanum IV.	*Leone I.*		IV, 1008.	IX, 450.
459	CPolitanum V.	*Leone I.*	II, 781.	IV, 1025.	
478	Conſtantinopolitanum		II, in indice.		
483	CPolitanum I.	*Felice III.*		IV, 1108.	X, 55.
484	CPolitanum II.	*Felice III.*		IV, 1154.	
491	Conſtantinopolitana Synodus	*Symmacho*		IV, 1413.	
496	Conſtantinopolitanum		II, in indice.		
515	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Hormiſda*		IV, 1415.	X, 655.
518	CPolitanum	*Hormiſda*	II, in indice.	IV, 1586. 1587.	X, 660.
520	CPolitanum	*Hormiſda*	II, 1035.	IV, 1592.	
533	Conſtantinopolitana collatio	*Joanne II.*		IV, 1763.	XI, 204.
536	CPolitanum	*Agapeto I.*	II, 1185.	V, 1. 275.	
circa 540	CPolitanum conciliabulum	*Silverio*		V, 831.	
547	CPolitanum	*Vigilio*	II, in indice.	V, 390.	XI, 632.
553	CONSTANTINOPOLITANUM II. generale V.	*Vigilio*	III, 1.	V, 411. 783.	XII, 1.
587	CPolitanum	*Pelagio II.*	III, in indice.	V, 995.	XIII, 100.
599	CPolitanum	*Gregorio M.*		V, 1605.	XIV, 340.
circa 630	Conſtantinopolitana conciliabula duo	*Honorio I.*		V, 1695. 1696.	
633	CPolitanum	*Honorio I.*		V, 1695.	
639	CPolitanum	*Honorio I.*	III, in indice.	V, 1697.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
639	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Severino*		V, 1756.	
circa 640	Conſtantinopolitanum conciliabulum			IV, 1697.	
680 & 681	CONSTANTINOPOLITANUM III. generale VI.	*Agathone*	III, 1043.	VI, 587. 1215. 1217. 1219.	XVI, 24.
692	Conſtantinopolitanum, Quiniſextum dictum, conciliabulum	*Sergio I.*		VI, 1616.	
711	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Conſtantino*		VI, 1402.	
712	CPolitanum Monotheletarum conciliabulum	*Conſtantino*	III, in indice.	VI, 1216. 1401.	
715	CPolitanum	*Gregorio II.*		VI, 1446.	
725	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Gregorio II.*		VI, 1461.	
754	CPolitanum Iconoclaſtarum conciliabulum	*Stephano II.*	III, in indice.	VI, 1661.	
784	CPolitanum	*Hadriano I.*		VII, 655.	
806	Conſtantinopolitanum		IV, in indice.		
809	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Leone III.*	IV, in indice.	VII, 1191.	
809	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Leone III.*		VII, 1192.	XX, 316.
circa 810	Conſtantinopolitana Synodus	*Leone III.*		VII, 1192. 1193.	
811	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Leone III.*		VII, 1192. 1193.	XX, 317.
813	CPolitanum	*Leone III.*	IV, 1045.	VII, 1289.	
814	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Leone III.*	IV, in indice.	VII, 1299.	XX, 420.
circa 830	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Gregorio IV.*		VII, 1669.	XXI, 407.
842	CPolitanum	*Gregorio IV.*	IV, in indice.	VII, 1782.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
854	Conſtantinopolitanum Patriarcha Ignatio	*Leone IV.*	V, in indice.	VIII, 133.	XXI, 678.
858	Conſtantinopolitanum I. conciliabulum	*Nicolao I.*		VIII, 651. 652.	XXII, 674.
858	CPolitanum Photio Patriarcha		V, in indice.		
859	Conſtantinopolitanum II. conciliabulum	*Nicolao I.*	V, in indice.	VIII, 652. 695.	XXII, 731.
861	Conſtantinopolitanum III. conciliabulum, prima & ſecunda Synodus	*Nicolao I.*	V, 1195.	VIII, 652. 735. 1511.	
869	CONSTANTINOPOLITANUM IV. generale VIII.	*Hadriano II.*	V, 749.	VIII, 961.	XXIII, 118.
879	Conſtantinopolitanum in templo S. Sophiæ		V, 1209.		
879	Conſtantinopolitanum Photianorum conciliabulum	*Joanne VIII.*	VI, 209.	IX, 324. 329. & VIII. 1525.	XXIV, 465
901	CPolitanum	*Joanne IX.*		IX, 1263.	
944	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Marino II.*	VI, 597.	IX, 617.	XXV, 69.
963	CPolitanum	*Joanne XII.*	VI, 631.	IX, 653.	XXV, 113.
975	CPolitanum	*Benedicto VII.*		IX, 720.	XXV, 192.
1054	Conſtantinopolitanum conciliabulum		VI, in indice.		
1143	Conſtantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1147	Conſtantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1156	Conſtantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1166	Conſtantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1168	Conſtantinopolitanum		VI, 2. in indice.		
1277	CPolitanum I.	*Joanne XIX.*	VII, 753.	XI, 1032.	
1277	CPolitanum II.	*Joanne XIX.*	VII, 757.	XI, 1037.	
1280	CPolitanum	*Nicolao III.*	VII, 837.	XI, 1125.	
circa 1285	Conſtantinopolitanum		VII, in indice.		

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1341	Conſtantinopolitanum		VII, 1639.		
1341	Conſtantinopolitanum conciliabulum	*Benedicto XII.*			XI, 1872.
1347	CPolitanum conciliabulum		VII, in indice.		
1350	CPolitanum conciliabulum		XI, in fine.		
1351	Conſtantinopolitanum		VII, in indice.		
1450	CPolitanum conciliabulum		IX, 1353.		
1565	CPolitanum	*Pio IV.*	X, 1173.	XV, 784.	
1642	CPolitanum Patriarcha Parthenio,	*Urbano VIII.*	XI, 171.	XV, 1714.	
1672	Conſtantinopolitanum		XI, 273.		
863	in Convicino villa	*Nicolao I.*		VIII, 761.	
1255	Copriniacenſe	*Alexandro IV.*	VII, 475.	XI, 746.	
1260	Copriniacenſe	*Alexandro IV.*	VII, 529.	IX, 799.	
1262	Copriniacenſe	*Urbano IV.*	VII, 551.	XI, 820.	
circa 348	Cordubenſe	*Julio I.*		II, 91.	
852	Cordubenſe conciliabulum	*Leone IV.*	V, 38.	VIII, 76.	XXI, 633.
circa 197	Corinthiacum ſive Achaicum	*Victore I.*		I, 598. 601.	
1588	Cortonenſe à Joanne de Albertis, Epiſcopo habitum, prodiit ſeparatim Florentiæ 1589. 4.				
1632. 1634	Conſtitutiones Synodales editæ à Laurentio Robbia Epiſcopo Cortonenſi, Arretii 4.				
1050	Coyacenſe	*Leone IX.*	VI, 1025.	IX, 1063.	XXV, 558.
1189	Cracovienſe	*Clemente III.*	VI, 2. 1909.	X, 1830.	
1132	Creiſſanus conventus	*Innocentio II.*	VI, 2. 1195.	X, 989.	
1650	Cremenſe ab Alberto Baduario Epiſcopo habitum prodiit Mediolani 1670. 4.				
1226	Cremonenſe	*Honorio III.*	VII, 141.	XI, 301.	
1599	Cremonenſe ſub Cæſare Speciano Epiſcopo, Cremonæ 1599. 4.				
1604	Cremonenſe ſecundum ab eodem Speciano habitum, ibid. 1604. 4. Raccolta d' alcuni decreti provinciali & altri ordini di M. Cardinale e Veſcovo di Cremona 1584. 4.				
1114	apud Cyperanum	*Paſchale II.*	VI, 2. 1923.	X, 793.	XXVI, 795 399

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
399	Cyprium adverſus Origenem		I, in indice.		
1248	Cyprium		VII, 1721.		
1260	Cyprium		VII, in indice.		
circa 475	Cyrenſe	*Simplicio*		IV, 1151.	
370	Cyzicenum		I, in indice.		

D.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1199	Dalmatiæ ac Diocliæ	*Innocentio III.*	VI, 2. 1951.	XI, 7.	XXVIII, 87
1257	Danicum	*Alexandro IV.*	VII, 499.	XI, 772.	
1595	Dertonenſe ſub D. Maphæo Epiſcopo habitum, Dertonæ 1598. 4.				
1614	Dertonenſe ſub D. Coſmo Epiſcopo, ibid. 1615. 4.				
1623	Dertonenſe ſub D. Paulo Areſio Epiſcopo, ibid. 1623. 4.				
1659	Dertonenſe ſub D. Carolo Septala Epiſcopo, ibid. 1660. 4.				
1429	Dertuſanum	*Martino III.*	VIII, 1051.	XII, 405.	
1599	Diamperienſe	*Clemente VIII.*	X, 1929.	XV, 1528.	
772	Dingolvingenſe	*Hadriano I.*	III, 2029.	VI, 1794.	
1199	Diocliæ & Dalmatiæ	*Innocentio III.*	VI, 2. 1951.	XI, 7.	XXVIII, 87.
768	apud S. Dionyſium	*Stephano III.*	III, 2011.	VI, 1720.	XVII, 676.
834	apud S. Dionyſium conventus	*Gregorio IV.*	IV, 1383.	VII, 1693.	XXI, 289.
circa 997	apud S. Dionyſium	*Gregorio V.*	VI, 755.	IX, 770.	
1054	apud S. Dionyſium conventus	*Leone IX.*	VI, 1033.	IX, 1069.	
415	Dioſpolitanum	*Innocentio I.*	I, 1209.	II, 1529.	IV, 352.
1076	Divionenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1567.	X, 359.	
1199	Divionenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. p. 1955.	XI, 11.	XXVIII, 84.
1094	Dolenſe colloquium	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1711.	X, 499.	
	Donatiſtarum conciliabula		I, in indice.		
1183	Dublinienſe Concilium	*Lucio III.*	VI, 2. p. 1879.	X, 1739.	
1518	Dublinienſe		IX, 1889.		
927	Duisbergenſe	*Joanne X.*	VI, 563.	IX, 582.	XXV, 22.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1255	Dunelmenſis Synodus	*Alexandro IV.*	VII, 487.	XI, 760.	
1276	Dunelmenſis Synodus	*Hadriano V.*	VII, 731.	XI, 1008.	
1214	Dunſtaplienſe	*Innocentio III.*	VI, 2. p. 2039.	XI, 102.	
761	Durienſe	*Paulo I.*	III, 2009.	VI, 1700.	XVII, 647
775	Durienſis in villa Duria conventus	*Hadriano I.*		VI, 1821.	XVIII, 158.
779	Durienſe	*Hadriano I.*		VI, 1823.	XVIII, 160.
871	Duziacenſe I.	*Hadriano II.*	V, 1217.	VIII, 1539.	XXIII, 785.
874	Duziacenſe II.	*Joanne VIII.*	VI, 143.	IX, 258.	XXIV, 387.
	E.				
1195	Eboracenſe	*Cæleſtino III.*	VI, 2. p. 1929.	X, 1791.	XXVIII, 77
1201	Eboracenſe, alias Scoticum	*Innocentio III.*		XI, 24.	
1250	Eboracenſe	*Innocentio IV.*	VII, 429.	XI, 703.	
1252	Eboracenſe	*Innocentio IV.*		XI, 705.	
1367	Eboracenſe	*Urbano V.*	VII, 1785.	XI, 2482.	
1466	Eboracenſe	*Paulo II.*	IX, 1475.	XIII, 1423.	
circa 1065	Eduenſe	*Alexandro II.*		IX, 1183.	
1094	Eduenſe, ſive Auguſtodunenſe	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1711.	X, 499.	
614	Egarenſe	*Bonifacio IV.*	III, 549.	V, 1645.	
305 (Harduin. 313.)	Eliberitanum ſeu potius Illiberritanum	*Marcello I.*	I, 247.	I, 967.	I, 639.
666	Emeritenſe	*Vitaliano*		VI, 497.	XV, 452.
948	Engilenheimenſe vide Ingilheimenſe.		VI, 603.		
1118	Engoliſmenſe	*Gelaſio II.*	VI, 2. p. 1947.	X, 824.	
circa 1170	Engoliſmenſe	*Alexandro III.*	VI, 2. p. 1625.	X, 1452.	
517	Epaonenſe	*Hormiſda*	II, 1045.	IV, 1573.	X, 637.
circa 197 (Harduin. 192)	Epheſinum ſive Aſiaticum	*Victore I.*	I, in indice.	I, 598. 600.	
245	Epheſinum		I, in indice.		
400	Epheſinum	*Anaſtaſio I.*	I, in indice.	II, 1222.	

Ephe-

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
	Epheſinum Conciliabulum	*Cæleſtino I.*			VI, 472.
431	EPHESINUM generale III.	*Cæleſtino I.*	I, 1271.	III, 1. 1251. 1254. 1255.	V, 1. VI, 1.
circa 440	Epheſinum		I, in indice.		
449	Epheſinum λῃςρικὸν Conciliabulum	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1471. & IV, 115. ad 331. & IV, 1002.	VII, 305.
516	Epiri veteris	*Hormiſda*		IV. 1562.	X, 622.
1592	Conſtitutiones Synodales D. Cæſaris Ferrerii, Epiſcopi Eporædani, Eporædiæ 1594. 4.				
932	Erpfordienſe	*Joanne XI.*	VI, 573.	IX, 591.	XXV, 36.
1073	Erpfordienſe Conciliabulum	*Alexandro II.*	VI, 1191.	IX, 1230.	XXV, 695.
1081	Exoldunenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1607.	X, 399.	
1287	Exonienſis Synodus	*ſede vacante*	VII, 1071.	XI, 1263.	

F.

1648 Fæſulanæ Synodi decreta ſub D. Rob. Strozza, Epiſcopo. Florentiæ 1648. 4.

1593 Fanenſis Synodi decreta ſub D. Julio Ottinello, Epiſcopo. Romæ 1594. 4.

1612 Fanenſis Synodi conſtitutiones & decreta ſub D. Thoma Lapio, Epiſcopo. Piſauri 1613. 4.

1569 Faventinæ Synodi conſtitutiones ſub D. Jo. Bapt. Sighicello, Epiſcopo. Bonon. 1570. 4.

1615 Faventina Synodus ſub D. Herminio Cardinali de Valentibus, Epiſcopo Faventino. Faventiæ 1615. 4.

1647. 1649. 1651. 1654. 1657 Synodi quinque Faventinæ à D. Carolo Cardinali Roſſeto Epiſcopo habitæ, & ſeparatim Bononiæ atque Faventiæ in 4. excuſæ.

1666 Ferentinenſis ſub Octavio Roncioni, Epiſcopo. Prodiit ſeparatim Velitris 1667. 4.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
	Conſtitutiones Feretranæ à Jo. Franc. Sormano, Petro Cartholvario & Conſalvo Duranto, Epiſcopis in Diœceſanis Synodis promulgatæ, editæque Arimini 1642. 4.				
1438	FERRARIENSE, vide Florentinum.				
circa 798	Finchallenſe	*Leone III.*	IV, 925.	VII, 1148.	XX, 260.
1055	Florentinum	*Victore II.*	VI, 1039.	IX, 1079.	XXV, 567.
1105	Florentinum	*Paſchale II.*	VI, 2. p. 1877.	X, 743.	XXVI, 751
1438. ſeq.	FLORENTINUM generale	*Eugenio IV.*	IX, 1.	XIII, 1. 285.	XXXII, 1. XXXIII, 1.
1517	Statuta Concilii provincialis Florentini ſub D. Julio de Medicis, Cardinali Archiepiſcopo. Florent. 1564. 4.				
1573	Florentinæ Synodi Decreta ſub D. Anton. Altovita Archiepiſcopo. ibid. 1574. 4.				
1589	Florentina ſub D. Alexandro Cardinali Medice, Archiepiſcopo, ibid. 1589. 4.				
1601	Florentina ſub Alex. Martio, Archiepiſcopo. ibid. 1610. 4.				
1619	Florentina ſub eodem Alexandro Martio, ibid. 1619. 4.				
1623	Florentina ſub eodem, ibid. 1623. 4.				
1107	Floriacenſis conventus	*Paſchale II.*	VI, 2. p. 1885.	X, 753.	
1110	Floriacenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. p. 1897.	X, 766.	
	Floridi	*Eugenio III.*			XXVII, 215
911	apud fontem copertum	*Anaſtaſio III.*	VI, 549.	IX, 568.	
791	Forojulienſe	*Hadriano I.*	IV, 847.	VII, 991.	XX, 47.
1642	Foſſanenſe ſub D. Federico Sandrio Trotto Epiſcopo habitum, prodiit Taurini 1642. 4.				
794	Francofordienſe	*Hadriano I.*	IV, 865.	VII, 1013.	XX, 82.
1006	Francofordienſe	*Joannne XVII.*	VI, 767.	IX, 783.	XXV, 239.
1027	Francofordienſe	*Joanne XIX.*	VI, 839.	IX, 1248.	
1409	Francofurtenſis conventus	*Gregorio XII.*	VII, 1961.	XI, 2520.	
1118	Frideslarienſe	*Gelaſio II.*	VI, 2. p. 1947.	X, 824.	XXVII, 16.
1440	Friſingenſe	*Eugenio IV.*	IX, 1276.	XIII, 1283.	XXXIII, 689

1644

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1644	Fulginatenſe ſub D. Antonio Montecatino Epiſcopo habitum, editumque Fulginii 1646. 4.				
1104	Fuſſelenſe		VI, 2. in indice.		
1226	Fuxenſe	*Honorio III.*	VII, 143.	XI, 302.	

G.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
circa 197	Gallicanum ſive Lugdunenſe	*Victore I.*		I, 598. 601.	I, 263.
circa 197	Gallicanum aliud	*Victore I.*		I, 599.	
359	Gallicanum	*Liberio*	I, 711.		III, 187.
429	Gallicanum incerti loci	*Cæleſtino I.*	I, in indice.	II, 1686.	
446	Gallicanum incerti loci	*Leone I.*		III, 1463.	VIII, 291.
451	Gallicanum		I, 1775.		
circa 515	Gallicanum incerti loci	*Hormisda*		IV, 1572.	X, 636.
588	Gallicanum incerti loci	*Pelagio II.*		V, 1853.	XIII, 142.
590	Gallicanum in confinio trium provinciarum Arvernæ, Gabalitanæ & Rutenæ	*Gregorio M.*		V, 1592.	XIV, 320.
circa 615	Gallicanum incerti loci	*Deusdedit*		V, 1656.	XIV, 414.
679	Gallicanum incerti loci	*Agathone*		VI, 1887.	
686	Gallicanum in villa regia	*Joanne V.*	III, 1758.	VI, 1286.	
poſt 800	Gallicanum incerti loci	*Leone III.*		VII, 1863.	
circa 868	Gallicanum incerti loci	*Hadriano II.*		VIII, 1942.	
circa 870	Gallicanus incerti loci conventus	*Hadriano II.*		VIII, 1920.	
1002	Gallicana varia	*Silveſtro II.*	VI, 767.	IX, 782.	
1031	Gallicana varia	*Joanne XVIII.*	VI, 891.	IX, 910.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1041	Gallicana varia	*Benedicto IX.*	VI, 919.	IX, 940.	
1124	Gallicana quatuor		VI, 2. p. 1117.		
	Gallicanum	*Alexandro III.*			XXVII, 402.
1661	Gallipolenſe ſub D. Jo. Montoya de Cardona, Epiſcopo, prodiit Neapoli 1662. 4.				
circa 324 (Harduin. 330.)	Gangrenſe	*Silveſtro I.*	I, 529.	II, 413.	II, 493.
773	Genavenſe	*Hadriano I.*	III, 2033.	VI, 1799.	XVIII, 113.
1074	apud S. Geneſium	*Gregorio VII.*	VI, 1549.	X, 343.	XXVI, 566
767	Gentiliacenſe	*Paulo I.*	III, 2011.	VI, 1703.	XVII, 649.
1574	Genuenſe ſub D. Cypriano Pallavicino Archiepiſcopo, prodiit Regii 1575. 4. & Rom. 1605. 4.				
1588	Genuenſe ſub D. Antonio Saulio, Cardinale & Archiepiſcopo habitum editumque Rom. 1605. 4.				
1604	Genuenſe ſub D. Horatio Spinola, Cardinali & Archiep. ibid. 1605. 4.				
1643	Genuenſe ſub D. Stephano Durazzio, Cardinali & Archiepiſcopo, ibid. 1643. 4.				
742	Germanicum I.	*Zacharia*	III, 1919.	VI, 1533.	XVII, 414.
745	Germanicum II.	*Zacharia*		VI, 1555.	XVII, 419.
	Germanicum III.	*Zacharia*	III, 1933.		XVII, 441.
759	Germanicum Conciliabulum	*Paulo I.*		VI, 1684.	XVII, 646.
1225	Germanicum	*Honorio III.*		XI, 94.	
843	Germiniacenſe		IV, in indice.		
517	Gerundenſe	*Hormiſda*	II, 1043.	IV, 1565.	
1038	Gerundenſis conventus		VI, 917.		
1097	Gerundenſe	*Urbano II.*	VI, 2. p. 1755.	X, 614.	
1188	Giſortianus Conventus	*Clemente III.*	VI, 2. p. 1899.	X, 1759.	
1378	Gloceſtrienſe	*Urbano VI.*	VII, 1887.	XI, 2051.	
928	Grateleanum	*Leone VI.*	VI, 565.	IX, 582.	
1569	Gravinenſe ſub Epiſcopo D. Franciſco Boſſi habitum, cujus conſtitutiones prodiere Rom. 1569. 4. Ejusdem Boſſi auſpiciis Canones pœnitentiales & Cenſuræ Eccleſiaſticæ lucem viderunt Neapoli 1572. 4.				

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1106	Guaſtallenſe	*Paſchale II.*	VI,2.p.1881.	x,748.	
circa 1158	Guaterfor-dienſe	*Hadriano IV.*	VI,2.p.1373.	x,1183.	

H.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
347	Hadrumetinum		I, in indice.		
679	Haëthfeldenſe		III, 1037.		
1425	Hafnienſe	*Martino III.*	VIII, 1027.	XII, 380.	
680	Hedtfeldenſe	*Agathone*		VI, 577.	XVI, 11.
circa 947	Helenenſe	*Agapeto II.*	VI, 601.	IX, 621.	
1027	Helenenſe	*Joanne XIX.*	VI, 841.	IX, 1249.	
1058	Helenenſis Conventus	*Benedicto X.*		IX, 1259.	
circa 1065	Helenenſe	*Alexandro II.*	VI, 1147.	IX, 1184.	
1166	Herbipolenſe Conciliabulum	*Alexandro III.*	VI,2.p.1613.	x, 1438.	
1287	Herbipolenſe	*Sede vacante*	VII, 1131.	XI, 1318.	XXVIII, 645
673	Herudfortenſe ſeu Herufordienſe	*Adeodato*	III, 1015.	VI, 535.	
circa 450	Hibernicum I.	*Leone I.*		III, 1477.	XV, 499.
circa 452	Hibernicum II.	*Leone I.*		III, 1481.	
1097	Hibernicum	*Urbano II.*	VI, 2. 1755.	x, 613.	
1151	Hibernicum	*Eugenio III.*	VI,2.1321.	x, 1130.	
1593	Hieracenſe à Vincentio Bonardo Epiſcopo habitum.				
1651	Hieracenſe habitum à Vincentio Vicentino, Epiſcopo, editumque Maſſanæ 1651.4.				
circa 197	Hierapolitanum	*Victore I.*		I, 599.	
445	Hierapolitanum		I, in indice.		
33	Hieroſolymitanum I.	*S. Petro*		I, 17.	I, 1.
33	Hieroſolymitan. II.	*S. Petro*		I, 18.	I, 2.
50	Hieroſolymitan. III.	*S. Petro*		I, 19. 21.	I, 4.
56	Hieroſolymitan. IV.	*S. Petro*		I, 23.	I, 7.
circa 197	Hieroſolymitanum	*Victore I.*		I, 600.	
335	Hieroſolymitanum Conciliabulum	*Silveſtro I.*	I, 551.	II, 462.	II, 541.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
348	Hieroſolymitanum		I, 687.		
350	Hieroſolymitanum Conciliabulum	*Julio I.*		II, 92.	III, 115.
350	Hieroſolymitanum	*Julio I.*		II, 92. 724.	III, 115.
415	Hieroſolymitanus Conventus	*Innocentio I.*	I, 1207.	II, 1525.	
416	Hieroſolymitanum		I, 1213.		
515	Hieroſolymitanum	*Hormiſda*		IV, 1415.	x, 656.
518	Hieroſolymitanum	*Hormiſda*		IV, 1588.	
536	Hieroſolymitanum	*Agapeto I.*	II, 1409.	v, 275.	XI, 461.
553	Hieroſolymitanum	*Vigilio*	III, in indice.	v, 739.	XII, 436.
circa 630	Hieroſolymitanum	*Honorio I.*		v, 1697.	
717	Hieroſolymitan.	*Gregorio II.*		VI, 1462.	
1099	Hieroſolymitan.	*Urbano II.*	VI, 2. 1763.	x, 620.	XXVI, 688
1107	Hieroſolymitan.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1885.	x, 752.	XXVI, 763
1111	Hieroſolymit. II.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1899.	x, 766.	XXVI, 771.
1136	Hieroſolymitanum tribuendum A. 1142.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1201.	x, 1827.	XXVII, 153
1142	Hieroſolymitan.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1229.	x, 1030.	
1672	Hieroſolymitanum contra Calviniana dogmata		XI, 179.		
393	Hipponenſe	*Siricio*	I, 953.	II, 1149.	III, 457.
395	Hipponenſe		I, 955.		
circa 590	Hiſpalenſe I.	*Gregorio M.*	III, 521.	v, 1588.	XIV, 313.
619	Hiſpalenſe II.	*Bonifacio V.*	III, 557.	v, 1663.	XIV, 427.
447	Hiſpanicum	*Leone I.*		III, 1465.	VIII, 296.
1068	Hiſpanica varia	*Alexandro II.*		IX, 1197.	
1178	Hohenavienſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1671.	X, 1502.	
1567	Hydruntinum Archiepiſcopo Petro Antonio de Capua celebratum editumque Rom. 1569. 4.				

J I.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1060	Jaccetanum	*Nicolao II.*	VI, 1075.	IX, 1111.	xxv, 598.
	Januenſe, vide ſupra Genuenſe.				
235	Iconienſe		I, in indice.		

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
256	Iconienſe	*Stephano I.*		I,757.	I,479.
524	Ilerdenſe	*Joanne I.*	II, 1063.	IV, 1610.	XI, 16.
1246	Ilerdenſe		VII, in indice.		
305	Illiberitanum vide Eliberitanum.	*Marcello I.*	I, 247.	I,967.	I, 639.
365	Illyricum	*Liberio*		II,830.	III, 225.
368	Illyricanum	*Damaſo I.*		II,887.	
374	Illyricanum		I,793.		
516	Illyricanum		II, in indice.		
1659	Imolenſe à Joanne Stephano Cardinali Donghio Epiſcopo celebratum editumque Imolæ 1659. 4.				
788	Ingilenheimenſe	*Hadriano I.*	IV, 819.	VII, 963.	XX, 2.
826	Ingilenheimenſe	*Eugenio II.*	IV, 1269.	VII, 1556.	XXI, 95.
948	Ingilenheimenſe	*Agapeto II.*		IX, 623.	XXV, 72.
972	Ingilenheimenſe	*Dono II.*	VI, 689.	IX, 710.	XXV, 188.
1251	Inſulanum	*Innocentio IV.*	VII, 433.	XI, 2348.	
1288	Inſulanum	*Nicolao IV.*	VII, 1143.	XI, 1335.	
1130	Jotrenſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1185.	X, 973.	XXVII, 104
1599	Iſclaunenſe à Innico de Avalos Epiſcopo habitum, cujus conſtitutiones prodierunt Rom. 1599. 4.				
253	Italicum	*Cornelio*		I,715.	I, 427.
844	Judicienſe ad Theodonis villam	*Sergio II.*		VII, 1800. & 1820.	
1080	Juliobonenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1597.	X, 391.	
909	Juncarienſe	*Sergio III.*	VI, 501.	IX, 615.	
524	Juncenſe	*Joanne I.*	II, in indice.	IV, 1627.	
1639	Juvenacenſe habitum à D. Carolo Maranta Epiſcopo editumque Neapoli 1659. 4.				

K.

1008	Kalenſe	*Joanne XVII.*	VI,771.	IX,787.
989	Karroſenſe	*Joanne XV.*	VI,717.	IX,733.
1028	Karroſenſe	*Joanne XVIII.*	VI, 843.	IX,860.
1082	Karroſenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1609.	X, 401.
1186	Karroſenſe	*Urbano III.*	VI, 2. 1889.	X, 1747.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
851	Kingesburienſe	*Leone IV.*	V, 33.	VIII, 73.	XXI, 518.
838	Kingſtonienſe	*Gregorio IV.*	IV, 1447.	VII, 1769.	XXI, 597.
978	Kirtlingtonienſe	*Benedicto VII.*	VI, 703.	IX, 724.	XXV, 198.

L.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
circa 240	Lambeſitanum	*Fabiano*	I, in indice.	I, 650.	I, 337.
1206	Lambethenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1971.	XI, 30.	
1261	Lambethenſe	*Alexandro IV.*	VII, 533.	XI, 803.	
1280	Lambethenſe	*Nicolao III.*	VII, 835.	XI, 1124.	
1281	Lambethenſe	*Martino II.*	VII, 859.	XI, 1156.	
1330	Lambethenſe	*Joanne XX.*	VII, 1551.	XI, 1784.	
1351	Lambethenſe	*Clemente VI.*	VII, 1693.	XI, 1927.	
1362	Lambethenſe	*Innocentio VI.*	VII, 1765.	XI, 1935.	
364	Lampſacenum Semiarianorum conciliabulum	*Liberio*	I, in indice.	II, 829.	III, 223.
368	Lampſacenum	*Damaſo I.*		II, 887.	
1188	Lancicienſe	*Clemente III.*	VI, 2. 1905.	x, 1765.	
1197	Lancicienſe	*Cæleſtino III.*	VI, 2. 1937.	x, 1800.	
1246	Lancicienſe	*Innocentio IV.*	VII, 405.	XI, 675.	
1258	Lancicienſe	*Alexandro IV.*	VII, 499.	XI, 773.	
1285	Lancicienſe	*Honorio IV.*	VII, 943.	XI, 1237.	
circa 560	Landavenſe	*Joanne III.*	III, 343.	v, 828.	XII, 557.
	Landavenſe		III, 345.	v, 829.	
	Landavenſe		III, 345.	v, 830.	
	Landavenſes Synodi VII.		VI, 389.	IX, 390. 393. 394. 395.	XII, 558. 559. XXIV, 556.
950	Landavenſis Synodus	*Agapeto II.*	VI, 615.	IX, 634.	xxv, 90.
955	Landavenſis Synodus	*Agapeto II.*	VI, 619.	IX, 637.	xxv, 120.
circa 988	Landavenſis Synodus	*Joanne XV.*	VI, 715.	IX, 732.	xxv, 212.
	Landavenſis	*Benedicto IX.*			xxv, 341.
circa 1056	Landavenſis Synodus	*Victore II.*	VI, 1043.	IX, 1083.	xxv, 570.
1278	Langeſienſe	*Nicolao III.*	VII, 759.	XI, 1038.	
circa 372	Laodicenum	*Silveſtro I.*	I, 777.	I, 1495.	II, 88.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
478	Laodicenum	*Simplicio*		IV, 1152.	
649	Lateranenſe	*Martino I.*	III, 687.	VI, 75.	xv, 66.
1102	Lateranenſe I.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1861.	x, 727.	XXVI, 746
1104	Lateranenſe II.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1875.	x, 741.	XXVI, 772
1110	Lateranenſe III.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1895.	x, 764.	XXVI, 802
1112	Lateranenſe IV.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1899.	x, 767.	
1116	Lateranenſe V.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1933.	x, 806. 1834.	
1123	LATERANENSE I. generale IX.	*Calliſto II.*	VI, 2. 1109.	x, 891. 1835.	XXVII, 32.
1139	LATERANENSE II. generale X.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1207.	x, 999.	XXVII, 120.
1168	Lateranenſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1623.	x, 1449.	XXVII, 385.
1179	LATERANENSE III. generale XI.	*Alexandro III.*	VI, 2. 1671.	x, 1503.	XXVII, 434
1215	LATERANENSE IV. generale XII.	*Innocentio III.*	VII, 1.	XI, 117.	XXVIII, 116
1512	LATERANENSE V. generale XVII.	*Julio II. & Leone X.*	IX, 1561.	XIV, 1.	XXXIV, 69.
1142	Latiniacenſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1227.	x, 1836.	
	Lavavrenſe	*Innocentio III.*			XXVIII, 110
1161	Laudenſe Conciliabulum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1227.	x, 1409.	XXVII, 351.
1577	Laudenſia decreta generalia ab Hieron. Federico in viſitatione edita. Taurini 1577. 4.				
1591	Laudenſe à D. Ludovico Taberna Epiſcopo celebratum, & editum Mediolan. 1591. 4.				
1619	Laudenſe habitum à D. Mich. Angelo Seghitio Epiſcopo, editumque Laudæ 1619. 4.				
948	Laudunenſis Conventus	*Agapeto II.*	VI, 613.	IX, 632.	xxv, 86.
1232	Laudunenſe	*Gregorio IX.*	VII, 197.	XI, 446.	
1449	Laudunenſe	*Nicolao V.*		XIII, 1335.	
843	Lauriacenſe in pago Aurelianenſi	*Gregorio IV.*	IV, 1463.	VII, 1790. & 1825.	XXI, 420.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1649	Laurini celebratum ſub Thoma Carafa Epiſcopo, prodiit Romæ 1650. 4.				
1449	Lauſanenſe		IX, 1325.		
1109	Lausdunenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1894.	x, 762.	
1012	Legionenſe	*Benedicto VIII.*	VI, 803.	IX, 817.	XXV, 282.
1091	Legionenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1693.	x, 482.	
1101	Legionenſia Comitia		VI, 2. in indice.		
848	Lemovicenſis Conventus	*Leone IV.*	V, 17.	VIII, 1928.	
1029	Lemovicenſe I.	*Joanne XVIII.*	VI, 843.	IX, 860.	XXV, 337.
1031	Lemovicenſe II.	*Joanne XVIII.*	VI, 853.	IX, 869.	XXV, 342.
1052	Lemovicenſis Conventus	*Leone IX.*	VI, 1029.	IX, 1068.	
1095	Lemovicenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1741.	x, 598.	
1131	Leodienſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1193.	x, 987.	XXVII, 113
1226	Leodienſe	*Honorio III.*	VII, 141.	XI, 301.	
1106	Lexovienſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1881.	x, 747.	
1143	Lincolnienſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1233.	x, 1033.	
1148	Lincopenſe	*Eugenio III.*	VI, 2. 1319.	x, 1827.	
830	Lingonenſe	*Gregorio IV.*	IV, 1361.	VII, 1670.	
859	Lingonenſe	*Nicolao I.*	V, 481.	VIII, 673.	XXII, 641.
1080	Lingonenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1605.	x, 397.	
1116	Lingonenſes Synodi	*Paſchale II.*	VI, 2. 1939.	x, 811.	
780	Lippienſe	*Hadriano I.*		VI, 1827.	
782	Lippienſe	*Hadriano I.*		VI, 1889.	XVIII, 166
743	Liptinenſe	*Zacharia*	III, 1921.	VI, 1537.	XVII, 419
756	Liptinenſe	*Stephano II.*		VI, 1883.	
712	Londonienſe ſeu Londinenſe	*Conſtantino*		VI, 1421.	XVII, 249.
833	Londonienſe	*Gregorio IV.*		VII, 1683.	XXI, 273.
948	Londonienſe	*Agapeto II.*	VI, 613.	IX, 633.	XXV, 89.
970	Londonienſe	*Joanne XIII.*	VI, 681.	IX, 702.	XXV, 181.
1070	Londonienſe	*Alexandro II.*	VI, 1165.	IX, 1203.	
1075	Londonienſe	*Gregorio VII.*	VI, 1555.	x, 346.	XXVI, 569
1078 (1083.)	Londinenſe	*Greg. VII.*	VI, 1613.	x, 404.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1102	Londinenſe I.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1863.	x, 728.	XXVI, 747
1107	Londinenſe II.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1887.	x, 755.	XXVI, 748
1108	Londinenſe III.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1889.	x, 756.	XXVI, 765
1109	Londinenſe IV.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1891.	x, 758.	
1125	Londonienſe I.	*Honorio II.*	VI, 2. 1123.	x, 912.	XXVII, 56.
1127	Londonienſe II.	*Honorio II.*	VI, 2. 1129.	x, 920.	XXVII, 85
1129	Londonienſe III.	*Honorio II.*	VI, 2. in indice.	x, 938.	
1138	Londonienſe I.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1201.	x, 992.	XXVII, 119
1143	Londonienſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1233.	x, 1033.	XXVII, 150
1151	Londonienſe	*Eugenio III.*	VI, 2. 1321.	x, 1024.	
1154	Londinenſe	*Anaſtaſio IV.*	VI, 2. 1331.	x, 1140.	
1162	Londonienſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1587.	x, 1410.	XXVII, 352
1175	Londonienſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1635.	x, 1461.	XXVII, 394
1200	Londonienſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1957.	XI, 13.	
1214	Londonienſe	*Innocentio III.*	VII, 2. 2039.	XI, 102.	XXVIII, 113
1237	Londonienſe	*Gregorio IX.*	VII, 287.	XI, 525.	XXVIII, 343
1261	Londinenſe	*Alexandro IV.*	VII, 546.	XI, 815.	
1265	Londinenſe	*Clemente IV.*	VII, 559.	XI, 834.	
1268	Londinenſe	*Clemente IV.*	VII, 613.	XI, 866.	
1291	Londinenſe	*Nicolao IV.*	VII, 1165.	XI, 1360.	XXVIII, 671
1297	Londinenſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1195.	XI, 1421.	
1309	Londinenſe	*Clemente V.*	VII, 1283.	XI, 1502.	
1321	Londinenſe	*Joanne XX.*	VII, 1455.	XI, 2468.	
1328	Londinenſe	*Joanne XX.*	VII, 1537.	XI, 2476.	
1342	Londinenſia duo	*Clemente VI.*	VII, 1645. 1655.	XI, 1876.	
1382	Londinenſe	*Urbano VI.*	VII, 1889.	XI, 2052.	
1391	Londinenſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1913.	XI, 2077.	
1396	Londinenſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1923.	XI, 2079.	
1413	Londinenſe	*Joanne XXI.*	VIII, 1413.	XI, 2323.	
1486	Londinenſe	*Innocentio VIII.*	IX, 1517.	XIII, 1466.	
569	Lucenſe	*Joanne III.*	III, 373.	v, 874.	XII, 627.
572	Lucenſe II.	*Joanne III.*		v, 902.	XII, 669.

Lucenſis Eccleſiæ Conſtitutiones Synodales ab Alex. Guidiccionio Epiſcopo editæ Lucæ 1571. 4.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1646	Lucenſe à D. Joh. Baptiſta Raynoldo Epiſcopo habitum & editum Lucæ 1646. 4.				
1661	Lucanum ſub D. Cardinali Bonviſio Epiſcopo Lucano, ibid. 1661. 4.				
1674	Conſtitutiones Synodales Lucenſes MSS. Pariſiis in Bibl. Telleriana.				
circa 197	(Harduin. 192.) Lugdunenſe ſive Gallicum	*Victore I.*	I, in indice.	I, 598. 601.	
circa 197	Lugdunenſe aliud	*Victore I.*		I, 599.	
460	Lugdunenſe	*Leone I.*		IV, 1820.	
circa 475	Lugdunenſe	*Simplicio*	II, 810.	IV, 1046.	IX, 551.
515	Lugdunenſe	*Hormisda*	II, in indice.	IV, 1584.	x, 652.
517	Lugdunenſe		II, 1053.		
567	Lugdunenſe II.	*Joanne III.*	III, 354.	v, 847.	XII, 584.
575	Lugdunenſis Conventus	*Benedicto I.*		v, 1852.	
581	Lugdunenſe	*Pelagio II.*	III, 455.	v, 1852.	XIII, 66.
583	Lugdunenſe III.	*Pelagio II.*		v, 973.	
814	Lugdunenſe	*Leone III.*		VII, 1864.	
829	Lugdunenſe	*Gregorio IV.*	IV, 1279. E. 4.	VII, 1580.	
848	Lugdunenſe	*Leone IV.*	v, 15.	VIII, 1927.	
1055	Lugdunenſis Galliæ.	*Victore II.*	VI, 1039.	IX, 1080.	xxv, 567.
1080	Lugdunenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1595.	x, 389.	XXVI, 599
1243	LUGDUNENSE I. Oecumenicum	*Innocentio IV.*	VII, 375.	XI, 633.	XXVIII, 413
1274	LUGDUNENSE II. Oecumenicum	*Gregorio X.*	VII, 669.	XI, 937.	XXVIII, 518.
1297	Lugdunenſe fictitium	*Bonifacio VIII.*		XI, 1425.	XXVIII, 688
1449	Lugdunenſe	*Nicolao V.*	IX, 1353.	XIII, 1364.	xxxiv, 5.
1176	Lumbarienſe	*Alexandro III.*		x, 1470.	
1568	Lunenſe & Sarzanenſe ſub D. Benedicto Lomellino Cardinali Epiſcopo habitum & editum Genuæ 1568. 4.				
1642	Lunenſe à D. Proſpero Spinola Epiſcopo celebratum editumque cum taxa & caſibus reſervatis, Maſſæ 1642. 4.				

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
	M.				
414	Macedonicum	*Innocentio I.*		II, 1524.	IV, 352.
1615	Maceratenſe à D. Felice Centino Cardinali de Aſculo, Epiſcopo Maceratenſi habitum. Maceratæ 1616. 4.				
881	apud S. Macram	*Joanne VIII.*	VI, 349.	IX, 337.	XXIV, 479
935	Ibidem	*Joanne XI.*	VI, 573.	IX, 539.	XXV, 39.
909	Magalonenſe apud Juncarias	*Sergio III.*	VI, 501.	IX, 519.	
891	Magdunenſe	*Formoſo*	VI, 427.	IX, 432.	XXIV, 628
1332	Maghfeldenſe	*Joanne XX.*	VII, 1555.	XI, 1789.	
1362	Maghfeldenſe	*Innocentio VI.*	VII, 1763.	XI, 1933.	
879	Mantalenſe	*Joanne VIII.*	VI, 345.	IX, 331.	XXIV, 473
826	Mantuanum		IV, in indice.		
1052	Mantuanum	*Leone IX.*	VI, 1029.	IX, 1067.	
1064	Mantuanum	*Alexandro II.*	VI, 1143.	IX, 1179.	XXV, 668.
1459	Mantuanus Conventus	*Pio II.*	IX, 1389.	XIII, 1748.	
1610 & 1612	Conſtitutiones Synodales ab Epiſcopo Mantuano D. Franciſco Gonzaga editæ, Mantuæ 4.				
1326	Marciacenſe	*Joanne XX.*	VII, 1515.	XI, 1747.	
1330	Marciacenſe	*Joanne XX.*	VII, 1549.	XI, 1782.	
circa 335	Mareoticum Conciliabulum	*Silveſtro I.*		II, 86.	
1657	Conſtitutioni & decreti ſinodali fatti nel primo Synodo dioceſano di Mariana & Accia, dal M. Carolo Fabrizio Giuſtiniani, Veſcovo. In Livorno 1665. 4.				
973	Marzalienſe	*Benedicto VI.*	VI, 691.	IX, 1241.	
1586	Maſſenſe, cujus decreta Synodalia ab Epiſcopo D. Vincentio Caſalio Maſſæ & Populoniæ Epiſcopo edita Bononiæ 1586. 4.				
581	Matisconenſe I.	*Pelagio II.*	III, 449.	V, 966.	XIII, 55.
585	Matisconenſe II.	*Pelagio II.*	III, 459.	V, 979.	XIII, 73.
627	Matisconenſe	*Honorio II.*	III, 569.	V, 1686.	XIV, 461.
962	ad Matronam fluvium	*Joanne XII.*	VI, 625.	IX, 647.	XXV, 104.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
646	Mauritanienſe	*Theodoro*		v, 1698. 1835.	
1075	ad S. Maxentium	*Gregorio VII.*	VI, 1551.	x, 345.	
1584	Mazarienſe habitum à D. Bernardo Gaſco Epiſcopo, & editum Panormi 1585. 4.				
1641	Mazarienſe à Joanne Dominico Spinola Cardinali Epiſcopo habitum, editumque Panormi 1641. 4.				
1566 (Harduin. 1570.)	Mechlinienſe	*Pio V.*	x, 1177.	xv, 789.	
1607	Mechlinienſe	*Paulo V.*	x, 1931.	xv, 1534.	
344	Mediolanenſe I.	*Julio I.*		II, 614.	II, 694.
347	Mediolanenſe		I, 683.		
350	Mediolanenſe II.	*Julio I.*		II, 720.	III, 113.
355	Mediolanenſe Arianorum	*Liberio*	I, in indice.	II, 93. 771.	III, 165.
circa 375	Mediolanenſe	*Damaſo*		II, 98.	
390	Mediolanenſe	*Siricio*	I, 853.	II, 1049.	III, 455.
451	Mediolanenſe	*Leone I.*	I, 1779.	III, 1486.	VII, 327.
679	Mediolanenſe	*Agathone*		VI, 576.	XVI, 10.
1101	Mediolanenſe Conventiculum	*Paſchale II.*	VI, 2. 1861.	x, 1832.	
1287	Mediolanenſe	*Sede vacante*	VII, 1143.	XI, 1333.	XXVIII, 669
1291	Mediolanenſe	*Nicolao IV.*	VII, 1167.	XI, 1361.	XXVIII, 672
1565	Mediolanenſe I.	*Pio IV.*	x, 633.	xv, 242.	xxxvi, 3.
1569	Mediolanenſe II.	*Pio IV.*	x, 729.	xv, 337.	xxxvi, 145.
1573	Mediolanenſe III.	*Gregorio XIII.*	x, 757.	xv, 365.	xxxvi, 189.
1576	Mediolanenſe IV.	*Gregorio XIII.*	x, 801.	xv, 408.	xxxvi, 253.
1579	Mediolanenſe V.	*Gregorio XIII.*	x, 947.	xv, 556.	xxxvi, 476.
1582	Mediolanenſe VI.	*Gregorio XIII.*	x, 1095.	xv, 706.	xxxvi, 704.
	Conſtitutioni de' Concilii provinciali de Milano, appartenenti alle Monache, fatte volgari da Carolo Baſcape. In Milano 1583. 4.				
845	Meldenſe	*Sergio II.*	IV, 1475.	VII, 1813.	XXI, 458.
962	Meldenſe	*Joanne XII.*		IX, 647.	
1080	Meldenſe I.	*Gregorio VII.*	VI, 1605.	x, 398.	XXVI, 599
1082	Meldenſe II.	*Gregorio VII.*	VI, 1609.	x, 401.	
1204	Meldenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1969.	XI, 27.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1228	Meldenſis Conventus	*Gregorio XI.*		XI, 414.	
1240	Meldenſe	*Gregorio XI.*	VII, 327.	XI, 571.	
1089. 1090	Melfitanum vide Amalphitanum.	*Urbano II.*	VI, 2. 1685.	X, 476.	XXVI, 652
circa 358	Melitinenſe		I, in indice.		
1216	Melodunenſe	*Innocentio III.*	VII, 85.	XI, 240.	
1225	Melodunenſe	*Honorio III.*	VII, 133.	XI, 290.	
1232	Melodunenſis Conventus	*Gregorio IX.*	VII, 203.	XI, 448.	
1300	Melodunenſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 207.	XI, 1421.	
1635	Melphienſe ac Rapollenſe, cujus Concilii decreta edita à D. Deodato Scalia Epiſcopo, Venet. 1638. 4.				
	Melphitanum, vide Melfitanum				
1582	Memphiticum		X, 1273.	XV, 882.	XXVI, 652
circa 705	Mercianum	*Joanne VII.*	III, 1823.	VI, 1389.	XVII, 229.
1258	Mertonenſe	*Alexandro IV.*	VII, 501.	XI, 773.	
1300	Mertonenſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1209.	XI, 1435.	
circa 197	Meſopotamicum	*Victore I.*		I, 601.	
	Meſopotamicum	*Eutychiano*		I, 923.	
1621	Meſſanenſe ab Andrea Maſtrillio Archiepiſcopo habitum, & editum Meſſanæ 1621. 4.				
circa 550	Metenſe	*Vigilio*	II, in indice.	V, 1850.	
590	Metenſe	*Gregorio M.*	III, 531.	V, 1596.	XIV, 326.
753	Metenſe	*Stephano II.*	III, 1991.	VI, 1659.	XVII, 588.
835	Metenſe	*Gregorio IV.*		VII, 1694.	XXI, 290.
859	Metenſe	*Nicolao I.*	V, 477.	VIII, 668.	XXII, 634.
863	Metenſe	*Nicolao I.*	V, 571.	VIII, 764.	XXII, 741.
869	Metenſe	*Hadriano II.*	V, 1211.	VIII, 1531.	XXIII, 777
888	Metenſe	*Stephano V.*	VI, 409.	IX, 412.	XXIV, 590
1585	Mexicanum	*Sixto V.*	X, 1587.	XV, 1192.	
1587	Mileti celebratum ab Antonio de Tuſo Epiſcopo, editumque Meſſanæ 1588. 4.				
402	Milevitanum I.	*Innocentio I.*	I, in indice.	II, 1323.	IV, 92.
416	Milevitanum II.	*Innocentio I.*	I, 1221.	II, 1537.	IV, 362.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
813	Moguntinum	*Leone III.*	IV, 1007.	VII, 1239.	XX, 339.
829	Moguntinum	*Eugenio II.*	IV, 1279. D.E.	VII, 1580.	
847	Moguntinum I.	*Leone IV.*	V, 8.	VIII, 39.	XXI, 574.
848	Moguntinum II.	*Leone IV.*	V, 15.	VIII, 52.	XXI, 595.
852	Moguntinum III.	*Leone IV.*	V, in indice.	VIII, 77.	XXI, 634.
	Moguntinum	*Benedicto III.*			XXII, 31.
888	Moguntinum	*Stephano V.*	VI, 401.	IX, 401.	XXIV, 572
1023	Moguntinum	*Benedicto VIII.*	VI, 835.	IX, 854.	XXV, 302.
1028	Moguntinum	*Joanne XVIII.*	VI, 841.	IX, 860.	
1049	Moguntinum	*Leone IX.*	VI, 1009.	IX, 1046.	XXV, 555.
1054	Moguntinum	*Leone IX.*	VI, 1037.	IX, 1077.	
1069	Moguntinum	*Alexandro II.*	VI, 1161.	IX, 1198.	XXV, 685.
1071	Moguntinum II.	*Alexandro II.*	VI, 1167.	IX, 1204.	XXV, 688.
1075	Moguntinum	*Gregorio VII.*	VI, 1551.	X, 345.	XXVI, 568.
1080	Moguntinus Conventus Schiſmaticorum	*Gregorio VII.*	VI, 1593.	X, 386.	
1085	Moguntinum Conciliabulum	*Gregorio VII.*	VI, 1619.	X, 409. 1831.	XXVI, 605.
1105	Moguntinus Conventus	*Paſchale II.*	VI, 2. 1879.	X, 745.	XXVI, 753
1131	Moguntinum	*Innocentio II.*	VI, 2. 1195.	X, 988.	XXVII, 114
1225	Moguntinum		VII, 137.		
1233	Moguntinus Conventus	*Gregorio IX.*		XI, 478.	
1235	Moguntinum Conciliabulum	*Gregorio IX.*	VII, 241.	XI, 2345.	
1261	Moguntinum	*Alexandro IV.*	VII, 547.	XI, 816.	
1310	Moguntinum	*Clemente V.*	VII, 1321.	XI, 1536.	XXVIII, 699
1333	Moguntinus Conventus		VII, 231.		
1549	Moguntinum	*Paulo III.*	IX, 2109.	XIV, 667.	XXXV, 273.
1585	Monopolitanum ab Antonio Portio Epiſcopo habitum, & editum Rom. 1587. 4.				
	Monſpelienſe, vide Montiſpeſſulanum.				
1209	Montilienſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1979.	XI, 35.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1622	Montisflaſconis & Corneti Synodus habita à D. Laudicio Zachia Epiſcopo, & edita Viterbii 1623. 4.				
1162	Montispeſſulani	*Alexandro III.*	VI, 2. 1589.	x, 1410.	
1195	Montispeſſulani	*Clemente III.*	VI, 2. 1933.	x, 1796.	
1215	Montispeſſulani	*Innocentio III.*	VI, 2. 2041.	XI, 103. 2330. 2331.	XXVIII, 114
1224	Montispeſſulani	*Honorio III.*	VII, 131.	XI, 289. 2333.	
1258	Montispeſſulani	*Alexandro IV.*	VII, 505.	XI, 778.	
1554	Montisregalis conſtitutiones editæ de mandato Alexandri Cardinalis de Farneſio Adminiſtratoris per Jac. Antonium Phaſſidem Epiſcopum ſuffraganeum, Monteregali 1554. 4.				
1638.	Montisregalis à D. Coſmo Card. de Torres Archiepiſcopo Montisregalis, ibid. 1638. 4.				
1652	Montisregalis à Franciſco Peretto Cardinali Montalto Archiepiſcopo, ib. 1653. 4.				
972	Montis S. Mariæ Tardanenſis	*Joanne XIII.*		IX, 707.	xxv, 207.
1647	Montisvirginis Conſtitutiones Synodales, editæ à D. Urbano de Martino à Paterno Abbate Generali Congregat. Montisvirginis, Neapoli 1648. 4.				
550	Mopſveſtenum	*Vigilio*	II, in indice.	v, 406.	
948	Moſomenſe	*Agapeto II.*	VI, 603.	IX, 622.	xxv, 71.
995	Moſomenſe	*Joanne XV.*	VI, 733.	IX, 747.	xxv, 218.
1063	Moyſſiacenſis Conventus	*Alexandro II.*	VI, 1141.	IX, 1179.	
1213	Murellanum ſive ad Murellum	*Innocentio III.*	VI, 2. 2035.	XI, 99.	
850	Murittanum	*Leone IV.*	v, 31.	VIII, 72.	
973	Mutinenſe	*Benedicto VI.*	VI, 691.	IX, 712.	xxv, 190.
1565	Mutinenſe ſub D. Joanne Epiſcopo Portuenſi Cardinali Morono, Eccleſiæ Mutinenſis perpetuo Adminiſtratore. Mutinæ 1565. 4.				
1637	Mutinenſe ſub D. Alexandro Rangono Epiſcopo. Mutinæ 1637. 4.				

N.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
circa 658	Namnetenſe	*Vitaliano*	III, 985.	VI, 386.	xv, 437.
	Namnetenſe anno incerto (Labbe 900.)		VI, 457.	IX, 468.	XXIV, 676 1127

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1127	Namnetenſe	*Honorio II.*	VI, 2. 1127.	x, 918.	
1264	Namnetenſe	*Urbano IV.*	VII, 557.	XI, 826.	
257	Narbonenſe	*Sixto II.*		I, 825.	
589	Narbonenſe	*Pelagio II.*	III, 491.	v, 1027.	XIII, 1[illegible]5.
788 vel 791	Narbonenſe	*Hadriano I.*	III, 821.	VII, 964.	
906	Narbonenſe	*Sergio III.*		IX, 518.	
907	Narbonenſe apud S. Tiberium	*Sergio III.*	VI, 501.	IX, 518.	
911	Narbonenſe apud fontem coopertum	*Anaſtaſio III.*	VI, 549.	IX, 568.	
	Narbonenſe ſub	*Stephano VII.*			XXV, 52.
990	Narbonenſe	*Joanne XV.*		IX, 742.	
1038	Narbonenſis Galliæ Conventus	*Benedicto IX.*		IX, 941.	
1045	Narbonenſia duo		VI, 921.		
1054	Narbonenſe	*Leone IX.*	VI, 1033.	IX, 1072.	
1058	Narbonenſes Conventus duo		VI, 1061.		
1090	Narbonenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1687.	x, 479.	
1090	Narbonenſe	*Urbano II.*		x, 1818.	
1134	Narbonenſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1199.	x, 1824.	
1207	Narbonenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1973.	XI, 32.	
1210	Narbonenſis Conventus	*Innocentio III.*	VI, 2. 1997.	XI, 55.	
1227	Narbonenſe	*Honorio III.*	VII, 143.	XI, 304.	
1235	Narbonenſe	*Gregorio IX.*	VII, 249.	XI, 487.	
1374	Narbonenſe	*Gregorio XI.*	VII, 1878.	XI, 2493.	
1551	Narbonenſe	*Julio III.*	x, 435.	xv, 3.	
1609	Narbonenſe	*Paulo V.*	XI, 1.	xv, 1573.	
1160	Nazarenum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1583.	x, 1403.	

Conſtitutiones Synodales Neapolitanæ Joannis Archiepiſcopi ejusque Capituli, confirmatæ per Alexandrum Carafam Archiepiſcopum. Neapoli 1542. 4.

1567 & 1576 Neapolitana ſub D. Maria Caraffa Archiepiſcopo habita, & excuſa Neapoli 1568. 1580. 4.

1607 Neapolitanum ſub D. Octavio Cardinale de Aquaviva Archiepiſcopo celebratum, editum Rom. 1608. 4.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1120	Neapolitanum in Samaria	*Calliſto II.*	VI, 2. 1103.	x, 884.	XXVII, 48.
circa 383	Nemauſenſe	*Siricio*	I, in indice.	II, 1040.	III, 455.
886	Nemauſenſe in Portu villa	*Stephano V.*	VI, 397.	IX, 395.	XXIV, 563
898	Nemauſenſe in Portu villa	*Stephano VI.*		IX, 478.	
1096	Nemauſenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1747.	x, 604.	
1284	Nemauſenſis Synodus	*Martino II.*	VII, 903.	XI, 1200.	
591	Nemptodorenſis Conventus	*Gregorio M.*	III, 531.	v, 1599.	XIV, 330.
314	Neocæſareenſe	*Silveſtro I.*	I, 281.	I, 1479.	II, 72.
877 vel 878	Neuſtriacum	*Joanne VIII.*	VI, in indice.	IX, 306.	XXIV, 439
325	NICÆNUM Bithyn. I. Oecumenicum I.	*Silveſtro I.*	I, 310.	II, 1. 84. 99. 102. 103.	II, 165.
359	Nicænum Bithyn.	*Liberio*		II, 95.	XVIII, 245 XIX, 1.
787	NICÆNUM Bithyn. II. Oecumen. VII.	*Hadriano I.*	IV, 1.	VII, 1. 656. 662.	
359	Nicænum Thraciæ Conciliabulum	*Liberio*	I, 719.	II, 94.	
	Conſtitutiones Synodales Nicienſis diœceſis à Franciſco Martinengo Epiſcopo, ordine alphabetico digeſtæ editæque Niciæ 1620. 4.				
1340	Nicoſienſe		VII, 1753.		
	Nicoſienſe Synodicum		VIII, 1697.		
705	Niddenſe	*Joanne VII.*	III, 1825.	VI, 1389.	XVII, 230
1200	Nigellenſe ſive Nivigellenſe		VI, 2. 1963		
1298	Nimocienſe		VII, 1731		
763	Nivernenſis Conventus	*Paulo I.*	III, 2009.	VI, 1701.	XVII, 647
1200	Nivigellenſe	*Innocentio III.*		XI, 20	
1588 & 1594	Nolana à Fabricio Gallo Epiſcopo celebrata & edita Neapoli 1590. 4. & Rom. 1600. 4.				

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1133	Northampto-nienſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1199	x, 991.	XXVII, 118
1164	Northamptonienſe Conciliabulum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1609	x, 1433	
1176	Northampto-nienſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1641	x, 1469	
1177	Northampto-nienſe	*Alexandro III.*		x, 1479.	XXVII, 379
1267	Northampto-nienſe	*Clemente IV.*	VII, 579	XI, 857.	
1105	Northuſenſe vide Quintilineburgenſe.		VI, 2. 1877		
1255	Norwicenſis Sy-nodus	*Alexandro IV.*		XI, 768	
1590	Novarienſe habitum ſub D. Cæſare Speciano Epiſcopo, & editum Novariæ 1591. 4.				
1674	Novarienſe ſub D. Joſepho Maria Maraviglia Epiſcopo, ib. 1674. 4.				
1073	Novempopu-lanum	*Alexandro II.*	VI, 1517.	x, 1811.	
831	Noviomagenſis Conventus	*Gregorio IV.*	IV, 1365.	VII, 1673	
814	Noviomenſe	*Leone III.*	IV, 1053	VII, 1303.	xx, 424.
1232	Noviomenſe	*Gregorio IX.*	VII, 197.	XI, 446	
1299	Noviomenſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 843.	XI, 2441	
1344	Noviomenſe	*Clemente VI.*	VII, 1667.	XI, 1889	
1161	Novi Mercatus	*Alexandro III.*	VI, 2. 1585.	x, 1406	
1608	Nucerinum ſub D. Simone Lunadoro Epiſcopo habitum, cujus conſtitutiones editæ Senis 1609. 4.				
1290	Nugarolienſe	*Nicolao IV.*	VII, 1159.	XI, 1353. & 2444	
1303	Nugarolienſe	*Benedicto XI.*	VII, 1259.	XI, 1477.	
1315	Nugarolienſe	*Sede vacante*	VII, 1393.	XI, 1620	
593	Numidicum Con-ciliabulum	*Gregorio M.*		v, 1602.	XIV, 335.
602	Numidicum	*Gregorio M.*		v, 1612.	XIV, 351

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
646	Numidicum	*Theodoro*		v, 1697. 1835.	XIV, 655
1233	Nymphæenſe in Bithynia	*Gregorio IX.*	VII, 207.	XI, 460.	
	O.				
427	Orientale	*Cœleſtino I.*		II, 1686.	
1062	Osborienſe	*Alexandro II.*	VI, 1119.	IX, 1156.	xxv, 638.
598	Oſcenſe	*Gregorio M.*	III, 535.	v, 1604.	XIV, 339
821	Oſlaveſhlenſe	*Paſchale I.*		VI, 1527.	XXI, 51.
circa 197	Oſroenum	*Victore I.*		I, 598. 601.	I, 263
	Oſtionenſe ſive Oſtonienſe, vide Auguſtodunenſe.				
1245	Othonienſe		VII, 375		
873	Ovetenſe	*Joanne VIII.*	VI, 129.	IX, 247.	XXIV, 695
901	Ovetenſe	*Joanne IX.*		IX, 501	
1115	Ovetenſe		VI, 2. in indice.		
1160	Oxonienſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1585.	x, 1404	
1222	Oxonienſe	*Honorio III.*	VII, 113.	XI, 270.	XXVIII, 237
1408	Oxonienſe	*Gregorio XII.*	VII, 1935.	XI, 2089.	
	P.				
777	Paderbornenſe	*Hadriano I.*	III, in indice	VI, 1825.	XVIII, 222
786	Paderbornenſe	*Hadriano I.*	III, in indice	VI, 1860.	XVIII, 222
1350	Palamitica pſeudo-ſynodus		XI, 283		
circa 179	Palæſtinum ſive Cæſarienſe	*Victore I.*		I, 596. 600.	I, 260.
1114	Palentinum		VI, 2. in indice		
1129	Palentinum		VI, 2. 2053		
1150	Palentinus Conventus		VI, 2. in indice.		
1322	Palentinum ſive Valliſoletanum	*Joanne XX.*	VII, 1461.	XI, 1682.	XXIX, 69.
1388	Palentinum	*Urbano VI.*	VII, 1905.	XI, 2068.	XXIX, 160
1029	in Palithi	*Joanne XVIII.*	VI, 843.	IX, 861	
1032	Pampilonenſe	*Joanne XVIII.*	VI, 913.	IX, 935.	xxv, 338.
1615	Panormitanum ſub D. Joannettino Doria Cardinali & Archiepiſcopo celebratum, editumque Panormi 1615. 4.				

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1076	Papienſe Conciliabulum	*Gregorio VII.*	VI, 1565.	x, 358.	XXVI, 578
1160	Papienſe Conciliabulum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1565.	x, 1387.	XXVII, 322
1566 & 1171	Papienſes Synodi ſub D. Hippolyto de Rubeis Epiſcopo celebratæ, editæque Papiæ 1571. 4.				
1576	Decreta generalia edita per D. Angelum Perutium Epiſcopum Cæſarienſem & diœceſeos Papienſis Viſitatorem Apoſtolicum, Bononiæ 1577. 4.				
1612	Papienſe Concilium ſub D. Jo. Baptiſta Bilio Epiſcopo habitum, editumque Ticini 1612. 4.				
	Papienſe, vide Ticinenſe.				
362	Pariſienſe I.	*Liberio*	I, 727.	II, 821.	III, 215.
555	Pariſienſe II.	*Pelagio I.*	III, 335.	v, 811.	XII, 530
557	Pariſienſe III.	*Pelagio I.*	III, 336.	v, 814.	XII, 534
573	Pariſienſe IV.	*Benedicto I.*	III, 401.	v, 918.	XII, 699.
577	Pariſienſe V.	*Benedicto I.*	III, 405.	v, 925.	XII, 709.
615	Pariſienſe	*Deusdedit*	III, 551.	v, 1649.	XIV, 404
636	Pariſienſe		III, 2086		
824	Pariſienſis Conventus	*Eugenio II.*		VII, 1542.	XXI, 81.
829	Pariſienſe VI.	*Eugenio II.*	IV, 1289.	VII, 1590.	
	Pariſienſe	*Gregorio IV.*			XXI, 149.
847	Pariſienſe	*Sergio II.*	IV, 1501.	VII, 1848.	XXI, 511.
847	Pariſienſe	*Leone IV.*	v, 3.	VIII, 38.	XXI, 573.
849	Pariſienſe	*Leone IV.*	v, 19.	VIII, 58. 1928.	
1050	Pariſienſe	*Leone IX.*	VI, 1021.	IX, 1059.	XXV, 597.
1092	Pariſienſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1703.	x, 491.	
1105	Pariſienſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1875.	x, 742.	
1129	Pariſienſe	*Honorio II.*	VI, 2. 1145.	x, 936.	
1147	Pariſienſe	*Eugenio III.*	VI, 2. 1297.	x, 1105.	XXVII, 184
1170	Pariſienſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1625.	x, 1828.	
1186	Pariſienſe	*Urbano III.*	VI, 2. 1889.	x, 1747.	XXVIII, 12
1188	Pariſienſe	*Clemente III.*	VI, 2. 1901.	x, 1763.	XXVIII, 45
1196	Pariſienſe	*Cœleſtino III.*	VI, 2. 1937.	x, 1800.	
1201	Pariſienſe	*Innocentio III.*	VI, 2, 1965.	XI, 24.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1209	Pariſienſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1991.	XI, 49.	
1212	Pariſienſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1999.	XI, 57.	
1223	Pariſienſe	*Honorio III.*	VII, 129.	XI, 288.	
1224	Pariſienſia duo	*Honorio III.*	VII, 129.	XI, 289. 290.	
1225	Pariſienſia duo	*Honorio III.*	VII, 129. 133.	XI, 290.	
1226	Pariſienſia duo	*Honorio III.*	VII, 141.	XI, 300.	
1228	Pariſienſis Conventus	*Gregorio IX.*		XI, 414.	
1255	Pariſienſe	*Alexandro IV.*	VII, 470.	X , 738.	
1260	Pariſienſe	*Alexandro IV.*	VII, 527.	XI, 793.	
1263	Pariſienſe	*Urbano IV.*	VII, 555.	XI, 824.	
1264	Pariſienſe	*Urbano IV.*	VII, 559.	XI, 828	
1284	Pariſienſe	*Martino II.*	VII, 901.	XI, 1199.	
1290	Pariſienſe	*Nicolao IV.*	VII, 1163.	XI, 1358.	
1302	Pariſienſis Conventus	*Bonifacio VIII.*	VII, 1249.	XI, 1474	
1310	Pariſienſe	*Clemente V.*	VII, 1319.	XI, 1535	
1314	Pariſienſe	*Sede vacante*	VII, 1379.	XI, 1602	
1323	Pariſienſe	*Joanne XX.*	VII, 1485.	XI, 1711	
1329	Pariſienſis Conventus	*Joanne XX.*	VII, 1543.	XI, 1777	
1346	Pariſienſe	*Clemente VI.*	VII, 1677.	XI, 1908	
1394	Pariſienſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1915.	XI, 2511	
1404	Pariſienſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1928.	XI, 2517	
1408	Pariſienſe	*Gregorio XII.*	VII, 1933.	XI, 2518	
1428	Pariſienſis congregatio prælatorum		VIII, 1035		
1429	Pariſienſe	*Martino III.*	VIII, 1039.	XII, 382	
1528	Pariſienſe ſive Senonenſe	*Clemente VII.*	IX, 1925.	XIV, 432	
1187	Parmenſe	*Gregorio VII.*	VI, 2. 1893.	X, 1830.	
1602	Parmenſe habitum ſub D. Joanne Mozanega, Vicario generali, editumque Parmæ 1602. 4.				
1621	Parmenſe ſub D. Pompejo Cornazzano Epiſcopo habitum, cujus conſtitutiones vulgatæ ibid. 1622. 4.				
1350	Patavinum	*Clemente VI.*	VII, 1685.	XI, 1918	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1579	Patavinum ſub D. Federico Cornelio Epiſcopo habitum, & editum Patavii 1580. 4.				
1624	Patavina ſub D. Marco Cornelio Epiſcopo celebrata, quorum ſeptimum prodiit ibid. 1624. 4.				
1647	Patavinum ſub D. Georgio Cornelio Epiſcopo habitum, ibid. 1647. 4.				
	S. Patricii	*Leone I.*			VII, 314
	S. Patricii	*Leone I.*			VII, 320
375	Pazenſis Synodus Novatianorum		I, in indice		
1071	Pedredanum in Anglia	*Alexandro II.*	VI, 1167.	IX, 1204	
1302	ad Pennam Fidelem	*Bonifacio VIII.*	VII, 1253.	XI, 2444	
1408	Perpinianenſe Conciliabulum	*Gregorio XII.*	VII, 1955.	XI, 2108	
1201	Perthuſanum	*Innocentio III.*	VI, 2. 1965.	XI, 24	
1600	Peruſinum ſub D. Neapolione Comitolo Epiſcopo habitum, cujus decreta edita Peruſiæ 1600. 4.				
1632	Peruſinum ſub D. Coſmo Cardinali de Torres, Peruſiæ Epiſcopo, ib. 1632. 4.				
1652	Peruſinum ſub D. Horatio Monaldo Epiſcopo, ibid. 1652. 4.				
664	Pharenſe	*Vitaliano*		VI, 491.	XV, 445
347	Philippopolitanum Conciliabulum	*Julio I.*		II, 91. 697.	
589	Pictavenſis Conventus	*Pelagio II.*	III, 489.	V, 1025.	
590	Pictavenſe	*Gregorio M.*	III, 527.	V, 1593.	XIV, 321
999	Pictavenſe	*Silveſtro II.*	VI, 763.	IX, 780	
1032	Pictavenſe	*Joanne XVIII.*	VI, 895.	IX, 914	
1036	Pictavenſe	*Benedicto IX.*	VI, 917.	IX, 937	
1076	Pictavenſe	*Gregorio VII.*		X, 346	
1078	Pictavenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1573	X, 366	
1100	Pictavenſe I.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1855.	X, 720.	XXVI, 743
1106	Pictavenſe II.	*Paſchale II.*	VI, 2. 1881.	X, 746.	XXVI, 768
1280	Pictavenſis Synodus	*Nicolao III.*	VII, 849.	XI, 1137	

1284

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1284	Pictavienſis Synodus	*Martino II.*	VII, 939.	XI, 1234	
1189	Pippewellenſe	*Clemente III.*	VI, 2. 1909.	X, 1766	
1134	Piſanum	*Innocentio II.*	VI, 2. 1197.	X, 989. 1836.	XXVII, 115
1409	PISANUM univerſale	*Gregorio XII.*	VIII, 1.	XI, 2114.	XXIX, 188
1511	Piſanum Conciliabulum	*Julio II.*	IX, 1559.	XIII, 1486.	XXXIV, 64
862	Piſtenſe	*Nicolao I.*	V, 559.	VIII, 755. 775. 1935.	XXII, 750.
869	Piſtenſe	*Hadriano II.*	V, 1215.	VIII, 1535.	
1586	Piſtorienſe ſub Lactantio de Lactantiis Epiſcopo, prodiit Florentiæ 1587. 4.				
1604 & 1625	Piſtorienſia ſub Alex. Caccia Epiſcopo celebrata, editaque Piſtorii 1627. 4.				
1095	Placentinum	*Urbano II.*	VI, 2. 1711.	X, 500.	XXVI, 659
1132	Placentinum	*Innocentio II.*	VI, 2. 1195.	X, 988.	XXVII, 115
1570 & 1575	Placentina ſub D. Paulo Aretio Cardinali, Epiſcopo Placentino habita & edita Placentiæ 1570. 1575. 4.				
1589	Placentinum ſub D. Philippo Sega Epiſcopo, ibid. 1589. 4.				
1610	Placentinum ſub D. Claudio Rangono Epiſcopo habitum, & editum ibid. 1613. 4.				
1632	Placentinum ſub D. Alex. Scappio Epiſcopo celebratum, editumque Placentiæ 1634. 4.				
1632	Polycaſtrenſe habitum ab D. Urbano Feliceo Epiſcopo, & editum Rom. 1632. 4.				
1655	Polycaſtrenſe à D. Philippo Jacobo Meſſanenſi Epiſcopo, editumque ibid. 1658. 4.				
1267	ad Pontem Audomari	*Clemente IV.*	VII, 577.	XI, 2530	
1279	apud Pontem Audomari	*Nicolao III.*	VII, 765.	XI, 1043	
circa 197 (Harduin. 192.)	Ponticum, ſive Aſiaticum	*Victore I.*	I, In indice	I, 598. 600.	I, 265.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
876	Pontigonenſe	*Joanne VIII.*	VI, 165.	IX,280. 1261.	XXIV,413
886	Portuenſe in Diœceſi Nemauſenſi	*Stephano V.*		IX, 395	
898	Portuenſe in Diœceſi Nemauſenſi	*Stephano VI.*	VI, 463.	IX, 478	
1309	Poſonienſe in Hungaria	*Clemente V.*	VII, 1295.	XI, 2453	
1405	Pragenſe	*Innocentio VII.*	VII, 1929.	XI, 2084	

Conſtitutiones Capitulares Pratenſis Cathedralis Eccleſiæ à Stephano de Cyprianis collectæ & à Franciſco Rinuccino Epiſcopo Piſtorienſi & Pratenſi firmatæ, editæque Piſtorii 1663.4.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
411	Ptolemaidenſe	*Innocentio I.*	I, in indice.	II, 1335.	IV, 101
368	Puzenſe	*Damaſo I.*		II, 887	

Q.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
403	ad Quercum	*Innocentio I.*	I, 1038.	II, 1323.	IV, 94
1085	Quintilineburgenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1613.	x, 404. 1831.	XXVI, 602
1105	Quintilineburgenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1877.	x, 743.	XXVI, 751
1121	Quintilineburgenſis Conventus	*Calliſto II.*	VI, 2. 1103.	x, 884	
1232	S. Quintini duo	*Gregorio IX.*	VII, 197.	XI, 446	
1235	S. Quintini	*Gregorio IX.*		XI, 501	
1236	S. Quintini	*Gregorio IX.*		XI, 503	
1239	S. Quintini	*Gregorio IX.*		XI, 568	
1271	S. Quintini	*Clemente IV.*	VII, 657.	XI, 922	

R.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1206	Radingenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1973.	XI, 31	
1279	Radingenſe	*Nicolao III.*	VII, 779.	XI, 1062	
792	Ratisponenſe	*Hadriano I.*	IV, 863.	VII, 1010	XX, 77
799	Ratisponenſe	*Leone III.*	IV, 948.	VII, 1152	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
874	Ravennenſe ſive Ravennatenſe	*Joanne VIII.*	VI, 159.	IX, 1235.	XXIV, 704
877	Ravennatenſe	*Joanne VIII.*	VI, 185.	IX, 299.	
904	Ravennatenſe	*Joanne IX.*	VI, 491.	IX, 507.	
954	Ravennatenſe		VI, 617.		
967	Ravennatenſe	*Joanne XIII.*	VI, 651.	IX, 674.	XXV, 145.
997	Ravennatenſe	*Gregorio V.*	VI, 753.	IX, 766.	
1014	Ravennatenſe	*Benedicto VIII.*	VI, 817.	IX, 833.	
1086	Ravennatenſe Conciliabulum	*Gregorio VII.*	VI, 1619.	X, 1817.	
1128	Ravennatenſe	*Honorio II.*	VI, 2. 1145.	X, 936.	XXVII, 88.
1253	Ravennatenſe	*Innocentio IV.*	VII, 439.	XI, 2351	
1259	Rrvennatenſe	*Alexandro IV.*	VII, 507.	XI, 782.	
1270	Ravennatenſe	*Clemente IV.*	VII, 651.	XI, 917.	
1280	Ravennatenſe	*Nicolao III.*	VII, 845.	XI, 2443.	
1286	Ravennatenſe I.	*Honorio IV.*	VII, 943.	XI, 1238.	XXVIII, 631
1307	Ravennatenſe	*Clemente V.*	VII, 1281.	XI, 1499.	XXVIII, 766
1310	Ravennatenſia duo	*Clemente V.*	VII, 1317.	XI, 1579.	
1311	Ravennatenſe II.	*Clemente V.*	VII, 1361.	XI, 1533.	
1314	Ravennatenſe III.	*Sede vacante*	VII, 1381.	XI, 1603.	XXVIII, 804
1317	Ravennatenſe IV.	*Joanne XX.*	VII, 1433.	XI, 1655.	XXIX, 28.
1569	Ravennatenſe ſub D. Julio Feltrio de Ruvere Cardinali Archiepiſcopo habitum editumque Rom. 1569. 4.				
1571	Ravennatenſe, editum Piſauri 1571. 4.				
1580	Ravennatenſe ſub D. Chriſtophoro Boncompagno Archiepiſcopo. Ravennæ 1580. 4.				
1583	Ravennatenſe ſub eodem, ibid. 4.				
1607	Ravennatenſe ſub Petro Cardinali Aldobrandino, Archiepiſcopo habitum, editumque Venet. 1607. 4.				
1627	Ravennatenſe ſub D. Aloyſio Cardinali Cappono Archiepiſcopo. Ravennæ 1627. 4.				
1279	Redingenſe, vide Radingenſe.				
1273	Redonenſe	*Gregorio X.*	VII, 663.	XI, 933.	
439	Regenſe ſive Rejenſe	*Sixto III.*	I, 1747.	III, 1284.	VII, 40.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1595	Regienſe à Claudio Rangono Epiſcopo habitum, editumque Regii 1595. 4.				
1614	Conſtitutiones Synodales Regii conditæ ſub eodem Rangono diverſis temporibus & editæ, ibid. 1614. 4.				
1627	Regienſe ſub D. Paulo Coccapano Epiſcopo habitum, editumque Parmæ 1627. 4.				
850	Regiaticinenſe, male pro Ticinenſi	*Leone IV.*		VIII, 61.	XXI, 609.
	Reginoburgenſe, vide Ratisponenſe.				
496	Remenſis Conventus	*Anaſtaſio II.*		IV, 1827.	
circa 630	Remenſe I.	*Honorio I.*	III, 569.	V, 1688.	XIV, 464.
813	Remenſe II.	*Leone III.*	IV, 1017.	VII, 1253.	XXV, 20.
874	Remenſe		VI, in indice.		
893	Remenſe	*Formoſo*	VI, 429.	IX, 434.	
900	Remenſe	*Stephano VI.*	VI, 465.	IX, 481.	
923	Remenſe	*Joanne X.*	VI, 561.	IX, 581.	
975	Remenſe	*Benedicto VII.*	VI, 701.	IX, 720.	XXV, 193.
981	Remenſe		VI, 723.		
989	Remenſe	*Joanne XV.*	VI, 717.	IX, 733.	XXV, 219.
991	Remenſe	*Joanne XV.*		IX, 738.	
991	Remenſe Conciliabulum	*Joanne XV.*		IX, 738.	
993	Remenſe	*Joanne XV.*	VI, 725.	IX, 740.	
995	Remenſe	*Joanne XV.*	VI, 737.	IX, 750.	
1049	Remenſe	*Leone IX.*	VI, 993.	IX, 1028.	XXV, 528.
1059	Remenſis Conventus	*Nicolao II.*	VI, 1069.	IX, 1107.	
1092	Remenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1699.	X, 488.	
1094	Remenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1709.	X, 497.	
1109	Remenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1895.	X, 763.	XXVI, 770.
1115	Remenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1929.	X, 801.	
1119	Remenſe	*Calliſto II.*	VI, 2. 1983.	X, 862.	XXVII, 28.
1131	Remenſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1187.	X, 979.	XXVII, 111
1140	Remenſe, melius Senonenſe	*Innocentio II.*		X, 1018.	

1148

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1148	Remenſe	*Eugenio III.*	VI, 2. 1299.	x, 1107.	XXVII, 187
1158	Remenſis Conventus	*Hadriano IV.*	VI, 2. 1375.	x, 1184.	
1231	Remenſe		VII, 199.		
1235	Remenſe apud S. Quintinum	*Gregorio IX.*	VII, 257.	XI, 501.	
1235	Remenſe Compendii	*Gregorio IX.*	VII, 259.	XI, 503.	
1236	Remenſe apud S. Quintinum	*Gregorio IX.*	VII, 261.	XI, 503.	
1239	Remenſe apud S. Quintinum		VII, 325.		
1287	Remenſe	*Sede vacante*	VII, 1129.	XI, 1317.	
1408	Remenſe		VII, in indice.		
1456	Remenſe		IX, 1381.		
1564	Remenſe	*Pio IV.*	x, 469.	xv, 43.	
1583	Remenſe	*Gregorio XIII.*	x, 1275.	xv, 884.	
1627	Adrienſe, Rhodigii celebratum ab Ubertino Papaſava Epiſcopo. Rhodigii 1628. 4.				
1429	Rigenſe	*Martino III.*		XII, 405.	
1032	Rivipullenſis Conventus	*Joanne XVIII.*	VI, 913.	IX, 935.	
1094	Rochingamenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1705.	x, 494.	
1258	Roffiacenſe	*Alexandro IV.*	VII, 501.	XI, 773.	
1327	Roffiacenſe	*Joanne XX.*	VII, 501.	XI, 1773.	
	Romano Britannicum	*Agathone*			XVI, 13.
	Romanum	*Aniceto*			I, 583.
192	Romanum		I, in indice.		
198	Romanum	*Victore I.*		I, 564. 596. 600.	I, 260.
circa 197	Romanum II.	*Victore I.*		I, 602.	
circa 197	Romanum III.	*Victore I.*		I, 602.	
circa 237	Romanum		I, in indice.		
250	Romanum	*Sede vacante*	I, 663.	I, 357.	
252	Romanum I.	*Cornelio*	I, in indice.	I, 714.	I, 425.
253	Romanum II.	*Cornelio*		I, 715. 719.	I, 426.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
256	Romanum	*Stephano I.*		I, 770.	
263	Romanum	*Dionyſio*		I, 830.	I, 542.
313	Romanum	*Melchiade*	I, in indice.	I, 1401. 1403.	I, 703.
315	Romanum I.	*Silveſtro I.*		I, 1490.	II, 85.
320	Romanum		I, in indice.		
324	Romanum II.	*Silveſtro I.*		I, 1542.	II, 145.
325	Romanum III.	*Silveſtro I.*	I, 527.	II, 410.	II, 490.
337	Romanum I.	*Julio I.*	I, 567.	II, 527.	II, 613.
341	Romanum II.	*Julio I.*		II, 598.	II, 684.
342	Romanum III.	*Julio I.*	I, 609.	II, 606.	II, 688.
349	Romanum		I, 690.		
352	Romanum	*Liberio*	I, in indice.	II. 768.	III, 162.
358	Romanum		I, in indice.		
circa 366	Romanum		I, 743.		
367	Romanum		I, in indice.		
368	Romanum I.	*Damaſo I.*		II, 886.	III, 298.
368	Romanum II.	*Damaſo I.*		II, 886. 888.	III, 299.
370	Romanum		I, 772.		
373	Romanum III.	*Damaſo I.*		II, 895. 899.	III, 302.
378	Romanum IV.	*Damaſo I.*	I, 839.	II, 895.	III, 419.
379	Romanum		I, 761.		
382	Romanum V.	*Damaſo I.*	I, in indice.	II, 1013. 1014.	
386	Romanum	*Siricio*		II, 1035.	III, 448.
circa 390	Romanum		I, 852.		
	Romanum	*Innocentio I.*		II, 1316.	XXXVIII. poſt indices p. 1.
	Canones Synodi Romanorum ad Gallos Epiſcopos.				
400	Romanum		I, in indice.		
417	Romanum		I, in indice.		
418	Romanum		I, in indice.		
430	Romanum	*Cæleſtino I.*	I, in indice.	II, 1688.	IV, 674.
433	Romanum	*Sixto III.*		III, 1265.	VII, 14.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
444	Romanum I.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1461. & IV, 1003.	VII, 290.
445	Romanum II.	*Leone I.*		III, 1463. & IV, 1003.	VII, 294.
449	Romanum III.	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1475.	VII, 311.
457	Romanum	*Leone I.*		IV, 1009.	
465	Romanum	*Hilaro*	II, 799.	IV, 1060.	IX, 499.
circa 467	Romanum	*Simplicio*		IV, 1009.	
483	Romanum I.	*Felice III.*		IV, 1095.	X, 42.
484	Romanum II.	*Felice III.*	II, in indice.	IV, 1123. 1152.	X, 71.
485	Romanum		II, 858.		
487	Romanum III.	*Felice III.*		IV, 1149. 1153.	X, 77.
494	Romanum I.	*Gelaſio I.*	II, 937.	IV, 1260.	X, 207.
495	Romanum II.	*Gelaſio I.*	II, 941.	IV, 1269.	X, 219.
499	Romanum I.	*Symmacho*	II, 957.	IV, 1312.	X, 280.
500	Romanum II.	*Symmacho*	II, 957.	IV, 1322.	X, 289.
501	Romana Synodus Palmaris	*Symmacho*	II, 967.	IV, 1323.	X, 289.
502	Romanum IV.	*Symmacho*	II, 975.	IV, 1333.	X, 304.
503	Romanum V.	*Symmacho*	II, 983.	IV, 1364.	X, 351.
504	Romanum VI.	*Symmacho*	II, 989.	IV, 1371.	X, 358.
518	Romanum	*Hormiſda*	II, in indice.	IV, 1589.	X, 658.
531	Romanum I.	*Bonifacio II.*	II, 1111.	IV, 1689.	XI, 90.
531	Romanum II.	*Bonifacio II.*		IV, 1690.	XI, 91.
531	Romanum III.	*Bonifacio II.*		IV, 1690.	
532	Romanum	*Joanne II.*	II, 1150.	IV, 1761.	XI, 135.
589	Romanum	*Pelagio II.*		V, 1033.	XIII, 154.
590	Romanum I.	*Gregorio M.*		V, 1592	XIV, 319.
595	Romanum II.	*Gregorio M.*	III, 496.	V, 1198. 1585. 1602.	XIV, 336.
601	Romanum III.	*Gregorio M.*		V, 1607.	XIV, 343.
601	Romanum IV.	*Gregorio M.*		V, 1609.	XIV, 346.
606	Romanum	*Bonifacio IV.*		V, 1616.	XIV, 359.
610	Romanum	*Bonifacio IV.*		V, 1617.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium,	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
641	Romanum	*Joanne IV.*	III, in indice.	v, 1698. 1773.	XIV, 585.
648	Romanum	*Theodoro*	III, in indice.	v, 1698. 1846.	XIV, 673.
649	Romanum			v, 1699.	
649	Romanum	*Martino I.*	III, 687.	VI, 75.	
667	Romanum	*Vitaliano*		VI, 522.	XV, 492.
680	Romana duo	*Agathone*	III, 1038. & in indice.	VI, 579. 582.	XVI, 21.
705 & 707	Romanum	*Joanne VII.*	III, in indice.	VI, 1588.	XVII, 227.
721	Romanum I.	*Gregorio II.*		VI, 1454.	XVII, 299.
724	Romanum II.	*Gregorio II.*	III, in indice.	VI, 1459.	XVII, 306.
726	Romanum III.	*Gregorio II.*	III, in indice.	VI, 1460.	XVII, 307.
731	Romanum I.	*Gregorio III.*	III, in indice.	VI, 1485.	XVII, 343.
732	Romanum II.	*Gregorio III.*	III, in indice.	VI, 1485.	XVII, 343.
743	Romanum I.	*Zacharia*	III, 1927.	VI, 1546.	XVII, 427.
745	Romanum II.	*Zacharia*	III, 1935.	VI, 1556.	XVII, 443.
761	Romanum	*Paulo I.*		VI, 1700.	XVII, 677.
769	Romanum	*Stephano III.*	III, 2013.	VI, 1721.	
799	Romanum	*Leone III.*	IV, 927.	VII, 1049.	XX, 262.
800	Romanum	*Leone VII.*		VII, 1158.	XX, 269.
826	Romanum	*Eugenio II.*		VIII, 103.	XXI, 96.
853	Romanum	*Leone IV.*	V, 61.	VIII, 101. 113. & 119.	XXI, 671.
861	Romanum I.	*Nicolao I.*	v, in indice.	VIII, 653. 736.	XXII, 733.
862	Romanum II.	*Nicolao I.*	v, in indice.	VIII, 738.	XXII, 733.
863	Romanum III.	*Nicolao I.*	v, 571.	VIII, 766.	XXII, 743.
863	Romanum IV.	*Nicolao I.*		VIII, 774.	XXII, 748.
863	Romanum V.	*Nicolao I.*		VIII, 775.	XXII, 749.
864	Romanum VI.	*Nicolao I.*		VIII, 783.	XXII, 761.
865	Romanum VII.	*Nicolao I.*	v, 577.	VIII, 783.	XXII, 762.
868	Romanum	*Hadriano II.*	v, in indice.	VIII, 941.	XXIII, 87.
877	Romanum I.	*Joanne VIII.*	VI, 181.	IX, 295.	XXIV, 433.
879	Romanum II.	*Joanne VIII.*	VI, in indice.	IX, 321.	XXIV, 461.

A. C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
879	Romanum III.	*Joanne VIII.*	VI, 207.	IX, 321.	XXIV, 461
881	Romanum IV.	*Joanne VIII.*	VI, in indice.	IX, 336.	XXIV, 478.
893	Romanum	*Formoſo*	VI, 431.	IX, 436.	XXIV, 625.
897	Romanum Conciliabulum contra Formoſum	*Stephano VI.*	VI, in indice.	IX, 478.	XXIV, 690.
904	Romanum	*Johanne IX.*	VI, 487.	IX, 502.	XXIV, 696.
906	Romanum	*Benedicto IV.*		IX, 513.	
929	Romanum	*Agapeto II.*		IX, 634.	XXV, 90.
949	Romanum		VI, 615.		
963	Romanum Conciliabulum	*Joanne XII.*	VI, 627.	IX, 648.	XXV, 105.
964	Romanum	*Joanne XII.*	VI, 637.	IX, 653. 1258.	XXV, 114.
964	Romanum Conciliabulum	*Benedicto V.*	VI, 637.	IX, 659. 1238.	XXV, 124.
969	Romanum	*Joanne XIII.*	VI, 679.	IX, 1238.	XXV, 188.
971	Romanum	*Joanne XIII.*	VI, 685.	IX, 707.	
983	Romanum	*Benedicto VII.*	VI, 711.	IX, 729.	XXV, 207.
983	Romanum	*Benedicto VII.*		IX, 1243.	XXV, 207.
989	Romanum	*Joanne XV.*	VI, 715.	IX, 732.	XXV, 213.
993	Romanum	*Joanne XV.*	VI, 727.	IX, 741.	XXV, 217.
996	Romanum	*Gregorio V.*	VI, 743.	IX, 757. 1245.	
998	Romanum	*Gregorio V.*	VI, 755.	IX, 772.	XXV, 221.
999	Romanum I.	*Silveſtro II.*	VI, 763.	IX, 780.	XXV, 237.
1001	Romanum II.	*Silveſtro II.*	VI, 763.	IX, 1246.	
1002	Romanum IV.	*Silveſtro II.*	VI, 765.	IX, 1246.	
1015	Romana Synodus	*Benedicto VIII.*	VI, 819.	IX, 834.	
1037	Romanum	*Benedicto IX.*	VI, 917.	IX, 1250.	
1046	Romanum	*Clemente II.*	VI, 923.	IX, 1251.	XXV, 416.
1047	Romanum	*Clemente II.*	VI, 925.	IX, 946.	
1049	Romanum I.	*Leone IX.*	VI, 991.	IX, 1027. 1253.	XXV, 527.
1050	Romanum II.	*Leone IX.*	VI, 1015.	IX, 1052.	XXV, 556.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1051	Romanum III.	*Leone IX.*	VI, 1027.	IX, 1066.	XXV, 564.
1053	Romanum IV.	*Leone IX.*	VI, 1033.	IX, 1071.	XXV, 565.
1057	Romanum	*Victore II.*	VI, 1049.	IX, 1087.	
1059	Romanum	*Nicolao II.*	VI, 1061.	IX, 1099. 1259.	XXV, 587.
1063	Romanum I.	*Alexandro II.*	VI, 1137.	IX, 1175.	XXV, 664.
1065	Romanum II.	*Alexandro II.*	VI. 1143.	IX. 1181.	XXV. 669.
1065	Romanum III.	*Alexandro II.*	VI. 1145.	IX. 1182.	XXV. 671.
1074	Romanum I.	*Gregorio VII.*	VI. 1522.	X. 313.	XXVI. 520.
1075	Romanum II.	*Gregorio VII.*	VI. 1551.	X. 344.	XXVI. 567.
1076	Romanum III.	*Gregorio VII.*	VI. 1565.	X. 355.	XXVI. 573.
1078	Romanum IV.	*Gregorio VII.*	VI. 1611.	X. 369.	XXVI. 578.
1078	Romanum V.	*Gregorio VII.*	VI. 1611.	X. 371.	XXVI. 582.
1079	Romanum VI.	*Gregorio VII.*	VI. 1583.	X. 378.	XXVI. 587.
1080	Romanum VII.	*Gregorio VII.*	VI. 1587.	X. 381. 1830.	XXVI. 591.
1081	Romanum VIII.	*Gregorio VII.*	VI. 1607.	X. 398.	XXVI. 600
1083	Romanum IX.	*Gregorio VII.*	VI. 1611.	X. 401.	XXVI. 600
1084	Romanum X.	*Gregorio VII.*	VI. 1611.	X. 401.	XXVI. 601
1089	Romanum I.	*Urbano II.*	VI. 2. 1683.	X. 474.	XXVI. 650
1098	Romanum Conciliabulum	*Urbano II.*	VI. 2. 1757.	X. 1823.	
1098	Romanum II.	*Urbano II.*	VI. 2. 1755.	X. 614.	XXVI. 682
1099	Romanum III.	*Urbano II.*	VI. 2. 1759.	X. 615.	XXVI. 683
1103	Romanum	*Paſchale II.*	VI. 2. 1871.	X. 1833.	XXVI. 805
1116	Romanum	*Paſchale II.*		X. 810.	
1122	Romanum I.	*Calliſto II.*	VI. 2. 1105.	X. 880.	XXVII. 49
1123	Romanum II.	*Calliſto II.*		X. 907.	XXVII. 50
1210	Romanum	*Innocentio III.*	VI, 2. 1999.	XI, 56.	XXVIII, 109
1228	Romanum I.	*Gregorio IX.*	VII, 163.	XI, 413.	XXVIII, 342
1234	Romanum II.	*Gregorio IX.*	VII, 239.	XI, 481.	
1302	Romanum	*Bonifacio VIII.*	VII, 1251.	XI, 1476. 2444.	XXVIII, 688.
1412	Romanum	*Joanne XXI.*		XI, 2323.	
	vide Lateranenſia, quæ omnia Romana ſunt.				
1158	Roſcomanienſe	*Hadriano IV.*	VI, 2. 1375.	X, 1184.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
682	Rotomagenſe	*Agathone*		VI, 1240.	
	Acta perierunt, ejus mentio in Actis S. Ansberti Epiſcopi Rotomagenſis, apud Surium 9. Febr.				
878	Rotomagenſe		VI, 205.		
1050	Rotomagenſe	*Leone IX.*	VI, 1011.	IX, 1047.	
1063	Rotomagenſe		VI, 1141.		
1072	Rotomagenſe	*Alexandro II.*	VI, 1187.	IX, 1225.	
1073	Rotomagenſe		VI, 1517.		
1074	Rotomagenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1518.	X, 310.	
1096	Rotomagenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1743.	X, 599.	
1108	Rotomagenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1891.	X, 758.	
1118	Rotomagenſe	*Gelaſio II.*	VI, 2. 1949.	X, 824.	
1119	Rotomagenſe	*Calliſto II.*	VI, 2. 1999.	X, 881.	
1189	Rotomagenſe		VI, 2. 1905.		
1223	Rotomagenſe		VII, 185.		
1299	Rotomagenſe	*Bonifacio VIII.*	VII, 1201.	XI, 1426.	
1335	Rotomagenſe	*Benedicto XII.*	VII, 1603.	XI, 1835.	
1445	Rotomagenſe	*Eugenio IV.*	IX, 1295.	XIII, 1303.	
1581	Rotomagenſe	*Gregorio XIII.*	X, 1211.	XV, 821.	

S.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1590	Sabinenſe ſub Ptolemæo Cardinali Comenſi, Epiſcopo Sabinenſi habitum, & editum Rom. 1590. 4.				
862	ad Sablonarias, Conventus	*Nicolao I.*		VIII, 754.	
1565. 1567	Salernitanæ Conſtitutiones Synodales publicatæ a D. Caſpare Cervantes de Gaëta Archiepiſcopo Salernitano. Rom. 1568. 4.				
1579	Salernitanum ſub D. Antonio Marſilio Columna Archiepiſcopo celebratum, editumque Neapoli 1580. 4.				
1653	Salernitanum ſub D. Fabricio Cardinali Sabello Archiepiſcopo, ibid. 1653. 4.				
1661	Salernitanum ſub D. Joanne de Torres, Archiepiſcopo, ibid. 1662. 4.				
1021	Salegunſtadienſe	*Benedicto VIII.*	VI, 827.	IX, 844.	XXV, 287
1310	Salmanticenſe	*Clemente V.*	VII, 1319.	XI, 1535.	
1335	Salmanticenſe		VII, 1965.		
1253	Salmurienſe	*Innocentio IV.*	VII, 441.	XI, 707.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1276	Salmurienſe	*Hadriano V.*	VII, 735.	XI, 1011.	
1294	Salmurienſe	*Cœleſtino V.*	VII, 1169.	XI, 1395.	
1315	Salmurienſe	*Sede vacante*	VII, 1391.	XI, 1617.	
807	Salisburgenſe		IV, in indice.		
1274	Saltzburgenſe	*Gregorio X.*	VII, 721.	XI,998.	XXVIII,588
1281	Saltzburgenſe	*Martino II.*	VII,855.	XI,1150.	XXVIII,621
1291	Saltzburgenſe	*Nicolao IV.*	VII,1163.	XI,1358.	XXVIII,671
1310	Saltzburgenſe I.	*Clemente V.*	VII,1303.	XI,1513.	XXVIII,691
1310	Saltzburgenſe II.	*Clemente V.*	VII, 1303.	XI, 1514.	XXVIII,693
1386	Saltzburgenſe	*Urbano VI.*	VII, 1899.	XI, 2061.	XXIX,150
1420	Saltzburgenſe	*Martino III.* vulgo *V.*	VIII,957.975.	XII, 308.	XXIX, 667

1585 & 1587 Synodi in diœceſi ſanctæ Agathæ Gothorum, Provinciæ Beneventanæ in regno Neapolitano, ſub D. Feliciano Epiſcopo celebratæ, & editæ Romæ 1588. 4.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
997	Sandionyſianum	*Gregorio V.*		IX, 770.	
1053	Sandionyſianus Conventus	*Leone IX.*		IX, 1069.	
	vide S. Dionyſ. ad lit. D.				
563	Santonenſe	*Joanne III.*	III, 353.	V, 845.	XII, 582.
579	Santonenſe	*Pelagio II.*	III, 449.	V, 965.	XIII, 52.
1076	Santonenſe		VI, 1551.		
1080	Santonenſe I.	*Gregorio VII.*	VI, 1605.	X, 397.	
1083	Santonenſe II.	*Gregorio VII.*	VI, 1611.	X, 402.	
1089	Santonenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1683.	X,475.	
1096	Santonenſe	*Urbano II.*	VI,2. 1747.	X, 604.	
1280	Santonenſis Synodus	*Nicolao III.*	VII, 845.	XI, 1133.	

1651 Sancti Angeli Longobardorum, ſub D. Ignatio Ciantes Epiſcopo celebratum, prodiit Rom. 1652. 4.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1282	Santonenſis Synodus	*Martino II.*	VII, 883.	XI, 1180.	
1298	Santonenſis Synodus	*Bonifacio VIII.*	VII, 1201.	XI, 1425.	

859 ad

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
859	ad Saponarias	*Nicolao I.*	V,483.	VIII,674.	
347	Sardicenſe	*Julio I.*	I,635.	II,90.623.	III,1.
347	Sardicenſe ſeu Philippopolitanum Orientalium Conciliabulum	*Julio I.*	I,671.	II,91.697.	III,80.
1217	Sarumenſis Synodus	*Honorio III.*		XI,235.	
1256	Sarumenſis Synodus	*Alexandro IV.*		XI,769.	
	Savonenſia ſex ſub D. Petro Coſta Epiſcopo habita, quorum decreta edita Taurini 1623.4. addita Synodo, quam prædeceſſor ejus D. Jo. Baptiſta Centurionius, Epiſcopus Savonenſis celebravit.				
589	Sauriciacenſe	*Pelagio II.*	III,489.	V,1025.	XIII,142.
1248	Scheningenſe	*Innocentio IV.*	VII,423.	XI,695.	
863	Scirachavanenſe in Armenia,		V, in indice.		
1177	Scoticum	*Alexandro III.*	VI,2.1653.	X,1481.	
1201	Scoticum	*Innocentio III.*	VI,2.1965.	XI,24.	XXVIII,106
1259	Scoticum	*Alexandro IV.*	VII,507.	XI,782.	
1267	Sedenenſe	*Clemente IV.*	VII,577.	XI,2368.	
359	Seleucienſe Semiarianorum	*Liberio*	I,722.	II,95.804.	X,201.
1423	Senenſe	*Martino III.*	VIII,1013.	XII,365.	XXIX,722
1599	Senenſe ſub D. Franc. Mario Tauruſio Cardinali Archiepiſcopo habitum, prodiit Rom. 1601.4.				
1627	Senogallienſe ſub D. Franciſco Antonio Cardinali Barberino Epiſcopo celebratum, & editum Rom. 1627.4.				
circa 657 (ut Cointe) vel 672 (ut Labbeus)	Senonenſe		III,1013.	VI,1878.	
circa 850	Senonenſe	*Leone IV.*	V,39.	VIII,72.	
853	Senonenſis Conventus	*Leone IV.*	V,39.	VIII,1934.	
862	Senonenſe	*Nicolao I.*	V,537.	VIII,1936.	
circa 920	Senonenſe Archiepiſcopi Galteri	*Johanne X.*	VI,557.	IX,577.	
980	Senonenſe	*Benedicto VII.*	VI,709.	IX,1242.	
1048	Senonenſe	*Damaſo II.*	VI,925.	IX,946.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1080	Senonenſe	*Gregorio VIII.*	VI, 1597.	X, 1816.	
1140	Senonenſe	*Innocentio II.*	VI. 2. 1219.	X, 1018.	XXVII, 141
1198	Senonenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1947.	XI, 3.	
1216	Senonenſe		VII, 85.		
1252	Senonenſe	*Innocentio IV.*	VII, 439.	XI, 706.	
1269	Senonenſe	*Clemente IV.*	VII, 649.	XI, 912.	
1310	Senonenſe, al. Pariſienſe	*Clemente V.*		XI, 1535.	
1320	Senonenſe	*Joanne XX.*		XI, 1680.	
1324	Senonenſe, al. Pariſienſe	*Joanne XX.*		XI, 1711.	
1429	Senonenſe, al. Pariſienſe	*Martino III.*	VIII, 1039.	XIII, 382.	
1460	Senonenſe	*Pio II.*	IX, 1520.	XIII, 1723.	
1485	Senonenſe	*Innocentio VIII.*	IX, 1519.	XIII, 1721.	
1528	Senonenſe, al. Pariſienſe	*Clemente VII.*	IX, 1925.	XIV, 432.	xxxiv, 607
	Decreta hujus Concilii, ſub Antonio à Prato, Cardinali & Archiepiſcopo Senonenſi celebrati, prodierunt ſeparatim Pariſ. 1529. fol.				
1612	Senonenſe	*Paulo V.*	XI, 57.	XV, 1628.	
1116	Serberianus Conventus	*Paſchale II.*	VI, 2. 1939.	X, 811.	
1668	Sanctæ Severinæ, à Franciſco Falabello Archiepiſcopo celebratum, & Romæ editum 1669. 4.				
1652	Sancti Severini, habitum à D. Franciſco Angelo Maidalchino, prodiit Rom. 1653. 4.				
365	Siculum	*Liberio*	I, in indice.	II, 830.	III, 225.
383	Sidenſe	*Damaſo I.*	I, in indice.	II, 1015.	III, 422.
512	Sidonium Conciliabulum	*Symmacho*	I, in indice.	IV, 1413. 1414.	X, 413.
863	Silvanectenſe	*Nicolao I.*	V, 557.	VIII, 761.	XXII, 739.
873	Silvanectenſe	*Joanne VIII.*	VI, 143.	IX, 257.	XXIV, 385
990	Silvanectenſe	*Joanne XV.*	VI, 719.	IX, 736.	XXV, 213.
1235	Silvanectenſe		VII, 261.		
1240	Silvanectenſe	*Gregorio IX.*	VII, 329.	XI, 571.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1315	Silvanectenſe	*Sede vacante*	VII, 1397.	XI, 1623.	
1318	Silvanectenſe	*Joanne XX.*	VII, 1403.	XI, 1627.	
1326	Silvanectenſe	*Joanne XX.*	VII, 1531.	XI, 1768.	
366	Singedunenſe Conciliabulum Arianorum	*Liberio*	I, 747.	II, 839.	III, 234.
303	Sinueſſanum	*Marcellino*	I, 217.	I, 938.	I, 605.
1050	Sipontinum	*Leone IX.*	VI, 1027.	IX, 1066.	
1567	Sipontinum ſub D. Ptolemæo Gallio Cardinali Archiepiſcopo celebratum, prodiit Venet. 1567. 4.				
349	Sirmienſe I.	*Julio I.* vel *Liberio*		II, 729.	III, 178.
351 vel 357	Sirmienſe II.	*Julio I.* vel *Liberio*	I, 701.	II, 93. 729. 784.	
359	Sirmienſis Conventus		I, 709.		
859	Siſtericenſe		V, in indice.		
circa 1450	Sophianum Conciliabulum CPol.	*Nicolao V.*	IX, 1353.	XIII, 1365.	
1583	Soranum ab D. Hieronymo Joannellio Epiſcopo habitum, prodiit Rom. 1614. 4.				
847	Sparnacenſe	*Sergio II.*		VII, 1852.	XXI, 517.
1234	Spoletanum, quod Romanum falſo dicitur	*Gregorio IX.*		XI, 481.	
1092	Stampenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1701.	X, 490.	
1099	Stampenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1853.	X, 716.	
1112	Stampenſe fictitium	*Paſchale II.*		XI, 792.	
1130	Stampenſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1181.	X, 972.	XXVII, 102
1147	Stampenſis Conventus	*Eugenio III.*	VI, 2. 1297.	X, 1104.	
836	Stramiacenſe	*Gregorio IV.*	IV, 1447.	VII, 1768.	XXI, 396.
744	Sueſſionenſe	*Zacharia*	III, 1931.	VI, 1552.	XVII, 436.
851	Sueſſionenſe	*Leone IV.*	V, 37.	VIII, 1933.	XXI, 636.
853	Sueſſionenſe II.	*Leone IV.*	V, 41.	VIII, 79.	
858	Sueſſionenſe	*Nicolao I.*	V, 468.	VIII, 1935.	XXII, 798.
861	Sueſſionenſe	*Nicolao I.*		VIII, 736.	
862	Sueſſionenſia duo	*Nicolao I.*	V, 569.	VIII, 1936.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
866	Sueſſionenſe III.	*Nicolao I.*	V, 599.	VIII, 808.	
941	Sueſſionenſe	*Stephano VIII.*	VI, 587.	IX, 606.	XXV, 52.
1092	Sueſſionenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1695.	X, 484.	
1115	Sueſſionenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1929.	X, 801.	
1120	Sueſſionenſe	*Calliſto II.*	VI, 2. 1103.	X, 885.	
1155	Sueſſionenſe	*Hadriano IV.*	VI, 2. 1365.	X, 1175.	
1201	Sueſſionenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 1963.	XI, 22.	
1456	Sueſſionenſe	*Calliſto III.*	IX, 1381.	XIII, 1396.	
524	Sufetanum		II, in indice.		
1046	Sutrinum	*Gregorio VI.*	VI, 921.	IX, 943.	XXV, 412.
1059	Sutrinum	*Nicolao II.*	VI, 1061.	IX, 1098.	XXV, 586.
1671	Conſtitutiones Synodales à D. Julio Cardinali Spinola, Sutrino & Nepeſino Epiſcopo, editæ Roncilione 1671. 4.				
256	(Harduin. circa 235.) Synnadenſe	*Stephano I.*	I, in indice.	I, 760.	I, 449.
536	Syriacum	*Agapeto*		V, 306.	
1115	Syriacum	*Paſchale II.*	VI, 2. 1929.	X, 802.	XXVI, 800

T.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1609	Acta Tarantaſienſis Eccleſiæ ab D. Anaſtaſio Germonio Archiepiſcopo in Synodo promulgata, edita Rom. 1620. 4.				
972	Tardanenſe		VI, 685.		
1614	Tarentinum habitum à D. Bonifacio Card. Caëtano Archiepiſcopo, editumque Rom. 1615. 4. præmiſſo officio feſti & inventionis S. Cataldi Epiſcopi.				
1642	Tarentinum à D. Thoma Caracciolo Archiepiſcopo habitum, prodiit Lycii 1645. 4.				
516	Tarraconenſe	*Hormiſda*	II, 1039.	IV, 1562.	X, 623.
614	Tarraconenſe, al. Egarenſe	*Bonifacio IV.*		V, 1645.	XIV, 400.
1146	Tarraconenſe	*Eugenio III.*	VI, 2. 1295.	X, 1827.	
1242	Tarraconenſe	*Sede vacante*	VII, 349.	XI, 592.	XXVIII, 370
1279	Tarraconenſe	*Nicolao III.*	VII, 817.	XI, 1106.	XXVIII, 607

Decreta Synodalia Eccleſiæ Tarviſinæ uſque ad A. 1601. lucem viderunt Tarviſii 1604. 4.

1620

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1620	Tarviſinum ſub D. Franciſco Juſtiniano Epiſcopo celebratum, cujus conſtitutiones prodiere ibid. 1620. 4.				
1642	Tarviſinum ſub D. Marco Mauroceno Epiſcopo, ibid. 1642. 4.				
1661	Tarviſinum ſub D. Joanne Antonio Lupo Epiſcopo, ibid. 1662. 4.				
397	Taurinenſe	*Siricio*	I, 957.	II, 1155.	III, 460.
418	Teleptenſe	*Zoſimo*	I, 1235.	II, 1577.	IV, 420.
363	Teveſtinum Donatiſtarum		I, in indice.		
821	apud Theodonis villam	*Paſchale I.*	IV, 1237.	VII, 1519.	XXI, 46.
835	Ibidem	*Gregorio IV.*	IV, 1385.	VII, 1695.	XXI, 291.
844	Ibidem	*Sergio II.*	IV, 1465.	VII, 1800. & 1820.	XXI, 436.
	ad Caſtellum S. Theodorici	*Joanne XI.*			XXV, 39.
953	apud S. Theodericum	*Agapeto II.*	VI, 617.	IX, 637.	XXV, 95.
518	Theſſalonicenſis Synodus	*Hormiſda*		IV, 1588.	
457	Theſſalonicenſe	*Leone I.*		IV, 1008.	
907	S. Tiberii Narbon. provinciale	*Sergio III.*		IX, 518.	
1658	Tiburtinum ſub D. Marcello Cardinale Sanctacrucio Epiſcopo celebratum, prodiit Rom. 1658. 4.				
850	Ticinenſe	*Leone IV.*	V, 25.	VIII, 61.	XXI, 634.
853	Ticinenſis Conventus	*Leone IV.*	V, 39.	VIII, 78.	
855	Ticinenſe	*Leone IV.*	V, 97.	VIII, 146.	XXI, 699.
876	Ticinenſe	*Joanne VIII.*	VI, 165.	IX, 279.	XXIV, 411
997	Ticinenſe	*Gregorio V.*	VI, 753.	IX, 770.	
circa 1020 (Harduin. 1012.)	Ticinenſe	*Benedicto VIII.*	VI, 803.	IX, 819.	
1049	Ticinenſe	*Leone IX.*	VI, 991.	IX, 1028.	

Ticinenſis Eccleſiæ conſtitutiones & decreta ante A. 1403. per nonnullos illius Antiſtites edita, ſtudio Franciſci Bilii Epiſcopi prodierunt Papiæ ſive Ticini 1652. 4.

circa

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
circa 388	Toletanum		I, in indice.		
400	Toletanum		I, 989.		
407	Toletanum		I, 1019.		
442	Toletanum I.	*Anaſtaſio I.*		II, 1222.	III, 568.
	Toletanum	*Innocentio I.*		II, 1333.	IV, 98.
444	Toletanum	*Leone I.*		III, 1466.	
531	Toletanum II.	*Bonifacio II.*	II, 1139.	IV, 1734.	XI, 92.
589	Toletanum III.	*Pelagio II.*	III, 467.	V, 997.	XIII, 101.
597	Toletanum	*Gregorio M.*	III, 535.	V, 1603.	XIV, 330.
610	Toletanum	*Bonifacio IV.*	III, 545.	V, 1620.	XIV, 367.
633	Toletanum IV.	*Honorio I.*	III, 575.	V, 1700.	XIV, 477.
636	Toletanum V.	*Honorio I.*	III, 597.	V, 1735.	XIV, 533.
638	Toletanum VI.	*Honorio I.*	III,601.	v, 1740.	XIV, 541.
646	Toletanum VII.	*Theodoro*	III,619.	x, 1836.	XIV,657.
653	Toletanum VIII.	*Martino I.*	III,952.	VI, 394.	xv, 298.
655	Toletanum IX.	*Eugenio I.*	III,971.	VI, 351.	xv,383.
656	Toletanum X.	*Vitaliano*	III,977.	VI, 359.	xv, 396.
675	Toletanum XI.	*Adeodato*	III,1017.	VI, 539.	xv, 502.
681	Toletanum XII.	*Agathone*	III, 1715.	VI, 1221.	XVI, 698.
683	Toletanum XIII.	*Leone II.*	III,1735.	VI, 1253.	XVII, 16.
684	Toletanum XIV.	*Benedicto II.*	III,1753.	VI, 1278.	XVII, 56.
688	Toletanum XV.	*Sergio I.*	III, 1759.	VI, 1294.	XVII, 82.
693	Toletanum XVI.	*Sergio I.*	III, 1785.	VI, 1327.	XVII, 135.
694	Toletanum XVII.	*Sergio I.*	III, 1809.	VI, 1361.	XVII, 184.
701	(Harduin. 704.) Toletanum XVIII.	*Joanne VII.*	III, in indice.	VI,1386.	XVII, 225.
1324	Toletanum	*Joanne XX.*	VII,1487.	XI,1712.	xxix, 111.
1339	Toletanum	*Benedicto XII.*	VII, 1635.	XI, 1869.	xxix,121.
1347	Toletanum	*Clemente VI.*	VII, 1683.	XI, 1915.	xxix, 131.
1355	Toetanum	*Innocentio VI.*	VII, 1762.	XI,1931.	xxix, 136.
1473	toletanum	*Sixto IV.*	IX,1501.	XIII,1448.	xxxiv,29.
1565	toletanum	*Pio IV.*	X, 1141.	XV,751.	
507	toloſanum	*Symmacho*		IV, 1827.	
829	toloſanum	*Gregorio IV.*	IV,1279. E,6.	VII, 1580.	
843	toloſanum Capitulare	*Gregorio IV.*		VII, 1780.	

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
873 (Harduin. 883.)	Toloſanum	*Joanne VIII.*	VI, 135.	IX, 1235.	
circa 1020	Toloſanus Conventus	*Benedicto VIII.*	VI, 825.	IX, 843. 1248.	
1056	Toloſanum	*Victore II.*	VI, 1043.	IX, 1084. 1254.	xxv, 571.
1068	Toloſanum	*Alexandro II.*	VI, 1159.	IX, 1196.	
1089 vel 1090	Toloſanum	*Urbano II.*	VI, 2. 1691.	x, 479.	XXVI, 651
1110	Toloſanum	*Paſchale II.*		x, 766.	
1118	Toloſanum	*Gelaſio II.*	VI, 2. 1947.	x, 824.	
1119	Toloſanum	*Calliſto II.*	VI, 2. 1977.	x, 856.	XXVII, 51.
1124	Toloſanum	*Calliſto II.*		x, 907.	
1129	Toloſanum	*Honorio II.*	VI, 2. 1149.	x, 939.	
1161	Toloſanum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1585.	x, 1406.	
1229	Toloſanum	*Gregorio IX.*	VII, 173.	XI, 425.	
1319	Toloſanum	*Joanne XX.*	VII, 1453.	XI, 1680.	
1327	Toloſanum		VII, 1535.		
1590	Toloſanum	*Sixto V.*	x, 1783.	xv, 1378.	
	Trajectenſe	*Sergio I.*			XVII, 210.
1589	Tranenſe & Salpenſe ſub D. Scipione ex Phrygiis Penatibus Archiepiſcopo, editum Rom. 1591. 4.				
1104	Trecenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1873.	x, 738.	XXVI, 750
1107	Trecenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1887.	x, 754.	XXVI, 764
1128	Trecenſe	*Honorio II.*	VI, 2. 1131.	x, 922.	XXVII, 61.
	vide Tricaſſinum.				
1005	Tremonienſe	*Joanne XVII.*	VI, 767.	IX, 783.	xxv, 239.
944	Trenorcianum	*Marino II.*	VI, 597.	IX, 617.	xxv, 68.
1115	Trenorcianum	*Paſchale II.*	VI, 2. 1931.	x, 803.	
1117	Trenorcianum	*Paſchale II.*	VI, 2. 1939.	x, 812.	
386	Trevirenſe	*Siricio*	I, in indice.	II, 1035.	III, 449.
814	Trevirenſe	*Leone III.*		VII, 1304.	
948	Trevirenſe	*Agapeto II.*	VI, 613.	IX, 632.	xxv, 87.
1148	Trevirenſe	*Eugenio III.*	VI, 2. 1317.	x, 1128.	XXVII, 213
1548	Trevirenſe I.	*Paulo III.*	IX, 2061.	XIV, 606.	xxxv, 181.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1549	Trevirenſe II.	*Paulo III.*	IX, 2139.	XIV, 705.	XXXV, 330.
	Acta & Decreta Concilii Triburienſis A. 630. quæ edita Moguntiæ 1525. 4.				
895	Triburienſe	*Formoſo*	VI, 435.	IX, 438.	XIV, 629.
1031	Triburienſe	*Joanne XVIII.*	VI, 892.	IX, 913.	
1035 vel ſeq.	Triburienſe	*Benedicto IX.*	VI, 917.	IX, 937.	XXV, 410.
1076	Triburienſe	*Gregorio VII.*	VI, 1563.	X, 355.	
867	Tricaſſinum I.	*Nicolao I.*	V, 679.	VIII, 868.	XXII, 879.
878	Tricaſſinum II. vide Trecenſe.	*Joanne VIII.*	VI, 191.	IX, 306.	XXIV, 439
1545. ſeq.	TRIDENTINUM generale	*Paulo III. Julio III. & Pio IV.*	X, 1.	XIV, 725.	XXXV, 357.
	Conſtitutiones Synodales Epiſcopatus Tridentini, editæ ſub D. Bernardo Epiſcopo, poſtea Cardinali, & recuſæ 1538. 4.				
1089	Trojanum	*Urbano II.*	VI, 2. 1683.	X, 475.	XXVI, 651.
1093	Trojanum	*Urbano II.*	VI, 2. 1703.	X, 492.	XXVI, 657.
1115	Trojanum	*Paſchale II.*	VI, 2. 1931.	X, 802. 1822.	XXVI, 801.
1618	Tropeenſe ſub Fabricio Caracciolo Epiſcopo habitum, prodiit Meſſanæ 1619. 4.				
909	Troſſejanum	*Sergio III.*	VI, 503.	IX, 520.	XXIV, 716.
921	Troſſejanum	*Joanne X.*	VI, 559.	IX, 579.	XXV, 20.
924	Troſſejanum	*Joanne X.*	VI, 561.	IX, 581.	XXV, 21.
927	Troſſejanum	*Joanne X.*	VI, 563.	XI, 582.	
687	Trullanum vide & CPolitanum A. 680.		III, 1645.		
1001	Tudertinum		V, 765.		
550	Tullenſe	*Vigilio*	II, 1453.	V, 404.	XI, 654.
859	Tullenſe I. apud Saponarias	*Nicolao I.*	V, 483.	VIII, 674.	XXII, 642.
860	Tullenſe II. apud Tuſiacum	*Nicolao I.*	V, 507.	VIII, 702.	XXII, 684.
1065	Tulugienſe, idem Helenenſe		VI, 1147.		
1648	Turcellarum ſub Marco Antonio Comite Martinengo Epiſcopo habitum, prodiit Patavii 1666. 4.				

1229

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1229	Turiaſonenſe	*Gregorio IX.*	VII, 183.	XI, 437.	
461	Turonenſe I.	*Hilaro*	II, 793.	IV, 1049.	IX, 483.
1575	Summario delle Conſtitutioni Synodali di Torino, Auguſtæ Taurinorum 1575. 4.				
1596. 1606. 1608. 1610	Taurinenſia quinque ſub M. Carolo Broglia Archiepiſcopo, ibid. 4.				
1625	Turinenſe ſub D. Filiberto Millicto Archiepiſcopo, ibid. 1625. 4.				
1647	Turinenſe ſub D. Jul. Cæſare Bergera Archiepiſcopo, ibid. 4. vide Taurinenſe.				
567	Turonenſe II.	*Joanne III.*	III, 355.	V, 851.	XII, 590.
800	Turonenſe	*Leone III.*		VII, 1862.	XX, 371.
813	Turonenſe III.	*Leone III.*	IV, 1021.	VII, 1259.	
849	Turonenſe IV. ſed dicendum Pariſienſe	*Leone IV.*		VIII, 58.	XXI, 605.
912	Turonenſe	*Landone*	VI, 549.	IX, 569.	
	Suppoſititium eſſe oſtendit vir eruditus D. des Tuilleries in libro, quem inſcripſit, *Diſſertations ſur la mouvance de la Bretagne.*				
925	Turonenſe		VI, 563.		
1055	Turonenſe	*Victore II.*	VI, 1041.	IX, 1081.	XXV, 569.
1060	Turonenſe	*Nicolao II.*	VI, 1071.	IX, 1108.	
1096	Turonenſe	*Urbano II.*	VI, 2. 1745.	X, 601.	XXVI, 680
1163	Turonenſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1589.	X, 1411. 1838.	XXVII, 352
1236	Turonenſe	*Gregorio IX.*	VII, 263.	XI, 503.	
1239	Turonenſe	*Gregorio IX.*	VII, 323.	XI, 565.	
1282	Turonenſe	*Martino II.*	VII, 885.	XI, 1185.	
1315	Turonenſe, al. Salmurienſe	*Clemente V.*	VII, 1391.	XI, 1617.	
1448	Turonenſe	*Nicolao V.*	IX, 1339.	XIII, 1350.	XXXIV, 3.
1510	Turonenſe	*Julio II.*	IX, 1555. 1561.	XIII, 1481.	XXXIV, 66
1583	Turonenſe	*Gregorio XIII.*	X, 1391.	XV, 1001.	
1669	Tuſculanum ſub D. Franciſco Maria Card. Brancatio Epiſcopo celebratum, & Viterbii editum 1669. 4.				
417	Tuſdritanum		I, in indice.		
860	ad Tuſiacum	*Nicolao I.*	V, 507.	VIII, 702.	

A.C.	Concilium.	Papa.	Hardujn.	Labbe.	Reg.
365	Tyanenſe	*Liberio*	I, in indice.	II, 99. 836.	III, 231.
335	Tyrium	*Silveſtro I.*	I, 539.	II, 85. 435.	II, 520.
449	Tyrium	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1468. & IV, 627.	VII, 301.
518	Tyrium	*Hormisda*	II, in indice.	IV, 1588.	x, 657.

V. U.

A.C.	Concilium.	Papa.	Hardujn.	Labbe.	Reg.
771	Valentianenſe	*Stephano III.*	III, 2017.	VI, 1726.	XVII, 679.
374	Valentinianum I. in Gallia	*Damaſo I.*	I, 795.	II, 904.	III, 309.
circa 530	Valentinum in Gallia	*Felice IV.*	II, 1003.	IV, 1678.	
584	Valentinum II.	*Pelagio II.*	III, 457.	v, 976.	XIII, 69.
855	Valentinum III.	*Leone IV.*	v, 87.	VIII, 133.	XXI, 678.
890	Valentinum	*Stephano V.*	VI, 421.	IX, 424.	XXIV, 609
1100	Valentinum	*Paſchale II.*	VI, 2. 1853.	x, 717.	
1248	Valentinum	*Innocentio IV.*	VII, 423.	XI, 696.	
524	Valentinum in Hiſpania	*Joanne I.*	II, 1067.	IV, 1617.	XI, 26.
1255. 1258. 1261. 1262. 1268. 1269. 1273.	Valentinæ diœceſis Conſtitutiones Synodales		VII, 1975.		
1224	Vallis-coloris	*Honorio III.*	VII, 133.	XI, 290.	
1242	apud vallem Guidonis	*Sede vacante*	VII, 347.	XI, 590.	
1137	Valliſoletanum		VI, 2. in indice.		
1322	Valliſoletanum	*Joanne XX.*		XI, 1682.	
889	Varennenſe placiaum	*Stephano V.*	VI, 421.	IX, 423.	
	Vaſenſe	*Julio I.*			III, 118.
442	Vaſenſe I.	*Leone I.*	I, 1787.	III, 1456.	XXI, 678.
529	Vaſenſe II.	*Felice IV.*	II, 1105.	IV, 1679.	XI, 75.
1213	Vaurenſe	*Innocentio III.*	VI, 2. 2019.	XI, 81.	
1368	Vaurenſe	*Urbano V.*	VII, 1793.	XI, 1957.	
465	Veneticum in Armorica	*Hilaro*	II, 795.	v, 1054.	IX, 490.

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
846	Ibidem Conciliabulum	*Sergio II.*		VII, 1874.	
1040	Venetum	*Benedicto IX.*	VI, 919.	IX, 940.	xxv, 410.
1177	Venetum	*Alexandro III.*	VI, 2. 1653.	x, 1481.	XXVII, 413
	Recentiores Conſtitutiones Synodorum Venetorum Patriarcharum auſpiciis plures in lucem editæ ſunt ſeparatim, Ao. 1545. 1581. 1587. 1592. 1595. 1653. &c. vide Catalogum Bibliothecæ Tellerianæ p. 164.				
1589	Venuſinum ſub D. Petro Rodulphio Epiſcopo habitum, prodiit Rom. 1591. 4.				
1614	Venuſinum ſub D. Andrea Perbenedicto Epiſcopo celebratum & Neapoli editum 1615. 4.				
1050	Vercellenſe	*Leone IX.*	VI, 1017.	IX, 1055.	xxv, 557.
1575. 1579. 1580	Vercellenſes Synodi octo ſub D. Franciſco Bonhomio Epiſcopo habitæ, prodierunt Mediolani 4.				
752	Vermerienſe	*Stephano II.*	III, 1989.	VI, 1656.	XVII, 583.
853	Vermerienſe II.	*Leone IV.*	v, 59.	VIII, 99.	XXI, 667.
863	Vermerienſe	*Nicolao I.*	v, 569.	VIII, 1527.	
869	Vermerienſe	*Hadriano II.*	v, 1211.	VIII, 1937.	XXIII, 775
755	Vernenſe	*Stephano II.*	III, 1994.	VI, 1661.	XVII, 594.
844	Vernenſe II.	*Sergio II.*	IV, 1469.	VII, 1805.	XXI, 445.
446	Verolamienſe	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1464.	VII, 295.
793	Verolamienſe I.	*Hadriano I.*	IV, 863.	VII, 1012.	xx, 79.
794	Verolamienſe II.	*Hadriano I.*	IV, 863.	VII, 1013.	xx, 80.
1184	Veronenſe	*Lucio III.*	VI, 2. 1882.	x, 1741.	xx, 81.
1542	Conſtitutiones editæ per D. Joannem Matthæum Gibertum, Veronenſem Epiſcopum & Legatum Apoſtolicum, prodierunt Veronæ 1542. 4. & cum annotationibus D. Auguſti Valerii Cardinalis & Veronæ Epiſcopi, ibid. 1589. 4.				
1140	Verulenſis Synodus		VI, 2. in indice.		
444	Veſontionenſe	*Leone I.*	I, in indice.	III, 1461.	
1583	Vicentinum ſub D. Mich. Priolo Epiſcopo celebratum, cujus conſtitutiones prodierunt Vincentiæ 1592. 4.				
1623	Vicentinum ſub D. Dionyſio Delphino Epiſcopo habitum, & ibid 1625. 4. editum.				

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1647	Vicentinum ſub D. Marco Antonio Cardinali Bragadeno Epiſcopo, ibid. 4.				
474	Viennenſe in Gallia	*Simplicio*		IV, 1040.	IX, 543.
892	Viennenſe	*Formoſo*	VI, 429.	IX,433.	XXIV,620
907	Viennenſe		VI, 501.		
1060	Viennenſe		VI, 1073.		
1113	Viennenſe	*Paſchale II.*	VI, 2. 1913.	X, 784.	XXVII, 16.
1119	Viennenſe	*Gelaſio II.*	VI, 2. 1949.	X, 825.	XXVII, 16.
1124	Viennenſe	*Calliſto II.*	VI, 2. 117.	X, 908.	
1199	Viennenſe in Gallia	*Innocentio III.*	VI, 2. 1955.	XI, 11.	
1289	Viennenſe in Gallia	*Nicolao IV.*	VII, 1159.	XI,1353.	XXVIII,497
1311	VIENNENSE Oecumenicum	*Clemente V.*	VII, 1321.	XI, 1537.	XXVIII,701
1267	Viennenſe in Auſtria	*Clemente IV.*	VII, 579.	XI, 858.	
1102	Villæbertrandi Conventus	*Paſchale II.*	VI, 2. 1861.	X, 727.	
686	in villa regia in Gallia	*Joanne V.*	III, 1758.	VI, 1286.	XVII, 70.
1040	Vindocinenſis Conventus	*Benedicto IX.*	VI, 917.	IX, 938.	
947	Virdunenſe	*Agapeto II.*	VI, 603.	IX, 622.	XXV, 70.
1614 & 1624	Viterbienſia ſub D. Tiberio Muto Domicello Romano Epiſcopo Viterbienſi & Tuſcanenſi celebrata prodiere Viterbii, 4.				
1639	Viterbienſe ſub D. Cardinali Brancacio Epiſcopo, ibid. 4.				
1146	Vizeliacum	*Eugenio III.*	VI, 2. 1293.	X, 1100.	XXVII, 181
697. vel 702. vel 719.	Ultrajectenſe	*Sergio I.*	III, in indice.	VI,1376.1879.	
1375	Unjejovienſe	*Gregorio XI.*	VII, 1887.	XI, 2043.	
1624	Volaterranum habitum ſub D. Bernhardo Inghiramio Epiſcopo, & editum Senis 1625. 4.				
1657	Volaterranum ſub D. Horatio de Albizis celebratum, & editum ibid. 1659. 4.				

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Hardnin.	Labbe.	Reg.
761	Volvicenſe	*Paulo I.*		VI, 1884.	
1248	Uratislavienſe	*Innocentio IV.*	VII, 429.	XI, 702.	
1267	Uratislavienſe	*Clemente IV.*	VII, 579.	XI, 858.	
1592	Urbevetanum habitum ſub D. Hieronymo Cardinali Simoncello Epiſcopo, & editum Urbe veteri 1592. 4.				
1647	Urbevetanum ſub D. Fauſto Cardinali Polo Epiſcopo, prodiit Rom. 1650. 4.				
1666	Urbevetanum celebratum ſub D. Franciſco Joſepho della Corgna Epiſcopo, & editum Urbe veteri 1667. 4.				
1627	Urbinatenſe habitum ſub D. Paulo Æmilio Sanctorio Archiepiſcopo prodiit Urbini 1628. 4.				
1648	Urbinatenſe ſub D. Aſcanio Maffejo Archiepiſcopo, ibid. 1649. 4.				
799	Urgelitanum		IV, in indice.		
1040	Urgellenſe		VI, 917.		

W.

A.C.	Concilium.	Papa.	Hardnin.	Labbe.	Reg.
1066	Weſtmonaſterienſis Conventus	*Alexandro II.*	VI, 1149.	IX, 1186.	
1077	Weſtmonaſterienſe	*Gregorio VII.*	VI, 1613.	x, 404.	
1142	Weſtmonaſterienſe	*Innocentio II.*	VI, 2. 1229.	x, 1029.	
1176	Weſtmonaſterienſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1176.	x, 1470.	
1177	Weſtmonaſterienſe, al. Londinenſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1651.	x, 1480.	xxv, 672.
1226	Weſtmonaſterienſe	*Honorio III.*	VII, 143.	XI, 302.	XXVIII, 273
601	Wigornienſe	*Gregorio M.*	III, 539.	v, 1610.	XIV, 346.
1240	Wigornienſe	*Gregorio IX.*	VII, 329.	XI, 572.	
1070	Windleshorenſe	*Alexandro II.*	VI, 1165.	IX, 1203.	
1113	Windleshorenſis Conventus	*Paſchale II.*	VI, 2. 1921.	X, 793.	
1175	Windleshorenſe	*Alexandro III.*	VI, 2. 1641.	x, 1468.	
855	Wintonienſe	*Benedicto III.*	v, 111.	VIII, 243.	XXII, 20.
975	Wintonienſe	*Benedicto VII.*	VI, 701.	IX, 721.	xxv, 149.

1021

Digitized by Google

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
1021	Wintonienſe	*Benedicto VIII.*	VI, 825.	IX, 843.	XXV, 286.
1070	Wintonienſe	*Alexandro II.*	VI, 1165.	IX, 1202.	
1076	Wintonienſe I.	*Gregorio VII.*	VI, 1559.	X, 351.	
1076	Wintonienſe II.	*Gregorio VII.*		X, 353.	
1139	Wintonienſe I.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1217.	X, 1014.	XXVII, 137
1142	Wintonienſe II.	*Innocentio II.*	VI, 2. 1225.	X, 1024.	XXVII, 148
1080	Würtzeburgenſe	*Gregorio VII.*	VI, 1591.	X, 385.	
764	Wormatienſis Conventus	*Paulo I.*	III, 2009.	VI, 1701.	XVII, 648.
770	Wormatienſe	*Stephano III.*	III, 2017.	VI, 1725.	XVII, 679.
772	Wormatienſe	*Hadriano I.*	III, 2029.	VI, 1793.	XVIII, 102.
776	Wormatienſe	*Hadriano I.*	III, 2056.	VI, 1822.	XVIII, 159.
786	Wormatienſe	*Hadriano I.*	III, 2071.	VI, 1861. 1890.	XVIII, 223.
787	Wormatienſe	*Hadriano I.*	IV, 819.	VIII, 963.	XX, 1.
790	Wormatienſe	*Hadriano I.*	IV, 846.	VII, 990.	XX, 47.
poſt 800	Wormatienſe		IV, 947.	VII, 1863.	
829	Wormatienſe	*Gregorio IV.*	IV, 1361.	VII, 1669.	XXI, 266.
833	Wormatienſis Conventus	*Gregorio IV.*	IV, 1369.	VII, 1678.	
868	Wormatienſe	*Hadriano II.*	V, 733.	VIII, 941.	XXIII, 87.
890	Wormatienſe	*Stephano V.*	VI, 423.	IX, 425.	XXIV, 611
1076	Wormatienſe Conciliabulum	*Gregorio VII.*	VI, 1563.	X, 354.	XXVI, 571
1122	Wormatienſis Conventus	*Calliſto II.*	VI, 2. 1107.	X, 889.	

Z.

A.C.	Concilium.	Papa.	Harduin.	Labbe.	Reg.
386	Zellenſe		I, 858.		
412	Zellenſe		I, 1201.		
	Zertenſe, vide Cirtenſe.				

II. No-

II. Notitia Conciliorum Chronologica,

collatis editionibus Regia, Labbei, Baluzii & Harduini.

Quibus aſteriſcus præfigitur, deſunt in editione Reg. Quibus crucis nota, deſunt in editione Harduini. Quibus duæ cruces, in Labbei & Regia editione deſiderantur.

TOMO I.

Dionyſii Exigui præfatio in Canonum collectionem, ad Stephanum Salonitanum.

* Ejusd. præfatio in decreta Pontificum ad Julianum presb. S. Anaſtaſiæ.

Præfatio Iſidori Mercatoris, & ordo de celebrando Concilio a) Oratio, *adſumus*.

† Exhortatio ad Principem, ſive via regia, ex Garſia Loaiſa.

* Præfatio decaſticha Conciliorum (ſive potius Concilii Nicæni) ex Codice MS. Claudii Hardy. T. 1. Harduin. p. 321.

† Quadruplex Synodus APOSTOLORUM b) juxta gloſſam ordinariam in Actis Apoſtolicis deſcripta: & de aliis Apoſtolorum conventibus occaſione Symboli componendi, & propter obitum B. Virginis celebratis: cum annotationibus *Sev. Binii.* Confer Hincmarum tom. 2. Opp. pag. 473. ſeq. & quæ notavi in Codice Apocrypho Novi Teſtam. parte 3. pag. 339. ſeq.

LXXV. Canones Apoſtolorum c) Græce, cum verſione Gentiani Herveti.

a) Altera hujus Ordinis editio in quibusdam libris legitur, qualis eſt in Concilio Salengunſtadienſi T. VI. p. 830. Hic vero, inquit Harduinus, ſecuti ſumus Merlinum in Collectione Iſidori, & alteram Collectionem Conciliorum elegantiſſimam anni 1535. apud Franc. Regnault, Pariſiis 8. & Concilium Conſtantienſe ſub finem p. 935. & Tridentinum Seſſ. X. p. 66. & Remenſe denique anni 1564.

b) Prima Hieroſolymitana octavo Claudii Imp. A. C. 48. de qua Actor. XV. 6. Vide Bevereg. Prolegom. in Synodicon magnum §. 4. & Launoji Epiſtolas VIII, 14. pag. 782.

c) De his ſupra p. 6. ſeq. & lib. V. hujus Bibl. cap. 1. p. 32. ſeq.

L. Canones Apoſtolorum ex Dionyſii Exigui verſione. *Binii* notæ in Regia & Labbei editione integræ exhibentur, ab Harduino ſemper omiſſæ ſunt.

A. C. 56. † Antiochena Apoſtolorum Synodus, in qua Canones novem editi referuntur à Baronio ad A. C. 57. num. 3. vide, quæ notavi ſupra p. 8. ſeq.

† *Liber Pontificum*, ſive ſingulorum vitæ auctoribus Damaſo Papa, Anaſtaſio & Guilelmo Bibliothecariis, Luitprando & Binio.

† Tractatus de primatu Eccleſiæ Romanæ, poſt Nicolai I. Papæ conſcriptus tempora, & primum editus Moguntiæ 1525. fol. cum Codice Canonum Eccleſiæ Rom. de quo ſupra p. 62.

91. *S. Clementi* Romano tributæ Epiſtolæ quinque decretales, d) 1. & 2. ad Jacobum Fratrem Domini, 3. de officio ſacerdotii & clericorum, 4. ad diſcipulos Julium & Julianum, & 5. ad fratres Hieroſolymis habitantes. Has decretales cum Turriano tuetur Binius, ſpurias eſſe non diffitentur Labbeus & Harduinus.

† Clementis decretum ex decreto Gratiani 30. de Conſecr. diſt. 2. *Sacerdotum*.

*† Clementis Romani Epiſtola ad Corinthios utraque e) Græce & Latine, prior cum verſione Patricii Junii, poſterioris reliquiæ cum verſione Godfridi Wendelini. Ejusdem Junii notæ, & Wendelini de Clementis & ejus Epiſtolarum tempore Divinatio, tom. 1. Labbei p. 188.

*† Conſtitutionum Apoſtolicarum libri VIII. f) Græce & Latine cum Franciſci Turriani verſione.

101. *S. Anacleto* Papæ tributæ Epiſtolæ decretales III.

† Decreta duo ex Gratiano 14. II. q. 7. *Laici in accuſatione*, & 4. diſt. 93. *Juxta Sanctorum*, qui canon eſt quartus Synodi Romanæ ſub Zacharia Papa A. C. 743.

110. *S. Evariſto* Papæ tributæ Epiſtolæ decretales II.

† Decretum, quod collectio MS. librorum quinque lib. 5. cap. 8. tribuit Evariſto, conſarcinatum ex c. 3. de Conſecr. diſt. 1. *omnes baſilicæ*, quod Hygino Gratianus aſſerit: ex cap. 32. *Altaria*

d) De harum fide, ſupra p. 19.
e) De his lib. IV. hujus Bibl. cap. 5. p. 175. ſeq.
f) De his lib. V. cap. 1. p. 33. ſeq.

Digitized by Google

Altaria placuit, ex Concil. Agathenſi A. 506. can. 14. & ex cap. 31. *Altaria ſi*, ex Concilio Epaunenſi A. 517. cap. 26. & 27.

A.C. 119. *S. Alexandro I.* Papæ tributæ Epiſtolæ decretales III.

† Decretum ex collectione MS. librorum quinque lib. 2. c. 100.

circa A. 125. Concilium *Siculum* contra Heracleonitas habitum, memorat ex auctore Prædeſtinati lib. 1. cap. 16. Baluzius. Sed id commentitium videtur Joanni Pearſono Opp. poſtum. pag. 230. ſeq. Neque auctor Prædeſtinati tanti viſus fuit Labbeo vel Harduino, ut ejus rationem haberent.

130. *S. Sixto I.* tributæ Epiſtolæ decretales II.

† Decretum dubium, Sixti primi, ſecundi, an tertii, ex Codice 16. librorum, lib. 4. cap. 5.

140. *S. Teleſphoro* tributa Epiſtola decretalis unica.

Synodum, quam auctor Synodici ſupra p. 186. ſub Teleſphoro narrat celebratum eſſe, ad Victorins potius referendam tempora Labbeus obſervat.

152. *S. Hyginio* tributæ Epiſtolæ decretales II.

† Decreta quinque ex Gratiano 4. XXXV. 4. 10. *Si qua mulier:* 3. de Conſecr. diſt. 1. *Omnes baſilicæ:* 19. de Conſecr. diſt. 1. *Si motum:* 38. de Conſecr. diſt. 1. *Ligua Eccleſiæ:* & 100. de Conſecr. diſt. 4. *in Catechiſmo.*

circa A. 152. Concilium *Pergamenſe* contra Colorbaſum habitum, memorat ex auctore Prædeſtinati lib. 1. c. 15. Baluzius.

156. *S. Pii I.* Papæ tributæ Epiſtolæ duæ decretales.

† Epiſtolæ duæ ad Juſtum Epiſcopum Viennenſem, Iſidoro, Gratiano aliisque ignotæ, quas affert Baronius ad A. CXLVI. 1. & 3.

† Decreta ſeptem ex Gratiano 15. XX. qv. 1. *Virgines non velentur.* 10. XXII. qv. 1. *Si quis per capillum.* 1. XXII. qv. 5. *Qui compulſus:* quod alii Theodoro Cantuarienſi tribuunt. 2. XXII. qv. 5. *Qui pejerat.* 7. XXXIII. qv. 2. *Quicunque propriam.* 27. de Conſecrat. diſt. 2. *Si per negligentiam.* 3. diſt. XXXIII. *Communiter diffinimus.* Aliud ex Codice quinque librorum, lib. 2. c. 117. *Ut de oblationibus.* & aliud ex Codice ſedecim librorum, lib. 3. c. 19. *Petiſtis per Hilarium.*

circa A.C. 160. Concilium *Orientale* habitum contra Cerdonianos memorat Baluzius ex auctore Prædeſtinati lib. 1. c. 23.

165. *S. Aniceto* Papæ tributa Epiſtola decretalis unica.

Romana Synodus ſub Aniceto, ſupra p. 186. in veteri Synodico.

173. *S. Soteri* Papæ tributæ Epiſtolæ decretales II.

† Decreta IV. e Gratiano 16. XXII. qv. 4. *Si aliquid forte.* 58. de Conſecrat. diſt. 1. *Ut illud.* (quod potius eſt ex Concilio Toletano XI. cap. XIV.) 61. de Conſecr. diſt. 1. *Hic quoque:* quod eſt in Concilio Moguntino I. c. 43. *Denique.* 17. de Conſecr. diſt. 2. *in Cœna Domini:* quod eſt è Concilio Cabilonenſi II. cap. 47. A. C. 813.

circa A. 173. Concilium *Hierapolitanum* contra Montanum & Theodotum Coriarium, de quo ex lib. V. Euſebii cap. 16. Hiſt. Baluzius. Adde libellum Synodicum cap. 5. 6. 7. ſupra pag. 187. ſeq. ubi etiam de *Achillano* ſive *Anchialenſi* Concilio, iisdem hæreticis oppoſito.

177. *S. Eleuthero* Papæ tributa Epiſtola decretalis unica.

192. *S. Victori I.* Papæ tributæ Epiſtolæ decretales duæ, una ad Theophilum Alex. & altera ad Epiſcopos Africæ.

*† Epiſtolæ duæ aliæ, una ad Deſiderium Viennenſem Epiſcopum, & altera ad fratrem Paracodam Epiſcopum, quas è Bibliotheca Floriacenſi Joannis à Boſco vulgavit Baronius ad A.C. 198. n. 17. ſuſpectas viris eruditis.

Sub Victore habita de Paſchate Concilia varia memorantur apud veteres, ut *Romanum* teſte Euſebio libro V. Hiſt. Eccleſ. c. 22. & libro Pontificali in vita Victoris. Actorum in hoc Concilio nihil exſtat.

Cæſarienſe in Palæſtina. Acta reperias apud Baluzium ex Epiſtola Philippi cujusdam, ſive Theophili potius Alex. (ut ſuſpicatur Michael le Quien in panoplia adverſus ſchiſma Græcorum ſub Altimuræ nomine edita p. 25.) apud Bedam libro de æquinoctio vernali, & apud Bucherium de doctrina temporum p. 469. qui ſcriptoris Epiſtolæ nomen reſtituit ex MS. *Sane acta illa*, inquit Baluzius, *nonnullis illegitima ac ſpuria viſa ſunt, ab aliis & quidem viris eruditiſſimis pro veris ac genuinis recepta.*

Lugdu-

Digitized by Google

Lugdunenſe ab S. Irenæo & Epiſcopis Galliæ celebratum. Epiſtolæ Synodicæ fragmenta recitat Euſebius lib. V. cap. 24. Hiſt. Confer Baluzium p. 6. ſeq.

Ponticum ſub Palma, *Oſroënum*, *Corinthiacum* ſub Bacchyllo, de quibus idem Euſebius lib. V. c. 23.

Epheſinum à Polycrate & Epiſcopis Aſiæ Proconſularis celebratum, ſed reprobatum à Victore, ut legere eſt apud Euſebium lib. V. cap. 24. Fragmentum Synodicæ Polycratis Epiſtolæ, Græce Euſebius, Latine etiam exhibet Hieronymus lib. de viris illuſtribus c. 45. Plura commemorat Labbeus ex libello Synodico ſupra p. 188. ſeq.

A.C. 201. *S. Zephyrino* Papæ tributæ duæ Epiſtolæ decretales.

circa A. 215. *Carthaginienſe I.* Concilium ſub Agrippino Epiſcopo ab Africæ Proconſularis & Numidiæ Epiſcopis de hæreticis rebaptizandis, ad cujus ſententiam provocat S. Cyprianus in Epiſt. 71. ad Quintum, & 73. ad Jubaianum. Meminit & S. Auguſtinus paſſim & Vincentius Lirinenſis lib. 1. Commonitorii cap. 9. Sed ab Eccleſia improbatur hoc Concilium.

†† 217. *Carthaginienſe II.* Concilium ſub eodem Agrippino, in quo ſancitus Canon, *Ne clericus ullam curam tutelamve ſuſciperet.* Meminit S. Cyprianus Epiſtola 66. de Victore &c.

219. *S. Calixto* ſive Calliſto Papæ tributæ Epiſtolæ decretales II.

224. *S. Urbano* tributa Epiſtola decretalis ad omnes Chriſtianos.

†† ad A. 230. Baluzius refert *Alexandrinum* Concilium ſub Demetrio Epiſcopo habitum in cauſa Origenis, quem ſacerdotii honore exuit ob ſui mutilationem. Vide Pamphilum martyrem apud Photium Cod. CXVIII. p. 297. Euſebium lib. 6. c. 8. & 23. Hieronymum lib. de Script. Eccleſ. c. 54. & 62. Rufinus libro 2. invectiv. in Hieron. in cauſa fidei Origenem dicit eſſe damnatum. Ab Heracla Demetrii ſucceſſore pulſum ab Eccleſia, Gennadius lib. de viris illuſtr. c. 33. & Petrus Alexandrinus in Myſtagogia, cujus fragmentum recitat Juſtinianus Imp. in Epiſtola ad Menam.

231. *S. Pontiano* Papæ tributæ Epiſtolæ decretales duæ.

235. *S. Antero* Papæ tributa Epiſtola decretalis unica.

† 235. *Alexandrinum* Concilium ſub Heracla adverſus Ammonium re-

ligionis deſertorem. Meminit Labbeus tom. 1. p. 1564. ex Eutychii Annal.

A.C.235. Concilia *Iconii* & *Synnadis* habita de baptiſmo hæreticorum refert Euſebius VII. 7. Gr. Vide & S. Auguſtinum lib. 3. contra Creſconium Grammaticum c. 3. & Firmilianum Epiſt. ad S. Cyprianum, ubi Synodum collectam fuiſſe refert ex Epiſcopis Phrygiæ, Galatiæ & Ciliciæ adverſus Montaniſtas. Labbeus retulit ad A. 256.

236. *Fabiano* Papæ tributæ decretales III.

† Decreta VIII. ex Gratiano 10. diſt. 19. *Si quis contriſtatus.* 18. VI. quæſt. 1. *Quicunque ſciens.* 26. XXXII. qv. 7. *Neque furioſus.* 3. XXXV. qv. 2. & 3. *De propinquis. Qui propinquam.* 1. XXXV. qv. 6. *Conſanguineos.* 16. de Conſecr. diſt. 2. *Etſi non frequentius.* 1. diſt. 78. *Si quis triginta:* quod Gratianus Bonifacio Papæ tribuit, ceteri collectores Fabiano. Decreta duo ex Codice decretorum, XVI. librorum, lib. 5. c. 7. & 9.

†237. *Romanum* Concilium in quo damnatur *Origenes* à Fabiano Papa, teſtis Rufinus libro 2. invectiv. in Hieron. *Damnatur Origenes à Demetrio Epiſcopo, exceptis Palæſtina, & Arabia, & Phœnices atque Achaja Sacerdotibus: in damnationem ejus conſentit urbs Roma. Ipſa contra hunc cogit Senatum* &c. Hieronymus Epiſt. 65 ad Pammach. & Oceanum: *Ipſe Origenes in Epiſtola, quam ſcribit ad Fabianum Romanæ urbis Epiſcopum, pœnitentiam agit cur talia ſcripſerit* &c. Vide & Euſebium lib. VI. c. 36.

240. *Lambeſitanum* Concilium in Africa ſub Donato Carthag. Epiſcopo, ab Epiſcopis XCIX. adverſus *Privatum* hæreticum, teſte S. Cypriano Epiſt. 55. ad Cornelium Papam.

circa A.243. *Boſtrenum* in Arabia adverſus *Beryllum*, quem Origenes ab errore revocavit. Vide Euſebium VI. 33. Gr. Ex hoc uno Concilio bina facit auctor Synodici ſupra p. 190. 191.

*circa A.245. *Epheſinum* ſive alibi in Aſia Proconſulari contra Noëtum, de quo Baluzius ex Epiphanii hæreſi 57. tom. 1. p. 479.

circa A.250. Concilium *Achaja* contra Valeſiorum ſive Eunuchorum ſectam, de qua Baluzius ex auctore Prædeſtinati lib. 1. c. 37.

†250. vacante ſede, *Romanum* in cauſa lapſorum, à Romano clero & Epiſcopis in urbe reſidentibus. Conferendæ S. Cypriani Epiſtolæ

piſtolæ ad Clerum Rom. Clerique Romani ad Cyprianum & Clerum Carthaginienſem Epiſtolæ.

A.C. 251. *S. Cornelio* Papæ tributæ decretales duæ ad omnes fideles & Rufum Epiſcopum.

† Epiſtola Cornelii Papæ ad Fabium Antiochenum, quam recitat Euſebius VI. 43. Alia ad Lupicinum Epiſcopum Viennenſem, quam ex Bibliotheca Floriacenſi deſcripſit Baronius ad A. C. 255. num. 47. Duæ item ad S. Cyprianum, inter cujus Epiſtolas exſtant cum octo Cypriani ad Cornelium Epiſtolis, & una de Cornelio ad Antonianum.

†† *Romanum I.* Concilium ſub Cornelio Papa, cum Epiſcopis LX. quorum decreto ejectum ex Eccleſia Ναβάτον, hoc eſt Novatianum, refert Georgius Syncellus. Vide & Euſebium VI. 43. ubi Νουάτον vocat, & Hieronymum de viris illuſtr. c. 66. quamvis ibi, cur Italicam Synodum à Romana diſtinguat, nihil cauſæ appareat. Eſt & apud Gratianum 16. XXII. qv. 5. *Honeſtum etiam videtur:* decretum nomine Cornelii Papæ: ſed ut ibi notatum eſt, verius è Capitular. lib. 1. c. LXIII.

Carthaginenſe I. ſub S. Cypriano, de lapſis & adverſus Feliciſſimum ſchiſmaticum. Vide Epiſtolam Cypriani XL. ad plebem, XLII. ad Cornelium, LII. ad Antoninianum, & LIV. & LV. ad Cornelium Papam.

252. *Romanum II.* ſub Cornelio, cum plurimis Epiſcopis, qui decreta Carthaginienſis Concilii comprobarunt, teſte Cypriano Epiſtola 52. ad Antonianum, & 68. de Baſilide & Martiale.

Carthaginienſe II. ſub Cypriano, cujus Synodica eſt Epiſtola Cypriani 54. ad Cornelium. Actum fuit in hoc Concilio etiam de *Privato* Epiſcopo Lambeſitano, ut ipſe docet Cyprianus epiſtola 55. ad Cornelium Papam, ſcripta ſub anni ſequentis initium. Item de *Feliciſſimo* Diacono, ſchiſmatis Carthaginienſis adverſus Cyprianum auctore, ut fidem facit eadem epiſtola. Denique de *Novatiano*, ut Cyprianus idem docet epiſtola 68. de Marciano Arelatenſi, Novatiani fautore, ſcripta poſt biennium ad Stephanum Papam. Conferre juvabit Annales Cyprianicos Joannis Pearſoni.

253. *Antiochenum* ſub Demetriano contra Novatum, memorat vetus Syno-

Digitized by Google

Synodicon ſupra p. 192. Plura Baluzius ex Euſebii VI. 46. & VII. 8.

A.C. 253. *S. Lucio* Papæ tributa decretalis unica.

† Decreta III. ex Gratiano 19. Diſt. LXXXI. *Miniſtri altaris.* 20. Diſt. LXXXI. *Clericus ſolus.* 21. Diſt. LXXXI. *Sed ſi forte,* quod eſt ex Clementis epiſt. 2. ad Jacobum fratrem Domini.

Concilium *Carthaginienſe III.* de infantibus baptizandis: ſub S. Cypriano cujus epiſtola 69. ad Fidum fratrem huc pertinet.

Carthaginienſe IV. adverſus Baſilidem & Martialem, Hiſpaniæ Epiſcopos libellaticos, ſub S. Cypriano, cujus Synodica, Epiſt. 68. ad Felicem &c.

254. *Carthaginienſe I.* de baptiſmo, ſub Cypriano, cujus epiſtola 70. ad Jovianum (Jubajanum) & alios Epiſcopos Numidas exhibetur cum Græca verſione, qualis eſt apud Zonaram & Balſamonem, g) cum verſione Gentiani Herveti recognita.

255. *S. Stephano* Papæ tributæ decretales duæ.

Carthaginienſe II. de baptiſmo, ſub eodem Cypriano & LXX. Epiſcopis Africæ ac Numidiæ. Exſtat epiſtola Cypriani 72. Synodica ad Stephanum Papam. Meminit etiam hujus Concilii in epiſtola 73. ad Jubajanum.

256. *Carthaginienſe III.* de baptizandis hæreticis, ſub eodem Cypriano ex tribus provinciis Africa Proconſulari, Numidia & Mauritania. Hujus Concilii decreta Epiſcoporum LXXXVII. non Latine modo ex Cypriano (p. 229. ſeq. edit. Oxon.) ſed etiam Græce, perturbato ordine, ut apud Zonaram h) occurrunt, exhibentur. Conferendus etiam MS. Codex Bibl. Cæſareæ, de quo Lambecius VIII. p. 439. ſeq.

Romanum Concilium Stephani Papæ adverſus rebaptizantes, cujus meminit Cyprianus epiſt. 74. ad Pompejum, Euſebius VII. 3. Vincentius Lirinenſis & Synodicon vetus ſupra p. 193. Confer Baluzium p. 19.

*† Libellum, *non debere denuo baptizari qui ſemel in nomine Domini noſtri JEſu CHriſti tincti ſunt*, quem Rigaltius ſine nomine auctoris ex codice Remenſi deſcriptum à SIrmondo, in notis ad Cyprianum vulgavit, Labbeus in ſynopſi notat à Codice Vaticano

g) Tom. 1. Synodici magni Beveregiani p. 365.

h) ibid. pag. 368.

Digitized by Google

ticano tribui *Urſino* monacho Afro (de quo Gennadius c. 27. de S. E.) ediditque Tom. 1. Concil. p. 770. ſubjectis pag. 784. Rigaltii notis. Sed Harduinus omiſit.

A. C. 257. *S. Sixto II.* Papæ tributæ duæ decretales epiſtolæ.

† Decreta II. ex Gratiano 15. II. quæſt. 6. *Si quis putaverit*, & 17. III. qu. 6. *Si quis clericus:* quod alii Eleuthero Papæ tribuunt, alii Felici I.

*† *Narbonenſe* in cauſa S. Pauli antiſtitis, incontinentiæ à Diaconis falſo inſimulati, ad hæc tempora refert Labbeus T. 1. p. 825. ex Gregorio Turonenſi lib. 1. Hiſt. c. 30. & auctore vitæ S. Pauli Epiſcopi in parte 2. hiſtoriarum eccleſiæ Gallicanæ, editarum à Franciſco Boſqueto Monſpelienſi Epiſcopo.

Romanum, quo damnatur Noëtus, Sabellius & Valentinus, & quod non ſub Victore ut auctor Synodici veteris c. 20. ſupra p. 191. ſed ſub Sixto II. celebratum Baluzius annotat.

258. *S. Dionyſio* Papæ tributæ decretales epiſtolæ II.

circa A. 260. *Romanum* Concilium in cauſa Dionyſii Alexandrini de Sabellianiſmo accuſati, in hoc concilio abſoluti. Vide S. Athanaſium in epiſtola de ſententia Dionyſii contra Arianos, & in epiſtola de Synodis Arimini & Seleuciæ p. 918. tom. 1. Pariſ. 1627. & S. Baſilium libro de Spiritu ſancto ad Amphilochium capite ult.

circa A. 262. *Concilium in Africa*, in quo ſancitum eſt hæreticos non eſſe rebaptizandos. Teſtis S. Hieronymus in dialogo adverſus Luciferianos: *Conatus eſt*, inquit, *beatus Cyprianus contritos lacus fugere, nec bibere de aqua aliena: & idcirco hæreticorum baptiſma reprobans ad Stephanum tunc Romanæ urbis Epiſcopum ſuper hac re Africanam Synodum direxit: ſed conatus ejus fruſtra fuit. Denique illi ipſi Epiſcopi, qui rebaptizandos hæreticos cum eo ſtatuerant, ad antiquam conſuetudinem revoluti novum emiſere decretum.*

* *Dionyſii* Alexandrini epiſtola canonica i) ad Baſilidem Pentapolitanum in Libya Epiſc. Græce & Latine cum Herveti verſione recognita.

Xx Gre-

i) De aliis Epiſtolæ hujus editionibus, quam Balſamo & Zonaras ſcholiis illuſtrarunt, dixi lib. V. c. 1. p. 264.

* *S.Gregorii* Thavmaturgi, Archiep. Neocæſarienſis, Canones XI. k) Græce & Latine cum interpretatione ejusdem Herveti.

*† Ejusdem Gregorii expoſitio fidei.

Alexandrina duo Concilia à Dionyſio habita memorat vetus Synodicon ſupra p. 192.

circa A. C. 265. *Antiochenum I.* adverſus Paulum Samoſatenum, de quo Theodoretus lib. 2. de hæreticis fabulis o. 8. Gregorium Neocæſarienſem præfuiſſe Synodo refert Maximus in Collatione cum Theodoſio Epiſcopo Cæſareæ Bithyniæ pag. 161. 162. Adi & Leontium Byz. libro III. contra Neſtorium, T. IV. antiqv. Lect. Henrici Caniſii.

*† 268. *Antiochenum II.* Concilium adverſus Paulum Samoſatenum, cui Concilio interfuit Firmilianus Epiſcopus Cæſareæ in Cappadocia. Vide Euſebium VII. 27. Gr. Ex eo Concilio ſcripta eſt epiſtola ad Paulum Samoſatenum, quam cum verſione Turrianus edidit Rom. 1608. recuſam Græce & Lat. tom. 1. auctarii Ducæani, & in tomo XI. Bibliothecæ Patrum Pariſ. Morellianæ, ſubjuncta epiſtola ſive tractatu Dionyſii Alex. adverſus Samoſatenum, una cum Samoſateni quæſtionibus decem & ad eas reſponſionibus ejusdem Dionyſii. Hæc Labbeus tom. 1. p. 843. Græce & Labbe exhibet, ſed in Reg. & ab Harduino ſunt omiſſa.

270. *Antiochenum III.* in quo Paulus Samoſatenus depoſitus, ex cujus epiſtola ſynodica l) ſcripta à Malchione presbytero plura Euſebius VII. 30. Hiſt. Alia etiam nonnulla Leontius lib. 3. contra Neſtorium, & ex eo Baluzius p. 20. ſeq. Libellus conteſtationis cleri CPol. vel Euſebii Laici in Synodo Epheſina propoſitus A. 429. dicit hanc Synodum celebratam eſſe ante annos 160. Epiſcopos adfuiſſe 180. ait Baſilius monachus in eodem Concilio p. 1335. Meminit & vetus Synodicon c. 27. & Eutychius in Annal. p. 396.

270. *S. Felici* Papæ tributæ epiſtolæ decretales III.

† Fra-

k) de his lib. V. hujus Bibl. c. 1. p. 253. & de expoſitione fidei p. 249. ſeq.

l) In hanc Synodicam conferendæ Matthæi Larroquani animadverſiones in Adverſariorum ſacrorum libro & capite primo.

Digitized by Google

† Fragmentum epiſtolæ Felicis ad Maximum Epiſc. & Clericos Alexandriæ, Græce & Latine ex actione 1. Concilii Epheſini & Apologetico S. Cyrilli Alex. pro duodecim capitibus adverſus Orientales epiſcopos.

A.C. 275. *S. Eutychiano* Papæ tributæ epiſtolæ decretales II.

† Decreta VII. apud Gratianum, 91. XI. qv. 3. *Si quis Epiſcopus.* 3. XX. quæſt. 2. *Statuimus ut ſi Abbatiſſa,* (quod potius eſt ex Concil. Pariſ. A. 829. lib. 1. c. 43.) 17. XXII. qv. 1. *Prædicandum eſt,* (quod eſt è Capitularibus Theodulfi c. 26.) 31. XXIII. quæſt. 8. *Si quis membrorum.* 2. XXVIII. qv. 1. *Si quis gentilis,* (quod eſt ex Pœnitentiali Theodori). Ibidem 3. *Simili modo,* (ex eodem Pœnitentiali). 7. XXXV. qv. 6. *Epiſcopus in Synodo.*

† Decretalia III. ex Decreto librorum ſexdecim, lib. XIV. cap. 2. 3. & 10.

277. *Meſopotamicum* Concilium contra *Manetis* hæreſin habitum ſub *Archelao,* Carcharorum Epiſcopo, memorat Synodicon vetus c. 28. ſupra p. 193. Vide, ſi placet, quæ celeberrimus vir Laurentius Zaccagnius ad Acta Archelai cum Manete, quæ Græce & Latine recudi curavi cum aliis aliquot monumentis eodem ſpectantibus in ſpicilegio Patrum ſæculi III. ad calcem tomi ſecundi Operum S. Hippolyti Portuenſis, Hamb. 1718. fol.

283. *S. Gajo* Papæ tributa epiſtola decretalis unica ad Felicem Epiſc.

296. *S. Marcellino* Papæ tributæ decretales II.

303. *Sinueſſanum* Concilium in Campania de Marcellini Papæ, quod in perſecutione Diocletiani thurificaſſet, condemnatione. Labbeus & Harduinus exhibent ex collata inter ſe editione triplici, Crabbi, Surii & Nicolini. Suppoſititium eſſe pugnat Natalis Alex. cui Antonius Pagi contra Baron. & in Propylæo ad Acta Sanctor. Maji Papebrochius, nec non Tillemontius tom. V. memor. p. 613. ſeq. aſſentiuntur.

304. *S. Marcello* Papæ tributæ decretales epiſtolæ II.

† Decretum ex Gratiano 10. XX. qv. 1. *Illud autem ſtatuendum.*

305. Concilium *Cirtenſe* in Numidia, Secundo Tigiſitano præſide, ubi

Traditores Epiſcopi omnes tandem abſoluti ſunt. Exſtant Acta apud S. Auguſtinum III. 26. 27. contra Creſconium. Vide & librum 1. contra Gaudentium c. 27. Librum de unico baptiſmo c. 17. Breviculum collationis diei tertiæ c. 17. Epiſt. 151. & 162. & librum ad Donatiſtas poſt Collat. c. 14. item Optatum lib. 1. Minus bene hanc Synodum Labbeus cum Baronio ad A. 303. retulit. Vide Valeſium ad Euſebii VIII. 2. & D. Thomæ Ittigii τȣ̃ μακαρίτȣ diſſ. de ſchiſmate Donatiſtaram (poſt appendicem de hæreſiarchis) §. 15. ſeq.

A.C. 306. *Petri* Alexandrini Canones XV. m) ex ejus λόγῳ περὶ μετανοίας, Græce & Latine cum Gentiani Herveti verſione recognita.

†† circa A. 308. *Alexandrinum* Concilium ſub Petro, in quo Meletius depoſitus eſt ἐν κοινῇ συνόδῳ τῶν Ἐπισκόπων, inquit Athanaſius in apologia contra Arianos p. 177. novæ editionis. Meminit etiam Patricius Ararſius apud auctorem veteris Synodici ſupra p. 195.

Eliberitanum ſive Illiberitanum XIX. Epiſcoporum n) æra 362. habitum in Andaluſia Hiſpaniæ provincia, Labbeus ad A. 305. Harduinus poſt 313. collocat. Si Joannem Morinum o) audimus, longe antiquius eſt & ante 250. habitum, quoniam poſt certamina cum Novatianis non auſum fuiſſet tam dura adverſus lapſos decernere. Sunt, qui ultra annum 324. deprimunt, cui annus 362. æræ Hiſpanicæ reſpondet: Tillemontius p) contendit pro anno 300. Card. Aguirre pro 303. q) Canones hujus Concilii exſtant LXXXI.

† Sed Labbeus XI. præterea capitula addidit, quæ à Gratiano, Ivone & Burchardo ex Concilio Eliberitano citantur, nec in illis 81. ſe offerunt. Omiſit illa Harduinus, quoniam Cardinalis A-

m) Cum Zonaræ & Balſamonis ſcholiis exſtant in Synodico magno Beveregii T. 2. p. 8.

n) In Pithœi Codice numerus XLIII. occurrit. Sed una ibi computantur XXIV. presbyteri, quorum nomina etiam Harduinus cum nominibus XIX. Epiſcoporum, qui huic Synodo interfuiſſe dicuntur, adſtantibus Diaconibus & omni plebe.

o) Lib. IX. de pœnitentiæ ſacramento c. 19. Ad Morini objectiones reſpondere conantur Albaſpinæus, Natalis Alexander, Aguirre, &c.

p) T. VII. memor. p. 302. & 714.

q) T. II. Concil. Hiſpan. diſſ. 1.

Digitized by Google

Aguirre notat Gratianum & cæteros per errorem ea Eliberitanæ tribuiſſe, quæ petita erant ex Synodo aliqua Helibernenſi, hoc eſt Hibernenſi. Hibernenſium Canonum ſelecta capita in lucem data eſſe à Dacherio tom. IX. ſpicilegii, notavi ſupra pag. 88.

† Ad Eliberitanos Canones, notæ *Garſiæ Loaiſæ* & *Binii.*

*† *Gabr. Albaſpinæi* r) præclaræ obſervationes ad eosdem Canones & eruditus ac locuples *Ferdinandi de Mendoza* commentarius ad Clementem VIII. de confirmando Concilio Illiberitano, diſtributus in libros III. qui prodierat Madrit. 1594. fol.

*† Ejusdem Mendozæ ad Philippum II. Hiſpaniæ Regem epiſtola Hiſpanico idiomate ſcripta pro defenſione & approbatione ejusdem Concilii.

A.C. 309. *S. Euſebio* Papæ ſuppoſitæ epiſtolæ decretales III.

† Decreta III. ex Gratiano 27. XXVII. quæſt. 2. *Deſponſatam,* (quod verius eſt Theodori Cantuarienſis). 46. de Conſecrat. diſt. 1. *Conſulto omnium.* 17. de Conſecr. diſt. 5. *Jejunia in Eccleſia.* Quartum ex Codice quinque librorum, lib. 1. c. 41. *Oportet Epiſcopum moderatis epulis contentum eſſe* &c.

311. *S. Melchiadi* ſive *Miltiadi* Papæ tributa epiſtola.

Carthaginienſe Conciliabulum LXX. Epiſcoporum *Donatiſtarum,* in quo Lucilla fœmina potentiſſima procurante, abſens damnatus eſt Cæcilianus Carthag. Epiſcopus tanquam Traditor: & Majorinus in ipſius locum ſuffectus. De eo vide Optatum lib. 1. & Auguſtinum in breviculo collationis c. 14. & in epiſtola 162. & in epiſtola 162. & in libro ad Donatiſtas poſt Collationem c. 3. & in Concilio Cirtenſi II. A. 412. p. 1204. A. Tom. 1. Harduin.

† *Conſtantini* Magni Epiſtola ad Cæcilianum & alia ad Anulinum, ex Euſebii X. 6. 7.

Anulini Proconſulis Africæ ad Conſtantinum epiſtola ex Collat. Carthag.

X x 3

r) Albaſpinæi hominis ex mera (ut ait Mericus Caſaubonus ad Optatum p. 33.) quantus erat antiquitate compoſiti, notæ in omnes Eliberinos, & in varios aliorum quorundam Conciliorum Canones prodierunt cum ejus libris duobus Obſervationum Eccleſiaſticarum Pariſ. 1623. deinde recuſæ Helmſtad. 1672. 4. curante B. D. Gebhardo Theodoro Meiero.

Carthag. cognitionis III. c. 216. & 220. tom. 1. Harduin. p. 1175.

†Libellus à *Donatiſtis* oblatus Imperatori contra Cæcilianum, ex Auguſtini Epiſt. LXVIII. num. 2.

Circiter menſem Junium Conſtantinus Imp. Cæcilianum & Donatiſtas Romæ jubet adeſſe ad VI. Nonas Octobr. Quod cum illi facturos ſe promiſiſſent, de ea re Anulinus Imperatorem certiorem facit. Hujus rei mentio in Collatione Carthag. cognitione 3. c. 318. & apud Auguſtinum in breviculo collat. apud Baluz. p. 326. Concil.

A.C. 312. Interciderunt acta *Concilii Carthaginienſis*, in quo Cæcilianus abſolutus eſt, ut videtur: ſive ut Gratus Carthaginienſis ait in Concilio A. 348. *traditio damnata cum rebaptizatione multis Conciliis à patribus noſtris.*

313. *Romanum* Concilium ſub Melchiade, Epiſcoporum XIX. ſexto Nonas Octob. Ibi Cæcilianus abſolvitur, Donatiſtæ damnantur. Acta recitat & res geſtas narrat Optatus libro I. Vide & Auguſtinum Epiſt. 162. & in libro ad Donatiſtas poſt Collation. cap. 23. Et vetus Synodicon cap. 29. ſupra pag. 194.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS II.

314. Excerpta, quæ incerta fide feruntur ex ſynodalibus geſtis *Silveſtri I.* Papæ, & Canones ſive Conſtitutiones viginti, ex duplici editione. Hos Canones pridem rejecit Hincmarus.

Arelatenſe I. Concilium DC. Epiſcoporum in Cæciliani Carthag. & Donatiſtarum cauſa, vide Synodicon vetus c. 30. ſupra pag. 194.

Epiſtola Conſtantini Imp. ad Ælafium (Ablavium) vicarium Africæ. Incipit, *jam quidem antehac.*

Conſtantini ad Chreſtum Epiſcopum Syracuſ. ex Euſebii X. 5. hiſt. cum Sirmondi verſione.

Synodi Arelat. Epiſtola ad Silveſtrum Papam, eique ſubjecti octo Canones.

Canones Arelatenſes XXII. ſub S. Marino Epiſcopo, cum ſubſcriptionibus Epiſcopor.

Con-

Conſtantini Epiſtola de Donatiſtarum appellatione à Concilio ad Imp. Incipit: *Æterna & religioſa.* Ex appendice ad Optatum & MS. Codice Pithœi.

*† Notæ Binii, Sirmondi etiam auctiores, Gabr. Albaſpinæi & Frontonis Ducæi.

† Appendicis loco præter epiſtolam Cæciliani ad Felicem ex Baronio ad A. 314. n. 22. & Conſtantini ad Probianum ex Auguſtini Epiſt. 98. & Baronio ad A. 314. n. 14. quæ etiam in Regia Conciliorum edit. leguntur. Labbeus præterea ex appendice Optati adjunxit 1) Epiſtolam Conſtantini ad Epiſcopos partis Donati de cauſa Cæciliani. 2) Ejusd. ad Celſum Vicarium Africæ. 3) Præfectorum Petronii, Anniani & Juliani ad eundem Celſum. 4) Conſtantini ad Epiſcopos per Africam & plebem Eccleſiæ Catholicæ. 5) Ejusd. ad Epiſcopos baſilicam aliam ſibi petentes poſt priorem ab hæreticis occupatam.

*† Geſta quibus conſtat Traditorem Silvanum, à quo ordinatus eſt Majorinus. Ex eadem ad Optatum appendice. Illa non ad A. 306. cum Baronio, ſed ad A. 320. referenda eſſe Labbeus contendit.

*† Purgatio Cæciliani & Felicis Epiſcopi Aptungitani ſive Autumnitani, qui Cæcilianum ordinavit. Geſta hæc coram Æliano Proconſule A. 314. Confer Baluzii Miſc. tom. 2. p. 81.

A.C. 314. *Ancyrani* in Galatia Concilii Canones XXV. Græce cum Gentiani Herveti verſione. Iidem Latine ex interpretatione Dionyſii Exigui, & ex tertia Iſidori Mercatoris, cum ſubſcriptione Epiſcoporum XVIII.

† Capitula duo Ancyrani Concilii ex Decreto ſexdecim librorum, lib. 6. c. 6. & 7.

Neocaſarienſis Concilii Canones XIV. cum Epiſcoporum ſubſcriptionibus & triplici ſimiliter Latina verſione. Utrumque hoc Concilium probavit Leo IV. d. 20. c. de libellis. De utroque etiam vetus Synodicon cap. 31. & 32. ſupra pag. 194. ſeq. Utrumque cum Græcorum ſcholiis, notisque eruditis vulgavit Beveregius in magno Synodico.

320. *Romanum* Concilium præſente Conſtantino cum Epiſcopis LXXV. Judæorum vero Sacerdotibus CCXX. & XII. Scribis,

bis, quos Iſſaſchar Pontifex miſit, altercandi gratia *an Lex Judæorum, Legi novæ debeat anteferri*, inquit Theodoricus Vrie in hiſtoria Concilii Conſtantienſis p. 92. Vide & ſcriptum Hadriani Papæ ad Carolum Regem pro Synodo Nicæna ſecunda T. 4. Harduin. p. 797. & Concilium Baſileenſe T. 8. p. 1331.

A.C. 320. a) Labbei, ſed Harduin. 372. *Laodiceni* in Lydia ſive Phrygia Pacatiana, ſub Theodoſio ſive Theodoto Epiſcopo b) habiti, Concilii Canones LX. Græce cum verſione Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris. Apud Labbeum addita etiam Herveti verſio, notæque Binii & in can. 2. Albaſpinæi. Hujus Concilii Canones etiam ſcholiis Balſamonis, Zonaræ & Alexii Ariſteni explicati exhibentur à Beveregio tom. 1. magni Synodici p. 553. qui & ipſe eruditis eos notis illuſtravit. Exſtant etiam cum commentario Wolfgangi Gundlingii & triplici verſione Dionyſii, Iſidori & Herveti, ſeparatim excuſi Norimbergæ 1674. 8. Vide Acta Eruditorum illius anni p. 415.

† De Primitiva Eccleſia & munificentia Conſtantini, qui tractatus falſo vocatur Melchiadis epiſtola, cum auctor prodat ſe ſcripſiſſe poſt Concilium Chalcedonenſe. Incipit: *Nemo, qui divinas Scripturas legit*; p. 1528. Adde, quæ idem Labbeus p. 1409. ſeq. ex libello de munificentia Conſtantini.

† Edictum ſive *Donatio Conſtantini Magni*, Latine ex Bartholomæi Picernatis de Monte arduo verſione ſive interpolatione ad Julium II. (quam Ortuinus à Graes ſive Gratius, Daventrienſis

a) Labbeus & ante eum Binius Baronium ſecuti, Laodicenum Concilium ante Nicænum collocant. Sed rectius Petrus de Marca III. 3. de Concordia Sacerdotii & Imperii, Tillemontius T. 6. memor. p. 597. Harduinus, Pagius, Beveregius, Caveus aliique longe poſterius faciunt, & poſt annum 360. vel 370. collocant, licet in anno ipſo differunt. Certe in plena Eccleſiæ pace conditos perſpicuum eſt, atque ut jam Harduino animadverſum, in veteribus Collectionibus Canonum Laodicenſes poſt Gangrenſes & Antiochenos collocantur. Poſt Sardicenſe Concilium a Matthæo Blaſtare & aliis antiquis: ab Alexio Ariſteno in ſcholiis ad Can. 6. poſt annum 371. quo Baſilius Magnus in communionem admiſiſſe Valentem Auguſtum ab eruditis plerisque proditur. A Joanne Antiocheno proxime ante CPolitanam Oecumenicam Synodum. Sit etiam à Synodo Trullana, Photio, aliisque.

b) Philoſ. opus VIII. 4.

Digitized by Google

enſis presb. in faſciculo rerum expetendarum & fugiendarum ediderat Coloniæ 1535. fol.) cum Græcis, quæ Labbeus addidit ex Theodoro Balſamone c) ad cap. 1. tit. 8. Nomocanonis Photiani fragmentis. *Donationem Conſtantini*, inquit Harduinus, *tametſi hanc Iſidorus in ſua collectione exhibet, idcirco prætermiſimus, quod eſt prorſus aliena ab hujus operis titulo & inſtituto noſtro. Magna ex parte deſcribitur in Epiſtola 1. Leonis IX. tomo VI. p. 934. 935. 936.* De hac donatione ejusque variis editionibus & ſubleſta fide plura dixi Volum. VI. hujus Bibliothecæ p. 4. ſeq. quibus adde, quod noviſſime ampliſſimus vir & meritiſſimus de bono publico Jo. Chriſtianus Lunigius eam exhibuit in continuatione Spicilegii Eccleſiaſtici p. 153. ſubjunctis usque ad p. 204. aliis aliorum Impp. & Principum diplomatibus, donationes & privilegia Romanæ ſedi aſſerentibus. Confer Jac. Gretſerum de Imperatorum, Regum ac Principum Chriſtianorum in Sedem Apoſtolicam munificentia, Ingolſtad. 1610. 4. Jo. Davidem Kœlerum de donatione Mathildina Pontifici Romano facta, Altdorf. 1715. 4. &c.

A.C. 320. *Romanum* Concilium II. ſub Sylveſtro, quod *generale* Gratianus appellat, Iſidorus Mercator *excerpta ex Synodalibus geſtis S. Silveſtri.* Actio prima hujus Concilii habet Canones decem, ſecunda Canones viginti.

TOMUS II. LABBEI.

321. *Alexandrinum* Concilium, quo damnatus eſt Arius. Epiſtola Synodica Alexandri Alexandrini ad Alexandrum Byz. ex Theodoreti lib. 1. c. 4. cum recognita Chriſtophorſoni verſione.

†† *Alexandrinum* Presbyterorum Alexandriæ & Mareotæ. Habitam ad illos ab Alexandro allocutionem Harduinus exhibet ex Codice Regio 2417. Græce cum Latina verſione pag. 310.

325. NICÆNUM Concilium I. Oecumenicum, poſt præfationem ex Iſidori Collectione, *fidem Nicanam* ſive *Symbolum* & Epiſcoporum,

c) Tom. 1. Bibl. Juris Canonici Juſtellianæ p. 929.

Digitized by Google

porum, qui interfuere, nomina (apud Harduinum ex duplici recenſione, una Labbeana, & altera multum diverſa ex MSS.) *Canones XX.* cum verſione Dionyſii Exigui, Iſidori & Rufini, apud Labbeum etiam recentis ſcriptoris Herveti. Et quinta verſio vetus ex Petri Pithœi enitione apud Harduinum pag. 430. & ſexta p. 1245.

†† Joſephi Ægyptii Presbyteri (circa A. C. 1398.) paraphraſis eorundem Canonum Latine: ex Arabico verſa à Guil. Beveregio, qui eandem in magno Synodico ad tomi prioris calcem Arabice & Latine edidit, Canonesque Nicænos notis nec non Balſamonis, Zonaræ & Alexii Ariſteni ſcholiis Græcis illuſtratos vulgavit Græce & Latine. Oxon. 1672. fol.

Synodo Nicænæ tributa epiſtola ad Silveſtrum Papam cum Silveſtri reſponſione, Latine. Suppoſita utraque, quam Surius primus edidit ex MS. Bibl. Prædicatorum Colon. Baronius ex collectione Creſconiana.

Gelaſii Actorum Concilii Nicæni libri III. Græce & Latine.

Canones pro Nicænis venditati LXXX. ex Arabico converſi Latine, ex Franciſci Turriani S. J. recognitione.

* Canones LXXXIV. ex Arabico verſi ab Abrahamo Ecchellenſi.

* Iisdem SS. Patribus CCCXVIII. Nicææ congregatis tributa decreta & Conſtitutiones XV. de monachis & anachoretis.

* Aliæ variæ XIX. Eccleſiaſticæ Conſtitutiones ſub eorundem SS. Patrum nomine venditatæ, eodem Ecchellenſi interprete.

* Alia ſtatuta XXV. iisdem adſcripta Nicænis Patribus, decerpta ex quatuor Regum ad Conſtantium libris.

* Concilii Nicæni præfatio ex Arabicis Orientalium Codicibus, Ecchellenſi interprete.

†* Abrahami Ecchellenſis, Maronitæ è Libano, diſſertatio de auctoritate Canonum & Conſtitutionum Nicænæ primæ Synodi à ſe ex Arabico Latine verſorum, & in eosdem notæ.

Hiſtoriam Concilii Nicæni, obſervationibus maxime recentiorum ſcriptorum illuſtratam, accurato ſtudio compoſuit Doctor meus ὁ μακαρίτης, *Thomas Ittigius*, cujus Lectionibus A. 1692. cum eam Lipſiæ in patria mea traderet, magno cum fructu

fructu intereſſe me memini. Illam poſt B. Viri obitum d) in lucem edidit atque annotationibus auxit V. C. Chriſtianus Ludovici, Lipſiæ 1712. 4. In ea hiſtoria cum notitia inſignis de ſcriptoribus Actorum hujus Concilii, de Symbolo, Canonumque numero & fide exſtet, eam hoc loco additis obſervatis meis lectori repræſentare oportunum duxi.

Non dubitat *Papebrochius* in vita S. Athanaſii c. 2. T. 1. Act. Sanctor. Maji p. 191. quin hic Athanaſius in Libello Synodico, cujus *Socrates* lib. 1. cap. 13. meminit, integram Concilii Nicæni Hiſtoriam expoſuerit, uti de Ariminenſi & Seleucienſi egit ſingulari libro, qui etiamnum extat. Illius vero operis jactura, ipſo judice ſuppleri poſſet, ſi adhuc ſupereſſet *Dalmatii* e) liber de dictis, factis & ſtatutis Patrum Concilii Nicæni, quo in compilanda Concilii Nicæni hiſtoria Gelaſius uſus eſt. Idem Papebrochius ſuſpicatur, hunc Dalmatium cum ſuo Epiſcopo Theona non minus, quam Athanaſius, cum Alexandro ad Concilium Nicænum veniſſe, quod eadem facilitate, qua affirmatur, negari poterit.

Quod Acta Concilii Nicæni etiamnum Conſtantinopoli ſerventur, ex relatione Sacerdotis cujusdam Græci ad Jacobum Goarum facta colligere videtur *Franciſcus Combefiſius* tomo II. Auctarii novi Bibliothecæ Patrum pag. 570. Eundem Theſaurum Alexandriæ latere, non dubitavit *Franciſcus Turrianus*, qui in Præfatione ad Canones Concilii Nicæni, ex Arabica lingua in Latinam converſos, ſcribit Codicem Patriarchæ Alexandrini, ex quo Baptiſta Romanus canones deſcripſit, etiam acta Concilii Nicæni continuiſſe. Nec defuerunt, ut *Baronius* ad A. C. 325. n. 62. teſtatur, qui in Arabia hæc acta extare ſibi perſvaſerunt, quæ etiam apud Armenios reperiri credidit *Gregorius X.* quippe qui, cum Armenios ad Concilium Lugdunenſe invitaret, a Rege, nec non a Catholico, ſeu Archiepiſcopo Armeniorum poſtulavit, ut integra Nicænæ Synodi ſcripta ad ſe mitterent, cujus argumenti litteras etiam ad Hieroſolymitanum Patriarcham & Anteradenſem Epiſcopum direxit, ut refert *Odoricus Raynaldus* tomo XIV. annalium, A. C. 1273. n. 4. Valde autem vereor, ne ſi in prædictis urbibus & regionibus genuina Nicæni Concilii acta inquirantur, pro Junone nubes

d) diem obiit Lipſiæ A. 1710. 14. April.

e) De Dalmatio hoc, quem ex Monacho Epiſcopum ſibi delegerant Cyziceni, mentio apud Socratem VII. 28. Tripartitam XII. 3. Nicephorum XIV. 29.

bes, aut pro theſauro carbones inveniantur. Similiter, quod attinet ad illud Concilii Nicæni exemplar, quod neſcio quis Frater Joannes cum Marco Epheſio diſputans in Synodo Florentina ſeſſione XX. tom. 9. Harduin. p. 235. ſolum illibatum ait evaſiſſe à corruptelis Arianorum, proptereaque in patriarchio Romano ſervari acta integra Græce & Latine, ſigillis obſignata & ſubſcriptionibus Patrum Nicænorum. *Na*, inquit Dallæus, p. 19. libri de uſu Patrum, *oportet revera arctiſſime obſeratum & obſignatum fuiſſe, cujus in re tanti momenti, ne tribus quidem Pontificibus Romanis Zoſimo, Bonifacio & Celeſtino copia facta eſt - - - quod argumento invicto eſt, exquiſiti iſtius voluminis ſigilla nunquam aperta aut reſerata alibi fuiſſe, niſi in fraterculi illius cerebro* &c.

Sunt qui acta Concilii hodie quidem ſupereſſe negant, ea tamen olim in hominum oculis & manibus fuiſſe minime inficiantur; in quorum numero *Seldenus*, qui in Commentario ad Eutychii Origenes Alexandrinas p. 86. ante multa abhinc ſecula Nicæni Concilii acta periiſſe putat; & *Baronius*, qui A. C. 325. n. 62. jam pridem Arianorum malitia f) & temporum injuria hæc acta evanuiſſe dolet, quæ accuratisſime ſcripta fuiſſe *Athanaſii* teſtimonio probat, quod in ejusdem libro de Synodis legitur, tomo 1. p. 873. Verum etſi in Latina Athanaſii verſione actorum à Patribus Nicænis accurate ſcriptorum mentio injiciatur, in Græco tamen textu de actis nihil legitur, ut notavit *Valeſius* in Annotationibus ad libr. 3. Euſebii de vita Conſtantini cap. 14. quo loco Euſebius tradit, Patres Nicænos, quæ in commune placuerunt, ſcriptis mandaſſe & ſubſcriptione ſua roboraſſe. Ex quo Euſebii loco Valeſius l. c. & cum ipſo *Antonius Pagi* in Critica Baroniana n. 16. edit. vero Pariſ. num. 23. concludunt, nulla acta præter fidei formulam & Canones & Epiſtolam Synodicam in Concilio Nicæno literarum monumentis conſignata fuiſſe, quam ſententiam ex Athanaſii epiſtola de decretis Synodi Nicænæ confirmant.

Equidem haud deſunt, qui præter Symbolum, Canones & epiſtolam Synodicam, cætera quoque Nicæni Concilii geſta literis excepta fuiſſe commemorant, ut autor præfationis ad Codicem Conciliorum Arabicum, apud *Seldenum* in Commentario ad Eutych. p. 78. qui acta & diſputationes

f) Perſuaſum hoc etiam Godfrido Hermantio præf. ad vitam S. Athanaſii, Gallice editam Pariſ. 1671. 4. in cujus libro ſecundo non indiligenter Concilii Nicæni hiſtoriam perſequitur, ſicut & Tillemontius tom. VI. memoriarum Hiſt. Eccleſ. p. 634. ſeq. edit. Pariſ. 1704. 4.

nes Concilii Nicæni 40. libros occupaſſe ſcribit. Verum autor iſte fidem non magis meretur, quam *Iſidorus Mercator* ſeu *Peccator* in præfatione ad Collectionem Conciliorum a ſe adornatam, in qua dicit, ſe a fratribus quibusdam cognoviſſe, quod Orientales g) teſtentur, ſe vidiſſe Concilium Nicænum habens potiorem quam quatuor Evangeliorum magnitudinem &c. Neque pluris æſtimandum *Poſſevini* teſtimonium, qui in Apparatu tomo 2. pag. 137. narrat, quod Ambroſius Camaldulenſis in Bibliotheca Archiepiſcopatus Ravennatis Concilium Nicænum viderit. Nam in Hodœporico Ambroſii Camaldulenſis p. 50. hoc tantum dicitur, quod fidem Concilii Nicæni, membranis purpureis & aureis literis inſcriptam, h) Ravennæ legerit. Et veteres nonnulli, qui actorum Concilii Nicæni meminerunt, Symbolum vel Canones Concilii Nicæni intelligunt. *Balſamon* autem, cum in explicatione Canonis I. Antiocheni p. 811. ad acta Concilii Nicæni a Canonibus diſtincta provocat, ad epiſtolam ſynodicam reſpexit. Cæterum etſi in ipſo Concilio nulla ferme rerum in eo geſtarum acta confecta fuerint, Euſebius tamen, Athanaſius & alii, qui huic Concilio interfuerunt, præcipua acta hujus Synodi & dictis & ſcriptis retulerunt, unde eorum notitia ad poſteros propagata fuit. Atque hinc nonnulli, longo poſt Concilium Nicænum tempore, ex diverſis variorum auctorum ſcriptis, veris pariter & falſis, qui ſucceſſu temporis, ut fieri ſolet, admiſti ſunt, rumoribus, acta Synodi Nicænæ concinnarunt, & quandoque propriis figmentis auctiora reddiderunt.

Inter primos, qui ex inſtituto acta Concilii Nicæni collegerunt, fuit *Gelaſius Cyzicenus*, i) Cæſareæ in Palæſtina Epiſcopus, qui tres libros elaboravit a Photio in Bibliotheca cap. 15. brevius & 88. 89. diligentius recenſitos. Depromſit autem Gelaſius hanc Hiſtoriam circa A. C. 476. a ſe concinnatam ex Euſebio aliisque ſcriptoribus, & imprimis ex mem-

 bra-

g) Videntur Orientales iſti non de alio opere loqui, quam de Gelaſii Actis Concilii Nicæni, Photio etiam inſpectis, de quibus infra.

h) Hodie nihil tale Ravennæ reperiri teſtatus eſt Mabillonius tom. I. Muſei Ital. p. 39.

i) De hujus opere dixi Volum. VIII. p. 371. ſeq. Præter Photium meminit hujus Gelaſiani operis Nicetas Choniates lib. V. theſauri O. F. cap. 6. & Johannes Cypariſſiota decad. 3. c. 4. & decad. 10. cap. 2. In MStis quibusdam, Gelaſii nomen non eſt additum: itaque Balforeus ſine nomine auctoris edere voluit, quod ex alio Codice & Photio reſtituit Morellus.

branis Joannis Presbyteri & Dalmatii Cyziceni, k) ut ipſe in præfatione teſtatur. Græce & Latine cum notis ſuis hoc Gelaſii opus edidit Pariſiis apud Federicum Morellum 1599. 8. *Robertus Balforeus* Scotus. Poſtea etiam *Commelinus* Heidelbergæ 1604. fol. Gelaſiana iſta Concilii Nicæni acta, cum Balforei verſione ſeparatim ſubjuncta, vulgavit. In qua editione prior Pariſienſis editio neutiquam diſſimulatur. Unde neſcio, quid ſibi velit *Poſſevinus*, cum in Apparatu tomo II. p. 137. Catholicos ſcire cupit, quod Gelaſius ex officina Commeliniana pro re plane nova venditatus & prolatus fuerit. Idem Gelaſii opuſculum *Binius* in poſteriori Conciliorum editione tom. 1. atque edit. Regiæ curatores tom. 2. & *Labbeus* tom. 2. *Harduinus* tom. 1. inſeruerunt, quod & ante Binium cæteroſque *Romani Conciliorum generalium editores* A. C. 1608. fecerunt, qui in præfatione ſua l) multorum errorum Gelaſium poſtulant. Verum errores illos tanti momenti non eſſe, judicat *Dorſcheus* in Exercitatione ad diatypoſin Concilii Nicæni p. 85. & ſeq. ubi & multa aliorum de Gelaſio judicia adducit. Tres Codices MSS. Vaticanum, Noalianum & Petri Stellæ laudat Jo. Andreas Boſius in diſſ. ad locum Joſephi de Chriſto p. 42. quem vide etiam p. 53. Cæterum cum in Hiſtoria Concilii Nicæni, quam Gelaſius ſcripſit, non amplius compareant, quæ de baptiſmo Conſtantini Photius apud Gelaſium ſe legiſſe dicit, non levis apud nonnullos oritur ſuſpicio, quod primi editores ſubtracto per fraudem libro III. tantum epiſtolas quasdam Conſtantini, quæ totum librum tertium occupant, ſubſtituerint, ne ſententia eorum, qui Conſtantinum Romæ à Sylveſtro baptizatum dicunt, Gelaſii autoritate premeretur, qua de re videatur *Cave* in Hiſt. Liter. p. 366. & *Voſſius* de Hiſtoricis Græcis lib. 2. c. 21. qui, etſi ſe Gelaſii librum cum notis ſuis & Latina verſione ſoceri ſui Franciſci Junii editurum ibidem pollicitus fuerit, promisſis tamen ſtare fuit impeditus. Conferantur præterea de Gelaſio *Labbeus* de Scriptoribus Eccleſ. tom. 1. pag. 339. *Natalis Alex.*

k) Verba Gelaſii ſunt: Πάντα τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐναρέτῳ καὶ ἁγίᾳ συνόδῳ λεχθέντα τε καὶ πραχθέντα καὶ διατυπωθέντα πάλαι τε καὶ πρόπαλαι ἀναγνοὺς, ἔτι ἐν τῇ πατρῴᾳ οἰκίᾳ διάγων εὑρηκὼς αὐτὰ ἐν βίβλῳ ἀρχαιοτάτῃ ἐγγεγραμμένα, ἐν μεμβράναις ἅπαντα ἀπαραλείπτως ἐχούσης, γενομένης μὲν τοῦ θείου καὶ ἀοιδίμου ΔΑΛΜΑΤΙΟΥ, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου γενομένου τῆς ἁγίας καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας τῆς τῶν Κυζικηνῶν λαμπρᾶς μητροπόλεως. De hoc Dalmatio ſupra p. 355.

l) Hanc in edit. Regia & Labbei repetitam, ut alia plurima haud probando conſilio, omiſit Harduinus.

Digitized by Google

Alex. Sec. IV. diſſ. 13. p. 220. ſeq. diſſ. 17. pag. 246. *Joh. Launojus* Part. 8. Epiſtolarum, epiſt. I. pag. 696. & ſeq. ubi & Gelaſium incertæ ætatis ſcriptorem eſſe dicit, & magnam in rebus Eccleſiaſticis ignorantiam ipſi tribuit. Analyſis librorum Gelaſii in recentiore medullæ Patrum Abrahami Sculteti editione occurrit, quæ in priore deſideratur. Idem Scultetus libro 2. Exerc. Evangelic. c. 16. vetuſtisſimi Codicis actorum Synodi Nicænæ meminit, monſtrati A. 1576. Baroni à Dhona, Viennæ à Joanne Sambuco, in quo viceſimo primo loco ſe ſubſcripſerit: Ἰωάννης Ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν, λήγατος τοῦ Ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης.

Gelaſio jungimus auctorem libri, qui inſcriptus fuit: Πολιτεία τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν Μητροφάνους καὶ Ἀλεξάνδρου. *Politia Sanctorum Patrum Metrophanis & Alexandri.* Quantum enim ex *Photio* conſtat, qui in Bibliotheca ſua Cod. 256. opus hoc excerpſit, Nicæni inprimis Concilii Hiſtoriam, & quæ Concilium Nicænum præceſſerunt & conſequuta ſunt, auctor ille enarravit; qui etſi ſe Conſtantino Magno coævum aſſerat, longe tamen recentior m) videtur. Plane autem cum hoc auctore, quem Photius excerpſit, convenit auctor actorum à Combefiſio in Auctario novo Bibliothecæ Patrum Part. II. p. 573. Græce & Latine ex Codice Regio & Seguieriano n) vulgatus. Titulus eſt: Τὰ πραχθέντα ἐν Νικαίᾳ παρὰ τῆς Συνόδου ἐπὶ καθαιρέσει Ἀρείου. Incipit: Ἐννεακαιδεκάτῳ ἔτει τῆς Διοκλητιανοῦ βασιλείας, Latine ediderat *Lipomannus* tom. VI. p. 119. b. & *Surius* ad 10. Jul. Hoc ſcriptum in Auctario Combefiſii proxime antecedit *Gregorii Cæſarienſis*, in Cappadocia Presbyteri, Oratio in Patres Nicænos, quam cum hactenus Latine tantum ab eodem Lipomanno tomo VI. & Surio in Vitis Sanctorum ad 10. Jul. edita fuiſſet, Combefiſius una cum emendata Lipomanni verſione Græce ex Codice Regiæ in Gallia Bibliothecæ in lucem publicam emiſit. Incipit: Πείθεσθαι τοῖς ἡγουμένοις. In Pentecoſtario p. 321. Græca Eccleſia memoriam Patrum Nicænorum ſolenniter celebrat Dominica ſexta poſt Paſcha, quæ eſt ἡ κυριακὴ τῶν τιη΄ ἁγίων πατέρων, ut in Typico Sabæ p. 94. Ægyptii autem 5. Nov. Vide Acta Sanctor. T. 2. Febr. p. 639.

Gelaſii Cyz. tunc adhuc inediti MSto Codice Vaticano uſus *Alphonſus Piſanus*, S. J. Toletanus, de actis Concilii Nicæni quatuor libros conſcripſit

m) Vide hoc probantem Tillemontium tom. 7. memor. p. 657.

n) Vide Catalogum Bibl. Coisliniana p. 182.

ſcripſit Dillingæ 1572.* & auctius Coloniæ 1581. 1591. 8. editos, eosdem primo Conciliorum Venetiis 1585. vulgatorum tomo inſeruit *Nicolinus*, cujus exemplum *Binius* quoque imitatus eſt. Verum Romani Conciliorum generalium editores, cum Gelaſium exhibeant, hæc Piſani acta omiſerunt, quæ etiam nec in Regia Conciliorum Collectione, nec in Labbeana aut Harduiniana comparent. Docuit autem Piſanus (qui A. 1598. deinde diem obiit) his libris, non quale fuerit Nicænum Concilium, ſed quale ad ſenſum & palatum Jeſuitarum eſſe debuerit, ut judicat *Edmundus Richerius* in Hiſtoria Conciliorum generalium lib. 1. c. 2. theſ. 22. p. 80. Cum quo etiam *Launojus* Part. 8. epiſt. 1. p. 699. & ſeq. conferri poterit, ubi Opus hoc bonis maliſque artibus mixtum in lucem prodiiſſe ſcribit. Eodem ſeculo tabulas naufragii Nicæni à *Guilelmo Lindano* collectas, in quibus aurea Sanctorum Canonum & actorum Nicænorum ramenta repræſentari perhibentur, memorat *Poſſevinus* in Apparatu tomo I. p. 707. & tomo II. p. 137. Quales autem ſint iſtæ ſive tabulæ ſive fabulæ, dicere non poſſum, cum ad manus meas hactenus nondum venerint. Italice Hiſtoriam Concilii Nicæni tradidit *Thomas Caccini*, Lucæ 1637. 4. Gallicè *Anonymus* quidam auctor Pariſ. & deinde in Belgio A. 1692. 4. o) reliquorum etiam Conciliorum generalium Hiſtoriam editurus. E noſtris de Concilio Nicæno prolixe egere B. D. *Jo. Georgius Dorſcheus* in Exercitatione ad Diatypoſin p) Concilii Nicæni de S. Cœna, Argentorat. 1681. 4. Cui præmiſit, quæ ad integram Concilii Hiſtoriam pertinent. D. *Jo. Guil. Baierus* in diſſ. Hiſtorico-Theologica de Concilii Nicæni auctoritate atque integritate contra Chriſtophorum Sandium, Jen. 1691. 4. D. *Jo. Fechtius* (reſpondente Adolpho Gideone Bartholdo) in diſſ. de innocentia Concilii Nicæni, contra Godfridum Arnoldum & Obſervationes Hallenſes T. 2. Obſerv. 8. Roſtoch. 1710. 4. Huic jungi poſſunt *Joachimi Camerarii* Hiſtoria Synodi Nicænæ, & ſeorſim Lipſ. 1543. 1552. 1560. 8. & cum Chronologia Nicephori CPol. Baſil. 1561. fol. impreſſa. D. *Balthaſaris Menzeri* diſſertatio de Concilii Ni-

* Perperam in B. Ittigii libro poſtumo excuſum 1512.

o) Acta Erud. 1692. p. 457. Cæterum memoriæ lapſu Rev. Abbas D. Jo. Andreas Schmidius T. 2. Sagittarianæ Introductionis in Hiſt. Eccleſ. pag. 1230. tradit Synodi Nicænæ acta libris IV. edita eſſe Ingolſtadii A. 1576. à *Theodoro Peltano*. Nam Epheſinæ non Nicænæ Synodi acta Peltanus vulgavit. Sed parum humanum fuerit hoc vitio dare Viro præſtantiſſimo, qui tam multa etiam de Conciliis recte & utiliter in ſtudioſorum hominum uſus annotavit.

p) Apud Gelaſium lib. 2. c. 31. Hiſt. Concil. Nicæni eſt quinta.

Digitized by Google

Nicæni auctoritate & integritate, ſub D. *Sebaſt. Niemanni* præſidio Jenæ habita, recuſaque Gieſſæ 1652. 4. ſubjungitur *Jo. Jacobi Mülleri*, Theologi poſtea Auguſtani, Exercitatio de Collatione ſive ſyncriſi Concilii Nicæni cum Tridentino, ſub D. *Joh. Conradi Dannhaueri* præſidio Argentorati A. 1661. ventilata.

Symbolum, quod Apoſtolicum vulgo appellatur, à Nicænis Patribus compoſitum fuiſſe, Laurentius Valla ab inquiſitore hæreticæ pravitatis, quid de Symbolo Apoſtol. ſentiret, rogatus, reſpondere non dubitavit, multis rationibus id probaturus, niſi inquiſitor non probandi, ſed abnegandi & revocandi jam tempus eſſe regeſſiſſet, ut ipſe Valla in Calumnia Theologica ſibi intentata pag. antepenultima teſtatur. Et *Eraſmus* in Apologia ad 24. libros Alberti Pii, Carporum Comitis, quæ tom. IX. operum Eraſmi legitur, p. 958. aſſerit, *Vallam* in Antidoto ad Nicolaum V. probabilibus argumentis docuiſſe, quod Symbolum Apoſtolicum in Concilio Nicæno editum fuerit. Verum, ſi Valla putavit, Symbolum, quod Apoſtolicum vulgo appellatur, totidem verbis in Concilio Nicæno editum fuiſſe, ſententia ejus probabilis non eſt. Multo minus probanda eſt *Sandii* ſententia, qui longius progreſſus Symbolum Apoſtolicum in Nicæno Concilio ab Arianis, quemadmodum Nicænum ab Homouſianis in eodem Concilio compoſitum fuiſſe, in Nucleo ſuo p. 167. aſſerit, quæ aſſertio confirmari non poteſt per ea, quæ pag. 52. & 53. de Apoſtolico Symbolo produxit, refutata à B. *Bebelio* Antiquit. Sec. IV. Part. I. Artic. 4. theſ. 46. p. 879. & theſ. 48. p. 881. cui nonnulla addit *Tentzelius* in Exercit. ſelectis Part. 1. pag. 12. qui etiam pag. 13. varias ſcriptorum de auctore Symboli Nicæni ſententias ita inter ſe conciliat, quod Euſebius, quem Græci, teſte Trapezuntio, Symboli Nicæni auctorem faciunt, prima hujus Symboli fundamenta locaverit; Oſius, quem Ariani apud Athanaſium in Epiſtola ad Solitar. Nicænam fidem ediddiſſe aſſerunt, complementum addiderit; Hermogenes autem, quem Baſilius M. Epiſtola 319. Symooli Nicæni auctorem facere videtur, Symbolum ab Oſio conceptum literis conſignaverit. Idem Tentzelius in judiciis eruditorum de Symbolo Athanaſiano pag. 137. ſeq. explodit ſententiam eorum, qui hoc, quod ſub S. Athanaſii fertur nomine Symbolum q) à Patribus Nicænis compoſitum falſo ſibi perſuaſerunt.

Z z Verba

q) Jacobus Uſſerius Epiſtola ad Gerh. Voſſium libro de Symbolo Romanæ Eccleſiæ Apoſtolico vetere Oxon. 1660. 4. præmiſſa; *Ad ea quæ de Athanaſiano ſymbolo erudite,*

Verba Nicæni Symboli ex arcani diſciplina proferre non auſus eſt *Sozomenus*, ut ipſe profitetur lib. 1. cap. 20. Verum ea arcani religio, ſeu ſuperſtitio, alios non tenuit. Referunt enim Symbolum à Nicænis Patribus conditum *Euſebius* in Epiſtola ad Cæſarienſes apud Theodoretum lib. 1. c. 12. & *Socratem* lib. 1. cap. 8. p. 25. & ipſe *Socrates* eodem capite paulo ante Euſebii epiſtolam pag. 22. *Hilarius* de Synodis pag. 242. *Patres Concilii Epheſini* Artic. VI. pag. 671. *Baſilius* epiſt. 78. *Athanaſius* in Epiſtola de fide ad Jovianum, *Leo M.* in Epiſtola ad Leonem Auguſtum, quæ eſt in vulgatis editionibus 97. in Queſneliana 134. *Codex Eccleſiæ Africanæ* Can. 137. *Patres Concilii Epheſini*, Act. 6. *Chalcedonenſis*, Actione 2. Ut *Epiphanium* in Ancorato cap. 120. *Rufinum* lib. 1. cap. 6. & alios taceamus. r) Quid ſtatuendum ſit de obſervatione *Baronii* ad ann. 325. num. 2. 3. ex Athanaſio notantis, quod Symbolum Nicænum ſine diei & Conſulum nota editum fuerit, exponit *Dorſcheus* in Exercit. de Concil. Nicæno p. 74. qui etiam p. 76. & ſequentibus variantes quasdam hujus Symboli lectiones obſervat. Symbolum autem, quod in libris noſtris Symbolicis, & paſſim alias Nicænum dici ſolet, non tam Nicænum, quam Nicæno-Conſtantinopolitanum eſt, qua de re apud *Voſſium* Diſſert. III. de Symbolis, theſ. 3. & ſequentibus, & *Jo. Caſp. Suicerum* s) in commentario ad Symbolum Nicæno Conſtantinopolitanum, edita Trajecti ad Rhen. 1718. 4. pag. 15. ſeq. plura videantur. Videantur præterea de Symbolo Nicæno *Balth. Bebelius* ſec. IV. artic. 4. pag. 881. & in Synopſi poſthuma hiſtoriæ & doctrinæ Symbolorum p. 6. ſeq. *Chriſtianus Lupus* in Diſſert. de Symbolis Apoſt.

dite, ut ſoles, commentatus es, nihil quod adjiciam habeo, niſi quod in Thecaræ *CPolitani Monachi Græcorum hymnorum horologio (à Ravio noſtro ex Oriente huc advecto) Symbolum hoc eo, quo poſt finem hujus diatribæ cernitur interpolatum modo, Nicænæ Synodo adſcriptum: & in hymnorum, partim Latino, partim Hibernico ſermone ſcriptorum codice vetuſtiſſimo, altero notatum reperi trium Epiſcoporum opera in eadem Nicæna Synodo illud fuiſſe compoſitum* Euſebii, & Dionyſii, & nomen tertii, *(ſic enim ibi legitur)* neſcimus.

r) De Theodoti Ancyrani ἑρμηνείᾳ in Symbolum Nicænum dixi Volum. IX. hujus Bibl. pag. 270.

s) Idem Suicerus in theſauro Eccleſiaſtico T. 1. pag. 50. laudat doctiſſimi viri Pauli Caroli, Profeſſoris Theologi in Academia Montalbanenſi, expoſitionem Symboli Nicæni ἀνέκδοτον.

Digitized by Google

Apoſt. & Nicæno, quæ præmittitur Scholiis in Canones Nicænos. Schlichtingio aliisque Antitrinitariis, qui Patres Nicænos myſterium Trinitatis hoc Symbolo profiteri negant, reſpondet D. *Abraham Calovius* in Confeſſione Martyrum & aliorum fidelium theſ. 114. Dan. Zwickero, Chriſtoph. Sandio, Guil. Whiſtono & aliis Arianizantibus, occurrerunt *Georgius Bullus* in defenſione fidei Nicænæ, *Daniel Whitby* aliique, quos laudavi tom. 8. hujus Bibl. p. 312. ſeq.

Fidem Nicænam ſerius in Gallia innotuiſſe, innuit *Hilarius* p. 89. De more recitandi in liturgia Symboli, Orientalium præcipue Eccleſiarum, vide Euſebium Renaudotum tom. 1. Liturgiar. Oriental. p. 221. qui de diverſis Symboli verſionibus Syriacis & Arabicis etiam videndus p. 219.

In actis Concilii Epheſini alia quædam Fidei Confeſsio legitur, quæ in Græco textu editionis Commelinianæ pag. 138. Nicænis Patribus, in Latina autem verſione pag. 387. Antiochenis tribuitur. Unde *Baronius* ad A. C. 272. tom. 2. Annal. pag. 595. num. 16. quem etiam nonnulli noſtratium ſequuntur, iſtam fidei profeſſionem in Concilio Antiocheno adverſus Pauli Samoſateni blaſphemias conditam, & ab Euſebio in Arianorum gratiam ſuppreſſam ſuſpicantur. *Steph. le Moyne* pag. 257. ſimiliter Antiocheno Concilio Symbolum illud tribuit. Verum cum in illa fidei profeſſione Filius Dei Patri ſecundum Deitatem, & hominibus ſecundum carnem homouſius dicatur, Antiocheni vero Patres ab Homouſii vocabulo, ob Pauli Samoſateni cavillationes, abſtinendum cenſuerint, ut *Hilarius* de Synodis pag. 243. *Athanaſius* de Synodis pag. 917. & *Baſilius* epiſt. 300. teſtati ſunt, Nicæno Concilio magis conforme illud Symbolum deprehenditur: ex eo fortaſſe tamen in aliquo poſt Nicænum Concilium conditum, cum ex auctoribus ſupra allegatis conſtet, aliud Symbolum à Patribus Nicænis compoſitum fuiſſe, in quo nihil magis Arianos offendit, quam vox homouſui, qua Patres Nicæni omnes Arianorum argutias elidendas cenſuerunt.

De Canonibus Concilii Nicæni etiam dicendum. Et *Joſephus* quidem *Ægyptius* tres Canonum libros à Nicænis Patribus compoſitos putavit, cujus ſententiam in notis ſuis ad Synod. pag. 210. & in Prolegom. §. 33. perſtringit *Beveregius*, qui tantum unum ex his libris, Canones nempe viginti ex Joſephi hujus paraphraſi complexum Arabice & Latine edidit ad calcem Tomi I. magni Synodici, cum Canones reliquis libris contentos ſpurios eſſe manifeſtum eſſet. Edidit autem ex Codice MS. Arabico Ca-

Digitized by Google

nonum Orientalium, quem vir illuſtris Thomas Roë ex legatione ad Turcarum Imp. redux Bibliothecæ Bodlejanæ legavit, de quo operæ pretium eſt, adire Seldenum lib. 2. de Synedriis cap. 4. p. 118. ſeq. Octoginta Canones Nicænos ex Arabica lingua in Latinam verſos publicarunt *Alphonſus Piſanus* in Hiſtoria Concilii Nicæni, de qua ſupra, & *Franciſcus Turrianus*, ad calcem Conſtitutionum Apoſtolicarum, Latine editarum cum notis Antwerp. 1578. fol. quibus quatuor in ſua verſione addit *Abraham Ecchellenſis*, Pariſ. 1645. 8. qui & plures alias Conſtitutiones, tanquam à Patribus Nicænis definitas, adjungit. Conferatur *Alphonſi Piſani* Hiſtoria Concilii Nicæni, qui etſi in editione Dillingenſi anni 1572. ſeptuaginta * tantum Canones numeret, alioque ordine diſponat, quam in Arabicis codicibus locantur, in ſequenti tamen editione, quam *Dominicus Nicolinus* & *Severinus Binius* in Conciliorum tomis ſequuti ſunt, 80. Canones juxta Arabicum Exemplar diſpoſitos exhibet, quod etiam facit *Turrianus*, ** ex cujus editione & recognitione Canones illos Latine repræſentat *Nicolinus* tom. 1. Concil. p. 573. *Binius* tom. 1. p. 350. *Labbeus* tom. 2. pag. 387. qui

* Septuaginta numerantur in ſuppoſititia Epiſtola Athanaſii ad Marcum Papam, & Marci Papæ reſcripto apud Harduin. tom. 1. p. 554. ſeq.

** Turrianus p. 324. Apologiæ pro Epiſtolis Pontificum, teſtatur filium *Tramezini*, Veneti bibliopolæ apud Senatum Venetum linguarum cum viveret interpretem, Canonem Nicænum 44. Latine vertiſſe ex Arabico libro vetuſtiſſimo Marcelli II. Pontificis, in quo erant omnes Nicæni Canones exceptis 29. quos libri vetuſtas conſumſerat. *Hunc*, inquit, *ego Canonem ab illo Latine translatum in libris meis de dogmaticis characteribus Verbi Dei recitavi. Reperit poſtea pater* Baptiſta Romanus S. J. *Alexandriæ eosdem Canones Nicænos integros Arabice quoque ſcriptos, quos ex libro Patriarchæ Alexandrini idem pater Baptiſta deſcripſit & huc attulit Romam: ſed propter difficultatem, qua major eſt, ut ille ait, linguæ Arabicæ, qua Alexandrini loquuntur quam Punicæ, qua Africani quamquam aliquot annis apud homines illius linguæ verſatus eſſet, non prius potuit fideliter transferre, quam tantos in ea lingua progreſſus faceret, quantos jam fecit. Immo, ut fidelius transferret, uſus etiam eſt opera Dni Georgii* Archiepiſcopi Damaſceni, *natione* Maronitæ, *qui adhuc Romæ eſt, & tandem opera* Joannis Senani Alexandrini, *qui eam linguam, ut in ea natus, probe intelligebat.*

De Piſani editione ita Launojus de Sacramento unctionis extremæ pag. 14. *Concilium Nicænum Arabicum, quod Alfonſus Piſanus latinitate donavit,*

qui etiam pag. 318. Canones 84. ex Abrahami Ecchellenſis verſione, legentium oculis ſubjicit. Utroſque & illos Turriani & hos Ecchellenſis, habet etiam Harduinus. Verum Canones illos ex Arabico in Latinum ſermonem verſos, licet apud Æthiopes etiam Æthiopice, uti apud Cophtitas Arabice exſtant, teſte Ludolfo III. 4. 36. Hiſt. Æthiop. & non minus à Melchitis quam Jacobitis, Neſtorianis, Armeniis & Maronitis probantur: ſuppoſititios eſſe, non dubitant *Rich. Simon* Hiſt. Critique de la Creance & des Coutumes des Nations du Levant c. 4. pag. 70. ſeq. *Philippus Priorius* diſſ. de litteris Canonicis p. 79. ſeq. & *Tillemontius* tom. 6. memor. pag. 674. *Antonius Pagi* ad A. C. 325. n. 45. probantque *Natalis Alex.* Sec. 4. diſſ. 18.

vit, laudo non, quod credam omnia, quæ in eo reperiuntur, in vero Concilio Nicano edita eſſe, ſed quod in plerique repræſentet diſciplinam illius temporis, quo Concilium Nicanum Arabicum, ita ut legitur, comparatum eſt: id autem eveniſſe circa ſeptimum ſæculum mihi videtur.

Hebed Jeſu pag. 52. Catalogi ſcriptorum Oriental, memorat Maratam Epiſcopum Mipharechetenſem, qui Canones Concilii Nicæni verterit Syriace, & hiſtoriam hujus Concilli eadem lingua tradiderit. Hanc verſionem poſteriorem eſſe verſione S. Jacobi Niſibenſis, qui Concilio interfuit, profitetur in notis Abrahami Ecchellenſis: ſed merito exigua fide digna videntur Rich. Simoni interpolata illa Syrorum & Arabum monumenta. T. 2. Bibl. choiſie p. 301. *Il y auroit bien des choſes à remarquer ſur les Canons des anciens Conciles que les Syriens & les Arabes ont encore aujourdhui pleins d'interpolations, & qui ne peuvent point paſſer pour les veritables Canons de ces Conciles, quoiqu'en diſe Echellenſis.*

Joby Ludolfus commentar. ad Hiſt. Æthiop. III. 7. 67. p. 442. *Negari nequit apud Æthiopes exſtare, eadem illa Acta Nicana, quæ Coptitæ Arabice poſſident, a quibus ex Ægypto in Europam tranſlata & ab Abrah. Ecchellenſi Latine verſa edita fuerunt. Abulbaracatus Arabs deſcribit nobis tria volumina talium Actorum Nicænorum, quorum primum continet XX. Canones, eos videlicet quos etiam in Europa adhuc habemus: ſecundum* LXXXIV. *Canones, inter quos eſt ille ſupra citatus de Primatu Papæ. Iſta ergo cum ſequenti volumine tertio, quod continet conſtitutiones Imperatorum, Baronius pro authenticis minime agnoſcit. Operæ pretium tamen foret ea habere, & cum impreſſis exemplaribus antiquitatis cauſſa conferre. Apud Æthiopes certe in auctoritate adhuc eſſe ex eo colligo, quod tam pertinaciter illis inhæreant,* &c.

de numero Canonum Nicæn. *Chriſtianus Lupus* ad Canones Synodor. T. 1. p. 110. ſeq. *Godaldus* * Hiſt. Eccleſ. A. 325. pag. 553. tom. 1. *Edmundus Richerius* Hiſt. Concil. general. lib. 1. c. 2. theſ. 22. *Schelſtratenus* Antiquitat. Illuſtr. p. 283. ubi ſimul eorum ſententiam ſibi diſplicere monet, qui Jacobo Niſibitano ſeu Niſibenſi illam Arabicorum Canonum Collectionem tribuunt, qua de re videri etiam poterit *Tentzelius* in Diſſertatione de Jacobo Niſibenſi Part. 1. Exercit. ſelect. pag. 246. Noviſſime argumenta Cardinalis de Aguirre pro Canonum horum γνησιότητα confutavit L. Chriſtianus Ludovici in præfat. ad D. Ittigii τοῦ μακαρίτου Hiſtoriam Concilii Nicæni.

Non plures porro, quam viginti Canones in Concilio Nicæno conditos fuiſſe, teſtantur *Theodoretus* lib. 1. Hiſtor. Eccleſ. cap. 8. *Gelaſius* lib. 2. cap. 31. *Hincmarus Remenſis* in Epiſtola ad Hincmarum Laudunenſem T. 2. Opp. p. 462. ſeq. *Bertholdus* ſive *Bernaldus*, qui circa A. 1066. ſcripſit, Epiſtola ad Gebehardum p. 261. in ſcriptoribus à Tegnagelio editis, & alii. Nec plures exhibent verſiones antiquæ *Dionyſii Exigui* & aliorum, quas inter non tacenda verſio *Theilonis* & *Theariſti*, ** quæ ſubjuncta eſt Capitulis Concilii Carthaginienſis 6. T. 2. Concil. Labbei p. 1594. & Harduin. T. 1. p. 1245. Ex cujus etiam Africani Concilii Hiſtoria patet, neque Cæcilianum Carthaginienſem, qui Concilio Nicæno interfuerat, plures quam 20. in Africam attuliſſe, neque Cyrillum Alexandrinum & Atticum Conſtantinopolitanum plures in Africam miſiſſe. Confer Beveregii notas ad Synodicum p. 203. Et quamvis *Rufinus* lib. 1. cap. 6. viginti duos recenſeat, diverſitas tamen illa ex eo tantum oritur, quod & ſextum & octa-

* Godeau, Godeavium alii, ſive Godellum appellant.

** *Trilonem & Theariſtum CPol.* vocat Turrianus Apologia pro Epiſtolis Pontificum p. 290. *Filonem* (Philonem) & *Evariſtum* duo Codd. MSS. nec non Bertholdus ſive Bernaldus presbyter Conſtantienſis, Epiſtola ad Gebehardum p. 269. teſtatus CPolitanam Synodum, de Græco ab iis in Latinum verſam. *Eugippium* quoque Canones Conciliorum vertiſſe ex Caſſiodoro de illuſtribus viris cap. 23. refert, & B. *Iſidorus*, inquit, *in Collectario ſuo de Canonibus, quatuor editiones Nicæni Concilii compaginavit, duas vero vel tres reliquis Orientalibus Conciliis adſcripſit. Sed harum editionum illam nos maxime ſequimur, quæ cæteris emendatior & Apoſtolicæ Sedi acceptior videtur, videlicet quam B. Papa* Adrianus *per manum* Karoli Imp. *Occidentalibus direxit Eccleſiis.* De hac ſupra p. 62. 63.

octavum Canonem in duos diviſerit. Cur in Codice veteri Canonum Romanæ Eccleſiæ, quem in Appendice ad Opera Leonis M. *Queſnelius* edidit, Canon 20. omiſſus deprehendatur, inquirit prædictus *Queſnelius* in Diſſert. 12. ad Opera Leonis cap. 5. qui p. 653. ſeq. etiam obſervat præfationem editioni Iſidori Mercatoris præfixam, potius Codici Romanæ Eccleſiæ præmitti debere. Præfationem Canonibus Nicænis præmiſſam in Juſtelli Bibl. Canonica T. 1. pag. 282. ſcriptum eſſe verſibus prima ſtatim docet inſpectio, & monuit Cotelerius tom. 3. monument. Eccleſiæ Græcæ p. 609. Harduin. tom. 1. p. 321.

Index Scriptorum, Epiſcoporum, Hæreticorum, &c.

Qui in GELASII Cyziceni Actis SYNODI NICÆNÆ memorantur.

Aceſius Novatianorum Epiſcopus, lib. II. cap. 29.
Achillas Alexandrinus Epiſc. lib. 2. c. 1. alius presbyter Mareotidis, II. 3.
Agathus presbyter Alex. II. 3. alius Mareotidis, ibid.
Alexander Alexandrinus, lib. 2. c. 1. 2. 11. 33. Concilio Nicæno ſubſcripſit, II. 27. Epiſtola ad Epiſcopos de depoſitione Arii, lib. 2. c. 3.
Alexandri, presbyteri duo Alexandrini, II. 3. tertius Diaconus Mareotidis, id.
Alexander Theſſalonicenſis Epiſc. ſubſcripſit Concilio Nicæno, II. 27. 36.
Alexander presbyter CPol. Arii adverſarius, II. 7. Concilio Nicæno ſubſcripſit, II. 27. 36.
Ammonæ presbyteri duo Mareotidis, II. 3.
Ammonius Diaconus Alex. II. 3. alius Mareotidis, id.
Amphion, Euſebio Nicomedienſi ſucceſſor datus, II. 32.
Amyntianus Diaconus Alex. II. 3.
Aphthonius Diaconus Alex. II. 3.
Apis presbyter Alex. II. 3.
Apollo presb. Mareotidis, II. 3.
Apollonius Diaconus Alex. II. 3.
Ariani, II. 32. &c.
Arii blaſphemiæ, lib. 1. c. 9. lib. 2. c. 2. 11. condemnatio, II. 25.

Ario-

Ariomanitæ, *præf. lib. 1.* μισθωτῶν Ἀρείου τῶν Φιλοσόφων πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους ἀντιῤῥήσεις, *præf. lib. 1.* & lib. 2. c. 12. 13. 14. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 23.

Athanaſius Diaconus Alex. II. 3. archidiaconus, Arii adverſarius, II. 7. 11. magnus Athanaſius, II. 26.

Boccon presbyter Mareotidis, II. 3.

Cæcilianus Carthag. Epiſc. ſubſcripſit Concilio Nicæno, II. 27. 36.

Cajus Diaconus Alex. II. 3. alius Mareotidis, id.

Chreſtus, Theognio Nicæno ſucceſſor datus, II. 32.

Colluthus presbyter Alex. lib. 2. c. 3.

Comon Diaconus Mareotidis, II. 3.

Conſtantini Magni Epiſtola ad Nicomedienſes, incipit: τὸν δεσπότην Θεὸν, lib. 1. c. 10. & integra III. 2. Ej. ad Alexandrum Alex. & Arium. Incipit: μανθάνω ἐκεῖθεν ὑπῆρχθαι, II. 4. ad Epiſcopos & populos. Incip. τοὺς πονηροὺς καὶ ἀσεβεῖς. II. 36. ad Alexandrinos adverſus Arium, & ad omnes Orthodoxos. Incip. πλείαν παρὰ τῆς θείας προνοίας, id. ad Epiſcopos, qui Concilio non interfuerunt. Incip. πεῖραν λαβὼν, id. ad Arium & Arianos, incip. κακὸς ἑρμηνεὺς, III. 1. ad Theodotum (Laodicenum) incip. ὅσην τῆς Θείας ὀργῆς, III. 3. apparens in cœlo crux cum litteris τούτῳ νίκα, lib. 1. c. 4. Orationis ad Epiſcopos in Concilio Nicæno congregatos mentio, lib. 2. c. 7. dicta Ejus modeſte & clementer, II. 8.

Copres presbyter Mareotidis, II. 3.

Cyrus presbyter Alex. II. 3.

Dalmatii Archiepiſcopi Cyziceni membranæ antiquæ, in quibus Acta Concilii Nicæni, *præf. lib. 1.*

Demetrius presbyter Mareotidis, II. 3.

Didymi, duo diaconi Mareotidis, II. 3. tertius Mareotidis presbyter, id.

Dionyſius presbyter Alex. II. 3.

Dioſcorus Alexandrinus presb. lib. 2. c. 3.

Dioſcorus, presbyter Mareotidis, II. 3.

Eumenes Diaconus Alex. II. 3.

Eupſychius Tyanenſis Epiſcopus, II. 17.

Euſebius presbyter Alex. II. 3.

Euſebius Nicomedienſis Epiſc. lib. 1. c. 10. cum Ario faciens, II. 7. 12. 26. 32.

Euſe-

Euſebius Pamphili, Cæſareæ Epiſc. *præf. libri 1.* μόνος Εὐσέβιος ὁ θαυμάσιος ὁ Παμφίλου ἀτρεπτὶ τῇ λεωφόρῳ τῆς ἀληθείας ἀπὸ τῆς τοῦ Κυρίου παρουσίας ἕως τῶν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου χρόνων διώδευεν, *ibid.* πάντα ἐν ἐννάτῳ τόμῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ὁ πάντα ἄριστος συντέταχεν Εὐσέβιος, lib. 1. c. 9. ὁ φιλαληθέστατος Εὐσέβιος ὁ τοῦ πανευφήμου Παμφίλου, c. 10. ὁ ἀροτὴρ ὁ κάλλιστος τῆς ἐκκλησιαστικῆς γεωργίας, lib. 2. c. 1. Ario non conſenſiſſe. ibid. & lib. 2. c. 18. 19. Synodo Nicænæ ſubſcripſit, II. 26. libro tertio de vita Conſtantini, II. 5. 28. 36. Epiſtola ejus ἐγκύκλιος & fides, II. 34. Citatur lib. 1. c. 1. 6. 9. 10. lib. 2. c. 1. 36. ἀξιοπιστότατος lib. 2. c. 1.

Euſtathius Antiochenus Epiſcopus, II. 14. 15. 26. ſubſcripſit Concilio Nicæno, II. 27. 36.

Eutychi favens Baſiliſci aula, *præf. lib. 1.*

Francorum mentio lib. 1. c. 3.

Gelaſius (Cæſarienſis) citatur lib. 1. c. 7. (verſio Græca Hiſt. Eccleſ. Rufini.)

Harpocration presb. Alex. II. 3.

Hebræorum libri, lib. 1. c. 4.

Hercules presbyter Mareotidis, II. 3.

Hierax Diaconus Mareotidis, II. 3.

Ingenius presbyter Mareotidis, II. 3.

Joannes presbyter, ἀνὴρ παλαιὸς ἄγαν γραφικὸς ἐν πτυχαδίοις παλαιοῖς λίαν, hunc in Actis Concilii Nicæni ſecutum ſe Gelaſius teſtatur, *præf. libri 1.*

Joannes Perſa, eccleſiis in tota Perſia & magna India præpoſitus, ſubſcripſit Concilio Nicæno, II. 27. 36.

Juſtus Diaconus Mareotidis, II. 3.

Leontius Epiſcopus Cæſareæ Cappadociæ, II. 17. 20. 21. 22. 23. Concilio Nicæno ſubſcripſit, II. 27. 36.

Longus presbyter Alex. II. 3.

Macarii, Diaconi duo Alexandrini, II. 3.

Macarius Hieroſolymitanus Epiſcopus, II. 23. ſubſcripſit Concilio Nicæno, II. 27. 36.

Manichæus rejicitur, II. 26.

Marci, Diaconi duo Mareotidis, II. 3.

Marcion rejicitur, II. 26.

Maris Chalcedonenſis, faciens cum Ario, II. 7.
Maurus, Diaconus Mareotidis, II. 3.
Meletius Epiſcopus, II. 33.
Menophantus Epheſi Epiſcopus, faciens cum Ario, II. 7.
Narciſſus Neroniadis (quæ deinde Irenopolis) ſecundæ Ciliciæ Epiſc. faciens cum Ario, II. 7.
Nemeſius, presbyter Alex. II. 3.
Nicænum Symbolum, II. 26. & 35. Diatypoſes dogmaticæ & Eccleſiaſticæ, II. 30. Canones viginti, II. 31. Concilii ſubſcriptores, II. 27. Synodica Epiſtola ad Eccleſias Ægypti aliasque, II, 33. Incip. ἐπειδὴ τῆς τοῦ Χριστοῦ χάριτος.
Nunechius, Laodiceæ Epiſcopus, ſubſcripſit Concilio Nicæno, II, 27. 36.
Olympius, diaconus Alex. II, 3.
Oracula, οἱ χρησμολόγοι, Alexandro ſuadentes Granicum tranſire, lib. 1. cap. 4.
Orion, presbyter Mareotidis, II, 3.
Oſius Cordubenſis, ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ τῆς Ῥωμαίων Ἐπισκόπου, II, 12. 16. ſubſcripſit Concilio Nicæno, II, 27. 36.
S. Paphnutius, II, 9. 31. 32.
Patrophilus Scythopolis Epiſcopus, faciens cum Ario, II, 7.
Paulus, presbyter Alex. II, 3.
Paulus, Diaconus Alex. II, 3.
Paulus Samoſatenus rejicitur, II, 26.
Petrus Alexandrinus Epiſc. Martyr, lib. 2. c. 1. & 33.
Petrus, diaconus Alex. II, 3.
Phædon Philoſophus, Arium propugnans, II, 14. vide ſupra, Arius.
Photinus rejicitur, II, 26.
Piſtus Marcianopolis Epiſc. Concilio Nicæno ſubſcripſit, II, 27. 36.
Pirous, presbyter Alex. II, 3.
Piſtus, diaconus Alex. II, 3.
Proterius, presbyter Alex. II, 3.
Protogenes Sardicenſis Epiſc. II, 20. Concilio Nicæno ſubſcripſit, II, 27. 36.
Ptolarion, Diaconus Mareotidis, II, 3.
De Pythagora Samio, συντεχθέντα ὑπὸ τῶν ἐκείνου μαθητῶν, lib. 1. c. 4.
Rufinus presbyter interfuiſſe Concilio Nicæno traditur *præf. libri 1.* citatur lib. 1. c. 1. & 7. 10.

Sabellius rejicitur, II, 26.
Secundus Ptolemaidis Ægypti Epiſcopus, faciens cum Ario, II, 7.
Serapion, diaconus Mareotidis, II, 3.
Seras, Diaconus Mareotidis, II, 3.
Serenus, presbyter Mareotidis, II, 3.
Silas, presbyter Alex. II, 3.
Silvanus, presbyter Alex. II, 3.
Socratis dæmonium, lib. 1. c. 4.
Soſtras, presbyter Mareotidis, II, 3.
Spyridon Cyprius, II, 10. 11.
Theodoriti Hiſtoria Eccleſiaſtica, II, 32.
Theodorus Heracleæ Thraciæ Epiſc. faciens cum Ario, II, 7.
Theodotus (Laodicenus) ad quem ſcribit Conſtantinus Magnus, III, 5.
Theognius, lib. 1. c. 10.
Theognis Nicænus cum Ario faciens, II, 7. 12. 32.
Theon, presbyter Mareotidis, II, 3.
Theonas Marmaricæ Epiſcopus, faciens cum Ario, II, 7.
Theonas Cyzici Epiſcopus Concilio Nicæno ſubſcripſit, II, 27. 36.
Tryphon, diaconus Mareotidis, II, 3.
Tyrannus, presbyter Mareotidis, II, 3.
Valentinus hæreticus rejicitur, II, 26.

De variis Synodis Nicæna, & aliis XXX. temporibus Conſtantini & ſucceſſorum habitis, ex veteri Synodico, ſupra pag. 197. ſeq.

A.C. 325. *Romani* Concilii tertii, ſub Silveſtro habiti decreta, quæ Surius edidit ex MS. Bibl. Prædicatorum Colon.

Concilii *Gangrenſis* in Paphlagonia, quod à XVII. Epiſcopis poſt Nicænum a) & ante Antiochenum anni 349. videtur habitum eſſe, Epiſtola & Canones XX. Græce cum verſione Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris. Labbeus etiam Herveti interpretationem adjunxit. Mentio hujus Concilii in veteri Synodico c. 71. ſupra p. 218. Canones etiam cum notis, Græcisque Balſamonis, Zonaræ & Alexii Ariſteni ſcholiis

 apud

a) Varias eruditorum ſententias de ætate hujus Concilii refert D. Jo. Andreas Schmidius T. 2. introductionis Sagittarianæ in Hiſt. Eccleſ. p. 1076. ſeq.

apud Beveregium. In hoc Concilium exſtant præter lucubrationem Joh. Kymæi, Homburgenſis in Haſſia Paſtoris, cum præfat. B. D. Lutheri tom. 6. Altenb. pag. 1098. & Jo. Quintini Hedui JCti interpretationem & notas editas Pariſ. 1560. 4. D. Sam. Schelwigii diſſ. Hiſtorico-Theologica, Gedan. 1690. 4. & Wolfgangi Gundlingii annotationes poſtumæ contractæ & recenſitæ à Jo. Fabricio, Altdorf. 1695. 8.

†† A.C. 329. *Antiochena*, ſive (ut ex Philoſtorgio Baluzius p. 26.) *Nicomedienſis*, Pſeudo Synodus Arianorum, in qua Euſtathius Antiochenus per fraudem dejectus. Interfuere Synodus Euſebius Nicomedienſis, tum CPol. Epiſcopus, Theognis Nicænus, Euſebius Cæſarienſis, aliique ex Theodoreto lib. 1. Hiſt. Eccleſ. cap. 20. Philoſtorgio, III, 12. Athanaſio in Epiſtola ad Solitarios & Conſtantino Imp. in literis ad populum Antiochenum, ad Euſebium, ad Synodum, apud ipſum Euſebium III. 60. 61. 62. de vita Conſtantini.

†† circa A. 330. *Alexandrinum* Concilium præſente Oſio Cordubenſi, in quo damnatus eſt Iſchyras & inter Laicos redactus, ut docet libellus Clericorum Mareoticorum, oblatus Synodo Tyriæ, qui infra indicabitur.

†† 333. *Carthaginienſe* Concilium ſub Donato Epiſcopo Carthag. cum Epiſcopis CCLXX. Donatiſtis. Ibi per LXXV. dies poſtpoſitis omnibus præteritis limatam eſſe ſententiam atque decretam, ut Traditoribus immenſi criminis reis, ſi baptizari nollent, pro integris communicaretur, ſcripſit Tychonius ita prodente Auguſtino Epiſt. 48. (93. edit. novæ) n. 43.

†† 334. *Cæſarienſis* in Palæſtina Synodus contra Athanaſium coacta, ſed cum is adeſſe ibi noluiſſet, poſt longam moram nihil ibi geſtum eſt. Vide Sozomenum II. 25. Theodoretum I. 28. Hujus Synodi nusquam Athanaſius meminit.

335. *Synodus Tyria*, & ad eum ſpectantes Epiſtolæ Conſtantini M. & aliorum ex Euſebio & Athanaſio, ex quo etiam Mareoticorum Clericorum libellus præfectis oblatus, & alter ad Synodum.

335. Conciliabulum *Hieroſolymitanum*, in quo Arius ſuſceptus eſt. Epiſtola Conſtantini ex Socrate lib. 1. c. 21. Arii & Euzoii libellus fidei ex eodem lib. 1. c. 26. & Sozom. II, 26. Epiſtola

Digitized by Google

ſtola Synodalis ex Athanaſii Apologia ſecunda contra Arianos & libro de Synodis Arimini & Seleuciæ.

Epiſtola (ſuppoſititia) ſub S. Athanaſii nomine & Ægyptiorum Epiſcoporum ad *Marcum* Papam de numero Canonum Nicænorum pro exemplaribus Nicæni Concilii, quia Ariani eorum exemplaria incenderunt. Latine ex Iſidoro Mercatore.

Reſcriptum (ſuppoſititium) Marci Papæ ad Athanaſium & omnes Epiſcopos Ægyptios. Ex eodem Iſidoro.

† 336. De Conciliabulo CPolitano occaſione Marcelli Ancyrani celebrato ab Arianis, de quo Baronius ad A. C. 336. n. 27.

Julii Papæ Epiſtolæ duæ ſuppoſititiæ, Latine.

Epiſtola Orientalium ad Julium Papam, ſuppoſititia.

Epiſtola genuina Julii Papæ b) ad Orientales & altera brevior ad Alexandrinos ex Apologia ſecunda Athanaſii, Græce & Latine, cum Epiſtolis quibusdam Conſtantii ex eadem Apologia.

Decreta ſeptem Julii Papæ ex Gratiano 9. XIV. qu. 3. *Quicunque tempore meſſis.* 12. XXVI. quæſt. 6. *Si presbyter pœnitentiam:* quod ipſum eſt capitulum 2. ſed breviatum epiſtolæ 2. Cæleſtini Papæ ad Epiſcopos Viennenſ. & Narbon. 15. XXVII. qu. 2. *Si quis deſponſaverit uxorem.* 1. XXIX. qu. 1. *Omnibus nobis.* 7. XXXV. qu. 2. & 3. *Nullum in utroque ſexu.* 7. de Conſecr. Diſt. 2. *Cum omne crimen:* quod eſt ex Concilio Bracarenſi IV. c. 1. A. 675. Alia decreta tria ex Ivonis lib. 1. & 6.

A. C. 337. *Romana* Synodus, ex collectione Iſidori Mercatorisque, commentitia judice Tillemontio T. 7. memor. p. 702. ſeq.

340. *Alexandrina*, in cauſa S. Athanaſii. Epiſtola Synodica ex ejusdem Athanaſii Apologia ſecunda.

341. *Antiochena* ſynodica epiſtola cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum, & Canones XXV. cum verſione Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris. Labbeus ex Regia, ut ſolet, etiam recentem Herveti verſionem adjunxit. In Beveregii Pandectis Canonum præter ipſius notas exſtant etiam T. 1. p. 429. ſcholia Græca Zonaræ, Balſamonis & Alexii Ariſteni. Singulari etiam ſtudio hujus Synodi acta illuſtravit & auctoritatem aſſeruit Emanuel Schelſtratenus, Antwerp. 1681. 4. Vide acta erud. 1682. p. 4. ſeq. Journal des Sav. 1681. p. 93.

b) T. 1. Harduin. p. 610. ad A. 342.

Digitized by Google

Concilium Antiochenum unicum ponimus, inquit Harduinus, MSS. collectiones & editiones alias priores ſecuti; tametſi eodem iſto anno geminum Antiochiæ Concilium fuiſſe celebratum eruditi plerique exiſtimant: alterum, in quo conditi fuſerunt Canones XXV. quos *beatorum Patrum ſanctiones* Zacharias Papa, *venerabiles Antiochenos & ſacros Canones* Nicolaus Papa: *juſtas regulas Patrum* Concilium Chalcedonenſe appellat: *in quibus Spiritum ſanctum locutum credimus*, inquit Cæſarius Arelatenſis: quo in Concilio fuerint Epiſcopi XXX. *ſancti Patres in Antiocheno Concilio reſidentes*, ut loquitur Concilium Romanum ſub Leone. Alterum vel Epiſcoporum XC, ut Athanaſius ponit in libro de Synodis, vel XCVII, ut Hilarius in libro de Synodis, & Sozomenus III. 5. neque ex ſola diœceſi Orientis, quæ ſola commemoratur in titulo epiſtolæ ſynodicæ, ſed ex aliis ſane multis: cui Concilio præfuerit Flaccillus Epiſcopus, interfuerint Euſebianæ partis Epiſcopi, qui Athanaſium damnarunt: Euſebius olim Nicomedienſis tunc vero CPol. Epiſcopus, Acacius Cæſarienſis è Palæſtina, Patrophilus Scythopolitanus, Theodorus Heracleotes è Thracia, Eudoxius Germanicienſis, Gregorius Alex. Dianius Cæſarienſis è Cappadocia, Georgius Laodicenus è Syria, Euſebius Emiſenus teſte Sozomeno lib. 2. c. 19. quorum nomina in ſubſcriptionibus hujus Concilii non apparent: uti neque Maris Chalcedonenſis, nec Marcus Arethuſius è Syria, quos appellat Socrates II. 18. nec Flaccillus ipſe denique Antiochenus, cui inſcripta eſt epiſtola Julii Papæ, ut & Dianio, Narciſſo & cæteris. Et priorem quidem Synodum *Catholicorum* fuiſſe dici ab Hilario loco cit. & ab Hincmaro T. 2. p. 489.: poſteriorem appellari *Arianorum* à Palladio in vita Chryſoſtomi, aliiſque, eruditi viri contendunt.

Formulæ quatuor fidei ex Socratis lib. 2. Hiſt. c. 10. & 18. & Athanaſii libro de Synodis.

342. Concilium *Romanum* Epiſcoporum amplius quinquaginta, à quibus Athanaſius in communionem ſuſceptus eſt. Apud Labbeum duo feruntur Concilia Romana, in quorum priore

A.

† A. 341. Athanaſius c) traditur compoſuiſſe ſymbolum, quod Græce & Latine ex duplici editione exhibet p. 599. 603.

A.C. 344. Concilium *Orientalium* Epiſcoporum Arianorum (Labbeo *Antiochenum II.*) in quo μακρόστιχος formula fidei edita, quæ Græce & Latine exhibetur ex Socrate II. 19. & Athanaſio de Synodis. Habetur etiam apud Nicephorum IX. 11.

† Concilium *Mediolanenſe*, de quo Baronius ad A. C. 344. n. 4. 5. 6. Tillemontius T. 6. memor. p. 760. ſeq.

346. *Agrippinenſe*, in quo Euphratas Coloniæ Agrippinæ Epiſcopus, quod CHriſtum Deum negaret, hæreſis damnatus & exauguratus eſt. Papebrochius in Actis Sanctor. ad 13. Maji, ubi de Servatio Tungrenſi Epiſcopo, Euphratæ nomen inſertum eſſe putat. Dubiæ fidei aliis eſſe videtur hoc Concilium. Vide Tillemontium tom. 6. memor. p. 761. ſeq. Citari putat hoc Concilium Harduinus à Caſſiano libro de incarnatione CHriſti, c. 2. ubi *maxima Beligarum urbe* pro *Belgarum* legitur. Memoratur etiam a Lupo in vita S. Maximini A. 839. & Harigero Laubienſi ſive Lobienſi in Belgio Abbate, qui obiit A. 1107.

EDIT. REGIÆ TOMUS III.

347. Concilii *Sardicenſis* in Illyrico, quod pro generali, & Nicæni appendice Labbeus venditat (ne Zoſimi ſcilicet, Sardicenſes pro Nicænis d) canonibus laudantis fides deſideretur) Canones XXI. Græce cum verſione Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris, (apud Labbeum etiam recente Herveti) & ſubſcriptione Epiſcoporum LIX, licet trecentos interfuiſſe teſtetur Socrates II. 20. quia decretis ſynodi plus quam trecentos ſubſcripſiſſe affirmat Athanaſius in Apologia ſecunda. Scholia Græca Zonaræ, Balſamonis & Alexii Ariſteni, notæque Beveregii in magno hujus Synodico videantur.

Epiſtola Synodica ad Julium Papam, ex Creſconii collectione & Hi-

c) Symbolum ab Athanaſio ſcriptum ad Julium Papam affirmat Manuel Caleca de principiis fidei Catholicæ p. 284. T. 2. auctarii noviſſimi Combefiſiani. Alia de hoc Symbolo ejusque editionibus, vide lib. V. hujus Bibl. cap. 1. p. 314. ſeq.

d) Confer Tillemontium tom. 8. memoriar. & Queſnellum ad Leonem Magnum.

Libellus pœnitentiæ Valentis & Urſacii, Græce & Lat. ex Athanaſii Apologia 2. & epiſt. ad ſolitar. & ex Hilario.

†† *Donatiſtarum* Conciliabulum incerti loci, quo mandatum eſt ut corpora ſuorum qui in Macariana (ut ajebant) perſecutione obierant, per agros & vias ſepelirentur aris menſisve exſtructis, quoniam in baſilicis ſepeliri non ſinebant Catholici. Teſtis Optatus libro 3. c. 4. *In loco Octavenſi* &c.

†† A.C. 350. *Alexandriæ* redux Athanaſius; varia Epiſcoporum Ægypti Concilia celebravit teſte Socrate II. 26. Gr.

†† *Romanum* Concilium in quo Photinus damnatus eſt, colligi videtur ex Hilarii fragmentis p. 27. *Cum de Photino* (ſic enim legendum) *decretum ab Occidentalibus eſt, & ad Orientales relatum.* Vide & p. 25. ubi hæreſin Photini à Romanis damnatam prodit.

Etiam *Sirmienſe* hoc tempore contra Photinum habitum ex eodem Hilario obſervat Petavius apud Labbem p. 731. licet per factionem populi deponi tunc non potuit, quod factum demum A. 357.

† *Vaſenſe* (Vaſione ſive Vaſatis in Gallia Narbonenſi) Ex Binio tres ejus canones ponit Regia & Labbei editio. Omittunt Sirmondus & Harduinus, *Vide infra ad A. 442.*

circa A. 351. (Harduin. 358.) *Melitinenſis* in Armenia Synodi ex Sozom. IV. 25. meminit Baluzius p. 29. In illo depoſitum Euſtathium Sebaſtenum, poſtquam in CPolitano (A. 357.) hæreticis conſenſiſſet, ſcribit Baſilius epiſt. 74. ad Occidentales.

352. *Liberii* Papæ Epiſtolæ decretales duæ ſuppoſititiæ.

Athanaſii & Ægyptiorum Epiſcoporum ad Liberium de Arianorum oppreſſione epiſtola, ſimiliter commentitia, Latine ex Iſidori Mercatoris collectione.

† Liberii Epiſtolæ XIII. ex Baronio ad A. 353. n. 19. & A. 354. n. 2. A. 357. n. 44. 45. & ex actis Euſebii Vercellenſis nec non ex fragmentis Hilarii atque Athanaſio T. 1. p. 396. & Socrate IV. 12.

Athanaſii reſcriptum ad Liberium ex T. 1. Athanaſ. p. 244.

† Decreta Liberii tria ex codice vetuſto XVI. librorum, lib. 13. c. 9. 10 & 12.

† *Romanum* Arianorum Conciliabulum de quo Baron. ad A. 352. n. 11.

A.C. 353. *Arelatenſe* Arianorum, in quo Paulinus Trevirenſis depoſitus eſt quod in Athanaſii damnationem ſubſcribere nollet.

355. Concilium *Mediolanenſe* Arianorum, quo pulſi in exilium Liberius Papa, Euſebius Vercellenſis, Lucifer Caralitanus, Dionyſius Mediolanenſis &c. Vide Synodicon vetus ſupra p. 209. Ex actis hujus Concilii ſola ſupereſt Epiſtola Synodica ad Euſebium Vercellenſem, cum aliis quibusdam ad eum epiſtolis & Euſebii ad Conſtantium, quas in lucem protulit Baronius ad A. 355. Hiſtoricam narrationem ex vetuſto Codice refert Ughellus T. 4. Italiæ ſacræ, & emendatam ex Codice Colbertino Baluzius p. 29. ſeq. Pars Actorum in Conſiſtorio habitorum apud Conſtantium Imp. ſive Colloquium Liberii Papæ, Conſtantii & Epicteti Epiſcopi eſt apud Theodoretum II. 14. Hiſt. Confer etiam Matthæi Larroquani diſſ. de Liberio, editam Genevæ A. 1670. 8.

†† *Antiochenum* in quo ordinatus eſt Georgius Alexandriæ Epiſcopus. Hujus Concilii mentio apud Sozomenum IV. 7. vid. Baluzium p. 32. ſeq.

356. S. Athanaſii Epiſtola Encyclica ad omnes orthodoxos ad hunc annum pertinet, ſic ut & ejusdem Encyclica ad Epiſcopos Ægypti & Libyæ poſt ingreſſum Georgii, quæ & oratio prima adverſus Arianos, ſed male inſcribitur. Denique Oſii Epiſtola ad Conſtantium, quæ eſt apud Athanaſium ad ſolitariam vitam agentes p. 838.

357. *Biterrenſe* Arianorum, quo S. Hilarius Pictav. in exilium actus.

†† *Antiochenum* de quo Sozom. IV, 12. vide Baluz. p. 34.

Sirmienſe plenarium, in quo damnatus Photinus. e) Exemplum fidei

e) Ut ſuppleam & emendem, quæ de Photini damnatione notavi Volum. VIII. p. 315. Reprobatus eſt primum in Synodo ſecunda Antiochena A. 345. ab Euſebianis. *Athanaſ. de Synodis & Socrates lib. I. c. 19. Synodicon Pappi c. 43.* Deinde à Catholicis in Concilio Sardicenſi A. 347. niſi Sardicenſem cum Sirmienſi Synodo confuderunt *Epiphanius LXXI. 1. & Sulpicius Severus II. 36.* Tertio damnatus in Synodo Mediolanenſi, itidem à Catholicis A. 347. *Hilarius in fragm. Liberius Papa & Epiſcopi Catholici in Synodo Ariminenſi, & Epiſtola Valentis & Urſacii ad Julium Pontificem Rom.* Quarto A. 349. in Synodo Romana. *Hilarius in fragm.* Quinto, eodem anno in Synodo Sirmienſi depoſitus ab Epiſcopis Catholicis Occidentalibus, licet ob exiſtimationem favoremque populi removeri non potuit. *Idem Hilarius.*

Sex-

Digitized by Google

fidei Sirmii ab Orientalibus contra Photinum conſcriptæ una cum 27. anathematiſmis: Latine apud Hilarium de Synodis, Græce apud Athanaſ. de Synodis p. 900. & Socratem II. 30.

Exemplum blasphemiæ apud Sirmium per Oſium Cordubenſem & Potamium Ulyſſiponnenſem Epiſcopum conſcriptæ, Latine & Græce apud laudatos auctores. Conferenda D. Jo. Georgii Dorſchei Collatio ad Concilium Sirmienſe, Argentorat. 1650. 4.

*† Dionyſii Petavii S. I. diſſertatio de Photino hæretico ejusque damnatione in quinque Synodis facta, exhibetur à Labbeo p. 729. Eadem ſæpius prodiit ad calcem rationarii temporum Petaviani, & cum Sirmondi diatriba duplici Sirmitana Petavio oppoſita exſtat quoque Tom. IV. Operum Sirmondi Pariſ. 1696. fol. adjunctum habens ejusdem Petavii elenchum adverſus Sirmondum. Conſulendus idem Petavius notis ad Epiphan. p. 307. ſeq. Petri de Marca diſſ. 10. Eccleſiaſt. de tempore Synodi Sirmienſis plenariæ, ad calcem operis de Concordia Sacerdotii & Imperii: Matthæi Larroquani diſſ. de Photino, Genev. 1670. 8. Ejusdem Conſiderations ſervant de réponſe à ce que Mr. David a ecrit contre la diſſ. ſur Photin. à Rouen 1671. 4. D. Thomas Ittigius diſſ. de Photino, in appendice ad diſſ. de hæreſiarchis, Lipſ. 1696. 4. &c.

358. *Ancyranum* Semiarianorum ſub Baſilio Ancyrano, definitiones Orientalium ex Hilarii lib. de Synodis, Epiphanio hæreſi 73. & Sozomeno IV. 13. qui Epiſtolam Georgii Laodicenſis adverſus Eudoxium & Aëtium in hac Synodo lectam refert. Vide Baluzium.

m) Sexto in Concilio Mediolanenſi A. 355. Septimo in altera Synodo Sirmienſi A. 357. iterum depoſitus ab Orientalibus Epiſcopis, atque à Baſilio Ancyrano convictus & relegatus eſt. *Hilar. Epiphan. Socrates II. 29. 30. Sozom. IV. 6. Philaſtr. c. 65. Synodicon Pappi c. 50. Sirmienſem Synodum ante Mediolanenſem habitam commemorans.* Octavo, pulſum à Valentiniano (qui A. 364. cœpit imperitare) Photinum ſcribit *Hieronymus c. 107. de Script. Eccleſ.* nempe iterata vice, poſtquam à Juliano A. 362. revocatus ab exilio fuerat. *Vide Tillemontium T. VI. memor. p. 354.* Denique in multis poſterioribus Synodis damnatus inter alios hæreticos, ut Romana ſub Damaſo, CPolitana I. Oecumenica, aliisque.

Romanum, quo Felix Papa Conſtantium damnavit. Vide Baluzium p. 34. ex Anſelmo Havelbergenſi III. 21. dialog. T. 13. ſpicilegii Dacheriani.

A.C. 359. Conventus *Sirmienſis*, in quo edita à Marco Arethuſio fidei formula, qua ὀυσίας vocabulum rejicitur. Græce exſtat apud Athanaſium de Synodis, & Socratem II. 37. Nicephorum quoque IX. 39. Latine primum ſcriptum putat Socrates. Occurrit etiam Latine in Tripartita V. 20. Vide Labbeum p. 788. Harduin. p. 710.

Eodem anno Arianos Epiſcopos Sirmii conveniſſe Sozomenus teſtatur.

Synodus in *Gallia*, quæ formulam Sirmienſem per Oſium & Potamium conſcriptam, teſte Hilario damnavit.

Ariminenſe in Italia contra Arii blaſphemias ex Hilarii fragmentis & Athanaſio de Synodis, nec non Hieron. contra Luciferianos. Vide Baluzium pag. 54. ſeq. Epiſtolæ Concilii ad Conſtantium Imp. & Conſtantii ad Concilium apud eosdem Hilarium & Athanaſ. nec non apud Socratem II. 37. Sozomen. IV. 18. Theodoret. II. 19. & in Tripartita V. 22.

Ariminenſe Conciliabulum Arianorum, & ad *Nicen* ſive *Nicæam* Thraciæ, atque ſi auctori veteris Synodici credimus, etiam ad Nicæam Bithyniæ (confer Baluz. p. 58.) ubi reſciderunt, quæ in priore Ariminenſi Synodo ſanxerant Catholici. Hic totus pæne orbis Arianum ſe miratus ingemuit, ut ait Hieronymus contra Luciferianos. Vide Hilarii fragmenta & Theodoretum II. 16. Hiſt. ubi fidei formula.

Seleucienſe in Iſauria, Semiarianorum, in quo damnati Aëtiani qui & Acaciani. Vide Athanaſium de Synodis, Socratem II. 39. 40. Sozomenum IV. 22. Tripartitam V. 34. Epiphanium hæreſi 73. ubi Acacii Confeſſio in hac Synodo rejecta, cum ſubſcriptione Epiſcoporum XLIII. eam approbantium. Conſulendus Baluzius p. 60. ſeq.

CPolitanum Arianorum, in quo Semiariani ab Acacianis damnantur. Vide Sozomenum IV. 24. Epiſtola Synodica ad Georgium

gium Alex. contra Aëtium ipſius Diaconum, apud Theodoretum II. 24. Confer iterum Baluzium p. 70.

Achaicum adverſus Aëtianos ex auctore Prædeſtinati idem Baluzius memorat.

A.C. 360. Harduin. (Labbeo 362.) *Pariſienſe*, in quo formula fidei ab Arianis ſuppreſſo uſiæ nomine condita & Arimini ſuſcepta, damnata eſt, Saturninusque Arelatenſis ab Eccleſia ejectus. Vide Hilarium in fragm.

Antiochenum, in quo Meletius conſtitutus eſt Epiſcopus Antiochiæ. Vide Theodoretum lib. 2. c. 31. Hiſt.

Conciliabulum *Antiochenum*, quo ab Arianis Meletius Epiſcopus Antiochenus ſede deponitur, evehitur Euzojus. Vide Athanaſium libro de Synodis p. 906. Socratem II. 45. Sozomenum IV. 29.

362. *Alexandrina* Synodus, de Divinitate Spiritus S. de Meletianis Antiochiæ, de vocabulo hypoſtaſeos, de Incarnatione contra Apollinarium, de ſolo Nicæno ſymbolo retinendo. Vide Synodicum in Athanaſii epiſt. ad Antiochen. T. 1. p. 574. ſeq. & quæ ex vita Euſebii Vercellenſis, Baluzius p. 74.

†† *CPolitana* ad deponendum Macedonium Eudoxiumque ei ſurrogandum, & Encænia Eccleſiæ celebranda. Fuit Epiſcoporum LXXII. quorum nomina vide in Chronico Paſchali ſive Alexandrino p. 294. edit. Cangii.

363. *Alexandrina II.* cujus Synodica ad Jovianum Imp. de fide, exſtat apud Athanaſ. tom. 1. p. 245. & Theodoretum IV. 3. Hiſt. Latine in Tripartita VII. 3.

Antiochena ſub Meletio, cujus Synodicam ad Jovianum Imp. in qua Conſubſtantialis vox explicatur, confirmaturque Nicæna fides, habent Socrates III. 25. Sozomenus VI. 4. & Tripartita VII. 4.

†† *Teveſtinum* in Numidia Conciliabulum Donatiſtarum, de quo Optatus lib. 2. ibi de immunitate Donatiſtarum conqueſtum fuiſſe Primoſum, Epiſcopum Catholicum refert.

365. *Lampſacenum* in Helleſponto Semiarianorum, de quo conſulendi Socrates IV. 4. & Sozom. VI. 7. qui Catholicam eſſe Synodum putat. Adde vetus Synodicon c. 67.

Illyricianum, de quo vetus Synodicon cap. 69. à Baronio, Binio & Labbeo ad A. 365. refertur, ſed ab Harduino ad A. 374. quia epiſtolam ejus Synodicam Theodoretus IV. 8. hiſt. & Tripartita VII. 10. poſt ordinationem S. Ambroſii, h. e. poſt A. 373. collocant. Apud eosdem exſtat edictum Impp. Valentiniani & Valentis ad Epiſcopos Aſiæ & Phrygiæ. Epiſtola vero Epiſcoporum Italiæ Illyricis de fide Nicæna ſuſcepta gratulantium, in Hilarii fragmentis.

A.C. 366. *Romanum* Concilium, in quo reſipiſcentes Macedoniani libellum fidei ſuæ Liberio Papæ obtulerunt, Nicænam fidem & conſubſtantialitatem ſimpliciter profeſſi. Exſtat ille cum Liberii ad Macedonianos reſipiſcentes Synodica apud Socratem IV. 12. & Latine in Tripartita IV. 12. Ejusdem Liberii epiſtolam adverſus hæreſin de Spiritu S. rurſus exortam Sozomenus memorat VI. 22. eaque Orientis eccleſias deinceps acquieviſſe, atque ita controverſiæ finem impoſitum teſtatur.

Epiſtola Epiſcoporum Italiæ, qui Arimini ab Arianis A. 359. geſta reſcindunt. Ex Hilario in fragm.

Siculum Concilium, de quo Socrates IV. 12. Sozom. VI. 12.

Tyanenſe, cui interfuit Gregorius, S. Gregorii Nazianzeni Pater. Vide Sozomen. VI. 12. At epiſtola S. Baſilii LXVIII. τῇ βȣλῇ Τυανῶν, non eſt ad hunc aliumve conventum Eccleſiaſticum, ſed ad ſenatum ſive ad curiam Tyanenſem, quæ eſt in numis antiquis ΒΟΥΛΗ, ut Harduinus annotavit.

367. Conciliabulum Arianorum in urbe *Antiochena Cariæ*, ex Sozomen. VI. 12.

Singidunenſe in Mœſia, Arianorum, qui Semiarianos ad Ariminenſem & CPolitanam formulam amplectendam hortantur. Synodica epiſtola Valentis, Urſacii & aliorum ad Germinium Epiſcopum Sirmienſem, cum Germinii reſponſo, ex Hilarii fragmentis.

S. Athanaſio & Ægyptiis Epiſcopis in *Alexandrina* Synodo congregatis ſuppoſita epiſtola ad Felicem II. Papam de infeſtationibus Arianorum, Latine ex Iſidoro Mercatore.

Felicis II. Papæ ſuppoſitæ decretales duæ ſcriptæ nomine Romanæ Synodi. Ex eodem Iſidoro.

Damaſo

Digitized by Google

Damaſo Papæ ſuppoſitæ epiſtolæ:

(1) ad Aurelium Carthag. incipit: *Scripta Sanctitatis tuæ*, cum Aurelii ad Damaſum commentitia epiſtola.

(2) ad Hieronymum, incipit: *Dum multa corpora librorum*, cum Pſeudo-Hieronymi reſcripto.

(3) ad Stephanum Archiep. & Concilia Africæ: *Lectis fraternitatis veſtræ literis*; cum epiſtola Stephano ſuppoſita ad Damaſum.

(4) ad Proſperum Numidiæ & alios Epiſcopos orthodoxos de Chorepiſcopis: *Licet fratres chariſſimi.*

(5) ad Epiſcopos Italiæ, *Optaveram dilectiſſimi.* Addi his poteſt

(6) ad Hieron. cui Acta Pontificum mittere ſe profitetur. Vide acta ſanctorum April. tom. 1. pag. 4. & Propylæum Maji p. 58. ſq.

Genuinæ S. Damaſi epiſtolæ: (7) ad Hieron. *Dormientem te longo jam tempore.*

(8) ad eundem Hieron. *Commentaria cum legerem.*

(9) ad Epiſcopos Illyrici: *Etſi nobis pro certo perſuaſum eſt.* De hac infra ad A. 370.

(10) ad Epiſcopos Orientis adverſus Apollinarem & Timotheum, f) *Quod veſtra charitas.*

(11) ad Paulinum Theſſalonicenſem Epiſcopum. *Quoniam poſt Concilium Nicænum.*

(12) ad Paulinum Epiſc. Antiochenum. g) *Per ipſum filium meum Vitalem.*

(13) ad fratres in Illyrico conſtitutos. *Credimus ſanctam fidem.*

(14) ad Acholium, Eurydicum, &c. *Decurſis literis dilectionis veſtræ*

(15) ad eundem Acholium. *Ad meritum filii mei Ruſtici.*

Hæ epiſtolæ (præter 6. 14. & 15.) exſtant inter S. Damaſi opera è Bibl. Barberina à Martio Mileſio Sarazanio edita nitide & illuſtrata Rom. 1638. 4. Pariſ. 1672. 8. Primus 14. & 15. edidit Holſtenius in collectione Romana poſtuma Rom. 1662. 8. tom. 1.

f) Græce apud Theodoretum V. 10. Latine etiam in Tripartita IX. 15.

g) Holſten. collect. Romana tom. 1. p. 180. Etiam Græce exſtat notante p. 760. Harduino, in Codice MS. Regis Gall. 2951. fol. 196. & Latine in conflictu Arnobii cum Serapione.

tom. 1. p. 37. 42. quæ Sarazanii editioni additæ ſunt in Bibl. Patrum edit. Lugd. tom. 27. p. 80.

† *Decreta* Damaſi quinque ex Gratiano 2. II. qv. 3. *Calumniator*; & *Si quis Epiſcopum.* 15. X. qv. 1. *Hanc conſuetudinem.* 25. qv. 1. *Violatores.* & ex decreto Ivonis libro 1. *Quoniam quidam Metropolitanorum.*

De quinque Synodis *Romanis* ſub Damaſo habitis, vetus Synodicon c. 65. 66. 70. & 72. ſupra p. 216. ſeq.

Anathematiſmi h) adverſus Apollinaris, Arii, Sabellii, Macedonii, Eunomii & Photini hæreſes, apud Theodoritum V. 11. Auguſtinum ſerm. 29. de tempore, Tripartitam IX. 16. Confer Quesnellum diſſ. 14. ad Leonem M. p. 725. & Lambecium VIII. p. 446. Harduinus p. 801. illos refert ad A. 379.

†† A.C. 367. *Romanum* Concilium, cujus mentio in vita S. Euſebii presb. Romani, edita à Baluzio tom. 2. Miſcellan. p. 142. *Mortuo autem Liberio levatur Damaſus, qui voce publica damnavit Liberium, facta Synodo cum Epiſcopis XXVIII. & presbyteris XXV.* Scriptam eſſe hanc vitam ab aliquo Luciferiano, ex ipſo initio apparere ait Harduinus, quod eſt hujusmodi: *Eodem tempore, quo Liberius de exſilio revocatus fuerat à Conſtantio Auguſto hæretico, in eodem tantum dogmate, ut non rebaptizarent populum, ſed una communione contaminarent plebem.*

†† *Romanum*, in quo Damaſus invidioſe accuſatus & incriminatus de adulterio, facta ſynodo purgatus eſt à XLIV. Epiſcopis, qui etiam damnaverunt Concordium & Calliſtum, accuſatores ejus, & projecerunt de Eccleſia, ut habet liber Pontificalis. In eadem ſynodo Paternianos ſive Venuſtianos damnatos eſſe ſuſpicatur Baluzius pag. 76. Concil. de quibus auctor Prædeſtinati.

369. Judicium LXX. i) Epiſcoporum de Chronopio quodam exantiſtite memorat lex XX. Cod. Theodoſ. *Quorum appellationes.* Vide Baluz. p. 75.

†† A.C.

h) Subjuncti Epiſtolæ ad Paulinum Theſſalonicenſem, quæ eſt undecima inter eas, quas ſupra memoravi.

i) Eadem cum nona inter Epiſtolas Damaſi ſupra memoratas.

Digitized by Google

A. C. 370. Damaſi k) Epiſtola in ſynodo *Romana* 93. Epiſcoporum ex reſcripto Imperiali ad audiendam cauſam Auxentii exponendamque fidem congregatorum ad Epiſcopos Illyrici, de Concilio Ariminenſi. Latine edidit Holſtenius tom. 1. Collect. Romanæ p. 165. Græce apud Sozom. VI. 26. Theodoritum II. 22. Nicephorum XI. 31. Incipit apud Iſidorum Mercatorem: *Credimus ſanctam fidem veſtram*; & in Holſtenii collectione: *Confidimus quidem ſanctitatem veſtram*; Græce vero, πιςεύομεν τὴν ἁγίαν πίςιν.

circa A. 372. Fragmentum ex Concilio *Romano* ſub Damaſo Papa de explanatione fidei. Holſten. tom. 1. p. 178. Labbe p. 894. Harduin. p. 775.

Antiochena ſynodi ſubſcriptiones, ex eodem Holſtenio apud Har-
†† duin. p. 776. Epiſtola ſynodica ad Epiſcopos Italiæ & Galliæ, inter S. Baſilii epiſtolas 69. cum Jacobi Mycræi verſione apud Baluz. p. 78.

†† *Cyzicenum* Concilium, cujus meminit Baſilius M. epiſt. 82. ad Patrophilum p. 914. *Fidei*, inquit, *ibi edita alia quidem ignoro, tantum audio quod tacito conſubſtantiali*, τὸ κατ' ἐσίαν ὅμοιον *circumferunt; Et præterea blaſphemias contra Spiritum Sanctum cum Eunomio conſcribunt.*

De *Laodiceni* Concilii Canonibus, quod ad A. 372. refert Harduinus, dictum ſupra ad A. 320.

† *S. Athanaſii* Alex. A. 373. defuncti Epiſtolæ Canonicæ, quas cum ſcholiis Zonaræ & Balſamonis, Græce & Latine exhibet Beveregius Tomo II. magni Synodici p. 36. ſeq. ut ſupra p. 55. notavi. Cum Jo. Cultorii verſione recognita exhibet Labbeus p. 1704. ſeq.

† *S. Baſilii* Epiſtolæ Canonicæ apud eundem pag. 1716 --- 1776. cum verſione Herveti. De aliis earum editionibus dixi Vol. VIII. p. 83. Scholiaſtis Græcis, quos ibidem commemoravi, addendus Juſtinus Decadion, cujus ecthesin Canonum Baſilii laudat Nic. Comnenus Papadopoli p. 400. prænot. Myſtagog.

k) Hic videtur eſſe tomus Occidentalium, cujus mentio in Canone V. CPolitano. Vide Caveum ad hunc Canonem & Valeſ. ad Theodorit. V. 3. & 9.

Digitized by Google

De Synodo *Illyriciana*, quam ad A. 374. Harduinus collocat, dictum ad A. 365.

A. C. 374. *Valentinum* in Gallia Concilium ſub Fœgadio ſive Phœbadio, ex Sirmondi editione.

377. De *Antiocheno*, cui Gregorius Nyſſenus interfuiſſe ſe ſcribit, in cauſa Antiocheni ſive Meletiani Schiſmatis. Vide Labbeum p. 908. ex Baronio.

†† S. Amphilochii *Iconienſis* Epiſcopi Synodica de Divinitate Spiritus S. contra Macedonianos, ex Cotelerio T. 2. monument. Eccleſiæ Græcæ p. 99. Baluz. p. 82.

††380. *Mediolanenſe*, de quo ex S. Ambroſii epiſtola 64. Baluzius p. 86.

Cæſarauguſtanum XII. Epiſcoporum, cujus VIII. Canones, quos Labbeus p. 1009. Harduinus dat p. 805. Priſcillaniſtis oppoſitos notant Garſias Loaiſa & Cardinalis de Aguirre.

381. CPOLITANUM Oecumenicum 150. Epiſcoporum, cujus acta jam Photii ætate videntur intercidiſſe, tantum exſtat allocutio ad Theodoſium M. Imp. & Canones VII. a) atque expoſitio fidei cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum, nec non apud Theodoretum V. 9. & in Tripartita IX. 14. Epiſtola Synodica.

Canones cum Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris verſione exhibentur: apud Labbeum etiam cum Herveti. Harduinus Latinam verſionem paraphraſeos Arabicæ Joſephi Ægyptii addidit ex Beveregii verſione, qui hanc Arabice & Latine vulgavit in magno Synodico, Canonesque ipſos Græce & Latine cum notis, & Zonaræ, Balſamonis & Alexii Ariſteni ſcholiis. Etiam erudita ſunt, quæ ad hos Canones notavit præclarus Caveus, ne dicam de Cabaſſutio, Chriſtiano Lupo, &c.

† *S. Nazianceni* Oratio XXXII. συντακτήριος ſive Valedictoria in Concilio CPol. habita, cum Jac. Billii verſione.

Timothei Alexandrini reſponſa Canonica Gr. L. apud Harduin. p. 1191. & Labbeum p. 1972.

Aquilejenſe contra Palladium & Secundianum hæreticos Arianos, & Attalum presb. Hujus Concilii acta poſt S. Ambroſii epiſt. VIII. ad Syagrium T. 2. edit. Benedictin. p. 786. ſeq. & in Vigilio

a) Pro tribus ſolum pugnat Sam. Baſnage ad A. 381. n. 12.

gilio Tapſenſi Petri Franciſci Chifletii p.485.ſeq.habentur. Chifletius acta illa à Vigilio conficta diſputat, parum certis ductus argumentis, ut docet Godfridus Hermantius III. 3. vitæ Ambroſii. Mentio hujus Concilii in veteri Synodico cap. 74. ſupra pag. 219.

* Epiſtolæ V. Conciliorum *Aquilejenſis*, *Romani* atque *Italici* alterius forſan ab *Aquilejenſi*, ad Gratianum, Valentinianum & Theodoſium Impp. editæ à Sirmondo A. 1631. in appendice Codicis Theodoſiani, & recuſæ tom. 1. Operum Sirmondi p. 741. ſeq.

A. C. 383. De *CPolimna* Synodo, Socrates V. 10. & Sozomenus lib. VII. †† c. 12. In ea libellum fidei obtulit etiam Eunomius Theodoſio Imperatori. Hunc libellum Valeſius edidit in notis ad Socratem pag. 61. Baluzius p. 89. Concil. & Jac. Baſnage in nova editione Lectionum antiquarum Caniſii T. 1. pag 178. Dedi etiam tom. VIII. hujus Bibl. p. 253. Confutavit Greg. Nyſſenus libro ſecundo in Eunomium.

†† De Synodo *Sidenſi*, Sidæ in Pamphilia ſub Amphilochio contra Maſſalianos meminit Photius cod. 52. At Theodoretus libro IV. hiſt. c. 10. extinctos eos ſignificat à Letoio primum Melitinenſi, in ipſis Valentiniani Magni primordiis: poſtea ab Amphilochio Iconienſi, denique à Flaviano Antiocheno. Hunc de illis pronunciaſſe A. 383. ponit codex idem Photianus notante Harduino.

Nemauſenſis Concilii, tempore B. Martini Turonenſis habiti, mentio apud Severum Sulpitium Dialog. 2. c. 15. ſed anno plane incerto, rebus quoque ibi geſtis penitus obſcuris. Ante annum certe 384. Nam poſt eum annum, licet per ſedecim annos, *nullam Synodum adiit, ab omnibus Epiſcoporum conventibus ſe removit*, inquit idem Sulpicius dialogo 3. cap. 15. ubi etiam memorat ſynodum *Trevirenſem* coram Martino habitam illo anno 384. in quo Ithacius abſolvitur, Treverorum Epiſcopus Felix ordinatur. *Harduin.*

385. *Siricii* Papæ Epiſtolæ V. prima ad Himerium Tarraconenſnm ex collectione Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris. Secunda, tertia & quarta ex Iſidori collectione. Secundam ad Mediolanen-

lanenſem Eccleſiam de damnatione Joviniani in Synodo Romana A. 390. cum S. Ambroſii reſponſione habes etiam inter Ambroſii opera tom. 2, edit. Benedictinor. p. 963. Quartam ad Afros, cui Canones *Telenſis* ſive *Zellenſis* Concilii (A. 418.) ſubjiciuntur, ſuppoſititiam eſſe probant Blondellus p. 550. Pſeudo-Iſidori & Paſchaſius Queſnellus diſſ. 15. ad Leonem M. p. 744. ſeq. Quintam ad Anyſium Theſſalonicenſem & cæteros Illyrici Epiſcopos de Bonoſo Epiſcopo Sardicenſi, qua *Capuenſis* ſynodi A. 389. celebratæ judicium refert, ſub Siricii nomine edidit Holſtenius tom. 1. collectionis Romanæ pag. 189. Alii Codices adſcribunt Damaſo. Incipit: *Accepi literas veſtras de Bonoſo Epiſcopo.* Vide tom. 2. Ambroſ. pag. 1008. & Jo. Launoji lib. 1. epiſt. 7. Edidit & aliam brevem Siricii ad Anyſium Epiſtolam Holſtenius tom. 1. pag. 43. ſeq. quæ incipit: *Etiam dudum, frater cariſſime.* Labbeus etiam duas Maximi Imp. Epiſtolas addidit, unam ad Siricium, alteram ad Valentinianum Imp.

De *Burdigalenſi* Concilio adverſus Priſcillianiſtas, ex Sulpicio Severo lib. 2. Hiſt. & Proſpero in Chron.

circa A.C. 388. *Tolemni* ſub Siricio Papa celebrati mentio in Toletano primo tom. 1. Harduini p. 994.

389. *Antiocheni* meminit Sozomenus VII. 15. Illo prohibitum ne Marcelli Apameni Epiſcopi necem ab idololatris ei illatam filii ejus vindicarent, quippe quam pro CHriſto obiiſſe ipſe gauderet.

De *Capuana* ſynodo contra Bonoſum Sardicenſem Siricius in epiſtola quinta ad Anyſium, de qua ſupra ad A. 385. Actum ibi etiam eſt de cauſa Flaviani Antiocheni, de qua S. Ambroſius epiſt. 78. ad Theophilum Alex. Denique in ea ſynodo rebaptizationes iteratasque ordinationes & Epiſcoporum translationes vetitas fuiſſe, teſtatur Codex Eccleſiæ Africanæ can. 48. ubi plenaria ſynodus appellatur. Conferendus Jo. Launojus lib. 1. epiſt. 7.

Carthaginienſis Concilii meminere Genethlius, Epigonius & Numidius. In eo videtur præviſum fuiſſe, quid tractandum eſſet in Concilio plenario, intimatumque cæteris provinciis, ut legatos mitterent.

A.C.

Digitized by Google

A.C. 390. *Romanum*, in quo damnatus Jovinianus, in Siricii epiſtola 2. de qua ſupra ad A. 385.

Mediolanenſe, cujus Synodica epiſtola S. Ambroſii ad Siricium.

CODEX *Eccleſiæ Africanæ*, Græce & Latine, de cujus aliis editionibus, nec non de conciliis, quorum Canones complectitur, dictum ſupra p. 41. ſeq. Hincmaro tom. 2. p. 518. *breviarium Africæ provinciæ Canonum, ſedi Apoſtolicæ miſſum & ab eadem ſede corroboratum.* Singularem in hoc Codice recenſendo induſtriam adhibuit Harduinus.

Carthaginienſe Concilium II. ſub Genethlio, ex Epiſcopis diverſarum provinciarum Canones XIII. Labbe p. 1159. & ex Holſtenii editione integriores p. 1827.

392. Novatianorum Conciliabulum *Angari* in Bithynia, in quo Sabbatius presbyter ex Judæo Chriſtianus damnatur, quod Paſcha Judæorum more celebraret: conditusque ibi de ea re Canon dicitur, quem ἀδιάφορον appellabant. Vide Socratem lib. V. c. 21. Gr.

393. *Carthaginienſe* Maximianiſtarum ex Epiſcopis XLIII. de quo videndus Auguſtinus lib. IV. contra Creſconium cap. 7. & in Pſal. 36. Conc. 2. Donatiſtis in Maximianiſtas & Primianiſtas diviſis, ad Primianum illi iterum ac tertio legatos, ſed fruſtra, mittunt pacis conciliandæ cauſa.

Cabarſuſſitanum a) 7. Kal. Jul. ubi Maximianiſtæ abſentem Primianum, alterius partis Donatiſticæ Epiſcopum Carthaginienſem damnarunt. Acta recitat Auguſtinus loco citato, & Epiſcopos ſingulatim omnes appellat, additque ibi fuiſſe omnes numero LIII. quamvis libro IV. contra Creſconium c. 6. centum & amplius fuiſſe affirmet, & in Synodico Concilii Zertenſis (pag. 2004. T. 1. Harduin.) *plus minus centum*. Immo in ipſa poſtea expoſitione Pſalmi ipſe dicit *centum vel quot:* quoniam fortaſſis habuerunt iſti veluti Cardinales Epiſcopi ſuum quisque Collegam, in aliquo pago reſidentem. *Harduin.* Confer Baluzium p. 94. ſeq.

Hipponenſe Africanum plenarium ſub Aurelio primum.

b) Labbeo p. 1153. *Cavernenſe* apud Cavernas Suſis, loco Carthagini propinquo.

A.C. 394. *Bagajenſe* in Africa VIII. Kal. Maji, Epiſcoporum CCCX. Donatiſticæ partis Primianiſtarum, quæ Maximianiſtas damnavit. Acta recitat Auguſtinus lib. 3. contra Creſconium c. 53. & lib. 4. c. 10. 16. & aliis locis plurimis. Vide Baluz. p. 98.

Carthaginienſe, ſub Aurelio ſecundum, de quo Codex Eccleſiæ Africanæ p. 881. Harduin.

Hadrumetinum, de quo ibid. & apud Labbeum p. 1153.

De Agapio & Bagadio Epiſcopatum Boſtrenſem ſibi vindicantibus decretum ſynodi CPolitanæ ſub Nectario, Græce ſervatum à Balſamone, additaque Latina verſio Herveti. Cum alia verſione exſtat in Freheri Jure Græco Romano p. 247.

Hipponenſe, cujus Canones in Concilio Carthag. A. 397. retractantur. Vide Harduin. p. 955.

† *Gregorii Nyſſeni* Epiſtola Canonica ad Letoium, Melitines Epiſcopum, Græce & Lat. apud Labbeum p. 1776. & in Nyſſeni Opp. c] atque cum Zonaræ & Balſamonis ſcholiis in Beveregii Synodico.

circa A. 395. *Hipponenſe* provinciale, cujus canon ſervatus à Ferrando cap. 34.

395. *Taurinenſis* Concilii ſynodica ad univerſos Epiſcopos Galliarum, Canones VIII.

397. *Carthaginienſis* tertii capitula 50. ex collectione Iſidori Mercatoris.

Editio alia ejuſdem Concilii, quam Ferrandus ſecutus ex ſynodica Concilii *Byzaceni*, ubi etiam profeſſio fidei Nicænæ.

Tertia editio eorundem capitulorum ex MS. Monaſterii S. Bavonis, Gandavi. Concilii Hipponenſis abbreviationes factæ in Concilio Carthaginienſi III.

† Capitula quinque ex Concilio aliquo Carthag. vel Africano ex Gratiano 1. qv. 1. *placuit ut unusquisque.* 10. qv. 2. *de precariis, quæ à.* 2. qv. 2. *ſi quis Epiſcopum.* Nec non ex Codice ſedecim librorum lib. 2. c. 30. & lib. 15. c. 4.

Anaſtaſio Papæ ſuppoſitæ decretales epiſtolæ duæ ex Iſidoro Mercatore.

† Anaſtaſii Epiſtola ad Joannem Hieroſol. Epiſc. edita inter S. Hieronymi opera, qui ejus meminit apologia 3. in Rufin.

A.C.

c] Vide Volum. VIII. hujus Bibl. p. 150.

Digitized by Google

A. C. 398. Concilii *Carthaginienſis* quarti Canones CV. Poſtremum de contemtoribus Eccleſiæ, quem non habet Labbeus, Harduinus addidit è Baluzio, qui ex MS. Eccleſiæ Urgellenſis primus vulgavit p. 99.

399. *Alexandrinum*, ſub Theophilo adverſus Origenem, de quo Socrates VI, 7. & Hieron. Epiſt. 78. ad Pammach. & Marcellum.

Fragmenta epiſtolæ ſynodicæ ex epiſtola Juſtiniani ad Menam CPol. poſt Concilium V. generale obvia, exhibet Baluz.

†† *Cyprium* adverſus *Origenem*. Scripſit Theophilus poſt Concilium Alexandrinum ad Epiphanium Epiſtolam, quæ Latine apud Hieronymum eſt LXVII. & ſic incipit: *Dominus qui locutus eſt ad Prophetam*; emendatior edita à Baluzio ex Codice Colbertino. In hac mentio Synodi ſuperioris Alexandrinæ ſub Theophilo. Denique hujus Concilii Cyprii meminere Socrates VI. 9. & 10. Sozomenus VIII. 14.

Carthaginienſe quintum ſub Aurelio, Canon unicus in Codice Canonum Eccleſ. Africanæ apud Harduin. p. 894.

400. *Conſtantinopolitanum* & aliud poſtea *Epheſinum*, in cauſa Antonini Epiſcopi Epheſini, variorum criminum poſtulati. Res ibi geſtæ narrantur à Palladio in Dialogo de vita S. Chryſoſtomi, & à Sozomeno VIII. 6. Vide Baluzium p. 103. ſeq.

Toletanum I. æra 438. Canones XX. cum ſubſcriptione XIX. Epiſcoporum, ſubjuncta regula fidei cum XVIII. anathematiſmis (quam ad Toletanum II. alii referunt) & exemplaribus profeſſionum Epiſcoporum Symphoſii & Dictinii, Presbyterique Comaſii contra ſectam *Priſcilliani*, quas Baluzius pro ſuppoſitis habet.

† Fragmenta ſub titulo Conciliorum Toletanorum vel corrupte vel falſo citata, apud Gratianum, Burchardum, Ivonem, &c. collecta à Garſia Loaiſa.

Romanum, quod *tranſmarinum* appellatur in Codice Africano can. 68. p. 902. D. Inde Epiſtolæ *Anaſtaſii* Papæ, quæ commemorantur ibidem pag. 899. D. Aliud ſimul *Mediolani* habitum fuiſſe, haud male colligitur ex p. 895. A. *Harduin.*

401. *Carthaginienſe IV.* ſub Aurelio, quod citatur à Bonifacio Carthag. A. 525.

Digitized by Google

A. 525. In Codice Canonum Eccleſiæ Africanæ à LVII. cum præf. ad LXV.

Carthaginienſe plenarium eodem anno, cujus Capitula ſive Canones exſtant XV. apud Harduin. p. 986. Poſt Canonem ultimum annotatur ſubſcripſiſſe Epiſcopos LXII.

Theophili Alex. προσφώνησις ſive edictum, ὑπομνηστικὸν canones 10. & de Catharis ἀφήγησις, & ad Agathonem & Menam Epiſcopos epiſtolia duo, Gr. L. apud Labbeum pag. 1797. Harduin. p. 1196.

EDIT. REGIÆ TOMUS IV.

A.C.402. *Innocentii I.* Epiſtolæ XXVII. in quibus ſunt reſcripta ad Concilium (A. 416.) Carthaginienſe, ad Milevitanum, ad quinque Epiſcopos, & ad Aurelium Carthaginienſem.

† S. Chryſoſtomi duæ ad Innocentium, Innocentii ad Chryſoſt. (ex Sozomeno VIII. 27. Niceph. XIII. 32.) ad clerum & populum CPol. (ex Sozom. VIII. 26. & Niceph. l. c.) ad Arcadium Imp. (ex Niceph. XIII. 34.) Arcadii ad Innocentium cum Innocentii brevi reſponſo (ex Glycæ Annal.) Gr. & L.

† Innocentii ad Theophilum Alex. Sacra Honorii Imp. ad Arcadium, Latine.

† Honorii ad Arcadium, Arcadii ad Innocentium, Gr. & Lat.

† Innocentii ad Johannem Hieroſol. Hieronymum, & Aurelium epiſtolæ III. Latine.

Canones XVI. ſynodi *Romanorum* ad Gallos Epiſcopos & epiſtola ſynodi, eodem Innocentio, ut ſuſpicatur Sirmondus, auctore.

Milevitanum I. Concilium plenarium, ſub Aurelio ſeptimum. Pertinent ad hoc poſt præfationem, quæ habetur p. 907. E. Canones Codicis Eccleſiæ Africanæ 86. - - 90.

403. Synodus *ad Quercum*, Chalcedonis ſuburbium, XXXIII. Epiſcoporum, adverſus S. Joannem Chryſoſtomum & Heraclidem Epheſinum ab eo ordinatum Epiſcopum, ex Photii Bibl. Cod. 59. Confer, quæ ex Palladio in vita Chryſoſtomi, epiſtola Chryſoſtomi ad Cyriacum, Socrate VI. 15. Sozomeno VIII. 17. Theodoreto V. 35. Baluzius p. 105. ſeq. De eadem Synodo & *CPolitana* non diu poſt pro Chryſoſtomo habita, Synodicon vetus ſupra p. 222. ſeq. ubi male Conſtanti-

Digitized by Google

ſtantinopolitana vocatur, in titulo capitis 79. quæ ad Quercum dicenda erat.

Carthagine Africanum plenarium, ſub Aurelio octavum. Pertinent ad hoc Concilium ea, quæ habentur in Codice Eccleſiæ Africanæ à p. 911. C. ad p. 915. C. Vide præterea Collationem Carthag. p. 1169. B. Harduin.

A.C. 404. *Carthaginienſe*, ſub Aurelio nonum, in Codice Eccleſ. Afr. à p. 915. C. ad 918. E.

405. *Carthaginienſe*, ſub Aurelio decimum, ibid. à p. 918. E. ad 919. B. 7.

407. *Carthaginienſe* plenarium, ſub Aurelio undecimum, ibid. à p. 919. B. 8. ad 926. B. 4.

Toletana Synodus, ad quam exſtat Innocentii Papæ Epiſtola pag. 1019.

408. *Carthaginienſe*, ſub Aurelio duodecimum. Vide Codicem Eccleſiæ Afr. p. 926. B. 5. Ejusdem Concilii ſeſſio altera, ibid. B. 10.

409. *Carthaginienſe XIII.* ſub Aurelio, in Codice Eccleſiæ Africanæ Canon CVII.

410. *Carthaginienſe XIV.* ſub Aurelio, id. p. 926. D.

411. Synodus *Ptolemaidenſis*, in qua *Syneſius* coacto presbyterio Andronicum Beronicenſem, Pentapolitanæ provinciæ præfectum, qui edicta ſua foribus Eccleſiæ affixerat, excommunicavit, lata ſententia, quam ad omnes Epiſcopos miſit. Ea eſt epiſtola Syneſii LVIII. Quid poſtea ſit conſecutum, docet idem epiſtola LXXII. & LXXXIX.

411. Geſta *collationis Carthaginienſis* per tres dies factæ Junii 1. 3. & 8. inter Epiſcopos Catholicos CCLXXXVI. & Donatiſtas CCLXXIX. quæ primus edidit ex Franciſci Balduini (qui hiſtoriam hujus collationis cum Optato, & prius ſeparatim Pariſ. vulgarat A. 1566. 8.) Codice ad Angelum Vergerium Græcum hominem ſed Latine doctiſſimum perlato Papyrius Maſſonus Pariſ. 1589. 8. Eundem Codicem nactus Petrus Pithœus emendatius edidit A. 1596. 8. apud Commelin. Inde repræſentarunt Binius, Regia, Labbeus. Denique Pithœi Codex (toto orbe unicus) pervenit in Bibliothecam Colbertinam, itaque Baluzius de novo eum conferens multa

emendavit, novamque geſtorum ἔκδοσιν dedit pag. 117. ſeq. Concilior. Baluzii editio cum ejus notis reddita inter monumenta vetera ad hiſtoriam Donatiſtarum ſpectantia, ad calcem S. Optati, ſtudio Ludovici Ellies du Pin illuſtrati atque excuſi Pariſiis & Amſt. 1702. fol. Sine notis occurrit apud Harduinum. Abbreviata tantum geſta ad nos perveniſſe contractaque ex illis, quæ fuſius conſcripta fuerant coram Marcellino notario, conſtare putat Baluzius ex præfatione præmiſſa Marcelli memorialis: licet Dupinius obſervat præfationem illam non pertinere ad geſta ipſa, ſed ad capitula tantummodo, quæ argumentum eorum breviter indicantia præmittuntur. Sed acta ipſa valde prolixa fuiſſe conſtat ex Auguſtino Epiſt. 50. Vide etiam Poſſidium in vita Auguſtini c. 13. Ejusdem Auguſtini breviculum cum Donatiſtis de geſtis cum Emerito, & ad Donatiſtas poſt collationem liber unus, & Epiſtola leguntur tomo nono Operum edit. novæ, & epiſtola 141. (al. 152.) ad populum factionis Donatianæ. Sermones tres ante vel poſt collationem habiti, editique à Sirmondo, exſtant in nova editione Auguſtini tom. V. ſerm. 357. 358. 359. Conſtitutiones Honorii Imp. A. 412. & 414. adverſus Donatiſtas, quas cum ſermonibus illis Baluzius adjunxit, in codice Theodoſ. leg. 52. 54. & 55. de hæreticis. Conferendi Benedictini in S. Auguſtini vita lib. VI. c. 10. ſeq. Tillemontius tom. 13. memor. Natalis Alex. ſec. IV. diſſ. 7. ubi etiam de aliis Catholicorum Epiſc. collationibus cum Arianis, Severianis, &c. Jo. Frid. Heilbrunnerus in diſſ. ſub D. Dannhaweri præſidio habita Argentor. 1651. & ſæpius recuſa, D. Th. Ittigius in hiſtoria ſchiſmatis Donatiſtarum §. 132. ſeqq. &c.

A. C. 411. * *Bracarenſe I.* Concilium ſub Pancratio ſive Pancratiano, ex MS. quod nemini viſum, niſi poſtquam prodiere Chronica Dextri, adverſaria Luitprandi & ſimilia, edidit Bernardus de Brito, Ord. S. Bernhardi & Chronologus generalis lib. VI. Monarchiæ Luſitan. c. 2. Suppoſititium eſſe hoc Concilium putat Jo. Baptiſta Perezius, Canonicus Toletanus, qui primus Pſeudo-Dextri & Pſeudo-Maximi fraudes detexit. Card. de

de Aguirre admonet, ſi quis hoc Concilium putet genuinum, inferiori certe quam reliqua auctoritate eſſe habendum.

A.C. 412. *Carthaginienſe XV.* ſub Aurelio adverſus Cæleſtinum, Pelagii diſcipulum, ex S. Auguſtino lib. 2. de peccato orig. c. 2.

Zertenſe ſive *Zirtenſe*, Cirtæ in Numidia, in cauſa Donatiſtarum, cujus Synodica inter ejusdem Auguſtini Epiſtolas edit. nov. 141. (al. 152.) quam à ſe fuiſſe dictatam teſtatur lib. 2. retractat. c. 40. & Epiſt. 190. (al. 157.)

414. Conciliabulum *Donatiſtarum* in Africa Epiſcoporum XXX. qui ſtatuerunt Epiſcopi vel Presbyteri è ſuis, qui cum Catholicis inviti communicaſſent, tantum ſi ſacrificium non obtuliſſent, aut in populo non tractaviſſent, in ſuis honoribus reciperentur. Teſtis S. Auguſtinus lib. 1. contra Gaudentium c. 37.

*415. *Hieroſolymitanum* in cauſa Pelagii ex Apologia Oroſii pro arbitrii libertate c. 3. & 4.

Dioſpolitanum in Palæſtina, de ejusdem Pelagii cauſa. Vide Baluzium p. 361. ſeq. & Harduinum p. 2010.

*† *Marii Mercatoris* commonitorium A. 429. ſcriptum primus ex Holſtenii Codice edidit Labbeus p. 1512. poſtea inter Mercatoris opera ſæpius recuſum.

416. *Hieroſolymitanæ* Synodi, in qua Pelagius è civitate ſancta ejectus eſt, mentio in eodem commonitorio, quemadmodum & ſynodicarum Theodoti Antiocheni, qui ſynodo illi præſedit, & Prayli Hieroſolymitani ad Innocentium Papam.

Epiſtola ſynodica Synodi *Carthaginienſis* contra Pelagianos, ex collectione Iſidori & 175. epiſt. inter Auguſtinianas edit. novæ (al. 90.) Innocentii reſcriptum epiſt. 181. (al. 91.)

Milevitanarum ſynodorum Canones XXVII. ex Iſidoro.

Epiſtola ſynodica Concilii *Milevitani* ad Innocentium Papam ex eodem Iſidoro & Epiſtola 176. (al. 92.) inter Auguſtinianas.

417. Epiſtola quinque Epiſcoporum ad eundem Innocentium ex eodem Iſidoro & Auguſtini Epiſt. 177. (al. 95.)

†† *Thuudritanum* in Africa, cujus in præfat. Concilii Telenſis A. 418. mentio. Duos Canones ex breviatione Ferrandi Diaconi can. 76. & 77. affert Baluzius p. 366. Harduin. p. 1252.

Digitized by Google

†† Pauci quidam Canones Conciliorum *Sufetulenſis*, *Macrianenſis*, *Septimunicenſis*, *Thenitani*, *Marazanenſis*, & *Hipponiregienſis*, ex eodem Ferrando apud Baluz. & Harduin. ibid.

Zoſimi Papæ Epiſtola ad Heſychium Salonitanum, & altera ad Clerum Ravennenſem.

† Ejusdem Epiſtolæ aliæ undecim. Has omiſit Harduinus, *cum ex Epiſtolis veterum ſummorum Pontificum eas duntaxat repræſentare propoſitum fuerit, quas cum Conciliis ediderunt Dionyſius Exiguus & Iſidorus, cæteris collectioni omnium Epiſtolarum ſeorſum edendæ reſervatis.*

† Decretum apud Gratian. 25. qv. 1.

† Libellus fidei *Pelagii* ad Innocentium Papam transmiſſus, ſed poſt mortem Innocentii Zoſimo redditus, teſte Auguſtino lib. 1. de Gratia Chriſti c. 30. & lib. 2. c. 7. Hunc Baronius edidit ex Codice Vaticano ad A. 417. n. 31. Pelagii Epiſtola ad Innocentium non exſtat integra, ſed partem illius haud minimam exhibet Auguſtinus libro 1. de Gratia CHriſti cap. 30. & ſequentibus.

A.C.417. *Romana* ſynodus à Zoſimo celebrata in cauſa Cæleſtii, inde ſcriptæ Zoſimi Epiſtolæ pro Pelagio & Cæleſtio ad Aurelium & Epiſcopos per Africam conſtitutos duæ, quas Baronius ad A. 417. n. 19. edidit ex Codice Vaticano. Sinceras contendunt viri eruditi Voſſius hiſt. Pelag. lib. 1. c. 28. Joannes Garnerius in notis ad Marium Mercatorem tom. 1. p. 201. ſqq. Quesnellus ad Leonem Magnum p. 453. ſeq. & 511. Sirmondus ad Facundum VII. 3. aliique contra Launojum parte altera opuſc. de duobus Dionyſiis & M. Antonium Cappellum, Franciſcanum, qui easdem adulterinas putarunt.

Carthaginienſis Synodus, cujus mentio in litteris Zoſimi anno ſequente ſcriptis, Aurelio ac cæteris, qui in Concilio Carthaginienſi adfuerunt. Has Baronius edidit ex Codice Vaticano ad A. 418. n. 4.

Paulini Diaconi libellus Zoſimo Papæ oblatus, quem edidit Baron. ad A. 418. n. 12. 13. 14. 15.

Fragmenta epiſtolæ Zoſimi ad omnes Epiſcopos, qua Cæleſtium Pela-

giumque damnavit, ex Auguſtino, Proſpero, Mario Mercatore, &c.

A.C. 418. Concilium *Telenſe* ſive *Teleptenſe* (aliis *Zellenſe*) ex appendice epiſtolæ Siricii & Ferrando Diacono. Vide ſupra ad A. 385. & Baluzium p. 368.

Romanum unde Zoſimi litteræ, quas editas dixi à Baronio ad A. 418. n. 4.

Carthaginienſe XVI. ſub Aurelio, ſive Africanum univerſale epiſcoporum CCXIV. Pertinent ad hoc Concilium Canones è Codice Eccleſiæ Africanæ à CVIII. ad CXXVII. Numerum Epiſcoporum docet & fragmentum ex Epiſtola ſynodica recitat Proſper in libro contra collatorem c. XI. & in reſponſo ad octo capita Gallorum.

Reſcripta Imperatorum Honorii & Theodoſii ad Palladium præfectum Prætorii & ad Aurelium Carthag. Epiſc. de damnatione Pelagii & Cæleſtii: Conſtantii ad Voluſianum, Præfectum urbis de exſiliando Cæleſtio, Labbeus pag. 1606. ſeq. Harduin. p. 1229. ſeq. è Baronio ad A. 419. 420.

Judicium Eccleſiaſticum *Cæſareæ* in Mauritania ab Auguſtino aliisque Epiſcopis peractum; ex injunctione Zoſimi Papæ, ipſo teſte Auguſtino epiſt. 193. novæ edit. ad Marium Mercatorem & 190. ad Optatum (al. 157.) ipſo initio, & lib. 2. retractat. c. 51. & Poſſidio in vita Auguſtini c. 14. Videtur lata eſſe ſententia adverſus Epiſcopos tres, quam ipſe refert Auguſtinus epiſt. 209. (al. 261.) circiter poſt quinquennium ſcripta ad Cæleſtinum Papam. *Harduin.*

Bonifacii Papæ Epiſtolæ tres ex collectione Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris: 1) ad Honorium Imp. cum Honorii reſcripto, ut ſi denuo Romæ duo Epiſcopi ordinati fuerint, ambo de civitate pellantur, 2) ad Epiſcopos Galliæ, 3) ad Hilarium Epiſcopum Narbonenſem.

† Decreta quatuor ex Gratiano diſt. 78. *Si quis triginta.* 6. qv. 4. *Si inter Epiſcopos.* 22. qv. 2. *Nulli liceat ignorare.* 11. qv. 1. *Nullus Epiſcopus.* Alia item duo ex Codice quinque librorum lib. 4. c. 21. & 13.

Carthaginienſis Concilii XVII. ſub Aurelio habiti in cauſa Apiarii, mentio

Digitized by Google

mentio in Epiſtola Concilii anno ſequente celebrati ad Bonifacium.

A. C. 419. IX. Capitula Concilii *Carthaginienſis ſexti* plenarii, Africani XVIII. ſub Aurelio, ſubjuncta profeſſione fidei Nicænæ, & Canonibus Nicænis ex veteri verſione, de qua ſupra p. 366. *Hæc Synodus CCXXIX. Pontificum ſub Zoſimo & Bonifacio Papatis Romanis, Juvenale Hieroſol.* (non CPol. uti habet Dionyſii Exigui editio) *Cyrillo Alex.* &c. In hoc Concilio concinnatum eſſe Codicem Eccleſiæ Africanæ (de quo ſupra ad A. 390.) tradit idem Dionyſius. Conferenda cum illo Codice Collectio Canonum Africanorum 105. apud Labbeum p. 1640. ſeq.

V. Capitula *Carthaginienſis* Concilii ſeptimi, Epiſcoporum XXIII. ſub Aurelio XVIII. Confer Codicem Eccleſiæ Africanæ poſt Can. 127. ad 134. Sunt, qui pro actione altera Concilii ſuperioris habent.

Epiſtola Concilii Africani ad Bonifacium Papam, in Codice Eccleſiæ Africanæ can. 134.

Reſcripta Cyrilli Alex. & Attici CPol. id. can. 135. 136.

Nonnullos prætereà Canones Africanos & Carthaginienſes citant Egbertus Eboracenſis, Theodorus Cantuarienſis, Gratianus & alii: qui Canones, cui Synodo tribuendi ſint, non ſatis elucet.

Ravennatenſe, in quo diſcuſſa juſſu Honorii Imp. controverſia eſt inter Bonifacium Papam & Eulalium Anti-Papam. Exſtat ſuper ea re commonitorium *Honorii* ad Epiſcopos, quos Ravennam propterea convocabat, cum paucis aliis monumentis, quæ ex MS. Vaticano Baronius edidit ad A. 419. Vide Baluz. p. 370.

421. *Carthaginienſe XIX.* ſub Aurelio, ſic enim appellatur à Bonifacio Carthag. in Concilio A. 525. in quo Canonem hic editum recitat. Meminit & auctor Prædeſtinati & Auguſtinus c. 46. de hæreſ. quem conventui huic interfuiſſe teſtatur Poſſidius in vita c. 16. Vide Baluz. p. 371.

423. *Cæleſtini* Papæ decretalis Epiſtola ad Galliarum Epiſcopos.

Præteritorum Sedis Apoſtolicæ Epiſcoporum auctoritates de gratia DEI & libero voluntatis arbitrio. Hic titulus in libris antiquis & in

Digitized by Google

& in collectione MS. Dionyſii Exigui. Hæc capitula, quæ viri docti nonnulli *Proſpero* tribuunt, habet etiam in ſua collectione Iſidorus Mercator ſub nomine decretorum *Cæleſtini*. Verum Petrus Crabbus & Sirmondus Cæleſtino abjudicant.

Cæleſtini epiſtola ad Epiſcopos Viennenſis & Narbonenſis provinciæ. Alia ad Epiſcopos per Apuliam & Calabriam conſtitutos. Aliæ in actis Concilii Epheſini requirendæ.

† Decreta quatuor ex Gratiano 9. qv. 2. *Nullus primas*. 2. qv. 1. *Si quis ſacerdos*. 30. qv. 1. *Non debet*. 35. diſt. 6. *Videtur nobis*.

A. C. 423. Concilia in *Cilicia*, quod Julianum Pelagianum anathemate damnavit, teſte uno Mario Mercatore in præfat. ad ſymbolum Theodori Mopſueſteni.

424. Africanum univerſale, Carthaginienſe XX. ſub Aurelio, ſic enim citatur à Bonifacio Carthag. in Concilio.

425. *Ut nullus ad transmarina* (Romana) *audeat appellare*. Epiſtola ſynodica ad Cæleſtinum Papam in can. 138. Codicis Africanæ Eccleſiæ.

Valentiniani Imp. conſtitutio de diverſis Eccleſiaſticis capitibus in Galliam miſſa. Ex editione Sirmondi.

426. Epiſcoporum Africæ Epiſtola, quam cum Leporii libello ad Epiſcopos Galliæ miſerunt.

* *Leporii* Monachi libellus ſatisfactionis ſive emendationis ad Proculum Maſſilienſem & Cyllenium, editus à Sirmondo & ad tom. 1. Mercatoris à Garnerio, & in Bibliothecis Patrum recuſus. Hunc ab Auguſtino ex Leporii ſenſu dictatum contendit Paſchaſius Queſnellus ad Leonis M. Epiſt. 134. p. 900. ſeq.

Conventus Epiſcoporum cleri & plebis Eccleſiæ *Hipponenſis*, in quo S. Auguſtinus Heraclium presbyterum ſibi pronunciavit ſucceſſorem. Vide Baluz. p. 371. ſeq. ex Auguſtini Epiſt. 213. edit. novæ. (al. 110.)

CPolitanum Concilium pro ordinatione Siſinnii Epiſcopi, & damnatione Maſſalianorum. Epiſtolæ ſynodicæ fragmentum extat apud Photium Cod. 52. Synodica integra in Concilio Epheſino lecta & approbata fuiſſe dicitur actione VII. pag. 1627. B. tom. 1. Harduin. Vide Baluzium p. 374. ſeq.

*† Epiſtola Vitalis & Conſtantii ad *Capreolum* Carthaginienſem Epiſcopum,

Neſtorium. Acta pridem lecta Photio Cod. 16. & Latine Liberato Carthag. Archidiacono c. 4. breviarii, Gregorio M. lib. 6. epiſt. 31. feliciter ætatem tulerunt. Latinam veterem verſionem pridem edidit Antonius Contius, Pariſ. 1574. 8. & longe emendatiorem vero ex collatione trium MSS. Baluzius cum notis, p. 387--- 634. Græce primum viderunt lucem A. 1591. fol. apud Commelin. & Latine ex Theodori Peltani verſione, Ingolſtad. 1576. 4. & apud Commelin. 1604. fol. Eandem ſervarunt, qui Græco-Latina acta dedere Romani, Binius, Regia editio & Labbeus. Solus Harduinus veterem interpretem è Baluzii recenſione prætulit optimo conſilio. Judicem ſcriptorum & Epiſtolarum, quæ in Actis hiſce occurrunt, exhibere me memini Volum. IX. hujus Bibl. p. 291. Canones VI. vel VII. hujus Concilii, a) non modo cum notis ſuis, Græcisque Zonaræ, Balſamonis & Alexii Ariſteni ſcholiis, ſed etiam ex Arabica Joſephi Ægyptii paraphraſi Beveregius in magno Synodico exhibuit. Latinam paraphraſeos Arabicæ verſionem habes apud Harduinum p. 1629. Præclara ad illuſtrationem actorum hujus Concilii monuit Garnerius ad poſteriorem Marii Mercatoris tomum, & in auctario operum Theodoreti, in quo etiam verſio antiqua epiſtolarum ad Concilium Epheſinum ſpectantium, quam poſt Chriſtianum Lupum emendatius edidit Baluzius p. 635. ſeq. Concil. & magnam partem Harduinus. Confer, quæ dixi volum. VII. p. 442. & quos de hæreſi *Neſtoriana* laudavi ſcriptores volum. IX. pag. 286--291. Leonis Allatii vindiciæ ſynodi Epheſinæ & Cyrilli de proceſſione Spiritus S. viderunt lucem Rom. 1661. 8. Baluzius p. 635. ſeq. addidit etiam epiſtolas quasdam ad Neſtorii cauſam pertinentes ex verſione Marii Mercatoris.

A.C.431. Conciliabulum *Epheſinum* Joannis Antiocheni & aliorum Orientalium Epiſcoporum 27. Jun. De ejus decretis & epiſtolis vide actionem 1. Concilii Epheſin. parte 2. & volum. IX. hujus Bibl. p. 298.

a) De illis vide, ſi placet, Tillemontium tomo 14. memoriar. pag. 436. ſeq. Harduin. pag. 1623.

Digitized by Google

A.C.431. Synodus *CPoli* habita ad ordinandum Maximianum, ſub finem Octobris. Baluz. p. 581. ſeq.

†† Epiſtola *Dalmatii* archimandritæ ad Synodum Epheſinam, & Synodi ad Dalmatium Græce & Lat. ex Garnerii præf. ad Mercatorem, Harduin. p. 1445.

435. *Procli* CPol. ad Armenios de fide, cum præfat. & verſione Dionyſii Exigui. De aliis editionibus hujus ſcripti dixi volum. VIII. p. 605. ſeq.

Concilium *Tarſenſe* contra Cyrillum Alex. & ſeptem Epiſcopos Epheſo CPolin miſſos adverſus Orientales, ut ex ſynodico adverſus Tragœdiam Irenæi ſive epiſtolis ad Concil. Epheſinum ſpectantibus & à Lupo primùm editis cap. 66. 136. 141. 174. & 201. obſervat Baluzius p. 940.

Anazarbicum à Maximino iſtius urbis Epiſcopo contra Cyrillum, id. cap. 113.

432. *Antiochenum*, de pace inter Cyrillum & Orientales. Vide quæ ex eodem Synodico cap. 53. 58. 62. 71. & 201. Baluzius pag. 941.

Zeugmatenſe contra pacem illam, id. cap. 214. 217. 225.

EDIT. REGIÆ TOM. VII.

Xyſti ſive *Sixti III.* Papæ Epiſtola decretalis commentitia ad Orientales Epiſcopos, ex Iſidoro Mercatore, quæ incipit: *Gratias veſtræ referimus ſanctitati.*

Aliæ genuinæ, ad Cyrillum tres & ad Joannem Antiochenum quarta exſtant in actis ſynodi Epheſinæ p. 1707. ſeq. Harduin. †† Ex his duas Græce vulgatas primum à Cotelerio cum verſione tom. 1. monum. p. 42. 44. & à Baluzio p. 657. non habet Labbeus. Cæteras duas habet, unam p. 1175. alteram (citatam à Vincentio Lirinenſi) etiam bis p. 1178. & 1261.

Sex capitula proceſſus habiti *Romæ* circa Sixtum Papam, quæ ex triplici editione exhibentur.

De *Polychronii* Epiſcopi Hieroſol. facta Romæ ſynodali accuſatione & expurgatione, capitula ſeptem itidem ex editione triplici. Utraque citantur à Nicolao I. Papa, epiſtola 8. ſed à viris doctis ut ſpuria rejiciuntur. Vide Tillemont. tom. 14. memor. p. 261. ſeq. Iiſdem parum videtur credibile, quod Garnerius

rius tom. 1. ad Marium Mercatorem pag. 362. ſeq. contendit Sixtum hunc Pelagianis primum immerſum erroribus ſcripſiſſe *libros tres 1) de divitiis*, *2) de malis doctoribus, operibus fidei & futuro judicio*, & *3) de caſtitate*, a) qui per Jacobum Salvatorem Solanium Murgitanum, Rom. 1573. 8. & Antwerp. 1575. minore forma ſeparatim : & ſæpe in Bibliothecis Patrum prodierunt : Eundem deinde poſt annum 318. meliora ab Auguſtino edoctum *Hypognoſticon* libros inter Auguſtini ſcripta obvios compoſuiſſe. Vide Natalem Alex. Seculo V. p. 49. ſeq. & Tillemontium p. 266.

A.C. 433. *Anazarbicum*, quo Epiſcopi Ciliciæ ſecundæ amplexi ſunt pacem inter Cyrillum & Orientales. Epiſtola Synodica inter epiſtolas à Lupo editas cap. 159.

434. *Tarſenſe*, in quo eadem pax ſuſcepta & damnatio Neſtorii, ut ex iisdem epiſtolis cap. 130. & 192. obſervat Baluzius.

†† 435. De Concilio *Armeniæ*, quo Diodori Tarſ. & Theodori Mopſueſteni libri condemnati, ex Liberati breviar. c. 10. & Procli CPol. epiſtolis apud Facundum, obſervat Baluzius pag. 942. ſeq.

†† De *Theſſalonicenſi* ex epiſtola Sixti III. Baluz. p. 947.

†† 439. De *CPolitano* ſub eodem Proclo, ex Theodoreti epiſt. 86.

Regenſe ſive *Reginenſe* XIII. Epiſcoporum, de cauſa Epiſcopi Ebroduni contra canones à duobus ordinati. Canones VIII. ex edita Iſidori collectione. Et ſeptimi loco canones duo, †† quos ex MS. Eccleſiæ Urgellenſis vulgavit Baluzius p. 948. & inde Harduin. p. 1751.

440. *Leonis I.* Papæ epiſtolæ I. II. IV. III. XCII. (ad Ruſticum Epiſcopum Narbonenſem cum reſponſione ad 19. ejus inquiſitiones) LXXXIV. LXXIX. & LXXXVII. ex collectione Dionyſii Exigui.

451. Epiſtola Synodica Epiſcoporum Galliæ (ex Synodo *Arelatenſi*, ut ſuſpicatur Sirmondus) cum Leonis epiſtola ad eos, quæ eſt LII.

452. Epiſtola Euſebii Mediolanenſis ad Leonem Papam, ex Concilio Mediolanenſi.

a) Hunc librum Sixto II. tribuit Turrianus & Latinus Latinius p. 78. Bibl. ſacro-profan.

Digitized by Google

† Epiſtolæ Leonis centum & undecim in edit. Regia, & apud Labbeum exhibentur. Cæterum Paſchaſius Queſnellus Leonis epiſtolas CXLI. ordine temporis, quo ſcriptæ ſunt, digeſtas & notis illuſtratas dedit in editione operum ejus præſtantiſſima, Pariſ. 1675. 4. duobus vol. & Lugd. 1700. fol. De aliis editionibus dixi volum. 3. Bibliothecæ Latinæ p. 526. ubi etiam index eorum, ad quos Leo epiſtolas ſcripſit. Non paucæ Leonis epiſtolæ, ut illa ad Flavianum CPol. cum Flaviani ad Leonem epiſtola, etiam obviæ in actis Concilii Chalcedonenſis. Vide volum. IX. Bibl. hujus Græcæ p. 302.

Epheſinum ſub Baſilio Epiſcopo Epheſino, ut ex actione XI. Concilii Chalced. colligit Baluzius p. 949.

A. C. 441. Concilii *Arauſicani I.* Canones XXX. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XVII. De hujus Concilii Canone ſecundo, acris controverſia variisque ſcriptis agitata, inter Petrum Aurelium & Sirmondum. b) Sirmondus edidit: *Ut non neceſſaria habeatur chriſmatio repetita;* cum editiones aliæ haberent, *ut neceſſaria habeatur*, cujus lectionis ne meminit quidem Sirmondus, uti nec Harduinus. Varietates Codicum diligentius annotavit Labbeus, quem conſule p. 1448.

† Decreta quædam hujus Concilii ex Gratiano 107. XI. quæſt. 11. Burchardo lib. XI. c. 8. & Decreto ſedecim librorum lib. XI. c. 7. & lib. XIV. c. 6.

442. *Vaſenſis* Synodi, in Gallia Narbonenſi, Canones X.

444. *Romana* adverſus Manichæos, de qua Leo Papa epiſt. 2. ad Epiſcopos Italiæ & ſerm. 5. de jejunio.

Viennenſis in cauſa Chelidonii Epiſcopi Veſontionenſis, qui ut viduæ maritus, & judex olim in cauſis capitalibus, dejectus Epiſcopatu eſt. Rem narrat Honoratus Maſſilienſis ſive quis alius auctor vitæ Hilarii Arelatenſis apud Surium S. Maji. Abſolutus à Leone Papa, Chelidonius eſt, quod objecta ei hæc duo capita non ſatis probata viderentur. Vide epiſtolam Leonis Papæ LXXXIX. quæ in vetere ſcheda ſic inſcribitur, teſte Sirmondo: *Dilectiſſimis univerſis Epiſcopis per provincias Maximam Sequanorum & Viennenſium conſtitutis, Leo.*

circa

b) Vide Sirmondi Operum tomum IV. & Petri Aurelii Opera edita Pariſ. 1646. fol.

circa A. C. 445. *Antiochenum* Concilium in cauſa Athanaſii Perrhenſis. Vide Concilium Chalcedonenſe actione XIV.

Hierapolitanum, in quo Sabinianus in locum Athanaſii ordinatus eſt ab Epiſcopis provinciæ. Vide ibid.

446. *Verolamienſe* (niſi verius referendum ſit ad A. 429.) adverſus *Pelagianam* hæreſin ab Agricola in Britannia celebratum, cui è Galliis adfuere Germanus Autiſſiodorenſis & Lupus Tricaſſinæ eccleſiæ Epiſcopi. Confer Bedam lib. 1. cap. 17. Hiſt. Anglorum, & Matthæum Weſtmonaſterienſem ad A. 426. cum Proſpero in Chronico & Conſtantino presb. in vita S. Germani lib. 1. c. 19.

447. *Aſturicenſe*, quatuor provinciarum, contra *Priſcillianiſtas.* Meminit Idatius in Chronico & Leo Papa in fine epiſt. 93. & Concilium Bracarenſe ſecundum A. 563. & epiſtola Thuribii Epiſcopi ad Idatium & Ceponium, quam edidit Ambroſius Morales, ſed quam Baluzius p. 950. falſam eſſe valde ſuſpicatur. Huc pertinere regulam fidei p. 993. ab Harduino poſitam nonnulli arbitrantur: *Credimus in unum Deum Patrem & Filium & Spiritum S. viſibilium* &c.

Epheſi congregatum contra Baſſianum Epiſcopum Epheſinum, ex actione XI. Concilii Chalced. colligit Baluzius p. 951.

448. *Conſtantinopoli* ſynodus ἐνδημοῦσα, hoc eſt Epiſcoporum, qui ibi inventi fuerunt, qua *Eutyches* archimandrita condemnatus ac depoſitus eſt à Flaviano CPol. Acta referuntur in Concilio Chalcedonenſi, actione I.

Judicatum *Tyrium* de *Iba*, Epiſcopo Edeſſeno, poſt Conſulatum Poſtumiani & Zenonis, hoc eſt, ut quidem cum aliis Baluzius exiſtimat, ipſo conſulatu eorum, qui eſt hic annus 448. Exſtant acta in Concilio Chalcedonenſi actione IX.

Præceſſerat in eadem cauſa judicium *Antiochenum*, quod ibidem refertur actione X. p. 514. 515. Et circa idem tempus Concilium *Antiochenum*, quod ibidem recitatur actione XIV.

Berytenſe Concilium in cauſa Ibæ. Acta exſtant in Concil. Chalcedon. actione X.

449. *Conſtantinopoli* Synodus, in qua pro *Eutyche* actum eſt, ut narratur in Concilio Chalcedonenſi, actione I.

A.C.449. *Epheſinum* latrocinale, CXXVIII. Epiſcoporum, Dioſcoro Alexandrino præſide, ubi Eutyches abſolvitur, Flavianus CPol. damnatur. Exſtant acta in Concilio Chalcedon. act. I.

Britannicum, in quo *Pelagiana* hæreſis, præſente S. Germano Autiſſiodorenſi iterum damnatur, ut Beda refert libro 1. Hiſt. Anglor. c. 21. & Matthæus Weſtmonaſterienſis ad A. 449.

Romanum, in quo Acta Epheſini conciliabuli reſciſſa ſunt. Vide Leonis Papæ epiſtolas XXII. XXIV. XXVII. & XXVIII. Liberatum c. 12. & Concil. Chalcedon. actione III. Quesnellum ad Leonem p. 279. ſeq. qui p. 281. aliam Synodum *Romæ* habitam obſervat A. 450.

A.C.450. *Conſtantinopolitanum*, in quo Anatolius CPol. coram legatis Romani Pontificis, aliique Epiſcopi confeſſionem fidei Catholicam ediderunt adverſus Eutychen. Vide acta S. Abundii, Epiſcopi Comenſis apud Surium die 3. Aprilis. Eadem fortaſſe Synodus Epiſcoporum ἐνδημούντων ſive præſentium, in qua ab Anatolio CPol. Photius Tyri epiſcopus excommunicatus eſt, uti refertur in Concilio Chalcedonenſi actione IV. pag. 439.

circa A. 450. vel 456. Canones XXXIV. Synodi S. Patricii, Auxilii, & Iſſernii Epiſcoporum in *Hibernia.* Edidit Speelmannus.

Capitula XXXI. alterius ſynodi S. Patricii. Codicis Andegavenſis apographum ad Uſſerium Sirmondus miſit. Edidit Speelmannus.

† *S. Cyrilli* Alex. epiſtola LIX. & LX. Canonica, Græce & Lat.

Ad calcem tomi primi Harduinus poſuit *Decreta Romanorum Pontificum aliaque nonnulla*, ſic edita à Surio, 1) *Alexandri I.* Papæ, ex Codice quinque librorum lib. 2. c. 100. 2) *Sixti*, ex Codice ſedecim librorum IV. 5. 3) *Pii*, ex Codice quinque librorum lib. 2. c. 117. (eſt & apud Burchardum V. 28. Hincmarum in capitulis anni 752. c. 7. Reginonem de vita & converſatione presbyterorum c. 61. & in Concilio Nannetenſi circa A. 895. c. 9.) 4) *Fabiani* Papæ, ex Codice ſedecim librorum lib. 5. c. 7. 9. 5) *Ancyrani* Concilii, ex eodem Codice lib. 6. c. 6. 7. 6) *Liberii* Papæ, ex eodem Codice lib. 13. c. 9. 10. 12.

* Sub-

Digitized by Google

* Subſcriptiones Epiſcoporum in Concilio Chalcedonenſi ex Codice Maffei, cum emendationibus Harduini tom. 1. p. 1799. Easdem dederat Labbeus tom. 4. p. 786.

EDIT. REGIÆ TOMUS VIII. ET IX. LABBEI IV. HARDUINI II.

A. C. 451. CHALCEDONENSE generale in Bithynia, adverſus Eutychen & Dioſcorum, epiſcoporum DC. (ſive ut Græci tradunt in Menæis die 16. Junii, & Liberatus c. 13. DCXXX. Nicephorus lib. 15. c. 2. DCXXXVI.) actiones XVI. ad ſextam præſente Marciano Imp. Acta authentica licet apportanda ad ſe curaſſe traditur Anaſtaſius Imperator, allataque a Calopodio Evnucho conſcidiſſe & combuſſiſſe, ut præter Theophanem & Marcellinum narrat Nicephorus VI. 26. tamen acta hujus Concilii *Græce* olim lecta ab Evagrio lib. 2. c. 18. & Photio Cod. 17. etiamnum exſtant, ſicut & antiqua verſio illorum *Latina* (Juliani Coënſis, cui hoc commiſit Leo Papa epiſt. 86. an, ut Baluzius malit, Dionyſii Exigui) recenſita ad Latinorum & Græcorum (maxime Acœmitenſis Monaſterii) exemplarium fidem, & emendata à *Ruſtico* (cujus dialogum contra Acephalos habemus) Diacono Romano A. 549. & edita (poſt exiguam partem, quam Jac. Merlinus exhibuerat) in utraque ἐκδόσει Conciliorum à Petro Crabbo: ſervata à Laur. Surio & Nicolino, nec non à Binio in edit. A. 1606. mutata ab editoribus Romanis, Græco-Latina acta exhibentibus A. 1608. quos ſequuntur Binius edit. 1618. & 1638. tum Regia & Labbeus, ſed à Baluzio p. 1011. ſeq. reſtituta, diligenter annotatis ad paginas edit. Labbeanæ, Codicum MSS. Pariſienſis, Corbejenſis, Divionenſis & Colbertinorum lectionibus, & præmiſſa erudita præfatione de antiquis Latinis ante Ruſticum exemplaribus actorum hujus Concilii, quibus uſi Facundus, Vigilius, Liberatus, aliique, & de diverſo actionum ordine, qui in illis & apud Evagrium obſervatur. Quæ in actione decima Latine tantum habentur de *Domni* Antiocheni depoſitione, illa non eſſe ſuppoſita, ut contendit Quesnellus diſſ. IX. ad Leonem p. 598. ſeq. probat Baluzius p. 984. ſeq. Viciſſim actione quarta

ta in Græcis exſtant de *Caroſi*, Presbyteri Abbatisque CPol. & *Photii* Tyrii cauſa, quorum nec in veteri Latina verſione nec apud Evagrium, Liberatumve veſtigia occurrunt. *Canones* XXX. hujus Concilii leguntur actione XV. Ex illis ſolos XXVII. a) Dionyſius Exiguus atque Iſidorus Mercator Latinitate donarunt, quem & numerum Theodorus Lector agnoſcit lib. 1. p. 552. Nec plures exſtant apud Joannem Antiochenum, Patriarcham CPol. nec in Arabica paraphraſi Joſephi Ægyptii, qui circa A. C. 1398. ſcripſit, nec in Græcis aut Latinis antiquis MSS. hujus Concilii, ut editores Romani annotant apud Labbeum p. 768. & Harduinus pag. 611. Balſamon tamen, Zonaras & Alexius Ariſtenus Canones XXX. interpretantur, cum quorum ſcholiis & Beveregii notis exſtant in hujus magno Synodico. *Confirmationem & explicationem Symbolorum* Nicæni & CPolitani ex quadruplici editione exhibet Baluzius p. 1393. Indicem epiſtolarum & monumentorum veterum, quæ in actis Concilii Chalcedonenſis, & in *Codice Encyclio* epiſtolarum ſynodalium XLI. pro condemnatione Timothæi Æluri & ejusdem Concilii defenſione, A. 458. ad Imp. Leonem ſcriptarum, afferuntur, dedi Volum. IX. hujus Bibl. p. 292. ad paginas edit. Harduinianæ, qui veterem verſionem actorum à Baluzio emendatam Græcis addidit, Codicemque Encyclicum, qualis fuit à Baluzio reſtitutus, actis Concilii ſubjunxit. Codex ille Encyclius, *Epiphanio* Scholaſtico interprete, cujus Caſſiodorus c. 11. lectionum divinarum facit mentionem, editus primum fuit à Surio A. 1562. omiſſo interpretis nomine, hoc titulo: *Epiſtolæ illuſtrium perſonarum pro Concilio Chalcedonenſi.* Surium ſecutus Nicolinus A. 1585. & in prima A. 1606. Binius, ſed in editione Romana A. 1608. multa inſerta huic collectioni, quæ ad eam non pertinent, quædam magni momenti detracta ac prætermiſſa, tum epiſtolarum ordo mutatus contra mentem collectoris & interpretis. Editionem Romanam initiati Binius in editt. A. 1618. & 1638. tum Regia

a) Confer Tillemontium in vita Leonis Magni tom. 15. memor. p. 699. Sam. Baſnage ad A. 451. n. 40.

gia & Labbeus, qui p. 890. meminit quidem Codicis Bellovacenſis, ſed ita, ut inſpexiſſe neget, licet collatum illum à Labbeo, annotet pag. 689. Harduinus. Sed primus Baluzius contulit cum Bellovacenſi & Corbejenſi, utroque octingentorum annorum Codice, & poſt eruditam præfationem lectiones utriusque Codicis ad paginas editionis Labbeanæ annotavit pag. 1412 -- 1446. Appendicis loco ſubjungit Græce & Lat. partem libelli precum, b) quem Epiſcopi Ægypti & clerus Alexandrinus miſere ad Leonem Imp. & Leonis Imp. c) epiſtolam ad Anatolium CPol. nec non Latine, fragmentum ex epiſtola Stephani Epiſcopi ad Leonem Imp. ex diſputatione Benedicti Abbatis Anianenſis adverſus Felicianam impietatem.

Ad hiſtoriam Synodi Chalcedonenſis conferre etiam licebit Paſchaſium Quesnellum ad Leonem Magnum, trium capitulorum defenſores Facundum, Liberatum, &c. ſcriptoresque quos de Neſtorii & Eutychis hæreſi laudavi Volum. IX. pag. 286. ſeq. & 311. Vigilium Tapſenſem contra Eutychen, Ephræmi Antiocheni apologiam pro Synodo Chalcedonenſi apud Photium Cod. 229. Nicetæ Byzantii pro Synodo Chalcedonenſi ſcriptum editum Græce & Latine ab Allatio tom. 1. Græciæ Orthodoxæ p. 663 -- 754. D. Joh. Hulſemanni τ̃ μακαϱίτȣ exercitatio ad Concilium Chalcedonenſe prodiit Lipſiæ 1651. 4.

A.C. 451. *Alexandrini* Concilii ſub Proterio in cauſa Eutychianorum celebrati meminit pag. 1007. Labbeus, ex epiſtola Epiſcoporum Ægypti ad Leonem Imp.

Alexandrinum Timothei Æluri, *Theſſalonicenſe* Eudoxii, *CPolitanum* Anatolii, *Romanas* item duas & *Antiochenum* hoc loco idem Labbeus refert ex veteri Synodico cap. 91. ſeq. ſupra pag. 227.

circa A. 452. *Arelatenſis II.* Canones 56. de variis diſciplinæ capitibus, ex Sirmondi editione. Sirmondi, Binii & Albaſpinæi notas Labbeus, ut ſolet addidit, Harduinus omiſit. De hac Synodo

b) Latine in Codice Encyclio c. 2.

c) Ibid. c. 1.

nodo conferenda etiam Labbei nota p. 1819. ubi obſervat Synodicam exſtare inter epiſtolas Leonis Papæ & tom. 3. Labbei p. 1329. cum ejusdem Leonis reſponſione.

†† *Narbonenſe* ſub Ruſtico Archiepiſcopo, annotat Baluzius pag. 1398. ex ex epiſtola Leonis Magni ad Ruſticum.

† A.C.454. *Incerti loci.* Cujus Concilii Synodica epiſtola Leonis, Euſtochii & Victurii apud Labbeum tom. 3. p. 1507. Confer eundem tom. 4. p. 1819. ſeq.

455. *Andegavenſe* in ordinatione Talaſii Epiſcopi, editum primum à Baronio. Canones XII.

Arelatenſe III. à Ravennio Epiſcopo in cauſa Fauſti, abbatis inſulæ Lirinenſis & Epiſcoporum. Epiſtola utraque affertur etiam in Concilio Carthag. A. 525. p. 1088. ſeq. *Harduin.*

459. *CPolitani* LXXXI. Epiſcoporum ſub Gennadio, epiſtola encyclia adverſus Simoniacas molitiones, ex Balſamone Græce & Latine ſubſcriptiones Epiſcoporum ex Baluzio pag. 1452. ſeq. Lambecio VIII. p. 421. & Leunclavio p. 187. Juris Græco-Rom. addidit Harduinus.

† 460. *Lugdunenſe* ſub Verano Archiepiſcopo. Vide Labbeum tom. 4. p. 1820.

461. Tarraconenſium Epiſcoporum ad Hilarum & *Hilari* Papæ ad Aſcanium Tarraconenſem epiſtolæ duæ, & tertia ad Leontium d) Arelatenſem, Veranum & Victurum Epiſcopos ex collectionibus Dionyſii & Iſidori.

† Aliæ epiſtolæ octo Hilari, obviæ etiam apud Baron. e) & decreta duo ex Gratiano de conſecr. diſt. 2. *ubi pars eſt corporis.* & ex Codice ſedecim librorum lib. c. 19.

Epiſtola SS. Epiſcoporum *Lupi* Tricaſſini, & *Euphronii* Auguſtodunenſis ad Talaſium Epiſcopum Andegavenſem de ſolennitatibus & bigamis clericis, & iis, qui conjugati aſſumuntur.

Leontii

d) Confer Leontii hujus Epiſtolam in tomo V. ſpicilegii Dacheriani p. 758.

e) Vide Tillemont. tom. 16. memor. p. 35. ſeq. Epiſtola ad Pulcheriam Auguſtam ſcripta adhuc à Diacono exſtat in Actis Synodi Chalced. p. 34. edit. Harduin. (p. 51. Labbei) Græcam verſionem veterem dedit Cotelerius I. monument. p. 60. Epiſtola ad Victorium Aquitanum, hujus Canoni Paſchali præfigitur.

Leontii Arelatenſis epiſtola ad Hilarum Papam apud Labbeum p. 1828.

Concilium *Turonicum*, Canones XIII.

† A. C. 463. *Arelatenſe* contra Mamertinum, Viennenſem Archiepiſcopum. Vide Labbeum tom. 4. p. 1820.

465. *Veneticum*, in Paterni Venetenſis Epiſcopi ordinatione à Perpetuo Armoricanæ provinciæ metropolitano celebratum. Canones XVI.

Romanum, Epiſcoporum XLVIII. ſub Hilaro Papa, ex Dionyſii Exigui & Iſidori collectione. Canones V. cum duabus Aſcanii Epiſcopi Tarraconenſis ad Hilarum epiſtolis. Edidit etiam Chriſtianus Lupus ad calcem epiſtolarum Epheſinarum pag. 471.

De *Tarraconenſi* Synodo adverſus Silvanum Epiſcopum Calagurritanum illicitas ordinationes uſurpantem, mentio in iiſdem Aſcanii epiſtolis.

† *Cambrici* Concilii ex Matthæo Weſtmonaſterienſi p. 1059. meminit Labbeus.

467. *Simplicii* Papæ epiſtolæ quatuor, & una Acacii CPol. ad Simplicium. Confer Gelaſii epiſt. VIII. apud Harduin. p. 916. ſeq.

† Aliæ Simplicii epiſtolæ XV.

† 470. *Cabillonenſe*, in quo electus Joannes Cabillonenſis Epiſcopus. Vide Sidonium lib. IV. epiſt. ult.

472. *Antiocheni* Concilii, in quo Petrus Fullo dejectus Antiochena ſede quam invaſerat, ab Epiſcopis fuit, meminit Gelaſius f) in geſtis de nomine Acacii & Liberatus cap. 18.

*† *Bituricenſe*, quo Simplicius Bituricenſis Archiepiſcopus electus. Vide Sidonii epiſt. lib. VII. 5. 8. & 9. ubi ſubjicitur concio quam idem Sidonius in Eccleſia habuit cum Simplicium Archiepiſcopum renunciaret.

† 474. De *Viennenſi*, quod in cauſa rogationum triduanarum ante Adſcenſionem Domini celebrandarum à B. Mamerto Viennenſi Epiſcopo habitum eſt, ex Chronico Cameracenſi Labbeus p. 1041.

475. *Arelatenſe*, ſub Leontio Epiſcopo, ad condemnandum Prædeſtinationis errorem.

Fff 2 *Fauſti*

f) Sine auctoris nomine edidit Labbeus tom. 4. p. 1079.

Fauſti Rejenſis Epiſc. ad *Lucidum* presb. è ſecta Prædeſtinatorum epiſtola ſynodica cum *Lucidi*, errorem emendantis, libello ad Epiſcopos.

De *Lugdunenſi* ſynodo ſub Patiente Epiſcopo Lugd. ex Fauſti epiſtola ad Leontium. Ab hac ſynodo probatum Gennadii librum de Eccleſiaſticis dogmatibus ſuſpicatur Sirmondus.

A.C. 478. De *Antiocheno* Concilio, in quo Stephanus Antiochenus Epiſcopus ordinatus ſynodicam miſit ad Acacium CPol. ſignificans ordinationem ſuam, damnationem *Petri Gnaphei* & *Joannis* Apameni ſive Antiocheni, conſulendus Theophanes.

Conſtantinopoli Acacius colligit ſynodum ἐνδημοῦσαν ſive Epiſcoporum, qui in illa urbe præſentes aderant, in qua *Joannem* & *Petrum Fullonem* damnat. Liberatus teſtis c. 18. Ad hoc Concilium ſpectant *Epiſtolæ* Acacii CPol. Antheonis Arſinoitæ, Fauſti Apollonidenſis, Pamphili Abydeni, Aſclepiadæ Trallenſis, quas Græce & Lat. edidit Fronto Ducæus cum Zonara in Canones Conciliorum Pariſ. 1618. fol. Eædem habentur apud Harduin. pag. 842. Labbeum p. 1107. ſeq. De his epiſtolis videndus eſt Henr. Valeſius in diſſ. de Petro Gnapheo Antiocheno, ad calcem hiſtoriæ Theodoreti & Evagrii p. 177. Sirmondus ad epiſtolam 3. Alcimi Aviti, Svicerus & Cangius in τρισάγιον. Tillemontius T. 16. memor. p. 375. 687. &c.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS X.

483. *Felicis III.* Papæ epiſtolæ decem, ex quibus tertia & quarta ad Petrum Gnapheum, quintaque ad Zenonem Imp. etiam Græce exhibentur ex Frontonis Ducæi editione.

† Aliæ epiſtolæ ſex ejusdem Felicis, ad Andream Epiſc. Theſſalonicenſem, ad Vetranionem Epiſcopum, ad Thalaſium archimandritam CPol. ad Flavitam Epiſcopum CPol. ad Monachos urbis CPol. & Bithyniæ, & ad clerum plebemque CPol. Vide Sirmondum tom. 2. Opp. p. 819. Tillemont. tom. 16. memor. p. 438. &c.

*† *Breviculus Hiſtoriæ Eutychianiſtarum*, ſive *geſta de nomine Acacii* apud Labbeum p. 1079 -- 1083. Ediderat Sirmondus, cum appendice Codicis Theodoſ. Auctor Valeſio ad Evagrium videtur

videtur eſſe Gelaſius Papa, ſed Tillemontius tom. 16. p. 659. obſervat accuratiorem eſſe in hiſtoria narranda, quam Gelaſius eſſe ſolet: & Pagius ad A. 496. n. 4. docet priorem hujus libelli partem totidem verbis eſſe excerptam è Liberato, qui ſub Juſtiniano ſcripſit: poſteriorem vero ex Gelaſii collectam epiſtolis.

484. *Romanum* Concilium adverſus Acacium CPol. & Petrum Fullonem Antiochenum. Ad hoc pertinent epiſtolæ Felicis Papæ octo priores.

Quintiani Epiſcopi Aſculani ad Petrum Fullonem epiſtola, cum anathematiſmis duodecim. Græce & Latine, ex Frontonis Ducæi editione.

Juſtini Siculi & *Flaviani* Rhodopenſis ad eundem, ex eodem Ducæo ad calcem Zonaræ in Canones Concil.

Romanum II. Concilium Epiſcoporum LXXVII. contra Vitalem & Miſenum, prævaricatores ſedis Apoſtolicæ legatos, nec non Acacium CPol. & Petrum Moggum Alexandrinæ ſedis invaſorem. Epiſtola Synodica ad Clericos & Monachos Orientales.

Conventus generalis Epiſcoporum Catholicorum diverſarum Provinciarum *Africæ* ex præcepto *Hunerici* Regis Vandalorum factus Carthagine. Ubi Homouſiani Epiſcopi plures quadringentis exſpoliati dignitate & in exſilium acti ſunt. Præceptum Hunerici. Suggerenda Hunerico Regi. B. *Eugenii*, Epiſcopi Carthag. fidei Catholicæ ratio. Regis Hunerici decretum. Epiſcopornm Catholicorum nomina.

487. *Romanum III.* Epiſcoporum XXXVIII. de lapſis Africanæ Eccleſiæ recipiendis. Ad hoc pertinet Epiſtola Felicis Papæ, nona Harduino, Labbeo ſeptima, quæ incipit: *Qualiter in Africanis.*

De Synodis variis Felicis tempore habitis Labbeus ex veteri Synodico c. 97. ſeq. ſupra p. 229.

492. *CPolitanum* ſub Euphemio Epiſcopo, quo confirmata decreta Synodi Chalcedonenſis. Vide Baluz. p. 1457. Vetus Synodicon c. 106. ſupra p. 232.

Gelaſii I. Papæ decreta & epiſtolæ: 1) ad Euphemium CPol.

Quod plene cupimus. 2) Commonitorium ad Fauſtum a) Magiſtrum fungentem legationis officio CPoli. *Ego quoque mente percepi Græcos.* 3) ad omnes Epiſcopos per Picenum, de Pelagianis erroribus. *Barbaricis hactenus dolebamus incurſibus.* 4) ad Anaſtaſium Imp. *Famuli veſtræ pietatis.* 5) ad Epiſcopos per Lucaniam & Brutios & Siciliam conſtitutos, decreta XXVIII. *Neceſſaria rerum diſpenſatione.* 6) ad Epiſcopos Siciliæ. *Præſulum auctoritas noſtrorum.* 7) ad Epiſcopos Dardaniæ de Acacio jure damnato. *Valde mirati ſumus.* 8) tractatus de Timothei Æluri & Petri Alex. impietate à Simplicio & Felice condemnata. b) *Illud, inquit, me non mediocriter.* 9) ad Epiſcopos Orientales. c) *Quid ergo iſti prudentes viri.* 10) Ex collectione Canonum Cardinalis Deusdedit, octo fragmenta d) Epiſtolarum Gelaſii ad Cæleſtinum, ad Sabinum, ad Quinigeſium & Conſtantinum, ad Victorem, ad Reſpectum & Leontinum, ad Juſtum & Stephanum, ad Majoricum, Serenum & Johannem Epiſcopos: nec non fragmenta duo ex Anſelmi lib. 6. c. 39. & 46. ex Gelaſii epiſtola ad Natalem Epiſc. & ad clerum, ordinarios & plebem Brendeſii. His adde decretum apud Gratian. 9. XVI. qv. 3. *poſt quingentos.*

† Apud Labbeum præterea exhibentur 11) ad Laurentium de Lignidio Epiſc. epiſtola Epiſcoporum Dardaniæ ad Gelaſium. 12) ad Epiſcopos Dardaniæ. *Ubi primum reſpirare fas eſt.* 13) ad Honorium Dalmatiæ Epiſcopum. *Licet inter varias temporum.* 14) ad eundem, *Miramur dilectionem tuam.* 15) ad Epiſcopos Dardaniæ & Illyrici, *Audientes orthodoxam veſtræ.* 16) ad Æonium Arelatenſem Epiſc. *Inter difficultates varias.* & pag. 1259. ad Ruſticum Lugd. Epiſc. ex Dacherii ſpicileg. tom. 5. pag. 581. *Inter ingruentium malorum turbines.*

Gelaſii

a) al. ad Feſtum, qui legatus ſub Anaſtaſio, Gelaſii ſucceſſore.

b) Hunc Labbeus tom. 1. de Scriptoribus Eccleſ. p. 342. vocat tractatum contra Græcos; Ediderat Sirmondus in appendice Codicis Theodoſ.

c) Hanc quoque ibidem edidit Sirmondus, de utroque ſcripto confer Tillemontium tom. 16. memor. p. 648.

d) Edidit Holſtenius in collectione Romana tom. 1.

Gelaſii tomus de anathematis vinculo, Labbe pag. 1227. Harduin. p. 929. Incip. *Ne forte, quod ſolent, dicant.*

† Ejusd. adverſus Andromachum Senatorem, cæterosque Romanos, qui ex *Lupercalium* intermiſſione Romæ mala contingere dictitabant. Incip. *Sedent quidam in domibus ſuis.*

† Ejusd. dicta adverſus *Pelagianam* hæreſin. Incip. *De Pelagianis quidem ſenſibus.*

Conſtituta Gelaſii Papæ, quæ Epiſcopi in ſua ordinatione accipiunt. Incip. *Probabilibus deſideriis.* In libro diurno Romanorum Pontificum inſcribitur: *Synodale, quod accipit Epiſcopus.* Eſt & inter Epiſtolas Gregorii II. ordine quarta. Citatur quoque apud Gratian. ex Gelaſio 26. XII. qv. 2. clero, ordini & plebi Brendeſii.

494. Concilium *Romanum* LXX. Epiſcoporum, in quo decretum celebre de libris ſacris & apocryphis, quod in aliis Codicibus *Damaſo*, in pluribus atque ut Benedictini ad S. Ambroſium tom. 1. p. 1266. teſtantur, in Codicibus ante mille annos exaratis *Gelaſio*, in paucis aliis (ut Jurenſi, quem Chifletius edidit) *Hormiſdæ* tribuitur, fortaſſe quod à Damaſo conceptum primum, deinde à Gelaſio, ac denique ab Hormisda ita auctum ac digeſtum ſit. Vide Baluzium ad Anton. Auguſtinum de emendatione Gratiani p. 444. (715.) Pearſonium parte 1. vindiciar. Ignatii c. 4. Larroquanum animadverſionibus ad Pearſonium p. 29. ſeq. Schelſtratenum in Antiquitate illuſtrata tom. 1. p. 369. D. Tho. Ittigium de hæreſiarchis p. 207. & in appendice p. 125. Caveum in hiſtoria literaria S. E. ad A. 492. Chifletium ad Vigilium Tapſenſem p. 149. Præcipue vero Juſtum Fontanini libro 2. de Antiquitatibus Hortæ Coloniæ Etruſcorum cap. 3. Exſtat hoc decretum etiam ſub Gelaſii nomine apud Vincentium Bellovacenſem in prologo ad ſpeculum naturale cap. 13. ſeq. & apud Gratianum diſt. 15. *ſacra Romana Eccleſia*, Burchardum lib. 3. c. 220. ſeq. Ivonem parte 4. cap. 64. & pannormiæ lib. 2. c. 91. notis illuſtratum exhibet Covarruvias tom. 2. variarum reſolutionum lib. 4. Gelaſio etiam tribuitur ab Hincmaro Remenſi, à Lupo Ferrarienſi, Nicolao I. Papa Epiſt.

8. (42.)

8. (45.) & auctore Chronici Centulenſis apud Dacherium tom. 4. ſpicilegii, ut notavit Harduinus, qui etiam Capitulare Attonis tomo 8. conſulere jubet. Reſpicit etiam, ſed Gelaſii nominatim non meminit Aldhelmus, quando c. XI. libri de virginitate e) ait de eliminandis apocryphorum deliramentis, orthodoxorum Patrum ſcripta ſcriptis decretalibus ſanxiſſe.

Tribuuntur etiam Gelaſio *geſta de nomine Acacii*, de quibus ſupra ad A. 483. neque alium auctorem habent ſcripta in tomis Conciliorum hactenus non edita, *Codex Sacramentorum*, quem vulgavit Joſephus Maria Thomaſius f) Rom. 1680. 4. vel *liber de duabus naturis*, editus in antidoto adverſus hæreſes Baſil. 1528. fol. in Jo. Heroldi Hæreſiologia Baſil. 1556. fol. & in collectione Tigurina de duabus naturis & una perſona CHriſti, 1571. fol. in Bibliothecis Patrum (ut poſtrema Lugdunenſi T. 8. p. 699.) & cum Stephani Audeberti Theodoreto explicato, Laſcani 1639. 8. Gelaſio Papæ illum vindicant Jo. Forbeſius XI. 16. inſtructionum Hiſtorico-Theol. Dallæus de uſu Patrum p. 108. Steph. le Moyne Prolegom. ad Varia ſacra * 28. Caveus &c. atque contra Melch. Canum, Suffridum Petri, Baronium, Binium, Bellarminnm, Perronium agnoſcunt Sirmondus, Spondanus, Petavius, g) Chifletius, Pagi, Dupinius aliique, etiam Labbeus tom. 1. de ſcriptor. Eccleſ. p. 342. ſed qui præter rem tradit in Orthodoxographis reperiri, in utraque enim illorum editione fruſtra quæritur.

† Epiſtola *Aviti* Epiſcopi Viennenſis ad *Clodoveum* Regem Francorum de ſuſcepta ab eo CHriſti fide & baptiſmo. *Remigii*, Remorum Epiſcopi, ad eundem Clodoveum Conſolatoria in obitu Alboſledis ſororis, paullo poſt ſuſceptum baptiſmum defunctæ.

495. Romanum Conciſium LV. Epiſcoporum ſub Gelaſio, exemplar geſtorum de abſolutione Miſeni, Cumani Epiſcopi, de quo dictum ad A. 484.

Index

e) T. 13. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 37. B. Scripſit Aldhelmus circa A. 680.
f) Iournal des Savans 1681. p. 243.
g) Vide ejus dogm. Theol. tom. 4. p. 122. ſeq. & 208.

Index ſcriptorum, quorum teſtimonia S. Gelaſius ſubjunxit libello de duabus Naturis. [h)]

ad paginas Tomi VIII. Bibliothecæ Patrum Lugd.

Ambroſii Epiſcopi Mediol. 706. C. 707. B.

Amphilochii, Epiſc. Iconii, ex libro ubi exponit, *Pater meus major me eſt*, p. 705. E. 707. C. alio ſermone, ubi explanat illud: *Amen, amen, dico vobis, qui verbum meum audit*, id. Ejusdem contra Arianos, id. F. G. ſermone de Filio Dei, 707. C.

Antiochi Epiſcopi Ptolemaidis, 705. G. in feſtivitatem Nativitatis, id. G. H. adverſus Judæos in Paſcha, 706. A. ſermone adverſus hæreticos, 707. D.

Anthropomorphitarum hæreſis damnata ab Eccleſia, 701. C.

Apollinaris hæreſis, vide infra in Manichæo.

Athanaſii Epiſc. Alex. libris contra Arianos, 704. E. F. G. Epiſtola ad Epictetum. id. G. & 706. B. in libris adverſus hæreticos, 706. F. de incarnatione. id. G. H.

Baſilii Epiſcopi Cæſareæ, libro contra Eunomium, 705. C. ex ſermone gratiarum actionis, id. & 706. H.

Damaſi Epiſcopi Romani contra Arianos, cum anathematis interminatione, 707. B.

Euſebii Epiſcopi Palæſtinenſis, cognomento Pamphili, expoſitione Pſalmi XVII. pag. 704. H. Evangelica præparatione libro ſeptimo. id. & 705. A.

Euſtathii Epiſc. Antiocheni, Confeſſoris, contra Arianos, 704. B. C. 706. D. E. F.

Gregorii Naz. in Natali Domini, 705. A. Epiſt. ad Cledonium, id. B. & 706. B. ad Nectarium, 707. A.

Gregorii Nyſſeni contra Eunomium, 705. C. D.

Hippolyti Epiſcopi & Martyris, Arabum Metropolis, in memoria hæreſium, 704. C. D. E.

Ggg Igna-

h) Conferendi indices teſtimoniorum in Theodorito & Leontio Volum. VII. hujus Bibl. p. 436. & 453. & in Actis Concilii Epheſini & Chalced. quos dedi Volum. IX. p. 292. ſeq.

Ignatii Epiſcopi & Martyris Antiocheni epiſtola ad Epheſios, 704. A.B.
Joannis Epiſcopi CPol. in Evangelium ſecundum Joannem, 706. C.
Manichai hareſis & Apollinaris & Marcioniſtarum, veritatem Corporis Chriſti negans, 702. H. 703. A.
Severiani Epiſcopi Gabalorum teſtimoniũ, 707. C. contra Novatum, 706. A.

Hactenus index in Gelaſium de duabus naturis.

A. C. 496. *Anaſtaſii II.* Papæ epiſtola decretalis ad Anaſtaſium Imp. ex Dionyſii Exigui & Iſidori Mercatoris collectione, capitula VIII.

†† Ej. Fragmenta epiſtolæ Dogmaticæ ad Urſicinum edita à Baluzio p. 1458. & Harduino p. 951.

† Conventus *Remenſis* ad Clodovei Regis baptiſmum in eccleſia S. Martini. Vide Labbeum tom. 4 p. 1827.

† Ad Clodoveum Regem Francorum gratulatoria de ſuſcepto Chriſtianiſmo, ex tom. V. Spicilegii Dacheriani p. 582.

Libellus ab apocriſiariis Alexandrinæ eccleſiæ datus legatis CPolin miſſis ab Anaſtaſio Papa, & conformis *Henotico Zenonis* ad ſupprimendam Concilii Chalcedonenſis auctoritatem. Ediderat Baronius ad A. 497. 14.

† Decretum Anaſtaſii ex Gratiano 23. qv. 3. *Qui poteſt obviare & perturbare perverſos, & non facit, nihil eſt aliud quam favere impietati eorum.*

De *CPolitano* Concilio, in quo confirmatum Henoticum Zenonis, & Euphemius depoſitus, Macedonio ſucceſſore dato, meminit Victor Tunonenſis & auctor Synodici c. 107. ſupra p. 233.

497. De *CPolitano* Epiſcoporum ἐνδημούντων ſive in urbe præſentium, Macedonio præſide, ad unionem eccleſiarum regiæ urbis receptis actis Chalcedonenſibus. Theophanes in Chronico, & Synodici auctor loco laudato. Vide & Acta Sanctor. 25. April. p. 369. Victor Tunonenſis rejectos in illo Neſtorii & Eutychetis ſectatores, ſed & Chalcedonenſis Synodi defenſores condemnatos tradit.

498. *Symmachi* Papæ epiſtola 1] ad Liberium a) Patricium, 2] ad Lau-

a) Scripta Symmachi nomine ab Ennodio tunc Diacono, inter cujus Epiſtolas lib. V. Epiſt. 1.

Laurentium b) Mediolanenſem, 3] ad Cæſarium c) Arelatenſem cum ejusdem Cæſarii libello ad Symmachum.

† Ej. 4] & 5] ad Æonium d) Arelatenſem Epiſc. 6] Apologetica e) adverſus Anaſtaſium Imp. 7] ad Afros f) Epiſcopos, 8] ad Orientales, g) cum Orientalium epiſtola ad Symmachum. 9] ad epiſcopos Galliæ, h) cum exemplo libelli Symmacho oblati ab Ægidio Abbate & Meſſiano notario. 10] ad Cæſarium i) Arelatenſem, 11] ad Theodorum Laureacenſem, cui pallii concedit uſum (ex appendice ad Chronicon Reicherſpergenſe & ex metropoli Salisburgenſi Wigulei Hundii.) 12] ad Avitum epiſcopum Viennenſem, ex Dacherii ſpicileg. tom. 5. p. 583.

499. De *CPolitano* Concilio, in quo cum Neſtorianis & Chalcedonenſi Synodo condemnati, qui non confiterentur unum è S. Trinitate crucifixum. Vide Baluzium p. 1456. ex Victore Tunonenſi.

Romanum ſub Symmacho, Epiſcoporum LXXII. tempore Theodorici Regis, de tollendo ambitu in Comitiis Pontificiis. Canones V. Subſcriptiones epiſcoporum apud Baluz. p. 1460.

Libellus Joannis Diaconi A. 506. oblatus Symmacho, apud Baluz. p. 1464. Labbeum p. 1401. Harduin. p. 963.

Theodorici Regis lex ad Senatum Romanum, data A. 507. contra Sacerdotes, qui ſubſtantiam Eccleſiæ, jure directo aut vendere aut donare præſumunt. Ex edit. Lucæ Holſtenii T. 2. collect. Rom. p. 212. Labbeus p. 1401. & Harduin. p. 963.

Collatio Epiſcoporum, præſertim *Aviti* Viennenſis, coram Rege Gun-

Ggg 2

b) Hanc male inter Symmachi Epiſtolas referri notat Sirmondus. Eſt enim Oratio non Epiſtola: nec Symmacho congruit, ſed inter Ennodii dictiones ſive orationes ſacras tertia, data Stephano *Viro Spectabili* Vicario, dicenda Maximo Epiſcopo Ticinenſi, cui deinde Ennodius ſucceſſit.

c) Baron. ad A. C. 514. n. 4. ſeq.

d) id. ad A. 499. n. 36. 37.

e) id ad A. 503. n. 18.

f) Ennod. lib. XI. Epiſt. 14.

g) Baron. ad A. 512. n. 36. & 48.

h) id. A. 512. n. 46.

i) id. ad A. 502. n. 37.

Gundebaldo adverſus Arianos, ex tom. V. ſpicilegii Dacheriani p. 110.

A.C. 500. *Romanum II.* Epiſcoporum CXV. in quo Symmachus abſolutus, & condemnatus Petrus Altinenſis Epiſc. quem viſitatorem rex Theodoricus miſerat.

501. *Romanum III.* Palmare, Dionyſio Exiguo quartum, in ejuſdem Symmachi cauſa. Ad ſubſcriptiones Epiſcoporum conferendus Baluzius p. 1464. ſeq.

Præceptiones *Theodorici* Regis ad Epiſcopos, cum relatione Epiſcoporum ad Regem, & epiſtola Viri Spectabilis, Anagnoſtici Regis.

502. *Romanum IV.* de rebus Eccleſiæ conſervandis. Hoc Dionyſio Exiguo eſt tertium. Canones VIII. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum.

† *Ennodii* Apologeticus, pro Synodo quarta Romana, inter Ennodii opera à Sirmondo illuſtrata plus ſimplici vice vulgatus.

Aviti Vienneniſis Epiſcopi (nomine Epiſcoporum Galliæ ſcripta) epiſtola ad Senatores urbis Romæ, qua Epiſcopi Italiæ reprehenduntur, quod de Papæ Symmachi cauſa judicandum inferiores ſuſceperint.

503. *Romanum V.* Epiſcoporum CCXVIII. cum ſubſcriptionibus.

504. *Romanum VI.* de invaſoribus rerum Eccleſiaſticarum, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum.

† 504. (al. 507.) *Byzacenum* in Africa de ſubrogandis novis Epiſcopis. Vide Labbeum p. 1378. ſeq.

506. *Agathenſe* in Gallia Narbonenſi, de variis diſciplinæ Eccleſiaſticæ capitibus Canones LXXI. in quorum nono citatur Innocentii I. ad Exuperium epiſtola & Siricii de incontinentibus Clericis. Canones autem ab XLVIII. ad LXX. licet prò Agathenſibus agnoſcuntur à Gratiano & aliis, tamen in antiquiſſimis Codicibus non habentur, & poſt Concilium XVII. Toletanum additi demum ex Canonibus maxime Concilii Epaonenſis A. 517. ut notavit Sirmondus. Canoni LXXI. ſubjiciuntur ſubſcriptiones XXXIV. epiſcoporum.

† Decreta tria Agathenſis Concilii ex Gratiano diſt. 86. *Non liceat aliquem*, 13. qv. 3. *Uſum eſt*, & 2. qv. 4. *Si quis presbyter.*

Aliud

Digitized by Google

Aliud ex decreto Ivonis, & alia tria ex Codice librorum ſexdecim lib. 5. c. 22. & lib. 15. c. 8. quæ etiam adſcripſit Harduinus p. 1459.

† *Ruricii* Lemovicenſis & *Cæſarii* Arelatenſis mutuæ epiſtolæ, nec non Ruricii ac *Sedati* Epiſc. Hujus Ruricii Sidonio IV. 16. & VIII. 10. epiſt. laudati epiſtolarum libros duos habemus in Bibl. Patrum tom. 8. edit. Lugd. p. 559. ex tomo quinto lectionum antiquarum Henr. Caniſii, quas cura ſua expolitas proxime in Belgio iterum dabit V. C. Jac. Baſnage. Epiſtola ad Cæſarium lib. 2. 32. p. 573. Cæſarii ad Ruricium p. 558. Ruricii ad Sedatum lib. 2. 34. pag. 574. Sedati ad Ruricium pag. 558.

† *Remigii* Remenſis epiſtola ad Clodoveum Regem Francorum, cum ad bellum Gothicum ſe accingeret.

Clodovei Regis epiſtola ad Epiſcopos poſt bellum Gothicum ſcripta de captivis tum clericis tum laicis Epiſcoporum arbitrio & teſtimonio relaxandis.

507. *Toloſanum* Concilium videtur memorari in epiſtola Cæſarii apud Labbeum p. 1827. ſed id parum certum, nec credibile videtur Baluzio, quem vide p. 1465.

511. *Aurelianenſe* Concilium Epiſcoporum XXXII. ex evocatione glorioſiſſimi Regis Clodovei, Canones XXXI. cum ſubſcriptionibus.

512. *Sidone* in Palæſtina Pſeudo-Synodus Epiſcoporum LXXX. ferme adverſus Synodum Chalcedonenſem. Flavianus Antiochenus & Johannes Paltenſis in exilium miſſi ſunt. Auctor Marcellinus in Chronico. Vide Labbeum p. 1414. & Synodicum c. 108. ſupra p. 233. Hujus Synodi duces extitiſſe Soterichum Cæſareæ Cappadociæ, & Philoxenum Hierapolis Euphrateſiæ, qui & Xenaias dictus eſt ab Evagrio & Theodoro Lectore, obſervat ex Cyrillo Scythopolitano in vita S. Sabæ cap. LXXIII. Baluzius p. 1466.

De *Antiocheno* Conciliabulo Eutychianorum, de *CPolitana* Synodo Timothei & de *Hieroſolymitana* Theodoſii & Sabæ ex veteri Synodico c. 109. ſeq. ſupra p. 236.

† De Synodo *Britannica*, loco incerto habita Labbeus p. 1416. ex Balæi centuria 1. 58. in Theliao Landaviæ Epiſcopo.

A.C. 514. *Hormiſdæ* Papæ epiſtola a) ad Juſtinum Auguſtum de Divinitatis & Incarnationis myſterio. Sacra *Juſtini* Imp. b) ad Hormiſdam. *Johannis* c) Epiſcopi CPol. ad eundem directus libellus fidei. Hormisdæ epiſtola. 2] ad Johannem d) Melicitanum epiſc. 3] ad Johannem e) Tarraconenſem. 4] & 5] ad univerſos f) epiſcopos Hiſpaniæ. 6] ad epiphanium epiſcopum CPol. exſtat in Concilio CPol. ſub Menna A. 536. actione quinta. 7] ad Saluſtium g) Spalenſem epiſc. 8] ad epiſcopos h) Hiſpaniæ. Juſtini Imp. i) ad Hormiſdam epiſtola. exemplar precum k) ad Juſtinum Auguſtum ab Hieroſol. Antiochenis & ſecundæ Syriæ clericis & Abbatibus. epiſtola Synodica l) ſive exemplar relationis *Synodi Epiri veteris* ad Hormiſdam Papam. 9] Hormisdæ epiſtola m) ad Synodum epiri veteris. 10] ad Johannem n) Nicopolitanum epiſcopum cum regula fidei & Indiculo, quid in Nicopolitana eccleſia ſit agendum. Exemplum relationis o) Archimandritarum & cæterorum Monachorum ſecundæ Syriæ, cum ſubſcriptionibus. Hormisdæ epiſtola ad Archimandritas Syriæ exſtat in Concilio CPol. ſub Menna A. 536. actione quinta. Relatio *Synodi CPolitanæ* p) de ordinatione Epiphanii Epiſcopi, cum ſubſcriptionibus epiſcoporum. Poſſeſſoris q) Epiſcopi Afri relatio per Juſtinum Diaconum ejus de libro Fauſti Rejenſis Epiſc. 11] Hormisdæ ad Poſſeſſorem r) Epiſcopum.

† Alias Hormiſdæ epiſtolas apud Baronium vel in epiſtolis Pontificum obvias Harduinus omiſit, quas habent Regia edit. & Labbeus. 12] ſuppoſititiam ad Remigium Remenſem. Anaſtaſii Imp. ad Hormiſdam. 13] Hormiſdæ ad Anaſtaſium. Dorothei Theſſalonic. Epiſc. ad Hormiſdam. 14] Hormiſdæ ad Dorotheum. Anaſtaſii Imp. ad Hormiſdam de *Synodo Heracleotana* ad componendas in Scythia de fide ortas quæſtiones.

a) Labbe p. 1552. b) id. p. 1491. c) id. p. 1486. d) id. p. 1511.
e) id. p. 1465. f) id. p. 1466. 1501. g) id. p. 1468. h) id. p. 1512.
i) id. p. 1541. k) id. p. 1542. l) id. p. 1440 m) id. p. 1441.
n) id. p. 1443. o) id. p. 1461. p) id. p. 1522. q) id. p. 1529. r) id. p. 1530.

Digitized by Google

nes. 15] Hormiſdæ ad Anaſtaſium Imp. Indiculus ſive Commonitorium, Ennodio & aliis legatis CPolin datum cum capitulis cauſarum. 16] Hormiſdæ ad Anaſtaſium Imp. Anaſtaſii epiſtolæ duæ ad Hormiſdam. 17] Hormiſdæ ad Anaſtaſium. Anaſtaſii ad Senatum urbis Romæ. Reſcriptum Senatus urbis. Exemplum relationis Joannis Epiſcopi Nicopolitani. 18] Hormiſdæ ad Joannem. Aviti Epiſcopi Viennenſis ad Hormiſdam. 19] Hormisdæ ad Avitum. 20] ad Anaſtaſium Auguſtum. 21] ad Timotheum CPol. Epiſcopum hæreticum commonitoria. 22] Commonitoria ad hæreticos Epiſcopos Orientis. 23] ad epiſcopos Orientis orthodoxos. 24] ad Poſſeſſorem Epiſcopum Africanum. 25] ad populum & monachos CPol. 26. 27] ad Ennodium & Peregrinum epiſcopos. 28] ad Anaſtaſium Imp. 29. 30.] ad Joannem Nicopolitanum. 31] ad Dorotheum Theſſalonicenſem Epiſc. Anaſtaſii ad Hormiſdam. Juſtini ad eundem, qua ſe Imp. electum ſignificat. 32] Hormiſdæ ad Juſtinum Auguſtum. Juſtini ad Hormiſdam. 33] Hormiſdæ ad Juſtinum. Exemplum relationis Joannis epiſcopi CPol. 34] Hormiſdæ ad Joannem CPol. Juſtiniani Comitis ad Hormisdam. 35] Hormiſdæ ad Cæſarium Arelatenſem. 36] ad Juſtinum Auguſtum. Indiculus quem acceperunt legati Apoſtolicæ ſedis. 37] ad Juſtinum Auguſtum. 38] ad Euphemiam Auguſtam. 39. 40] ad Joannem CPol. epiſc. 41] ad Archidiaconum & clerum CPol. 42] ad Juſtinianum Domeſticorum comitem, poſtea Juſtini ſucceſſorem. 43] ad Celerem & Patricium. 44] ad Præfectum Prætorio Theſſalonicenſem. 45] ad Anaſtaſiam & Palmatiam, fœminas Senatorias, quæ tempore perſecutionis Anaſtaſii inconcuſſæ pro fide Catholica ſteterant. Exemplum ſecundæ (prima intercidit) ſuggeſtionis, tertiæque legatorum Germani Epiſcopi, Felicis & Dioſcori Diaconi & Blandi presbyteri, ab Hormiſda ad Imp. Exemplum relationis Andreæ, epiſcopi Prævalitani. Suggeſtio legatorum quarta. Suggeſtio Dioſcori diaconi per Pollionem Subdiaconum, exemplum relationis epiſcopi CPol. ad Hormiſdam. Juſtiniani Comitis ad eundem epiſtola, Pompeji item, Julianæ Aniciæ, Anaſtaſiæ, & Theodoriti epiſcopi Ligni-

Lignidenſis. 45. 46. 47] Hormiſdæ ad Germanum cæteroſque legatos. 48] ad Juſtinum Auguſtum. 49] ad Joannem CPol. Epiſc. 50] ad Juſtinianum. 51] ad Pompejum. 52] ad Julianam Aniciam. 53] ad Anaſtaſiam. 54] ad Gratum. 55] ad Germanum cæteroſque legatos. 56. 57] ad Dioſcorum Diaconum. 58] ad Thomam & Nicoſtratum. 59] ad Joannem & Dioſcorum legatos. 60] ad Juſtinum Auguſtum. 61] ad Euphemiam Auguſtam. 62] ad Juſtinianum. 63] ad Germanum virum illuſtrem. 64] ad Heliam, Thomam & Nicoſtratum. 65] ad legatos. Suggeſtio quinta legatorum. 66] Hormiſdæ epiſtola ad legatos. Suggeſtio Dioſcori Diaconi. Suggeſtio ſexta legatorum & ſeptima. Juſtiniani epiſtolæ ad Hormiſdam tres de monachorum Scytharum controverſia, an dicendum ſit unum è SS. Trinitate crucifixum. 67. 68] Hormiſdæ ad Juſtinianum. Suggeſtio Dioſcori Diaconi. Juſtini ad Hormiſdam epiſtola. Relatio Joannis epiſcopi CPol. Suggeſtio octava legatorum. Indiculus directus à Joanne epiſcopo vel ab Epiphanio presb. de Theſſalonica. Suggeſtio Dioſcori Diaconi. Epiſtolæ Juſtiniani, Juſtini, Euphemiæ Auguſtæ, Celeris & Julianæ, ad Hormiſdam. 69. 70] Hormiſdæ ad legatos ſuos. 71. 72.] ad Epiphanium CPol. epiſc. Relatio Epiphanii CPol. Epiſtola Juſtiniani viri illuſtris ad Hormiſdam. Relatio Epiphanii CPol. altera. Sacra Juſtini Auguſti, quæ incipit: *Dum beatiſſimum Germanum*. Relatio Dorothei epiſcopi Theſſalon. 73] Hormiſdæ ad Dorotheum Theſſalon. 74] ad Juſtinum Auguſtum. 75] ad *Synodum CPol.* cui Epiphanium Epiſcopum electum gratulatur. 76] ad Epiphanium CPol. Epiphanii ad Hormiſdam epiſtola & relatio. Juſtiniani viri clariſſimi duæ. 77] Hormiſdæ ad Juſtinianum. Juſtiniani viri illuſtris ad Hormiſdam. 78. 79] Hormiſdæ ad Juſtinum Auguſtum. 80] ad Epiphanium CPol. Juſtini Imp. ad Hormisdam. Epiphanii CPol. ad eundem relatio. His adde 81] Hormiſdæ epiſtolam ad Remigium Remorum Epiſcopum, quam dat Labbeus p. 1829.

† Decreta quatuor Hormiſdæ Papæ ex Gratiano diſt. 50. *Si ille qui.* 30. quæſt. 5. *Nullus fidelis.* 31. qu. 2. *Tua ſanctitas*, & *Nullus presbyter.*

De

De Decreto de libris Apocryphis, quod Hormiſdæ tribuunt Codex Jurenſis & Urgellenſis, dictum ſupra in Gelaſio ad A. 494.

* 515. *Agaunenſe* Concilium LX. Epiſcoporum, in quo monaſterii Agaunenſis fundatio recitatur, habitum Rege Burgundionum Sigiſmundo. Ediderant Sammarthani fratres tomo IV. Galliæ Chriſtianæ p. 12. unde habet Labbeus p. 1557. quem vide etiam p. 1827. Memoravit tantum in indice Harduin.

† Conventus omnium Poteſtatum *Britanniæ* ad Coronationem Regis Arthuri. Vide Labbeum p. 1562.

516. *Tarraconenſe* Concilium, Capitula XIII. cum ſubſcriptionibus epiſcoporum decem.

† Fragmentum Tarraconenſis Concilii, quod habent Gratianus de conſecr. diſt. 5. cap. *dictum eſt*, & Concilium Cabilonenſe ſecundum A. 813. c. 27. Burchardus lib. 4. c. 50. Ivo part. 1. cap. 244.

Illyricianum Epiſcoporum XL. Illyrici & Græciæ, qui convenientes in unum per profeſſionem ſcriptis, factam, à Theſſalonicenſi epiſcopo, quamvis Metropolitano ſuo diſceſſerunt, eo quod ob metum Imperatoris Anaſtaſii cum Timotheo CPol. communicaret: ac Romam mittentes ſe cum Papa Hormiſda communicare in ſcriptis profeſſi ſunt. Auctor Anaſtaſius ex Theophane ad annum incarnationis Dominicæ 508.

Lugdunenſe, cui Avitus Viennenſis & Chartenius incertæ ſedis Epiſcopus interfuere, ſub Gundobado Burgundionum Rege: ut ex Aviti epiſt. 27. obſervat Baluz. p. 1467.

517. *Gerundenſe* in Catalaunia, Capitula X. ſubſcriptiones epiſcoporum VII.

† De Concilio *incerti loci* (Baronio ad A. 514. & Binio *Remenſe*) in quo hæreticus Arianus coram Remigio obmutuit, & ad fidem Catholicam converſus eſt. Vide, quæ ex Hincmaro & Flodoardo Labbeus p. 1572.

Epaonenſe in Gallia, tempore Sigiſmundi Regis. Tractoria Aviti Viennenſis & altera primum edita ab Harduino Viventioli Lugdunenſis Epiſcopi. Capitula ſive Canones XL. Subſcriptiones epiſcoporum XXVII. in quibus non eſt Cæſarius Arelatenſis, quem maxime auctorem Capitulorum eſſe affirmat Iſidorus.

Lugdunenſe, contra Stephani inceſtum, qui cognatæ ſuæ ſe ſociavit, & de aliis diſciplinæ capitibus Canones VI. ſubſcriptiones epiſcoporum XI.

A. C. 518. *CPolitanum*, quo Chalcedonenſia decreta recepta ſunt. Acta hujus Synodi in actione quinta Concilii ſub Mena A. 536.

Hieroſolymitanum, cujus epiſtola ſynodalis in eadem quinta actione. Confer, quæ de ſynodis ſub Hormisda Synodicon vetus ſupra p. 235. ſeq.

Tyrium, quo perinde, ut in Hieroſolymitano, acta legitima CPolitani Concilii confirmantur. Exſtat epiſtola ſynodica in eadem quinta actione.

Romanum, quo pax ſancita cum CPol. Eccleſia, dum nomina Acacii, Euphemii & Macedonii expungerentur è diptychis. Huc pertinent epiſtolæ Hormisdæ Papæ, indiculus ejusdem & alia, quæ deſcribit Baronius in Annalibus ad annum 518. & 519.

520. *CPolitanum*, cujus relatio de ordinatione Epiphanii epiſcopi fuit ſupra inter epiſtolas Hormiſdæ Papæ.

† De Synodo *Britannica*, contra fæcem Pelagianæ hæreſeos adhuc redolentem, celebrata ſub Davide Archiepiſcopo Menevenſi ſub Arthuro Rege, Labbeus p. 1590.

* *Trifolii* Presbyteri epiſtola ad beatum Fauſtum Senatorem, contra Johannem Scytham Monachum, edita ex Sirmondi ſchedis à Labbeo p. 1590. & apud Harduin. p. 1460.

* 521. Epiſtola Synodica Epiſcoporum *Africanorum* in Sardinia exulum. Inter Fulgentii opera p. 269. edit. novæ Pariſ. 1684. 4.

Liber Synodicus Fulgentii & aliorum quindecim epiſcoporum ad Petrum Diaconum, de Incarnatione & Gratia, exſtat inter eadem opera Fulgentii p. 286.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XI.

523. *Johannis I.* Papæ epiſtolæ ſuppoſititiæ ad Zachariam Archiep. & ad epiſcopos Italiæ ex collectione Iſidori.

† Remigii Remenſis epiſcopi epiſtola ad tres epiſcopos, & altera ad Falconem epiſcopum Tungrenſem.

524. *Ilerdenſe* Concilium in Hiſpania, Canones XVI. cum ſubſcriptionibus epiſcoporum IX.

† Fragmenta,

† Fragmenta, quæ ex Ilerdenſi Concilio adducunt Gratianus, Ivo & Burchardus.

Decreta duo ejusdem Concilii à Surio edita.

Valentinum in Hiſpania, anno XV. Theodorici Regis. Canones VI. Subſcriptiones epiſcoporum VII.

† Fragmenta ex Valentino Concilio (ſive Gallico ſive Hiſpanico) quæ citantur à Burchardo lib. 3. c. 28. 84. 50. 170. 140. 141. & lib. 9. c. 5. & 101.

Arelatenſe IV. ſub Cæſario. Canones IV. Subſcriptiones Epiſcoporum XVII.

† Fragmenta duodecim, tertii A. 455. & quarti Concilii Arelatenſis, ex Gratiano, Ivone & ex aliis decretorum libris ex Gandavo habitis & vetuſtis in monaſterio S. Bavonis.

Juncenſis in Africa Concilii epiſtola Synodica eſt in Concilio Carthaginienſi anni 525. apud Harduin. p. 1085. & Labbeum p. 1627. Canonem, *ut in plebe aliena nullus ſibi Epiſcopus audeat vindicare*, habet Ferrandus in breviatione Canonum c. 26.

Sufetani itidem in Africa, cujus perinde ut Juncenſis mentio in vita Fulgentii Ruſpenſis c. 29. qui eximium humilitatis ſpecimen in illis edidit. Ibidem legas in omni Concilio *Byzaceno* de rebus majoribus Fulgentium hunc primum conſultum.

A.C. 525. *Carthaginienſe* ſub Bonifacio Epiſcopo, acta diei 1. & 2. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum LX. & epiſtolis Bonifacii, Miſſoris ſenis primæ ſedis Numidiæ, & Liberati. Multa citantur in hoc Concilio ex Codice Canonum eccleſiæ Africanæ, & ex Concilio Arelatenſi tertio A. 455.

526. *Felicis IV.* Papæ epiſtolæ ſuppoſititiæ duæ ad omnes Epiſcopos & ad Sabinam, ex collectione Iſidori.

† Genuina ad Cæſarium Arelatenſem.

† *Proſperi* ex Manichæo converſi anathematiſmi XXI. contra Manichæorum errores ex Sirmondi editione in tom. 1. Concilior. Galliæ: una cum Commonitorio S. Auguſtini ad Presbyterum Manichæum, quod habent etiam Baronius ad A. 404. n. 128. & Benedictini in appendice ad tomum octavum operum Auguſtini.

A.C. 527. *Carpentoractenſe* Concilium in Gallia anno ſecundo Athalarici Italiæ Regis, Canon unicus, cum ſubſcriptione Cæſarii Arelatenſis & aliorum Epiſcoporum XV. Ejuſdem Concilii epiſtola ad Agrœcium Epiſcopum.

529. *Arauſicanum II.* Capitula XXV. de gratia & libero arbitrio. Subſcriptiones Cæſarii & aliorum Epiſcoporum XII. atque illuſtrium Virorum VIII.

Capitula XIX. *S. Auguſtini* ex urbe Roma tranſmiſſa. Hæc eſt Arauſica Synodus, cui B. Cæſarius ex delegatione ſedis Apoſtolicæ præſedit, & capitula ab Apoſtolica Sede directa, ſubſcribenda & tenenda omnibus protulit, ut eſt apud Hincmarum lib. de Prædeſt. c. 12. tom. 1. pag. 48. & cap. 22. pag. 134. ſeq.

* De *Valentino* Concilio ad Rhodanum in Gallia, annotatio Labbei ex Cypriano diacono in vita Cæſarii Arelat.

Vaſenſe III. in Gallia. Canones V. Subſcriptiones Epiſcoporum XII.

*† Conventus Epiſcoporum *Andegavenſis*, de quo Labbeus pag. 1828. ex auctore vitæ S. Melanii Redonenſis Epiſcopi.

530. *Bonifacio II.* Papæ ſuppoſita epiſtola ad Eulalium Alex. Epiſc. de reconciliatione Carthag. Eccleſiæ, & exemplar precum ejus & Juſtiniani Imp. ex collectione Iſidori.

Genuina epiſtola ad Cæſarium Arelatenſem, pro confirmatione Synodi Arauſicanæ anni 529.

531. *Lariſſeni* Concilii meminit Stephanus Epiſc. Lariſſenus in libello ad Bonifacium lecto in Synodo proxima Romana.

CPolitanum ſub Epiphanio Epiſcopo CPol. qui ordinationem Epiſcopi Lariſſeni ad ſe pertinere contendit. Vide Baluz. p. 1467.

* *Romanum* ſub Bonifacio, quo lecti ſunt libelli à Stephano Lariſſæ metropolitano tranſmiſſi, atque prolatæ è ſcrinio ſedis Romanæ complures epiſtolæ, quibus conſtat eam, ſpecialem in eccleſias Illyrici gubernationem ſibi vindicaſſe. Hujus Synodi fragmenta quædam vulgavit Allatius pag. 1364. 1371. de concordia utriusque eccleſiæ: integrum exſtat in collectione poſtuma Romana Lucæ Holſtenii 1662. 8. cum ejus notis, quas Labbeus etiam ſervavit, Harduinus ut ſolet omiſit,

Digitized by Google

ſit. In hac Synodo habentur 1. & 2) libelli Stephani Lariſſeni ad Bonifacium. 3) Elpidii, Stephani & Timothei Epiſcoporum ad eundem. 4. & 5) Damaſi Papæ ad Acholium. 6) Siricii ad Anyſium. 7) Innocentii Papæ ad Anyſium. 8) ad Rufum. 9. 10. 11) Bonifacii Papæ ad eundem Rufum. 12) ad Epiſcopos Theſſaliæ. 13) ad Rufum & alios. 14) Honorii Auguſti ad Theodoſium Auguſtum. 15) Theodoſii ad Honorium. 16) Cæleſtini Papæ ad Epiſcopos Illyrici. 17) Xiſti Papæ ad Epiſcopos in Synodo Theſſalonicenſi. 18) ad Proclum CPol. 19) ad Epiſcopos Illyrici. 20) Valentiniani & Marciani Augg. ad Leonem Papam. 21) Leonis Papæ ad Marcianum Aug. 22) ad Anatolium. 23) ad Marcianum. 24) Anatolii ad Leonem. 25) Leonis ad Anatolium. 26) ad Anaſtaſium. 27) ad Metropolitanos Illyrici. 28) ad Metropolitanos Achajæ.

Toletanum II. Canones V. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum VIII. Montani, Toletani Epiſcopi epiſtolæ duæ, una ad fratres filiosque territorii Palentini, & altera ad Theoribium ſive Turibium, *Priſcillianiſtarum* oppugnatorem.

A.C 532. *Joanni II.* Papæ ſuppoſita epiſtola ad Valerium Epiſcopum, ex Iſidori collectione.

Genuinæ epiſtolæ 1) Juſtiniani Imp. ad Joannem. 2) Joannis ad Juſtinianum. 3) ad Senatores de *Acæmetis* monachis Neſtorii ſectatoribus vitandis, adverſus quos Concilium *Romanum* a], hoc tempore habitum, ex ea colligitur. 4) ad Epiſcopos Galliæ. 5) ad presbyteros, diaconos & cunctum clerum Regenſis eccleſiæ. 6) *Africanorum* Epiſcoporum CCXX. ad Joannem. 7) Joannis ad Cæſarium Arelatenſem, cum capitulis Canonum ex epiſtola Siricii ad Emerium, ex canonibus Apoſtolorum, & Antiochenis, Nicænis, & Synodorum Valentinæ, Aurelianenſis, Juſtinianenſis (Arauſicani I.) & Epaonenſis.

† Athalarici Regis & Caſſiodori Senatoris epiſtolæ duæ ad Joannem.

533. Collatio Catholicorum cum *Severianis* habita CPoli, & deſcripta ab

a] Vide Labbeum p. 1762.

ab Innocentio Epiſcopo Maroniæ Civitatis in epiſtola ad Thomatem presb.

Flaviani CPol. reſcriptum fidei, quod in hac Collatione affertur Latine, exſtat Græce & Latine in actis Concilii Chalcedon. p. 15. edit. Labbei & p. 7. Harduin.

Aurelianenſe Concilium. Canones XXII. Subſcriptiones Epiſcoporum XXVI. & Presbyterorum V.

A.C. 534. *Africanum* ſive *Carthaginienſe*, ſub Reparato Epiſcopo, Epiſcoporum CCXX. cujus Synodalis ſupra inter epiſtolas Joannis II. Papæ. Legationi hujus Concilii ad Juſtinianum reſpondet Novella 36. 37.

* Canonem de libertate monaſteriorum exhibent Labbeus pag. 1785. Harduinus p. 1177.

535. *Agapeto* Papæ ſuppoſita epiſtola ad Anthimum Epiſc. CPol. Eutychianiſmi ſuſpectum. Altera ad Cæſarium Arelatenſem de Contumelioſo Epiſcopo cum ad Sedem Apoſtolicam appellaſſet.

† Epiſtola 1) Juſtiniani Imp. ad Agapetum. 2) Agapeti ad Juſtinianum. 3) exemplar precum, quale fuit ſupra ad A. 530. 4) Agapeti epiſtola ad Epiſcopos Africanos. 5) ad Reparatum. 6) ad Juſtinianum. 7) ad Cæſarium Arelat. quod prædia juris Eccleſiæ nullo titulo alienari debeant. 8) Secunda fidei Confeſſio, ſive epiſtola Juſtiniani Imp. de fide ad Agapetum, apud quem per approbationem ordinationis Anthimi in ſuſpicionem hæreſeos venerat. 9) Agapeti ad Petrum Hieroſol. Epiſcopum, exſtat in actione 1. Concilii CPol. ſub Mena A. 536.

Aruernenſe Concilium, Theodeberti Regis conſenſu in Aruerna urbe celebratum. Canones XVI. Subſcriptiones Epiſcoporum XV. Epiſtola Synodi ad Theodebertum Regem.

Capitula quinque Concilii Aruernenſis, ex Codice quinque librorum partialium lib. 2. c. 103. & ex Codice ſedecim librorum lib. 1. c. 20. lib. 2. c. 37. 44. & ex lib. 3. c. 14.

EDIT. LABBEI TOMUS V.

536. Acta Concilii *CPolitani* ſub Mena (al. *Mina* vel *Menna*) Archiep. CPol. Epiſcoporum amplius quinquaginta contra Anthimum,

mum, Severum, Petrum Apameenſem, Zooram a] aliosque Acephalos. Latinam veterem verſionem edidit Binius additis A. 1618. etiam partem magnam Græcis, ex Bibliotheca Heidelbergenſi, atque inde Morellianæ & Regiæ Conciliorum editionis curatores. Sed integriora Græce & Latine Fronto Ducæus ex tribus Codd. Bibl. Regiæ Pariſ. Card. Perronii & Epiſcopi Carnotenſis, cum Jo. Zonara ad Canones Concilior. Pariſ. eodem anno 1618. fol. atque inde Labbeus & Harduinus. Actiones ſunt quinque. In *prima* etiam occurrit 1) Mariani presbyteri & monachorum CPol. ἐξάρχου ſive primatis, & Archimandritarum Monachorumque CPol. & Hieroſolymitanorum ad Agapetum Papam epiſtola, cum ſubſcriptionibus. 2) libellus ſive epiſtola Epiſcoporum Orientalium ad eundem Agapetum, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum, Presbyterorum & Diaconorum. 3) Agapeti ad Petrum, ex Latino Græce verſæ, cum Latina verſione. 4) Mennæ CPol. διαλαλιὰ ſive interlocutio. In *ſecunda* & *tertia* nulla alia ſcripta inſeruntur. In *quarta* exſtat ſententia Synodi adverſus Anthimum, nec non Mennæ Archiepiſcopi, cum ſubſcriptionibus. In *quinta*, quæ male pro prima fuit a quibusdam venditata, 1] libellus Epiſcoporum ad Imp. Juſtinianum à Paulo Epiſcopo Apameæ Syriæ & aliis ſex Epiſcopis, continens confeſſionem fidei Orthodoxæ, laudesque Imperatoris, & querelas adverſus Severum, Petrum & Zooram. 2] libellus Monachorum ad eundem Juſtinianum, cum ſubſcriptionibus Mariani & aliorum archimandritarum & presbyterorum XCVII. 3] libellus Monachorum ad Menam Patriarcham, cum ſimilibus ſubſcriptionibus. 4] Hormisdæ Papæ epiſtola ad presbyteros, diaconos & archimandritas ſecundæ Syriæ. 5] Ejusdem Hormisdæ ad Epiphanium CPol. 6] Supplicatio clericorum & monachorum Antiochiæ ad Joannem Patriarcham & Synodum A. 518. congregatam contra Severum, cum ſubſcriptionibus Presbyterorum, Diaconorum & Monachorum XXVI. 7] Relatio ad Joannem Patriarcham à Synodo CPol. anni 518. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XLII.

a] Ζωορᾶν, male *Zonaram* in Tomo 2. introductionis Sagittarianæ p. 1007.

XLII. 8] Libellus Monachorum ad eandem Synodum, cum ſubſcriptionibus presbyterorum & archimandritarum LIV. 9] Acclamationes, quibus poſt confirmatas quatuor Synodos Nicænam, CPolitanam, Epheſinam & Chalcedonenſem condemnatio *Severi* poſcitur, Euphemii vero ac Macedonii CPolitanorum & Leonis Rom. nomina reſtituenda diptychis à Joanne Patriarcha. 10] Joannis CPol. epiſtola ad Johannem Hieroſol. 11] Joannis CPol. ad Epiphanium Tyri Epiſc. 12] ad Joannem CPol. epiſtola Johannis Hieroſol. & Epiſcoporum in Synodo trium Palæſtinarum congregatorum XXXIV. quorum additæ ſubſcriptiones. 13] Epiphanii Tyrii & Epiſcoporum aliorum (quorum tantum quatuor ſubſcripta ſunt nomina) ad eundem Joannem CPol. 14] Acclamationes de anathematizando *Johanne* Mandrita, Acephalo. 15] Epiſtola Epiſcoporum ſecundæ Syriæ ad Joannem CPol. & Synodum, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum quinque. 16] Exemplar actionis formatæ contra Petrum Apamiarum Epiſcopum. 17] Epiſtola communis cleri eccleſiæ Apamiarum metropolitanæ ad Epiſcopos provinciæ ſecundæ Syriæ. 18] Copia libelli archimandritarum & monachorum Apameenſium ad eosdem, cum ſubſcriptionibus XVIII. Confer Baronium ad A. 518. n. 48. 19] Sententia Epiphanii Patriarchæ CPol. & Synodi contra Severum & Petrum. 20] Menæ Patriarchæ CPol. ſententia contra Severum, Petrum & Zoaram, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XC. 21] Conſtitutio ſacra Imp. Juſtiniani contra Anthimum, Severum, Petrum & Zoaram. Incipit : *πρᾶγμα ἐκ ἄηθες βασιλεία.*

De *CPolitana* Synodo contra Anthimum CPol. Synodicon Pappi c. 115. ſupra p. 237.

Hieroſolymitana contra Severum, Petrum Apameenſem, Zoaram & Anthimum, Græce & Latine. Menæ Patriarchæ CPol. epiſtola ad Petrum Hieroſol. & Sententia Petri Hieroſol. contra Anthimum, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XLIX. Edidit etiam Fronto Ducæus cum Zonara ad Canones, Pariſ. 1618. fol. p. 751. addita Latina verſio vetus, quam Harduinus ſubinde emendavit.

Silverii

Silverii Antipapæ damnatio Vigilii. *Amatoris* Auguſtodunenſis Epiſcopi epiſtola ad Silverium jam exulem. Silverii ad Amatorem. Suſpectæ fidei ſunt hæ tres epiſtolæ, ex Iſidori Mercatoris collectione depromtæ.

† *Vigilii* Papæ epiſtola ad Cæſarium Arelatenſem de Theodeberto Rege, qui fratris uxorem duxit. (Labbe p. 293. & 314.)

A.C. 538. *Aurelianenſe* Concilium III. tempore Childeberti Regis. Canones XXXIII. Subſcriptiones Epiſcoporum XIX. & Presbyterorum VIII.

De *Syriaca* Synodo Euphræmii Antiocheni contra Origeniſtas, mentio in Synodico Pappi c. 116. ſupra, p. 237.

Vigilii Papæ ad Dominos & fratres Theodoſium, Anthimum & Severum Epiſcopos epiſtola a) apud Liberatum c. 22. breviarii.

Epiſtola Vigilii ad Eutherium, aa) ex Iſidori collectione.

† Aliæ Vigilii epiſtolæ 4] ad Juſtinianum Auguſtum. 5] ad Mennam CPol. & 6. 7. 8.] ad Auxanium Arelatenſem, cui uſum pallii concedit & partes vicarii ſedis Apoſtolicæ injungit. 9] ad Epiſcopos Galliæ. Epiſtola Pontiani b) Epiſcopi ad Juſtinianum Imp. de tribus capitulis. 10] Vigilii ad Aurelianum Auxanii ſucceſſorem. 11] ad Epiſcopos Galliæ. 12] ad Valentinianum Epiſcopum Tomitarum. 13] ad Aurelianum Arelatenſem. 14] ad Ruſticum & Sebaſtianum c), quos excommunicat. 15] ad univerſalem d) Eccleſiam. Eutychii CPol. ad Vigilium. 16] Vigilii ad Eutychium. 17] Fragmentum damnationis Theodori e) Epiſcopi Cæſareæ Cappadociæ. 18] Conſtitutum de tribus Capitulis f) ad Juſtinianum Imp.

a) Suppoſitam Vigilio ab Eutychiano quodam contendit Baronius ad A. 538. n. 14. & Labbeus: ſed pro genuina habet Garnerius notis ad Liberatum c. 22. (qui eandem exhibet, & ipſe non diu poſt Vigilii obitum, hoc eſt poſt A. 555. ſcripſit) p. 157.

aa) Inſcribenda potius ad Profuturum Epiſcopum Bracarenſem. Vide Baluz. pag. 1468. ſeq. qui pag. 1471. ſubjunxit teſtimonia antiquorum Canonum pro trina immerſione ex Concilio Apoſtolorum.

b) In Actis quintæ Synodi tom. 3. Harduin. p. 1.

c) id. p. 175.

d) id. p. 3. Ediderat Sirmondus poſt appendicem Codicis Theodoſ.

e) In Actis quintæ Synodi tom. 3. Harduin. p. 8.

f) id. p. 10.

Digitized by Google

quod media ſui parte in editione Binii truncatum Regia editio, & hanc ſecutæ integrum ex Baronii annalibus ad A. 553. n. 50. exhibent. Incipit: *Inter innumeras ſollicitudines*. De duabus Vigilii epiſtolis ad Juſtinianum & Theodorum, quas falſarunt Monothelitæ, videſis Baluzium p. 1480. ſeq. illarum & aliarum Vigilii mentio p. 1539. Confer etiam de hoc Vigilio Petri Antiocheni epiſt. ad Mich. Cerularium tom. 2. monumentor. Cotelerii p. 147. ſeq.

Leonis Senonenſis epiſtola ad Childebertum Regem Francorum, ne Meloduni novus, ubi nunquam fuit, Epiſcopus conſtituatur.

Trojani, Epiſcopi Santonenſis ad Eumerium ſive Evhemerum Epiſcopum Namnetenſem de puero, qui an baptizatus eſſet, neſciebat.

A.C. 540. Concilii *Barcinonenſis* Canones X.

541. ad Concilium *Byzacenum* in Africa, reſcriptum Juſtiniani exſtat in Collectione Juliani prope fin. & apud Baron. ad A. 541. n. 10.

Aurelianenſe IV. Canones XXXVIII. Subſcriptiones Epiſcoporum quinquaginta.

548. *Conſtantinopolitanum* Epiſcoporum fere LXX. in quo Vigilius decrevit condemnationem trium capitulorum usque ad œcumenicam Synodum ſuſpendendam eſſe. Judicii fragmentum recitat Facundus libro contra Mocianum p. 569. Videndus idem lib. 4. c. 3. & 4. atque in eum notæ Sirmondi. Liberatus c. 24. Baluzii Concil. p. 1472.

549. *Aurelianenſe V*. poſt mortem Theodeberti Regis. Canones XXIV. Subſcriptiones Epiſcoporum quinquaginta, presbyterorum vel Diaconorum, qui in loca Epiſcoporum venerunt, XXI. Hujus fortaſſe Synodi, & reſtituti in ea Marci Aurelianenſis Epiſcopi (ut pag. 1849. notavit Labbeus) mentio apud Gregorium Turonenſ. in vita S. Galli Epiſcopi Aruernenſis apud Mabillonium, Seculo 1. Benedictin. p. 118. num. 9. Adde, quæ è vita Domitiani Epiſcopi Trajectini ad Moſam, Baluzius p. 1472.

Aruernenſe II. in quo ſedecim Canones Aurelianenſis quinti iterato pro-

Digitized by Google

promulgati approbatique ſunt, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum X. Præfatio apud Labbeum p. 1850.

A.C. 550. *Tullenſe*, Theobaldi Regis juſſu celebratum, propter moleſtias quas Nicetius Epiſcopus Trevirenſis patiebatur à Francis aliquibus, quos ob inceſtas nuptias excommunicaverat. Excuſatoria Mappinii Epiſcopi, cur ad Synodum Tullenſem non venerit.

Mopſueſtenum novem Epiſcoporum, cujus acta exſtant in collatione quinta Concilii quinti generalis (tom. 3. Harduin. pag. 124. Labbei tom. 5. p. 492.) Ab hoc diverſum putat Garnerius *Mopſueſtenum*, cujus mentio in Synodico Pappi c. 117. ſupra p. 237. Vide ejus diſſ. de quinta Synodo p. 273.

Metenſe, in quo Cautinus Epiſcopus Aruernenſis conſecratus eſt, ut narrat Gregorius Turonenſis lib. 4. hiſt. c. 6. & 7.

De *Illyriciano* & *Africano*, quæ pro tribus capitulis ſunt habita, conſulendus Victor Tunonenſis in Chron. Vide Baluz. p. 1472. ſeq. & Noriſii diſſ. de quinta Synodo cap. 4.

EDIT. REGIÆ TOM. XII. ET HARDUINI TOM. III.

553. Acta Concilii CPOLITANI ſecundi, a) ſive *Quinti* œcumenici, ſub Eutychio CPol. Epiſcoporum CLXVI. in quibus tria capitula condemnata, atque (ut contra Halloixii Origenem defenſum probe notatum eſt ab eminentiſſ. Noriſio in diſſ. de quinta Synodo, ad calcem Hiſt. Pelagianæ) reprobatus Origenes, cum Evagrio, Didymoque Origenianis. Ea primus in lucem edidit ex antiqua Latina verſione (Pelagio ſecundo epiſt. 3. ad Epiſcopos Iſtriæ uſurpata) Surius A. 1567. deinde Binius, Romanæque & Regiæ edit. curatores, & collato hinc inde Claudii Jolii Codice Labbeus. Eundem Codicem accuratius deinde contulit Baluzius, & non modo lectiones plurimas meliores & locupletiores annotavit, ſed etiam reſtituit varia fragmenta, præcipue inſigne ex judicato Vigilii Papæ adverſus

a) Indicem Alphabeticum ſcriptorum & Epiſtolarum, quæ in Concilio quinto afferuntur & allegantur, dedi Volum. X. hujus Bibl. p. 178. ſeq. Vide etiam infra ad A. 698.

Digitized by Google

tria capitula pag. 1495. teſtimonium Theodori Cappadocis & Cethegi de juramento ejusdem Vigilii p. 1544. anathematizationem trium capitulorum ab eodem Vigilio factam in epiſtola Vigilii ad Juſtinianum & altera ad Theodoram p. 1541. Epiſtolam Juſtiniani adverſus Vigilium, datam ad Eutychium CPol. & Epiſcopos CPoli congregatos p. 1545.

A. C. 553. Meliorem hinc Concilii præſentis CPolitani editionem dedit Harduinus, apud quem *Acta, quæ Synodum præceſſerunt*, exſtant, hoc ordine: 1] epiſtola g) Pontiani Epiſcopi ad Juſtinianum Imp. 2] Vigilii ad univerſam h) eccleſiam. 3] fragmentum damnationis i) Theodori Epiſcopi Cæſareæ Cappadociæ, ab eodem Vigilio. 4] Conſtitutum prolixius k) ejusdem de tribus capitulis. 5] Epiſtola Clericorum l) Italiæ, data legatis Francorum.

In Synodi ipſius *Collatione I.* poſt nomina Epiſcoporum, 6] Juſtiniani Imp. epiſtola ad Synodum de Theodoro Mopſueſteno & reliquis, quæ hic Latine, ſed infra apud Harduin. p. 321. & apud Labbeum p. 724. Græce & Latine exhibetur. Incipit: *Semper ſtudium fuit orthodoxis.* σπουδὴ μὲν γέγονεν ἀεὶ τοῖς ὀρθοδόξοις. 7] Eutychii CPol. ad Vigilium, Græce & Latine. 8] Vigilii ad Eutychium, Græce & Latine.

In *Collatione II. & III.* nullum ſcriptum aliud inſertum.

In *Collatione IV.* Loca LXXI. excerpta ex Theodori Mopſueſteni ſcriptis, quæ conferenda ſunt cum Actis Concilii Lateranenſis A. 649. & cum illis quæ Vigilius in conſtituto priore, & Pelagius II. in epiſtola ad Eliam Aquilej. & Epiſcopos Iſtriæ attulit. De ſcriptis hujus Theodori dixi lib. V. c. 33. Volum. IX. hujus Bibl. pag. 157. ſeq.

In *Collatione V.* excerpta ex S. Cyrillo Alex. adverſus eundem Theodorum: ex libellis Clericorum & Monachorum magnæ Armeniæ & Perſidis ad Proclum CPol. nec non Procli ad Armenios: ex Cyrilli Alex. variis epiſtolis, & ex epiſtola Rabbulæ Edeſſeni ad Cyrillum, nec non ex Hiſtoria Eccleſ. Heſychii presb. Hieroſolymorum. Leges binæ Impp. Theodoſii & Valentiniani contra Diodorum Tarſ. Theodorum Mopſueſt. & Ne-

g) apud Labbeum tom. V. p. 324. h) id. p. 328. i) id. p. 334. k) id. p. 337. l) id. p. 407.

Neſtorium: ex Theophilo ad Porphyrium Antiochiæ Epiſc. & S. Gregorio ad Theophilum: ex Theodoreti contra Cyrillum, & epiſtola ad Irenæum digamum: ex libro 1. & 2. Cyrilli Alex. de eo quod unus eſt CHriſtus, contra Theodorum & epiſtola ad Martinianum: ex Gregorii Naz. ad Theodorum (Tyanenſem non Mopſueſtenum) epiſtolis: ex Auguſtini ad Bonifacium Comitem, & de geſtis apud Marcellinum, & libro 3. contra Creſconium Grammaticum. Confiĉta Cyrilli Alex. ad Johannem Antiochenum epiſtola, quæ incipit: *Inſpexi literas.* Loca ex genuinis epiſtolis ad eundem Joannem, & ad Acacium Melitenæ Epiſc. ad Theodoſium Imp. ad Proclum CPol. Procli ad Joannem Antiochenum. Baſilii ad Patrophilum Ægearum Epiſc. in qua Apollinario ſcripſiſſe ſe non diffitetur, & Gregorii Nyſſeni epiſtola ad Theophilum. Additur in iisdem actis: *Et Athanaſius diverſas Epiſtolas ad Apollinarium ſcribit tanquam eadem in fide ſapientem, & tamen poſtea libros integros etiam poſt mortem Apollinarii ſcripſit adverſus eum, cognitis illius in ſcriptis blaſphemiis: & nihil Apollinario profuerunt, quæ ante ad illum tanquam eadem in fide ſapientem ſcripta ſunt. Sed etiam Leo, ſanctæ memoriæ Papa, antiquioris Romæ & ſuſcepit Eutychen & reſcripſit, comprobans eum: & tamen poſtea condemnavit & anathematizavit eum, tanquam hæreticum.* a) *Et multos quidem etiam alios invenimus poſt mortem anathematizatos, nec non etiam Origenem. Et, ſi ad tempora Theophili ſanctæ memoriæ vel ſuperius aliquis recurrerit, poſt mortem inveniet anathematizatum, quod etiam nunc in ipſo fecit & veſtra ſanctitas & Vigilius religioſiſſimus Papa antiquioris Romæ. Præſumſerunt vero Theodori defenſores etiam Joannis ſanctæ memoriæ Epiſcopi CPol. litteras proferri quaſi ad Theodorum factas, laudes ejusdem Theodori continentes. Quod autem falſa iſta ſunt, teſtimonium præbent, qui Eccleſiaſticas hiſtorias ſtudioſe ſcripſe-*

a) Similiter Juſtinianus in edicto contra tria capitula p. 328. edit. Harduin. εὑρίσκομεν ὡς πολλοὶ &c. *Invenimus, quod multi ſanctorum patrum quosdam hæreticos collaudaverint, ſicuti & S. Damaſus & Athanaſius & Baſilius Apollinarium & S. Leo Eutychen: & tamen cognita eorum impietate non propterea evaſerunt hæretici* &c.

ſcripſerunt, aperte narrantes quod ad Theodorum Mopſueſtenum, cum à ſolitaria vita excidiſſet, ſcripta eſt Epiſtola ab Joanne multorum verſuum & utiliſſima. Sed etiam Theodoretus ipſe in ſua Eccleſiaſtica hiſtoria mentionem fecerat converſationis, quam Joannes & Theodorus ſimul in monaſterio exercuerunt &c.

Sequuntur inde acta Concilii *Mopſueſteni* A. 550. celebrati, præmiſſa ſacra Juſtiniani Imp. ad Johannem Azarbenum metropolitanum Epiſcopum, & altera ad Coſmam Epiſc. Mopſueſtiæ. Et poſt ſubſcriptiones Epiſcoporum IX. epiſtola Synodica ad Juſtinianum Imp. & ſuggeſtio ad Vigilium Papam.

A.C. 553. Claudunt quintam collationem CPolitanæ Synodi generalis, excerpta ex Theodoreti anathematiſmis adverſus Cyrillum, epiſtolâ ad monaſteria, allocutionibusque ſynodicis: adjunguntur que epiſtolæ ejusdem ad Andream Samoſatenum, ad Neſtorium, & quæ pro ſuppoſitis habentur binæ ad Joannem Antiochenum, ex quibus priorem Græce maxima ex parte dedit Allatius in Vindiciis Synodi Epheſinæ p. 137. & ex alio Codice Cotelerius tom. 1. monument. p. 48. Poſteriorem Theodorito malunt vindicare Petrus de Marca apud Baluz. p. 1526. & Garnerius ad Marium Mercatorem T. 2. p. 274. cauſſati pro Johannis, qui tunc jam obierat Antiocheni, Domni nomen eſſe reponendum. Confer, quæ de Theodoreti ſcriptis notavi lib. V. cap. 11. volum. VII. hujus Bibliothecæ.

In *Collatione VI.* epiſtola, quæ dicitur ab *Iba* a) Epiſcopo Edeſſeno ſcripta eſſe ad Marim Perſam: epiſtola Procli CPol. ad Joannem Antiochenum, quæ Græce non exſtat: Pars geſtorum Epheſinæ Synodi A. 431. & ex illis Cyrilli Alex. ad Neſtorium epiſtola, quæ incipit: *Obloquuntur quidam*; & Neſtorii ad Cyrillum: *Injurias quidem, quæ contra nos ſunt.* Cæleſtini ad Neſtorium: *Aliquantis diebus vitæ noſtræ.* Cyrilli &

a) Græce cum alia verſione exſtat in Concil. Chalced. actione X. alia etiam verſio apud Facundum lib. 6. c. 3. Vide de hac Epiſtola Sirmondum T. 2. Opp. p. 406. 532. 538. 567. 574. 577. ſeq. & Tillemont. T. 14. memor. p. 564. Porro in præſenti Concilio CPol. Epiſtola hæc improbata, non ipſe condemnatus Ibas, ut notatum in ſeptima Synodo, actione 6. T. VII. Labbei p. 477.

& Synodi Alex. ad Neſtorium, cum duodecim anathematiſmis: *Salvatore aperte dicente.* Pars geſtorum Chalcedonenſis Synodi A. 451. cum Leonis M. epiſtola ad Flavianum, Symboloque Nicæno & CPol.

In *Collatione VII.* habentur epiſtolæ Vigilii Papæ 1] ad Juſtinianum, & 2] ad Theodorum contra tria Capitula, repræſen-
†† tata ab Harduino p. 175. ex Baluzio p. 541. nam in Regia & Labbei hæ duæ deſiderantur; 3] ad Ruſticum & Sebaſtianum, 4] ad Valentinianum Epiſc. de Tomis provinciæ Scythiæ, 5] ad Aurelianum Epiſc. Arelatenſem, 6] ejusdem Vi-
†† gilii juramentum contra tria capitula additum ab Harduino pag. 184. ex editione Baluzii. Geſta confecta apud Antiochenæ Civitatis defenſorem pro Theodoreto. Sacra *Juſtiniani* Imp. contra Vigilium, ex eodem Baluzio apud Harduin. p. 186. Incipit: *Una Chriſtianis ſalus eſt puro corde.*

In *Collatione VIII.* Anathematiſmi XIV. Græce & Lat. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum CLXVI. Anathematiſmos vulgavit primus Petrus de Marca Archiep. Pariſ. A. 1642. ad calcem librorum de Concordia Sacerdotii & Imperii.

Fragmenta quædam quintæ Synodi Græce reperta ex actis ſextæ Synodi, ex Evagrio IV. 38. Cedreno, & Manuelis Calecæ libro de Spiritu S.

† Cyrilli Alex. epiſtolæ binæ, una ad Acacium Melitenæ Epiſc. & altera ad Proclum CPol. Græce & Lat.

Vigilii Papæ decretalis, data 8. Dec. 553. pro confirmatione quintæ Synodi cum epiſtola Eutychii CPol. ad Vigilium, Græce & Lat. edita à Petro de Marca ex Codice Bibl. Regiæ, quem A. 1276. exaravit Leo Cinnamus. Hanc Vigilii epiſtolam argumentis non adeo certis ſuppoſititiam eſſe contendit Garnerius in diſſ. de quinta Synodo, b) poſt notas ad Liberatum p. 278. ſeq.
† Diſſertationem Petri de Marca de hoc decreto Labbeus pag. 601. exhibuit, Harduinus omiſit. Legitur cum Vigilii Eutychiique epiſtola ad calcem librorum de Concordia Sacerdotii & Imperii, & cum Baluzii notis prodiit etiam Pariſ. 1669. 8.

†† Ejusdem

b) Hæc diſſ. de V. Synodo, Noriſio oppoſita legitur auctior in Garnerii auctario Operum Theodoriti p. 493.

†† Ej. Vigilii conſtitutum brevius de damnatione trium Capitulorum (A. 554. compoſitum) apud Harduin. p. 218. ex editione Concilior. Baluzii p. 1551. Incip. *Poſtea quam beati Chalcedonenſis Concilii.*

Juſtiniani Imp. liber ſive epiſtola adverſus *Origenem* ad Mennam CPol. (circa A. C. 545. promulgatus, ut colligitur ex vita S. Sabæ c. 85. p. 365.) cum novem in dogmata Origeniana anathematiſmis, Græce & Latine, Labbe p. 635. Harduin. p. 244. Incipit: *ἡμῖν μὲν ἀεὶ σπουδὴ γέγονε.* Meminit Liberatus c. 23. Latine exſtat apud Baron. ad A. C. 538. n. 34. ex Codice Antonii Auguſtini. Hic Juſtiniani liber olim inſertus fuit *τῷ δ' βιβλίῳ τῶν πρακτικῶν τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου.* Citantur in eo:

Ægyptii Epiſcopi in epiſtola Synodica contra dogmata Origenis, pag. 264. edit. Harduin.

Athanaſius Alex. *ἐν τῷ λόγῳ τῷ εἰς τὸν βίον τοῦ μακαρίου Ἀντωνίου*, p. 257. *ἐκ τοῦ κατὰ Ἀρειανῶν δευτέρου λόγου*, 257. *ἐν τῇ πρὸς Ἐπίκτητον Ἐπιστολῇ*, 257.

Baſilii *ἐν τῷ λόγῳ εἰς τὸ ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος*, 260. *ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τοῦ ὑπομνήματος ἑξαημέρου*, 265. *ἐκ τοῦ κανονικοῦ αὐτοῦ βιβλίου*, 269.

Cyrilli Alex. *ἐκ τῆς ἐπιστολῆς πρὸς τοὺς ἐν Φουὰ μοναχούς*, 261. 263.

Gregorii Naz. dictum de anima, p. 249. locus ex Orat. (XLIII.) *εἰς τὴν νέαν κυριακήν*, 252. *εἰς τὸ ἅγιον πάσχα* (Orat. XLII.) p. 253. *ἐν τῷ ἀπολογητικῷ λόγῳ*, 269.

Gregorii Nyſſeni *ἐν τῇ εἰς τὸν ἄνθρωπον πραγματείᾳ*, 260.

Joannis (Chryſoſtomi) CPol. Patriarchæ *λόγῳ ια' εἰς τὴν κτίσιν*, 249. 252. *εἰς τὴν ἀνάληψιν*, p. 253. *ἐκ τῆς πρὸς Θεόδωρον τὸν μοναχὸν πρώτης ἐπιστολῆς*, 272.

Origenes, qui & Adamantius presb. Alex. 272. ex libro 1. *περὶ ἀρχῶν*, 245. 273. 275. ſeq. 277. 280. ex libro 2. p. 273. 275. 277. ex tertio p. 277. ex quarto p. 273. 275. 277. 280. *τὰς ἑαυτοῦ βλασφημίας οὐ μέχρις ἑαυτοῦ ἔστησεν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἰδίων συγγραμμάτων καὶ εἰς πολλοὺς ἑτέρους παρέπεμψεν*, 268.

Petri Alex. & Martyris *ἐκ τοῦ α' λόγου περὶ τοῦ μηδὲ προϋπάρχειν τὴν ψυχὴν, μηδὲ ἁμαρτήσασαν τοῦτο εἰς τὸ σῶμα βληθῆναι*, 256. *ἐκ τῆς μυσταγωγίας*

ad

Digitized by Google

ad Eccleſiam ante martyrium, 257. ubi mentio Epiſcoporum Alex. Theonæ, Dionyſii, Heraclæ (adde p. 264.) & Demetrii.

Theophili Alex. Epiſcopi ἀπὸ τοῦ λόγου τοῦ γραφέντος πρός τινας μοναχοὺς τὰ Ὠριγένους φρονοῦντας, 261. ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σκήτει ἁγίους διὰ τοὺς ἐγκαλοῦντας τὴν τῶν δογμάτων Ὠριγένους καθαίρεσιν, 261.

Juſtiniani Imp. epiſtola ad Synodum CPol. de Origene & ſectatoribus ejus, ex Cedreno: Labbe p. 679. Harduin. p. 281. Incipit: ἀεὶ σπουδὴ γέγονεν ἡμῖν καὶ ἔστιν.

†† Canones XV. Synodi CPol. contra Origenem, editi primum Græce à Lambecio VIII. p. 435. & cum amici eruditi verſione Græce & Latine exhibiti à Baluzio p. 1548. atque inde ab Harduino p. 283. Eosdem dedi ſupra p. 29.

Confeſſio fidei *Juſtiniani* Imp. contra tria capitula circa A. 545. Incipit: εἰδότες ὡς οὐδὲν οὕτω θεραπεύει. Harduin. p. 287. Labbe p. 683. cum anathematiſmis XIII. De hac Liberatus capite ult. breviarii, nec non Vigilius Papa in epiſtola damnationis Theodori Cæſarienſis, & Facundus, qui prolixe eandem oppugnavit, ita tamen ut ſimularet non putare ſe Juſtiniani eſſe. Græce & Latine legitur in Chronico Paſchali ſive Alexandrino p. 344 -- 373. edit. Cangii, cum veteri verſione quam ſolam ediderant Crabbius, Surius & Nicolinus. Dedit etiam ſervato veteri interprete Græce & Latine Leunclavius in jure Græco-Roman. pag. 521. at in ſua Chronici Alex. editione cum nova verſione Raderus p. 794. Veterem etiam in ſuis Conciliis adjunxere Romani, Binius, Regia, Labbeus, & emendatiorem Cangii editionem ſecutus Harduinus. In hac confeſſione Juſtinianus p. 293. Harduin. affert loca ex Cyrilli Alex. epiſtola 1. & 2. ad Succenſum, & ex capite XIII. Scholiorum, & p. 297. ex commentar. in Leviticum & Gregorii Theologi lib. 1. ad Cledonium, & p. 299. ex lib. 2. de Filio: tum Baſilii ex quarto contra Eunomium, & Gregorii Nyſſeni ex quarto contra eundem ſcripto. Laudat etiam p. 312. Athanaſii librum, quo Dionyſium Alex. alienum fuiſſe ab Arii ſententia oſtendit: atque inter hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ſcriptores cum Sozomeno, Socrate & Theodoreto

Digitized by Google

Heſychium p. 318. ubi præterea memorat, quæ Auguſtinus ad Bonifacium de hæreticis etiam poſt mortem anathemati ſubjiciendis ſcripſit. De alia Confeſſione fidei Juſtiniani Facundus libro 1. illa nempe quam A. 534. edidit, & quæ Græce & Latine legitur in Codice Juſtinianeo lib. 1. tit. 1. de ſumma Trinitate, lege 6. Incipit: Τὸν Σωτῆρα καὶ δεσπότην τῶν ὅλων Ἰησοῦν Χριστόν.

Juſtiniani τύπος ſive epiſtola ad Synodum CPol. de Theodoro Mopſueſteno & reliquis, Græce & Latine. Incipit: *σπουδὴ μὲν γέγονεν ἀεί*. Harduin. p. 322. Labbe p. 724. Latine eadem fuit in Actis hujus Concilii Collatione 1. ex veteri verſione apud Labbeum p. 419. Harduin. p. 54. Fallitur præclarus Caveus, qui pro diverſis epiſtolis habet & priorem A. 546. poſteriorem A. 553. ad diverſa Concilia CPolitana ſcribit miſſam eſſe.

HIC DESINUNT CONCILIA V. C. STEPHANI BALUZII.

Pelagii II. Papæ epiſtola ad Eliam Aquilejenſem & alios Iſtriæ Epiſcopos, damnationi trium capitulorum non conſentientes, quam à B. Gregorio cum adhuc eſſet Diaconus, Pelagii nomine ſcriptam eſſe teſtatur Paulus Warnefridus lib. 3. de geſtis Longobard. c. 10. (20) Librum vocat Gregorius M. lib. 2. epiſt. 36. ad Epiſcopos Hiberniæ. Incipit: *Virtutum mater charitas;* apud Labbeum p. 615. & Harduin. p. 421. Loca, quæ ex Theodori Mopſueſteni ſcriptis in hac epiſtola afferuntur, conferenda ſunt cum Vigilii conſtituto priore & collatione quarta Concilii V. & cum Actis Concilii Lateranenſis A. 649.

† *B. Gregorius* de quinta Synodo lib. 1. epiſt. 24. & lib. 2. epiſt. 24. lib. 3. epiſt. 2. 3. 4. 37. & lib. 5. epiſt. 64. & lib. 7. epiſt. 53.

553. *Hieroſolymitani* Concilii, quo Acta Synodi quintæ illuc ab Imp. Juſtiniano tranſmiſſa fuere comprobata, mentio in Concilio Nicæno ſecundo actione 1. ex vita S. Sabæ quam edidit Cotelerius T. 3. monument. quam vide p. 375.

Aquilejenſe, de quo hæc Beda libro de ſex ætatibus tom. 2. Opp. p. 226. *Synodus Aquilejæ facta ob imperitiam fidei quintum univerſale Concilium ſuſcipere diffidit, donec ſalutaribus B. Sergii monitis*

Digitized by Google

monitis inſtructa & ipſa huic cum cæteris Eccleſiis annuere conſentit. Ab Harduino ad hunc locum commemoratur, cum Sergius Papa cœperit exeunte anno 687.

† *Liberati* Archidiaconi Carthaginienſis, & defenſoris trium capitulorum, *breviarium cauſa Neſtorianorum & Eutychianorum*, res annorum 135. ſuccincta narratione percurrens. In utraque Conciliorum Petri Crabbe editione huic breviario ſubjungitur appendix quam deinde prætermiſere Binius, Regia & Labbeus. Harduinus Liberatum ipſum etiam omiſit, quia ſeparatim editus fuit cum notis Jo. Garnerii, Pariſ. 1675. 8. Longe magis emendata eſt hæc Garnerii editio; Appendix autem, quæ in hac quoque abeſt, continet varia Epiſtolia apud Facundum & alibi obvia, Joannis CPol. & Gregorii Ñaz. ad Theodorum Mopſueſtenum, Iſidori Peluſiotæ ad Cyrillum Alex. Defenſionem fidei factæ à Cyrillo, ejusdem epiſtolam: nec non teſtimonia Cyrilli ex lib. 22. theſaurorum, ex interpretatione Levitici, & ad Theodoſium Imp. & epiſtola 2. ad Succeſſum & lib. de Trinitate: Athanaſii lib. 4. contra Arianos, Gregorii Nyſſeni ex lib. 4. in beatitudines, Gregorii Naz. in Epiphania, Anaſtaſii Papæ ad Urſinum, Gelaſii Papæ ad Epiſcopos per Dardaniam conſtitutos, Theodoreti de SS. Trinitate & contra Sabellium. Poſtremo loco ponuntur S. Quintiani Epiſcopi Eſculani ad Petrum Antiochecum fides, ſive Anathematiſmi XII. qui fuerunt ſupra ad A. 484.

Indiculus Scriptorum nec non Hæreticorum memoratorum in Liberati Breviario.

Acacii Melitenenſis epiſtola ad Armenios, c. 10.

Acacii CPol. ad Simplicium Papam, c. 18. à Felice Papa condemnatur, id. ita ſeparavit ſe ſedes Apoſtolica à CPolitana, id. p. 125.

Acephali ab Apollinari profecti, c. 3. qui nec Cyrillum habent caput, neque quem ſequuntur oſtendunt, c. 9.

Accemetarum ſive Acumicorum legati, Cyrus & Eulogius, negantes Ma-

riam Dei genitricem & unum de Trinitate incarnatum & carne paſſum, c. 20.
Ægyptiorum Epiſcoporum libelli fidei in Synodo Chalcedonenſi oblati, c. 13.
Agapetus Papa in regulis Eccleſiaſticis apprime eruditus, c. 21.
Alexandrina Synodus poſt Chalcedonenſem, de qua c. 14.
Anaſtaſius A. 428. Mariam Dei genitricem dicere renuens, c. 4.
Anaſtaſius Imp. probans Zenonis henoticum, c. 18. epiſtola ad Joannem Machiotam Epiſc. Alex. id.
Ex tractatu Anatolii CPol. & Epiſcoporum metropolitanorum dictatum fidei ſymbolum in quinta ſeſſione Concilii Chalced. c. 13.
Andreæ & Theodorito Epiſcopis Concilii mandat Joannes Antiochenus, ut ad XII. capitula Cyrilli Alex. reſpondeant, c. 4.
Anthimus CPol. pallium Imperatoribus reddidit, c. 21. condemnatus, c. 23.
Apollinaris Laodicenus Arianorum blaſphemiam ſecutus, c. 3. Apollinaris errore ægrotans Eutyches, c. 11.
Armeniorum libelli ad Proclum CPol. c. 10. monachorum Apollinaris ſectatorum excerpta ex libris Theodori Mopſueſt. & aliorum qui contra Apollinarem ſcripſerunt, id.
Ad Athanaſii conſenſum provocans Eutyches, c. 11.
Athanaſius provocavit ad Epiſcopum Romanum, c. 18.
Athanaſius junior Alex. hæreticus poſt Petrum Moggum, c. 18. p. 128.
Athanaſius Buſiridis Epiſc. c. 14.

Baſiliſci Imp. encyclica contra Chalcedonenſe Concilium, c. 16.
Baſilius (Magnus) contra Apollinarem, c. 3.
Baſilii Diaconi libellus, in quo docuit libros Theodori Mopſueſt. vitandos, c. 10.
Baſilius Seleucienſis inter principes Epheſini latrocinii, c. 13.
Beliſarii calumnia in Silverium Papam, c. 22.
Berytenſe judicium de Iba Edeſſeno, c. 10.
ex Breviculo hiſtoriæ Eutychianiſtarum, ſive hiſtoria 50. fere annorum, deſinens in condemnatione Acacii (de illa ſupra ad A. 483.) non pauca ad verbum habet Liberatus, c. 13. ſeq. non citatur tamen nominatim, uti nec ſcripta Zachariæ rhetoris, Priſci, Joannis rhetoris, ſcri-

Digitized by Google

ſcriptoris vitæ Severi Antioch. Euſtathii Syri, Baſilii Cilicis, quæ in titulis capitum 15. ſeq. Garnerius prænotavit.

Cæleſtini Papæ epiſtola increpationis ad Neſtorium, cap. 5. ad Cyrillum Alex. cui vices ſuas dedit in Concilio Epheſino, id. ad Jo. Antiochenum & alios Epiſcopos; & ad clerum CPol. id.

Calendionis Antiocheni Patriarchæ interceſſionis ſynodicæ literæ, c. 18. ipſe depoſitus, id. p. 125.

Chalcedonenſis Synodus, c. 10. epiſtolas duas Cyrilli ſuſcepit, c. 11. primæ actioni inſerta acta concilii Epheſini ſecundi λῃστρικῆς cap. 12. Marcianus Imp. Synodum, quam Nicææ primum indixerat, Chalcedonem tranſtulit, ut ipſe poſſet intereſſe, c. 13. ubi plura de illius Concilii geſtis atque duodecim ſecretariis ſive ſeſſionibus & ſexdecim actionibus, & inter alia quod ſexta ſeſſione advenit Imperator; & pag. 93. regularum Eccleſiaſticarum in eo conſtitutarum mentio. Præteritur Chalcedonenſis fides, imo ex parte rejicitur in Zenonis henotico, c. 17. Theodori Mopſueſteni laudes ſuſcepit tribus epiſtolis, c. 24.

Chartæ Eccleſiaſticæ, c. 18. p. 124.

CPolitani Concilii fides firmata in Conciliio Chalced. c. 13.

CPoli congregatorum Epiſcoporum epiſtola ad Cyrillum de pace, c. 8. CPolitanum Concilium ſub Flaviano, c. 11. ſecundus conventus, id. ad hunc vocatus Eutyches, quomodo ſe geſſerit, c. 11.

Cyrilli Alex. epiſtola ad Neſtorium, c. 4. ſecunda & tertia cum XII. capitulis, id. relatio ad Cæleſtinum per Poſſidonium Diaconum, id. deflorationes librorum Neſtorii, id. conteſtatio adverſus Jo. Antiochenum & cæteros Orientales, c. 6. fidei formulam ab Orientalibus Antiochia miſſam probavit, c. 8. ſermo in dictum Joh. 1. v. 14. *Verbum caro factum eſt*, id. epiſtola ad Orientales, quæ incipit: *Lætentur cæli*, id. ex pluribus Cyrillis epiſtolis excerpta, c. 9. ad Eulogium presb. ad Acacium Melitinenſem, & ad Valerianum Iconienſem, id. expoſitio XII. capitulorum, id. tres libri adverſus Diodorum Tarſenſem & Theodorum Mopſueſt. & liber de incarnatione, c. 10. Catholicæ veritatis defenſores reſponderunt hos libros non eſſe Cyrilli, id. reſcriptum ad Johannem Antiochenum pro Theodoro Mopſueſt. id. Cyrillus anno XXXII Epiſcopatus defunctus, c. 10. Epiſtolæ duæ ſynodicæ, una ad Neſtorium, quæ incipit: *Obloquun-*

Digitized by Google

loquuntur de me quidam ; & altera ad Jo. Antiochenum & alios Orientales: *Lætentur cœli*; probatæ à Synodo Chalced. c. 11. & in Concilio Flaviani geſtis CPoli, id, & c. 13. ad Cyrilli conſenſum provocans Eutyches, c. 11.

Diodorus Tarſenſis contra Apollinarem, c. 3. ejus volumina in Syrorum & Armeniorum linguam tranſlata à Neſtorianis, c. 10.
Dionyſii Corinthiorum Epiſcopi teſtimonia à Cyrillo Alex. laudata, c. 10.
Dioſcori & Flaviani ſchiſma, c. 12.
Dioſcoritæ, c. 18. p. 128. 129.
Dioſcorus Cyrilli Alex. ſucceſſor, c. 10. epiſtola ad Theodoſium Imp. de convocanda Synodo Epheſina (λῃστρικῇ) c. 12. depoſitus ſeptimo ordinationis ſuæ anno in Synodo Chalced. c. 13. exul in Gangrena civitate, c. 14.
Geſta de Dioſcoro juniore Alex. apud Defenſorem civitatis confecta, c. 18. p. 129.
Domnus, Joannis Antiocheni ſucceſſor, c. 10. depoſitus in eadem λῃστρικῇ, c. 12. Geſta apud Domnum, cap. 13. ex ſeſſione VIII. Concilii Chalcedon. Epiſtolæ ad Dioſcorum Alex. contra XII. Cyrilli capitula, c. 12.

Eccleſiaſtica Hiſtoria, nuper de Græco in Latinum tranſlata, (Tripartitam Epiphanii Scholaſtici intelligit) *præf.*
Encyclia, codex epiſtolarum & relationum Epiſcoporum pro Concilio Chalcedonenſi, c. 15.
Epheſina Concilia duo, in uno damnatus Neſtorius, in altero Cyrillus Alex. & Memnon Epheſ. c. 5. prima probatur in Concilio Chalcedonenſi, c. 13. tertia Orientalium Synodus contra Cyrillum & Memnonem, c. 6. Orientales damnati à Cyrillo & Memnone, id. Synodus λῃστρικῇ ſub Dioſcoro, in qua damnatus Flavianus, c. 12. ipſa viciſſim reprobata in Synodo Chalcedonenſi, c. 13.
Eſaiani, c. 18. p. 126. ab Eſaia Epiſcopo Alex.
contra Eunomium ſcripta à Neſtorianis jactata, c. 10.
Euphemius Alex. ſuſcepit à Papa Romano ſcripta, c. 18.
Euſebius Epiſc. Dorylenæ civitatis, c. 11. ejus libellus contra Dioſcorum, c. 13.
Eutychiani ab Apollinari profecti, c. 3. Eutychis archimandritæ CPol. hæreſis,

Digitized by Google

reſis, c. 11. libellus Synodo CPolitanæ ſub Flaviano oblatus, quæ Eutychen damnavit, id. preces ad Imp. querentes de falſitate geſtorum Synodi, id. in Synodo λῃστρικῇ Epheſina reſtitutus, damnat Flavianum, c. 12. libellus ejus recitatus probatusque, id. Eutyches condemnatus in Synodo Chalcedonenſi, cap. 13. & Alexandrina, c. 14.

Felicis Papæ teſtimonia à Cyrillo Alex. laudata, c. 10.

Felicis IV. epiſtolæ ad Acacium CPol. c. 18. Synodicæ, id. damnationis ſcriptura, id.

Flavianus, Procli CPol. ſucceſſor, c. 10. epiſtola ad Leonem Papam, c. 11. fides ad Theodoſium Imp. quæ incipit: *Nihil ita convenit Sacerdoti DEI*, id. in Synodo λῃστρικῇ Epheſina damnatus appellavit libello, c. 12.

Flavitæ CPol. Synodica ad Felicem Papam, c. 18.

Gajanus Alex. Archiepiſc. ex parte aſſertorum incorruptibilitatis, c. 20.

Gajanitæ Phantaſiaſtæ, c. 20. p. 143.

Geſta Synodalia, *præf.*

Græcum Alexandriæ ſcriptum, quod ſecutus ſe teſtatur Liberatus, *præf.* & c. 12. p. 77. ubi de actis Synodi Chalced. *Nam nos iſta nuper Alexandriæ de Græco in Latinum tranſlata ſuſcepimus;* vide infra Neſtorius Phlagoneos.

Gregorius Naz. contra Apollinarem, c. 3.

Gregorii mirabilis (Thaumaturgi) teſtimonia à Cyrillo Alex. laudata, c. 10.

Hypatii Epheſinorum Epiſcopi ex collatione, quam contra Acephalos ſuſcepit, juſſu Juſtiniani Principis in palatii loco, qui dicitur heptaconchos, c. 9.

Ibæ Edeſſeni epiſtola ad Marim Perſam, c. 10. non damnata à Cyrillo, c. 9. nec in Synodo Chalcedonenſi ſeſſione VIII. c. 13. accuſatus ut Neſtorianus, ſed abſolutus in judicio Berytenſi, c. 10. damnatus abſens in Synodo Epheſina λῃστρικῇ, c. 12.

Joannis Antiocheni ad Neſtorium epiſtola, c. 4. offenſus XII. capitulis Cyrilli, quem putavit, dum immoderate occurreret Neſtorio, in ſectam Apol-

Apollinaris incidiſſe, id. epiſtola ad Cyrillum ſcripta de itinere Epheſum, c. 5. cum aliis Orientalibus Epiſcopis damnavit Epheſi Cyrillum, c. 6. deinde in Synodo Antiochena, c. 6. epiſtola ad Theodoſium, c. 8. alia Synodus Antiochena, in qua fidei formula cum litteris miſſa ad Cyrillum quum Cyrillus probavit, id. alia, in qua probatus tomus Procli CPol. ad Armenios, c. 10. alia, in qua pro Theodoro Mopſueſt. epiſtolæ tres ad Theodoſium Imp. ad Cyrillum & ad Proclum CPol. id. prima & tertia probata à Chalcedonenſi Synodo, id.

Johannis, cognomento Mercurii, Papæ epiſtola ad Imp. Juſtinianum, c. 20.

Joannes Talajus Epiſc. Alexandrinus, negligens ſynodicas ad Acacium CPol. mittere, c. 17. ſcribens ad Ellum magiſtrum, id. & 18. & ad principem (Imp. Zenonem) c. 17. miſit deinde Synodicam ad Acacium & Simplicium Papam, c. 18. ad Simplicium Pontificem provocavit, c. 18.

Julianus Halicarnaſſ. Epiſc. c. 19.

Juſtiniano Imp. jubente anathematis damnatio, dictata in Origenem & capitula ex ejus ſcriptis excerpta, c. 23. ſcribit contra Acephalos in defenſionem Synodi Chalced. c. 24. librum in damnationem trium capitulorum, id. ſacræ ad Euphræmium Antiochen. c. 23.

Lectio alia, id eſt, quod apud alium ſcriptorem lectum eſt. Talis locus, c. 2.

Leonis Imp. ad Epiſcopos, c. 15. ad ducem Alexandriæ Stilam, id.

Tomus Papæ Leonis ad Flavianum CPol. c. 11. ei concordans Cyrillus, c. 9. tomus ille non lectus in ſynodo Epheſina λῃστρικῇ, c. 12. at in Chalcedonenſi Concilio, c. 13. ſubſcriptus ab omnibus, id. anathematizatus à Petro Moggo, c. 18. literæ ad Theodoſium Imp. & Pulcheriam Auguſtam, c. 12.

ex Lucentii epitoma Chronicorum locus, c. 2. Continuatorem Proſperi hunc Lucentium exiſtimat Garnerius.

Macedonius CPol. ab Anaſtaſio Imp. expulſus quaſi Evangelia * falſaſſet, c. 19.

Marci beatiſſimi Evangeliſtæ ſedes Alexandrina, c. 15. beati Marci pallium

* Hoc eſt locum 1 Tim. III. 16. pro ΟΣ legens ΘΣ, vide quæ notavi parte 3. Codicis Apocryphi N. T. p. 539. ſeq.

lium collo acipit Epiſcopus Alexandrinus, atque ita legitime ſedet, c. 20.
Marciani Imp. allocutio ad Concilium Chalcedonenſe, c. 13.
Mennas, genere Alexandrinus, Patriarcha CPol. ſuſcipiens Chalcedonenſem Synodum, c. 21.
Monachorum Hieroſolymitanorum capitula de libris Origenis excerpta, c. 23.

Neſtorii Phlagoneos Epiſcopi mentio, c. 14. hunc Garnerius putat Neſtorianum Chronographum, qui hiſtoriam usque ad Leonem Juniorem perduxiſſe, traditur in Chronico Paſchali p. 324. & apud Malalam tom. 2. p. 85. adde p. 11.
Neſtorii hæretici homiliæ, c. 2. negans Mariam DEI genitricem, c. 4. monitus à Cyrillo, ut ſi in plebe lapſus fuerat ſermo, in tractatibus corrigeretur, id. jam enim quaterniones expoſitionum ejus per Antiochum quendam illuſtrem Papa Cæleſtinus acceperat, id. Epiſtola ad Cyrillum, c. 4. damnatus in Concilio Epheſino, dixit: *Dicatur Maria DEI genitrix & triſtia conquieſcant*; ſed non ſuſcepta ejus pœnitentia, Oaſin in exilium miſſus eſt, c. 6. Imperiali lege prohibitum, ne quis Neſtorii libros legere auderet vel defendere, c. 10.
Nicænum Concilium, c. 2. ejus fides firmata in Concilio Chalced. c. 13. in henotico Zenonis, c. 17.

Origenes damnatus eſt mortuus, qui vivens olim fuerat ante damnatus, c. 23. Vide Monachorum, Juſtinianus, & Theodorus Cæſar.

SS. Patrum Epiſtolæ, *præf.*
Paulus Alex. c. 23. recipiens Chalcedonenſem Synodum, id.
Paulus Antiochenus Epiſc. c. 19.
Ex Pauli Emeſeni ſermone in dictum Joh. I. v. 14. *Verbum caro factum eſt*, cap. 8.
Paulus Samoſatenus, auctor Neſtoriani dogmatis, c. 2. 4.
Petrus Moggus, dictus Blæſus, diaconus, c. 15. deinde Epiſcopus, c. 16. 17. anathematizat Synodum Chalced. & tomum Papæ Leonis, cum jam ad Acacium & Simplicium ſcripſiſſet, ſe cum illis facere, c. 18. alia ad Acacium epiſtola, id. p. 126.
Petrus Gnapheus ſive Fullo, Antioch. Epiſc. c. 18.

Digitized by Google

Phantaſiaſtæ & Corrupticolæ Alexandrini, c. 9. & 19.
Philippi presbyteri CPol. multa volumina contra Julianum Apoſtatam, cap. 7. Sidetem intellige.
Photinus, c. 2. Photini doctrinam introducens in Eccleſiam Neſtorius, c. 4.
Geſta apud Photium & Euſtathium atque Uranium in Tyro ac Beryto celebrata, c. 13. ex ſeſſione VIII. Concilii Chalced.
Præſulum monaſteriorum, & primæ ac ſecundæ Syriæ & monaſteriorum Hieroſol. & Eremi ad Juſtinianum contra Severum Antiochenum, cap. 23.
Proclus in doctrina Eccleſiaſtica CPoli valde florens, c. 7. Epiſcopus CPol. ejus tomus ad Armenios, c. 10. Epiſtola ad Joannem Antiochenum, id.
Proterius Alex. c. 14. 15.
Pſoii diaconi epiſtolæ, Ægyptiace ſcriptæ ad Eliam magiſtrum militum, c. 23.

Rabulæ Edeſſeni epiſtola ad Armenios, c. 10.
De Rhodone Auguſtali geſta, c. 23.

Sabellii ſententiam ſecutus Paulus Samoſatenus, c. 2.
Severi monachi hæretici expoſitio dicta in inthroniſmo ad Epiſcopatum Antiochen. & epiſtolæ ad Flavianum, ad Maronam lectorem, ad Eleuſinium & Eutychium Epiſcopos, & ad Oecumenium ſcholaſticum Iſauriæ, c. 19. tractatus contra Synodum Chalced. id. condemnatus, c. 23.
Silverius, Hormiſdæ Papæ filius, Papa, c. 22.
Simplicii Papæ epiſtolæ ad Acacium Epiſcopum CPol. c. 16. & 18. ad Petrum Moggum, c. 18.
Socrates in libro Eccleſiaſticæ hiſtoriæ, c. 2. 4. 6.
Alius Socrates Scholaſticus junior memoratur, c. 18. p. 129.
Symmachi, Ægyptiis portitores literarum velociſſimi pedeſtres, c. 23.

Teſſaracædecatitæ, ob quos oblatum in Concilio Epheſino Symbolum memoratur, c. 10.
Themiſtiani (Agnoëtæ) à Themiſtio, c. 19.
Theodati Gothorum Regis literæ ad Papam Agapetum & Senatum Rom. c. 21.

Theo-

Theodoræ Auguſtæ præceptum ad Theodoſium Archiep. Alex. c. 20. ad Beliſarium, c. 22.

Theodoritus, vide ſupra *Andreas*. Eccleſiaſtica hiſtoria, c. 3. Epiſtola ad Clericos, Monachos & Laicos, contra primam Synodum Epheſinam, c. 12. contra XII. capitula Cyrilli, c. 9. 12. damnatus abſens in Synodo Epheſina λῃϛρικῇ, c. 12. ejus ſuggeſtio ad Leonem Papam, c. 12. abſolutus in Synodo Chalced. ſeſſione VII. c. 13.

Theodorus Cæſareæ Cappadociæ Epiſc. ſecta Acephalus, Origenis defenſor acerrimus, c. 23. & 24.

Theodorus Mopſueſtenus multa opuſcula edidit contra Origenem, c. 24. contra Apollinarem, c. 3. & 10. ejus retractatio, c. 4. volumina in Syrorum & Armeniorum linguam translata à Neſtorianis, cap. 10. dicta contra Arianos edita laudantur à Cyrillo Alex. id. magiſter Neſtorii, id.

Theodoſii jun. Imp. ſacra ad Cyrillum, c. 4. ad univerſos Epiſcopos, ut Epheſum convenirent, cap. 5. ad Auguſtinum Hipponiregienſem Epiſc. jam defunctum, id. Sacra ad Concilium Epheſinum, c. 6. Sacra ad Joannem Antiochenum & Cyrillum de pace Eccleſiarum, c. 8. lex de libris Neſtorii non legendis nec defendendis, c. 10. ad Johannem Antiochenum de Theodoro Mopſueſt. id. ſacri apices ad Photium, Euſtathium & Uranium Epiſcopos, c. 10. Mandatum ad Synodum CPolitanam ſub Flaviano, c. 11. ſubſcriptio quam manu ſua precibus Eutychis ſubſcripſit, id. à Flaviano CPol. fidei confeſſionem petit Imperator, c. 11. ſacra ad Dioſcorum Alex. c. 12. reſcriptum, quo Epheſinæ λῃϛρικῆς ſententia probatur, id.

Theodoſiani Corrupticolæ à Theodoſio Archiep. Alex. c. 20.

Timotheus Ælurus, Epiſcopus Alex. c. 15. 16.

Timotheus Salophaciolus ſive Asbus, Æluro relegato ſucceſſor datus, c. 16. ejus epiſtolæ ad Simplicium Papam, id. ad Zenonem Imp. id.

Valentini errore ægrotans Eutyches, c. 11.

Vigilius Papa, c. 22. ejus epiſtola ad Theodoſium, Anthimum & Severum, id. p. 152.

Zenonis Imp. Epiſtola ad Anthemium Auguſtalem, c. 16. ad Timotheum Salophaciolum Epiſc. Alex. id. ad Pergamium ducem & Apollonium Augu-

Digitized by Google

Auguſtalem, c. 18. apices Imperiales pro Petro Moggo, id. henoticon ſive unitivum, Acacii CPol. perſuaſione factum habetur Latine, c. 17. (Græce apud Evagrium III. 12.)

Hactenus Index in Liberati Breviarium.

A.C. 554. Concilii *Arelatenſis V.* Canones VII. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XI. Presbyterorumque & Diaconorum, (qui Epiſcoporum ſuorum adfuerunt nomine) VIII.

Pelagio I. Papæ ſuppoſita epiſtola ad Vigilium, ex collectione Iſidori Mercatoris.

Pelagii epiſtola genuina & fides a) ad Childebertum Regem Francorum, quæ incipit: *Humani generis Salvator.* Regis *Childeberti* capita duo, quæ ſuperſunt conſtitutionis de abolendis reliquiis idololatriæ & de ſacrorum dierum feſtivitatibus caſte celebrandis. Ex editione Sirmondi apud Labbeum p. 1810. & auctior p. 1851.

† Pelagii epiſtolæ aliæ 1. 2. 3. 4.] ad Narſetem patricium, 5] ad Epiſcopos Tuſciæ, 6] ad univerſum populum DEI, 7. 8] ad Sapandum Epiſc. Arelatenſem, 9] ad Childebertum Regem, quæ incipit: *Rufinus vir magnificus*; 10. 11] ad Sapandum, 12] ad Childebertum Regem: *Excellentiæ veſtræ literas*; 13] ad eundem: *Cum celſitudini veſtræ*; 14] ad Sapandum. Epiſtolæ ſive epiſtolarum fragmenta à Luca Holſtenio b) edita ad Joannem Patricium Caburtarium, ad Viatorem & Pancratium illuſtres, ad Valerium Patricium, ad Cethegum Patricium, ad Eleutherium Epiſcopum, ad Aſterium Epiſc. Ad Viventium Neapolitanum, Geminum Puteolanum & Conſtantium Miſenatem Epiſcopos. Ad Benegeſtum Defenſorem, ad Joannem Comitem, ad Anilanum Comitem, ad Elpidium Catanenſem Epiſcopum, & ad Laurentium Epiſcopum Centumcellenſem.

555. Decretum Synodi *Pariſienſis II.* Childeberto Rege evocante celebrati, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXVII. contra Saffaracum Epiſc.

* Concilium incerti loci in *minore Britannia*, in quo Maclianus Vene-

a) Extrema parte auctior apud Garnerium in auctario Operum Theodoriti p. 539. ſeq.

b) Tom. I. Collect. Romanæ p. 219. ſeq. A. 1662. 8.

Venetenſis Epiſcopus excommunicatus eſt. Vide Gregorium Turonenſem IV. 4. hiſt.

A.C.557. *Pariſienſis III.* Concilii Canones decem, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XV.

559. *Johannis III.* Papæ ſuppoſita decretalis ad Epiſcopos Germaniæ & Galliæ, ex collectione Iſidori Mercatoris.

* Epiſtola ad Edaldum Viennenſem Archiep. ex Joannis à Boſco Bibliotheca Flaviacenſi.

Clotharii (Clodecharii) Regis Francorum conſtitutio, ex edit. Sirmondi.

560. Synodorum *Landavenſium* trium ſub Oudoceo tertio Landavenſi Epiſcopo celebratarum, geſta in cauſa triplici parricidii commiſſi, à regibus Mourico, Morcanto & Guidneretho: ex editione Speelmanni.

De *CPolitana* ſectatorum Juliani Halicarnaſſ. & *Antiochena* Anaſtaſii, confirmantis Chalcedonenſem Synodum, auctor veteris Synodici c. 119. ſeq. ſupra p. 239.

† *Nicetii* Epiſcopi Trevirorum epiſtola ad Juſtinianum Imp. qua eum extrema ætate in hæreſin Phantaſiaſtarum lapſum, revocat ab errore; & altera ad Glodoswindum (Gregorio Tur. IV. 3. & 35. Glotſindum) Reginam Longobardorum, ut Alboinum regem maritum ſuum ad fidem Catholicam adducat. Ex editione Sirmondi. De hoc Nicetio vide Valeſium ad Sozom. VIII. 8. & Dacherium tomo 3. ſpicilegii, ubi ejus tractatus duo de vigiliis ſervorum Dei & de bono Pſalmodiæ, Pariſ. 1659. 4.

561. Concilium *Bracarenſe II.* a) anno tertio Ariamiri Regis contra Priſcillianiſtarum hæreſin. Canones XVII. & alia deinde capitula XXII. Subſcriptiones Epiſcoporum VIII. Harduinus præter Garſiæ Loaiſæ editionem contulit etiam, ut ſolet, recentiorem Cardinalis Aguirre.

circa A. 562. vel 563. *Santonenſe*, ex Sirmondo.

567. *Lugdunenſe II.* Canones VI. Subſcriptiones Epiſcoporum XIII. in

a) Iſidoro Bracarenſi primum, quia ſunt qui pro haud genuino habent, quod fuit ſupra A. 411.

Digitized by Google

in quibus poſt Viennenſem Philippum ſecundo loco eſt Nicetius Epiſc. Lugdunenſis.

De Salonio & Sagittario Epiſcopis, qui in eadem Synodo ob varia ſcelera depoſiti ſunt, ex Gregorio Tur. lib. V. hiſtor. c. 20.

Turonenſe II. in cauſa Eccleſiaſticæ diſciplinæ reformandæ, Canones XXVII. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum IX. In hoc Concilio can. 20. citatur Innocentius Papa ad Victricium Epiſcopum Rothomag. Leges Imperatorum de raptu, Canones item Synodorum Arelatenſis, Milevitanæ, Epaonenſis & canone 22. etiam Aruernenſis.

Epiſtola 1) Epiſcoporum provinciæ Turonicæ ad plebem miſſa poſt Synodum ſupraſcriptam. 2) S. Radegundis ad Epiſcopos pro confirmatione Congregationis Monialium à ſe inſtitutæ. 3) Epiſcoporum ad Radegundem decretum. Adde Gregorium Turon. IX. 39. ad 42.

A.C. 569. *Lucenſe*, in civitate Luco in Hiſpania, ſub *Theodomiro* Svevorum principe, de diviſione Provinciarum & ſedium metropolitanarum Epiſcopatuumque illis ſubjectorum, addita diviſione terminorum diœceſium & parochiarum provinciarumque Hiſpaniæ à *Wamba* Rege poſt A. 672. facta: nec non diviſione Oxomenſis & Aucenſis Epiſcopatum ſub *Adefonſo* Hiſpaniæ Rege, in Synodo apud caſtrum Montloy in Eccleſia S. Mariæ de Fuſellis æra 1126. (hoc eſt CHriſti 1088.) cum ſubſcriptionibus Regis, Richardi Romanæ Eccleſiæ Vicarii, Epiſcoporum XIII. Abbatum V. Comitum IV. Principumque VIII.

572. *Bracarenſe III.* (ſecundum Iſidoro Mercatori & Innocentio tertio lib. 2. Epiſt. 133. ad Petrum Compoſtellanum Epiſc.) anno ſecundo Regis Ariamiri ſive Mironis, Canones X. ſubſcriptiones Epiſcoporum VI. & ex Synodo Lucenſi Epiſcoporum VI.

† Fragmenta Conciliorum Bracarenſium, collecta à Garſia Loaiſa ex Burchardo lib. 4. cap. 8. lib. 10. cap. 21. lib. 3. cap. 180. lib. 10. cap. 39. & ex Gratiano 12. qv. 4. *Quicunque.*

† *Lucenſe II.* anno ſecundo Ariamiri Regis, cujus conſtitutio apud Ambroſium Moralem lib. 11. c. 26. Vide Labbeum p. 901.

Capitula LXXXIV. ex Orientalium Synodis collecta à *Martino*

Digitized by Google

tino Bracarenſi, & ad Synodum Lucenſem & Epiſcopum Nitigeſium tranſmiſſa. De aliis horum capitulorum editionibus ſupra p. 65. ſeq.

A.C. 573. *Benedicto* Papæ ſuppoſita epiſtola ad Davidem Epiſcopum, de unitate in S. Trinitate, ex collectione Iſidori Mercatoris.

Concilium *Pariſienſe*, de cauſa Pappoli Epiſcopi Carnotenſis, adverſus Promotum conſtitutum Epiſcopum in caſtro Dunenſi ab Ægidio Rhemenſi 1) Libellus Synodo oblatus à Pappolo. 2) Conſtitutio Synodi ad Ægidium Epiſcopum Rhemenſem, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXXIII. 3) Epiſtola Synodi ad Sigebertum Regem, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXXII. Ad hoc Concilium Labbeus putat ſpectare verba Gregorii Tur. lib. 4. Hiſt. Francorum c. 42.

Epiſtola *S. Germani*, Pariſiorum Epiſcopi, ad Brunichildem Reginam, ut Sigebertum Regem revocat à conſilio belli, quod fratri ſuo Chilperico inferebat. (Labbe p. 923. & Harduin. in appendice tomi 3. p. 2083. ex editione Sirmondi.)

575. Conventus *Lugdunenſis* Epiſcoporum & Procerum. Vide Labbeum p. 1852. ex Gregorio Tur. lib. V. c. 5. & 6.

577. Geſta Concilii *Pariſienſis V.* in quo Prætextati Epiſcopi Rotomagenſis cauſa, Chilperico Rege accuſante diſcuſſa eſt, ex Gregorii Turonenſis lib. 5. Hiſtor. cap. 19.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XIII.

Pelagio II. Papæ ſuppoſitæ epiſtolæ 1) ad Benignum Archiepiſcopum, 2) ad Epiſcopos Italiæ, 3) ad Joannem Epiſcopum CPol. 4) ad Epiſcopos Germaniæ & Galliæ, ex Iſidoro Mercatore.

Ejusdem Pelagii epiſtolæ tres ad Eliam & Epiſcopos Iſtriæ. (Loca Theodori Mopſueſteni & aliorum, quæ in tertia citantur, conferenda ſunt cum locis iisdem in collatione quarta Concilii quinti CPol. A. 553. & conſtituto priore Vigilii Papæ.) Suggeſtio Epiſcoporum Iſtriæ de tribus capitulis infra ad A. 590.

† Epiſtolæ Pelagii II. 1) ad Gregorium Diaconum ex Joanne Diacono de vita S. Gregorii Magni, 2) ad Aunarium ſive Aunacharium Epiſcopum Autiſiodorenſem. Incipit: *Laudanda*

tua

*† *tuæ charitatis votæ;* 3) ad eundem Aunarium. Incipit: *Quantum DEO placitos.* Servavit auctor hiſtoriæ Epiſcoporum Autiſſiodorenſium apud Labbeum tom. 1. Bibl. novæ MSS. p. 420.

† Decreta Pelagii hujus apud Gratianum, Ivonem, Anſelmum, & alios ex epiſtolis ejus ad Antoninam Patriciam & Deciam, ad Florentinum Epiſc. ad Clerum Catinenſem, ad Creſconium illuſtrem, ad Benegeſtum Defenſorem & ad Sergium Cancellarium.

A.C. 578. Concilium *Autiſiodorenſe* ſub Aunachario, Canones XLV. ſubſcriptiones Epiſcopi unius, Abbatum ſeptem, presbyterorum XXXIV. & Diaconorum trium.

579. *Cabilonenſe*, Guntramni Regis juſſu convocatum adverſus Salonium Ebredunenſem & Sagittarium Vapincenſem Epiſcopos, addita auctoritate de capite S. Joannis Baptiſtæ ex Phœnice perlato & ædificata in ejus veneratione Eccleſia in Morienna, Viennenſi metropoli ſubjecta.

Santonenſe, de cauſa Nantini Comitis Engoliſmenſis.

580. *Brennacenſe*, in cauſa Gregorii Turonenſis, quem Leudaſtes Comes falſo apud Chilpericum Regem accuſarat, proniorem in errorem Sabellii. Confer Gregorii Hiſt. Francorum lib. 5. cap. 44. 45. *Per idem tempus Chilpericus Rex ſcripſit indiculum, ut ſancta Trinitas non in perſonarum diſtinctione, ſed tantum DEus nominaretur, aſſerens indignum eſſe ut Deus perſona ſic ut homo carneus nominaretur,* &c.

581. *Matiſconenſe I.* Guntramni Regis evocatione Kal. Nov. Guntramni & Chilperici Regum anno XXI. Canones viginti, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXIII.

583. *Lugdunenſe III.* Canones VI. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum VIII. Subſignarunt etiam miſſi Epiſcoporum duodecim, ſed eorum nomina deſiderantur. Mentio hujus Synodi apud Gregorium Turon. lib. VI. cap. 1. & Aimoinum lib. XXXIII. c. 44.

584. *Valentinum II.* in Gallia, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XVII.

Ve-

Digitized by Google

Verani epiſcopi Cabellicæ, ſive potius Lugdunenſis in aliqua hujus temporis Synodo dicta de caſtitate Sacerdotum.

A.C. 585. *Matiſconenſe II.* Canones XX. Subſcriptiones epiſcoporum XLIII. quibus accedunt miſſi epiſcoporum XX. cum aliis tribus epiſcopis non habentibus ſedes. Confer Gregorium Tur. VIII. 12. & 20. Fredegarium libro ultimo Chronici c.1. eumque de more ſecutum Aimoinum III. 81.

Guntramni Regis Francorum præceptio ad Epiſcopos & judices regni ſui de obſervando die Dominica & aliis. Ejusdem allocutio convocatis Epiſcopis & optimatibus, ubi diſcuſſi ſunt duces, qui rem bellicam male adminiſtrarant adverſus Hiſpanos. Vide Gregorium Tur. VIII. 30.

† Exemplar pactionis in conventu apud Andelmum de pace firmata inter Guntramnum & Childebertum Reges, ex eodem Gregorio VII. 20. Meminit & VII. 11.

586. *Aruernenſe*, in quo Parochiæ Cadurcinæ adjudicatæ ſunt ſedi Rutenenſi, ut refert idem Gregorius VI. 38.

587. *CPolitanum*, quod Gregorium Antiochenum inceſti cum ſorore accuſatum à calumnia abſolvit, teſte Evagrio VI. 7.

* 588. *Incerti loci* in Gallia, ubi quæſitum de cæde Prætextati Rotomagenſ. epiſcopi & aliis criminibus. Vide quæ Labbeus pag. 1853. ex Gregorio Tur. lib. 9. c. 20.

589. *Toletanum III.* in quo Arii hæreſis in Hiſpania condemnatur: afferuntur Symbolum Nicænum, CPolitanum & tractatus Chalcedonenſis Concili, cum anathematiſmis XXIII. & ſubſcriptionibus epiſcoporum VIII. & virorum illuſtrium IV. & qui non nominantur Presbyterorum & Diaconorum ex hæreſi Ariana converſorum, omniumque ſeniorum Gothorum. Capitula inde XXIII. de variis rebus diſciplinam ſpectantibus: edictum Regis Flavii Recaredi in confirmationem Concilii, & ſubſcriptiones ejusdem Regis & epiſcoporum LXII. aliorumque IX. vices epiſcoporum gerentium Archipresbyterorum, Archidiaconorum & Diaconorum.

S. Leandri epiſcopi Hiſpalenſis, in laudem eccleſiæ ob converſionem gentis poſt Concilium & confirmationem Canonum edita.

Digitized by Google

De celeberrimo hoc Concilio Toletano conferendus Iſidorus Hiſp. in Chronico ad annum octavum Mauricii Imp.

A.C. 589. Concilium apud *Sauriacum* villam ſub Theodeberto Rege. Vide Gregorium Turonenſem IX. 37.

Conventus Epiſcoporum duplex, in quorum altero apud *Pictavos* injecta eſt, in altero *Cabilonenſi* apud *Guntramnum* Regem confirmata excommunicatio in Chrodieldem & reliquas moniales, quæ à S. Radegundis (de qua ſupra ad A. 567.) monaſterio receſſerant. Vide Gregorium Tur. IX. 41. ubi reſcriptum cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum VIII.

Narbonenſe ſub Reccaredo Gothorum in Hiſpania Rege, Canones XV. ſubſcriptiones Epiſcoporum VIII.

590. *S. Gregorii* Magni, Papæ decreta 1] ad Leandrum Epiſcopum Hiſpalenſem de trina merſione baptiſmi (lib. 1. epiſt. 41.) 2] Synodus *Romana* a) ſub Gregorio, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXIII. & Presbyterorum XXIII. 3] ad Secundinum incluſum, 4] ad Theoctiſtam Patriciam, 5] ad XI. interrogationes Auguſtini, Cantuarienſis Epiſcopi. Confer Bedam lib. 1. Hiſt. Angl. c. 17. 6] Reſcriptum ad Felicem Epiſcopum Meſſanenſem cum Felicis ad Gregorium epiſtola, utraque commentitia, ex collectione Iſidori Mercatoris. 7] DecretumSynodale XVII. capitulorum, quod editiones quædam ſubjiciunt Synodo Rom. ſupra memoratæ, ut Labbeus p. 1587.

† Gregorii Regiſtrum ſive duodecim libros epiſtolarum, quos integros apponunt Regia & Labbeus; Harduinus quidem omiſit, perinde ut Binius & alii ante eum Conciliorum editores. Atque ſæpius prodierunt inter Gregorii opera, ex quibus tantum lubet commemorare Romanam A. 1589. & recentiſſimas duas unum Petri Guſſanvillæi A. 1675. & alteram eruditorum Monachorum Benedictinorum Ord. S. Benedicti A. 1705. 3. Volum. fol. de qua Acta Eruditor. A. 1706. p. 385. In hac poſtrema editione epiſtolæ ordine temporis, quo ſcriptæ ſunt, digeruntur, additis obſervationibus Criticis, quibus genuinæ à ſpuriis dubiiſque diſtinguantur. Antonii Dadini Alteſerræ notas & obſervationes in libros XII. epiſtolarum Gre-

a) Labbeus refert ad A. 595. Exſtat inter Gregorii Epiſtolas lib. 4. epiſt. 44.

Gregorii laudat Jo. Launojus VII. 1. epiſt. ubi S. Medardi privilegium, quod Harduino itidem omiſſum, Gregorio ante ſexcentos annos ſuppoſitum eſſe contra Alteſerram evincit. Contra Launojum ſcripſit, ſed eruditis non perſvaſit Robertus Quatremarius.

EDIT. REGIÆ TOMUS XIV.

A. C. 590. *Hiſpalenſe* Concilium I. Capitula tria in epiſtola ad Pegaſium Epiſcopum miſſa, cum ſubſcriptionibus Leandri & aliorum Epiſcoporum VII.

† Fragmenta XI. quæ ex Concilio Hiſpalenſi (incertum quo) citantur à Burchardo & Ivone.

†† Suggeſtio *Epiſcoporum Iſtriæ*, qui pro tribus Capitulis ab Eccleſia Romana diſſidebant, ad Mauritium Imp. edita à Baronio ad A. 590. n. 28. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum X. & *Mauricii* Imp. epiſtola ad Gregorium Papam. Confer Pelagii II. Papæ epiſtolas ad Epiſcopos Iſtriæ, de quibus ſupra ad A. 577.

Concilium *Romanum*, hinc à Gregorio celebratum, colligunt Baronius, Binius, Labbeus p. 1592.

Concilium *in confinio trium Civitatum* adverſus Tetradiam, quæ Eulalii Comitis uxor fuerat, de quo Gregorius Turonenſis X. 8. hiſtoriæ Francorum.

Pictavenſe, in quo monaſterii Pictavenſis cauſa inter Chrodieldem & abbatiſſam ab utriusque regni, Guntramni & Childeberti Epiſcopis judicata, ex Gregorio Tur. X. 16. Ternos ex quolibet regno interfuiſſe Sirmondus conjicit.

Metenſe, in quo Ægidius Remorum Epiſcopus ob crimen Majeſtatis, obtenta vita, epiſcopatu dejectus eſt, Chrodieldis & Baſina in communionem receptæ; ex Gregorio Tur. X. 19.

591. Conventus *Nemptodorenſis* (al. Nemetodorenſis) in quo baptizatus eſt Clotarius Rex puer, ſuſceptusque de ſacro fonte à Gnntramno patruo ſuo Rege. Vide Gregorium Tur. X. 28.

592. *Cæſarauguſtani* Concilii de reliquiis hæreſeos Arianæ abolendis, Canones III. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XI. & Diaconorum II. vicem Epiſcoporum agentium.

Digitized by Google

Conſenſus Artemii *Tarraconenſis*, & aliorum trium Epiſcoporum de fiſco *Barcinonenſi.*

Conciliabulum *Numidiæ* à S. Gregorio reprobatum, cujus vide lib. 3. epiſt. 7.

* A.C. 594. *Cabilonenſe* Concilium, de ordine pſallendi in monaſterio S. Marcelli ſervando, qualis ad ſepulchrum S. Martini & in monaſteriis S. Vincentii Pariſiis & S. Dionyſii ſervabatur. Vide Labbeum p. 1834. ex Aimoino lib. 3. cap. 81.

595. *Romanum II.* ſub Gregorio lib. IV. epiſt. 44. vide ſupra ad A. 590.

597. *Toletani* ſub Reccaredo Rege Synodi Canones II. cum ſubſcriptionibus XIII. Epiſcoporum, pro ſuppoſititio habentur à Joh. Baptiſta Perezio.

598. *Oſcenſe* in Hiſpania, Canones II. Mentio in Concilio Egarenſi A. 614.

599. *Barcinonenſe*, Canones IV. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XII.

601. Decretum Gregorii Papæ in Synodo *Romana III.* de libertate Monachorum, cum ſubſcriptionibus (quæ in Regia edit. deſiderantur) Epiſcoporum XX. Presbyterorum XIV. & Diaconorum IV. Confer Gregorii M. lib. 7. epiſt. 18.

Concilium *Romanum IV.* contra Andream, Græcum hominem, impoſtorem & falſarium. Vide Gregorii lib. 9. epiſt. 69. ad Euſebium Theſſalonicenſem.

Wigornienſe in Anglia, ab Auguſtino, primo Doroberniæ ſive Cantuariæ Archiepiſcopo, Ethelberti Regis adjutorio convocatum. Vide Bedam lib. 2. Hiſt. Anglicanæ c. 2.

602. *Byzacenum* in Africa, contra Clementinum Primatem, gravium criminum reum. Gregor. M. lib. 10. epiſt. 35.

Eulogii Patriarchæ Alexandrini epiſtola Synodica ad Gregorium Papam, circa hoc tempus ſcripta exſtat apud Photium in Bibliotheca Cod. 230.

603. *Cabilonenſe*, in quo S. Deſiderius Epiſcopus Viennenſis, Brunichilde Regina inſtigante exauctoratus eſt. De quo Fredegarius appendice ad Gregorium Turonenſem.

Con-

Digitized by Google

Concilium *Numidiæ* in cauſa Donadei Diaconi & Paulini Epiſcopi. Vide Gregorium M. lib. 10. epiſt. 8. & 31.

†605. *Cantuarienſe*, præſente Rege Ethelberto, ad confirmandum SS. Petri & Pauli monaſterium, primum omnium in Anglia. Vide, quæ ex Thoma Spott ſive Sprott (qui circa A. 1274. ſcripſiſſe à Pitſeo traditur) Labbeus p. 1614.

†606. *Romanum*, LXXII. Epiſcoporum, de modo eligendi Pontificem, memoratur ab Anaſtaſio in vita Bonifacii III.

610. *Bonifacii IV.* Papæ decretum, promulgatum in Concilio *Romano*, quod monachis ſacerdotalia officia ſuſcipere liceat. Ediderat Holſtenius tom. 1. Collect. Romanæ p. 242. Labbeus p. 1619. & Harduinus p. 544. aliam etiam ex vetuſtiſſimo Codice editionem exhibent.

* Ejusdem Bonifacii epiſtola ad Athelbertum Regem Anglorum, ex eodem Holſtenio p. 246.

Toletanum, de primatu Eccleſiæ Toletanæ, cum XV. Epiſcoporum ſubſcriptionibus. Suggeſtiones Seſuldi, Sunilani, Joannis, Vivendi & Ermegeldi, & decretum Flavii Gundemari Regis, cum ejusdem & Iſidori Hiſp. & XXV. præterea Epiſcoporum ſubſcriptionibus.

†*Garſiæ Loaiſæ* tractatus de primatu Eccleſiæ Toletanæ. Labbe p. 1626 - 1644. Ejusdem Loaiſæ notas ad Concilium, tum hoc, tum alia Hiſpanica Labbeus & Regia ſemper exhibent, Harduinus omittit.

614. *Egarenſe* Concilium, ſub Siſebuto Hiſp. Rege: Conſtitutio unica, ſubſcriptiones Epiſcoporum XII. Presbyteri unius & unius Diaconi, qui Epiſcoporum vice interfuere.

*†*Steph. Baluzii* diſſ. de Epiſcopatu Egarenſi.

Deusdedit Papæ ſuppoſititia epiſtola ad Gordianum a) Hiſpalenſem Epiſc. ut qui proprios filios de ſacro fonte ſuſcipiunt, ab uxoribus ſeparentur: & ne commatrem quis ſuam in uxorem accipiat.

circa A. 615. *Pariſienſis V.* Concilii Capitula XV. ex Sirmondi editione. (Subſcriptiones LXXIX. Epiſcoporum deſiderantur.) Edictum Clotarii II. Regis pro confirmandis ſtatutis Synodi.

a) Tunc non Gordianus, ſed Iſidorus erat Epiſcopus Hiſpalenſis.

Digitized by Google

EX Synodo *incerti loci*, ſuperiorem Synodum confirmantis, Canones XV. in fine mutili.

†A. C. 617. *Bonifacii V.* Papæ epiſtolæ 1) ad Juſtum, nuper Roffenſem nunc Cantuarienſem Epiſcopum, Melliti ſucceſſorem. 2) ad Edwinum Regem Anglorum, quem ad fidem Chriſtianam exhortatur. 3) ad Edelburgam, Edwini Regis conjugem.

Cantianum Concilium in Anglia habitum à Laurentio Cantuarienſi, Mellito Londinenſi, Juſto Roffenſi: in quo decretum eſt, ut propter Saxonum barbarorum ſævitiam & apoſtaſiam omnes hi Epiſcopi Britanniam abdicarent. Ita Beda lib. 2. Hiſt. Anglor. cap. 5.

619. *Hiſpalenſe* ſecundum b) tempore Siſebuti Regis. Actiones ſive Conſtitutiones XIII. quarum ultima adverſus Eutychianos, qui paſſibilem in CHriſto Divinitatis ſubſtantiam prædicabant. Subſcribit Iſidorus Hiſp. cum aliis Epiſcopis ſeptem.

Honorii I. Papæ epiſtola ad Sergium CPol. & alterius fragmentum exſtant cum Sergii ad Honorium in geſtis ſextæ Synodi A. 681. actione 12. & 13.

† Ejusd. Honorii epiſtola 1] ad Iſaacium Ravennatem exarchum, 2] ad Epiſcopos Venetiæ & Iſtriæ de Fortunato Gradenſi Patriarcha dejecto & Primogenito in ejus locum ſubrogato, 3] ad Eduinum Regem Angliæ, ex Bedæ lib. 2. Hiſtor. Angl. c. 17. 4] ad Honorium Dorovernenſem Epiſc. ex eodem Beda lib. 2. cap. 18.

*† 5] ad Johannem, Andream, Stephanum & Donatum Epiſcopos per Epirum conſtitutos, 6] ad Sergium Subdiaconum.

627. *Matiſconenſe* Concilium c), in quo Regula beati *Columbani* ab Agreſtini calumniis per Euſtaſium abbatem Luxovienſem defenſa atque approbata eſt. Vide, quæ Sirmondus ex Jona Scoto monacho in vita Euſtaſii apud Surium & in Actis Sanctor. 29. Mart.

*628. *Clipiacenſe*, cujus meminit Aimoinus lib. 5. Hiſt. Francor. c. 15. anno quadrageſimo quarto regni Clotarii. Clipiaci, vulgo Clichy. *Harduin.*

A. C.

b) Ivoni part. 1. c. 195. Bracarenſe.

c) Cointius tom. 2. Annal. Francor. p. 729. refert ad A. 623. Mabillonius ſec. 2. Benedictin. p. 119. ad A. 624.

Digitized by Google

A.C. 630. *Remenſe* d) Dagoberti Regis, & Sonnatii Remenſis Epiſcopi temporibus. Canones XXV.

Statuta Synodalia XXI. quæ eidem Sonnatio tribuuntur, aliis videntur ævum poſterius ſapere, ut Labbeus & Harduinus annotarunt.

633. *Alexandrinum* Conciliabulum à Cyro Alexandrino coactum. Exſtant geſta & epiſtola Synodica cum novem capitulis in ſexta Synodo A. 681. actione 13.

Conciliabulum *CPolitanum* Sergii, aliaque habita à Monothelitis, & ſynodi contra Monothelitas celebratæ, quas Labbeus hoc loco refert ex auctore veteris Synodici cap. 123. ad 132. ſupra p. 244. ſeq.

* *Clipiacenſe II.* quod ex charta Dagoberti Regis obſervavit Sirmondus. Vide Harduin. p. 2085. Labbeum p. 1854.

Toletanum IV. tempore Siſenandi Regis, Canones LXXV. & ſubſcriptiones Epiſcoporum LXII. Confirmatur in ſynodis Toletanis A. 638. & 653. De Judæis Can. 57–66.

634. *Aurelianenſe*, e) in quo hæreticus Græcus à Salvio Epiſcopo Valentino ſuperatus eſt & Gallia pulſus: uti refertur à S. Audœno in vita S. Eligii Noviomenſis lib. 1. c. 34. Salvius ille martyr appellatur in actis S. Audœni, ſcriptis à Fredegodo apud Surium 24. Auguſt.

†† 636. *Clipiacenſe III.* Kalendis Maji, cujus mentio eſt in vita S. Agili Abbatis apud Mabillon. ſeculo 2. Benedictino p. 323.

* *Dagoberti* Regis epiſtola ad Sulpitium Bituricenſem Epiſcopum, apud Labbeum p. 1855. & Harduin. p. 2085.

638. *Toletanum V.* initiis Chintilæ Regis, pro Regia Majeſtate tuenda. Canones XI. ſubſcriptiones Epiſcoporum XXII. & Presbyteri unius uniusque Diaconi, qui vicem gerebant Epiſcoporum.

Regis Chintilæ edictum pro confirmatione hujus Synodi.

* *Pariſienſe*, quod ex charta Dagoberti Regis Sirmondus obſervavit. Vide Harduin. p. 2086. Labbeum p. 1856.

Toletanum VI. Capitula XIX. Subſcriptiones Epiſcoporum XLVII. Pres-

d) Labbeus refert ad A. 624. idque promiſit ſe in amplioribus notis probaturum, ſed quæ lucem non viderunt.

e) Labbeus p. 1835. refert ad A. 645.

Preſbyterorum III. Diaconorum II. agentium Epiſcoporum vicem.

*† Commemoratio de Papæ *Severini* legatis, quid *CPoli* geſſerint, ex S. Maximi confeſſoris epiſtola ad Abbatem Thalaſſium. Ediderat Sirmondus cum Anaſtaſii Bibliothecarii collectaneis.

Ecthesis ſub *Heraclii* Imp. nomine promulgata à Sergio CPol. legitur Græce & Lat. in actis Concilii Lateranenſis A. 649. in tertio ſecretario.

A.C. 639. Conciliabuli *CPolitani* Monothelitarum, in quo ecthesis illa confirmata fuit, exſtant geſta in eodem Concilio Lateranenſi, in tertio ſecretario.

640. *Johannis IV.* Papæ epiſtola 1] ad Epiſcopos & Presbyteros Scotiæ, 2] ad Conſtantinum Imp. Heraclii filium, apologiam continens pro Honorio Papa, †* 3] ad Iſaacum Syracuſanum Epiſc.

† Diffloratio ex epiſtola S. Maximi ad Marinum Presbyterum, pro Honorio, & ex epiſtola ad Petrum illuſtrem, ubi de Pyrrho, Sophronio Hieroſol. & Honorio. Ex edit. Sirmondi.

*† Anaſtaſii Bibliothecarii epiſtola ad Joannem Diaconum urbis Romæ; & excerptum ex epiſtola S. Maximi ad Martinum presb. Cyprium de proceſſione Spiritus S.

De *Romano* Concilio illo tempore habito aliiſque adverſus ecthesin Heraclii & Monothelitas, ita Theophanes ex Goari verſione: *Joannes Romanus præſul collecto Epiſcoporum Concilio, Monothelitarum hæreſin anathematizavit: ſimiliter & in Africa penes* Byzacium, Numidiam & Mauritaniam *diverſi Epiſcopi convenientes, Monothelitas perculerunt.* Confer infra ad A. 646.

642. *Theodori I.* Papæ epiſtola 1] ad Paulum Patriarcham CPol. (Synodicæ ejus reſpondens) cum exemplari propoſitionis CPolin transmiſſæ adverſus Pyrrhum Monothelitam, 2] ad Epiſcopos, qui conſecraverunt Paulum CPol. Utraque ex collectaneis Anaſtaſii Bibliothecarii vulgatis à Sirmondo, quæ præter editiones laudatas à me Volum. VIII. hujus Bibl. p. 729. recuſa etiam ſunt in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. tomo XII. pag. 831.

† Diſputatio *S. Maximi* cum Pyrrho, Græce cum Franc. Turriani ver-

verſione. De aliis hujus ſcripti editionibus dixi Volum. VIII. hujus Bibl. p. 736. ubi etiam de cæteris ejusdem Maximi Monothelitarum mallei ſcriptis ac monumentis.

A.C.645. *Aurelianenſe*, vide ſupra ad A. 634.

646. Concilii *Numidiæ* ſub Columbo, *Mauritaniæ* ſub Reparato, *Byzaceni* ſub Stephano, & *Carthaginienſis* Guloſi (Probi & aliorum Epiſcoporum LXVIII.) epiſtolæ ſynodicæ ad Imp. Conſtantem, ad Paulum CPol. & Theodorum Papam, exſtant in actis ſynodi Lateranenſis A. 649. ſecretario 2.

Toletanum VII. anno quinto Chindesvindi Regis. Canones VI. ſubſcriptiones Epiſcoporum XXVIII. & Presbyterorum Abbatumque ac Diaconorum Vicariorum XI.

De viſione *Tajonis* Cæſarauguſtani Epiſcopi, qua libri moralium Gregorii M. ipſi indicati ſunt. Confer Rodericum Toletanum lib. 2. c. 19. & Baronium ad A. 649. n. 80.

648. Typus à *Conſtante* Imp. ſuaſu Pauli CPol. promulgatus, quo Monothelitis eorumque adverſariis ſilentium injungitur. Exſtat & improbatur in ſecretario ſive actione 4. Concilii Lateranenſis A. 649.

Concilium *Romanum* contra Paulum & Pyrrhum. Vide Anaſtaſium in vita Theodori Papæ, & Labbeum p. 1846.

† *Siggyberti* Metenſium Regis epiſtola ad Deſiderium Caturcenſium Epiſcopum, qua ſine ſua ſcientia ſynodale Concilium in regno ſuo agi prohibet. Edita hæc epiſtola 79. inter Francicas à Marquardo Frehero & Andrea Ducheſnio.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XV. ET LABBEI TOMUS VI.

649. *Martini* Papæ epiſtolæ XVII. ex quibus undecim (tertia usque ad decimam tertiam). Græce etiam à Labbeo primum, & deinde ab Harduino additæ ſunt: 1] Encyclica ad omnes fideles, Gr. & Lat. 2] ad Amandum Trajectenſem Latine. (utraque in fine actionis quintæ proximi Lateranenſis Concilii.) 3] ad Conſtantem Imp. 4] ad Eccleſiam Carthag. 5] ad Johannem Epiſcopum Philadelphiæ, 6] ad Theodorum Epiſcopum Esbuntiorum in Arabia, 7] ad Antonium Bucathorum in Palæ-

ſtina prima Epiſcopum, 8] ad Georgium archimandritam monaſterii S. Theodoſii, 9] ad Pantaleonem, 10] ad Petrum illuſtrem virum, 11] ad Eccleſiam Hieroſolymitanam & Antiochenam, 12] ad Paulum Theſſalonicenſem Epiſcopum, qui Romanæ ſedis apocriſiarios in hæreſin Monotheliticam induxerat, 13] ad Eccleſiam Theſſalonicenſem de Pauli damnatione, & de ejus hæreſi fugienda. Quæ ſequuntur Latine tantum, ex editione Sirmondi in Collectaneis Anaſtaſii Bibliothecarii. 14. & 15] ad Theodorum cum commemoratione eorum, quæ ſæviter acta ſunt à veritatis adverſariis cum Martino Papa. 16. & 17] ad quendam ſibi cariſſimum de exſilii ſui calamitate.

Acta *Lateranenſis* Concilii celeberrimi, ſub Martino Papa adverſus Monothelitas habiti, πράξεις actiones ſive ſecretarii 5. Græce & Latine. Græca è MS. Codice à Labbeo primum, ac deinde ab Harduino addita ſunt. Indicem ſcriptorum & epiſtolarum, quæ in his actis vel afferuntur vel citantur, dedi Volum. X. hujus Bibl. p. 185. ſeq. In hoc Concilio non modo Cyrus, Sergius, Paulus & Pyrrhus condemnati, ſed etiam proſcriptus *Conſtantis* Imp. *typus*, ut jam dixi ad A. 648. Actionem quintam claudunt Canones viginti, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum centum & quinque.

A. C. 650. a) *Cabilonenſis* Concilii à Clodoveo II. evocati, Canones XX. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXXVIII. abbatumque & archidiaconorum VI. Epiſcoporum vice, & epiſtola Concilii ad Theodoſium Epiſcopum Arelatenſem.

653. *Toletanum VIII.* anno quinto *Recceswinthi* Regis, cujus epiſtola nec non decretum & Lex, Canonibus XIII. adjungitur, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum LII. Abbatum XII. Vicariorum Epiſcoporum X. & Virorum illuſtrium XVI. Canon 12. de Judæis: Canon 1. Symbolum Nicænum repetit & approbat.

† Placitum Judæorum Toletanæ Civitatis atque Hiſpaniæ ad Regem Receswinthum, editum à Baronio ad A. 653. n. 5. in quo CHriſto ſe nomen dare profitentur, ſimilisque placiti ſub Cinthilano Rege à ſe conſcripti mentionem faciunt.

††In

a) Carolus le Cointe refert ad A. 644.

† In notis Garſiæ Loaiſæ ad Concilium Toletan. quas Harduinus malo more omiſit, exſtat etiam *Iſidori* Hiſp. epiſtola ad Leudefredum Epiſcopum Cordubenſem de officiis Eccleſiaſticis, ex Codice MS. Bibl. Laurentianæ.

† Relatio factæ motionis inter Domnum *Maximum* Monachum, & ſocium ejus coram Principibus in ſecretario. Ex collectaneis Anaſtaſii Bibliothecarii à Sirmondo editis.

A. C. 655. *Toletani IX.* Concilii Canones XVII. Subſcriptiones Epiſcoporum XVI. Abbatum VIII. Vicarii Epiſcopi unius, & virorum illuſtrium officii palatii quatuor.

656. † *Vitaliani* Papæ epiſtolæ 1] ad Paulum Archiepiſc. Cretenſem, 2] ad Vaanum, cubicularium Imperatoris, 3] ad Paulum Cretenſem, 4] ad Georgium Epiſc. Syracuſanum, 5] ad Oſwi, Regem Nordanhumbrorum, Papæ de Paſchate judicium expetentem, 6] ad Monachos Siculos.

Concilium *Toletanum X.* Canones ſeptem, cum Decreto pro Potamio Epiſcopo Bracarenſi (in quo affertur aliquid ex Concilii *Valentini* titulo IV.) & alio decreto de teſtamento Recimiri, Dumienſis Epiſcopi. Subſcriptiones Epiſcoporum XX. & Vicariorum Epiſcoporum V.

† Tomus continens relationẽ de dogmatibus & controverſiis, quæ motæ ſunt inter *S. Maximum* & Theodoſium Epiſcopum Cæſareæ Bithyniæ, ex collectaneis Anaſtaſii quæ Sirmondus edidit.

658. *Namnetenſe* Concilium, de quo Flodoardus lib. 2. Hiſt. c. 8.

Privilegium libertatis, a) monaſterio *S. Dionyſii* conceſſum à *Landerico* Epiſcopo Pariſiacenſi anno XL. Cludovici, cum ſubſcriptionibus ejusdem Landerici & Epiſcoporum XXIV.

659. Conventus *Clipiacenſis*, de quo Aimoinus lib. 4. Hiſt. Francorum c. 41. & Præceptum *Clodovei II.* Regis pro libertate Monaſterii S. Dionyſii.

664. Synodus ſive Collatio *Pharenſis* in Anglia, rogatu Hildæ Abbatiſſæ, ſub Nordanhumbrorum regibus Oſwio patre & Alchfrido filio, in qua acerrime contenditur de ritu celebrandi paſchatis; de tonſura ſacerdotum & de aliis rebus Eccleſiaſticis,

a) γνησιότητα ejus in dubium vocavit Jo. Launojus, ſicut etiam San-Germanenſis, San-Medardenſis privilegii & Turonenſis S. Martini, aliorumque.

Digitized by Google

præſente Alchfrido Rege filio, Oſwio Rege patre &c. Confer Bedam lib. 3. Hiſt. Eccleſ. c. 25.

A. C. 666. Concilium *Emeritenſe* in Hiſpania, Capitula XXIII. Subſcriptiones Epiſcoporum XII.

667. De Concilio Romano in cauſa Johannis Lappenſis, in Creta Epiſcopi, mentio in Vitaliani Papæ epiſt. 1. & 3.

Adeodati Papæ epiſtola ad Epiſcopos Galliæ de privilegio, quod conceſſum abbati monaſterii *S. Martini Turonenſis*. Ediderunt Maſſonus, Baronius, Sirmondus, Binius & Monſuyerius.

669. *Clotarii III.* Regis præcepta duo de fundatione & immunitate monaſterii *Corbejenſis*. Privilegium libertatis monaſterio eidem conceſſum à Bertefrido Epiſcopo Ambianenſi, cum ſubſcriptionibus epiſcoporum XVI. Theodorici Regis Francorum præceptum, quo confirmat electionem Eremberti, abbatis Corbejenſis.

† *Marculfi* a) formula de privilegio & Conceſſio Legis ad Privilegium.

670. De Synodo *Senonenſi* b) XXX. Epiſcoporum, in qua ſubſcriptum fuit privilegium immunitatis monaſterio S. Petri Vivi, meminit Clarius monachus in Chronico Abbatiæ S. Petri Vivi Senonenſis, apud Dacherium tom. 2. ſpicilegii p. 706.

Canones *Auguſtodunenſes XVI.* S. Leodegarii Auguſtodunæ Civitatis Epiſcopi, ex collectione Canonum in Bibl. Eccleſiæ Andegav. & in Bibl. S. Benigni Divionenſis, adde Labbeum p. 535. & 1887.

† 672. *Senonenſe* Vide Labbeum p. 1878.

673. Concilium *Herudfordiæ*, primo anno Lotharii Regis Cantii, præſidente Theodoro Cantuariæ ſive Doroberniæ Archiepiſcopo, in quo ea, quæ à Patribus tansmarinis canonice ſunt antiquitus decreta, cuſtodienda ab Anglis decernuntur, decem capita præcipue.

A. C.

a) Hunc Marculfum, non Regis Dagoberti, vixiſſe tempore ut contendit Labbeus pag. 531. ſed formulas ſuas inſcripſiſſe Landerico (non Pariſienſi, ſed) Meldenſi Epiſcopo, qui Pipini & Caroli Magni ætate floruit, diſputat Launojus in aſſertione inquiſitionis in chartam immunitatis p. 616. ſeq. & in inquiſitione ipſa p. 25.

b) à Cointio in Annalibus Francorum refertur ad A. 657.

Digitized by Google

A.C. 675. *Toletanum XI.* Canones XVI. Subſcriptiones Epiſcoporum XVII. Vicariorum II. Abbatum VI. & Archidiaconi unius.

Bracarenſe, Canones IX. quorum primo Symbolum Nicænum repetitur & probatur. Subſcriptiones Epiſcoporum VIII.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XVI.

677. *Agathonis* Papæ epiſtola 1) ad Imperatores Conſtantinum, Heraclium & Tiberium, Græce & Lat. in actione quarta ſextæ Synodi A. 680. 2) ad Æthelredum Regem Merciorum & Theodorum archiep. Cantuarienſem, Sexulſum, &c. Latine.

679. *Mediolanenſe*, ſub Manſveto Epiſcopo, in cauſa Monothelitarum. Synodica ad Conſtantinum Imp. cum expoſitione fidei exſtat ante acta ſextæ Synodi, Latine.

Generale Anglicum *Hetfeldæ* celebratum, de quo Beda lib. 4. Hiſt. Eccleſ. Anglor. c. 17. & vita Theodori Cantuar. in Mabillonii ſæc. 2. Benedictin. p. 1036.

Romanum de rebus Britannicæ Eccleſiæ, idem Beda c. 18. & Malmesbur. de geſtis Pontificum Anglor. lib. 3. p. 263. & prolixius in vita S. Wilfridi, 4. ſæcul. Benedictin. parte 1. pag. 492. 494.

Hoc anno Synodum in *Galliis* habitam fuiſſe contra Monothelitas, falſo colligitur a) ex iſtis Synodi Romanæ ſub Agathone verbis: *Felix, humilis Epiſcopus Arelatenſis Eccleſiæ, legatus venerabilis Synodi per Galliarum provincias conſtitutæ*, aliisque ſimilibus Adeodati Leucorum, & Taurini Telonenſis, ſubſcriptionibus prave intellectis. Aliud eſt enim, ut notat Harduinus, Synodus, hoc eſt collegium & numerus Epiſcoporum per diverſas Galliarum provincias conſtitutus, aliud congregata in Galliis Synodus, ſive in uno aliquo Galliarum loco, Epiſcoporum Synodus.

680. *Romanum* contra eosdem Monothelitas, de quo auctor Synodici veteris c. 133. ſupra p. 244. Epiſtolæ duæ in hoc Concilio ſcriptæ recitantur in ſexta Synodo, actione quarta.

680. & 681. Acta *ſextæ* ſynodi generalis, CONSTANTINOPOLITANÆ tertiæ, iisdem Monothelitis oppoſitæ, & à Conſtantino

a) apud Labbeum p. 1887.

tino Pogonato atque deinde à Juſtiniano Imp. confirmatæ, & Latine primum à Merlino & cæteris, Gr. & Lat. vero edita à Romanis A. 1608. atque inde à Binio in utraque poſteriore editione: & repetita in Regia, tum à Labbeo & Hard. Epiſcopi teſte Photio interfuere CLXX. ſubſcriptiones a) comparent CLXVI. Quis in hoc Concilio præſederit, diſputat Launojus lib. 7. epiſt. 8. pag. 729. ſeq. Adde Petrum de Marca lib. 5. c. 13. Conſtat actionibus XVIII. in quarum decima tertia *συναναθεματίζεται* Honorius Papa, de quo videant, qui volunt, quæ in medium afferunt Garnerius pag. 175. ſeq. ad librum diurnum Romanorum Pontificum, in quo & ipſo Honorius p. 41. damnatur: & Hiſtoriæ Monothelitarum ſcriptores J. B. Tamagninus oppugnans, & Franciſcus Combefiſius, fidem Actorum aſſerens, aliique laudati à me Volum. X. hujus Bibl. p. 205. ſeq. Apud eundem Combefiſium p. 241. ſeq. collatio Actorum ſextæ Synodi ad MS. Tilianum Codicem. Indicem Epiſtolarum, quæ in Actis hujus Concilii afferuntur, & ſcriptorum, qui in illis citantur, dedi Volum. X. p. 185. ſeq. Canones ab hoc Concilio nulli editi.

†† Actorum ejusdem Concilii ſexti verſio Latina altera longe accuratior ex vetuſto Codice MSto Bibl. Collegii Pariſ. S. J. ab Harduino publicata.

Synodus *πενθέκτη* ſive *quiniſexta* in Trullo b) palatii ſacri ſecretario A. 692. c) ſub Juſtiniano Rhinotmeto, in quam invehuntur Allatius lib. 1. de conſenſu cap. 27. & Altimura ſive Mich. le Quien panoplia contra ſchiſma Græcorum p. 123. ſeq. Neque Canonum illius ulla Latina vetus exſtat interpretatio. Neque ante ſchiſma à Græcis fuiſſe receptum contendit Nic. Comnenus Papadopoli p. 17. prænotionum myſtagogicarum, ſed certe à Nicæna ſecunda agnoſcitur. Confer Beveregium p. 166. ad Synodicum, & p. 70. ſeq. Codicis Canonum vindicati. Exſtant Græce & Latine poſt præmonitionem

a) Confer Lambecium VIII. p. 408.

b) Etiam ſextam Synodum in Trullo celebratam conſtat ex ſingulis ferme illius actionibus ſub init.

c) Harduin. 706. adde Lambecium VIII. p. 407.

Digitized by Google

tionem & Juſtiniani Imp. προσφωνητικὸν λόγον ad Synodum *Canones centum & duo*, cum ſubſcriptionibus Imperatoris, Patriarcharum quinque d) Epiſcoporum CCVII. Canones illi habentur etiam cum Beveregii notis & Zonaræ, Balſamonis & Alexii Ariſteni ſcholiis in Pandectis Canonum laudati Beveregii.

Canones IX. Latine. Hi Concilio ſexto præter reum tribuuntur in vetuſto Codice monaſterii ſancti Bavonis urbis Gandavenſis, ex quo Surius & deinde alii publicarunt, ſed ad verbum repetita ſunt ex capitulis Theodulfi Aurelianenſis à 16. ad 25. ut Harduino notatum.

A.C.681. *Toletanum XII.* anno primo Fl. Ervigii Regis. Canones XIII. Subſcriptiones Epiſcoporum XXXV. Abbatum IV. Vicariorum Epiſcoporum III & virorum illuſtrium officii Palatini XV. Regis lex in confirmatione Concilii.

682. Sirmondo, (Labbeo 692.) *Rotomagenſe*, in quo monaſterii Fontanellenſis inter cetera editum eſt privilegium, ut refert Aigrardus monachus in vita S. Ansberti Epiſcopi Rotomag. apud Surium & Bollandum 9. Febr.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XVII.

Leonis II. Papæ epiſtolæ 1) ad Conſtantinum Imp. quæ Græce & Lat. exſtat, cum præmiſſo Conſtantini ad Leonem reſcripto, ad calcem ſextæ Synodi & Baronio utraque ſuſpectæ eſt fidei; 2) ad Epiſcopos Hiſpaniæ, 3) ad Quiricum Epiſcopum, 4) ad Simplicium Comitem, 5) ad Ervigium Regem Hiſpaniæ.

683. *Toletanum XIII.* epiſtola Flav. Ervigii Regis ad Concilium. Symbolum Nicænum. Capitula XIII. Subſcriptiones Epiſcoporum XLVIII. Abbatum VIII. Vicariorum Epiſcoporum XXVII. Virorum illuſtrium Officii Palatini, Comitum, Spathariorum, Procerum XXVI. Regis edictum ad omnes privatos ſive fiſcales populos: & Lex in confirmatione Concilii edita.

684. *Benedicti II.* Papæ epiſtolæ, quas ſpurias Baronius eſſe exiſtimat, 1) ad Petrum notarium Regionarium, 2) ad Ervigium Regem Hiſpa-

d) Confer Theodorum Studitam lib. 2. Epiſt. 72;

Hiſpaniæ, eadem cum illa, quæ fuit ſupra quinta inter epiſtolas Leonis II. Epiſtolæ ad Epiſcopos Hiſpanos ſcriptæ de tuendis certis capitulis mentio in Concilio Toletano XV. A. 688.

Toletanum XIV. à præſulibus Carthaginis Provinciæ contra Monothelitas. Subſcriptiones Epiſcoporum XVII. Abbatum VI. Vicariorum Epiſcoporum X.

Concilium *Cantuarienſis* provinciæ ſub Egfrido Rege Nordhumbrorum, ex Monaſtici Anglicani tom. 1. p. 39. & 46.

685. Concilium *in villa regia*, in quo Epiſcopi aliquot gradu dejecti & S. Leodegarius Auguſtodunenſis capitali ſententia Ebroini factione à Theodorico Rege damnatus eſt. Ex auctore vitæ Leodegarii, apud Surium 2. Octobr.

†† *Adtwifordenſe* in Anglia, in quo S. Cuthbertus electus eſt Epiſcopus Lindisfarnenſis, ut refertur in ejus vita apud Mabillon. ſeculo 2. Benedictin. p. 899.

* *Cantuarienſe*, ex Monaſtici Anglicani tom. 1. p. 39. & 46. Labbeus p. 1874.

† 687. *Sergii* Papæ epiſtola ad Ceolfridum Abbatem, ex Malmesburienſi de rebus geſtis regum Angliæ lib. 1. c. 3.

688. *Toletanum XV.* in quo poſt præmiſſam Ervigii Regis epiſtolam & Nicænam probatam fidem, defendutur inter alia hæ locutiones à Papa Benedicto notatæ: *Voluntas genuit Voluntatem, ſicut & Sapientia Sapientiam*; &: *Tres in CHriſto DEI Filio ſe profiteri.* Laudantur teſtimonia *Athanaſii*, *Auguſtini* lib. XV. Trinitatis DEI, libro quæſtionum contra Apollinariſtas, Enchiridio, tractatu Symboli, & epiſtola ad Petrum; *Cyrilli* in libro, qui vocatur ſcholia; *Iſidori*, in libris de differentia Naturæ CHriſti vel noſtræ; *Ambroſii* ac *Fulgentii.* Subſcriptiones Epiſcoporum LXI. Abbatum XI. Vicariorum Epiſcoporum V. & Virorum illuſtrium Officii Palatini XVII. Lex in Confirmatione Concilii generalis, data anno primo Egicani Regis.

* *Theodori* Cantuarienſis Archiepiſcopi Capitula CXX. ex tomo nono ſpicilegii Dacheriani, apud Labbeum pag. 1875. Harduin. p. 1771. De hujus Theodori pœnitentiali dixi ſupra p. 73.

† Con-

*† Conventus *in palatio Theodorici* Francorum Regis. Vide Labbeum p. 1878. ſeq.

A.C. 691. *Cæſarauguſtanum III.* Capitula V.

circa A. C. 692. Leges Eccleſiaſticæ *Inæ* Regis occiduorum Saxonum ſeu Gerviſorum, ex legibus ejus Saxonicis excerptæ, capitula undecim, ex duplici editione.

De *Quiniſexta* Synodo *CPolitana* dictum ſupra ad A. 681.

693. *Toletanum XVI.* epiſtola Flavii Egicani Regis ad Concilium. Canones XIII. quorum primus eſt contra Judæos, a) ſecundus contra idolorum cultores. Regis epiſtola altera. Subſcriptiones Epiſcoporum LIX. Abbatum V. Vicariorum Epiſcoporum III. Comitum Virorum illuſtrium XVI.

694. *Becancelda* in Anglia, celebratum præſidente Withredo Rege Cantii, & Bertwaldo Archiepiſcopo Britanniæ, cum horum ſubſcriptionibus, nec non Epiſcoporum Roffenſis Tobiæ, & Botredi. Abbatiſſarum V. & Presbyterorum VII. Alia ejusdem Becanceldenſis Concilii editio, tribus ex aliis Codicibus MSS.

Toletanum XVII. Epiſtola Regis Egicani: & poſt Nicænum Symbolum, Canones ſive Capicula VIII. Lex in confirmatione Concilii edita.

† Capitula ſive ſententiæ XIII. excerpta ex ſuperioribus Conciliis Gallicanis, quæ ex Garſia Loaiſa Labbeus & editio Regia ſubjunxit, Harduinus omiſit.

†† 695. *Autiſiodorenſe*, in quo Tetricus Epiſcopus conſtituit qualiter Abbates vel Archipresbyteri in Eccleſia Divinum perſolverent officium: taliter vero ordinavit, ut deſervirent Kal. Januarii 1. hebdomada, baſilica S. Germani, &c. ut prolixe deſcribitur in hiſtoria Epiſcoporum Autiſſiodorenſium cap. 24. in Labbei Bibl. nova MSS. tom. 1. p. 427.

697. (al. 702.) *Ultrajectinum*, in quo ſtatutum eſt Prædicatores ad barbaricas nationes mitti oportere. Acta refert Marcellinus presbyter in vita S. Swiberti cap. 14. apud Surium die 1. Martii.

Bergamſtedenſe in Anglia. Whitredi Regis Conſtitutiones

 XXVIII.

a) Contra Judæos etiam Toletan. III. can. 13. & IV. 57. 66. XII. 8. XVII. 8.

Digitized by Google

XXVIII. Et alii Canones X. quomodo damna & injuriæ ſacris Ordinibus illatæ ſint compenſandæ.

A.C.698. *Aquilejenſe* Conciliabulum, in quo ſchiſmatici nonnulli quintam Synodum anni 551. ob damnata tria Capitula reſpuendam eſſe cenſuerunt, ut narrat Beda libro de ſex ætatibus, Paulus Diaconus lib. V. c. 14. & Sigebertus in Chronico.

701. *Anglicanum* Concilium, ſub Alfrido Rege Nordanhymbrorum, & Berthwaldo Archiepiſcopo Cantuarienſi, Theodori ſucceſſore, ex Malmesburienſi de geſtis Pontificum lib. 3. Theodori epiſtola ad Ethelredum Marciorum Regem. Wilfridi Epiſcopi Eboracenſis ad Joannem VI. Papam.

704. *Toletanum XVIII.* Acta non exſtant. Vide Rodericum Toletanum III. 14. & Baronium ad A. 701. n. 15.

circa A. 705. *Merciana* Synodus, in qua Aldhelmo, Abbati Maildui urbis ſive Malmesburienſi, præceptum eſt ut librum ſcriberet adverſus errorem Britonum in Paſchate celebrando, ut narrat Beda lib. V. hiſt. Anglor. c. 19.

Romanum Concilium, in quo & Wilfridus Eboracenſis abſolutus eſt, & adnitente Juſtiniano Imp. ut Canones Synodi *Trullanæ quiniſextæ* examinarentur, & qui probabiles viderentur eſſe, reciperentur, Pontifex Johannes VII. omnino recuſavit. De priore illa Synodi cauſa vide Bedam lib. V. cap. 20. De poſteriore Anaſtaſium in vita Joannis VII.

Niddenſe, ad fluvium Nidde in Northumbria, ab Oſredo Rege & Bertwaldo Archiepiſcopo Cantuariæ. Vide Malmesburienſem lib. 3. de geſtis Pontificum, & vitam S. Wilfridi in Mabillonii ſeculo III. Benedictin. p. 324.

Joannis VII. Papæ epiſtola ad Ethelredum Merciorum, & Alfridum Deirorum Reges, qua accepta Wilfridus in Archiepiſcopatu Eboracenſi confirmatur.

circa A. 708. De Synodo ſub *Ina* Rege Occidentalium Saxonum habita loco incerto, in qua Epiſcopatus Occidentalium Saxonum in duas dividitur parochias. Beda lib. V. cap. 19.

709. *Conſtantini* Papæ epiſtola ad Brithwaldum Archiepiſc. Cantuar. de viſione Egvini Epiſcopi Wigornienſium: de Concilio habendo, de Cœnobio inſtituendo.

Charta

Digitized by Google

Charta *Kenredi* & *Offæ* Regum de terris, in quibus B. Virgo Egwino apparuiſſe dicitur, cum aliis plurimis Cœnobio Eveshamiæ collatis, cum ſubſcriptionibus Conſtantini Papæ, Egwini Epiſcopi, Regis Kenredi & Regis Offæ.

Charta *Egwini* Epiſc. cum ſubſcriptionibus ejusdem per ſignum crucis confirmantis: Kenredi Regis, Regis Offæ per ſignum crucis, Brithwaldi Archiepiſcopi & Oſwardi fratris. Ediderat Speelmannus.

Anglica Synodus generalis *Alnenſis* ſive in loco *Alne*, in qua donationes naſcenti monaſterio Eveshamenſi collatæ confirmantur. Vide Brithwoldum Glaſconienſem in vita S. Egwini apud Franciſcum Godwinum de præſulibus Angliæ p. 501.

A.C.712. CPolitana Pſeudo-Synodus, in qua ſexta Synodus à Monothelitis eſt reprobata, ut referunt Theophanes, Zonaras, Cedrenus.

* *Agathonis* Diaconi Epilogus ad Acta Synodi *ſextæ*, Græce & Latine ex edit. Combefiſii in Hiſtoria Monothelitar. p. 199. Sed Labbeus & Harduinus Combefiſii verſioni prætulere veterem interpretationem, quam repererunt in veteri Codice MS. Collegii Pariſ. S. J. ad calcem actorum ſextæ Synodi.

* *Johannis* CPol. epiſtola Apologetica ad Conſtantinum Papam, de iis, quæ tempore tyrannidis *Bardæ* (Bardani) ſeu Philippici Imp. mota ſunt adverſus ſextam Synodum, ex eodem Combefiſio p. 211. Confer, quæ auctor Synodici veteris c. 136. ſupra p. 247.

Londinenſe Concilium, inquit Harduinus, quidam a) hoc tempore ponunt, in quo (occaſione viſionis Egwini) decretum de cultu imaginũ fuerit promulgatum, ſed falſo, ut eruditi viri jamdudũ monuerunt: cum de eo cultu in Anglia ante annos centum recepto, teſtis ſit Beda, ubi de Auguſtino Anglorum Apoſtolo diſſerit. Vide Baronium ad A. 714. n. 3. & 4. & Labbeum p. 1421.

Concilium *totius regni Britannici*, per præceptum Regis Inæ, cum jam Gralam, filiam Cadwaladri, Regis Britonum, duxiſſet, u-

Ooo 2 naque

a) ut Urſpergenſis, Baleus & Magdeburgenſes, neque enim antiquum teſtem reperire Speelmannus potuit.

naque Cambriam totam & coronam Cadwaladri adeptus eſſet: in quo de mutuis conciliis inter Anglo-Saxones, Britones & Scotos ſtatuitur.

A. C. 714. *Ceolfridi* Abbatis epiſtola b) ad Naitanum Regem Pictorum pro Catholico Paſcha & Romana tonſura, cum Bedæ præfat. ex lib. 5. Hiſt. Anglorum c. 22.

Decretum Regis *Naitani* pro utroque illo ritu uſurpando, ex eodem Beda.

Gregorii II. Papæ epiſtolæ duæ ad Bonifacium, quarum prior adhuc Presbytero poteſtatem facit Fidei myſterium incredulis annunciandi, poſterior jam Epiſcopo reſpondet ad varias interrogationes & conſulta.

Indiculus ſacramenti, quod cum Epiſcopus ordinaretur, *Bonifacius* Romæ edidit.

Gregorii II. Capitulare, capitulis XIII. datum Martiniano Epiſcopo, Georgio Presbytero, &c. in Bavariam ablegatis, apud Labbeum p. 1452. & Harduin. p. 1861.

† Ejusdem epiſtolæ aliæ tredecim, 1] ad Carolum Ducem (Martellum) majorem Domus (Theodorici) Regis Francorum, cui commendat Bonifacium, 2] ad Epiſcopos, aliosque tum Clericos tum Laicos, 3) ad Clerum, Ordinem & Plebem conſiſtentem Thuringi, cui Bonifacius ordinatus erat Epiſcopus: 4] ad Optimates Thuringorum, 5] ad univerſum Thuringorum populum, 6] ad univerſum populum Alt-Saxonum. *Caroli* majoris domus epiſtola generalis de ſuſcepto in tuitionem Bonifacio, 7] Gregorii II. ad Bonifacium Epiſc. 8] ad Germanum c) CPol. Epiſc. 9] ad Urſum Ducem Venetiarum, 10. & 11] ad Leonem Iſaurum d) Imp. 12] ad Serenum Forojulienſem Epiſc. 13] ad Donatum Gradenſem Patriarcham, ejusque ſubditos.

CPolitana Synodus ſub Germano Patriarcha, de qua Synodicon vetus c. 137. ſupra p. 247.

A. C.

b) Editionem Petri Franciſci Chifletii in Concordia Bedæ & Fredegarii Scholaſtici. Pariſ. 1681. 4. ſecutus eſt Harduinus.

c) Exſtat in Concilio ſeptimo A. 787. actione 4.

d) Utræque inter præambulares ejusdem Concilii ſeptimi, ſive Nicæni ſecundi.

Digitized by Google

†A.C. 719. *Trajectenſis*, de transmittendis Evangelii Prædicatoribus in Provincias Paganorum. Vide Labbeum p. 1879.

721. *Romana*, adverſus illicita conjugia ſub Gregorio II. Canones XVII. Subſcriptiones Epiſcoporum XXXII. Presbyterorum XIV. Diaconorum IV. Canon duodecimus eſt contra eos, qui hariolos, aruſpices, incantatores obſervaverint, aut phylacteriis uſi fuerint.

724. *Romana II.* in qua S. Corbinianus dimiſſionem ab Epiſcopatu Friſingenſi petens à Pontifice, non obtinuit. Meminit Aribo in S. Corbiniani vita apud Surium 8. Sept.

726. *Romana III.* in qua Iconoclaſtarum damnatur hæreſis, & cultus imaginum ſacrarum confirmatur. Vide Hadrianum Papam in epiſtola ad Carolum Magnum. Meminit & Zonaras anathematis ibi dicti Iconoclaſtis.

731. *Gregorii III.* Papæ epiſtola ad Bonifacium, jam Archiepiſcopum, cui pallium concedit, & ad novem interrogata reſpondet.

Excerptum ab eodem, ut volunt, Papa ex Patrum dictis, capitula XXXIII. judicia congrua Pœnitentibus. Petrus Pithœus juniori auctori tribuit, ut notavi ſupra p. 79.

† Aliæ ſex Gregorii III. epiſtolæ 1) ad omnes Epiſcopos, Presbyteros & Abbates, 2) ad Optimates & populum provinciarum Germaniæ, 3) ad Epiſcopos Bajoariæ & Alemaniæ, 4. 5. & 6) ad Carolum Martellum, Majorem Domus Regni Franciæ.

731. 732. *Romana* duo Concilia, occaſione ſacrarum Imaginum, ut Anaſtaſius refert in vita Gregorii Papæ. Confer, quæ auctor Synodici veteris c. 139. ſupra p. 248. & de *Hieroſolymitano* Concilio c. 140. nec non c. 138. de *CPolitano* Leonis Iſauri contra imagines, quod in illis fuit anathemati ſubjectum.

742. *Bonifacii* epiſtola ad Zachariam Papam, ex Baronio ad A. 742. n. 21. *Zachariæ* Papæ 1] ad Bonifacium, 2] ad Burchardum Wirtziburgenſem Epiſcopum, 3] ad Francos & Gallos (infra poſt Concilium Liptinenſe A. 743.) 4] ad Bonifacium, cui mittit pallia pro trib' metropolitanis, & monet de duobus malis Epiſcopis in Francia deprehenſis, Adelberto & Clemente, de quibus infra ad A. 745. 5. & 6] ad eundem Bonifacium, 7] ad

7] ad Pippinum, majorem Domus & ad Epiſcopos, Abbates & Proceres Francorum reſponſoria, de XXVII. capitulis à Pippino per Ardobanium miſſis, 8. 9. 10] ad Bonifacium, 11] ad diverſos Epiſcopos Galliæ & Germaniæ, 12] ad Bonifacium de quæſtionibus, quas per Lullum propoſuerat. In decima harum epiſtolarum mentio non modo *Samſonis* Presbyteri Scoti, qui docuit ſine myſtica invocatione aut lavacro regenerationis poſſe fieri Catholicum Chriſtianum per Epiſcopalis manus impoſitionem; ſed & *Virgilii* presbyteri, de quo ita ſtatuit Zacharias Papa: *De perverſa autem & iniqua doctrina ejus, qui contra Deum & animam ſuam locutus eſt, ſi clarificatum fuerit ita eum confiteri, quod alius mundus & alii homines ſub terra ſint, ſeu ſol & luna: hunc habito conſilio ab Eccleſia pelle, ſacerdotii honore privatum.* Confer de hoc Virgilio, antipodum aſſertore, Aventinum lib. 3. annalium Bojor. Velſerum lib. V. rerum Boicarum p. 148. & Bælium in Lexico Gallice edito.

† Aliæ epiſtolæ Zachariæ Papæ quinque, 1. & 2) ad Bonifacium, 3) ad Epiſcopos Francorum, 4) ad Auſtrobertum Archiepiſcopum Viennenſem, 5) ad Theodorum Epiſc. Ticinenſem. Bonifacii una ad Griphonem fratrem Pipini, majoris domus: altera ad Zachariam per Lullum presb. miſſa.

A.C. 742. Concilium apud *Clovesho* in Anglia, præſidente Æthelbaldo Rege Merciorum, & Cuthberto Archiep. Doroberniæ.

Germanicum, auctoritate S. Bonifacii celebratum, ſub Carlomanno Majore domus Regiæ. Canones VII. a) ad quorum primum Labbeus annotat illum ab Hincmaro epiſt. 37. & in epiſtola Attinicenſis Concilii A. 858. data ad Ludovicum Germaniæ Regem, Liptinenſi Synodo (de qua mox infra) tribui. Sed Canon, quem Hincmarus epiſt. 37. tom. 2. Opp. pag. 657. ex Synodo apud Liptinas b) habita affert, nec in hoc Germanico nec

a) Canones ſeptem numerantur in tomis Concilior. Alii in ſedecim diſtinguunt. In aliis, ut apud celeberr. Lunigium tom. 1. ſpicileg. Eccleſiaſtic. p. 558. ſeq. nulla plane Canonum diſtinctio.

b) Verba Hincmari ſunt: *Et in Synodo apud Liptinas habita, cui ſub Karlomanno Principe Georgius Epiſcopus & Joannes ſacellarius ac S. Bonifacius ex præcepto*

Digitized by Google

nec in proximo Liptinenſi legitur. Et Attiniacenſis Synodi epiſtolam illo anno ſcriptam, in qua hoc fiat, nusquam reperio. Cæterum de hoc Concilio juvabit conſulere Martini Dieſenbachii collationem ad Synodum *Francicam*, Jen. 1708. 4.

A.C. 743. *Liptinenſe*, c) in quo ſuperioris Synodi decreta confirmata, conditique Canones IV. addita etiam idiomate Theotiſco *abrenunciatio diaboli* d) in baptiſmo conſueta fieri, & Latine præter allocutiones Sacerdotum tres ad plebem de conjugiis illicitis, de tardius affulgente luce Evangelii & de Sabbato: *Indiculus ſuperſtitionum* e) *& paganiarum*, ex Codice veteri Palatino Vaticano erutus primum ab Holſtenio, deinde in illuſtriſſimi Fürſtenbergii monumentis Paderbornenſibus p. 308. publicatus. Poſtea à multis, ut Baluzio tom. 1. Capitular. Regum Francor. pag. 150. Conringio appendice libri de origine Juris Germanici p. 339. Simone Pauli Argentinenſi in miſcellis antiquæ lectionis p. 73. aliisque.

De Canonibus & Statutis Synodi rogatu principum *Francorum* & *Gallorum* celebratæ, ex *Bonifacii* f) epiſtola centeſima quinta ad

cepto Zachariæ Papæ præſederint, legitur, ut ſi vir mulieri deſponſatæ, dotatæ, ac publicis nuptiis ductæ ſecundum Apoſtolum debitum conjugale non potuerit reddere, & hoc aut amborum confeſſione, aut certa qualibet adprobatione fuerit manifeſtum, ut ſeparentur, & mulier, ſi continere nequiverit, alteri viro legaliter nubat.

c) Liptinæ ſeu Leptinæ veteri palatio Cameracenſis pagi, cujus rudera non procul à Binchio Hannoniæ oppido viſuntur. Confer Mabillon. de re diplomatica lib. 4. pag. 293. ſeq.

d) Vide Dieterici von Stade τ8 μακαρίτ8 ſpecimen Otfridi p. 16. ubi hanc abrenunciationem exhibet cum verſione & notis: nec non V. C. Jo. Georgii Eccardi Catecheſin Theotiſcum p. 77. ſeq. & 47. Hermannum Adolphum Meinders de ſtatu relig. & reip. ſub Carolo Magno & Ludovico Pio, Lemgov. 1711. 4. pag. 142.

e) Nonnulla hujus indiculi illuſtrantur à viris doctiſſimis Joanne Reiskio in disquiſitione edita Germanice de igne ſuperſtitioſo, Niedfyr vel Nodfyr, Francof. 1696. 8. & Caſpare Sagittario in Antiquitatibus Ethniciſmi & Chriſtianiſmi Thuringici, itidem Germanice vulgatis Jen. 1685. 4. lib. 1. cap. 3. Præcipue in laudato Meinderſii commentario p. 144. ſeq. quo Capitularia duo Caroli Magni de partibus Saxoniæ, & indiculum illum erudite explicavit.

f) S. Bonifacii epiſtolas cum notis vulgavit Nic. Serarius S. J. Moguntiæ 1605. 4. recuſas ibidem 1629. 4. & in Bibl. Patrum Pariſ. Colon. tom. 8. & tom. 13. Lugd. Pleraſque Zacha-

ad Cuthbertum Archiepiſcopum. Epiſtola *Zachariæ* Papæ ad Francos & Gallos.

Concilium *Romanum I.* ſub Zacharia Papa, anno tertio Artabasdi, & Luithprandi Regis trigeſimo ſecundo, Capitula XV. Confer Baronium ad A. 743. n. 18.

A.C. 744. *Sueſſionenſe* ſub Pippino, Majore Domus Regiæ, ab Epiſcopis XXIII. Canones X.

745. *Germanicum*, in quo Aldebertus & Clemens damnati, & Gervilioni ob homicidium depoſito, ſucceſſor in Archiepiſcopatu Moguntino datus Bonifacius. Vide Serrarium lib. 3. Hiſt. Moguntin. c. 44. edit. ſecundæ.

Romanum II. contra eosdem Aldebertum Epiſcopum & Clementem, ex Sirmondi apographo & Gretſeri editione epiſtolarum Bonifacii. In actione *prima*, epiſtola Bonifacii 135. ad Zachariam Papam. In actione *ſecunda* initium vitæ Aldeberti illius, & de epiſtola quam velut CHriſti in Hieroſolyma cecidiſſe finxit, de qua dixi in Codice Apocrypho Novi Teſt. tom. 1. pag. 309. In actione *tertia* Precatio ejusdem Aldeberti. Subſcriptiones Epiſcoporum VIII. Presbyterorum XVII.

Gemmuli Diaconi Rom. epiſtola ad Bonifacium, ex Baron. ad A. 745. n. 46.

XXXVI. Statuta *S. Bonifacii*, ex tomo nono Spicilegii Dacheriani, apud Labbeum p. 1890. & Harduin. p. 1943.

747. *Clovesbovienſe II.* anno regni Æthelbaldi XXXII. Epiſtola S. Bonifacii ad Cuthbertum Archiepiſc. Cantii. Tituli capitulorum XXXI. ex duplici enarratione, quarum altera exſtat apud Malmesburienſem de geſtis Pontificum lib. 1. in Cuthberto.

Zachariæ Papæ & Bonifacii Epiſtolas dedit etiam laudatus Lunigius tom. 1. ſpicilegii Eccleſiaſtici. Bonifacii vitam ſcripſit, præter Ludgerum & Radbodum, Othlonus T. 4. Caniſii, & apud eundem Serarium libro tertio rerum Moguntinar. & Willibaldus apud Surium ad 5. Iunii, & in Actis Sanctor. tom. 1. Iunii p. 452. ubi p. 477. etiam vita ſcripta à Presbytero S. Martini, Ultrajectino, & pag. 481. ab alio Monaſterienſi. Ruthardus, Rabani diſcipulus, carmine heroico apud Caniſium tomo IV. E recentioribus idem Serarius, & in ligno vitæ lib. 5. Arnoldus Wion; atque ex noſtratibus, præter Spangenbergios & Joh. Letznerum, Caſpar Sagittarius in Antiquitatibus ſupra memoratis, quibus titulus: Gründlicher und ausführlicher Bericht von dem Heyden- und Chriſtenthum der alten Thüringer / Jen. 1685. 4.

Digitized by Google

berto. Synodus Cuthberti Archiepiſcopi, Capitula ipſa XXX.

Egberti, Eboracenſis Archiepiſcopi, è dictis & canonibus SS. Patrum capitula CXLV. & ex libro ſecundo ejus Pœnitentialis capitula XXXV.

* Ejusdem Dialogus de inſtitutione Eccleſiaſtica per interrogationes & reſponſiones XV. Confer, quæ de hoc Egberto notavi ſupra p. 75.

† Venerabilis *Bedæ* Canones de remediis peccatorum, Capitula XV. Vide ſupra p. 74. ſeq.

† A.C. 748. Concilium *Durienſe*, cujus ex Annalibus Metenſibus meminit Labbeus p. 1880.

† 751. *Pippini* Regis epiſtola ad Bonifacium Archiepiſc. qua confirmat Privilegium & Donationem Abbatiæ Fuldenſis, apud Labbeum p. 1880.

752. *Stephani II.* Papæ reſponſa XIX. quæ cum in Francia eſſet, dedit in Cariſiaco villa Brittaniaco monaſterio in parochia Noviomagenſi.

† Ejusdem epiſtolæ 1] ad Pippinum Regem Francorum, 2] ad Francorum Proceres, 3] ad Pippinum ejusque filios Reges, alia apud Labbeum p. 1882. 4] ad Pippinum, Romana urbe obſeſſa ab Aiſtulpho & Longobardis, 5] ad Francos ſub nomine Petri Apoſtoli, pro ſubſidio contra Longobardos, 6] ad Pippinum, cui ob urbem liberatam agit gratias, 7] Præceptum de hoſpitali & domo Romæ Fulrado abbati conceſſa, cum privilegio indulto eidem Fulrado ejusque ſucceſſoribus.

*† Alia duo privilegia eidem data Fulrado.

† Revelatio Stephani II. Papæ, cum in S. Dionyſii monaſterio exitiali morbo teneretur, apud Labbeum p. 1649. adde p. 1881.

† Epiſtolæ S. Bonifacii 1] ad Stephanum II. Papam, 2] ad Fulradum Abbatem S. Dionyſii, Pippini Regis Cappellanum, 3] ad Pippinum Regem Francorum.

Vermerienſe Concilium, præſente Pippino Rege. Canones XXI.

753. Synodus *Metenſis*, ſub Domino Pippino facta. Capitula VIII.

754. *CPolitana* CCCXXXVIII. Epiſcoporum adverſus cultum ſacrarum imaginum ſub Conſtantino Copronymo Imp. Acta recitantur

citantur in Actione ſexta Concilii Nicæni II. A. 787. Confer Synodicon vetus cap. 141. ſupra p. 249.

A.C. 755. *Vernenſe* Concilium in Verno Palatio, Pippini Regis auctoritate, Canones XXV.

†756. *Liptinenſe*, de quo Labbeus p. 1883.

757. *Pauli* Papæ conſtitutum de Eccleſia & Monaſteriis à ſe erectis, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXIII. & Presbyterorum Cardinalium XIX. ex Baronio ad A. 761. n. 1. Labbeus p. 1689. Harduin. p. 1999.

† Index & argumenta XXXI. epiſtolarum Pauli Papæ ad Pippinum Regem, ex eodem Baronio.

† Epiſtolæ ejusdem octo ad Pippinum, una ad Carolum & Carolomannum, Pippini filios; alia ad Francos univerſos, nec non diploma pro immunitate monaſterii S. Hilari Galiatenſis ſub Ravennate Eccleſia poſiti.

756. *Compendienſe* Concilium apud Compendium in generali populi Conventu, Canones XVIII.

* *Chrodegangi* Archiepiſcopi Metenſis privilegium, pro Gorzienſi Abbatia ab ipſo fundata, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXIII. & aliorum XII.

†758. Conventus *Compendienſis*, de quo Labbeus p. 1884.

†759. Conciliabulum *Germanicum*, de quo Walfridus in vita S. Galli apud Surium 16. Nov.

761. *Romanum* Concilium, in quo Conſtitutum Pauli Papæ, de quo ſupra.

† *Volvicenſe*, in agro Ricomagenſi Aruernorum, præſente Pippino Rege. Vide Labbeum p. 1884.

Conventus in villa *Duria*, pagi Ripuarienſis, ſub Pippino Rege. Mentio in Annalibus Metenſibus ſive Chronico S. Arnulphi, & in lib. 6. Collectionis Hiſtoricæ, apud Caniſium tom. 2. antiquar. lect.

763. Conventus *Nivernenſis*, de quo idem S. Arnulphi Chronicon. Vide Labbeum p. 1885.

764. *Wormatienſis*, de quo Annales Fuldenſes.

765. *Attiniacenſis*, apud Attiniacum villam; Acta quædam cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXVII. & Abbatum XVII.

A. C.

Digitized by Google

A.C. 766. *Aurelianenſis*, de quo Annales Fuldenſes.

767. Concilium *Gentiliacenſe* (al. Salmuntiacenſe) de cultu ſanctarum imaginum, & de ſanctiſſima Trinitate.

† *Bituricenſe*, de quo Labbeus p. 1886.

† *Stephani III.* Papæ epiſtolæ 1] ad Bertradam Reginam, 2. & 3] ad Carolum & Carolomannum Reges, 4] ad Carolomannum, quo compaternitatis ſpiritalis officium ipſi offert, apud Labbeum p. 1886.

768. Conventus apud *S. Dionyſium*, in quo Pippinus Rex paullo ante mortem regnum Francorum diviſit inter filios ſuos Carolum & Carolomannum, ut meminit auctor collectionis hiſtoricæ lib. VI. extremo apud Caniſium tom. 2. antiqu. lect.

769. Concilium *Romanum* in Lateranenſi baſilica, de electione Pontificis & cultu ſacrarum imaginum, in quo duodecim ſelectos è Gallia Epiſcopos adfuiſſe, teſtatur Anaſtaſius in vita Stephani III.

* Decretum Synodale *Stephani IV.* Papæ, ex Concilio Lateranenſi contra ſedis Apoſtolicæ invaſores & Iconomachos habito, ad editionem Romanam Lucæ Holſtenii, addito fragmento ex Ratherii Veronenſis epiſtola 2. apud Dacherium tom. 2. Spicileg.

770. Concilium *Wormatienſe*, ex quo Canones nonnulli in Capitularibus Regum Francorum lib. 6. & 7.

771. Concilium *ad Valentianas*, cujus acta nulla exſtant.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XVIII.

† Epitaphium Hadriani Papæ, à *Carolo Magno* Rege compoſitum, undeviginti diſtichis conſtans.

† Index & argumenta XLVI. epiſtolarum *Hadriani* Papæ.

Hadriani Papæ epiſtolæ, ad Carolum Magnum tres (quæ apud Labbeum ſunt 7. 9. & 10.) deinde una ad Tilpinum Archiep. Remenſem, ex Flodoardo lib. 2. cap. 17. & alia ad Bertherium Viennenſem Metropolitanum, quam habet Labbeus p. 1888. Privilegium monaſterio S. Dionyſii conceſſum. Decretale precum quorundam Epiſcoporum A. 779. Conſtitutio *Caroli Magni* Regis, ſeu epiſtola generalis de ſcholis per ſingula epiſcopia & monaſteria inſtituendis.

Digitized by Google

† Aliæ Hadriani ad Carolum Magnum epiſtolæ XV. (Ejusdem ad Conſtantium & Irenem, nec non ad Taraſium Patriarcham cum hujus reſponſionibus leguntur in Actis Concilii ſecundi Nicæni A. 787.)

772. *Wormatienſe* Concilium, à Carolo Magno ante bellum Saxonicum ſuſceptum, meminit Chronicon S. Arnulphi.

Capitulum *de purgatione Sacerdotum* lib. 7. Capitular. Francor. c. 205. ad poſterius aliquod Concilium pertinet, celebratum Wormatiæ non ante A. 786.

Concilium *Bavaricum*, apud Dingolvingam (Dingelfind ad Iſaram amnem) ſub Taſſilone duce Bavariæ, Canones XIV. & de popularibus legibus capitula XVI. Bojoariorum Epiſcopi VI. & Abbates XIII. memorantur. Primus ediderat Marcus Velſerus lib. V. rerum Boicarum p. 161. ſeq.

773. *Genavenſe* (Genuæ in Italia) à Carolo M. celebratum, cum ad Italicam expeditionem pergeret, de qua Labbeus p. 1799. ſq.

Epitome Canonum, quam *Hadrianus* Papa Carolo M. Romæ obtulit. Vide, ſi placet, quæ notavi ſupra p. 63.

Epiſtola ad Carolum Magnum Regem. Codici Canonum præmiſſa, quæ incipit: *Divina fulgens doctrina, ſceptra praecellit regni.* Acroſtichis reddit hæc verba: *Domino Eccell. Filio Carulo Magno Regi Hadrianus Papa.*

775. Concilium *in villa Duria*, cum alteram adverſus Saxones expeditionem ſuſcepit Carolus M.

776. *Wormatienſe*, ante tertiam expeditionem adverſus eosdem Saxones.

777. *Paderbornenſe*, ad ſtabiliendam Saxonum fidem, memoratur à Gobelino Perſona in Coſmodromio. Adde Labbeum pag. 1889.

779. *Caroli Magni* Capitulare, anno regni ejus undecimo in Synodali Conventu editum. Capitula XXIV.

† 780. Concilium *Lippienſe* de ſedibus Epiſcopalibus in Saxonia erigendis, ex Alberti Crantzii Metropoli lib. 1. c. 12. memorat Labbeus p. 1827.

†† circa A. C. 781. Synodus *Antiochena* de ſacris imaginibus, ſub Theodorico ſive Theodoro Patriarcha, ex cujus Synodica quædam affert

Digitized by Google

afferт Theodorus Studita lib. 2. epiſt. 294. p. 700. & in antirrhetico ſecundo p. 124. Harduin. p. 2060.

† A.C. 782. *Coloniæ* habitam Synodum, cui ipſe Carolus M. interfuit, ex Eginhardo Baronius annotavit.

† *ad Lippiam fluvium*, vide Labbeum p. 1889.

785. *Hadriani* Papæ Capitula LXXX. collecta ex Græcis & Latinis Canonibus & Synodis Romanis & decretis Præſulum ac Principum Romanorum, traditaque *Ingilramno* Mediomatricæ urbis Epiſcopo, ſive potius ab Ingilramno hoc oblata Hadriano Papæ. Vide Baluzium §. 4. præf. ad Antonium Auguſtinum de emendatione Gratiani, & in notis p. 491. 492. Carolum le Cointe tom. VI. Annal. Francor. p. 263. ſeq.

† Antonii Auguſtini in Capitula illa notæ.

Paderbornenſe, ad ſtatum Eccleſiarum in Saxonia diſponendum. Vide Albertum Crantzium in Metropoli lib. 1. c. 9. & lib. 2. cap. 23.

786. *Wormatienſe* Concilium, cujus acta interciderunt. Vide Labbeum p. 1890.

787. *Calchutenſe* in Northumbria (al. in Merciorum regno) à Gregorio Oſtienſi & Theophylacto Tudertino Epiſcopis & legatis Hadriani Papæ, coram Rege Ælſuvaldo & Archiepiſcopo Eboracenſi Eambaldo celebratum. Canones XX. cum ſubſcriptionibus Ælſuvaldi Transhumbranæ, gentis Regis, Epiſcoporum, Abbatumque, Ducum, Comitis & Patricii.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XIX. LABBEI VII. ET HARDUINI IV.

Gregorii II. (ſive III. potius) Papæ epiſtolæ duæ ad Leonem Iſaurum ſcriptæ A. 717. vel 732. Græce & Lat. ex edit. Frontonis Ducæi, quam repetit Baronius ad A. 726. n. 28.

787. Concilium NICÆNUM II. quod pro *Septima generali* venditant plerique, habitum pro imaginum cultu ſub Conſtantino & Irene, Actiones VIII. Taraſio Patriarcha CPol. & Epiſcopis CCCL. ſubſcriptoribus. Acta ex Latina *Anaſtaſii* Bibliothecarii verſione prodierunt in prioribus Conciliorum editionibus,

bus, etiam prima Biniana. Sed deinde Græca acceſſerunt in editione Romana, duabus Binii poſterioribus, Regia & Harduini. a) Quæ vero præterea in iisdem vel præmittitur vel ſubjungitur Latina verſio, inſcribiturque vulgata & antiqua editio, eam Harduinus obſervavit auctorem habere *Gybertum Longolium*, qui nomen ſuũ diſerte in editione Colon. 1540. fuit profeſſus. In utraque Latina verſione deſideratur actio octava, quam Græco-Latinæ editiones cum nova verſione habent: in illa occurrunt *Canones XXII.* quos tamen ipſos ex Anaſtaſii verſione habemus, habemus etiam in Beveregii Synodico illuſtratos ſcholiis Græcis Balſamonis, Alexii Ariſteni, Zonaræ, &c. De præſidibus hujus Concilii, & quod à Latinis diu ſit rejectum, videſis Jo. Launoji epiſt. VIII. 9. p. 733. ſeq. & Petri Allixii diſſ. de Conciliorum quorumvis definitionibus ad examen revocandis. Plura teſtimonia, quæ in his actis laudantur, commentitia eſſe & nulla fide digna, atque ut bene Pagius ad A. LVI. n. 3. agnoſcit, ex apocryphorum hauſta quisquiliis, pulchre notarunt Dallæus libris de imaginibus, & Frider. Spanhemius in hiſtoria imaginum reſtituta tom. 2. Opp. contra Lud. Maimburgii hiſtoriam iconoclaſtarum, & Natalem Alex. Synodicum tomum à Philotheo CPol. Patriarcha ſeptimæ Synodo ſuppoſitum, memorat Allatius p. 146. de libris Græcorum Eccleſiaſticis.

Hadriani Papæ ad Carolum Regem (poſt Concilium Francofurtenſe A. 794.) de imaginibus ſcriptum pro Synodo II. Nicæna.

EDIT.

a) Indicem Epiſtolarum & monumentorum; quæ in his Actis occurrunt, ſcriptorumque qui in illis allegantur, dedi volum. VIII, hujus Bibl. p. 786. ſeq. Ex iisdem actis petitæ ſunt ſententiæ SS. Patrum de ſacrarum Imaginum uſu, apud Euthymium parte 2. Panopliæ tit. 19. & ſeorſim editæ cum Guil. Morelli verſione Pariſ. 1562. & in auctario Bibl. Patrum Ducæano Pariſ. 1624. T. I. p. 725--741. & in Bibl. Patrum Morelliana Pariſ. 1644. 1654. tomo XI. Conferendus etiam Jo. Damaſcenus libris de imaginibus, in quos indicem ſcriptorum exhibui volum. VIII. pag. 783. nec non Theodori Studitæ ſcripta tomo quinto Opp. Sirmondi: & Nicephori CPol. contra Iconomachos apologeticus & antirrhetici, de quibus dixi volum. VIII. p. 643. ſeq. Denique libri quatuor Caroli M. de imaginibus, in quos indicem ſcriptorum habes infra ad A. 794.

Digitized by Google

EDIT. REGIÆ TOMUS XX.

Wormatienſe V. in cauſſa Taſſilonis Bajoariorum Ducis, de quo Rhegino. Confer de hoc Taſſilone canonem tertium Concilii Francofordienſis A. 794. & notas virorum doctorum ad Eginhartum in vita Caroli Magni c. XI. p. 60. ſeq. clariſſ. Jo. Hermanni Schminckii.

A.C. 788. Concilium *in villa Ingelheim*, ubi Taſſiloni ſobrino ſuo perfidiæ damnato vita à Carolo conceſſa, & permiſſum, ut cum Theodilone filio monaſterium intraret.

Narbonenſe, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXV. & Presbyterorum ac Diaconorum IV. Ediderat Guil. Catellus in commentariis hiſtoriæ Languedociæ, & Baluzius ad Petri de Marca lib. VI. cap. 25.

Britannicum apud *Acleam*, poſt Regem Nordanhymbrorum Elfuvaldum à patricio Siga occiſum.

789. Capitulare Synodale *Aquiſgranenſe* ſive edictum Legationis de Canonicis inſtitutis, Capitula LIX. item alia Capitula XXIII. cum XVI. Capitulis Caroli Magni Regis ad Monachos proprie ſpectantibus: & aliis Capitulis XXI. de diverſis rebus partim eccleſiaſticis, partim politicis, quibus duo adhuc alia Harduino & aliis præterita ex Codice Thuano ſubjungit Baluzius tom. 1. Capitular. Regum Francorum p. 245.

790. *Wormatienſis* Conventus, de quo S. Arnulfi Chronicon.

791. Concilium *Forojulienſe* à Paulino Aquilejenſi congregatum Anno XXIII. Caroli Regis, in cauſa SS. Trinitatis & Incarnationis Verbi. Symbolum fidei. Capitula XIV.

792. *Ratiſponenſe*, contra Felicem Urgelitanum ſive Orgellitanum in Hiſpania Epiſcopum, præſente Carolo Rege.

793. Collatio *Verolamii*, ſub Offa Rege Merciorum, de exquirendo S. Albani Britannorum Protomartyris ſepulturæ loco.

Concilium ibidem, de cœnobio S. Albano inſtituendo.

794. Aliud Concilium ibidem, poſt reditum Offæ Regis, qui terras S. Albano donat & perpetuum hoſpitium itinerantibus Conventum inſtituit.

Francofordienſe, in quo 1] *Hadriani* Papæ ad Epiſcopos Hiſpaniæ contra

contra *Elipandum* Epiſcopum Toletanum, Felicianæ hæreſeos, de CHriſto adoptivo tantum DEI Filio, defenſorem. 2] Libellus Epiſcoporum Italiæ contra Elipandum, decreto Concilii miſſus ad Provincias Hiſpaniæ. 3] Synodica Concilii ab Epiſcopis Galliæ & Germaniæ ad præſules Hiſpaniæ miſſa. 4] *Caroli Magni* epiſtola ad Elipandum & cæteros Epiſcopos Hiſpaniæ, in qua trium etiam ſuperiorum libellorum mentio. 5] Canones XVI. Concilii Francofordienſis, quorum primo hæreſis Elipandi & Felicis, ſecundo Synodus Græcorum pro adorandis imaginibus habita rejicitur; tertio de Taſſilone, qui Canon primus eſt apud Baluzium in Capitulari Francofordienſi T. 1. Capitularium p. 263. Ultimo commendatur Synodo à Rege Alcuinus, ad cujus operum calcem hi Canones, ſed mutili ante Sirmondi editionem legebantur. Confer etiam Goldaſti collectionem de imaginibus p. 62. ſq. *6] *Paulini* Patriarchæ Forojulienſis epiſtola ad Heuſtulfum, qui uxorem ſuam occidit cauſa adulterii propter unius teſtimonium. (Meminit Flodoardus III. 21. hiſt. Remenſis, vide etiam Burchardum Wormatienſem lib. 6. decreti c. 40.)

Non plura de Synodo Francofordienſi apud Conciliorum collectores leguntur: quid, quod à Binio, & in Regia atque apud Labbeum etiam pugnatur pro Baronii ſententia minime credibili, qui cætera Francofurtenſis Synodi Acta imaginum cultui adverſa, & præcipue oppoſitos Synodo ſecundæ Nicænæ, Caroli Magni libros a) juſſu ejus ab Alcuino b) ſcriptos ſuſpectos reddere, levibus argumentis conatus eſt. Operæ igitur pretium eſſe exiſtimo hoc loco diligentius recenſere, conferendum omnino volumen à Goldaſto editum Francofurti A. 1608. 8. hoc titulo: *Impe-*

a) Pro illis Carolo M. aſſerendis, qui zelo DEI & veritatis ſtudio cum conhibentia regni ſui Sacerdotum, hoc ſe opus aggreſſum, & nec cum Iconoclaſtis frangere ſe imagines, nec cum illorum adverſariis adorare eas ſe profitetur, vide quæ B. D. Jo. Georgius Dorſcheus in Collatione ad Concilium Francofordienſe, Argentorat. 1549. 4. pag. 88. ſeq. Chriſtianus Niſanius in oſtenſione de Carolo M. non Papiſta pag. 359. & ejus vindiciis contra Nic. Schatenium p. 805. ſeq. Io. Dallæus de imaginibus IV. 3. Frid. Spanhemius in hiſtoria imaginum reſtituta tom. 2. Opp. pag. 826. &c.

b) Vide, quæ ex Hovedeni Annalibus ad A. 792. & Weſtmonaſterienſi ad A. 793. Voſſius lib. 2. de Hiſt. Lat. p. 290.

Digitized by Google

Imperialia decreta de cultu imaginum in utroque Imperio tam Orientis quam Occidentis promulgata, nunc primum collecta, recenſita & notis illuſtrata.

Catalogus Decretorum Imperialium.

1. *Theodoſii II.* & *Valentiniani III.* Impp. Conſtitutio de Imagine Crucis non ponenda humi, vel non ſculpenda aut pingenda temere. A. C. 428. pag. 1. Ex Codice Juſtinianeo lib. 1. tit. 8.
2. *Philippici Bardanæ* Imp. Edictum de tollendis imaginibus. Wernero memoratum Rolevinkio & in Synodo CPol. A. 713. ut ajunt comprobatum, pag. 5.
3. *Synodus Natoliana*, ſuper edicto Gizidi Arabum Principis de tollendis imaginibus, ſub *Theophilo* Natoliæ Metropolita. A. 726. p. 15.
4. *Leonis III. Iſauri* Imp. Edictum de Imaginibus tollendis. Anno 726. pag. 15.
5. *Conſtantini VI.* Caballini Imp. Edictum de tollendis imaginibus. Anno 741. p. 19.
6. *Synodus Conſtantinopolitana*, pro VII. Oecumenica, venditata à nonnullis adverſus cultum imaginum, celebrata ab eodem *Conſtantino* Imperatore & *Leone* filio. Anno 754. p. 23. ex actione VI. Concilii ſecundi Nicæni.
7. *Synodus Gentiliacenſis*, celebrata à *Pippino* Rege, de ſanctiſſima Trinitate & cultu imaginum. Anno 766. pag. 53.
8. *Chriſtophori* & *Nicephori* Cæſarum Edictum de non adorandis imaginibus. Anno 775. p. 57.
9. *Leonis IV.* Imp. Sanctio de non adorandis imaginibus. A. 780. p. 59.
10. Fragmentum ſive Canones duo *Synodi Francofordienſis* contra hæreſin Felicianam & cultum imaginum, celebratæ à *Carolo Magno* Imp. Anno 794. p. 61. Hujus Synodi Canones LVI. deinde integriores à Sirmondo atque hinc in Conciliorum Collectionibus eſſe editos, jam ſupra notavi.
11. *CAROLI Magni* Imp. Capitulare de non adorandis imaginibus, libris IV. conſtans. Anno 794. in Synodo Francofurtenſ. publicatum & Hadriano Papæ miſſum, oppoſitumque decreto Conſtantini VII. Imp &Irenes, Synodoque Nicænæ ſecundæ p. 67.-585. ex editione *Joannis Tilii* EpiſcopiMeldenſis,qui ſub *Eliæ Philyræ Chriſtiani* nomine vulga-

vulgavit Pariſ. 1548. 8. Sed prodierit jam editio Anni 1518. quam in Bibl. Bodlejana evolviſſe ſe teſtatur Rev. noſter *Wolfius*, cujus vide notas ad Caſauboniana p. 308. Et Flacius narrat, ſe librum illum legiſſe in decimo ſexto vulgatum. Succedunt inde Notæ Goldaſti p. 585. Flacii de hoc opere teſtimonium p. 592. Syllabus auctorum, qui hoc Capitulare negare vel oppugnare aggreſſi ſunt p. 597.

12. *Nicephori I. de Genicis & Stauratii* Impp. Edictum de non adorandis imaginibus. Anno 810. p. 699.

13. *Michaëlis I. Curopalatæ & Theophylacti* Impp. Edictum de Manichæis & Sergiotis, & de cultu imaginum. Anno 811. ex Lucæ Siculi hiſtoria pag. 611.

14. *Leonis V. Armeni* Imp. edictum de abrogandis imaginibus. Anno 814. ex Michaële Monacho in vita Theodori Studitæ p. 603.

15. *Michaëlis II. Balbi* Imp. edictum de pace religionis & non perſequendis Iconolatris. Anno 821. p. 607. ex eodem Michaële.

16. *Michaëlis* ejusdem & *Theophili* Impp. epiſtola ad *Ludovicum Pium* Imp. Rom. de non adorandis imaginibus. Anno 824. ex Bibl. Petri Pithœi p. 610.

17. *Synodus Pariſienſis*, habita à *Ludovico Pio & Lothario* Impp. de cultu imaginum. Anno 825. p. 623. ex ejusdem P. Pithœi Bibliotheca vulgaverat Jac. Bongarſius Francof. 1596. 8.

18. *Michaëlis II. Balbi & Theophili* Impp. edictum de non adorandis imaginibus & Sanctorum reliquiis. Anno 829. p. 755.

19. *Theophili* Imp. edictum de inquirendis & puniendis Iconolatris. Anno 830. p. 737.

20. *Theophili* ejusdem edictum de non adorandis neque pingendis imaginibus. Anno 832. p. 759.

21. *Ludovici I. Pii* Imp. Rom. Excerptum de Cultu imaginum, ex *Claudii* Taurinenſis Epiſcopi Apologetico, ſive potius ex Jonæ Aurelianenſis adverſus Claudium libris, p. 761.

22. *Bardæ Curopalatæ* Cæſaris & Synodi Conſtantinopolitanæ decretum de erigendis, ſed non adorandis imaginibus. Anno 861. p. 772.

23. *Michaëlis III. Porphyrogeniti* Imp. Conſtitutio de non adorandis imaginibus. Anno 866. p. 766.

Syl-

Digitized by Google

Syllabus Auctorum,

Qui in his Decretis ab Imperatoribus & Epiſcopis vel laudantur aut improbantur, aut etiam explicantur.

ad paginas editionis Goldaſtinæ.

Abgarus Rex, 496. 497.
AgapiusCæſarienſisCappadox, 394.
Amalarius Treverenſis, 632. 748. 751.
Ambroſius Mediolanenſis, 124. 134. 232. 247. 655. 660. 699. 739.
Amphilochius Iconianus, 42.
Anaſtaſius Papa, 307.
Anglorum hiſtoria, 709.
Anonymi, 104. 340.
Apocryphæ & riſu dignæ næniæ, 447. 497. 499.
Apulejus Platonicus Madaurenſis, 567. de periherminiis, 568.
Aquila, 158.
Ariſtoteles Philoſophus, 560. 562.
Arius, 505. 317.
Athanaſius Alexandrinus, 42. 246. 694. 695. 699. 708.
Athanaſius Theopolitanus, 408.
AuguſtinusHipp. 106. 111. 115. 129. 136. 141. 144. 153. 156. 233. 249. 260. 266. 282. 296. 334. 337. 423. 432. 437. 540. 575. 577. 640. 646. 652. 653. 654. 655. 659. 660. 662. 663. 666. 668. 670. 674. 675. 681. 699. 703. 704. 705.
Bardeſanus, 686.
Baſilius Ancyranus, 338. 342.
Baſilius Magnus, 41. 693. 694.
Bedas venerabilis, 709.
Biblia, paſſim.
Bibliotheca Latinorum, 157.
Boëtius Severinus, 562.
Canones, 306.
Carolus Magnus Imp. 628.
Carpocratitæ, 576.
Catonis Philoſophi diſtichon, 432.
Cicero Tullius, 311.
Concilia
- Ariminenſe, 97.
- Chalcedonenſe, 32. 328.
- CPolitanum I. 31.
- CPolitanum II. 32.
- CPolitanum III. 33. 253.
- CPolitanum ſub Copronymo Imp. 92.
- Epheſinum, 32.
- Nicænū I. 31. 328. 505. 506.
- Nicænum II. 93. 96. 506. 627
  - Sextum Oecumenicum, 96. 253. 698.

Conſtantinus Copronymus Imp. 604.
Conſtantinus & Irene ad Papam Adrianum, 128.
Conſtantinus Conſtantienſis, Cyprius, 385. 439.
Cyrillus Alexandrinus, 257. 695.
Damaſcenus, vide Joannes.
Damaſus Papa, 131.
Daniel Propheta, 146.

David Pſalmographus, 90.196.200. 205.206.207.208.211.216.224. 225.226.229.231.234.236.237. 471.472.
Demetrius Diaconus, 492.
Dialectici, 290.
Dionyſius Areopagita, 698.
Dionyſius Presb. Aſcalonitanus, 502
Eliphandus Toletanus, 62.
Epiphanius Cyprius, 41.541.573.ſq. 579.665.696.
Epiphanius Diaconus, 523.524.532.
Eſaias Propheta, 93.242.369.399.
Euſebius Pamphili, 42.635.
Eutimius Sardenſis, 389.439.
Exodus, 161.167.
Ezras, 158.
Felix Urgelitanus, 62.
Firmianus Lactantius, 651.652.
Freculphus Lexovienſis, 629.
Fulgentius Ruſpenſis, 653.
Gelaſius Papa, 129.246.497.499.
Geneſis, 133.142.145.148.151. 153.156.158.
Georgius Cyprius, 52.
Germanus Patriarcha Conſtantinopolitanus, 51.710.
Geſta Patrum, 502.
Gregorius Magnus Papa, 239.262. 323.423.504 585.629.633.642. 644.668.686.688.689.692.
Gregorius Nazianzenus, 41.
Gregorius Neocæſarienſis, 518.520.
Gregorius Nyſſenus, 252.639.700.
Hadrianus Papa, 727.
Halitgarius Cameracenſis, 632.748. 751.
Hermes Triſmegiſtus, 647.
Hieremias Senonenſis, 747.748.
Hieronymus Stridonenſis, 108.128. 131.158.145.181.376.432. 444.499.509.514.580.574.649. 651.660.663.665.668. vitæ Patrum, 499.
Hilarius Pictavienſis, 337.
JEſus CHriſtus, 496.
Jeſus Nave, 192.
Joannes Antiochenus Presbyter, 148.151.191.396.411.443.458. 462.505.
Joannes Chryſoſtomus, 41.253. 396.693.679.
Joannes Evangeliſta, 113.179. in Epiſt. III.
Joannes Manzur Damaſcenus, 52.
Job, 341.
Jonas Aurelianenſis, 747.748.
Iſidorus Hiſpalenſis, 650.
Lactantius, vide Firmianus.
Leo Iſaurus Imp. 604.
Leo Phociæ Epiſcopus, 202.
Leo IV. Imp. 404.
Leontius Neapolitanus, Cyprius, 700.
Leontius Secretanus, 494.
Macrobius, vide Theodoſius.
Marcus Evangeliſta, 110.
Matthæus Evangeliſta, 37.244.
Moduinus Auguſtodunenſis, 633.
Moyſes Propheta, 158.
Novatus Cypriani Epiſcopi presbyter, 544.
Origenes, 649.650.659.
Oſeas Propheta, 126.

Para-

Digitized by Google

Paralipomena, 399. 400.
Paulus Apoſtolus, 36. 37. 111. 123. 172. 183. 276. 282.
Paulinus Nolanus, 638. 682.
Pelagius, 362.
Plato Philoſophus, 560.
Polemonis Hiſtoria, 400.
Proverbia, 94. 493.
Pſalmi, vide David.
Regum libri, 193. 399. 581.
Salomo in Cant. 240.
Samaritani, 485. 486. 489.
Sedulius Presb. 287. 392. 543. 681.
Severianus Gabalenſis, 705.
Silveſtri Papæ Actus, 246. 636.
Simeo Stylites, 474. 485.
Simoniani, 422. 576. 577.
Sozomenus, 709.
Stephanus Boſtrenſis, 696.
Stephanus Papa, 132.
Symbolum Apoſtolicum, 339. 341.
Symbolum Nicænum, 31, 504.
Symmachus, 158.
Synodus Sexta, 253.
Tharaſius Patriarcha CPolitanus, 186. 230. 262. 285. 321. 324. 336. 406.
Theodorus Hieroſolymitanus, 332. 351.
Theodorus Mirenſis, 428.
Theodoſius Abbas S. Andreæ, 396. 397. 398.
Theodoſius Epiſc. Amorius, 343.
Theodoſius Macrobius, 434.
Theodotio, 158.
Theodotus Ancyranus, 42.
Tripartita Hiſt. 641. 676. 677. 709.
Virgilius Maro Poëta, 120. 556.

Hactenus Goldaſti collectio.

Antequam vero ad Concilia pertexenda revertar, juvat hoc loco inſerere etiam diatypoſin ſive deſcriptionem operis luculenti, quo Vir egregius *Stephanus Baluzius Capitularia Regum Francorum* laudatiſſimo ſtudio collegit, atque erudita induſtria digeſſit & illuſtravit, Pariſ. 1677. fol. apud Franciſcum Muguet, Regis & Archiepiſcopi Pariſ. typographum.

TOMO I.

Childeberti Regis conſtitutio A. C. 554. de abolendis reliquiis idololatriæ, & de ſacrorum dierum feſtivitatibus caſte celebrandis p. 5.

Chlotarii Regis conſtitutio generalis circa A. 560. p. 7.

Præceptio Regis *Guntramni* in Concilio ſecundo Matiſconenſi, (de quo ſupra A. 585.) p. 9.

Exemplar pactionis in Conventu apud *Andelaum*, de quo ad A. 587. pag. 11.

Pactus pro tenore Pacis Regis *Childeberti* & *Chlotarii II.* A. 593. p. 15.

Decretio *Childeberti* Regis A. 595. data p. 17. & *Chlotarii II.* p. 20.

Digitized by Google

Chlotarii II. edictum in Concilio Pariſienſi (de quo dictum ad A. 595.) pag. 22.

Dagoberti Regis Capitulare triplex quo circa A. 630. legem *Ripuariorum* (ad ripam Rheni colentium) *Alamannorum*que & *Bajuvariorum* à Theodorico Catalauno Francorum Rege pridem conditam poſt Childebertum & Chlotarium renovavit emendavitque per viros illuſtres Claudium, Chaudum, Indomagum & Agilulfum, pag. 25.

Lex Francorum Ripuariorum capita LXXXIX. pag. 27. Alamannorum capita XCIX. p. 55. & ex veteri codice Remenſi addita à Baluzio capitula XLIV. p. 85. item alia capitula III. p. 90. Lex Bajuvariorum tituli XXI. Capitula CCII. pag. 91. De aliis harum legum editionibus dixi in Bibl. Latina lib. IV. cap. 10. ejusque ſupplemento.

Dagoberti Regis præceptum de Epiſcopali dignitate Cadurcæ urbis conlata Deſiderio Theſaurario A. 630. p. 141. Indiculus ad Sulpitium Archiepiſcopum, ut Deſiderium benedicat, p. 142.

Sigeberti Regis epiſtola ad Deſiderium Cadurcenſem Epiſcopum data circa A. 650. quod Synodale Concilium celebrari non debeat in regno absque permiſſu Regis, p. 143.

Karlomanni Capitulare in plena Synodo Germanica (de qua ſupra ad A. 742.) p. 145. Capitulare ſecundum apud Liptinas cum indiculo ſuperſtitionum & paganiarum, (de quo ad A. 743.) p. 149.

Capitulare incerti anni datum in Synodo, cui interfuit Bonifacius Romanæ ſedis legatus, circa A. 744. primùm editum ex MS. Thuano à Baluzio, Capitula XXVIII. quorum primum de expoſito infante, pag. 152.

Pippini Principis Capitulare Sveſſionenſe in plena Synodo, (de qua ſupra ad A. 744.) p. 156.

Pippini Regis Capitula Synodalia, 1) apud Vermeriam A. 752. capita XXI. p. 162. & alia IX. ex Reginone p. 165. 2) in Synodo Vernenſi A. 755. capita XXX. 3) Capitulare Metenſe non diu poſt editum capita decem, pag. 177. 4) Compendienſe A. 757. Capita XXI. p. 180.

Conſtitutio de letaniis faciendis pro ubertate terræ, p. 185.

Conventus apud S. Dionyſium (de quo ad A. 768.) p. 187.

CAROLI MAGNI Capitulare A. 769. primùm editum à Baluzio, Capita XVIII. p. 189.

A. C.

Digitized by Google

A.C. 774. *Caroli Magni* Epiſtola ad Offam Regem Merciorum poſt victos Longobardos & Saxones p. 194.

779. Capitulare Synodicum, Capita XXIII. p. 195.

Decretale Precum in Epiſcoporum conventu, de orationibus & eleemoſynis pro Rege & exercitu ejus, p. 200.

Conſtitutio de ſcholis per ſingula Epiſcopia & monaſteria conſtituendis, ad Bangulſum Abbatem omnemque congregationem, p. 202. Confer Jo. Launoji librum de ſcholis celebrioribus à Carolo M. ac deinceps per occidentem inſtauratis.

Conſtitutio de emendatione librorum & officiorum Eccleſiaſticorum, p. 203.

788. Capitula VIII. quæ Carolus Legi Bajuvariorum addere juſſit, pag. 207.

789. Capitulare *Aquisgranenſe*, Capitula LVIII. p. 209. & alia XXII. p. 233. Capitulare ſecundum capitum XVI. p. 242. & tertium capitum XXI. p. 243. alia item duo capitula ex Codice Thuano, p. 245. Præceptum de inſtitutione Epiſcopatuum per Saxoniam, p. 246. Præceptum pro Trutmanno Comite, p. 249.

Capitulatio de partibus Saxoniæ Capita XXXIV. pag. 250. ab Holſtenio primum edita, ut dixi ſupra ad A. 796.

Epiſtola ad *Faſtradam* Reginam de victoria Avarica & de Letaniis, p. 256.

793. Capitulare de cauſis *Italiæ*, capita XVII. p. 258.

794. Capitulare *Francofordienſe*, datum in plena Synodo Canones LIV. Vide, quæ ſupra in Conciliorum recenſione ad A. 794.

796. Commonitorium datum Angilberto Abbati Centulenſi Romam eunti, & epiſtola ad Leonem III. cui de evectione in Epiſcopum Romanum gratulatur p. 271. Epiſtolæ duæ ad Offam Merciorum Regem, p. 274. ſeq.

797. Capitulare Saxonum p. 276. Capitula XI. quæ Holſtenius ediderat T. 2. collect. Rom. p. 187.

798. Pactus *Legis Salicæ*, Capita LXXII. pag. 282. adde Capitula ad legem Salicam addita A. 803. & 819. De aliis ejus editionibus dixi in Supplemento ad Bibl. Latinam lib. IV. c. 10.

Recapitulatio ſolidorum, qui multæ loco pendendi in lege Salica dictantur, p. 323. Sententiæ de ſeptem ſeptenis, p. 326.

Ca-

Digitized by Google

Caroli Magni Capitulare interrogationis ad Epiſcopos *de presbyteris criminoſis, & chorepiſcopis*, p. 327.

A.C.800. Edictum Dominicum de honore & adjutorio *Epiſcopis* præſtando à Comitibus & aliis judicibus, p. 330.

Capitulare *de villis & curtis* Imperatoris, p. 331. editum pridem à Conringio cum epiſtolis Leonis III. Papæ, Helmſt. 1655.4.

Capitulare *de miniſterialibus Palatinis*, primùm editum à Baluzio ex MS. S. Vincentii Laudenſis, p. 342.

Capitularia ejusdem CAROLI Magni, IMPERATORIS:

801. Capitula VIII. addita Legi *Longobardorum*, pag. 346. Capitula XLIX. ex lege eadem excerpta, p. 349.

Capitulum *de honoranda Sede Apoſtolica*, p. 357.

Capitulare *Epiſcoporum*, capita XXII. p. 358.

802. Capitula XLI. data *Miſſis Dominicis*, p. 361. aliaque XXIII. pag. 376. utraque cum ſacramentali ſive jurisjurandi formula duplici promiſſionis miſſorum ſive legatorum Imperatoris, edita primùm à Baluzio ex MSS. Bibl. Thuanæ, Palatino Vaticanæ & S. Vincentii Metenſis.

803. Capitulare *Aquisgranenſe*, factum in magna Synodo, quando Paulinus Patriarcha Aquilejenſis vices Apoſtolicæ Sedis tenuit Aquis. Capita VII. p. 379 adde quatuor capitula p. 395.

Capitulare duplex *de purgatione Sacerdotum*, unum ante, alterum poſt conventum *Wormatienſem*, p. 385.

Capitula XI. addita ad *Legem Salicam*, pag. 387. Alia Capitula XXIX. de cauſis admonendis p. 391. Capitulum de ingenuitate chartarum, p. 395.

Capita XII. *de lege Ripuarenſe*, p. 396. Et primum edita à Baluzio Capitula alia XXII. p. 399. alia VIII. data ad interrogationem cujusdam Comitis aut Miſſi Dominici pag. 401. alia XIII. p. 403.

Capitulare *Wormatienſe* de immunitate Epiſcoporum ac reliquorum Sacerdotum ab expeditionibus bellicis, p. 405. idque non ideo præceptum, ut honor eis minueretur, p. 410. & de vitanda Eccleſiarum & Sacerdotum oppreſſione, ob quam regna percuſſa ſunt, p. 412.

Epiſtola ad *Albinum* Magiſtrum & ad *Monachos S. Martini* Turonenſis,

Digitized by Google

nenſis, de clerico Theodulfi Aurelianenſis Epiſcopi, qui ad hos confugerat, judicio & pœnæ non ſubtrahendo, p. 413.

A.C. 804. *Caroli Magni* Capitulare ad *Saltz*, capita VIII. p. 415. & alia XII. data presbyteris p. 417.

Præceptum de Scholis Græcis & Latinis inſtituendis in Eccleſia Oſnabrugenſi, p. 418. cum ſigillo in quo effigies Caroli cum verbis: *CHRISTE, protege Karolum Imperatorem.*

805. Capitula XVI. de cauſis Eccleſiaſticis data ad *Theodonis villam* p. 421. & Capitula XXV. ad omnes generaliter, quorum ultimum eſt de incantatoribus & tempeſtariis, ſive de his qui tempeſtates vel alia maleficia faciunt p. 423. quod deeſt in altera eorundem Capitum editione ex tribus MSS. pag. 429. Capita XVI. data *Jeſſæ* Epiſcopo Ambianenſi, Miſſo Dominico, p. 435. Capitulum de honore Epiſcoporum & reliquorum Sacerdotum, p. 438.

806. *Charta diviſionis* Regni Francorum inter Karolum, Pippinum & Ludovicum, filios Karoli M. Imp. p. 439.

Capita octo, addenda legibus p. 446. Alia capita VI. p. 448. & alia item VIII. à Miſſis Imperatoris cognita, facienda in omnes partes, p. 450.

Capitulare *Noviomagenſe*, capita XIX. p. 451.

Capitula XXIV. excerpta de Canone, p. 455.

807. Memoratorium, ut omnes exercitare, hoc eſt ad exercitum in hoſtem, ire debeant, p. 458.

Epiſtola ad Pippinum filium Regem Italiæ, de pace Eccleſiarum DEI, & ſervientium earum, p. 461.

808. Capitulare triplex, Capitulorum XIII. & VII. & X. p. 463.

809. Capitulare *Aquis* Palatio conſtitutum, Capita XXXVII. p. 465. Alia Capita XVI. p. 469.

810. Capita XVIII. *Aquis* Palatio commonita, p. 473. Alia XVI. p. 475. & alia V. Capitula de inſtructione Miſſorum, p. 476.

811. *Capitulare interrogationis* pro communi omnium utilitate capita interroganda XII. p. 477. Alia XIII. ad Epiſcopos & Abbates, p. 479.

Epiſtola ad Archiepiſcopos Regni Francorum, p. 483.

Capita IX. de cauſis propter quas homines exercitalem obeditionem dimittere ſoleant, p. 486.

Karoli M. *Breviarium diviſionis* theſaurorum p. 487. Meminit Eginhartus in vita Caroli M. c.

A.C.812. Brevis, quam Miſſi Dominici habere debent ad exercitum promovendum, p. 490.

Capitulare *Bononienſe*, Capita XI. anno regni Caroli XLIV. Imperii XII. p. 494.

Capitula XIII. quæ poſt mortem Pippini Regis pro juſtitiis infra Patriam (Italiam) faciendis conſtituta ſunt, p. 496.

Præceptum conceſſionis atque donationis pro Hiſpanis, qui in regnum Caroli confugerant, p. 499.

813. Capitula XXVIII. de confirmatione conſtitutionum, quas Epiſcopi in Synodis auctoritate regia nuper habitis conſtituerunt, pag. 501.

Capitula XX. de juſtitiis faciendis ex lege *Salica*, *Romana* & *Gundobada*, pag. 506. (primus edidit Baluzius ex ſeptem Codd. MSS.)

Capita XLVI. de cauſis neceſſariis Eccleſiæ DEI & populo Chriſtiano data, ut videtur *Aquisgrani* in generali populi conventu, p. 511.

Incertæ ætatis Capitularia quinque, unum capitum LIX. p. 515. alterum capita XIV. à Domno Karolo Imp. & filio ejus Hludovico ac ſapientiſſimis ipſorum Epiſcopis excerpta p. 519. tertium capita XIII. pag. 523. quartum itidem capita XIII. pag. 530. quintum admonitionis ad Epiſcopos capita IX. pag. 531.

Pippini Regis Italiæ Capitulare, datum ut videtur A.C. 793. poſt ſedatam ſeditionem Italicam ejusque auctores punitos, capita XXXVIII. p. 534.

Ejusdem capita XXIX. excerpta ex Lege *Longobardorum*, p. 542.

LUDOVICI Pii Imp. Præceptum primum conceſſionis pro *Hiſpanis*, qui in regno Francorum manebant, p. 549.

Epiſtola ad *Magnum*, Archiep. Senonenſem de confirmatione regulæ Canonicorum decretæ in Concilio Aquisgranenſi A. 816. p. 553. ad *Sicharium*, Archiep. Burdegalenſem, p. 557. ad *Arnonem* Archiep. Saltzburgenſem, pag. 561. de eodem argumento.

A. C.

Digitized by Google

A.C.816. *Ludovici Pii* Capitulare *Aquiſgranenſe* in conventu Epiſcoporum, Abbatum, Comitum vel majorum natu Francorum, capita XXIX. p. 561.

Præceptum ſecundum pro *Hiſpanis*, qui in regno Francorum manebant, p. 570.

Charta diviſionis Imperii inter Lotharium, Pippinum & Ludovicum, filios Ludovici Pii Imp. p. 573.

817. Capitulare *Aquiſgranenſe* in conventu Abbatum & Monachorum, de vita & converſatione Monachorum capita LXXX. p. 579.

Notitia de monaſterlis LXXXIV. quæ Regi militiam, dona vel ſolas orationes debent, ſcripta in eodem conventu, p. 589.

Decretum Confirmationis, quo Ludovicus Pius Imp. donationes Eccleſiæ Romanæ ab avo ſuo Pippino Rege & à patre Carolo M. Imp. factas, Paſchali Papæ confirmavit, p 592.

819. Capitula XXI. addita ad Legem *Salicam* in generali conventu *Aquiſgranenſi*, pag. 597. alia capitula IX. ad eandem Legem addita, p. 605. & capita XII. de interpretatione Legis Salicæ, pag. 607.

Capitula VIII. per ſe ſcribenda & omnibus obſervanda, pag. 610. Capitula XXIX. de inſtructione Miſſorum Dominicorum, p. 613. alia XI. p. 619.

821. Capitula V. data apud *Theodonis villam* in generali populi conventu, p. 621.

Epiſtola ad Monachos Anianenſes, p. 623.

822. Capitulare *Triburienſe* ad petitionem Epiſcoporum in *Theodonis villa* congregatorum anno ſuperiore, p. 626.

Capitulare de cauſis Monaſterii S. Crucis Pictavienſis, p. 629. Capita VIII.

823. Capitula XXVIII. ad utriusque ordinis homines, cum inſtructione Miſſorum Dominicorum, quos Imp. in diverſas Regni provincias deſtinabat, p. 631.

824. *Commonitorium* datum *Hieremiæ* Archiep. Senonenſi & *Jonæ* Epiſc. Aurelianenſi, cum in cauſa imaginum Legati irent ad Eugenium II. Papam Romanum, p. 643. Epiſtola ad *Eugenium II.* pag. 645.

Sacramentale promiſſionis, quod clerus & populus Romanus fecerunt Ludovico Pio Imp. & *Lothario* filio ejus præſenti, p. 647.

A.C. 826. Capitula VII. in ſynodali ſanctione *Ingelheimenſi*, p. 648.

827. *Ludovici Pii* Præceptum de inſtitutione Monachorum in monaſterio Dervenſi, p. 650.

828. Capitulare, qualiter conventus Epiſcoporum fieri debeat in quatuor locis, *Mogontiaco*, *Pariſio*, *Lugduno* & *Toloſa*, p. 653. Capitula ab Epiſcopis in iisdem Conciliis tractanda, pag. 654. Epiſtola legenda populo DEI, ibid. & p. 658. Capitula de inſtructione Miſſorum, p. 656. & 657.

829. Capitulare *Wormatienſe*, capita X. p. 661. item alia XV. p. 666. & capita VIII. quæ pro lege habenda ſunt, p. 669. nec non capita III. quæ ad plurimorum notitiam ad generalia placita ſunt reſervata, p. 672. item alia capitula VII. ibid. & alia III. deſumta ex libro legum Burgundicarum & Codice Theodoſiano, p. 674.

Præceptum de ordine Monaſtico, reſtituto in Monaſterio *S. Dionyſii*, p. 675.

Præceptum *de paganis ad Chriſtianitatem invitandis*, & de inſtitutione Epiſcopatus HAMMABURGENSIS, a) p. 681. in hoc mentio generalis Conventus totius Imperii Præſulum congregatorum.

837. *Charta diviſionis* Imperii inter Pippinum, Ludovicum & Carolum, filios Imperatoris data Aquisgrani in generali conventu, pag. 685.

Capitula Ludovici Imp. excerpta ex Lege Longobardorum, p. 690.

Capitularium CAROLI Magni & LUDOVICI Pii libri VII. collecti ab *Anſegiſo*, Luxovienſi primùm, deinde Fontanellenſi Abbate, & *Benedicto* Levita Moguntino, ante annos octingentos,

a) Habes hoc etiam apud Bollandum tom. 1. Act. Sanctor. Februar. pag. 404. Erpoldum Lindenbrog. Scriptor. Septentrional. p. 125. Lambecium lib. 2. rerum Hamb. p. 354. Philippum Cæſarem in triapoſtolatu Septentrionis, Colon. 1642. 8. p. 173. Jo. Joachimum Maderum ad Adamum Bremenſem pag. 179. Jo. Chriſtian. Lunigium Spicileg. Eccleſiaſt. tom. 1. p. 114.

Digitized by Google

gentos, integri primùm editi & emendati à Baluzio ex XIX. Codd. MSS. p. 691-- 1232. Confer, quæ de hoc Anſegiſo & Benedicto & prioribus imperfectis eorum editionibus notavi ſupra p. 85. ſeq.

Additiones IV. 1] Capitulare Aquisgranenſe, quod jam dedit Baluzius p. 579. 2] Capitula XXVIII. generaliter populis per Parochias denuncianda, p. 1134. 3] Capitula CXXIV. ad Epiſcopos & ordines quosque Eccleſiaſticos, p. 1153. 4] Capita CLXXIII. ex SS. Patrum decretis legum Viſigothorum libris & Imperatorum edictis collecta, quæ Imperator lege firmiſſima tenenda generali conſultu *Erchembaldo*, Cancellario ſuo, inter Imperatoria capitula inſerere præcepit, pag. 1181.

Iſaaci Epiſcopi Lingonenſis Canones, ſive ſelecta capitula ex tribus Capitularium libris, ſub titulis undecim digeſti, p. 1233.

Herardi Archiepiſc. Turonenſis capita CXL. collecta ex capitularibus Regum Francorum, p. 1283. De hoc Herardo & Iſaaco dictum à me ſupra eſt p. 84. ſeq.

TOMO II.

CAROLI *Calvi* Capitula edita primum à Sirmondo a) A. 1623. & in ejus Operibus volumine tertio Pariſ. 1696. fol. recuſa:

A.C. 843. Conventus in villa *Colonia*, anno quarto Imperii, p. 1. Capita VI. Mentio p. 77.

844. Synodi ad *Teudonis villam* p. 7. capita VI. Mentio p. 77. Concilii in *Verno Palatio*, p. 13. Canones XII.

845. Synodi *Belvacenſis*, Capita VIII. p. 20. Mentio p. 77.

843. apud *Toloſam* Civitatem, p. 22.

844. * Præceptum confirmationis pro *Hiſpanis* in regno Caroli Calvi commorantibus, p. 25. Edidit Franciſcus Didacus in Hiſtoria Comitum Barcinonenſium, lib. 2. cap. 4.

846. Capita *in villa Sparnaco*, probata ex iis, quæ Epiſcopi de Synodis obtulerant, p. 30. cum Epiſcoporum commemorationibus, p. 31. Mentio p. 77.

a) Quibus aſteriſcum præfixi, illa in prima Sirmondi editione deſiderantur.

A. C. 842. * Concordatio in Conventu apud *Argentoratum*, in quo etiam tres formulæ ſacramenti ſive jurisjurandi lingua Romana, hoc eſt Gallica, & lingua Theotiſca, a) Lodhuvici, Caroli, populique, p. 40.

847. & 851. Conventus I. & II. Lotharii, Hludovici & Caroli fratrum apud *Marsnam* Trajecto vicinam, p. 41. & 45.

853. Synodi *Sueſſionenſis*, Actionibus ſeptem geſta, p. 49. Capitula à Rege Carolo conſtituta XII. p. 53.

Synodi apud *Vermeriam Palatium*, p. 57. Capita III.

Apud *Valentianas*, adnuntiatio Domni Hlotharii, Capita V. p. 61. & adnuntiatio Karoli glorioſi Regis, capita X. ibid.

Apud *Sylvacum* ſive *Sylvaticum*, quæ obſervari à Miſſis Imperatoris debeant, capita XIV. p. 63. Formula ſacramenti Francorum & Centenariorum, p. 68. Miſſi & Pagi per miſſaticos ordinati, ibid. ubi nomina Miſſorum XLV. Pagorum LXXXIV.

854. Apud *Attiniacum* memorialia XIII. pro Miſſis Capitula, in Colloquio Caroli cum fratre Lothario conſtituta, pag. 70. Sacramentum fidelitatis, pag. 71. Nomina eorum, qui juraverunt, ibid.

Apud *Leudicam* adnuntiationes tres Lotharii, & quatuor Caroli, p. 72. Sacramentum, quod ſibi mutuo juraverunt, p. 74.

* Præceptum Confirmationis pro Eccleſia Tornacenſi, p. 75.

856. Conſilium ab Epiſcopis & cæteris fidelibus Domno Karolo datum apud *Bonoilum*, p. 77.

Ad Francos & Aquitanos miſſa de *Cariſiaco* Palatio, capita XV. pag. 79.

Ad eosdem miſſa de *Basju* per Hadabrannum & Bettonem, p. 84. Capita V. & alia VI. ad eosdem per Adalardum Abbatem, p. 85.

857. Ad eosdem per Hincmarum & Yrminfridum Epiſcopos, aliosque, p. 78.

Ca-

a) De linguarum, qua pridem uſi ſunt Franco-Galli & qua Germani, per illam etiam ætatem, differentia ac diverſitate, quæ à viris quibusdam doctis perperam vocata in dubium, ex hoc monumento luculenter patet, vidé Henr. Warthoni auctarium ad Uſſerii hiſtoriam dogmaticam de Scripturis ſacrisque vernaculis, p. 343. ſeq. & Freherum ad formulas haſce fœderis ex Nithardi hiſtoriæ libro tertio excerptas tom, I. Scriptor. Germanicor. p. 72. ſeq.

Digitized by Google

Capita x. in Synodo Epiſcoporum & fidelium ad *Cariſiacum*, p. 88. Collectio de raptoribus, p. 91. Capita xi. Domni Caroli & Domni Hludovici Imperatoris, p. 93.
* Alia Capitula VIII. data in Synodo apud Cariſiacum, p. 95.
Adnunciatio Karoli & nepotis ſui Hlotharii apud *S. Quintinum*, pag. 97.
858. Formulæ ſacramenti fidelium & ſacramenti Regis, apud *Cariſiacum*, p. 100.
Epiſtola Epiſcoporum Remenſis & Rotomagenſis diœceſeos ad Hludovicum Regem p. 102. Capitula xv.
859. Capitula XII. confirmata ab Epiſcopis in Synodo *Metenſi*, de indulgentia Ludovici Regis, p. 122.
Acta Ludovici cum Epiſcopis Wormatiæ, p. 127.
Synodi duodecim Provinciarum, habitæ apud Saponarias in territorio *Tullenſi*, Capita XIII. p. 129. Libellus proclamationis Regis Caroli adverſus *Wenilonem* Archiepiſcopum Senonum, Capita XIII. p. 133.
860. In baſilica *S. Caſtoris apud Confluentes* adnunciatio Domni Caroli, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XI. Abbatum II. & Laicorum xxxiii. p. 137. Sacramentum firmitatis Hludovici Regis, p. 138. Capitula XII. ab omnibus conſervanda, ibid. Adnunciatio Domni Hludovici Regis, p. 141. Latine (nam Theodiſca deſiderantur) Domni Caroli, p. 144.
Poſt reditum à Confluentibus, VIII. capita Miſſis obſervanda, p. 145. & firmitas ſive formula juramenti, quod ab alodibus ſive hereditaria Prædia poſſidentibus debent recipere, p. 146. Confirmatio ſeniorum Regum, ibid. & adnunciatio, pag. 147. Summa Capitulorum apud Confluentes acceptatorum, pag. 148. ſeq.
861. Edictum Caroli. in *Cariſiaco*, p. 151.
862. Synodi *Piſtenſis* ad fluvium Sequanam, Rege Carolo, Epiſcopis, Abbatibus & Comitibus congrægatis, Capitula III. p. 153.
Quando *Hlotharius* ad colloquium & oſculum à Karolo & Hludovico receptus eſt, Capita X. p. 163. Adnunciatio Domni Hludovici, p. 170. Caroli, p. 171. & Hlotharii, p. 172. Edictum *Piſtenſe* ſive adnunciatio Caroli apud Piſtas, Capitula xxxvii. p. 173. & poſt hæc omnia lecta, alia tria p. 195.

A. C.

A.C. 865. Capitula in Burgundiam miſſa ex *Tuſiaco*, capita XVI. pag. 195. Adnunciatio Hludovici & Caroli Regum, p. 201. capita VII.
*867. Capitula XII. apud *Compendium* facta, p. 203.
868. Pactio Metis apud *S. Arnulphum* facta inter Reges Hludovicum & Carolum, p. 208.
869. Capitula XIII. cum conſilio & conſenſu Epiſcoporum & cæterorum fidelium denunciata apud *Piſtas*, p. 209. in his decimum capitulum memorabile eſt de cautione circa excomunicationes obſervanda Epiſcopis ac Presbyteris. Sequitur adnunciatio Caroli Regis, p. 215.
Quando *Carolus* Rex *Metis* coronatus eſt *in regno Hlotharii*, capitula denunciata ab Adventio Epiſcopo Metenſi, p. 216. Rege ipſo, & Hincmaro Remorum Epiſcopo, p. 218.
870. Pactio *Aquisgranenſis* ab Ingelramo Comite, nomine Caroli; & à Leutfrido Comite, ex parte Hludovici Regis, p. 221. Diviſio regni Lotharii, p. 222. Portio, quam Carolus de eodem regno accepit, p. 224.
872. Formulæ profeſſionis Epiſcoporum & ſacramenti ſive juramenti Laicorum & omnium fidelium, poſtquam ſacramenta ſuperius ſcripta Hludovicus æquivoco ſuo diſrupiſſet, p. 225.
873. Capitula XII. à Carolo ſtatuta in placito generali ad *Cariſiacum*, pag. 227.
874. Reclamatio Epiſcopi Barcinonenſis apud Attiniacum, pag. 233. In hac citantur Canones Nicæni, Antiocheni, Africani ſive Carthag. & decreta Gelaſii, Concilia Bracarenſe & Toletanum, Capitulare Auguſtorum Domni Caroli & Domni Hludovici.
876. Synodus apud *Ticinum* Palatium, confirmata poſtea apud *Pontigonem*. Electio Caroli Imp. ab Italicis Epiſcopis cæteriſque confirmata, pag. 237. Subſcriptiones Epiſcoporum XVIII. Abbatis unius, tum Ducis & ſacri palatii archiminiſtri atque Imperialis Miſſi, Comitumque decem, ibid. Confirmatio Ciſalpinorum, p. 239.
877. Capitula xv. à Carolo Calvo, anno regni xxxvi. Imperii primo facta in Palatio *Ticinenſi*, conſenſu & ſuggeſtione Epiſcoporum & Optimatum reliquorumque fidelium, p. 239. Subſcriptiones Anſberti Archiepiſcopi & Epiſcoporum LXII. & ſtatim

Digitized by Google

ſtatim poſt XI. Epiſcopos Signa Ducis & Miſſi Italiæ & ſacri Palatii archiminiſtri, decemque Comitum; poſt omnes vero Epiſcopos Abbatum quinque, quorum medius eſt Hilduinus Abbas & Bibliothecarius, p. 243--246.

* Actorum Synodi *Pontigonenſis* editio altera, illa fortaſſe quam cum Legatis Apoſtolicis dictaſſe & in Synodo legiſſe dicitur *Odo* Epiſcopus Bellovacenſis, p. 246. Ediderat Sirmondus tom. 3. Concil. Galliæ, p. 444.

* Alia quædam Acta ejusdem Synodi Pontigonenſis, p. 249. & apud Sirmondum, p. 446. ubi libellus Proclamationis Eccleſiæ Remenſis adverſus Hludovicum Regem, Definitio de Adalgundo Presbytero infamato, juramentum Hincmari Archiep. &c.

* Acta Synodi *Romanæ* de confirmatione electionis Caroli Imp. miſſa per Adalgarium Epiſcopum Auguſtodunenſem, ſub Joanne VIII. Papa, p. 251. & apud Sirmondum, p. 457.

Exactio *Normannis* conſtituta, ut ab regno recederent, p. 257.

Capitula XXXIII. apud *Cariſiacum*, p. 259. alia IV. p. 268.

LUDOVICI, Karoli Calvi F. Coronatio in Compendio Palatio, pag. 271. Petitio & profeſſio Epiſcoporum, promiſſio Regis, &c.

A.C.878. Synodi *Tricaſſinæ* capita VII. cum ſubſcriptionibus Joannis VIII. Papæ & Epiſcoporum XXX. p. 273. Joannis Papæ allocutio ad Regem & confirmatio Legis Carolinæ de compoſitione ſacrilegii coram Ludovico Rege & Epiſcopis LIII. p. 276.

879. Conventus *Furonenſis* inter Hludovicum Karoli F. & Hludovicum Hludovici Regis F. capita IX. p. 278.

KARLOMANNI Ludovici II. F. poſt mortem Ludovici fratris integrum regnum ſortiti,

*882. Petitio Epiſcoporum Regi ſe commendantium, p. 281. Karolomanni promiſſio, p. 282. apud Cariſiacum.

883. Capitula III. in Broilo *Compendii* promulgata, p. 283.

884. Apud *Vernis* Palatium, capita XIV. p. 284.

*888. Promiſſio *Odonis* Regis quando unctus eſt à Walterio Archiepiſcopo Senonenſi, p. 291.

A.C.* 907. CAROLI III. Simplicis, Ludovici II. F. conſtitutio dotis *Friderunæ* uxoris, facta apud Attiniacum, p. 293.

921. De *Tungrenſis* Epiſcopatus controverſia, epiſtola ad Archiepiſcopos & Epiſcopos. Confer Joannis IX. Papæ epiſtolas.

Pactum *Bonnenſe* Caroli Regis Francorum Occidentalium & Henrici Orientalium, p. 299.

Coronationes quatuor 1) Caroli Calvi in regno Lotharii A. 869. p. 301. 2) Ludovici II. ejus filii, apud Compendium A. 877. p. 306. 3) Judith, Karoli F. cum Regi Occidentalium Anglorum Edilvulfo deſponſata eſt A. 856. apud Vermeriam Palatium, p. 309. 4) Hermintrudis Reginæ A. 866. in Synodo Sueſſionenſi, p. 313.

Hactenus ea, quæ à Sirmondo A. 1623. & in tomo tertio ejus Operum edita, Baluzius tomo ſecundo reddidit.

824. LOTHARII Imp. Capitulare *Romanum*, Eugenio II. Pontifice, ad limina S. Petri, p. 317. editio ejus altera ex lege Longobardorum, p. 319.

Capitula XXXIII. apud *Olonam*, p. 321.

Capita XVI. addita Legi *Longobardorum*, p. 327. Capita XLVI. ex Lege Longobardorum excerpta, p. 331.

840. Edictum de reſtitutione Ebbonis, Archiep. Remenſis, cum aſſenſione Epiſcoporum XX p. 342.

850. HLUDOVICI II. Lotharii F. Capitula V. de rebus ſecularibus in conventu Ticinenſi, p. 345.

854. Capitula alia V. in conventu alio Ticinenſi, p. 388.

855. Capitulare interrogationis ad Epiſcopos, p. 350. Capita XIX. & alia VII. poſt reſponſionem Epiſcoporum, p. 357.

Conſtitutio promotionis exercitus obſervationis partibus Beneventi, p. 358. capita XIIII.

Fragmenta Capitularium, capita XVII. p. 361.

MARCULFI a) Monachi *formularum* tam in palatio quam in pago receptarum, ſive publicorum privatorumque negotiorum libri duo, quos ſeptuagenario major congeſſit in gratiam

a) De hujus ætate ſupra p. 86. & 468. Prima editio formularum à Bignonio cum notis Pariſ. 1613. 8. altera melior 1666. 4.

tiam Landerici Epiſcopi, qui Landericus, ſi idem cum Pariſienſi eſt, vixit circa A. C. 660. Libri primi formulæ XL. p. 369. ſecundi LII. p. 397. 2) Appendix incerti auctoris, p 434. capita LVIII. 3) Formulæ Sirmondicæ, ſive formulæ veteres ſecundum legem Romanam, primo editæ ex Codice Sirmondi, p. 467. capita XLVI. 4) Formulæ Bignonianæ incerti auctoris ex veteri Codice Petri Danielis, primum editæ ab Hieron. Bignonio, p. 495. capita XXVI. 5) Formulæ Lindenbrogianæ ſive altera editio formularum *Marculfi* à Frid. Lindenbrogio b) in publicum emiſſa, p. 509. capita CCXXXIV. 6) Nova collectio formularum à Baluzio primum eruta ex Codd. MSS. p. 557. capita XLIX. quorum ſex poſtrema, p. 586. inſcribuntur *Iſonis* c) Monachi Sangallenſis formulæ. 7) Formulæ antiquæ IV. *de Epiſcopatu* ſub primis Regibus, & formulæ diverſæ XXII. *in Epiſcoporum promotionibus* uſurpatæ poſt reſtitutam electionum libertatem, p. 591. & aliæ tres (editæ à Jo. Cordeſio Canonico Lemovicenſi,) pag. 635. 8) Formulæ veteres XI. exorciſmorum d) aquæ calidæ vel frigidæ, ferri candentis, panis hordeacei vel caſei, &c. ad judicium Dei demonſtrandum, & contra furta aut maleficia & ad revocandum apum examen diſperſum, p. 639. ſeq. 9) Formulæ VIII. excommunicationum, p. 664.

Franciſci Pithœi gloſſarium in Legem Salicam, pag. 681. ex edit. Pariſ. 1602. 8 & gloſſarium ad libros Capitularium, auctius & emendatius ex avtographo auctoris, p. 706.

Jac. Sirmondi notæ ad Capitularia (ex edit. A. 1623. & in Tomo III. Operum Sirmondi) p. 749. cum *analectis Opuſculorum veterum* ab eodem Sirmondo vulgatorum, quæ ſunt 1) epiſtola Karoli M. quæ fuit T. 1. p. 255. 2) Ludovici Pii Aug. ad Emeritatos Hiſpaniæ (inter Einharti Epiſtolas) p. 817. 3) Præceptum Caroli Calvi pro Eccleſia in Magniaco vico pagi Nivernenſis, p. 818. 4) Conſilium Hincmari Archiep. de pœni-

Sss 2 tentia

b) Frid. Lindenbrogius in Codice Legum antiquarum Formulas Marculfi edidit Francof. 1613. fol. p. 1205. ſeq.

c) Defuncti A. 871.

d) In his p. 647. eſt exorciſmus aquæ ex Ordine Dunſtani, Archiepiſcopi Dorobernenſis.

Digitized by Google

tentia Pippini junioris, olim Regis Aquitaniæ, pag. 820. 5) Quomodo Nomenojus tyrannus Brittonum de quatuor epiſcopatibus fecit ſeptem tempore Caroli Calvi Regis Francorum, p. 822. 6) Notitia de mancipiis S. Remigii per judicium Scabiniorum evindicatis in placito Miſſorum Hincmari Archiep. pag. 823. 7) Precaria Grinberti S. Maldaveo Epiſcopo oblata, regnante Karlomanno Rege, pag. 824. 8) Charta ingenuitatis, qua Amalricus Diaconus Aſairæ famulæ libertatem conceſſit in Eccleſia S. Vitoni, p. 825.

Hieron. Bignonii, qui à patre Rolando Bignonio plurimum adjutum ſe p. 983. non diffitetur, notæ ad librum legis Salicæ, p. 826. ad nonnullas antiquorum Regum conſtitutiones, pag. 857. & ad Marculfum, pag. 861. ad Marculfi appendicem, p. 952. ad formulas Sirmondicas, p. 969. & Bignonianas, p. 980.

Steph. Baluzii notæ ad Capitularia Regum Francorum, pag. 985. ad libros capitularium, p. 1121. ad tomum ſecundum, pag. 1258. ad Marculfum, p. 1295.

Appendix Actorum Veterum 1] *Liber Comitis* c) ſeu lectionarius per circulum anni, auctus à *Theotincho* Presbytero, pag. 1309. 2] Amalarii Abbatis eclogæ de officio Miſſæ, pag. 1352. 3] De exordio vel interpretatione ac officio Epiſcoporum, ſeu qualiter ordinantur, ex MS. Bibl. Tellerianæ, incipit: *Epiſcoporum ordo Aaron auctore adolevit in ſeculo.* 4] Ordo, qualiter in ſancta Romana Eccleſia Epiſcopus ordinatur, pag. 1372. 5] Capitula XI. data Presbyteris, Diaconis & Subdiaconis, ex ſchedis Sirmondi. 6] Incerti auctoris, qui ævo Caroli M. vixit, homilia de decimis & de jejunio. Incipit: *Totos homines debetis amare & benefacere*, p. 1376. 7] Capitula IX. & alia IX. de interdictis, Guilleberti Epiſcopi, p. 1377. 8] *Rabani* Abbatis Fuldenſis ad Regimboldum Chorepiſcopum Moguntinum de quibusdam quæſtionibus, pag. 1378. (confer, quæ de aliis pœnitentialibus Rabani libellis ſupra p. 76.) 9] XII. Capitula Monachorum ad Augiam directorum, p. 1380. 10] XXXI. Capitula *monachorum Sangallenſium*

c) De aliis hujus Comitis (Hieronymo tributi) editionibus Pameliana & Joſephi Thomaſii dixi Volum. 3. Bibl. Latinæ p. 486. ſeq.

Digitized by Google

ſum circa A. 817. præfixa epiſtola Grimaldi & Tattonis ad Regimbertum magiſtrum ſcholæ (Sangallenſis) defunctum, A. 846. p. 1382. 11] Excerptus diverſarum modus Pœnitentiarum à *Benedicto* abbate Anianenſi, diſtinctus de regula S. Benedicti abbatis, p. 1385. 12] Polypticus monaſterii Foſſatenſis, ſive deſcriptio prædiorum ejus & redituum, & à quibus pendendi ſint, p. 1387. 13] Præceptum *Pippini* Regis pro monaſterio Soricinii, p. 1391. Funcellenſi A. 768. p. 1393. 14] Charta donationis villæ de Blangiaco ad Eccleſiam Brivatenſem, pag. 1393. 16] Judicium pro Daniele Archiep. Narbonenſi adverſus Milonem Comitem, pag. 1394. 17] Epiſtola nomine *JEſu CHriſti* ſcripta (de qua ſupra ad Concilium Rom. A. 745.) pag. 1396. 18] *Caroli M.* præceptum A. 795. pro Aniano abbate monaſterii Caunenſis, p. 1399. 19] pro quodam Joanne, qui Saracenos debellaverat A. 795. p. 1400. 20] pro monaſterio Cormavicenſi A. 800. p. 1401. 21] *Ludovici* Regis Aquitanorum Præceptum de navibus S. Pauli A. 807. pag. 1401. 22] Anonymi reſponſio ſed mutila, ad capitula Archiepiſcopis regni Francorum miſſa à Karolo M. A. 811. p. 1402. 23] Precaria Canonicorum Viennenſium in gratiam Silvii & Didanæ conjugum A. 812. p. 1403. 24] Præceptum *Ludovici Pii* de confirmatione Privilegiorum Eccleſiæ Viennenſis A. 814. p. 1404. 25] Pro quodam Joanne A. 815. p. 1405. 26] Privilegium, quod Monachis Minicianenſibus licet habere tres naves per Ligerim & cætera flumina A. 815. pag. 1406. 27] Privilegium de quinque navibus Eccleſiæ Viennenſis A. 815. 28] Præceptum pro monaſterio Montisolivi in diœceſi Carcaſſonenſi A. 815. 29] Pro monaſterio S. Hilarii in eadem diœceſi, pag. 1409. 30] Pro Eccleſia Aurelianenſi, pag. 1410. 31] Privilegium de quatuor navibus conceſſis monaſterio S. Germani Autiſſiodorenſis Anno 816. 32] Præceptum de immunitate Cormaricenſis cœnobii & rebus S. Martini A. 816. p. 1412. 33] Pro monaſterio Solemniacenſi A 817. pag. 1414. 34] Judicium pro Epiſcopo Gerundenſi ob villam, cui nomen Baſchara, A. 817. p. 1416. 35] Præceptum pro monaſterio Cochenſi in diœceſi Ruthenenſi A. 819. id. 36. 37] Pro Eccleſia Pariſienſi A. 820. p. 1418. 1419. 38] Pro

confirmanda auctoritate Archiep. Senonenſis in monaſteria diœceſeos Senonenſis A. 822. pag. 1420. 39] Pro monaſterio S. Chriſtinæ A. 822. p. 1422. 40] Commutatio rerum inter Eccleſiam Laudunenſem & monaſterium Conchenſe in diœceſi Ruthenenſi A. 823. p. 1423. 41] Præceptum Ludovici Pii Imp. pro Monaſterio Balneolenſi in diœceſi Gerundenſi A. 823. p. 1424. 42] Pro Eccleſia Brivatenſi A. 825. p. 1426. 43] Charta dotis quam Folradus A. 827. conſtituit Helegrinæ ſponſæ ſuæ, p. 1427. 44] *Pippini* Regis Aquitanorum præceptum pro monaſterio Montisolivi in diœceſi Carcaſſonenſi A. 828. p. 1427. 45] Pro monaſterio S. Hilarii in diœceſi Carcaſſonenſi, p. 1429. 46] Exemplar commutationis mancipiorum inter Flodegarium Epiſc. Andegavenſem & Winneradum Militem ſub Hludovico & Hlothario Regibus A. 828. pag. 1430. 47] Præceptum de navibus S. Martini Turonenſis A. 831. p. 1431. 48] Præceptum *Ludovici Pii* A. 831. de monaſterio S. Andreæ Viennenſis, pag. 1432. 49] Charta Anſemundi & Anſleubanæ (cujus mentio in ſuperiore præcepto) p. 1433. 50] *Ludovici Pii* Imp. præceptum de vico Epaonis in diœceſi Viennenſi A. 831. p. 1433. 51] Narratio vetus de origine & privilegiis monaſterii S. Antonii in diœceſi Ruthenenſi, p. 1434. 52] Præceptum Hludovici Imp. A. 833. de ſubjectione cœnobii S. Mauri, pag. 1436. 53] *Lotharii* Imp. pro monaſterio S. Chriſtinæ A. 838. p. 1438. 54] Privilegium *Caroli* Regis, *Ludovici* Imp. F. pro monaſterio Miciacenſi A. 840. p. 1439. 55] Ejusd. præceptum de dono facto Attoni fideli Regis A. 843. p. 1440. 56] Præceptum *Lotharii* Imp. pro Agilmaro Archiepiſcopo Viennenſi, ut de bonis ac facultatibus ſtatuere poſſit pro ſuæ voluntatis arbitrio A. 844. pag. 1441. 57] Pro confirmanda poſſeſſione Eccleſiæ Viennenſis in villa Toliano A. 844. pag. 1442. 58] Commutatio rerum inter Erchimbaldum Comitem & Areſtagnum A. 844. pag. 1443. 59] *Caroli Calvi* præceptum pro quibusdam Hiſpanis A. 844. p. 1444. 60] Pro Teodtfrido filio Joannis, pag. 1445. 61] Pro monaſterio S. Gratæ in diœceſi Urgellenſi, p. 1446. 62] Pro monaſterio S. Petri Biſuldunenſis in diœceſi Gerundenſi, p. 1447. 63] Pro monaſterio Arulenſi, pag. 1448. 64] Pro Eccleſia Gerundenſi,

Digitized by Google

rundenſi, pag. 1449. 65] Pro monaſterio Craſſenſi in diœceſi Carcaſſonenſi, p. 1451. 66] Pro monaſterio Caunenſi in diœceſi Narbonenſi, pag. 1452. 67] Præceptum de libero tranſitu per omnes fines regni, negotiandi cauſa, ſine ſolutione cujusquam telonei, p. 1453. 68] de villa vocata ad illum brogilum, donata monaſterio Foſſatenſi A. 845. pag. 1455. 69] Donum monaſterio S. Mauri ſuper Ligerim factum ab Anouvarecho Britone A. 847. (cujus meminit Odo in lib. de miraculis S. Mauri c. 8.) p. 1456. 70] *Caroli* Regis confirmatio permutationis de ſilva Vilcena & Buxiaco factæ inter Epiſc. Pariſ. Herkenradum & Eginhardum Abbatem Foſſatenſem A. 847. p. 1457. 71] Præceptum *Lotharii* Imp. quo confirmat commutationem villarum factam inter Agilmarum Viennenſem Archiep. & Roſtanium A. 848. p. 1458. 72] *Caroli Calvi*, quo confirmat donationes factas Canonicis Eccleſiæ Pariſ. A. 850. pag. 1459. 73] Canonicis Eccleſiæ Aurelianenſis A. 851. pag. 1460. 74] Ej. præceptum pro monaſterio Montisolivi in diœceſi Carcaſſonenſi A. 854. p. 1461. 75] Pro monaſterio S. Hilarii in eadem diœceſi, pag. 1462. 76] Confirmatio permutationis factæ inter *Hermintrudim* Reginam conjugem ſuam & Ainardum Abbatem S. Mauri de cortili uno ad villam Dubrum in Vicaria Buxiacenſi A. 855. pag. 1464. 77] Præceptum *Caroli* Burgundiæ Regis Lotharii F. pro Agilmaro Archiep. Viennenſi A. 855. p. 1465. 79] Pro confirmatione præſtariæ factæ ab Agilmaro Archiep. Viennenſi A. 858. p. 1467. 81] Pro Geraldo Comite, p. 1468. 80] Placitum Miſſorum Dominicorum de terminata lite inter Agilmarum Archiep. & Wigerigum Comitem, p. 1467. 82. 83] *Ludovici II.* præceptum pro Eccleſia Viennenſi, p. 1469. 1471. 109] pro Eccleſia Pariſienſi A. 878. p. 1501. 110] pro Barcinonenſi, p. 1502. 78] *Caroli Calvi* pro Eccleſia Narbonenſi A. 857. p. 1466. 84. 85] pro Eccleſia Auguſtodunenſi A. 859. 87] donatio villæ Eliclaci, Adalgiſo fideli ſuo facta ad deprecationem *Hermintrudis* Reginæ, p. 1475. 89] Præceptum pro monaſterio SS. Emeterii & Geneſii in diœceſi Gerundenſi A. 861. p. 1480. 90] pro Eccleſia Urgellenſi, p. 1481. 92] de inſula Sequanæ vicina Eccleſiæ Pariſienſis A. 867. p. 1484. 94] de Nantriaco villa Eccleſiæ Pariſ.

A. 868.

A.868. p.1485. 96] pro Dodone Vaſſo Otgeri A.869. p.1488. 97] Præceptum de Eccleſia, quæ eſt in villa Juſſiaca, pag. 1489. 99] de novo Ponte Civitatis Pariſ. A. 870. 100] de abbatia S. Eligii, A. 871. p. 1492. 106] pro monaſterio Solemniacenſi A. 876. p. 1499. 107] de rebus, quas Adalbertus in Riviſiaco & Sarmaſia dedit monaſterio S. Germani Autiſſiodorenſis A. 877. p. 1499. 108] pro Oliba Comite Carcaſſonenſi A. 877. p. 1500. 86] Airaudi ceſſio ad Eccleſiam Brivatenſem A. 860. pag. 1474. 88] Narratio de monacho Cenomanenſi ad Canonicam vitam & habitum converſo, p. 1476. 91] Commutatio inter Bernardum Comitem Aruernenſem & Lanfredum Mauziacenſem A. 864. p. 1483. 93] Literæ Herardi Archiep. Turonenſis de dote Eccleſiæ Trojanæ A. 867. p. 1484. 95] *Veteres Litaniæ* deſcriptæ ex *libro precum Caroli Calvi* Regis Francorum, qui nunc exſtat in Bibl. Colbertina, p. 1486. 98] Notitia judicii pro monaſterio S. Andreæ Exalatenſis in diœceſi Helenenſi A. 869. pag. 1489. 101] Roſtagni, conjugisque ejus Berteldis traditio ad Eccleſiam Viennenſem, A. 873. p. 1493. 102] Joannis VIII. Papæ epiſtola ad Adalgarium Epiſc. Auguſtodunenſem A. 876. pag. 1495. 103] ad clerum & populum Auguſtodunenſem, pag. 1496. 104] Notitia judicati pro Audeſindo Epiſcopo Helenenſi adverſus Auwaldum, p. 1496. 105] Libertas Rainaldi Clerici, pag. 1498. 111] *Karlomanni* Regis Italiæ præceptum pro monaſterio S. Chriſtinæ A. 879. p. 1504. 112] *Boſonis* Regis Provinciæ præceptum pro Eccleſia Auguſtodunenſi, A. 879. pag. 1505. 113] pro monaſterio Cariloci, p. 1506. 114] de abbatia S. Andreæ Viennenſis, A. 881. p. 1507. 115] *Karlomanni* Francorum Regis præceptum pro Eccleſia Aurelianenſi, A. 881. pag. 1508. 116] pro Eccleſia Gerundenſi, p. 1509. 117] pro Auguſtodunenſi, A. 883. p. 1510. 118] Notitia judicati pro Eccleſia Gerundenſi, A. 884. p. 1511. 119] *Caroli III.* Imperatoris præceptum pro Eccleſia Gerundenſi, A. 887. p. 1513. 120] Ermengardis Comitiſſæ Ceritanenſis donatio ad Olibam Comitem, virum ſuum, A. 888. p. 1515. 127] Ej. donatio ad monaſterium S. Mariæ Arulenſis, A. 893. p. 1522. 121] *Odonis* Regis Francorum Præceptum pro monaſterio Solemniacenſi, A. 888. id.

122]

122] pro monaſterio Montisolivi in diœceſi Carcaſſonenſi, p. 1517. 123] pro Eccleſia Auguſtodunenſi, p. 1518. 124] pro monaſterio Juncellenſi in diœceſi Biterrenſi, A. 890. pag. 1519. 125] *Widonis* Imperatoris præceptum pro monaſterio S. Chriſtinæ A. 892. p. 1521. 126] Rainaudi ceſſio ad Eccleſiam Brivatenſem, A. 892. pag. 1522. 128] *Caroli Simplicis* præceptum pro Eccleſia S. Chriſtophori de Chriſtoilo in diœceſi Pariſienſi A. 900. p. 1524. 129] Præceptum conceſſionis pro Theodoſio A. 904. p. 1525. 132] pro monaſterio Balneolenſi in diœceſi Gerundenſi, pag. 1528. 130] Acta dotis & conſecrationis Eccleſiæ de Blaneda in diœceſi Aruernenſi, A. 906. pag. 1526. 131] Decretum *Synodi Viennenſis* de capella S. Severi conſtructa in Parochia Tauſiacenſi, A. 907. p. 1527. 133] Acta dotis & conſecrationis Eccleſiæ de Caneto in diœceſi Aruernenſi, A. 924. p. 1530. 134] Elidelindis ceſſio ad Eccleſiam Brivatenſem, A. 925. p. 1531. 135] Ceſſio de ancilla ad monaſterium Nobiliacenſe in diœceſi Pictavienſi, p. 1532. 136] *Teſtamentum Acfredi* Ducis Aquitanorum A. 928. ibid. 137] Commutatio inter Eccleſiam Carcaſſonenſem & monaſterium Montisolivi in diœceſi Carcaſſonenſi, A. 925. p. 1534. 138] Litteræ Wadaldi, Epiſcopi Helenenſis, A. 930. & plura exempla formulæ ſubſcriptionis, *regnante CHriſto*, à Baluzio collecta ex veteribus monumentis, p. 1535. De eadem formula operæ pretium eſt conſulere Dav. Blondelli librum editum Amſt. 1646. 4. 139] *Radulfi* Regis Præceptum pro monaſterio Montisolivi in diœceſi Carcaſſonenſi A. 931. p. 1536. 140] *Ludovici* transmarini Præceptum pro monaſterio Cantogilenſi A. 942. pag. 1537. 141] Qualiter Hildericus Abbas Caſaurienſis ſuperavit Johannem Epiſcopum Pinnenſem, cauſantem monaſterii libertatem A. 967. pag. 1538. 142] Notitia judicati pro monaſterio S. Petri Rodenſis in diœceſi Gerundenſi A. 968. p. 1540. 143] Cambium inter Johannem Epiſcopum Pinnenſem & Caſaurienſem Abbatem Adam de duabus curtibus Saliano & Suffiano A. 969. p. 1541. 144] Avæ Comitiſſæ Ruſcinonenſis ceſſio ad Eccleſiam Helenenſem A. 971. p. 1543. 145] Notitia judicati pro Ermengando Epiſcopo Urgellenſi adverſus Durandum Abbatem S. Cæciliæ A. 1024. p. 1545.

146] Droconis Epiſcopi Bellóvacenſis ad W. Coëpiſcopum ſuum, p. 1549. 147] Libellus dotis Miezæ filiæ Johannis A. 1044. pag. 1550. 148] Carta dotis Valenciæ filiæ Raimundi Comitis Paliarenſis, Arnaldo Mironi A. 1055. p. 1551. 149] Pontii Comitis Emporitani donatio ad monaſterium S. Petri Rodenſis in diœceſi Gerundenſi, pag. 1552. 150] Traditio filii ad monaſterium Conchenſe in diœceſi Ruthenenſi, p. 1553. 151] *Adalberti Archiep. Hammaburgenſis* epiſtola ad Fulconem Abbatem Corbejenſem, p. 1554. 152] Litteræ Iſarni, Epiſcopi Toloſani, quibus Aſilienſe monaſterium ſub protectione ſua ſuſcipit A. 1075. p. 1554. 153] Pibonis Epiſcopi Tullenſis litteræ de Eccleſia de Münz, A. 1079. p. 1555. 154] *S. Anſelmi* Archiep. Cantuarienſis epiſtola ad Aſerum primum Archiep. Lundenſem in regno Danorum, A. 1094. p. 1556. 155] *Gelaſii II.* Papæ bulla de privilegiis monaſterii Caunenſis in diœceſi Narbonenſi, A. 1119. p. 1557. 156] Libellus divortii Guilelmi Raimundi de Montecatano, Seneſchalli Barcinonenſis & Beatricis uxoris ejus, A. 1135. p. 1558. 157] *Adriani IV.* epiſtola de excommunicatione Matthæi Ducis Lotharingiæ A. 1155. pag. 1559. 158] Henrici Epiſcopi Tullenſis privilegium conceſſum monaſterio S. Manſueti, A. 1163. p. 1559. 159] Carta, quomodo Theobaldus recognovit, ſe eſſe hominem de corpore Eccleſiæ Foſſatenſis & dominio, A. 1241. pag. 1561. 160] Carta, quomodo Matthæus Clericus recognovit ſe eſſe filium magiſtri Clementis de Criſtolio, A. 1244. p. 1562. 161] Excerpta ex veteri Codice MS. Bibl. Regiæ, in quo continetur *formularium pœnitentiæ correctum & reformatum de ſpeciali mandato Domini Benedicti Papæ XII.* de muliere petente ſibi mitigari rigorem pœnitentiæ: de ſervo ordinato: de promoto à Pſeudo-Epiſcopo, p. 1563.

Carmina ævi Carolini, Epitaphium Ludovici Pii, inſcriptio aræ à Cæſare Hlothario dedicatæ. Verſus in laudem Lotharii in fronte textus Evangeliorum, quem ipſe obtulit monaſterio S. Martini Metenſis, pag. 1565. Verſus in fronte Bibliorum poſiti in vetuſtiſſ. Codice MS. monaſterii S. Dionyſii, qui nunc exſtat in Bibl. Regia, p. 1564. Verſus in fronte & ad calcem Bibliorum

aureis

aureis characteribus exarati in vetuſtiſſ. Codice Bibl. Colbertinæ, qui fuit S. Stephani Metenſis, p. 1568.

Novæ ad Baluzii notas additiones p. 1573. Index p. 1577--1658.

Hactenus Opus Capitularium Baluzianum: nunc Concilia recenſere pergamus.

† *Kenulfi*, Regis Merciorum epiſtola ad *Leonem III.* Papam ex Malmesburienſi lib. 1. de geſtis regum c. 4.

† *Leonis III.* Papæ epiſtolæ 1) ad Kenulſum ex eodem Malmesburienſi, 2) ad Carolum Magnum, in qua hæc verba leguntur: *Igitur hunc montem Eresburg, quem expugnatum cum tota Saxonia DEO obtuliſti, & per nos B. Petro conſecraſti.*

*† 3 --- 12) ad eundem Carolum, quas ediderat Herm. Conringius ex MS. Codice Academiæ Juliæ, Helmſt. 1647. & emendatius 1655. 4. cum Capitulari Caroli M. de villis & curtis ſuis, quod inde repetiit Baluzius tom. 1. Capitular. p. 331.

† 13) Epiſtola *Leonis III.* ad Richulphum Epiſcopum Moguntinum, ab eodem Conringio p. 108. editionis poſterioris etiam publicata.

† *Caroli Magni* epiſtola 1) ad Leonem III. 2) ad Angilbertum Abbatem, 3. 4. & 5) ad Offam Regem Merciorum, ex quibus tertiam & quartam habet Baluzius T. 1. Capitular. Francor. p. 274. ſq. quintam p. 194.

† Caroli Magni Capitulatio de partibus Saxoniæ. Aliud Capitulare A. 797. quo tempore *Aquisgranenſis Conventus* celebratus congregatis Saxonibus de diverſis pagis, tam de Weſtfalahis & Angrariis, quam de Ooſtfalahis. Ediderat Holſtenius in collectione Romana tom. 2. pag. 177. 187. Rom. 1662. 8. Baluz. Capitular. tom. 1. p. 249. 275.

A. C. 797. Capitulare *Theodulfi* Aurelianenſis Epiſcopi ad parochiæ ſuæ ſacerdotes Capita XLVI. edita à Baronio ad A. 835. deinde à Sirmondo in limine Theodulfi operum A. 1646. 8. & tom. 2. Operum Sirmondi p. 922.

Additio duplex ad Capitulare Theodulfi è Codice Bigotiano, Labbe p. 1855.

† A. C. 798. *Aquiſgranenſe* de Cœnobio S. Pauli Romæ conſtituendo. Vide Labbeum p. 1857.

799. Synodus *Finchallenſis* in Anglia, ſub Ehenbaldo Archiepiſcopo Eboracenſi, de Paſchatis & Canonum obſervatione, poſt recitatam approbatamque quinque Synodorum fidem.

Concilium apud *Bacanceld*, ne ſuper hereditatem Domini, id eſt Eccleſias, Laici præſumant ſæculares Dominium ſuſcipere, Præſidente Kenulfo Rege Merciorum & Æthelardo ſive Athellardo Archiep. Dorobernıæ, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XIX. & Abbatis Felogildi atque Wilfredi Archidiaconi.

Romanum, ſub Leone III. adverſus *Felicem* Urgellitanum ejusque epiſtolam contra Alcuinum. Actiones III.

Aquiſgranenſe, in quo Felix hæreſeos, in quam relapſus erat, iterum convictus, deinde Catholicam fidem diſerte profeſſus eſt.

Confeſſio fidei *Felicis*, quam ipſe poſt ſpretam errorem ſuum in conſpectu Concilii edidit. Labbe p. 1858. Prodierat inter Alcuini opera vulgata ab Andrea du Cheſne Pariſ. 1617. fol.

800. Concilium *Clovesboe* in Anglia, de donationibus Regis Merciorum Athelbaldi Eccleſiæ Salvatoris in civitate Dorobernia reſtituendis.

* *Romanum*, in quo ſe Leo III. purgavit de objectis criminibus præſente Carolo Rege, cui deinde Coronam Imperatoriam impoſuit ipſe ſacratiſſima Natali Domini. Formula purgationis Leonis III. ex Ordine Romano.

Incerti loci *in Gallia* Concilium de purgatione Sacerdotum. Vide tit. 3. de eo argumento inter ſelecta Caroli M. capitula, apud Labbeum p. 1167. & Harduin. p. 946.

Wormatienſe de eadem re. Labb. p. 1168. & 1863. Hard. p. 947.

† *Turonenſe*, in quo Carolus M. regnum inter filios partitus eſt. Vide Labbeum p. 1862. ex Chronico Moſſiacenſi.

† 801. Capitula VIII. quæ addita ſunt à Carolo M. ad legem Longobardorum. Labbe p. 1159.

Caroli M. ſelecta Capitula Eccleſiaſtica, variis promulgata temporibus & ſub quinque titulis ſelecta à Sirmondo, 1) de Epiſcoporum honore ac poteſtate, 2) ut Epiſcopi & Presbyteri ad bella non pergant, 3) de purgatione Sacerdotum, 4) de chorepiſcopis, ubi Leonis III. Papæ de illis reſponſum; 5) de

Ec-

Digitized by Google

Eccleſiis & hominibus Eccleſiaſticis, ubi Caroli M. epiſtola ad filium Pippinum, Regem Italiæ.

De Synodis ſeu conventibus publicis à Carolo M. celebratis.

Capitula XXXIV. Eccleſiaſticæ excerpta ex variis capitularibus Caroli M.

A.C. 802. Capitulare Epiſcoporum ſive obſervanda Epiſcopis, capita XXII. Capitula excerpta de Canone.

804. Capitulare quarto Imperii anno datum ad Saltz, cap. VIII. Admonitio Imp. ad presbyteros, cap. XII.

805. Capitulare Dominicum, ad Theodonis villam, capita XVI.

811. Capitulare interrogationis, capita XIII. & alia XIII. de communi omnium utilitate.

802. *Altinenſe* Concilium, ſub Paulino Aquilejenſi Epiſcopo, de Gradenſi Patriarcha & aliis Sacerdotibus à Duce Venetorum occiſis. Vide Baron. ad A. 802. n. 7. ſeq.

Aquiſgranenſe, de præſtando Imperatori ab omnibus ſacramento. Vide Labbeum p. 1865. ſeq.

803. *Ratiſponenſe* de Chorepiſcopis. Vide tit. 4. de eo argumento inter ſelecta Caroli M. Capitula, apud Labbeum p. 1170. Harduinum p. 948.

Clovesboënſe, quo ſedes Cantuarienſis juri ſuo reſtituitur. Subſcriptiones Æthelheardi Archiep. Dorobernenſis, Epiſcoporum XII. & Abbatum ac Presbyterorum LXIX.

806. *CPolitanum*, in cauſa Joſephi Presbyteri, quem Taraſius CPol. ſacerdotio exuerat, Nicephorus Taraſii ſucceſſor reſtituit. Vide vetus Synodicon c. 144. ſupra p. 250. ſeq. Invehitur in illam Synodum Theodorus Studita epiſtolis ad Nicephorum CPol. & Leonem III. apud Baron. ad A. 806. n. 13. ſeq. & tom. V. Opp. Sirmondi, ubi Theodori epiſtolæ Græce & Lat. à Jacobo de la Baune S. J. editæ leguntur, p. 281. & 300.

Saluburgenſe ab Annone Archiep. celebratum, in quo de *Decimarum* partitione ſecundum Canones facienda, ut pars una Epiſcopo, altera clericis, tertia pauperibus, quarta fabricis Eccleſiæ cederet. Notat Andreas Brunnerus S. J. Annal. Boic. lib. VI. p. 51. ex vetuſto Codice Friſingenſi.

809. *CPolitanum* Conciliabulum, quo Plato & Theodorus Studita in exilium

Digitized by Google

exilium ſunt ejecti, ut Theophanes eſt auctor. Vide & laudati Theodori vitam atque epiſtolas.

Aquiſgranenſe de proceſſione Spiritus S. quam quæſtionem Joannes monachus Hieroſol. moverat, ut auctor eſt Ado in Chronico.

Collatio *Romæ* cum miſſis Imperatoris, habita de ſymbolo fidei & additione quatuor ſyllabarum *Filioque*, ex Baronio ad A. 809. n. 14.

Caroli M. epiſtola ad Leonem III. de Spiritus S. ex Filio proceſſione. Primus ex MS. Chriſtinæ Reginæ Sveciæ ediderat Holſtenius.

† A.C. 811. Caroli M. *breviarium diviſionis theſaurorum* poſt obitum obſervandæ, ex Eginharto c. 33. de vita Caroli M.

* *Nicephori CPol.* epiſtola ſynodica ad Leonem III. Papam, Græce cum Theodori Peltani S. J. verſione, cum qua prodierat ad calcem Actorum Synodi Epheſinæ apud Commelin. & Zonaræ ad Canones.

Exſtat & ex alia veteri verſione apud Baron. ad A. 811. Vide etiam Ignatium in hujus Nicephori vita c. 4. in actis Sanctor. ad 13. Martii tom. 2.

813. Concilium *Arelatenſe VI.* Canones XXVI. Eginhartus in Chronico ad A. 813. *Concilia quoque juſſu ejus* (Caroli M.) *ſuper ſtatu Eccleſiarum corrigendo per totam Galliam ab Epiſcopis celebrata ſunt, quorum unum Moguntiaci, alterum Remis, tertium Turonis, quartum Cabillone, quintum Arelati congregatum eſt.* Ita & Annales Pithœani, Regino & alii.

Moguntiacum, Canones LV.

Remenſe II. Canones XLIV.

Turonenſe III. Canones LI.

Cabilonenſe II. ab Epiſcopis provinciæ Lugdunenſis. Canones LXVI.

Caroli M. Capitulare poſt has quinque Synodos editum, Capita XXVIII.

814. *CPolitanum* 270. Patrum à S. Nicephoro Patriarcha CPol. contra Antonium Silæi metropolitam, Leoni Imp. imagines cupienti abolere ſuffragatum, ſpe Patriarchatus obtinendi: quod

Digitized by Google

quod Græce & Latine ediderat Combefiſius in Originibus CPol. p. 130.

* *Nicephori* CPol. Confeſſoris Canones XVII. Græce & Lat. ex Jure Græco-Romano tom. 1. lib. 3.

De Synodo *CPolitana*, in qua Nicephorus depoſitus fuit, vide auctorem Synodici c. 145. ſupra p. 251. ſeq.

Concilium *Noviomenſe* de terminis Epiſcopatuum Noviomenſis & Sveſſionenſis, à Wulfario metropolitano, Flodoard. lib. II. cap. 18. Hiſt.

Trevirenſe, cujus mentio in Frotarii Tullenſis epiſtola ad Hettem Treverorum Archiep. apud du Cheſne tom. 2. ſcriptor. rer. Francic. p. 719.

Lugdunenſe, in quo Agobardus Leidrado ſucceſſor datur in Epiſcopatu Lugd. Vide, quæ ex Adone Labbeus p. 1864.

† *Theodori Studitæ* epiſtola ad Synodum Iconomachicam *CPolitanam*, Latine ex Baronio ad A. 814. n. 36. Græce & Latine legitur Tomo V. Operum Sirmondi p. 370. lib. 2. epiſtolarum Theodori, epiſtola 2.

A.C. 816. *Aquisgranenſe* Ludovici Pii juſſu, in quo edita eſt forma inſtitutionis *Canonicorum* libro 1. & libro 2. *Sanctimonialium*. In his duobus libris afferuntur teſtimonia Athanaſii, Auguſtini, Cæſarii, Cypriani, Gelaſii, Gregorii Papæ, Hieronymi, Iſidori, Leonis Papæ, Proſperi, nec non Conciliorum Africani & Carthag. Ancyrani, Antiocheni, Chalcedonenſis, Gangrenſis, Laodiceni, Neocæſarienſis, Nicæni, Sardicenſis.

Ludovici Pii Imp. epiſtola ad *Sicharium* Archiep. Burdigalenſem, & altera ad *Magnum* Archiepiſc. Senonenſem, quibus ſtatuta Concilii Aquisgranenſis commendat.

† *Hetti* Trevirenſis Archiep. epiſtolæ duæ ad Frotarium, Tullenſem Epiſc. apud Labbeum p. 1865.

* *Chrodogangi* Epiſcopi Metenſis Regula Canonicorum, integrior primum edita à Labbeo cum Variis Lectionibus ex Dacherii tom. 1. Spicileg.

Canonicorum regula ab Anonymo quodam interpolatore, ex Chrodogango, Concilii Aquisgranenſis capitulis atque aliunde conſarcinata.

Lu-

Ludovici Pii Imp. Capitulare Aquiſgranenſe, capita XXIX.

Synodus apud *Celichyt* in Anglia, præſidente Walfredo Cantuariæ Archiep. Canones XI.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXI.

A.C.817. *Paſchalis* Papæ epiſtola 1) de confirmatione privilegiorum Ravennatis Eccleſiæ, ex Ughelli tom. 2. Italiæ ſacræ, 2) de inventione reliquiarum S. Cæciliæ, ex Baron. ad A. 821. n. 4. 3) ad Barnardum Viennenſem Archiep. ex Baronio ad A. 817. n. 19. etiam apud Labbeum p. 1869.

Conventus *Aquiſgranenſis* Abbatum cum Monachis ad Regularium inſtitutionem, capitula LXXX.

Notitia de Monaſteriis, quæ Regi militiam, dona vel ſolas orationes debent.

Ludovici Imp. pactum confirmationis donationum datum Paſchali Papæ, incip. *Ego Ludovicus*. Gratian. diſt. 63.

818. *Aquiſgranenſe* Concilium, in quo Theodulfus Aurelianenſis aliique Epiſcopi damnantur ob conjurationem adverſus Ludovicum Pium Imp. ut Eginhardus refert ad A. 817. & 818. Hujus ſe criminis inſontem fuiſſe Theodulfus non ſemel conteſtatur in ſuis carminibus libro IV. nec potuiſſe ſe ab Epiſcopis judicari, ſed à ſolo ſummo Pontifice, à quo pallium accepiſſet. Vide Labbeum p. 1866.

De Concilio *Venetico* poſtea ſubſecuto Eginhardus loco laudato, & diploma fundationis Rothonenſis monaſterii apud Petrum de la Lande in Supplemento Concilior. Galliæ, & apud Labbeum p. 1867.

† Conventus *Aquiſgranenſis*, vide Labbeum p. 1867.

820. Concilium *Anglicum*, ſub Wulfredo Archiepiſc. Cantuarienſi. Vide Labbeum p. 1519. & 1528. Harduin. p. 1246. A.

821. Concilium apud *Theodonis villam*, ex Burchardo VI. 5. & Ivone parte X. c. 134.

Decretum Ludovici Pii Imp. *Triburiæ* in alio conventu editum contra Clericorum percuſſores.

* *Aythonis* Epiſc. Baſileenſis & cœnobii Ord. Benedicti, quod Augia dicitur, Abbatis Capitulare ſive Canones XXV. de Presbyte-

Digitized by Google

byterorum officio. Ediderat Dacherius tom. VI. Spicilegii.

Niumagenſis ſive *Noviomagenſis* Synodi & Conventus, in quo Ludovicus Imp. regni partitionem inter filios recenſuit confirmavitque, non meminere Conciliorum editores, de quo videndus Petrus Franciſcus Chifletius appendice ad quatuor opuſcula Pariſ. 1679. 8. p. 225. ſeq. ubi etiam p. 232. *Ludovici Pii* Conſtitutio de libertate ſervorum Eccleſiæ.

Concilium apud *Oslavesblen*, ſub Wulfredo Archiep. Cantuarienſi. Vide Labbeum pag. 1528. E. ſeq. Harduin. pag. 1246. C. D.

A. C. 822. Concilium in *Clovesbo*, ſub eodem Wulfredo. Ex Speelmanni tom. 1. Concil. Britann.

Attiniacenſe, in quo Ludovicus Pius publicam egit pœnitentiam de omnibus, quæ publice perperam geſſerat, & varia in regno ſuo corrigere atque emendare inſtituit. Alia Ludovici hujus pœnitentia infra ad A. 833.

Ludovici Pii Imp. Capitulare ſecundum, capita XXVIII.

823. *Compendienſe* Concilium, in quo actum eſt de illicito uſu rerum ſacrarum, teſte Agobardo lib. de diſpenſatione rerum Eccleſiaſticarum cap. V. Vide Labbeum p. 1868.

*† *Eugenii II.* Papæ diploma, datum Yrolfo Lawriacenſis Eccleſiæ Archiepiſcopo, ex appendice ad Chronicon Reicherſpergenſe p. 17. Monachii 1611. 4. Chriſtoph. Gewoldo editore.

Ejusd. Eugenii ad Barnardum Archiep. Viennenſem epiſtola, apud Labbeum p. 1869.

Decreta Eugenii Papæ ex Concilio *Remenſi*, capita XI.

825. Conventus *Pariſienſis* contra imagines, cujus acta a Bongarſio & Goldaſto edita ſupra p. 490. n. 17. memoravi, à collectoribus Conciliorum omnibus prætermiſſa ſunt. Binius, Regia & Labbeus illorum loco Card. *Bellarmini* diatribam huic Synodo oppoſitam, & poſt ejus controverſias de cultu imaginum ſæpius editam exhibent. Itaque hanc quoque Harduinus omittendam judicavit.

Ludovici Imp. epiſtola ad Eugenium II. Papam, & commonitorium datum Jeremiæ & Jonæ Epiſcopis, cum ad Eugenium à Ludovico ablegarentur.

* Conſtitutiones IX. *Hlotharii* Imp. ex collectione Canonum Card. Deusdedit lib. 1. c. 242. ſeq. editæ ab Holſtenio tom. 2. collect. Romanæ pag. 208. Alia capitula XVI. quæ idem Domnus Lotharius Rex inſtituere juſſit. Ex Sirmondi apographo. Alia capita VII. in conventu Ticinæ civitatis A. 826. & alia iterum duo.

824. *Clovesboënſe*, cum ſubſcriptionibus Beornvulfi Merciorum Regis, Wulfredi Archiep. Cantuarienſis, Epiſcoporum X. Abbatum IV. Nothelmi Præconis ab Eugenio Papa, Bynnæ fratris Regis, Bolæ & Aldredi telonii, Presbyterorumque & Ducum XIV.

826. *Ingilenheimenſe*, ubi conditum Ludovici Imp. Capitulum de his, qui rapinas intra regnum faciunt, quod affertur ex Benedicti Levitæ lib. 6. c. 96.

Romanum, Epiſcoporum LXIII. de quo infra ad A. 853.

Mantuanum, de lite, quæ vertebatur inter Patriarchas Forojulienſem & Gradenſem. Vide Ughellum tom. 1. Italiæ Sacræ in Erfulpho Epiſcopo Mantuano.

827. *Gregorii IV.* Papæ epiſtolæ 1] ad univerſos Epiſcopos de Aldrico Cenomanenſi Epiſcopo, apud ſolam ſedem Apoſtolicam accuſando, ex Baronio ad A. 839. 2] ad Epiſcopos & orthodoxos fideles, de Ebbone Archiepiſc. Remenſi reſtituendo; 3] ad Epiſcopos regni Francorum de Pontificis ſumma dignitate & auctoritate. (Labbe p. 1870.)

828. *Ludovici Pii* Imp. Capitulare III. Aquisgrani privato in palatio, Capitula XLVIII.

829. Epiſtola ejusdem de Conciliis Epiſcoporum in quatuor a) partibus Imperii congregandis, in Mogontiaco, Lugduno, Toloſa & Pariſio.

Concilii *Pariſienſis* ſexti (quod ſolum ex illis quatuor jam memoratis ſupereſt) libri tres. Primi capita LIV. ſecundi XIII. tertii XXVII. cum Epiſcoporum epiſtola ad Ludovicum Imp.

Wormatienſe, in quo ſancita Capitula regia de quatuor illarum Synodorum ſtatutis, ut narrat Hincmarus.

*830. *Lingonenſe* in provincia Lugdunenſi, pro confirmanda donatione

a) ut Carolus Magnus A. 813. in locis quinque, quæ univerſa tulerunt ætatem.

tione quam Albericus Lingonenſis Epiſcopus dedit monaſterio S. Petri Bezuenſis, annuentibus Hludovico & Hlothario Imperatoribus, quorum præceptum adjungitur. Subſcribunt Agobardus Lugd. Archiep. cum Archiepiſcopo Bernardo, Epiſcopis quinque, Chorepiſcopis duobus, Abbatibus, Presbyteris & Diaconis ſive Levitis XXVIII.

*A.C. 831. Conventus Epiſcoporum apud *Noviomagenſe* palatium ad Vahalim ſitum, in quo depoſitus *Jeſſe* Ambianenſis Epiſcopus, Majeſtatis reus.

Ludovici Pii Imp. diploma de ordine monaſtico in monaſterio S. Dionyſii per Epiſcopos ejus auctoritate reſtituto.

832. Synodus *CPolitana* in Blachernis, de qua auctor Synodici c. 146. ſupra p. 252.

*833. *Wormatienſis* Conventus, in quo datum ab *Aldrico* Archiep. Senonenſi privilegium de Abbatia S. Remigii Senonenſis Varellias transferenda, confirmatum eſſe traditur. Subſcribunt præter Aldricum & Lauramnum Turonenſem & Bartholomæum Narbonenſem Archiepiſcopos, Epiſcopi XXIII. Abbates IV.

834. Diploma *Ludovici Pii*, idem privilegium Aldrici ratum habentis.

833. Concilium *Londonienſe* in feſto S. Auguſtini Anglo-Saxonum Apoſtoli 26. Maji, præſentibus Egberto Rege Weſt-Saxoniæ Withlaſio Rege Merciorum, de cohibendis Danorum irruptionibus, & confirmanda donatione à Rege Withlaſio facta monaſterio Croylandiæ.

Conventus *Compendienſis* de exauctoratione Ludovici Pii Imp. *Agobardi* Epiſc. Lugdunenſis libellus de eodem conventu & publica Ludovici Pii pœnitentia. Alia ſupra ad A. 822.

834. Conventus apud *S. Dionyſium*, in quo Ludovicus Pius Eccleſiaſticæ communioni reſtitutus Imperii ornamenta recepit.

† Concilium *Metenſe*, de quo Chronicon Cameracenſe lib. 1. c. 41.

*† *Attiniacenſe II.* de quo auctor vitæ Ludovici Pii & Hincmarus.

835. Concilium apud *Theodonis villam*, in quo damnatus *Ebbo* Rhemorum antiſtes, qui contra Ludovicum conſpiraverat. Subſcriptiones Archiepiſcoporum VIII. & Epiſcoporum XXXVI.

A.C.836. *Aquisgranenſe II.* Ludovici Pii juſſu & evocatione, de vita Epiſcoporum Canones XII. de doctrina Epiſcoporum Canones XII. de vita & doctrina inferiorum ordinum Canones XVI. de perſona Regis Filiorumque ejus & miniſtrorum, Canones XXV.

Synodi Aquisgranenſis II. ad Pippinum Regem Aquitaniæ, de Eccleſiæ rebus non defraudandis ſed diligenter curandis & augendis, libri III. Primi capita XXXVIII. ſecundi XXXI. & tertii XXVII.

Conventus apud *Stramiacum* in pago Lugdunenſi, ubi ventilata cauſa Eccleſiarum Lugd. & Viennenſis vacantium.

838. *Kingſtoniæ* Concilium de donatione Egberti Saxonum Regis ejusque filii Athelvulfi, qui ambo præſentes adfuere.

839. *Cabilonenſis* Conventus, in quo Eccleſiaſtica quædam & publica negotia diſpoſuiſſe dicitur Ludovicus Pius ab auctore anonymo ipſius vitæ.

840. *Lotharii* Imp. edictum ex palatio *Engilbenheimenſi* ad Rhenum infra Moguntiam, de reſtitutione *Ebbonis*, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XX. Ejusdem Ebbonis Apologeticus.

Kenethi (ab A.840. ad 855.) Regis Scotorum leges Eccleſiaſticæ XXXVI. ex Hectoris Boëthii Scotorum hiſtoria.

841. *Autiſſiodorenſis* Conventus, in quo Nithardus lib. 3. ſub init. narrat actum ab Epiſcopis partium Ludovici & Caroli de his, qui in prælio ceciderunt, & triduanum indictum jejunium.

Aquisgranenſe Concilium, ubi deliberatum eſſe ab Epiſcopis, quid de regno Franciæ fieret Lothario fugato, refert idem Nithardus exordio libri IV.

842. *CPolitanum*, in quo reſtitutum fuiſſe cultum ſacrarum imaginum, narrat Theophanes Presbyter Oratione in S. Nicephorum Patriarcham, tom. 2. Act. Sanctor. Martii 13. adde Synodicon vetus c. 147. ſupra p. 253.

Germiniacenſe in pago Aurelianenſi (Germigny), in quo cum de urgentibus Eccleſiæ ac Regni negotiis Epiſcopi tractaturi eſſent, inprimis Monaſtici Ordinis reformationi conſulendum eſſe cenſuerunt, ut teſtantur eorum litteræ apud Mabillonium in actis Sanctor. Ordinis S. Benedicti Sec. IV. parte 2. p. 249.

una

una cum gemino diplomate *Caroli Calvi* in confirmationem privilegii in eodem Concilio, monaſterio Corbionenſi conceſſi.

† *Bituricenſe*, in quo approbata Ebbonis depoſitio. Vide Labbeum p. 1874.

A.C. 844. *Caroli Calvi*, Hludovici Pii F. Capitulare *Toloſanum* de exactionibus Eccleſiarum Capita IX. Presbyterorum *Gothiæ* rogatu ſancita.

843. Conventus *in villa Colonia*, Capitula VI. inſerta etiam Concilio Meldenſi A. 845. num. 1. ſeq.

Concilium apud *Lauriacum* in pago Andegavenſi, Capitula IV. inſerta etiam Concilio Meldenſi num. 13. ſeqq.

844. *Sergii II.* Papæ epiſtola ad Epiſcopos Transalpinos de prælatione Drogonis Metenſis Epiſcopi, vicarii ſedis Apoſtolicæ.

Capitula VI. acta in ſynodo ſecus *Theodonis villam* in loco qui dicitur Judicium, ubi conveniunt tres fratres glorioſi Principes Hlotharius, Hludovicus & Carolus. Capita illa inſerta Concilio Meldenſi n. 7. ſeqq.

Concilium *Vernenſe II.* (in Verno palatio) Canones XII.

845. *Beluacenſe* Capita VIII. inſerta Synodo Meldenſi n. 17. ſeq.

Meldenſe, Canones LVI. cum præfixis præcedentium Conciliorum Colonienſis, Lauriacenſis, Theodonis villæ & Beluacenſis Canonibus.

† 846. *Veneticum* Nomenoji Britonum Principis. Vide Labbeum p. 1874.

847. *Pariſienſe*, inque eo confirmatum privilegium electionis & libertatis monaſterio Corbejenſi, cum ſubſcriptionibus Hincmari Remenſis & aliorum Epiſcoporum XIX. & Abbatum IV.

Capitula XIX. excerpta in villa *Sparnaco*.

EDITIONIS LABBEI TOMUS VIII. ET HARDUINI TOMUS V.

Leonis IV. Papæ 1] epiſtola ad Epiſcopos Britanniæ, 2] Fragmentum epiſtolæ ad Nomenoium Britanniæ Ducem, ex Gratiano 10. VII. qv. 1. *Non furem*.

† 3] ad Prudentium Epiſcopum Tricaſſinum, 4] Fragmenta epi-

 ſtolarum

ſtolarum ad Lotharium Auguſtum, ex Ivonis part. 4. c. 210. & ad Hincmarum Remenſem, ex Hincmari ad Nicolaum Papam epiſtola.

† *Hlotharii* Imp. epiſtola ad Leonem pro uſu pallii dirigendo ſecundum morem Hincmaro Archiep. apud Labbeum bis p. 32. & 1931.

Homilia ſub nomine *Leonis IV.* de cura paſtorali hoc loco in Regia edit. & à Labbeo edita, eſt *Ratherii* Veronenſis ſermo Synodalis, quem habes apud Harduin. tom. 6. p. 783.

Pariſienſe Concilium (non diverſum ut videtur ab eo, quod jam ſuperius hoc anno memoratum eſt) in quo Ebboni, donec judicio ſe ſiſteret, Remenſis diœceſis interdicta eſt.

Moguntinum, ſub Rabano Archiep. pro juribus & immunitatibus Eccleſiaſticis. Epiſtola ad Ludovicum Imp. Capitula XXXI. ex tomo III. Concilior. edit. Venetæ.

A.C. 848. *Moguntinum II.* in quo *Gothesſchalcus* monachus Prædeſtinatianorum hæreſis convictus, & cum libello erroris ſui, quem Rabano porrexit, Remos remiſſus eſt. Rabani epiſtola brevior Synodalis ad Hincmarum Archiep. Remenſem. Altera prolixior, quæ in Conciliorum tomis non exſtat, edita eſt à Sirmondo A. 1647. & in ejus operibus tom. 2. p. 1295. recuſa. Confer Uſſerii hiſtoriam Gotheſchalci cap. V.

Lugdunenſe II. in quo Godelgarius presbyter abſolutus eſt. Vide Lupum Ferrarienſem epiſt. 80. Labbeum p. 1927.

Lemovicenſis conventus, in quo Canonici baſilicæ S. Martialis à Rege Carolo Calvo & ab Epiſcopis monachi fieri petierunt, ut ex Ademari Engoliſmenſis Chronico notavit Petrus de la Lande in ſupplemento Conciliorum Galliæ. Labbeus pag. 1928.

849. *Carnutenſis*, in quo Carolus frater junior Pippini Aquitaniæ Regis & nepos Caroli Calvi ab Epiſcopis in clericum attonſus eſt. Vide Annales Bertinianos. Labbeum p. 1928.

Concilium apud *Cariſiacum* a) Palatium, Capita IV. contra Prædeſtinatianos. In hoc Concilio *Gotheſchalcus* propter incorrigi-

a) Hodie *Kierſy*, *Chierſy* & corrupte *Tiercy* in diœceſi Sueſſionenſi, ad fluvium Oeſiam, *l'Oyſe*, ut notat Harduin.

Digitized by Google

rigibilem obſtinationem iterum damnatus, Presbyteri dejectus gradu virgisque cæſus & ergaſtulo retruſus eſt judicio XII. Epiſcoporum. De Remigii Lugdunenſis cenſura in Synodum hanc Cariſiacenſem vide Uſſerii hiſtoriam Gotheſchalci cap. VI. Conſulendus etiam Hincmarus de prædeſtinatione, & epiſt. ad Nicolaum Papam, & hiſtoria Gotheſchalci ſcripta à Ludovico Cellotio.

Turonenſe IV. ſive ut ex Chronico Fontanellenſi apud Ducheſn. tom. 2. hiſt. Francor. colligunt *Pariſienſe* adverſus Nomenoium Britannicæ gentis Ducem, ad quem epiſtola ſynodica Laudrani Turonum metropolitani, cum aliis Epiſcopis XXI.

Herimanni Epiſcopi donationes factæ Eccleſiæ Nivernenſi & Canonicis ac Sanctimonialibus à ſe inſtitutis. Labbe pag. 1928. ſeq.

A.C. 850. *Caroli Calvi* confirmatio donationis præcedentis. Labbe pag. 1930.

Synodus *Regiaticina* ſive in urbe regia *Ticino* ad reformandos Eccleſiæ mores Capitula XXV. & de rebus ſecularibus Capitula V. quæ ſtatuit Ludovicus Imp. & genitor ejus Hlotharius confirmavit, ex tomo V. lectionum antiqu. Caniſii.

* *Murittanum* ſive apud Murittum in provincia Senonica, præſide Guenilone Archiepiſc. Senonenſi. Vide Lupi Ferrarienſis epiſt. 115.

Concilium apud *Benningdon* à prælatis & proceribus regni Merciæ, ſub Bertulpho Rege.

851. Concilium *Kingesburiæ*, ſub eodem Rege Merciorum Bertulpho. Ejusdem charta de immunitatibus conceſſis monaſterio Croylandiæ, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum VII. & Abbatum III. Ducum II. Comitum III. & Oſlati pincernæ ac legati Regis Æthelwulphi Weſt Saxonum.

Sueſſionenſe, in quo Pippinus junior, rex Aquitaniæ, regno ſpoliatus, in clericum attonſus, in monaſterium S. Medardi deducitur. Labbe p. 1933.

852. Conciliabulum *Cordubenſe*, Saracenis cogentibus vetans martyrium martyrumque cultum, ut ex Eulogii memoriali Sanctorum. Baronius ad A. 852. n. 16.

Mogun-

Moguntiacum Concilium, Rabano præſide, cum omnibus Epiſcopis & Abbatibus Orientalis Franciæ, Bajoariæ & Saxoniæ. *Et illi quidem de abſolvendis quæſtionibus Eccleſiaſtice* (fortaſſe *Eccleſiaſticis*) *tractatum habebant.* Hoc tantum Annales Fuldenſes.

853. *Senonenſe*, in quo datum privilegium monaſterii S. Remigii cum ſubſcriptionibus Archiepiſcoporum III. Epiſcoporum X. Abbatum II. ex Dacherii Spicilegio tom. 1. pag. 586.

Conventus *Senonenſis*, in quo actum de Burchardo, Carnutenſi Epiſcopo conſecrando. Labbe p. 1934.

Ticinenſis, Capitula V.

Sueſſionenſe II. Concilium in monaſterio S. Medardi, præſente Carolo Calvo Rege, Canones XIII. & geſtorum in actionibus VIII. Synodalium pars de clericis ab Ebbone Remenſi ordinatis, & de Hincmari ſucceſſoris ejus ordinatione. Confer Flodoardum lib. III. cap. 2. & Balduinum Chronici Cameracenſ. lib. 1. c. 43. Subſcriptiones Epiſcoporum XXXIII. Chorepiſcopi I. Abbatum VI. & Æneæ notarii ſacri palatii Domni Karoli.

Capitula XII. à Domno *Carolo* Rege in eadem Synodo propoſita. (In aliis Capitulare Compendienſe A. 868.)

* Concilium II. apud *Cariſiacum*, in quo iterum damnata *Gotheſchalci* doctrina. Adde Labbeum p. 1933.

Vermerienſe II. ad Vermeriam palatium, definitiones III.

826. *Romanum* Eugenii II. Papæ, præſentibus Epiſcopis LXII. Presbyteris XVII. Diaconis VI. Capitula XXXVIII.

853. *Romanum* Leonis IV. in quo capita XXXVIII. ſuperioris Concilii repetita & additionibus quibusdam aucta, novaque alia quatuor adjuncta ſunt. Acta depoſitionis *Anaſtaſii* Presbyteri, tituli B. Marcelli & Leonis Papæ epiſtola duplex ad Miſſos Imperatorum & ad Anaſtaſium excommunicatum. Subſcriptiones Epiſcoporum Leonis Papæ, Hlotharii Imp. Pauli Diaconi, vicem agentis Johannis Archiep. Ravennatis, Epiſcoporum LXVI. Presbyterorum XX. Diaconorum VI.

Ejusdem Concilii breviarium ex incerto ſcriptore de vitis Pontificum, qui ſub Luitprandi ambulat nomine. Alia de eodem Concilio ex Johannis VIII. epiſt. 198. ex Hincmari tom. 2. opuſc.

Digitized by Google

opuſc. 47. de presbyteris criminoſis & ex annalibus Bertinianis ad A. 868. (T. 3. Hiſt. Francor. du Cheſne). Excommunicatio Anaſtaſii presb. à Leone & poſtea ab Adriano Papa. Ediderat hanc Leonis IV. & ſuperiorem Eugenii II. Synodum Holſtenius tom. 2. collectionis Romanæ.

A.C. 854. *CPolitanum*, ſub Ignatio Patriarcha CPol. quo depoſitus eſt Gregorius Syracuſanus, ut narrat Nicetas in vita hujus Ignatii, in hoc ipſo tomo Labbei p. 1200. & Harduini p. 961. Mentio etiam in Nicolai I. Papæ epiſtola X. p. 203. D. Harduin.

855. *Valentinum III.* Lotharii Imp. juſſu. Capita XXIII. ex quibus primores ſex repetuntur in Concilio Tullenſi A. 859. Exemplum Legis de confirmando judicio Epiſcoporum. Subſcriptiones Epiſcoporum VIII. & Chorepiſcopi Audini. Capitulum legis Gondobadæ (Wiſigothic. vel Burgundicar.) ex MS. Vaticano addidit Holſtenius.

Ticinenſe Ciſalpinorum Epiſcoporum. Capitula, quæ Imp. Ludovicus Epiſcopis conſiderari præcepit. Reſcriptum conſultationis ſeu exhortationis Epiſcoporum ad Domnum Ludovicum Imp.

*† Labbei cenotaphium Joannæ Papiſſæ, everſum a) demonſtratione Chronica ineluctabili p. 154--187. cum virgidemia Mareſiana p. 187--218. & præmetia Hottingerianæ virgidemiæ p. 218--221. Durius in hæreticos dictorum defenſio exemplis CHriſti, & Apoſtolorum Petri, Pauli, Joannis & Judæ, Apoſtolicique viri Ignatii, p. 221. ſq.

EDIT. REGIÆ TOMUS XXII.

Benedicti Papæ epiſtola 1] ad Hincmarum Remenſem Confirmatio Synodi Sveſſionis II. cum privilegio Eccleſiæ & Archiepiſcopi Remenſis, 2] ad Epiſcopos in regno Caroli conſtitutos, adverſus Hubertum clericum, * 3] ad Epiſcopos Galliarum in confirmationem privilegiorum Corbejæ, 4] ad Hludovicum Abbatem monachosque monaſterii SS. Martyrum Dionyſii, Ruſtici & Eleutherii.

Concilium *Wintonienſe* generale Anglicum, in quo celebris donatio Æthelvulfi regis Weſt-Saxoniæ, præſente eodem & Beorredo rege Merciæ & Edmundo rege Eaſtanglorum, una cum

Xxx Archiep.

a) Subjicitur etiam tomo priori Labbei de Scriptoribus Eccleſ. Pariſ. 1660. 8.

Digitized by Google

Archiep. Cantuarienſium & Eboracenſium cæteriſque totius Angliæ Epiſcopis & Optimatibus confirmatur.

A.C. 857. Synodus *Cariſiaca* pro reformandis moribus Eccleſiæ. Epiſtola Synodalis ſub nomine Caroli Regis.

† *Moguntina* ſub Carolo Archiepiſc. cujus mentionem faciunt Annales Francorum & Lambertus Schafnaburgenſis.

858. *Nicolai I.* Papæ epiſtolæ pridem editæ Rom. 1542. fol. Harum primæ ſedecim in cauſa Photii atque Ignatii, ex quibus 1] ad univerſos Catholicos, 2. 5. 7. 8. 9] ad Michaëlem Imp. CPol. 12] ad Bardam Cæſarem, 14] ad Theodoram Auguſtam, 15] ad Eudoxiam Auguſtam, 3. 6. 11] ad Photium, 13] ad Ignatium Patriarcham CPol. 4] ad omnes fideles, 10] ad clerum CPol. 16] ad Senatores CPolitanos.

In epiſtola 7. & 10. occurrunt Capitula in Synodo, neſcio qua, à Nicolao promulgata.

Epiſtolæ ſeptem de Concilio cogendo in cauſa Lotharii Regis, 17] ad Lotharium Regem, 18. & 20] ad Carolum Calvum Regem, 19] ad Ludovicum Imp. 21] ad Hermentrudem Reginam, 22] ad Epiſcopos Galliæ & Germaniæ, 23] ad Epiſcopos in Concilio Metenſi reſidentes.

Aliæ epiſtolæ varii argumenti: 24] ad Traſulfum Abbatem Corbejenſem, privilegium Monaſterii Corbej. 25. 30. 31. 35. 50. 52. 57. 60] ad Carolum Calvum Regem, 26. 54] ad Epiſcopos in regno Caroli conſtitutos, 27] ad Ludovicum Germaniæ & Carolum Calvum Reges, 69] ad Ludovicum & Carolum, Caroli Calvi Regis (& Hermentrudæ) filios. 28. 29. 37] ad Hincmarum Archiep. Remenſem, 70] ad Hincmarum & cæteros Epiſcopos in regno Caroli conſtitutos de cauſis odii & invidiæ Græcorum in Eccleſiam Latinam, 32] ad Epiſcopos Synodi Silvanectenſis, 33. 34] ad Rothaldum Epiſcopum Sueſſionenſem, 36. 67] ad Hermintrudem Reginam, 39–44] in cauſa a) Rothaldi Sueſſ. (infra in Concilio Rom.

a) Epiſtolæ Nicolai I. ad Rothaldi cauſam & reſtitutionem ſpectantes, exſtant & in primis editionibus Pariſ. Bibliothecæ Patrum A. 1579. & 1589. Alias quasdam dederunt Jo. Cordeſius, Pariſ. 1615. 4. & Franciſcus du Cheſne in ſcriptoribus Hiſtor. Francorum Pariſ. 1641. fol.

Digitized by Google

Rom. A. 865.) 45] ad Franconem Epiſc. Tungrenſem, 46. 47] in Concilio Sveſſion. A. 866. 48] ad Theutbergam Reginam, 49. 63] ad Epiſcopos in regno Lotharii conſtitutos, 51. 64] ad Lotharium Regem, 52] in Synodo Sveſſ. A. 866. 53. 55. 56] ad Ludovicum Regem Germaniæ, 58] ad Epiſcopos in regno Ludovici conſtitutos, 59] ad Adonem Archiep. Viennenſem de divortio inter Lotharium Regem & uxorem ejus Theutbergam, 61] ad Rothbertum Epiſc. Cenomanenſem, 62] ad univerſos Epiſcopos & Principes Galliæ, 65] ad Hilduinum Clericum, 68] ad Hucbertum Abbatem, fratrem Theutbergæ reginæ.

Poſt epiſtolam 54. ſubjicitur etiam *Arſenii* Epiſcopi Hortenſis, ſedis Apoſtolicæ legati, epiſtola generalis ad omnes Epiſcopos de excommunicatione Ingeltrudis, Mattefredi Comitis F. conjugis Boſonis Comitis.

Æneæ, Pariſiacenſis urbis Epiſcopi, præfatio libri adverſus decem objectiones Græcorum, qui integer editus eſt à Dacherio tomo VII. ſpicilegii.

Appendix I. epiſtolarum Nicolai I. Papæ, in qua 1. 16. 21] ad Carolum Calvum Regem, 2] ad Epiſcopos legatos in Franciam miſſos cum commonitorio, 3] ad univerſos Epiſcopos, quæ exſtat in Concilio Rom. A. 863. Epiſtola *Adventii* Epiſcopi Metenſis ad Nicolaum Papam. *Caroli Calvi* Regis ad eundem, 4] Nicolai Papæ ad Adventium, 5. 8. 18. 24] ad Hincmarum Remenſem, 6] ad Monachos S. Karileſi, ut Epiſcopo Cenomanenſi ſubeſſe ne detrectent, 7] ad Epiſcopos in regno Caroli Calvi conſtitutos, 9] ad Rotlandum Epiſc. Arelatenſem, 10] ad Epiſcopos conſtitutos in regno Lotharii, 11] ad univerſos Epiſcopos, 12] ad Herardum Archiep. Turonenſem, quæ exſtat in Concilio Sveſſionenſi A. 866. 13] ad Rodulfum Bituricenſem Archiep. ejusque coëpiſcopos. *Lotharii* Regis ad Nicolaum. 14] Nicolai Papæ ad Clericos in Concilio Sveſſionenſi reſtitutos, quæ exſtat in Concilio Sveſſ. A. 866. 15] ad Aquitanos ſeu duces Aquitaniæ, 17] ad Rivoladrum Epiſcopum de pœnitentia impoſita Wimaro, qui tres filios ſuos peremerat, 19] ad Rodulfum

dulſum Archiep. Bituricenſem, 20] ad Egilonem Archiep. Senonenſem, 22] ad Salomonem regem Brittonum. Servati Lupi abbatis Ferrarienſis ad Nicolaum, 23] ad Wenilonem Archiep. Senonenſem & coëpiſcopos ejus.

† Decreta ſeu reſcripta Nicolai Papæ, ex Gratiano in unum collecta per *Joannem Cochlaum*, & ſub XX. titulis digeſta atque pridem cum epiſtola ad Michaëlem Imp. edita Lipſiæ 1536. 4.

Fragmenta quædam pauca epiſtolarum Nicolai I. ad Huntfridum Morinenſem Epiſcopum, ad Herardum Turonenſem Archiep. ad Adonem Viennenſem Archiep. ad Frotarium Archiepiſc. Burdigalenſem, & ad Carolum Regem, collecta ex Gratiano & Ivone.

Reſponſa Nicolai I. Papæ *ad conſulta Bulgarorum*, b) capita CVI.

Appendix II. epiſtolarum Nicolai Papæ: quatuor ad Adonem Viennenſem. Epiſtola Anaſtaſii Bibliothecarii de mortuo (A. C. 867. 12. Nov.) Nicolao, & electo ejus in locum Hadriano II. Poterat etiam addi *appendix tertia* ex *Baluzii* tom. V. Miſcell. p. 479. ſeqq. ubi Nicolai hujus capitula reſponſionum ad legationem Salomonis miſſi à Rege Hludovico Germanico, 2] epiſtola ad Ludovicum Imp. 3] ex epiſtola ad Carolum Regem majorem, & ad Gufredum Morinenſis Eccleſiæ Epiſcopum, & ex decretis Nicolai Papæ fragmenta. Nec non 4] Reſponſa ad conſulta Ardvici Archiepiſcopi Veſontionenſis, quæ edidit Dacherius tomo XII. ſpicilegii, Pariſ. 1675. 4.

Hincmari Remenſis c) Capitula XVII. data A. 852. Presbyteris Parochiæ ſuæ. Alia XXVI. quibus de rebus Magiſtri & Decani per ſingulas eccleſias inquirere & Epiſcopo renunciare debeant. Alia III. ſuperaddita anno duodecimo Epiſcopatus, hoc eſt CHriſti 857. Alia capitula V. data Presbyteris in Synodo Remenſi A. 874. Et alia capitula XIII. Archidiaconi-

b) Hæc cum pluribus Nicolai hujus Epiſtolis exhibet etiam Baronius tom. X. Annal.

c) Vide ſupra p. 91. Opera Hincmari à Sirmondo edita duobus [illegible]minibus Pariſ. 1645. fol. In illis Capitula illa leguntur T. I. p. 710. 716. 730. 732. 738. ſicut illa idem Sirmondus vulgaverat in appendice ad tomum tertium Conciliorum Galliæ.

Digitized by Google

conibus Presbyteris Gunthario & Odelhardo, anno eodem, ſive ut mavult Sirmondus, 877.

* Hincmari ejusdem epiſtola ad Presbyteros Rhemenſis parochiæ de baptiſmo, à Labbeo ex MS. Codice edita. Incipit: *Cupiens vos in omni ſenſu & doctrina atque operis perfectione.*

Iſaaci Epiſcopi Lingonenſis Canones ſub undecim titulis digeſti ex libris Capitularis præcipue tribus poſterioribus, quos ad Anſegiſi Abbatis collectionem Benedictus Levita addidit, de quibus ſupra p. 85. ubi etiam de Iſaaco atque Herardo.

A.C.858. *Herardi* Archiepiſcopi Turonenſis Capitula CXL. excerpta in Synodo ex corpore ſanctorum Canonum.

Walterii ſive *Gualteri* Aurelianenſis Epiſcopi Capitula XXIV. compresbyteris promulgata in Synodo apud Bullenſem fundum anno ordinationis ſuæ ſecundo, hoc eſt A. C. 871. ut Cellotius conjicit.

† Lud. Cellotii, S. J. in Walterii capitula notæ.

CPolitanum Concilium, in quo Photius Ignatio exturbato inauguratus eſt, ut narrat Niceta in Ignatii vita p. 963. & Nicolaus Papa in epiſtolis, his adde auctorem Synodici veteris c. 148. ſupra p. 253. Vide Labbeum p. 1933. ſeq.

Sveſſionenſe, juſſu Ludovici Regis transrhenani, de quo Flodoardus lib. III. cap. 23.

Capitula XV. è Synodo apud *Cariſiacum* miſſa ad Ludovicum Regem Germaniæ, cum is ad occupandum Caroli fratris ſui regnum ſeditioſorum impulſu veniſſet.

859. *Metenſe* ſive in Mediomatrico Civitate, annuentibus glorioſis Principibus Carolo & Hlothario, Capita XII.

Lingonenſe, in ſuburbio Lingonicæ urbis ſive in Andemantunno Lingonum, ſive in Lingonenſi territorio in abbatia SS. tergeminorum, Speuſippi, Eleuſippi & Meleuſippi, præſente Carolo Rege. Canones XVI. infra in Concilio Tullenſi.

Tullenſe I, apud *Saponarias*. Capitula XIII. Libellus proclamationis Caroli Regis adverſus Wenilonem Archiep. Senonenſem, Epiſtolæ ſynodales, 1) ad Wenilonem, 2) ad Epiſcopos Britonum, qui à metropolitano ſuo deſciverant; 3) ad Britones excommunicatos. Canones XVI. Synodi

Lingonenſis relecti, ex his primi ſex ſunt ex Concilio Valentino A. 855.

Herardi Archiep. Turonenſis commonitorium ad Wenilonem Archiepiſcopum Senonenſem.

Siſterciense, in quo privilegium Saxiacenſis monaſterii confirmatur, ut videre eſt apud Mabillonium Sec. IV. Benedictin. parte 2. p. 500.

CPolitanum, quo Ignatius Patriarcha damnatur, ut refert Nicetas in Ignatii vita p. 966. 967. Anaſtaſius Bibl. in præfat. octavæ Synodi p. 751. hoc tomo 5. Harduin. Auctor Synodici veteris c. 149. ſupra p. 254.

A.C. 860. *Aquisgranense* duplex, in cauſa Theutbergæ uxoris Lotharii regis. Epiſtola Epiſcoporum regni Lotharii ad Nicolaum I. Papam.

Confluentinum, quo inter quinque reges, Ludovicum & Carolum, Carolique filios Ludovicum, Lotharium atque Carolum, pax & concordia ſancitæ fuerunt præſentibus Epiſcopis X, Abbatibus II. & Laicis XXXIII. Annunciationes Ludovici regis Latine exhibentur, Theotiſca lingua deſiderantur, uti etiam in Baluzii editione, de qua ſupra p. 503.

Tullense II. in Tullenſis territorii villa *Tusiaco*, Canones V. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum LVII. * Confirmatio privilegiorum S. Martini Turonenſis, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXXI. Epiſtola Synodalis ad rerum Eccleſiaſticarum pervaſores. Epiſtola Hincmari a) Remenſis ſcripta Synodi juſſu ad Rodulfum Bituricenſem & Frotarium Burdigalenſem metropolitanos Aquitaniæ de nuptiis Stephani & filiæ Regimundi comitis.

861. *CPolitanum*, quo geſta pro Photio & contra Ignatium confirmantur, & Photius anathema in Nicolaum Papam pronunciat, ut refert Nicetas in Ignatii vita p. 983. Hæc ipſa Synodus eſt in templo SS. Apoſtolorum habita, duabus Seſſionibus, quæ *prima* inde & *secunda* appellata eſt, & Canones habet XVII. à Photio, ut ajunt, compoſitos, quos poſt Synodum octavam A. 570. Græce & Latine exhibent Conciliorum collectores, Binius, Regia & Labbeus p. 1511. & Harduinus pag. 1195. cum

a) Tom. 2. Opp. Hincmari pag. 647.

Digitized by Google

cum præfat. Joannis Zonaræ. Iidem Canones cum Balſamonis, Zonaræ & Alexii Ariſteni ſcholiis Græce & Latine leguntur in Beveregii magno Synodico tom. 1. p. 331.

Romanum, in cauſa Joannis Ravennatis Epiſcopi. Acta tribus diſtincta actionibus recitant Anaſtaſius in vita Nicolai Papæ & Burchardus.

A.C. 862. *Senonenſe* incerto loco, de deponendo Herimanno Epiſcopo Nivernenſi. Wenilonis Archiepiſcopi Senonenſis & Coëpiſcoporum ejus epiſtola ad Nicolaum Papam, cum Nicolai reſponſione. Vide Labbeum p. 1934.

Sveſſionenſia duo, præſente Carolo Calvo rege: unum contra Balduinum Comitem & filiam ejusdem Caroli Juditham, quæ clam cum Balduino aufugit: & alterum, in quo Rothardus Epiſcopus Sveſſionenſis Epiſcopali privatus eſt communione donec obediret. Vide, quæ ex Annalibus Bertinianis Labbeus p. 736. 1936. ſeq. Harduin. p. 569.

Romanum, in quo conditi Canones duo contra Theopaſchitas.

Aquugranenſe III. in cauſa Theutbergæ uxoris Lotharii regis, ubi permiſſum Lothario ut aliud conjugium iniret. Canones X. Conteſtatio Hlotharii Regis appellantis Epiſcopos de conjugio ſibi permittendo. Sententia Epiſcoporum. Collectio locorum ex S. Scriptura, Conciliisque & ſcriptis Patrum à duobus Epiſcopis facta, an liceat homini, uxore dimiſſa, aliam ducere adhuc illa vivente.

Privilegium monaſterii *S. Dionyſii*, in epiſtola Epiſcoporum qui fuere Piſtis Sveſſiones evocati. Subſcriptiones Epiſcoporum XXXIX. & Abbatum XI. Confirmatio privilegii eidem monaſterio dati à Landerico Pariſienſi Epiſcopo, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXXII. & Adalgarii notarii, qui ad vicem Gausbleni regiæ dignitatis Cancellarii recognovit.

863. *Silvanectenſe*, in quo Rothardus Epiſc. Sveſſionenſis, Hincmaro Remenſi inſtigante, damnatus & in monaſterium detruſus eſt.

Epiſtolæ II. Synodales Epiſcoporum regni Lotharii.

†† *Scimchavanenſe* in Armenia majore, in quo damnati ſunt errores Neſtorii, Eutychetis, Dioſcori, & aliorum: recepta, ſed tecte, non aperte Chalcedonenſis Synodus, Canones XV, conditi, quos

quos Armeniace edidit & Latine vertit Clemens Galanus in Conciliatione Eccleſiæ Armen. parte 2. tom. 1. p. 139.

Conventus in loco qui dicitur *Piſtis* (Ponte Arcarum ſive potius *Piſtres* ad Andelam fluvium) Canones IV. Privilegium S. Martini Turonenſis confirmatum in Synodo Piſtenſi. Vide Labbeum p. 1933. Subſcriptiones Epiſcoporum XVI. Abbatum VI.

Concilium incerti loci *in Aquitania* contra Stephanum, Comitem Aruernorum, præſentibus Papæ Nicolai legatis. Labbe p. 1937.

Vermerienſe de controverſia Roberti Cenomanenſis Epiſcopi cum Monachis S. Karileſi. Labbe p. 1938.

Metenſe (in Synodo Romana inſecuta mox damnatum) de divortio Lotharii & Theutbergæ, conjugisque Waldradæ.

Romanum, in quo Metenſis Synodus damnata ejusque acta reſciſſa, & Guntharius ac Theutgaudus Archiepiſcopi, præcipui Lothariani divortii aſſertores, depoſiti ſunt. Canones V. Epiſtolæ ſchiſmaticorum virulentæ.

865. *Romanum*, in quo Rothardus Epiſc. Sveſſionenſis reſtitutus. Libellus proclamationis, quem Rothardus Nicolao Papæ obtulit. Sermo ejusdem Nicolai, quem ex ambone in Miſſa fecit in baſilica S. Mariæ ad præſepe die vigiliarum Nativitatis Domini. Epiſtolæ ejusdem 1] ad clerum & plebem Eccleſiæ Romanæ, 2] ad Carolum Calvum regem, 3] ad Hincmarum Archiep. Remenſem, 4] ad univerſos Epiſcopos Galliæ, 5] ad clerum & plebem Sveſſionicam, 6] ad Rothadum.

866. *Sveſſionenſe III.* pro cauſa Vulfadi Bituricenſis Epiſc. epiſt. XIV. 1] Nicolai Papæ ad Hincmarum Remenſem, 2] Caroli Regis ad Nicolaum, 3] Nicolai ad Regem Carolum, 4] ad Herardum Archiepiſc. & alios, 5] Schedulæ ſive libelli quatuor ab Hincmaro oblati Synodo, 6] annunciatio Herardi Archiepiſc. 7] Synodica ad Nicolaum Papam, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXXV. 8] altera ad eundem de Britonum infeſtationibus, & de Actardo Epiſcopo, qui Romam cum actis Synodi mittebatur, 9] Caroli Regis ad Papam, 10] Privilegium monaſterii Solemniacenſis, 11] epiſtola Nicolai Papæ ad Epiſcopos Synodi Sveſſionicæ, 12] ad Hincmarum Remenſem, 13] ad Carolum Regem, 14] ad Vulfadum clericum Remenſem & ſocios.

Hinc-

Digitized by Google

Hincmari Remenſis epiſtolæ IV. ad idem Concilium pertinentes, 1. 3. & 4] ad Nicolaum Papam, 2] ad Egilonem Archiep. Senonenſem.

860. *Incerti in Gallia loci* Conventus, in quo actum de Ingeltrude Boſonis Comitis uxore, quæ virum ſuum reliquerat; ex T. 2. Opp. Hincmari p. 669.

A. C. 866. Privilegium Monaſterii *Atrebatenſis* in Concilio *Vermerienſi* datum, cum ſubſcriptionibus Archiepiſcoporum VI. & Epiſcoporum XXV. Abbatum XI.

867. *Tricaſſinum* ſive apud Trecas: 1) epiſtola Epiſcoporum ex regno Caroli & Lotharii ad Epiſcopos in regno Ludovici manentes, 2) epiſtola ſynodica Concilii ad Nicolaum Papam, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XX. 3) Caroli Calvi Regis ad Papam Nicolaum.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXIII.

Hadriani Papæ a] epiſtolæ XXXII. 1) ad Synodum Tricaſſinam, 2) ad Epiſcopos Synodi Sveſſionenſis, 3. 13. 14. 19. 25. 29. 30) ad Carolum Calvum Regem, 4. 12. 18. 21) ad Hincmarum Remenſem, 5) ad Herardum Archiep. Turonenſem, 6) ad Actardum Epiſcopum Numneticæ Eccleſiæ, 7. & 23) ad Ludovicum Regem Germaniæ, 8) Lotharii Regis ad Hadrianum Papam. Hadriani reſponſio, cujus Regino meminit, non exſtat. Sed exſtat 9) alia Hadriani ad Lotharium epiſtola de Theutbergæ ſolutione, 10) ad Waldradam, 11) ad Epiſcopos Germaniæ, 15) ad Proceres regni Lotharii, 16. 22) ad Proceres regni Caroli Calvi, 17. 20. 24) ad Epiſcopos in regno Caroli conſtitutos, 26) ad Proceres regni Caroli Calvi, & quondam Lotharii Regis, 27) ad Epiſcopos in regno Caroli & quondam Lotharii conſtitutos, 28) ad Epiſcopos Synodi Duziacenſis, 31. & 32) ad Adonem Viennenſem Epiſcopum.

868. Conventus Epiſcoporum apud *Cariſiacum*, in quo Willebertus presbyter Turonicæ diœceſis examinatur, alibi poſtea conſecrandus in Epiſcopum Catalaunenſem.

Yyy *Worma-*

a] Alias Hadriani Epiſtolas habes in Actis Synodi CPol. A. 869.

Wormatienſe Concilium de variis Eccleſiaſticæ diſciplinæ partibus Canones XLIV. Et alii deinceps usque ad LXXX. in alio fortaſſis Wormatienſi Concilio ſuperadditi.

A. C. 869. CPOLITANUM quartum, inter Oecumenica ex Romanæ Eccleſ. & Græcorum *Λατινοφρόνων* ſententia *octavum*, Epiſcoporum centum & duorum, auſpiciis Baſilii Imp. pro Ignatio Patriarcha contra Photium in æde S. Sophiæ congregatorum. Hujus Concilii Acta in decem *πράξεις* ſive ſeſſiones diſtincta ex veteri antiqua verſione (locupletiore paſſim) *Anaſtaſii* Bibliothecarii Rom. qui illam Hadriano Papæ dicavit, & duabus poſtremis Actionibus ipſe, Ludovici Imp. legatus interfuit, exſtant in edit. Romana & in Binianis 1618. 1637. Regiaque nec non Labbei & Harduiniana Concilior. collectione, & præmittuntur Actis Græco Latinis ex editione Matthæi Raderi, S. J. qui primus hæc edidit Ingolſtad. 1604. 4. Hiſtorica præfatio p. 749. ed. Harduin.

Breviarium Synodi ab Anaſtaſio compoſitum p. 760. Aliud Græce & Latine p. 1140. quod traditur *γεγραμμένον ἐν τῷ δεξιῷ ἐμβόλῳ τῆς ἐκκλησίας*, & malæ fidei arguitur à Frid. Spanhemio fil. tom. 2. Opp. p. 639. ſeq.

In *Actione I.* occurrunt *Hadriani* Papæ epiſt. ad Baſilium Imp. p. 766. Harduin. & Græce p. 1027. *Theodoſii* Hieroſol. ad Ignatium CPol. p. 771. & Græce p. 1031. Libellus profeſſionis Epiſcoporum p. 773. Definitio *Thomæ* metropolitæ Tyri p. 776.

Actione II. Libellus confeſſionis Epiſcoporum, quæ in Ignatium Patriarcham peccaverint, p. 783.

Actione III. *Baſilii* Imp. epiſtola ad Nicolaum Papam, p. 790. *Ignatii* ad eundem, p. 791. *Hadriani* Papæ ad Ignatium, p. 793.

Actione IV. epiſtola 1) *Nicolai* Papæ ad Michaëlem Imp. p. 802. & quædam ex illa Græce, p. 1043. Epiſtola 2) ad eundem, p. 807. 3) ad Photium, p. 811. & pars Græce, p. 1045.

Actione V. altera ad Photium epiſtola *Nicolai*, quæ incipit: *Omnis utilitas & profectus animarum Catholica fide munitur & dilectione Evangelii tuetur*, p. 820.

Actione VI. Epanagnoſticum Romanorum vicariorum, p. 825. Imperatoris *Baſilii*, p. 834.

Actione VII. Nicolai Papæ epiſtola ad Epiſcopos & clerum CPol. p. 842.

Digitized by Google

842. Capita Synodi ſex p. 847. Græce p. 1070. *Hadriani* Papæ epiſtola ad Baſilium Imp. p. 860. ad Ignatium CPol. p. 861. allocutiones tres ad Concilium *Romæ* à Papa Hadriano coactum, pag. 862. 865. 866. & Græce p. 1075. ſeq. Canones V. cum ſubſcriptionibus Papæ Hadriani & Epiſcoporum p. 868. & Græce p. 1081. ſine ſubſcriptionibus.

Actione VIII. Libellus Apologeticus *Petri* Monachi, p. 876. Caput XX. Concilii Lateranenſis pag. 877. Caput VI. *Nicolai* Papæ pag. 880.

Actione IX. Michaëlis Alexandrini Epiſcopi epiſtola ad Baſilium Imp. p. 884. & Græce p. 1091. Epitimium Synodi p. 891.

Actione X. Canones Synodi ſeptem & viginti p. 899. Græce quatuordecim p. 1098. *Baſilii* Imp. allocutio ad Synodum, p. 918. Subſcriptiones Epiſcoporum, p. 922. Epiſtola Synodi encyclica, p. 929. pars Græce p. 1107. Epiſtola Synodi ad Hadrianum Papam pag. 933. pars Græce p. 1109. *Baſilii, Conſtantini* & *Leonis* Imperatorum epiſtola ad ſedes Patriarchales p. 935. ad Hadrianum Papam p. 936. *Ignatii* ad Hadrianum pro tribus novis capitulis, p. 937. *Hadriani* Papæ ad Imperatores Baſilium, Conſtantinum, Leonem, p. 938.

In Græcis Actis habetur etiam epiſtola *Metrophanis* metropolitæ ad Manuelem Patricium & Logothetam dromi, p. 1111. ubi de Photio quinquies depoſito in duabus CPolitanis & tribus Romanis Synodis, p. 1115. *Stephani* Papæ ad Baſilium Imp. id. *Styliani* Neocæſareæ Euphrateſinæ Epiſcopi ad Stephanum Papam p. 1121. Stephani ad Epiſcopos & clericos p. 1129. ad Stylianum pag. 1130. *Formoſi* Papæ ad eundem Stylianum pag. 1132.

De Photii Photianorumque mala fide, p. 1133. Excerpta ex Synodicis Pontificum Rom. Nicolai, Hadriani, Johannis IX. Martini, Stephani & Formoſi, p. 1137. ſeq.

De Photio ſummatim ex hiſtoria *Johannis Thracenſis*, cognomento *Scylitzæ*, p. 1148.

Admonitio ad lectorem de Pſeudo-Synodo Photii pag. 1149. ſeq. magnam partem ex *Ignatii CPol. vita* à *Niceta Davide* Paphlagone ſcripta, quæ integra Græcis Actis præmittitur, pag. 943.

 cum

Digitized by Google

cum excerpto ex Encomio ejuſdem Ignatii, *Michaële* monacho presb. & Syncello auctore. Libellus de Ignatii cauſa miſſus à *Theognoſto* monacho & archimandrita veteris Romæ & exarcho CPol. ad Nicolaum Papam. Ex Actis *Synodi Rom.* ſub Nicolao I. Papa, Canones X. p. 1020. Nicolai epiſtola ad Ignatium p. 1022. ad Senatum CPol. p. 1023.

Joannis VIII. Epiſtola collectorum judicio ἀνόθευτος in Codice Vaticano reperta ad Imperatores Baſilium, Conſtantinum, Alexandrum; incipit: τῆς ὑμετέρας σοφίας, p. 1165. Joannis ejuſdem epiſtolæ à Photio, ut ajunt, corruptæ 1) ad eosdem tres Imperatores, incipit: τὸ καθαρὸν καὶ ὑπέρλαμπρον, p. 1171. 2) ad Epiſcopos quatuor ſedium Patriarchalium, incipit: ἐκομισάμεθα ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ, pag. 1181. 3) ad Photium Patriarcham CPol. incipit: πεῖρα σαφεστάτη μαθόντες, p. 1185. 4) ad eundem altera, incip. τὴν σοφίαν καὶ φρόνησιν, p. 1188. 5) ad Epiſcopos quatuor ſedium Patriarchalium; incipit: τὰ ὑγιαίνοντα ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί, p. 1192.

Canones XVII. Synodi *CPolitanæ* pro Photio *in templo SS. Apoſtolorum* habitæ, quam *primam* & *ſecundam* vocant, de qua ſupra ad A. 861.

Canones tres a) Synodi pro Photio habitæ *CPoli in templo Sophiæ*, de qua ad A. 879. Hæc Photinianis octava œcumenica eſt. Omniaque hactenus poſt decem illas Actiones memorata Græce & Latine ex Raderi editione afferuntur.

A.C. 869. Concilium apud *Vermeriam*, in quo *Hincmarus Laudunenſis* Epiſcopus accuſatus ſedem Romanam appellavit.

* Præceptorum regiorum in favorem Carrofenſis monaſterii confirmatio, cum ſubſcriptionibus ejuſdem Synodi Archiepiſcoporum VIII. & Epiſcoporum XXI.

Metenſe, quo regnum Galliæ à Ludovico II. Imperatore, Lotharii fratre & legitimo ſucceſſore, ad Carolum Calvum utriusque patruum fuit translatum. Denunciationes Epiſcoporum & Caroli Regis.

Pi-

a) Confer Beveregii magnum Synodicon Tom. 1. p. 360. ubi hi tres Canones exhibentur cum ſcholiis Zonaræ, Balſamonis & Alexii Ariſteni. Vide etiam Lambecium VIII. p. 413. & quæ de aliis Synodis Photianis notavi Volum. IX. hujus Bibl. p. 371.

Digitized by Google

Piſtenſe, præſente Carolo Rege, cum ſubſcriptionibus Archiep. Senonenſis & aliorum Epiſcoporum XI. ex Dacherii Spicileg. T. 2. p. 712.

A.C. 870. Concilium decem Provinciarum apud *Attiniacum*, in quo *Hincmarus Laudunenſis* iterum accuſatus ad ſedem Romanam provocavit.

Viennenſe, ſub Adone præſule, ubi privilegium confirmatum eſt monaſterii S. Augendi ſuper quadam Eccleſia. Vide Mabillonium Sec. IV. Benedictin. parte 2. p. 269.

871. *Duziacenſe* ad Duziacam villam, in quo *Hincmarus Laudunenſis* tertium accuſatus Epiſcopali gradu dejectus eſt. Reſcriptum Epiſcoporum Synodi ad Hadriani Papæ epiſt. XXVIII. Proclamatio Caroli Regis adverſus Hincmarum Laudunenſem. Adverſus eundem libellus expoſtulationis *Hincmari Remenſis*. Reſponſa Epiſcoporum. Acta cum Hincmaro Laudunenſi ejusque depoſitio, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXI. Chorepiſcopi unius, Presbyterorumque & Archidiaconorum XVI. Epiſtola Synodalis ad Hadrianum Papam, Hincmari Remenſis ad eundem epiſtola, & Quaterniones ad Carolum Regem pro Eccleſiaſtica libertate tuenda, porrecti apud Piſtas A. 868. Ejusdem rotula ſive collectio teſtimoniorum ex Canonibus & Doctoribus Carolo Regi porrecta. Hincmari Laudunenſis ſchedula Epiſcopis apud Piſtas & per eos Regi porrecta: nec non ſatisfactio ab eodem Hincmaro miſſa Regi per Odonem Epiſc. Belgivagorum. Hincmari Remenſis extemporalis admonitio ad Carolum Regem & ad eundem epiſtola.

* *Epiſtolæ VIII.* ad Hincmarum Laudunenſem, quæ in editione Sirmondiana operum Hincmari Remenſis deſiderantur. Narratio eorum, quæ poſt opuſculum LV. Capitulorum (in edit. Sirmondi T. 2. p. 377. obvium) ab utroque Hincmaro peracta ſunt, ex Codice MS. 1486. Palatino Vaticanæ Bibl. deſcripta à Luca Holſtenio & à Labbeo primum vulgata. Concilium hoc cum notis primus vulgavit *Ludovicus Cellotius*, S. J. Pariſ. 1658. 4. ex quo Regia & Labbeus pag. 1664-- 1702. etiam vitam Hincmari Laudunenſis exhibet, perinde ut Cel-

 lotii

lotii præfationes & notas apud Labbeum p. 1702---1733. & 1770---1789. ſed & has & illam Harduinus omiſit. Epiſtolas Hincmari Laudunenſis ſex ad Hincmarum Remenſem habes in Hincmari Remenſis operibus à Sirmondo editis T. 2. pag. 335. 340. 341. 351. 608. 644. & collectionem ex epiſtolis Romanorum Pontificum pro appellatione ſua, p. 355.

Rabani Archiep. Moguntini reſponſum ſuper quibusdam interrogationibus *Reginbaldi* Chorepiſcopi, Labbe pag. 1845. Harduin. p. 1411.

Ejusd. Rabani opuſculum, ſi liceat Chorepiſcopis presbyteros & diaconos ordinare cum conſenſu Epiſcopi ſui.

De antiquis Epiſcoporum promotionibus, cum diverſis *formularum* ad eas ſpectantium & *formatarum* exemplis, ex appendice ad tomum ſecundum Sirmondi Conciliorum antiquorum Galliæ. I. Formulæ quatuor antiquæ de Epiſcopatu, quarum olim uſus fuit ſub primis Regibus: 1] Cleri plebisque viduatæ civitatis preces ad Regem pro Epiſcopo inſtituendo. 2] Præceptum Regis de Epiſcopatu ad Epiſcopum deſignatum. 3] Indiculus Regis ad metropolitanum, ut deſignatum Epiſcopum ordinet cum ſuis comprovincialibus. 4] Indiculus alter ad Epiſcopum pro eadem deſignati Epiſcopi ordinatione. II. Formulæ ſedecim diverſæ in Epiſcoporum promotionibus uſurpatæ poſt reſtitutam electionum libertatem: 1) Epiſtola Hincmari Remenſis metropolitani ad Regem, ut electionem & viſitatorem concedat Eccleſiæ Silvanectenſi. 2) Ejusd. ad Hedenulfum, ut viſitatorem agat in Eccleſia Cameracenſi. 3) ad Clerum & Plebem Cameracenſem, ut electionem faciant. 4) ad Beluacenſes, de forma & modo faciendæ electionis. 5) Excuſatio Remenſium Canonicorum & Monachorum, Vaſallorumque, qui electionem ante Viſitatoris adventum feciſſe dicebantur. 6) Allocutio Viſitatoris ad electores. 7) Decretum electionis Hadenulfi Laudunenſis. 8) electionis Æneæ Pariſienſis. 9) electionis Anſegiſi Archiepiſcopi Senonenſis. 10) epiſtola Senonenſis Eccleſiæ ad Hilduinum Archicapellanum & ad Judith Imperatricem, pro tuenda electione quam fecerant. 11) examinatio

natio Willebertl Catalaunenſis,ordinandi Epiſcopi. 12) Profeſſio Adalberti futuri Epiſcopi Morinenſis. 13) Profeſſio altera futuri Archiepiſcopi. 14) tractoria Prudentii Epiſcopi Tricaſſini, cum electioni Æneæ Pariſ. adeſſe non poſſet. 15) Documentum de ordinatione Electranni Epiſcopi Redonenſis. 16) Canonicæ litteræ ab ordinatoribus datæ Hedenulfo Epiſcopo Laudunenſi.

Formatarum veterum Canonicarum Epiſtolarum exempla XII. poſt præmiſſam ex fine Chalcedonenſis Concilii, Attici Epiſcopi CPol. notationem de modo conficiendarum epiſtolarum formatarum ſecundum Nicænæ inſtitutum a) Synodi. 1) Ebroini Bituricenſis Archiepiſc. ad Magnonem Senonenſem, A. 810. 2) Wolfonis Epiſc. Conſtantienſis ad Bernaldum Argentarienſem, A. 817. 3) Teutgandi Trevirenſis Archiep. ad Carolum Calvum Regem, Epiſcopos & alios univerſos pro Hegilone presbytero ad Sanctorum loca peregrinante. 4) Joannis Epiſcopi Cameracenſis ad omnes Epiſcopos pro Urſione presbytero, ut in qualibet illorum parochia recipi poſſit, A. 865. 5) Liutadi Epiſcopi Vincienſis ad Wenilonem Rotomagenſem Archiepiſc. de Vulfado Diacono, quem olim ſibi traditum ab Ebbone Remenſi, nunc ipſi concedit, A. 868. 6) Æneæ Pariſienſis Epiſc. ad Hincmarum Remenſem, ut ei Bernonem Acolytum in Parochia ſua retinere & ordinare liceat. 7) Hedilonis Epiſcopi Noviomenſis ad Didonem Laudunenſem pro Arnegiſo presbytero, ut in ejus parochiam migrare ipſique ſubjici liceat, A. 892. 8) Heidilonis ejusdem ad Rodulfum Laudunenſem pro Rotgero Diacono A. 902. de cauſa ſimili. 9) Ratbodi Trevirenſis Archiepiſcopi ad Rotbertum Epiſcopum Metenſem pro Gislemaro Presbytero, ut ei deinde in ipſius parochia degere liceat A. 905. 10) Dadonis Epiſcopi Virdunenſis ad Ratbodum

a) Papias in vocabulario: *Formatæ Epiſtolæ à ſanctis CCCXVIII. Patribus in Niceno Concilio conſtitutæ feruntur, ne videlicet quicunque Clericorum in transferendo ſe qualescunque literas confingerent à proprio Epiſcopo commeandi licentiam accepiſſe.* &c. Confer Carolum Labbeum ad Synopſin Baſilicon p. 196.

dum Trevirenſem pro Adruino Presbytero de ſimili cauſa A. 906. 11) Durandi Epiſcopi Arvernorum ad Radulfum Turonenſem pro Subdiacono quodam, quem ejus curæ committit. 12) Formula generalis epiſtolæ formatæ. Confer, quæ de formatis ejusmodi epiſtolis ſive commendatitiis Eccleſiaſticis Emanuel Schelſtratenus ad Concilium Antiochenum A. 341. p. 387. ſeq. Hieron. Bignonius ad veteres formulas pag. 959. T. 2. Capitular. Baluzii, & formulas ipſas p. 443. 556. & 583. ſeq. Franciſcus Bernardinus Ferrarius de antiquis Eccleſiaſticis epiſtolis lib. 1. (Mediolan. 1613. 8. & Helmſt. 1688. 4.) Philippus Priorius de literis Canonicis tractoriis & ſynodicis, Pariſ. 1675. 8. & alii, quos laudat Cangius in gloſſar.

* *Photii* Patriarchæ CPol. de ſeptem Synodis Oecumenicis Græce & Latine, Harduin. p. 1463. Vide ſupra p. 171. Labbeus hanc de Synodis Photii, quemadmodum & tres, quæ proxime ſequuntur ſynopſes exhibet & ipſe quidem Græce & Latine, ſed non hoc neque uno continenter integras deſcriptas loco, ſed per capita ſingula Conciliis ſingulis, de quibus mentionem faciunt ſparſim ſubjunctas.

* *Nili* metropolitæ Rhodi circa A. 1366. de Synodis œcumenicis novem, narratio ſynoptica Græce & Latine. Harduin. pag. 1479.

* *Incerti* (Germani ab A. 715. ad 730. Patriarchæ CPol.) de ſex Synodis Oecumenicis, Græce & Latine. Harduin. p. 1486. Vide ſupra p. 165. & 178.

* Vetus Synodicon à D. Jo. Pappo editum (quod dedi ſupra pag. 185.) Græce & Latine. Harduin. p. 1493. qui teſtatur in MS. Regio Pariſ. 2951. fol. 219. auctorem dici *Cyrillum* Epiſcopum Hieroſol. Sed nullum inter Hieroſolymitanos Epiſcopos reperio Cyrillum alium, quam celebratiſſimum illum quarti Doctorem ſæculi, quo certe auctor Synodici quatuor plus ſæculis eſt recentior.

EDI-

Digitized by Google

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXIV. LABBEI IX. ET HARDUINI TOM. VI. PARS I.

A. C. 872. *Johannis VIII.* Pontificis epiſtolæ, in Regia & apud Labbeum CCCXX. apud Harduinum vero, qui tantum ad Concilia pertinentes vel Decretalium inſtar habentes dare ſe profitetur, CXLI. Harum indicem alphabeticum ita exhibebo, ut Harduiniano ordini numeri Romani, Labbeano minores adpoſiti reſpondeant.

Ad Principem aliquem, 180. 259.
Adalardum epiſc. Turonenſem, 113. (in Concilio Tricaſſino A. 878.)
Adalardum epiſcopum Veronenſem, III. 10.
Adelbertum Marchionem, 258.
Adelbertum epiſcopum Mauriennæ, CXXVIII. 296.
Adelchiſum epiſc. Tridentinum, 207. CXIV. 266.
Adelfonſum, vide Aldefonſum.
Aginulfum Epiſc. Gabalitanum, 150.
Aimarum & Widonem epiſcopos, 147.
Aionem epiſc. Beneventanum, 33. 45. 157.
Airardum Archiepiſc. Auſcenſem ejusque ſuffraganeos, XCII. 198.
Aldefonſum Gallæciarum Regem, CXXXII. 309. 310.
Amalfitanos, 225. 242.
Anaſtaſium Abbatem, 193.
Angelbergam Auguſtam, 43. 83. 86. XXXIII. 91. XXXIV. 92. XCVIII. 204. vide Engilbergam.
De Anſegiſo Senonenſi reſcriptum, CXXXIV. 313.
Ad Anſelmum Epiſc. Lemovicenſem, LXXXIV. 188.
Anſelmum Epiſc. Mediolanenſem, CXXX. 299.
Anſelmum Archidiaconum Mediolan. 261.
Anspertum Archiep. Mediolan. 34. XXVIII. 82. LVII. 126. LVIII. 127. LXXII. 155. ejus excommunicatio, 177. ad eundem, LXXX. 181. LXXXI. 182. XCI. 196. CXII. 256. 260.
Anspertum Mediolan. & Antonium Brixienſem, Epiſcopos, XIII. 53.
Antonium Epiſc. & Berengarium Comitem, 237.
Aquilejenſem (Walpertum) XVII. 53.

Ad Archiepiſcopos eorumque ſuffraganeos, 163.
Archiepiſcopos diverſarum ſedium, XLI, 99.
Archiepiſcopos, Epiſcopos & Comites Italiæ, 282.
Arelatenſem Archiep. vide Roſtagnum.
Arelatenſis Archiepiſcopi Epiſcopos ſuffraganeos, XL. 98.
Aribertum Ebredunenſem Archiep. XX. 70.
Arpaldum Epiſc. Aſculanum, CVI. 229.
Athanaſium Epiſc. Neapol. 5. 66. 159. 161. 162. CXIII. 241. ob fœdus cum Saracenis ictum, excommunicatur, 265. CXVI. 265. abſolvitur, CXXVI. 294.
Athanaſium Epiſc. Neapol. Petrum Epiſcopum ſeu Pulcarem præfectorium Amalfitanum, Epiſcopum Cajetanum ſeu Docibilem & Joannem hypatos, 227.
Attonium excommuniaatum, 262.

Baſilium Imp. XXVI. 80. XXVII. 81.
Baſilium, Conſtantinum & Alexandrum, Imperatores, XCIII. 190. eadem à Photio, ut ait, interpolata & corrupta, apud Baron. ad A. 879. n. 20.
Ad eoſdem, ut videtur, CIX. 251.
Berengarium Comitem, 85. LIX. 128. LXI. 131.
Bernardum Comitem, XLVIII. 115. 167. ejus excommunicatio, LII. 120.
Bernardum Marchionem, 105.
Bituricenſes, IV. 13.
Epiſcopos Bituricenſis provinciæ, V. 14.
Boſonem Comitem, 1. 7. 164. 213.
Branimirum, LXXXII. 184. ad Sacerdotes & Populos ei ſubjectos, LXXXIII. 185.
Branimerum Comitem, Sacerdotes, 284.
Britanniæ Epiſcopos, LVI. 124.

De Cardinalium jure conſtitutio, *Fragment.* V. 5.
Ad Carolomannum Regem, 63. XXXI. 89. 171. 186. 187.
Carolum Calvum Imp. I. 8. 11. 21. 23. 24. 27. 30. 32. 47. 54. XXXII. 90.
Carolum Regem, 42. XLIX. 117. LI. 119. 160. 172. 216. 217. 230. 231. 246. 249. 252. 255. 285. 293. 306. CIII. 222.

Caro-

Digitized by Google

Ad Carolum Imp. 269. 277. 279. & Geilonem Abbatem, *Append.* III. 3.
Carolum Craſſum, Regem Italiæ, 243.
Cennemocum, Epiſcopum Venetenſem, *fragment.* I. 1.
Chriſtianos omnes, XXXIX. 97.
Comites in regno Ludovici Regis Bajoariæ, CXXXVII. 316.
Conſtantinum Sacerdotem, CXIX. 274.
Conſtantinopolitanos, XCVI. 202.
Conſtantinopolitanos Clericos, XCIV. 200.
Cunipertum Comitem, 71.

Daferium Comitem, 158.
Deltum Epiſcopum, XI. 25.
Docibilem & Joannem Hypatos, 38.
Dominicum & Leonem Epiſcopos, VI. 16.
Dominicum electum Epiſc. Torcellenſem, IX. 19.

Ebredunenſem Archiep. vide Aribertum.
Ederedum Archiep. Anglorum, 65.
Egifredum, Supponem, Eripaldum, Berardum Bonifacii F. & Gotephredum Comites, 235.
Egilbertum Epiſc. 234.
Engilbergam Ludovici II. Imp. conjugem, 43. vide Angelbergam.
Epiſcopos Britanniæ, LVI. 124.
Epiſcopos in regno Caroli conſtitutos, 35.
Epiſcopos, qui à Carolo deſciſcentes Ludovico Regi adhæſerant, CXXXIX. 318.
Epiſcopos & Comites in regno Caroli conſtitutos, CXXXVIII. 317.
Epiſcopos diverſos, LIII. 121. CXVI. 270. univerſos, 152. ut Romam ad Synodum veniant, CXI. 254.
Epiſcopos in regno Ludovici conſtitutos, LXVI. 144. in regno Ludovici Regis Bojoariæ, CXXXVI. 315.
Epiſcopos Galliæ & Germaniæ, CXXXIV. 313.
* Epiſcoporum Germaniæ Theotmari Juvavenſis Archiepiſc. Waldonis Friſingenſis, Erchenpaldi Eyſtatenſis, Zachariæ Sæbonenſis, Tuttonis Ratisponenſis, & Richarii Patavienſis ad Joannem Papam de Slavis ad fidem Chriſtianam converſis, *Append.* IV. 8.
Eunibertum Comitem, 238.

Ad Felicem Mandanaucenſem & Petrum Equilenſem Epiſcopos, VIII. 18.
Fideles omnes, 111. (in Concilio Tricaſſino A.878.) LXV.143. C.219.
Floriacenſi S. Benedicti monaſterio conceſſum privilegium in Concilio Tricaſſino, A. 878.
Frotarium Archiep. XII. 37. XLVI. 104. 112. (in Synodo Tricaſſina A. 878.

Gaiderim Principem Beneventanum, 156.
Galliæ Epiſcopos, XXXVII. 95.
Gallos & Germanos univerſos, CXL. 319.
Geiloni Abbati & monaſterio Trenorchienſi datum in Concilio Trecenſi. Vide Cabilonenſem convocatum A. 875.
Ad Geilonem Abbatem Tornutienſem ejusque monachos, *Append.* II. 2.
Carolum Imp. & Geilonem Abbatem, *Append.* III. 3.
Genevenſem clerum populumque, 281.
Giſlibertum Carnotenſem Epiſc. 15.
Giſulvum Abbatem, 239.
Græcos Epiſcopos & Clericos, XXV. 79.
Gregorium Imperialem pædagogum, 46.
Gregorium Primicerium, LXXIV. 169. LXXIX. 178.
Gregorium Spatharium, Theophylactum turmachum, & Diogenem Comitem Imperialem, 340.
Guaiferium Principem Salernitanum, 3. 28. 52. 74. 206. 214.

Helmoinum Pennenſem Epiſc. CV. 228. infra Theodoricum.
Hincmarum Remorum Archiep. ut cum ſuffraganeis ſuis ad Synodum Trecenſem veniat, XLIII. 101. CXXXV. 314.
Hincmari Laudunenſis proclamatio (in Synodo Tricaſſina A. 878.)
Hugonis & Emmonis excommunicatio, LV. 123.
Ad Hugonem, 132. Comitem, 136. & alios Comites, 291.
Hugonem, Theodoricum & Bernhardum Comites, 137.
Hugonem & Radulfum, 212.
Hugonem Abbatem, 211. 305.

Ignatium Patriarcham CPol. XXIV. 78.
Imperatorem & Imperatricem, 12.

Joan-

Ad Joannem Bononienſem, Egilulfum Mantuanum, Ricardum Vincentium & Viatorem Ferrarienſem Epiſcopos, CXV. 267.
Joannem Ducem, 303.
Joannem Epiſcopum Ficoclenſem, 308.
Joannem Epiſcopum Papiæ ſive Ticinenſem, 140. LXIII. 141. LXX. 149. 233.
Joannem Ravennatem, Anſpertum Mediolanenſem & Walpertum Aquilejenſem Archiepiſc. 48.
Joannem Ravennatem, XVI. 57. XVIII. 59. XIX. 60. 84.
Iſaacum Epiſcopum Lingonenſem, XXXVIII. 96.

Lambertum Comitem, 22. 61. 68. 72. 73.
Landulfum Suricorum Epiſcopum, 248.
Landulfum Landenulfi F. & Landonem Landonis F. 205.
Landulfum Epiſc. Capuanum, II. 9. 29. 36. 50. 69.
Landulfum presbyterum, 208.
Leonem & Petrum Epiſcopos, 6.
Leonem Epiſcopum, 207.
Leonem Epiſcopum Teanenſem, Landulfum Epiſcopum & Landonem Gaſtaldium, patrem ejus, 289.
Liutbertum Archiepiſcopum Moguntinum, XLVII. 106. 108.
Lindtefridum Comitem ejusque conjugem, 165.
Liutwardum Epiſc. 280.
Ludovicum Balbum Regem, XXIX. 87. 125.
Ludovicum Bajoariorum Regis filium, XXX. 88.
Ludovicum Regem, 2. L. 118. 129. 197.
Ludovicum & Carolomannum Reges, 263. 290.

Martinum, Joannem, Demetrium & Romanum Duces, 302.
Matfredum Comitem, 109.
Mediolanenſem clerum, LXII. 139. CII. 221. 264.
Methodium Archiepiſc. Pannonienſem, XC. 195. 268.
Michaëlem Regem Bulgarorum, XXI. 75. XXIII. 77. LXXV. 174. LXXXV. 189. LXXXVIII. 192. CXXIII. 287. CXXIX. 297. CXXXIII. 312. ejus conſiliarios, LXXVI. 175.
Mironem & Huncfridum fratres, in Synodo Trecenſi excommunicandos, XLIV. 102.

Ad Moguntinum Archiepiſc. vide Liutbertum.
Neapolitanum Epiſcopum (Athanaſium) 41.
Neapolitanos, 67.
Notingum Novarienſem Epiſc. 224.

Odonem Epiſc. Bellovacenſem, LXVIII. 146.
Oteramum Viennenſem Epiſc. CXXIV. 288. CXXV. 292. CXXVII. 295.

Pandenulſum Comitem, 168.
Pandenulſum Caſtaldum, 215.
Paulum Anconitanum & Eugenium Oſtienſem Epiſcopos, XCVII. 203.
Paulum Epiſcopum, 232. Commonitorium Paulo, Eugenio ac Petro datum in Concilio Rom. A. 879.
Petrum & Leonem Epiſcopos Venetiæ, XV. 56.
Petrum Comitem, XXII. 76.
Photium Patriarcham CPol. XCV. 201. eadem à Photio, ut ait, corrupta apud Baron. ad A. 879. n. 38.
Ad eundem, ut videtur, CVIII. 250.
Joannis Papæ nomine ad Photium de proceſſione Spiritus S. CXLI. 320.
Ad Pulcharem Præfecturium Amalfitanum, 39. 51. 209.
Pultarienſis Cœnobii Monachos, 210.

Ravennatem Archiepiſcopum, vide Joannem & Romanum.
Ravennatem clerum, 301.
Ravennates, 133. CXXII. 278. 304.
Riccardem Auguſtam, 298.
Richildim Auguſtam, 26. 31.
Romanum Archiepiſc. Ravennatem electum, 134. LXXI. 153. 154. XCIX. 218. CI. (ut Romam ad Synodum veniat) 220. CX. 253. CXVII. 271. CXVIII. 272. 273. CXX. (ut Romam ad Synodum veniat) 275. CXXI. 276. 285. 300.
Roſtagnum Arelatenſem Archiep. XXXV. 93. XXXVI. 94. XLV. 103. *fragm.* II. 2.
Roſtagnum Arelat. & Sigebodum Narbonenſem, LIV. 122.
Roſtagnum, Sigibodum & Rotbertum Archiepiſc. Aquenſem, LXXXVII. 191.

Saler-

Ad Salernitanum clerum, 311.
Salomonem procuratorem Papiæ, 257.
Salonitanos clericos, LXXXVI. 190.
Sedeſclavum Comitem, LXXVII. 176.
Sergium Magiſtrum Neapolitanum, 40.
Sfentopulcrum Comitem, CVII. 247.
Sigibodum Narbonenſem Epiſc. *fragm.* III. 3. vide Roſtagnum.
Supponem Comitem, 107. LX. 130. 307.

Teutmarum Archiep. 236.
Teutramnum Tarantaſienſem Archiep. XLII. 100.
Theodoricum Teatinum, Heodicium Firmanum, Joannem Aprutienſem & Helmoinum Pinnenſem Epiſcopos, CIV. 226.
Theodoricum Archiepiſc. Biſuntinenſem, 110. 151. 245.
Theodoricum & Iſaac Epiſcopos, 135.
Theodoſium electum Epiſcopum Nonenſem, 183.
Theodoſium Patriarcham Hieroſol. 170.
Theotmarum Archiep. Iwannenſem, 64. Vide ſupra Epiſcopor.
Twentarum de Marauna, LXXXIX. 194.

Valderamum, 114.
Vercellenſes, 223.
Veronenſem clerum, 49.
Urſum Ducem Venetiarum, VII. 17. X. 20. XIV. 55.
Vulgarium monachum, 138.

Walam ſeu Walonem Epiſc. Metenſem, LXIX. 148. & *Append.* I. 1.
Clerum ordinem & plebem S. Walvenſis Eccleſiæ, 4.
Wibbodum Epiſc. 116. 173. 179.
Wibertum Epiſcopum, LXXIII. 166.
Wibodum Parmenſem Epiſc. Paulum Placentinum & Paulum Regienſem & Lindium Mutinenſem Epiſcopos, ut Papiam ad Synodum accedant, LXIV. 142. Vide Wibbodum.
Widonem Epiſcopum Inivenſem, 62. vide ad Aimarum.
Wifredum Epiſc. Vencienſem, LXVII. 145.
Wigbodum Epiſcopum Parmenſem, 44. Vide Wibodum.
Willibertum Colonienſem Archiep. 285. *fragment.* IV. 4.

A.C. 873.

A.C.873. Concilium *Ovetenſe* in Hiſpania, ex Sampiri Aſturicenſis Epiſcopi hiſtoria, à Prudentio Sandovallio Epiſcopo Pompejopolitano edita Pampelonæ 1634. fol. cum Idacio, Iſidoro & Sebaſtiano.

†† Acta ejusdem Concilii primum edita à Cardinali de Aguirre.

* *Toloſanum*, quod hoc loco habent Harduinus & Labbeus p. 1235, pertinet ad A. 883.

Cabilonenſe, in eccleſiâ S. Laurentii trans Ararim. * Charta reſtitutionis illius eccleſiæ factæ Canonicis S. Marcelli.

* *Colonienſe*, Wiliberto Archiepiſcopo Colon. Luitberto Moguntino & Bertolpho Trevirenſi aliisque Epiſcopis octo & Presbyteris ſex ſubſcriptoribus.

Copia fundationis & confirmatio Parthenonis Aſſindenſis.

Silvanectenſe, in quo Carolomannus Caroli Regis F. diaconus dejectus gradu & laicæ communioni redditus eſt.

874. *Duziacenſe II.* adverſus inceſta conjugia & rerum Eccleſiaſticarum pervaſiones. Epiſtola Synodica cum canonibus ſive definitionibus VIII.

Remenſe eſt inter Hincmari Remenſis capitula, ſupra p. 532.

Ravennenſe, in quo à Joanne VIII. Papa controverſia Gradenſis Patriarchæ & Ducis Venetiarum definita eſt. Labbe p. 1235.

* *Cabilonenſis* conventus editus à Petro Franciſco Chifletio in hiſtoria monaſterii Tornutienſis. Subſcriptiones Remigii Lugd. Archiepiſcopi & epiſcoporum XLV. Joannis VIII. confirmatio altera bonorum monaſterii Tornutienſis A. 878.

* 875. *Odonis* Bellovacenſis epiſc. inſtitutio de rebus eccleſiæ S. Petri & quinquagenario in ea Canonicorum numero.

876. *Ticinenſe* Concilium, quo Imperium Carolo collatum confirmatur. Vide mox Pontigonenſe, in quo Synodus hæc confirmata eſt.

Decretum cleri Laudunenſis de Hedenulfo electo epiſcopo.

Pontigonenſe in diœceſi Catalaunenſi: 1) Acta ſeſſionum VIII. Concilii ex annalibus Bertinianis & continuatore Aimoini; 2) Synodus *Ticinenſis* cum ſubſcriptionibus epiſcoporum XVIII. Reginerii Abbatis, Boſonis Ducis Comitumque Palatii decem, & transalpinorum cisalpinorumque promiſſione Caroli regno ſe ſubmittentium; 3) Capitula XV. quæ Carolus Ludovi-

dovici Auguſti F. in palatio Ticinenſi, conſenſu & ſuggeſtione Epiſcoporum & Optimatum ſanxit, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum LII. & Abbatum V. 4) Actorum Concilii Pontigonenſis editio altera ſive Canones IX. illi fortaſſe, quos in Synodo legiſſe dicitur Odo Bellovacenſis. 5) Libellus proclamationis Eccleſiæ Remenſis adverſus Hludovicum Regem Carolo Imp. oblatus. 6) Definitio Synodi Pontigonenſis de Adalgando Presb. infamato. 7) Conſenſus Leonis Epiſcopi, Miſſi & Apocriſiarii, cum poſt Synodum diſceſſurus eſſet. 8) Juramentum, quod Hincmarus Archiep. Remenſis edere juſſus eſt.

* Capitula quædam Synodi Pontigonenſis edita à Dacherio T. 2. Spicileg. p. 717.

Inſtrumentum confirmationis Carolicenſis monaſterii, ex Severtii hiſtoria Archiepiſcopatus Lugdunenſis, cum ſubſcriptionibus Aureliani Archiep. Lugd. & Epiſcoporum XXXVII. Chorepiſcopi Lugd. & Archidiaconi legati Turonenſis & Abbatum IV. Labbe p. 1261.

A.C. 877. *Romanum*, in quo electio Caroli Calvi Imp. confirmata eſt. Sermo *Joannis VIII.* cum reſponſione Epiſcoporum.

Ravennenſe, ſub eodem Joanne VIII. cujus epiſtolæ ad hanc Synodum pertinent, in Labbei edit. 53. 55. 56. 57. 59. 60. at in Harduini 13. 14. 15. 16. 18. 19. Capitula ſtatutorum XIX. quæ confirmantur in canone tertio Synodi Tricaſſinæ, A. 878.

* Epiſtola Concilii Ravennenſis ex edit. Petri Franciſci Chifletii, cum ſubſcriptionibus Johannis VIII. & Epiſcoporum LII.

878. *Neuſtriacum*, Hincmaro Remenſi præſide, adverſus Hugonem Lotharii Regis filium nothum. Vide Flodoardum lib. 3. Hiſtoriæ Remenſis c. 19. & 26.

Tricaſſinum II. Actorum in ſeſſionibus quinque hujus Synodi breviarium, 2] allocutio Joannis VIII. & reſponſio Epiſcoporum de Lantberto & Adalberto, qui Romæ fuerant excommunicati, 3] excommunicatio pervaſorum rerum Eccleſiaſticarum, 4] iterata à Joanne Papa excommunicatio, adverſus Formoſum Epiſc. Portuenſem, Gregorium nomenclatorem & Georgium magiſtrum militum; 5] Joannis Papæ ſta-

tutum adverſus Laicos, qui viventibus uxoribus alias ducunt, & contra Epiſcopos, qui de minore ad majorem Eccleſiam, ambitus cauſa demigrant. 6] Capitula ſeptem à Joanne Papa conditi & à Synodo Tricaſſina recepti, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXXI. 7] Lex de ſacrilegis addita *Gothicis* legibus à Johanne Papa in hac Synodo, 8] ejusdem Papæ privilegium Eccleſiæ Pictavienſis, 9] Reclamatio & proclamatio Hincmari Laudunenſis ad Papam, 10] Joannis Papæ epiſtola ad Frotarium Archiep. Burdigalenſem, 11] ad Adalardum Archiep. Turonenſem, 12] allocutio Papæ ad Epiſcopos & ad Regem ſub finem Synodi, 13] Privilegium Floriacenſi monaſterio conceſſum, 14] geſtorum Synodalium altera narratio ex annalibus Bertinianis. 15] Joannis VIII. confirmatio bonorum monaſterii Tornutienſis, ſupra ad A. 874.

†† Synodus generalis *Rodomi* ſive *Rothomagenſis*, regnante Hludoveo, glorioſo Rege, Canones XVI.

A.C. 879. *Romanum II.* in quo de electione novi Imp. actum eſt poſt obitum Ludovici Balbi. Nihil tamen actum eſt, niſi poſt biennium, cum electus eſt Carolus Craſſus. Vide Reginonem in Chronico, & Aimoinum lib. V. c. 39. Labbeum p. 321. & Baronium ad hunc annum.

Romanum III. quo Petrus in cauſa Photii reſtituendi miſſus eſt CPolin. Joannis VIII. Commonitorium datum Paulo & Eugenio Epiſcopis, & Petro Presb. Cardinali, Papæ CPolin legatis. Subſcriptiones Epiſcoporum XVII. & Presbyterorum Cardinalium V. Diaconorumque Cardinalium II.

CPolitanum, quo poſt Ignatii obitum reſtitutio Photii confirmata, ſynodusque octava abrogata, & vocabulum *Filioque* è Symbolo ſublatum. Hujus ſynodi acta ſeſſionibus VII. Græce in variis Bibliothecis obvia, ut Vaticana, Columnenſi & Bavarica, Latine vertit Federicus Metius, quam verſionem habuit Baronius, & ex illa compendioſam relationem in Annales ſuos retulit, unde eam Binius, Regia & Labbeus ſolam

†† exhibent. De fragmentis quibusdam à Beveregio Græce & Lat. editis, & Apographo Græco Baluziano ex Codice Columnenſi, collato cum duobus MSS. quod cum Fed. Metii verſione habuit V. C. Michaël le Quien, dixi ſupra p. 59. Sed

primus

primus Harduinus ex Codice Vaticano acta illa Græce publicavit addita Latina verſione.

Epiſcopi, qui huic Synodo interfuere, in *Actione prima* nominantur cum Photio præſide CCCLXXX. & in *Actione secunda* occurrit p. 233. epiſtola *Johannis VIII.* Papæ ad Imperatores Baſilium, Leonem & Alexandrum; quæ incipit: τὸ καθαρὸν καὶ ὑπέρλαμπρον, & p. 246. altera ad Photium, cujus initium: τὴν σοφίαν καὶ φρόνησιν. Confer Baron. ad A. 879. n. 20. & 38. Epiſtola *Michaelis III.* Archiepiſcopi Alex. ad tres dictos Imperatores p. 260. incipit: πᾶσα μὲν ἀνθρώπων διάνοια, & altera ad Photium pag. 264. incipit: καὶ λόγοις ἀνέμβατον. *Theodoſii* Hieroſol. ad Photium, p. 272. incipit: κατὰ τὴν καρδίαν. *Theodoſii* Antiocheni Patriarchæ ad eundem p. 273. incipit: ἐν ὀνόματι τοῦ Πατρός. *Abramii* item, metropolitæ Amidarum & Samoſatorum Armeniæ, p. 274. incipit: μακροημερεῦσαί σε.

In *Actione tertia, Joannis* Papæ epiſtola ad tres ſedes Patriarchales pag. 278. incipit: τὰ ὑγιαίνοντα ὑμῶν, & *Theodoſii* Hieroſol. ad Baſilium Imp. teſtantis, ſe jam antea in *Synodo Hieroſol.* Photium ſuſcepiſſe, p. 287. incipit: μέγας ὁ Κύριος καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. *Commonitorium* fratribus Paulo & Eugenio Epiſcopis, nec non Petro Presb. & Cardinali, legatis datum à Joanne Papa, p. 293. cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XV. Presbyterorumque ſex & Diaconorum duorum, qui Photium ſuſcepiſſe ſe ſunt teſtati.

In *Actione quarta*, epiſtola *Theodoſii* Antiocheni ad Photium p. 301. incipit: οὐκ ἔστιν εὐχαριστία, & *Eliæ* Hieroſol. p. 304. incipit: καλῶς ποιοῦσα ἡ ἐξοχωτάτη. Capita quinque à legatis Romanæ ſedis in Synodo propoſita, p. 309. ſeq.

Actione quinta in ſuſceptione Photii & abolitione omnium, quæ contra ipſum acta fuerant, Synodus acquieſcit & poſt ſubſcriptiones effunditur in laudes gratiasque DEO dicendas & in plauſus ſolennes atque acclamationes: πολλὰ τὰ ἔτη βασιλέων. Βασιλείου, Λέοντος, καὶ Ἀλεξάνδρου βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων πολλὰ τὰ ἔτη. Εὐδοκίας τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη. Στεφάνου τοῦ Πορφυρογεννήτου καὶ Θεοπροβλήτου συγκέλλου

Digitized by Google

πολλὰ τὰ ἔτη. ἰωάννȣ καὶ φωτίȣ τῶ ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν πολλὰ τὰ ἔτη.

Actio ſexta & *ſeptima* à Photio, ut ajunt Romani, ſuperaddita, Nicænæ fidei formulam confirmant additionemque omnem ac detractionem deteſtantur.

Poſt Acta Concilii ſequitur Græce & Latine p. 341. epiſtola *Joannis* Papæ ad Photium, quæ incipit: ȣκ ἀγνοεῖν συμβαίνει ἡμᾶς, quam editam à Baronio Latine & à Beveregio Græce etiam, Johannis genuinam eſſe audacter negat idem Baronius ad A. 879. n. 54. & 59.

A.C.879. *Mantalenſe* Concilium, apud Mantalam territorii Viennenſis, ubi ab Arelatenſis regni Epiſcopis proceribusque Regis nomen *Boſoni* delatum eſt. Electio Boſonis Regis cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXIII. Synodi legatio ad Boſonem regem deſignatum. Boſonis electi ad Synodum reſponſio. Vide Reginonem ad A. 877. 879. & Guilelmum Paradinum in Annalibus Burgundiæ, Lugd. 1566. fol. qui hanc Synodum ante Sirmondum edidit.

* *Hincmari* Remenſis epiſtolæ duæ Synodales.

881. Concilium apud *S. Macram* in loco, qui dicitur Finibus, Remenſis Parochiæ. Capitula VIII. de auctoritate Pontificum & poteſtate. Et nonnulla inſerta de capitulis Imperatorum Regumque.

Romanum Concilium, quo Athanaſius Epiſc. Neapolitanus ob fœdus initum cum Saracenis excommunicatus eſt. Vide epiſtolas Joannis VIII. Papæ 241. & 265. apud Labbeum (apud Harduin. 113. & 116.) Leonem Oſtienſem lib. V. cap. 42. & Baronium ad hunc annum.

883. Privilegium *Marini I.* Papæ, monaſterio Solemniacenſi conceſſum.

Toloſanum Concilium (apud Harduin. p. 135. & Labbeum pag. 1235. ab Epiſcopis Septimaniæ & Aquitaniæ celebratum, in quo repreſſa *Judæorum* querela, ſe à Chriſtianis vexatos cauſantium.

885. *Stephani V.* Papæ epiſtolæ 13 ad Baſilium Imp. quem ob defenſionem

ſionem Photii redarguit. Styliani a) Epiſcopi Neocæſareæ Euphrateſiæ ad Stephanum V. 2] ad Epiſcopos Orientales, * 3] ad Robertum Metenſem Epiſc. * 4] tributa Stephano V. epiſtola ad Selvam, Ermemirum & Frodoinum Barchinonenſem, pro Archiepiſcopi Narbonenſis poteſtate in Tarraconenſem aliosque præſules Hiſpanos. 5] Fragmentum epiſt. ad Fulconem Remenſem Archiepiſc. pro Teutboldo Lingonenſi Epiſcopo.

Præceptum *Caroli Craſſi* Imp. & Regis, quo Eccleſiæ Cabilonenſi conceſſa Canonica Epiſcoporum ſuorum electio.

Alvredi, magni Regis, leges eccleſiaſticæ ex civilibus decerptæ, ſub titulis XVIII. & ex alia antiqua verſione ſub titulis XX. præmiſſo apparatu legum ex ſacra pagina deſumtarum. Leges Eccleſiaſticæ XVII. *Alvredi* Magni Regis Anglorum, & *Guthurni* Anglo-Danorum Regis, in Concilio quo fœdus inierunt ſancitæ, quæ in Lambardi *ἀρχαιονομίᾳ* deſiderantur, ſed à Speelmanno tom. 1. Conciliorum Britanniæ in lucem prolatæ ſunt.

Incertorum & diverſorum annorum Synodi *Landavenſes VII.* ex iisdem Conciliis Britanniæ, omnes de excommunicatis gravium criminum reis.

A. C. 886. *Cabilonenſe*, in eccleſia S. Marcelli in ſuburbio. Excerptum ex Chronico Beſnenſi. * Privilegium Carilocenſi Cœnobio conceſſum in hac Synodo, cum ſubſcriptionibus Archiepiſcopi Lugdun. & Epiſcoporum VII. Chorepiſcopi Lugd. & Presbyteri Cancellariique S. Mammetis.

Nemauſenſe, in *villa Portu*, adverſus Selvam clericum Hiſpanum, qui Archiepiſcopatum Narbonenſem affectabat.

In iisdem Narbonenſibus ſchedis, inquit Sirmondus, aliud etiam memoratur Concilium *Toloſæ* à Sigibodo metropolitano aliquot ante annos habitum *Judæorum* cauſa, qui ſe durius tractari querebantur, adverſus Bernardum Toloſanum Epiſcopum: in eoque Concilio confutatos atque convictos fuiſſe Judæos à Theodardo, nondum Epiſcopo.

a) Hæc cum duabus primis Stephani Papæ Epiſtolis ex alia verſione exſtat in Actis Concilii CPol. A. 869. Ad iſtam Styliani Epiſtolam reſpondet Formoſus Papa A. 890.

Digitized by Google

A.C.887. *Colonienſe*, pro confirmando Epiſcopo Mincidonenſi Drogone, & contra raptores Eccleſiarum & inceſtas nuptias. Capitula VI.

*888. Conventus in *monaſterio S. Mauricii Martyris* in loco *Agauno*, in quo primores & Epiſcopi *Rodolphum* Conradi II. F. regem Burgundiæ Ivrenſis elegerunt, electumque coronarunt, ut narrat Regino.

Moguntiacenſe, occaſione Arnulphi novi Regis & diſciplinæ Eccleſiaſticæ propter incurſiones Northmannorum reformandæ. Capitula XXVI. ex editione Laur. Surii.

Metenſe b) in regno Lotharii, à Belgicæ primæ Epiſcopis ſub Arnulpho Rege. Capitula XIII. è quibus ſeptimum, ut nemo cum *Judæis* edat aut bibat, vel quicquid comedi aut potari poteſt, à Judæis accipiat. Confer Concil. Agathenſe A. 506. can. 40. & Matiſconenſe I. A. 581. can. 15.

889. Conſtitutio *Riculfi*, Sveſſionenſium Epiſcopi, Canones XXII. in fine mutili, ex editione Jo. Cordeſii, qui cum Hincmari opuſculis quibusdam primus vulgaverat A. 1615.

Placitum apud *Varennas*, de Balma cella monaſterio Gignlacenſi reſtituenda, cum ſigno Ermengardis reginæ Ludovici II. Imp. F. relictæ à Boſone viduæ, primorumque regni Arelatenſis, Roſtagni Arelatenſis Archiep. Andradi Cabilonenſis & Iſaaci Gratianopolitani Epiſcopi, Comitumque ſex, & Bernardi, qui inveſtituram fecit.

890. *Valentinum* Concilium, quo Ludovico Boſonis F. nomen Regis ab Arelatenſis regni Epiſcopis proceribusque delatum eſt.

Wormatienſe ſive *Vangionenſe*, in cauſa *Hermanni* Colonienſis & *Adalgarii* Hamburgenſis Epiſcopi de *Bremenſi* Eccleſia contendentium. Vide Flodoardum lib. IV. c. 1. auctorem vitarum Pontificum, quem ſub Luitprandi nomine Serarius edidit in Stephani V. vita, &c.

Formoſi Papæ reſponſoria ad epiſtolam Styliani Neocæſarienſis Euphrateſiæ, quæ fuit ſupra ad A. 885.

Synodus ab Edwardo ſeniore Rege *Anglorum* congregata, & Pleigmundo Archiepiſcopo Doroberniæ. *Formoſi* Papæ epiſtola ad Epiſcopos Angliæ, quo interdictum revocat, & Epiſcopos

a) Fortaſſe non hoc anno 888. ſed 893. ut annotat Sirmondus.

ſcopos Angliæ Dorobernienſi ſive Canterberienſi Archiepiſcopo ſubjicit. In urbe Cantuariæ ſeptem inde uno die ordinati Epiſcopi.

*A.C.891. Synodus *Magduni* ad Ligerim in eccleſia B. Liſardi Confeſſoris, de libertate eligendi Abbatis monachis cœnobii S.Petri Senonenſis conceſſa. Subſcriptiones Epiſcoporum XVII.

892. Concilium *Viennenſe*, præſidentibus Papæ Formoſi legatis Paſchali & Joanne. Canones IV. Ediderat Baronius ex Codice Papyrii Maſſoni.

Remenſe, in quo Carolus ſimplex Ludovici Balbi F. pulſo Ottone, Rex Francorum à Fulcone Remenſi Archiepiſcopo ungitur, & datæ comminatoriæ litteræ ad Balduinum Comitem Flandrenſem, rerum Eccleſiaſticarum invaſorem.

893. *Romanum*, de quo Flodoardus IV. 2.

894. *Cabilonenſe* in Eccleſia B. Joannis Baptiſtæ in ſuburbio, cujus decreto Gerfredi Monachi, qui Adalgarium Æduorum Epiſc. veneno necaſſe dicebatur, facta eſt purgatio per corpus Domini in Synodo diœceſana apud Flaviniacum monaſterium & caſtrum publicum in primore Eccleſia S. Petri.

895. (ſive 897. ut Annales Fuldenſes) *Triburienſe* ſub Imp. Arnulpho, pro reformanda diſciplina Eccleſiaſtica, Canones LVIII. in quorum poſtremis pœnitentia quadraginta dierum, tum primi, ſecundi, tertii, quarti, quinti, ſexti & ſeptimi anni injungitur. Subſcriptiones Epiſcoporum XXII. Germanicorum.

Incerti anni a) *Namnetenſe*, Canones XX. quorum ultimus eſt adverſus cultus paganicos, arborum conſecratarum lapidumque.

896. *Stephani VI.* Papæ epiſtola * 1] ad Arnulfum Archiepiſcopum Narbonenſem, privilegium illius Archiepiſcopatus complexa. 2] ad Aribertum Archiepiſcopum, qua indigne fert Judæis poteſtatem eſſe factam allodia poſſidendi.

897. *Romanum* Conciliabulum contra *Formoſum* Papam, cujus tunc cadaver exhumatum & quaſi in judicium adductum eſt. Acta referuntur & reſcinduntur in Synodo Romana A. 904. De eo argumento ſunt libri duo *Auxilii* Franci, presbyteri à Formoſo

a) Cointe T. 3. Annal. Francor. p. 246. refert ad A. C. 656.

moſo ordinati, quos edidit Joan. Morinus parte 2. operis de ordinationibus, deinde recuſos T. 17. bibl. Patrum edit. Lugd. ſub init. Alium ejusdem dialogum vulgavit Mabillonius T. 4. analect. p. 610 -- 624.

Portuenſe in pago Nemauſenſi, ſubſcriptiones Epiſcoporum IV. Archidiaconorum IV. Archipresbyteri & Presbyterorum III.

*A.C. 900. *Remenſe* in Eccleſia S. Mariæ, ſub Heriveo Archiepiſcopo, ubi anathema dictum in eos, qui Fulconem Archiepiſc. occiderant.

Compoſtellanum apud S. Jacobum, in quo Cæſarius ab octo Epiſcopis electus & conſecratus Archiepiſcopus Tarraconenſis.

Johannis IX. Papæ epiſtola ad Heriveum Archiep. Remenſem de Northmannis recens converſis.

* *Herivei* Remenſis Archiepiſc. ad Widonem Rotomagenſem Archiep. Pœnitentiale, ſeu qualis pœnitentia debeat injungi non baptizatis gentilibus, baptizatis & rebaptizatis.

901. *Johannis IX.* Papæ epiſtolæ 2] ad Stylianum Epiſc. Neocæſar. quem prohibet communicare cum iis, quos Photius ordinaverat (ex Baronio ad A. 905. n. 9.) * 3] ad clerum & populum Lingonenſem. 4] ad Carolum Simplicem Regem Francorum.

Hattonis Moguntinenſis Archiepiſc. ad Johannem IX. de morte Arnulfi Imp. ejusque filio ſeptenni, Ludovico, Rege Germaniæ ſalutato; & de erecto apud Moravos Archiepiſcopatu.

Theotmari Juvanenſis ſive Salisburgenſis Archiep. & aliorum quorundam Germaniæ Epiſcoporum ad Joannem IX. a) qua queritur Archiepiſcopum & Epiſcopos tres in Slavorum terris, prius Patavienſi Epiſcopo ſubjectis creatos.

Conſtantinopoli, ſed absque Synodo, ob quartas nuptias, Leonem Sapientem Imperatorem Nicolaus Patriarcha, cognomento Myſticus, Eccleſiæ aditu prohibuit, ſimiliter & metropolitæ. Auctores ſunt Curopalates, Cedrenus, Glycas, Zonaras aliique: ut & Prooemium Tomi unionis apud Leunclavium tomo I.

a) Jo. Cordeſius, qui cum Hincmari opuſculis A. 1615. edidit, inſcribit ad Joannem VIII. Itaque fuit & ſupra inter Joannis VIII. Epiſtolas p. 126. edit. Harduin. Ediderat etiam perinde, ut Hattonis Epiſtolam, Chriſtoph. Gewoldus ad calcem Chronici Reicherſpergenſis p. 20. & 33. Monachii 1611. 4.

Digitized by Google

mo I. Juris Græco-Rom. lib. 2. p. 104. Exſtant epiſtolæ Nicolai Patriarchæ duæ de hoc argumento Latine, apud Baronium ad A. 912. n. 6. & ad A. 916. Labbe p. 1268.

A. C. 904. *Romanum*, quo acta Stephani VI. contra *Formoſum* A. 897. habita, reſcinduntur & rejecto Berengario ſolius *Lamberti* Imp. Widonis F. coronatio tanquam citra vim & legitime à Formoſo facta confirmatur. Ediderat Baronius ad A. C. 904. n. 4. & diſtinxerat in Canones XV. qui apud Conciliorum collectores ſunt diſtincti in XII. Addi poteſt Actorum initium, quod ex Codice Romano vulgavit Mabillonius T. 1. Muſei Italici pag. 86 -- 88. nam Canon, quem adjungit ex Codice Vallicellano, eſt infra in Ravennenſi ſive Ravennatenſi primus.

Capita duodecim alterius Concilii, canonibus ſuperioribus ante caput ultimum interpoſita in codice Antonii Auguſtini. Ex Baronio ad A. 904. n. 26.

Ravennatenſe LXXIV. Epiſcoporum, Lamberto Imp. præſente, in quo proxima Romana Synodus pro cauſa Formoſi probata eſt. Canones X. Ex eodem Baronio ad A. 904. n. 16. Meminit Sigebertus ad A. 903.

Benedicti IV. Papæ epiſtolæ 1) ad Galliarum Epiſcopos & Principes, in qua mentio de *Romana* Synodo ab eodem Papa in Lateranenſe palatium convocata, & alia Johannis IX. de Agrino Lingonenſi Epiſcopo reſtituendo, 2] ad Clerum & populum Lingonenſem.

905. vel 906. *Edovardi* ſenioris Regis Angliæ, & *Guthurni* Regis Danorum in Eaſtanglia, Leges Eccleſiaſticæ, quibus leges Alvredi & Guthurni (ſupra A. 885.) confirmantur & ſupplentur, capitula XII.

* *Chriſtophori* Papæ diploma, in confirmationem privilegiorum Abbatiæ Corbejenſis in diœceſi Ambianenſi.

* 906. *Judicium Epiſcoporum* in controverſia Canonicorum S. Vincentii Matiſconenſis & monachorum S. Eugendi (S. Oyant).

* *Barcinonenſe*, ſub Arnuſto Archiepiſc. Narbonenſi, præſentibus VII. Epiſcopis, de eo num *Auſonenſis* Eccleſia tributaria eſſe deberet Eccleſiæ Narbonenſi.

* 907. Apud *S. Tiberium in diœceſi Agathenſi*, ubi Auſonenſis Eccleſia

 libera

libera & immunis ab illo tributo declarata eſt, Arnuſto ipſo conſentiente.

†† *Viennenſe*, ſub Alexandro Epiſcopo, de lite quadam inter duos Abbates; ex Dacherii tom. 13. ſpicileg.

*A. C. 909. *Magalonenſe*, apud Juncarias ab Arnuſto Narbonenſi Archiepiſcopo cum Epiſcopis X. in quo Sinuarius Comes cum omni familia ſua ſolennem abſolutionem & benedictionem accepit.

Troslejanum, apud Troslejum in pago Sveſſonico, ab Heriveo Remenſi Archiep. ejusque ſuffraganeis. Capitula XV. cum ſubſcriptionibus Herivei & aliorum Epiſcoporum IX.

EDIT. REGIÆ TOMUS XXV.

Guilelmi Comitis Aruernorum & Ducis Aquitaniæ *Teſtamentum*, quo prima *Cluniacenſis* monaſterii fundatio, cum ſubſignationibus Guilelmi & Ingelbertæ uxoris ejus, tum Madalberti Bituricenſis Archiep. Adalardi & Attonis Epiſcoporum, Willelmi nepotis, Armanni, &c. Oddo Levita ad vicem Cancellarii ſcripſit & ſubſcripſit.

*911. *Narbonenſe* Concilium, apud oppidum Fontem coopertum, de controverſia finium inter duos Epiſcopos Nautigiſum Urgelitanum & Adulphum Pallarienſem.

*912. *Turonenſe*, de celebrando feſto translationis S. Martini.

Caroli III. (Simplicis) Regis ad Epiſcopos regni ſui, adverſus Hilduinum eccleſiæ Tungrenſis pervaſorem, cujus loco Richarium ordinari jubet. Confer Flodoardum in Chronico ad A. 920.

913. *Herimanni* Colonienſis Archiepiſc. epiſtola ad Richarium Abbatem, cum *Joannis X.* Papæ ad Herimannum epiſtola. Ejusd. Joannis 2] ad Carolum III. Regem, & *3] ad Epiſcopos Narbonenſis primæ.

Conſtitutiones XIV. ex Concilio *Galteri* Archiepiſcopi *Senonenſis*, qui A. C. 923. obiit.

915. *Cabilonenſe*, in eccleſia S. Marcelli martyris in ſuburbio.

921. *Troslejanum II.* quo excommunicatus pridem Erlebaldus Comes, poſt mortem abſolutus fuit.

A. C.

Digitized by Google

A. C. 922. *Confluentinum* ad Rhenum, octo Epiſcoporum, præſentibus Carolo Franciæ & Henrico Germaniæ Regibus. Canones VIII.

923. vel 924. *Remenſe* incerti loci, in quo pœnitentia indicta iis, qui in bello Sveſſionico inter Robertum & Carolum interfuerant.

924. *Troslejanum III.* in quo Iſaac Comes cum Stephano Epiſcopo Cameracenſi rediit in gratiam, teſte Flodoardo in Chron.

†† 925. *Turonenſe*, de decimis in honorem B. Martyris Saturnini exactis. Ediderat Edmundus Martene in collectione nova pag. 223. Rotomag. 1700. 4.

926. Concilium apud *Cariiocum*, ſub Ancherino Lugdunenſi Archiep. de Eccleſiis decem monaſterio Carilocenſi reſtituendis.

927. *Troslejanum IV.* in quo Herluinus Comes pœnitentiam ſubiit pro uxore, quam duxerat alia vivente.

Duisburgenſe, in quo excommunicantur, qui Bennonem excæcarant, Metenſem Epiſcopum.

928. *Gmteleanum* ab *Athelſtano* Rege Anglorum, in quo leges plurimæ civiles & Eccleſiaſticæ ſtatutæ, ex quibus delectæ paucæ quædam Capitulis IX. His alia editio legum *Athelſtani* Eccleſiaſticarum ex Speelmanno ſubjungitur juxta Codices MSS. Regium & Jornalenſem, à Saxonico exemplari diſcrepans illudque ſupplens, Capitula XIII. cum triplici appendice, quarum ultima ex Concilio *Londonienſi*, caput 12.

932. *Erpfordienſe*, in cauſa diſciplinæ Eccleſiaſticæ, Epiſcoporum XII. Germanicorum, quorum ſecundus *Unno* Archiep. Hamburgenſis. Canones V.

CPolitanum. Vide infra ad A. 944.

933. Concilium *ad Caſtellum Theodorici*, ſub Artaldo Remorum Archiepiſc. Vide Flodoardi Chron.

935. Apud *Sacram Macram* in oppido *Finibus*, ſub eodem Artaldo, adverſus rerum Eccleſiaſticarum pervaſores.

* 936. *Leonis VII.* Papæ epiſtolæ 1] ad Hugonem Francorum Principem & monaſterii S. Martini Turonenſis Abbatem, de mulieribus à monaſterio prohibendis; 2] ad Gerhardum Laureacenſem Archiep. cui mittit pallium; 3] ad Gallos & Germanos, de variis capitibus diſciplinæ Eccleſiaſticæ, ubi etiam

contra conjugium Clericorum, quod falſo appellat *ſcelus*, *cui omnis Scriptura contradicit.*

Leges Eccleſiaſticæ *Hoëli Dha* (id eſt Boni) Regis ſeu Principis totius Cambriæ ſive Walliæ. Capitula XL.

941. *Sveſſionenſe* Concilium, quo Hugo Heriberti Comitis F. dejecto Artaldo, Remorum Archiepiſcopus conſecratus eſt. Vide Flodoardi Chron.

942. Præceptum *Adelberonis* Epiſcopi Metenſis, de Monachis in Cœnobio S. Arnulfi, clericorum loco conſtitutis.

In *Bonna* caſtello præclara Synodus à XXII. Epiſcopis habetur. Hæc continuator Reginonis.

Oda ſive *Odonis* Archiepiſcopi Cantuariæ, Conſtitutiones tempore Regis Angliæ *Edmundi* latæ, de officio Regis, magiſtratuum & cleri, & de juribus Eccleſiæ rite conferendis. Capitula X. Epiſtola Synodalis ad Epiſcopos ſibi ſuffraganeos.

944. *Edmundi* Regis, in magna Synodo *Londonienſi* præſentibus Odone & Vulſtano Archiepiſcopis probatæ, Leges Eccleſiaſticæ à ſæcularibus ſegregatæ. Partis 1. Capitula VI. Pars 2. huc nihil confert. Partis 3. Capitula V. Alia Capitula IX. Priſca earundem legum verſio ex MS. Jornalenſi.

Trenorchianum Giſalberti Ducis evocatione, pro illius loci monaſterio, præſentibus duobus Archiepiſcopis Guidone Lugdunenſi & Goſtrido Veſontionenſi, & Epiſcopis quinque, Abbatibusque, clericis & monachis.

CPolitanum, quo Tryphon Patriarcha per fraudem deponitur, poſtea interjectis XVII. menſibus in ejus locum creatus Theophylactus Romani Lecapeni Imp. filius. Meminit hujus Synodi Curopalates, ſed à collectoribus Conciliorum male ad hunc annum refertur, cum rectius quadret ad A. 932.

946. *Agapeti II.* Papæ epiſtola 1] ad Gerardum Laureacenſem Epiſc. 2] ad Aymarum Abbatem privilegium Abbatiæ Cluniacenſis.

*circa A. 947. Concilium *in Fontanis*, Helenenſis diœceſis, ſub Aymerico Narbonenſi Epiſcopo.

Virdunenſe, in quo ſedes Remenſis Artaldo præ Hugone Comite adjudicata eſt. Vide Flodoardum IV. 33.

948. *Moſomenſe*, in eccleſia S. Petri ante proſpectum caſtri Moſomi, de cauſa ejusdem Artaldi & Hugonis. Vide Flodoardi Chron.

Engi-

Digitized by Google

Engilenheimenſe in pago Nagavvi, in eccleſia S. Remigii. Præfatio in qua Epiſcoporum ubi nomina Marini Polymartienſis Epiſcopi, legati ab Agapeto Papa, & aliorum Epiſcoporum XXXIV, inque his etiam *Adaldagi* Epiſcopi Hammaburgenſis. Canones decem. Actorum hujus Synodi narratio altera, ex Flodoardi lib. IV. c. 35. Artaldi, cui Remenſis Epiſcopatus Hugone excommunicato aſſertus eſt, epiſtola ad Marinum. Ex Flodoardo.

Conventus Epiſcoporum in eccleſia S. Vincentii *Laudunenſis*, in quo citatur Hugo ad emendationem pro malis, quæ contra Regem Ludovicum & Epiſcopos egerat, & Tetbaldus rebellis excommunicatur. Ex Flodoardi Chron.

Trevirenſe, in quo excommunicatur Hugo Comes cum Theobaldo Ambianenſi & Epiſcopis aliquot aliis, ab eo Remenſem ſedem ſibi arrogante ordinatis. Ex eodem Chronico.

Londonii celebratum feſto Nativitatis B. Mariæ, ſub *Edredo* Rege totius Angliæ, præſentibus Wulſtano Archiepiſcopo Eborum, Odone Archiep. Doroberniæ, cæteriſque Epiſcopis, Abbatibus, Ducibus & Comitibus, in quo agitur de negotiis regni, & confirmatur charta Regis Edredi, monaſterio *Croylandenſi* facta, dictataque pridem à Cancellario Regis Turketulo, jam Abbate, de more Regum Angliæ paſtorali baculo inveſtito.

A.C. 949. *Romanum*, quo Synodum Engilenheimenſem ſuperioris anni confirmatam, teſtatur Flodoardus in Chron.

950. *Landavenſe*, in quo Nougui rex ſatisfecit pro invaſione rerum Eccleſiæ. Ex Speelmanni tom. 1. Concil. Britanniæ.

952. *Auguſtanum*, ſub Ottone Rege Epiſcoporum Italiæ, Galliæ, Germaniæ, in cauſa Eccleſiaſticæ diſciplinæ. Canones XI.

953. *Apud S. Theodoricum* in territorio Remenſi, adverſus Regenoldum Comitem rerum Eccleſiaſticarum pervaſarum, qui deinde A. 966. ab Archiepiſcopo Odalrico excommunicatus eſt, ut narrat Flodoardus in Chron.

* 954. *Ravennenſe*, in quo Ferrarienſi Epiſcopo bona reſtituta ſunt. Vide Rubei Hiſt. Ravennatenſem lib. V. Labbeum p. 1237.

955. *Landavenſe*, in cauſa diaconi ante ipſum altare interfecti. Ex Speelmanni tom. 1. Concil. Britanniæ.

Concilium incerti loci *in finibus Burgundiæ*. Commonitorium Epiſcoporum de excommunicatione Iſuardi, agros abbatiæ S.

Symphoriani injuſte detinentis. Reſcriptum *Joannis XII.* Papæ cum excommunicationis formula. Labbe p. 642.

A.C.962. *Ottonis* Imp. patris & filii diploma de confirmatione jurium Romanæ Eccleſiæ, quod edidit Baron. ad A. 962. n. 3. & avtographum aureis literis exaratum ſervatur Romæ in caſtello S. Angeli. Inter decem ſubſcriptores Epiſcopos primus *Adaldagus* Archiepiſcopus Hamburgenſis.

Ex Conſtitutione Imp. primi *Ottonis* & *Henrici* primi Impp. ut in electione Romani Pontificis nullus ſe audeat interponere præter eos, quos antiqua conſvetudo admittit. Ediderat ex Anſelmo Lucenſi lib. VI. cap. 35. hoc fragmentum Holſtenius in collectione Rom. T. 2. p. 214.

Concilium *ad Matronam fluvium* in pago Meldenſi, in cauſa Hugonis, cui deinde Odalricus in Remenſi Archiepiſcopatu prælatus eſt. Videndus præter Flodoardum in Chron. Hugo Floriacenſis.

963. *Romanum*, in quo Johannes XII. maximorum ſcelerum accuſatus deponitur & Leo VIII. ſubrogatur, præſente Ottone Imp. Acta refert Liutprandus lib. VI. c.6. ſeqq. referens etiam Ottonis Imp. epiſtolam ad Joannem, cum hac illius reſponſione: *Nos audivimus dicere, quod vos vultis alium Papam facere. Si hac feceritis, excommunico vos de Deo omnipotenti, ut non habeatis licentiam ullum ordinare & miſſam celebrare.* Sequitur deinde altera ad Joannem epiſtola Imperatoris & Synodi, qua profitentur ſe excommunicationem in eum retorquere.

CPolitanum, in cauſa Nicephori Imp. Theophanem viduam à Romano, Imp. CPol. relictam ducere cupientis. Vide Joannem Curopalatem.

964. *Romanum* Joannis XII. contra Leonem IV. Actiones III. Edidit Baronius ad A. 964. n. 6.

Concilium *Brandanfordiæ* ab Edgaro Anglorum Rege contra Edwinum fratrem.

Privilegium *Edgari* Regis, quo *Dorobernenſis* ſive *Cantuarienſis* Eccleſia mater & domina aliarum eccleſiarum regni ſui confirmatur A. C. 958.

Johannis

Digitized by Google

Johannis XII. Papæ epiſtola ad S. Dunſtanum Cantuarienſem Epiſcopum, cui pallium concedit. Labbe p. 641.

Romanum, in quo Leo IV. præſente Ottone Imp. Benedictum V. exauctorat & Hamburgum relegat. Vide Luitprandum lib. VI. cap. 11. & quæ ex Hildesheimenſi Chronico Labbeus pag. 1238.

Edgari Regis Anglorum charta de Oſwaldes Law, hoc eſt, de ejiciendis clericis uxoratis & introducendis monachis.

A.C. 965. *Johannis XIII.* Papæ epiſtolæ 1] ad Epiſcopos citerioris Britanniæ, 2] ad Edgarum Regem Anglorum. * 3] ad Berengarium Epiſcopum Virdunenſem, ex tomo I. Bibl. novæ MSS. Labbei. * 4] ad Alberonem Remenſem Archiepiſc. privilegium monaſterii S. Remigii.

966. *Edgari* Regis Angliæ charta duplex, novo Wintoniæ monaſterio tributa. Prioris Capitula XXII. cum ſubſcriptionibus Regis, Dunſtani Archiep. Cantuarienſis, filiorum Regis Eadmundi & Edwardi: conjugis Ælfthryth, Eadgifæ Regis aviæ, Archiepiſcopi Eboracenſis, Epiſcoporum IX. Abbatum V. Ducumque trium, totidemque miniſtrorum.

967. Concilium *Ravennatenſe*, cujus mentio apud Reginonis continuatorem. * *Johannis XIII.* diploma, quo Heroldum deponit & Fridericum ejus loco Salisburgenſem Epiſcopum ſurrogat. Subſcriptiones Papæ, Ottonis Imp. & Epiſcoporum LVII.

* Inſtitutio Archiepiſcopatus *Magdeburgenſis*, ex Chronico MS. Anonymi Saxonis, quod in A. C. 1180. deſinit. Subſcriptiones Ambroſii Palatini Cancellarii & epiſcoporum XXXIII.

Edgari Angliæ Regis leges eccleſiaſticæ, capitula V. ex Lambardi Archæonomia; & priſca ex verſione capitula VI. Canones LXVII. de ordinatorum vivendi formula: De confeſſione, Canones X. De modo imponendi pœnitentiam, Canones XLVI. De ſatisfactione, Canones XIX. De magnatum pœnitentia, Canones IV.

969. *Edgari* Regis oratio ad Dunſtanum Archiepiſc. Cantuariæ, Oſwaldum Wigorniæ & Ethelwaldum Wentanæ epiſcopos, de conjugatis clericis ejiciendis, introducendisque monachis.

Angli.

Anglicum Concilium à Dunſtano Archiepiſc. adverſus conjugatos clericos.

De injuncta Edgaro Regi, quod clauſtralem virginem compreſſiſſet ſeptenni pœnitentia.

* *Romanum* ſub Johanne XIII. ubi Beneventanus Epiſcopatus in Archiepiſcopatum evectus epiſtola *Johannis XIII.* Præter Papæ & Ottonis Imp. ſubſcriptiones Epiſcoporum XXIII. Presbyterorum III. & Diaconorum IV. Labbe p. 1238.

A.C. 970. *Londonienſe* anno Edgari Regis XII. in quo privilegia *Glaſtonienſi* cœnobio conceſſa firmantur, reſervata Regi conferendi baculi paſtoralis poteſtate. Diploma duplex Joannis XIII. Papæ. Charta Edgari Regis, cum ſubſcriptionibus Edgari Regis totius Britanniæ, Eilfginæ matris, Eduardi filii, Kinedii Regis Albaniæ, Maſcuſii Archipiratæ, Dunſtani Archiepiſcopi, Oſwaldi Eboracenſis Primatis, & aliorum Epiſcoporum VI. Abbatum VII. Adulfi Herefordenſis Eccleſiæ cataſcopi, Ducumque trium & miniſtrorum quatuor.

971. *Romanum*, quo eadem privilegia confirmata ſunt, teſte Wilhelmo Malmesburienſi.

972. *Apud montem S. Mariæ* in pago Tardanenſi, in diœceſi Remenſi. Decretum *Adalberonis* Archiepiſc. Remenſis, de reformatione cœnobii *Moſomenſis* & monachis Canonicorum loco in eodem conſtitutis. Subſcriptiones Epiſcoporum X. Archidiaconorum VIII. & Abbatum V. *Johannis XIII.* ad Adalberonem epiſtola.

Ingelenheimenſe, ab Ottone utroque Imp. Vide Baronium ad A. 872. n. 3. ſeq.

Benedicti VI. Papæ epiſtola ad Fridericum Salisburgenſem Epiſc. cui ſucceſſoribusque ejus vices ſuas concedit.

* 973. *Marzalienſe* Concilium, Honeſti Ravennatis metropolitani & Epiſcoporum Corneliæ, Faventinæ & Bononienſis Eccleſiæ, in quo inter cætera compoſitæ Epiſcopatus Bononienſis & Parmenſis controverſiæ. Labbe p. 1241. ex tomo ſecundo Ughelli Italiæ ſacræ.

Mutinenſe ſub eodem Honeſto, in quo compoſita controverſia inter diſſidentes duos germanos fratres de prædiis. Acta illius Con-

Concilii lacunoſa, cum ſubſcriptionibus ex Rubei libro V. hiſtoriæ Ravennatis.

A.C. 974. *Edgari* Regis Angliæ charta facta *Malmesburienſi* cœnobio, cum ſubſcriptionibus Regis, duorum Archiepiſc. Epiſcoporum III. Abbatum III. Ducum III.

Pilgrimi Lauriacenſis Epiſcopi epiſtola ad Benedictum VII. in qua petit pallium & privilegiorum confirmationem, & confeſſionem edit fidei.

* *Benedicti VII.* Papæ epiſtola ad Gallos & Germanos de Patavienſis ſive Laureacenſis Eccleſiæ metropolitica dignitate, conceſſaque Pilgrimo vice auctoritatis Apoſtolicæ in provinciis Bawariæ, interioris Pannoniæ ſive Mœſiæ, & contiguis Slavorum nationibus.

975. *Remenſe* Concilium, in quo *Theobaldus* Ambianenſis epiſcopatus uſurpator iterum excommunicatus eſt. Epiſtola ad Theobaldum cum ſubſcriptione Stephani Diaconi Rom. (vicem gerentis Benedicti VII. Papæ) & Adalberonis Remenſis Archiep. Incipit: *Inveterate dierum malorum.* Theobaldus iſte jam excommunicatus A. 948. in Synodo Trevirenſi.

† *CPolitanum,* in quo teſte Jo. Curopalata, Baſilio Patriarchæ depoſito ſurrogatur Antonius Studites.

Wintonienſe poſt Regis Angliæ Edgari obitum, in quo controverſiam pro monachis adverſus clericos uxoratos, tradunt diremiſſe imaginem crucifixi proloqutam hæc verba: *Judicaſtis bene, mutaretis non bene.*

978. *Kyrtlingtonienſe* in Eaſtanglia, præſente Rege Angliæ Edwardo poſtea Martyre, in quo probata religioſa peregrinatio ad eccleſiam S. Mariæ Abbandunenſem.

Calnæ villæ regiæ *Wilceria*, ſub Dunſtano Archiepiſcopo Cantuariæ, in quo dum acrius contenditur de ejiciendis monachis reducendisque presbyteris ſecularibus cum uxoribus ſuis & liberis, ſolarium, in quo convenerunt, decidiſſe & multis eliſis Dunſtanus ſalvus evaſiſſe traditur.

Ambresbiriæ ſive in urbe Ambroſii Wiltonienſi pago.

Incerti anni. Leges *Presbyterorum Northumbrenſium*, capitula LVI. ex Speelmanni tom. 1. Concilior. Britanniæ.

A.C. 980. *Senonenſe*, in quo Sevinus Archiepiſcopus monaſterio S. Petri Vivi nonnulla reſtituit. Subſcriptiones Epiſcoporum V. archidiaconorum duorum, archiclavis & Cancellarii.

983. *Romanum*, in cauſa *Giſeleri* Magdeburgenſis Epiſcopi (quem virum ſanctum & Winulorum Apoſtolum vocat Adam Bremenſis lib. 2. c. 14.) & contra Simoniacos. * Epiſtola *Benedicti VII.* Papæ à Baluzio edita ad X. 6. Petri de Marca. Labbe p. 1243.

985. *Johannis XV.* Papæ epiſtolæ 1] ad omnes fideles de pace concilianda inter Ethelredum Angliæ Regem & inter Richardum Marchionem Nortmanniæ. 2] ad Arnulfum & alios Comites. 3] ad Gvidonem & alios Epiſcopos utraque de reſtituendis quæ monacho monaſterii S. Richarii fuerant ablata.

†† *Adalberonis* Archiep. Remenſis evocatoria ad Synodum in *montem S. Mariæ Terdonenſis*; & epiſtola ad Rhotardum Cameracenſem Epiſc. de Balduino excommunicato. Exſtant etiam inter Gerbeti epiſtolas XXIX. & XXX. ex perſona Adalberonis ad Walonem ejusque pertinaces, ut in conventum *apud Gvaldonis cortem* veniant: & ad Notgerum Epiſc. Leodienſem, T. 17. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 672.

988. *Landavenſis* Synodus ſub S. Dunſtano Archiepiſc. Cantuarienſi, in qua anathema declaratur Arthmail Regi Gventiæ, filio Nougui, ob fratrem Eliſed interemtum.

989. *Romana*, in cauſa S. Adelberti Epiſcopi Pragenſibus reſtituendi.

* *Karroſenſe* Concilium, apud Karroſum Pictavenſis diœceſeos monaſterium. Canones III. in quibus anathema infractoribus eccleſiarum, res pauperum diripientibus, & percuſſoribus clericorum. Cum ſubſcriptionibus Archiepiſcopi Burdegalenſis, & Epiſcoporum quinque.

* *Remenſe* poſt Adalberonis obitum, ubi *Arnulphus* Regis Lotharii F. Archiepiſcopus electus. Epiſtola Remenſium. Libellus fidelitatis ab Arnulfo editus, Regibus Francorum Hugoni & Roberto. Ejusdem commonitorium & anathema in prædones Remorum.

Narbonenſe, adverſus Eccleſiaſticorum bonorum invaſores. Labbe p. 741. Harduin. pag. 729. ex Guil. Catelli commentariis Occitaniæ.

A.C. 990.

A.C. 990. *Silvanectenſe*, in quo provinciæ Remenſis Epiſcopi, Arnulfo intra ſuam eccleſiam capto, prædonibus Remenſis civitatis anathema dicunt. * Epiſtola Remenſium. * Hugonis Francorum Regis ad Joannem XV. Papam contra Arnulfum, quem perfidiæ arguit. * Epiſcoporum Remenſium ad eundem Joannem.

991. *Remenſe* apud S. Baſolum, quo Arnulfus depoſitus & in ejus locum ſurrogatus Gerbertus. * Libellus abdicationis Arnulfi. Electio Gerberti Remorum Archiepiſcopi. Ejusdem profeſſio fidei.

993. * *Provinciæ Remenſis* adverſus illius pervaſores. Epiſcoporum commonitorium. *Gerberti* ad Fulconem Aurelianenſem Epiſc. epiſtola.

Romanum pro canonizatione *S. Udalrici*, Auguſtani Epiſcopi, poſt prælectum de vita & miraculis ejus libellum ſollicitante Luitolpho Auguſtæ Epiſcopo. Subſcriptiones Joannis XV. Papæ & Epiſcoporum VI. Presbyterorum & Cardinalium IX. Diaconorum IV. Confer Dan. Papebrochium diſſ. de ſolennium *Canoniſationum* initiis ac progreſſibus, inſertam propylæo ad acta Sanctorum Maji p. 171. ſeq.

994. *Hugonis* & *Roberti* Regum Francorum confirmatio fundationis *Burguliacenſis*.

Epiſtolæ in cauſa Arnulfi & Gerberti, Remenſium Archiepiſcoporum ſcriptæ 1] Hugonis Francorum Regis ad Joannem XV. 2] Gerberti ad Conſtantinum Miciacenſem Abbatem. 3] Ejusdem ad Sigvinum Archiep. Senonenſem. * 4] ad Adelaidem Imperatricem & Epiſcopos Remenſis diœceſis.

* 995. *Moſomenſe*, ubi lectæ litteræ Joannis XV. Gerberti Apologia audita, ſed ipſe à divino officio usque ad Remenſem Synodum abſtinere juſſus.

Remenſe, quo per Leonem ſedis Apoſtolicæ legatum Arnulfus, Gerberto depoſito, jubetur reſtitui.

996. *Gregorii V.* Papæ epiſtolæ 1] ad Joannem Ravennatenſem Archiep. ex Rubei & integriore Ughelli editione. * 2] ad Gerbertum Ravennatenſem Archiep. 3] diploma, quo abbatia

S. Ambroſii martyrumque Protaſii & Gervaſii confirmatur. 4] ad Conſtantiam, Roberti Regis Francorum conjugem.

Romanum, ex quo data epiſtola *Gregorii V.* ad Herluinum Epiſcopum Cameracenſem. Labbe p. 1245.

Romanum, quo ajunt conſtitutum eſſe, ut *Imperator* deinceps à *ſeptem Electoribus* Germaniæ Principibus eligatur. Principum & Baronum Alemanniæ epiſtola ad Innocentium III. Papam a) de electo poſt Henricum VI. Ottone IV. A. 1208. ſed ubi ſubſcribunt, præter Archiepiſcopum Colonienſem, Epiſcopi Paderbornenſis & Mindenſis, abbatesque tres & dux Lotharingiæ, nec non Henricus Comes de Kuke. Epiſtola ad eundem Innocentium, altera Germaniarum Principum & Magnatum, ubi nomen profitentur præter Archiepiſcopos Magdeburgenſem, Trevirenſem & Biſuntinum, Epiſcopi Ratisponenſis, Friſingenſis, Auguſtanus, Conſtantienſis, Eiſtetenſis, Wormatienſis, Spirenſis, Buxienſis, & Hildesheimenſis, imperialis aulæ cancellarius, abbas Fuldenſis, Heswoldenſis, de Tergente & Eboracenſis, tum Rex Bohemiæ, Dux Saxoniæ, Bavariæ, Auſtriæ & Moraviæ, nec non Marchio de Rweſperg aliique Alemanniæ nobiles.

A.C. 997. ***Ravennatenſe***, à Gerberto Epiſcopo Ravennatenſe de rebus ad diſciplinam

a) Confer Epiſtolas Innocentii III. à Baluzio editas lib. 1. Epiſt. 293. & 294. T. 1. p. 534. ſq. Quæ vero de origine ſeptem Electorum Gregorio V. vindicanda, diſputant Bellarminus libro tertio de translatione Imperii, & Baronius ad A. 996. §. 38. ſeq. Chriſtophorus Gewoldus & Paulus Windeckus ſingularibus ſcriptis, aliique, refellit Antonius Pagi T. IV. Criticæ in Baronium pag. 71. ſeq. Et ſuo adhuc tempore Guilelmus Brito, qui ſæculo XIII. ſcripſit, lib. IV. v. 373.

Eſt etenim talis dynaſtia Teutonicorum,
Ut nullus regnet ſuper illos, ni prius illum
Eligat unanimis cleri procerumque voluntas.

Præcipuam tamen paulatim invaluiſſe Palatinorum officiorum, veluti Præfectorum Imperii, auctoritatem, reliquis Germaniæ Principibus jura ſua vel negligentibus vel tueri non valentibus, probe notavit Goldaſtus ad Eginhartum p. 164. & illuſtris Leibnitius præfat. ad Tom. 1. ſcriptorum Brunſvic. ſolio 1, cui addes Gundlingiana parte XVII. & celeberr. Jo. Guil. Jani diſſ. de Electorum origine A. 1711. Latine & Wolfgangi Gabrielis Pachelbl à Gehago A. 1716. Germanice editam.

ſciplinam Eccleſ. ſpectantibus, Canones III. Subſcriptiones Epiſcoporum X. Presbyterorum IX.

Ticinenſe, in quo Creſcentius, Papæ gravis & exoſus, excommunicatur.

* *Sandionyſianum* de decimis Eccleſiæ reſtituendis.

A.C.998. *Romanum*, præſente Ottone III. Imp. de diſſolvendo Roberti Regis Francorum, qui Bertam conſanguineam duxerat, conjugio,& de aliis rebus variis, Canones VIII. Subſcriptiones Epiſcoporum XXIX.

* *Ottonis III.* Imp. conſtitutio decretalis ſacræ legis de poſſeſſionibus Eccleſiarum non alienandis.

Silveſtri II. Papæ epiſtolæ 1] ad Azolinum Laudunenſem Epiſc. ut accuſatus ad Romanam Synodum veniat. * 2] ad Arnulfum, quem Remenſi reſtituit Archiepiſcopatui. * 3] ad Robertum Viceliacenſem abbatem, cujus privilegia confirmat. Aliæ epiſtolæ Sylveſtri CLX. quas Gerberti adhuc utens nomine Archiepiſcopus Remenſis ſcripſit, editæ à Papyrio Maſſono Pariſ. 1611.4. Ducheſne T. 2. Francicor. ſcript. p. 787. & T. 17. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 669.

999. *Romanum*, in cauſa Giſeleri Magdeburgenſis Epiſcopi, accuſati, quod duas parochias teneret.

* 1000. *Pictavienſe*, Epiſcoporum quinque, Canones III.

1001. *Romanum*, præſente Ottone III. Imp. de Willegiſo & ejus *Synodo Gandesheimenſi*, de qua conqueſtus Bernwardus Hildesheimenſis Epiſc. cujus vitam, à Tangmaro presb. ſcriptam, videſis in Mabillonii ſeculo VI. Benedictin. parte 1. pag. 214. n. 24. vide etiam Labbeum p. 1246.

† *Tudertinum*, in præſentia Papæ & Imperatoris atque Epiſcoporum triginta, de cauſa ejusdem Bernwardi ac Willegiſi. Harduin. p. 765. ex eadem Bernwardi vita.

1002. *Romanum*, in quo inter cætera abbatiæ Peruſinæ immunitas aſſerta. Vide Labbeum p. 1246. ſeq. ex tomo IX. Italiæ ſacræ.

Concilia varia *Galliarum*, in quibus quæſitum eſt, de jejuniis ante Pentecoſtem, de cantu hymni *Te DEum*, & de feſto Annunciationis Dominicæ. Canones III.

A.C. 1005. *Tremonienſe* pro reformanda Eccleſia. Chronicon Magdeburgenſe hanc magnum Synodum vocat in loco qui dicitur Trotmanni.

1006. *Francofordienſe*, de eccleſia *Bambergenſi* in cathedram Epiſcopalem erigenda. * Acta ejus Concilii & diploma Joannis XVII. Papæ. Subſcriptiones Willigiſi Archiepiſcopi Moguntini & aliorum Epiſcoporum XXXVI.

* 1008. *Kalenſe*, in Kale palatio, præſente *Roberto* Francorum Rege. Roberti hujus præceptum pro monaſterio Sandionyſii. Subſcriptiones Epiſcoporum XIII. & Franconis diaconi ac chartigraphi.

1009. *Barcinonenſe*, in quo confirmatæ donationes factæ eccleſiæ Barcinonenſi.

Ænbamenſe ab Æthelredo Angliæ Rege, Capitula XXXII. Idem Concilium juxta aliud exemplar. Synodalia decreta XXVIII.

Sermo Synodalis (homilia *Leonis IV.* cui in Codice Vaticano tribuitur, & ſub illo nomine ad A. 847. edidit Labbeus T. 8. p. 33. licet Velſerus apud Binium & Labbeum T. IX. p. 806. tribuit Udalrico Auguſtano Epiſc.) qui in ſingulis Synodis parochianis presbyteris enuntiandus eſt, de cura paſtorali. Incipit: *Fratres presbyteri & ſacerdotes Domini, cooperatores noſtri ordinis eſtis.*

Ratherii Veronenſis Epiſcopi Synodica ad presbyteros & ordines cæteros per univerſam diœceſin conſtitutos. Ex tomo 2. Spicilegii Dacheriani p. 256. Incipit: *Quia mirari vos ſcio, immo murmurare.* Labbe p. 1268.

1011. *Bambergenſe* triginta amplius Epiſcoporum, inter quos Ditmarus Merſeburgenſis, qui de hac Synodo videndus.

1012. *Æthelredi* Anglorum Regis & ſapientum ejus leges Eccleſiaſticæ, apud Habam conditæ. Capitula VII.

Benedicti VIII. Papæ epiſtola ad Epiſcopos Burgundiæ, Aquitaniæ & Provinciæ contra invaſores bonorum Cluniacenſium.

Henrici Imp. privilegium, quo patrimonia Romanæ Eccleſiæ ab anteceſſoribus collata confirmavit. Edidit Baronius ad A. 1014. n. 7. cum ſubſcriptionibus Imperatoris, Epiſcoporum XIII. Abbatumque, Ducum, Comitum aliorumque XXIV.

Canuti

Digitized by Google

Canuti Angliæ Regis diploma, quo Eccleſiam Salvatoris in Dorobernia omnium Eccleſiarum regni Angligeni matrem & dominam confirmat.

Legionenſe æra 1050. Decreta Alphonſi Regis Legionenſis & Geloiræ Reginæ, Canones VII.

* *Ticinenſe*, cum præfatione Benedicti VIII. Papæ, Capitula VII. de continentia clericorum & ipſorum filiis maxime, qui Eccleſiæ ſervi ſunt. Subſcriptiones Papæ & ſex Epiſcoporum. Reſponſio & confirmatio Auguſti (Henrici Imp.) cum ſubſcriptionibus ejusdem & Marchionum ac Comitum Palatii.

*A. C. 1014. *Ravennatenſe*, ſub Arnoldo Ravennatenſe Archiepiſcopo, adverſus ea, quæ Adelberti Archiep. tempore geſta erant vel irrepſerant; ex tomo 2. Italiæ ſacræ.

*1015. *Romanum*, in quo Fructuarienſis cœnobii privilegium, cum ſubſcriptionibus Papæ Benedicti VIII. & Epiſcoporum XLV. Presbyterorum Cardinalium VIII. Diaconorum VI. cuſtodis Cremonenſis & Abbatum quinque.

*1017. *Aurelianenſe*, in quo Liſoius & Heribertus religionem omnem deridentes aliique hæretici Roberti Regis juſſu flammis exuſti ſunt.

*1020. *Airiacenſe* in pago Autiſſiodorenſi, præſente Roberto Francorum Rege, ubi ex variis locis, ſanctorum reliquiæ allatæ ſunt.

Divionenſe etiam, *Belnenſe* & *Lugdunenſe* cum Airiacenſi memorantur in libro geſtorum Pontificum Autiſſiodorenſium, ſed geſta nulla exſtant.

* Conventus Epiſcoporum *Toloſæ* contra eos qui uſaticum malum miſerint. Vide Labbeum p. 843. & 1248. Cangium in *uſaticum*.

1021. *Wintonienſe*, ſub Canuto Rege Anglorum Danorum Norwegarum, pro confirmando privilegio monaſterii S. Edmundi.

1022. *Salegunſtadienſe* (Micrologo *Moguntinum*) in cauſa diſciplinæ Eccleſiaſticæ. Capitula XX. Appendix, quomodo initianda ſit Synodus. Prodierat ad calcem decreti Burchardi, Wormatienſis Epiſcopi.

1023. *Aquisgranenſe*, quo controverſia inter Piligrinum Archiepiſc.

Co-

Colonienſem & Durandum Leodicenſem, de ſubjectione monaſterii Burcitani, terminata fuit.

Moguntinum, in cauſa Comitis Ottonis ab Haniſtein.

* A. C. 1024. *Wilhelmi* Abbatis S. Benigni Divionenſis epiſtola ad Joannem XVIII. Papam, qua eum reprehendit, quod *Græcis* Eccleſiam CPolitanam *univerſalem* dici poſtulantibus aſſentiri voluerit. Vide Rodolphum Glabrum lib. IV. c. 1. & Hugonem Flaviacenſem in Chronico.

* *Johannis XVIII.* Papæ epiſtolæ 1] ad Jordanum Lemovicenſem cæteroſque Galliarum Epiſcopos de *S. Martialis* Apoſtolatu. 2] ad S. Odilonem Cluniacenſem Abbatem, ex T. 2. Spicilegii Dacheriani. 3] litteræ abſolutionis, Hugoni Autiſſiodorenſi Epiſcopo conceſſæ.

* 1025. *Anſanum*, in quo judicatum eſt non licuiſſe Archiep. Viennenſi monacho apud Cluniacum ordinare ſine permiſſu Epiſcopi Matiſconenſis.

†† *Atrebatenſis* Synodus, ſub Gerardo Kamaracenſis ſeu Attrebatenſis urbis Epiſcopo, exſtat in tomo XIII. Spicilegii Dacheriani ſub init. Ibi pag. 2. ubi legitur, *niſi ſimulationis cauſa*, fortaſſis legendum: *Eccleſiam niſi ſimulationis cauſa.* Et p. 49. pro *Nericii Gentilium*, lege, *ne ritu Gentilium.* Harduin.

* 1027. *Francofordienſe*, in quo Godehardus juvenis frater Imperatoris arma compulſus depoſuit & clericalem tonſuram accepit.

* *Helenenſe* in prato Tulugienſi, in quo de treuga & pace actum, & alia quæ ad diſciplinam Eccleſ. ſpectant, inſtaurata.

1028. *Moguntinum* in Geizlete, ſub Aribone Archiepiſc. ubi homo quidam ingenuus de homicidio Sigefridi Comitis incuſatus, candenti ſe ferro expurgavit.

Karrofenſe, à Wilhelmo IV. Aquitaniæ Duce congregatum, de fide Catholica, deque firmanda pace.

1029. *Lemovicenſe I.* cujus acta pro Epiſcopi Apoſtolici elogio tribuendo *S. Martiali* Lemovicenſi, exſtant infra in actione I. Concilii Lemovicenſis I. A. 1031.

Conventus Epiſcoporum, qui cum Roberto Francorum Rege ad dedicationem Eccleſiæ *S. Amiani Aurelianenſis* convenerunt.

Con-

Digitized by Google

Concilium in *Palithi*, præſidente Imp. cum Epiſcopis XI. in quo Godehardus Epiſcopus Hildesheimenſis cum Aribone metropolitano Moguntino ſuper Gandesheim reconciliati ſunt.

A.C. 1031. *Canuti* Regis epiſtola, Roma miſſa ad Anglorum proceres. Charta ejusdem, qua omnes cauſas inſulæ Glaſtoniæ tam Eccleſiaſticas quam ſæculares Abbatis ſupponit judicio, cæteris excluſis poteſtatibus.

* *Bituricenſe* ab Epiſcopis Aquitaniæ, Canones XXV. quorum primus, ut *S. Martialis* nomen & memoria inter Apoſtolos proponatur. Cætera de variis diſciplinæ Eccleſiaſticæ capitibus. *Aymonis* Archiep. Bituricenſis edictum pro *S. Martialis* Apoſtolatu.

Lemovicenſe II. in quo itidem de Apoſtolatu *S. Martialis* & variis rebus ad diſciplinam ſpectantibus agitur. Acta ſeſſionum II.

* *Bellilocenſe* in Bellilocenſi monaſterio non longe à Lemovico. Mentio ejus in actis Lemovicenſis proximi Concilii, geſta perierunt. Per errorem *Bellovacenſe*, alii pro *Bellilocenſi*.

* *Gallicana varia*, in quibus pax & publica ſecuritas conſtituta, & feriæ ſextæ atque ſabbati religio ſancita eſt.

* *Triburienſe*, Triburiæ ſecus Moguntiam, præſente Conrado Imp. de primi menſis jejunio.

Compoſtellanum, quod hoc anno refert Cardinalis de Aguirre, idem eſt paucis mutatis cum altero ibidem celebrato A. 1056.

* 1032. *Pictavenſe*, de fide catholica, de rebus Eccleſiaſticis per fraudem aut vim ablatis, de terris monachorum immunibus integrisque ſervandis.

Canuti Anglorum, Danorum & Norweg. Regis leges Eccleſiaſticæ ſancitæ *Wintoniæ*, è Saxonico translatæ, capitula XXVI. Alia capitula XXVII. Legum Eccleſiaſticarum Canuti priſca verſio, è MS. regio, capitula XXVII. Leges Eccleſiaſticæ è ſæcularibus ejusdem collectæ, Capitula XXIV.

* Conventus Epiſcoporum in monaſterio *Rivipullenſi*, Auſonenſis diœceſis, ad dedicationem baſilicæ illius monaſterii.

Pampilonenſe in Hiſpania, de epiſcopatu Pampilonenſi, antiquæ ſedi ſuæ reſtituendo.

*A.C. 1035. vel 1036. *Triburienſe*, in quo Otto de Sumvordi Mathildem filiam Bolezlavonis Polianorum Ducis ſibi deſponſatam, juramento à ſe abalienavit.

*1036. *Pictavenſe*, ſub Iſemberto Epiſcopo, ubi magna pax firmata traditur ab auctore Chronici Malleacenſis.

*1037. *Romanum*, in quo Andreas Peruſinus Epiſc. cedit jure omni in monaſterium S. Petri, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum XXXIII. Abbatum VI. cum Diaconis pluribus aliorumque ordinum hominibus. Labbe pag. 1250. ex tomo IX. Italiæ ſacræ.

*1038. Conventus duplex Epiſcoporum *in Gallia Narbonenſi* ad *Gerundenſis* eccleſiæ dedicationem, & de finibus epiſcopatus *Auſonenſis*.

*1040. Conventus tertius ad dedicationem eccleſiæ *Urgellenſis*.

*Conventus Epiſcoporum ad *Vindocinenſis* monaſterii S. Trinitatis dedicationem. Nomina Epiſcoporum & aliorum clericorum, Abbatum, Baronum Comitumque.

Venetum Concilium de variis diſciplinæ Eccleſiaſticæ capitibus.

*1041. Concilia in diverſis *Galliarum* locis, pro inſtituenda treuga & pace.

Cæſenatenſe, in quo Joannes Epiſcopus clericorum in commune viventium ſocietatem inſtituit, iiſque alendis patrimonium aſſignat. Subſcriptiones Gebeardi Ravennatis Archiep. & Joannis Epiſcopi Cæſenatis.

*1043. Concilium provinciæ *Narbonenſis*, Archiepiſcoporum duorum Narbonenſis & Arelatenſis, & Epiſcoporum XVIII. contra invaſores bonorum monaſterii Cruxamenſis.

*1044. *Conſtantienſe*, ubi maxima pax inſtituta.

*1045. *Narbonenſis provinciæ*, pro privilegiis eccleſiæ S. Michaëlis Fluvianenſis in comitatu Emporitano. Decretum ediderunt Guifredus Archiep. Narbonenſis & Oliba Epiſcopus Auſonenſis: Subſcripſerunt præterea & diverſis temporibus Epiſcopi XI.

*1046. Conventus *Arulenſis* Epiſcoporum & Abbatum in diœceſi Helenenſi, ad dedicationem monaſterii B. Mariæ Arulenſis.

Papia

Digitized by Google

Papiæ ſive *Ticini* Synodum celebratam ab Henrico Imp. teſtatur Hermannus Contractus. Geſta non exſtant.

Sutrinum Concilium, apud Sutrium, non longe ab urbe Roma, ubi confirmata depoſitio trium Pontificum ſchiſmaticorum Benedicti, Silveſtri & Johannis (de quibus Baronius ad A. 1044.) & *Gregorius VI.* ſe ipſum Pontificatu abdicavit, in cujus locum Eberhardus Epiſcopus Bambergenſis ab Hamburgenſi præſentatus natione Saxo, electusque nomen geſſit *Clementis II.*

Clementis II. Papæ epiſtola ad *Joannem*, cujus translationem ex Pæſtano epiſcopatu in *Salernitanum* confirmat, eique pallium concedit.

* *Romanum* Concilium, in quo ſtatutum, ut Ravennati Epiſcopo præ Mediolanenſi & Aquilejenſi ſecundus à Pontifice Rom. locus in Conciliis abſente Imperatore tribueretur. Clementis II. epiſtola ſynodica, apud Labbeum p. 1251. ex tomo IX. Italiæ ſacræ.

A. C. 1047. *Romanum*, contra Simoniacos.

* *Senonenſe*, coram Henrico Francorum Rege pro confirmatione fundationis monaſterii S. Aygulfi, in urbe Pruvinenſi à Theobaldo facta.

1049. *Leonis IX.* Papæ epiſtolæ 1] ad Michaëlem CPolitanum Patriarcham, adverſus ejus & Leonis Acridani Epiſcopi præſumtiones. 2] ad Epiſcopos Venetiæ & Iſtriæ, ut Patriarchæ Gradenſi obedientiam præbeant. 3] ad Thomam Epiſcopum Africanum pro Primatu Eccleſiæ Carthag. 4] ad Petrum & Johannem Epiſcopos. 5] ad Petrum Epiſcopum. 6] altera ad Michaëlem CPolitanum Archiepiſc. 7] ad Conſtantium Monomachum Imp. * 8] ad omnes per Italiam Epiſcopos. Diploma de conceſſa baſilicæ Vaticanæ decima oblationum. 9] epiſtola ad Auximenos, poſt obitum Epiſcopi, expilatores domorum epiſcopalium. 10] ad Joannem Archiepiſc. Salernitanum, cui jura metropolitanatus confirmat. Diploma de corpore *S. Dionyſii*, quod Labbeus & Coſſartius ipſe cum multis aliis pro ſuppoſititio habent. Commemoratio rerum à legatis Apoſtolicæ ſedis *Humberto*

Digitized by Google

Cardinali Epiſcopo Silvæ candidæ, Petro Amalphitano Archiepiſc. & Friderico Diacono & Cancellario geſtarum, & de palinodia *Nicetæ* Pectorati. 11] epiſtola ad Principes Britanniæ. * 12] ad Joannem Portuenſem Epiſc. cum ſubſcriptionibus XV. Epiſcoporum. * 13] ad Hugonem Cluniacenſem, & * 14] ad Fulconem Corbejenſem Abbatem, quibus privilegia ſuarum abbatiarum confirmantur. * 15] ad Petrum Damianum tunc eremitam, cujus Gomorrhianum approbat. * 16] Privilegium ejus eremo conceſſum. * 17] ad Sicenolphum Abbatem S. Sophiæ, Beneventi pro confirmandis abbatiæ illius privilegiis.

Leonis IX. epiſtola ad Francos exſtat infra in Concilio Remenſi A. 1049. Altera ad Eduardum Regem Anglorum, in conventu Weſtmonaſter. A. 1161.

A.C. 1049. *Maccabæi* Scotorum Regis leges è ſæcularibus ipſius excerptæ. Capitula IV. ex Hectoris Boëthii Hiſt. Scotor. lib. 12.

Ælfrici Canones XXXV. ad Wulfinum Epiſcopum.

Capita XLVI. tanquam incerti auctoris, loci & temporis, edita apud Labbeum p. 1008. ex Speelmanno: Theodulfi Aurelianenſis ſunt, & ſub ejus nomine jam edita ſupra à Labbeo T. 7. p. 1136. uti & ab Harduino T. 4. p. 911. ad A. 797.

S. Edwardi Regis Angliæ & Confeſſoris leges Eccleſiaſticæ à ſæcularibus ipſius depromtæ, & à Wilhelmo hærede & cognato poſtea confirmatæ. Capitula XXII. Leges aliæ Edwardi Regis, Nortmannico idiomate ſcriptæ cum Latina verſione. Incipit: *Ces ſont les leis & les cuſtumes*, &c. *Ceo eſt à ſaveir: Paiꝰ à ſaint Egliſe*, &c. Canones V. apud Labbeum p. 1025. Harduin. p. 990.

Romanum Concilium contra Simoniacos.

* *Ticinenſe*, quod hoc loco ponunt Conciliorum editores, ante Sutrinum A. 1046. Hermannus Contractus commemorat.

Romanum (incerti anni) in quo privilegium monaſterio S. Gratæ Bergomenſis diœceſis conceſſum eſt. Diploma Leonis IX. Labbe p. 1253. ex tomo IV. Italiæ ſacræ Ughelli.

Remenſe, pro diſciplina & moribus eccleſiæ reformandis. Acta

Con-

Concilii & Canones XII. Leonis IX. epiſtola ad fratres & filios per regnum Francorum conſtitutos.

Moguntinum, XLII. Epiſcoporum, contra Simoniam & alia cleri vitia.

*A.C. 1050. *Rotomagenſe*, à Malgerio Archiepiſcopo. Epiſtola Synodica & Canones XIX.

* De *Berengarii* hæreſiarchæ damnatione multiplici opuſculum Anonymi, qui ſe Synodo Rom. A. 1079. interfuiſſe teſtatur, ſcriptum A. 1088. quo mortuus eſt Berengarius, & editum primùm à Petro Franciſco Chifletio inter ſcriptorum Veterum de fide Catholica opuſcula quinque. Divione 1656. 4. & deinde in Bibl. Patrum T. 18. p. 835. edit. Lugd. Confer Jo. Mabillonii diſſertationem de multiplici Berengarii damnatione, fidei profeſſione & relapſu, deque ejus pœnitentia T. 2. analector. pag. 477. ſeq. & præf. ad tomum ſecundum Sæculi VI. Benedictini A. 1701. editum, Franciſcum Rojum in diſſ. de hæreſi & pœnitentia Berengarii, Antonium Pagi ad A. 1088. n. 10. ſeq. &c.

Romanum II. in quo damnato Berengario, Lanfrancus (poſtea Cantuar. Archiep.) ſententiam abſolutionis retulit. * *Berengarii* ad Lanfrancum epiſtola. Nam Lanfranci ad Berengarium inter Lanfranci quæres opera, præmiſſum ejus libro adverſus eundem ſcripto, T. 18. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 763. & in Lanfranci operibus à Luca Dacherio vulgatis, Pariſ. 1648. fol.

*† De *Joannis Scoti* libro de Euchariſtia, Gabr. Coſſartii annotatio, qui poſt Petrum de Marca putat non alium eſſe quam qui ſub *Bertrami* ſive *Ratrami* fertur nomine. Sed verius eſt à Scoto etiam librum, Bertramo conſonum fuiſſe compoſitum, qui intercidit.

* *Briotnenſis* Conventus ſub Henrico I. Francorum Rege, Guilelmo notho Normanniæ Duce, ubi *Berengarius* convictus.

Vercellenſe Concilium, in quo damnatus *Scoti* liber.

* *Aſcelini* ad Berengarium, & *Berengarii* ad Aſcelinum epiſtola.

* Concilium *Pariſienſe*, in quo damnatus Berengarius, præſente Henrico

Henrico Francorum Rege. Durandi (al. Deodwini) *Leodicenſis* Epiſcopi epiſtola ad Regem. *Berengarii* ad Ricardum.

Coyacenſe in Hiſpania, diœceſis Ovetenſis, ſub Ferdinando Magno rege primo Caſtellæ. Decreta *Ferdinandi* Regis & *Sanciæ* Reginæ. Capitula XIII.

* *Sipontinum*, ubi à Leone IX. depoſiti ob Simoniam duo Archiepiſcopi.

A.C.1051. *Romanum III.* in cauſa Georgii Vercellenſis Epiſcopi de adulterio accuſati, eorumque qui à Simoniacis ordinati fuerant.

*1052. *Mantuanum*, à Leone IX. cœptum celebrari & factioſorum Epiſcoporum tumultu abruptum.

* Conventus Epiſcoporum, in quo *Iterius* à clero & populo *Lemovicenſi* electus eſt Epiſcopus, & à metropolitano ac ſuffraganeis ordinatus. Subſcriptiones Bituricenſis Archiepiſcopi & Epiſcoporum XI. Comitum II.

*1053. Conventus *San-Dionyſianus* Epiſcoporum & Optimatum, ubi detectæ & recognitæ S. Dionyſii Pariſ. reliquiæ.

Romanum IV. de canonizatione S. Gerardi Leucorum Epiſcopi & de limitibus diœceſis inter Aquilejenſem & Forojulienſem Epiſcopos controverſis.

*1054. *Narbonenſe*, in quo treuga & pax confirmata eſt, & ad reformandum Eccleſiæ ſtatum, Capitula XXIX.

* *Barcinonenſis* Conventus, in quo lectum decretum Raymundi Comitis Barcinonenſis & Adalmodis Comitiſſæ adverſus invaſores eccleſiæ Barcinonenſis.

* *Moguntinum*, in quo electus *Victor II.* Papa.

†† *CPolitanum* ſub Michaële Cerulario Patriarcha. Edictum ibi adverſus legatos Romanæ ſedis promulgatum, Græce & Latine Leo Allatius edidit diſſ. 2. de libris Eccleſiaſticis Græcorum, p. 161. ſeqq.

1055. *Victoris II.* Papæ epiſtola ad Humbertum Epiſcopum, in cujus gratiam Eccleſiæ Silvæ Candidæ privilegia amplificat.

Florentinum, contra alienatores rerum Eccleſiaſticarum.

Concilium in *Lugdunenſi Gallia*, ubi ſex Epiſcopi depoſiti, quorum unus per Hildebrandum ſedis Romanæ legatum Simoniæ convincitur, non valens Spiritum ſanctum lingua quibuſcunque ten-

Digitized by Google

tentaret niſibus nominare, licet Patrem & Filium expedite eloqui poſſet.

Turonenſe, quo Berengarius abjurata hæreſi fidem Catholicam eſt profeſſus.

Colonienſe, quo Balduinus & Godefridus Comites Flandriæ Henrico Regi, quinque tantum nato annos conciliati, Papa mediante, ſunt.

*A.C. 1056. Excerpta Concilii *apud S. Ægidium* in provincia *Narbonenſi* pro confirmanda treuga & pace. Canones III. è Baluz. ad lib. IV. Petri de Marca.

Landavenſis Synodus, in qua familia Catgucauni Regis Morcannue excommunicatur, ob vim illatam per ebrietatem medico & nepoti Epiſcopi Landavenſis Hergualdi in feſto Nativitatis Domini; ex tomo I. Speelmanni Concilior. Britanniæ.

Concilium *Toloſanum* Epiſcoporum XVIII. contra Simoniam aliaque cleri & populi vitia. Canones XIII. * Querimonia Berengarii Vicecomitis Narbonenſis adverſus Guifredum Archiepiſcopum Narbonenſem. Labbe p. 1254.

Compoſtellanum, à Creſconio Epiſc. ad diſciplinam Eccleſiaſticam inſtaurandam.

1057. *Romanum*, à Victore Papa, de Marſorum epiſcopatu non in duos dividendo, de quo etiam Stephani IX. epiſtola 2.

Stephani IX. Papæ 1) ad Gervaſium Remenſem Archiepiſc. *2) ad Pandulphum Marſicanum Epiſc.

1058. *Nicolai II.* Papæ 1. 2. 3. 4] ad Gervaſium Remenſem Archiep. 5] Privilegium datum monaſterio S. Felicitatis juxta Florentiam; cum ſubſcriptionibus Papæ, quatuor Epiſcoporum & Petri monachi. * 6] ad Annam Reginam Galliæ. * 7] ad Epiſcopos Galliæ, Aquitaniæ, Vaſconiæ. * 8] ad R. Comitem Rutenenſem. 9] ad Eduardum Anglorum Regem, exſtat infra in Conventu Weſtmonaſter. A. 1066. * *Gervaſii* Remorum Archiepiſcopi ad Papam Nicolaum.

* Duo Conventus epiſcoporum *in provincia Narbonenſi*, unus ad dedicationem *Helenenſis* eccleſiæ, alter ad *Barcinonenſis*, ubi multa etiam ad res eccleſiaſticas ſtatuta, & lectum decretum Hali Ducis

cis Deniæ & inſularum Balearium, quæ diœceſi Epiſcopi Barcinonenſis ſubjiciuntur.

A.C. 1059. *Sutrinum II.* quo Benedictus Mincius, Antipapa depoſitus.

Romanum, Epiſcoporum CXIII. Canones tredecim. Decretum contra Simoniacos. Jusjurandum *Berengarii*, quo hæreſin tertium abjuravit. (Epiſtola *Euſebii Brunonis* Epiſcopi Andegavenſis ad Berengarium videnda in notis Cl. Menardi ad Auguſtini libros duos Operis imperfecti contra Julianum p. 499.) Conſtitutio *de electione Romani Pontificis*, qua decernitur, *ut inprimis Cardinales Epiſcopi diligentiſſime ſimul de electione tractantes mox ipſi Clericos Cardinales adbibeant, ſicque reliquus clerus & populus ad conſenſum novæ electionis accedat.* * Subſcriptiones Epiſcoporum LXXVI. quas ex Codice Vaticano 1984. ſuppeditavit Petrus Poſſinus, S. J. cujus officioſiſſimis curis plurimum editionem Conciliorum debere fatetur Labbeus p. 1259.

Amalphitanum, Amalphiæ in Apulia, ubi Tranenſis Epiſcopus depoſitus.

* *Beneventanum*, in eccleſia S. Petri extra civitatem, juxta fluvium Sabbati, pro cella B. Mariæ Abbati S. Vincentii vindicanda; cum ſubſcriptionibus Papæ Nicolai & Epiſcoporum VIII.

Remenſis Conventus (Binio male *Pariſienſis*) quo Philippus Rex, præſente Henrico patre, feſto Pentecoſtes coronatus eſt; apud Labbeum & Harduinum acta auctiora ex MS. Sirmondi, ex T. 4. du Cheſne Hiſt. Francor. p. 161.

1060. *Turonenſe*, præſentibus Stephano Cardinale legato Papæ & decem Epiſcopis. Canones X. Stephani Cardinalis epiſtola ad J. Archiepiſcopum Dolenſem. Ediderat Lucas Dacherius initio operum Lanfranci Cantuar.

Viennenſe in Gallia. Canones IV. in fine mutili.

* *Jaccetanum* in Hiſpania, in quo abrogatus ritus precandi *Gothicus*, Romanus introductus, & translata Jaccam Epiſcopalis ſedes, quæ Oſcæ prius fuerat.

1061. *Beneventanum*, ſub Udalrico Archiep. præſentibus XI. Epiſcopis, de duabus eccleſiis ad S. Mariam in Nolicino & ad S. Benedictum

Digitized by Google

dictum monaſterio S. Sophiæ & Epiſcopo Draconarienſi aſſerendis.

Alexandri II. Papæ epiſtolæ 1] ad Mediolanenſes conterraneos ſuos. 2] ad Haraldum Nortmannorum Regem, ut Adalberto Bremenſi Archiep. vicario Papæ, debita reverentia præſtetur. 3] ad Svenonem Regem Danorum fragmentum, ut cenſum regni ſui transmittat. 4] ad Petrum Dalmatiæ & Sclavoniæ Archiepiſcopum, cui pallium transmittit. 5] Synodica in Concilio Romano, infra ad A. 1063. 6] ad Gervaſium Archiepiſc. Remenſem. Conſtitutiones Mediolanenſibus obſervandæ. 7] ad Epiſcopos Daniæ, pro Synodo celebranda. 8. & 10] ad Wilielmum Regem Anglorum. 9] ad S. Annonem Archiepiſc. Colonienſem. 11] ad Landulfum de voto continentiæ non niſi cum conſenſu uxoris ſuſcipiendo. 12---20. 23. 25] ad Gervaſium Remenſem Archiepiſcopum. 21] ad Archiepiſcopos Galliæ. 22] ad Gervaſium Remenſem ejusque ſuffraganeos. 24] ad Remenſem & Senonenſem Archiepiſcopos eorumque ſuffraganeos. * 26] ad Udonem Treverenſem & Theodoricum Virdunenſem Epiſcopos. 27] ad Clericos Neapolitanos. 28] ad Conſtantinum, Aretinum Epiſcopum. 29] ad Amalgerium Civitatenſem Epiſcopum. 30] ad Clerum Vulturnenſem. 31. 32] ad Rumoldum Conſtantienſem Epiſc. 33] ad Gvilelmum Petracoricenſem & Durannum Toloſanum Epiſcopos. 34] ad omnes Epiſcopos Hiſpaniæ. 35] ad clerum & populum Lucenſem. 36] ad Gebonardum Viennenſem Archiepiſcopum. 37] ad Vultinenſis eccleſiæ clericos. 38] ad Epiſcopos, clericos & judices Italiæ. 39] ad Lanfrancum Cantuarienſem Archiepiſcopum. 40] ad Odricum Abbatem Vindocinenſem. 41] ad Eugubinos pro eccleſia Petri Damiani, beati Lucæ Evangeliſtæ nomine conſecrata. 42] ad Widonem Epiſcopum Ambianenſem. 43] ad Hugonem Abbatem Cluniacenſem. 44] ad Gebehardum Salzburgenſem Archiepiſcopum. 45] ad Altmannum Epiſcopum Patavienſem.

Fragmenta Epiſtolarum Alexandri II. ex regiſtro ejusdem, ex Ivone, Gratiano, &c. quas ſcripſit Papa, Wilhelmo Marchioni, (Valeriano Epiſcopo Martyri) Epiſcopis & Regi Dalmatiarum.

minico Gradenſi Patriarchæ, Clero Mediolanenſi, Populo Mediolanenſi, Jocelino Archidiacono Pariſ. * Philippo Regi Francorum, Clero & populo Florentino, Mangiſo Venetenſi Epiſcopo, Berengario Baſileenſi Epiſcopo. Gvilelmo de Monſtrolio, Wifredo Conſtantiæ Epiſcopo, Landulfo & Arialdo clericis. Berengario Narbonenſi Vicecomiti, & Wifredo Narbonenſi Archiepiſcopo de *Judæis* non occidendis.

Baſileenſe Concilium, in cauſa electionis Pontificiæ, tempore interregni Pontificii.

A.C. 1062. *Beneventanum*, de eadem controverſia, quæ A. 1059. Beneventi diſceptata fuit. Utrumque ex Ughelli Italia S. T. 8. & emendatiore Cardinalis Urſini in Synodico Beneventano editione Harduinus exhibet.

Osborienſe a) ſub Annone Colonienſi Archiepiſcopo, in quo poſt diſceptationem inter Regis Advocatum & Romanæ Eccleſiæ defenſorem, utrum ſine conſenſu Regis Papa potuerit eligi, Alexandri electio confirmatur, Cadaloi Parmenſis Epiſcopi, Antipapæ rejicitur.

Aragonenſe, ſub Rege Ranimiro, in cœnobio apud S. Joannem Rupenſem, ut Epiſcopi Aragonenſes ex monachis præfati cœnobii habeantur & eligantur. Notabilis dirarum formula hujus Concilii concluſioni ſubjicitur: *Quicunque futurorum Regum, ſucceſſorum noſtrorum transgredientes & deviantes ab hoc Regali ſimul & Pontificali decreto, tentaverit diſſolvere hanc ſcripturam: in præſenti ſæculo omnipotens DEUS, qui eſt juſtus judex, & Regum Rex, diſſolvat & dividat regalem honorem & potentiam regni eorum, detque illud ſe diligentibus & timentibus, & noſtra decreta ſervantibus: & in futuro ſeparari à conſortio omnium Chriſtianorum, interpellante pro eis B. Joanne Baptiſta cum omnibus Sanctis, participentur in ſocietate cum Dathan & Abiron, & Juda traditore in inferno inferiori, luentes pœnas perpetui incendii ſine fine per æterna ſæcula. Amen.* Primus ediderat Hieronymus Blanca in commentariis rerum Aragonenſium.

A.C. 1063.

a) Gabriel Coſſartius non A. 1062. ſed 1034. habitum diſputat.

Digitized by Google

A.C. 1063. *Romanum*, centum amplius Epiſcoporum, contra Simoniacos, occaſione *Petri* Florentini Epiſcopi de hæreſi & Simonia accuſati. Canones XII.

* *Cabilonenſe*, à Petro Damiano Cardinale legato Papæ & Epiſcopis XIII. contra Drogonem Epiſc. Matiſconenſem, qui Cluniacenſia privilegia violaſſe arguebatur.

†† *Rotomagenſe*, ſub Manilio Archiep. contra *Berengarii* hæreſin.

* Conventus Epiſcoporum ad dedicationem eccleſiæ *Moyſſiacenſis* in Cadurcis.

1064. *Mantuanum*, quo Cadalous Antipapa iterum condemnatur, Alexander abſolvitur.

Barcinonenſe, in quo Gothica precandi ratio & cærimoniæ ſacrorum, quibus Catalani utebantur, abrogatæ. Adde ſupra, quæ ad A. 1060. in Synodo Jâccetana.

1065. *Romanum II. & III.* contra *inceſtuoſorum* hæreſin, hoc eſt JCtos, qui gradus conſanguinitatis ex juris civilis more computandos contendebant.

* *Æduenſe* apud Auguſtodunum, in quo Dux Burgundiæ Robertus Aganoni Epiſcopo & aliis pacatus eſt, opera Hugonis Abbatis Cluniacenſis.

* *Helenenſe* in prato Tulugienſi, ubi treuga & pax confirmata.

1066. *Weſtmonaſterienſis* Conventus, ſub Edwardo Rege Confeſſore, de privilegiis Eccleſiæ S. Petri Weſtmonaſterii. Charta *Edwardi* Regis. *Leonis IX.* Papæ epiſtola ad Regem. Charta Edwardi Regis ſecunda, cum ſubſcriptionibus Regis, Edgidæ ſive Edith Reginæ, Epiſcoporum VIII. Abbatum VII. Cancellarii, Ducum IV. Miniſtrorum VI. quatuorque militum. Regis charta tertia, cum epiſtola ad Nicolaum II. Papam, epiſtolaque Nicolai Papæ, & ſubſcriptionibus.

* 1068. *Auſcenſe*, ut omnes eccleſiæ Vaſconiæ quartam decimarum partem Cathedralibus Eccleſiis perſolverent exceptis eccleſiis S. Orientii.

* *Toloſanum*, de reſtaurando epiſcopatu Lectorenſi.

* Concilia celebrata in *Hiſpania* citeriori, in quibus *Gothici* ſacrorum ritus abrogati, ut ſupra A. 1060. & 1064.

A.C. 1069. *Moguntinum*, auctoritate Archiepiſcopi Sigefridi I. indictum in cauſa Henrici IV. Regis Rom. volentis Bertam uxorem, quam ante biennium duxerat, repudiare. * Sigefridi epiſtola ad Alexandrum Papam.

*1070. *Auſanum II.* in quo Achardus Cabilonenſis Epiſcopus monaſterium S. Laurentii monaſterio S. Martini Inſulæ Barbarenſis donat.

Wintonienſe, quo Stigandns Cantuarienſis Eccleſiæ invaſor deponitur, jubente & præſente Rege Wilielmo, & auctoritatem exhibentibus Papæ legatis.

* *Windlesborenſe*, in quo ejusdem Regis juſſu Agelricus Suth Saxonum Pontifex non canonice degradatus & plures Abbates depoſiti.

* *Londinenſe*, ſub Lanfranco Cantuarienſi Archiep. in quo epiſcopatus quidam ab oppidulis ad urbes translati; & Wulſtanus Wigornienſis Epiſcopus coactus propter objectam literarum imperitiam indumenta Pontificalia deponere, mox ſingulari ſanctitatis opinione recepit.

*1071. *Pedredanum* in Anglia, ubi poſt Thomam Eboracenſem ordinatum, Wulſtanus confirmatus eſt.

Moguntinum II. in cauſa Caroli Conſtantienſis Epiſcopi, quem clerici ejusdem eccleſiæ ob crimen ſimoniæ & ſacrilegii urgebant deponi.

* Sigefridi Moguntini Archiepiſc. epiſtola ad Alexandrum II. Papam. * Acta Concilii ex Tegnagelii editione.

1072. *Anglicanum*, in cauſa Primatus Cantuarienſis ſuper Eboracenſem. Subſcriptiones Wilielmi Regis, Matildis Reginæ, legati Papæ, Lanfranci Archiep. Cantuar. & Epiſcoporum XIII. Abbatum XI. Inter Epiſcopos, Bajocenſis profitetur etiam ſe Comitem Cantiæ, & Gosfridus Conſtantienſis Epiſcopus unum de Primatibus Anglorum.

Lanfranci Archiepiſc. Cantuar. epiſtola ad Alexandrum II. Papam. * Epiſtolæ ejusdem Lanfranci Canonicæ 1. & 2] ad Thomam Eboracenſem Archiepiſc. 3] ad Joannem Archiepiſcopum Rotomagenſem. 4] ad Herfraſtum Epiſcopum. 5] ad Herebertum Epiſcopum. 6] ad Mauritium Londonienſem Epiſcopum

Digitized by Google

piſcopum ejectum. 7] ad Walcherum Dunelmenſem Epiſcopum. 8] ad Stigandum Epiſc. Ciſtrenſem. 9] ad Goisfridum Epiſc. 10] ad Domnaldum Epiſc. Hiberniæ. 11] ad Rogerium Comitem. 12] ad Abbatem T. 13] ad Rodulphum Abbatem. Hæ excerptæ ſunt ex Lanfranci epiſtolarum libro, qui inter ejus opera editus eſt à Luca Dacherio Pariſ. 1648. fol. & in Bibliotheca Patrum Tomo XVIII. edit. Lugd. reſpondentque in illo hæ tredecim, IX. X. XIII. XXI. XXIII. XXIV. XXVI. XXVII. XXXII. XXXIII. XLI. LI. LX.

Rotomagenſe, in baſilica S. Mariæ ab Joanne Archiepiſc. Canones XXIV.

A. C. 1073. *Erphordienſe*, auctoritate Sigefridi Moguntini Archiep. in cauſa decimationum Thuringiæ, earumque mediæ partis Henrico IV. Imp. tribuendæ. Sigefridi epiſtola 1] ad Hildebrandum Rom. eccleſiæ tunc Archidiaconum, mox Papam Gregorium VII. 2] ad Papam Alexandrum II.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXVI. ET LABBEI X.

Gregorii VII. Papæ Regiſtrum ſive Epiſtolarum Libri, ſinguli ſingulis Pontificatus ejus tributi annis. *Primus* continet epiſtolas 85. *Secundus* 77. in cujus quinquageſima quinta ad Laudenſes, exſtant celebria illa *Dictata Papæ*, ſuprematum ſive totatum Pontificiæ poteſtatis nullis circumſcriptæ limitibus γυμνῇ τῇ κεφαλῇ Chriſtiano orbi obtrudentia. Liber *tertius* epiſtolas 21. *Quartus* 28. *Quintus* 23. *Sextus* 40. *Septimus* 28. *Octavus* 23. *Nonus* epiſtolas habet 34. *Decimus* deſideratur. *Undecimi* tantum ſunt epiſtolæ duæ, quas ſequitur appendix duplex, una trium & altera ſex epiſtolarum. Ut vero appareat, quousque pudor poſſit perire de rebus, adſcribam quæ modo memoravi dictata Papæ, illisque ex lib. IX. epiſtola 3. juramentum Imp. Henrico IV. delatum, ſubjiciam. Videant interim, qui hodie deſpoticum Principum Imperium ita commendant atque exacuunt, conculca-

Digitized by Google

ta Sacerdotii &Ordinum auctoritate, an peſtilentiorem etiam Hildebrandiſmo ipſo peſtem, quantum in ipſis eſt, in Chriſtianum orbem inducant.

Dictata Papæ.

Labbe p. 110. Harduin. p. 1304.

1. *Quod Romana Eccleſia à ſolo Domino ſit fundata.*
2. *Quod ſolus Romanus Pontifex jure dicatur univerſalis.*
3. *Quod ille ſolus poſſit deponere Epiſcopos vel reconcilare.*
4. *Quod legatus ejus omnibus Epiſcopis præſit in Concilio, etiam inferioris gradus, & adverſus eos ſententiam depoſitionis poſſit dare.*
5. *Quod abſentes Papa poſſit deponere.*
6. *Quod cum excommunicatis ab illo, inter cætera, nec in eadem domo debemus manere.*
7. *Quod illi ſoli licet pro temporis neceſſitate novas leges condere, novas plebes congregare, de Canonica Abbatiam facere, & contra divitem epiſcopatum dividere, inopes unire.*
8. *Quod ſolus poſſit uti imperialibus inſigniis.*
9. *Quod ſolius Papæ pedes omnes Principes deoſculentur.*
10. *Quod illius ſolius nomen in Eccleſiis recitetur.*
11. *Quod unicum eſt nomen in mundo.*
12. *Quod illi liceat Imperatores deponere.*
13. *Quod illi liceat de ſede ad ſedem neceſſitate cogente Epiſcopos transmutare.*
14. *Quod de omni Eccleſia quocunque voluerit clericum valeat ordinare.*
15. *Quod ab illo ordinatus alii Eccleſiæ præeſſe poteſt, ſed non militare: & quod ab aliquo Epiſcopo non debet ſuperiorem gradum accipere.*
16. *Quod nulla Synodus abſque præcepto ejus debet generalis vocari.*
17. *Quod nullum capitulum, nullusque liber Canonicus habeatur abſque illius auctoritate.*
18. *Quod ſententia illius à nullo debeat retractari, & ipſe omnium ſolus retractare poſſit.*
19. *Quod à nemine ipſe judicari debeat.*
20. *Quod nullus audeat condemnare, Apoſtolicam ſedem appellantem.*
21. *Quod majores cauſæ cujuscunque Eccleſiæ ad eam referri debeant.*

22. *Quod*

Digitized by Google

22. *Quod Romana Eccleſia nunquam erravit, nec in perpetuum, Scriptura teſtante, errabit.*
23. *Quod Romanus Pontifex, ſi Canonice fuerit ordinatus, meritis B. Petri indubitanter efficitur Sanctus, teſtante S. Ennodio Papienſi Epiſcopo, ei multis ſanctis Patribus faventibus, ſicut in decretis beati Symmachi Papæ continetur.*
24. *Quod illius præcepto & licentia ſubjectis liceat accuſare.*
25. *Quod abſque ſynodali conventu poſſit Epiſcopos deponere & reconciliare.*
26. *Quod Catholicus non habeatur, qui non concordat Romanæ Eccleſiæ.*
27. *Quod à fidelitate iniquorum ſubjectos poteſt abſolvere.*

Juramentum Regis.

Labbe pag. 279. Hatduin. pag. 1481.

Ab hac hora & deinceps fidelis ero per rectam fidem beato Petro Apoſtolo ejusque vicario Papæ Gregorio, qui nunc in carne vivit: & quodcunque mihi ipſe Papa præceperit, ſub his videlicet verbis, per veram obedientiam, fideliter, ſicut oportet Chriſtianum, obſervabo. De ordinatione vero Eccleſiarum, & de terris vel cenſu, quæ Conſtantinus Imp. vel Carolus ſancto Petro dederunt, & de omnibus Eccleſiis vel prædiis, quæ Apoſtolicæ Sedi ab aliquibus viris vel mulieribus aliquo tempore ſunt oblata vel conceſſa, & in mea ſunt vel fuerint poteſtate, ita conveniam cum Papa, ut periculum ſacrilegii & perditionem animæ meæ non incurram: & Deo ſanctoque Petro, adjuvante CHriſto, dignum honorem & utilitatem impendam: & eo die, quando illum primitus videro, fideliter per manus meas miles ſancti Petri & illius efficiar. Omitto juramentum Roberti Ducis Apuliæ, Calabriæ & Siciliæ, quod cum inveſtitura & conſtitutione reddendi cenſus in die Paſchæ, exſtat lib. 8. epiſt. 1. & juramentum duplex Bertramni Comitis Provinciæ lib. 9. epiſt. 12.

*A.C. 1073. Concilium *Cabilonenſe*, ubi Hugo Lugdunenſis Camerarius electus in Epiſcopum Dienſem, loco Lancelini Simoniaci depoſiti.

* In *Novempulania*, de variis querelis ad Papam delatis. Vide Gregorii VII. lib. 1. epiſt. 16.

* *Rotomagenſe*, de monachorum S. Audoeni irruptione violenta in Joannem Archiep.

*A.C. 1074.

Digitized by Google

*A.C. 1074. *Rotomagenſe*, de variis diſciplinæ Eccleſ. partibus, capitula XIV. Subſcriptiones Epiſcoporum quinque. Alia Capitula VIII.

Romanum, pro reformando Eccleſiæ ſtatu. Apologeticus ſuper decreta contra ſimoniacos & incontinentes altaris miniſtros. Capitula XXIV. Confer Hugonem Flaviacenſem tom. I. Bibl. novæ MSS. Labbei p. 196. ſeq.

Apud *S. Geneſium*, in cauſa S. Anſelmi Lucenſis Epiſcopi contra Lucenſes Canonicos.

Anglicanum, quo S. Wulſtanus depoſitus, poſtea reſtitutus, ut ajunt, per miraculum. Vide ejus vitam apud Surium 19. Januar.

1075. *Romanum II.* pro eccleſia reformanda.

Moguntinum, in quo promulgatum decretum Romanæ Synodi contra Clericos concubinarios.

* *Pictavenſe* 7. Cal. Jul. in quo *Berengarius* ferme interemtus eſt.

* Apud *S. Maxentium in Pictonibus*, præſide Goſſelino Archiepiſc. Burdegalenſi, contra *hæreſeos Berengarianæ* fautores.

Beneventanum, in quo confirmatum jus Abbatiæ S. Sophiæ. Subſcriptiones Epiſcoporum XII. Abbatum & Archipresbyterorum IV. Labbe p. 1813.

Concilium *Anglicum*, ſub Lanfranco, de matronis & virginibus, quæ ad monaſteria virginum confugerant ad caſtitatem ſuam contra Normannorum libidines privilegio veli tuendam, num ad ſæculum redirent & fierent conjuges.

Londonienſe, ſub eodem Lanfranco Cantuar. pro reformandis Eccleſiaſticis conſtitutionibus & moribus Eccleſiæ. Subſcriptiones Epiſcoporum XIV. (quorum quintus Conſtantienſis vocat ſe perinde, ut ſupra ad A. 1072. unum de Angliæ terræ primatibus) Archidiaconi Dorobernienſis, Abbatum XXI. * Alia duo ejuſdem Concilii exemplaria.

* 1076. *Wintonienſe*, de prohibendo conjugio Canonicorum. Forma profeſſionis caſtitatis ab ordinandis ſucipiendæ. Concilii Capitula XIII. & alia XVI. aliaque de pœnitentia eorum, qui alios occidunt in bello, Capitula XIII. Alia Acta Wintonienſis

Digitized by Google

nienſis Concilii ex antiquitatibus Eccleſ. Britannicæ impreſſis Hanov. 1605. p. 114.

Jusjurandum *Roberti* Carnotenſis Epiſcopi, Gregorio VII. Papæ factum, cujus meminit IV. 14. epiſt.

Concilium *Wormatienſe*, juſſu Henrici IV. Imp. unde decretum de Pontifice Gregorio VII. deponendo Romam miſſus eſt.

Triburienſe, in quo actum ajunt de depoſitione Henrici IV. Imp.

Romanum III. quo Henricus Rex Teutonicorum (h.e. Henricus IV. Imp.) & Epiſcopi plures Longobardiæ & Ultramontani à Gregorio VII. excommunicantur. Formulæ excommunicationis, ex quibus illam, quæ Henricum ſpectat, adſcribere liceat. *Beate Petre, Apoſtolorum princeps, inclina quæſumus pias aures tuas nobis, & audi me ſervum tuum quem ab infantia nutriſti, & uſque ad hunc diem de manu iniquorum liberaſti, qui me pro tua fidelitate oderunt & odiunt. Tu mihi teſtis es & Domina mea Mater Dei, & beatus Paulus frater tuus, & omnes Sancti, quod tua ſancta Romana Eccleſia me invitum ad ſua gubernacula traxit; & ego non rapinam arbitratus ſum ad ſedem tuam adſcendere, potiusque volui vitam meam in peregrinatione finire, quam locum tuum pro gloria mundi, ſæculari ingenio accipere: & ideo ex tua gratia, non meis operibus, credo quod tibi placuit & placet, ut populus Chriſtianus tibi ſpecialiter commiſſus mihi obediat, ſpecialiter pro vice tua mihi commiſſa, & mihi tua gratia eſt poteſtas à Deo data ligandi atque ſolvendi in cælo & in terra. Hac itaque fiducia fretus pro Eccleſiæ tuæ honore & defenſione, ex parte omnipotentis Dei Patris & Filii & Spiritus S. per tuam poteſtatem & auctoritatem Henrico Regi filio Henrici Imperatoris, qui contra tuam Eccleſiam inaudita ſuperbia inſurrexit, totius regni Teutonicorum & Italiæ contradico: & omnes Chriſtianos à vinculo juramenti, quod ſibi fecere vel facient, abſolvo, & ut nullus ei ſicut Regi ſerviat, interdico. Dignum eſt enim, ut qui ſtudet honorem Eccleſiæ tuæ imminuere, ipſe honorem amittat quem videtur habere. Et quia ſicut Chriſtianus contemſit obedire, nec ad Dominum rediit quem dimiſit, participando excommunicatis: meaque monita quæ pro ſua ſalute ſibi miſi, te teſte, ſpernendo; vinculo eorum anathematis vice tua eum alligo, & ſic eum ex fiducia tua*

Ffff alligo,

alligo, ut ſciant gentes & comprobent, quia tu es Petrus, & ſuper tuam petram Filius Dei vivi ædificavit Eccleſiam, & portæ inferi non prævalebunt adverſus eam. Alia formula excommunicationis adverſus eundem Henricum Imp. exſtat in Concilio Romano A. 1080.

Papienſe, quo Epiſcopi Henrico adhærentes anathema in Pontificem retorquent.

*A.C. 1077. Concilia *apud Anſam* Lugdunenſis diœceſis vicum, apud *Divionem, Claromonte* & *Auguſtoduni* habita pro variis eccleſiarum utilitatibus.

* *Manaſſæ* Remorum Archiepiſc. epiſtola ad Gregorium VII. ſcripta poſt Concilium *Eduenſe* ſive *Auguſtodunenſe*. Confer Gregorii VII. epiſtolas lib. VI. c. 2. 3.

* Epiſtola *Hugonis* Dienſis Epiſcopi ad Papam.

* *Weſtmonaſterienſe*, de cauſis cujuslibet eccleſiæ in provinciis Anglorum. Labbe & Harduin. infra ad A. 1085.

* 1078. *Pictavenſe*, præſide eodem Hugone. Altera ejus ad Gregorium VII. epiſtola, Canones X. quos Baronii & alii minus bene referunt ad A. 1100.

Romanum IV. in quo Gvibertus Ravennas, Tedaldus Mediolanenſis & alii plures Epiſcopi cum Henrico IV. facientes excommunicantur.

Romanum V. Decretorum tituli XXXIII. Decreta ipſa XII. De Gregorii VII. zelo adverſus Simoniacos, concubinarios, &c. ex Hugone Floriacenſi. * Henrici Imp. epiſtola deprecatoria ad Papam, ex Chronico Virdunenſi.

†† Definitio Concilii *Burdegalenſis* ſub Amato Papæ legato & Epiſcopo Ellorenſi, ob eccleſiarum correctionem in Aquitaniæ partes directo ſuper eccleſia de Soliaco, quæ S. Crucis Burdegalenſi Cœnobio attributa eſt, exſtat in Jo. Mabillonii T. V. Annalium Benedictinor. p. 633.

* *Londinenſe*, præſide Lanfranco Cantuar. ubi Bathonia, Lincolnia, Sariſberia, Exonia, Ceſtria atque Ciceſtria novo Epiſcoporum domicilio nobilitatæ ſunt. Vide Labbeum & Harduinum infra ad A. 1085.

A.C. 1079.

A. C. 1079. *Romanum VI.* in quo *Berengarius* Turonenſis presb. hæreſin ſuam iterum abjuravit fidemque Catholicam profeſſus fuit. Jusjurandum Berengarii, alia quatuor 1] nuntiorum Henrici Imp. 2] nuntiorum Rodulphi Regis & Rodulphi. 3] Henrici Archiepiſcopi Aquilejenſis. 4] Gandulphi Regienſis Epiſcopi.

Britannicum, in Gallica ſive Armorica Britannia, ad falſam pœnitentiæ ſimulationem proſcribendam.

Burdigalenſe, in quo *Berengarius* iterum reddidit fidei ſuæ rationem & Hugo Abbas S. Leodegarii fuit depoſitus.

1080. *Romanum VII.* in quo Imperium Germaniæ *Henrico IV.* abrogagatum collatumque *Rodulpho.* Sententia excommunicationis in Epiſcopos cum Henrico facientes confirmata. Excommunicatio iterata Henrici Imp. diverſa ab ea, quæ fuit ſupra ad A. 1080. Propoſitio *Rodulphi* Regis Rom. & Principum Imperii contra Henricum.

Wirtzeburgenſe, in quo Imperatori Henrico communionis gratia reddita, nec tamen is Imperio quantum in ipſis reſtitutus.

Moguntinus Conventus Epiſcoporum cum Henrico facientium. * Gevehardi Saltzburgenſis Epiſcopi epiſtola ad Metenſem Epiſc.

Brixinenſe Concilium XXX. Epiſcoporum, quo Gregorium VII. depoſuerunt, & in ejus locum elegerunt Gvibertum Ravennatem Archiep.

Lugdunenſe ſub Hugone Dienſi Epiſc. legato Papæ, in cauſa Manaſſæ Archiepiſcopi Remenſis.

* *Avenionenſe*, in quo S. Hugo creatus Epiſcopus Gratianopolitanus, qui deinde Carthuſiam tunc recens inchoatam petiit, multique alii ordinati, alii depoſiti Epiſcopi.

Senonenſe, à Richerio Archiepiſcopo Epiſcopis quinque præſentibus & Abbatibus VII. Acta periere. Labbe p. 1816.

* *Juliobonenſe*, à Wilhelmo Anglorum Rege cum Epiſcopis & proceribus Normanniæ apud Lille Bonam (Juliam Bonam) Canones XIII. quorum primus eſt de *trevia* ſive *pace Dei* firmiter tenenda. Synodale ejusdem argumenti & de pœnis ei, qui inducias illas ſive ſanctam pacem à die Mercurii occidente

dente usque ad Lunæ ſolem naſcentem violaverit, ſuſtinendis.

* Electio *Walteri*, Epiſcopi Cabilonenſis.

* *Lingonenſe* Concilium adverſus inveſtituras,ut ajunt, Laicorum.

* *Santonenſe*, de monaſterio Squirs ſive Regulæ ad Garumnam fluvium Floriacenſibus monachis adjudicato, contra Raymundum Epiſcopum Vaſatenſem. Subſcriptiones Epiſcoporum IX. & Abbatum V.

Meldenſe, quo S. Arnulfus creatus eſt Epiſcopus Sveſſionenſis.

* *Burgenſe* in citeriore Hiſpania, ubi abrogatis Gothicis Romani ſacrorum ritus imperati, conſtitutaque alia ad diſciplinam Eccleſiaſticam ſpectantia. Labbe p. 1815.

A.C. 1081. *Romanum VIII.* contra Henricum Imp. ejusque fautores.

* *Exoldunenſe* ſive *Exilidunenſe* in Biturigibus. Diploma, quo eccleſia S. Martini de Briva monachis abbatiæ majoris Turonenſis conceditur. Subſcriptiones Epiſcoporum XVII. & Canonicorum S. Stephani X. aliorumque XIV.

*1082. *Karroſenſe* in monaſterio S. Salvatoris, diœceſis Pictavienſis, ubi depoſitus Boſo Epiſc. Santonenſis.

* *Meldenſe II.* præſide Hugone Dienſi, Papæ legato, ubi ordinatus Rotbertus Meldenſis Epiſc.

1083. *Romanum IX.* contra Henricum Imp.

* *Santonenſe II.* ubi Ramnulfus ordinatus Epiſcopus in Boſonis locum, ſuperiore anno depoſiti.

1084. *Romanum X.* quo cum *Gviberto* Antipapa iterum excommunicatur Henricus Imp. qui Romam ceperat & Gregorium VII. in turre Creſcentis muro clauſit.

*1085. Charta Regis Anglorum *Wilhelmi primi*, qua ſecerneit placita Eccleſiaſtica à cauſis civilibus. Concilia quinque à Lanfranco celebrata Wintonienſe, Londonienſe, & Wintonienſe ſecundum, de quibus ſupra, & duo *apud Gloceſtriam* memorantur à Labbeo p. 403.

Quintilineburgenſe, ſub Hermanno Rege Romanorum contra Henricianos ſive Henrici Imp. fautores, & Gunibertum Bambergenſem clericum Papæ ſuprematui refragantem, Wecilonem Moguntinum, Sigefridum Auguſtenſem, Norbertum Curien-

Digitized by Google

Curienſem, &c. Canones VII. Conſtitutiones variæ. Subſcriptiones Regis, legati Papæ, Epiſcoporum XIV. & Eckberti Marchionis Saxonum Brunovicenſium, Henrici Craſſi filii Ottonis Ducis Bavariæ & Conradi Comitis à Beuchlingen.

* *Compendienſe*, præſide Raynaldo metropolitano Remenſi. Privilegia eccleſiæ SS. Cornelii & Cypriani monaſterii Compendienſis ad Iſaram fluvium; & de eccleſia SS. Acei & Acheoli dotata à Rorico Ambianenſi Epiſcopo, Ingelramno Comite & Euſtachio Vicecomite, ex Dacherii Tom. 2. Spicileg. pag. 598. 601.

Moguntinum, quo comprobata depoſitio Gregorii VII. & in ejus locum ordinatio *Wiberti* ſive *Guiberti*, qui *Clemens* dici voluit.

1086. *Ravennenſe*, in quo Ravennatis eccleſiæ privilegia à Wiberto, Antipapa Clemente confirmata ſunt.

HARDUINI TOM. VI. PARS II.

* De electione & conſecratione *Victoris III.* Papæ epiſtolæ duæ Hugonis Lugdunenſis ad Mathildem, una ex Chronico Virdunenſi Hugonis Flaviacenſis tom. 1. Bibl. novæ MSS. Labbei p. 232. & altera ex Dacherii T. 2. Spicileg.

1087. *Capuanum* Concilium, in quo Victor, expulſo Wiberto ſive Clemente, Papa conſecratus eſt.

Beneventanum, quo idem Gvibertus excommunicatus.

1088. *Urbani II.* Papæ epiſtolæ XXI. & * appendix aliarum ejusdem Papæ epiſtolarum XXXIX. ubi etiam poſt XXXVI. *Raynoldi* Archiep. Remenſis ternæ litteræ ad *Lambertum* Atrebatenſem, & ſingulæ ad Urbanum Papam & Robertum Flandriæ Comitem: Atrebatenſium ad Raynoldum & Urbanum, Lamberti ad Raynoldum & clericos Atrebatenſis eccleſiæ. Narratio, quomodo Lambertus ad Concilium Claromontenſe proficiſcens in itinere capitur. Aliæ binæ Raynoldi ad Lambertum epiſtolæ.

1089. *Romanum I.* CXV. epiſcoporum, quo res Gregorii VII. & Victoris III. contra Gvibertum Antipapam & Henricum Imp. confirmantur.

 * *Santo-*

* *Santonenſe*, in quo Amatus ex Oleronenſi Epiſcopo factus Archi-epiſc. Burdegalenſis.

Trojanum Epiſcoporum fere LXXV. Abbatum XII. in Apulia, de conjugiis conſanguineorum diſſolvendis, & pœna eorum, qui treviam Dei fregerit.

Melfitanum in Apulia, de diſciplina Eccleſiaſtica inſtauranda Canones XVI. * Epiſtola Joannis diaconi Rom. ad Abbatem Moliſmenſem.

*A.C. 1090. *Narbonenſe*, à Dalmatio Narbonenſi Archiep. de jure Craſſenſis monaſterii. Partes duæ actorum. Subſcriptiones Carcaſſonenſis & aliorum duorum Epiſcoporum, abbatumque, archidiaconorum & monachorum XVI.

Toletanum (male *Toloſanum* Galliæ in Conciliorum collectoribus) pro expurgando Toletano Epiſcopo, ritibus Hiſpan. eccleſiæ reformandis. Quod Mezquita Maurorum facta eſt eccleſia Chriſtianorum. De commutatione officii Toletani.

*1091. *Legionenſe*, æra Hiſpan. 1129. in quo inter alia ſtatutum, ut ſecundum regulam B. Iſidori Hiſp. Eccleſiaſtica officia in Hiſpania regerentur.

Beneventanum, quo Gvibertus Antipapa & ejus complices iterum excommunicantur, & de diſciplina Eccleſiaſtica Canones IV.

*1092. *Sveſſionenſe*, præſide Raynaldo Archiep. Remenſi contra *Roſcelini*, Compendienſis dialectici tritheiſmum. Anſelmi (poſtea Archiep. Cantuar.) epiſtola 41. libri 2. & cap. 1. libri de fide: Ivonis Carnotenſis epiſtola 7. ad Roſcelinum, Petri Abælardi (cujus præceptor Roſcelinus fuerat) epiſtola 21. ad Gaufredum Pariſienſem Epiſc. Confer Theobaldi, Stampenſis clerici epiſt. ad Roſcelinum tom. 3. Spicilegii Dacheriani p. 142.

* *Remenſe*, quo Robertus Comes Flandriæ morientium clericorum bona occupare eſt prohibitus. Urbani II. Papæ ad Robertum epiſtola: Cleri Flandrenſis ad Raynaldum Archiepiſcopum Remenſem.

* *Stampenſe*, adverſus ordinationem Ivonis Carnotenſis, de quo conſtat ex Ivonis epiſtola XII. ad Urbanum II. Papam.

* *Pariſienſe*, in quo confirmata ſunt bona abbatiæ S. Cornelii Compendienſis.

Troja-

Digitized by Google

Trojanum, quod hoc loco ſecundum ponitur à Binio ex Baron. neutiquam diverſum eſt ab illo, quod fuit ſupra A. 1089.

*A.C. 1093. Conventus Epiſcoporum *Angliæ* ad conſecrandum Anſelmum Archiep. Cantuar.

1094. Concilium *Rochingamiæ*, in quo regni Angliæ nobilitas cum Epiſcopis & clero convenit ſtatuitque Archiepiſcopum Anſelmum contra Regis voluutatem non poſſe pallium ab Urbano II. petere, quem Rex Papam necdum ſuſceperat.

Conſtantienſe pro reformanda diſciplina Eccleſiæ.

* *Remenſe*, ſub Richerio Senonenſi Archiepiſcopo, ad quem epiſtola XXXV. Ivonis Carnotenſis.

* *Brivatenſe*, de cauſa majoris monaſteril Turonenſis contra Rodulphum Archiep.

* *Dolenſe* colloquium, præſentibus Epiſcopis & abbatibus de eadem cauſa.

Concilium *Eduenſe* ſive *Auguſtodunenſe*, (Baronio, Binio & aliis minus bene *Oſtionenſe*) in quo Rex Francorum Philippus excommunicatus eſt, quod vivente uxore ſua alteram ſuperinduxit.

1095. *Placentinum*, in cauſa Praxedis ab Imp. Henrico repudiatæ, nec non Philippi Regis Francorum, & in cauſa Alexii Comneni Imp. CPolitani auxilium petentis, contra Paganos & Saracenos: Multa etiam alia conſtituta & adverſus Gvibertum Antipapam, adverſus hæreſin Simoniacorum, Nicolaitarum ſive Clericorum incontinentium, hæreſin Berengarianam, &c. In hac Synodo quatuor millia fere clericorum & plusquam triginta millia laicorum fuiſſe perhibentur. Capitula ſtatutorum XV. confirmata mox in Claromontano & repetita deinde in Romano A. 1099. Concilio. Ivonis Carnotenſis epiſtola XLVI. ad Urbanum II. Papam.

Claromontanum ſive *Aruernenſe*, Canones XXXII. Wilhelmi Epiſcopi Pictavenſis teſtimonium, Archiepiſc. Dolenſem Turonenſi ſubjici debere. Synodalis concio Urbani II. Papæ *pro expeditione Hieroſolymitana ſuſcipienda*, ex Wilhelmo Tyrio de bello ſacro lib. 1. c. 15. Alia ex Gvilhelmo Malmesbur. lib. 4. c. 2. Decretum Papæ & Synodi de Primatu Lugdunenſi. Lotharii Auguſti reſcriptum de cœnobio Saviniaco eidem eccleſiæ

cleſiæ donato. Gvilelmi Auſcitani Archiep. & Alexandri III. Papæ epiſtola de treuga & pace. Paſchalis Papæ epiſtola pro Canone ſeptimo Concilii Aruernenſis ſive Claromontani confirmando. Concilii Claromontani Canones IX. ex Cenci Camerarii MS. Ejuſdem Concilii canonum breviarium, ex Wilhelmo Malmesbur. IV. 2. & Matthæo Pariſio ad A. 1095. Canones XXIV. Alii Canones X. Godfridi Vindocinenſis epiſtola ad Ulgerium Andegavenſem Epiſcopum, de altarium redemtionibus vetitis, canone ſeptimo Concilii Claromontani. Pars actorum, quæ ſpectat cauſam Turonenſis Archiep. & monachorum majoris monaſterii.

† *Petri de Marca* diſſertatio *de primatu Lugdunenſi.* Labbe p. 519--572. & ad Canones I. II. VII. & XXVIII. Concilii Claromontani notæ p. 572--588.

Anglicanum Concilium, in cauſa Anſelmi Cantuar. Regi obſequi & Urbano II. renunciare nolentis.

* *Lemovicenſe*, cui præfuit Urbanus II. urgens *expeditionem Hieroſolymitanam.*

* A. C. 1096. *Rotomagenſe.* Canones VIII. Probata capitula Synodi Claromontanæ.

Turonenſe pro *expeditione Hieroſolymitana*, cauſisque aliis. * *Urbani II.* epiſtola de Cormavicenſi cœnobio ex Dacherio T. 6. ſpicilegii. Subſcriptiones Papæ, Epiſcoporum & Cardinalium XVI. Prioris, Præceptoris, Præpoſitorum III. & Subdiaconi. *† Ivonis epiſtola 159. ad Paſchalem II. Papam.

* *Santonenſe*, in quo imperatum jejunium omnibus Apoſtolorum vigiliis. Privilegium monaſterii Vindocinenſis, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum VIII.

* *Nemauſenſe.* Canones XVI. Raimundi Comitis Toloſani donatio terræ S. Ægidii, Odiloni abbati Cluniacenſi, cum ſubſcriptionibus Cardinalium & Epiſcoporum XI. monachorumque & Laicorum complurium. Confirmatio Urbani II. Papæ. Ex Dacherio tom. 2. ſpicileg. p. 20. 21.

1097. *Barenſe*, pro *Græcis* cum Romanis Eccleſiis conciliandis.

* *Hibernicum*, quo Murchertachus Hiberniæ Rex cum Epiſcopis & Pro-

Digitized by Google

proceribus Anſelmum Cantuar. rogant, ut Waterfordenſi oppido Epiſcopum ordinet.

* *Gerundenſe*, pro Eccleſiaſticæ libertatis dignitate corroboranda.

A.C. 1098. *Romanum II.* quo conceſſæ Regi Anglorum in cauſa Anſelmi Cantuar. induciæ.

* *Burdegalenſe*, cujus acta nulla exſtant.

Romanum, à Gviberti Antipapæ fautoribus. Epiſtola Synodalis Epiſcoporum & Principum, qui præſentes adfuere.

1099. *Romanum III.* Urbani Papæ, qui Gvibertum Antipapam ejusque fautores iterum excomunicat, & expeditionem Hieroſolymit. urget. Canones XVIII. contra Simoniacos & de variis capitibus, quorum prima XII. è Concilio Placentino A. 1095.

* *Audomarenſe*, de pace ſervanda. Canones V.

Hieroſolymitanum, ubi pulſo Arnulfo invaſore Theobertus Piſanus eligitur in Patriarcham Hieroſol.

Paſchalis II. Papæ epiſtolæ 1] ad exercitum in Palæſtina militantem. 2] Albericum abbatem novi monaſterii Cabilonenſis. 3] Anſelmum Cantuarienſem. 4] Bernardum Archiep. Toletanum. 5] Archiepiſcopum Panormitanum. 6] Archiepiſcopum Polonorum. 7] *Leodienſium* invectiva adverſus Paſchalis Papæ litteras datas ad Robertum Flandrenſium Comitem, quibus ut Leodienſes clericos cum Henrico Imp. facientes omnibus viribus perſequatur, ſvadet. Paſchalis II. Papæ epiſtolæ aliæ ab 8. ad 32] & * à 33. ad 103] quibus addi poteſt 104] ad Canonicos Eccleſiæ Carnotenſis ex tomo XIII. ſpicilegii Dacheriani: ex cujus tomo tertio adjungitur ad epiſt. 35. *juramentum Philippi Regis Francorum*, quo cum Bertrada non amplius cohabitaturum ſe fuit pollicitus, unde abſolutus eſt in Concilio Pariſ. A. 1105.

† Fragmenta decretorum Paſchalis II. Papæ ex Gratiano.

Stampenſe Concilium. Epiſtola Synodica Ivonis & aliorum Epiſcoporum Stampis congregatorum ad Philippum Tricaſſinum Epiſc. inter epiſtolas Ivonis, undeoctogeſima.

*1100. *Valentinum*, quo Norigaudus Eduenſis Epiſc. à ſacerdotali officio ſuſpenſus, & Hugo abbas Flaviacenſis, quem monachi pepulerant, reſtitui juſſus eſt.

* *Pictavenſe I.* in cauſa Philippi Francorum Regis, qui dimiſſam Bertradam revocaverat, aliiſque variis Eccleſiaſticis capitibus. Canones ejusdem Concilii XVI.

* *Anſanum*, in quo de Hieroſolymitana expeditione actum eſt.

* Conventus *Villæbertrandi* ad dedicandam Eccleſiam S. Mariæ Villæbertrandi in diœceſi Gerundenſi.

A.C. 1101. *Mediolanenſe*, de Groſulano per Simoniam intruſo Archiepiſc. Mediolanenſi. Labbe p. 1832.

†† Comitia Legionenſia, *Cortes*, hoc anno peritiores collocant, arbitranturque Rodericum Toletanum & Lucam Tudenſem Comitia iſta confudiſſe cum Concilio Legionenſi A. 1091. *Harduin.*

1102. *Romanum* Lateranenſe I. contra Henricum IV. Germaniæ Imp.

Londinenſe I. pro reformanda eccleſia, ſub Anſelmo Cantuar. Canones XXIX. *Anſelmi* epiſtola ad Wilhelmum Archidiaconum. Ejusdem epiſtolæ aliquot Canonicæ 1] ad Henricum Anglorum Regem. 2] ad - - - - Fratrem. 3] ad Wilhelmum Abbatem.

1103. *Romanum II.* quo Groſulanus in ſede Mediolanenſi confirmatur, licet Simoniacum eſſe Liprandus presbyter ignis judicio probaverat.

1104. *Trecenſe I.* in cauſa Silvanectenſis Epiſcopi de ſimonia per calumniam accuſati. * Privilegium eccleſiæ S. Petri Trecenſis, nec non Moliſmenſe.

* *Romanum* Lateranenſe III. quo excommunicati fautores inveſtiturarum faciendarum à Rege & Laicis.

† *Balgenciacenſe*, in epiſcopatu Aurelianenſi, de cauſa Philippi Regis. Vide Ivonem epiſt. 144.

†† *Fuſſelenſe* apud S. Mariam de Huſillos, prope Palentiam in Hiſpania, ubi de finibus regundis inter Epiſcopos Oxomenſem & Burgenſem agitur, aliiſque capitibus. Acta refert Sandovalius fol. 161.

* 1105. *Pariſienſe*, in quo Rex Francorum Philippus & Bertrada abſoluti. Philippi Regis epiſtola ad Lambertum Atrebatenſem Epiſc. Lamberti ad Paſchalem Papam, in qua juramentum,

tum, quod fuit etiam ſupra poſt epiſtolam Paſchalis Papæ trigeſimam quintam.

Florentinum, contra Fluentium Epiſc. Florentin. qui jam tum natum eſſe Antichriſtum docebat.

Quintilineburgenſe ſeu *Northuſenſe* potius apud Northuſam (ſub Henrico V. contra patrem rebellante) pro reformandis eccleſiæ moribus.

Conventus *Moguntinus*, quo Henricus IV. coactus Imperio ſe abdicavit, filioque illud tradidit.

* A.C. 1106. *Pictavenſe II.* præſente Boamundo Antiochiæ Duce, qui ad ſubſidium contra Turcos in Palæſtina ferendum, Chriſtianos accendebat.

* *Lexovienſe*, rebus Normanniæ componendis.

* *Gvaſtallenſe* in Longobardia, de ſchiſmaticis Epiſcopis & clericis in unionem Eccleſiæ aſſumendis, & de aliis Eccleſiaſticæ diſciplinæ capitibus, ex Cencii Camerarii MS. & ex Binio. Paſchalis II. Papæ epiſtolæ III.

1107. *Hieroſolymitanum*, quo Ebremarus depoſitus & Daibertus ſedi Hieroſol. Patriarcha reſtitutus eſt.

* Conventus *Floriacenſis* Epiſcoporum, Abbatum, Procerum, quo S. Benedicti corpus coram Ludovico Francorum Rege deſignato de Caſſinomonte translatum eſt.

Trecenſe contra Simoniacos, & Laicos collatores beneficiorum, deque aliis Eccleſiaſticæ diſciplinæ capitibus.

Londinenſe II. de inveſtitura beneficiorum Eccleſiaſticorum à Laicis non accipienda.

*1108. *Londinenſe III.* adverſus incontinentes presbyteros, diaconos & ſubdiaconos. Canones X.

Beneventanum, de inveſtitura beneficiorum Eccleſ. à Laicis non ſumenda.

* *Rotomagenſe*, ſub Gvillelmo Archiepiſcopo, de neceſſariis Eccleſiæ rebus.

1109. *Londinenſe IV.* in cauſa Thomæ Archiep. Eboracenſis. Anſelmi Cantuar. epiſtola ad Ranulſum Dunelmenſem Epiſc. & ad Thomam duæ.

Digitized by Google

Pictavenſe male hoc anno à Binio refertur, cujus Canones XIV. fuere ſupra A. 1100.

* *Laudunenſe*, ſub Gerardo Engoliſmenſi in Gallia Epiſcopo, in quo eccleſia S. Petri Trenorcienſibus vindicatur adverſus Epiſcopum & Canonicos Nannetenſes, & Capella S. Stephani monachis Majoris monaſterii, adverſus Canonicos Camiliacenſes.

Remenſe in cauſa Godefridi Ambianenſis Epiſcopi.

*A.C. 1110. *Romanum IV.* Lateranenſe, de rebus Eccleſiæ per Epiſcopos ordinandis, diſpoſitioneque earum non per Laicos facienda.

* *Claromontanum*, quo excommunicati perſecutores eccleſiæ Mauriacenſis, præſide Richardo Albanenſi, Papæ legato. Ejusdem epiſtola.

* *Toloſa* Concilium hoc anno celebratum, ex Richardi epiſtola conſtat. Acta periere.

* *Floriacenſe*, de eadem cauſa Mauriacenſi.

1111. *Hieroſolymitanum II.* quo Henricus IV. Imp. excommunicatus per Cononem Papæ legatum.

Lateranenſe, vulgo *ſecundum*, quo à centum plus minus Epiſcopis prvilegium, quod de concedendis beneficiorum inveſtituris à Paſchali II. Papa, Imperator Henricus V. expreſſerat, revocatur, & Imperator anathemati ſubjicitur. Acta Concilii ex Nicolao Aragonio & à Binio collecta. *Joannis Tuſculani* Epiſcopi epiſtola ad Richardum Albanum Epiſc. ex Papyrii Maſſoni notis ad Ivonis epiſtolas. *Paſchalis* Papæ ad Henricum V. Imp. epiſtola, qua inveſtituræ jus per annulum & baculum ei concedit.

1112. *Viennenſe* in Germania, quo Henricus V. Imp. ob extortas inveſtituras excommunicatur. Epiſtola Synodi ad Paſchalem Papam. Papæ ad Gvidonem Viennenſem & cæteros Epiſcopos.

* *Anſanum*, de fide: & de Laicorum inveſtituris. Epiſtola Synodica Epiſcoporum provinciæ Senonenſis ad Joannem Archiepiſc. Lugdunenſem. Joannis Archiepiſcopi Lugd. ad Daimbertum Senonenſem Archiep.

A.C. 1113.

A.C. 1113. *Beneventanum*, de cauſis quibusdam ſpecialium eccleſiarum jura ſpectantibus.

*1114. *Windlesborenſis* Conventus Epiſcoporum & Procerum Angliæ, in quo electus *Radulfus* Cantuarienſis Archiep. præſente Henrico Rege.

Apud *Cyperanum* ſeu *Ceperanum*, ad ripam fluvii Liris, ubi Caſſinenſis monachus, qui invitus in monaſterium intruſus fuerat, à voto abſolvitur, & Gvilelmus Dux Apuliæ Calabriæque conſtituitur.

Beluacenſe, à Conone legato Papæ, adverſus Henricum V. Imp. & de revocando è Carthuſia S. Godefrido Ambianenſi Epiſcopo. * Excerpta ex variis Conciliis & decretis ad diſciplinam Eccleſiaſticam ſpectantia. Capita XXVI.

†† *Palentinum*, in quo Lucenſi Eccleſiæ jamdudum vacanti Epiſcopus eſt adſignatus ab Archiepiſc. Toletano Bernardo eodemque Papæ legato.

†† *Compoſtellanum*, ſub Didaco Gelmirez, Epiſcopo Compoſtellano, editum à D. Cardinale de Aguirre, T. 3. Concil. Hiſpan. pag. 322. ex hiſtoria Compoſtellana MS. Decreta brevia ſive Canones XXV. de cauſis & perſonis Eccleſiaſticis.

*1115. *Sveſſionenſe* adverſus Henricum V. Imp. & de S. Godefrido Ambianenſi Epiſc. è Carthuſia revocando.

Remenſe, in quo iterum damnatus Henricus Imp. & Godfridus Ambianenſem ſedem juſſus repetere.

* *Colonienſe* & *Catalaunenſe*, itidem contra Henricum Imp. perinde ut ſuperiora duo præſide Conone legato Papæ habita.

Syriacum in cauſa Arnulfi Patriarchæ Hieroſol. qui depoſitus, mox à Papa, ut reverti ad Patriarchatum liceret, obtinuit.

Trojanum Epiſcoporum Procerumque Apuliæ in cauſa treugæ ſive pacis Dei.

* *Trenorcienſe*, a Gvidone Viennenſi Archiepiſc. legato Papæ, in cauſa eccleſiarum Veſontionenſium S. Joannis & S. Stephani. Epiſt. Paſchalis II. Papæ 1] ad Gvilelmum Biſontinum Epiſc. 2] ad Gvidonem Archiep. Viennenſem. Acta Concilii ex Calli-

ſti II. litteris ad Anſericum Archiepiſc. Biſontinum. Confer Jo. Jacobi Chifletii Veſontionem parte 2. p. 238. ſeq.

†† *Ovetenſe*, editum à D. Cardinali de Aguirre, tom. 3. Concil. Hiſpaniæ p. 324. ex MSS. Eccleſiæ Toletanæ. Canones III. quorum ultimus, ne quis pro aliqua calumnia à dextris Eccleſiæ infra LXX. paſſus extrahatur.

A.C. 1116. *Colonienſe*, ob promulgandam excommunicationem in Henricum Imp. cum Cardinalis Theodoricus legatus Papæ Concilio præfuturus, in itinere prius fuiſſet mortuus.

Lateranenſe III. quo Acta Concilii Lateranenſis ſecundi A. 1111. contra Henricum habiti confirmantur. *Paſchalis II.* Papæ decretum Synodale de cauſa Veſontienſis Eccleſiæ, ex Chifletii hiſtoria Trenorcienſi. Subſcriptiones Epiſcoporum & Cardinalium XVII.

* *Serberienſis* ſive apud Serberiam conventus Epiſcoporum, Abbatum & Principum totius Angliæ, quo Gvilielmo Henrici Regis filio, ſacramento ſe obligant.

* *Lingonenſe* ſub dio, *placitum Dei* inde dictum, de variis cauſis Eccleſiaſticis: aliud inde *Divionenſe* & duo item *Lingonenſia*.

1117. *Beneventanum II.* præſente Papa Paſchali II. ubi excommunicatus *Mauritius Burdinus* Bracarenſis Epiſcopus.

* *Trenorcienſe*, in quo confirmatum jus patronatus Stephani Divionenſis Epiſcopi ſuper eccleſiam S. Martini de Arcu ad Tiliam.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXVII.

1118. *Gelaſii II.* Papæ epiſtolæ VII. duæ poſtremæ deſunt in Regia edit. At primæ tres ſpectant *Mauritium* Bracarenſem, quem Antipapam *(Gregorium VIII.)* ordinari fecerat Henricus Imp.

Capuanum Concilium, quo iterum excommunicatur cum Henrico V. Mauritius antipapa.

Colonienſe, quo excommunicatio in Henricum V. promulgatur, præſide Conone Præneſtino, Papæ legato.

Frideslarienſe, de eadem cauſa & eodem præſide.

* Tolo-

* *Toloſanum*, de ſacra in Hiſpaniam expeditione adverſus Saracenos.

* *Engoliſmenſe*, in quo confirmandi aliquot Epiſcopi.

* *Rotomagenſe*, quo Rex Angliæ Henricus cum Radulpho Cantuarienſi aliiſque baronibus tractavit de pace regni cauſiſque Eccleſiaſticis, teſte Orderico Vitali lib. 12.

A.C. 1119. *Viennenſe*, quo tranſacto Papa Gelaſius poſt paucos dies obiit, teſte Urſpergenſi. Geſta nulla exſtant.

Calixti II. Papæ epiſtolæ XXXV. ex quibus ſolæ primæ VIII. in edit. Regia. * *Ludovici VI.* Francorum Regis ad Calliſtum Papam, ne Senonenſis Eccleſia ſubjiciatur Lugdunenſi.

Toloſanum. * Canones X. Epiſtola Synodalis Calliſti II. Papæ pro cella S. M. de Gordiano adjudicanda Anianenſi monaſterio, adverſus Arelatenſem Archiepiſc. & monachos Caſæ Dei. Subſcriptiones Epiſcoporum, Cardinalium & Abbatum XVII. Alia acta de eccleſiis Amantiani & S. Saturnini, ex Catelli libro V. commentariorum Occitaniæ.

* *Remenſe*, præſentibus Papa Calliſto II. & Ludovico VI. Rege Francorum, Archiepiſcopis XV. Epiſcopis plusquam CC. & Abbatibus totidem: de inveſtituris Eccleſiaſticis, ſimoniaca hæreſi, excommunicatione Henrici V. Imp. aliiſque cauſis. Canones V. Statutum Calliſti Papæ de trevia ſive pace Dei. Ejuſdem Concilii Acta ex Orderico Vitale. Alia ex commentariolo Heſſonis Scholaſtici.

*De *Thurſtano* Eboracenſi Archiep. qui A. 1115. jam electus, Cantuarienſi præterito, cui noluit ſubjici, hinc contra fidem Regi datam, conſecrationem ſive epiſcopalem benedictionem Remis à Papa accepit.

De duobus Conciliis à Papa Calliſto II. celebratis, *Remenſi* & *Romano*. Duæ breves ſynodicæ Calliſti II.

* *Rotomagenſe* ſub Goiffredo Epiſcopo, adverſus presbyteros mulierum conſortium habentes.

* *Beneventanum* adverſus prædones.

* 1119. *Bellovacenſe* ſub Conone Præneſtino, Papæ legato: ubi inter alia poſt libellum de S. Arnulfi Epiſcopi Sveſſionenſis vita & mira-

miraculis commendatum ab Aldenborgenſi Abbate actum fuit de ejus corpore terra levando.

A. C. 1120. *Neapolitanum* in Samaria, auctoritate Gvaremundi Hieroſolymitani Patriarchæ, ad reformandos mores Eccleſiæ. Hujus Acta collectoribus Conciliorum præterita edidit Chriſtianus Lupus ad calcem epiſtolarum ad concilium Epheſinum generale ſpectantium. pag. 482---488. Capitula XXV. Lovanii 1682 4.

* *Sveſſionenſe*, in quo condemnatus *Petrus Abalardus* velut reus Sabellianiſmi.

* 1121. *Quintilineburgenſis* Conventus ſub Imperatore Henrico V. de ſtatu Imperii, de inveſtituris eccleſiarum, de hereditate Sicfridi Comitis Palatini & de aliis negotiis.

1122. *Romanum*, quo Caſſinenſis monaſterii Abbas Oderiſius II. conſecratur, ejusdemque monachi à querela Epiſcoporum abſolvuntur.

* *Wormatienſis* Conventus, in quo Papæ & Henrici V. Imp. concordata de inveſtitura Epiſcoporum & Abbatum Teutonici regni per ſceptrum ab Imp. & per annulum ac baculum à Papa accipienda.

Lateranenſe generale. Calliſti II. Papæ epiſtola ad Gallos clericos & laicos, & altera ad Henricum Imp. Canones XXII. †Steph. Baluzii ad aliquot Canones notæ. Reſtitutio inveſtiturarum ab Henrico Imp. facta, in hoc Concilio confirmata cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum VIII. Abbatis Fuldenſis, Ducum duorum, totidemque Marchionum: & Comitum quatuor, inque his duorum Palatinorum. Conceſſio Calliſti Papæ Henrico Imp. facta. Concilii acta ex variis ſcriptoribus collecta à Binio.

* 1124. Concilia quatuor *Gallicana, Carnutenſe, Claromontanum, Bellovacenſe* & *Viennenſe*, quorum acta deſiderantur.

Honorii II. Papæ epiſtolæ VII. quarum ſecunda pallium confert *Wilhelmo* Tyri Archiepiſcopo. Tres poſteriores in Regia edit. non exſtant.

1125. *Londonienſe* ſive *Weſtmonaſterienſe*, de reformandis pravis eccleſiæ moribus. * Honorii Papæ epiſtolæ tres, ad Joannem de

Digitized by Google

de Crema Cardinalem legatum ſuum, ad Anglos, & ad Davidem Scotorum regem. * Wilhelmi Cantuarienſis Archiep. ſummonitio. Capitula XVII.

* A. C. 1127. *Namnetenſe.* Hildeberti Cenomanenſis Archiep. ad Honorium Papam, Honorii ad Epiſcopos provinciæ Turonenſis epiſtola.

Londonienſe ſeu *Weſtmonaſterienſe II.* pro reformandis moribus eccleſiæ. Capitula XII.

1128. *Trecenſe* ſive *Tricaſſinum*, quo *Templariis* militibus anno ſuæ inſtitutæ religionis nono, una cum regula aſſignatus eſt habitus albus. *Regula Templariorum* ſive pauperum commilitonum CHriſti, templique Salomonici & ſanctæ civitatis. Capita LXXII.

Ravennatenſe, quo Aquilejenſis & Venetiarum Patriarchæ ſunt depoſiti.

* 1129. *Pariſienſe* apud S. Germanum de Pratis. Matthæi Albanenſis Epiſcopi, de Argentolienſi monaſterio abbatiæ S. Dionyſii reſtituendo, legati Papæ ſynodale decretum, & Honorii II. epiſtola, nec non Ludovici Craſſi ejusque filii Philippi, Franciæ Regum, quibus illud confirmatur. Subſcriptiones amborum Regum, Adelaidis Reginæ, XI. Epiſcoporum, Rodulfi Comitis, Chludovici Buticularii & Simonis Cancellarii.

Londonienſe, de prohibendis Sacerdotum focariis ſive concubinis. Vide Huntindonienſem lib. 7. p. 384. Matthæum Pariſium & Annales Wawerleienſes.

†† *Palentinum* ſive *Placentia* celebratum, æra 1167. primo editum à Cardinale de Aguirre T. 3. Concil. Hiſpan. p. 340. & inde ab Harduino p. 2053. Canones XVII. *Adelphonſi* Hiſpaniæ Imperatoris, donatio Emeritenſis civitatis, quam adhuc ſub Saracenorum dominio conſtitutam, concedit ſedi Compoſtellanæ.

* *Aurelianenſe*, ad quod vocatus Godfridus Vindocinenſis ire recuſavit, ut conſtat ex ejus lib. 1. epiſt. 29. ad Umbaldum Archiepiſc. Lugd.

* *Toloſanum*, de inquirendis hæreticis. Capitula XVII.

Digitized by Google

Innocentii II. Papæ epiſtolæ XLVIII. ex quibus tantum primæ duodecim ſunt in Regia editione. In nona Rogerio titulum Regis Siciliæ, ab Honorio II. conceſſum, confirmat; decima tertia *Adalberoni*, *Hammenburgenſi Archiepiſcopo*, Epiſcopatus Daciæ, Svediæ, Norwegiæ, Farriæ, Gronlandiæ, Helſingaldiæ, Islandiæ, Scrideringiæ & Sclavorum ſubjiciuntur ad preces Lotharii Regis & ad formam privilegiorum Gregorii, Sergii, Leonis, Nicolai, Benedicti & Adriani, ad quæ etiam in epiſtolis ad Danorum Regem Nicolaum & ad Svedorum Regem provocat. Epiſtola XLI. debacchantis *Judaicæ* rabiei meminit, è qua ſe & fratres ſuos lætatur ereptum.

*A.C. 1130. *Aniciense, Claromontanum* atque *Stampenſe*, in quibus tribus excommunicatus Petrus Leonis ſive *Anacletus* a) Antipapa.

Jotrenſe pro vindicanda nece S. Thomæ, Prioris S. Victoris Pariſienſis. Stephani Epiſcopi Pariſ. epiſtolæ binæ, tertia Hugonis Gratianopolitani Epiſc. & quarta Innocentii II. Papæ. Epitaphium S. Thomæ occiſi.

1131. *Remenſe*, in quo iterum excommunicatus Anacletus Papa, & coronatus ab Innocentio II. Ludovicus VII. Francorum Rex, rogante Patre Ludovico Craſſo.

* Canones XVII. in cauſis diſciplinæ Eccleſiaſticæ.

Leodienſe, quo Halberſtadienſis Epiſcopus Otto priſtino honori reſtituitur, atque iterum excommunicatur Anacletus Papa.

Moguntinum, in cauſa Brunonis Argentinenſis Epiſcopi, qui abdicare ſe eſt coactus ob violentiam, intruſionem, & alias injurias.

1132. *Placentinum*, adverſus Anacletum antipapam.

* Conventus *Creiſſanus* in agro Narbonenſi ad eccleſiæ S. Martini dedicationem. Subſcriptiones Arnoldi Narbonenſis & aliorum trium Epiſcoporum.

1133. *Northamptonienſe*, in quo Robertus Exonienſi Eccleſiæ datus Epiſcopus, & Abbates duo conſtituti. Labbe p. 991.

1134. *Piſanum*, iterum contra Petrum Leonem ſive Anacletum antipapam.

* *Ste-*

a) Anacleti hujus Epiſtolas XXXVIII. ab A. 1130. ad 1138. ſcriptas edidit Chriſtianus Lupus Lovan. 1682. 4. ad calcem Epiſtolarum Epheſinarum p. 491. ſeq.

Digitized by Google

* *Stephani* Angliæ Regis diploma de libertatibus eccleſiæ Anglicanæ, ex tomo II. Concilior. Britanniæ.

* *Narbonenſe*, de calamitate diœceſeos Helenenſis, cui incubabant piratæ Saraceni.

*A. C. 1136. *Antiochenum*, in quo nuper intruſus Radulphus Patriarcha deponitur ab Alberico Oſtienſi Epiſcopo Papæ legato. Vide Guil. Tyrium lib. XV. c. 15.

* *Hieroſolymitanum*, ubi actum de fidei articulis cum Catholico *Armeniorum*. Idem Tyrius lib. XV. c. 18.

Sveſſionenſe, quod hoc anno habet Binius, vide ad A. 1220.

†† *Burgenſe* in Hiſpania, præſide Gvidone Cardinali, Papæ legato, ut refert Sandovalius p. 161.

1137. *Valliſoletanum*, eodem Gvidone præſide, ut idem Sandovalius colligit ex charta quadam Alfonſi VII. Regis.

1138. *Londonienſe* ſeu *Weſtmonaſterienſe*, ab Alberico Oſtienſi, Papæ legato, cum XVIII. Epiſcopis & XXX. Abbatibus. * Canones XVII.

Northamptonienſe, quod hoc loco habet Labbeus, vide ad A. 1333.

1139. *Lateranenſe* generale, ſub Innocentio II. mille circiter Epiſcoporum contra Anacletum antipapam ejusque fautores: & contra *Arnoldum* de Brixia a) diſcipulum Petri Abælardi. Hujus Synodi Canones XXX. de variis diſciplinæ capitibus. Acta Concilii ex Chronico Mauriniacenſi. Alia collecta à Binio.

Wintonienſe I. pro immunitate Eccleſiaſtica contra Regem Angliæ Stephanum, qui caſtella eccleſiæ invaſerat, & Epiſcopos nonnullos carceribus mancipaverat.

1140. *Senonenſe* contra *Petrum Abailardum*, præſente Ludovico VII. Rege Francorum. Epiſtola Synodica ad Innocentium II. Papam, cum reſcripto Papæ & ſententia adverſus Abaëlardum, Arnaldumque de Brixia.

†† *Verulenſis* Synodus, in qua Grimaldus archicanonicus juſſus eſt Epiſcopo ſuo obedientiam præſtare, ut refertur in Jo. Mabillonii muſeo Italico tom. 1. p. 242.

1142. *Wintonienſe II.* in quo flagitatum, ut Rex Stephanus de captione liberaretur.

a) De hoc Guntherus lib. 3. Ligurini v. 261. ſeq.

Antiochenum contra Radulphum Patriarcham. Vide Guil. Tyrium lib. XV. c. 15.

* *Latiniacenſe*, ab Ivone Cardinale Presbytero, Papæ legato, ubi compoſitæ variæ controverſiæ, præſertim inter Atrebatenſem Epiſc. & monachos Marchianenſes.

* *Weſtmonaſterienſe*, in quo Stephanus Rex præſens de injuriis à populo ſuo ſibi illatis conqueritur.

†† A.C. 1143. *Hieroſolymitanum* contra *Armeniorum* in fide errores.

†† *CPolitanum*, in quo depoſiti ſunt Epiſcopi duo præter Canones ordinati, & Bogomilorum hæreſeos accuſati. Exſtat decretum Synodale apud Allatium lib. 2. de conſenſu utriusque eccleſiæ cap. 12.

Londonienſe contra ſacrilegos rerum & perſonarum Eccleſiaſticarum violatores.

* Synodus *Anglicana*, ab Alexandro Lincolnienſi Epiſcopo, legato Papæ Innocentii II. anno Stephani Regis octavo.

Cæleſtini II. Papæ epiſtolæ duæ ad Cluniacenſes, & tertia ad Toletanum Archiepiſcopum.

Lucii II. Papæ epiſtolæ decem. *Eugenii* Papæ epiſtolæ LXXXIII. ex quibus tantum primæ decem; & Lucii tantum primæ duæ exſtant in editione Regia. Ex Eugenii epiſtolis prima eſt ad Ludovicum Regem Francorum de expeditione in terram ſanctam ſuſcipienda; ſexta Conradum Regem Rom. Hieroſolymis reverſum, de variis calamitatibus ſolatur; poſt decimam quintam legitur *Sugerii* Abbatis ad Eugenium epiſtola; vigeſima prima Eugenii Papæ ad Sugerium hunc abbatem S. Dionyſii eſt, de Ludovici VII. regis Francorum calamitoſo reditu ex transmarinis regionibus; undetrigeſima timere ſe regi ejusque exercitui transmarinam expeditionem molienti non diffitetur.

* 1145. Conventus *Bituricenſis*, in quo dies ſtatutus celebrando Vizeliacenſi ſive Vezeliacenſi Concilio.

1146. *Vizeliacenſe* in Burgundia, pro expeditione contra Turcos ſuſcipienda.

Carnotenſe pro eadem in terram ſanctam expeditione.

* *Tarraconenſe*, de cujus geſtis nihil compertum.

*A.C. 1147.

*A.C. 1147. *Stampenſis* conventus, in quo poſtrema Hieroſolymitanæ expeditionis capta conſilia.

Pariſienſe contra *Gilbertum Porretanum* Pictavienſem Epiſc. ejusque errores.

Remenſe contra ejusdem *Gilberti* aſſertiones fidei ſymbolum, & de variis diſciplinæ Eccleſ. capitibus Canones XVIII. Ejusdem Concilii Canonum collectio altera auctior. Acta collecta à Binio. Gaufredi monachi epiſtola ad Epiſcopum Albanenſem de rebus geſtis in cauſa Gilberti Porretani.

†† *Conſtantinopolitanum*, in quo *Bogomilorum* hæreſis, cum repullulaſceret auctore *Niphone* monacho, condemnata eſt à Michaële Oxita, Patriarcha CPol. Rem totam & Bogomilorum errores prolixe enarrat Joannes Cinnamus lib. 2. diſſentiente in multis Niceta Choniata, ut videre eſt apud Allatium lib. 2. de Eccleſiæ Orientalis & Occidentalis perpetua conſenſione cap. 12. p. 669. ſeq. & in Venerandi noſtri Wolfii hiſtoria Bogomilorum, vulgata Witebergæ 1712. 4.

1148. *Trevirenſe*, in cauſa S. *Hildegardis*, montis S. Ruperti confeſſoris Abbatiſſæ, ejusque revelationum. *Eugenii* Papæ ad Hildegardim epiſtola.

* *Lincopenſe* ſeu *Lingacopenſe* in Svecia, ubi actum de archiepiſcopali ſede Lundinenſi erigenda, cum Gothi potius voluiſſent Bremenſi, quam Upſalienſi Archiepiſcopo obedire.

1151. *Balgentiacenſe*, ob cauſam divortii inter Ludovicum Francorum Regem & Eleonoram filiam Ducis Aquitaniæ.

* *Londinenſe* generale, præſentibus Rege Stephano ejusque filio Euſtachio, cum Theobaldo Archiep. Cantuar. regnique Epiſcopis & Proceribus.

* *Hibernicum* in cœnobio Mellifontis, ſub Chriſtiano Epiſcopo Liſmorenſi, Hiberniæ legato, ubi quatuor Archiepiſcopatus conſtituti, Armachanus, Dublinenſis, Caſſelienſis & Toamenſis. Interfuere Reges, Epiſcopi, Abbates, Duces & majores natu Hiberniæ.

*1153. *Wilielmi* Archiep. Eboracenſis conſtitutio, ne laico liceat arbores & herbam in cœmeteriis falcare aut auferre, ſine Eccleſiæ

Digitized by Google

rectoris licentia ſpeciali, & de pecuniis quæ eccleſiis legatæ ſunt, non in privatos uſus convertendis.

* *Anaſtaſii IV.* Papæ epiſtolæ X. ex tomo quarto Hiſt. Francorum du Cheſne. Earum nona *fratres S. Joannis Hieroſolymitani* in tutelam ſuſcipit, ornatque privilegiis; decima eſt ad Epiſcopos & Abbates provinciæ Burdegalenſis, de Eccleſiaſtica libertate ſervanda, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum & Cardinalium X.

*A.C. 1154. *Londinenſe*, quo pax & leges antiquæ Eduardi confeſſoris (ſupra ad A. 1049.) aliæque regni conſvetudines & chatta Guilelmi I. (ſupra ad A. 1085.) confirmantur anno primo Henrici II. Angliæ Regis.

Hadriani IV. Papæ epiſtolæ XLII. ex quibus ſolæ primæ IX. in Regia edit. exſtant. Prima Henrico II. Angliæ Regi concedit privilegium ad Hiberniam occupandam. Poſt quartam ad Imp. Fridericum ſequitur Imperatoris reſcriptum, pro confirmatone electi Epiſcopi Ravennatenſis. Septima ad Baſilium Archiep. Theſſalonicenſem, pro *Græcorum* concordia. Vigeſima tertia ad Ludovicum Francorum Regem, ne ſacram expeditionem cum Anglorum Rege ſuſcipiat in Hiſpaniam, inconſultis illius terræ principibus. Undequadrageſima ad Henricum Gradenſem Patriarcham, ut CPoli & in aliis urbibus Imperii CPol. in quibus Veneti plures habebant eccleſias, Epiſcopos ordinare poſſet.

* *Sveſſionenſe*, præſente Ludovico VII. Rege, & Remenſis ac Sveſſionenſis provinciæ Epiſcopis, de pace firmanda.

†† *CPolitanum* adverſus *Soterichum Panteugenum* Antiochæ Syriæ hypopſephium, h. e. electum Epiſcopum & quoſdam alios, qui dicerent divinum ſacrificium ſoli Patri & Spiritui S. non etiam Verbo, offerri, cum ſit ipſum offerens, inquiebant: ne duæ in Chriſto perſonæ cum Neſtorio inducantur. Præfuit Synodo *Lucas* Patriarcha CPol. plurimis adſidentibus metropolitis. Decretum Synodale recitat & rem totam narrat Allatius in Vindiciis Synodi Epheſinæ p. 582. ex Niceta Choniate

Digitized by Google

niate & Joanne Cinnamo. Datum illud decretum 26. Jan. anni 6664. ab O. C.

*A.C.1157. *Ciceſtrenſe*, de immunitatibus Abbatiæ de Bello, quam Epiſcopus Ciceſtrenſis ſubjicere ſibi cupiebat, contra privilegium in charta Gvilelmi primi confirmatum A.1154. in Concilio Londinenſi.

*1158. *Guaterfordiæ* in Hibernia, de Anglorum in inſulam adventu.

Roſcomanienſe in Conacta (Conacia) Hiberniæ provincia, ſub Edano, primo Tuamenſi Archiep.

**Remenſe*, ubi agitata controverſia inter Epiſc. Laudenſem & Abbatem. Epiſtola Bartholomæi in Fuſniaco ad conventum Remenſem.

Alexandri III. Papæ epiſtolæ LXIII. quarum tertia ad clerum Angliæ eſt, de canoniſatione *S. Eduardi* Regis Angliæ. Poſt quintam ſequitur *Thomæ* a) Cantuarienſis ad Papam epiſtola, & poſt decimam quartam alia ad Epiſcopos Angliæ. Decima Papæ eſt ad Henricum Regem Angliæ, de immunitate Eccleſiaſtica non violanda, de eodem argumento dehinc plures ad eundem Regem. Trigeſima ſecunda ad Soldanum Iconii, deſiderantem baptizari. De canoniſatione b) *Thomæ* Cantuarienſis A. 1170. interfecti, epiſtola XLIII. ſeq. Ad Indorum Regem, quem vulgo Preto Joannem, ipſe Sacerdotum ſanctiſſimum vocat, epiſtola XLVIII. ubi Philippum ei Medicum, fidei prædicatorem commendat. Hugoni Heteriano pro libro contra Græcos gratias agit, epiſtola XLIX. Ad ſubſidium terræ ſanctæ ferendum hortatur epiſtola LIX. & LX. Chriſtianos Principes ac Prælatos. De pace cum Friderico Imperatore eſt epiſtola LXI.

*Appendix prima epiſtolarum LVI. Alexandri III. Papæ, vulgata primum à Sirmondo poſt epiſtolas Petri Cellenſis Pariſ. 1613. 8. & in Sirmondi operibus tomo III. In his memorabiles epiſtola XIX. & XXII. ad *Upſellenſem* ſive *Upſalenſem* Epiſcopum, de

a) Operæ pretium erit conferre Epiſtolarum Thomæ Cantuarienſis libros quinque editos à Chriſtiano Lupo Bruxellis 1682. 4. duobus Voluminibus, in quibus & variæ Alexandri III. Papæ, & Ludovici VII. Francorum, & Henrici II. Angliæ Regis epiſtolæ.

b) Eadem in appendice Sirmondiana eſt epiſtola LIV.

de variis diſciplinæ Eccleſiaſticæ capitibus. Et XXI. ad Reges & Principes Boreales, ut adverſus *Eſtones* Chriſtiani nominis inimicos, fortiter pugnent. XXV. Ut *Finnos*, qui ſe Chriſtianos fraudulenter ſimulabant, non juvent adverſus hoſtes. XXVI. ad Trundenſem Archiepiſcopum & Epiſcopum Stavengarenſem, ut Fulconi Eſtonum Apoſtolo Nicolaum ſocium mittant.

* Appendix ſecunda epiſtolarum CXI. ex tomo quarto Hiſtoriæ Francorum du Cheſnianæ. In his epiſtola XVI. de Manuelis Comneni adverſus Turcos victoriis, & expeditione in Palæſtinam à Rege Francorum & aliis Principibus Chriſtianis urgenda. XVIII. adverſus antipapam *Victorem*. Poſt epiſtolam XX. ſeqvuntur 1) P. Decani Eccleſiæ S. Aniani epiſtola ad Alexandrum Papam. 2) *Manuëlis* Imp. ad Ludovicum Regem Francorum. 3) *Friderici* Imp. ad Archiepiſcopum Lugd. binæ, & 4) totidem *Ludovici* Francorum Regis ad Alexandrum Papam. 5) Friderici Imp. ad Matthæum Lotharingiæ Ducem. 6) *Victoris* antipapæ binæ ad Ludovicum Regem Francorum. Epiſtola XXIX. Papa optat impedire colloquium Ludovici Regis cum Friderico Imp. quod tamen ſibi fraudi non fuiſſe gaudet epiſt. LXXXIII. Rogat etiam LXX. ut Rex Ludovicus Thomæ Cantuarienſi exuli de aliquo epiſcopatu proſpiciat. De excipiendo nuntio Imperatoris CPolitani, Epiſtola LXVIII. LXXIII. LXXX. cujus etiam Imp. literas tranſmittit XCIII. Ad Hibernorum Regem de Concilio in Hibernia convocando, Epiſt. CVI. Roſam auream Ludovico Regi Francorum mittit epiſt. CIX.

* Appendix tertia Epiſtolarum XXVI. Alexandri III. Papæ è variis collecta à Labbeo. In his Epiſtola XVII. de canoniſatione *Eduardi* Angliæ Regis, & XVIII. de *Bernardo* Claræ vallenſi in Sanctorum numerum adſcripto. XX. ad *Magiſtrum militiæ S. Jacobi* in Hiſpania ejusque fratres clericos & laicos, *Regula* cum ſubſcriptionibus Papæ & Epiſcoporum ac Cardinalium tredecim.

A. C. 1160. *Papienſe* Concilium à Friderico Imp. pro Victore III. antipapa contra Alexandrum III. Epiſtola 1] Imperatoris. 2] Præſidentium

igitized by Googl

dentium Concilio Regum, Epiſcoporum, Principum, Abbatum. 3] Bambergenſis Epiſcopi. 4] Canonicorum S. Petri. 5] Alexandri III. Papæ ad Arnulphum Lexovienſem Epiſcopum. 6] ad Archiepiſcopos & Epiſcopos Angliæ.

* *Nazarenum*, in quo Alexandri Pontificatus ab Orientalibus Eccleſiis agnoſcitur. Synodica ad Alexandrum Papam.

*A.C. 1161. *Oxonienſe* contra *Waldenſium* ſive *Publicanorum* dogma, a *Gerardo* quodam Teutone in Angliam inductum.

In *Normannia*, ſub Henrico Rege Angliæ, apud *Novum Mercatum*; & alterum *Beluacenſe*, ſub Ludovico Rege Francorum, pro Alexandro contra antipapam Victorem.

* *Toloſanum*, itidem pro Alexandro. * Faſtardi Clarævallenſis Abbatis ad Omnibonum Veronenſem epiſtola, in quo multa de Concilio Papienſi, anni ſuperioris.

Laudenſe, in præſentia Friderici Imp. pro Victore antipapa.

1162. *Londonienſe*, quo poſt Theobaldum defunctum electus Thomas Cantuarienſis Archiepiſcopus.

* *Monſpelienſe*, ubi excommunicatus Victor antipapa.

1163. *Turonenſe V.* ubi iterum Victor, ejusque fautores excommunicati, ſuffragantibus XVII. Cardinalibus & Epiſcopis CXXIV. Sermo Arnulfi Lexovienſis. Canones X. Canones alii IX. Acta Concilii collecta à Binio. * Additio ex Nic. Triveto de duobus Epiſcopis depoſitis, qui ambo conſecrati erant ad unam Eccleſiam Pampilonenſem.

1164. *Clarendonenſe*, quo XVI. capitula conſvetudinum Anglicanarum juribus regni faventium confirmantur. Alexandri Papæ epiſtola ad Thomam Cantuarienſem. Conſvetudines illæ à Papa partim damnatæ, partim toleratæ.

Northamptonenſe, quo Thomas Cantuar. accuſatus à Rege de perjurio, condemnatusque, quod conſvetudines, quas juraverat, non obſervaſſet. Alexandri Papæ epiſtola ad Thomam.

1166. *Herbipolenſe*, pro confirmando *Guidone* ſive *Paſchali III.* antipapa. Friderici Imp. epiſtola ad populos ditioni ſuæ ſubjectos. Amici obſcuri epiſtola ad Alexandrum III.

Digitized by Google

Henrici II. Angliæ Regis litteræ, de ſubtrahenda Papæ Alexandro obedientia, ſi petitionibus ipſius contradiceret.

†† *CPolitanum*, in quo *Demetrius Lampenus*, *Joannes Corcyrenſis*, & alii, qui falſo Alemannos tanquam cum Ario de Natura Divina male ſentientes accuſabant, dignitatibus privati & in exilium miſſi ſunt. Rem fuſe narrant Cinnamus libro VI. c. 2. ſeq. & Nicetas Choniates. Nomina LX. Epiſcoporum, qui Concilio adfuerunt, recitat ex MSto Leo Allatius libro 2. de conſenſu c. 12. num. 4.

*A.C. 1167. Conventus *apud Chionem* in Gallia, præſente Henrico II. Angliæ Rege, querente de Thoma Cantuar. quod comminaretur ei excommunicationem. Vide Joannis Sarisber. epiſtolam 139.

* *Anglicanum* Concilium, in quo ab Epiſcopis totius regni decretum, ut à Thoma Cantuarienſi ad Pontificem provocaretur. Epiſtola ſuffraganeorum Cantuarienſis Eccleſiæ 1] ad Thomam Archiep. 2] ad Papam Alexandrum III.

1168. *Lateranenſe*, quo excommunicatur Fridericus Imp.

†† *CPolitanum*, præſide *Michaële Anchiali* Patriarcha, in quo poſt multas altercationes ſe Græci penitus à Romana Sede ſegregarunt. Rem narrat è MStis Leo Allatius lib. 2. de conſenſu utriusque Eccleſiæ c. 12. num. 1. p. 664.

*1170. *Pariſienſe*, quo Petri Lombardi error de CHriſti humanitate, *quod CHriſtus ſecundum quod eſt homo, non eſt aliquid*, damnatus eſt. Alexandri III. Papæ epiſtola ad Wilhelmum Senonenſem Archiepiſcopum.

* Conventus Epiſcoporum ad dedicationem eccleſiæ *S. Amantii Brixienſis*.

* *Engoliſmenſe*, de donatione quadam eidem eccleſiæ facta.

*1171. *Ardmachanum* in Hibernia, in quo Hiberni Anglos ubique per inſulam, ſervitutis vinculo mancipatos in libertatem priſtinam reſtituunt.

*1172. *Caſſilienſe* in Hibernia, Archiepiſcoporum IV. & Epiſcoporum XXVIII. Canones III. alii item VIII.

Abrincatenſe, quo Henricus II. Angliæ Rex à nece Thomæ Cantuarienſis, antea per legatos Papæ abſolutus, jam ſecundo ab-

Digitized by Google

abſolvitur, & jurato iterum promittit, quæ jam ante promiſerat. Charta abſolutionis Regis à legatis Papæ Alberto & Theodorico Cardinalibus. Eorundem epiſtola ad Gillebertum Archiep. Ravennatem. Decreta XIII. ab iisdem promulgata.

A.C. 1175. *Londonienſe* ſive *Weſtmonaſterienſe*, Canones XIX. de diſciplina Eccleſiaſtica ſub Richardo Archiepiſcopo Cantuar. Variæ cauſæ Epiſcoporum diſceptatæ.

* *Hugonis* Cardinalis, legati Papæ, adventus in Angliam, & de conſilio Regis concordia inter Archiepiſcopos Cantuar. & Eboracenſem.

* *Windesborenſe*, præſentibus Henrico II. Angliæ Rege & Regis filio, in quo Rex Conactæ in Hibernia ſubmittit ſe Regi Angliæ.

*1176. *Northamptonienſe*, præſentibus Rege Henrico II. patre, Henrico filio, & Wilhelmo Rege Scotiæ, ubi Scoticæ Eccleſiæ à ſubjectione Anglicanæ eximuntur.

* *Weſtmonaſterienſe*, quod contentione inter Cantuarienſem & Eboracenſem Archiep. mox diſſolutum eſt.

Lumbarienſe in Gallia Narbonenſi adverſus hæreticos, qui *boni homines* dicebantur (Albigenſium genus ſive Waldenſium). Subſcriptiones Judicum Abbatum VIII. Epiſcoporum IV. aliorumque & duorum Vicecomitum Conſtantiæ, ſororis Regis Franciæ, & Iſarni de Dornia.

*1177. *Northamptonienſe*, in quo Rex Angliæ reddidit Roberto Comiti Leiceſtriæ terras ſuas, & aliæ cauſæ Eccleſiaſticæ dijudicatæ.

* *Londinenſe* ſeu *Weſtmonaſterienſe Panangliсum*, liti & bello inter Aldefonſum Regem Caſtellæ & Sanctium Regem Navarræ, judicio Regis Angliæ componendis.

* *Scoticum*, in quo Chriſtianus Epiſcopus Candidæ caſæ à Sacerdotali officio per legatum Papæ Vivianum Cardinalem ſuſpenſus, illam ſuſpenſionem non timuit auxilio Rogeri Eboracenſis Archiep.

Venetum, quo Fridericus Imp. cum Alexandro III. Papa reconciliatur & antipapæ Octavianus ſive Victor, & Gvido Cremenſis

Digitized by Google

ſis ſive Paſchalis III. & Joannes de Struma, eorumque factiones & ab iis ordinati excommunicantur. Acta Concilii è MS. Vaticano, ut Baronius retulit. Alexandri III. Papæ epiſtolæ 1) ad Petrum Caſſinenſem. 2) ad Richardum Cantuarienſem. 3) ad Rogerium Eboracenſem Epiſc. Jurata pax Eccleſiæ & Imperii, & pax Regis Siciliæ usque ad quindecim annos, & treuga Longobardorum usque ad ſex (ſeptem) annos. Friderici Imp. epiſtola ad Alexandrum Papam. Epiſcoporum Germanicorum, Principum & Comitum ad eundem. Acta Synodi collecta ex variis ſcriptoribus. Alexandri III. Papæ epiſtola ad Saltzburgenſes. Friderici Imp. ad eosdem de electione Chunradi Epiſcopi.

*A. C. 1178. *Hohenavienſe*, à Conrado Saltzburgenſi Epiſcopo, ut narrat Chronicon Reicherſpergenſe. Acta nulla exſtant.

1179. *Lateranenſe III.* generale. Alexandri III. Papæ epiſtola ad Epiſcopos per Tuſciam conſtitutos. 1] Decreta Concilii, capitulis XXVII. Acta ex variis collecta ſcriptoribus. *Georgii* Corcyræ metropolitæ epiſtola duplex ad Nectarium præpoſitum monaſterii Caſularum. Alexandri Papæ ad Wilhelmum Senonenſem Archiepiſc. Additio ad acta Concilii ex ſchedis Sirmondi, index provinciarum & Epiſcoporum LXII. qui Concilio interfuere. †† Eadem auctiora ex Dacherii T. 12. ſpicileg. apud Harduin. p. 2055. Appendix prolixa ſub quinquaginta titulis, cum præfatione Bartholomæi Laurens, cognomento Poin. 2] De ſimonia, Canones XVIII. 3] De dolo, & contumacia, & calumnia, alterius partium punienda, Canones V. 4] De decimis præſtandis, III. 5] De conjugatis & ſponſis monaſterium ingreſſis vel ingredi volentibus, X. 6] De ſponſalibus & matrimonio contracto ſive contrahendo, XXXIII. 7] De poteſtate judicum delegatorum, & de variis litteris, diverſis temporibus impetratis, XXII. 8] De teſtibus cogendis vel non, XXIII. 9] De ſecundis nuptiis, II. 10] De appellationibus, XXXII. 11] Ut actor reſpondeat ei, quem convenit, II. 12] De eo, qui conſanguineam uxoris ſuæ, vel ſponſam patris ſui, vel conſanguineam ſponſæ propriæ, cognovit, VIII. 13] De religioſis

gioſis viris decimas ex privilegio non præſtantibus & de privilegio abutentibus, XVI. 14] De illis, qui incidunt in canonem datæ ſententiæ, ſive ſunt ad Papam propter abſolutionem mittendi, Canones XIII. 15] de jure patronatus & clericorum inſtitutionibus, XXVI. 16] de uſuris, X. 17] de juramentis ſervandis, VII. 18] de clericis matrimonio copulatis & aliis focarias habentibus, XV. 19] de ordinatione filiorum Sacerdotum, & eisdem in eccleſiis paternis non tolerandis, xix. 20] de *Judæis*, & ne Chriſtiani eorum mancipia fiant, IV. 21] de Monachis & Monialibus ſine probatione receptis, vel in probatione recedere volentibus, III. 22] de ſpoliatis & reſtituendis vel non, IX. 23] de juramento calumniæ, VI. 24] de exceſſibus Epiſcoporum contra ſuos archidiaconos, & archidiaconorum contra ſuos Epiſcopos, V. 25] quibus & quando, & infra quam ætatem Eccleſiaſticum beneficium conferatur, V. 26] de diſpoſitione clericorum & de diſpenſatione circa eos facta, xxvi. 27] ne clericus & monachus ſæcularibus ſe immiſceat negotiis, & de regula religioſorum, VII. 28] de pactionibus licitis & illicitis in rebus Eccleſiaſticis, XV. 29] de alienatione rerum Eccleſiæ & earundem reparatione, IX. 30] uni plura eccleſiaſtica beneficia non committenda, nec unum inter plures dividendum, & de in beneficio ſibi aſſignato non reſidentibus, canones IX. 31] de excommunicatis, VII. 32] de conjungendis filiis ante vel poſt compaternitatem genitis, II. 33] qui filii ſint legitimi, & de exactione dotium poſt divortium, & ad quem pertineat cauſæ hujus cognitio, V. 34] de raptoribus eccleſiarum & violatoribus, quando etiam poſt peractam pœnitentiam neganda ſepultura eccleſiaſtica, niſi ſatisdent de damno reſtituendo, IV. 35] de pœnitentia, IV. 36] de ſententiis & interlocutionibus, canones V. 37] de leproſis, IV. 38] de præſcriptionibus, VIII. 39] de vicariis monachorum & aliorum, VI. 40] de electionibus & electorum poteſtate, V. 41] de interpretatione verborum & reſcriptorum, IX. 42] de exceptionibus, Canones IV. 43] de ſepulturis & voluntatibus mortuorum, V. 44] de

præeminentia Londinenſis & Eboracenſis Epiſc. & de privilegiis generaliter & ſpecialiter indultis, & de eorum abuſu & confirmationibus, nec non de privilegiis Hoſpitaliorum, Canones X. 45] de Sponſalibus, ſecundo, VIII. 46] de poteſtate Judicum, ſecundo, IV. 47] de Jure Patronatus, X. 48] de pactionibus, ſecundo, III. 49] de variis capitibus, xx. & 50] itidem de variis capitibus, LXVII. cum breviario primorum Canonum X. Hæc appendix, quantivis pretii collectionem uberem, ex antiquis Conciliis & Pontificum decretis continens, à Petro Crabbio primum vulgata eſt, deinde emendata à Surio, & in poſterioribus Conciliorum editionibus repetita.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXVIII.

A.C. 1181. *Lucii III.* Papæ epiſtolæ 1) ad Epiſcopos & clericos Scotiæ, de abſolutione Wilielmi Scotiæ Regis. 2) ad Henricum II. Angliæ Regem, pro ſubventione facienda terræ Hieroſolymitanæ. * 3) decretum contra hæreticos *Catharos, Patarinos*, & eos, qui ſe *Humiliatos* vel *Pauperes de Lugduno* vocant, *Paſſaginos* item, *Joſepinos* & *Arnaldiſtas*.

*1183. *Dublinenſe* ſive *Divellinenſe* Concilium, à Viviano Papæ legato cœptum, & mox re infecta diſſolutum.

*1184. Ordinatio *Johannis III.* Regis Franciæ, & *Henrici II.* Regis Angliæ, in Synodo Epiſcoporum *Normanniæ*, Comitum & Baronum, *de contributione in ſubſidium terræ ſanctæ* per decem annos.

* *Veronenſe*, ad reconciliandos eos, qui ab antipapis inſtituti vel ordinati fuerant.

* *Aquilejenſe*, adverſus incendiarios, ſacrilegos, &c. Gotifredi Aquilejenſis Patriarchæ epiſtola ſynodica.

1185. *Urbani III.* Papæ epiſtolæ V. quarum ultima * ad *Magiſtrum & fratres cruciferos Hoſpitalis Bononienſis*, eorum ordi[illegible]n approbat, cum ſubſcriptionibus Epiſcoporum & Cardinalium XIII.

1186. *Pariſienſe*, pro expeditione contra Turcas ſuſcipienda.

* *Karroſenſe*, ſub Henrico de Soliaco Archiep. Bituricenſi, Cardinali & legato Papæ.

A. C.

Digitized by Google

A.C.1187. *Gregorii III.* Papæ epiſtolæ tres, quarum priores duæ de clade Hieroſolymitana graviſſima, ubi captus Gvido Rex. De ea Baronius ad A. 1187. n. 1.

Parmenſe, pro tutela clericorum & coërcenda laicorum violentia.

1188. *Clementis III.* Papæ epiſtolæ VII. quarum ultima eſt de *Ottonis* Bambergenſis Epiſcopi & Pomeranorum Apoſtoli canoniſatione.

* Conventus *ad Giſortium*, Epiſcoporum & Procerum Gallicæ & Anglicæ ditionis, in quo Galliæ & Angliæ Reges reconciliati crucem ſuſceperunt pro liberatione S. Sepulchri Domini & Hieroſolymæ Civitatis.

* Conventus *Cenomanenſis*, Epiſcoporum & Procerum Angliæ, de ſubſidio terræ ſanctæ præbendo.

Concilium *Anglicum* apud *Guntington*, in agro *Northamptonienſi*, pro decimis colligendis ad ſubſidium terræ ſanctæ.

Pariſienſe, præſente Rege Philippo, itidem pro decimis ad bellum contra Saladinum Turcorum regem, quæ *Saladinides* inde appellatæ.

* *Lanciſienſe* in majori Polonia, ubi Pontifex decimas pro expeditione contra Saladinum colligi juſſit.

†† 1189. *Rotomagenſe*, ſub Waltero Rotomagenſi Archiepiſcopo. Canones XXXII. de variis rebus ad diſciplinam Eccleſ. ſpectantibus. Ediderat Gouſſanvillæus ad calcem Petri Blæſenſis, Pariſ. 1667. fol.

Pipewellenſe, Pambritannicum, præſente Richardo Anglorum rege, de quibusdam controverſiis & promotionibus Epiſcoporum.

Cracovienſe, in quo decimæ clero impoſitæ pro terræ ſanctæ recuperatione.

1191. *Celeſtini III.* Papæ epiſtolæ XVII. quarum tertia eſt de *S. Ubaldi* canonizatione; decima & decima quarta ad Hubertum Cantuarienſ. de ſubſidio in expeditionem Hieroſolymitanam promovendo. Poſt XIV. ſequitur Philippi Beluacenſis Epiſcopi de captione ſua à Rege Angliæ contra Galliæ Regem.

1195. *Eboracenſe*, ſub Huberto Cantuarienſi Archiepiſc. legato Papæ, pro reformandis eccleſiæ moribus decreta, capitulis XII.

* *Monſpe-*

* *Monſpelienſe*, à Michaële Papæ legato, pro pace & eccleſiarum libertate, & diſciplina eccleſiaſtica inſtauranda.

*A.C.1196. *Pariſienſe*, fruſtra tractans de reſtituendo matrimonio Philippi Francorum Regis & Ingeburgis, Canuti Regis ſororis.

*1197. *Lanciſienſe*, à Petro Capuano, Papæ legato, de continentia ſacerdotum, & aliis publice in templo matrimonio jungendis.

1198. *Odonis* Epiſcopi Pariſienſis conſtitutiones Synodicæ. Titulus 1. & 2] de modo & tempore celebrandi Synodum, capitula VIII. 3] De baptiſmo, capitula quinque. 4] de ſacramento confirmationis, capitula quinque. 5] De ſacramento altaris, XI. 6] De confeſſione, XVI. 7] Circa matrimonium, V. 8] De ſacramento extremæ unctionis, VI. 9] Communia præcepta ſynodalia, capitulis LX.

EDITIONIS LABBEI TOMUS XI. PARS I.

1198. *Innocentii III.* & eorum, qui deinceps ſunt inſecuti, epiſtolas profitentur Conciliorum collectores ſe prætermittere, tum propter multitudinem, tum quod pleræque illarum in magno bullario, vel in Bzovii, Raynaldi, Waddingi, Spondanique annalibus, aliisque collectionibus reperiantur. *Innocentii III* autem epiſtolæ ſingulari & accurato ſtudio collectæ à *Steph. Baluzio*, exſtant libris XVI. duobus voluminibus Pariſ. 1672. fol. non omiſſa T. 1. p. 543. prima decretalium ejusdem Innocentii collectione, quam ex tribus primis regeſtorum illius libris concinnavit olim & ſub titulis XLI. digeſſit *Rainerus* Diaconus & monachus Pompoſianus, ex qua tertii libri (qui cum quarto & quinti parte, ſextoque & tribus proximis etiamnum deſideratur) defectus quodammodo ſuppletus videri poteſt, ſicut ceterorum ex *regiſtro ſuper negotio Romani Imperii*, quod epiſtolas CXCIV. occaſione ſchiſmatis in Rom. Imperio exorti ſcriptas, complexum T. 1. p. 687. ſeq. ex apographo, quod illuſtriſſimus Fürſtenbergius ex Vaticano Codice deſcribi curaverat, Baluzius exhibet. Antonii Daldini Alteſerræ commentarius in Innocentii III. decretales, prodiit Pariſ. 1666. fol. De aliis epiſtolarum illius Innocentii & aliorum Pontificum, nec non de bullarii editionibus dixi ſupra p. 22. ſeq.

* Con-

*Concilium *Senonenſe*, adverſus hæreſin *Populicanam*, ſive Albigenſium (de qua Fridericus I. Imp. epiſtola XV. apud Freher. T. 1. p. 427. edit. novæ Clariſſ. Struvii, & Hugo Pictavinus in Hiſtoria Vizeliacenſis monaſterii ad A. 1167. tom. 3. ſpicileg. Dacher. & Canon 27. Concilii Lateran. A. 1179. ubi *Publicani* vocantur, quod nomen è *Paulicianis* corruptum notat Cangius ad Alexiadem p. 412. & ad Villeharduinum n. 208. Gvillelmus Brito lib. 1. v. 415. *quos Popelicanos vulgari nomine dicunt*, ubi confer notas Barthii pag. 58.) Innocentii III. lib. 2. epiſt. 89. & 90.

*A.C. 1199. Conventus Epiſcoporum ac Procerum *in regni Franciæ & Angliæ limite*, pro pace inter utrumque Regem ſancienda.

Concilium in *Dalmatiæ & Diocliæ regnis*, per legatos Papæ, in cauſa reformandæ diſciplinæ. Capitula XII. Subſcriptiones duorum legatorum Papæ, & Archiepiſcopi Diocliensis & Antiburenſis, Dominicique Arbanenſis archipresbyteri, & Epiſcoporum ſex.

Divionenſe & aliud *Viennenſe*, ſub Petro Capuano Cardinale, Papæ legato, de *Philippi Auguſti* Regis Galliæ nuptiis, qui repudiata *Ingelburge* Canuti VI. Daniæ Regis ſorore, *Agnetem* ſive *Mariam Botildam*, Bertoldi IV. Bohemi Ducis Meraniæ filiam duxerat.

1200. *Londonienſe* apud *Weſtmonaſterium*, contra prohibitionem Gaufridi Comitis de Eſſexia, pro reformatione eccleſiæ Anglicanæ per *Hubertum* Cantuarienſem Archiepiſcopum. Capitula XIV.

Nigellenſe, ab Octaviano, Papæ legato, ubi interdictum Galliæ ſolutum, indictumque Concilium Sveſſionenſe.

*1201. *Sveſſionenſe* ab eodem Octaviano & Joanne Cardinale, Papæ legatis, de matrimonio Philippi Auguſti Galliæ Regis.

* *Pariſienſe*, quo Evraudus miles hæreſeos Bulgarorum a) reus condemnatur.

* *Perthuſanum* in Scotia, pro Eccleſiaſticorum moribus reformandis.

Kkkk Con-

a) Bulgari, nomen ſectæ Waldenſium, vide Frid. Lindebrogium ad Codicem legum antiqv. p. 1454. & Gretſerum prolegom. ad Lucam Tudenſem; & alios Waldenſium adverſarios cap. 3. T. 25. Bibl. Patrum Lugd. p. 254. H.

Concilium quod celebratum ajunt itidem *in Scotia*, de obſervatione diei Dominicæ. Mandatum CHriſti, quod de cœlo veniſſe confingitur in Jeruſalem, & inventum fuiſſe ſuper altare S. Simeonis in Golgatha. Similis epiſtola ſupra in Concilio Romano A. 745. & apud Baluz. Tom. 2. Capitular. p. 1396.

*A.C. 1204. *Meldenſe*, à Joanne Abbate Caſemarii, Ciſterc. Ordinis, Papæ legato, pro pace inter Francorum Anglorumque Reges conſtituenda. Innocentii III. epiſtolæ binæ ad Archiepiſcopos & Epiſcopos Galliæ.

* 1206. *Lambethenſe*, ſeu Conſtitutiones tres provinciales Stephani Langton Cantuarienſis archiepiſc. editæ apud Lambyth.

* *Radingenſe* in Anglia, à Joanne Ferentino Papæ legato. Acta non exſtant.

* 1208. In provincia *Narbonenſi* celebratum, pro convertendis Albingenſibus.

Conſtitutiones *Gallonis* Cardinalis, Capitula X. Additiones Wilelmi Pariſienſis Epiſcopi (ſive ſint Gvilelmi de Siliniaco, ſive Gvillelmi Aruerni) Capitula XVI.

*1209. *Montilienſe* in provincia Narbonenſi, in quo Milo Papæ legatus *Raymundum* Comitem Toloſanum, Albingenſium fautorem, pœnitentiæ ſubjecit. Juramentum Comitis. Præcepta illi facta à Milone, & poſtquam fuit abſolutus. Juramentum Comitum & Baronum. Juramentum Conſulum Avenionenſium. Immunitas Eccleſiis & domibus religioſis quinque provinciarum, à Raymundo Comite conceſſa.

* *Avenionenſe*, ſub Hugone Regienſi Epiſc. & Milone Papæ legatis. Capita XXI. quorum ſecundum, *ut quilibet Epiſcopus cives ſuos, comites, caſtellanos, milites & alios parochianos ſuos, de quibus viderit expedire per cenſuram Eccleſiaſticam, ſi opus fuerit,* jurare *compellat, ſicut illi de* Montepeſſulano *juraverunt præcipue circa exterminandos* hæreticos *excommunicatos: perdurantes in ſua pertinacia, pecuniariter puniendos:* Judæos *à publica ſeu privata adminiſtratione privandos, & quod nunquam ad ſuum miniſterium in domibus propriis permittantur habere Chriſtianos.*

* *Pari-*

Digitized by Google

* *Pariſienſe*, adverſus *Amalrici* hæreſin ſectatorumque ejus varios errores, & adverſus *Ariſtotelis* libros delatos de novo à Conſtantinopoli & de Græco in Latinam translatos, nec non libros magiſtri *David*, & libros Gallicos de Theologia.

*A.C. 1210. *Avenionenſe*, ſub Milone Papæ legato, contra Toloſanos.

* Concilium *in villa S. Ægidii*, ab Hugone Epiſcopo Regienſi & Theodiſio legatis Papæ, in quo Raymundus Comes Toloſanus iterum excommunicatus.

* *Arelatenſe* ab eodem Theodiſio, in quo conditiones XIV. propoſitæ Raymundo, quibus cum Eccleſia reconciliaretur, ſed quas ille rejecit.

* Conventus *Narbonenſis*, de Comitum Toloſani & Fuxenſis cauſa, præſentibus Rege Aragonum & Comite Montisfortis.

Romanum, quo *Otto IV.* Imp. excommunicatur, ut ei exauctorato ſurrogaretur Fridericus Rex Siciliæ.

*1212. *Pariſienſe*, à Roberto de Corceone legato Papæ, pro reſtituenda eccleſiaſtica diſciplina. Statutorum capita XX. ad clericos ſæculares. Alia XXVII. ad viros regulares. Pars tertia ad moniales, capita XXI. Pars quarta ad Archiepiſcopum & Epiſcopos, capita XXI.

* Conventus *Apamienſis* Epiſcoporum & Procerum ad Simonis Monſortii ditionem bonis moribus ac legibus temperandam.

*1213. *Vavrenſe* (apud Vavrum) in cauſa Petri Aragonum Regis, Raymundum comitem Toloſanum protegentis. Petitiones Regis. Reſponſio Concilii. Arnaldi Archiepiſcopi Narbonenſis ad eum epiſtola. Concilii ad Papam Innocentium III. Papæ ad Archiepiſc. Narbonenſem & ad Simonem Comitem Montisfortis (lib. 15. epiſt. 212. 213.) Raymundi Comitis Toloſ. ejusque filii juramentum, Conſulumque Toloſanorum. Profeſſio Comitis Fuxenſis, nec non Comitis Convenarum & Gaſtonis de Bearno. Innocentii III. epiſtola ad Petrum Aragonenſium Regem. Hugonis Regienſis Epiſcopi & Theodoſii Canonici Januenſis ad Innocentium III. (lib. 15. epiſt. 39. adde 42. 44. 45.) Eorundem ad Raymundum Comitem Toloſanum.

* Concilium *ad Murellum*, ab Arnaldo Archiep. Narbonenſi, Papæ legato, ut placando Aragonum Regi provideretur. Epiſtola Synodica.

*A. C. 1214. *Dunſtaplienſe*, à Stephano Langton, Archiep. Cantuarienſi, ubi appellatio interponitur à legato Papæ ad Papam.

Londonienſe, quo Joannes Angliæ Rex ab interdicto & depoſitione per Nicolaum Tuſculanum Epiſc. Papæ legatum eſt abſolutus.

*1215. Concilium *apud Montiupeſſulanum*, à Petro Beneventano Cardinali, legato Papæ, ubi Simoni Comiti Montisfortis ditio Raymundi Comitis Toloſani cuſtodienda conceſſa eſt. Innocentii III. Papæ ad Simonem epiſtola. Petri Cardinalis ad Arnaldum Archiepiſc. Narbonenſem. Statutorum Concilii capitula XLVI. quorum ultimum *ut ſint in ſingulis parochiis ſacerdotes, qui hæreticos eorumque fautores Epiſcopo & Conſulibus aut Dominis indicent.*

* *Bituricenſe* indictum à Roberto Cardinali, Papæ legato, ſed appellantibus Franciæ Epiſcopis non celebratum.

EDIT. HARDUINI TOMUS VII.

Lateranenſe IV. generale, Innocentii III. epiſtolæ, ex lib. XVI. epiſt. 28. 30. 31. 33. 34. 36. Decretorum Concilii, capitula LXX. Plerisque ex Codice Mazarinæo addita *Græca verſio.* Secundo damnatur abbatis *Joachimi* liber contra Petrum Lombardum de unitate ſeu eſſentia Trinitatis. Tertium eſt de inquiſitione hæreticorum. Quartum de ſuperbia *Græcorum* contra Latinos, & quod baptizatos à Latinis rebaptizabant, &, ſi quando ſacerdotes Latini ſuper eorum celebraſſent altaria, non prius ipſi ſacrificare volebant in illis, quam ea tanquam per hoc inquinata laviſſent. Capite XIII. prohibentur novæ religiones, hoc eſt novi ordines monachorum. Quatuor poſtrema ſunt contra *Judæos*, LXVII. ne uſuris opprimant Chriſtianos, LXVIII. ut diſcernantur à Chriſtianis in habitu, LXIX. ne publicis præficiantur officiis, & LXX. ne converſis ad fidem liceat Judaicos ritus retinere.

Decretum *de expeditione pro liberatione terræ ſanctæ* & indulgentia

tia cruce ſignatorum. *Græca* verſio incipit: εἰς τὸ ἐλευθερωθῆναι τὴν ἁγίαν γῆν.

* Decretum de terra Albingenſi ſive ditione Comitis Toloſani Raymundi, poteſtati Simonis Comitis Montisfortis addicta, ex Dacherio T. 7. ſpicileg.

Alia varia, quæ hoc Concilium conſtituit, collecta à Binio & Coſſartio.

A. C. 1216. *Melodunenſe*, à Petro Senonenſi Archiepiſcopo. Capitula VII.

1217. Conſtitutiones *Ricardi Poore* Sarum Epiſcopi, capita LXXXVII. ex Tomo II. Conciliorum Britanniæ.

1222. *Oxonienſe*, ſub Stephano Cantuarienſi Archiepiſc. Pro reformanda Eccleſia Anglicana. Capita XLIX.

1223. †† *Rotomagenſe*, Canones XIX. quibus & Lateranenſis Concilii decreta ſuſcipiuntur & confirmantur.

* *Pariſienſe*, à Conrado Portuenſi Epiſc. Papæ legato, adverſus *Albigenſes*. Conradi epiſtola ad Rotomagenſem Archiepiſc. ut ad Synodum veniat, contra Papam Albigenſium de Carcaſſona oriundum ejusque vicarium Bartholomæum Epiſc.

1224. * *Pariſienſe*, alterum in cauſa Raymundi Toloſani Comitis.

* *Monſpelienſe* in eadem cauſa. Juramentum Raymundi & aliorum Baronum. Amalrici Domini Montisfortis epiſtola ad Synodum.

* Conventus *ad Vallem Coloris*, de cauſis Ludovici Regis Franciæ & Henrici Friderici Imp. F. qui de novo erat Rex Alemanniæ patris juſſu coronatus.

1224. 1225. * *Pariſienſia* tria, de regni Galliæ Angliæque negotiis & de terra Albigenſium.

1225. * *Melodunenſe*, de jurisdictione Eccleſiaſtici fori, & de aliis quibusdam capitibus.

* *Bituricenſe*, de Raymundo Comite Toloſano ditioni ſuæ reſtituendo.

* *Germanicum*, Moguntiæ habitum ſub Conrado Epiſcopo Cardinali Parmenſi & S. Rufinæ, legato Papæ, contra ſimoniacos & concubinarios. Canones XIV.

1226. * *Pariſienſia* duo, adverſus Albigenſes.

* *Cremonenſe*, ſuper exſtirpatione hæreticorum Italiæ, & negotio terræ ſanctæ & concordia civitatum, ſub Friderico Imp.

* *Leodienſe*, à Conrado Papæ legato, ubi inter cætera animadverſum in fratres Frederici, à quibus S. Engelbertus Colonienſis Archiep. interfectus.

* *Fuxenſe*, in quo Rogerius Bernardus Fuxenſis Comes, pœnitentiam ſimulans, abſolvitur ab hæreſi.

Weſtmonaſterienſe, ſub Stephano Cantuar. Archiepiſc. in cauſa Romani Pontificis, duarum præbendarum reditus ab omnibus eccleſiis cathedralibus petentis, unam de portione Epiſcopi & alteram de Capitulo.

A.C. 1227. * *Narbonenſe*, à Catello pridem in hiſtoria Comitum Toloſ. & emendatius ex apographo Sirmondi à Labbeo editum, Canones XX. in quorum decimo ſeptimo Comes Toloſanus Raymundus cum Comite Fuxenſi excommunicatur. Canon XX. ut ſemper in anno bisſextili ultimo die *feſtum S. Matthiæ* celebretur: & in quarta feria, quæ tertia prior in Septembri occurrit, *jejunia quatuor temporum* celebrentur; Et ut ſingulis annis Dominica, qua cantatur *lætare Jeruſalem*, Provinciale Concilium celebretur.

Epiſtola *Germani* Patriarchæ CPol. ad Gregorium IX. Papam de unitate utriusque eccleſiæ.

†† Eadem epiſtola Græce, ex Cod. Regio 2503. apud Harduin. p. 1961. Incipit: ὦ Κύριε σῶσον δή.

Gregorii IX. Papæ ad Germanum reſponſio, cujus verſionem Græcam in eodem Codice Regio obviam, quod eſſet barbara, edere Harduinus neglexit. Altera ejusdem Gregorii ad Germanum epiſtola.

Definitio apocriſiariorum Gregorii IX. Papæ (Rodulphi & Ammonii ex ordine Minorum, & Hugonis ac Petri ex Prædicatorum ordine) quod Spiritus S. à Patre Filioque procedat æqualiter. Latine in edit. Regia & apud Labbeum. Sed Græce ac Latine apud Harduin. p. 158. Græce etiam apud Labbeum p. 2336. ὅρος τῶν ἀποκρισιαρίων, &c. Incipit: ὁ Πατὴρ δὲ πλήρης Θεὸς ἐν αὐτῷ. In MS. Cæſareo hæc ἔκθεσις habetur cum Germani CPol, reſponſione & Synodo ab eo habita,

Digitized by Google

habita, ἀπάντησις πρὸς τὴν ὁμολογίαν τοῦ Πάπα, καὶ πρὸς τοὺς ὑπ' ἐκείνου σαλεύσαντας Φρεμινουρίους (Fratres Minores) καὶ λοιποὺς περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Incipit: εἴπατε ἡμῖν, ὦ τιμιώτατοι τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα ἀποκρισιάριοι. Vide Lambecium T. 3. p. 118.

Decretum Gregorii IX. quo excommunicat hæreticos *Catharos*, *Patarenos*, *Pauperes de Lugduno*, *Paſſaginos*, *Joſepinos*, *Arnaldiſtas*, *Speroniſtas*, & alios quocunque nomine cenſeantur. Labbe p. 334. Harduin. p. 163.

† Aliæ Gregorii IX. epiſtolæ XXIX. in quarum prima legitur epiſtola Patriarchæ Hieroſolymitani, ſecunda & III. XI. & XII. XVII. b. eſt contra Fridericum Imp. & decima ſeptima ad ipſum ſcripta. Septima de canoniſatione *S. Dominici*. Nona Dominicanos facit executores conſtitutionis Pontificiæ contra hæreticos. Duodetrigeſima confirmat inſtitutam *Toloſæ Academiam*. XXI. auxilium petit à S. Ludovico Rege Francorum contra Fridericum Imp. Poſtremæ XV. in edit. Regia deſiderantur.

*† Fragmenta CXCI. decretorum Gregorii IX. ex lib. decretalium excerpta.

A. C. 1228. * *Romanum*, in quo excommunicatus Fridericus Imp. epiſtola Gregorii IX. ad Epiſcopos per Apuliam conſtitutos.

* Conventus Epiſcoporum & Procerum, *Baſſegiæ* inchoatus, continuatus *Meldis*, & *Pariſiis* abſolutus, in quo Raymundus Comes Toloſanus in gratiam Eccleſiæ & S. Ludovici Francorum Regis receptus eſt. * Tractatus Ludovici Regis & Raymundi Gomitis, coram legato Papæ, Prælatis & Baronibus.

* Statuta *S. Ludovici* Francorum Regis, pro libertate Eccleſiæ. Ad Narbonenſes, capitula X.

* *Bituricenſe* Concilium, quo Burdigalenſis Epiſc. ab officio metropolitani ſuſpenſus.

1229. * *Toloſanum*, de inquirendis hæreticis, & de aliis Eccleſiaſticæ diſciplinæ capitibus, XLV.

* *Amuſicanum*, de pœnitentiis contra ſuſpectos de hæreſi Albigenſi, à Romano S. Angeli diacono Cardinali, Papæ legato.

* *Turia-*

* *Turiaſonenſe* in Aragonia, de diſſolvendo Jacobi Regis connubio cum Eleonora matertera Ferdinandi Caſtellæ Regis.

†† *Tarraconenſia* plura hoc tempore Concilia celebrata non adeo magni momenti, de quibus breviter Steph. Baluzius ad Marcam Hiſpanicam, Petri de Marca Archiep. Pariſ.

A.C. 1231. †† *Rotomagenſe*, ſub Mauritio Archiepiſcopo, Canones LII. quorum penultimo monachi infra annum ætatis XVIII. fieri prohibentur.

* *Apud Caſtrum Gonterii*, ſub Turonenſi Archiepiſcopo. Canones XXXVII. quorum ultimo ſtatuta Concilii *vallis Gvidonis* confirmantur.

* Concilia in cauſa *Milonis* Epiſcopi, ſeditioniſque Bellovacenſis: apud *S. Quintinum*, *Noviomi*, *Lauduni* celebrata.

†† *Remenſe* ad S. Quintinum Veromanduæ, ſub Henrico de Brenna, Archiep. Remenſi. Epiſtolæ & atteſtationes Synodi de cauſa Bellovacenſi. Promiſſio ejusdem pro defenſione libertatum eccleſiæ. S. Ludovici Regis epiſtola ad Capitulum Laudunenſe, contra Epiſcopos de interdicto facto ſeu faciendo conquerentis. Conventio inter Epiſcopos & Capitula cathedralia de interdicto. Epiſcopi Morinenſis literæ excuſationis à comparitione in Concilio indicto.

1232. * *Melodunenſis* Conventus, in quo expoſtulatum cum Comite Toloſano Raymundo de pace Pariſienſi anni 1228. male obſervata.

1233. * *Raymundi* Comitis Toloſani ſtatuta contra hæreſin Albigenſem, & de aliis capitibus.

* *Biterrenſe* Concilium, ſub Walthero Tornacenſi Epiſcopo, Papæ legato. Capita XXVI. quorum primum, ut hæretici & eorum fautores ſingulis Dominicis excommunicentur. Secundum, ut poſſit quilibet & ubilibet inquirere & capere hæreticum. Tertium, ne fautores hæreticorum emant bailivas. Quartum, ut reconciliati de hæreſi, qui duas cruces prominentes ad mandatum Epiſcopi portare noluerint, pro hæreticis habeantur & bona eorum confiſcentur.

* *Nymphæa* in Bithynia, ubi actum fruſtra de concordia *Græcorum* cum Latinis. Profeſſio fidei Græcorum. Profeſſio Apocriſiario-

ſiariorum Papæ, qualis fuit ſupra ad A. 1227. Profeſſio Patriarchæ Nicæni & univerſæ Synodi Nymphææ Græcorum.

* *Jubelli* Turonenſis Archiepiſc. decreta pro Eccleſia Briocenſi.

* *Moguntinus* Conventus adverſus quoſdam infamatos de hæreſi *Stadingorum*, quorum plures combuſti.

* Inquiſitiones de rebus ad diſciplinam ſpectantibus per archidiaconatus Epiſcopatus *Lincolnienſis* à ſingulis archidiaconis faciendæ. Capita L. ex T. 2. Concil. Britanniæ p. 192.

A.C. 1234. * *Arelatenſe*, ſub Joanne Archiepiſcopo. Canones XXIV. quorum primo Lateranenſe anni 1215. ſuſcipitur ac confirmatur. Labbeus primus edidit p. 2339.

Romanum, ſive *Spoletinum* potius, præſente Gregorio IX. pro expeditione in terram ſanctam ſuſcipienda.

* *Moguntinum* Conciliabulum, in quo abſoluti Stadingi hæretici (de quibus ſupra ad A. 1233.) & qui Conradum Marpurgenſem interfecerunt, ad Papam nulla inflicta pœna remiſſi.

Gregorii IX. epiſtolæ duæ ad Archiepiſcopum Salisburg. Epiſcopum Ildesheimenſem & Abbatem de Buch Ciſtercienſis ordinis, Miſnenſis diœceſis. Labbe p. 2345.

1235. * Modus conſtituendi *Abbatis exemti* apud *Anglos*, ex conſtitutione Joannis II. Abbatis S. Albani.

* *Narbonenſe*, ſub Archiepiſcopo Amelio, Epiſcopisque Arelatenſi & Aquenſi, in quo data conſilia Fratribus Prædicatoribus fidei inquiſitoribus, quomodo cum *hæreticis* eorumque fautoribus ac receptatoribus ſe gererent. Capita XXIX.

* *Remenſe* apud *S. Quintinum Viromanduæ*, ſub Henrico de Brenna Remenſi Archiepiſcopo. De variis cauſis libertates Eccleſiaſticas ſpectantibus. Supplicatio ad Regem Francorum, qui ſuper illa plenius Conſilium habuit *Meloduni*.

* *Remenſe* alterum, *Compendii* habitum. Duæ monitiones factæ Domino Regi.

* Tertium *apud Silvanectum*. Conſenſus Epiſcoporum provinciæ Remenſis.

1236. * *Remenſe* quartum *apud S. Quintinum*, itidem pro tuenda Eccleſiaſtica libertate.

 * Turo-

* *Turonenſe*, à Juhello Archiepiſcopo celebratum. Capitula XIV. quorum primo, cruce ſignati gravium delictorum rei judicio Eccleſiaſtico ſubjiciuntur.

* *S. Edmundi, Cantuarienſis* Archiepiſcopi, Conſtitutiones provinciales, Capitula XLI.

A.C. 1237. * *Alexandri* Covetrenſis in Anglia Epiſcopi conſtitutiones in regimen ſuæ diœceſis, in quibus inter alia de ſeptem peccatis capitalibus ſuperbia, invidia ira, acedia, avaritia, luxuria & gula.

* *Londonienſe* Concilium ſub Ottone Cardinali, Papæ legato, pro reformanda Eccleſia Anglicana. Decreta Concilii, capitulis XXXI.

* Epiſcopi *Anonymi* conſtitutiones Synodales, ex T. 2. Concilior. Angliæ.

1238. * Concilium apud *Campiniacum* (Cognac) ſub Gerardo Burdegalenſi Archiepiſcopo. Capita XXXIX.

1239. * *Turonenſe II.* ſub Juhello Archiepiſcopo. Capitula XIII.

* *Remenſe* apud *S. Quintinum*, ſive *Quintinopolitanum*, ſub Henrico de Brenna Archiepiſcopo, de iisdem cauſis ut A. 1235. ſeq.

1240. * *Meldenſe* ſub Jacobo Præneſtino Epiſcopo Cardinale, Papæ legato, contra Fridericum Imp.

* *Silvanectenſe* ſub eodem Jacobo, qui petit obtinuitque viceſimam redituum Eccleſiaſticorum in auxilium Pontifici.

Wigornienſe ſub Waltero de Cantilupo Epiſcopo. Conſtitutionum Eccleſiaſticarum capita LIX. Ex tomo 2. Concilior. Britanniæ.

1242. * *Apud vallem Gvidonis* (Laval, in diœceſi Cenomanenſi) ſub Juhello, Turonenſi Archiep. Capita IX.

Tarraconenſe ſub Petro Archiepiſcopo, præſente Raimundo de Pennaforti, pœnitentiario Papæ, contra *inzabbatatos* aliosque hæreticos, & de *inquiſitione contra hæreticam pravitatem*, incepta à Berengario Barcinonenſi Epiſcopo. Ubi de eo, qui dicantur hæretici credentesque hæreſibus vel ſuſpecti, aut celatores, occultatores, receptatores, defenſores, fautores hæreticorum vel relapſi aut pertinaces, & quomodo cum illis procedendum, & forma purgationis ac pœnitentiarum, & qualiter compurgatores jurare debeant.

A.C.

A.C.1243. *Innocentii IV.* Papæ conſtitutiones 1] ad poteſtates, rectores, conſilia & communitates per Lombardiam *contra hæreticos* obſervandæ. Capita XXVIII. 2] Sententia excommunicationis in *Ezelinum de Romano.* 3] ad Ottonem Card. Tuſculanum de controverſia inter Archiepiſcopum Nicoſienſem Latinum & Epiſcopos *Græcos* regni Cypri, quibus in plerisque ritu ſuo uti permittitur. Capita XXVI. 4] ad omnes fideles; & 5] ad fratres Prædicatores de hæreſi exſtirpanda. 6] ad Lombardiæ, Romaniolæ & Marchiæ Tarviſinæ rectores, ubi leges Friderici Imp. contra hæreticos *Catharos, Patarenos, Speroniſtas, Leoniſtas, Arnaldiſtas, Circumciſos, Paſſaginos, Joſepinos, Garatenſes, Albanenſes, Franciſcos, Bagnarolos, Commixtos, Waldenſes, Roncarolos, Communellos, Warinos & Ortolenos, cum illis de Aquanigra,* & omnes hæreticos utriusque ſexus (apud Petrum de Vineis lib. 1. epiſt. 25. 26. 27.) approbantur. 6] ad S. Ludovicum Francorum Regem, ut libros Talmudicos Judæorum cremari jubeat, *Traditiones quæ Talmud Hebraice nuncupantur & magnus liber eſt apud eos, excedens textum Bibliæ in immenſum, in quo ſunt blaſphemiæ in DEum & CHriſtum ejus, ac beatam Virginem, manifeſtæ intricabiles fabulæ, abuſiones erroneæ ac ſtultitiæ inauditæ.*

† *Innocentii IV.* epiſtolæ XII. & * aliæ VII.

1245. *Otbonienſe* Concilium in Dania adverſus bonorum Eccleſiaſticorum prædatores & contemtores cærimoniarũ. Labbe p. 2348.

Lugdunenſe generale, præſente Papa & Imperatore CPolitano. Innocentii IV. invitatoriæ litteræ ad Concilium. Sententia in Fridericum Imp. & Capitula XVII. Statutorum Concilii, quorum XIV. eſt de ſubſidio Imperii CPolitani. XVI. de Tartarorum ſævitia comprimenda. XVII. ſuper Cruciata adverſus Saracenos, ubi vigeſima pars proventuum ab clero per triennium expoſcitur, non quinta ut habet Albertus Stadenſis. Acta ejusdem Concilii ex Matthæo Paris. Optimatum & Univerſitatis Angliæ epiſtola ad Innocentium IV.

† Capitula IX. Lugdunenſis Concilii collecta ex ſexto Decretalium.

A.C. 1246. **Lanciſienſe* contra Conradum Ducem Mazoviæ, bonorum Eccleſiaſticorum invaſorem, ſub Fulcone Archiepiſcopo Græſnenſi in Polonia.

* *Arelatenſe*, in quo renovati plerique Canones Concilii Arelatenſis Anni 1234. ut in fine ejus annotatur.

* *Biterrenſe*, ſub Gvilelmo Archiepiſcopo Narbonenſi. Ad hæreticorum exſtirpationem & de aliis Eccleſiaſticis capitibus ſtatuta XLVI. Conſilium qualiter ſit in inquiſitione procedendum contra hæreticos, capita XXXVII.

†† *Ilerdenſe*, in quo Aragoniæ Rex, qui fuerat excommunicatus ob linguam Epiſcopo Gerundenſi præciſam, ea lege abſolutus eſt, ut monaſterium quoddam perficeret & redditibus donaret. Vide Baluzium ad Marcam Hiſpanicam Petri de Marca Archiep. Pariſ. libro IV.

1248. **Scheningenſe* adverſus Presbyterorum conjugia, ſub Gvilelmo Cardinale Sabinenſi.

*Conſtitutio in regno Cypri promulgata ab *Odone* Tuſculano Epiſcopo, legato Papæ, inter Nicoſienſes Conſtitutt. p. 1721. Harduin. Labbe p. 2400.

**Valentinum* in Gallia, pro fide, pace ac libertate Eccleſiæ, ſub Petro Albanenſi Epiſc. & Hugone S. Sabinæ presb. Cardinalibus legatis Papæ, & Epiſcopis quaternarum provinciarum. Capitula XXIII. quorum duo poſtrema contra Fridericum Imp. ejusque fautores.

**Uratislavienſe*, quo pars quinta redditnum Eccleſiaſticorum in Polonia Pontifici conceſſa ad triennium.

*Conſtitutiones Provinciales *Eboracenſes* per Walterum Gray, Archiepiſc. Eboracenſem, de decimis.

1251. *Inſulanum* ab Arelatenſis provinciæ Epiſcopis, ſub Jo. Branciano, Archiepiſcopo. Capita XIII.

*Conſtitutio *Hugonis* Nicoſienſis Epiſc. Harduin. p. 1720. Labbe p. 2399.

*Statuta Eccleſiæ *Lugdunenſis* ſub Philippo Archiep. Capita XXIII. ex tomo 9. ſpicilegii Dacheriani.

1252. **Senonenſe*, ſub Gilone Archiepiſc. Monitio ad Theobaldum Navarræ Regem, Campaniæ & Briæ Comitem Palatinum, ut bonis cederet Eccleſiaſticis.

*Sta-

Digitized by Google

* Statutum *Odonis*, de non prohibendis Slavis Saracenis. Harduin. p. 1703. Labbe p. 2382.

1253. * *Ravennenſe*, pro indemnitate eccleſiarum provinciæ, ex Rubei libro ſexto hiſtoriæ Ravennenſis.

Apud Salmurum, ſub Petro de Lamballe, Turonenſi Archiepiſc. Capitula XXXII.

Apud Caſtrum Gonterii, ſub eodem Petro, Canon unicus de abuſoribus litterarum Apoſtolicarum.

* *Alexandri IV.* Conſtitutio Cypria A. 1260. qua ratione *Græci* & Latini Epiſcopi in regno Cypri concorditer gerere ſe debeant. Subſcriptiones Papæ & octo Cardinalium. Labbe pag. 2353.

† *Alexandri IV.* Papæ epiſtolæ III.

Statuta duo *Hugonis* Niconienſis Archiepiſcopi, inter conſtitutiones Nicoſienſes caput 28. Harduin. p. 1704. Labbe p. 2383.

A. C. 1254. *Albienſe* apud Albiam, Epiſcoporum Narbonenſis, Bituricenſis & Burdegalenſis provinciæ. Concilium hæreticis exſtirpandis, & de aliis cauſis Eccleſiaſticis. Capitula LXXI.

Conſtitutio *Odonis* legati Papæ, contra Simoniacos, lata in Concilio Provinciali Syriæ. Harduin. p. 1726. Labbe p. 2405.

1255. * *Pariſienſe*, præſide Henrico Senonenſi Archiep. ſuper interfecto cantore Carnotenſi.

* *Burdegalenſe*, ſub Gerardo de Malemore Archiepiſc. Burdegal. Capita XXX. de variis rebus ad diſciplinâ eccleſiæ ſpectantibus.

* Conſtitutiones editæ in Concilio *de Copriniaco*, per (Gerardum) Archiepiſcopum. Capita XXXIX.

* *Biterrenſe*, de præbendo ab Epiſcopis auxilio ad caſtrum hæreticorum oppugnandum. Statuta *S. Ludovici* Francorum Regis pro reformatione morum, in Galliam Narbonenſem ejus juſſu delata à Gvidone Fulcodii, & relecta in Concilio Biterrenſi. Capita XXXII.

* Conſtitutiones *Walteri de Kirkham*, Epiſcopi *Dunelmenſis*.

Conſtitutio *Nicoſienſis* de horis divini officii eſt caput 32. inter conſtitutiones Nicoſienſes, Harduin. p. 1707. Labbe p. 2386.

* Synodus *Norwicenſis* S. Michaëlis in Anglia. Conſtitutio Epiſcopi Norwic. Walteri Bateman de Suthfeld, de reditibus eccleſiarum vacantium à Paſchate usque ad Paſcha relinquendis

 dis

dis morienti, ut de illis teſtari poſſit. Ejusdem conſtitutionis declaratio.

†† Conſtitutiones Synodales *Valentinæ* diœceſis, ſub Andrea de Albalato, Epiſcopo Valentino, editæ primum à Card. de Agvirre T. 3. Concilior. Hiſpan. p. 506. & ab Harduino p. 1975.

A. C. 1256. * Conſtitutiones *Ægidii de Bridport*, Epiſcopi *Sarum*.

1257. * *Danicum*, pro Epiſcoporum in regno Daciæ ſive Daniæ ſecuritatibus. Canones IV. ex Alexandri IV. epiſt. 674. libri 3. apud Odoricum Raynaldum.

* *Lanciſienſe*, à Fulcone Gneznenſi in Polonia Epiſcopo, contra Boleslaum Sileſiæ Ducem, qui Epiſcopum Wratislavienſem & Presbyteros duos captos in carcerem conjecerat. *Hugonis* legati Papæ ſtatutum contra uſurarios eſt in conſtitutionibus Nicoſienſibus caput 29. apud Harduin. pag. 1705. Labbeum p. 2383.

1258. * *Mertonenſe* apud Mertune, ſub Bonifacio Archiepiſcopo, ad quaſſandam *decimam* totius Eccleſiæ Anglicanæ, Alexandri Papæ poſtulationi conceſſam.

* *Roſſiacenſe*, apud Roſtec ſeu Ruffec, præſide Giraldo Burdegalenſi Epiſcopo. Capita X.

* *Monſpelienſe*, ſub Jacobo Archiepiſc. Narbonenſi. Capita VIII. Ediderat Dacherius tom. 2. ſpicileg. cum Conſilio de clericis facinoroſis per Seneſcallum capiendis de Ordinarii licentia.

1259. * *Scoticum*, Perthi in oppido S. Johannis, præſente Rege Alexandro & ſtatuta provincialia approbante.

* *Ravennenſe* ſub Philippo Archiepiſcopo, in quo Dominicani & Franciſcani ab Opizone Sanvitalio Parmenſi Archiep. contra imputationes clericorum defenſi.

1260. * *Arelatenſe*, ſub Conrado Archiepiſcopo Florentino. Canones XVII. quorum primus eſt contra *Joachimi* Abbatis & *Joachiticorum* doctrinam, qui ſæculum Spiritus S. in quo Monachi perfectiorem vitam inducerent, jactabant. Statutorum de Monachis, capita XXVIII.

* *Colonienſe*, ſub Conrado Archiepiſcopo, Capita XIV.

* *Pa-*

* *Pariſienſe*, de propitiando DEO adverſus Tartarorum & Saracenorum irruptiones.

Statuta *Gvidonis* Archiepiſcopi Narbonenſis (poſtea *Clementis IV.* Papæ). Capita VI.

* *Copriniacenſe* ſub Petro Burdegalenſi Epiſcopo, pro diſciplina Eccleſiaſtica. Capita xix.

†† *Cyprium*, ſub Germano Amathuntis Epiſcopo & ſummo Græcorum in inſula Cypro antiſtite, quod laudat Allatius lib. de Synodo Photiana p. 506.

A.C.1261.* *Lambethenſe* apud Lambetham, juxta Londinum, ſub Bonifacio Cantuarienſi Archiep. ubi plures pro eadem Eccleſiaſtica diſciplina conſtitutiones.

* Concilia ubique terrarum illo tempore ab Alexandro IV. Papa indicta ad reprimendas Tartarorum incurſiones.

* *Britannica* duo, *Londinenſe* & *Beverlacenſe*, eadem de cauſa celebrata, nec non *Moguntinum* in Germania.

Urbani IV. Papæ epiſtolæ duæ, *de feſto Corporis Chriſti:* 1] ad Evam recluſam S. Martini Leodienſis, 2] ad omnes Prælatos.

Aliæ ejusdem Pontificis epiſtolæ exſtant tomo IV. Hiſtor. Francorum Ducheſnii p. 418. ſeq. & 864. ſeq. Multæ etiam apud Raynaldum & Bzovium Annalium Eccleſiaſticorum ſcriptores.

1262. * *Copriniacenſe* ſive apud Cognac, ſub Petro *Burdegalenſi* Archiepiſc. Capita VII.

Conſtitutionum Eccleſiaſticarum ejusdem Petri Archiepiſcopi alia, capita totidem.

1263. * *Pariſienſe*, in quo centeſima bonorum Eccleſiaſticorum, ſubſidio terræ ſanctæ in quinquennium addicta.

* *Henrici III.* Anglorum Regis contra non reſidentiam Prælatorum.

1264. * *Nannetenſe*, ſub Vincentio Archiep. Turonenſi. Capita IX.

* *Pariſienſe* contra vitium jurationum turpium & blaſphemiarum in Dominum & Sanctos ipſius. Celebratum præſente S. Ludovico Francorum Rege & Simone Cardinale, Papæ legato.

* *Bononienſe* in Gallia, ubi Angli, Regi ſuo Henrico III. rebelles excommunicantur.

A. C.1265.

Digitized by Google

A.C. 1265. * *Londinenſe*, in quo Ottobonus Cardinalis, legatus Papæ, Regis Angliæ adverſarios excommunicavit.

† *Clementis IV.* Papæ epiſtolæ III.

1266. * *Colonienſe* ſub Henrico Archiepiſcopo, de diſciplina Eccleſiaſtica reformanda. Capita XLV.

1267. * *Sedenenſe*, Sedenæ ab Epiſcopis Arelatenſis provinciæ. Acta nulla memorantur.

* *Ad Pontem Audomari*, in provincia Rotomagenſi. Capita IV.

* *Northamptonienſe*, in quo excommunicati, qui Comiti Simoni contra Regem Angliæ Henricum III. præſtiterant auxilium, & decima bonorum Eccleſiaſticorum Regi in ſeptem annos conceſſa.

* *Uratislavienſe*, ſub Simone Cardinali, Papæ legato, pro terræ ſanctæ ſubſidio.

Viennenſe in Auſtria, in cauſa reformandæ eccleſiæ, ſub Gvidone Cardinali, Papæ legato. Capita XIX. Habet etiam emendatos è MS. Lambecius tom. 2. Bibl. Vindob. p. 61.

†† Decreta Hungarorum, quæ de Gvidone Cardinali ſuſceperunt. Capita XX. edita primum à Lambecio T. 2. p. 68.

1268. †† Statuta Synodalia *Claromontenſis* Eccleſiæ ſub *Gvidone de Turre* Epiſcopo: 1) de decem mandatis Decalogi, quæ exponuntur & hoc compræhenduntur tetraſticho:

Sperne DEos, fugito perjuria, Sabbata ſerva,
Sit tibi patris honos, ſit tibi matris amor.
Non ſis occiſor, moëchus, fur, teſtis iniquus,
Vicinique torum resque caveto ſuas.

2) de articulis fidei. 3) de S. Trinitate & Incarnatione. 4--10) de ſacramentis Eccleſiaſticis, ubi etiam de pœnitentia & de fugiendis ſeptem capitalibus vitiis. 11) ne venalia proſtituantur ſacramenta. 12) Decem præfationes precum Eccleſiaſticarum. Pars ſecunda decem capitibus de diſciplina Eccleſiaſtica abſolvitur.

* *Londinenſe* ſub Othobono Cardinale, Papæ legato. Capita LIV. de emendandis variis in Eccleſia exceſſibus & abuſibus.

* *S. Ludovici* Francorum Regis *pragmatica ſanctio*, de libertatibus Eccleſiæ

Digitized by Google

Eccleſiæ Gallicanæ. Capita VI. cum mandato de exſequendo.

*Concilium *apud caſtrum Gonterii*, Capita VIII. ſub Vincentio de Pilenis, Turonenſi Archiepiſc.

A. C. 1269. **Andegavenſe*. Canones duo 1) contra prohibentes legata & donationes fieri Eccleſiis à ſubditis ſuis ; & 2) ut perſonæ Eccleſiaſticæ non ſint advocati in curia ſæculari.

**Senonenſe*. Capita VI. quorum primo confirmatur Canon A. 1208. editus contra clericos, qui focarias ſive mulieres συνεισάκτους retinent.

1270. **Ravennenſe*, ſub Philippo Archiep. adverſus Cæſenatis Epiſcopatus invaſores.

**Compendienſe*, ſub Archiep. Remenſi D. Joanne de Courtenay, adverſus eos, qui bona Eccleſiaſtica capiunt vel ſaiſiunt.

**Avenionenſe*, ſub Archiep. Arelatenſi Bertrando. Capitula VIII.

1271. *Apud S. Quintinum* ab Epiſcopis Remenſis provinciæ, vacante ſede Remenſi. Capita V. ex Cl. Hemeræi Auguſta Viromanduorum illuſtrata.

*Electio Thealdi Archidiaconi Leodienſis in ſummum Pontificem *Gregorium X.* Kal Sept. Compromiſſum, quo ſex Cardinalibus poteſtas datur Pontificis eligendi. Inſtrumentum electionis factæ per ſex electos Compromiſſarios. Aſſenſus cæterorum Cardinalium, electionem ratam habentium. Cardinalium epiſtola ad Pontificem recens electum.

1273. **Redonenſe*, Capitula VII.

Gregorii X. Papæ epiſtola ad Henricum Leodienſem Epiſc. quem graviter increpat & ad meliorem frugem redire hortatur.

1274. *Lugdunenſe II.* generale, ſuper Concordia cum *Græcis*. Epiſtola *Gregorii X.* convocatoria, *2) ad Michaëlem Palæologum Græcorum Imp. *3) ad Joſephum Patriarcham CPol. *4) *Michaëlis Palæologi* Imp. epiſtola ad Gregorium Papam. Incipit : *Multa ſunt ſanctiſſime Domine.* *5) Papæ altera ad Imperatorem. Brevis narratio actorum in ſex ſeſſionibus Concilii. *Michaëlis Palæologi* Imp. (integrum nomen *Michaël Comnenus Ducas Angelus Palæologus*) epiſtola ad Gregorium X.

rium X. Incipit: *ἐπεὶ ἀπεστάλησαν παρὰ τῆς μεγαλειότητος.* *Sacramentum, quo *Georgius Acropolita* magnus Logotheta nuncius Imperatoris, ſchiſma ejurat. Literæ Prælatorum Græciæ. Sacramentum Græcorum iisdem fere, quibus prius illud conceptum verbis. Acta hujus Concilii petierunt collectores ex Annalibus Ord. Minorum Lucæ Waddingi, qui ad hunc annum videndus.

Gregorii X. Papæ epiſtola tertia ad Mich. Palæologum Imp. Alia ad Andronicum filium ejus primogenitum. 3) ad Epiſcopos Græcorum. 4) ad Abagham Tartarorum Regem.

Conſtitutiones XXXI. in Concilio Lugd. à Papa promulgatæ.

Eberhardi Ratisbonenſis Archidiaconi narratio brevis de Concilio Lugd. (ex Caniſii T. 1. antiqv. Lect. p. 308.) & de Græcis à promiſſione & concordia mox iterum reſilientibus, ac propterea à Martino IV. (A. 1281.) excommunicatis.

Saltzburgenſe, pro recipiendis Lugdunenſis Synodi conſtitutionibus, aliisque de cauſis. Capitula XXIV. quorum decimum ſextum eſt contra * *vagos ſcholares*.

A. C. 1275. **Arelatenſe*, ſub Bertrando de S. Martino, Arelatenſi Epiſcopo, Capita XXII. quorum quatuor primora deſiderantur.

1276. **Dunelmenſe*, ſub Roberto de Inſula, Dunelmenſi Epiſcopo, Conſtitutiones VI. de decimis. Sententia in perturbatores libertatum Eccleſiæ & teſtamentorum. Ricardi officialis, additio duorum Capitum.

**Salmurienſe*, Capita XIV.

**Bituricenſe*, ſub Simone Cardinale, Papæ legato, capita XVI. Gregorii X. Papæ ad Simonem Cardinalem Epiſtola. Joannis Turonenſis Archiep. ad Nannetenſem Epiſc. qua miſſa ſibi à Cardinali, Bituricenſis Concilii ſtatuta transmittit publicanda.

1277. **Compendienſe*, ſub Petro Barbeto Archiepiſcopo Remenſi, in Canonicos Cathedrales.

CPoli-

* Doctiſſimus Vir Iacobus Thomaſius ὁ μακαρίτης Lipſiæ A. 1675. diſſertationem edidit de vagantibus ſcholaſticis, in qua nulla Canonis hujus neque Conradi Saltzburg. (infra A. 1291.) conſtitutionis mentio, ſed ætas illorum ad medium ſæculum decimum quintum § 113. detruditur.

**CPolitanum*, Patriarchæ CPol. *Joannis Becci* ſive *Vecci* epiſtola ad Johannem XXI. Papam cum profeſſione fidei & ſchiſmatis deteſtatione atque recognitione primatus Papæ. Incipit: *Principii boni optimum eſſe finem.* Edidit etiam Odoricus Raynaldus ad A. 1277. & Allatius lib. 2. de conſenſu p. 746. De aliis Vecci hujus ſcriptis pro extinguendo ſchiſmate editis, vide quæ notavi Volum. IX. hujus Bibl. p. 340. ſeq.

**CPolitanum II.* in quo excommunicati, qui concordiam cum Romana Eccleſia reſpuebant. Epiſtola ejusdem Vecci Patriarchæ ſynodica, quæ incipit: *Charitati veſtræ notum volumus.*

1278. **Langeſienſe*, ſub Joanne Turonenſi Archiep. Capita XVI.

1279. **Auſcenſe.* Epiſtola ſynodalis ad Regem Angliæ Eduardum, eundemque Aquitaniæ Ducem de juribus Epiſcopi & Eccleſiæ Valatenſis defendendis ab invaſione Seneſcalli Vaſconiæ.

**Biterrenſe*, ſub Petro Narbonenſi Archiep. de mittendis ad Regis parlamentum procuratoribus pro defendendis Eccleſiaſticis libertatibus. Archiepiſcopi epiſtola de rebus in Concilio geſtis.

**Apud Pontem Audomari*, ſub Gvilelmo de Flavacuria Archiep. Rotomagenſi. Capita XXIV.

**Avenionenſe*, ſub Bernardo Archiep. Arelatenſi, Capita XV. nec non alia de Cruce ſignatis, & de privilegiis religioſorum.

**Redingenſe*, ſub Joanne Peckham, Cantuarienſi Archiep. Conſtitutionum capita V. aliæ item ordinationes, quibus *Roberti* prædeceſſoris ſtatuta confirmantur, & *Oxonienſi Studio* obſervanda quædam ſtatuuntur.

**Budenſe*, à Ladislao Hungariæ Rege disturbatum. Philippi Firmiani Epiſcopi, Papæ in Hungariam legati, Capita LXIX. Ediderat Odericus Raynaldus ad calcem tomi XIV. Annalium.

**Andegavenſe*, ſub Johanne Turonenſi Archiepiſcopo. Capita V.

Tarraconenſe, pro canonizatione *Raymundi de Pennaforte.*

1280. **Colonienſe*, ſub Sifrido Archiepiſcopo, Capita XVIII. de diſciplina Eccleſiaſtica & Sacramentorum adminiſtratione.

**Lambethenſe*, ſub Joanne Cantuarienſi Archiep. ubi conſtitutiones

 nes

nes Othonis ſeu Odonis (A. 942.) & Othoboni (A. 1268.) confirmatæ, aliæque additæ ſunt.

**Biterrenſe*, cujus periere Acta. Supereſt epiſtola Bernardi Epiſcopi Helenenſis ad Petrum Narbonenſem Epiſc. & altera ad eundem, capituli Helenenſis.

**CPolitanum*, ſub Jo. Vecco Patriarcha, de corrupto S. Gregorii Nyſſeni loco, quo Spiritus S. ex Filio proceſſio aſſeritur in homilia in Orationem Dominicam, quæ incipit: ἐπὶ προσαγῆν ὁ μέγας Μωϋσῆς. Græce & Latine ex Allatii Græcia Orthodoxa T. 1. p. 366. Notat Coſſartius verba illa, quæ præter Beccum deſignant Hugo Etherianus & Manuel Calecas: in Nyſſeno hodie non legi. Similiterque apud S. Chryſoſtomum homilia de incarnarnatione, Photium Cod. 227. legere τὸ αὐτοῦ πνεῦμα, cum apud eundem Beccum & Calecam, & in Saviliana editione legatur τὸ ἐξ αὐτοῦ.

††*Noviomenſe* incerti temporis, cujus capitula ſex edidit Cl. Hemeræus in Auguſta Viromanduorum vindicata & explicata Pariſ. 1643. 4.

**Ravennenſe*, apud Forum Cornelii. Acta non exſtant.

**Santonenſe*, ſub G. de ſanctoBricio, Epiſcopo, Capita XV. quorum poſtremum eſt ne diffamentur fratres Prædicatores & Minores ſuper detectione confitentium.

**Pictavenſe*, ſub Gvaltero Epiſcopo. Capitula XI.

A. C. 1281. † *Martini II.* (vulgo IV.) Papæ epiſtolæ V.

Saltzburgenſe, ſub Friderico Archiep. Capita XVIII.

**Lambethenſe*, ſub Joanne Peckham Archiepiſc. Cantuarienſi, ubi Conſtitutiones Odonis (A. 942.) & Othoboni (1268.) innovatæ, aliæque additæ XXVII. Archiepiſcopi epiſtola ad Edwardum Regem Angliæ de libertate Eccleſiæ; & ſtatutum, quæ debeant in Eccleſiis inveniri per rectores, & quæ per parochianos.

1282. **Avenionenſe*, ſub Bertrando Amalrico, Archiep. Capitula XI. in fine mutila.

**Santonenſe*, ſub Gaufrido de ſancto Bricio. Capita V.

**Turonenſe*, ſub Joanne Archiep. Capitula XIII.

Mar-

Digitized by Google

**Martini IV.* Papæ, ſententiæ duæ in Petrum Aragonum Regem ejusque fautores, *Siciliæ* regno imminentes latæ, quas ediderunt Franciſcus Ducheſne T. V. hiſt. Francor. & Lucas Dacherius tomo 2. ſpicileg. Tertia excommunicationis ſententia in eos, qui Siciliam Carolo, Regis Francorum fratri, à Papa, fiduciario jure traditam invaſerant, videri poteſt apud Bzovium ad A. 1281. p. 884.

A.C. 1284. **Pariſienſe*, ſub Jo.Choleto Papæ legato. Nulla acta referuntur.

* *Nemauſenſe*, ſub Bertrando Epiſcopo. Conſtitutiones 1) de baptiſmo. 2) de pœnitentia. 3) de caſibus, in quibus pœnitentes ad Epiſcopum ſunt mittendi. 4) de Sacramento Eucharistiæ & extrema unctione. 5) de celebratione miſſarum. 6) de veneratione eccleſiarum. 7) de alienatione rerum eccleſiarum, & obligatione ipſarum. 8) de vita & honeſtate clericorum. 9) de teſtamento. 10) de ſepulturis, & 11) quibus caſibus eccleſiaſtica ſepultura deneganda ſit. 12) de decimis & primitiis. 13) de ſponſalibus & matrimonio. 14) de ſententia ex communicationis & interdicti, & quomodo ſanis & infirmis beneficium abſolutionis ſit impendendum. 15) de perjuris & pœnis ipſorum. 16) de perfidis Judæis, ubi inter alia ut in medio pectoris roſam portent, quo à Chriſtianis diſcernantur. 17) Capitula quædam non habentia titulos ſpeciales.

**Pictavenſe*, ſub Galtero Epiſcopo. Capitula V.

EDITIONIS LABBEI TOMUS XI. PARS II.

1285. **Lanciſienſe*, adverſus Henricum IV. Wratislaviæ Ducem, eccleſiaſticæ libertatis violatorem.

†† *CPolitanum*, de loco Johannis Damaſceni lib. 1. de fide Orthodoxa cap. 8. Acta ex Pachymeris libro VII. hiſt. refert Allatius lib. 2. de conſenſu c. XI. p. 495 -- 515.

1286. *Ravennatenſe I.* ſub Archiep. Bonifacio, pro cauſa reformandæ Eccleſiaſticæ diſciplinæ, rubricæ IX.

**Bituricenſe*, ſub Simone de Belliloco, Archiepiſcopo Bituricenſi. Capita XXXV.

†† 1284 -- 1286. Provinciæ *Burdegalenſis* diœceſiumque *Caturcenſis*, *Claro-*

Digitized by Google

Claromontenſis, *Albienſis*, *Ruthenenſis* & *Bituricenſis Viſitatio*, ab eodem Simone peracta, quam primus Harduinus edidit pag. 963. 1013. 1032. 1046. 1049. 1059. eximium diſciplinæ eccleſiaſticæ illa ætate monumentum.

Joannis Cantuarienſis Archiep. damnatio octo capitum, tanquam hæreticorum, de forma corporis humani mortui vel vivi.

* *Radulfi* Lugdunenſis & *Hugonis* Eduenſis Epiſcopi ordinationes, pro adminiſtratione Archiepiſcopatus & Epiſcopatus, ſede vacante.

A. C. 1287. * Articuli obſervandi per rectores & vicarios *Cantuarienſis* diœceſis & jurisdictionis.

* *Exonienſe*, à Petro Quivil, Exonienſi Epiſcopo. Capitula LV. quorum vigeſimo tertio feſta indicenda & obſervanda hæc memorantur: in menſe *Januario* Circumciſionis Domini, Epiphaniæ Domini, Converſionis S. Pauli. *Februario* Purificationis Mariæ, Cathedræ S. Petri, S. Matthiæ Apoſtoli. *Martio* S. Gregorii, & annunciationis S. Mariæ. *Aprili* S. Gregorii & S. Marci Evangeliſtæ. *Majo* SS. Philippi & Jacobi, Inventionis S. Crucis, S. Johannis ante portam Latinam, & S. Auguſtini Anglorum Apoſtoli. *Junio* S. Barnabæ Apoſtoli, Nativitatis S. Johannis Baptiſtæ, Apoſtolorum SS. Petri & Pauli. *Julio* translationis S. Thomæ Martyris, S. Mariæ Magdalenæ, S. Jacobi Apoſtoli majoris. *Auguſto* ad vincula S. Petri, S. Laurentii, aſſumptionis B. Mariæ, S. Bartholomæi Apoſtoli, & decollationis S. Johannis Baptiſtæ. *Septembris* Nativitatis B. Mariæ, exaltationis S. Crucis, S. Matthæi Apoſtoli, S. Michaëlis Archangeli. *Octobri* S. Lucæ Evangeliſtæ & Apoſtolorum SS. Simonis & Judæ. *Novembri* omnium Sanctorum, S. Martini, S. Catharinæ, S. Andreæ Apoſtoli. *Decembri* S. Nicolai, Conceptionis B. Mariæ, S. Thomæ Apoſtoli, Nativitatis Domini per octo dies. Præterea temporibus ſuis, Paſchæ per quatuor dies, Aſcenſionis Domini, Pentecoſtes per quatuor dies, & feſtum Sancti loci & dedicationis Eccleſiæ.

* *Petri* Exonienſis ſummula ſeu modus exigendi confeſſiones & pœnitentias injungendi.

* *Re-*

Digitized by Google

* *Remenſe*, ſub Petro Barbet, Archiepiſcopo Remenſi, de conceſſa Fratribus Prædicatoribus & Minoribus poteſtate confeſſiones audiendi, pœnitentiasque imponendi.

Herbipolenſe ſub Joanne Tuſculano Epiſcopo, Papæ legato. Canones XLII. quorum quarto haſtiludia & torneamenta clericis interdicuntur.

Mediolanenſe ſub Ottone Archiepiſcopo. Canones X. quorum primo Friderici Imp. conſtitutiones contra hæreticos latæ confirmantur.

A. C. 1288. * *Inſulanum*, ſub Roſtagno Arelatenſi Archiepiſc. Canones XVIII.

1289. * *Ciceſtrenſe* ſub Gilberto Ciceſtrenſi Epiſcopo, Capitula XLI.

* *Viennenſe* in Gallia, ſub Gvilelmo de Valentia, Viennenſi Archiepiſc. Acta nulla memorantur.

1290. * *Nugarolienſe* ſub Amaneo de Armaniaco, Archiep. Auſcitano. contra comitem Fuxi & alios invaſores rerum Eccleſiaſticarum. Capita XII.

* *Pariſienſe* in Eccleſia B. Genovefæ à Girardo & Benedicto, legatis Papæ. Acta nulla memorantur.

1291. *Saltzburgenſe*, de Hoſpitaliorum, Templariorum & Teutonicorum ordinibus conjungendis.

Chunradi Archiep. Saltzburg. conſtitutiones 1] de contractibus matrimonialibus, 2] de clericis officialibus, 3] de ſecta vagorum ſcholarium de quibus ſupra ad A. 1274.

Londinenſe, præſente Rege Eduardo, ubi ex regno ejecti Judæi, & vetitum prædia donare collegiis monachorum, quod poſterius à legato Papæ ſuperveniente impeditum eſt.

Mediolanenſe, ſub Ottone Archiepiſcopo, pro auxilio terræ ſanctæ.

1292. *Aſchaffenburgenſe* ſub Gerardo Archiep. Moguntino. Acta non exſtant.

* *Ciceſtrenſe* ſub Gilberto Epiſcopo Ciceſtrenſi. Capitula VII.

1294. * *Salmurienſe* ſub Archiep. Turonenſi. Capitula V.

Epiſtolæ 1] *Bonifacii VIII.* Papæ ad Robertum Archiep. Cantuarienſem. 2] ad Eaduardum Regem Angliæ ſuper regno *Scotiæ*. 3] Roberti Cantuarienſis, & 4] Eaduardi Regis ad Papam de eodem argumento.

A. C.

A. C. 1295. * *Roberti* de Winchelſe, *Cantuarienſis* Archiep. pro meliori curiæ ſuæ regimine. Capitula XLVII.

1297. * *Londinenſe*, ſub eodem Roberto. Sententia excommunicationis contra occupatores bonorum Eccleſiaſticorum.

† *Lugdunenſe*, quod hoc loco Binius ex Polydori Virgilii hiſtoriæ Anglicæ lib. XVII. memorat, contra Principes vectigalia Sacerdotibus imponentes, pro fictitio habet Labbeus.

1298. * *Santonenſe* ſub Gvidone Epiſcopo Santonenſi. Capitula VII.

1299. * *Rotomagenſe* in Eccleſia B. Mariæ de Prato (noſtre Dame de Bonne nouvelle) Capitula VII.

* *Biterrenſe*. Synodica epiſtola ad Philippum IV. Francorum Regem, ut Narbonenſi Archiepiſcopo ſubjecti eſſent Vicecomites.

1300. * *Meledunenſe* ſub Stephano Senonenſi Archiep. pro reformanda Eccleſiaſtica diſciplina.

* *Mertonenſe*, ſub Roberto Cantuarienſi Archiep. Conſtitutiones de decimis & nutrimentis animalium, de mortuariis ſive morientium legatis, de rebus quas parochiani invenire debeant & quas rectores: de ornamentis Eccleſiæ, & de duobus ſtatutis, quæ inter ſe contraria videbantur.

* *Colonienſe* ſub Wichboldo Archiepiſcopo. Statuta XXII. in quibus ſeptimum decimum, ne campanarii ſint illiterati.

* *Bajocenſe*, Capita CXIII. in quibus tertium, ut jejuni intrent Synodum. IX. de ſanguine CHriſti cadente ſuper corporale, & XI. ſi muſca vel alia res cadat in calicem, quid agendum ſit? de quo actum etiam in Conſtitutione VI. Claromontana A. 1268. ubi porro habes, quod ſtatuitur capite XVI. ne detur evchariſtia pueris infra ſeptennium.

Hactenus ſynodalia etiam ſingularium diœceſeon *ſtatuta, edidiſſe ſe profitentur collectores: quæ deinceps omittent ob multitudinem & quoniam non res tantum ſed verba plerumque* ex provincialibus, *quæ negant ſe negligere, repetita in illis offenderunt.*

†† Statuta Eccleſiæ *Conſtantienſis*, edita ab Edmundo Martene in collectione nova veterum ſcriptorum p. 351. ad hoc tempus vel paulo poſt ſpectant.

* *Au-*

Digitized by Google

* *Auſcitanum*, Conſtitutiones Provinciales XIII. Auſcitaniæ provinciæ.

A.C.1301. **Compendienſe*, ſub Remenſi Archiepiſc. Capita VII.

1302. * *Pariſienſe*, in æde B. Mariæ ſuper diſſidiis inter Bonifacium VIII. Papam & Philippum Pulchrum Francorum Regem.

Romanum, contra eundem Philippum Regem.

* *Apud Pennam Fidelem*, ſub Hiſpaniarum Primate Archiepiſc. Toletano. Capita XV. quorum XI. eſt de feſio *S. Ildephonſi* Toletani Epiſcopi.

1303. * *Nugarolenſe* ſub Amaneo Archiepiſc. Auſcitano. Capita XIX. cum confirmatione ſtatutorum.

1304. * *Compendienſe* ſub Roberto de Courtenay, Remenſi Archiep. Capitula quinque, quorum ultimum, ut Eccleſiaſtici contenti ſint juſculo & duobus ferculis, niſi ſuperveniant magnates.

1305. * Decretum electionis *Clementis V.* Papæ (antea Bertrandi, Archiepiſc. Burdegalenſis) cum ſubſcriptionibus Cardinalium XVII. ex avtographo quod cum ſigillis appenſis & ſingulorum monogrammatis ſervatur in tabulario S. Andreæ Burdegalenſis. Eorundem altera ad eundem epiſtola. Clementis V. diploma, quo negatur regno Franciæ præjudicium afferendum per definitionem Bonifacii VIII. quæ incipit: *Unam ſanctam*.

Ejusdem Clementis V. epiſtola ad Uladislaum, ut abdicato monaſtico habitu regnum Poloniæ adeat, occurrit T. VII. ſpicilegii Dacheriani p. 236.

1307. * *Ravennenſe I.* ſub Raynaldo Archiepiſcopo. Acta nulla memorantur.

1308. * *Auſcitanum* ſub Amaneo Archiep. Auxitano. Capitula VI.

1309. * *Londinenſe* in Eccleſia S. Pauli, ſub Roberto Cantuarienſi Archiep. Bulla *Clementis V.* ſuper convocatione ad Concilium generale, contra *Templarios*. Ejusdem epiſtola ad Cantuarienſem & alios Epiſcopos Angliæ. *Roberti* Cantuar. ad Robertum Londin. Epiſc.

* *Poſonienſe* in Hungaria, ſub Gentili Cardinale, S. Martini in Montibus, Papæ per Hungariam & Poloniam legato. Capita IX. Confirmatio hujus Concilii à *Clemente V.* Papa.

A.C. 1310. *Saltzburgenſe I.* pro decimis duorum annorum ſolvendis Pontifici.

Saltzburgenſe II. de ſtatutis quibusdam pœnalibus in clericos delinquentes. Capita IV. *Clementis V.* conſtitutio, qua Conſtitutio Bonifacii VIII. quæ incipit, *Clericis Laicos*, mitigat.

* *Colonienſe*, ſub Henrico Archiepiſcopo. Capitula XXIX. quorum primum de revocatione ſtatutorum contra libertatem Eccleſiaſticam factorum. Vigeſimum primum ne fiant imprecationes, nec cantetur *media vita* a) contra aliquas perſonas, niſi de licentia ſpeciali.

* *Ravennenſia* duo, tum *Salmanticenſe* & *Pariſienſe*, in cauſa *Templariorum*.

Moguntinum, in eadem cauſa.

1311. *Viennenſe* generale contra eosdem *Templarios*. b) Clementis V. Papæ epiſtola ad Philippum Regem Francorum. Similesque datæ ad alios Reges & Epiſcopos, Abbates & Priores. Sententia de extinctione Templariorum lata à Clemente V. in Concilio. Aliæ Clementis V. epiſtolæ. Binii nota de occaſione & geſtis Concilii. Epiſtolæ Clementis V. de inquiſi-

a) Mitten wir im Leben ſind. *Media vita in morte ſumus, quem quærimus adjutorem niſi te Domine, qui pro peccatis noſtris juſte iraſcens.* Vide Caugium in *media vita*, & Georg. Colvenerii notas ad Nideri formicarium, ſub init.

b) De præpotenti Ordine Templariorum, ſceleribusque incredibilibus, nec deductis ad liquidum, quæ in eos impacta ſunt, & violenta eorum extinctione copioſe ſatis PETRUS PUTEANUS. Pariſ. 1652. 4. cujus Hiſtoria condemnationis Templariorum ex Gallico Germanice etiam verſa Francof. 1665. 4. & Gallice Amſt. 1713. 12. recula eſt: NIC. GURTLERUS in Hiſtoria Templariorum, Amſt. 1691. & ex editione ſecunda auctiore, ib. 1703. 8. atque in ſingularibus diſſertationibus B. ÆGIDIUS STRAUCHIUS, Witeb. 1669. JOH. CHRISTOPHORUS WICHMANSHAUSEN, ibid. 1687. & D. CHRISTIANUS THOMASIUS, Halæ Saxon. 1705. qui injuſte extinctum non dubitat, quam in ſententiam vide etiam JOH. HENRICUM BOECLERUM T. 3. diſſ. p. 455. ſeq. quicquid pro Viennenſis Concilii ſententiæ juſtitia diſputent LUD. ELLIES DU PIN Tomo XI. Bibl. Eccleſ. p. 23. & NATALIS ALEX. Sec. XIII. & XIV. diſſ. 10. T. 7. p. 506. ſeq. aliique Romanarum partium ſcriptores BZOVIUS, RAYNALDUS, &c. Non omittendum complura ad notitiam hujus cauſæ legi etiam in Tomo tertio ſplendidæ collectionis fœderum, conventionum aliorumque monumentorum hiſtoricorum Angliæ, editæ à THOMA RYMERO, cujus primus Tomus ab A. 1101. incipit, decimus ſextus ſive ultimus deſinit in A. 1616.

Digitized by Google

quiſitione in ſcelera Templariis imputata, & de bonis ipſorum diripiendis. De ordine ſeſſionum trium in Concilio, & de variis in illo ſancitis conſtitutionibus, ubi etiam contra *Petri Joannis Olivi*, qui *Joachimi* c) Abbatis diſcipulus erat, errores, & contra *Beguardos* & *Beguinas*, *Fratricellos* & *Dulciniſtas*, à Dulcinio quodam ita dictos.

A.C.1312. †† *Tarraconenſe*, in quo *Templarii* ſunt abſoluti, redditus Ordinis ſui fuere reſtituti, dummodo eſſent ſubjecti Epiſcopo loci. Actorum ſummarium duntaxat exhibet Cardinalis de Aguirre ex MS. in Tomo III. Concilior. Hiſpan. p. 546. Hujus Concilii non meminere ſcriptores rerum Hiſpanicarum, non Blanca, non Surita, non Mariana, quamvis de Templariorum cauſa ſat prolixe diſſerunt. *Harduin.*

Ravennatenſe II. ſub Raynaldo Archiep. pro diſciplina & moribus Eccleſiæ reformandis. Capita XXXII.

1314. * *Pariſienſe* ſub Philippo Senonenſi Archiep. Capitula III.

Ravennatenſe III. ſub Raynaldo Archiep. Capitula XX.

1315. * *Salmurienſe*, ſub Gaufrido Turonenſi Archiep. Capitula IV.

* *Nugarolenſe* ſub Gvilelmo Archiepiſcopo Auſcitano. Capitula V.

* *Silvanectenſe*, de cauſa Petri de Latiliaco, Catalaunenſis Epiſcopi, ſuſpecti de nece Philippi Regis Franciæ, ſuique prædeceſſoris. Epiſtolæ Ludovici X. Regis Francorum & Roberti de Curtenaco Remenſis Archiep. invitatoriæ ad Concilium.

1316. * Articuli à Prælatis Angliæ oblati *Eduardo II.* Regi, una cum Regis ad eos reſponſionibus, de caſibus, in quibus judex eccleſiaſticus poſſit recognoſcere, Regia prohibitione non obſtante. Literæ Regis eadem de cauſa ad Juſtitiarios.

1317. * *Silvanectenſe*, à Remenſis provinciæ Epiſcopis, contra invaſores rerum eccleſiaſticarum.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXIX.

Joannis XX. (vulgo XXII.) Papæ epiſtolæ 1] de beatitudine animarum

c) Jacobus à Lande & alii Joachimum ab hæreſi abſolvunt. Vide Natalem Alex. Sec. XIII. & XIV. diſſ. 2.

marum ſeparatarum palinodica declaratio, qua facta A. 1334. exſpiravit. 2] de bello Saracenis inferendo, ubi inſertæ litteræ Philippi Comitis de Anjou ad Pontificem. 3] ad capitulum eccleſiæ Pragenſis; & 6] ad Epiſcopum Pragenſem, de proceſſu Papæ contra Ludovicum Regem Romanorum (adde epiſt. ad Archiepiſc. Ravennatem apud Bzovium ad A. 1323.) 4] ad univerſum clerum de audienda confeſſione. 5] ad Epiſcopum Olomucenſem de decimis in regno Bohemiæ & comitatu Lucemburgenſi per triennium regi Johanni perſolvendis. 7] ad Archiepiſcopum Bituricenſem & alios Galliæ Epiſcopos ſuper negotio Epiſcopi Catalaunenſis Petri de Latiliaco.

*Rubricæ quinque partium Regiſtri Papæ Johannis XX. parte 1. epiſtolarum duarum de canonizatione B. Ludovici & Thomæ Confeſſorum Epiſcoporumque Toloſani & Herfordenſis. Parte 2. epiſtolarum LV. parte 3. epiſtolarum XXIII. parte 4. epiſtolarum CII. & parte 5. epiſtolarum XIII.

Ravennatenſe IV. ſub Raynaldo Archiep. Ravennatenſi, celebratum Bononiæ. Capitula XXIV. in quorum præfatione, traditur ſtatuta Conciliorum maxime Nicæni, CPolitani, Epheſini & Chalcedonenſis *ſicut quatuor Evangelia ſuſcipere ac venerari teneri Chriſtianos*, perinde ut in Ælfrici canone 33. (ad A. 1049.) *quatuor iſtæ Synodi adeo obſervandæ ſunt à CHriſti Eccleſia, ut quatuor CHriſti Codices.*

A.C. 1319. * *Toloſanum* ſub Joanne Raymundo de Convenis, Archiep. Toloſano. Acta nulla exſtant.

†† Decretum Inquiſitoris in partibus Toloſanis, adverſus libros Judæorum, qui appellantur *Talmudz*, propter errores & blaſphemias contra Dominum JEſum CHriſtum & ejus ſanctiſſimam genitricem Virginem Mariam & nomen Chriſtianum.

1320. * *Senonenſe* ſub Gvilelmo de Meloduno Archiepiſcopo. Loci ſive capita IV. edita pridem cum ſtatutis Trecenſibus, Trecis 1530.

1321. * *Londinenſe.* Præceptum Regis Edwardi II. ne quicquam in illius aut ſtatus coronæ vel regni præjudicium ſtatuant in Concilio,

cilio, faciant, aut quomodolibet ordinent. Waltheri Raynaud, Archiepiſcopi Cantuarienſis. Capita VIII.

A.C. 1322. *Apud Vallem Oleti* (Valladolid) *Palentinæ* diœceſis in Hiſpania, ſub Gvillermo Sabinenſi Epiſcopo, Papæ legato. Capita conſtitutionum XXVII.

* *Colonienſe* ſub Henrico Archiepiſcopo Colon. ubi *Engilberti* Archiepiſcopi Colon. ſynodalia ſtatuta recipiuntur pro provincialibus, perinde ut factum A. 1266. De Engilberto illo, qui interfectus A. 1225. vide Surium 7. Nov.

1323. * *Pariſienſe*, ſub Gvilelmo de Meloduno, Senonenſi Archiepiſc. Capitula IV.

Toletanum edidit Cardinalis Aguirre, quod ab Harduino & aliis collectoribus, ut omnia diœceſana poſt A. 1300. omiſſum eſt.

1324. *Toletanum* Provinciale, ſub Joanne Archiepiſc. & Primate Hiſpaniarum. Capita VIII.

1326. * *Avenionenſe*, à trium Provinciarum Epiſcopis. Capita LIX. edita pridem à Petro Gaſſendo poſt notitiam eccleſiæ Dinienſis, Pariſ. 1654. Caput XXXVII. contra colligationes & conjurationes ſive confratrias.

* *Marciacenſe* (Marſiac in Aquitania tertia ſeu Novempopulania) ſub Gvilelmo de Flavacourt, Auſcitano Archiep. Capita LVI, quorum quadrageſimo ſecundo ſtatuitur *S. Marthæ*, hoſpitis CHriſti feſtum celebrandum 4. Kal. Auguſti.

* *Silvanectenſe* ſub Gvilelmo de Tria, Archiep. Remenſi. Capita VII. quorum primum eſt Ordo celebrandi Concilii.

* *Complutenſe* ſub Joanne Toletano Archiepiſc. Capitula duo, quorum ſecundo confirmatur conſtitutio Concilii apud Pennam Fidelem A. 1302. de immunitate Eccleſiarum.

1327. * *Roſſiacenſe* ſub Arnaldo Burdegalenſi Epiſcopo. Capitula duo pro eccleſiarum libertate.

†† *Toloſanum*, quo prohibitum exequias viri tanquam mortui celebrare, ut viventi ſibi fecerat Eſcalquentius unus de conſulibus civitatis Toloſanæ, atque poſtea factum à Carolo V. Imperatore, unde fallitur Gregorius Leti, qui lib. 19. vitæ Caroli V. ante eum nemini hoc in mentem veniſſe ſcribit.

Avenionenſe contra Petrum Corbarienſem ſive *Nicolaum V.* antipapam.

A.C.1328.**Londinenſe* ſub Simone Mepham,Cantuarienſi Archiep. Capitula XI. quorum primo feſtum diei Paraſceves, ſecundo feſtum B. Mariæ Conceptionis, à prædeceſſore Anſelmo adiutum, celebrari præcipitur.

1329.**Compendienſe* ſub Gvilelmo de Tria, Remenſi Archiep. Capp. VII

* Conventus *Pariſienſis* Prælatorum & Baronum regni Franciæ, præſente Philippo Valeſio Rege, de temporali eccleſiaſticorum jurisdictione moderanda.

* *Marcianenſe II.* ſub Gvilelmo Auſcitano Archiepiſcopo, ſuper cæde Aneſaucii Epiſcopi Adurenſis.

1330.* *Lamethenſe* (apud Lambith) ſub Simone Mepham, Cantuarienſi Archiep. Capita X.

1332.**Maghfeldenſe* ſub eodem Simone, Conſtitutiones tres, quarum prima de feſtis diebus per annum celebrandis.

Benedicti XI. (vulgo XII.) Papæ epiſtolæ ſive definitiones 1] animas ſufficienter purgatas clara DEI viſione frui (Bzovius ad A. 1336. n. 9.) * 2] de moderandis procurationibus viſitantium eccleſias. * 3] Capita XXXVIII ſuper reformatione *Canonicorum regularium S. Auguſtini* A. 1339.

1335.* *Rotomagenſe*, ſub Petro Archiepiſcopo. Capita XIII. quorum duodecimo ſtatuitur, ut rectores eccleſiarum ſint favorabiles ordinibus Mendicantium.

†† *Salmanticenſe* ſub Joanne Archiep. Compoſtellano. Canones XVII. Harduin. p. 1965.

1336.**Bituricenſe* ſub Fulcrando Archiep. Capita XIV.

**Apud Caſtrum Gonterii* ſub Petro Archiep. Turonenſi. Capita XII.

1337.**Avenionenſe*, à trium provinciarum Epiſcopis, capita LXX. in quibus capita quædam Avenionenſis Concilii anni 1326. repetuntur. Capite 69. de Judæis pro medicina exhibenda non requirendis. Adde Concil. Vaurenſe A. 1368. can. 114.

1339. * *Toletanum* ſub Ægidio Archiepiſcopo. Capita V. quorum tertium eſt, ut ex qualibet cathedrali vel collegiata eccleſia ſaltem unus ex decem clericis aſſumatur, qui ad ſtudia Theologiæ & Juris Canonici accedere compellatur.

1340. *Nicoſienſe* in regno Cypri, ſub Helia Archiepiſcopo. Confeſſio fidei. Statuta Concilii, capita VIII. Inter conſtitutiones

nes Nicoſienſes, apud Labbeum pag. 2432. & Harduin. pag. 1753.

CPolitanum, præſente Andronico Imp. pro *Gregorii Palamæ* erroribus contra Barlaamum & Acindymum. Interfuiſſe Iſidorum Patriarcham CPol. tradit Nilus in Synopſi. Confer, quæ de Palama ejusque oppugnatoribus dixi Volumine X. hujus Bibl. pag. 454. ſeq.

A.C. 1341. **Anglicanum*, provinciæ Cantuarienſis, contra procurantes ſibi beneficia antequam vacent.

Clementis VI. Papæ epiſtola ad omnes Archiepiſcopos eorumque ſuffraganeos, de *flagellantium* hæreticorum condemnatione, data Avenione A. 1349. De hac ſecta auctor vitæ Clementis VI. apud Baluzium in vitis Paparum Avenionenſium pag. 319. ſeq.

1342. * *Londinenſe* ſub Johanne Stretfort, Archiepiſc. Cantuarienſi. Capita XII.

* *Londinenſe II.* ſub eodem Johanne. Capita XVII.

1344. **Noviomenſe*, ſub Johanne Remenſi Archiepiſc. Capita XVII. quorum 7) ne joculatores ſive hiſtriones candelas cereas tanquam res ſacras deferant & proceſſionaliter deportent adorandas. 12) ne miracula, quæ de novo dicuntur evenire, ſolemnizentur in publico, ordinario inconſulto. 14) contra laicos, qui clericos ſe fingunt. Mandatum Officialis Remenſis. Ordinatio Archiepiſcopi.

1345. *CPolitanum* adverſus *Gregorium Palamam*, à Collectoribus Conciliorum omiſſum. Vide Jo. Boivin ad Nicephorum Gregoram p. 790.

1346. **Pariſienſe* ſub Gvilelmo Senonenſi. Capita XIIII. ex tomo V. ſpicilegii Dacheriani. Capite ultimo confirmatur Johannis XXII. Papæ ſtatutum de dicendo ter *Ave Maria*, tempore ſeu hora ignitegii, & indulgentiæ conceduntur dicentibus tunc *Pater noſter* & *Ave Maria*, ſingulis diebus auctoritate Concilii triginta dies, & cujuslibet ſuffraganei, viginti dies in provincia Senonenſi.

1347. ††*CPolitanum*, in quo Johannes Calecca Patriarcha de gradu dejicitur, quod *Barlaami* dogmata tueretur, & tomus ſynodicus conficitur, in quo *Acyndinus* & ſequaces ipſius damnantur, *Gregorius*

Digitized by Google

rius Palamas recte ſentire declaratur. Acta Synodi refert Cantacuzenus lib. IV. cap. 23. Subſcriptiones Lambecius Bibl. Cæſareæ T. 6. pag. 28.

A.C. 1347. *Toletanum* ſive *Complutenſe*, ſub Ægidio Archiepiſcopo Toletano, Hiſpaniarum Primate & regni Caſtellæ Cancellario. Canones IV.

1350. †† *CPolitanum* in Blachernarum palatio Alexandrino, pro adſtruendis erroribus *Gregorii Palamæ* Archiepiſcopi Theſſalonicenſis, damnandisque Barlaamo & Acindyno. Edidit Græce & Latine Franciſcus Combefiſius in auctario noviſſimo Bibl. Patrum, Pariſ. 1672. fol. T. 2. p. 135--176. additis notis. Inde Harduinus, ſed ſine notis, non hoc tomo VII. ſed tomo XI. p. 283. Subſcriptiones Imperatorum Joannis Cantacuzeni & Joannis Palæologi, Calliſti Patriarchæ, & Epiſcoporum Metropolitanorum XXVI. & magni Chartophylacis & hypati Philoſophorum Emparis.

* *Patavinum* ſub Gvidone Cardinali, Papæ legato. Acta non exſtant.

Conſtitutiones Philippi *Nicoſienſis* in Cypro inſula, apud Labbeum pag. 2439. & Harduin. p. 1760. 1) de Franco, contrahente cum Græca. 2) ut nec Græcus Franco, nec Francus Græco miniſtrent ſacramenta. 3) de clericis manus injicientes in clericos. 4) ut in inſtrumentis manumiſſionum fiat mentio de ſigillo curiæ Eccleſiaſticæ.

1351. * *Biterrenſe*, ſub Petro Narbonenſi Epiſcopo. Hujus epiſtolæ ad Hugonem Biterrenſem & ad alios Epiſcopos. Epiſtola Concilii de ſuborta quæſtione ſuper prioritate ſedendi inter Epiſcopum Carcaſſonenſem & cæteros Narbonenſis ſedis ſuffraganeos. Canones VIII. repetiti fere ex Concilio Avenionenſi A. 1326. & A. 1337.

†† *CPolitanum* adverſus *Gregorium Palamam*, cujus ſynodi acta prolixe deſcribuntur à Nicephoro Gregora lib. XVIII. c. 5. & libris XIX. XX. & XXI.

* *Lambethenſe*, ſub Simone Cantuarienſi Archiepiſcopo, de clericis ſæculari judicio non ſubjiciendis.

Inno-

Innocentii VI. Papæ epiſtolæ 1) ad Cantuarienſem & Eboracenſem Archiepiſcopos, de celebrando feſto *S. Auguſtini* Confeſſoris in Anglia. 2) ad Prælatos Angliæ de celebrando feſto *S. Eduardi* Regis.

Conſtitutiones Eccleſiæ *Nicoſienſis* in Inſula *Cypro*, ſive *Synodicon Nicoſienſe* hoc loco pag. 1697. Harduinus exhibet, Labbeus (qui primus è MS. ediderat) p. 2376. In hoc 1] habentur Canones XXXII. de variis diſciplinæ Eccleſiaſticæ capitibus, quorum vigeſimum prohibet tibicines & cantatrices pro mortuis, Paganorum & Judæorum ritui conſonas. Canon XXVII. & XXVIII. fuit jam ſupra ad A. 1252. & 1253. 2] *Concilium Nicoſienſe* ſub Archiepiſcopo Raphaële, poſt cujus præfationem ſeqvuntur Conſtitutiones XXII. pro inſtruendis a) *Græcis.* 3] Conſtitutiones aliæ, quas memoravi ad A. 1251. 1248. 1254. 4] Concilium *Nimocienſe* ſub Gerardo Nicoſienſi Archiep. A. 1298. Canones XVII. 5] Conſtitutiones Petri Ruthenenſis Epiſcopi, Papæ legati, publicatæ in Nicoſienſi Synodo A. 1313. Canones XLII. 6] Conſtitutiones ab Joanne Archiepiſc. Nicoſienſi promulgatæ A. 1320. ſeqq. Capita XIX. & alia X. 7] Aliæ ad A. 1340. & 1350. ſupra memoratæ. Denique totum Synodicon hoc claudit Philippi Archiep. Nicoſ. conſtitutio, ut quilibet in ordine ſuo ſerviat, promulgata A. 1354.

A.C. 1355. *Toletanum* ſub Blaſio Archiepiſcopo Toletano. Capitula II.

1362. *Magfeldenſe* ſub Simone Cantuarienſi Archiep. Mandatum de *feſtis* celebrandis, cui ſimile fuit ad A. 1332.

Lambethenſe ſub eodem Simone, de ſalariis, à presbyteris annuatim percipiendis.

Urbani V. Papæ conſtitutio contra *pluralitatem beneficiorum.*

Concilia varia pro reformandis moribus, & præſertim tollenda beneficiorum pluralitate, variis locis celebrata.

1365. *Andegavenſe* ſub Simone Tornacenſi Archiep. Capitula XXXIV. quorum XVII. eſt contra clericos non reſidentes.

Oooo A.C. 1367.

a) Confer Alexandri IV. Conſtitutionem Cypriam, de qua ad A. 1260.

A.C. 1367. *Eboracenſe* ſub Johanne Archiep. Eboracenſi. Capita X. & capitis ultimi in alio Concilio Provinciali modificatio.

1368. *Vavrenſe*, à trium provinciarum Auxitanenſis, Narbonenſis & Toloſanenſis Epiſcopis. Urbani V. Papæ & Petri Narbonenſis epiſtolæ invitatoriæ ad Concilium, cum quorundam Epiſcoporum reſponſionibus. Conſtitutiones de fide Catholica & diſciplina eccleſiaſtica, capitibus CXXXIII. Indulgentia à patribus Concilii conceſſa fidelibus, qui conferrent ad inſtaurationem Eccleſiæ Cathedralis Vavrenſis. Urbani V. epiſtola ad Archiepiſcopos trium Provinciarum.

Condemnatio errorum triginta, in *Lambethano* Concilio facta à Simone Cantuarienſi Archiepiſc.

Gregorii XI. Papæ 1] Conſtitutio, qua Patriarchæ, Primates & Archiepiſcopi prohibentur, crucem ante ſe ferendam curare in præſentia Cardinalium. 2] Epiſtola ad Cantuar. & Eboracenſem Archiepiſcopos, de celebrando feſto *S. Auguſtini* Confeſſoris ſub duplici officio. 3] Epiſtola ad Archiep. Cantuarienſem & Epiſcopum Londinenſem data A. 1377. ut procedant contra *Joannem Wiclefum*, a) deque illius erroribus inquirant. 4] ad eosdem, ut citent Wiclefum ad comparendum coram Papa. 5] alia epiſtola, cui ſubjuncti XIX. Wiclefi errores, ad enervationem totius Eccleſiaſtici ſtatus, Papa judice, tendentes. 6] Mandatum ad Cancellarium Univerſitatis Oxon. ut inquirat de Wiclefi erroribus eumque citet.

1374. * *Narbonenſe.* Petri Archiepiſcopi Narbon. epiſtola, qua indicit Concilium. Gregorii XI. bullæ tres, cum copia literæ clauſæ, ſuper Concilio Provinciali celebrando. Canones XXVIII. plerique repetiti ex Concilio Vavrenſi anni 1368.

1375. **Unieiovienſe* in Polonia, ſub Jaroslao Gneſnenſi Archiepiſcopo, in quo præter reformationem diſciplinæ Eccleſiaſticæ ſtatutum, ut bini groſſi de uniuscujusque marcæ proventu ſacerdotiorum in ſumtus belli Turcici conferrentur.

A.C. 1378.

a) Hæc contra Wiclefum acta rectius intelligentur, ſi quis conferat vitam ejus nuper in lucem editam Anglice Lond. 1720. 8. auctore Johanne Lewis, *hiſtory of the life and ſufferings of John Wiclef.*

A.C.1378.† *Urbani VI.* epiſtolæ III. de fugiendo Clemente antipapa, & * quarta de feſto *S Annæ* in Anglia celebrando.

* *Glocestrienſe* ſub Simone de Sudbury, Cantuarienſi Archiepiſc. Decretum ſynodale, ut qui curæ animarum deſerviunt, ſtipendiis ſuis contenti vivant.

1382. * *Londinenſe* ſub Gvilelmo de Courtenay Cantuarienſi Archiep. contra *Wicleſium*, cujus concluſiones hæreticæ & determinationi Eccleſiæ repugnantes decem, & erroneæ quatuordecim recenſentur. Nomina Epiſcoporum VIII. Magiſtrorum in Theologia XVII. baccalauriorum in Theologia VI. Doctorum Juris Canonici & Civilis XIV. qui Synodo interfuere. Poteſtas data à Richardo Rege Angliæ, ad arreſtandum quoscunque prædicantes hæreſin, ſeu ſuſtinentes concluſiones damnatas.

1386. *Saltzburgenſe* ſub Pilgrino Archiep. Capita XVII.

1388. *Palentinum* ſub Petro de Luna anticardinale in Hiſpania (qui Clementi antipapæ tunc adhuc adhærebat). Rubricæ ſive Capita VII. quorum tertio forma tonſuræ clericalis definitur.

Bonifacii IX. Papæ epiſtola pro Eccleſia Pariſienſi. Aliæ quinque à collectoribus Conciliorum prætermiſſæ exſtant in tomo VI. ſpicilegii Dacheriani p. 49. 54. 57. 117. 118.

1391. * *Londinenſe* contra presbyteros ſtipendiarios. Gvilelmi de Courtenay Synodica ad Epiſcopum Londinenſem.

* *Pariſienſe*, juſſu Caroli VI. Francorum Regis, ad ſedandum ſchiſma, cum poſt Clementem antipapa eſſet *Petrus de Luna* ſive *Benedictus XIII.* Ex Dacherii tomo ſexto ſpicilegii.

1396. * *Londinenſe* ſub Thoma de Arundelio, Cantuarienſi Archiepiſc. adverſus articulos Wicleſi XVIII. excerptos ex ejus Trialogo.

1399. * *Cantuarienſe*, à Capitulo Cantuarienſi, cum Archiepiſcopus exularet, in quo queſtus eſt clerus, quod valde premeretur, tum à miniſtris Regiis, tum à Pontifice: & inter alia poſtulatum, ut dies *S. Georgio* Martyri feſtus per totam Angliam haberetur.

1400. 1402. 1404. * Concilia *Anglicana*, quorum primo decima cum

 dimi-

Digitized by Google

dimidiata Regi conceſſa, duobus poſterioribus itidem pecunia ob graves ſumtus in ſeditioſis bello reprimendis contributa eſt.

A.C.1404. * *Pariſienſe*, de privilegiis exemtorum tempore ſchiſmatis, articuli concluſi VII.

1405. **Pragenſe* ſub Sinkone Archiepiſcopo Pragenſi adverſus Schiſmaticos, qui contra Innocentium VII. cum *Petro de Luna* ſive *Benedicto XIII.* facerent. Vide Innocentii epiſtolam ad Sinkonem apud Raynaldum.

Gregorii XII. Papæ epiſtola ad Petrum de Luna antipapam, de unione. (Alias Gregorii hujus epiſtolas binas ad Imp. Sigiſmundum & Ludovicum Bavariæ Ducem, ex MS. Vindobonenſi edidit Rev. Hermannus von der Hardt tom. 2. Concilii Conſtantienſis p. 463. & 465. quas ſine cauſa falſi ſuſpectas pronunciat Harduinus.) Plures occurrunt in Actis Conciliorum Aquilejenſis & Piſani A. 1409. & Conſtantienſis A. 1415. ſeq. & apud Bzovium, Raynaldum, Waddingumque & Theodoricum de Niem.

Benedicti XIII. antipapæ ad Angelum Corarium ſive Gregorium XII. epiſtola, aliaque ad eundem inſerta literis ad Paulum Lucenſium Dynaſtem. Aliam ad Univerſitatem Pariſienſem edidit Dacherius T. 6. ſpicilegii. Aliæ obviæ in actis Concilii Conſtantienſis, & apud Bzovium & Raynaldum in annalibus, atque apud Theodoricum de Niem libris quatuor de ſchiſmate.

1408. **Pariſienſe* pro tollendo ſchiſmate. Declaratio contra fautores Petri de Luna, ex tomo 6. ſpicilegii Dacheriani.

**Oxonienſe* (al. *Londinenſe*) ſub Thoma Arundelio Archiep. Cantuar. Conſtitutionum Capita XIII. Commiſſio Epiſcopo Londinenſi ad publicandum conſtitutiones prædictas.

†† *Remenſe*, cujus ſummarium exhibet Cl. Marlot, Metropolis Remenſis T. 2. p. 688.

1409. *Aquilejenſe*, à Gregorio XII. pro tollendo ſchiſmate. Ejusdem Gregorii tres epiſtolæ. Sententia Concilii contra antipapas Robertum Gebennenſem, Petrum de Luna & Petrum è Candia.

Perpi-

Perpinianenſe ſive *Aragonienſe*, à Benedicto XIII. antipapa. Acta Concilii ex Hieron. Surita, Theodorico de Niem & Odorico Raynaldo.

* *Francofurtenſis* Conventus, præſente Rege Romanorum Roberto, de eadem ſchiſmatis cauſa celebratus.

†† *Ad calcem hujus voluminis Harduinus* p. 1985--1992. *ex Conciliis Hiſpan. Cardinalis de Aguirre edidit* Conſtitutiones Synodales Fratris Arnaldi de Peralta, Epiſcopi Valentini, *promulgatas ab A. 1261. ad 1273. quæ ſupra ad A. 1261. commemorari debuiſſent.*

EDIT. HARDUINI TOMUS VIII.

A. C. 1409. *Piſanum* generale contra Petrum de Luna & Angelum Corrario, de Papatu contendentes ad invicem, ſeu verius colludentes, ut in tenore ſententiæ ſeſſione XIV. iterum iterumque ſtatuitur: & ſeſſione XVII. electus Petrus de Candia ſive *Alexander V.* Seſſiones XXIII. * Additiones ad Acta hujus Concilii, ex tomo 6. ſpicilegii Dacheriani, a) qui illa multo ampliora ex Gementicenſi MSto edidit, & ex Odorici Raynaldi annalibus. Interfuere Concilio præter Cardinales XXII. & ambaſſiatores Regum Rom. & Bohemiæ, Francorum, Anglicorum, & Regis Ludovici, Regumque Poloniæ & Cypri, plurimorumque Ducum ac Principum; Patriarchæ Alexandrinus, Antiochenus, Hieroſol. & Gradenſis; Archiepiſcopi & Epiſcopi plures centenis, Ambaſſiatores Patriarchæ Aquilejenſis, Archiepiſcoporum plurium Epiſcoporumq; & Univerſitatum ac Communitatum: nec non legatus Magiſtri de Pruſſia; Abbatesque & Generales Ordinum & Priores eorumque Procuratores, Magiſtri & Doctores innumerabiles. Provocatio Cardinalium à Gregorio XII. ad Concilium Oecumenicum exſtat apud Labbeum p. 2258. & apud Harduin. p. 140.

a) Præter ea quæ Actis Piſani Concilii, Pariſ. 1612. 4. & ab Edmundo Richerio libro ſecundo Hiſtoriæ Conciliorum editis Dacherius addidit, & quæ ex Raynaldo Conciliorum editores adjunxere, operæ pretium eſt conferre, quæ ex MStis Vindobonenſibus, Lipſienſibus & Gvelpherbytanis vulgavit Piſani Concilii Acta Rev. Herm. van der Hardt T. 2. Concilii Conſtantienſis p. 62--159. nec non Petri Puteani opus præclarum Pariſ. 1652. 4. editum, cui titulus: *Hiſtoire du ſchiſme qui a été en l'Egliſe depuis l'an 1378. jusques en l'an 1428.*

Alexandri V. diploma, quo Concilii Acta confirmat apud Labbeum p. 2303. & Harduin. p. 186.

A.C. 1412. 1413. adverſus Wicleſum & *Huſſitas*. Johannis XXIII. ſynodale adverſus Huſſitas, quod reperitur etiam in bulla Martini V. *In eminentis*, ad calcem Concilii Conſtantienſis.

1413. *Londinenſe*, ſub Thoma Cantuarienſi, contra Lolardos & ſectatores Wicleſi. Sententia adverſus Joannem Oldcaſtell militem Dominum de Cobham, præcipuum Lolardorum fautorem.

EDITIONIS LABBEI TOMUS XII.

1414. *Conſtantienſe* generale, à die 16. Novembris A. 1414. usque ad Junium A. 1418. ſeſſionibus XLV. prima A. 1414. ſecunda usque ad undevigeſimam A. 1415. XX. usque ad XXVI. A. 1416. XXVII. usque ad XLII. A. 1417. & XLIII. XLIV. XLV. A. 1418. In hoc electus *Martinus V.* Papa & depoſiti Johannes XXIII. Gregorius XIII. & Benedictus XIII. ex quibus Gregorius ante Concilium finitum obiit, Johannes ex carcere profugus & Martino V. ſupplex ab eoque receptus in gratiam non diu poſt defunctus eſt Cardinalis, ſplendideque tumulatus: at Benedictus per ſeptennium ſuperſtes ſchiſma continuavit, poſt cujus mortem electus etiam fuit antipapa Clemens VIII. Præterea in Concilio damnata *Wicleſi* A. 1387. jam defuncti memoria dogmataque, carceri etiam injectus contra fidem datam Joannes Huſſus, idemque & poſtea Hieronymus Pragenſis vivus combuſtus eſt. Omitto alia in hoc Concilio agitata conſtitutaque, ut ſeſſione XIII. *non obſtantibus, quod CHriſtus ſacram cœnam ſub utraque ſpecie inſtituerit, eundemque adminiſtrandi modum Eccleſia primitiva tenuerit, tamen conſuetudinem Eccleſiæ, qua ſub ſpecie panis tantummodo à Laicis ſuſcipitur, eſſe retinendam.* Interfuere huic Concilio, præter Principes eorumque legatos, Patriarchæ IV. Cardinales XXIX. Archiepiſcopi XXXVIII. Epiſcopi CCXIII. Suffraganei LXXIII. Abbates CXVI. Generales quatuor Ordinum. Prælati quingenti, Magiſtri Theologiæ CCXVII. Doctores Juris Canonici & Civilis CCCLXI. ex Academiis XXXVII. Quæ ſigilllatim ordine geſta ſunt in Concilio, rectiſſime petuntur

Digitized by Google

tuntur ex faſtis, quos Venerandus Hardtius Tomo quarto Concilii Conſtantienſis præmiſit & vir celeberrimus Jacobus Lenfant p. 709. ſeq. Gallice exhibuit. Apud eundem Hardtium tomo primo exſtat *Theodori Vrie* Auguſtiniani Hiſtoria Concilii, cui ipſe interfuit, Conſtantienſis, libris octo deſcripta ex editione Colonienſi per Jo. Kœlhof de Lubeck, A. 1484. fol. Hiſtoriam ſimilem ab Equite aurato *Joanne à Wallenrod* ſcriptam, negat Hardtius reperire ſe potuiſſe. *Ulrici de Reichenthal* Canonici Conſtantienſis, qui & ipſe adfuit Concilio, hiſtoria Germanice ſcripta, & in nominibus & inſignibus eorum, qui præſentes adfuerunt, diligens, prodiit Auguſtæ Vindelic. 1483. atque iterum 1534. & Francof. 1575. fol. *Eberhardi Dacherii* itidem Germanice, & meliore ordine quam à Reichenthalio (ut Hardtius præf. ad Tom. V. judicat) digeſta; necdum vidit lucem, quæ autem à *Johanne Stumpfio* vulgata eſt ſine anni nota & temporis, eam Tiguri A. 1541. excuſam Geſnerus annotavit. Vide Rev. Abbatis D. Jo. Fabricii Bibliothecam T. 2. p. 341. & de actis hujus Concilii collectis à *Gvilelmo Didier*, Marſolierium in libro Eſſais de literature T. 2. pag. 223.

Actorum hujus Concilii Epitomen Baſileenſis Concilii juſſu A. 1442. adornatam, primus Latine edidit *Hieronymus de Croaria* JCtus Ingolſtad. hortatu Conradi Summerhart Theologi Tubingenſis & viri eruditi Jacobi Locheri, Haganoæ 1500. 4. non diu poſt recuſam cum confirmatione Carolinæ, & ipſa Carolina Pariſ. 1506. 12. Exſtant etiam editiones Hagenoenſis A. 1510. & Mediolanenſis A. 1511. hinc recuſa hæc Epitome in tomis Conciliorum, & in recentioribus quidem maxime Labbei cum aliis excerptis & acceſſionibus. Præcipua Labbei laus, qui ex *Felicis Contelorii* collectione plura addidit, & Harduini, qui collatis Codicibus plura emendatius exhibet, non pauca etiam ex laudati *Hardtii* ampliſſimis Actis adjunxit, de quibus neceſſarium duxi, notitiam hoc loco pleniorem adjungere ex Rev. Abbatis Jo. Andreæ Schmidii T. 2. Sagittarianæ introductionis ad Hiſt. Eccleſ. p. 985.

Omnes

Omnes, inquit, qui aliquam in hoc concilio illuſtrando operam poſuerunt, induſtria, eruditione, ingenio atque judicio ſuperavit vir ſumme venerabilis *Hermannus ab Hardt*, Profeſſor linguarum Orientalium in Helmſtadienſi Academia celeberrimus & Præpoſitus Mariæbergenſis. Is *magnum Oecumenicum Conſtantienſe Concilium de univerſali eccleſiæ reformatione, unione & fide, VI. tomis comprehenſum, auſpiciis glorioſæ memoriæ Brunſvicenſium Ducis* Rudolphi Auguſti, *ex ingenti antiquiſſimorum & fide digniſſimorum MStorum mole & profundis veteris illius ævi tenebris*, præcipue ex actorum Codice avthentico in ipſo Concilio Conſtantiæ exarato, quod ſuppeditavit laudatus Princeps, nec non ex Vindobonenſi Joannis Dorre, alioque Gothano, quartoque Lipſienſi, diligentiſſime eruit ac recenſuit. Prolegomena, ſingulis tomis, primo maxime præmiſſa, plenam dabunt lectori notitiam de MStis diverſis, & operis diſtributione.

Tomo I. continentur : 1] *Theodorici Vrie* hiſtoria Concilii Conſtantienſis, libris VIII. 2] *Nicolai Clemangii* vota pacis ac emendationis in Conſtantienſi concilio quæſitæ. 3] Ejusdem opuſculum de ruina eccleſiæ circa tempora concilii Conſtantienſis. 4] *Joh. Gerſonis* opus de Simonia abolenda Conſtantienſis concilii ope. 5] Ejusdem opus de modis uniendi ac reformandi eccleſiam in Concilio univerſali. 6] *Petri de Alliaco* opuſculum de difficultate reformationis in Concilio univerſali. 7] Ejusdem (rectius, ut ipſe Hardtius poſtea agnovit, *Theodorici de Niem*) monita de neceſſitate reformationis Eccleſiaſticæ in capite & in membris. 8] *Petri de Alliaco* canones reformationis eccleſiæ in Conſtantienſi concilio ſuſcipiendæ. 9] Anonymi, ut apparet *Franciſci de Zabarellis*, capita agendorum in Concilio generali Conſtantienſi de eccleſiæ reformatione. 10] Illuſtris Collegii Reformatorum Conſtantienſium de eccleſiaſticæ diſciplinæ reformatione ſtatuta, ſive geminum reformatorii Conſtantienſis protocollum. 12] Reformatorii Conſtantienſis Decreta de regiminis eccleſiaſtici emendatione. 13] Ejusdem Decretales de eccleſiaſtici ſtatus reformatione. 14] Gallicæ nationis declaratio de annatis non ſolvendis. 15] Anonymi epiſtola ad Sigiſmundum Imperatorem de emendandis eccleſiaſticorum moribus. 16] *Pilei* * Parænesis ad Sigiſmundum Imperatorem de reformatione eccleſiæ in Conſtantienſi concilio proſequenda. 17] *Stephani de Praga* oratio de maturanda eccleſiæ emendatione. 18] *Mau-*

* Archiepiſcopi Genuenſis.

18] *Mauritii de Praga* conſilium de eccleſiaſtico ſtatu mature emendando. 19] Oratio *Petri de Bruxellis* de impendente in clerum calamitate ob corruptiſſimos ejus mores. 20] *Bernhardi Baptiſati* invectiva in corruptum illo tempore clerum, in Conſtantienſi concilio emendandum. 21] *Theobaldi* conqueſtio de nimis diu dilata in Conſtantienſi concilio cleri reformatione. 22] *Jacobi*, Epiſcopi Laudenſis, idea melioris ſummi Pontificis in Conſtantienſi concilio eligendi. 23] *Martini V.* Papæ regula cancellariæ. 24] Germanicæ nationis articuli de reformatione ſupremi regiminis eccleſiaſtici. 25] Martini V. Papæ reformatio Conſtantienſis in capite & curia Romana, nationibus in concilio oblata. 26] Germanicæ nationis & Martini V. Papæ concordata, quoad eccleſiaſtici regiminis emendationem facta. 27] Anglicanæ nationis & Martini V. concordata Conſtantienſia. 28] Monachorum Benedictinorum capitulum Conſtantienſe de viſitatione ac reformatione monachorum S. Benedicti. 29] *Richardi Ullerſtoni* petitiones, quoad reformationem eccleſiæ militantis.

Tomo II. 1] *Henrici de Langenſtein* de Haſſia conſilium pacis, de unione ac reformatione eccleſiæ in concilio univerſali quærenda. 2] Acta pleniora concilii *Piſani* Anno CIↃ CCCC IX. celebrati, quod proximum Conſtantienſis fuit initium atque fundamentum. 3] Anonymi calcaria, Sigiſmundo & Conſtantienſi concilio addita. 4] Anonymi obteſtatio Conſtantienſis Concilii, ut tres diſſidentes Pontifices removeat. 5] *Andreæ Laſcharis* oratio de pace ac unione eccleſiæ per Sigiſmundum Imp. Conſtantiæ paranda. 6] Ejusdem oratio parænetica ad *Johannem XXIII.* Papam, de humilitate Papam decente, ſpontaneave Papatus abdicatione. 7] *Nic. de Dinckelſpubel* oratio ad *Sigiſmundum*, de autoritate Imperatoris res concilii gubernandi, &c. 8] Cardinalium aliorumque Magnorum conſultationes, de *Johanne*, *Gregorio* & *Benedicto*, ad Papatus reſignationem adigendis. 9] *Johannis XXIII.* diplomata, Principibus quibusdam Germanis ante fugam data, quibus illos ſibi devinciret. 10] Ejusdem machinæ, ad concilium Conſtantienſe diſſolvendum compoſitæ. 11] Conſtantienſis concilii acris contentio pro integritate concilii ſervanda, contra Johannis fugitivi inſidias. 12] *Benedicti Gentiani* publicus dolor ex fuga Johannis XXIII. è concilio. 13] Cardinalium aliorumque Prælatorum diſputationes de Jure Cardinalium, &c. 14] *Theodorici à Niem* invectiva in diffugientem e Conſtantienſi concilio Johannem XXIII. 15] Ejusdem opus de vita ac fatis Conſtantienſibus Johannis Papæ XXIII. usque ad fugam

gam & carcerem ejus, &c. 16] *Gregorii XII.* epiſtolæ ad Sigiſmundum Imp. & Bavariæ Ducem, aliorumque ad Gregorium de ſchiſmate tollendo, ac pace eccleſiæ per Conſtantienſe Concilium paranda. 17] *Gerſonis* oratio propemptica, habita ante iter Sigiſmundi e Concilio in Hiſpaniam, de jure & praxi Conſtantienſis concilii in componendis rebus arduis, &c. 18] *Sigismundi* Cæſaris & legatorum Conſtantienſis concilii Acta Hiſpanica in negotio Benedicti ad ceſſionem perducendi. 19] *Jo. Gerſonis* demonſtratio, publice facta in concilio, Petrum de Luna ſive *Benedictum XIII.* eſſe hæreticum & Papali dignitate exuendum. 20] Cardinalium conſultationes, de novo Pontifice in Conſtantienſi concilio eligendo. 21] *Martini V.* recens in concilio electi Papæ, diplomata, de beneficio decimarum, quæ ex Cleri Germanici reditibus Cæſari pro infinitis laboribus tribuit. 22] *Johannis Abundi, Johannis de Waldow, Georgii comitis de Hohenloe,* commiſſariorum Martini V. & executorum, mandatum decimarum, Clero Germano promulgatum. 23] *Dominici de S. Geminiano* Apologia pro Clero Germano, ſive repudium decimarum, diplomatibus Martini V. oppoſitum.

Tomo III. De rebus Conſtantienſibus *Huſſi:* a) 1] *Jacobi,* Epiſcopi Laudenſis, oratio in ſupplicium Huſſi, coram Sigiſmundo & toto concilio dicta. 2] De rebus Conſtantienſibus *Joannis Parvi,* Galli. 3] De rebus *cruciferorum* de Pruſſia. 4] *Ladislai,* Regis Poloniæ, & *Witoldi,* Magni Ducis Lithuaniæ, de cruciferis querela. 5] Eorundem epiſtola ad Cæſarem Rupertum de cruciferorum invaſionibus. 6] *Pauli Voladimiri de Cracovia* demonſtratio, cruciferis oppoſita, infideles armis & bello non eſſe ad Chriſtianam fidem convertendos, nec eorum bona illo nomine occupanda. De rebus *Brigittæ,* Conſtantiæ tractatis: 7] *Gerſonis* diſſertatio de probatione ſpirituum, deque viſionibus ac revelationibus novis caute dijudicandis. De rebus Conſtantienſibus recantantium aut proteſtantium in rebus fidei: 8] *Gerſonis* judicium, de proteſtatione & revocatione in negotio fidei, &c. De rebus *Hieronymi Pragenſis:* 9] *Jacobi,* Epiſcopi Laudenſis, oratio in ſupplicium Hieronymi Pragenſis. 10] *Poggii Florentini* epiſtola ad Leonardum Aretinum de admirabili animi præſentia in Hieronymo Pragenſi, coram judicio & in buſto. De rebus *Calendariographorum* Eccleſiaſticorum: 11] *Petri de Alliaco* exhortatio ad concilium ſuper correctione Calendarii propter ingentes ejus errores. De rebus *flagellariorum* ſeu crucifratrum, inprimis Vincentii Ferrerii: 12] *Jo. Gerſonis* epiſtola

a) Conferenda Jo. Huſſi & Hieronymi Pragenſis opera poſt edit. A. 1558. recuſa Norimbergæ 1715. fol.

Digitized by Google

ſtola ad Vincentium Ferrerium, qua eum a ſecta hac abſtrahere & ad concilium Conſtantienſe pellicere allaboravit. 13] Ejusdem molle conſilium, de convincenda flagellantium ſecta. 14] De rebus *Matthai Grabon*, ordinis Prædicatorum ejusque errorum revocatio. 15] De rebus *Ciſtercienſium*: Anonymi monachi ordinis Ciſtercienſis propoſitio affirmativa, quod monachi Ciſtercienſes poſſint propria poſſidere bona. 16] Magni Monachorum Viſitatoris conſtitutio negativa, quod Monachi propria non debeant poſſidere bona. 17] De annuis penſionibus monachorum ac monialium aliisque ſubſidiis, quibus privatim fruantur, deciſio media. 18] De rebus *Jo. Wiclefi*, Angli: Theologorum Conſtantienſium brevis cenſura XLV. articulorum Wiclefi. 19] Eorundem diffuſa condemnatio XLV. articulorum Wiclefi. 20] De rebus *Jacobelli* ſive *Jacobi de Miſa*: Anonymi Theologi longa epiſtola ad Jacobum de Miſa, Bohemum, contra Communionem plebis ſub utraque. 21] *Andreæ Brodæ* diſputatio Academica contra Jacobum de Miſa, contra communicationem plebis ſub utraque ſpecie. 22] *Jacobelli* ſive *Jacobi de Miſa*, alias *de Strziebro*, vindiciæ contra Andream Brodam. Theologorum Conſtantienſium concluſiones contra Jacobum de Miſa & ejus doctrinam de communione plebis ſub utraque ſpecie. 23] *Jacobi de Miſa* Apologia pro communione plebis ſub utraque ſpecie. 24] Anonymi Theologi tractatus tres contra Jacobum de Miſa, & ſpeciatim contra ejus doctrinam de communione laicorum ſub utraque. 25] Univerſitatis Pragenſis confeſſio de communione ſub utraque. 26] *Gerſonis* Conſilium publicum, Theologis datum, cauſam Jacobi de Miſa & Bohemorum uberius diſcutiendi. 27] *Mauritii de Praga* tractatus contra Jacobum de Miſa, de Communione corporis & ſanguinis CHriſti. 28] Ejusdem tractatus duo contra librum Jacobi de Miſa, de communione calicis in Plebe Chriſtiana. 29] *Jacobi de Miſa* opus de vera exiſtentia corporis & ſanguinis CHriſti in S. Cœna.

Tomo IV. Corpus Actorum & Decretorum magni Conſtantienſis Concilii, ſeſſionibus generalibus XLV, congregationibus ferme millenis confectum. Seſſione I. actum de rebus in Concilio tractandis, nempe Reformatione, Unione & Fide. Seſſione II. de unione eccleſiæ, deque Johannis Papæ XXIII. ceſſione à Papatu. Seſſione III. usque ad XII. de fuga Johannis Papæ XXIII. e Concilio, de concilii confirmatione, de Hieronymi Pragenſis ſalvo conductu, de Wiclefi libris condemnatis, de Johanne Papa ob crimina citato, accuſato, de Papatu dejecto, & ad perpetuos

 tuos

tuos carceres condemnato. Seſſione XIII. de interdicto calice ſacro, per Jacobum de Miſa nuper Bohemis tradito, aliisque, Huſſi præſertim, rebus. Seſſione XIV. de Gregorio XII. Papa, ſponte Papatu abeunte. Seſſione XV. de Huſſi rogo & Johannis Parvi doctrina damnata. Seſſ. XVI. & XVII. de memorabili itinere Cæſaris Sigiſmundi in Hiſpaniam, ob Benedictum XIII. Papam ſede movendum, & unionem eccleſiæ parandam. Seſſione XVIII. usque ad XXI. de Hieronymi Pragenſis buſto, aliisque rebus variis. Seſſione XXII. usque ad XXIV. de unione eccleſiarum Hiſpanicarum, cum reliquis in Concilio facta. Seſſ. XXVII. usque ad XXXVIII. de Benedicto XIII. Papa de Papali ſede dejecto, aliisque rebus. Seſſ. XXXIX. & XL. de eccleſiaſtici ſtatus reformatione. Seſſione XLI. usque ad XLV. de Martino V. Papa in Concilio electo, ac reformatione per eum conficienda.

Tomo V. 1) Res ſecuritatis Conſtantienſis, quam Johannes Papa XXIII. ante adventum ad concilium pro ſe & ſua curia a Conſtantienſi Magiſtratu per Cæſarem Sigiſmundum quæſivit & obtinuit. 2) Cæſaris *Sigismundi* epiſtola ad Conſtantienſes. 3) Poſtulata Papæ *Johannis XXIII.* pro ſua ſecuritate. 4) Conſenſus, decreta & promiſſa, nec non juramenta Senatus Conſtantienſis pro ſecuritate Papæ. 5) *Gebhardi Dacherii* hiſtoria Latina Magnatum Concilii Conſtantienſis. 6) Brevis deſcriptio hoſpitum in Conſtantienſi concilio, fatorum & annonæ. 7) De admirabili ordine ac diſtributione Conſtantienſis concilii, in conſultando per V. nationes, Germanicam, Gallicam, Italicam, Anglicam & Hiſpanicam. 8) Gallicæ nationis proteſtatio contra Anglos, proprium jus ſuffragii & peculiaris nationis ſibi in concilio vendicantes. 9) Anglicæ nationis vindicatio ſui juris, quoad propriam in concilio nationem. 10) Propoſitio in concilio facta de commoda diviſione orbis Chriſtiani ſecundum quatuor terræ plagas. 11) De celebritate congregationum ac ſeſſionum publicarum. 12) Apparatus & pompa in ſeſſionibus Conſtantienſis concilii. 13) Solennes virorum illuſtrium orationes varii argumenti, in publica concilii panegyri recitatæ: 14) *Manfredi de la Cruce* oratio ad Sigiſmundum Cæſarem, qua Dux Mediolanenſis ſe Cæſaris vaſallum & ſubditum publice agnovit. 15) *Jacobi*, Epiſcopi Laudenſis, oratio in exequiis Cardinalis Barenſis, dicta, de honeſta eccleſiaſticorum vita. 16) *Antonii de Mercede* parentatio in exequiis Ferdinandi Aragoniæ Regis, Conſtantiæ in concilio habita. 17) *Alberti de Bon-Chriſtianis* oratio coram Papa Martino V. de paſſione

CHriſti,

CHriſti, & corrupto Eccleſiæ ſtatu habita. 18) De comitiis Principum Conſtantienſibus ſub concilio. 19) Diplomata *Johannis* Papæ de duabus ſcholis Brunſvicenſibus. 20) Varia *Sigismundi* Privilegia, Brunſvicenſibus in concilio Conſtantiæ impertita. 21) *Güntheri*, Comitis *de Schwartzburg*, ſententia deciſiva, Conſtantiæ promulgata, de Judæis, qui Goslaria Brunſvigam conceſſerant. 22) Conſtantienſis Concilii epiſtola ad Erneſtum Auſtriæ Ducem, de fuga Friderici & Papæ Johannis e Concilio. 23) De Principum inveſtituris, Conſtantiæ in concilio a Cæſare peractis, ludis equeſtribus, comœdiis, roſis aureis a Pontificibus Conſtantiæ in concilio conſecratis, *Brigittæ* canoniſatione, & ſimilibus ſpectaculis. 24) Deſcripta ſplendidiſſima inveſtitura *Friderici I.* Burggravii Nurembergenſis, a Cæſare Sigiſmundo Conſtantiæ in publico foro ſolenniſſime creati *Electoris Brandenburgenſis*.

Tomo VI. De autoritate Conſtantienſis Concilii, ex indicentium, Cæſaris & Pontificis, jure atque poteſtate. 1) Edictum univerſale *Sigismundi* Imp. quo omnes ad concilium citati, & ſecuritas iisdem promiſſa. 2) Ejusdem epiſtola ad Gregorium XII. qua ille ad concilium vocatus. 3) Ejusdem epiſtola ad Carolum VI. Galliæ Regem, qua concilium denunciatum, & legati ejus ad illud invitati. 4) Bulla *Johannis XXIII.* Papæ, qua Conſtantienſe concilium indixit, & omnes ad illud convocavit. 5) De autoritate Conſtantienſis concilii ex decretorum ejus virtute, pondere atque valore. 6) De fatis Seſſionis IV. & V. 7) *Petri de Alliaco* tractatus de eccleſiaſtica poteſtate. De jure concilii & eccleſiæ. 8) *Gerſonis* tractatus de poteſtate eccleſiaſtica, in Concilio ſcriptus & editus. 9) De variis concilii Conſtantienſis fatis. 10) *Andreæ*, Epiſcopi Magorenſis Hiſpani, vaſtum opus, *Gubernaculum Conciliorum*, novem partibus conſtans, quarum *prima* agit, de jure concilii in emendationem ac reformationem ſtatus eccleſiaſtici; *ſecunda*, de officio concilii, quoad reformationem eccleſiaſtici regiminis; *tertia*, de neceſſitate frequentium conciliorum generalium, pro emendando eccleſiaſtico ſtatu; *quarta*, de IV. Conciliis Apoſtolorum; *quinta*, de aliis Conciliis Orientalibus & Occidentalibus, comparatis cum recentiorum temporum conciliis, horumque potiori neceſſitate; *ſexta*, de iis, qui habeant in conciliis præſidere & definire; *ſeptima*, quis habeat convocare concilia; *octava*, qui teneantur venire ad concilia; *nona*, qui poſſint concilia diſſolvere.

Hæc monumenta ſingula magnam partem antehac inedita in lucem produxit, integraque edidit bona fide & pluribus eruditis obſervationibus, notis & de auctoribus eorumque vita monitis auxit ornavitque laudatus *Hardtius* in Actis Concilii Conſtantienſis, de quibus, cum in lucem prodirent, certatim dixere eruditorum diaria, Journal de Berlin A. 1698. p. 378. Acta Eruditorum A. 1700. p. 241. Journal des Savans A. 1701. pag. 10. 18. 48. 56. 88. 94. nec non D. *Jo. Fabricius*, Helmſtadienſis Theologus, T. 2. Bibliothecæ ſuæ pag. 342. ſeq.

Ex Hardtii præcipue collectione (adhibitis etiam aliis monumentis, ut Jo. Gerſonis operibus, & Jo. Juvenalis de Urſinis & Engveranti Monſtreletii, & vita MS. Imp. Sigiſmundi per Eberhardum Windeck: & Bohuslao Balbino de rebus Bohemicis, & de rebus Polonicis Johanne Dlugoſſo, aliisque præclaram ſuam Hiſtoriam Conſtantienſis Concilii, lingva Gallica adornavit vir eruditus & celebris *Jacobus Lenfant*, Amſt. 1714. 4. de quo itidem conſuli diaria eruditorum poterunt, ut Journal Literaire T. 2. pag. 311. Journal des Savans A. 1714. menſe Auguſto p. 150. Acta Eruditorum Latina ejusdem anni p. 279. & Germanica T. 2. p. 886. Memoriæ denique Trevoltinæ A. 1714. menſe Decembri, p. 2039. quæ cum nonnulla in Lenfantio notaſſent, edidit ille Apologiam Amſt. 1716. 4. Ab eo tempore plura cum eo monumenta communicavit celeberrimus vir *Jacobus Chriſtophorus Iſelius*, Theologus Baſileenſis, unde pleniorem hujus concilii hiſtoriam editionemque novam moliri traditur in Bibliotheca Hiſtorico-Theologica Bremenſi T. 2. pag. 317. *Stephanus* quoque *Baluzius* pleniora Concilii hujus Acta in lucem edere voluit, cujus conatibus mortem viri præſtantiſſimi A. 1718. interceſſiſſe, eſt ſane dolendum. Eo ipſo anno prodiit Gallice *Nouvelle hiſtoire du Concile de Conſtance, par Mr.* Bourgeois du Chaſtenet, *Avocat au Parlement*, Pariſ. 1718. 4. de quo vide, ſi lubet, Diarium Hagenſe, Europe Savante A. 1718. Septembr. p. 3. ſeq. Acta Erud. illius anni p. 433. Journal des Savans p. 646. Francofurtenſem editionem Germanicam necdum vidi, de qua in Bibl. Germanica, Gallice edita Amſt. A. 1720. T. 2. p. 184. *Il paroit ici une traduction Allemande des Hiſtoires du Concile de Conſtance de Mrs.* Lenfant & Bourgeois de Chaſtenet, *accompagnée de pluſieurs remarques.* Servatur etiam Francofurti in Bibliotheca locupletiſſima Nobiliſſimi viri Zachariæ Conradi ab Uffenbach apographum Actorum Concilii Conſtantienſis collectorum à *Joanne Andrea* Monacho Ratisbonenſi, plurima Clariſſimo Hardtio haud

viſa

Digitized by Google

viſa complectens, 2. volum. in fol. de quibus vide Catalogum Bibl. Uffenbachianæ T. 2. p. 46--61. Nota etiam, quæ de Actis hujus Concilii apud Raynaidum, quæque apud Spondanum ex Bibl. Abbatiæ S. Victoris: apud Bzovium ex Cerretani collectione, & apud *Eman. Schelſtratenum* a) ex Vaticanis Codicibus afferuntur, & quæ noviſſime Edmundus Martene ad Concilium hoc vulgavit in novo ſuo anecdotorũ theſauro, & quæ Jo. Cochleus in hiſtoria Huſſitarum ab A. 1346. deducta ad A. 1527. & Mogunt. 1549. fol. edita. Zach. Theobaldus de bello Huſſitico ab A. 1401. ad 1517. Germanice, editione tertia Norimberg. 1624. 4.

A. C. 1415. **Henrici Chichley* Cantuarienſis Archiep. conſtitutio pro feſto S. Georgii martyris duplici, & de feſtis SS. Davidis & Ceddæ Epiſcoporum 2. Martii, & S. Wenefredæ 3. Nov. 2] Ejusd. A. 1416. ſuper approbatione & inſinuationibus teſtamentorum. 3] contra hæreticos. 4] pro feſto S. Joannis Beverlaci. 5] Ejusd. A. 1417. pro graduatis in Univerſitate Oxon. & Cantabrigienſi, ut in Eccleſiaſticis promotionibus eorum habeatur ratio.

**Bituricenſe.* Prælatorum Eccleſiæ Gallicanæ epiſtola ad Carolum VI. Regem Galliæ, pro obtinenda libertate quadraginta ſolidorum pro qualibet cauda vini de novo impoſitorum. Ex Dacherii T. 4. ſpicileg. p. 314.

1419. † *Cantuarienſe*, de quo Labbeus p. 349.

1420. *Saltzburgenſe*, in cauſa fidei ac morum. *Eberhardi* Archiepiſc. Conſtitutiones XXXIV. ex quibus trigeſima ſecunda eſt contra

a) Edidit Schelſtratenus duplicem diſquiſitionem de Actis Concilii Conſtantienſis & de ſententia Seſſionis IV. & V. ubi de auctoritate Concilii ſupra Papam agitur, Antw. 1683. 4. Rom. 1686. 4. Contra Schelſtratenum auctoritatem Concilii infra Papam deprimentem diſputant Ludov. Maimburgius, Richerius, Natalis Alexander, Ludov. Ellies du Pin, aliique bene multi. Sane in MStis Concilii Codicibus Wolfenbüttelenſi, & Abbatiæ S. Victoris, aliisque non inficiandis hæc leguntur verba: *Ipſa Synodus in Spiritu S. congregata legitime, generale Concilium faciens, Eccleſiam Catholicam militantem repræſentans, poteſtatem à CHriſto immediate habet, cui quilibet cujuscunque ſtatus vel dignitatis, etiamſi Papalis exiſtat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & exſtirpationem dicti ſchiſmatis.*

contra hæreticos Wicleſiſtas & Huſſitas. *Joannis* Præpoſiti & Archidiaconi Capita LIX. quorum ultimo prior Eberhardi contra Wicleſiſtas & Huſſitas confirmatur.

*Concilium Provinciale habitum in choro Eccleſiæ collegiatæ in *Caliſch*, *Gneſnenſis* in Polonia diœceſis. Proceſſus circa electionem Epiſcopi Strigonienſis. Canon de feſtis per annum celebrandis.

A. C. 1421. † *Pragenſe* Huſſitarum. Vide Bzovium ad hunc annum.

* *Henrici* Cantuarienſis ſecunda pro graduatorum promotione ordinatio. Ejuſd. contra exceſſiva ſtipendia Capellanorum.

1422.* Capitulum Provinciale, pro reformatione *nigrorum Monachorum* Ord. S. Benedicti in Anglia.

1423. **Henrici* Cantuar. Ordinatio pro decenti regimine & gubernatione tam advocatorum quam procuratorum, & cæterorum miniſtrorum curiæ Cantuarienſis.

* *Colonienſis* Eccleſiæ ſtatuta, ſub Theoderico Archiepiſcopo. Capita XI.

† *Gneſnenſe* Lancitiæ, contra Huſſitas, *Trevirenſe* & *Moguntinum*, de quibus Labbeus p. 359.

Papienſe ſive *Ticinenſe*, quod ob peſtilentiam *Senas* translatum ibique celebratum eſt. Acta *Senenſis* Concilii, edita cum actis Concilii Piſani, Pariſ. 1612. in quibus decretum de approbatione Proceſſuum & continuatione in *Huſſitas*. Statuta ſuper materia reductionis *Græcorum* ad Eccleſiam Rom. Inſtrumentum relationis de ambaſiata ſive legatione ad Græcos ex parte Papæ Martini V. Concluſiones novem, & Palæologi Imp. Græcorum reſponſio ad Papam. Inſtrumentum electionis civitatis Baſileenſis, pro celebratione Concilii generalis. Martini V. epiſtola ad Archiepiſcopum Toletanum. Ejuſdem decretum de celebrando concilio Baſileenſi.

1425.* *Hafnienſe* ſub Petro Luckio, Archiep. Lundenſi, pro ſecuritate & reformanda diſciplina Eccleſiaſtica.

1428.* Reſponſio congregationis Prælatorum & aliorum virorum Eccleſiaſticorum per Ducem Bedfordiæ, tunc Regentem Franciæ, *Pariſios* vocatorum, ſuper præbendo conſenſu levandi ſub-

ſubſidia, ſuper clero ſicuti ſuper laicis; ex Dacherii Tom. 4. ſpicilegii p. 309. ubi mendoſe refertur ad A. 1406.

A. C. 1429. * *Pariſienſe* (aliis *Senonenſe*) apud Bernarditas Carolo VII. Francorum Rege, habitum à Joanne de Nantone, Senonenſi Archiepiſcopo. Statuta circa reformationem ſervitii Divini edita XLI.

†* *Rigenſe*, cujus meminit Crantzius XI. 16. Vandaliæ.

**Dertuſanum* (Tortoſæ in Hiſpania) præſide Petro de Fuxo Cardinali, Papæ legato. *Clementis* antipapæ bulla, qua cedit Papatu. Electio nova *Martini V.* per ejusdem antipapæ fautores. Actus reverentiæ & ſubmiſſionis ab antipapa ejusque aſſeclis. Et actus abſolutionis eorundem à Martino Papa. Alphonſi Regis Aragonum litteræ patentes octo. Acta Concilii & Conſtitutionum capita VIII. Interfuere Epiſcopi eorumque Vicarii XII. Pro Capitulis XIII. totidem Canonici & decretorum Doctores, Abbates xxix. Magiſter Monteſiæ, Magiſter Ordinis Mercedis & Prior Eccleſiæ B. Mariæ Mercedis in Barcinona.

1430. *Cantuarienſe*, ſub Henrico Archiep. Ejus conſtitutio pro abolitione ponderis fraudulenti, vocati *auncell weight*.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXX. ET XXXI.

1431. Compendioſa enarratio, quomodo *Bohemi* vocati productique ſint ad *Baſileenſem* Synodum, & quid illic egerint, nec non petitiones Bohemorum; ex Ortuini Gratii faſciculo rerum expetendarum & fugiendarum, p. 157. & 160. In eodem faſciculo p. 1. & in Æneæ Sylvii operibus exſtant libri duo hujus *Æneæ Sylvii* (poſtea Pii II. Papæ) de Concillo Baſileenſi.

Baſileenſis Concilii generalis decreta & acta ſeſſionibus XLV. ab A. 1431. ad 1442. ubi ſeſſione ultima *Lugdunum* deſignatur locus futuri Concilii poſt triennium. Decreta Concilii Baſileenſis primus edidit Sebaſtianus Brant, Baſileæ 1499. 4. quæ deinde repetita à Jacobo Mœrlino in prima Conciliorum

Qqqq collo-

collectione. Ampliora deinde acta publicavit Petrus Crabbe, ac poſt hunc alii: nec dubium Binii etiam, Regiæ, Labbei & Harduini editionibus plura addi poſſe, uti Labbeo pag. 1013. & Harduino p.1655. addenda oratio Joannis Ciſtercienſis Abbatis, quam in Concilio hoc habitam vulgavit Jacobus Hommey in ſupplemento Patrum p.660--682. Sed ampliora longe exſpectamus à doctiſſimis viris Hermanno ab Hardt, & cum quo celeberrimus Joh. Chriſtophorus Iſelius, Theologus Baſileenſis, inedita non pauca communicavit, Jacobo Lenfantio. Sigillum, diplomatibus hujus Concilii appenſum, dabunt acta Sanctorum T. 1. Junii p.973. & Matthias Zimmermannus in libro de montibus pietatis p. 602. In hoc Concilio, quod ſeptingentorum Epiſcoporum vocat Sguropulus p.17. Hiſtoriæ Concil. Florentin. inprimis (ſeſſione III. & ſeq. & XXXIII.) poteſtas & auctoritas Concilii generalis ſuper Papam (confer decretum quinque concluſionum apud Harduin. p.1305.) & quod invitum illud Concilium neque diſſolvi, neque transferri aut prorogari à Papa poſſit, contra *Eugenium IV.* decernitur. Definitur itidem, durante Concilio neque Papam, ſi ſedes vacaverit, alibi niſi in Concilio poſſe eligi, neque poſſe creare Cardinales aut creatos publicare; & (ſeſſione XI.) teneri Papam per ſe vel per legatos intereſſe Concilio. Idem Eugenius, licet tres bullas contra Concilium promulgatas (vide ſeſſionem XVI. & XXIX.) revocaſſet, depoſitus eſt A. 1439. eique ſurrogatus Amadeus Sabaudiæ Dux, inter Papas *Felicis V.* uſus nomine. Vide ſeſſionem XXIV. & XXXVII--XL. Quæ vero de unione *Græcorum* procuranda tractari cœperunt, ſeſſione XIX. & XXIV. XXV. ſucceſſu caruere. De illis conferendus Auguſtinus Patricius in ſumma Concilii Baſileenſis cap. 40--42. T. 13. Labbei pag. 1525. ſeq. & Harduin. T. IX. pag. 1115. S. Eucharistiam *ſub una ſpecie* dandam Laicis, ad confirmandum Conſtantienſis Synodi decretum ſtatuitur ſeſſione XXX. uti ſeſſione XXXVI. definitur S. Mariam ſine peccato originali conceptam, celebrandumque ſexto Idus Decembris *feſtum Conceptionis;* & ſeſſione XLIII. *feſtum Viſitationis*, obeundum ſexto Non. Jul. Seſſione XXII. *Auguſtini de Roma*, Archiepiſcopi Nazareni, condemnantur libelli tres, 1] de ſacramento unitatis JEſu CHriſti

&

& Eccleſiæ, ſive de CHriſto integro; 2] de CHhriſto capite & ejus inclyto Principatū; & 3] de charitate CHriſti circa electos, & ejus infinito amore. Omitto alia varia in hoc Concilio vel ſtatuta vel diſputata. Bulla *Nicolai V.* ſuper actorum in Concilio Baſileenſi approbatione, data eſt A. 1449. actisque ſubjicitur, una cum epiſtolis & reſponſionibus Synodalibus viginti, in quibus ſexta ad Eugenium Papam, quod pro unione *Græcorum* non decet CPoli ſynodum celebrari, & 7] quod poſſit Concilium concedere indulgentias plenarias pro Græcorum unione. 10] contra Concilium *Ferrarienſe* ab Eugenio convocatum. Sequitur *appendix* in novem tributa partes, in *prima* articuli duodeviginti, quorum 8] continet aviſamenta Conventus *Bituricenſis* a) Prælatorum Galliæ anni 1431. ſicut apud Harduin. p. 1949. & Labbeum p. 1429. ex Lud. Bailio traditur de Conventu *Bituricenſi* altero A. 1438. pro recipienda *pragmatica* ſanctione. b) Hinc parte *ſecunda*, epiſtolæ Concilii continentur à num. 19. ad 34. In his 31] *Carolina* pro perſonarum & bonorum Eccleſiaſticorum ſecuritate, ſub latiore forma. Parte *tertia* à num. 35. ad 39. ambaſſiatorum Concilii epiſtolæ, in quibus promiſſiones factæ *Græcis* per ambaſſiatores Concilii, propoſitio ambaſſiatorum Concilii facta Græcis CPoli, cum articulis ambaſſiatorum Concilii: & articuli Imperatoris CPol. Pars *quarta* à num. 40. ad 47. habet Orationes in Synodo habitas, *quinta* à num. 48. ad 66. epiſtolas & bullas ab *Eugenio IV.* ad Concilium vel contra illud datas, *ſexta* à num. 67. ad 83. epiſtolas *Sigiſmundi* Imp. qui Concilio ſeſſione XIV. interfuit cum Imperiali paludamento, corona, ſceptro, aureo pomo, nudoque enſe, atque aliis Imperialibus inſignibus; *ſeptima* à num. 84. ad 103. epiſtolas variorum Principum ad Synodum, in quibus 84] Philippi Ducis Burgundiæ ſuper *canonizatione Petri de Lutzenburgo.* 91. & 95] epiſtolæ binæ Imperatoris CPol. *Joannis Palæologi*, 100] *Conſtantini Palæologi* fratris,

a) De hoc conventu Bituricenſi Auguſtinus Patricius in ſumma Concilii Baſil. cap. 8. de altero cap. 112.

b) Abrogationem *Pragmaticæ*, à Ludovico XI. Francorum Rege factam diu poſt conventum hunc *Bituricenſem*, ſubjungit Labbeus p. 1432. ex Gagvino & Papyrio Maſſono; Conventum item *Aurelianenſem* A. 1479. pro renovanda Pragmatica, celebratum ſub eodem Ludovico XI.

99] *Joſephi* Patriarchæ CPol. Pars *octava* à num. 104. ad 122. habet epiſtolas diverſorum de Synodo Baſileenſi, in quibus 111. 115. 117. & 118] ſunt de victis Taboritis & rebus Taboriticis. 119] *Trapezuntini Imp.* (qui corrupto nomine *Morame Megatonenus* appellatur) ad Eugenium Papam. 120] Commiſſio *Imperatoris Græcorum* facta uni ambaſiatorum Concilii. 121] Commiſſio *Patriarchæ CPol.* Pars denique *nona* appendicis & ultima habet Orationes quatuor in Concilio Baſileenſi habitas, editasque pridem in Henr. Caniſii tomo tertio & quarto antiquarum Lectionum: 1) *Joannis de Raguſio*, Ord. Prædicator. de Communione ſub utraque ſpecie. 2) *Ægidii Carlerii*, Decani Cameracenſis, de corrigendis peccatis publicis. 3) *Henrici Kalteiſen* Ord. Prædicator. de libera prædicatione Verbi DEI; & 4) *Joannis de Polemar*, Archidiaconi Barcinonenſis, de civili dominio clericorum.

Summam Concilii Baſileenſis, quam juſſu Franciſci Piccolominei Cardinalis A. 1480. ſcripſit Secretarius ejus *Auguſtinus Patricius*, Canonicus Senenſis, exhibent Conciliorum collectores, una cum actis Concilii Baſileenſis, *Ordinem Præmonſtratenſem* ſpectantibus, aliisque compluribus infra ad calcem Concilii Florentini. Nicolai vero Tudeſchii Catanenſis, Abbatis *Monacenſis* ac denique Archiepiſcopi *Panormitani*, & à Felice V. promoti Cardinalis, defuncti A. 1445. liber pro Concilio Baſileenſi, de poteſtate Concilii & Papæ prodiit Lugduni in 8. c) ſine temporis nota, ſicut etiam tractatus ſuper materia ſacri Concilii factus in Baſilea per *Gaufridum de Monte electo*. Panormitani tractatum, licet libris prohibitis adſcriptum in Indice Romano, atque adeo in Operum ejus editione & in Conciliorum collectionibus omiſſum, Gallice vertit recudendumq; dedit Jo. Garbaiſius, Doctor Sorbonicus, Pariſ. 1697. Decreta & Acta Concilii Baſileenſis, cum præfat. Zach. Ferreri Subaſienſis, edita Pariſ. 1512. 8. non diverſa ſunt ab iis, quæ ſupra jam notavi, excuſa A. 1499. 4. cum præfatione Sebaſtiani Brandt.

EDI-

c) Hæc editio exſtat Pariſ. in Bibl. Telleriana. De hoc Panormitani ſcripto vide Auguſtinum Patricium cap. 120.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXXII. LABBEI XIII. ET HARDUINI IX.

A.C. 1438. *Ferrarienſe* 6. Octobr. Ferrariæ ab Eugenio IV. cœptum, & proximo Anno 1439. poſt ſeſſionem XVI. translatum Florentiam, ibique continuatum, unde *Florentinum* celebriore etiam nomine ſolet appellari. Duas res hac Synodo maxime ſibi propoſuit Eugenius, unam ut Concilium Concilio Baſileenſi adhuc congregato opponeret, quod auctoritati Papæ derogare videbatur: alteram, ut *Græcos* ſpe ſubſidii facta in obſequium pertraheret. a) Præſens adfuit Imperator ipſe Græcorum *Joannes Palæologus* (qui ad Baſileenſe Concilium aliis miſſis navibus invitatus, ad Eugenium tamen Papam iter prætulit) cum *Demetrio* Deſpota, & *Joſepho* Patriarcha CPol. aliisque Epiſcopis & viris Eccleſiaſticis pluribus, qui à Syropulo p. 59. nominantur. Epiſcopos Orientis & Occidentis centum & quadraginta unum interfuiſſe, notat poſt Binium Lambecius VIII. p. 503. ubi Græcum MStum Codicem Actorum hujus Synodi commemorat, congruentem cum iis, quæ in Conciliorum tomis Romanis, Binianis A. 1618. & 1639, & Regiis, Labbeanis ac Harduinianis exſtant, cum Latina verſione *Jo. Matthæi Caryophili*. Auctor, ut Allatio perſvaſum, *Theodorus Xanthopulus*, magnus ſcevophylax. Acta, Gregorii XIII. juſſu Græce primum edita Romæ 1577. fol. Latine vertit ſed minus integre minusque emendate b) *Barthol. Abramus* Cretenſis Græcus, Præſul Arienſis, cujus verſio prodiit A. 1521. cum concilio Lateranenſi, geritque titulum octavi Concilii generalis, & recuſa in Conciliis Petri Crabbe utraque editione, nec non in Conciliis Surii, Nicolini Veneta & prima editione Binii legitur. Cum meliore deinde verſione *Caryophili*, additis aliis, quæ mox memorabo monumentis, prodiit ſeparatim Romæ duobus Volum. 1629. 4. & in Romanis ac recentioribus Conciliorum collectionibus. Inprimis

a) Confer Ducam Hiſt. Byz. cap. 31. p. 118. ſeq.

b) Multis mendis ſcatere notavit Arcudius p. 180. Concordiæ de VII. Sacramentis.

primis ἡ προτροπὴ ſive exhortatio Patriarchæ & Papæ decretum τὸ δέκρετον præmittitur, & diſceptatio *de igne purgatorio.* Seſſione I. *Beſſarionis* προσφώνημα ſive Oratio, quæ incipit: τῶν μεγάλων πραγμάτων. Seſſionibus deinde pluribus de additione in ſymbolo vocis *Filioque* potiſſimum diſputant pro Græcis Marcus Epheſius, Beſſario, Iſidorus Ruſſiæ, præter Ipſum Imperatorem CPol.: pro Latinis Andreas Rhodius, Julianus Cardinalis, Magiſter Joannes Epiſcopus.

Seſſione quinta veterum ſeptem Synodorum confeſſiones fidei afferuntur, ſexta ad locum Cyrilli Alex. ex epiſtola ad Joannem Antiochenum reſpondetur. Seſſione XVI. Decretum Papæ de Synodo Florentiam transferenda. Seſſione XVII. & cæteris, quæ habitæ ſunt Florentiæ usque ad poſtremam XXV, 24. Martii A. 1439. nihil fere niſi acris & ſubtilis de proceſſione Spiritus S. diſputatio occurrit.

Succedunt inde *Beſſarionis* Oratio dogmatica, pro unione & componenda controverſia de proceſſione Spiritus S. Incipit: Τὴν μὲν τῶν ἐκκλησιῶν; cum verſione Latina paullo liberiore ipſius Beſſarionis. Confer Allatium III. 3. de conſenſu pag. 931.

Ejusdem declaratio aliquorum, quæ in ſuperiore oratione continentur, quæ Græcis notiſſima, Latinis ignotiora ſunt. Latine.

Sententia Imperatoris, & Patriarchæ jam morituri, una cum aliis Epiſcopis unionem approbans.

Definitio Synodi, quæ incipit: εὐφραινέσθωσαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ. Cum ſubſcriptionibus Papæ & octo Cardinalium, Imperatorisque CPol. & Epiſcoporum Orientis XVIII. Occidentis LVIII. Generalium Ord. Camaldulenſis, Minorũ, Auguſtinenſium & Vallis umbroſæ, & Abbatum XLII. & Eccleſiaſticorum Græcorum, atque hegumenorum XI. additurque plures ante ſubſcriptionem diſceſſiſſe. Patriarcha vero Joſephus jam obierat. Mentio hujus definitionis apud Blondum decad. 3. lib. 10. p. 550.

De *Armeniorũm* legatis cum Romana Eccleſia unionem deſiderantibus, de quibus confer Auguſtini Patricii ſummam ſive hiſtoriam

Digitized by Google

riam Conciliorum Baſil. & Florentin. c. 102. qui c. 129. etiam meminit de legato Zare Jacob Regis *Æthiopiæ*, quem *presbyterum Joannem* vocant, Florentiam ad Eugenium Papam de unione miſſo.

Decretum *Eugenii* Papæ de fidei formula tradita *Armeniis*, quod incipit: c) *Exſultate DEO adjutori noſtro.* Archiep. Hieroſolymitani epiſtola ad Papam de eadem Armeniorum unione. Incipit: *Brevia duo ſanctitatis veſtræ.*

Georgii Scholarii Orationes IV. Græce & Latine, cum verſione Jo. Matthæi Caryophili & præfatione ejuſdem, qua duos fingit Scholarios, quod ab Euſebio Renaudoto abunde confutatum eſt, ut dixi Volum. X. pag. 760. & 344. ſeq. Oratio 1] adhortatio ad Synodum de pace, deque ferendo Græcis auxilio, incip. ἡ μὲν κοινὴ τῶν σοφῶν. 2] de unione dogmatica facienda non οἰκονομικῇ d) ſive utcunque accommodata ad præſentem rerum faciem; incip. παρακαλεῖν μὲν ἐπὶ τὴν εἰρήνην ὑμᾶς. 3] de tollendis pacis impedimentis; incipit: πρῶτον μὲν ὦ πατέρες σεβάσμιοι. 4] de remediis pacis ineundæ; incip. ἃ μὲν ὤνιον νενόμικα.

Joſephi, Methonenſis Epiſcopi, reſponſio ad libellum *Marci Eugenici*, metropolitæ Epheſini, Synodum Florentinam rejicientis. Incip. ὁ αἰδέσιμος οὗτος ἀνήρ. Verba Marci ipſa reſponſionibus Joſephi præmittuntur.

Gregorii hieromonachi, magni Protoſyncelli & πνευματικοῦ, ſive a Confeſſionibus, qui poſtea creatus eſt Patriarcha, reſponſio ad ejuſdem Marci Epheſii epiſtolam, cujus verba inſeruntur: & Gregorii reſponſio ſubjicitur. Incip. Τὸ μὲν προοίμιον τοῦ αἰδεσίμου ἐφεσίου. Confer, quæ de Marco Epheſio ejusque ſcriptis dixi Volum. X. p. 529. ſeq.

Acta Concilii Florentini Latine collecta, diſpoſita & notis illuſtrata ab *Horatio Juſtiniano* Bibl. Vaticanæ cuſtode primario, ex editione Rom. 1638. fol. Hæc pleraque ex ſuis ſchedis delibata atque

c) Oecumenicæ Synodi hoc decretum eſſe negat Natalis Alexander, Sec. XV. & XVI. diſſ. X. artic. 3.

d) Male οἰκουμενικῇ in prioribus ante Harduin. edit. Vide Lambec. VIII. p. 505.

atque ſe non nominato publicata; queritur Leo Allatius pag. 71. ſeq. contra Creyghtonum, ubi pleniora ſe editurum etiam promiſit, quod tamen non eſt ab ipſo factum. In parte ſecunda horum actorum habentur Collationes XXII. inter Latinos & Græcos ab *Andrea de ſancta Cruce*, Patricio Romano & Conſiſtorii advocato, expoſitæ per dialogum cum Ludovico Pontano. Omiſſæ autem ſunt à Conciliorum collectoribus, quæ in editione Horatii Juſtiniani Romana p. 70. 322. & 382. obviæ ſunt ſex icones æri inciſæ, quas inde repetiit Lambecius lib. VIII. p. 504. quibus profectio adventus & diſceſſus Imp. CPolitani, & acceſſus ſupplex ad Papam, & ingreſſus legatorum Æthiopicorũ A. 1441. in urbem Romam, & traditio à Papa formulæ fidei, exhibentur. Poſt Collationes illas XXII. habentur *Joannis Provincialis* diſputationes de primatu & poteſtate Papæ, & *Joannis de Turrecremata* de azymo & fermentato ac de transſubſtantiatione. Decretum unionis cum ſubſcriptionibus & *Philothei* Patriarchæ Alexandrini epiſtola ad Eugenium Papam. In parte tertia actorum habentur, quæ poſt Græcorum diſceſſum geſta ſunt: 1] Eugenii Papæ epiſtola ad omnes fideles, & 2] altera, quæ incipit: *Moyſes vir DEI*, condemnata in Concilio Baſileenſi, ſeſſione XXXVIII. 3] De *Armeniorum* legatione ad Papam. 4] Epiſtola Joannis Patriarchæ *Jacobinorum* ad Papam, Papæque decretum pro Jacobinis. 5] Super *Æthiopibus* Hieroſolymis conſtitutis, & magni Æthiopum Regis Conſtantini ſive Presbyteri Johannis oratoribus. 6] Epiſtola Eugenii Papæ ad Epiſcopos, in qua mentio impenſæ factæ in Græcorum, Armeniorum, Jacobitarum & Æthiopum: tum *Maronitarum* & *Boſnenſium* reductione ad ſincerum fidei Catholicæ cultum. 7] Epiſtola ejusdem ad Joannem Palæologum Imp. & alia ad Epiſcopos Orientis. 8] Decretum ejusdem ad *Syros* de dogmate fidei, in Concilio Lateranenſi A. 1444. cum conſtitutione pro Chaldæis & Maronitis A. 845.

Beſſarionis Cardinalis ad *Alexium Laſcarim Philanthropinum* Antidotus ſive liber de ſucceſſu Synodi Florentinæ & de proceſſione Spiritus S. pro unione ſvadenda. Latina Beſſarionis ipſius

Digitized by Google

ipſius verſio incip. *Tu quidem non humanis ſolum rebus.* Græce & Latine hunc librum ſive epiſtolam cum duplici verſione auctoris altera, altera ſua vulgavit Petrus Arcudius in Opuſculis aureis Rom. 1630. & 1671. 4. ut dixi Vol. X. p. 402. ubi de aliis Cardinalis hujus ſcriptis, cujus librum contra Græcos hoc diſticho perſtrinxit Janus Laſcaris p. 128. epigrammatum:

Inſertus Grajis, in Grajos ſpicula torquet
Beſſus: proditio hæc ambitionis opus.

**Appendix nova* Conciliorum Baſileenſis, Florentini, &c. in qua 1] *Auguſtini Patricii*, Canonici Senenſis, ſumma ſive hiſtoria Conciliorum *Baſileenſis, Ferrarienſis* & *Florentini*, juſſu Piccolominei Cardinalis, cujus ſecretarium agebat ſcripta A. C. 1480. & in CXL. capita tributa. Labbe pag. 1488--1616. & Harduin. pag. 1081--1198. 2] Acta Concilii *Baſileenſis* ad *Præmonſtratenſem* Ordinem ſpectantia. 3] Oratio *Gregorii Corrarii* Veneti, Rom. Eccleſ. Protonotarii, oratio ad Sigismundum Imp. pro Concilio Baſileenſi. 4] Index plurium Orationum habitarum in eodem Concilio, & aliorum monumentorum ad idem Concilium ſpectantium, quæ in Bibliotheca Philiberti de la Mare & in aliis Pariſienſibus Bibliothecis exſtant. 5] Articuli IV. in Concilio Gallicano *Bituricenſi* A. 1438. præſenſe Rege Franciæ habito, oblati ſuper petitionibus Papæ pro pace & unione Eccleſiæ, quorum poſtremus eſt, ut tollatur monſtrum in Eccleſia Catholica, ſi duo in ſimul generalia Concilia reputentur, rogatur igitur Rex ut ambaxiatores ſuos ſubditosque revocet de Baſilea. 6] *Lucæ Holſtenii* nota, quare Concilium Baſileenſe inter Concilia generalia locum habere non debeat. 7] Epiſtola Baſileenſis Concilii ad Cluniacenſes Monachos, de tranſmiſſione & communicatione librorum quorundam. 8] *Joannis à Turrecremata* Dominicani, tunc ſacri palatii Magiſtri, poſtea Cardinalis, Apologia pro Eugenio IV. ſive de ſummi Pontificis & generalis Concilii poteſtate ad Baſileenſium Oratorem in Florentina Synodo reſponſio, [illegible] voce edita, quæ ſeparatim prodiit Venet. 1563. 4. opera [illegible] gii, Theologi Papienſis.

Hactenus recenſui ea, quæ in noviſſimis collectionibus Conciliorum de Synodo Florentina reperiuntur, in his enim fruſtra quæras acta ejusdem Synodi, Græce ſcripta à *Sylveſtro Syropulo* ſive *Sguropulo*, uno ex ſex σαυροφόροις ſive præcipuas dignitates in Eccleſia magna CPolitana gerentibus a) & magno Eccleſiarcha b), qui Synodo ipſe, Imperatoris juſſu, interfuit, variasque Latinorum artes fraudesque, & unionem per vim ac dolum obtruſam prolixe exponit, in quo conſentientes habuit habetque Græcorum plurimos, ut luculenter docet Nectarius Patriarcha Hieroſol. velut in Caiphaicum hoc Synedrium invectus in confutatione Imperii Papæ adverſus theſes Petri Franciſcani, ſectione VIII. p. 263. ſeq. Non mirum igitur Syropuli narrationem neutiquam placuiſſe Conciliorum collectoribus, ut diſerte etiam teſtatus eſt Labbeus, qui in admonitione p. 1280. (apud Harduin. p. 1079.) & Syropulum & editorem ejus Creightonum tanquam ſchiſmaticum atque hæreticum utrumque abominatur. Nempe *Robertus Creyghton*, D. & S. Burianæ Decanus, nactus ab Iſaaco Voſſio apographum Codicis Regii, quod per Sarravium in Voſſii manus pervenerat, Syropuli narrationem, cui initio nonnulla deſunt, cum verſione & notis ac prolixa præfatione in lucem dedit Hagæ Comitum 1660. fol. quæ præfatio & notæ cum minus etiam quam ipſa Syropuli hiſtoria poſſet probari Romanenſibus, *Leo Allatius* c) Exercitationes adverſus Creyghtonum edidit Rom. 1674. 4. in quibus varios ſane ejus lapſus notavit vere & erudite, multa etiam non protrita docuit, ad rei vero

a) Sguropulus pag. 25. συναθροίζει ἡμᾶς τοὺς σαυροφόρους. Eosdem pag. 59. τοὺς ἄρχοντας τῆς ἐκκλησίας videtur appellare. Inferiores tamen illi σαυροφόροι, dignitate, ἡγουμένοις cœnobiorum. Vide Cangium in σαυροφόρος.

b) Sguropulus pag. 59. ἐκ τῶν ἀρχόντων τῆς ἐκκλησίας ὁ μέγας σακελλάριος, ὁ μέγας σκευοφύλαξ, [illegible]νας χαρτοφύλαξ, ὁ μέγας ἐκκλησιάρχης ὁ καὶ τῶν παρόντων σ[illegible]ἰεύς. Confer Allatium contra Creyghtonum p. 23. & 26. ſeq.

c) Giornale de' letterati in Roma A. 1674. p. 69. ſeq.

Digitized by Google

vero ſummam ſive ad fidem narrationi Syropuli detrahendam parum utique videtur, ſive in his exercitationibus, ſive in libro tertio de conſenſu utriusque Eccleſiæ, ubi longa itidem de Concilio Florentino ipſi diſputatio eſt, momenti attuliſſe. Conſentientem Syropulo hiſtoriam Synodi hujus MStam auctore *Gennadio Scholario* ſervat Bibliotheca Cæſarea, teſte Lambecio VIII. pag. 509. Quæ incipit: *μετὰ δὲ τὸ σάββατον τῆς τυροφάγου.* Deſinit autem his verbis: *ἐξ ὧν πέπεισμαι ὡς οὐ παραχωρήσει ὁ Θεὸς συστῆναι τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ κακῶς γεγονυῖαν ἕνωσιν*, &c. *Sum igitur perſvaſus, quod nunquam concedet DEUS, conſtare hanc, quæ male Florentiæ eſt inita, unionem.* Fallitur igitur Robertus Huntingtonus, qui in epiſtola d) ad Joannem Laſcarim, Archiepiſcopum montis Sinai, hiſtoriam Synodi Florentinæ à Caryophilo verſam, ad Georgium Scholarium tanquam auctorem refert. Idem Allatius p. 18. memorat Apologiam ſive anaphoram Præſulum & aliorum in Synodo Florentina MStam, Mediolani in Bibl. Ambroſiana Cod. 229. & Acta hujus Concilii ſcripta à *Gvaltero Hunte* Anglo, & Anglorum nomine miſſo ad Synodum, quæ tamen vidiſſe ſe negat pag. 13. Edidit quoque Græce & Latine *Joannis Pluſiadeni* diſceptationem pro Concilio Florentino Tom. 1. Græciæ Orthodoxæ pag. 583--654. de quo ſcripto, quemadmodum & de *Gennadii* apologeticis pro unione lucubrationibus, & quæ pro quinque capitibus Synodi Florentinæ compoſuit, dixi Volum. X. pag. 424. & 368. *Joſephi* Methonenſis pro iisdem quinque capitibus Apologia, quam memorat ipſe in ſcripto adverſus Marcum Epheſium cum Actis Synodi edito, nondum lucem vidit. Cæterum A. 1443. Patriarchæ Alexandrinus, Antiochenus & Hieroſolymitanus, qui per vicarios ſuos Concilio Florentino ſubſcripſerunt, celebrarunt Synodum *Hieroſolymis*, in quo anathema dixerunt Florentino Concilio, atque excommunicarunt Metrophanem Cyzicenum, Patriarcham CPol. tanquam fautorem hæreſeos Latinorum. Confer Joh. Aymoni notas ad epiſtolam XI.

d) Huntington. Epiſt. p. 13. edit. Lond. 1704. 8.

Cyrilli Lucaris, (monumens authentiques de la Religion des Grecs p. 123.) & quæ de Synodo CPolitana infra ad A. 1450.

A.C. 1439. *Henrici Chichley *Cantuarienſis* Archiepiſc. Conſtitutio de ſummario proceſſu in judiciis permittendo.

1440. *Friſingenſe* Concilium, ſub Nicodemo de Scala Archiepiſc. Friſingenſi, Conſtitutiones Eccleſiaſticæ XXVI. quarum quinta probatur Concilii Baſileenſis ſtatutum, ſeſſione XX. factum contra clericos concubinarios. Vigeſima ſtatutum Concilii Conſtantienſis contra Simoniacos. Vigeſima quinta confirmatur inter alia, quod in *Moguntinenſi* diæta (poſt conventum duplicem *Norimbergenſem* a] celebrata) A. 1439. 1441. concorditer acceptata ſunt decreta *Baſileenſis* Concilii, cum certis modificationibus Germanicæ nationi accommodis.

1445. **Rotomagenſe*, ſub Radulpho Rouſſelio Archiepiſcopo, Capitula XL. ex opuſculo inſtitutorum Synodalium diœceſis Rotomagenſis. In his Capitulum ſeptimum *damnat modos illos, qui videntur introducti gratia quæſtus, denominando imagines, utpote* Noſtre Dame de Recouvrance, Noſtre Dame de Pitié, de Conſolation & de Grace, &c. *Nam talia ſunt occaſio ſuperſtitionis in multis, quaſi ſit plus in una imagine quam in alia.*

1446. **Eugenii IV.* Papæ litteræ ad Henricum VI. Anglorum Regem miſſæ cum roſa aurea, pro decimis erogandis & præſidiis armatorum adverſus Turcos.

*Reformationes cleri diœceſis *Leodienſis*, per Joannem Epiſcopum Leodienſem.

EDIT. REGIÆ TOMUS XXXIV.

1448. **Nicolai V.* Papæ epiſtolæ, à Dacherio T. 4. ſpicilegii editæ, 1. & 4] ad Carolum VII. Regem Franciæ, 2. & 3] ad omnes fideles, quarum poſtrema Pontifex omnia irrita eſſe ſtatuit, quæ ſchiſmatis tempore contra *Baſileenſe* Concilium, *Lauſanam* A. 1442. à Felice V. translatum, acta ac ſtatuta ſunt à Papa Eugenio IV. licet cum approbatione Ferrarienſis & Florentini, aut alterius Concilii generalis. Confer bullam ejuſdem Nicolai pro approbatione Concilii Baſil. actis ejus ſubjectam.

*Advi-

a] De his Labbeus p. 1561. & de Moguntinenſibus p. 1565. 1590.

Digitized by Google

* *Adviſamenta* ad dirimendum ſchiſma. *Propoſitiones* pro pace Eccleſiæ ad cogendum Concilium generale.

**Epiſtolæ* Oratorum Regis Franciæ & Oratorum Delphini Vienneñſis, in cauſa Nicolai V. & Amadei ſive Felicis V. A. 1449.

**Decreta* duo Synodi *Lauſanenſis*, 1] quo cenſuræ occaſione ſchiſmatis inflictæ abrogantur, 2] rata habentur acta ab Eugenio IV. & Nicolao V.

**Nicolai V.* epiſtola ad Carolum VII. Regem Franciæ, cui gratias agit pro opera in exſtirpando ſchiſmate præſtita.

**Amadei* Ducis Sabaudiæ ſive *Felicis V.* epiſtolæ tres, quibus Papatui renunciat, revocat cenſuras, cætera acta rata eſſe cupit.

**Nicolai V.* epiſtola ad omnes fideles, de pace ad quam obtinendam Feiix V. juri ſuo, quod in Papatu aſſerebat ſe habere, ceſſerit.

Ej. *Nicolai* epiſtola ad *Conſtantinum* Palæologum Imp. exſtat Græce cum Theodori Gazæ verſione in opuſculis aureis Petri Arcudii, Rom. 1630. & 1671. 4. Et *Georgii Trapezuntii* Cretenſis epiſtola ad Joannem Palæologum, Conſtantini fratrem & in Imperio deceſſorem, qua eum A. 1437. hortatur, ut omiſſis Baſileenſibus ad Eugenium IV. Ferrariam tendat, Græce cum Jac. Pontani S. J. verſione ad calcem Phranzæ, Ingolſtad. 1604. 4.

A. C. 1448. *Andegavenſe*, ſub Joanne Archiepiſcopo Turonenſi, pro reformandis Eccleſiæ moribus, ſumma ad Poſſevinum miſſa à Franciſco Fevardentio, & T. 2. apparatus p. 515. edita. *Statuta ipſa Capitulis XVII.

1449. *Lugdunenſe*, pro tollendo ſchiſmate inter Nicolaum V. & Felicem, qui à Friderico III. Imp. & Carolo VII. Galliæ Rege & hoc Concilio monitus Papatu ceſſit, unde decantatus verſus: *Lux fulſit mundo, ceſſit Felix Nicolao.*

circa A. 1450. * *CPolitanum* in Eccleſia S. Sophiæ, contra unionem cum Latinis, in quo Gregorius CPolitanus deponitur, Athanaſiusque ſurrogatur, præſentibus Patriarchis Alexandrino, Antiocheno & Hieroſolymitano. Acta Græce & Lat. exhibent Labbeus & Harduinus ex Allatii addendis ad caput quartum libri tertii de conſenſu p. 1380. ſeq. Græce & Latine.

A. C. 1452. * Statuta *Nicolai de Cuſa*, Cardinalis & legati de latere per Alemanniam, in Concilio *Colonienſi* recepta à Theodorico Archi-

epiſcopo Colon. Statuta *Conradi* & *Sifridi* Archiepiſcoporum confirmata.

A. C. 1454. * *Thomæ* Bourchier *Cantuarienſis*, littera pro proceſſionibus generalibus per unum annum faciendis pro Regis & Regni proſperitate.

1455. * *Calliſti III.* Papæ epiſtolæ tres ad Carolum VII. ex tomo quarto ſpicilegii Dacheriani. In illarum prima ait ſe intendere omnes vires & conatus ſuos adhibere, ut Turci non ſolum à Civitate CPolitana, ſed à finibus Europæ penitus expellantur.

* Thomæ *Cantuarienſis* monitio ne matrimonia contrahantur aut teſtamenta condantur, niſi coram duobus aut tribus teſtibus.

1456. * *Sveſſionenſe*, ſub Joanne Archiep. Remenſi, pro Inſtauranda diſciplina Eccleſiaſtica.

1457. * *Avenionenſe*, ſub Petro de Fuxo Albanenſi Epiſcopo, ubi inter alia confirmatur ſtatutum Baſileenſis Concilii de immaculata *conceptione* B. Virginis.

1459. * *Mantuanus* Conventus à *Pio II.* Papa ad bellum ſacrum in Turcos ſuſcipiendum habitus. Pii II. epiſtolæ duæ & Oratio in conventu habita, quæ inter epiſtolas ejus 397. legitur. *Nicolai Petit* narratio eorum, quæ in conventu Mantuano geſta ſunt ad Juvenalem Urſinum, Franciæ Cancellarium, ex Gallico Latine. Alia Pii II. Oratio in fine mutila, qua reſpondet orationi Gvilelmi Pariſienſis Epiſcopi, Oratoris Regis Franciæ. Gvilelmi illa & aliæ tres, quarum Pius meminit, Orationes non exſtant. Pii II. reſponſio ad orationem Oratorum Gallicorum, cum Reſponſione legatorum Caroli VII. Francorum Regis, orationeque eorundem alia ex tomo VIII. & IX. ſpicilegii Dacheriani. Pii II. bulla, qua provocatio à Papa ad Concilium damnatur & inhibetur. Ejuſdem edicta duo de bello ſacro in Turcos, & de parte trigeſima proventuum in bellum Turcicum a ſingulis per Italiam laicis eroganda. Literæ ad Fridericum Imp. quibus eum Chriſtiani exercitus adverſus Turcos ducem A. 1460. conſtituit, exſtant apud Odericum Raynaldum.

* *Pii II.* Papæ epiſtolæ duæ, ex tomo VII. ſpicilegii Dacheriani. Priore rogat Carolum VII. Gallorum Regem, ne Gvillermum de

de Torreta prohibet *ſocietatem* ſub vocabulo *JEſu* ad infidelium oppugnationem noviter inſtitutam ingredi. Altera eſt ad Atrebatenſem Epiſcopum, Papæ legatum.

* Ejusdem Papæ *bulla retractationum* eorum, quæ pridem pro Concilio Baſileenſi & contra Eugenium IV. ſcripſerat. Eadem præfigitur Æneæ Sylvii ſive Pii hujus II. operibus, quæ junctim excuſa ſunt Baſil. 1571. fol. ex officina Henrici Petri, quam editionem ut emendatiorem commendat Launojus in epiſtolis p. 356. & alibi. Epiſtolæ Pii II. CCCCXXXII. ſæpius excuſæ ſunt, ut Nor. 1481. Mediol. 1496. Lugd. 1518. &c. Hiſtoria Friderici III. Imp. cum Jo. Henr. Bœcleri notis, a) Arg. 1685. fol. & inter ſcripta ejus Geographica & Hiſtorica, curante Clariſſ. Corbero b) edita Helmſt. 1707. 4. De Hiſtoriæ Auſtriacæ opere MS. imperfecto vide Lambecium lib. 2. p. 972.

A. C. 1460. **Senonenſe*, vide infra ad A. 1485.

1463. **Edwardi IV.* Angliæ Regis charta pro libertatibus Clericorum.

* *Thomæ Cantuarienſis* Archiep. conſtitutiones in Synodo *Londinenſi* promulgatæ, ne clerici per laicos arreſtentur, & de veſtibus ſive veſtituris clericorum.

1466. * *Eboracenſis* Synodus, ſub Georgio Nevill, Archiepiſcopo Eborum, de fide, moribus ac diſciplina Eccleſiaſtica.

1467. * *Pauli II.* Papæ conſtitutio, de rebus eccleſiæ non alienandis. Epiſtola ad Archiepiſcopum Lugdunenſem, de bulla excommunicationis in die Cœnæ Domini contra hæreticos & ſpeciatim *Georgium de Pogiebart* Huſſitarum defenſorem.

1470. **Colonienſis* curiæ ſtatuta, à Roberto Archiepiſcopo promulgata, quibus decreta A. 1452. Theodorici Colon. confirmantur, & plura circa ordinem in judiciis obſervandum conſtituuntur.

A.C.

a) Acta Erud. T. 2. ſupplem. pag. 73. W. E. Tentzelii Monathliche Unterredungen A. 1694. p. 100.

b) Journal des Sav. 1708. Octobr. p. 34. ubi etiam haud contemnenda de aliis Pii II ſcriptis notitia. Inedita quædam refert Lud. Jacobus à S. Carolo in Bibl. Pontificia pag. 187. 189. Vide etiam Jo. Antonium Campanum Epiſtolarum libro primo, epiſtola prima, quæ eſt de Pii II. & ſcriptorum ejus laudibus.

A.C. 1471. *Sixti IV.* Papæ 1) decreta duo de *feſto Conceptionis immaculatæ* B. Virginis, * 2) bulla pro libertate clericorum rerumque ipſorum, † 3) damnatio propoſitionum à *Petro de Oſma* & aliis proditarum, præſertim de peccatorum confeſſione, & aliis Rom. Eccleſiæ ſacramentis.

*† De primis Archiepiſcopis *Scotiæ* S. Andreano & Glaſcovienſi inſtitutis à Sixto Papa. Labbe pag. 1445.

1473. *Arandenſe* Concilium in oppido Hiſpaniæ de Aranda, ſub Alphonſo Carvillo Archiepiſcopo *Toletano*. Capita XXIX.

*† *Madritenſe*, de quo Agvirre T. 3. Concil. Hiſp. p. 671.

1485. **Innocentii VIII.* Papæ litteræ ad Henricum VII. Angliæ Regem pro libertate clericorum.

Senonenſe, ſub Triſtando de Salazar Archiepiſcopo, in quo Conſtitutiones Concilii Senonenſis A. 1460. ſub Ludovico de Meliduno, Archiep. Senonenſi, ſancitæ confirmantur. Articulus I. de modo celebrandi ſervitium, capita V. Articulus II. circa reformationem morum, capita X. Articulus III. circa reformationem religioſorum, capita IV. Articulus IV. de ſtatu Laicorum & generaliter omnium fidelium, capita VII.

1486. **Lambethenſe*, ſub Thoma Cantuarienſi Archiepiſc. contra errores *Reginaldi Peacocki* Epiſcopi Ciceſtrienſis.

* *Londonienſe*, ſub Joanne Morton, Cantuarienſi Archiep. ubi decretum de exequiis & miſſis poſt obitum confratris cujusque Epiſcopi per alios Epiſcopos provinciæ celebrandis.

1501. †† *Alexandri VI.* Papæ conſtitutio de baptiſmo *Ruthenorum* non iterando. Ediderat Odericus Raynaldus ex Sigiſmundo de Herberſtein.

* Supplicatio A. 1494. facta Domino Papæ, ut oſſa *Henrici VI.* Angliæ Regis transferantur ad cœnobium Weſtmonaſterienſe.

* Ordo *Canoniſationis Sanctorum*. Bulla ſuper canoniſatione *Anſelmi*, Archiep. Cantuarienſis.

1508. **Wilhelmi Warham* Archiepiſcopi Cantuarienſis ſtatuta IX.

1510. * *Julii II.* Papæ epiſtola ad Wilhelmum Archiep. Cantuar. de roſa aurea benedicta ad Henricum VIII. Angliæ Regem miſſa.

Taro-

Digitized by Google

Turonenſe Concilium contra Julium Papam, eum nec poſſe nec debere bellum inferre Principibus temporalibus in terris, quæ non ſunt de patrimonio vel Dominio Eccleſiæ. *Additio de hoc Concilio ex Ludovico Bailio.

A. C. 1511. *Piſanum* eidem Julio Papæ oppoſitum, qui contra juratam fidem Concilium univerſale convocare differebat.

EDITIONIS LABBEI TOMUS XIV.

1512. à 10. Maj. ad 1517. 16. Mart. *Lateranenſe* generale, Seſſiones IV. ſub *Julio II.* Papa, & cum ille durante ſeſſione V. A. 1513. defunctus eſſet, cæteræ ad XII. ſub *Leone X.* Acta ex edit. prima Romana anni 1520. cum præmiſſa Leonis X. bulla de avthentica hac actorum editione, & ſummario Concilii. Seſſione ſecunda damnatur Concilium *Piſanum.* Seſſione quarta diſceptatur de *pragmatica ſanctione*, quæ litteris Regis Ludovici XII. abrogatur, addito Julii Papæ contra eam monitorio, & in ſeſſione X. bulla contra profitentes pragmaticam ſanctionem. Seſſione XI. *Concordata* cum Rege Francorum & bulla de ſanctionis pragmaticæ abrogatione. Seſſione V. bulla contra Simoniacam pravitatem in *electione Pontificis* non committendam. Seſſione nona exſtat *bulla reformationis curiæ* Roman. Seſſione X. pro montibus pietatis, pro libertate eccleſiaſtica & dignitate Epiſcopali, & ſuper impreſſione librorum. Seſſione XI. bulla de modo prædicandi, & alia de privilegiis religioſorum. Seſſione XII. denique epiſtola Maximiliani Imp. ad Leonem X. qua omnem opem adverſus Turcos promittit. Et Papæ bulla contra invadentes domos Cardinalium, atque bulla impoſitionis decimarum abſolutioniſque Concilii. Præter Matthæum Gurcenſem Epiſc. legatum Maximiliani Imp. interfuere Cardinales XV. Patriarchæ & aſſiſtentes Papæ XIII. Oratores Patriarchæ Maronitarum, Archiepiſcopi X. Epiſcopi LVI. Abbates II. Magiſtri generales Ordinum IV. Senatus urbis, Oratores Hiſpaniæ Regis & Reginæ, Regis Francorum, Portugalliæ, Poloniæ, Ducis Sabaudiæ, Ducum Mazoviæ, Marchionis Brandenburgenſis, Ducis Mediolani, Marchionis Man-

Digitized by Google

tuæ, Montisferrati, Dominii Venetorum, & Florentinorum, & Lucenſium, Domini temporales VII.

Orationes in hac Synodo habitæ: 1] *Ægidii* Viterbienſis (cujus eloquentiam Bembus effert laudibus in cœlum) edit. Harduin. p. 1576. 2] *Bernardi Zane*, Archiep. Spalatenſis, pag. 1602. 3] *Thomæ de Vio, Cajetani*, Generalis Ord. Prædicator. p. 1618. 4] *Alexii*, Epiſcopi Melfitani, p. 1631. 5] *Chriſtophori Marcelli*, p. 1647. 6] *Joannis Mariæ de Monte*, Archiep. Sipontini, p. 1664. 7] *Simonis Begnii*, Epiſcopi Modruſienſis, p. 1683. 8] *Balthaſaris del Rio*, ſcholaſtici Myndonienſis, pag. 1702. 9] *Joannis Baptiſtæ Gargbæ* Senenſis, equitis Hieroſol. p. 1728. 10] *Antonii Puccii*, p. 1759. 11] *Stephani*, Archiepiſc. Patracenſis & Epiſcopi Torcellini. 12] *Maximi Corvini*, Epiſcopi Æſconienſis, p. 1852.

In mandato Regis Aragoniæ Ferdinandi p. 1610. triplex ſcopus hujus Concilii celebratur, Eccleſiæ unitas, extinctio ſchiſmatum hæreſiumque, ſpeciatim Bohemorum, vide p. 1722. & expeditio ſuſcipienda contra Turcos.

* Litteræ *Maronitarum*, & *Petri* Maronitarum Patriarchæ, ex monaſterio Cannubim datæ A. 1515. ad Leonem X. & ex Bibl. Latini Latinii primum à Labbeo editæ.

* Textus integer *Concordatorum* inter Leonem X. & Franciſcum I. Francorum Regem, tituli XLVIII. A. 1518.

A.C. 1514. vel 1522. † *Rotomagenſe*, ſub Georgio de Ambaſia, Archiepiſc. Acta nulla referuntur.

1518. Conſtitutiones provinciales à Gvilelmo Rockeby, Archiepiſc. *Dublinenſi*, in Concilio ſancitæ. Capita X.

1519. *Leonis X.* Papæ declaratio *jejunii vigiliæ S. Johannis Baptiſtæ* contingentis in die *Corporis CHriſti*.

1520. Ejuſdem *Leonis* bulla contra errores *Martini Lutberi* & ſequacium. Damnantur Capita XXXV. Ad hanc bullam reſpondit B. D. Lutherus, & ab ea ad Concilium Chriſtianum liberum provocavit. Vide ejus opera Jen. German. Tom. 1. p. 345. & 351. & Latin. T. 2. p. 286. b. & Witeberg. T. 7. p. 49. & 58. & Altenburg. T. 1. p. 531. & 537.

A.C.

Digitized by Google

A.C. 1522. *Hadriani VI.* Papæ breve ad Fridericum Saxoniæ Ducem adverſus Lutherum. Alia tria ejuſdem Papæ brevia ad Fridericum, ad Electores, & ad Senatum Bamberg. exſtant Tom. 2. Opp. Lutheri Altenburg. p. 221. 237. 243.

1523. Aliud ad Inquiſitorem Comenſem, quo datur facultas Inquiſitoribus hæreticæ pravitatis procedendi contra incantatores, ſortilegos, diabolo obedientiam præſtantes, fidem abnegantes.

1524. Conſtitutio *Ratisbonenſis* ad removendos abuſus & cleri vitam reformandam: à Laurentio Cardinali Campegio, legato Papæ, quæ prodiit ante ſtatuta ſynodalia Valentini, Epiſcopi Hildeſimenſis, ſub titulo: *Reformatio cleri Germaniæ ad correctionem vitæ & morum & removendos abuſus.* Capita XXXV.

1527. Wilhelmi Warham, Archiep. *Cantuarienſis*, ordinationes ſuper confirmatione ſtatuti de numero Procuratorum Curiæ Cantuarienſis.

1528. * *Bituricenſe*, ſub Franciſco Turnonio Archiepiſcopo, adverſus dogma Lutheri ejusque ſequacium ad reformationem morum & eccleſiaſticæ jurisdictionis, nec non de quatuor decimarum ſolutione pro redemtione filiorum Regis pro patre obſidum. Capita XXIII. & alia IX.

Senonenſe ſive *Pariſienſe* potius, ſub Antonio à Prato, Senonenſi Archiep. contra Lutheranos & pro reformatione Eccleſiæ, ex editione Petri Crabbe. Generale decretum contra hæreſeon deteſtationem. Decreta fidei, capitibus XVI. Annotationes errorum repullulantium XXXIX. Ad Principes Chriſtianos pro hæreticis exſtirpandis exhortatio, Decreta ad mores pertinentia, Capitibus XL.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXXV.

1533. *Clementis VII.* Papæ epiſtola ad Franciſcum I. Regem Francorum de indictione Concilii generalis, cum Regis reſponſione, qua illam gratiſſimam ſibi eſſe ſignificat.

1536. *Colonienſe*, ſub Hermanno Archiepiſcopo. Partes XIV. tituli CCXCVIII. pro Eccleſiæ in moribus ac diſciplina reformatione. Hic eſt ille *Hermannus Colonienſis*, qui B. Luthero prius inſe-

Digitized by Google

ſtus, deinceps interjecto tempore non modo hanc reformandæ diœceſis ſuæ formulam, Jo. Groppero uſus adminiſtro iniit, ſed & longe magis deinceps Lutheri rationes probavit, adſcitoque ad ſe Martino Bucero & Philippo Melanchthone promulgavit *deliberationem de reformatione Archiepiſcopatus ſui usque ad generale Concilium*, Bonnæ 1545. fol. Cumque adverſus illam prodiiſſet *judicium Capituli Colonienſis* de doctrina & vocatione Buceri ad Bonnam, nec non *antididagma*, a) Bucerus his oppoſuit *conſtantem defenſionem* ex S. Scriptura & vera Catholica doctrina atque obſervatione univerſalis Eccleſiæ, *Deliberationis de Chriſtiana Reformatione*, quæ diu poſt demum in lucem data eſt Genev. 1613. 4. Hermannus A. 1546. Epiſcopatu & Electoratu cedere, quam veritati agnitæ renunciare maluit, & in Comitatu Wiedenſi A. 1552. annos natus octoginta diem obiit ſupremum.

A. C. 1538. *De conſilio delectorum Cardinalium & aliorum prælatorum* de emendanda Eccleſia, *quod hoc loco exhibet Petrus Crabbe, poſteriores autem Conciliorum editores omiſerunt, quemadmodum & de aliis ejusmodi apud ſolum Crabbium obviis dixi ſupra p. 114.*

1548. *Auguſtanum* Concilium, ſub Ottone Cardinali, Epiſcopo Auguſtano, ad reformationem cleri. Statuta XXXII. in quorum undevigeſimo enumerantur caſus, in quibus ſacramentum Evchariſtiæ vel negari gravatis ejusmodi crimine vel differri poterit. *Martini de Olave*, Theologi Hiſpani, Oratio habita in Synodo.

Treverenſe ſub Joanne Archiepiſcopo, pro reformanda diſciplina fidei & morum. Oratio habita à Doctore *Pelargo*. Edicta X. Mandatum contra concubinarios & libertatis Eccleſiaſticæ violatores.

1549. *Colonienſe* ſub Adolpho, qui in Hermanni locum Archiepiſcopus ſurrogatus fuerat, pro reformanda Eccleſia. Edictum *Caroli V.* Imp. *Adolphi*, Archiep. & Electoris, in Concilio probata decreta de ſex remediis Eccleſiæ reformandæ: 1] inſtauratione

a) Eodem Groppero, ut traditur auctore. Vide Sleidanum lib. XV. p. 395.

Digitized by Google

tione ſtudiorum, maxime ſacrorum, ſtatuta X. 2] examine ordinandorum, ad miniſteria & prælaturas inſtituendorum, ſtatuta X. 3] officiorum ſeu munerum ſuſceptorum ſedula perſunctione, ſtatuta XII. 4] viſitatione archiepiſcopali, epiſcopali, archidiaconali & eorum quibus hoc incumbit, ſtatuta VII. 5] Synodorum frequenti celebratione, ſtatuta III. 6] Jurisdictionis Eccleſiaſticæ jam propemodum collapſæ & abuſu depravatæ, reſtitutione. Statuta XXXVIII.

Moguntinum ſub Sebaſtiano Archiepiſcopo, in cauſa fidei, ſtatuta XLVII. & in cauſa morum, ſtatuta CIV.

Treverenſe II. ſub Joanne Archiepiſcopo, in cauſa fidei & morum conſtitutiones XX.

A. C. †† 1586. Decreta Synodi Provincialis *Cameracenſis* in oppido Montis Hannoniæ, ſub Joanne Franciſco Bonhomio, Epiſcopo & Comite Vercellenſi Nuncioque Apoſtolico, & Ludovico de Berlaymont, Archiepiſcopo ac Duce Cameracenſi, tituli ſive ſectiones XXIV. plura ſinguli capita de fide vel de moribus complectentes, ex editione Gandavenſi A. 1629. Regis Hiſpaniæ Philippi II. edictum de exequendis Synodi Cameracenſis decretis, promulgatum Gallice Bruxellis A. 1587. *Placcart de Sa Majeſté,* &c.

EDIT. HARDUINI TOMUS X.

Tridentinum Concilium generale, quod *Paulus III.* quum primo in urbem *Mantuam*, deinde *Vincentiam* indixiſſet, id primo ſuſpendit: poſtea *Tridentum* transtulit, ubi cœpit Id. Decembr. A. 1545. & per Seſſiones XXV. continuatum eſt usque ad quartum Decembr. A. 1561. Seſſione octava decretum de Concilio *Bononiam* a) transferendo factum. At Seſſio XI. iterum Tridenti cum cæteris inſecutis celebrata, & ad XVI. quidem ſub *Julio III.* ab A. 1551. & reliquæ ſub *Pio IV.* ad A. 1563. Interfuere Epiſcopi ſane plurimi, ſed ita ut Italicorum & παποπνεύςων numerus longe vinceret, quemadmodum prælati adfuere Itali CLXXXVII. Galli tantum XXVI. Hiſpani XXXI. Germani II. Anglus I. Hiberni III. Luſitani III.

[a) Proteſtatio Caroli V. T. 1. ſpicileg. Eccleſ. Lunigiani p. 475.

loni II. Hungari II. Flandri II. Moravus I. Croatus I. Illyrici III. Græci VI. unde apparet veriſſimam eſſe querelam Claudii Eſpencæi in c. 1. ad Tit. p. 473. Opp. *Factum eſt poſterioribus ſæculis, quod merito in Concilio Baſileenſi Ludovicus Arelatenſis querebatur, ut in Concilio id demum fiat, & neceſſario fiat, quod nationi placeat Italicæ, ut quæ ſola Epiſcoporum, qui & ipſi ſoli vocem illam deciſivam habent, numero nationes alias æquet aut ſuperet, ſicut ſcripſit lib. 1. de geſtis ejus Concilii Æneas Sylvius nondum Pius. Hæc eſt illa Helena, quæ nuper Tridenti obtinuit.* Factum eſſet alioqui, ut ſi Hiſpanorum & Gallorum Epiſcoporum res acta fuiſſet judicio, Conſtantienſis ſaltem & Baſileenſis Conciliorum probata fuiſſent decreta, parum grata Romanis: ut ex inedita Bartholomæi de Martyribus hiſtoria Concilii Tridentini notavit Rich. Simon Epiſt. ſelect. pag. 195. Nedum ut Proteſtantes, quos data licet ſalvi conductus fide, Huſſi exemplum merito abſterrebat, æquis auribus auditi, vel pauciſſimi illi ex aliis, qui præſentes vocem liberam emittere auſi ſunt, non oppreſſi aut velut ſuſpecti de hæreſi procul eſſe juſſi fuerint.

Editiones Concilii Tridentini.

Canones & decreta, juſſu Pii IV. excuſa, Rom. apud Paulum Manutium 1564. fol. & recuſa Lovanii, Antwerp. Leodii, &c. in 4. atque in Tomo IV. Conciliorum Laur. Surii, Colon. 1567. atque inde in Nicolai Veneta, Tomo quinto, A. 1585. nec non in Binianis omnibus, cæterisque inſecutis.

Concilium Tridentinum, hoc eſt *Canones & decreta, literæ & mandata, orationes* habitæ, *ſententiæ & diſputationes* nonnullæ, Lovan. 1567. fol. Ex hac editione quamplurima prioribus præterita Labbeus & pauca Harduinus ſuis Conciliorũ collectionibus addidere. Prodierant Orationes a) variorum ad Concilium Trid. habitæ, ſeparatim Romæ, Brixiæ, Ripæ, Venetiis, Patavii in 4. A. 1562. & 1563. Habeo etiam Coloniæ 1565. 8. cum privilegio Imp. editas ex Actis Concilii Trid. Chri-

a) Illas Orationes, antequam in Concilio haberentur, Cenſuræ prius ſubjectas fuiſſe, libro V. teſtatur Sarpius, & exhibitas Cenſori à Concilio conſtituto.

Chriſtianorum Principum litteras & mandata, legatorumque abiis miſſorum Orationes, una cum Synodi reſponſionibus A. 1562. & 1563. Pio IV. Pontifice Max. & Ferdinandi I. Imp. cum præfat. Arnoldi Birckmanni. Sed & Philippus Labbeus Pariſ. 1667. fol. ſeparatim edidit Canones & decreta hujus Concilii, additis Principum litteris & mandatis, legatorum & Oratorum Concionibus & Orationibus, Theologorum ſententiis & diſputationibus, aliisque opuſculis ad idem Concilium ſpectantibus.

Inſtructions, lettres & autres actes, concernant le Concile de Trente pris ſur les Originaux, Paris 1654. 4. Hæc collectio ex fratrum *Puteanorum* Petri & Jacobi (filiorum Claudii Puteani) Bibliotheca longe locupletior & quarta eſt editio. Prima, quæ *Jacobo Gillotio* Senatori Pariſ. debetur, prodierat Pariſ. 1607. 8. *Miſſives du Concile de Trente.*

Nomina, cognomina, patria, dignitates & promotiones Illuſtriſſ. & Reverendiſſ. Patrum, qui convenerunt ad Concilium Tridentinum. Ripæ ad inſtantiam Petri Antonii Alciatis A. 1562. Catalogus hic integrior & emendatior ſubjicitur editioni Concilii Colonienſi per Philipp. Chiffletium 1644. 12. & apud Labbeum pag. 921. atque Harduin. p. 418.

Catalogus Patrum in Synodo Tridentina præſentium A. 1563. Brixiæ apud Damianum Turbinum, ad inſtanriam Joh. Baptiſtæ Bozolæ. A. 1563.

Preces pro Concilio, ut quales per diœceſin Auguſtanam frequentatæ exſtant, excuſæ Dilingæ 1572.

Catechiſmus ex decreto Concilii Trid. ad Parochos, Pii V. juſſu editus, Rom. 1566. fol. De auctoribus vide Vignolium Marvillium T. 2. Miſc. p. 336. ſeq. B. Placcii Anonymos pag. 91. & Andream Fabricium Leodium in præf. ad Catechiſmum hunc cum notis vulgatum. Thomam item Mariam Minorellam in vita Pii V. p. 45. ubi etiam de variis Catechiſmi hujus Romani verſionibus.

Profeſſio fidei Tridentina exſtat in bulla Pii IV. ſuper forma juramenti profeſſionis fidei, data A. 1564. quæ incipit: *Injunctum nobis Apoſtolicæ ſervitutis officium.*

Index librorum prohibitorum Tridentinus editus demum A. 1595. & poſtea aliis indicibus adjectus non ſemel, licet indices ab eo tempore editi,

editi, quandoque permittunt, quæ Tridentinus prohibuerat, ut notavit Rich. Simon in epiſtolis ſelectis Gallice editis p. 208.

Acta ſingularum ſeſſionum ſeparatim edita Mediolani, Pariſ. &c. Acta A. 1562. 1563. prodiere Patavii 4.

Canones & decreta Concilii Trid. in ordinem digeſta à *Nic. Pſalmæo*, Epiſcopo Virdunenſi. Virduni 1564. 4. Similiter *Antonius Philotheus de Homodeis* Siculus digeſſit in ſex libros, *Petrus Vincentius Marzilla* in tres de rebus, perſonis & actionibus.

Canones & decreta Concilii ex *Jo. Baptiſtæ Bozolæ* editione. Colon. 1564. 8.

Ex editione *Philippi Chifletii* Abbatis Balernenſis, Colon. 1644. 12. editio nitida & multis aliis præferenda.

Notæ in Concilium Trident. Congregatio Cardinalium, Concilii Interpretum. Auctoritas in Gallia.

Quanquam Pontifex Pius IV. in bulla Confirmationis Concilii hanc edixit legem, *Commentarios, annotationes & cætera id genus in Concilii Tridentini decreta, clerici, laici, neve ſcribunto, neve edunto:* tamen non deſunt, qui id facere ſunt aggreſſi. Exſtant enim decreta illa cum annotationibus ad marginem D. *Joannis Sotbealli*, Theologi, & *Horatii Lutii* JCti, quibus loca S. Scripturæ, Conciliorum, Juris Pontificii & veterum Eccleſiæ Patrum loca citantur, Lugd. 1618. 1657. 8. ſubjuncto librorum prohibitorum Indice, ſicut etiam in edit. Venet. 1575. 8. aliisque.

Cum Bellarmini declarationibus Cardinalium Concilii interpretum, ex recognitione *Johannis Gallemart*, cum citationibus *Joannis Sotbealli*, nec non remiſſionibus *Auguſtini Barboſæ*. a) Colon. 1620. Lugd. 1650. 8. Et adjunctis novis additionibus JCti Cæſarauguſtani *Balthaſaris Andreæ*, & variis Rotæ Romanæ deciſionibus, ex muſeo *Proſperi Farinacii*. Colon. 1664. 8.

A

a) Ejusdem Barboſæ collectanea ex doctoribus materias in Concilio Trid. occurrentes tractantibus prodierunt Lugd. 1657. fol.

Digitized by Google

A Pio IV. & Sixto V. *congregatio Cardinalium* Romæ inſtituta ad explicanda dubia in verbis Concilii Trid. occurrentia. Vide Laërtium Cherubinum T. 2. bullarii magni pag. 84. & 611. Hunoldum Plettenbergium S. J. in notitia congregationum & tribunalium curiæ Rom. c. 18. p. 679. ſeq. Jo. Baptiſtam de Luca, Cardinalem in relatione curiæ Rom. diſcurſ. XV. pag. 97. ſeq.

Ejusdem *Jo. Baptiſtæ* Cardinalis *de Luca* annotationes practicæ ad Concilium Tridentinum, in rebus ſpectantibus reformationem & forenſia. Colon. 1684. 4. Omitto Didaci Covarruviæ & aliorum ineditas annotationes.

Notes ſur le Concile de Trente, b) touchant les points les plus importans de la diſcipline Eccleſiaſtique & le pouvoir des Eveques, les deciſions des ſaints Peres, des Conciles & des Papes, & les reſolutions des plus habiles avocats ſur ces matieres, avec une diſſertation ſur la reception & l'autorité de ce Concile en France. Auctores, quatuor Conſiliarii Status, *Commartinus*, *Bignonius*, *Pelletierius*, & *Beſonſeus*, quorum cogitata in commentarios digeſſit *Stephanus Raſſicodus*, cauſarum in foro Pariſienſi Patronus, qui ipſo inſcio prodierunt A. 1706. 8. Bruxellis primum, ac deinde ſæpius. Vide diarium eruditorum Pariſienſe (Journal des Savans) A. 1718. Auguſto p. 228. Diſſertatio illa de auctoritate Concilii Tridentini in Gallia, lectu digna eſt inprimis, & de decretis libertati atque uſibus regni adverſis disquirit.

Advertiſſement ſur le fait du Concile de Trente, à Lyon 1564. 8.

Conſeil ſur le fait du Concile de Trente, par *Charles du Moulin*, à Lyon 1564. 8. & Latine ibid. & Pictavis 1565. 8. idem etiam Bibliothecæ ſuæ Pontificiæ inſeri curavit B. D. Jo. Adamus Scherzerus. Lipſiæ 1677. 4. Recuſum etiam Latine ac Gallice Tomo V. operum Caroli Molinæi, Pariſ. fol.

Réponſe au Conſeil donné par Charles du Moulin ſur la diſſvaſion de la publication du Concile de Trente en France, par *Pierre Gregoire* Jurisconſulte de Tolouſe. à Lyon, 1584. 16.

Extrait des regiſtres d'Etat du 23 Dec. 1576. ſur la reception du Concile de Trente au Royaume de France. Paris 1594. 1614. 8. Vide plura

b) Acta Erud. 1708. p. 134. Unſchuldige Nachrichten 1707. p. 497. 588.

plura ſcripta huc ſpectantia in Bibliotheca Gallica Jacobi le Long p. 131. ubi etiam de conſultationibus *Loiſelli*, *Lud. Coquillii*, *Perronii*, *Soulaſii*, & aliorum.

Loca Concilii Trid. libertatibus uſibusque Eccleſiæ Gallicanæ contraria annotavit *Johannes le Maitre*, in ſcripto, cui titulus: Extrait des regiſtres de l'aſſemblée tenuë à Paris ſous le nom d'Etats en 1593. ſur la reception du Concile de Trente. Paris 1593. 8.

Conventus cleri Gallicani congregati A. 1615. pro receptione Concilii Trid. in Ludovici Odeſpun Conciliis noviſſimis Galliæ, Pariſ. 1646. fol. p. 625. Nimirum recipit illud ſalvis Eccleſiæ ſuæ libertatibus. Vide Natalem Alex. T. VIII. Hiſt. Eccleſ. p 667. edit. in fol.

D. *Hectoris Godfridi Maſii* diſſ. Hiſtorico-Theologica de contemtu Concilii Tridentini in Gallia, Hafniæ 1696. atque inter diſſertationes laudati Maſii, junctim nuper excuſas Hamb. 1719. 4. p. 558. ſeq.

Conſtantini Wolfii Gedanenſis, Gallia Concilio Tridentino repugnans, diſſertationes 2. Witeb. 1687. 4. Bælii Lexicon in *Sainteyran*, &c.

Illuſtris Leibnitius in litteris ad W. E. Tentzelium, a) cum laudaſſet *Piroti*, Syndici Sorbonici, diſſertationem pro Concilii Tridentini receptione in Gallia, ei opponit, quod cum Henricus IV. Galliæ Rex profeſſionem fidei à Pio IV. promulgatam coram prælatis regni aſſenſu ſuo & profeſſione publica probaturus eſſet, mentio Concilii Trident. quæ in illa bis exſtat, utroque in loco de induſtria fuerit omiſſa. Vide etiam Petrum de Marca lib. VII. cap. 28. §. 3. D. Jo. Frid. Mayeri reiſenden Lutheraner p. 79. ſeq. Neu-Jahrs-Geſchenck an Pat. Schönemann p. 35. ſeq. &c.

Verſiones.

Canones & Acta Concilii Trid. *Græce* verſa, juſſu Gregorii XV. editaque Romæ 1623. 4. typis Franciſci Zannetti.

Arabice, interprete Jo. Baptiſta Romano Eliano, ex Judæo S. J. in uſum Maronitarum. Hujus verſionis, dubito an editæ mentionem facit Rich. Simon Bibl. ſelect. T. 1. p. 149. ex Franciſci Sacchini hiſtoria Jeſuitica.

Ger-

a) Monatliche Unterredungen A. 1692. p. 1011.

Germanice, Colon. 1565. 4. Alle Handlungen und Seſſionen, &c. & 1570. 4. quæ auctior eſt editio.

Gallice, Gentiano Herveto interprete, in qua verſione mentio exceptionis trium Epiſcoporum, qui nolunt confirmationem Concilii requiri à Papa. Remis 1564. 8. Rotomagi 1556. 12. & 1583. Pariſ. 1584. Eſſais de literature T. 1. p. 17.

Scripta varia ad mentem Concilii Trid. inquirendam.

Quæſtio Theologica, Hiſtorica & Juris Pontificii, de mente Concilii Tridentini circa gratiam efficacem & ſcientiam mediam, A. 1647. juxta exemplar impreſſum A. 1607.

Dionyſii Petavii S. J. de Tridentini Concilii interpretatione & S. Auguſtini doctrina liber unus contra Abbatis ad Epiſcopum epiſtolam, T. 3. dogm. Theol. edit. Amſt. 1700. p. 336.

Jo. Launoji de mente Concilii Trid. circa contritionem & attritionem in ſacramento pœnitentiæ. Pariſ. 1653. 8.

Petri Lamberti le Drou contra *Auguſtinum Michaëlem*, Auguſtinianum de eodem argumento. Lovan. 1716. 8.

Jo. Launoji de mente Concilii Trid. circa ſatisfactionem pœnitentiæ diſſertatio. Pariſ. 1644. & ex ſecunda auctiore editione 1664. 8.

Tantum ſectariorum novitates condemnare, controverſias vero inter Theologos Romanæ Eccleſiæ definire noluiſſe hoc Concilium, notat idem Launojus p. 53. ſeq. de unctione infirmorum.

Hiſtoriæ Concilii Scriptores.

Petri Svavis Polani ſive *Pauli Sarpii* a) Veneti, M. Antonio de Dominis, b) qui in Angliam ſecum eam attulerat, ut creditur curante *Italice* libris VIII. Lond. 1619. fol. & ex ſecunda editione ab auctore emendata, Genev. 1629. 4.

a) Hunc auctorem eſſe, licet dubitare velit videri, ſatis perſpicue probat Fulgentius Brixienſis Servita in vita Sarpii, edita Italice A. 1659. 12. pag. 86. 87.

b) Melanges de Vigneul Marville T. 1. p. 285. D. Jo. Andreas Schmidius T. 2. Introduct. Sagittarianæ p. 1435.

Latine vertit non ſatis feliciter c) *Adamus Newtonus*, ſed poſteriorum maxime librorum meliorem verſionem adornavit *Guilelmus Bedellus* Sarpii amicus, cæterorum M. Antonius de Dominis, Auguſtæ Trinobantum ſive Lond. 1620. fol. & Francof. 1621. 4. Genev. 1622. 4. Lugd. Bat. 1622. 4. Gorinchemi 1658. 4. Amſt. 1694. 4. & Lipſ. 1699. 4. cui editioni Canones Tridentini, atque vita Sarpii acceſſere.

Clariſſimo viro *Burch. Gotthelf Struvio* animus fuit Sarpii hiſtoriam Italice & Latine ex melioribus editionibus expreſſam junctim edere, inſertis ubique monumentis & orationibus veritatem ejus confirmantibus, ſubjuncta auctoris diſſ. de origine forma & uſu officii Inquiſitionis in Civitate & ditione Veneta Italice, ex editione A. 1639. cum Latina verſione. Vide ejus Bibl. antiquam A. 1706. p. 221. ubi ſpem facit vulgandorum ſupplementorum Tridentinorum & Sarpianorũ, at quorum ibi indicem exhibet, fere omnia habet Labbeus.

Gallice, *Joannes Diodati* Genev. 1621. 4. Trecis 1655. fol. de cujus verſionis bona fide David Ancillonius T. 2. Melange Critique p. 237.

Noviſſime additis etiam lectu digna præfatione d) atque animadverſionibus *Mr. de la Mothe Joſſeval*, ſive qui ſub hoc anagrammate latet *Amelotus de la Houſſaye*, Amſt. 1683. 1693. 4. Acta Erud. 1684. p. 60. Hanc verſionem ex Latina Newtoni factam non paucorum errorum arguit Rich. Simon lib. 2. epiſt. ſelect. 31. p. 189. ſeq.

Germanice, Francof. 1621. 4.

Anglice, à Nathanaële Brent. Lond. 1629. fol.

Abregé de l'Hiſtoire du Concile de Trente, avec un diſcours contenant les reflexions hiſtoriques, par *Pierre Jurieu*. Genev. 1682. Amſt. 1683. 12. Acta Erud. A. 1683. p. 397.

Initio libri XXXII. & XXXV. hiſtoriarum *Jac. Auguſti Thuani* habetur hiſtoria Concilii Tridentini in editione Aurelianenſi, quam fruſtra quæras in editt. Francof. & Pariſ.

Eandem anatomæ A. 1672. 8. & tumulo Concilii Tridentini A. 1690. 4. ſubjecit *Joh. Henricus Heideggerus*, ex MS. Tigurino ad Thuani autographum expreſſo, & locupletiore quam Aurelianenſis editio exhibet. Attingit etiam Concilii hiſtoriam *Jo. Sleidanus* libro XVI. ſeq. *Edm. Richerius* lib. 4. part. 2, &c.

Dia-

c) Vide, quæ ex vita Gvil. Bedelli Anglice edita Acta Erud. 1686. p. 243.

d) Illam Latine verſam ſeparatim vulgavit B. D. Jo. Georgius Layrizius, Superint. Variscienſis, ſub titulo *Petrus Suavis defenſus*. Curiæ Variſcorum 1686. 4.

Diarium Concilii Tridentini, auctore *Bartholomaeo de Martyribus* Archiepiſcopo Bragenſi in Portugallia, MS. quod incipit: *Concilium apertum eſt 18. Januar. A. 1562.* Hoc opus laudatur à Marſolierio in libro Eſſais de literature T. 1. p. 53.

Hiſtoria Concilii Tridentini Italice ſcripta à *Marco Antonio Milledoni*, Secretario Concilii, MS. apud Canonicum Strozzam, Florentiæ teſte Jo. Mabillonio T. 1. muſei Italici p. 194.

Lettres & memoires de *Franciſco de Vargas*, de *Pierre de Malvenda*, & de quelques Eveques d'Eſpagne, touchant le Concile de Trente, traduites de l'Eſpagnol avec des remarques par Mr. *Michel le Vaſſor*. Amſt. 1699. 8. Eædem epiſtolæ cum Vaſſoris notis & Jonæ Conradi Schrammii præfatione Latine prodierunt Brunſwigæ 1704. 4. & ſine illis Anglice, Mich. Geddeſio editore, una cum ejus iſagogica diſſertatione, qua oſtenditur, quomodo Conciliorum libertatem oppreſſum iverint Pontifices Romani, Lond. 1697. 8. ſub titulo: *The Concil of Trent no free aſſembly.* Epiſtolas illas ex Hiſpanico Anglice vertit William Trumbullus eques, cui Vaſſor Gallicam ſuam verſionem dedicavit & cujus avus, legatus Jacobi I. Angliæ Regis, epiſtolas illas Bruxellis ſibi comparaverat.

Axiomata Politica Papæ Pauli III. ex epiſtolis XXXVII. *Hudardi de Mendoza*, Imp. Caroli V. ad Concilium Trident. legati, Hiſpanice & Gallice editis à Jo. Aymonio, cum liberioribus obſervationibus Gvedeuvillii. Hagæ 1716. 12. Acta Erud. T. 6. ſupplementi p. 514.

Petri Gonzalez de Mendoza, Salmantini Epiſcopi, de rebus Concilii toto ultimæ, qua ei interfuit, ſub Pio IV. celebrationis tempore curioſum commentarium Hiſpanica lingua MStum memorat Nic. Antonius T. 2. Bibl. Hiſpan. p. 157. teſtatus ſententiam in illo auctoris de rebus quæ in Concilio tractabantur neutiquam præteritam fuiſſe.

Diario del Concilio di Trento, ove ſi deſcrive quanto in eſſo occorſe, deſcritto in IV. libri fatto dal *Secretario della Rep. Veneta.* Hujus diarii in lucem edendi ſpem fecit V. C. Jonas Conradus Schrammius.

Lettres anecdotes & memoires Hiſtoriques du Nonce *Viſconti*, Cardinal & Miniſtre ſecret de Pie IV. au Concile de Trente. Gallice & Italice, editore Joanne Aymone, Amſt. 1719. 8. 2 Volum. Acta Erud. Latina A. 1719. p. 458. & Germanica parte LXIII. pag. 176. Europe ſavante 1719. Jun. p. 163.

Critique du Concile de Trente de Fra Paolo & des lettres de Vargas, Paris 1719. 4. De hoc libro Anonymi ſcriptoris conſulendum Diarium Hagenſe, Europe ſavante A. 1719. Auguſt. p. 210. ſeq.

Hiſtoire du Concile de Trente, par Mr. *Lud. Ellies du Pin.* Amſt. 1721. 8. Excerpta hæc hiſtoria ex tomo decimo quarto Bibliothecæ Eccleſiaſticæ Dupinianæ.

Natalis Alexander Sec. XV. & XVI. tomo VIII. hiſt. Eccleſ. edit. in fol. diſſertatione duodecima, qua hiſtoria Concilii Trid. exponitur, P. Svavis Polani, Caroli Molinæi & Innocentii Gentileti objectionibus reſpondetur. His adde, quæ in Annalibus *Spondanus, Bzovius, Raynaldus: Stanislaus Hoſius* in epiſtolis T. 2. Opp. *Surius* &c.

Sfortiæ Pallavicini S. J. & Cardinalis, Hiſtoria Concilii Trid. Italice libris XXIV. cum ſyllabo 110. errorum, velut à Sarpio commiſſorum, Rom. 1656. 1657. fol. 2 Volum. & ibid. 1665. 4. a) tribus Vol. & Mediolan. 1718. 4. ad Romanam, ſed additionibus ſuo loco inſertis.

Latine, per *Jo. Baptiſtam Giattinum* Jeſuitam, Antwerp. 1670. 4. tribus Volum. & Colon. 1717. fol. Abgeſonderte Bibliothec T. 1. pag. 98. ſeq. 115. Plenam illam verſionem eſſe erroribus, notavit Rich. Simon T. 3. Biblioth. Criticæ p. 56. ſeq.

Gallice, MS. par Mr. *l' Abbé Godon.*

Eadem hiſtoria in compendium miſſa, reſciſſis controverſiis, ſeparata dalla parte contentioſa, e ridotta in più breve forma, da *Giam Pietro Cataloni.* Rom. 1666. fol.

Terentium Alciatum S. J. acta Concilii Tridentini paraſſe auctoritate Urbani VIII. Pontificis adverſus hoſtes veritatis, legas in Bibliotheca Jeſuitica, & in Proſperi Mandoſii Bibl. Romana p. 179. Opus ipſum editum non memini, uti nec alterius Jeſuitæ *Tarquinii Gallutii.*

Joannis Stozzii S. J. ſuccincta relatio hiſtorica de geſtis in Concilio Tridentino, ex Pallavicino maxime. Dilingæ 1695. 4.

Philippi Quorlii hiſtoria Concilii Tridentini. Panormi 1661. 4.

Commentarii d'*Anton. Franceſco Cirni*, ne' quali ſi deſcrive la celebratione del Concilio Tridentino. Rom. 1567. 4.

Mutii

a) Journal des Sav. 1665. pag. 116. ſeq. ubi non obſcure Sarpii hiſtoria illi præfertur & de Pallavicini dubitatur fide.

Mutii Panſæ ragionamento dell'hiſtorie de Concilio generaliſſimo Tridentino. Rom. 1590. 4. inter ejus diſſertationes de Bibliotheca Vaticana.

Scipionis Henrici, Meſſanenſis Theologi, Cenſura Theologica & Hiſtorica adverſus Petri Svavis Polani de Concilio Tridentino hiſtoriam, ſive ut iniquo convitio appellat pſeudo-hiſtoriam. Meſſanæ 1651. & Dilingæ 1654. 8.

Cæſaris Aquilini, non Scipionis Henrici, a) ſed Dominicani cujusdam, judicium de tribus hiſtoricis Concilii Tridentini, Sarpio, Scipione Henrico & Pallavicino, oſtendens Henricum & Pallavicinum Sarpio inſultantes, ſibi ipſis invicem adverſari. Amſt. 1662. 8. Vide Clariſſ. Struvii Biblioth. antiquam A. 1706. p. 465. ſeq.

Jo. Jacobi Hottingeri Sfortia Pallavicinus infelix Concilii Trid. vindex, ſive exercitatio hiſtorica qua præmiſſis quibusdam de Concilii Trid. hiſtoria generalibus, Cardinalis *Pallavicini* adverſus Sarpium præjudicia, accuſationes, exceptiones, &c. excutiuntur, & hiſtoria ei à Pallavicino oppoſita, multis modis mendoſa, ſuſpecta, falſa & cauſæ adverſus illum ſuſceptæ detrimentoſa eſſe oſtenditur. Tigur. 1692. 4. Graviter perſtringitur etiam Pallavicini nimium ſtudium Pontificis poteſtatem in immenſum evehendi à *Richardo*, Romanarum partium ſcriptore pag. 149. & 210. examinis præjudiciorum Juriei adverſus Eccleſiam Romanam, & ab Hedovillio, Journal des Savans 1665. pag. 228. ſeq. & ab auctore libri, cui titulus: *il Sindicato di Alexandro VII.* & alterius, qui inſcribitur: *l'Evangile nouveau de Cardinal Pallavicin.* Paris 1676. 12. Nec non ab Comite *Julio Clemente* b) Scoto, auctore notarum LXIV. moralium, cenſoriarum & hiſtoricarum ad hiſtoriam Pallavicini, quæ à Stanislao Felice ſunt editæ Coloniæ, ut habet titulus, vel potius in Italia 1664. 4. Confer etiam quæ ex *Philippo Evoslio* B. D. *Jo. Conradus Dannhauerus* in συγκρίσει Concilii Nicæni primi c) atque Tridentini, Argentorat. 1666 § 76.

Henrici

a) David Ancillon Melange Critique T. 2. p. 162. ſeq. Unſchuldige Nachrichten A. 1712. p. 52. ſeq. B. Vinc. Placcii Pſeudonymi p. 70.

b) Melange Critique de Mr. David Ancillon T. 2. p. 164.

c) Similiter Concilium Nicænum cum Tridentino confert *Matthias Bergius* in carmine heroico, quod examini Concilii Trid. Chemnitiano præmittitur. Hieroſolymitanum primum Apoſtolicum, idem D. *Dannhauerus* A. 1648. reſpondente *Jacobo Mullero* Lubecenſi, ut Jo. Chriſt. Rumetſchii ſimilem lucubrationem prætercam.

Henrici Vagedes de tranſlatione Concilii Trid. contra Pallavicinum, pro Sarpio diſſertatio, quæ tertia eſt in ejus Operibus Academicis junctim excuſis Rintelii 1703. 4. Sed adſcribam de Pallavicino Herm. Conringii judicium, ex epiſtola a) ad Boineburgium: *Primum deprebendi ſane* ſummam diligentiam (Pallavicini) *in excutiendis omnibus illis, quæ vel ſpeciem falſi habent, in univerſa illa Tridentina hiſtoria P. Pauli Veneti, ſive Petri Svavis Polani. Deprebendi deinde numeratos quidem* errores *plusquam trecentos; pleroſque autem commiſſos in rebus minutis & levis momenti: reliqua omnia, & quidem quotquot ſunt ponderis paulo majoris, qualia profecto Hiſtoria illa Pauli habet plurima, ne quidem tacta eſſe vel ſummo, ut ita loquar, digito. Deprebendi tertio, opponi frequenter Hiſtoriæ illi Tridentinæ* teſtimonia *perquam ſuſpectæ fidei, ac proinde haud idonea, quibus falſi convincatur P. Paulus. Videor & quarto mibi deprebendiſſe jam nonnulla narrata Pallavicino,* quæ hactenus latuerant & Paulum, & vulgo Proteſtantes, jam prodita in lucem, fortasſis autem *Proteſtantium magis bono, quam partis pontificiæ. Deprebendi denique univerſo in opere* ſumme addictum Rom. Curiæ animum, *& ab omni moderatione atque æquitate alienum, uno verbo, totum Jeſuiticum; qualis num aptus ſit ſcribendæ hiſtoriæ ſacrorum certaminum noſtri ævi, nemo prudens non facile judicaverit. Itaque, quantum arbitror, hoc quidem opere & de Romana Curia præclare eſt meritus Pallavicinus, & Proteſtantium rebus, famaque P. Pauli ſimul bene conſuluit, adeoque meruit, ut ab utraque parte ipſi agantur gratiæ.* Hæc Conringius.

*Orationes habitæ in Concilio Trid.

Patriarchæ Orientalium Aſſyriorum, *Abd Iſu*, de Trid. Concilio approbatio & profeſſio. Labbe pag. 1247. Hard. p. 305. Et litteræ M. Antonii Cardinalis Amulii ad legatos Concilii. Ripæ 1562. Labbe p. 1245. Hard. ibid.

Oratio *Adeodati* Senenſis, Auguſtiniani. Labbe p. 1524.

Ambroſii Catharini Politi, Senenſis Ord. Præd. Oratio. Labbe pag. 1006.

Concio

a) D. Jo. Fabricius Theologus Helmſt. T. 2. Bibl. ſuæ p. 354.

Digitized by Google

Concio à *Didaco de Pauya d' Andrade*, Luſitano. Venet. 1562. Labbe pag. 1304.

Antonii Monchiaceni Demochares, Doctoris Sorbonici. Labbe p. 1580.

Leonardi Aretini, Eremitæ Auguſtin. Oratio de Chriſtiana Profeſſione. Labbe p. 1073.

Bartholomæi Baphii Lucianenſis, Ord. S. Franciſci. Labbe p. 1462.

Oratio *Maximiani Beniani* Cremenſis, Ord. S. Franciſci, edita Ripæ 1562. ad inſtantiam Petri Antonii Alciatis. Labbe p. 1221.

Everhardi Billici Carmelitæ, Oratio. Labbe p. 1088.

Brachii Martelli, Feſularum Epiſcopi, ſententia de regularibus, & de reſidentia Epiſcoporum A. 1546. Labbe pag. 1636. 1642. Harduin. p. 380. 385.

Galeatii Brugoræ, Patricii Mediolanenſis & Regii fiſci Patroni, Oratio habita nomine Marchionis Piſcari, Regis Catholici Oratoris, edita Ripæ 1562. Labbe p. 1148.

Jo. Baptiſtæ Burgos de quatuor remediis exſtirpandarum hæreſium. Labbe p. 1470.

Semphini Caballi, Brixienſis Dominicani, de CHriſto judice lætis animis exſpectando, edita Brixiæ 1562. ad inſtantiam Jo. Baptiſtæ Bozolæ. Labbe pag. 1454.

Jo. Bapt. Campegii Oratio de tuenda religione. Venet. 1561. 4. Labbe p. 1851.

Camilli Campegii, Papienſis Ord. Præd. Inquiſitoris Ferrarienſis, Oratio de mundi fallaciis atque ruina ad Patres Concilii Dom. I. Adventus, edita Venet. 1562. Labbe p. 1217.

Gaſp. Cardilli Villalpandei, Hiſpani, Oratio in Concilio A. 1563. habita. Labbe p. 1492. de Primatu Petri pag. 1391. & quod Laicis non permittendus calix, id. p. 1279. & Harduin. pag. 309. Apologia indictionis Concilii contra Jo. Fabricium Montanum. Labb. p. 1876.

Caroli, Cardinalis è Lotharingia, legati Gallorum Regis. Labbe p. 1182. Hard. p. 271.

Barthol. Carranza de Miranda Ord. Præd. Concio. Labbe p. 1832.

Alphonſi Contreras Ord. Minor. Hiſpani, Oratio ad Eccleſiæ reformationem perſvadendam. Labbe p. 1571.

Cornelii Epiſcopi Bitontini. Labb. p. 990.

Petri Daneſii Regis Galliæ Oratoris. Labbe p. 1017. Hard. p. 216.

R. P. Diamantii (al. *Adamantii*) Ord. Eremitarum, Oratoris VII. Cantonum Helvet. Catholicorum, edita Ripæ 1562. Labbe p. 1193.

Georgii Draſcovitii pro Ferdinando Imp. & Hungariæ Rege, Venet. 1562. 4. Ripæ 1562. Labbe p. 1137. Harduin. p. 226.

Andreæ Dudithii Orationes duæ. Brixiæ 1562. a) & *D. Quirino Reutero* editore Orationes tres, & demonſtratio contra votum cœlibatus clericorum, cum excuſatione ejus ad Maximilianum II. de Epiſcopatu & honoribus abdicatis A. 1566. Additæ Epiſtolæ *Maximiliani II. Ferdinandi I. Caroli* Archiducis Auſtriæ, & *Alberti* Bavariæ Ducis, quibus communionem ſub utraque ſpecie, Conjugium Sacerdotum & Eccleſiæ reformationem à Pio IV. poſtulant. Oratio habita ab oratore Ducis Bavariæ. Excerptum ex oratione *Card. Lotharingi* Caroli Quiſii. Oratorum Galliæ monitio. Poſtulata XXXIV. Regis Galliæ cum Cæſareorum Oratorum mandatis conſentientia. Proteſtatio oratorum *Caroli IX* Gallorum Regis contra Pium IV. *Pauli III.* epiſtola objurgatoria ad Carolum V. cum animadverſionibus, & epiſtolæ duæ ad Helveticos. Epiſtola *Joannis Sleidani* ad Rog. Aſchamum Tridento A. 1552. ſcripta. Proteſtantium Imperii ſtatuum rationes, cur Synodus illa quam Paulus III. Mantuæ celebrandam indicit, neque æqua videri poſſit, neque utilis eccleſiæ A. 1537. Brevis expoſitio cauſarum, ob quas Electores, Principes & Ordines Imperii Aug. Confeſſ. Concilium Tridentinum haud agnoſcant, ejusque definitionibus ſtare recuſent. Edidit hæc junctim *Reuterus* Profeſſor Heidelbergenſis, Offenbaci 1610. 4. ſubjunctis Jacobi I. Angliæ Regis Confeſſione fidei, Eduardi VI. edicto de reformatione Relig. & Anglorũ epiſtolis ad Germanos de primordiis ſuæ reformationis & imaginum ad fraudem compoſitarum dejectione. Thomæ Cranmeri Archiep. Cantuar. & Martyris epiſtola ſuper controverſia de Cœna Domini.

Eugenii Piſaurenſis, Eremitæ Auguſtiniani, Oratio Tridenti A. 1561. habita & edita Brixiæ 1563. Labbe p. 1226.

Gui-

a) Ex his illa, quæ incipit: *Si quanta eſt.* Labbe p. 1324. Altera: *Tria fuerunt tempora.* id. p. 1298. & Harduin. p. 318.

Gvidonis Fabri, Oratoris Caroli IX. Galliarum Regis. Prodiit ſeparatim Pariſ. 1562. 8. Brixiæ 1562. habet & Labbe p. 1174.
Petri Favonii Juſtinopolitani. Brixiæ 1562. Labbe p. 1320.
Ferdinandi Imp. mandata & litteræ. Labbe p. 1133. ſeq. Harduin. p. 223. Synodi reſponſa ad Cæſareos oratores, id. p. 229. Labbe p. 1143.
Caſparis Ferrantis Sveſſani. Brixiæ 1562. Labbe p. 1477.
Jac. Ferruſii Valentini, oratio in feſto Aſſumtionis habita. Labbe pag. 1963. Hard. p. 274.
D. Raynaldi (al. *Arnoldi*) *Ferrerii*, legati Regis Galliæ, oratio cum litteris Caroli IX. Regis edita Ripæ 1563. Labbe p. 1185. alia pag. 1208. Priorem habet etiam Harduin. p. 274.
Angeli Ferri, Veneti, Ord. Eremitar. S. Auguſtini. Ripæ 1562. Labbe pag. 1274.
Florentini Ducis Coſmi Medices mandata ad oratorem ſuum & ad Synodum litteræ. Labbe p. 1152. 1211. Harduin. p. 241. 300.
D. Joannis Fonſecæ Hiſpani, oratio edita Patav. 1562. Labbe p. 1289.
Coſmi Palmæ Fonteji, Dertuſenſis Presbyteri. Labbe p. 1514.
D. Petri Fontidonii Hiſpani, Segobienſis Theol. Conciones duæ. Brixiæ 1562. Labbe p. 1163. 1370. tertia p. 1408. Oratio ad Germanos pro Concilio Trid. adverſus Jo. Fabricium Montanum. Labbe pag. 1758.
Gaſparis à Foſſo, Archiep. Rhegini, Oratio in Concilii apertione 18. Jan. 1562. de Eccleſiæ auctoritate & imitandis Apoſtolis. Brixiæ 1563. Labbe p. 1249.
Petri Frugi, Doctoris Theologi, oratio A. 1551. habita in Concilio. Labbe p. 1044.
Rob. Furnierii Galli, D. Ambianenſis Canonici, oratio de CHriſto puero circumciſo & JEſu vocato, habita A. 1563. Labbe p. 1485.

Gallorum Regis *Caroli IX.* epiſtolæ ad Concilium. Labbe p. 1173. 1181. 1206. Hard. p. 262. 270. 295.
Georgii de S. Jacobo, Ord. Præd. oratio. Labbe p. 1024.
Petri Gonſalez de Mendoza, Epiſcopi Salmantini, Concio. Brixiæ 1662.
Pauli Gvidelli, Tridentini. Labbe p. 1237.

Jo. Haſſelii ſive *Haſſelani* ſententia ſuper facto Nectarii CPol. Epiſcopi

 circa

circa ſublationem Confeſſionis, exhibita Patribus Concilii Trident. Antwerp. 1564. 12. Labbe p. 1121.

Helvetiorum Cantonum ſeptem Catholicor. mandata ad oratorem ſuum. Labbe p. 1189. ſeq. Harduin. p. 277.

Franciſci Heredin, Theologi Cathedralis Eccleſiæ Tiraſonenſis, oratio. Labbe p. 1107.

Gentiani Herveti oratio ad Concilium de clandeſtinis matrimoniis, Pariſ. 1556. 4. Venet. 1563. 4.

Henrici de S. Hieronymo Luſitani Ord. Præd. de calamitatibns eccleſiæ Oratio. Labbe p. 1386.

Hiſpaniarum Regis *Philippi II.* mandata, oratoribus ſuis data. Labbe pag. 1147. 1161. Hard. p. 249.

Joannis Franciſci Lombardi, Neapolitani, oratio. Labbe p. 1230.

Joannis Gallionis, Burgenſis Hiſpani, Ord. Præd. oratio in laudem *Thomæ* Aquinatis. Labbe p. 1559.

Joannis de Ludegna Concio de tribus CHriſti tentationibus. Labbe pag. 1534.

Ejusdem diſputatio Theologica de cœlibatu ſacerdotum. Labbe pag. 1542. Harduin. p. 359.

Joannis Moroni Cardinal. legati Papæ, oratio. Labbe p. 1599. Hard. p. 375.

Johannis Philippi Archiep. Moguntini, epiſtola ad Pium IV. de communione Calicis concedenda, addita conſideratione Theologi cujusdam ſtatus Germaniæ, illius temporis gnari.

Auguſtini de Loſcos, Abbatis Ord. Caſſinenſis, Brixiæ 1562. Labbe p. 1257.

Comitis de Luna, legati Hiſpanici, proteſtatio contra Gallos de loci prærogativa. Labbe p. 1160. Hard. p. 249.

Lud. Majorani, Gravinatis, Canonici Lateranenſis, de optimo Reip. ſtatu Oratio. Labbe p. 1857.

Mariani Rocha, Feltrenſis Eremitæ Auguſtin. Labbe p. 1079.

Antonii Marinarii Carmelitæ orationes II. Labbe p. 999. 1033.

Theodori Maſſi Mantuani Carmelitæ. Labbe p. 1262.

Digitized by Google

Mauritii Electoris Saxon. epiſtola A. 1552. data ad Concilium Trid. & è MS. edita in relationibus innocentibus (Unſchuldige Nachrichten A. 1713. p. 1.) Confer, quæ de ablegatis ab hoc Electore ad Concilium Theologis Rev. Jo. Quodvultdeus Bürger Archidiac. Martisb. in relatione hiſtorica præmiſſa confeſſioni Saxonicæ c. 13. p. 119. ſq.

Didaci à Mendocia, legati Cæſarei, oratio. Labbe p. 1012. Hard. p. 211.

Franciſci Mendoza ad Cardinal. Hoſium epiſtola prolixa de controverſiis quibusdam in Concilio Trid. diſputatis, fuit MS. cum aliis quibusdam Actis in Bibl. B. D. Jo. Frid. Mayeri. Vide ejus Catalogum p. 726.

Jacobi Hurtadi Mendoza, legati Cæſaris, proteſtatio contra Concilium Bononiam transferendum A. 1549. Exſtat in celeberrimi viri Jo. Chriſtiani Lunigii ſpicilegio Eccleſ. T. 1. p. 475.

Petri Gonzalez de Mendoza, oratio: ſupra *Gonzalez*.

Petri Morcati Presb. ſermo Tridenti habitus & editus Ripæ 1562. Labbe p. 1398.

Johannis Moroni, ſupra *Joannis*.

Mutii Calini Arch.ep. Jaderenſis ſive Zarenſis. Labbe p. 1187.

Franciſci Orantii, Theologi Valliſoletani. Labbe p. 1425.

D. Oronſuſſe, Navarri Olitenſis, Concio de Myſterio S. Trinitatis. Labbe p. 1618.

Antonii Pagani Veneti, Ord. Minor. oratio pro Eccleſiæ reformatione. Labbe p. 1942.

Papæ legatorum admonitio & exhortatio ad Patres Concilii. Labbe pag. 973.

Pauli Paſſotæ, S. Theol. Profeſſoris, Labbe p. 1086.

Pauli III. Papæ bulla & epiſtolæ binæ ad Helvetios. Labbe a) p. 1827. ſeq. Hard. p. 413.

Pii IV. epiſtola A. 1564. data ad Danielem Archiep. Moguntinum de miniſtranda Catholicis in Germania utraque ſpecie, certis obſervatis conditionibus.

Pii IV. bullæ 1] ſuper confirmatione Concilii. Labbe p. 939. Harduin. pag. 194. 2] ſuper declaratione temporis ad obſervanda Concilii decreta. Labbe p. 943. Hard. p. 198. * 3] ſuper forma juramenti pro-

Uuuu 3

a) Quæ ab hac pag. 1827. apud Labbeum exſtant, non leguntur in collectione Lovanienſi.

profeſſionis fidei. Labbe pag. 944. Hard. p. 199. *4] de deputatione octo Cardinalium, qui faciant obſervari decreta Concilii. Labbe p. 946. Hard. p. 201. *5] revocatoria privilegiorum, quæ Concilii decretis advertantur. Labbe pag. 948. Hard. pag. 203. *6] de Indice librorum prohibitorum. Labbe p. 950. Hard. pag. 205. *6] Regulæ decem de libris prohibitis, cum præfat. *Franciſci Forerii*, Ord. Præd. Labbe p. 951. Harduin. pag 206.

Pii V. epiſtolam ad Archiep. Bremenſem A. 1566. pro recipiendo Concilio Trid. edidit Rev. D. Henr. Muhlius in proluſione de hoc Concilio, Kil. 1716. 4. p. 16. Pii IV. & Pii V. Lunigius continuat. ſpicilegii Eccleſ. p. 313. ſeq.

Franciſci Belearii Pegvilionis Epiſcopi Metenſis, oratio de victoria qua Carolus IX. Galliarum Rex rebelles, &c. 1563. Labbe p. 1502.

Emanuelis Philiberti, Epiſcopi Auguſtenſis, legati Sabaudici. Labbe p. 1201.

Reginaldi Poli Cardinalis liber de Concilio, quæſtiones LXXXVI. cum præf. Pauli Manutii. Labbe p. 1665. Quæſtio de baptiſmo Conſtantini M. p. 1727.

Ejusdem *Reformatio Angliæ* A. 1556. Labbe p. 1733. Harduin. p. 388.

Poloniæ Regis *Sigismundi* epiſtola ad Concilium. Labbe p. 1196. Hard. p. 285.

Oratio habita Sereniſſ. *Portugalliæ* & Algarbiorum Regis *Sebaſtiani* nomine, & edita Ripæ 1562. Labbe p. 1143. Regis *Johannis III.* epiſtola ad Paulum III. Labbe p. 1015. Harduin. p. 214. *Sebaſtiani* Regis ad Concilium epiſtola, & ad Oratorem ſuum mandatum. Labbe p. 1143. ſeq. Harduin. p. 236.

Gvilelmi de Prato, Epiſcopi Claromontenſis, ſententia de reſidentia prælatorum, A. 1546. Labbe p. 1633. Harduin. p. 376.

Hieronymi Ragazoni Veneti, oratio, in qua ſummatim recenſentur quæ in Concil. Trid. decreta, habita A. 1564. & ſubjicitur editioni Concilii, curata à Philippo Chiffletio, Colon. 1644. 12. Labbe p. 1659.

Franciſci Richardoti, Epiſcopi Atrebatenſis. Labbe p. 1654.

Martini Rojas, Portaleubei, Oratoris magni Magiſtri ac totius Ordinis Hieroſol. Labbe p. 1213. Hard. p. 301.

Sa-

Sabaudiæ Ducis *Emanuelis Philiberti* epiſtola ad Synodum, cum mandato ad oratorem ſuum. Labbe p. 1200. ſeq. Harduin. p. 289.

Salvatoris Salepuſii Archiep. Turritani. Labbe p. 1057.

Alphonſi Salmeronis S. J. oratio. Pariſ. 1547. 8. Labbe p. 1841.

Chriſtophori Sanctotiſii Hiſpani, Eremitæ Auguſtin. Labbe p. 1599.

In funere *Hieron. Seripandi* Cardinalis oratio habita ab Ægidio Marcheſinio, Ord. Præd. lectore Bononienſi. Labbe p. 1650.

Franciſci Solaras, Epiſcopi Salaminii, commendatum in Concilio Trid. A. 1546. amuletum contra Peſtem. Unſchuldige Nachrichten 1713. p. 1027.

Dominici Soto Segobienſis, Ord. Præd. oratio Labbe. p. 980.

D. Joannis Strozii, Oratoris Coſmi Ducis Florentiæ & Senarum. Ripæ 1562. Labbe p. 1153.

M. Thadæi Peruſini, Auguſtinenſis. Labbe p. 1313.

Lucretii Timboſci Aſulani. Labbe p. 1612.

Franciſci à Toleto, Oratoris Cæſarei. Labbe p. 1013. Harduin. p. 212.

Valentini Epiſcopi Præmislenſis, legati Polon. Labbe p. 1197.

Venetiarum Reip. mandatum Oratori ſuo datum. Labbe p. 1157. Hard. pag. 246.

Franciſci Vicedomini Ferrarienſis, de duplici myſterio, abominationis uno, deſolationis altero. Brixiæ 1562. Labbe p. 1442.

Petri Victorii in funere Joannis Medicis, Cardinalis, 7. Cal. Dec. 1562. Labbe p. 1644.

Lud. Joannis Villetani, de divino Spiritu Catholicæ Eccleſiæ & Oecumenici Concilii. Labbe pag. 1623. De communione ſub una panis ſpecie, id. p. 1335. Hard. p. 324.

Franciſci Zamoræ, Generalis Ord. Minor. oratio edita Patavii 1562. Labbe p. 1270.

Scripta contra Concilium, habendum habitumve.

D. *Martini Lutheri* von den Conciliis und Kirchen. Wittenb. 1539. 4. & T. VII. Altenburg. p. 235.

D. *Ur-*

D. *Urbani Regii* dialogus vom künfftigen Concilio zu Mantua. Hamb. 1538. 8. & inter ejus opera T. 4. p. LXVII. Norimb. 1562. fol.

Aonii Palearii actio in Pontifices Romanos & eorum aſſeclas ad Imp. Rom. Reges & Principes Chriſtianæ Reip. ſummos Oecumenici Concilii Præſides, conſcripta cum de Concilio Tridenti habendo deliberaretur. Inter Palearii opera edit. Amſt. 1696. 8. p. 199. ſeq.

Concilium non modo Tridentinum ſed omne Papiſticum perpetuo ſugiendum eſſe omnibus piis, auctore *Petro Paulo Vergerio*, A. 1553. 4.

Ejusdem actiones duæ, an Paulus IV. debeat cogitare de inſtaurando Concilio Tridentino, & an vi poſſit Proteſtantibus imperare ipſius Concilii decreta. Vide Politica Imperialia Goldaſti.

Paſquilli extatici, *Paſquini & Marphorii* hymnus in Paulum III. &c.

Theodori Bibliandri amplior conſideratio decretorum ſynodalium Tridentinorum, 1551. 8.

Scripta quædam Papæ & Monarcharum de Concilio, cum præfat. *Matthiæ Flacii*, Baſil. 1551. 8. ubi Imperatoris Caroli V. & ſtatuum Imperii proteſtationes. Confer lectiones memorabiles Joh. Wolfii T. 2. ad A. 1548.

Valerii Philarchi dialogus ſuper Tridentino Concilio. Baſil. 1566. 8.

G. I. C. D. I. ſive *Innocentii Gentileti* JCti Delphinenſis a) examen Concilii Trid. in quo demonſtratur hoc Concilium in multis Regiæ auctoritati & antiquis Conciliis atque Canonibus contrarium eſſe, libris V. Genev. 1586. 8. & Gorinchemi 1678. 8. & Germanice Baſil. 1587. 8.

Joachimi Urſini (ſub quo nomine idem latet Gentiletus) hiſtorica relatio & nullitas Concilii Tridentini. Ambergæ 1615. 8.

Reviſion du Concile de Trente, contenant les nullitez d'iceluy, les griefs des Rois & Princes Chreſtiens de l'Egliſe Gallicane & autres Catholiques en VII. livres. Genev. 1600. 8. Auctor *Gvil. Ranchinus* b) JCtus.

Unglenckii de mendis Concilii Tridentini ſcriptum laudari vidi, ipſum non vidi.

Theophili Baldani Ausführung, daß das Concilium zu Trient hat falſche un-

a) B. Placcius de Anonymis p. 36. & 335.

b) Melange Critique de Mr. Ancillon T. 2. p. 135.

Digitized by Google

unchriſtliche und GOttes-läſterliche Canones gemacht. Nürnberg A. 1570. 4.

Cauſæ, cur Electores, Principes aliique Auguſtanæ Confeſſioni conjuncti ſtatus ad impium Concilium à Pontifice Pio IV. Tridenti indictum non accedant, &c. item reſponſum datum legatis Pontificiis Zachariæ Delphino Epiſcopo Pharenſi, Patricio Veneto & Commandeno, Epiſcopo Jacenthino in conventu Naumburgenſi A. 1561. Witeb. 1564. 8. ſic edita prout illa Cæſareæ Majeſtati tradita & oblata ſunt.

Gründlicher Bericht und wahrhafftige Erklärung der Urſachen, an die Römiſche Kayſerliche Majeſtät geſchrieben. A. 1564.

Statliche Ausführung der Urſachen, warum Churfürſten und Fürſten, auch andere Stände der Augſpurgiſchen Confeſſion, ſich auf dem Concilio zu Trient nicht eingefunden. Straßburg. 1565. 4. Tubing. 1583. 4. Francof. 1603. &c.

Latine, D. Laurentio Tuppio, Pomerano, JCto Argentoratenſi interprete. Argentor. 1565. 4. adverſus Synodi Trident. reſtitutionem ſeu continuationem à Pio IV. indictam oppoſita *gravamina*, &c. Additur Taxa ſacræ pœnitentiariæ p. 433---470.

Solida explicatio cauſarum propter quas &c. juxta exemplar Argentoratenſe, Dresdæ 1629. 4. Confer Goldaſtum in Politicis Imperialibus p. 1200. 1266. Hortlederum T. 1. c. 28. 29. 30. & quæ Hermannus Conringius ad calcem Viæ regiæ Georgii Wicelii, Helmſt. 1650. 4.

Der Augſpurgiſchen Confeſſions-Verwandten Stände Recuſations-Schrifft wider das angefangene Concilium. Magdeb. 1551. 4.

Apologia Eccleſiæ Anglicanæ, de non miſſis ad Concilium Tridentinum legatis, quam Latine ſvaviter ſimul & nervoſe ſcriptam laudat Marcus Antonius de Dominis oſtenſione errorum P. Franciſci Svarez c. 6. § 97. ad calcem libri VI. de Republica Eccleſ.

Ulrici Encauſti (Johannis Brentii) ſyntagma eorum, quæ Tridenti acta à legatis ac Theologis Würtembergenſibus, qui à *Chriſtophoro* Duce miſſi, ſed admiſſi atque auditi non ſunt, 1553.

Pia & neceſſaria admonitio de decretis & Canonibus Concilii Tridentini ſcripta in gratiam piorum hominum, qui emendationem doctrinæ & cerimoniarum in Eccleſia per Concilia faciendam exſpectant, Francof. 1563. 4.

Confeſſiones Proteſtantium Concilio Tridentino exhibendæ, *Articuli Smalcaldici*, nec non *confeſſio Saxonica* à Melanchthone ſcripta Anno 1552. editaque Baſil. 1552. 8. & nuper Germanice ac Latine hoc ipſo anno 1722. Lipſiæ 8. cum erudita relatione hiſtorica, recuſa curante M. Jo. Quodvultdeus Bürgern; & *Confeſſio Würtembergenſis* a) T. VIII. opp. D. Jo. Brentii.

D. *Pauli Ræberi* anteceſſus Vindiciarum aurei & adamantini tractatus, quo Electores, Principes & ſtatus Proteſtantium cauſas exponunt declinati Concilii Tridentini. Witeb. 1635. 4. Confer D. Jo. Hülſemannum in manuali Auguſtanæ Confeſſ. contra Hagerum Jeſuitam p. 1317. ſeq. 1344. ſeq.

D. *Martini Chemnitii* examen Concilii Trid. quatuor partibus, quarum prima lucem vidit A. 1565. ſecunda A. 1566. tertia & quarta A. 1573. 8. Deinde opus hoc præcipuum ſæpius recuſum junctim Francof. 1588. fol. 1599. 8. 4 Volum. atque 1609. fol. atque cum notis marginalibus Georgii Chriſtiani Joannis 1707. fol. etiam Germanice verſum G. Nigrino interprete, ibid. 1577. fol.

D. *Jo. Hülſemanni* Manuale Confeſſionis Auguſtanæ, vindicans eam ab iniqua collatione cum conciliabulo Tridentino à *Balthaſare Hagero* edita. Witeb. 1643. 1653. 1673. 8.

D. *Georgii Calixti* conſideratio doctrinæ Pontificiæ juxta ductum Concilii Tridentini, Helmſt. 1659. 1672. 4. & cum proluſione D. *Henr. Muhlii*, Kil. 1716. 4.

D. *Balthaſaris Cellarii* ad Concilium Tridentinum diſputationes XVII.

Jo. Frid. Gerhardi ſpeculum religionis Pontificiæ ex Concilio Trid. &c.

D. *Jo. Adami Scherzeri* anti-Bellarminus, Tridentini ſimul Concilii decreta velut Romanæ Eccleſiæ vocem oppugnat, Lipſ. 1684. 4.

D. *Valentini Alberti* examen profeſſionis fidei Tridentinæ & expoſitionis doctrinæ Catholicæ, quam b) Jac. Benignus Boſſvetus juxta illam profeſſionem ediderat. Lipſiæ 1692. 12.

Innocentii Deodati Sinceri Prüfung profeſſionis Tridentinæ, 1707. 4. Adverſus eandem profeſſionem auctor libri eodem anno 1707. 8. editi, qui inſcribitur: Reflexion über den Abtrit von der Evangeliſch-Lutheriſchen zur Römiſch-Catholiſchen Religion.

Conci-

a) De hac D. Chriſtoph. Matth. Pfaffius libro de Actis ſcriptisque publicis Eccleſ. Witteub. cap. 8. §. V. VI. VII.

b) De hujus adverſariis aliis atque hyperaſpiſtis D. Jo. Andreas Schmidius parte 2. introductionis Sagittarianæ in Hiſt. Eccleſ. p. 1449.

Concilii Tridentini adeoque & Pontificiorum doctrina publica exhibita à D. *Paulo Antonio* Theologo Hallenſi. Halæ Saxon. 1697. 8. ac deinde ſæpius. Acta Erud. 1698. p. 178.

Chriſtianus Ebelingius in examine Concilii Tridentini, Rintel. 1716. 4.

Jo. Meineti, Eccleſ. Ramboenſ. Paſtoris, CHriſtus à Concilio Tridentino (ſeſſ. VII. can. 1. de Baptiſmo) excommunicatus. Roſtoch. 1709. 4. cum præf. D. Zachariæ Grapii.

Donati Wiſarti notæ ad bullam Pii IV. ſuper forma juramenti profeſſionis fidei ad calcem collationis fidei JEſu & Jeſuitarum.

Jo. Henrici Hottingeri de auctoritate Concilii Trid.

Jo. Henrici Heideggeri Concilii Trid. anatome Hiſtorico-Theologica, in qua præmiſſo Concilii textu, poſt narratam ejusdem hiſtoriam & ſubjunctas hiſtoriæ notas, iisque inſertas vindicias *Petri Svavis Polani* adverſus *Scipionem Henricum*, demum ſuccedunt ejusdem controverſiæ Theologicæ, in quibus Papatus Tridentini refutati compendium exhibetur. Tiguri 1672. 8.

Ejusdem tumulus Tridentini Concilii, ubi anatome emendatior repræſentatur, & veritas fidei à Tridentinis damnatæ copioſe aſſeritur contra D. *Auguſtini Reding* Abbatis Einſiedelenſis jactatam inextinctam Concilii Tridentini veritatem, ibid. 1690. 4. duobus Volum.

Examen Canonum ac decretorum Concilii Trident. auctore *G. I. C. D. I.* 1690. 8.

Jo. Jewel, Epiſc. Sarisber. epiſtola ad Scipionem, Nobilem Venetum. Lond. 1685. 8. cum Apologia Eccleſiæ Anglicanæ.

Georgii Carletani conſenſus Eccleſiæ Catholicæ contra Tridentinos. Francof. 1613. 8.

Council of Trent examin'd and disprouv'd by Catholick tradition, by *Edward Stillingfleet*. Lond 1688. 4. Hiſt. des ouvrages des Sçavans 1688. Juin p. 197.

Roberti Wauchop, Archiep. Armachani relatio de Concilio Trid. usque ad A. 1551. in G. Mackenzie vitis ſcriptorum Scotorum Anglice editis, Edinburg. 1711. fol. T. 2. p. 196. ſeq.

Pro Concilio.

Didaci de Paiva de Andrada ſive *Andradii*, Conimbricenſis, defenſio Tridentinæ fidei Catholicæ libris V. contra D. Chemnitium & alios, Ulyſſipon. 1578. 4. Colon. 1580. 8. Ingolſtad. 1580. 1592. 4.

Xxxx 2 *Andreæ*

Andreæ de Vega, *Dominici de Soto* & aliorum apologias, vide recenſentem D. Joh. Andream Schmidium T. 2. introductionis Sagittarianæ pag. 1447. ſeq.

Jodoci Raveſteyn Toletani, Theologi in Lovanienſi Academia, Propugnaculum Concilii Trident. contra D. Chemnitii a) examen. Colon. 1608. 8.

Caſſ. Cardilli Villalpandai Hiſpani, apologia indictionis Concilii Trid. factæ à Pio IV. adverſus *Jo. Fabricium* Montanum. Ingolſtad. 1563. 4. & T. 14. Concilior. Labbei p. 1876.

Petri Fontidonii Segovienſis, Canonici Salmantini, apologia adverſus eundem Montanum, cum orationibus quibusdam in Concilio habitis. Antwerp. 1574. 8.

Aug. Reading à Biberegg Oecumenici Concilii Tridentini veritas inextincta contra Heideggeri anatomen. Tractatus IV. Einſiedel. 1675--1678. 8.

Jo. Sinnichii Confeſſioniſtarum Goliathiſmus profligatus, ſive Lutheranorum provocatio ad monomachiam doctrinalem ſuper Canonibus Synodi Trid. & Auguſtanæ Confeſſ.

Jo. Scheſleri Concilium Tridentinum ante Tridentinum.

Martini Eiſengrenii tractatus apologeticus de certitudine Gratiæ pro Canone XIII. ſextæ Seſſionis Concilii Trid.

Balthaſaris Chavaſſii commentarius in profeſſionem fidei Tridentinæ. Ingolſtad. 1613.

Gerardi Hagemanni, Benedictini, defenſio profeſſionis Tridentinæ & Boſſvetianæ expoſitionis, Neuhuſ. 1695. 4.

Jo. D. G. Sonnemanni diſcuſſio examinis Profeſſionis Tridentinæ, Hildesheim. 1708. 4. &c.

EDI-

a) Præter Andradium & Ravenſteinium ſcripſere adverſus D. Chemnitii noſtri examen etiam alii, ut Franckius, Gaertnerus, &c. ſed ita, ut præcipua momenta ne tangerent quidem, nedum convellerent. Bellarmino autem, qui in controverſiis ſuis B. Chemnitium etiam hinc inde perſtringit, reſponderunt multi, ſpeciatim quod ad Tridentinum Concilium attinet D. Scherzerus ὁ μακαρίτης, de cujus Anti-Bellarmino jam ſupra mentionem facere me memini. Non ita multi anni ſunt, quod ajunt Ignatium Aloyſium Zierendorf Jeſuitam, cum ei à ſuperioribus injunctum eſſet examen Chemnitianum oppugnare, diligentiori ejus conſideratione permotum fuiſſe, ut Romanis ſacris valediceret & ad noſtra accederet. Vide annum 1712. Unſchuldig. Nachrichten p. 1100.

Digitized by Google

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXXVI. LABBEI XV.

A. C. 1551. **Narbonenſe* Concilium, præſide Alexandro Zerbinatis, vicarii Franciſci Cardinalis à Piſanis, Archiep. Narbonenſis, de Eccleſiaſtica diſciplina. Canones LXVI. quorum ultimus omnia Eccleſiæ Romanæ ſubjicit, & Regis auctoritati detrahere aut eccleſiæ Gallicanæ prærogativis ullo modo obeſſe velle ſe negat.

1564. **Remenſe* ſub Carolo Cardinali à Lotharingia, Canones XIX. qui ſoli ex pluribus exſtant, editi à Ludovico Odeſpun in Conciliis noviſſimis Galliæ. Acta ejuſdem Concilii, per congregationes XIX. Nomina eorum, qui præſentes adfuere ex diœceſi Remenſi, Sveſſionenſi, Laudunenſi, Noviodunenſi, Bellovacenſi, Catalaunenſi, Ambianenſi & Silvanectenſi. Variæ epiſtolæ & Pii IV. ac Pauli III. litteræ, quibus *Cameracenſis* Epiſcopatus à Remenſis ditione eximitur. Cærimoniæ & ſacræ preces ac litania, quibus in publica ſeſſione Concilii Remenſis ſoliti ſunt uti.

1565. **Cameracenſe* ſub Maximiliano à Bergis Archiep. & Duce Cameracenſi, de fide ac diſciplina Capitula CXXXII. ſub titulis XXII. Acta ejuſdem Concilii, cum literis convocationis, prorogationis, &c. Bulla Pii IV. ſuper confirmatione Concilii *Tridentini*, cum ſubſcriptionibus Cardinalium. Catalogus Epiſcoporum, Doctorum, Abbatum aliorumque qui Concilio interfuerunt.

Mediolanenſe I. ſub Carolo Borromæo S. Praxedis Cardinali, Archiepiſc. Mediolanenſi. Ejus Oratio in Concilio habita. Conſtitutionum pars 1] de profeſſione fidei & ejus tuendæ cura, capita XII. 2] de iis, quæ ad Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, ubi etiam de clericorum ſeminario, examine, collatione beneficiorum, vita & officiis, deque eccleſiis earumque cultu, de proceſſionibus, de funeribus, &c. capita LXVIII. 3] de piorum locorum adminiſtratione, monialibus & Judæis. Capita XV.

Digitized by Google

A. C. 1569. *Mediolanenſe II.* ſub eodem Borromæo. Ejus Oratio. Conſtitutionum titulus 1) de iis, quæ ad fidem tuendam, ſacramenta adminiſtranda & alia paſtoralia munera pertinent, decreta XXIX. 2) quæ ad miſſam, divina officia, eccleſiæ cultum & ad eccleſiaſticos ſpectant, decreta XXXVI. 3) quæ ad bona & jura Eccleſiarum, piorumque locorum attinent, decreta XXII. Capita III. ad moniales pertinentia, & alia generalia IV.

1573. *Mediolanenſe III.* ſub eodem Borromæo. Edicta duo, Prorogatio Synodi, Oratio Borromæi. Capita Conſtitutionum XXI. Indictio futuri Concilii IV.

1576. *Mediolanenſe IV.* ſub eodem Borromæo. Edictum & Oratio. Conſtitutionum de fide & diſciplina Eccleſiaſtica pars 1] Capita XXVI. 2] Capita XV. 3] Capita XIV. ubi inter alia de viſitatione, de conciliis provincialibus & diœceſanis, teſtibusque ſynodalibus præcipitur. Interfuere Epiſcopi XI. Subjicitur indictio futuri Concilii V.

1579. *Mediolanenſe V.* ſub eodem Borromæo. Edictum & Oratio. Conſtitutionum pars 1) de rebus ad fidei tuendæ ſtudium & ad ſacramenta pertinentibus capita XI. 2) de cura *peſtilentiæ*, & Epiſcopi ſollicitudine, capita xxx. 3) ad ſacramentum Ordinis & matrimonium ac moniales pertinentia, capita xix. Subſcriptiones Epiſcoporum XIII. Indictio futuri Concilii VI.

1582. *Mediolanenſe VI.* ſub eodem Borromæo. Edictum & Oratio. Conſtitutionum capita xxxi. Subſcriptiones Epiſcoporum IX. Indictio futuri Concilii VII. cujus autem nihil a Collectoribus Conciliorum potuit afferri, quia non diu poſt Borromæus A. 1684. 3. Non. Nov. diem obiit, ſanctis poſtea adſcriptus à Paulo V. 1. Nov. A. 1610. In horum autem ſex Mediolanenſium Conciliorum decrétis, locuples & inſigne ſyſtema conſtitutionum de diſciplina omni Eccleſiaſtica continetur.

1565. * *Toletanum* ſub Chriſtophoro Rogio de Sandoval, Epiſcopo Cordubenſi, Actiones tres, in quarum prima Tridentinæ Synodi decreta pleraque confirmantur. Actione ſecunda, de doctrina

ctrina & moribus, decreta XXXI. Actione tertia, decreta XXVIII. Subſcriptiones Epiſcoporum VI. Abbatis diffinientis, & licentiati ſecretarii.

**CPolitanum*, quo Joaſaphus ſive Joſeph, Patriarcha CPol. ob ſimoniam dejectus eſt. Ex hiſtoria Eccleſiaſtica *Emanuelis Malaxi*, quam à Martino Cruſio Græcobarbare & Latine editam libro ſecundo Turco Græciæ, dixi Volum. VI. pag. 694. Subſcriptiones Epiſcoporum LII.

A.C. 1570. **Mechlinenſe* ſub Martino Rythovio Epiſcopo Ypreſi, nomine Antonii Perrenoti Archiep. Mechlinenſis Card. Granvellani, Decreta X. atque alia capita IX. de Sacramentis, quorum primum eſt contra *Anabaptiſtas*. De ordinandis capita V. De ſponſalibus & matrimoniis, capita VII. De officio & cultu divino, XVII. De feſtis, capita V. De jejuniis, capita II. De imaginibus, capita III. De indulgentiis. De ſuperſtitione. De Epiſcopis & eorum officio, IV. De ſigillis, conceſſionibus & relaxationibus, capita V. De miniſtris eccleſiæ & eorum reſidentia, IX. De decanis Chriſtianitatum, paſtoribus & eorum officiis, capita XII. De vita & honeſtate clericorum, capita V. De clericorum correctione, III. De ſcholis, capita III. De ſchola Dominicali, capita IX. De ſeminariis, capita II. De unionibus beneficiorum, capita IV. De elocatione & conſervatione bonorum Eccleſiaſticorum, VII. De regularibus & monialibus, capita XI. De litteris Apoſtolicis & judicibus delegatis, Capita II. De uſuris. De viſitationibus, capita II. Subſcriptiones Epiſcoporum VI. & Maximiliani Morilloni, vicarii generalis Card. Granvellani.

1579. †† *Gregorii XIII.* Papæ bulla, confirmans bullam *Pii V.* qua propoſitiones LXXIX. *Michaëlis Baji* damnantur.

1581. **Rotomagenſe* ſub Carolo Card. Borbonio, Archiepiſc. Rotomagenſi, Capitula XII. Subſcripſerunt Epiſcopi quatuor, & Canonici duo deputati Eccleſiæ Abrincenſis & vicarius generalis Conſtantienſis Epiſcopi. XIII. difficultates cum reſponſionibus. Brevia duo Gregorii XIII. de Synodi indictione & confirmatione. Archiepiſcopi Rotomag. litteræ indictionis & prorogationis, & ad Synodum cohortatio, nec non epiſtola

Digitized by Google

epiſtola ad clerum & populum ſuæ diœceſ. de Synodi obſervatione.

A.C. 1582. * *Memphiticum* in Ægypto, pro Coptis cum eccleſia Rom. conciliandis & abjiciendis Neſtorii & Dioſcori hæreſibus, Gregorii XIII. ut ajunt celebratum auſpiciis, conſeſſus III. ex Poſſevini apparatu S. in *Memphit.* & Spondano ad A. 1582.

1583. * *Remenſe* ſub Ludovico Cardinali à Gvyſia, Archiepiſcopo Duce Remenſi, capita XXVIII. Subſcriptiones Epiſcoporum VII. & procuratoris Epiſcopi Silvanectenſis. Breve Gregorii XIII. pro confirmatione Concilii. Archiepiſcopi Remenſis literæ indictionis, commiſſio convocatoria ad Epiſc. Atrebatenſem. A Gregorio XIII. data facultas pro ſynodo Remenſi, nondum ſuſcepto pallio ab Archiepiſcopo celebranda. Archiepiſcopi cohortatio. Litteræ Synodi ad communitates & eccleſiam rectores ſibi ſubditos. Acta Concilii congregationum V. Nomina eorum, qui interfuere Doctores, Abbates, Priores Monaſteriorum & deputati de Capitulis. Preces in apertione Concilii. Concilii publicatio.

* *Burdigalenſe* ſub Antonio Prevotio Sanſaco, Archiep. Burdigalenſi, Aquitaniæ Primate. Capita xxxvi. & de inſtitutione ſeminariorum provinciæ Burdigalenſis, capita IX. quorum ſeptimum eſt de ſtudiis alumnorũ in ſeminariis. Subſcriptiones Epiſcoporum VII. procuratoris & ſecretarii. Publicatio Concilii. Litteræ confirmationis à Gregorio XIII. Cardinalis Boncompagni epiſtola ad Archiep. Burdigalenſem.

* *Turonenſe* menſe Majo, & *Andegavi* menſe Septembri celebratum, ſub Simone à Maillé, Archiepiſcopo Turonenſi. Capita XXI. pleraque excerpta ex Concilio Trident. In quarto profeſſio Fidei: quinto bulla Pii V. contra Simoniacos. Capite XIII. præcipitur caput inclinare cum Virginis Mariæ nomen pronunciatur. Subjungitur Archiepiſcopi gratiarum actio in Concilii dimiſſione. Subſcriptiones Epiſcoporum VII. aliorumque plurium, qui interfuerunt. Concilii indictio, Archiepiſcopi paracleticus ſermo, & alius protrepticus in ſeſſione apud Andes. Epiſtola ad Gregorium XIII. pro Concilii tranſlocatione. Gregorii XIII. epiſtola ad Archiepiſcopum. Archiepiſcopi ad Henricum III. Galliæ Regem.

A.C.

Digitized by Google

A. C. 1584. * *Bituricenſe* ſub Reginaldo Archiep. & Patriarcha Bituricenſi, Aquitaniæ Primate. Forma profeſſionis fidei. Decretorum de fide & diſciplina, ſub titulis XLVI. Capita CCCLXXVIII. Acclamationes. Subſcriptiones Epiſcoporum IV. & aliorum Doctorum, Abbatum, Canonicorum, aliorumque. Indictio Concilii, Convocatio, Prorogatio. Xyſti V. Papæ Confirmatio. Publicatio.

1585. * *Aquenſe*, ſub Alexandro Conigiano Archiepiſcopo Aquenſi. Capita XLIV. Subſcriptiones Epiſcoporum V. & Vicarii Generalis Epiſcopi Forojulienſis. Publicatio Concilii. Epiſtola Archiepiſcopi ad Xyſtum V. Papam. Papæ & Cardinalis Caraffæ epiſtolæ ad Archiepiſcopum.

* *Mexicanum* de fide & moribus, ſub Petro Moya de Contrera, Archiep. Mexicano, poſtea confirmatum Romæ A. 1589. & juſſu Regis Hiſpan. Philippi II. ad inſtantiam & ſumtu Johannis de la Serna, Archiep. Mexicani, exſcriptum typis A. 1622. Libri I. capita XIII. ſecundi VII. tertii XXI. quarti duo, & quinti capita XII. Statuta in Eccleſiæ Mexicanæ evectione, partis I. capita 18. II. capita 11. III. capita 9. IV. capita 10. Inter Concilia, quæ in his libris allegantur, videas etiam laudari Concilium de Gwadix, Concilium Limenſe I. II. & III. nec non Mexicanum I. & II. pluraque Hiſpanica. Subſcripſerunt præter Mexicanum Archiepiſcopum, Epiſcopi Gvathemalenſis, Mechoacanenſis, Tlaxcalenſis, Yucatanus, Novæ Galliciæ & Antequerenſis.

1586. †† *Cameracenſe*. Vide ſupra poſt A. 1549.

1590. * *Toloſanum* ſub Archiepiſcopo Toloſano Franciſco de Joyoſa Cardinali. Profeſſio fidei Tridentinæ, & de variis rebus ad diſciplinam eccleſiaſticam ſpectantibus. Capita XLVIII. quorum ultimum eſt indictio alterius Concilii provincialis A. 1593. Toloſæ habendi. Concilii prioris publicatio.

1594. * *Avenionenſe* ſub Franciſco Maria, Archiep. Avenionenſi. Capita LXIV.

1596. * *Aquilejenſe* ſub Franciſco Barbaro Patriarcha Aquilejæ & Principe. Capita XIX, quorum decimo quinto de ſanctarum reliquia-

Digitized by Google

liquiarum aſſervatione, cultu, translatione & cauta receptione uberius conſtituitur. Poſt ſubſcriptiones Epiſcoporum X. & Procuratorum Epiſcoporum IV. annotatur, ſuperiora omnia Synodi hujus provincialis decreta recognita & approbata fuiſſe à ſacra congregatione Concilii Trid. (illa, de qua ſupra p. 697.)

A. C. 1599. * *Diamperienſe*, ab Archiepiſcopo Goënſi in oppido Diamper, quod eſt in Aſia prope civitatem quæ dicitur S. Thomæ, ubi Neſtoriani & alii errores ac hæreſes earumque ſectatores, præcipue Babyloniæ Patriarcha, percuſſi anathemate. Ex Jo. Mariæ Camporei S. J. litteris apud Poſſevinum Apparatu ſacro, in voce *Diamperenſe*.

1607. * *Mechlinienſe* ſub Matthia Archiepiſc. Mechlinienſi. Convocatio Concilii. Decretum, quod nulli præjudicium fiat ex ordine evocationis aut ſeſſionis in hac Synodo. Conſtitutiones de diſciplina Eccleſiaſtica, ſub titulis XXVI. capita CLXXXIV. Subſcriptiones Epiſcoporum VII. Recognitio & approbatio decretorum Concilii à Congregatione Cardinalium interpretum Concilii Tridentini. Breve Pauli V. Papæ & binæ Cardinalis Pamphilii epiſtolæ pro Concilii confirmatione.

EDIT. HARDUINI TOMUS XI.

1609. * *Narbonenſe* ſub Archiepiſcopo Ludovico de Vervins, de fide ac diſciplina, decretorum capita XLIX. Subſcriptiones Epiſcoporum VIII. & Procuratorio nomine duorum. Confirmatio à Congregatione Cardinalium Concilii Trid. Interpretum. Concilii publicatio.

1612. * *Senonenſe* ſive *Pariſienſe* ſub Cardinali Perronio, Archiep. Senonenſi celebratum Pariſiis, pro condemnatione libelli ab *Edmundo Richerio* ſine nomine auctoris A. 1611. editi *de Eccleſiaſtica & Politica poteſtate*. Confer Adrianum Bailletum in Richerii vita, edita Gallice Leodii 1714. 12. & vitam P. Joſephi Capucini, neſcio quo auctore, itidem vulgatam Gallice Pariſ. & Hag. 1705. 12. ubi de extorta per vim Richerio retractatione p. 221.

Aquenſe

Aquenſe ſub Paulo Archiepiſc. Aquenſi contra eundem Richerii libellum, quem ſcriptis etiam oppugnavere multi. Gallice quidem Pelletierius, Claudius Durandus, Beaujeu, Joh. Boucher, ſub Pauli Gimontii & Pompeji Ribemontii latens nomine, Latine autem Andreas du Val, Doctor Sorbonicus, & ex Jeſuitis præter Andream Evdæmono Joannem & Joannem Gaultierium Jacobus Sirmondus in notis ſtigmaticis ad magiſtrum triginta paginarum, ſub Jacobi Coſmæ Fabricii nomine editis, & Dionyſius Petavius lib. 3. de Hierarchia Eccleſiaſtica cap. 14. ſeqq. Non minus fortiter autem tueri cauſam ſuam & objectiones adverſariorum retundere Richerius ſatagit in demonſtratione libelli ſui atque præcipue in defenſione ejusdem diſtincta in quinque libros, & cum libello ipſo primum edita recuſo Leodii 1701. 4. ſubjunctis ejusdem Richerii notis ad Cenſuram Facultatis Theologiæ Pariſ. in libros M. Antonii de Dominis de Rep. Eccleſiaſtica.

A.C. 1618. 13. Nov. ad 1619. 9. Maji, *Dordracena* Synodi Acta vel decreta, ne quis apud Conciliorum collectores quærat: licet multa illi hæreticorum quoque, quæ vocant, Conciliabula ſuis voluminibus inſerere non dubitaverint. Cum tamen & materiæ dignitate & eorum à quibus res geſta eſt numero & auctoritate multis poſſit Synodis par vel ſuperior videri, & à Reformatis Eccleſiis plerisque etiamnum rata habetur, mentionem ejus omittere nolui. Habita eſt nono poſt *collationem Hagienſem* anno, à Reformatis Calvinianis contra *Arminianos Remonſtrantes*, qui in illa inauditos ſe damnatos eſſe conqueruntur. Ad Actorum editionem à fœderati Belgii editionibus delegati fuere Joannes Poliander, Antonius Walæus, Antonius Thyſius, Dan Heinſius, Feſtus Hommius, Dan. Colonius, Joh. Laetius. *Sed maxima editionis laus* a) *Feſto Hommio debetur, qui in ſcriptura promtus & elegans, Synodi quoque ſcriba reliquis diligentius annotaverat, quæ in Synodo geſta fuiſſent.* Prodierunt hæc Acta Dordraci A. 1620. fol. typis nitidis Elzevirianis

a) Vita Antonii Walæi, in vitis à Gvil. Bateſio collectis & Lond. 1681. 1704. 4. editis p. 645. *Frid. Spanhemius* in elencho controverſ. T. 3. Opp. p. 847. ſeq. &c.

rianis Lugd. Bat. & mox emendatius b) recuſa eodem anno Hanov. 4. addito locupleto indice. Præfigitur Ordinum fœderati Belgii provinciarum generalium ad Monarchas & Reges, Principes, Comites, Civitates ac Magiſtratus epiſtola pro fide & auctoritate horum actorum, nec non ampla [Dan. Heinſii c)] præfatio ad Reformatas CHriſti Eccleſias de controverſiarum Belgicarum, quibus ſopiendis Synodus convenerat, origine & incrementis. Actorum tres ſunt partes: 1] leges habendæ Synodi, formula juramenti, decreta & judicia de verſione Bibliorum, de catechiſatione, de candidatis S. Miniſterii, de typographiæ abuſibus tollendis. Canones adverſus V. Remonſtrantium articulos, Confeſſio Eccleſiarum Belgicarum, approbatio *Catecheſeos Palatinæ*, judicium de doctrina *Conradi Vorſtii*. Remonſtrantium ſcriptum de conditionibus habendæ Synodi eorumque theſes de quinque articulis, & adverſus Synodum variæ exceptiones ac proteſtationes, cum ſcripto *Simonis Epiſcopii*, quo ſe defendit & confeſſione fratrum *Geiſtemnorum*. Denique Orationes celeberr. virorum Balthaſaris Lydii, Martini Gregorii, Joſephi Halli, Jo. Polyandri, Jo. Acronii & memorati Epiſcopii. 2] Theologorum exterorum de quinque articulis Remonſtrantium judicia. 3] De iisdem articulis judicia Theologorum Provincialium.

Eadem Acta recuſa Gallice Dordraci 1624. 4.

Sæpius etiam & variis linguis ſeparatim exſcripti Canones hujus Synodi, nec non ſententia de Conrado Vorſtio, aliaque judicia & ἀποσπασμάτια, cum recenſione eorum, qui Synodo interfuerunt, quorum nomina habes etiam in Rever. *Henr. Ludolf Benthemii* Holländiſchen Schul- und Kirchen-Staat, p. 379. ſeq.

Editioni huic Actorum Synodi aliam ſtatim Remonſtrantes oppoſuere Harderovici 1620. 4. *Acta Synodalia Dordracena Miniſtro-*

b) Tho. Crenius parte XI. animadverſ. p. 94.

c) D. Jo. Fabricius, Helmſt. Theol. T. 2. Bibl. ſuæ p. 355. Confer Dan. Heinſii homiliam ad Joh. 17. v. 9. in ejus Orationibus, Amſt. 1557. 12.

Digitized by Google

niſtrorum Remonſtrantium in fœderato Belgio, in qua non niſi in paucis elevare fidem ſuperiorum actorum d) ſed ſuam præcipue ſententiam argumentis confirmare conantur. Eadem Belgice viderunt lucem A. 1623. fol.

Prodierunt etiam *poſt Acta*, ſive Acta in Synodo poſt peregrinorum Theologorum abitum. Hagæ 1669. 4. è Latino Belgice. Vide Adriani Paars indicem Batavicum p. 225.

Scripta contra Synodum Dordracenam.

Epiſtola ex Synodo ſcripta, neſcio quo auctore, ex qua Acta illius vulgavit B. D. Jo. Wolfgang Jægerus in hiſtoria Eccleſiaſtica ſæculi XVII. cum parallelíſmo profanæ T. 1. ad A. 1619. p. 304-315.

Joh. Arnoldus Corvinus in cenſura anatomes Arminianiſmi Petri Molinæi, &c.

Hugo Grotius in apologetico cap. V. &c.

Canones Synodi Dordracenæ cum notis & animadverſionibus *Danielis Tileni*. Adjecta ſunt ad calcem paralipomena ad amicam collationem Jo. Cameronis cum Tileno. Pariſ. 1622. 8.

Joh. Utenbogardus in Hiſtoria Eccleſiaſtica Belgii ab A. 400. ad A. 1619. Belgice A. 1647.

Philippus à Limborch in vita Simonis Epiſcopii, *Epiſtolæ Arminianorum* editæ Amſt. 1660. 8. & altera parte auctior editio 1684. fol.

Gerardi Brand Hiſtoria Reformationis edita Belgice Amſt. 1677. 4. & apologia contra Rulæum & Leydeckerum, Amſt. 1676. & 1705. 4. nec non *Hiſtorie van de Rechtspleging* &c. Roterd. 1708. 4. Journal des Sav. 1709. p. 23.

Maximiliani Sandæi Batavi S. J. de Synodi Dordrechtanæ emolumentis, Herbipoli 1620. 8.

Joannis Malderi Epiſcopi Antwerpienſis anti-ſynodica ſive animadverſiones in decreta Conventus Dordraceni, quam Synodum Nationalem vocant. Antw. 1620. 8.

La Religion pretenduë des Provinces unies, &c. nullitez du Synode de Dordrecht par *Louis du Chaſteau* Liegeois. Leodii 1621. 8.

Yyyy 3 *Claudii*

d) Vita Walæi, loco laudato.

Claudii Damqueji aſcia Conciliabuli Dordraceni. Atrebati 1629. 8.

Hermanni Hugonis S. J. libri III. de vera fide capeſſenda ad Neoevangelicam Synodum Dordracenam. Antw. 1619. 8.

D. *Balthaſaris Mentzeri* τοῦ μακαρίτου trias Diſpp. Theologicarum contra Synodum Dordracenam, Gieſſ. 1621. 4. & T. 2. Opp. pag. 909. ſeq. Francof. 1669. 4.

D. *Severini Lintrupii* ſchediaſma de contemtu Concilii Dordraceni in Anglia. Haſniæ 1696. 4. recuſ. A. 1710. 4. ab Andrea Hebero.

Actorum & Judicum partes ſibi arrogaſſe Contraremonſtrantes probat D. *Nic. Hunnius* præfat. ad Διάσκεψιν de fundamentali diſſenſu Lutheranorum & Calvinianorum; *H. L. Benthemius* libro laudato de ſtatu Eccleſiar. Belgic. p. 452. ſeq. &c.

Scripta pro Synodo.

Jo. Jac. Breitingeri Tigurinorum nomine miſſi ad Synodum epiſtola, edita in Bibliotheca Bremenſi Hiſtorico-Theol. Philolog. claſſe 3. faſcic. 3. p. 574. De ejusdem Breitingeri ineditis Synodi ejusdem actis, vide Hottingeri Bibliothecarium quadripartitum p. 328.

Jo. Bogermanni, qui Synodo præfuit, contra Corvinum, Grotium, &c.

Petrus Molineus in anatome Arminianiſmi, *Antonius Walaus* in reſponſione ad Corvini cenſuram anatomes Molinæi, &c.

Gvil. Baudartius in memóriis Eccleſiaſticis & ſecularibus editis Belgice de rebus ab A. 1603. ad 1619. Arnhem. 1624. fol.

Gvil. Ameſii antiſynodalia ſcripta ſive animadverſiones in dogmatica illa quæ Remonſtrantes in Synodo Dordracena exhibuerunt & poſtea divulgarunt. Amſt. 1632. 12. Ejusdem coronis ad *collationem* e) *Hagienſem*. id. 1636. 12. editio tertia.

Jac. Triglandius in animadverſionibus ad Hiſt. Eccleſiaſticam Utenbogardianam Belgice editis Lugd. Bat. 1650.

Jac. Leydeckerus contra G. Brantii hiſtoriam Reformationis, Eere van de national

e) Collatio hæc habita A. 1611. Acta, Henrico Brand interprete, edita Amſt. 1615. 4. & ex parte Remonſtrantium Petro Bertio, Lugd. Bat. 1616. 4. Secunda remonſtrantia A. 1617. edita, cum ſecunda contra remonſtrantia ſive reſponſo ad eam Lugd. Bat. 1617. 4.

Digitized by Google

national Synode van Dordrecht, Amſt. 1705. 1707. 4. Acta Erud. 1708. p. 404.

Henrici Ruil ſive *Rulei*, contra eundem Brantium. Vide Adriani Paars indicem Batavicum p. 221. ſeq.

Davidis Parei Oratio de Synodo Dordracena.

Frid. Spanhemius in elencho controverſ. T. 3. Opp. p. 847. ſeq. &c.

Hiſtoriam hujus Synodi tangunt præterea rerum Belgicarum ſcriptores, ut qui Gallice ſub Neufvillii nomine exſtat, Hadr. Bailletus, & alter Anonymus Hagæ 1704. editus, tomo tertio, nec non Iſaacus de Larrey in hiſtoria Angliæ, itidem vulgata Gallice, tomo ſecundo: & annalium ſcriptores, Piaſecius, Brachelius, & qui Germanice ſcripti exſtant, Jobus Ludolfus in theatro hiſtorico & in memorabilibus ſæculi XVII. Jo. Fridericus Pfeffingerus. Numiſma in hanc ſynodum cuſum habet Petrus Bizotus p. 112. & Benthemius p. 461.

A.C. 1624. **Burdigalenſe* ſub Franciſco Cardinale de Sourdis, Archiepiſcopo Burdigalenſi, Aquitaniæ Primate, decreta de fide ac diſciplina, ſub titulis XXII. quorum duodecimo varia conſtituuntur & caventur de iis, qui ad ſacras conciones habendas & quatenus admittendi ſint. Subſcribunt Epiſcopi VII. quamplurimarum eccleſiarum Procuratores & Theologi ac Canoniſtæ. Subjuncta ſunt Acta Concilii, Archiepiſcopi edictum, litteræ ad Epiſcopos, decretum de modo vivendi in Concilio; Seſſiones III. Congregationes privatæ XXIV. publicæ XVI. in quarum trigeſima tertia Caſus Conſcientiæ *Petri Milbardi* Gallice editi cenſura notantur. Preces & acclamationes Patrum in fine Concilii.

1638. ††*CPolitanum* ſub Cyrillo Berrhoënſi Patriarcha CPol. contra *Cyrillum Lucarem* ejusque confeſſionem καλβινοφρονοῦσαν. Decretum ſynodicum, quod incipit: *πάντων μὲν τῇ κοινῇ συντελούντων*, Græce & Lat. apud Harduin. pag. 225. ex Actis Hieroſolymitanæ Synodi A. 1672. Pariſ. 1678. 8. p. 156. Subſcriptiones Patriarcharum trium, Epiſcoporum XX. & aliorum Presbyterorum ac Monachorum XXI.

A. C.

A.C. 1642. * Synodus celebrata *Giaſii* in Moldavia, *ἐν Γιασίῳ Μολδοβλαχίας*, ſub Parthenio Patriarcha *CPolitano*, contra eandem Confeſſionem quæ tanquam *καλβινικὴ*, neutiquam vero Eccleſiæ Græcæ genuina, condemnatur. Epiſtola *Parthenii* ſynodica Græce & Latine. Incipit: *τῆς ἡμῶν μεταμελείας συνοδικῶς προκαθημένης*. Prodierat Græce & Lat. non modo in Actis jam memoratæ Synodi Hieroſol. Pariſ. 1676. 1678. 8. p. 185. ſed etiam ſeparatim Pariſ. 1643. apud Sebaſt. Cramoiſium cum *Arſenii* Hieromonachi epiſtola Venetias miſſa, quæ præfationis loco præfigitur, ſed à Labbeo & Harduino eſt omiſſa. Subſcriptiones Petri Mogilæ, in Ruſſia minore metropolitani & Epiſcoporum XXII. aliorumque presbyterorum, archimandritarum & monachorum XXI. Epiſtola *legatorum* CPolitanorum & exarchorum patriarchicorum miſſorumque ex Ruſſia legatorum epiſtola ad Joannem Baſilium Boibondam *Βοϊβόνδα*, qua rogatur ut decretum illud ſynodicum typis exſcribi curet.

1652. *Epiſcoporum Galliæ* litteræ ad Innocentium X. Papam, quibus rogant, ut de quinque propoſitionibus excerptis ex *Cornelii Janſenii* Iprenſis Epiſcopi libro, a) qui Auguſtinus inſcribitur, pronunciet.

1653. *Innocentii X.* conſtitutio, qua propoſitiones illæ quinque damnantur, ita ut nullatenus aliæ opiniones in dicto Janſenii libro comprehenſæ approbentur.

1664 †† *Alexandri VII.* Papæ conſtitutio, qua præſcribitur formula, cui ſubſcribendum adverſus quinque propoſitiones Janſenii.

†† Ejusdem Papæ conſtitutio pro innovandis decretis, quæ Sixtus IV. Paulus V. & Gregorius XV. pro immaculata conceptione B. Mariæ

a) Janſenii Auguſtinus à Liberto Fromondo primum editus poſt auctoris A. 1638. prid. Non. Maji defuncti obitum Lovanii 1640. fol. deinde recuſus ſæpius, ut Rothomagi 1643. 1652. fol. Epiſtola Collectoribus Conciliorum prætерita, quam Petrus de Marca ad Innocentium X. poſt conſtitutionem illam adverſus Janſenii propoſitiones editam, ſcripſit A. 1653. nomine Cardinalium, Archiepiſcoporum & Epiſcoporum Galliæ, Pariſiis congregatorum, exſtat in Philippi Labbei Bibliotheca Anti-Janſeniana pag. 50. Pariſ. 1654. 4. Nomina Archiepiſcoporum & Epiſcoporum Galliæ, qui prioribus ad Innocentium litteris ad conſtitutionem illam eliciendam ſubſcripſere, dedit idem Labbeus pag. 69--72.

B. Mariæ Virginis b) promulgarunt. Incipit: *Sollicitudo omnium Eccleſiarum.*

A. C. 1665. ††Declaration du Roy pour l'execution de la bulle du Pape contre les V. propoſitions de Janſenius.

1672. †† *Hieroſolymitanum* ſub Doſitheo Patriarcha Hieroſol. contra Calviniana dogmata, Græcis à Jo. Claudio Carentonenſis eccleſiæ miniſtro c) impacta, qualia à *Cyrillo Lucari,* cum in Oriente

Z z z z verſa-

b) Confer D. Frid. Ulrici Calixti Hiſtoriam immaculatæ conceptionis, Helmſt. 1696. 4. eique adde hanc Clementis XI. Papæ conſtitutionem pro feſto conceptionis deinceps de præcepto ubique impoſterum celebrando. *Commiſſi nobis divinitus ſacro-ſancti Apoſtolatus officii exigit ratio, utglorioſiſſimæ Virginis Dei genitricis Mariæ, cujus Conceptio gaudium annunciavit univerſo mundo, venerationem & cultum, plurium Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum more, ampliare ſtudentes in Terris, illius quæ ſuper Choros Angelorum exaltata, pro populo Chriſtiano ſedula Exoratrix apud eum, quem genuit, aſſiduè intercedit in cœlis, potentiſſimam opem, in tot tantisque quibus premimur Chriſtianæ Reipublicæ & Catholicæ Eccleſiæ neceſſitatibus, quantum nobis ex alto conceditur, promereri jugiter ſatagamus. Sinceræ itaque noſtræ erga eandem Auguſtiſſimam cœli Reginam, Patronam & Advocatam noſtram devotione incitati; Feſtum Conceptionis ipſius B. Mariæ Virginis immaculatæ, ubique terrarum in poſterum ab omnibus & ſingulis utriusque ſexus CHriſti fidelibus, ſicut alia Feſta de præcepto, ſervari & celebrari, ac ſub præcepto obſervationis feſtorum comprehendi, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium decernimus, præcipimus, & mandamus. Non obſtantibus Conſtitutionibus & Ordinationibus Apoſtolicis cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, ut earumdem præſentium Literarum tranſumtis, ſeu exemplis etiam expreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo Perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ, munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur ipſis præſentibus, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die 6. Decembris 1708. Pontificatus noſtri anno octavo.*

c) De Joannis Claudii ſcriptis adverſus Antonium Arnaldum, quemadmodum & de Cyrillo Lucari dixi Volum. X. pag. 444. & 499. Vide etiam Bælii Lexicon in *Arnaud* & *Claude.*

verſaretur, in publicum prolata fuiſſe unquam, penitus inficiatur, adductis plurimis excerptis ex libro ejus homiliarum, quas CPoli habuit. *Βίβλον ἐν μήκει πρώτῳ ἰδιόχειρον Κυρίλλου ἔχομεν, ἐν ᾗ φαίνονται αἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἑκάστῃ Κυριακῇ καὶ ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ λεχθεῖσαι ἐκείνῳ ὁμιλίαι πᾶν τοὐναντίον ἀποφαινόμεναι τοῖς ὑποβολιμαίοις ἐκείνοις κεφαλαίοις. Librum primæ magnitudinis habemus ſcriptum manu ipſius Cyrilli, in quo habentur homiliæ ſingulis Dominicis ac diebus feſtis ab ipſo CPoli pronunciatæ, quibus contraria ſuppoſititiis hiſce* (Confeſſionis ſub Cyrilli Lucaris nomine editæ) *capitibus doctrina diſputatur.* Laudant etiam de Græcæ Eccleſiæ dogmatibus *Joannem Nathanaëlem* qui ante Patriarcham CPol. Jeremiam, & *Gabrielem Severum* qui poſt eundem illa perſpicue expoſuerint. *Πρὸ τούτου τοῦ κὺρ Ἱερεμίου Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Ναθαναὴλ καὶ οἰκονόμος Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ᾧ ἐξέθετο περὶ τῆς ἑρμηνείας τῆς ἱερᾶς λειτουργίας. Καὶ μετὰ τοῦτον τὸν κὺρ Ἱερεμίαν Γαβριὴλ Σεβῆρος ὁ ἀπὸ Πελοποννήσου μητροπολίτης τῶν ἐν Ἐνετίῃσιν ἀδελφῶν, ἐν ᾧ συνέγραψε περὶ τῶν ἱερῶν ἑπτὰ τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας μυστηρίων συνταγμάτιον, ἀριδήλως τὴν τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας δόξαν παρέστησαν.* Acta hujus Synodi Græce cum verſione M.F. è congregatione S. Mauri, Ord. S. Benedicti, prodierunt Pariſ. 1676. 8. ſub *Bethlehemiticæ Synodi* titulo, atque ab interprete emendata 1678. 8. Hanc poſteriorem editionem, in qua *Synodus Hieroſolymitana* inſcribitur, ſecutus Harduinus, ſed ita ut verſionem paſſim ad Græca caſtigaverit. Inſeruntur Decreta Synodorum CPolitanæ anni 1638. & CPolitanæ atque Giaſitanæ ſive Jaſſitanæ A. 1642. de quibus jam dictum, & è quibus prius Latine primum lucem vidit Laureti A. 1639. in vindiciis Sylveſtri de Petra Sancta: alterum Græcè Giaſſii ſive Jaſſii in Moldavia A. 1642. & Græce ac Latine apud Allatium de conſenſu p. 1082. utrumque Græce & Latine Cyrilli Lucaris confeſſioni adjunctum, recuſum in Belgio, curante Bartholdo Nihuſio A. 1645. Vide B. Doctoris mei Thomæ Ittigii diſſertationem de Synodo hac Hieroſolymitana poſt appendicem de hæreſiarchis p. 414. ſeq. XVIII. Decretis Synodi ſubjiciuntur reſponſiones ad quatuor quæſtiones 1] S. Scripturam non eſſe ab omnibus legendam: 2] nec

perſpi-

Digitized by Google

perſpicuam omnibus legentibus. 3] Libros Judith, Tobiæ, &c. non eſſe habendos pro Apocryphis, 4] non improbandas eſſe imagines, nec Sanctorum cultum negligendum aut reprehendendum. Subſcriptiones ſeqvuntur Epiſcoporum VIII. Archimandritarumque Hieromonachorum & Presbyterorum LXI. & præter Doſitheum, ejus in Patriarchatu Hieroſolymitano deceſſoris Nectarii, alteriusque Nectarii monachi hypomnematographi. Denique Legati Gallici Nointelii epiſtola, Gallice in fidem actorum addita.

†† *Dionyſii* Patriarchæ CPol. reſponſio ſuper Calviniſtarum erroribus ac reali inprimis præſentia in S. Cœna reſponſio, ſub idem tempus promulgata, & cum ſuperiore Synodo Hieroſolymitana edita, Græce & Latine. Incipit: *Ουκ ανάξιον ευαγγελικής πολιτείας.* Subſcriptiones Epiſcoporum XLV. atque inter hos trium, qui & ipſi Patriarchatum CPolitanum per aliquod temporis geſſerant, Paiſii, Dionyſii & Methodii.

De Synodo Palamitica, quæ hoc loco apud Harduinum Græce & Lat. p. 283. ſequitur, jam dixi ſupra ad A. 1350.

A. C. 1694. †† *Innocentii XII.* Papæ brevia duo ad Epiſcopos Belgii, Archiepiſcopum Mechlinenſem, Epiſcoposque Antwerpienſem, Ruremundenſem, Brugenſem, Gandavenſem, cum decreto prohibente omnes interpretationes ſive declarationes decreti Alexandri VIII. contra quinque *Janſenii* propoſitiones.

1699. †† *Innocentii XII.* Papæ damnatio & prohibitio 23. prohibitionum, cum libro A. 1697. edito ab Archiep. Cameracenſi Fenelonio, *Explication des Maximes des Saints ſur la vie interieure.* Declaration du Roy, qui ordonne l'execution de cette Conſtitution A. 1699. Mandement de l'Archeveſque Duc de Cambray portant une entiere ſubmiſſion à cette condemnation. Harduin. p. 1682.

1703. †† *Clementis XI.* Papæ 1] damnatio libelli a) cui titulus: *Lettre de M. . Chanoine de B. . . à Mr. D. T. D. A. &c.* Cas de conſcience, *propoſé par un Confeſſeur de Province, touchant un*

Zzzz 2 *Eccle-*

a) Hoc ſcriptum datum 20. Jul. 1701. cum quadraginta Doctorum Sorbonicorum ſubſcriptionibus Janſenio faventibus exſtat in Ephemeridibus Eruditorum (Journal des Savans) A. 1702. recuſis Leodii in 12. T. 2. p. 281.

Digitized by Google

Eccleſiaſtique qui eſt ſous ſa conduite &c. 2] Epiſtola ejusd. ad Regem Galliæ Ludovicum XIV. 3] ad Cardinalem de Noailles, Archiepiſc. Pariſienſem, pro ejusdem libelli damnatione. 4] Confirmatio & innovatio Conſtitutionum Innocentii X. & Alexandri VII. contra Janſenii quinque propoſitiones. Incip. *Vineam Domini Sabaoth.*

A.C. 1713. †† *Clementis XI.* Papæ conſtitutio, quæ incipit *Unigenitus*, qua damnantur centum & una propoſitiones excerptæ ex *Paſchaſii Queſnelli* notis in N. T. *Abregé de la Morale de l' Evangile des Actes des Apoſtres, des Epiſtres Canoniques & de l' Apocalypſe, ou penſeés Chreſtiennes ſur le texte de ces livres ſacrez.* à Paris 1693. 1694. vel ſub titulo : *Le Nouveau Teſtament en François, avec des reflexions morales ſur chaque verſet.* à Paris 1699.)

†† Extrait du procez verbal de l'aſſemblée des Cardinaux, Archeveſques & Eveſques, tenuë à Paris en l'année 1713. & 1714. au ſujet de la Conſtitution *Unigenitus*. Monſeigneur le Cardinal de Noailles Preſident.

†† Epiſtola ſcripta ad Pontificem cum ſubſcriptionibus Archiepiſcoporum Galliæ VIII. & Epiſcoporum XXXIV. Pariſiis Nonis Febr. A. 1714. congregatorum pro Conſtitutione recipienda. Lettre de l'Aſſemblée aux Archeveſques & Eveſques du Royaume. Lettres patentes du Roy données à Verſailles, 4. Fevr. 1714. Lettre de Mrs. les agens generaux du Clergé de France à Meſſeigneurs les Prelats du Royaume en leur addreſſant le recueil des actes. 10. Mars 1714. Clementis XI. breve ad Cardinales, Archiepiſcopos & Epiſcopos Pariſiis congregatos, datum Rom. 17. Mart. Lettre des agens generaux aux Prelats du Royaume 10. Avril. 1714. en leur addreſſant le bref du Pape. Plura vide in actis publicis Conſtitutionis unigenitus, quæ Vir eruditiſſimus Chriſtoph. Matthæus Pfaffius ſuperiore anno 1721. edidit Tubingæ in 4.

†† Decretum S. Facultatis Pariſ. ſuper Conſtitutione *Unigenitus*, factum die Jovis prima menſis Martii 1714. Declaratio S. Facultatis Theologicæ Duacenſis 3. Auguſt. 1714. cum ſubſcriptionibus Doctorum VI. Licentiatorum S. Theologiæ VIII. & Profeſſorum XVI.

Digitized by Google

Ad calcem Voluminis denique Harduinus exhibet duo *Gerundenſia* Concilia A. 1068. & 1078. quæ Labbeus & Regia editio non habent, & Sirmondi notas in varia Concilia ſuis locis omiſſas, quas Labbeus ediderat, nec non notitiam brevem Conciliorum quorundrm Gallicorum, quorum acta nulla exſtant, ex eodem Labbeo, quæ ſunt: *Andegavenſe* A. 530. *Andelanenſe* A. 587. *Aquisgranenſe* A. 802. *Arelatenſia* A. 463. & 1246. *Aremoricum* A. 555. *Bituricenſia* A. 454. 769. 842. & 843. *Durienſe* A. 779. *Incerti loci In Gallia* A. 515. 588. & poſt A. 800. & circa A. 868. *Liptinenſe* A. 756. *Lugdunenſe* A. 814. *Metenſe* A. 835. *Narbonenſe* A. 257. *In palatio Theodorici Francorum Regis* A. 688. *Remenſe* A. 496. *In villa ad Sablonarias* A. 862. *Sveſſionenſe* A. 861. *Toloſana* A. 507. & 1124. *Turonenſia* A. 800. 849. quod potius *Pariſienſe* eſt. *Valentianenſe* A. 771. *Vaſenſe* A. 350. *Veneticum* A. 848. *Veſontionenſe* A. 444. & *Volvicenſe* A. 761.

EDITIONIS REGIÆ TOMUS XXXVII. LABBEI XVI.

In editione *Regia* quatuor exſtant indices, *primus* Conciliorum, *ſecundus* Pontificum, *tertius* rerum decretarum in Conciliis, *quartus* miſcellaneorum.

Labbeus & *Coſſartius* ſuum Conciliorum apparatum longe pluribus & melioribus Indicibus inſtruxere, & præterea præmiſerunt *præfationes* ſuperioribus Conciliorum editionibus præfixas à Jacobo Merlino, Petro Crabbe, Franciſco Joverio, Laur. Surio, & à Curatore collectionis Venetæ, Severinoque Binio, & ab Anonymo Regiæ collectionis editore, nec non curatore editionis Romanæ a) Conciliorum generalium, & Jac. Sirmondo ad Galliæ & Garſiæ Loaiſa ad Hiſpaniæ Concilia. Deinde poſt Labbei *Synopſin* Hiſtoricam Chronologico digeſtam ordine, ſuccedunt Gvilelmi Sanſon, Nicolai F. tres *tabulæ Geographicæ*, quarum una omnes orbis veteris partes & provincias, in quibus habita ſunt Concilia, continet: altera Italiam, Galliam & Angliam: tertia ſiſtit Patriarchatus veteris eccleſiæ. Inde

a) Sirmondo, in cujus operibus legitur T. 4. p. 605.

Inde ſequitur Phil. Labbei *breviarium Geographiæ Epiſcopalis*, Epiſcopatuum 1] in Italia viciniſq; inſulis, 2] in Sicilia & Sardinia. 3] in Gallia, 4] Hiſpania, 5] inſulis Britannicis, 6] Germania cisrhenana & transrhenana, 7] Daniæ & Sveciæ, 8] Poloniæ vicinarumque provinciarum. 9] in Hungaria. 8] Dalmatia viciniſque provinciis atque inſulis maris mediterranei. 11] Græcia, Aſia, Ægypto & Africa. 12] utraque India. Subjungitur appendicis loco notitia Metropolitanorum veteris Eccleſiæ cum ſubjectis Epiſcopis usque ad ſeptimum vel octavum vel undecimum circiter ſæculum. Indices denique ſeqvuntur ſeptem; 1] Conciliorum Alphabeticus, adſcripto ubique nomine Pontificis Romani, cujus tempore ſingula ſunt celebrata. 2] Index Conciliorum per gentes orbis terrarum præcipuas, in quibus ſunt habita. 3] Pontificum Romanorum Chronologicus. 4] Alphabeticus. 5] Imperatorum Rom. ordine Chronologico. 6] Epiſcoporum & aliorum, qui Conciliis interfuere. 7] eorum, quæ quindecim tomis Conciliorum maxime notanda continentur.

Ab *Harduino* omiſſæ ſunt præfationes, nec ſynopſis repetita, omiſſæ etiam tabulæ Geographicæ cum breviario Geographiæ Epiſcopali & indice Conciliorum per gentes Orbis digeſto. Repræſentantur autem ab eo indices ſex 1] Pontificum, quorum Epiſtolas Decretales & Conſtitutiones cum Conciliis exhibuit. Plerasque enim eorundem Pontificum epiſtolas & quæcunque de vitis ſingulorum Pontificum Binius & Labbeus in ſuis collectionibus tradiderant, Harduinus reſecuit omnia. 2] Index Conciliorum Alphabeticus, ſed omiſſa Pontificum mentione. 3] Epiſcoporum & aliorum, qui Conciliis interfuerunt & ſubſcripſerunt. 4] Index utiliſſimus Geographicus, quo per ordinem Alphabeticum nomina exhibentur ac ſitus Epiſcopatuum, qui in Conciliis appellantur, cum nominibus Epiſcoporum, qui ſingulos eos Epiſcopatus in iisdem Conciliis geſſiſſe perhibentur. 5] Rerum & verborum memorabilium. 6] locorum ſacræ Scripturæ, quæ ſunt excerpta ex editione vulgata, & quæ ab eadem diſcrepant.

Quoniam

Digitized by Google

Quoniam vero non modo ad Conciliorum, quam hactenus tradidi notitiam, ſed ad varios etiam alios ſtudioſorum uſus, eorum præcipue, qui Hiſtoriæ & antiquitati Eccleſiaſticæ operantur, requiritur temporis, quo Pontifices Romani ſinguli fuerunt notatio, eam quam potui reperire accuratiorem duplici ordine hoc loco ſubnectere inſtitui, alphabetico altero, altero Chronologico: ut quod in CPolitanis, a) Alexandrinis, b) & Hieroſolymitanis c) alibi feci, & in Antiochenis d) proximo volumine facere geſtio, idem ne in Romanis præſulibus deſiderari à me poſſit.

CATALOGI PONTIFICUM ROM.

1) Alphabeticus, maximam partem ad ductum Danielis Papebrochii, S. J. in propylæo ad Acta Sanctorum Maji.

***A.** notat Antipapam. Numerus primus ordinem inter Pontifices. **a.** ſignificat abdicatum vel ſe abdicantem.*

79 Adeodatus	ab Anno 672. Mart. 14.	ad	677. Maji 18.
97 Adrianus I. e)	772. Febr. 9.		795. Dec. 25.
108 —— II.	867. Dec. 14.		872. Nov. 25.
111 —— III.	884. Mart. 1.		885. Jul. 8.
171 —— IV.	1154. Dec. 4.		1159. Sept. 1.
188 —— V.	1276. Jul. 16.		1276. Aug. 18.
222 —— VI.	1522. Febr. 16.		1523. Sept. 14.
59 Agapetus I.	535. April. 29.		536. April. 17.
132 —— II.	946. Junii 2.		956. Januar. 11.
81 Agatho	679. Maji 29.		681. Dec. 2.

7 Ale-

a) Volum. VI. p. 707. ſeq & 757.
b) Volum. VIII. p. 594 598.
c) Volum. X. p. 503. 506.
d) Optem interim in dias luminis auras prodire Clariſſimi & in antiquitate Eccleſiaſtica verſatiſſimi Viri *Michaelis le Quien* opus, quod jam diu parat de patriarchatibus Orientis, nec non tomum quartum Bibliothecæ Orientalis Clariſſ. Joſephi Simonii Aſſemani, in quo dabit ſeriem Patriarcharum Syrorum.
e) Præter hunc Adrianum ſedi Romanæ ultra viginti annos præfuere Alexander III. Clemens XI. Leo I. & III. Sylveſter I. & Urbanus VIII.

Digitized by Google

7	Alexander I. ab Anno	108. Nov. 5. ad	117. Maji 3.
158	—— II.	1061. Sept. 30. a)	1073. April. 20.
172	—— III.	1159. Sept. 7.	1181. Aug. 25.
183	—— IV.	1254. Dec. 25.	1261. Maji 25.
208	—— V.	1409. Jun. 26.	1410. Maji 3.
218	—— VI.	1492. Aug. 11.	1503. Aug. 18.
241	—— VII.	1655. April. 7.	1667. Maji 20.
245	—— VIII.	1689. Octobr. 6.	1691. Jan. 31.
5	Anacletus	84. Maji 9.	92. Jul. 13.
A.	Anacletus	1130. Febr. 17.	1138. Febr. 7.
41	Anaſtaſius I.	398. Dec. 5.	401. Dec. 14.
52	—— II.	496. Sept. 15.	498. Sept. 8.
123	—— III.	912. Oct. 4.	914. Nov. 25.
170	—— IV.	1153. Jul. 9.	1154. Dec. 2.
11	Anicetus	150. Jan. 19.	154. April. 17.
al. 12.	idem	153. Jul. 16.	162. April. 17.
20	Anteros	235. Nov. 22.	236. Jan. 3.
64	Benedictus I.	575. Jun. 16.	579. Aug. 12.
83	—— II.	685. Maji 14.	686. Mart. 25.
106	—— III.	855. Sept. 1.	858. Mart. 10.
119	—— IV.	900. Mart. 2.	904. Sept. 16.
135	—— V.	964. Maji 19.	964. Jun.
137	—— VI.	972. Sept. 22.	974. Maji 14.
139	—— VII.	975. April. 25.	984. Jul. 10.
148	—— VIII.	1012. Jul. 20.	1024. Jul. 10.
150	—— IX.	1033. Dec. 9.	1048. Jul. 17.
A.	—— X.	1058. April. 5.	1059. Jan. 24.
196	—— XI.	1303. Oct. 22.	1304. Jul. 6.
199	—— XII.	1334. Dec. 20.	1342. April. 25.
A.	Benedictus XIII.	1394. Sept. 28.	1423. Maji 23.
44	Bonifacius I.	418. Dec. 29.	423. Sept. 4.
57	—— II.	530. Sept. 29.	532. Oct. 24.
68	—— III.	607. Jan. 29.	607. Oct. 20.

69 Boni-

a) Petrus Damiani Opuſculo IV. *Conſtat tres plus minus menſes interim decurriſſe, ex quo ſancta memoria Papa Nicolaus occubuit, usque ad Calendas Octobris cum iſte* (Alexander) *ſucceſſit.*

Digitized by Google

69	Bonifacius	IV.	ab Anno 608. Aug. 25.	ad 615. Maji 8.
71	——	V.	620. April. 27.	626. Mart. 11.
114	——	VI.	896. April. 11.	896. April. 25.
141	——	VII.	985. Jan. - -	985. Dec. - -
195	——	VIII.	1294. Dec 24.	1303. Oct. 11.
205	——	IX.	1389. Nov. 2.	1404. Oct. 1.
45	Cæleſtinus	I.	423. Sept. 16.	431. Auguſt. 1.
167	——	II.	1143. Sept. 26.	1144. Mart. 9.
177	——	III.	1191. Apr. 12.	1198. Jan. 8.
181	——	IV.	1241. Oct. 27.	1241. Nov. 22.
194	——	V.	1294. Jul. 5.	ſe pontificatu abdicavit 1294. Dec. 12.
29	Cajus		283. Dec. 16.	296. Apr. 22.
17	Calixtus	I.	221. Dec. 26.	226. Sept. 28.
164	——	II.	1109. Febr. 14.	1124. Dec. 12.
A.	Callixtus		1167. Aug. - -	1179. Aug 29.
213	——	III.	1455. April. 8.	1458. Aug. 6.
121	Chriſtophorus		904. Nov. 25.	905. Jun. - -
3	Clemens	I.	67. Oct. 11.	76. Dec. 22.
al. 4.	idem		73. Dec. 5.	87. Nov. 16.
152	——	II.	1046. Dec. 25.	1047. Octobr. 9.
A.	Clemens		1080. Jul. 25.	1101. - - - - -
176	——	III.	1187. Dec. 19.	1191. April. 5.
185	——	IV.	1265. Febr. 6.	1268. Nov. 19.
197	——	V.	1305. Jun. 5.	1314. April. 20.
200	——	VI.	1342. Maji 7.	1352. Dec. 6.
A.	Clemens		1378. Sept. 20.	1394. Sept. 16.
A.	Clemens		1424. Maji 14.	1449. Jul. 23.
223	——	VII.	1525. Nov. 19.	1534. Sept. 25.
235	——	VIII.	1592. Jan. 30.	1605. Mart. 3.
242	——	IX.	1667. Jun. 20.	1669. Dec. 9.
243	——	X.	1670. April. 29.	1676. Jul. 22.
247	——	XI.	1700. Nov. 23.	1721. Mart. 19.
3	Cletus		67. Sept. 27.	73. Dec. 3.
al. 4.	idem		77. Febr. 16.	84. April. 26.

Id.	Anacletus ab Anno	86. Nov. 16. ad	96. Sept. 26.
85	Conon Syrus	686. Octobr. 20.	687. Oct. 13.
90	Conſtantinus	708. Mart. 4.	715. Mart. 18.
A.	Conſtantinus	767. Jun. 28.	768. Jul. 29.
22	Cornelius	251. April. 27.	252. Auguſt. 5.
Cyriacus Pontiani ſucceſſor fabuloſus.			
39	Damaſus I.	366. Oct. 1.	384. Dec. 10.
153	—— II.	1048. Jul. 17.	1048. Auguſt. 8.
70	Deusdedit	616. Jan. 4.	619 Jan. 26.
79	Deus dedit II. vide Adeodatus.		
26	Dionyſius	259. Jul. 24.	269. Dec. 26.
80	Donus I.	677. Oct. 4.	679. Mart. 13.
138	—— II.	974. April. 26.	975. Octobr.
11	Elevtherius	171. Jun. 3.	185. Sept. 6.
6	Evariſtus	95. Jul. 26.	108. Oct. 26.
77	Eugenius I.	654. Sept. 7.	657. Maji 31.
101	—— II.	824. Jun. 5.	827. Auguſt. 27.
169	—— III.	1145. Febr. 14.	1153. Jul. 8.
211	—— IV.	1431. Mart. 6.	1447. Febr. 18.
32	Euſebius	310. April. 16.	310. Sept. 26.
28	Eutychianus	275. Jan. 6.	283. Dec. 8.
21	Fabianus	236. Dec. 11.	250. Jan. 2.
27	Felix I.	270. Jan. 1.	274. Dec. 24.
38	—— II.	355. - - -	358. Jul. 29.
50	—— III.	483. Febr. 13.	492. Jan. 30.
56	—— IV.	526. Jul. 12.	530. Sept. 25.
A.	Felix fabuloſus, in locum ut ajunt Liberii. Vide Tillemont. T. VI. memor. Eccleſ. p. 768. 778. ſq.		
A.	Felix	1436. Dec. 17.	1447. April. 7.
113	Formoſus	891. Sept. 19.	896. April. 4.
51	Gelaſius I.	492. Febr. 2.	496. Sept. 8.
167	—— II.	1118. Jan. 31.	1119. Jan. 29.
66	Gregorius I.	590. Sept. 3.	604. Mart. 12.
91	—— II.	715. Apr. 28.	731. Jan. 17.
92	—— III.	731. Febr. 22.	741. Nov. 10.
103	—— IV.	828. Jan. 5.	844. Jan. 11.

143 Gre-

Digitized by

143	Gregorius V.	996. Maji 17. ad	999. Febr. 18.
151	—— VI.	1045. April. 28.	1046. Dec. 17.
A.	Gregorius	1118. Mart. 15.	1121. April. 27.
159	—— VII.	1073. Jun. 30.	1085. Maji 25.
175	—— VIII.	1187. Oct. 21.	1187. Dec. 17.
180	—— IX.	1227. Mart. 9.	1241. Auguſt. 21.
186	—— X.	1271. Oct. 27.	1276. Jan. 10.
203	—— XI.	1370. Dec. 30.	1378. Mart. 27.
207	—— XII.	1406. Nov. 30.	1415. Jul. 4.
230	—— XIII.	1572. Maji 13.	1584. April. 10.
233	—— XIV.	1590. Dec. 5.	1591. Oct. 15.
238	—— XV.	1621. Febr. 9.	1623. Jul. 7.
	Hadrianus. Vide Adrianus.		
48	Hilarus	461. Nov. 12.	467. Febr. 21.
72	Honorius I.	626. Sept. 28.	638. Sept. 13.
A.	Honorius	1061. Oct. 28.	1065. - - -
165	—— II.	1124. Dec. 16.	1130. Febr. 14.
179	—— III.	1216. Jul. 18.	1227. Mart. 18.
192	—— IV.	1285. April. 2.	1287. April. 3.
54	Hormisdas	514. Jul. 20.	523. Auguſt. 4.
10	Hyginus	138. Jan. 13.	150. Jan. 11.
42	Innocentius I.	402. Jan. 1.	416. Dec. 21.
166	—— II.	1130. Febr. 17.	1145. Sept. 24.
A.	Innocentius	1178. Auguſt.	1178. Sept.
178	—— III.	1198. Jan. 8.	1216. Jul. 16.
182	—— IV.	1243. Jun. 24.	1254. Dec. 7.
187	—— V.	1276. Jan. 21.	1276. Jul. 22.
201	—— VI.	1352. Dec. 18.	1362. Sept. 12.
206	—— VII.	1404. Oct. 17.	1406. Nov. 6.
217	—— VIII.	1484. Aug. 29.	1492. Jul. 25.
234	—— IX.	1591. Oct. 30.	1591. Dec. 30.
240	—— X.	1644. Sept. 15.	1655. Jan. 7.
244	—— XI.	1676. Sept. 21.	1689. Auguſt. 12.
246	—— XII.	1691. Jul. 12.	1700. Sept. 27.
248	—— XIII.	1721. Maji 8.	
55	Johannes I.	523. Sept. 3.	526. Maji 18.

58 Johannes II. ab Anno	532. Dec. 19 ad	535. Aril. 21.
63 —— III.	561. Aug. 21.	574. Auguſt. 12.
74 —— IV.	640. Dec. 3.	642. Sept. 20.
84 —— V.	686. Jun. 10.	687. Jun. 20.
87 —— VI.	702. Oct. 7.	704. Dec. 21.
88 —— VII.	705. Febr. 8.	707. Sept. 24.
109 —— VIII.	872. Dec. 14.	882. Dec. 15.
118 —— IX.	898. Febr. 5	900. Febr. 19.
125 —— X.	915. Junii 18	929. Jun. 20.
128 —— XI.	932. April. 1	935. Febr. 16.
133 —— XII.	956. Jan. 13	964. Maji 14.
136 —— XIII.	965. Octobr. 1	972 Sept. 6.
140 —— XIV.	984. Octobr. 19	985. Jun. - -
Joannes * F. Roberti	985. Dec. - -	986. Apr. - -
142. Joh. XV. al. XVI.	986. April. 25	996. April. 30.
A. -- XVI. -- XVII.	997. Maji - -	998. Mart. - -
145 -- XVII. -- XVIII.	1003. Jun. 6	1003. Oct. 31.
146 -- XVIII. -- XIX.	1004. Mart. 19	1009. Jul. 18.
149 -- XIX. -- XX.	1024. Jul. 19	1033. Nov. 8.
189 Johannes XXI.	1276. Sept. 16	1277. Maji 16.
198 —— XXII.	1316. Auguſt. 7	1334. Dec. 4.
203 —— XXIII.	1410. Maji 17	1415. Maji 31.
36 Julius I.	337. Febr. 6	352. April. 12.
220 —— II.	1503. Octob. 31	1513. Febr. 12.
225 —— III.	1550. Febr. 8	1555. Mart. 23.
124 Lando	914. Dec. 4	915. Jun. 14.
Laurentius, anti Papa **	498	509.
47 Leo I.	440. Sept. 8	461. Oct. 30.
82 —— II.	682. Octobr. 19	684. Maji 23.
98 —— III.	795. Dec. 27	816. Jun. 11.
105 —— IV.	847. Apr. 12	855. Jul. 17.
120 —— V.	904. Sept. 23	904. Nov. 18.
126 —— VI.	929. Jul. 5	930. Febr. 9.
129 —— VII.	935. Nov. 15.	939. Maji 24.

134 Leo

* Electus, ſed conſecratione Epiſcopali non inauguratus.

** Vide Theophanem p. 123. Theodorum Lectorem lib. 2. Hiſt. p. 560.

134	Leo VIII. ab Anno	963. Dec. 6 ad	964. Febr. - -
154	—— IX.	1049. Febr. 12	1054. April. 19.
221	—— X.	1513. Mart 11	1521. Dec. 1.
236	—— XI.	1605. April. 2	1605. April. 27.
37	Liberius	352. Maji 24	366. Sept. 23
2	Linus	65. Jul. 7	67. Sept. 23
23	Lucius I.	252. Oct. 10	255. Mart. 4
168	—— II.	1144. Mart. 10	1145. Febr. 13
173	—— III.	1181. Auguſt. 29	1185. Nov. 25
30	Marcellinus	296. Jun. 30	304. Octob. 24
31	Marcellus I.	308. Maji 18	310. Jan. 18
256	—— II.	1555. April. 9	1555. April. 30
35	Marcus	336. Jan. 18	336. Octob. 7
110	Marinus I. vide Martinus II.		
131	Marinus II. vide Martinus III.		
76	Martinus I.	649. Jun. 14	654. Auguſt. 6
110	—— II.	882. Dec. 23	884. Febr. 23
131	—— III.	942. Nov. 13	946. Maji 26
191	—— IV.	1281. Febr. 22	1285. Mart. 28
410	—— V.	1417. Nov. 11	1431. Febr. 20
33	Melchiades	310. Octob. 8.	314. Jan. 10
107	Nicolaus I.	858. Mart. 25	867. Nov. 12
152	—— II.	1059. Jan. 31	1061. Jun. 24
190	—— III.	1277. Nov. 25	1280. Auguſt. 23
193	—— IV.	1288. Febr. 22	1292. April. 14
	A. Nicolaus	1328. Maji	1330. Auguſt. 25
212	—— V.	1447. Mart. 6	1455. Mart. 25
	Octavianus, anti Papa adverſus Alexandrum III. *Cinnamus Libr. V. Hiſt. p.* 248. *infra Victor A.* 1159.		
100	Paſchalis I.	817. Jan. 25	824. Maji 11
162	—— II.	1099. Aug. 14	1118. Jan. 18
	A. Paſchalis	1164. April. - -	1167. Aug. - -
95	Paulus I.	757. Maji 22	767. Jnn. 21
215	—— II.	1464. Aug. 31	1471. Jul. 26
224	—— III.	1534. Oct. 13	1548. Nov. 10
229	—— IV.	1555. Maji 23	1559. Aug. 18

237	Paulus V.	ab Anno 1605. Maji 16	ad	1021. Jan. 28
62	Pelagius I.	556. April. 13		561. Mart. 2
65	—— II.	579. Nov. 26		590. Febr. 4
1	Petrus	50. Jan. 18		65. Jun. 29
11	Pius I.	150. Jan. 19		153. Jul. 11
al. 12.	idem	154. Maji 6		161. Jul. 11
214	—— II.	1458. Auguſt. 19		1464. Auguſt. 14
219	—— III.	1503. Sept. 22		1503. Oct. 18
228	—— IV.	1559. Dec. 26		1565. Dec. 28
229	—— V.	1566. Jan. 7		1572. Maji 1
19	Pontianus	231. Jun. 26		235. Sept. 28
116	Romanus	897. Sept. 11		898. Jan. 2
67	Sabinianus	604. Auguſt. 30		606. Febr. 7
86	Sergius I.	688. Nov. 22		702. Auguſt. 14
104	—— II.	844. Jan. 27		847. Jan. 27
122	—— III.	905. Jun. 9		912. Dec. 6
147	—— IV.	1009. Octob. 2		1013. Jul. 13
73	Severinus	640. Maji 1		640. Jul. 4
60	Silverius	536. Jun. 6		537. Nov. 16
34	Silveſter I.	314. Jan. 31		335. Dec. 31
144	—— II.	999. April. 2		1003. Maji 12
A.	Silveſter	1044. Dec. 30		1045. Mart. 8
49	Simplicius	467. Mart. 5		483. Febr. 10
40	Siricius	385. Jan. 5		398. Nov. 26
89	Siſinnius	707. Dec. 25		708. Jan. 13
8	Sixtus I.	117. Maji 31		127. April. 3
25	—— II.	257. Auguſt. 23		258. Auguſt. 6
46	—— III.	432. Auguſt. 7		440. Jul. 24
216	—— IV.	1471. Auguſt. 9		1484. Auguſt. 12
231	—— V.	1585. April. 24		1590. Auguſt. 27
13	Soter	162. April. 26		172. April. 22
24	Stephanus I	255. April. 15		257. Auguſt. 2
Electus	Stephanus	752. Mart. 6		752. Mart. 10
94	—— II.	752. Mart. 19		757. April. 26
96	—— III.	768. Aug. - -		772. Febr. 3
99	—— IV.	816. Jun. 22		817. Jan. 22

Digitized by Google

112	Stephanus V. ab Anno	885. Jul. 25 ad	891. Aug. 7
115	—— VI.	896. Maji 2	897. Aug. - -
127	—— VII.	929. Febr. 1	931. Mart. 12
130	—— VIII.	939. Jun. 9	942. Octobr. 23
156	—— IX.	1057. Auguſt. 3	1058. Mart. 29
53	Symmachus	498. Sept. 13	514. Julii 16
9	Telesphorus	127. Jun. 2	138. Jan. 5
75	Theodorus I.	642. Nov. 3	649. April. 20
117	—— II.	898. Febr. 12	898. Mart. 3
102	Valentinus	827. Sept. 1	827. Octobr. 10
Electus	Vicedominus	1276. Sept. 5	1276. Sept. 6
15	Victor I.	186. Sept. 11	196. April. 20
155	—— II.	1055. April. 13	1057. Jul. 28
160	—— III.	1087. Maji 1	1087. Sept. 15
A.	Victor	1138. Mart. 16	1138. Maji 19
A.	Victor	1159. Octobr. 4	1164. - - -
61	Vigilius	537. Nov. 22	557. Maji 17
78	Vitalianus	657. Jul. 30	671. Dec. 31
18	Urbanus I.	222. Octobr. 20	231. Maji 24
161	—— II.	1088. Mart. 12	1099. Jul. 29
174	—— III.	1185. Nov. 26	1187. Octobr. 20
184	—— IV.	1261. Auguſt. 29	1264. Octobr. 2
202	—— V.	1362. Octobr. 31	1370. Dec. 19
204	—— VI.	1378. April. 8	1389. Octobr. 15
232	—— VII.	1590. Sept. 25	1590. Sept. 27
239	—— VIII.	1623. Auguſt. 6	1644. Jul. 29
A.	Urſinus poſt Damaſum electum.		
93	Zacharias	741. Nov. 19	752. Mart. 3
16	Zephyrinus	198. Jun. 11	217. Dec. 20
43	Zoſimus	417. Jan. 6	418. Dec. 17

CATA-

CATALOGUS II.
PONTIFICUM ROMANORUM,
Ordine Chronologico.

Tam multi ſunt, qui ſucceſſionem Epiſcoporum Romanorum tradiderunt, ut horum numerus, ipſorum facile numerum vincat Pontificum. Si quis autem certius aliquid & accuratius deſideret, mira auctorum inter ſe pugnantium diſſidia difficultates objiciunt, & tenebras in primis præcipue duobus ſæculis, nec minus in nono ac decimo vix ſuperabiles. Ac de primis illis præcipue mirabitur, qui Cotelerium ad Conſtitutiones Apoſtolicas lib. VII. c. 46. viros doctos ad Tertullianum & ad Irenæi III. 3. & Optati II. 3. Petavium ad Epiph. XXVII. 6. Tillemontium T. 2. memor. & Caveum in Clementis Romani vita, Blondellum Pſeudo-Iſidori p. 41. & præf. de Epiſcopis p. 25. ſeq. & in libro ipſo pag. 9. Pontacum ad Euſebii Chron. p. 584. ſeq. Turrianum pro epiſtolis Pontificum lib. 2. c. 10. pag. 201. ſeq. Jo. Pearſonium in operibus poſtumis, & H. Dodwelli ad Pearſonium de Pontificum ſucceſſione obſervationes conſuluerit atque inter ſe comparaverit. Jam ſi quis cum his & inter ſe contendat Catalogos Pontificum, quos exhibent Euſebius in Hiſt. Eccleſ. & in Chronico, S. Auguſtin. epiſtola 165. (novæ edit. 53.) ad Generoſum, Fortunatumque & Alypium, tum Chronicorum ſcriptores, Proſper, Victor, Marcellinus Comes, aliique & Nicephorus CPol. in Chronographia, & in Hiſt. Eccleſ. Anaſtaſius Bibliothecarius, vel Ordericus Vitalis: a) vel ſi conferat Vetus Pontificale, Vitasque Pontificum à Damaſo primum, deinde ab Anaſtaſio Bibliothecario digeſtas & ex Holſtenii emendatione editas illuſtratasque ab Emanuele Schelſtrateno T. 1. Antiquitatis Eccleſiaſticæ illuſtratæ Rom. 1692. fol. Vitasque Pontificum ſcriptas à Luitprando Ticinenſi, & Catalogos veteres editos à Jo. Cuſpiniano in faſtis & Ægidio Bucherio in commentario ad Victorii Canonem Paſchalem p. 269. Catalogos præterea decem ab Antonio Pagi præmiſſos tomo primo Criticæ Baronianæ, Catalogum Honorii Auguſtodunenſis T. xx. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 1026. Catalogos binos cum variis obſervationibus à Dan. Papebrochio præmiſſos tomo primo Act. Sanctorum Aprilis, & Catalogos alios quatuor editos in Conatu Chronico Hiſtorico, quem inſeruit pro-

a) Lib. 2. Hiſt. Eccleſ. p. 436. in ſcriptoribus Normannicis Andreæ du Cheſne.

propylæo Actorum Maji, Amalricumque Augerium de Biterris, qui ſub Urbano V. Chronicon Pontificale compoſuit, ex quo excerpta dedit illuſtris Leibnitius T. 1. ſcriptor. Brunſvic. p. 576. 578. & Anonymi Zwethlenſis, Ord. Ciſterc. hiſtoriam Romanorum Pontificum usque ad Cæleſtium III. A. 1191. (obvium in theſauro anecdotorum Bernhardi Pez T. 1. parte 3. p. 329.) Ex his omnibus ordinem & chronologiam in omni temporum Chriſtianorum hiſtoria utiliſſimam ad liquidum perducere nemini integrum, niſi alia varii generis monumenta pariter conſuluerit, quod ipſum licet recenti ætate plures fecerint viri docti, multa tamen & ipſi in quibus nec ſatis inter ſe convenirent, & quæ ſatis explorata ipſi non auderent profiteri, reliquerunt. Poſt Baptiſtam Platinam ejusque continuatores b) aliosque de vitis Pontificum ſcriptores, quos Lud. Jacobus à S. Carolo Bibliothecæ Pontificiæ (Lugd. 1643. 4. editæ) libro ſecundo, & Caſp. Sagittarius introduct. in Hiſt. Eccleſ. T. 1. p. 650. ſeq. commemorant, ſingulare in hoc argumento ſtudium fuit Baronii in Annalibus, atque ejus exemplo Spondani, Raynaldi, Bzovii, ex quibus Binius & Regia Conciliorum Collectio, & Labbeus etiam ſed qui accuratius non pauca in ſua Conciliorum editione & in Chronologia hiſt. Pariſ. 1670. fol. vulgata tradidit: tum Andreæ du Cheſne in hiſtoria Pontificum ad Paulum V. quæ Gallice prodiit Pariſ. 1605. fol. Danielis Papebrochii in Conatu Chronico Hiſtorico, quem jam memoravi, & noviſſime Antonii Pagi in Critica Baroniana: ejusque propinqui Franciſci Pagi, cujus vitæ Pontificum jam ad A. 1304. deductæ viderunt lucem Antwerpiæ 1708. 4. Mihi jam ſufficit Catalogum exhibuiſſe, quem pleniorem & accuratiorem reperi Pontificum, ſchiſmatumque in tomo tertio Chronologiæ reformatæ *Jo. Baptiſtæ Riccioli* S. J. à me ſuppletum tamen hinc inde interpolatumque, nominibus etiam, quibus ante ſuſceptam dignitatem Pontifices ſinguli uſi ſunt, locupletatum.

1 S. *Petrus* Apoſtolus, quem licet Romæ fuiſſe per aliquod tempus atq; ibi ſubiiſſe martyrium, veterum teſtimonia dubitare nos non ſinunt, tamen Romæ fuiſſe Epiſcopum ἰδιωτικὸν, aut ſediſſe ibi per 25. annos, primatumque & jurisdictionem exercuiſſe ſuper cæteros Apoſtolos, totamque Eccleſiam, & Primatum hunc in Epiſcopos derivaſſe Romanos, adeo eſt incertum & incredibile, quam audacter & ἀπεῤῥὶξ à partium Romanarum aſſeclis defenditur. Vide quæſo, ne innumeros alios referam,

Bbbbb

b) De his Clariſſ. Jo. Hubnerus noſter Bibliothecæ Hiſtoricæ centuria quarta p. 14. ſeq.

Digitized by Google

feram, quæ viri docti ad Lactantium de mortibus perſecutorum capite 2. & Jo. Rainoldum in Colloquio cum Johanne Hardto p. 404. 419. ſeq.

S. *Linus* Volaterranus, ex Thuſcia Papa & Martyr, ab A. 67. Jun. 30. ad 78. Sept. 23.

S. *Cletus*, a) Romanus Papa & Martyr, ab A. 78. Sept. 24. ad 91. April. 26.

S. *Clemens*, Romanus Papa & Martyr, ab A. 91. Maji 16. ad 100. Nov. 25.

5 S. *Anacletus*, Athenienſis Papa & Martyr, ab A. 101. April. 3. ad 110. Jul. 13.

S. *Evariſtus* Græcus, ex Judæo patre, Papa & Martyr, ab A. 110. Jul. 26. ad 119. Octobr. 26.

S. *Alexander*, Romanus, Papa & Martyr, ab A. 119. Nov. 13. ad 130. Maji 3.

S. *Sixtus*, Romanus Papa & Martyr, ab A. 130. Maji 28. ad 140. April. 6.

S. *Teleſphorus*, Thurienſis ex Calabria ſeu magna Græcia, Papa & Martyr, ab A. 140. April. 8. ad 152. Jan. 5.

10 S. *Hyginus*, Athenienſis Philoſophus, Papa & Martyr, ab A. 152. Jan. 12. ad 156. Januar. 11.

S. *Pius* Aquilejenſis, Papa & Martyr, ab A. 156. Jan. 15. ad 165. Jul. 11.

S. *Anicetus*, Amiſenus ex Syria, Papa & Martyr, ab A. 165. Jul. 25. ad 173. April. 17.

S. *Soter*, Fundanus ex Campania, Papa & martyr, ab A. 173. Maji 4. ad 177. April. 22.

S. *Eleutherus*, Nicopolitanus ex Græcia, Papa & martyr, ab A. 177. Maji 3. ad 192. Maji 26.

15 S. *Victor* Africanus, Papa & martyr, ab A. 192. Jun. 1. ad 201. Jul. 28.

S. *Zephyrinus*, Romanus, Papa & martyr, ab 201. Aug. 8. ad 219. Aug. 27.

S. *Calliſtus* Romanus, licet natus rure prope Ravennam, Papa & martyr, ab 219. Sept. 2. ad 224. Octob. 14.

S. *Urbanus*, Romanus, Papa & martyr, ab 224. Oct. 20. ad 231. Maji 25.

S. *Pontianus* Romanus, Papa & martyr, ab 231. Jun. 24. ad 235. Nov. 19.

20 S. *Antherus* ſive *Anteros*, Petilienſis ex magna Græcia, Papa & martyr, ab 235. Dec. 3. ad 236. Januar. 3.

S. *Fabianus*, Romanus, Papa & martyr, 1. ſchiſma, & *Novatianus* pſeudopapa contra Fabianum, ab 236. Jan. 16. ad 251. Jan. 20.

S. Cor-

a) Alii Cletum Clementi poſtponunt.

S. *Cornelius* Romanus, Papa & Martyr, ab 252. April. ad 253. Sept. 16.

S. *Lucius* Romanus Papa, & Martyr, ab 253. Octob. 21. ad 255. Mart. 4.

S. *Stephanus* Romanus, Papa & Martyr, ab 255. April. 9. ad 258. Auguſt. 2.

25 S. *Sixtus* II. Athenienſis, Papa & Martyr, ab 258. Aug. 24. ad 260. Auguſt. 6.

S. *Dionyſius* Græcus Monachus, ab 260. Sept. 12. ad 271. Dec. 26.

S. *Felix* Romanus, Papa & Martyr, ab 271. Dec. 31. ad 274. Maji 30.

S. *Eutychianus* Lunenſis ex Thuſcia, Papa & martyr, ab 274. Jun. 4. ad 284. Dec. 8.

S. *Cajus* Salonenſis ex Dalmatia, Papa & martyr, ab 284. Dec. 17. ad 296. April. 22.

30 S. *Marcellinus* Romanus, Papa & martyr, ab 296. Maji 3. ad 304. April. 26.

S. *Marcellus* Romanus, Papa & martyr, ab 304. Nov. 21. ad 309. Jan. 16.

S. *Euſebius* Græci Medici filius, ab 309. Febr. 5. ad 311. Sept. 26.

S. *Melchiades* Africanus, Papa & martyr, ab 311. Octobr. 3. ad 313. Dec. 10.

S. *Sylveſter* Romanus ſub Conſtantino Imper. ab 314. Febr. 1. ad 335. Dec. 31

35 S. *Marcus* Romanus Diac. Card. ab 336. Jan. 16. ad 336. Octob. 7.

S. *Julius* Romanus Diac. Card. ab 336. Octob. 27. ad 352. April. 12.

Liberius Romanus, ab 352. Maji 8. ad 367. Sept. 9. quo vivente S. *Felix* Martyr, ſedit annos 10. menſ. 3. d. 11. tanquam Chorepiſcopus, ſeu Vicarius Pontificis, quandiu Liberius pulſus ab Arianis manſit in exilio Schiſm. 2.

S. *Damaſus* Luſitanus, ab 367. Sept. 15. ad 384. Dec. 11. contra quem 3. Schiſmate intruſus fuit *Urcifinus*, & poſt annum pulſus.

40 S. *Siricius* Romanus, Presb. Card. ab 385. Jan. 12. ad 398. Febr. 22.

Anaſtaſius Romanus, Presb. Cardin. ab 398. Mart. 14. ad 402. Apr. 27

S. *Innocentius* Albanus ex Latio, ab 402. Maji 18. ad 417. Jul. 28.

Zoſimus ex Magna Græcia Presb. Card. ab 417. Aug. 19. ab 418. Dec. 16.

S. *Bonifacius* Romanus, contra quem 4. Schiſmate intruſus *Eulalius*, poſtea expulſus abdicavit, ab 418. Dec. 28. ad 423. Octob. 25.

45 S. *Cæleſtinus* Romanus, ab 423. Nov. 3. ad 432. April. 6.

Sixtus III. Romanus, ab 432. April. 27. ad 440. Mart. 28.

S. *Leo* Magnus Thuſcus Diac. Card. ab 440. Maji 10. ad 461. April. 11.

S. *Hilarius* Calaritanus ex Sardinia, ab 461. Nov. 12. ad 467. Sept. 10.

S. Simplicius Tiburtinus, ab 467. Sept. 20. ad 483. Mart. 2.

50 *S. Felix* II. Romanus Presb. Card. (dictus III. reſpectu Felicis Martyris, de quo ſub Liberio,) ab 483. Mart. 8. ad 492. Febr. 25.

Gelaſius Romanus patre Africano, ab 492. Mart. 2. ad 496. Nov. 21.

Anaſtaſius II. Romanus, ab 496. Nov. 28. ad 498. Nov. 16.

S. Coel. Symmachus Simmagenſis ex Sardinia, ab 498. Nov. 22. ad 514. Jul 19. contra quem intruſus in Schiſmate 5. *Laurentius*, pulſus eſt.

S. Hormiſda Fruſinas ex Campania, ab 514. Jul. 26. ad 523. Aug. 6.

55 *S. Joannes* Etruſcus Presb. Cardin. Papa, & Martyr. ab 523. Aug. 13. ad 526. Maji 27.

Felix III. dictus IV. Beneventanus Presb. Card. ab 526. Jul. 24. ad 530 Octob. 12.

Bonifacius II. Romanus Presb. Cardin. ab 530. Octob. 15. ad 531. Octobr. 17. contra quem Schiſm 6. intruſus *Dioſcorus*, poſt dies 28. pulſus eſt.

Joannes II. Romanus cognom. Mercurius, Presb. Card. ab 531. Dec. ad 535. Febr.

Agapitus Romanus Presb. Card. ab 535. Mart. ad 536. Mart. 10.

60 *S. Silverius* Fruſinas Papa, & Martyr. ab 536. Majo ad 540. Jun. 20. *Vigilius* in Schiſmate 7. intruſus abdicavit poſt mortem Silverii.

Vigilius Romanus legitimè electus, ab 540. Jun. 27. ad 555. Jan. 7

Pelagius Romanus Archidiaconus Cardin. ab 555. April. 12. ad 560. Mart. 2.

Joannes III. Romanus cognom. Caſtellinus, ab 560. Jul. 26. ad 572. Jul. 13.

Benedictus Romanus cognom. Bonoſſus, ab 573. Maji 16. ad 577. Jul. 31.

65 *Pelagius II.* Romanus, civis oriundus à Gothis, ab 577. Nov. 11. ad 590. Febr. 8.

S. Gre-

Digitized by Google

S. Gregorius Magnus, Romanus, Archid. Card. ab 590. *S*ept. 3. ad 604. Mart. 12.

Sabinianus Volaterranus, Diac. Card. ab 604. *S*ept. 1. ad 605. Febr. 19.

Bonifacius III. Romanus, Diac. Card. ab 606. Febr. 15. ad 606. Nov. 12.

S. Bonifacius IV. ex Valeria Civitate Marſorum, ab 607. *S*ept. 18. ad 614 Maji 25.

70 S. *Deusdedit*, ſeu Deodatus Romanus, ab 614. Nov. 13. ad 617. Nov. 8.

Bonifacius V. Neapolitanus, ab 617. Dec. 14, ad 625. Octob. 25

Honorius Campanus, ab 626. Maji 13. ad 638. Octob. 12.

Severinus Romanus, ab 639. Mart. 29. ad 639. Auguſt. 2.

Joannes IV. Dalmata, ab 639. Dec. 31. ad 641. Octob. 12

75 *Theodorus* Græcus ex patre Hieroſolymitan. ab 641. Nov. 25. ad 649. Maji 14

S. Martinus Tudertinus, Papa & Martyr. ab 649. Jul. 1. ad 654. Novembr. 12

S. Eugenius Romanus Martino exuli ſubrogatus anno 652. d. 9. Auguſt. ut Vicarius, poſtea evaſit Pontifex defuncto Martino, ab 654. Nov. 13. ad 655. Jun. 2

Vitalianus ex *S*igna Civitate Volſcorum, ab 655. Auguſt. 31. ad 669. Jan. 27

Adeodatus Romanus, Monachus *S.* Benedicti, ab 669. April. 9. ad 676 Jun. 26

80 *Domnus*, ſeu *Domnio* Romanus, aliis *Donus*, ab 676. Nov. 1. ad 678. Aug. 11

S. *Agatho* Siculus, monachus *S.* Benedicti, ab 678. Octobr. 26. ad 682. Jan. 10

S. Leo II. Siculus, ab 682. Aug. 15. ad 684. Jun. 28

S. Benedictus II. Romanus, presb. Cardin. ab 684. Aug. 20. ad 685. Maji 7

Joannes V. *S*yrus, ex prov. Antioch. Arch. ab 685. Jul. 22. ad 686. Auguſt. 2

85 *Conon* Syrus presb. Card. ab 686. Oct. 20. ad 687. Oct. 13 poſt ejectos in 8. *S*chiſmate intruſos *Theodorum* & *Petrum.*

S. Sergius I. Antiochenus ex *S*yria, ab 687. Dec. 26, ad 701. *S*ept. 9 poſtquam in *S*chiſmate 9. *Theodorus*, & *Paſchalis* ſedem occupaſſent,

Joannes VI. Græcus, ab 701. Oct. 29. ad 705. Jan. 10

Digitized by Google

Joannes VII. Roſſanenſis ex magna Græcia, ab A. 705. mart. 1. ad 707. Octob. 18

Siſinius Syrus, podagricus, ab 708. Jan. 18. ad 708. Febr. 7

90 *Conſtantinus* Syrus, ab 708. Mart. 7. ad 724. Apr. 19

S. Gregorius II. Romanus, Monachus S. Benedicti, ab 714. Maji 22. ad 731. Febr. 11

Gregorius III. Syrus Presb. Card. ab 731. Febr. 16. ad 741. Nov. 28

S. Zacharias ex Magna Græcia, Monach. *S.* Benedicti, ab 471. Dec. 5. ad 752. Mart. 15

Stephanus II. Romanus Presb. Card. electus ſed antequam ordinaretur defunctus (unde pluribus omittitur,) ab 752. Mart. 27. ad 752. mart. 31.

Stephanus III. aliis *II.* Romanus Diac. Cardin. ab 752. mart. 31. ad 757. April. 26

95 *Paulus* Romanus Presb. Card. ab 757. maji 28. ad 767. Jun. 29. contra quem in Schiſmate 10. intruſus *Theophylactus* paucos dies ſedit. Schiſmate 11. intruſi ſunt *Conſtantinus* frater Totonis Ducis Nepeſinæ civitatis per 13. menſ. & poſt eum *Philippus* Presbyter. per dies paucos.

Stephanus III. aliis *IV.* Siculus monachus *S.* Benedicti, ab 768. Aug. 5. ad 772. Febr. 1

Hadrianus Romanus, Diaconus Cardin. ab 772. Febr. 9. ad 795. Dec. 26.

Leo III. Romanus, monachus *S.* Bened. Presb. Cardin. ab 795. Dec. 26. ad 816. Jun. 12

Stephanus IV. aliis *V.* Romanus, Diac. Card. ab 816. Jun. 22. ad 817. Jan. 25.

100 *Paſchalis* Romanus, monach. *S.* Benedict. ab 817. Jan. 28. ad 824. maji 14

Eugenius II. Romanus Presb. Card. ab 824. mart. 19. ad 827. Aug. 11. In Schiſmate 12. intruſus *Zizinus* brevi pulſus.

Valentinus Romanus Archidiacon. Cardin. ab 827. Auguſt. 11. ad 827. Sept. 21

Gregorius IV. Romanus, monach. *S.* Benedicti, ab 827. Sept. 24. ad 843 Jan. 25

Sergius II. Romanus, Archipresb. Card. Hic antea dictus ut ajunt *bucca de*

Digitized by Google

de porco ſive *os porci:* ſed id ab Ornufrio & aliis negatur. Vide Philippi Bonanni numiſmata Pontificum T. I. p. 259. & verius eſt de Sergio IV. ut ex Ditmaro & Catalogis veteribus notat Franciſcus Pagi T. 2. vit. Pontificum p. 288. Porro aliis etiam Epiſcopis cum ordinarentur, nomen mutari ſolitum notavit Edmundus Martene lib. I. de antiquæ Eccleſiæ ritibus parte 2. p. 335. ſeq. Vide interpretes ad Joh. I. 43. Fuit Sergius II. ab 844. Febr. 10. ad 847. April. 12

105 *S. Leo IV.* Romanus, Monachus Benedictinus, ab 847. April. 12. ad 855 Jul. 17

Joannes VIII. Anglicus hoc loco ponitur à multis, ſexum ut ajunt mentita fœmina. Vide ſi placet Volum. X. hujus Bibl. p. 433.

Benedictus III. Romanus, Presb. Cardin. ab 855. Jul. 17. ad 858. Febr. 16. in Schiſmate 13. *Anaſtaſius* Antipapa abdicavit.

Nicolaus Magnus, Romanus, Diac. Card. ab 858. Apr. 24. ad 867. Nov. 13.

Hadrianus II. Romanus, Presb. Card. ab 867. Dec. 14. ad 872. Nov. 1

Joannes VIII. (al. IX.) Romanus, Diac. Cardin. ab 872. Dec. 14. ad 882. Dec. 15

110 *Martinus II.* ſive *Marinus I.* Galeſinus ex Tuſcia, Diac. Cardin. ab 882. Dec. 18 ad 884. Jan. 18

Hadrianus III. Romanus, antea Agapitus dictus, ab 884. Jan. 20. ad 885. Maji 9

Stephanus V. aliis *VI.* Romanus, Presb. Cardin. ab 885. Maji 27. ad 891. Jun. 5

Formoſus Portuenſis Civis & Epiſcopus ab 891. Jun. 13. ad 896. Dec. 23 in Schiſmate 14. *Sergius* III. Antipapa, vivente Formoſo.

Bonifacius VI. Etruſcus, mortuo Formoſo toleratus per 25. dies, A. 897

115 *Stephanus VI.* aliis *VII.* antea dictus Nicolaus Anagninus, Rom. Eccleſiæ ſcriniarius, prius inuaſor, poſtea acceptatus, ab A. 997. ad 900. quo necato intruſus eſt in Schiſmate 15. *Romanus* Galleſianus, Conſtantini F. qui ſedem occupavit menſes 4. & d. 20.

Theodorus II. Romanus, Photii F. A. 901.

Joannes IX. (al. X.) Tiburtinus, Monachus S. Benedict. ab 901, ad 905.

Benedictus IV. Romanus, ab 905. ad 907.

120 *Leo*

120 *Leo V.* Ardeatinus Monachus S. Benedicti, A. 907. contra quem in Schiſmate 16. ſedit *Chriſtophorus* Romanus, presb. m. 7.

Sergius III. Romanus, inuaſor ſed toleratus, ab 908. ad 910.

Anaſtaſius III. Romanus, ab 910. ad 912.

Lando, ſeu *Landus* Sabinus, A. 912.

125 *Joannes X.* (al. XI.) Romanus, ab 912. ad 928.

Leo VI. Romanus, Joanni in carcerem dato ſubrogatus, & ipſe poſtea carceri incluſus, fuit ab 928. ad 929.

Stephanus VII. aliis *VIII.* Romanus, ab 929. ad 931.

Joannes XI. (al. XII.) Com. Tuſculanus intruſus, ſed toleratus, ab 931 ad 936.

130 *Leo VII.* Romanus, ab 936. ad 939.

Stephanus VIII. (al. IX.) Germanus, ab 940. ad 943.

Marinus II. ſive *Martinus III.* Romanus, ab 943. ad 946.

Agapitus II. Romanus, ab 946. ad 955.

Joannes XII. (al. XIII.) antea dictus Octavianus: intruſus, ſed toleratus, ab 955. ad 964. contra eum electus antipapa *Leo* VIII. Anno 963.

135 *Benedictus V.* quem Hermannus Contractus & alii omittunt, depoſitum ab Ottone Magno: fuit ab 964. Maji 14. ad 965. Jul. 4

Joannes XIII. (al. XIV.) Romanus, Narnienſis Epiſcop. ab 965. Jul. ad 972. Sept. 6

Donus Romanus, ſeu Domnus, II. ab 972. Sept. 20. ad 972. Dec. 19. Alii non hoc loco ſed poſt Benedictum VI. demum collocant Donum. Vide Franciſcum Pagi, T. 2. vit. Pontificum p. 244. ſeq.

Benedictus VI. (al. V.) Romanus, ab 972. Dec. 20. ad 974. ſtrangulatus in carcere à *Bonifacio* VII. Card. ſedis inuaſore, qui antea dictus Franco, Ferrutii ſive Verrucii F.

Benedictus VII. (al. VI.) Romanus, ab 975. Jan. 1. ad 984. Dec. 19

140 *Joannes XIV.* (al. XV.) antea Petrus dictus, Epiſcopus Papienſis à *Bonifacio* iterum inuaſore poſt 8. menſes in carcerem datus, fame & ærumnis interiit die 20. Auguſt. Hinc poſt 4. menſes extincto repentina morte *Bonifacio*, & à ſuis ipſis lanceis perfoſſo, nudo que per

Digitized by Google

per pedes tracto electus eſt Joannes XV. Prior antea Joannes fuit ab 984. ad 985. Aug. 20.

Joannem Roberti F. hoc loco memorat Chronicon Malleacenſe, tres Papas eodem anno 985. obiiſſe narrans, Joannem XIV. Joannem Roberti & Bonifacium VII.

Joannes XV. Romanus, al. XVI. Leonis presbyteri F. ab 985. Dec. 25. ad 996. Maji 7

Gregorius V. Bruno antea dictus, Saxo, contra quem in Schiſmate 17. ſedit *Johannes Placentinus* ab Othone Imperatore cum ignominia pulſus, qui ſe vocavit Joannem XVI. Gregorius fuit ab 996. Jun. 12. ad 999. Febr. 18

Silveſter II. Gerbertus Aquitanus, Monachus Floriacenſis, ab 999. Febr. 19. ad 1003. *Maji* 12

145 *Joannes XVI.* (al. XVII.) Romanus, cognom. Siccus, ab 1003. Maji ad 1003. Nov. 5

Joannes XVII. al. XVIII. vel XIX. Romanus cognom. Faſanus, ab 1003 Nov. 20. ad 1009. Jul. 18

Sergius IV. antea Petrus, Romanus, Monachus Benedict. Epiſc. Albanenſis, ab 1009. Aug. 31. ad 1013. Maji 13

Benedictus VIII. (al. VII.) Joannes Portuenſis Epiſcopus, Gregorii Comitis Tuſculani F. ab 1013. Maji 22. ad 1024. Febr. 27. contra quem in Schiſmate 18. ſedit paucis dieb. *Leo* antea dictus Gregorius.

Joannes XVIII. al. XIX. vel XX. frater Benedicti VIII. prius inuaſor, deinde abdicans, confirmatus eſt, ab 1024. Febr. 28. ad 1032. Novembr. 8

150 *Benedictus* IX. (al. VIII.) Theophylactus Alberici Comitis Tuſculani F. ab 1032. Novembr. 10 ad 1044. puer decennis intruſus, ſed toleratus, poſtea in Schiſmate 19. pulſus, iterumque ſedem recuperans pulſo Antipapa *Sylveſtro* III. qui antea *Joannes*, Epiſcopus Sabinenſis.

Gregorius VI. Joannes Gratianus Ravennas Archipresbyter Cardin. qui ſuaſu Henrici Imper. abdicavit cum fuiſſet ab 1044. ad 1046.

Clemens II. Suidgerus Saxo, Epiſcop. Bambergæ, ab 1046. Dec. 25. ad 1047. Octobr. 9

Damaſus II. Boppo Bavarus, Epiſcop. Brixinenſis, coronatus 16. Kal. Auguſt. fuit ab 1048. Jul. 17. ad 1048. Sept. 9

Digitized by Google

S. *Leo* IX. Bruno Lotharinghus, Epiſc. Tullenſis Benedict. ab 1049. Febr. 12. ad 1054. Apr. 19

155 *Victor* II. Gebehardus Germanus, Epiſc. Aicſtetenſis, ab 1055. Apr. 13 ad 1057. Jul. 28

Stephanus X. Junianus Fridericus, Gozelonis Ducis Lothringiæ F. Tuſcus, Abbas Caſſin. Presb. Cardin. ab 1057. Aug. 2. ad 1058. Mart. 29. Hoc defuncto inuaſit ſedem *Jomincius*, Velitrenſis Epiſc. natione Romanus, dictus *Benedictus* X.

Nicolaus II. Gerardus, Epiſcopus Florentin. antea tamen electus fuerat, ſed notatur dies inaugurationis, ab 1059. Jan. 3. ad 1061. Jun. 7.

Alexander II. Anſelmus de Badagio Mediolanenſis, Epiſc. Lucenſis contra hunc in Schiſmate 20. die 28. Octob. intruſus fuit *Cadolus* ſive *Cadolaus* Parmenſis Epiſc. qui ſe *Honorium* dixit, & poſt 3. annos in Concilio Mantuano depulſus eſt. Alexander fuit ab 1061. Oct. 1. ad 1073. April. 22

S. *Gregorius* VII. Hildebrandus Soanenſis ex Tuſcia Monach. Cluniac. Archid. Card. ab 1073. April. 22. ad 1085. Maji 24. contra hunc Anno 1084. inſurrexit *Guibertus* Parmenſis, Archiep. Ravennas qui ſe *Clementem* III. dixit in Schiſmate 21. quod duravit per annos 40. ſub diverſis Pontificib.

160 *Victor* III. Beneventanus, antea Deſiderius Abbas Caſſinenſ. Presbyt. Card. ab 1086. Maji 9. ad 1087. Sept. 16

Urbanus II. Otto Gallus Monac. Cluniac. Epiſc. Oſtienſis, Card. ab 1088 Mart. 12. ad 1099. Jul. 29

Paſchalis II. Rainerius ſeu Ragingerius Bledanus ex Tuſcia, Abbas Benedictin. Card. Presbyter, ab 1099. Auguſt. 12. ad 1118. Jan. 18. ſub quo antipapa *Albertus* eodem ſtatim die captus & *Theodoricus* Antipapa alter poſt diem centeſimum quintum in monaſterium detruſus eſt.

Gelaſius II. antea dictus Johannes Cajetanus Monach. Caſſin. Diac. Card. ab 1118. Jan. 21. ad 1119. Jan. 29. ſub quo *Gregorius* Antipapa antea dictus Mauritius Burdinus.

Gelaſius II. Guido Burgundus Archid. Viennæ Gallicæ, ab 1119. Febr. 1. ad 1124. Dec. 19.

165 *Honorius* II. Lambertus Bononienſis, Epiſc. Oſtienſ. ab 1124. Dec. 28. ad

Digitized by Google

ad 1130. Febr. 14. contra hunc Theobaldus Buccapecus Cardin. Presb. *Celeſtinus* Antipapa ſtatim abdicavit.

Innocentius II. Gregorius Romanus, Monach. Benedict. & Diac. Cardin. ab 1130. Febr. 14. ad 1143. Sept. 24. contra quem intruſus *Petrus Leo* dictus *Anacletus* II. obiit 7. Januarii anni 1138. pro quo Cardinales quidam ſubſtituerunt Gregorium Cardinalem S. Apoſtolorum, dictum *Victorem*, qui deinde abdicavit in Schiſmate 22.

Celeſtinus II. Magiſter Guido de Caſtellis, Tifernas Presb. Card. ab 1143. Sept. 25. ad 1144. Mart. 8.

Lucius II. Gerardus Caccianimicus Bononienſis Canon. Reg. Presbyt. Card. ab 1144. Mart. 9. ad 1145. Febr. 25

Eugenius III. Petrus Bernardus Piſanus Abbas Ciſterc. ab 1145. Febr. 25. ad 1153. Jul. 8

170 *Anaſtaſius* IV. Conradus de Subura Romanus, Abbas S. Benedict. Epiſc. Sabin. & Cardin. ab 1153. Jul. 9. ad 1154. Dec. 2

Hadrianus IV. Nicolaus de Brekſpere ſeu de Brekſpear Canonicus Regularis Anglus, & Epiſc. Albanen. & Cardin. ab 1154. Dec. 3. ad 1159. Sept. 1

Alexander III. Rolandus Rainutii F. Bandinellus, Soanenſis Tuſcus Presb. Cardin. ab 1159. Sept. 5. ad 1181. Auguſt. 28. Adverſus eum antipapæ Octavianus, *Victor IV.* & Guido Cremonenſis Epiſc. *Paſchalis* III. & Joannes Hungarus, *Calixtus* III. nec non Lando ſive Landus Sitinus, *Innocentius*.

Lucius III. Humbaldus Allucingola Lucenſis, Cardin. Epiſcopus Oſtiæ & Veliternenſis, ab 1181. Aug. 29. ad 1185. Nov. 24

Urbanus III. Humbertus ſive Obertus Crivellus, Mediol. Archiep. Card. ab 1185. Nov. 25. ad 1187. Oct. 20

175 *Gregorius* VIII. Albertus de Mora Beneventanus, Monach. Ciſterc. & Presb. Card. ab 1187. Oct. 21. ad 1187. Dec. 16

Clemens III. Paulus Scholari Romanus, Præneſtinus Epiſc. Cardin. ab 1188. Jan. 6. ad 1191. Apr. 10

Celeſtinus III. Hyacinthus Bubo Romanus, Diac. Card. ab 1191. April. 14. ad 1198. Jan. 7

Innocentius III. Lotharius Anagninus, Epiſcop. Cardin. ab 1198. Jan. 8. ad 1216. Jul. 16

Honorius III. Centius Sabellus Romanus, Diac. Cardin. ab 1216. Jul. 18 ad 1227. Mart. 18

180 *Gregorius* IX. Ugolinus Anagninus, Epiſcop. Oſtienſis Card. ab 1227. Mart. 19. ad 1241. Aug. 23

Cæleſtinus IV. Gaufridus ſive Jumfridus Caſtellio, Mediolan. Monach. Ciſtercienſis, Presb. Card. ab 1241. Sept. 22. ad 1241. Oct. 8

Innocentius IV. Sinibaldus de Fliſco Genuenſis, Presb. Cardin. ab 1243. Jun. 24. ad 1254. Dec. 7

Alexander IV. Rainaldus Anagninus, Oſtienſis Epiſc. Cardin. ab 1254 Dec. 22. ad 1261. Maji 21

Urbanus IV. Jacobus Pantaleo Trecenſis, Patriarcha Hieroſol. ab 1261. Aug. 29. ad 1264. Oct. 2

185 *B. Clemens* IV. Guido Fulcodius Narbonenſis, Epiſcop. Cardin. ab 1265 Febr. 5. ad 1268. Nov. 29

B. Gregorius X. Theobaldus Vicecomes Placentinus, Archidiac. Leodienſ. ab 1271. Sept. 1. ad 1276. Jan. 10

Innocentius V. Petrus ex Tarentaſia Ord. Præd. Oſtienſis Epiſc. Cardin. ab 1276. Jan. 20. ad 1276. Jun. 22

Hadrianus V. Ottobonus Fliſco Genuenſis, Diac. Cardin. ab 1276. Jul. 12. ad 1276. Aug. 18

Hoc loco *Vicedominum de Vicedominis*, Cardinalem Epiſcopum Præneſtinum Gregorii X. Sororis filium qui Papa fuit non niſi per unum diem & mortuus eſt frater minor. Vide tamen Franciſcum Pagi T. 3. vitar. Pontificum p. 419

Joannes XIX. (al. XXI.) Petrus Ulyſſiponenſis, Epiſc. Cardin. ab 1276 Sept. 13. ad 1277. Maji 21

190 *Nicolaus* III. Joannes Cajetanus de Urſinis, ab 1277. Nov. 25. ad 1280. Aug. 22

B. Martinus IV. Simon Montipincius de Bria ſive Brienſis ex Gallia, Presb. Card. ab 1281. Febr. 22. ad 1285. Mart. 29

Honorius IV. Jacobus Sabellus Romanus, Diac. Card. ab 1285. April. 2. ad 1287. April. 5

Nicolaus IV. Hieronymus Aſculanus Ord. Minor. Epiſcop. Præneſtinus Cardin. ab 1288. Febr. 22. ad 1292. Apr. 4

S. Cæleſtinus V. Eſernienſis antea Petrus Moronus ſive de Murrono, Eremi-

remita Cæleſtinorum Fundator, qui ſponte abdicavit, obiit Anno 1296. Maji 19. fuit Papa ab 1294. Jul. 7. ad 1294. Dec. 13

195 *Bonifacius* VIII. Benedictus Cajetanus, Anagninus, Presb. Cardin. ab 1294. Dec. 24. ad 1303. Oct. 2

Benedictus X. Nicolaus Bocaſinus Taruiſinus Ord. Præd. Epiſc. Card. ab 1303. Oct. 21. 1304. Jul. 7

Clemens V. Bertrandus Vaſco Archiep. Burdigalæ, qui ſedem tranſtulit *Avenionem*, a) ab 1305. Jul. 5. ad 1304. Apr. 20

Joannes XX. (al. XXII.) Jacobus Deuſa ſutoris F. Cadurcenſis Epiſc. Card. ab 1316. Aug. 7. ad 1334. Dec. 4. in Schiſmate 23. Ao. 1327 *Nicolaus* Antipapa dictus antea Petrus Corbarius, intruſus poſt annos 3. menſes 3. & dies 14. coactus abdicavit.

Benedictus XI. Jacobus Furnerius Guilelmi molitoris F. TolоſanusMonach. Ciſterc. Epiſc. Card. ab 1334. Dec. 20. ad 1342. Apr. 25

200 *Clemens* VI. Petrus Rogeri, Lemovicenſis Monac. Benedictinus Presb. Card. ab 1342. Maji 7. ad 1352. Dec. 6

Innocentius VI. Stephanus Alberti F. Lemovicenſis Epiſc. Card. ab 1352 Dec. 18. ad 1362. Sept. 12

Urbanus V. Guilelmus Griſacenſis ex Gallia, Abb. Cluniac. ab 1362. Oct. 28. ad 1370. Dec. 19

Gregorius XI. Petrus Rogerii, Lemovicenſis, Diaconus Card. qui Sedem Romæ reſtituit, fuitque ab 1370. Dec. 29. ad 1378. Mart. 26.

Urbanus VI. Bartholomæus Neapolitanus, Archiep. Barii ſive Barenſis, ab 1378. April. 7. ad 1389. Oct. 15. contra hunc in Schiſmate 24. *Robertus* Gebennenſis, Cardinalis dictus *Clemens* VII. Antipapa.

205 *Bonifacius* IX. Petrus Tomacelli Neapolitanus, Presb. Cardin. ab 1389 Nov. 2. ad 1404. Oct. 1. contra quem durante Schiſmate 24. Clementi ſubſtitutus eſt *Benedictus* XIII. Petrus Luna Antipapa Avenione.

Innocentius VII. Coſmatus Melioratus Sulmonenſis, Presb. Cardin. ab 1404. Oct. 17. ad 1406. Nov. 6. durabat ſub hoc *Benedictus* Antipapa.

Gregorius XII. Angelus Corarius, Venetus, Presb. Card. ab 1406. Nov. 30. ad 1409. Jul. 5. ea conditione electus ut *Benedicto* Antipapa abdi-

Ccccc 3

a) Stephani Baluzii hiſtoria Pontificum Rom. qui in Gallia ſederunt ab A. C. 1305. ad 1394. lucem vidit Pariſ. 1693. 4. duobus Voluminibus.

Digitized by Google

abdicante addicaret & ipſe: poſt annos 2. menſ. 7. & d. 5. in Concilio Piſano depoſitus eſt.

Alexander V. Petrus Filardo Novarienſis, ſed in Creta educatus Ordinis Minorum Presb. Card. ab 1409. Aug. 26. ad 1410. Maji 3

Joannes XXI. Balthaſar Coſſa Neapolitanus, Diaconus Cardinal. qui à Concilio Conſtantienſi dejectus eſt, fuit ab 1410. Maji 27. ad 1415. Jun. 12

210 *Martinus* V. Otho Columna Romanus, Diaconus Cardinal. ab 1417. Nov. 11. ad 1431. Febr. 21. contra quem in Schiſmate 24. ſedit *Clemens* VII. Robertus Gebennenſis Antipapa.

Eugenius IV. Gabriel Condelmerius Venetus, Presb. Cardinal. ab 1431. Mart. 3. ad 1447. Febr. 23. contra quem in Schiſmate 25. electus fuit *Amadeus* Dux Sabaudiæ, dictus *Felix* V. qui abdicavit.

Nicolaus V. Thomas de Sarzano, Sergianenſis, Presb. Cardin. ab 1447. Mart. 6. ad 1455. Mart. 24

Calliſtus III. Alphonſus Borgia Valentinus ex Hiſp. Presb. Card. ab 1455 April. 8. ad 1458. Aug. 6

Pius II. Æneas Sylvius Piccolomineus Senenſis, Presb. Card. ab 1458 Aug. 19. ad 1464. Aug. 14

215 Paulus II Petrus Barbus Venetus, Presb. Card. ab 1464. Auguſt. 30. ad 1471. Jul. 25

Sixtus IV. Franciſcus de Alberrola de la Rovere, Savonenſis Roboreus Ordinis Minorum, Presb. Cardinalis, ab 1471. Auguſt. 9. ad 1484 Jul. 15

Innocentius VIII. Jo. Baptiſta Cibo Genuenſis Presb. Cardin. ab 1484 Aug. 29. ad 1492. Aug. 1

Alexander VI. Rodrigo Borgia, Valentinus ex Hiſpan. Presb. Cardinal. ab 1492. Aug. 11. ad 1503. Aug. 18

Pius III. Franciſcus Piccolomineus, Senenſis, Diacon. Cardin. ab 1503 Sept. 22. ad 1503. Oct. 18

220 *Julius* II. Julianus de Rovere, Savonenſis, Epiſc. Card. ab 1503. Nov. 1. ad 1513. Febr. 21

Leo X. Johannes Medices, Florentinus, Diacon. Card. ab 1513. Mart. 11. ad 1521. Dec. 2

Hadria-

Digitized by Google

Hadrianus VI. qui nomen avitum non mutavit, Trajectenſis ex Belgio presb. Card. ab 1522. Jan. 9. ad 1523. Sept. 14

Clemens VII. Julius Medices Florentinus, Archid. Card. ab 1523. Nov. 19. ad 1534. Sept 25

Paulus III. Alexander Farneſius, Romanus, Epiſc. Card. ab 1534. Oct. 13. ad 1549. Nov. 10

225 *Julius* III. Jo. Maria de Monte Arretinus, ſeu è Monte S. Sabini, Epiſc. Card. ab 1550. Febr. 7. ad 1555. Mart. 23

Marcellus II. antea etiam dictus Marcellus, Cervinus cognomine, Politianus, ex Thuſcia Presbyter Cardinalis, ab 1555. April. 9. ad 1555. Maji 1.

Paulus IV. Jo. Petrus Caraffa, Neapolitanus Epiſc. Cardinal. ab 1555 Maji 23. ad 1559. Aug. 18

Pius IV. Jo. Angelus Medices, Mediolanenſis, Presbyt. Card. ab 1559 Dec. 26. ad 1565. Dec. 10.

Pius V. Mich. Ghiſilieri, Alexandrinus Ordin. Præd. Presb, Card. ab 1566 Jan. 7. ad 1572. Maji 1

230 *Gregorius* XIII. Hugo Buoncompagno, Bononienſis, Presb. Cardin. ab 1572. Maji 13. ad 1585. Apr. 10

Sixtus V. Felix Peretti, de Monte alto Picenus, Ordin. Min. Presb. Cardin. ab 1585. Apr. 24. ad 1590. Aug. 27

Urbanus VII. Jo. Baptiſta Caſtagna, Romanus Presb. Cardin. ab 1590. Sept. 15. ad 1590. Sept. 27

Gregorius XIV. Nic. Sfondrati, Mediolan. Epiſc. Card. ab 1590. Dec. 5. ad 1591. Oct. 15

Innocentius IX. Jo. Antonius Fachinetti, Bononienſis, Presb. Card. ab 1591. Oct. 30. ad 1591. Dec. 29

235 *Clemens* VIII. Hippolytus Aldobrandinus, Florentinus, Presb. Card. ab 1592. Jan. 30. ad 1605. Mart. 3

Leo XI. Alexander Medices, Florentinus, Epiſc. Card. ab 1605. April. 1 ad 1605. Apr. 27

Paulus V. Camillus Borgheſius, Romanus, Presb. Card. ab 1605. Maji 16. ad 1621. Jan. 28

Gregorius XV. Alexander Ludoviſins, Bononienſis, Archid. Cardin. ab 1621. Febr. 9. ad 1623. Jul. 8

Urba-

Digitized by Google

Urbanus VIII. Maphæus Barberinus, Florentinus Presb. Card. ab 1623 Aug. 6. ad 1644. Jul. 29

240 *Innocentius* X. Jo Baptiſta Pamphilius Romanus, Presb. Card. ab 1644 Sept. 15. ad 1655. Jan. 8

Alexander VII. Fabius Chiſi, Senenſis Epiſc. Card. ab 1655. Apr. 7. ad 1667. Maji 22

Clemens IX. Julius Roſpiglioſi, Piſtorienſis, ab 1667. Jun. 20. ab 1669 Dec. 9

Clemens X. Æmilius Altieri, Romanus, ab 1670. April. 29. ad 1676. Jul 22

Innocentius XI. Benedictus Odeſchalcus Epiſcopus pridem Novarienſis, ab 1676. Sept. 21. ad 1689. Auguſt. 12

245 *Alexander* VIII. Petrus Ottoboni, Venetus, Epiſcopus Brixienſis, ab 1689. Oct. 6. ad 1691. Jan. 31

Innocentius XII. Antonius Pignatelli, Neapolitanus Archiep. ab 1691 Jul. 12. ad 1700. Sept. 27

Clemens XI. Jo. Franciſcus Albani, Urbinas, Presb. Cardin. ab 1700 Nov. 23. ad 1721. Mart. 19

248 *Innocentius* XIII. Mich. Angelus Conti, patria Romanus, Epiſcopus Viterbienſis, ab 1721. Maji 8.

EPISTOLÆ ROMANORUM PONTIFICUM,

ET QUÆ AD EOS SCRIPTÆ SUNT:

à S. Clemente I. usque ad Innocentium III.

Studio & labore Domni PETRI COUSTANT, Presbyteri & Monachi Ordinis S. Benedicti è congregatione S. Mauri. Tom. I. ab A. C. 67. ad A. 440 Paris 1721. Fol. pagg. 1280. & Præfatio pagg. 150. Appendix pagg. 123.

CUm recens ad nos allatum ſit primum hoc Volumen operis eximii, cujus duorum poſteriorum etiam tomorum propediem prælis ſubjiciendorum ſpes facta eſt, licet auctore, quod dolendum, jam A. 1721. 18. Oct.

18. Oct. extincto, ejus brevem notitiam præſenti loco ſubjungere volui. In amplis Prolegomenis prima eſt de auctoritate Pontificum decretaliumq; Epiſtolarum diſputatio: deinde diſſeritur de Collectionibus Canonum, in Occidente præſertim adornatis, ubi inter alia p. 127. non diffitetur Iſidorum Mercatorem fraude ſua pernicioſe de Eccleſia meritum eſſe. *Hinc* inquit, *debilitati penitus fractique diſciplinæ nervi, perturbata Epiſcoporum jura, ſublatæ judiciorum leges, aut miſerum ſaltim in modum afflictæ, hinc diſcordiarum, ſeditionum ac litium ſeges immenſa, quæ tot ſæculis ad Eccleſiæ dedecus, fideliumque offenſionem fruticavit.* Denique auctor, cum de prioribus Epiſtolarum Pontificiarum editionibus expoſuiſſet, quantum ipſe ſtudii in colligendis, accurate emendandis recenſendisque & illuſtrandis genuinis, ſpuriis vero removendis ac ſeparandis poſuerit, tradit. Poſt diſſertationem brevem præviam de proximis poſt B. Petrum Apoſtolum Romanis Epiſcopis *Lino*, a) *Cleto*, b) & *Clemente* c) ſequuntur Epiſtolæ ipſæ Pontificum, ſingulorumque Epiſtolis præmiſſæ de illorum ætate & ſcriptis obſervationes. Familiam inde ducunt S. *Clementis* Romani Epiſtola d) utraque ad Corinthios Græce & Latine cum verſione Cotelerii paucis mutata locis, novisque notis Couſtantii. Ejusdem Clementis fragmenta ex Cotelerio & Grabio p. 46. aliaque duo Clementi perperam tributa in Synod. CPol. A. 891. T. 9. Labbei p. 1266. & Gratiano de conſecr. diſt. 2. c. 30.

Anacletum à *Cleto* perperam diſtingui non dubitat Couſtantius p. 50. deinde, de hujus nec non *Evariſti*, e) *Alexandri*, f) *Xyſti*, g) *Teleſphori*, h) *Hygini*, i) *Pii*, k) & *Aniceti*, l) decretis atque Epiſtolis diſſerit, & nonnulla eorum ſicut & poſteriorum Pontificum decreta ex Burchardo, Gratiano, libro Pontificali, aliisque ſcriptoribus exponit. Epiſtolas autem decretales ab Iſidoro Mercatore jactatas ſub illorum Pontificum nominibus, rejicit in alterum tomum in quo integram Iſidori collectionem dare conſtituerat.

Dionyſii Corinthiorum Epiſcopi ad *Soterem*, m) Papam Epiſtolæ fragmenta Græce & Latine, ex Euſebio cum notis p. 75. Obſervatio contra auctorem Prædeſtinati, qui Soterem contra Cataphrygas & Tertullianum contra Soterem ſcripſiſſe falſo tradidit. p. 79.

Epiſtola Viennenſis ac Lugdunenſis Eccleſiæ ad *Eleutherum* n) Græ-

a) circa A. C. 67. b) 79. c) 91. d) primam Clementis Rom. Epiſtolam quæ ſola genuina habetur à veteribus, ſcriptam putat circa A. C. 97. e) 100. f) 109. g) 119. h) circa exitum A. 128. i) A. 139. k) 142. l) 157. m) 168. n) 177.

ce & Latin. ex Euſebio, & de aliis epiſtolis ad eum pertinentibus & decretis p. 87.

Epiſtolæ ad *Victorem* I. o) ſcriptæ ſuper controverſia de paſchate, à *Polycrate Ephes.* & *Irenæo*, Græce & Lat. p. 95.

Fragmentum antiqui ſcriptoris adverſus Artemonis hæreſin, Græce & Lat. de Natali pœnitente ex hæreſi, à papa & *Zephyrino* p) in communionem admiſſo. p. 110.

De epiſtolis ac decretis quæ huic *Zephyrino* nec non *Calliſto* I. q) *Urbano*, r) *Pontiano*, s) *Antero* t) *Fabiano* u) & *Cornelio* x) adſcribuntur.

S. *Cypriani* ad S. *Cornelium* papam epiſtolæ IX. p. 121. & hujus ad illum II. nec non Cornelii ad Fabium Antioch. fragmenta græce & Lat. pag. 146. & cyriani ad Antonianum. p. 159.

Notitia epiſtolarum non exſtantium vel ſuppoſititiarum quæ ad Cornelium attinent. p. 195. Diſſertatio de pœnitentia majorum clericorum quæ non publica erat tribus primis ſæculis. ibid.

S. Cypriani ad *Lucium* y) papam epiſtola p. 207. & binæ ad *Stephanum* I. z) papam. p. 211. *Dionyſii* Alex. ad eundem Stephanum epiſtolæ fragmentum græce & Lat. ex euſebio p. 219. Notitia epiſtolarum non exſtantium quæ ad Stephanum papam attinent, p. 221. & de ejus ſententia circa rebaptizationem & receptionem hæreticorum. p. 227.

epiſtolarum *Dionyſii* Alex. ad *Xyſtum II.* a) & ad philemonem & Dionyſium (qui deinde papa) Xyſti presbyteros fragmenta, græce & Lat. ex euſebio p. 259.

Dionyſii papæ b) epiſtolæ adverſus Sabellianos fragmentum ex Athanaſio, græce & Lat. p. 274.

Fragmenta ex Dionyſii Alex. ad Dionyſium Romanum, libris IV. quos elenchum & apologiam inſcripſerat, græce & Lat. p. 279.

De decretis, epiſtolis & ſcriptis quæ tribuuntur *Felici I.* c) *Eutychiano* d) *Cajo* e) *Marcellino* f) *Marcello* g) *Euſebio* h) *Melchiadi* i) *Silveſtro* I. k) *Marco* l) & *Julio I.* m)

Felicis Papæ fragmentum Epiſtolæ ad Maximum Epiſc. & clerum Alexandr. Græce & Lat. p. 298.

S. *Da-*

o) A.C. 193. p) circa A. 202. q) A. 219. r) 223. s) 230. t) 235. u) 236. x) 251. y) 252. z) 253. a) 257. b) 259. c) 269. d) 275. e) 283 f) 296. g) 308. h) 310. i) 311. k) 314. l) 336. m) 337.

Digitized by Google

S. *Damaſi* de Marcello Papa carmen p. 311. Epigramma vetus Anonymi de Euſebio Papa p. 319.

Conſtantini Imp. Epiſtola ad Melchiadem Papam & Marcum, Græce & Lat. p. 326.

Arelatenſis Synodi ad Silveſtrum I. A. C. 314. datæ Epiſtolæ II. p. 341.

Epiſtola *Julii II.* ad Euſebianos A. 342. p. 354. & *Marcelli* Ancyrani ad Julium Græce & Lat. p. 390. Synodi Sardicenſis A. 347. ad Julium ex Hilarii fragmentis p. 395. Julii ad Alexandrinos, Græce & Lat. p. 399. Valentis & Urſacii ad Julium p. 403. Græce & Lat.

Liberii Papæ n) Epiſtolæ XV. p. 422. in quibus & Græce & Lat. p. 431. dicta ad Euſebium ſpadonem A. 355. & Dialogus Liberii & Conſtantii Imp. p. 433. & Legatorum Lampſacenæ Synodi A. 366. ad Liberium p. 454. & Liberii ad Orientis Epiſcopos Orthodoxos p. 458. Epiſtolarum non exſtantium & ſuppoſititiarum, decretorumque notitia ac cenſura, p. 463.

Felicem Liberio fuiſſe ſuperſtitem, adeoque perperam à multis velut ejus ſucceſſorem inter Pontifices poni notatur p. 470.

Damaſi Papæ o) & ad eum Epiſtolæ XVIII. p. 473. cum eruditis notis & obſervationibus. Quibusdam ubi extabat addita Græca vetus verſio. Aquilejenſis Concilii A. 381. habiti Epiſtola pro Damaſo p. 551. Cæterorum ſcriptorum Damaſi vel decretorum citatorum locuples notitia. pag. 591.

Siricii p) Epiſtolæ X. p. 624. & de aliis ſcriptis ac decretis quæ ei tribuuntur p. 699. vel perperam adſcribuntur p. 709.

Anaſtaſii q) Epiſtola ad Joannem Hieroſol. p. 723. cum Rufini Presb. ad Anaſtaſium Apologia p. 715. Notitia Epiſtolarum Anaſtaſii non exſtantium p. 729.

Innocentii I. r) vel ad Innocentium Epiſtolæ XLII. p. 739. cum non exſtantium notitia p. 919.

Zoſimi Papæ s) Epiſtolæ XV. p. 935. Paulini Diaconi libellus Zoſimo oblatus p. 963. Tractoriæ Zoſimi tria fragmenta p. 994.

Bonifacii I. t) & ad eum Epiſtolæ XV. p. 1007. in quibus & Imperatorum quædam reſcripta adverſus ſchiſma & pro ſedis Romanæ juribus p. p. 1027.

n) A.C. 352. o) 366. p) 384. q) 388. r) 401. s) 417. t) 418.

pag. 1027. notitia ſcriptorum non extantium, quæ ad Bonifacium attinent, p. 1045. & decreta illi adſcripta, p. 1050.

Cæleſtini I. u) & ad eum epiſtolæ XXV. p. 1052. quarum nonnullis addita Græca verſio ex actis Synodi Epheſinæ, Cyrillo &c. & poſt epiſtolam XXI. ad Epiſcopos Galliarum ſubjunctæ ſuperiorum Sedis Apoſtolicæ Epiſcoporum, *Innocentii I.* maxime & *Zoſimi*, auctoritates de Gratia DEI, p. 1188. Notitia epiſtolarum Cæleſtini non exſtantium p. 1217. & decreta ei adſcripta pag. 1226.

Xyſti III. x) & ad eum epiſtolæ X. & tres primores Græce ac Latine, pag. 1231. Notitia reliquorum ſcriptorum ad Xyſtum attinentium, pag. 1273.

Appendix,
Ad Couſtantii Epiſtolas Pontificum, adulterina ſcripta complectens.

1) Epiſtola *Clementis* Romani ad Jacobum Epiſc. Græce & Lat. cum Coteleriii verſione. Incipit: γνώριμον ἔστω σοι.

2. 3) *Pii I.* Papæ epiſtolæ duæ ad Juſtum Viennenſem. Prior incipit: *Antequam Romam exiiſſes*; poſterior: *Attalus Epiſtolas Martyrum portans*, p. 19.

4. 5) *Victoris I.* epiſtolæ duæ; una ad Deſiderium Viennenſem, incipit: *Sicut ſancta fraternitas tua*; altera ad Paracodam Epiſc. incipit: *Collega noſter Dionyſius dormiens*, p. 21.

6) *Eleutheri* Papæ reſcriptum ad Lucium Britanniæ Regem. Incipit: *Petiſtis à nobis leges Romanas & Cæſaris vobis transmitti*, p. 23.

7. & 8) *Cornelii* Papæ ad Lupicinum Archiepiſc. Viennenſem. Incipit: *Scias, frater beatiſſime, arcam dominicam vento perſecutionis acerrime commoveri*; & altera ad Cyprianum, à Baluzio primum edita in nova Cypriani edit. incipit: *Dilectionis tuæ non delectabilia*, p. 26.

9) Vulgatæ *ſynodi Sveſſanæ* ſeu *Sinueſſanæ* A. 303. de Marcellino Papa, geſta. Incipit: *Diocletiano & Maximiano Auguſtis*, p. 29.

10) *Sil-*

u) A. C. 422. x) 432.

10) *Silveſtri I.* epiſtola ad Epiſcopos Galliæ de formatis ab Epiſcopo Viennenſi accipiendis & provinciis ſeptem ad ejus Eccleſiam pertinentibus. Incipit: *Placuit Apoſtolicæ ſedi*, p. 37.

11) Ejusdem conſtitutum ad Conſtantinum Aug. cum Actis Synodi Rom. CCLXXXIV. Epiſcoporum, pag. 43. Incipit: *Eodem tempore, cum multi nobiles gauderent.*

12) *Nicænæ* Synodi ad Silveſtrum Papam, incip. *Quoniam omnia corroborata*; & 13) Silveſtri ad Nicænam Synodum, p. 54. Incipit: *Gaudeo promtam vos benignitatem ſervare.*

13) Concilium præſente Conſtantino Aug. celebratum Romæ cum CCLXXV. Epiſcopis, canones VI. quorum primo definitiones Synodi Nicænæ confirmantur, p. 55.

14) *Julii* Papæ nomine ab *Apollinario* ad Dionyſium Alex. ſcripta epiſtola Græce & Lat. Incip. θαυμάζω πυνθανόμενος, p. 62. Ejusdem epiſtolæ vetus interpretatio ex veteris Synodici capite 224. Incipit: *Miror audiens quosdam*, p. 69.

15) Epiſtola ejusdem Julii nomine, à Timotheo diſcipulo Apollinarii vel ab Apollinario ipſo ſcripta ad Proſdocium, Græce & Lat. p. 73. Incipit: τὸ φρόνημα ἡμῶν κατὰ τὴν Ἀποστολικὴν παράδοσιν. Fragmentum ex triplici veteri verſione, p. 79.

16) Fragmenta tria, fortaſſe ex aliquibus ſeptem illarum epiſtolarum, quas *Julio* Papæ ab Apollinarii aſſeclis adſcriptas Leontius memorat, p. 82. Primum Græce & Lat. quod apud Photium Cod. 229. affertur ex Julii λόγῳ τῷ περὶ ὁμουσίου.

Cenſura *Liturgiæ*, quam ſub *Julii* Papæ nomine habent Jacobitæ ſive Monophylitæ, & Cenſura epiſtolarum jactitatarum ſub falſis nominibus *Cyrilli* & *Juvenalis* Hieroſolymitanorum ad Julium, & *Julii* ad Cyrillum de die Natali Domini XXV. Dec. quarum fragmenta à Joanne Nicæno * & anonymo ἀναγκαίας διηγήσεως ſcriptore † referuntur, p. 83.

17) Geſta *Liberii* Papæ, quorum initium: *Anno regni Conſtantini regis nepotis Conſtantini magni*, p. 89.

Ddddd 3 18)

* Apud Combefiſ. T. 2. auctar. novi Patrum p. 302.

† Coteler. ad Conſtitut. Apoſt. lib. 5. c. 13.

18) *Liberii* epiſtola ad Orientales de Athanaſio Romam citato. Incipit: *Studens paci & concordiæ*, p. 95.

19. 20) Liberii ad Athanaſium, & Athanaſii ad Liberium contra hæreſin Apollinarii, Græce & Lat. Prior incipit: ἐςιν οὖν ἡμῖν ἡ ὁμολογία, p. 97. altera: εἷς Θεὸς ἀθάνατος, ἀόρατος, ἀψηλάφητος, p. 99.

21) *Damaſi* Symbolum, cujus verum auctorem *Gregorium Bæticum* putat Paſchaſius Queſnellus. Incip. *Credimus in unum Deum Patrem omnipotentem, & in unum Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium Dei, & in Spiritum S. Deum non tres Deos*, p. 102.

22) *Innocentii I.* epiſtola ad Arcadium Imp. ex Niceph. XIII. 34. & Glyca, Græce & Lat. p. 105. Incip. Φωνὴ αἵματος.

23. 24) *Arcadii* ad Innocentium, una Gr. Lat. ex Glycæ Annal. p. 259. Incipit: πάντες ἄνθρωποι, p. 108. altera Latine ex Baronio ad A. 407. Incipit: *Omnino, ô Pontifex Dei*, p. 109.

25) *Innocentii* ad Arcadium, qua eum ſolvit ab excommunicatione, Gr. Lat. ex Glyca p. 260. Incip. ἀπεδεξάμην ὑμῶν, p. 109.

26) *Zoſimi* ad Simplicium Viennenſem, Archiep. ex Joanne à Boſco ad calcem Bibl. Floriacenſis. Incipit: *Revelatum nobis eſt*, p. 111.

27) *Geſta de Xyſti purgatione*, quem Marianus quidam & Petrus ſervus accuſaverunt, quod conſecratam Chryſogonitem ſtupraſſet: & de *accuſatione Polychronii* Epiſcopi Hieroſol. ſimoniæ & aliorum criminum rei, edita primum à Petro Crabbe; a Couſtantio autem, ut cætera omnia diligenter recenſita, ad Codices MSS. & notis illuſtrata. Incipiunt: *Valentiniano & Anatolio Conſulibus*, p. 117 -- 124.

F I N I S.

EMEN-

Digitized by Google

EMENDANDA
ET
ADDENDA QUÆDAM.

Pag. 2. v. *penult.* Adde librum Pariſ. 1720. editum, Hiſtoire du Droit Canonique, Paris 1720. 8. & Petri Couſtant, Benedictini prolegomena ad Epiſtolas Pontificum. ibid. 1721. fol.

3. Herm. Conringii de Origine Juris Germanici, quintum recuſus liber, Helmſt. 1720. 4.

13. v. 13. *poſt verba*, Moguntiæ fol. primum editum, *lege*: & Franciſco Pithoeo curante Pariſ. 1609. 8. atque cum ejusdem notis una cum Miſcellaneis Petri Pithoei Eccleſiaſticis, ibid. è Typographia Regia 1687. fol. & T. I. Bibl. Canonicæ Juſtelli & Voëlli p. 249. recuſum habetur.

14. v. 10. *à fine*, *lege*: Ab hac quam habemus Iſidori Mercatoris collectione, quam nova Clariſſim. Viri Petri Couſtant cura recenſitam brevi in ſecundo Tomo Epiſtolarum Pontificum habebimus, haud diverſa eſt quam Hincmarus &c. licet cum illa Iſidori Merc. farragine habentur ſuperadditæ Epiſtolæ etiam Paparum juniorum, ut Papæ Deusdedit, qui ſedem Romanam tenuit ab A. C. 616. ad 619. & Agathonis & Gregorii ſecundi tertiique, nec non Zachariæ, & denique Hadriani, qui fuit ab A. 772. ad 795.

21. v. 16. *adde*, Hanc quintam collectionem, quam reperire Antonius Auguſtinus nunquam potuit, luci deinde dedit Innocentius Ciron, Cancellarius Toloſanæ Academiæ, Toloſæ 1645. fol.

22. poſt v. 3. adde Alexandri III. Epiſtolas à Sirmondo editas & in Tomo tertio hujus operum obvias.

22. poſt v. 11. Antonii Dandini Alteſerræ commentarium in Innocentii III. Decretales. Pariſ. 1666. fol.

25. poſt v. 3. adde Bullarium Ordinis Cluniacenſis, editum Lugdun. 1680. fol. & Jo. Baptiſtæ Pittoni collectionem conſtitutionum Pontificiarum & Romanarum Congregatt. deciſionum cujuscunque Ordinis. Venet. 8. tribus Volum.

Pag. 29.

Pag. 29. v. 15. *pro verbis*: cum verſione Jo. Harduini, *lege:* cum verſione quam Baluzius in ſua Conciliorum collectione p. 1548. ab amico quem non nominat communicatam, & Jo. Harduinus T. 3. Concil. p. 282. exhibent.

43. v. 9. *adde*, quod Codex Eccleſiæ Africanæ Græce & Latine ex Juſtellorum recenſione ſed ſine notis exſtat in Conciliorum editione Regia T. 3. & Labbei T. 2. p. 1041. & Harduini T. 1. p. 861.

45. *ante* §. XVI. *adde*, quod *Doſithei* Chartophylacis ſynopſin Græcam Canonum allegat Nic. Comnenus Papadopulus p. 142. prænot. myſtagog.

63. v. ult. in nota marginali *adde:* Baluzium in notis ad Anton. Auguſtin. p. 491. 492. & Carolum le Cointe T. 6. Annal. Francorum p. 263. ſeq.

75. v. 2. *adde:* Bedæ ſive Egberti Pœnitentiale legi etiam T. 6. Concil. Labbei p. 1611.

78. v. 1. *adde*, præfationem Roberti de Flamesbure ad Decanum Saliſburienſem exſtare apud Baluzium T. 7. Miſcell. p. 345. & Rabani atque Benedicti Anienſis pœnitentiales libellos exhiberi ab eodem Baluzio poſt Capitularia Francorum p. 1378. 1385. nec non Petri Exonienſis ſummulam qui circa A. 1287. ſcripſit, ab Harduino T. 7. Concil. pag. 1124. Canones pœnitentiales ſecundum S. Hieronymum ex MS. Codice 400. annorum, monaſterii S. Andreæ prope Avenionem, vulgavit Jo. Marcianæus inter ſuppoſita Hieronymo T. V. p. 5--10.

89. poſt v. 5. *adde:* Aliam Collectionem Canonum in quinque, & aliam in ſedecim digeſtam libros MS. paſſim citant & ex illis Canones quosdam referunt Conciliorum collectores.

96. ſeq. in indice *adde:* Fulgentius Ferrandus, 63. Notingus, 95. & in Conciliis editos Heriveum ad A. 900. & Egbarum Regem ad A. 967.

F I N I S.

DEME-

Digitized by Google

DEMETRII PROCOPII,

Macedonis Moſchopolitæ,

ΕΠΙΤΕΤΜΗΜΕΝΗ ΕΠΑΡΙΘΜΗΣΙΣ,

τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ΛΟΓΙΩΝ ΓΡΑΙΚΩΝ, *καὶ περί τινων ἐν τῷ νῦν αἰῶνι ἀνθούντων.*

SUCCINCTA

ERUDITORUM GRÆCORUM

ſuperioris & præſentis ſæculi

RECENSIO,

Conſcripta menſe Junio A. C. MDCCXX. transmiſſaque BUCURESTO,
& nunc primum edita, cum Latina verſione.

ΕΠΙΤΕΤΜΗΜΕΝΗ ΑΠΑΡΙΘΜΗΣΙΣ τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα λογίων Γραικῶν, καὶ περί τινων ἐν τῷ νῦν αἰῶνι ἀνθούντων.

I.

Ὁ Ἱερεμίας Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. πρὸς ὃν ἔγραψαν οἱ ἐν Τιβίγγῃ διδάσκαλοι, καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς μετὰ διακρίσεως, καὶ ζήλου, καὶ εὐσεβείας πολλῆς.

II. Θεοδόσιος ὁ Ζυγομαλᾶς. οὗτος ἤκμαζεν ἐπὶ τοῦ διαληφθέντος Ἱερεμίου Πατριάρχου. ἐπίσημος καὶ ὀφφικίῳ ἐκκλησιαστικῷ. ἐχρῆτο δὲ αὐτῷ ὁ πατριάρχης ἐν πάσαις ταῖς ἀναγκαίαις αὐτοῦ καὶ ἀξιολόγοις ὑποθέσεσι. καὶ ἵν' οὕτως εἴπω, ἦν αὐτῷ ὅσα καὶ δεξιὰ χείρ. δόκιμος ἀνὴρ καὶ σοφός.

III. Γαβριὴλ ὁ Σεβῆρος Μητροπολίτης Φιλαδελφείας, ὁ τὸ περὶ μυστηρίων συνταγμάτιον συγγραψάμενος, καὶ περὶ τῶν πέντε διαφορῶν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας, καὶ ἄλλα τινά· ἀλλ' εἰ τὰ παρὰ Μαργουνίου κατ' αὐτοῦ ἐκφωνηθέντα καὶ γραφέντα ἀληθείας ἔχεται, μηδὲ πάθους τινὸς ἐνδομυχοῦντος εἰσὶ κυήματα, ὀλίγων ἐπαίνων ἄξιος ἦν ὁ Σεβῆρος.

IV. Μελέτιος ὁ Πηγᾶς, πάππας Ἀλεξανδρείας. ὁ συγγράψας διαλογικῶς

DEMETRII PROCOPII, Moſchopolitæ,
Brevis Recenſio
ERUDITORUM GRÆCORUM
ſuperioris ſæculi,
Nonnullorum etiam præſenti
hoc noſtro florentium,

I.

JEREMIAS Patriarcha CPol. ad quem ſcripſere Doctores *Tubingenſes*, hic vero illis cum judicio, zelo ac pietate multa reſpondit.

II. THEODOSIUS ZYGOMALA, floruit ſub jam dicto Patriarcha Jeremia, & ipſe munere Eccleſiaſtico ornatus, quo uſus eſt Patriarcha in neceſſariis & alicujus momenti rebus quibuſcunque, adeo erat ejus, ut ita dicam, dextella, vir egregius doctusque.

III. GABRIEL SEVERUS, Philadelphiæ Metropolita, qui opuſculum ſcripſit *de Sacramentis* & *de quinque capitibus*, quibus diſſentit inter ſe Orientalis & Occidentalis Eccleſia, & alia quædam. Quod ſi veritati congruentia ſint, quæ *Margunius* adverſus eum voce ſcriptoque prodidit, neque potius ſint ſoboles repoſiti alta mente affectus, exigua laude dignus Severus fuerit.

IV. MELETIUS PIGA, Alexandrinus Presbyter, qui dialogi more

γικῶς ἑρμηνείαν τοῦ συμβόλου, καὶ τοῦ, πάτερ ἡμῶν, καὶ κατὰ τοῦ καθαρτηρίου πυρὸς, καὶ ἕτερα διάφορα πολεμικὰ καὶ ἐξηγητικὰ, καίτινα φιλοσοφικὰ ὑπομνήματα.

more compoſuit *interpretationem Symboli atque Orationis Dominicæ*, & ſcripſit *adverſus ignem purgatorium* & alia varia ad controverſias & interpretationem Scripturæ ſacræ pertinentia, nec non *Philoſophicos commentarios.*

V. Μάξιμος ὁ Πελοποννήσιος ὁ συγγράψας τὸ ἐγχειρίδιον κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ πάππα, ἁπλῇ μὲν τῇ φράσει, ἀλλ' ἰσχυρώτερον καὶ πιθανώτερον πολλῶν ἄλλων πονημάτων, περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως διαλαμβανόντων. πρὸς τούτοις φιλοπόνως συνελέξατο ἀπὸ τῆς παλαιᾶς γραφῆς χρήσεις πολλὰς, μαρτυρούσας τὴν ἔνσαρκον οἰκονομίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ.

V. MAXIMUS Peloponneſius, à quo compoſitum eſt *Enchiridion adverſus Principatum Papæ*, ſimplici quidem dicendi genere, ſed quod tamen multis aliis lucubrationibus de eodem argumento tractantibus ſolidius eſt, & ad perſvadendum magis aptum. Præterea ſingulari ſtudio ex Veteri Teſtamento collegit multa dicta, quæ *de œconomia & incarnatione* Salvatoris noſtri CHriſti teſtimonium perhibent.

VI. Μάξιμος ὁ Μαργούνιος. ἀνὴρ σοφὸς καὶ κατὰ τὴν θύραθεν παιδείαν, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἔμπειρος. δόκιμος καὶ λογογράφος καὶ ποιητὴς, ὡς μαρτυρεῖται ἔκ τε τῶν καταλογάδην αὐτοῦ συγγραμμάτων, καὶ ἐκ τῶν Ἀνακρεοντείων ὕμνων. τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ τὰ μὲν τύποις ἐκδέδοται, τὰ δὲ σώζεται ἐν χειρογράφοις σχεδίοις. τούτου αἱ πρὸς τὸν Λούκαριν ἐπιστολαὶ, καὶ αἱ ἀποκρίσεις αὐτῶν σώζονται χειρόγραφοι ἐν τῇ πληρεστάτῃ βιβλιοθήκῃ τοῦ ὑψηλοτάτου, καὶ σοφωτάτου ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἐχρημάτισε

VI. MAXIMUS MARGUNIUS, vir doctus etiam exteriores litteras, nec minus Scripturæ ſacræ & Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ peritus, & proſa valens & verſu, nt fidem faciunt ejus ſcripta proſario concepta ſermone, & *hymni Anacreontici.* Ex ſcriptis ipſius, typis alia expreſſa ſunt, alia in manu exaratis chartis aſſervata habentur. Hujus exſtant *ad Lucarim Epiſtolæ* & ad has reſponſiones, quæ aſſervantur Manuſcriptæ CPoli in *locupletiſſima Bibliotheca* Celſiſſimi atque Sapientiſſimi Ducis Hungaro-Walachiæ, Domini Domini *JOANNIS NICOLAI, ALEXANDRI F. MAUROCORDATI.* Fuit

etiam

μάλιστα δὲ καὶ διδάσκαλος τοῦ κυρίου Κυρίλλου Λουκάρεως.

VII. Γεώργιος Χῖος ὁ Κορέσσιος. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθὴς, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν ἔμπειρος. συνεγράψε σχολαστικῶς πολλὰ καὶ διάφορα ὑπομνήματα θεολογικὰ, καὶ ἕτερα ἄπειρα συγγράμματα. ἀλλὰ τὰ πλείω ἄνευ τάξεως καὶ ὀρθῆς διακρίσεως.

VIII. Κύριλλος Λούκαρις ἐκ νήσου Κρήτης πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. περὶ οὗ ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν μεταγενεστέρων μνείαν ἐποιήσαντο ἐν τοῖς ἑαυτῶν συγγράμμασιν, οἱ μὲν κατ' αὐτοῦ, οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ λαλοῦντες, σιγῇ παραδραμεῖν δεῖν ᾠήθημεν τὰ κατ' αὐτόν.

IX. Γεράσιμος Κρὴς πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, ἀνὴρ τῷ ὄντι σοφώτατος καὶ ἁγιώτατος, θεολόγος, φιλόσοφος, ἀνιχνευτὴς τοῦ βάθους τῶν θείων γραφῶν. δαημονέστατος τῆς Ἑλληνικῆς, Ἑβραϊκῆς, καὶ Λατινικῆς γλώττης. ἐχρημάτισεν (ἀπέστω δὲ τοῦ λόγου κολακεία, καὶ τὸ πρὸς χάριν λαλεῖν) ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις λαμπρότατος ἀστὴρ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. προέστη δὲ θεαρέστως τῆς ἁγίας ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὲρ τὰ εἴκοσι ἔτη, ποιμαίνων θεοφιλῶς καὶ καταρτίζων πρὸς εὐσέβειαν, καὶ τρόπων χρηστότητα τῷ Ἀποστολικῷ αὐτοῦ κηρύγματι, οὐ μόνον τὸ ἴδιον ποίμνιον, ἀλλὰ καὶ πάντα τὸν ἁπανταχοῦ τῆς Ἀνατολικῆς ἐκκλησίας χριστεπώνυμον λαόν.

etiam Maximus ille *Cyrilli Lucaris* Præceptor.

VII. GEORGIUS CORESSIUS, Chius, vir doctus, & variæ eruditionis, ſacrarumque peritus litterarum. Scholaſtico more plura ac diverſi argumenti compoſuit ſcripta Theologica, & alias varias lucubrationes, ſed pleraque ſine ordine & ſine recto judicio.

VIII. CYRILLUS LUCARIS, ex Creta inſula, Patriarcha CPolitanus, de quo cum multi ex recentioribus fecerint in ſcriptis ſuis mentionem, alii in eum invecti, alii ejus cauſam tuentes, res ejus ſilentio à nobis prætereundas ſatius eſſe duximus.

IX. GERASIMUS Cretenſis, Patriarcha Alexandrinus, doctiſſimus utique vir & ſanctiſſimus Theologus, Philoſophus, profundorum in Divinis litteris ſcrutator, Græcæ, Hebraicæ & Latinæ linguæ callentiſſimus. Fuit ille noſtra memoria (ne quis me adulari vel ad gratiam loqui exiſtimet) ſidus Eccleſiæ Orientalis ſplendidiſſimum & ſanctæ Alexandrinæ Eccleſiæ ultra annos viginti ex præſcripto divino præfuit, non modo proprium gregem divinum paſcens inſtruensque ad pietatem & morum probitatem Apoſtolica ſua prædicatione, ſed & univerſum usque quaque Orientalis Eccleſiæ populum, qui à CHriſto nomen

λαὸν. ἀρυόμενος δὲ πολλὰ καὶ θαυμάσια ἀπὸ τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης τοῦ θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας, προσεπιφέρων πολλὰ καὶ οἴκοθεν ἐκ τῶν ἀκηράτων πηγῶν τῆς ἐν αὐτῷ σοφίας, συνέγραψε διάφορα συγγράμματα, καὶ μάλιστα κρίσεις, καὶ ἀναπτύξεις εἰς τὴν ἱερὰν γραφὴν, πρὸς Ἰουδαίους, καὶ ἄλλα πάμπολλα. ἅτινα φυλάττονται ὡς πολύτιμα κειμήλια, θεοῦ θέλοντος, καὶ τύπῳ παραδοθήσονται. παρῃτήθη δὲ ὁ ἅγιος ἀνὴρ τοῦ θρόνου οἰκείᾳ θελήσει, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ ἅγιον ὄρος τοῦ ἄθωνος. ἔνθα ζήσας χρόνον οὐ μακρὸν, ἐν ἡσυχίᾳ καὶ γαλήνῃ ψυχῆς τὸν βίον κατέλυσε.

nomen habet, edocens. Hic multa & miranda hauſit ex divite *throni Alexandrini Bibliotheca*, nec pauca etiam ex domeſticis etiam & puriſſimis doctrinæ ſuæ fontibus depromens ſcripſit varia opuſcula, *decreta* maxime, atque *in ſacram Scripturam dilucidationes* & *adverſus Judæos*, aliaque complura, quæ pretioſiſſimorum cimeliorum inſtar, aſſervata typis Deo propitio mandabuntur. Abdicavit ſe vir ſanctus throno ſponte ſua atque in ſacrum montem Atho ſeceſſit, ubi per non multum temporis cum vixiſſet, tranquillo animo ac quieto diem obiit ſupremum.

X. Διονύσιος Βυζάντιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων ἱκανῶς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. τῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἔμπειρος. ὧν ἐν τῇ συνεχεῖ καὶ ἀδιακόπῳ μελέτῃ ἦν διάγων τὸν βίον, καὶ οἷς ἐκεῖθεν ἠρανίζετο ὀρθοῖς δόγμασι, καὶ πνευματικαῖς παραινέσεσι κατήρτιζε τὸ λογικὸν αὐτοῦ ποίμνιον πρὸς τὴν τῶν ὀρθῶν δογμάτων ἀκρίβειαν, καὶ Χριστιανικὴν πολιτείαν.

X. DIONYSIUS Byzantius, Patriarcha CPolitanus, vir Græcæ linguæ præclare peritus, & in ſacris litteris Patribusque Eccleſiæ verſatiſſimus, quorum aſſidua nec interrupta meditatione vitam exigens, rectis dogmatibus, quæ exinde colligebat, ſpiritualibusque adhortationibus ſacrum gregem ſuum ad accuratam doctrinæ rectitudinem moresque Chriſtianos direxit.

XI. Καλλίνικος ἐξ Ἀκαρνανίας πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς, ἱκανὸς νοεῖν τάς τε τῶν λογογράφων, καὶ τὰς τῶν φιλοσόφων βίβλους. ἐνησχολεῖτο τῇ μελέτῃ καὶ ἀναγνώσει τῆς ἱερᾶς γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας. ἐκήρυττε τὸν

XI. CALLINICUS, ex Acarnania, Patriarcha CPolitanus, vir Grææ gnarus linguæ & Hiſtoricorum ac Philoſophorum libris intelligendis haud impar, ſtudium maxime poſuit in meditatione ac lectione ſacræ Scripturæ Patrumque Eccleſiæ

τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης πρὸς τὸ ἑαυτοῦ λογικὸν ποίμνιον.

XII. Γαβριὴλ Σμυρναῖος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἱερᾶς γραφῆς ἔμπειρος. θερμὸς ἐραστὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ τάξεως. ἐσπούδαζε τὰς θείας γραφάς, καὶ τὰ τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας συγγράμματα, ἐξ ὧν ἀρυόμενος φιλοπόνως ψυχωφελεῖς διδασκαλίας, ἐδίδασκε μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης τὸν χριστιανώνυμον λαόν.

XIII. Ἀθανάσιος Κρὴς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ἀραβικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἱερᾶς γραφῆς ἔμπειρος. ἱκανὸς κατανοεῖν τῶν τε λογογράφων, καὶ φιλοσόφων τὰ συγγράμματα. ἐσχόλαζε περὶ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῆς ἱερᾶς γραφῆς, καὶ ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ πολλοῦ ζήλου, καὶ Χριστιανικῆς ἀγάπης.

XIV. Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος Σκαλλάτος, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει

ſiæ, ac Verbum Dei multo cum zelo multaque cum charitate ſacro gregi ſuo prædicavit.

XII. GABRIEL Smyrnæus, Patriarcha CPolitanus, vir Græcam linguam callens & ſacræ Scripturæ peritus vehementer amabat Eccleſiaſticæ liturgiæ ſequelam & ordinem, ſanctasque literas & Patrum Eccleſiæ ſcripta tractabat diligenter, ex quibus ſtudioſe hauſit doctrinas animabus conducibiles, populumque Chriſtianum multo cum zelo & amore docuit.

XIII. ATHANASIUS Cretenſis, Patriarcha CPolitanus, vir Græcam & Arabicam quoque doctus linguã & ſacræ Scripturæ peritus, & ſcriptis Hiſtoricorum Philoſophorumque tractandis idoneus. Sed peculiarem dedit operam lectioni & meditationi ſacrarum literarum, & Verbum DEI cum fervore multo & Chriſtiana charitate prædicavit.

XIV. ALEXANDER MAUROCORDATUS * *Scallatus*, inter No-

* De hoc MAUROCORDATO, Celſiſſimi JOHANNIS NICOLAI (de quo infra, lib. 2. c. 69.) Parente, Turnefortius deſcriptione itineris in Orientem ſuſcepti, & edita Gallice Pariſ. & Amſt. 1718. 4. Tom. 2. p. 12. MAUROCORDATO *eſt un trés-habile homme, qui par ſon merite, quoique Grec de nation & de religion, a été élevé à la charge de Conſeiller d'Etat: il eſt natif de Scio, & Docteur en Medecine de Padouë, où il a fait autrefois ſes études, & composé un Traité:* De la reſpiration & du mouvement du cœur. *Comme il a beaucoup de genie, & qu'il ſçait mieux la Medecine que ceux qui s'en mêlent ordinairement dans le Serrail, il n'eut pas beaucoup de peine à y s'y*

Digitized by Google

πόλει εὐγενῶν περιέχων προγόνων λαμπρότητι, καὶ πολυτελεστάτῳ σοφίας κόσμῳ, τῇ τε παρὰ Βασιλεῖ ἀξίᾳ τοῦ γενικοῦ Ἑρμηνέως, καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἀπορρήτων. ἀνὴρ σοφώτατος, πολιτικώτατος, ἐς τὰ ἐνδόμυχα τῆς τε παλαιᾶς, καὶ νέας φιλοσοφίας χωρήσας, καὶ ἐν παντὶ παιδείας εἴδει μέχρι θαύματος ἔξοχος καὶ περικλεής. καὶ πολλῶν ἀγαθῶν πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων γενόμενος, συστησάμενος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ φροντιστήριον, ἵνα μὴ τῇ προόδῳ τοῦ χρόνου, ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία ἐξίτηλος γένηται, καὶ ἁδραῖς δαπάναις τοὺς φιλομαθεῖς τῶν νέων καταρτίσας ἐς τὴν περὶ τὰς ἐπιστήμας, καὶ πᾶσαν ἰδέαν λόγου φιλοπονίαν. συνεγράψατο πολλὰ καὶ παντοδα-

Nobiliſſimos CPoli prænitens majorum ſplendore ac pretioſiſſimis ingenii ac doctrinæ ornamentis & dignitate Interpretis Generalis & ſecretioris Conſilii, quam apud Imperatorem gerebat, eminens. Vir doctiſſimus & civili prudentia ſubactiſſimus, qui interiora veteris pariter & recentioris Philoſophiæ penetravit, & in omni genere doctrinæ ad miraculum excellens clariſſimusque, multa bona Græcorum genti conciliavit, ſcholam etiam conſtituit CPoli ne interjecto tempore Græca eruditio prorſus interiret & evaneſceret, ingentique ſumtu adoleſcentes ſciendi cupidos ad

s'y faire connoître; mais outre que l'on y reçoit ſouvent de grands chagrins, & qu'on n'y laiſſe pas mourir impunement les perſonnes d'une certaine authorité, Maurocordato *quitta la Medecine & prit le parti de ſe faire valoir par l'intelligence qu'il a de pluſieurs langues. Comme il eſt bien informé des affaires étrangéres, & qu'il connoît les interêts des Princes de l'Europe, il trouva mille occaſions de montrer ſa capacité, & devint en peu d'années premier Interprête du Grand Seigneur. Il ſe rendit ſi neceſſaire dans la derniere guerre d'Allemagne, qu'il fut nommé Plénipotentiaire à la paix de Carlovits: on le fit Conſeiller d'Etat pour lui donner un relief, qui répondît à l'emploi dont on l'honnoroit.* Maurocordato *a beaucoup d'eſprit, & ſa phyſionomie le promet aſſez: auſſi s'eſt-il toûjours attiré la confiance des premiers Seigneurs de la Cour, & du Sultan même par rapport à la politique & à la connoiſſance qu'il a de la Medecine; il me parut d'un caractere à temporiſer dans la pratique de cette ſcience, & m'avoua qu'il admiroit la hardieſſe des Medecins d'Europe, mais qu'il étoit trop vieux pour les imiter & pour changer ſa methode.*

τοδαπά. ἐξ ὧν τὰ μὲν τύποις ἐκδεδομένα,

„ Πνευματικὸν ὄργανον περὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, λατινιστί, πολύτιμον βιβλιδάριον, καὶ πάνυ δυσεύρετον, καίτοι πολλάκις ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν Βελγίῳ, καὶ ἐν Γερμανίᾳ τυπωθέν.

„ Ἱερὰ Ἱστορία Ἑλληνιστὶ ἐν Βουκουρεστίῳ τύποις ἐκδοθεῖσα κατὰ τὸ αψις': ἧς ἐν ἀρχῇ, καὶ ὁ ἐπιτάφιος λόγος ὁ συντεθεὶς παρὰ τοῦ λογιωτάτου κὺρ Ἰακώβου τετύπωται. τὰ δὲ τύποις οὔπω ἐκδοθέντα,

„ Ἡ Ῥωμαϊκὴ ἱστορία, τόμοι τρεῖς τῷ ὄντι πολυτελέστατον κειμήλιον.

„ Φιλοσοφικὰ ὑπομνήματα.

„ Ῥητορικά.

„ Ἐπιστολαί.

„ Πολιτικαὶ ὑποθῆκαι.

„ Ὁ πρὸς Γερμανοὺς ὑπὲρ εἰρήνης λόγος.

Διὰ τεσσαράκοντα ἐτῶν ὑπουργήσας κατά τε καιρὸν εἰρήνης, καὶ πολέμου τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει. πλούτῳ περιρρεόμενος, καὶ ἀπλέτῳ κλέει φαιδρυνόμενος, ἐν λιπαρῷ γήρει ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ αψθ': τὸν βίον κατέλυσε.

XV. Θεόφιλος ὁ Κορυδαλλεὺς Ἀθηναῖος. ὁμιλητὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς. τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἐμπειρότατος. γέγονε μεγάλης ὠφελείας πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων, ἀναπτύξας εἰς Ἑλληνικὴν διάλεκτον τὰ φιλοσοφικὰ ὑπομνή-

ad ſtudium ſcientiarum & doctrinæ omne genus inſtrui fecit. Scripſit multa de omnivario argumento, ex quibus alia typis exſcripta ſunt, ut libellus quantivis pretii, & rariſſime obvius, licet ſæpius in Italia, Belgio & Germania excuſus, *de inſtrumento reſpirationis & circulatione ſanguinis* ſcriptus Latine, & *ſacra hiſtoria* Græce Bucureſti typis exſcripta Anno MDCCXVI. cujus in limine etiam ſermo funebris, quem doctiſſimus Dn. Jacobus in eum compoſuit, impreſſus legitur. Necdum vero vulgata typis ſunt *Romana hiſtoria*, tomis tribus conſtans, theſaurus vere pretioſiſſimus, *Commentarii Philoſophici, Rhetoricique: Epiſtolæ, Civilis doctrinæ præcepta*, & *Libellus de pace ad Germanos*. Cum vero per annos quadraginta belli & pacis tempore Ottomannico Potentatui operam ſuam præſtitiſſet, affluens opibus & ſummis honoribus ornatus nihilque habens, quod accuſaret ſenectutem, diſceſſit è vita Anno CHRISTI MDCCIX.

XV. THEOPHILUS CORYDALLEUS Athenienſis, doctos in Italia viros auſcultavit, Græcamque percalluit linguam & Latinam, Italicamque, Ariſtotelicæ Philoſophiæ peritiſſimus maximam utilitatem genti Græcorum attulit, translatis Græcam in linguam *Cæſaris Cremonini*

Digitized by Google

πομνήματα τοῦ Καίσαρος Κρεμονίνου. καὶ σχολάρχης τῆς ἐν Κωνσταντίνου πόλει σχολῆς χρηματίσας. συνέγραψε καὶ ῥητορικὰ, καὶ ἐπιστολικοὺς τύπους. οἳ τύποις ἐκδίδονται ἐν Λογδούνῳ.

XVI. Γρηγόριος Χῖος, πρωτοσύγκελλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας. ἔμπειρος τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης, καὶ τῆς ἱερᾶς γραφῆς. συνέγραψε συνταγμάτιον περὶ τῶν ἑπτὰ μυστηρίων.

XVII. Μελέτιος ὁ Συρίγος ἐκ νήσου Κρήτης. ἀνὴρ εὐσεβέστατος, ἅγιος, καὶ Ἀποστολικός. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώττης, καὶ τῆς ἔξω σοφίας, καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας ἐς βάθος χωρήσας. συνέγραψε διάφορα ἐκκλησιαστικὰ συγγράμματα, ὧν ἔνια τύποις ἐκδίδοται. ἐν οἷς καίτοιγε δοκεῖ πνέειν ὅλως τὸν Βελαρμῖνον, οὐχ ἧττον μέντοι ζηλωτὴς ἦν διάπυρος τῶν δογμάτων τῆς ἀναλολικῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως τέκνον γνήσιον, ἀλλ' οὐκ ἀνδράποδον τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐλῆς.

XVIII. Νεκτάριος Κρὴς, Πατριάρχης Ἱεροσολύμων. ὁ συγγραψάμενος κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα, καὶ τὴν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ Σαρακηνῶν ἱστορίαν, βιβλίον περιεργότατον. ἐν ᾧ ἔστιν ἰδεῖν τῷ βουλομένῳ ἀναγνῶναι λείψανα παλαιᾶς Ἀρχαιολογίας. ἅπερ ἀνελέξατο ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων βιβλων, καὶ μάλιστα τῶν Ἀραβικῶν τῶν ἀξιο-

nini commentariis, ſcholæ CPolitanæ moderator, ſcripſit etiam *Rhetorica* & *Epiſtolicas formulas*, quæ typis exſcriptæ ſunt * Lugduni.

XVI. GREGORIUS Chius, Protoſyncellus magnæ Eccleſiæ CPolitanæ, Græcæ linguæ & ſacræ Scripturæ peritus ſcripſit opuſculum *de ſeptem Sacramentis*.

XVII. MELETIUS SYRIGI, ex Creta Inſula, piiſſimus ſanctus & Apoſtolicus vir, Græcæ & Latinæ gnarus linguæ, externæ ſapientiæ & ſacræ Theologiæ intima perveſtigavit. Scripſit varios *commentarios Eccleſiaſticos*, quorum nonnulli prælis commiſſi ſunt. Quanquam vero in illis omnino *Bellarminum* ſpirare videtur, tamen fervidus etiam ſectator fuit dogmatum Orientalis Eccleſiæ, & orthodoxæ fidei genuina proles, neutiquam vero Romanæ aulæ mancipium.

XVIII. NECTARIUS Cretenſis, Patriarcha Hieroſolymitanus, qui ſcripſit *contra principatum Papæ*. Librum item curioſiſſimum *de Ægyptiorum & Saracenorum hiſtoria*, quem, qui legere voluerit, reliquias remotiſſimæ antiquitatis in eo reperiet. Has ex multis variisque libris ille

* Imo Londini.

ἀξιολόγου βιβλιοθήκης τῆς ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾶ βασιλικοῦ Μοναστηρίου, ἡνίκα διεῖπε τὸν ἐκεῖσε θρόνον.

XIX. Δοσίθεος Πελοποννήσιος πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἐκ τῶν διαφόρων βίβλων, αἳ δι' ἐπιμελείας αὐτοῦ ἐξεδόθησαν τύποις περὶ τῶν διαφορῶν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας, δῆλον γενήσεται ὁποῖος ἦν ὁ ἀνήρ. ἐν μὲν τῇ Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ λίαν ἦν ἐπιπόλαιος, καὶ ἄκρῳ δακτύλῳ ταύτης γεγευμένος, ὡς καὶ αὐτὸς παῤῥησίᾳ ὁμολογεῖ, τῆς δὲ Λατινικῆς παντάπασιν ἄπειρος.

XX. Ἀθανάσιος Πατελάριος Κρὴς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἀνὴρ σοφὸς, εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώττης. κήρυξ καὶ διδάσκαλος τῶν θείων λογίων, φιλόσοφος, φιλολόγος, ποιητὴς, τῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων οὐδὲν τύποις ἐκδέδοται.

XXI. Γερμανὸς Αἰτωλὸς ἀκροατὴς Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλλέως ὁ καὶ μητροπολίτης Ν. σσης χρηματίσας. ἀνὴρ σοφώτατος καὶ πολυμαθέστατος, ἐς βάθος πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν σοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. φιλόσοφος Ἀριστοτελικὸς, καὶ φιλόλογος, περιηγήσατο ἔρωτι παιδείας τὴν Βρεττανίαν, καὶ ἄλλα διάφορα μέρη τῆς Εὐρώπης. ἄκρος φίλος τοῦ περιφήμου Κομενίου. εὐχῆς ἔργον ἂν εἴη τὸ πολλῶν τοιούτων ἀνδρῶν εὐμοιρῆσαι τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς

illa collegit, Arabicis maxime, qui exſtant in memorabili *Bibliotheca monaſterii regii in monte Sina*, ubi Epiſcopatum, quem dixi, geſſit.

XIX. DOROTHEUS Peloponneſius, Patriarcha Hieroſolymitanus, ex variis libris qui ipſo curante typis editi ſunt *de variis Eccleſiæ Orientalis & Occidentalis rebus*, qualis vir fuerit, perſpicuum erit. Græcæ linguæ leviter peritus vix de ſummo digito eam guſtavit, ut ipſemet libere profitetur, Latinæ vero omnino ignarus extitit.

XX. ATHANASIUS PATELLARIUS Cretenſis, Patriarcha CPolitanus, doctus vir Græcamque & Latinam linguam percallens, Divinorum ſermonum Doctor ac Præco, Philoſophus, Philologus & Poëta, at ex ejus ſcriptis nihil typis editum habetur.

XXI. GERMANUS Ætolus, auditor fuit Theophili Corydallei, & Nyſſæ metropolita, vir doctiſſimus ſummæque eruditionis, & tam externarum literarum quam ſacræ noſtræ Theologiæ ſolide peritus. Philoſophus Ariſtotelicus, & Philologus, eruditionis amore iter ſuſcepit in Britanniam & alias Europæ regiones, ſummus amicus celeberrimi *Comenii.* Optandum ſane erat etiam noſtra ætate Genti Græcorum hanc obtingere felicitatem, ut multos e-

jus-

Digitized by Google

ἡμᾶς χρόνοις. οἵγε ζήλῳ τῶν παλαιῶν ἀπόδημοι γένοιντο τῆς ἐνεγκαμένης, καὶ πολλὰς τῶν ἀλλοδαπῶν περιηγήσαιντο, ζηλοῦντες τὴν σοφίαν.

XXII. Μελέτιος Ἱερομόναχος ὁ Μακρῆς. ἀνὴρ εἰδήμων τῶν ἱερῶν γραφῶν, καὶ κῆρυξ τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας.

XXIII. Γεράσιμος ὁ Βλάχος Κρής, Μητροπολίτης Φιλαδελφείας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς, οὗτινος σώζεται βιβλίον καλούμενον Ἁρμονία τῶν ὄντων, τύποις ἐκδεδομένον ἐνετῆσι, καὶ ἄλλα διάφορα συγγράμματα Ἑλληνιστὶ, καὶ Λατινιστὶ συγγεγραμμένα.

XXIV. Νικόλαος τὴν ἐπίκλην Κεραμεὺς, ἐξ Ἰωαννίνων. ἰατροφιλόσοφος, ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν σοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. συνέγραψε πολλὰ καὶ διάφορα συγγράμματα, θεολογικὰ καὶ φιλοσοφικὰ, ἀλλ᾽ ἄνευ τάξεως, καὶ ἔμφρονος κρίσεως.

XXV. Ἰωάννης Κωττούνιος ἐκ τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν Βερροίας. ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. ἀνὴρ σοφώτατος, πολυμαθέστατος, ἰατρὸς, καὶ θεολόγος. καὶ τῶν Ἀριστοτελικῶν φιλοσόφων οὐδενὸς δεύτερος, συνέγραψε λατινιστὶ φιλοσοφικὰ ὑπομνήματα εἰς τὰ πλείω τῶν Ἀριστοτέλους συγγραμμάτων. ἐπιγράμματα Ἑλληνικὰ πρὸς διαφόρους,

τύποις

jusmodi viros haberet, qui veterum æmulatione ex patria ſua profecti plures peregrinas adirent terras doctrinæ comparandæ gratia.

XXII. MELETIUS MACRES Hieromonachus, vir ſacras doctus literas & Evangelicæ veritatis Præco.

XXIII. GERASIMUS BLACHUS Cretenſis, Philadelphiæ Metropolita vir egregius variæque eruditionis, quem nec Græca nec Latina nec Italica fugeret lingua, cujus exſtat liber Venetiis expreſſus typis; qui *Harmonia rerum* inſcribitur: exſtant item aliæ variæ argumenti lucubrationes Græce vel Latine compoſitæ.

XXIV. NICOLAUS cognomine CERAMEUS, ex Joanninorum numero, Medicus ac Philoſophus, qui doctos in Italia viros auſcultavit, linguarum Græcæ, Latinæ atque Italicæ peritus, externasque litteras & ſacram Theologiam doctus. Compoſuit multa ſcripta & varii generis, Theologica & Philoſophica, ſine ordine tamen & ſine exacto judicio.

XXV. JOANNES COTTUNIUS, ex Berrhœa Macedoniæ, doctorum in Italia frequentavit ſcholas, vir ipſe doctiſſimus & multivariæ eruditionis, Medicus ac Theologus, neque ullo Ariſtotelicorum Philoſophorum inferior, Latine compoſuit *commentaria in pleroſque Ariſtotelis libros, Epigrammata* item

Græca

τύποις ἐκδεδομένα ἐν Παταβίῳ. ἐχρημάτισε καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφίας ἐν τῇ περιφήμῳ ἀκαδημίᾳ τοῦ Παταβίου, ἔνθα συνεστήσατο καὶ φροντιστήριον ἰδίαις δαπάναις πρὸς τὴν τῶν φιλομαθῶν Ἑλλήνων ἐπίδοσιν.

XXVI. Διονύσιος Μητροπολίτης Ναυπλίου, ὁμιλητὴς Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλλέως. ἱκανῶς πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν.

XXVII. Ἰωάννης Καρυοφύλλης, Βυζάντιος, ὁ μέγας λογοθέτης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας. ἀνὴρ σοφὸς καὶ ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῆς θύραθεν παιδεύσεως. ἠνηρέθισε καθ' ἑαυτοῦ ἐν τῷ τέλει τῆς ζωῆς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίαν ἐκκλησίαν, ἐν ὑποψίᾳ γενόμενος εὐνοεῖν καὶ ὁμοφρονεῖν τοῖς καλβινισταῖς.

XXVIII. Θεοδώρητος Μητροπολίτης Λακεδαιμονίας. ἁγιώτατος ἀνὴρ, καὶ θεοσεβέστατος. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν. ἱκανὸς ἐννοῆσαι τὰ βάθη τῆς θείας γραφῆς, καὶ τὰ θεόπνευστα τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας συγγράμματα. ἐκήρυττε μετὰ ζήλου, καὶ θερμῆς ἀγάπης τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου.

XXIX. Ἱλαρίων ὁ Τζιγάλας Κύπριος, ὁ χρηματίσας ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου. ἀνὴρ θεολόγος, καὶ φιλόσοφος, καὶ ποιητής. ἀνιχνευτὴς τοῦ βάθους τῶν θείων γραφῶν, καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων. συνέγραψεν Ἑλληνιστὶ γραμματικὴν θεωρητικὴν, καὶ ἄλλα

Græca in diverſos, typis exſcripta Patavii. Profeſſorem Philoſophiæ geſſit in celebri Patavina Academia, ubi etiam ſuo ſumtu conſtituit Phrontiſterium ſive ſcholam erudiendis Græcis, qui ſtudiis operari cupiunt.

XXVI. DIONYSIUS Nauplii Metropolita, *Theophili Corydallei* diſcipulus externis, diſciplinis & ſacra noſtra Theologia egregie imbutus.

XXVII. JOANNES CARYOPHYLLES, Byzantius, Logotheta magnæ Eccleſiæ CPolitanæ, vir doct' atque divinarũ litterarũ & externæ peritus eruditionis, ſub extremum vitæ ſacram Eccleſiam CPolitanam ſibi infeſtam habuit, cum in ſuſpicionem veniſſet, quod faveret ſuffragareturque *Calvinianis*.

XXVIII. THEODORITUS, Metropolita Lacedæmonius, ſanctiſſimus vir & piiſſimus, externaque & noſtra doctus diſciplina, idoneus profundis ſacrarum litterarum ſenſibus penetrandis, diviniſque noſcendis ſcriptis Patrum Eccleſiæ, Verbum Evangelii non ſine zelo ferventique charitate prædicavit.

XXIX. HILARIO TZIGALAS Cyprius, Cypri Archiepiſcopus, Vir Theologus, Philoſophus ac Poëta. Scrutator intimorum ſenſuum ſacræ Scripturæ, externorumque Philoſophorum. Græce compoſuit *Grammaticam ſpeculativam*, & alia varii ar-

λα διάφορα ἐκκλησιαςικὰ συγγράμματα, καὶ ποιητικὰ πάμπολλα ἐξαίρετα.

XXX. Κύριλλος Πατριάρχης Ἀντιοχείας. ἀνὴρ ἁγιώτατος καὶ ἀποστολικός. τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ἀραβικῆς γλώττης ἔμπειρος. ἀνιχνευτὴς τῆς ἱερᾶς γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας. ἐκήρυξε μετὰ ζήλου καὶ χριστιανικῆς ἀγάπης τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου.

XXXI. Βησσαρίων ἱερομόναχος ἐξ Ἰωαννίνων. ἀνὴρ εἰδήμων ἱκανῶς τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἀκροατὴς μὲν τῶν ἐν Κωνςαντινουπόλει καθηγητῶν, καθηγητὴς δὲ τῆς τῶν Ἰωαννίνων σχολῆς. συνέγραψε τὴν διεξοδικωτέραν ὀρθόδοξον ὁμολογίαν, καὶ γραμματικὴν κατ' ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν λίαν ἐπωφελῆ τοῖς φιλολόγοις τῶν νέων. ἀμφότερα ταῦτα τύποις ἐκδέδονται, τὸ μὲν ἐνετίησι, τὸ δὲ ἐν Βουκουρεστίῳ.

XXXII. Παναγιώτης Βυζάντιος, ἑρμηνεὺς τῆς κραταιᾶς τῶν Ὀθωμανῶν βασιλείας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, μαθηματικός, ἀςρονόμος. καὶ εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ τῆς τῶν Ἀράβων φωνῆς, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιςολῆς τοῦ περιφήμου Ἀθανασίου Κιρκέρου, καὶ τῆς ἀποκρίσεως περὶ τοῦ ἐν Κωνςαντινουπόλει Ὀβελίσκου. γέγονε μεγάλης ὠφελείας πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κρήτης, διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ παῤῥησίαν πρὸς τοὺς ἐν τέλει τῶν Ὀθωμανῶν.

argumenti ſcripta *Eccleſiaſtica, Poëticaque* quamplurima egregia.

XXX. CYRILLUS Patriarcha Antiochiæ, ſanctiſſimus vir & Apoſtolicus, Græcæ & Arabicæ peritus linguæ, diligens inveſtigator ſacrarum litterarum Patrumque Eccleſiæ, Evangelicam doctrinam cum zelo & charitate Chriſtiana profeſſus fuit.

XXXI. BESSARIO, ex Joanninis Hieromonachus, vir abunde doctus Græcam linguam, & externa Philoſophia ſacraque Theologia imbutus, auſcultaverat Doctores CPolitanos, ipſe Doctor Scholæ Joanninorum ſcripſit *uberiorem orthodoxam Confeſſionem* nec non *Grammaticam* per quæſtiones & reſponſiones, juvenibus ſtudioſis apprime utilem. Utraque hæc typis edita ſunt, illa quidem Venetiis, hæc Bucureſti.

XXXII. PANAGIOTA Byzantius, Interpres potentiſſimi Othomannorum Imperii, vir præſtantiſſimus, Mathematicus, Aſtronomus beneque callens Græcam, Latinam & Arabicam linguam, ut apparet ex *Epiſtola* ad eum ſcripta à celebri *Athanaſio Kirchero*, illiusque reſponſione *de Obeliſco CPolitano*. Magna genti Græcorum commoda attulit inſigni ſua apud proceres Othomannorum libertate, cum Cretam capi contingeret.

XXXIII. Σεβαστὸς ὁ Κυμηνίτης Τραπεζούντιος. ἀνὴρ πεπαιδευμένος τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον, καὶ ἔμπειρος τῆς τε θύραθεν, καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς παιδείας. ἀλλὰ πτωχοῦ νοὸς, καὶ ἀγόνου, ἐσχολάρχησε πρῶτον ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶτα καὶ ἐν Βουκουρεστίῳ. συνέγραψε διάφορα συγγράμματα, ἀλλ' ἄνευ τάξεως καὶ ὀρθῆς διακρίσεως. ὧν ἔνια καὶ τύποις ἐκδίδονται.

XXXIV. Παΐσιος Λειγαρίδης, ὁ Χῖος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, σοφὸς, καὶ πεπαιδευμένος κατὰ πᾶσαν ἰδέαν λόγου καὶ ἐπιστήμης. ἔμπειρος εἴπερ τις ἄλλος τῶν ἱερῶν γραφῶν. ἐχρημάτισε διδάσκαλος τῆς ἐν Γιασσίοις τῆς Μολδαβίας σχολῆς. σώζονται διάφορα συγγράμματα αὐτοῦ, οὔπω τύποις ἐκδεδομένα.

XXXV. Παλάσης Βυζάντιος ὁ μέγας σκευοφύλαξ τῆς ἐν κωνσταντινουπόλει μεγάλης ἐκκλησίας. ἀνὴρ τά τε ἄλλα πεπαιδευμένος, καὶ τύπος τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας καὶ τάξεως ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀγχινούστατος, καὶ γλαφυρώτατος, φιλαλήθης, καὶ ἄλλαις πολλαῖς κεκοσμημένος ἀρεταῖς. συγγράμματα μὲν οὐ κατέλιπεν, ἐραστὴς ὢν τῆς σιωπῆς. ἀλλ' ἡ σιωπὴ αὐτοῦ προτιμητέα ἐστὶ πολλῶν συγγραμμάτων.

XXXVI. Στεφάκης Ἀθηναῖος ἱερομόναχος. ἀνὴρ πεπαιδευμένος ἱκανῶς τήν τε ἱερὰν θεολογίαν, καὶ τὴν θύραθεν φιλοσοφίαν. συνέγραψε διάφορα συγγραμμάτια, οἷς οὔπω ἐνετύχομεν.

XXXIII. SEBASTUS CYMENITES, Trapezuntius, vir Græcam linguam doctus, nec externæ aut noſtræ diſciplinæ imperitus, at mediocri ſterilique ingenio, CPoli primum, deinde Bucureſti ſcholæ moderator fuit, variique argumenti compoſuit lucubrationes, ſed ordine deſtitutas rectoque judicio, quarum aliquæ typis exſcriptæ ſunt.

XXXIV. PAISIUS LIGARIDES Chius vir præſtantiſſimus, doctus & omni genere eruditionis ac ſcientiarum excultus, ſacrarum literarum peritia ſecundus nemini, ſcholæ Jaſſiorum in Moldavia Magiſter, cujus varia ſcripta, nondum typis edita, ſervantur.

XXXV. PALASES Byzantius, magnus vaſorum ſacrorum cuſtos in magna Eccleſia CPolitana. Vir cætera doctiſſimus, Eccleſiaſticæque diſciplinæ exemplum ac typus boni ordinis in ſacra CPolitana Eccleſia ſagaciſſimus pulcherrimusque, veri amans, & aliis multis ornatus virtutibus, ſcripta quidem nulla poſt ſe reliquit ſilentii ductus amore, ſed ſilentium ejus multis ſcriptis anteferendum plurisque æſtimandum eſt.

XXXVI. STEPHACES Athenienſis Hieromonachus, vir ſatis eruditus ſive in ſacra Theologia ſive in externa Philoſophia. Compoſuit varias lucubrationes, in quas necdum incidimus.

XXXVII.

XXXVII. Εὐγένιος ἱερομόναχος ἐξ Ἀκαρνανίας. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ καὶ ἐναρέτῳ πολιτείᾳ ἐπίσημος, καὶ τῆς φιλοπτωχίας ἔμψυχον ἄγαλμα, ὡς μαρτυρεῖ ἀφιλοπροσώπως ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ, ὃν συνέγραψεν ἄριστα Ἑλληνιστὶ ὁ λογιώτατος Γόρδιος, καὶ μαθητὴς αὐτοῦ. ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ πεπαιδευμένος ἱκανῶς κατά τε τὴν θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν.

XXXVIII. Γεράσιμος ἱερομόναχος ἐξ Ἀκαρνανίας. ἀνὴρ ἱκανῶς εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς φωνῆς. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἠκροάσατο πρῶτον Εὐγενίου ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, εἶτα τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καθηγητῶν, ἐν ᾗ καὶ καθηγητὴς τῆς σχολῆς ἐχρημάτισεν ὕστερον.

XXXIX. Χρύσανθος ἱερομόναχος Ἠπειρώτης. ἀκροατὴς ἔν τε τῇ θύραθεν, καὶ τῇ ἱερᾷ παιδεύσει τῶν καθηγητῶν τῆς τῶν Ἰωαννίνων σχολῆς. ἦν δὲ ἀνὴρ εἰδήμων, καὶ πολυμαθής. κῆρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου. ἱκανὸς ἀπομάττεσθαι τὸν νοῦν τῶν θύραθεν φιλοσόφων, ῥητόρων, καὶ ποιητῶν, καὶ τῶν ἱερῶν γραφῶν τῆς ἐκκλησίας. ἐσχολάρχησε πρῶτον ἐν Μοσχοπόλει τῆς Μακεδονίας, εἶτα καὶ ἐν Ἄρτῃ.

XL. Ἀντώνιος ὁ Κοραῆς, Χῖος, ἰατροφιλόσοφος. ἐδιδάχθη τὴν Ἑλληνικὴν, καὶ Λατινικὴν φωνὴν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ. περιηγήσατο τὴν Βρεττανίαν, τὴν Γαλλίαν,

XXXVII. EUGENIUS, ex Acarnania Hieromonachus, vir pietate & moribus ad virtutem compoſitis inſignis, amoris vero in pauperes viva quædam ac ſpirans imago, ut in *vita* ejus, quam *Græce* ſcripſit diſcipulus ejus doctiſſimus *Gordius*, nihil perſonæ tribuens gratiæ, retulit. Fuit & vir ille tam externam Philoſophiam quam ſacram Theologiam abunde edoctus.

XXXVIII. GERASIMUS Hieromonachus ex Acarnania, egregie callens linguam Græcam, externaque Philologia & ſacra Philoſophia præclare imbutus. *Eugenium* initio in patria ſua, deinde Doctores CPolitanos auſcultavit, factus ipſe poſtea CPolitanæ ſcholæ Doctor.

XXXIX. CHRYSANTHUS Epirota, Hieromonachus, Doctorum in Joanninorum Schola tam in externis quam ſacris litteris auditor, vir doctus variaque ſcientia imbutus, Evangelicæ præco doctrinæ, idoneus explicandis ſenſibus externorum Philoſophorum, Rhetorum, Poëtarumque & ſacrarum Eccleſiæ Scripturarum. Ludi moderatorem egit Moſchopoli primum in Macedonia, deinde Ithacæ.

XL. ANTONIUS CORAUS, Chius, Medicus ac Philoſophus in veteri Roma doctus Græcam & Latinam linguam. Iter fecit per Britanniam,

Γαλλίαν, καὶ τὴν Ιταλίαν. συνέγραψεν Ἑλληνιστὶ Πινδαρικὰς ᾠδὰς, καὶ τύποις ἐξέδοκεν, ἃς οὐκ ἄν τις ἀναγνώσειεν ἄνευ θαύματος, διά τε τὴν ἄλλην ἁρμονίαν καὶ ἐμμέλειαν τὴν ἐμφαινομένην αὐταῖς. οὐχ ἧττον δὲ καὶ διὰ τὸ κατηκριβωμένον τῆς πρὸς τὸν Πίνδαρον μιμήσεως.

XLI. Κλήμης Χῖος Μητροπολίτης Ἰωαννίνων. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης. ἔμπειρος τῶν θείων γραφῶν, καὶ κῆρυξ τοῦ εὐαγγελίου.

XLII. Μελέτιος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν, ἐξ Ἰωαννίνων. ἀνὴρ σοφὸς, πολυμαθὴς, ῥήτωρ, ἀνιχνευτὴς τοῦ βάθους τῶν θείων γραφῶν, καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων. ἱεροκῆρυξ περιβόητος, καὶ τῶν τῆς ἰατρικῆς θεωρημάτων ἱκανῶς ἔμπειρος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ιταλικῆς διαλέκτου. ἠκροάσατο πρῶτον τῶν καθηγητῶν τῆς τῶν Ἰωαννίνων σχολῆς, εἶτα συχνὸν ὡμίλησε χρόνον καὶ τοῖς ἐν Ιταλίᾳ σοφοῖς. συνέγραψε βιβλίον περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, καὶ ἕτερον περὶ Γεωγραφίας. ἐν ᾧ ὑπερτερεῖ πολλῶν Γεωγράφων ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς Πελοποννήσου, καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, ὡς περίεργος περιηγητὴς, καὶ αὐτόπτης πάσης γενόμενος.

XLIII. Κωνσταντῖνος Καντακουζηνὸς Σόλνικος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ιταλικῆς γλώσσης. ἱκανὸς ἐννοῆσαι τὰ συγγράμματα καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων,

tanniam, Galliam, Italiamque: Græce ſcripſit & typis edidit *Odas Pindaricas*, quas, qui legerit, admirabitur ob ſuaves modulos, dulcemque, quæ in illis elucet, compoſitionem, nec minus ob diligentem imitationem Pindari.

XLI. CLEMENS Chius, Metropolita Joanninorum Græcæ gnarus linguæ, & divinarum ſcripturarum peritus Evangelii præco.

XLII. MELETIUS, ex Joanninis Metropolita Athenarum, vir doctus variæque eruditionis, Rhetor, intimique ſenſus ſacrarum litterarum & externorum Philoſophorum inveſtigator, Divinorum præco eloquiorum celeberrimus, & Medicæ artis abunde peritus, qui & Græcam & Latinam & Italicam linguam callebat, & Doctores primum Joanninorum ſcholæ auſcultaverat, deinde per non breve tempus frequentavit eruditos viros in Italia. *Librum de Eccleſiaſtica hiſtoria* compoſuit, in qua multorum Geographorum vincit induſtriam in deſcriptione Peloponneſi cæteræque Græciæ, ut qui curioſe peracto itinere ſuis ipſe oculis univerſam luſtraſſet.

XLIII. CONSTANTINUS CANTACUZENUS *Solnicus*, vir egregius & linguarum Græcæ, Latinæ & Italicæ gnarus, cujus intelligentiæ patebant ſcripta externorum Philoſophorum

φων, καὶ τῶν ἱερῶν πατέρων καὶ θεολόγων τῆς ἐκκλησίας. περιηγήσατο σχεδὸν πᾶσαν τὴν Εὐρώπην.

XLIV. Κωνσταντῖνος Ἰουλιανὸς Βυζάντιος, ἐξ εὐγενῶν προγόνων καταγόμενος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἱκανὸς ἐννοῆσαι τὰ συγγράμματα καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας.

XLV. Ἰωάννης Πορφυρίτης Βυζάντιος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ καθ᾽ ἡμᾶς παιδείαν, ἱκανὸς καταvoῆσαι τὰ ἱερὰ συγγράμματα τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων.

XLVI. Ἱερόθεος Βυζάντιος ὁ Κομνηνὸς Μητροπολίτης Δρύστρας. ἀνὴρ θεοσεβὴς, κόσμιος τὰ ἤθη, καὶ πολλαῖς ἀρεταῖς βίῳ πρεπούσαις χριστιανικῷ κεκοσμημένος, ἐλλόγιμος, πολυμαθὴς, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, Ἰταλικῆς, καὶ Ἑβραϊκῆς, καὶ Ἀραβικῆς φωνῆς. καὶ κατὰ πᾶσαν ἰδέαν λόγου καὶ ἐπιστήμης τῆς τε θύραθεν, καὶ τῆς καθ᾽ ἡμᾶς πεπαιδευμένος. γέγονεν ἀκροατὴς τῶν καθηγητῶν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς. συνδιέτριψε δὲ ἱκανὸν χρόνον καὶ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ σοφοῖς, καὶ σχεδὸν ἅπασαν τὴν Εὐρώπην περιηγήσατο. συνέγραψεν ἁπλῇ διαλέκτῳ Ἱστορίαν τοῦ ἁγίου ὄρους τοῦ ἐν τῷ Ἄθωνι, ἣ καὶ τύποις ἐκδέδοται. τὸν βίον μετήλλαξε αψιθ: ἐν Βουκουρεστίῳ.

XLVII. Γεννάδιος Μητροπολίτης Ἡρα-

ſophorum ſanctorumque Patrum & Doctorum Eccleſiæ, totam fere Europam peregrinando luſtravit.

XLIV. CONSTANTINUS JULIANUS Byzantius, nobiliſſimis procreatus majoribus, eximius vir lingvamque Græcam doctus, & par capiendis ſcriptis externorum Philoſophorum Patrumque Eccleſiæ.

XLV. JOANNES PORPHYRITES Byzantius, vir præclariſſimus qui Græcam linguam noſſet externaque & noſtra doctrina imbutus eſſet, ſacraque Patrum Eccleſiæ ſcripta & externorum Philoſophorum probe valeret intelligere.

XLVI. HIEROTHEUS COMNENUS Byzantius, Dryſtræ Metropolita, vir pius cultisque moribus & multa virtute vitam Chriſtianam decente ornatus, egregius multivariæque eruditionis, linguarum Græcæ, Latinæ, Italicæ, nec non Hebraicæ & Arabicæ peritus, omnique genere doctrinæ ac ſcientiæ ſive externæ ſive noſtræ eruditus, auſcultavit Doctores ſcholæ CPolitanæ, deinde per multum tempus cum viris doctis in Italia verſatus, per totam ferme Europam iter fecit. Compoſuit vulgari dialecto *Hiſtoriam ſacri montis Atho*, quæ typis etiam exſcripta extat. Ex hac vita diſceſſit Bucureſti Anno MDCCXIX.

XLVII. GENNADIUS Hera-

Ἡρακλείας. ἀνὴρ θεοσεβὴς, σεμνὸς, καὶ χριστιανικῇ πολιτείᾳ ἐμπρέψας. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ τῶν θείων γραφῶν ἔμπειρος.

XLVIII. Ἀνδρόνικος Βυζάντιος, μέγας χαρτοφύλαξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἐκ προγόνων εὐγενῶν καταγόμενος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης. ἐνησχολεῖτο πρὸ πάντων ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ παιδείᾳ, καθ᾽ ἣν καὶ πλεῖστον ἐπέδωκε.

XLIX. Μάρκος Κύπριος, διδάσκαλος τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ σχολῆς. ἀνὴρ ἱκανῶς εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ᾽ ἡμᾶς παιδείαν.

L. Ἀντώνιος Βυζάντιος. διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, φιλόπονος, καὶ φιλομαθὴς, δαήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ᾽ ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. πολλῆς ἂν εἴη ὠφελείας πρόξενος τοῖς φιλολόγοις τῶν νέων τῇ προόδῳ τοῦ χρόνου, εἰ μήγε κομιδῇ νέος ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο.

LI. Χουρμούζιος Βυζάντιος, αὐτάδελφος τοῦ Ἀντωνίου, καὶ κατ᾽ οὐδὲν ἐκείνου ἀρετῇ καὶ παιδείᾳ ἀπολειπόμενος. ἀπέπλευσε δὲ οὗτος καὶ εἰς Ἰταλίαν, καὶ τῶν ἐν Παταβίῳ σοφῶν πρὸς καιρὸν ἠκροάσατο. ἐχρημάτισε καὶ διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς. καὶ εἴη ἂν οὐκ ἐλάττονος ὠφελείας πρόξενος

cleæ Metropolita, vir pius, honeſtus & Chriſtianis moribus cum laude conſpicuus, Græcæ gnarus linguæ & Divinarum Scripturarum peritus.

XLVIII. ANDRONICUS Byzantius, magnus ſanctæ Eccleſiæ CPolitanæ Chartophylax, ex nobiliſſimo genere oriundus, Græcam edoctus linguam plurimum ſtudii ante omnia poſuit in Eccleſiaſtica eruditione, in qua etiam egregie profecit.

XLIX. MARCUS Cyprius, ſcholæ Bucureſtinæ Doctor, vir Græcæ linguæ egregie gnarus, & tam externa quam noſtra doctrina imbutus.

L. ANTONIUS, Doctor ſcholæ CPolitanæ, vir præſtantiſſimus, laboris impiger, variæ doctrinæ, Græcam callens linguam, externamque Philoſophiam & noſtram ſacram Theologiam edoctus, magnam utilitatem tempore ſuccedente juvenibus afferre potuiſſet, niſi in flore admodum ætatis rebus humanis exemtus fuiſſet.

LI. CHURMUZIUS Byzantius, Antonii frater nullaque in re illo vel virtute vel doctrina inferior. Hic profectus in Italiam doctos viros Patavii per aliquod tempus auſcultavit. Factus & ipſe poſtea CPolitanæ ſcholæ Doctor, non minorem fructum auditoribus ſuis potuiſſet afferre

igitized by Google

ξενος τοῖς ἀκροαταῖς, εἴγε μὴ ἀώρῳ θανάτῳ ἀπετμήθη τοῦ βίου.

ferre, niſi præmatura morte fuiſſet è vita ſublatus.

LII. Διονύσιος Μάντουκας Μητροπολίτης Καστορίας. οὗ πατρὶς ἡ κατὰ τὴν Μακεδονίαν Μοσχόπολις. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ τῆς Λατινικῆς γλώσσης. καὶ πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν Φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν, καὶ κῆρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου. ἀκροατὴς ἐγένετο τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων.

LII. DIONYSIUS MANTUCA, Metropolita Caſtoriæ, ex patria Moſchopoli Macedoniæ, vir gnarus Græcæ & Latinæ linguæ, externamque Philoſophiam & ſacram Theologiam doctus, Evangelici præco eloquii, Doctoribus in Italia auſcultandis operam dederat.

LIII. Ἱερεμίας Κακαβέλλας ὁ Κρής. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἑβραϊκῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν Φιλοσοφίαν, καὶ μάλιστα τὴν ἱερὰν θεολογίαν. κῆρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου δοκιμώτατος. μετήνεγκε τὸν Πλάτινα ἐκ τῆς Λατινικῆς εἰς τὴν ἁπλῆν τῶν Ἑλλήνων διάλεκτον. ὃς περιγράφει τοὺς βίους τῶν ἀρχιερέων τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης.

LIII. JEREMIAS CACABELLA Cretenſis, quem nec Græca vel Latina, nec Hebraica aut Italica fugiebat lingva, externaque Philoſophia ſed maxime ſacra Theologia imbutus, Evangelici dogmatis præco probatiſſimus, *Platinam*, qui *de vitis Pontificum veteris Romæ* ſcripſit, in ſimplicem Græcorum dialectum transtulit.

LIV. Ἡλίας Μηνιάτης, ἐκ νήσου Κεφαλληνίας. ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος οὐδενὸς τῶν καθ' αὐτὸν ἔλαττον τήν τε θύραθεν Φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. περὶ δὲ πάντων εὐδοκίμησεν ἐν τῇ ῥητορικῇ. εὐροίᾳ τοῦ λόγου, καὶ φυσικῇ εὐγλωττίᾳ κοσμούμενος. καὶ μαρτυροῦσι τῷ λόγῳ αἱ τύποις δοθεῖσαι Ἐνετίησιν ἐκκλησιαστικαὶ αὐτοῦ ὁμιλίαι, ἁπλῇ διαλέκτῳ συγγεγραμμέναι. ἐχρημά-

LIV. ELIAS MENIATES, ex Inſula Cephalenia, Doctores in Italia auſcultavit, doctus vir & varia eruditione inſtructus, Græcæ & Latinæ peritus linguæ, neque ullo ætatis ſuæ inferior ſive in externæ Philoſophiæ ſive in ſacræ Theologiæ ſcientia, inprimis in rhetorica arte enituit, & ſingulari dicendi virtute & naturali facundia ornatus, cujus rei fidem faciunt quæ Venetiis exſcriptæ typis exſtant *homiliæ* ejus *Eccleſiaſticæ*, ſimplici dialecto compoſitæ.

Ggggg 2 Fuit

χρημάτισεν ἐπίσκοπος Κερνίκης τῆς κατὰ τὴν Πελοπόννησον.

LV. Καισάριος ἱερομόναχος Πελοποννήσιος. πρωτοσύγκελλος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἀνὴρ πολυμαθής, θεολόγος, φιλόσοφος, καὶ μαθηματικός. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς γραφαῖς, καὶ ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀκολουθίαις καὶ τάξεσι πολλὴν ἐσχηκὼς ἐμπειρίαν.

LVI. Ἀβράμιος ἱερεὺς Κρής. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. ἔμπειρος καὶ τῆς θύραθεν φιλοσοφίας, καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας. κήρυξ τοῦ Εὐαγγελικοῦ λόγου. γέγονεν ἀκροατὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων.

LVII. Μελέτιος Γυπάλδος ἐκ νήσου Κεφαληνίας. μητροπολίτης Φιλαδελφείας. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. εὐδοκίμησεν ἐν τῇ ῥητορικῇ διὰ τὴν φυσικὴν εὐγλωττίαν, καὶ ἡδυέπειαν.

LVIII. Νικόλαος Καλλιάκης Κρής. ὁμιλητὴς τῶν ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ σοφῶν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. ἐχρημάτισε δὲ καὶ καθηγητὴς τῶν ἐν ῥητορικῇ μαθημάτων ἐν τῇ περιφήμῳ ἀκαδημίᾳ τοῦ Παταβίου. ἐξαίσιος ἔν τε τῇ φιλοσοφίᾳ, καὶ μάλιστα τῇ φιλολογίᾳ.

LIX. Ἰωάννης Πατοῦσας ἱερεὺς Ἀθηναῖος. ὁμιλητὴς τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰτα-

Fuit ille Cernicæ in Peloponneſo Epiſcopus.

LV. CÆSARIUS hieromonachus Peloponneſius, magnæ Eccleſiæ CPolitanæ Protoſyncellus, Vir multivariæ eruditionis, Theologus, Philoſophus & Mathematicus, Græcæ gnarus linguæ & in ſacris litteris, atque Eccleſiaſtici cultus ritibus & conſtitutionibus egregie verſatus.

LVI. ABRAMIUS Cretenſis presbyter peritus linguarum Græcæ, Latinæ atque Italicæ, neque externæ Philoſophiæ aut ſacræ Theologiæ ignarus, præco Evangelici eloquii, qui Doctoribus in Italia audiendis operam tribuerat.

LVII MELETIUS GYPALDUS, ex Cephalenia Inſula, Philadelphiæ Metropolita, qui linguam Græcam, Latinamque & Italicam calluit, atque Rhetorica arte claruit ob naturalem, quæ in eo erat, eloquentiam & dicendi ſvavitatem.

LVIII. NICOLAUS CALLIACES Cretenſis, virorum Doctorum in veteri Roma diſcipulus, quem nec Græca nec Latina aut Italica lingua fugeret, Profeſſorem Rhetoricæ diſciplinæ geſſit in celebri Academia Patavina, idem in Philoſophia ſed in Philologia maxime excellens.

LIX. IOANNES PATUSAS Athenienſis, Presbyter, virorum doctorum in Italia diſcipulus, Græcæ,

Ἰταλικῆς φωνῆς. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν. ἐχρημάτισε διδάσκαλος τοῦ Φλαγγινιανοῦ φροντιστηρίου ἐν Ἐνετίησι.

LX. Νικόλαος ἐκ Μολδαβίας, πρωτοσπαθάριος τῆς ἐν Μολδαβίᾳ ἡγεμονίας. ἀνὴρ σοφὸς, πολυμαθὴς, ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ μαθηματικῇ, καὶ ἀστρονομίᾳ ἐπιστήμος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰλλυρικῆς διαλέκτου. μετήνεγκε τὴν θείαν γραφὴν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὴν ἐγχώριον φωνὴν τῶν Δακῶν, καὶ τῶν Οὐγγροβλάχων, ἣν ἀναγινώσκεσθαι ἐν ταῖς ἁπανταχοῦ ἐκκλησίαις αὐτῶν ἔθος ἐπικεκράτηκε. ἠξίωται πολλῆς τιμῆς καὶ ἀποδοχῆς παρὰ τῶν Μόσχων. καὶ τῇ τε ἀξίᾳ τοῦ Ἑρμηνέως τετίμηται, καὶ πρεσβείαν ἐστάλη παρ' αὐτῶν εἰς τὴν Σινικὴν βασιλείαν.

LXI. Γεώργιος Μαϊώτας Κρὴς, ἱερεύς. τρόφιμος τοῦ ἐν Ῥώμῃ φροντιστηρίου τῶν Ἑλλήνων. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν, καὶ κῆρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου.

LXII. Ἰωάννης Θαλασσινὸς Πελοποννήσιος. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς.

cæ, Latinæ & Italicæ linguæ peritus imbutusque & externa & noſtra doctrinâ, doctoris partibus functus eſt Venetiis in Collegio Flanginiano.

LX. NICOLAUS ex Moldavia, Ducis Moldaviæ Protoſpatharius ſive prim' armiger, vir doctus variæque eruditionis, & in Philoſophia, Mathematica Diſciplina & Aſtronomia egregie verſatus, callens linguas Græcam, Latinam & Illyricam, *ſacras Scripturas ex Græca in vernaculam Dacorum & Hungarowalachorum linguam tranſtulit*, quam in Eccleſiis ipſorum usque quaque legi obtinuit uſus. Idem apud Moſcos ſingulari in gratia & honore fuit, dignitate ornatus Interpretis, atque in Sinenſe regnum ab ipſis miſſus legatus.

LXI. GEORGIUS MAJOTAS Cretenſis, Presbyter, Collegii Græcorum Romæ alumnus, linguarum Græcæ, Latinæ & Italicæ haud imperitus, externamque & noſtram diſciplinam edoct', Evangelici præco eloquii.

LXII. JOANNES THALASSINUS Peloponneſius vir Græcam linguam callens & ſacrarum gnarus ſcripturarum.

Ἀπαρίθμησις τῶν νῦν ἀνθούντων ἐν τῇ Ἑλλάδι.

63. Ἱερεμίας Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐκ νήσου Πάτμου. Εὐσεβείᾳ καὶ τρόπων χρηστότητι σεμνυνόμενος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ τάξεως ἔμπειρος. ἱκανὸς ἀνιχνεῦσαι τὸν νοῦν τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῶν θεοπνεύστων συγγραμμάτων τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας. ἅγε οὐ διαλείπει μελετῶν ἀόκνως καὶ φιλοπόνως νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, ἃς ἐκεῖθεν ἐρανίζεται διδασκαλίαις καὶ πνευματικαῖς ὑποθήκαις καταρτίζων τὸ χριστώνυμον πλήρωμα πρὸς εὐσέβειαν, καὶ βίον ἄμεμπτον καὶ θεάρεστον. Τούτου τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποστολικὸν, καὶ οἰκουμενικὸν θρόνον διέποντος, ἀνεκαινίσθη ὁ περικαλλὴς πατριαρχικὸς ναὸς ἔτει σωτηρίῳ αψκ: οὐ μόνον ταῖς ἔξωθεν ἐπιχορηγηθείσαις παρά τε τῶν ἀρχιερέων, καὶ τῶν λοιπῶν εὐσεβῶν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἰδίαις αὐτοῦ μεγαλοπρεπέσι δαπάναις, συναινέσαντος φιλανθρώπως τοῦ κραταιοτάτου αὐτοκράτορος τῶν Ὀθωμανῶν. ἔργον πολλοῖς μὲν τῶν πρὸ αὐτοῦ πατριαρχευσάντων ἐσπουδασμένον, παρ' οὐδενὸς δὲ εἰς ἔκβασιν ἀχθῆναι δυνάμενον.

64. Κύριλλος Λέσβιος πρώην πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ βίῳ θεαρέστῳ κεκοσμημένος.

Virorum doctorum, qui præſenti tempore in Græcia florent, Recenſio.

63. JEREMIAS ex Patmo inſula, Patriarcha CPolitanus, pietate & morum bonitate Venerandus, qui & Græcam linguam doctus & Eccleſiaſticæ gnarus doctrinæ, & ſacrorum rituum conſtitutionumque gnarus, idoneus inveſtigator ſenſuum ſacræ Scripturæ divinorumque quæ ſancti Patres Eccleſiæ reliquerunt monumentorum, quæ non ceſſat nocturna diurnaque manu diligenter ac ſtudioſe verſare, & quas inde colligit doctrinas præceptaque ſpiritualia, illis Chriſtianum cœtum ad pietatem inculpatamque ac DEO placentem vitam inſtruere. Hocce viro Apoſtolicum atque œcumenicum thronum CPolitanum ornante pulcherrimum *templum Patriarchale* renovatum eſt Anno ſalutis humanæ MDCCXX, non modo ſumtu ſuppeditato aliunde ab Epiſcopis & cæteris piis hominibus, ſed etiam propria illius magnifica impenſa, ſuffragante etiam potentiſſimi Othomannorum Imperatoris humanitate: quam rem multi qui ante ipſum Patriarchatu functi ſunt peroptarunt ſuſcipere, ſed perficere valuit nemo.

64. CYRILLUS Lesbius, Patriarcha nuper CPolitanus, vir piiſſimus & vita Deo probata ac placente orna-

Digitized by Google

μένος. ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, τῆς τε ἱερᾶς γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἔμπειρος. διῴκησε τὸν ἀποστολικὸν, καὶ οἰκουμενικὸν θρόνον ὁσίως καὶ θεαρέστως.

65. Κοσμᾶς Χαλκηδόνιος πρώην πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ θεαρέστῳ πολιτείᾳ κοσμούμενος. ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. ἱκανὸς ἀνιχνεῦσαι τὸν νοῦν τῶν τε φιλοσοφικῶν, καὶ θεολογικῶν συγγραμμάτων. διῴκησε τὸν οἰκουμενικὸν καὶ ἀποστολικὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁσίως καὶ θεαρέστως. τό γε νυνὲ χον τὸν βίον διάγει ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει τοῦ Σινᾶ ἐκτὸς τῶν τοῦ βίου θορύβων, τὴν μελέτην τῶν θείων γραφῶν τροφὴν καὶ τρυφὴν ἡδίστην ἡγούμενος. ἐξ ὧν ἐρανίζεται ἐκ τῆς πλουσίας βιβλιοθήκης τοῦ ἐκεῖσε βασιλικοῦ μοναστηρίου, καὶ συγγράμματα ἐκκλησιαστικὰ εἰς φῶς προαγαγεῖν ἐλπίδας ἡμῖν ὑποφαίνει ὁ ἐλλόγιμος, καὶ αἰδέσιμος οὗτος πρέσβυς.

66. Σαμουὴλ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Χῖος. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ καὶ θεαρέστῳ πολιτείᾳ ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων ἀνατεθραμμένος. ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, ἱεροκήρυξ, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ ἱερὰν παιδείαν. ἱκανὸς ἀνιχνεῦσαι τὸ βάθος τῶν ἱερῶν γραφῶν, ἃς καὶ φιλοπόνως νύκτωρ καὶ μεθημέραν

ornatus, præſtantiſſimus idem variæque eruditionis, doctrinæ Græcorum & Scripturæ ſacræ & Patrum Eccleſiæ peritus, Apoſtolicum & Oecumenicum thronum ſancte & ex præſcripto divino obivit.

65. COSMAS Chalcedonius, CPolitanus nuper Patriarcha, pietate moribusque Deo probatis conſpicuus, egregius vir & eruditione varia, Græcam doctus linguam, externa doctrina & ſacra Theologia noſtra imbutus, par idem indagandis & Philoſophicorum & Theologicorum ſcriptorum ſenſibus, œcumenicum & Apoſtolicum thronum CPolitanum ſancte & pie ornavit, nunc vitam ducit in ſancto monte *Sina*, procul vitæ turbis, cibumque ac delicias ſvaviſſimas habet divinarum Scripturarum meditationem, ex quibus collegit in divite, quæ ibi exſtat, Regii monaſterii *Bibliotheca*, atque in lucem proferendi ſpem nobis facit *Eccleſiaſticos commentarios* præſtantiſſimus hic & venerandus ſenex.

66. SAMUEL Chius, Patriarcha Alexandrinus, vir à teneris unguiculis innutritus pietati & Deo probatæ vitæ, præclarus vir & eruditionis variæ, ſacrorum præco eloquiorum, externa & ſacra doctrina imbutus, aptusque inveſtigandis intimis ſenſibus ſacrarum Scripturarum,

ἡμέραν μελετῶν οὐ διαλείπει, ἃς ἐκεῖθεν ἐρανίζεται πνευματικαῖς εἰσηγήσεσι καταρτίζων τὸν χριστώνυμον λαὸν πρὸς εὐσέβειαν, καὶ βίον ὅσιον καὶ θεάρεστον. ὑπερεῖχε μέντοιγε σοφίᾳ καὶ πολυμαθείᾳ ἀσυγκρίτως ὁ πρὸ αὐτοῦ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κύριος Γεράσιμος.

67. Ἀθανάσιος Ἀντιοχεὺς Πατριάρχης Ἀντιοχείας. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ τρόπων χρηστότητι σεμνυνόμενος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Ἀραβικῆς γλώττης. ἔμπειρος τῶν ἱερῶν γραφῶν, λόγῳ καὶ βίῳ πρὸς ἀρετὴν ἀνάγων διηνεκῶς τὸν ὑπ' αὐτῷ τελοῦντα χριστώνυμον λαόν.

68. Χρύσανθος Νοταρᾶς Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Πελοποννήσιος. ἀνεψιὸς τοῦ πρὸ αὐτοῦ πατριάρχου κυρίου Δοσιθέου, ἀλλ' οὐκ ὀλίγον ἐκείνου παιδείᾳ τε, καὶ πολυμαθείᾳ περιέχων. ἔστι γὰρ εἰδήμων ὅπως οὖν τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς γλώσσης, θεολογίας τε, καὶ μαθηματικῆς. ἱεροκήρυξ, ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας. ὧν τὰς θεοπνεύστους συγγραφὰς οὐ διαλείπει ἀνελίττων φιλοπόνως. καὶ ἅπερ ἐκεῖθεν ἐρανίζεται, κηρύττων, καὶ μετὰ ζήλου διδάσκων τοὺς χριστιανοὺς ἐπὶ πνευματικῇ ὠφελείᾳ. ἀκροατὴς γέγονε πρῶτον τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶτα καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καθηγητῶν. περιηγήσατο γὰρ πᾶσαν χε-

rum, quas diligenter de nocte atque interdiu meditari non ceſſat, & quam inde colligit ſpiritali inſtitutione populum Chriſtianum dirigit ad pietatem ſanctamque ac Deo placentem vitam. Ultra comparationem tamen hunc eruditione variaque doctrina vicit ac ſupergreſſus eſt, qui ante eum fuit Alexandriæ Patriarcha, Dominus GERASIMUS.

67. ATHANASIUS ex Antiochia, Patriarcha Antiochenus, vir pietate & morum probitate venerandus, linguas Græcam callens atque Arabicam, ſacrarum gnarus Scripturarum, ſermonibus & vita ad virtutem adducens aſſidue Chriſtianum, qui ſub eodem vivit populum.

68. CHRYSANTHUS NOTARAS Peloponneſius, Patriarcha Hieroſolymitanus, conſobrinus Domini DOSITHEI, qui ante ipſum eodem Patriarchatu functus fuit, ſed non parum illo doctrina variaque eruditione ſuperior. Eſt enim linguarum Græcæ atque Latinæ, ut maxime peritus, Theologiæ etiam ac Mathematicæ: ſacri præco eloquii, gnarus divinarum Scripturarum & in Patribus Eccleſiæ bene verſatus, quorum divina ſcripta non ceſſat aſſidue evolvere, quæque ex illis ab eo colliguntur prædicare & non ſine zelo ad ſpiritalem fructum Chriſtianos edocere. Auſcultavit primum

σχεδὸν τὴν Εὐρώπην. πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ κατὰ τοῦτο εὐτυχής, ὅτι πατριαρχεύοντος αὐτοῦ, ἀνεκαινίσθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἱερὸς ναός, καὶ τὸ τοῦ ἁγίου τάφου κουβούκλιον, συναινέσει τοῦ κραταιοτάτου βασιλέως τῶν Ὀθωμανῶν. συνεγράψατο βιβλίον εἰσαγωγικὸν εἰς Γεωγραφίαν, καὶ βιβλίον τὸ περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀφφικίων τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας ἐπιγραφόμενον. ἀμφότερα τῇ κοινῶς ἐπιχωριαζούσῃ Γραικῶν διαλέκτῳ, ἀλλ' οὐχὶ τῇ παλαιᾷ Ἑλλήνων γλώσσῃ. καὶ τὸ μὲν Γεωγραφικὸν τύποις ἐκδέδοται ἐν Παρισίοις, τὸ δὲ ἐν Βουκουρεστίῳ τῆς Οὐγγροβλαχίας.

69. Ἰωάννης Νικόλαος υἱὸς Ἀλεξάνδρου * τοῦ Μαυροκορδάτου, ὑψηλότατος Πρίντζεπς πάσης Οὐγγροβλαχίας. ἀνὴρ σοφός, μεγαλοφυής, τὸν νοῦν γονιμώτατος, καὶ ἐμβαθύνων εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς φιλοσοφίας. μιμητὴς ἐς ἰδέαν λόγου τῶν παλαιῶν, καὶ μάλιστα Πλάτωνος ἐραστής. ἀλλ' ἀνιχνευτὴς καὶ τῶν νεωτέρων καὶ ἐπαινέτης. ἀδεκάστῳ νοῒ καὶ ἄνευ προλήψεως ὁμιλῶν ταῖς ἐξαιρέτοις αὐτῶν βίβλοις. καὶ ἐκ τῆς διηνεκοῦς ἀναγνώσεως, καὶ βαθυτέρας μελέτης, πολλ' ἄττα ἐπικρίνων. νοῆσαί τι γὰρ τὰ καίρια ἐπηβολώτατος, καὶ ἀπαγγεῖλαι τὰ νοούμενα γλαφυρώτατος. σοφίας δ' οὐ μόνον τῆς θύραθεν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἱερᾶς δαημονέστατος. καὶ οὐ μόνον τὴν Ἑλληνικὴν φω-

* De quo ſupra, lib. I. c. 14.

primum doctores qui erant CPoli, deinde in Italia, per omnem enim fere Europam iter fecit. Præter alia hæc quoque ipſi obtigit felicitas, ut ipſo gerente Patriarchatum ſuperiore anno renovatum fuerit ſacrum *templum Hieroſolymitanum* & *ſancti Sepulchri Cubiculum*, potentiſſimo Othomanorum Imperatore concedente. Scripſit librum *introductorium in Geographiam*, nec non alium, qui *de Officiis Eccleſiaſticis Orientalis Eccleſiæ* inſcribitur: utrumq; vulgari Græcorum recentium vernacula dialecto, non veteri Græca lingua. Geographicus liber typis exſcriptus fuit Pariſiis, alter Bucareſti in Hungaro-Walachia.

69. JOANNES NICOLAUS, *Alexandri* F. MAUROCORDATUS, celſiſſimus Hungaro-Walachiæ Princeps, ſapiens vir doctusq; magno animo atque ingenio fœcundiſſimo, qui interioribus Philoſophiæ altius penetratis, in dictionis forma veteres imitandos ſibi propoſuit, & quem maxime proſequitur amore, Platonem, ſed & recentiorum inveſtigator laudatorque, integro atque incorrupto judicio & præconcepta procul opinione, præcipua eorum ſcripta evolvit, atque aſſidua lectione meditationeque profundiore, plurimarum rerum delectum aſſecutus eſt: ſagaciſſimus

Digitized by Google

φωνὴν, ἀλλὰ καὶ τῶν κατ' Εὐρώπην ἐπιχωριαζουσῶν τὰς ἐξαιρέτους Λατινικὴν, Γαλλικὴν, Ἰταλικὴν ἐπὶ τοσοῦτον ἐξέμαθεν, ὥστε εἴ τις ἀκούσειε τοῦ ἀνδρὸς Λατινιστὶ διαλεγομένου, φαίη ἂν τὴν αὐτῆς λαχεῖν πατρίδος τῷ Κικέρωνι, καὶ τοῖς κατὰ τὸν χρυσοῦν αἰῶνα ἀνθήσασι. προσέτι τὴν τῶν Ἀράβων, καὶ Περσῶν γλώσσης εἰδήμων. μέχρι θαύματος ὥστε μυρίων ἐπαίνων ἠξιῶσθαι τοῖς ἐλλογίμοις τῶν Ὀθωμανῶν. οὐ διαλείπει δὲ περιθάλπων πατρικῶς, καὶ μεγαλοπρεπῶς εὐεργετῶν τῶν νέων τοὺς παιδείας ἀντιποιουμένους, καὶ τὸ πρὸς ἐπίδοσιν φιλότιμον αὐτῶν παντοδαποῖς ἐναύσμασιν ἀναφλέγων. θεῖον ἔργον ἡγούμενος τὸ πλείονας τῶν ὁμοφύλων ἀνάγειν πρὸς τὴν δυνατὴν μίμησιν τῶν θεσπεσίων ἀρετῶν, αἷς καταγλαΐζεται περιφανῶς ἡ αὐτοῦ ὑψηλότης. δεῖγμα δὲ λαμπρὸν τῆς τε σοφίας, καὶ τῶν ἀκηράτων αὐτοῦ ἀρετῶν ἡ περὶ τῶν καθηκόντων συγγραφεῖσα βίβλος. ἐξ ἧς ὅστις οὖν νοὸς καὶ κρίσεως ὀρθῆς εὖ ἥκων γνώσεται, ὡς ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα κατὰ τὴν παροιμίαν. συνεγράψατο δὲ καὶ ἄλλα

pariter in rectis ſententiis percipiendis, nec minus in eloquendis, quas recte intelligit pulcher inprimis ac ſvavis. Neque externæ ſolum, ſed & ſacræ eruditionis callentiſſimus, non Græcam modo novit linguam, verùm & præcipuarum ex illis quæ per Europam frequentantur, ut Latinæ, Gallicæ, Italicæ usque adeo peritus eſt, ut ſi quis virum Latine loquentem auſcultet, communi cum Cicerone patria, & cum iis, qui aureo ſæculo floruerunt, natum dixerit. Præterea & Arabum & Perſarum linguas ad miraculum usque edoctus, ab Othomanorum præſtantiſſimis infinitas inde laudes tulit. Neque ceſſat Patris inſiſtens veſtigiis ingenia magnifice fovere, & juvenes literarum ſtudioſos ornare beneficiis, atque ad ſtrenue progrediendum, omni genere incentivorum accendere, divinum opus eſſe ratus quam plurimos popularium ſuorum adducere ad pulcherrimas illas, quantum fieri poteſt, diligenter ſectandas virtutes, quibus Celſitudo ipſius ita luculenter refulget. Hujus ſpecimen ſplendidam ſapientiæ atque eruditionis & minime ſucatarum virtutum præbet ſcriptus ab eo *de officiis* liber, ad quem quisquis mente atque recto judicio valens acceſſerit, ex ungve quod dicitur leonem facile agnoſcet. Compoſuit & alia multa non multorum folio-

Digitized by Google

ἄλλα πολλὰ, ὕμενων πολύφυλλα, ἀλλ' ἐμβριθεῖα, καὶ βραχύτητι διαπρανοῦντα τὸ πολυμαθὲς καὶ κατηκριβωμένον τοῦ ἀνδρὸς ἐν παντὶ παιδείας εἴδει. καὶ μάλιστα ἐν τῇ παραλλήλῳ ἀναθεωρήσει ἱερᾶς τε καὶ ἀσελίστου ἀρχαιολογίας.

70. Κάρολος ὁ πρωτότοκος υἱὸς τῆς αὐτοῦ ὑψηλότητος. ἀξιάγαστος μιμητὴς τῶν προγονικῶν ἀρετῶν, καὶ ἐν νεαρᾷ τῇ ἡλικίᾳ παντοδαπῇ μαθήσει κοσμούμενος. ὃς νύκτωρ τε καὶ μεθημέραν προσκείμενος ταῖς ἐξαιρέτοις τῶν βίβλων, πολύχουν ἀπομάττεται παιδείας θησαυρόν.

„ Ἁμέραι δ' ἐπίλοιποι μάρτυρες σοφώτατοι, Φησὶν ὁ Πίνδαρος.

71. Καλλίνικος ἐκ νήσου Ναξίας μιᾶς τῶν Κυκλάδων, μητροπολίτης Ἡρακλείας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν Φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν Θεολογίαν. οὐ διαλείπει μελετῶν Φιλοπόνως τὰς βίβλους τῶν ἁγίων πατέρων τῆς ἐκκλησίας, καὶ κηρύττων ἀποστολικῶς τὸν εὐαγγελικὸν λόγον. ἐσχολάρχησεν οὗτος ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρὶν ἢ εἰς τὸ ἀρχιερατικὸν προβιβασθῆναι ἀξίωμα.

72. Ἀθανάσιος ἐξ Ἀδριανουπόλεως μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ

foliorum quidem volumina, ſed quæ ponderoſa brevitate accuratam multamque Viri doctrinam in omni eruditionis genere perſpicue demonſtrant, maximeque omnium in comparata inter ſe diligenterque conſiderata ſacra & quacunque alia antiqua memoria.

70. CAROLUS, major natu Celſiſſimi MAUROCORDATI Principis filius, imitator patriarum virtutum dignus omnium amore, & in juvenilibus jam annis omnigena doctrina exornatus. Hic diurna nocturnaque manu verſans ſelectos, quibus incumbit, libros divitem ex illis theſaurum ſibi colligit, cujus rei, ut ait Pindarus, dies futuri teſtes erunt locupletiſſimi.

71. CALLINICUS ex Inſula Naxia, quæ eſt una de Cycladibus, Heracleæ metropolita, vir præclarus multæque eruditionis, Græcæ linguæ peritus & externa Philoſophia ſacraque Theologia imbutus, nunquam ceſſat diligenti ſtudio ſcripta ſanctorum Eccleſiæ Patrum meditari, & Evangelicam doctrinam Apoſtolico more pro concione exponere. Antequam ad Epiſcopalem dignitatem eveheretur, ſcholæ moderatorem CPoli geſſit.

72. ATHANASIUS, oriundus ex Adrianopoli, ejusdem urbis Metropolitanus, vir callens Græcam lingvam & Eccleſiaſticæ eruditionis

Digitized by Google

καὶ τάξεως ἔμπειρος. σπουδάζει καὶ μελετᾷ μετὰ φιλοπονίας πολλῆς τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει δὲ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

73. Διονύσιος Λέσβιος μητροπολίτης Ἀμασείας, ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ τάξεως ἔμπειρος. σπουδάζει καὶ μελετᾷ μετὰ φιλοπονίας πολλῆς τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει δὲ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

74. Ιγνάτιος Λέσβιος, ὁ μητροπολίτης Ῥόδου. ἀνὴρ εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, ἀκολουθίας, καὶ τάξεως ἔμπειρος. σπουδάζει δὲ μελετᾷ μετὰ πολλῆς φιλοπονίας τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει δὲ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

75. Σεραφεὶμ ἐξ Ἀκαρνανίας, μητροπολίτης Δρύστρας. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης. ἔμπειρος τῆς τε θύραθεν παιδείας, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, καὶ τάξεως. σπουδάζει δὲ μελετᾷ μετὰ πολλῆς φιλοπονίας τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει δὲ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀγάπης.

76. Γρηγόριος ὁ Σωτήρης Ἀθηναῖος. μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας. ἀνὴρ εἰδήμων

rituumque & conſtitutionum ſacrarum peritus, ſingulari induſtria & labore ſacris ſcripturis dat operam, Evangelicaque eloquia magno cum zelo & charitatis fervore prædicat atque exponit.

73. DIONYSIUS Leſbius, Amaſeæ metropolita, Græcæ linguæ nec minus Eccleſiaſticæ eruditionis & rerum ad cultum ſacrum ejusque ritum & ordinem pertinentium peritus ac ſciens: diligens ſtudium aſſiduamque curam ſacris ac divinis impendit Scripturis, Evangelicamque doctrinam ingenti cum zelo & charitate prædicat atque interpretatur.

74. IGNATIUS Lesbius, Metropolita Rhodi, Græcæ linguæ gnarus & Eccleſiaſtica eruditione imbutus peritusque ritus ſacri & ordinis, multum & diligens ſtudium ponit in Divinis ſacrisque Scripturis, atque Evangelica eloquia docet & explicat non mediocri cum animi contentione & charitate.

75. SERAPHIM ex Acarnania, metropolita Dryſtræ, Græcam doctus linguam, nec externæ eruditionis ignarus, Eccleſiaſtici autem ritus & ordinis peritus. Divinas ſacrasque litteras aſſiduo tractat ſtudio, Evangeliique doctrinam non ſine zelo ingenti & charitate prædicat atque exponit.

76. GREGORIUS SOTERES Athenienſis, Gani & Choræ metropolita,

Digitized by Google

εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς παιδείαν. σπουδάζει καὶ μελετᾷ φιλοπόνως τὰς θείας καὶ ἱερὰς γραφάς. κηρύττει καὶ ἀναπτύσσει τὸν εὐαγγελικὸν λόγον μετὰ πολλοῦ ζήλου, καὶ θερμῆς ἀγάπης.

77. Νεόφυτος ἱερομόναχος Νοταρᾶς Πελοποννήσιος, ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου τάφου, καὶ ἀδελφὸς τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Κυρίου Χρυσάνθου. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ τρόπων χρηστότητι φαιδρυνόμενος, ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής, φιλόσοφος, θεολόγος, καὶ μαθηματικός. ἔμπειρος τῆς θείας γραφάς. μελετᾷ καὶ ἀναγινώσκει τὰς ἱερὰς βίβλους τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας.

78. Δημήτριος Ἰουλιανὸς Βυζάντιος ἐξ εὐγενῶν προγόνων καταγόμενος, μέγας λογοθέτης τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης.

79. Σπαντωνὴς Βυζάντιος μέγας Χαρτοφύλαξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. ἔμπειρος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας καὶ τάξεως. ἐχρημάτισε καὶ διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς.

80. Ἰάκωβος Μάνας Ἀργεῖος. ὕπατος

polita, vir præter Græcam, Latinæ &Italicæ peritus linguæ, externaque & noſtra doctrina imbutus, ſacras litteras diligenti ſtudio verſat, & eloquia Evangelica multo cum zelo fervidaque cum charitate pro concione tradit & explicat.

77. NEOPHYTUS NOTARAS Hieromonachus Peloponneſius, cuſtos ſacri ſepulchri, & beatiſſimi Patriarchæ Hieroſolymitani, Domnî *Chryſanthi* frater. Vir pietate morumque probitate præfulgens, egregiaque & varia eruditione, Philoſophus, Theologus & Mathematicus, nec minus ſacræ ſcripturæ peritus, ſancta Patrum Eccleſiæ monumenta legit & meditatur.

78. DEMETRIUS JULIANUS Byzantius nobiliſſimis ortus majoribus ſacræ Eccleſiæ CPolitanæ magnus Logotheta. Vir egregius variæque eruditionis, quem nec Græca nec Latina fugit lingua.

79. SPANTONES Byzantius, ſacræ Eccleſiæ CPolitanæ chartophylax, præclarus vir Græcam linguam callens & externam pariter Philoſophiam & ſacram Theologiam noſtram edoctus, beneque gnarus rituum ac conſtitutionum Eccleſiæ, ſcholæ in urbe CPoli doctorem geſſit.

80. JACOBUS MANAS Argivus,

Digitized by Google

πατος τῶν φιλοσόφων τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθής, πράξει καὶ θεωρίᾳ κοσμούμενος. δαημονέστατος τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, καὶ μιμητὴς ἐς ἰδέαν λόγου τῶν ἐξαιρέτων παλαιῶν Ἑλλήνων. Φιλόσοφος περιπατητικός, καὶ τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους δογμάτων καθηγητὴς ἄριστος, καὶ ὑπερασπιστὴς ἀνένδοτος. ἔτι δὲ καὶ τοῦ βάθους τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας ἀνιχνευτὴς ἐμπειρότατος, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας, εὐσεβοῦς τε, καὶ ὀρθοδόξου κρίσεως, καὶ φρονήσεως μελετῶν ἰδίᾳ, καὶ ἀναπτύσσων παῤῥησίᾳ τοῖς αὐτοῦ ὁμιληταῖς τὰ θεολογικὰ μαθήματα. ἀπώνατο λίαν κατὰ τὴν τῆς παιδείας ἐπίδοσιν, ἐκ τῆς χρονίου συνδιατριβῆς, καὶ συνομιλίας τοῦ μακαρίτου αὐθέντου κυρίου Ἀλεξάνδρου τοῦ Μαυροκορδάτου, (ἅτε πελάτης ὢν τοῦ περιφήμου ἐκείνου οἴκου, καὶ παιδαγωγὸς τῶν λαμπροτάτων παίδων αὐτοῦ) καὶ πολλὰ ἐκ τοῦ πολυχεύμονος ἐκείνης πηγῆς ἠρύσατο σοφίας νάματα, ὡς πολλάκις αὐτοῦ ἀκηκόαμεν ζώσῃ φωνῇ μαρτυροῦντος, ὅσοι γεγόναμεν ἀκροαταὶ αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ ἐπιταφίῳ δὲ εἰς τὸν μακαρίτην λόγῳ, ταῦτα πάντα ὁμολογεῖ, ἔπαινον ἑαυτῷ καὶ κλέος ἐντεῦθεν οὐ τὸ τυχὸν ἡγούμενος περιποιεῖσθαι. ἐσχολάρχησε διὰ βίου, καὶ εἰσέτι καὶ νῦν σχολαρχεῖ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῆς, μετὰ προθυμίας ἀόκνου, καὶ φιλοπονίας ἀτρύτου ἀναπτύσσων τοῖς αὐτοῦ ὁμιληταῖς τὰ

vus, Philoſophus in ſacra Eccleſia CPolitana Primarius, ſapiens vir variæque eruditionis, rebus agendis & ſcientia excellens, Græcæ linguæ ad ad ungvem peritus & probatiſſimorum veterum Græcorum in dictionis charactere imitator. Philoſophus peripateticus, Ariſtotelicorumque dogmatum doctor & interpres optimus defenſorque acer, ſed & profundorum Divinæ Scripturæ & ſacræ Theologiæ peritiſſimus inveſtigator, multa cum accuratione pioque & rectam doctrinam ſectante judicio & privatim meditans ſecum, & libere auditoribus ſuis Theologica dogmata exponens. Plurimum eruditioni ejus incrementi acceſſit, quod per aliquod tempus verſari ipſi contigit cum beato Domino, Domino ALEXANDRO MAUROCORDATO, ejusque frui conſvetudine, utpote propinquus celebratiſſimæ illius domus, & illuſtriſſimorum ipſius liberorum præceptor: ex illo enim abundantiſſimo fonte largos ſapientiæ & eruditionis hauſit latices, ut ſæpius viva voce teſtantem audivimus quotquot ejus fuimus auditores. Sed & idem funebri in beatum ſermone profitetur, laudem inde & gloriam ſibi haud vulgarem conciliare arbitratus. Scholæ moderatorem geſſit geritque etiamnum CPoli, & indefeſſo ſtudio nec unquam remiſſo labore

Digitized by Google

τὰ ἀκροαματικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ τὰ θεολογικά.

bore auditorib' ſuis acroamatica ſive accuratiora Ariſtotelis ſcripta explicat, & Theologica interpretatur.

81. Νικόλαος Κομνηνὸς ὁ Παπαδόπουλος ἐκ νήσου Κρήτης ἱερεὺς, ἀνὴρ σοφώτατος καὶ πολυμαθέστατος. Φιλόσοφος, ῥήτωρ, νομικὸς, καὶ θεολόγος. τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου ἔμπειρος, οὐχ ἧττον δὲ καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. ἐπέχει τὴν πρώτην καθέδραν τῶν καθηγητῶν τῆς περιφήμου ἐν Παταβίῳ ἀκαδημίας τῶν διδασκόντων τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς νόμους. εἰ δὲ μὴ ἐκεῖ τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι ἐκεκλήρωτο ὁ ἀνὴρ, πολλῆς ἂν εἴη ὠφελείας πρόξενος τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων. τὰ τύποις αὐτοῦ ἐκδεδομένα συγγράμματα τοῖς πεπαιδευμένοις εἰσὶ γνωστὰ, καὶ οὐδενὸς λόγου δεόμενα.

81. NICOLAUS COMNENUS PAPADOPULUS ex inſula Creta presbyter, ſapientiſſimus vir & in omni genere doctrinæ eruditiſſimus, Philoſophus, Orator, JCtus & Theologus, gnarus Græcæ, Latinæ & Italicæ linguæ, nec minus Eccleſiaſticæ hiſtoriæ peritus. Primariam cathedram Profeſſorum Juris Canonici ornat in celebri Patavina Academica, ubi niſi publice docendi provincia impoſita ipſi fuiſſet, magnam Græcorum Genti utilitatem afferre potuiſſet. Lucubrationes ipſius typis exſcriptæ eruditos non prætereunt, itaque verbum, ut de illis addam, non eſt neceſſe.

82. Δημήτριος Νοταρᾶς Πελοποννήσιος, ἀρχιατρὸς τοῦ ὑψηλοτάτου ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας, ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς φωνῆς, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱεράν. ἀκροατὴς γέγονε πρῶτον τῶν ἐν Ῥώμῃ, εἶτα καὶ τῶν ἐν Παταβίῳ σοφῶν.

82. DEMETRIUS NOTARAS Peloponneſius, celſiſſimi univerſæ Hungaro Walachiæ archiater, egregius vir, qui & Græcam & Latinam & Italicam novit lingvam, externa pariter & ſacra noſtra doctrina imbutus. Audivit doctos viros Romæ primum, deinde etiam Patavii.

83. Γεώργιος Σουγδουρὴς ἱερεὺς ἐξ Ἰωαννίνων. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης. τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἔμπειρος, μᾶλλον δὲ καὶ τῆς ἱερᾶς θεολογίας. ἠκροάσατο τῶν ἐν Ἰταλίᾳ διδασκάλων.

83. GEORGIUS SUGDURES, ex Joanninis, presbyter, vir præclarus & varia conſpicuus eruditione, qui Græcæ linguæ Latinæque & Italicæ gnarus lingvæ, Ariſtotelicæ etiam Philoſophiæ, ſed magis ſacræ Theologiæ peritus, auſcultavit doctores

σκάλων. προέστη διὰ μακροῦ χρόνου τῆς τῶν Ιωαννίνων σχολῆς, μετὰ πολλῆς ζέσεως ἀναπτύσσων τοῖς ἀκροαταῖς αὐτοῦ τὴν Αριστοτελικὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν θεολογίαν. συνέγραψε λογικὴν σύντομον, καὶ συμφωνίαν τῆς παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης. ἅγε οὔπω τύποις ἐκδέδοται.

84. Ἀναστάσιος Ιερεὺς ἐξ Ιωαννίνων. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς διαλέκτου. φιλόσοφος Αριστοτελικὸς, θεολόγος, καὶ μαθηματικός. ἱεροκήρυξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἁγίας ἐκκλησίας. ἐσχολάρχησεν ἐν τῇ σχολῇ τῶν Ιωαννίνων. συνέγραψε ῥητορικῆς ἔκθεσιν, ἣ οὔπω τύποις ἐκδέδοται.

85. Θωμᾶς ὁ Κατάνης Κρής. ἀνὴρ σοφώτατος καὶ πολυμαθέστατος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ιταλικῆς φωνῆς. φιλόσοφος, ῥήτωρ, θεολόγος, καὶ μαθηματικός. ἐχρημάτισε καὶ καθηγητὴς ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ τῆς ἐν τῷ Παταβίῳ περιφήμου ἀκαδημίας.

86. Ιωάννης Χαλκεὺς Μοσχοπολίτης ἱερεύς. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθής, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ιταλικῆς γλώσσης. φιλόσοφος Αριστοτελικὸς, καὶ θεολόγος. ἱεροκήρυξ, ἐσχολάρχησεν ἐν τῷ Φλαγγινιανῷ φροντιστηρίῳ ἐνετίησι.

87. Ἀντώνιος Κατήφορος ἱερεὺς Ζακύνθιος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, καὶ πο-

λυμα-

ctores in Italia & per multum temporis præfuit Joanninorum ſcholæ, cum multo & fervido ſtudio auditoribus ſuis interpretans cum Philoſophia Ariſtotelica Theologiam. Scripſit *breviarium Logicum* & *Concordiam Veteris & Novi Teſtamenti*, ſed quæ necdum expreſſa typis ſunt.

84. ANASTASIUS, ex Joanninis presbyter, vir egregius multæq; eruditionis, Græcá callens linguam Latinamque. Philoſophus Ariſtotelicus, Theologus & Mathematicus. Sanctæ Eccleſiæ CPolitanæ ſacer præco, ſcholæ moderatorem apud Joanninos geſſit; ſcripſit *expoſitionem Rhetorices*, quæ nondum typis fuit edita.

85. THOMAS CATANES Cretenſis, vir ſapientiſſimus eruditiſſimusque, Græcæ, Latinæ, Italicæ peritus linguæ, Philoſophus, Rhetor, Theologus & Mathematicus, Philoſophiæ in celebri Academia Patavina Profeſſor.

86. JOANNES CHALCEUS (FABER) Moſchopolita, presbyter, ſapiens vir & eruditus, linguas callens Græcam, Latinam & Italicam, Philoſophus Ariſtotelicus ac Theologus, ſacrorum præco eloquiorum, ſcholæ moderatorem geſſit Venetiis in Collegio Flanginiano.

87. ANTONIUS CATEPHORUS Zacynthius, presbyter, vir

λυ-

Digitized by Google

λυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς διαλέκτου. πεπαιδευμένος τὴν φιλοσοφίαν οὐ μόνον τὴν Ἀριστοτελικήν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν νεωτέρων. οὐχ ἧττον δὲ καὶ τὴν ἱερὰν Θεολογίαν. ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς. ἱεροκήρυξ, ἐχρημάτισε διδάσκαλος τοῦ Φλαγγινιανοῦ Φροντιστηρίου Ἐνετίῃσι.

88. Γεώργιος Πατοῦσας ἱερεὺς Ἀθηναῖος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν Φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν Θεολογίαν. ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης. σχολαρχεῖ τανῦν τοῦ Φλαγγινιανοῦ Φροντιστηρίου ἐν Ἐνετίῃσι.

89. Ἀντώνιος Στρατηγὸς Κερκυραῖος. καθηγητὴς τοῦ ἐν Παταβίῳ Κωττουνιανοῦ Φροντιστηρίου. ἀνὴρ ἐλλόγιμος. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν Φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν Θεολογίαν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης.

90. Μακάριος ἱεροδιάκονος ἐκ νήσου Πάτμου, ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ ὁσιότητι βίου σεμνυνόμενος. σοφὸς, καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς τε Ἑλληνικῆς, καὶ Λατινικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν Φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν Θεολογίαν. ἱεροκήρυξ. μελετᾷ

egregius eruditioniſque variæ, linguarum Græcæ, Latinæ, Italicæ peritus, doctusque Philoſophiam non Ariſtotelicam modo, ſed recentiorum quoque, nec minus ſacram Theologiam, Divinæ Scripturæ peritus, ſacrorum eloquiorum præco, fuit & ipſe doctor Venetiis in Flanginiano Collegio.

88. GEORGIUS PATUSAS Athenienſis, presbyter, egregius vir, externam Philoſophiam & ſacram Theologiam doctus, divinæque peritus Scripturæ, linguas callens Græcam, Latinam atque Italicam. Hoc tempore ſcholæ moderatorem gerit Venetiis in Collegio Flanginiano.

89. ANTONIUS STRATEGUS Corcyræus, Doctor in Cotuniano * Collegio Patavii, vir præclarus, externam Philoſophiam & Theologiam ſacram doctus, & qui Græcam, Latinam & Italicam linguam probe callet.

90. MACARIUS ex Patmo Inſula, hierodiaconus, vir pietate & ſanctimonia vitæ venerandus, ſapiens atque eruditus, linguasq; callens Græcam & Latinam, externa imbutus Philoſophia & ſacra Theologia: ſacri præco eloquii, in celebri

Iiiii mona-

* Nomen habet à Joanne Cotunio Berrhöenſi, natione Græco, D. Georgii Equite, primario Philoſophiæ naturalis Profeſſore, qui circa medium ſæculi ſuperioris ſumtu ſuo Collegium illud exſtructum dotatumque ſuæ nationis juventuti dedicavit. Vide Tomaſini Gymnaſium Patavinum p. 210. ſeq. & Procopium ſupra c. 25.

λετᾷ καὶ ἀναγινώσκει ἐν τῇ περιφήμῳ μονῇ τῆς νήσου Πάτμου τὴν ἱερὰν γραφὴν, καὶ τοὺς πατέρας τῆς ἐκκλησίας, ἔξω τῶν βιωτικῶν θορύβων γινόμενος.

91. Μεθόδιος ἀνθρακίτης ἱερομόναχος ἐξ Ἰωαννίνων. ἀνὴρ σοφὸς καὶ πολυμαθής. φιλόσοφος, θεολόγος, καὶ μαθηματικός. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἰταλικῆς γλώσσης. ἔμπειρος τῆς θείας γραφῆς, καὶ ἱεροκήρυξ. ἠκροάσατο καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν, πολλοὺς ἐκεῖσε διατρίψας χρόνους. συνέγραψε κοινῇ διαλέκτῳ βιβλίον ἐπιγραφόμενον, βοσκὸς λογικῶν προβάτων, ὃ καὶ τύποις ἐκδέδοται ἐνετίῃσι.

92. Μητροφάνης Γρηγορᾶς Δωδωναῖος ἱερομόναχος. ἀνὴρ ἐλλόγιμος, εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς διαλέκτου, πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν παιδείαν, ποιητὴς, καὶ ἱεροκήρυξ. ἀναγινώσκει καὶ μελετᾷ τὰς θείας γραφὰς, καὶ τὰ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας ἱερὰ συγγράμματα.

93. Ἀναστάσιος Γόρδιος, ἱερομόναχος ἐξ Ἀκαρνανίας. ἀνὴρ ἐλλόγιμος καὶ πολυμαθής. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἱεροκήρυξ. ἠκροάσατο καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ σοφῶν. μελετᾷ καὶ ἀναγινώσκει τὰς θείας γραφὰς, βίον ἥσυχον, καὶ ἀθόρυβον μετερχόμενος.

94. A-

monaſterio Patmi inſulæ legit & meditatur ſanctam Scripturam & Patres Eccleſiæ, à tumultibus vitæ remotus ac ſejunctus.

91. METHODIUS Anthracites, ex Joanninis hieromonachus, vir ſapiens & eruditus, Philoſophus, Theologus & Mathematicus, quem nec Græca nec Latina nec Italica præterit lingua, peritus divinæ Scripturæ, præco ſacer, audiverat in Italia per multos annos ibi commoratus viros doctos, ſcripſit vulgari Græcorum dialecto libellum, qui *paſtor ovium ratione præditarum* inſcribitur & typis editus eſt Venetiis.

92. METROPHANES GREGORAS Dodonæus, hieromonachus, vir præclarus & Græcæ linguæ peritus, & qui externa & ſacra noſtra doctrina imbutus eſt, Poëta & ſacrorum eloquiorum præco legit ac meditatur Divinas Scripturas, & ſacra ſcripta Patrum Eccleſiæ.

93. ANASTASIUS GORDIUS ex Acarnania hieromonachus, vir egregius & varia pollens eruditione linguas callens Græcam Latinamque, externam Philoſophiam ſacramque Theologiam doctus, præco ſacer, qui doctos in Italia audiverat, lectione & meditatione Divinæ Scripturæ vitam quietem, expertemque tumultus tranſigit.

94.

Digitized by Google

94. Ἀναστάσιος ἐκ Ναύσης τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν. ἀνὴρ σοφὸς, καὶ πολυμαθής. φιλόσοφος, θεολόγος, καὶ ῥήτωρ εὐδόκιμος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς, Λατινικῆς, καὶ Ἑβραϊκῆς διαλέκτου. περιηγήσατο πᾶσαν σχεδὸν τὴν Εὐρώπην.

95. Ἰωάννης Θεσσαλονικεύς. ἀνὴρ ἐλλόγιμος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τῆς Λατινικῆς δὲ οὐκ ἄπειρος. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. σχολαρχεῖ τανῦν ἐν τῇ σχολῇ τῶν Θεσσαλονικέων.

96. Γεώργιος Τραπεζούντιος, διδάσκαλος τῆς ἐν Βουκουρεστίᾳ ἡγεμονικῆς σχολῆς. ἀνὴρ ἐλλόγιμος. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης. ἀναπτύσσει μετὰ πολλῆς φιλοπονίας τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς τὰ ἀκροαματικὰ τοῦ Ἀριστοτέλους.

97. Ἀγάπιος Ἰθακήσιος ἱερομόναχος. ἀνὴρ εὐσεβείᾳ, καὶ βίου καθαρότητι ἐμπρέπων. τοῦ κόσμου, καὶ τῶν ἐν κόσμῳ τερπνῶν ἀμέτοχος, καὶ λίαν ὀλίγωρος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν παιδείαν, καὶ τὴν ἱερὰν θεολογίαν. ἐμπειρότατος τῆς θείας γραφῆς, καὶ τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας. κῆρυξ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου. βίῳ καὶ λόγῳ καταρτίζων πρὸς εὐσέβειαν, καὶ πολιτείαν θεάρεστον τοὺς ἀκροατὰς αὐτοῦ.

98. Φι-

94. ANASTASIUS, ex Nauſa Macedoniæ, vir ſapiens atque eruditus Philoſophus, Theologus & Orator inſignis, Græcæque, Latinæ & Hebraicæ linguæ gnarus, per univerſam propemodum Europam iter fecit.

95. JOANNES Theſſalonicenſis, vir egregius Græcæ peritus nec Latinæ ignarus linguæ, externamq; Philoſophiam & ſacram Theologiam doctus. Præſenti tempore Scholæ Theſſalonicenſis moderator.

96. GEORGIUS Trapezuntius, Scholæ Principalis Bucureſtinæ magiſter, imbutus externa Philoſophia & ſacra Theologia noſtra, Græcamque linguam callens, acroamatica Ariſtotelis ſcripta multo ſtudio & labore diſcipulis ſuis interpretatur.

97. AGAPIUS, Ithacenſis hieromonachus, vir pietate & vitæ puritate inſignis. Mundi & voluptatum mundialium abſtinens magnusque contemtor. Græcam callet linguam, externa doctrina & ſacra Theologia imbutus, in Divina autem Scriptura Patribusque Eccleſiæ verſatiſſimus, Evangelii præco eloquii, vita & ſermone auditores ſuos ad pietatem converſationemq; DEO probatam inſtruens.

98. PHI-

98. Φιλόθεος Παργινὸς ἱερομόναχος. Φίλος τοῦ εἰρημένου Ἀγαπίου, καὶ κατὰ πάντα ἐφάμιλλος.

99. Γρηγόριος ἱερομόναχος Θεσσαλονικεύς. ἀνὴρ ἐλλόγιμος. εἰδήμων τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. πεπαιδευμένος τήν τε θύραθεν φιλοσοφίαν, καὶ τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν θεολογίαν. ἔστι δὲ καὶ ἱεροκῆρυξ.

Σχεδίασμα Δημητρίου Προκοπίου Μοσχοπολίτου.

Ἔτει σωτηρίῳ αψκα: ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ.

98. PHILOTHEUS, Parginus hieromonachus, jam dicti Agapii amicus & per omnia ſimillimus.

99. GREGORIUS, Theſſalonicenſis hieromonachus, inſignis vir & Græcæ linguæ peritus, externamque Philoſophiam & ſacram Theologiam doctus, ſacri præco eloquii.

Schediaſma DEMETRII PROCOPII, Moſchopolitæ.

Anno Salutis MDCCXXI, menſe Julio.

INDEX

Digitized by Google

INDEX
In DEMETRII PROCOPII Notitiam recentiorum eruditorum Græcorum.

Abramius Cretenſis, cap. 56.
Ex Acarnania Anaſtaſius Gordius, 93. Callinicus, 11. Eugenius, 37. Seraphim, 75. Geraſimus, 38.
Adrianopoleos metropolita Athanaſius, 72.
Ætolus Germanus, 21.
Agapius Ithacenſis, 97. 98
ALEXANDER MAUROCORDATUS, 14. 69. 80.
Alexandrini Patriarchæ Geraſimus, 9. Samuel Chius, 66. Presbyter Meletius Piga, 4.
Amaſeæ metropolita Dionyſius, 73.
Anaſtaſius Presb. 84. Gordius, 93. Strategus, 89. alius ex NaiſſaMacedoniæ, 94.
Andronicus Byz. 48.
Anthracites Methodius, 91.
Antiocheni Patriarchæ, Athanaſius, 67. Cyrillus, 30.
Antonius Catephorus, 87. Churmuzii frater, 50. 51. Coraës, 40. Corcyræus, Strategus, 89.
Argivus Jacobus Manas, 80.
Ariſtotelica Philoſophia, 15.
In Ariſtotelem commentaria, 25.
Athanaſius Adrianopol. 72. Antiochenus, Patriarcha, 67.
Athanaſius Patellarius, 20.
Athanaſii, Patriarchæ CPol. 13.
Athenienſ. metropolita Meletius, 42
Athenienſes, Theophilus Corydalleus, 15. Georgius Patuſas, 88. Gregorius Soteres, 76. Joannes Patuſas, 59. Stephaces, 36.
Atho, mons ſacer, 9.

Bellarminus, 17.
Ex Berrhœa Macedoniæ Joannes Cottunius, 25.
Beſſario Hieromonachus, 31.
Bibliotheca Alexandrina, 9.
Jo. Nic. Maurocordati, 6.
montis Sina, 18. 65.
Geraſimus Blachus, 23.
Bucureſtina ſchola, 49. 33. 96.
Byzantii Andronicus, 48. Conſtantinus Julianus, 44. Joannes Caryophylles, 27. Churmuzius, 51. Hierotheus Comnenus, 46. Demetrius Julianus, 78. Johannes Porphyrites, 45. Panagiota, 32. Palaſes, 35. Spantones, 79.

Jeremias Cacabella, 53.
Cæſar Cremoninus, 15.

Iiiii 3 Cæ-

Cæſarius Hieromonachus, 55.
CallinicusHeracleæ metropolita,71
patriarcha CPol. 11.
Calvinianis favens Jo. Caryophylles, 27.
Conſtantinus Cantacuzenus, 43.
Jo. Caryophylles, 27.
Caſtoriæ metropolita Dionyſius Mantuca, 52.
Thomas Catanes, 85.
Antonius Catephorus, 8.
Ex Cephalenia inſula Elias Meniates, 54. Meletius Gypaldus, 57
Chalcedonius Coſmas, 65.
Joannes Chalceus, 86.
Chii, Antonius Coraës, 40. Clemens, 41. Georgius Coreſſius, 7. Gregorius, 16. Samuel, 66. Paiſus Ligarides, 34.
Chryſanthius Notaras, 77.
Chryſanthus, 39.
Churmuzius Byzantius, 51.
Clemens Chius, 41.
Comenius, 21.
Nic. Comnenus Papadopulus, 81.
Hierotheus Comnenus, 46.
CPolitani patriarchæ, Athanaſius, 13. 20. Callinicus, 11. Coſmas Chalced. 65. Cyrillus Lesbius, 64. Lucaris, 8. Dionyſius Byz. 10. Gabriel, 12. Jeremias, 1. alter junior, 63.
CPolitanum templum Patriarchale inſtauratum, 63. Obeliſcus CPolitanus, 32.
Conſtantinus Cantacuzenus, 43.
Conſtantinus Julianus, 44.
Antonius Coraës, 40.
Corcyræus, Antonius Strategus, 89.
Georgius Coreſſius, 7.
Theophilus Corydalleus, 15. 21. 26.
Joannes Cottunius, 25.
Cottunianum Collegium Patav. 89.
Creta capta, 32.
Cretenſes, Abramius, 56. Athanaſius, 13. 20. Georgius Majotas, 61. Geraſimus, 9. Blachus, 23. Lucaris, 8. Nectarius, 18. Nic. Calliaces, 58. Nic. Comnenus Papadopulus, 81. Tho. Catanes, 85.
Sebaſtus Cymenites, 33.
Cyprius Marcus, 49.
Cypri Archiep. Hilario Tzigalas, 49.
Cyrillus Lesbius, patriarcha CPol. 64
Lucaris, patriarcha CPol. 10. 6.
Antiochiæ patriarcha, 30.
Demetrius Julianus, 79.
Demetrius Notaras, 82.
Dionyſius Byz. patriarcha CPol. 10.
Mantuca, 52.
Nauplii metropolita, 26.
Dodonæus Metrophanes Gregoras, 92.
Dorotheus, patriarcha Hieroſol. 19.
Doſitheus, patriarcha Hieroſol. 68.
Dryſtræ metropolita Seraphim, 75.
Elias Meniates, 54.
Epirota Chryſanthus, 39.
Eugenius, 37.
Flanginianum Collegium Venet. 87. 88.

Gabriel

Gabriel Severus, 3. alius Smyrnæus, patriarcha CPol. 12.
Gani & Choræ metropolita Greg. Soteres, 76.
Geñadius Heracleæ metropolita, 47.
Georgius Coreſſius, 7. Majotas, 61. Patuſas, 88. Sugdures, 83.
Geraſimus Blachus, 23. patriarcha CPol. 9. Hieromonachus, 38.
Germanus Ætolus, 21.
Gordius, 37. Anaſtaſius Gordius, 93.
Metrophanes Gregoras, 92.
Gregorius protoſyncellus, 16.
Theſſalonicenſis, 99.
Soteres, 76.
Meletius Gypaldus, 57.

Heracleæ metropolitæ Callinicus, 71
Gennadius, 48.
Hieroſol. templum, inſtauratum, 68
Hieroſolymitani Patriarchæ, 18. Chryſanthius Notaras, 68. Dorotheus, 19. Doſitheus, 68. Nectarius, 18.
Hierotheus Comnenus, 46.
Hilario Tzigalas, 29.
Hungaro-Walachica S. Scripturæ verſio, 60.

Jacobus Manas, 80.
Jaſſiorum ſchola in Moldavia, 34.
Jeremias Cacabella, 53.
Jeremias patriarcha CPol. 1. 2. alius junior, 63.
Ignatius Leſbius, 74.
Joannes Chalceus, 86.
Joannes Cottunius, 25. Caryophylles, 27. Patuſas, 59. Porphyrites, 45. Thalaſſius, 62.
Ex Joanninis Anaſtaſius, 85. Beſſario, 31. Chryſanthus, 39. Meletius, 42. Methodius, 91. Nicolaus Cerameus, 24. Georg. Sugdures, 83. Clemens Joanninorum metropolita, 41.
Ithacenſis Agapius, 97.
Conſtantinus Julianus, 45.
Demetrius Julianus, 78.

Athanaſ. Kircherus, 32.

Lacedæmonius metropolita Theodoritus, 28.
Leſbii Ignatius, 74. Dionyſius, 73.
Paiſus Ligarides, 34.
Cyrillus Lucaris, 6. 10.

Macarius ex Patmo Inſula, 90.
Meletius Macres, 22.
Jacobus Manas, 80.
Marcus Cyprius, 49.
Maximus Margunius, 6. 3.
ALEXANDER MAUROCORDATUS, 14. 69. 80.
JO. NICOLAUS, Alexandri F. MAUROCORDATUS, 69. 70. 6.
CAROLUS MAUROCORDATUS, 70.
Maximus Peloponneſius, 5.
Meletius Athen. metropol. 42. Gypaldus, 57. Macres, 22. Piga, 4. Syrigi, 17.
Elias Meniates, 55.

Me-

Methodius Anthracites, 91.
Metrophanes Gregoras, 92.
Moſchopolitæ Dionyſius Mantuca, 52. Joannes Chalcevs, 86.

Nauplii metropolita Dionyſius, 26.
Nectarius patriarcha Hieroſol. 18.
Neophytus Notaras, 77.
Nicolaus Calliaces, 58. Cerameus, 24. Comnenus Papadopulus, 81. ex Moldavia, 60.
Chryſanthius Notaras, 68.
Demetrius Notaras, 82.
Neophytus Notaras, 77.

Paiſus Ligarides, 34.
Palaſes Byz 35.
Panagiota Byz. 32.
Nic. Comnenus Papadopulus, 81.
Athanaſius Patellarius, 20.
Ex Pathmo inſula Macarius, 90.
Joannes Patuſas, 59.
Georgius Patuſas, 88.
Peloponneſii, Cæſarius, 55. Chryſanthius Notaras, 68. Demetrius Notaras, 82. Dorotheus, 19. Joannes Thalaſſius, 62. Maximus, 5. Neophytus Notaras, 77.
Philadelphiæ metropolitæ, Gabriel Severus, 3. Meletius Gypaldus, 57 Geraſimus Blachus, 23.
Meletius Piga, 4.
Pindaricæ Odæ Antonii Coraës, 40.
Pindarus citatur, 70.

Platina de vitis Pontificum, 53.
Joannes Porphyrites, 45.

Rhodi metropolita Ignatius, 74.

Samuel Chius, patriarcha Alex. 66.
Scallatus, 14.
Sebaſtus Cymenites, 33.
Seraphim, 75.
Gabriel Severus, 3.
Solnicus, 43.
Smyrnæus, Gabriel, 12.
Spantones Byz. 79.
Stephaces Athen. 36.
Antonius Strategus, 89.
Georgius Sugdures, 83.
Meletius Syrigi, 17.

Jo. Thalaſſius, 62.
Theodoritus metropolita Lacedæm. 28.
Theodoſius Zygomala, 2.
Theophilus Corydalleus, 15. 21. 26.
Theſſalonicenſes, Gregorius, 99. Joannes, 95.
Theſſalonicenſis ſchola, 95.
Thomas Catanes, 85.
Trapezuntii, Georgius, 96. Sebaſtus Cymenites, 32.
Tubingenſes, 1.
Hilario Tzigalas, 29.

Zacynthi', Antonius Catephorus, 87
Theodoſius Zygomala, 2.

F I N I S.

805

Digitized by Google

Digitized by Google

RESTAURO del LIBRO ANTICO
Cav. G. DI GIACOMO
PESCARA
1973

Digitized by Google